

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. A 412-2 / NT 1867

Family INDO-EUROPEAN

Sub-Family BALTO SLAVIAN

Branch SLAVIC

Group SOUTH

Language Bulgarian

~~Dialect~~ parallel to Slavonic

Locality Bulgaria

Contents New Testament

Version { Bulgarian: Slaveikoff & Michaeloffski

~~Translator~~ Slavonic: 1751 version

Published by ABS & BFB

Place New York

Date 1867

Accession No. 1470

Accession Date August 1, 1935

Price \$ 1.74

НОВЫЙ ЗАВѢТЪ

ГДА НАШЕГО

ІИСУ ХРІСТА:

Изданіе вѣрнѡ препечатано по послѣднемъ
изданію Всероссійскаго Сѣнода.

НЬЮ ЙОРКЪ:

Въ Тѣпографіи Американскаго Библейскаго Общества,
для
Британско-Иностраннаго Библейскаго Общества.

1873.

НОВЫЙ ЗАВѢТЪ

НА

ГОСПОДА НАШЕГО

ИСУСА ХРИСТА:

Вѣрно и точно прѣведенъ отъ
първообразно-то.

НЮ ЙОРКЪ:

Въ печатницѣ-тъ на Американско-то Библейско Общество,
за
Британско-Иностранно-то Библейско Общество.

1867.

[*Bulgarian 12mo Test.*]

СЪДЪРЖАНІЕ.

	Стран.
Отъ Матѣея Евангеліе	3
Отъ Марка Евангеліе'	80
Отъ Лука Евангеліе	128
Отъ Іоанна Евангеліе	211
Дѣянія Апостолскы	273
Посланіе Іаковово	353
Посланіе първо Петрово	361
Посланіе второ Петрово	370
Посланіе първо Іоанново	376
Посланіе второ Іоанново	384
Посланіе трето Іоанново	386
Посланіе Іудово	387
Посланіе къ Римляномъ	390
Посланіе-първо къ Коринѣяномъ	424
Посланіе второ къ Коринѣяномъ	456
Посланіе къ Галатяномъ	477
Посланіе къ Ефесяномъ	488
Посланіе къ Филиппяномъ	499
Посланіе къ Колоссяномъ	507
Посланіе първо къ Солуняномъ	514
Посланіе второ къ Солуняномъ	521
Посланіе първо къ Тимоѣею	525
Посланіе второ къ Тимоѣею	534
Посланіе къ Титу	540
Посланіе къ Филимону	544
Посланіе къ Евреемъ	546
Откровеніе	570

Ъ МАТΘΕΑ

СВАТОЕ ПЛЮГОВѢСТВОАНИЕ.

ГЛАВА Я.

А. Книга родства Іиса Хрѣта, сѣа Дѣдова, сѣа Явра-
амаа.

Б. Явраамъ родѣ Ісаака. Ісаакъ же родѣ Іаковъ. Іаковъ
же родѣ Ісда ѥ братѣю ѣгѣ.

Г. Ісда же родѣ Фареса ѥ Заръ ѡ Тамары. Фаресъ же
родѣ Есрѣма. Есрѣмъ же родѣ Ярама.

Д. Ярамъ же родѣ Амѣнадава. Амѣнадавъ же родѣ Наас-
сѣна. Наассѣнъ же родѣ Салмѣна.

Е. Салмѣнъ же родѣ Рооза ѡ Рахавы. Роозъ же родѣ
Ѡвѣда ѡ Рѣвы. Ѡвѣдъ же родѣ Іессѣа.

Ж. Іессѣй же родѣ Дѣда црѣ. Дѣдъ же црѣ родѣ Соломѣна
ѡ Оѣринны.

З. Соломѣнъ же родѣ Ровоама. Ровоамъ же родѣ Явѣю.
Явѣа же родѣ Яс.

И. Яса же родѣ Івсафата. Івсафатъ же родѣ Іврама.
Іврамъ же родѣ Ѡзію.

А. Ѡзіа же родѣ Івааама. Івааамъ же родѣ Яхазъ.
Яхазъ же родѣ Езекию.

Г. Езекиа же родѣ Манассѣю. Манассѣа же родѣ Амѣна.
Амѣнъ же родѣ Івсѣю.

Аи. Івсѣа же родѣ [Івакѣма. Івакѣмъ же родѣ] Іехѣнѣю ѥ
брѣтѣю ѣгѣ, въ преселѣнѣе Вавѣлонское.

ОТЪ МАТӨЕЯ

С В Я Т О - Т О   Е В А Н Г Е Л І Е .

Г Л А В А   1 . .

1. Родословіе-то на Ісуса Христа, Сына Давидова, сына Авраамова.

2. Авраамъ роди Ісаака ; а Ісаакъ роди Іакова ; а Іаковъ роди Іудъ и братія-та му ;

3. А Іуда роди Фареса и Заръ отъ Тамаръ ; а Фаресъ роди Есрома ; а Есромъ роди Арама ;

4. А Арамъ роди Амнадава ; а Амнадавъ роди Наассона ; а Наассонъ роди Салмона ;

5. А Салмонъ роди Вооза отъ Рахавъ ; а Воозъ роди Овида отъ Руевъ ; а Овидъ роди Іессея ;

6. А Іессей роди царь Давида ; а царь Давидъ роди Соломона отъ Уріевъ-тѣ *женъ* ;

7. А Соломонъ роди Ровоама ; а Ровоамъ роди Авійъ ; а Авія роди Асѣ ;

8. А Аса роди Іосафата ; а Іосафатъ роди Іорама ; а Іорамъ роди Озіиъ ;

9. А Озіа роди Іоаѳама ; а Іоаѳамъ роди Ахаза ; а Ахазъ роди Езекииъ ;

10. А Езекиа роди Манассіиъ ; а Манассія роди Амона ; а Амонъ роди Іосіиъ ;

11. А Іосіа роди Іехоніиъ, и братія-та му около прѣселеніе-то Вавилонско.

ВІ. По преселенні же Вавѣлѣнстѣмъ, Іехоніа родѣ Сала-
дѣїла. Саладѣїла же родѣ Зоровавела.

Гі. Зорováвель же родн̄ А́вїсда. А́вїсдаз же родн̄ Ё́ліакіма.
Ё́ліакімаз же родн̄ А́зўра.

ἄ. Ἄνθρωκ' же родн' Садо́кк. Садо́кк' же родн' Ἀχίμα.
Ἀχίм'к' же родн' Ἑλῑ́δα.

ѳі. Ἐλῖζαζ же родѣ Ἑλεазара. Ἑλεазаръ же родѣ Матθάνα.
Ματθαὺν же родѣ Ἰάκωβα.

ѣ. Іа́квѣ же роди́ Іу́сѣфа, мѣжа Марі́нна, ѣз неа́же
роди́сѣ Іу́сѣ, глаго́лемый Хрѣ́стѣсѣ.

31. ИСѢХЪ ЖЕ РОДѢВЪ ѿ АВРААМА ДО ДѢДА, РОДОВЕ ЧЕТЫРЕНАДЦАТЕ: ѿ ѿ ДѢДА ДО ПРЕСЕЛЕНІА ГЛАВЛѢНСКАГѢ, РОДОВЕ ЧЕТЫРЕНАДЦАТЕ: ѿ ѿ ПРЕСЕЛЕНІА ГЛАВЛѢНСКАГѢ ДО ХРѢТА, РОДОВЕ ЧЕТЫРЕНАДЦАТЕ.

III. ІІ҃СХ ХР҃ТОВО РОЖТВО СІЦЕ К҃Ѣ: ѠКР҃СЧЕН҃К҃И КО БЫВШИ
М҃ТРИ ЄГ҃О МР҃ІИ І҃УСИФОВИ, ПР҃ЄДЄ ДАЖЕ НЕ СНІТИСЯ І҃МА,
ѠКР҃ѢТЕСЯ І҃МЄШИ ВО ЧР҃ЄВѢ Ѡ ДХ҃А С҃Г҃А.

ѡ. І́ѡсифъ же мѡжъ єѡ, прѡведеѡъ сѡѡ, ѡ не хотѡ єѡ
ѡбличѡти, восхотѡ тѡѡ прѡстѡти юѡ.

К. СѢ же ѿмѣ помысливѣшъ, сѣ, ѿггѣзъ гдѣнь во снѣ ѿвѣса
ѿмѣ гдѣгола: ѿвѣснѣ, снѣне дѣдовѣ, не оуѣвоѣса прѣати
Марѣамѣ жены твоеѣ: рѣждѣевоѣса въ нѣй, ѿ дѣха ѣсть
сѣта.

ка. Родѣтъ же сѣа, ꙗже наречеши ѿ ма еѣсѣ Іисѣ: Тѣи бо спасѣтъ люди своѣ ѿ грѣхѣ ѿхѣ.

КВ. СІЕ ЖЕ ВСѢ БЫСТЬ, ДА СБЪДЕТСА РЕЧѢННОЕ Ѡ ГДА
ПРРѢКОМЪ, ГЛАГОЛЮЩИМЪ :

К҃Г. СѢ, ДѢА ВО ЧРѢВѢ ПРІИМЕТЪ, И РОДИТЪ СІА, И НАРЕКѢТЪ
ИМѦ ѸМѢ ѸММАНУИЛЪ: ѸЖЕ ѸСТЬ СКАЗАЕМО, СЪ НАМИ Б҃ГЪ.

КД. РОСТАВѦ ЖЕ ІУСІФЪ Ѡ СНѦ, СОТВОРИ ІАКОЖЕ ПОВЕЛѢ ЁМЪ
АГГЛЪ ГДЕНЬ: Ѡ ПРИАТЪ ЖЕНЪ СВОЮ.

КѢ. И НЕ ЗНАЛШЕ ЕА, ДОНДЕЖЕ РОДИ СѦА СВОЕГО ПЕРВЕНЦА,
И НАРЕЧЕ ИМА ЕМУ ІИСУ.

12. А слѣдъ прѣселеніе-то Вавилонско, Іехоніа роди Салаѳіилъ ; а Салаѳіилъ роди Зоровавеля ;

13. А Зоровавель роди Авіуда ; а Авіудъ роди Еліакыма ; а Еліакымъ роди Азора ;

14. А Азоръ роди Садока ; а Садокъ роди Ахыма ; а Ахымъ роди Еліуда ;

15. А Еліудъ роди Елеазара ; а Елеазаръ роди Матѳана ; а Матѳанъ роди Іакова ;

16. А Іаковъ роди Іосифа мъжъ-тъ на Маріѣ, отъ коѣто ся роди Іисусъ, който ся нарича Христосъ.

17. И така вси-тъ родове отъ Авраама до Давида четъринадесеть рода сѣ ; и отъ Давида до прѣселеніе-то Вавилонско, родове четъринадесеть ; и отъ прѣселеніе-то Вавилонско до Христа, родове четъринадесеть сѣ.

18. А роженіе-то на Іисуса Христа така бѣ ; като бы сгодена майка му Марія за Іосифа, додѣ още не бѣхъ ся съединили, намѣри ся непразна отъ Духа Святаго.

19. А Іосифъ мъжъ ѿ, понеже бѣ праведенъ и не искаше да ѿ опозорн, науми си тайно да ѿ напусне.

20. Но това когато помисли той, ето, ангелъ Господень яви му ся нѣ-снѣ и казуваше : Іосифе сыне Давидовъ, не бой ся да вземешъ женѣ си Маріѣ ; защото зародено-то въ неѣ отъ Духа Святаго е.

21. А ще роди сынъ, и ще му наречешъ име-то Іисусъ ; защото той ще спасе свои-тъ людіе отъ грѣхове-тъ имъ.

22. И всичко това бы, да ся сбѣде речено-то отъ Господа чрѣзъ пророка, който казува :

23. Ето дѣва ще зачне и ще роди сынъ, и ще му нарежтъ име-то Еммануилъ, което ся тѣкува, Богъ съ насъ.

24. И като станѣ Іосифъ отъ снѣ, стори както му повелѣ ангелъ Господень, и взѣ женѣ си ;

25. И не ѿ познаваше до когато тя роди сына си пѣрвороднаго, и *той* му нарече име-то Іисусъ.

ГЛАВА Ѣ.

а. Іисꙋ же рождшꙋсѧ въ Вифлемѣ Ісꙋействѣмъ, во дни Ірвѧ царѧ, сѣ, волсѣи ѿ востѡкъ прїидоша во Іерлїмъ, глаголюще :

Ѣ. Гдѣ ѣсть рождѣйсѧ црѣ Ісꙋейскїи ; вѣдѣхомъ бо свѣздѧ ѣгѡ на востѡцѣ, ѡ прїидѡхомъ поклонїтисѧ ѣмꙋ.

г. Слышавъ же Ірвѧ царѣ смѣтнѧ, ѡ вѣсѣ Іерлїмъ сѧ нїмъ.

д. Ѣ собрѧвъ всѧ первосїѣенники ѡ книжники людскїѧ, вопрошаше ѿ нїхъ : гдѣ Хрѣтѡсѧ раждѧетсѧ ;

ѣ. Ѣни же рекоша ѣмꙋ : въ Вифлемѣ Ісꙋействѣмъ. такѡ бо писано ѣсть пррѡкомъ :

Ѥ. Ѣ ты Вифлемѣ, землѣ Ісꙋдова, нїчїмъже мѣнши ѣси во вѣкахъ Ісꙋовыхъ : ѡзъ тебѣ бо ѡзыдетъ вѡждѣ, ѡже ѡупасѣтъ людїи моѧ Іїѧ.

з. Тогда Ірвѧ тѧи призвѧ волхвы, ѡ ѡспытоваше ѿ нїхъ вѣмѧ ѡвѣшїѧсѧ свѣзды.

и. Ѣ послѧвъ ѡхъ въ Вифлемъ, рече : шѣдше ѡспытѧйте ѡзвѣстнѡ ѡ ѡтрѡчѧти : ѣгдѧ же ѡвѣрѧщете, вѡзвѣстїте мнѣ, ѡкѡ да ѡ ѡзъ шѣдъ поклонїсѧ ѣмꙋ.

ѧ. Ѣни же послѧшавше царѧ, ѡдоша : ѡ сѣ, свѣздѧ, ѡже вѣдѣша на востѡцѣ, ѡдѧше прѣдъ нїмї, дондеже прїшѣдши стѧ верхѧ, ѡдѣже бѣ ѡтрѡчѧ.

г. Вѣдѣвше же свѣздѧ, вѡзрѧдовашасѧ рѧдостїю вѣлїю сѧкѡ.

аи. Ѣ прїшѣдше въ храмїи, вѣдѣша ѡтрѡчѧ сѧ Марїєю мѣрїю ѣгѡ, ѡ пѧдше поклонїшасѧ ѣмꙋ, ѡ ѡвѣрзше сокровїща своѧ, прїнесоша ѣмꙋ дѧры, злѧто, ѡ лїкѧнъ, ѡ смѣрнѧ.

ѧи. Ѣ вѣстѣ прїѣмше во снѣ не вѡзвратїтисѧ ко Ірвѧ, нїнїмъ пѧтѣмъ ѡндоша во странѧ своѧ.

гї. Ѣшѣдшымъ же ѡмъ, сѣ, ѡггѧз Гѧнѣ во снѣ ѡвѣсѧ Іѡсїфъ, глагола : вѡстѧвъ поимї ѡтрѡчѧ ѡ мѣрѣ ѣгѡ, ѡ

ГЛАВА 2.

1. А когато ся роди Иисуcъ во Внолеемъ Іудейскый въ дни-тѣ на царь Ирода, ето, мѣдречи отъ истока пристигнахъ въ Іерусалимъ, и казувахъ :

2. Дѣ е що ся е родилъ царь Іудейскый? защото звѣздѣ-тѣ неговѣ видѣхмы на истокъ, и дойдохмы да му ся поклонимъ.

3. *Това* като чу царь Иродъ смути ся, и всичкый Іерусалимъ съ него.

4. И събра вси-тѣ първосвященници и книжници отъ народъ-тѣ, та распитуваше отъ тѣхъ гдѣ имаше да ся роди Христось?

5. И тѣ му казахъ: Во Внолеемъ Іудейскый; защото така е писано чрѣзъ пророка :

6. И ты Внолееме, земя Іудина, никакъ не си най малкъ между воеводства-та Іудовы; защото отъ тебе ще излѣзе Вождь, който ще упасе народъ-тѣ ми Израїля.

7. Тогази Иродъ призова тайно мѣдречи-тѣ, та испита отъ тѣхъ на здраво врѣме-то на появежъ-тѣ звѣздѣ.

8. И като ги испрати во Внолеемъ, рече *имъ* : Идѣте, испитайте на здраво за дѣте-то; и като го намѣрите, извѣстѣте ми, да дойдѣ и азъ да му ся поклонѣмъ.

9. А тѣ като чухъ *това* отъ царь-тѣ, трѣгнахъ: и, ето, звѣзда-та, който бѣхъ видѣли на истокъ, идаше прѣдъ тѣхъ, до като дойде та ся спрѣ, надъ *мѣсто-то* дѣто бѣ дѣте-то.

10. И като видѣхъ звѣздѣ-тѣ, възрадувахъ ся съ радость твърдѣ голѣмъ.

11. И като влѣзохъ въ къщѣ-тѣ, намѣрихъ дѣте-то съ майкѣ му Маріѣ, и паднахъ та му ся поклонихъ, и като отворихъ съкровища-та си, принесохъ му дарове, злато, и ливанъ и смирнѣ.

12. И понеже *имъ* ся откры отъ Бога на-сѣнѣ да ся не вържатъ при Ирода, отидохъ *си* прѣзъ другъ пѣтъ за въ свои-тѣ странѣ.

13. А слѣдъ отиваніе-то *имъ*, ето, ангелъ Господень явява ся на-сѣнѣ Іосифу и казува: Стани та земи дѣте-то и майкѣ

БѢЖИ ВО Е҃ГЫПЕТЪ, ꙗко бѣди тѣмъ, доидеже рекъ ти : хощетъ
бо ѿрвати ѿскаати о҃троцѣте, да погубѣтъ ѣ.

ΔΙ. Οὕτως γε νοστήσῃ, ποιήτῃ ὁ τρώχῃ ἢ μήτῃ ἐγὼ νόστιμῃ,
ἢ ῥῆδε βο ἐγὺνέτῃ:

ѿ. ꙗко́ тѣмъ до оумѣртвїа ѿршдова: да ссѣдетса
реченное въ гдѣ пророкомъ, глаголющимъ: въ египта воззвѣхъ
спаси моегò.

ѡ. Тогда Ирѡдѣ вѣдѣвъ, ѡкѡ порѡганѣ вѣсть ѡ волх-
вѣвъ, разгнѣвасѣ сѣбѣ, ѡ послѣвъ ѡзвѣ всѣ дѣти сѣшывѣ
въ Иудеѣмѣ ѡ во всѣхѣхѣ предѣлѣхѣхѣ ѣгѡ, ѡ двѡѡ лѣтѣ ѡ
нижѣйше, по вѣременѣ, ѣже ѡзвѣстѣиѡ ѡспытѣ ѡ волхвѣвъ.

зі. Тоді свідать речіння Ієреміємъ, пророкомъ, глаголющимъ :

и. Гласъ въ Рамѣ слышанъ бысть, плачь, и рыданіе, и
вѣсть многъ: Рахиль плачущица чуждъ своихъ, и не хоташе
оутѣшиться, ѣкъ не сѣтъ.

ἁλ. Οὐμέριος же Ἰρωας, сѣ, Ἄγγλαз Γλῆνъ во сѣѣ іавіса
 Ἰώσιφс во ἐγνѣтѣ,

К. Глаго́ла: воста́вх пони́и О́троча и́ мѣрь е́гоу, и́ и́ди
вѣ зѣмлю́ І́иуеву; и́змо́роша во и́щущи́и дѣи́и О́троча́те.

КА. ОНЪ ЖЕ ВОСТАВЪ, ПОАТЪ ОТРОЧА И МАТЕРЬ ЕГВЪ, И
ПРИИДЕ ВЪ ЗЕМЛЮ ИЮДЕВЪ.

КВ. СЛЫШАВЪ ЖЕ, ІАКЪ АРХЕЛАЙ ЦАРСТВУЕТЪ ВО ІУДЕИ
ВМѢСТѢ ИРОВА ОТЦА СВОЕГО, ОУБОАША ТАМЪ ИТИ: ВѢСТЬ
ЖЕ ПРИЕМЪ ВО СНА, ИИДЕ ВЪ ПРЕДѢЛЫ ГАЛІЛЕЙСКІА.

ѣгъ. И пришедъ вселѣся во градъ нарицаемѣмъ Пазарѣтъ:
ѣкъ да сбудетсѣ реченное прѣрокѣ, ѣкъ Пазврѣй наречѣтсѣ.

ГЛАВА 7.

а. Но днѣ же Оны прїиде Іwánnъ крѣтїтель, проповѣдава
въ псгтыни Ісдѣйствїи,

Ѣ. И глагола: покайтеся, приближитеся црѣвѣ нѣное.

му, и бѣгай въ Египетъ, и бѣди тамъ до когато ти рекъ; защото Иродъ има да потърси дѣте—то да го погуби.

14. И той станъ, взѣ дѣте—то и майкѣ му прѣзъ ноцъ, и отиде въ Египетъ;

15. И бѣ тамъ до смърть—тѣ Иродовѣ, да ся сбѣде речено—то отъ Господа чрѣзъ пророка, който казува: Изъ Египетъ позовахъ сына си.

16. Тогази Иродъ като видѣ че му ся подсмѣяхъ мѣдреци—тѣ, твърдѣ много ся разари, и проводи та погуби всички—тѣ младенцы во Внолеемъ и по всички—тѣ неговы прѣдѣлы, отъ двѣ години и по долу, споредъ врѣме—то, което бѣ добръ испыталь отъ мѣдрецы—тѣ.

17. Тогази ся испълни речено—то отъ пророка Іереміѣ който казува:

18. Гласъ ся чу въ Рамъ, плачь и пискъ и рыданіе голѣмо; Рахиль оплакуваше чада—та си и не рачяше да ся утѣши, защото ги пѣла *вече*.

19. А като умрѣ Иродъ, ето ангелъ Господень явява ся нѣ—снѣ Іосифу въ Египетъ и казува:

20. Стани, земли дѣте—то и майкѣ му, та иди въ земли—тѣ Израилевѣ; защото измрѣхъ тѣзи, които търсѣхъ души—тѣ на дѣте—то.

21. И той станъ, зѣ дѣте—то и майкѣ му, и дойде въ земли—тѣ Израилевѣ.

22. Но като чу че Архелай царува надъ Іудеѣ на мѣсто бащѣ си Ирода, убоя ся да иде тамъ; и понеже му бѣ откровено нѣ—снѣ, отиде въ Галилейскы—тѣ страны,

23. Та ся засели въ единъ градъ нарицаемъ Назаретъ: да ся сбѣде речено—то чрѣзъ пророцы—тѣ, че Назорей ще да ся нарече.

ГЛАВА 3.

1. Въ оныя дни дойде Іоаннъ Кръститель, и проповѣдуваше въ пустыни—тѣ Іудейскѣ,

2. И казуваше: Покайте ся; понеже приближи царство небесно.

г. СЕИ ВО ЁСТЬ РЕЧЕННЫЙ ИСАІЕМЪ ПРРОКОМЪ, ГЛАГОЛЮЩИМЪ: ГЛАСЪ ВОПІЮЩАГЪ ВЪ ПУСТЫНИ, ОУГОТОВАЙТЕ ПУТЬ ГДНЬ, ПРАВЫ ТВОРИТЕ СТЕЗИ ЕГВЪ.

д. САМЪ ЖЕ ІВАННЪ ІМАШЕ РІЗЪ СВОЮ ВЪ ВЛАСЪ ВЕЛБЛЖДЬ, И ПОДСЪ ОУСМЕНЪ ВЪ ЧРЕСЛѢХЪ СВОИХЪ: СИѢДЪ ЖЕ ЕГВЪ БѢ ПРЖІЕ И МЕДЪ ДІВІЙ.

е. ТОГДА ИСХОЖДАШЕ КЪ НЕМЪ ІЕРУСАЛІМА, И ВСА ІУДЕА, И ВСА СТРАНА ІОРДАНСКАЯ,

ё. И КРЕЩАХСЯ ВО ІОРДАНѢ ВЪ НЕГВЪ, ИСПОВѢДАЮЩЕ ГРѢХИ СВОА.

з. ВІДѢВЪ ЖЕ (ІВАННЪ) МНѢГИ ФАРИСЕИ И САДДУКЕИ ГРАДШЫА НА КРЩЕНІЕ ЕГВЪ, РЕЧЕ ИМЪ: РОЖДЕНІА ЕХІАДОВА, КТО СКАЗА ВАМЪ БѢЖАТИ ВЪ БѢДЪЩАГЪ ГИѢКА;

и. СОТВОРИТЕ ОУБО ПЛОДЪ ДОСТОИНЪ ПОКААНІА:

д. И НЕ НАЧИНАЙТЕ ГЛАГОЛАТИ ВЪ СЕБѢ: ОЦА ИМАМЪ АВРААМА. ГЛАГОЛЮ КО ВАМЪ, ІАКЪ МОЖЕТЪ ПГЪ ВЪ КАМЕНІА СЕГВЪ ВОЗДВІГНУТИ ЧАДА АВРААМЪ.

г. ОУЖЕ КО И СѢКИРА ПРИ КОРЕНИ ДРЕВА ЛЕЖИТЪ: ВСАКО ОУБО ДРЕВО, ЕЖЕ НЕ ТВОРИТЪ ПЛОДА ДОБРА, ПОСѢКАЕМО БЫВАЕТЪ, И ВО ОГНЬ ВМЕТАЕМО.

д. АЗЪ ОУБВЪ КРЩАЮ ВЪ ВОДОЮ ВЪ ПОКААНІЕ: ГРАДЫЙ ЖЕ ПО МИѢ, КРѢПЛІЙ МЕНЕ ЁСТЬ, ЕМЪЖЕ ИѢСМЪ ДОСТОИНЪ САПОГИ ПОНЕСТИ: ТОЙ ВЪ КРТИТЪ ДХОМЪ СТЫМЪ И ОГНЕМЪ:

е. ЕМЪЖЕ ЛОПАТА ВЪ РУЦѢ ЕГВЪ, И УТРЕБИТЪ ГЕМНО СВОЕ, И СОКЕРЕТЪ ПШЕНИЦЪ СВОЮ ВЪ ЖИТНИЦЪ, ПЛЕВЫ ЖЕ СОЖЖЕТЪ ОГНЕМЪ НЕГАСАЮЩИМЪ.

г. ТОГДА ПРИХОДИТЪ ІІСЪ ВЪ ГАЛІЛЕИ НА ІОРДАНЪ КО ІВАННЪ КРТИТСА ВЪ НЕГВЪ.

д. ІВАННЪ ЖЕ ВОЗБРАНАШЕ ЕМЪ, ГЛАГОЛА: АЗЪ ТРЕБЮЮ ТОКОЮ КРТИТСА, И ТЫ ЛИ ГРАДЕШИ КО МНѢ;

ё. ОУВѢЩАВЪ ЖЕ ІІСЪ РЕЧЕ КЪ НЕМЪ: ВСТАВИ НЫНѢ: ТАКЪ КО ПОДОБАЕТЪ НАМЪ ИСПОЛНИТИ ВСАКЪ ПРАВДЪ. ТОГДА ВСТАВИ ЕГО.

3. Защото той е реченный—тъ отъ пророка Исаиѣ, който казува :
Гласъ на едного, който выка въ пустыниѣ—тѣ : Пригответе пѣть—тъ
Господень, правы правѣте неговы—тѣ пѣтеки.

4. А самъ Иоаннъ имаше облѣкло—то си отъ камилскы космы, и
около чрѣсла—та си коженъ поясъ ; а яденіе—то му бѣ акриды и
дивъ медъ.

5. Тогази ся извървѣ при него Иерусалимъ и всичка Іудея, и
всичка—та околность на Иорданъ,

6. И крышаважъ ся въ Иорданъ отъ него, като исповѣдувахъ
грѣхове—тѣ си.

7. А като видѣ *Иоаннъ* че идяхъ на негово—то крышаваніе мно-
зина отъ Фарисей—тѣ и Саддукеи—тѣ, рече имъ : Рожбы ехиднины !
Кой ви обади да бѣгате отъ бѣдѣщый—тъ гнѣвъ ?

8. Сторѣте прочее плодове достойны на покаяніе ;

9. И не мислѣте да думате въ себе си : Отца имамы Авраама ;
защото казувамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи каменіе да въздигне
чада Аврааму.

10. А и сѣкыра—та вече лежи при корень—тъ на дръвія—та ; и
тѣй всяко дърво което не прави добръ плодъ, отсича ся и въ огнь
ся хвърля.

11. Азъ вы крышавамъ съ водѣ въ покаяніе, а тойзи който иде
слѣдъ мене по крѣпкѣ е отъ мене, комуто не съмъ достоинъ обуча-
та да понесѣ ; той ще вы крѣсти съ Духъ Святый и съ огнь ;

12. Който *държи* лопатѣ—тѣ въ рѣкѣ, и ще отребн гѣмно—то
си, та ще събере пшеницѣ—тѣ си въ житницѣ—тѣ, а плѣвѣ—тѣ ще
иѣ изгори въ огнь негасимъ.

13. Тогази идува Исусъ отъ Галилеѣ на Иорданъ до Иоанна да
ся крѣсти отъ него.

14. А Иоаннъ го въспираше и казуваше : Азъ имамъ потребѣ
да ся крѣстѣ отъ тебе, и ты ли идешъ при мене ?

15. А Исусъ отговори и рече му : Остави сега, защото така
подобавъ намъ да испълнимъ всякъ правдѣ. *И Иоаннъ* тогава го
остави.

᠑1. И крѣтивсѧ Іисъ възиде ѡбѣ въ воды: и сѣ, ѡверзѡшасѧ ѣмъ нѣсѧ, и видѣ дѡхъ Бжїа сходяща ѡкв гóлска, и градѡща на него.

᠒1. И сѣ, гласъ съ нѣсѣ глагола: сѣй єсть Сїъ мой возлюбленный, ѡ немже бжговолїхъ.

ГЛАВА ᠕.

᠕. Тогда Іисъ возведѣнъ кысть дѡмъ въ псстыню, и искуситисѧ ѡ діавола.

᠖. И постївсѧ днїи чѣтыредесѧтъ, и нощїи чѣтыредесѧтъ, посаждїи възаклѧ.

᠗. И пристѣпавъ къ немъ искусїтель, рече: ѡще Сїъ єси Бжїи, рцы, да каменїе сѣе, хлѣбъ вѣдѣтъ.

᠘. Сїъ же ѡвѣщавъ рече: писано єсть: не ѡ хлѣбѣ єдиноу живъ вѣдетъ члвчкъ, но ѡ всѧкомъ глаголѣ исоудѡщемъ изоуѣтъ Бжїиныхъ.

᠙. Тогда поѡтъ єго діаволъ во стѣи градъ, и постави єго на крилѣ црковнѣмъ.

᠑0. И глагола ємъ: ѡще Сїъ єси Бжїи, вѣрзисѧ нїзъ: писано во єсть, ѡкв ѡггловмъ своимъ заповѣсть ѡ тебѣ сохранити тѧ, и на рскахъ възмѣтъ тѧ, да не когдѧ преткнѣши ѡ камень ногъ твою.

᠑1. Рече же ємъ Іисъ: пакїи писано єсть: не искусиши Гда Бга твоегѡ.

᠑2. Пакїи поѡтъ єго діаволъ на горѣ высокѣ сѣмъ, и показѧ ємъ всѧ црствїа мїра, и слѡвсѧ ѡхъ.

᠑3. И глагола ємъ: сїѧ всѧ тебѣ дамъ, ѡще падъ поклонїшимсѧ.

᠑4. Тогда глагола ємъ Іисъ: иди за мною, сѧтанѡ: писано во єсть: Гдс Бгъ твоемъ поклонїшисѧ, и томъ єдиноу послѣжиши.

16. И щомъ ся кръсти Иисусъ възлѣзе тутакси отъ водѣ-тъ, и ето, отвори хъ ся нему небеса-та, и видѣ Духа Божія че слѣзуваше като гълѣбъ и спущаше ся на него ;

17. И ето гласъ отъ небеса, който казуваше : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ.

ГЛАВА 4.

1. Тогази възведенъ бы Иисусъ отъ Духа въ пустыниѣ-тъ, да бѣде искушенъ отъ діавола.

2. И като пости четиридесеть дни и четиридесеть нощи, напо-конъ огладиѣ.

3. И дойде при него искуситель-тъ, и рече : Ако си Сынъ Божій, речи тѣзи каменіе да станѣтъ хлѣбове.

4. А той отвѣща и рече : Писано е : Не само съ хлѣбъ ще бѣде живъ чловѣкъ, но съсъ всяко слово което исхожда изъ Божіи-тъ уста.

5. Тогава го завожда діаволъ-тъ въ святыи-тъ градъ и поставя го на крыло-то на храмъ-тъ,

6. И казува му : Ако си Сынъ Божій, хвърли ся долу ; защото е писано : На ангелы-тъ си ще заповѣда за тебе, и на рѣцѣ ще тя подигать, да не бы да прѣпънешъ о камькъ ногѣ-тъ си.

7. Рече му Иисусъ : Пакъ е писано : Да не искусишь Господа Бога твоего.

8. Пакъ го завожда діаволъ-тъ на едиѣ планииѣ много высокѣ, и показува му вси чкъ-тъ царства свѣтовны, и славѣ-тъ имъ ;

9. И казува му : Всичко това ще ти дамъ, ако паднешъ да ми ся поклонишь.

10. Тогазь Иисусъ му казува : Махни ся, Сатано ; защото е писано : Господу Богу твоему да ся поклонишь, и само нему да послужишь.

᠕і. Тогда встанѣи єго дѣволѣ, ѿ сѣ, Ангѣли приступиша, ѿ сажѣхѣ ємѣ.

᠖і. Слѣшавѣ же Іисѣ, ѿкѣ Іѡаннѣхъ предѣхѣ бѣсть, ѡнде въ Галілею.

᠗і. Ѣи встанѣвъ Назарѣтѣ, пришедѣ всеміа въ Капернаѣмѣ въ поморіе, въ предѣлѣхѣхъ Заваѣннѣхъ ѿ Нефѣаліманѣхъ :

᠘і. Да сѣдетѣ речѣнное Ісѣемѣхъ прѣрокомѣхъ, глаголющимѣхъ :

᠙і. Землѣ Заваѣнѣ, ѿ землѣ Нефѣаліманѣ, пѣтъ морѣ Окѣнѣхъ полѣхъ Іорданѣ, Галілеѣ ѡзыѣхъ,

᠑і. Людіе сѣдѣи во тмѣ видѣша свѣтъ вѣлїи, ѿ сѣдѣищимѣхъ въ странѣ ѿ сѣни смѣртнѣи, свѣтъ возсѣѣ ѡмѣхъ.

᠒і. Ѣтѣмѣхъ начѣтъ Іисѣхъ проповѣдати, ѿ глаголати : покаянѣтѣ, привѣиѣхъ ко црѣтво нѣе.

᠓і. Ходѣ же при морѣ Галілеѣстѣмѣхъ, видѣ двѣ брата, Сімонѣ глѣмаго Петрѣ, ѿ Андѣѣ брата єгѣ, вметѣиющѣ мрѣжи въ морѣ, вѣста ко рыбарѣ.

᠔і. Ѣ глагола ѡма : градиѣта по мнѣ, ѿ сотвориѣ вы ловцѣ члѣвѣкѣмѣхъ.

᠕і. Ѣна же ѡвѣе встанѣвъша мрѣжи, по нѣмѣхъ ѡдѣста.

᠖і. Ѣ прешедѣхъ ѡтѣдѣ, видѣ ѡна двѣ брата, ѿкѣва Зеведѣѣ, ѿ Іѡаннѣхъ брата єгѣ, въ кораблѣхъ сѣхъ Зеведѣомѣхъ ѡѣемѣхъ єиѣ, завазѣиющѣ мрѣжи своѣ, ѿ воззѣѣ ѡ.

᠗і. Ѣна же ѡвѣе встанѣвъша корабль ѿ ѡѣѣ своѣго, по нѣмѣхъ ѡдѣста.

᠘і. Ѣ прохѣждѣше всѣ Галілею Іисѣхъ ѡчѣѣ на сѣмнѣиѣхъ ѡхъ, ѿ проповѣдалѣ євѣиѣ црѣвѣѣ, ѡцѣмѣѣ всѣхъхъ пѣдѣгѣхъ ѿ всѣхъхъ ѡзѣи въ людѣхъ.

᠙і. Ѣ ѡзыѣде слѣхъхъ єгѣѣ по всѣй Сѣрїѣ : ѿ привѣдѣша къ нѣмѣхъ всѣхъхъ колѣиѣхъ, разнѣиѣмнѣхъ пѣдѣгѣхъ ѿ страстѣмнѣхъ ѡдѣрѣиѣмнѣхъ, ѿ вѣснѣхъ, ѿ мѣснѣхъ, ѿ разсѣмнѣхъ (жѣламнѣхъ) : ѿ ѡцѣмнѣхъ ѡхъ.

᠑і. Ѣ по нѣмѣхъ ѡдѣша народѣи мнѣзи ѡ Галілеѣ ѿ десѣти градѣхъ, ѿ ѡ Іѣрѣлѣма, ѿ Ісѣдѣн, ѿ сѣ ѡнагѣхъ полѣхъ Іорданѣ.

11. Тогази го остави диаволь-тъ; и ето ангели пристѣпихъ и служажъ му.

12. А когато чу Исусъ че Іоаниъ бы прѣдаденъ, отиде въ Галилеѣ.

13. И като остави Назаретъ, дойде и засели ся въ Капернаумъ крайморскый, въ прѣдѣлы-тъ Завулоновы и Нефѣалимовы;

14. Да ся сбѣде речено-то чрѣзь пророка Ісаѣя, който казува:

15. Земѣ-та Завулонова и земѣ-та Нефѣалимова на пѣть-тъ край море-то, отвѣдь Іорданъ, Галилея языческа;

16. Народъ който сѣдѣше въ тѣмнижъ видѣ видѣлиихъ голѣмжъ, и на сѣдѣщи-тъ въ странѣ и сѣмѣхъ смъртнижъ, видѣлиина имъ възсія.

17. Отъ тогава започенъ Исусъ да проповѣдува и да казува: Покайте ся; защото приближи царство небесно.

18. И като вярвѣше Исусъ по край море-то Галилейско, видѣ двамнина братія, Симона нарицаемый-тъ Петръ, и брата му Андрея, че хвърляхъ мрѣжъ въ море-то. защото бѣхъ рыболовци.

19. И казува имъ: Елате слѣдъ мене, и ще вы направѣхъ ловцы на чловѣцы.

20. И тѣ тутакси оставихъ мрѣжы-тъ и отидохъ слѣдъ него.

21. И като позаминъ отъ тамо, видѣ други двамнина братія, Іакова Зеведеева и брата му Іоанна съ отца имъ Зеведее въ еднѣ ладіѣхъ че кърпяхъ мрѣжы-тъ си, и повыкагы.

22. А тѣ тозь часъ оставихъ ладіѣхъ-тъ и отца си, и отидохъ слѣдъ него.

23. И обхождаше Исусъ всичкъ Галилеѣ, та поучаваше въ съборнища-та имъ, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то, и исцѣляваше всякъ болѣсть и всякъ немощъ между народъ-тъ.

24. И разчу ся слухъ за него по всичкъ Сиріѣ, и до-вождахъ при него всичкы-тъ болѣстны, що имахъ различни болѣсти и мѣкы, и бѣснуемы, и лунатицы, и расслаблены; и ги исцѣли.

25. И вярвѣше слѣдъ него народъ много изъ Галилеѣ и Декаполь, изъ Іерусалимъ и Іудеѣ, и изъ отвѣдь Іорданъ.

ГЛАВА Ѣ.

а. Оуѣрѣва же народы, възыде на горѣ: ѡ сѣдшѣ ѣмѣ,
пристѣпѣша къ немѣ оуѣнѣи ѣгѣ:

б. Ѣ ѡверѣзѣ оуѣта своѣ, оуѣаше Ѣхѣ, глагола:

в. Бѣжѣни нѣиѣи дѣомѣ: ѣкѣ тѣхѣ ѣсть царѣвѣ
нѣное.

г. Бѣжѣни плѣчѣиѣ: ѣкѣ тѣи оуѣѣшатѣ.

д. Бѣжѣни крѣтѣиѣ: ѣкѣ тѣи наслѣдѣтѣ зѣмаю.

е. Бѣжѣни ѣлѣиѣи ѡ жѣжѣиѣи прѣвѣды: ѣкѣ тѣи на-
сыѣтѣтѣ.

ж. Бѣжѣни мѣтивѣиѣ: ѣкѣ тѣи помѣловѣни бѣдѣтѣ.

з. Бѣжѣни чѣстѣиѣ сѣрдѣемѣ: ѣкѣ тѣи Бѣ оуѣратѣ.

и. Бѣжѣни мирѣтѣорѣиѣ: ѣкѣ тѣи сѣове Бѣиѣ на-
рѣ-

кѣтѣтѣ.
ѣ. Бѣжѣни ѡзгѣнѣиѣ прѣвѣды рѣдѣ: ѣкѣ тѣхѣ ѣсть цѣтѣвѣ
нѣное.

аѣ. Бѣжѣни ѣстѣ, ѣгѣлѣ понѣсѣтѣ вѣмѣ, ѡ ѡжѣнѣтѣ, ѡ
рѣкѣтѣ всѣкѣ сѣлѣ глагола на вѣ лѣѣше, менѣ рѣдѣ.

бѣ. Рѣдѣѣтѣ ѡ ресѣнѣтѣтѣ, ѣкѣ мѣдѣ вѣша мѣога на
нѣсѣхѣ: тѣкѣ во ѡзгѣнѣша прѣрѣки, ѡже (кѣша) прѣжде
вѣсѣ.

вѣ. Вѣ ѣстѣ сѣль зѣмѣиѣ: ѣше же сѣль ѡвѣсѣтѣ, чѣмѣ
ѡсѣмѣтѣ; нѣвѣчѣѣѣ бѣдѣтѣ кѣомѣ, тѣчѣѣ дѣ ѡзѣпѣнѣ
бѣдѣтѣ вѣнѣ, ѡ поппрѣема чѣвѣки.

гѣ. Вѣ ѣстѣ свѣтѣ мѣра: нѣ мѣжетѣ грѣдѣ оуѣкрыѣтѣ
верѣѣ горѣ сѣѣлѣ.

дѣ. Нѣжѣ вѣжѣѣѣѣтѣ свѣтѣлѣкиѣ, ѡ поставѣѣѣѣтѣ ѣгѣ поѣ
сѣсѣѣѣѣѣ, но на свѣѣиѣиѣѣѣѣѣ, ѡ свѣтѣтѣ всѣмѣ, ѡже вѣ хрѣ-
минѣѣ (сѣѣѣ).

еѣ. Тѣкѣ дѣ просѣѣѣѣтѣ свѣтѣ вѣшѣ прѣѣ чѣвѣки, ѣкѣ
дѣ вѣдѣтѣ вѣша дѣвѣрѣа дѣлѣ, ѡ просѣвѣтѣ Ѣѣлѣ вѣшеѣ,
ѡже на нѣсѣхѣ.

ГЛАВА 5.

1. А като видѣ много-то народъ, възлѣзе на горѣ-тѣ, и щомъ сѣднѣ пристѣпнихъ до него ученици-тѣ му :

2. И отвори уста-та си та ги поучаваше и говоряше :

3. Блажени нищи-тѣ духомъ ; защото е тѣхно царство небесно.

4. Блажени нажаленни-тѣ ; защото тѣ ще ся утѣшатъ.

5. Блажени кротки-тѣ ; защото тѣ ще наслѣдятъ земѣ-тѣ.

6. Блажени които гладуватъ и жадуватъ за правдѣ-тѣ ; защото тѣ ще ся насытятъ.

7. Блажени милостиви-тѣ ; защото тѣ помилувани ще бѣдѣтъ.

8. Блажени чистосърдечни-тѣ ; защото тѣ ще видѣтъ Бога.

9. Блажени миротворци-тѣ ; защото тѣ сынове Божии ще ся нарекатъ.

10. Блажени гонени-тѣ заради правдѣ-тѣ ; защото е тѣхно царство небесно.

11. Блажени сте когато вы похулятъ и вы изгонятъ, и връхъ васъ рекѣтъ на лѣжъ всякъ злѣкъ речъ заради мене.

12. Радуйте ся и веселѣте ся, защото е голѣма на небеса ваша-та заплата : понеже така изгонихъ пророцы-тѣ, които *блѣхъ* прѣди васъ.

13. Вы сте соль-та на земѣ-тѣ : а ако соль-та избезсолнѣе, съ какво-ще да ся осолнѣ ? За нищо вече не струва, тъкмо да ся нсхвърли вънъ, и да ся тѣпче отъ челоуѣцы-тѣ.

14. Вы сте видѣльна-та на свѣтъ-тъ ; градъ поставенъ на горѣ не може да ся укрее.

15. Нищо запалятъ свѣщъ и ѿ турятъ подъ шиникъ, но на свѣ-тильникъ-тъ, и свѣти на всички що сѣ въ къщи.

16. Така да просвѣтне ваша-та видѣльна прѣдъ челоуѣцы-тѣ, за да видѣтъ добры-тѣ ваши дѣла, и да прославятъ Отца вашего, който е на небеса.

ѡ. Да не мнѣте, ѡкѡ прѣдѡхъ разорѣти законъ, ѡлѣ прѣрѡки: не прѣдѡхъ разорѣти, но ѡсполнити:

ѡ. Амѣнь ко глаголю вамъ: дѡндеже прѣѣдетъ нѡбо ѡ землѣ, ѡнта ѣдина, ѡлѣ ѣдина черта не прѣѣдетъ ѡ закона, дѡндеже всѣ ксѡдѡстъ.

ѡ. Иже ѡще разорѣтъ ѣдинѡ заповѣдей сѣхъ малѡхъ, ѡ насчѣтъ тѡкѡ члѣвѣки, мнѣ наречѣтъсѣ въ црѣтѣи нѣнѣмъ: ѡ иже сотворѣтъ ѡ насчѣтъ, сѣи вѣлѣи наречѣтъсѣ въ црѣтѣи нѣнѣмъ.

ѡ. Глаголю ко вамъ, ѡкѡ ѡще не ѡзксѡдетъ правѡа вѡша пѡче книжникъ ѡ фарѣсѣи, не внидете въ црѣтѣе нѣное.

ѡ. Слышастѣ, ѡкѡ речѣно кѡиѣ дрѣвнимъ: не оубѣѣши: иже ко ѡще оубѣѣтъ, повѣненъ ѣстъ сѡдѡ.

ѡ. Азъ же глаголю вамъ, ѡкѡ всѡхъ гнѣваѡйсѣ на брѡта своего всѡе, повѣненъ ѣстъ сѡдѡ: иже ко ѡще речѣтъ брѡтѡ своему, рака: повѣненъ ѣстъ сѡмниѡсѣ: ѡ иже речѣтъ, оубѡде: повѣненъ ѣстъ геѣниѣ ѡгнениѣи.

ѡ. Аще оубѡ принесѣши дѡрѡ твоѡ ко ѡлтарю, ѡ тѡ поманѣши, ѡкѡ брѡтѡ твоѡ, ѡмѡтъ нѣчто на тѡ:

ѡ. Ѡстави тѡ дѡрѡ твоѡ прѣдѡлтарѣмъ, ѡ шѣдъ прѣжде смириѡсѣ сѡ брѡтомъ твоѡмъ, ѡ тогда пришѣдъ принесѣи дѡрѡ твоѡ.

ѡ. Бѡди оубѣѡиавѡсѣ сѡ соперникѡмъ твоѡмъ скорѡ, дѡндеже ѣси на пѡти сѡ нѡмъ: да не предѡстъ тебѣ соперникѡхъ сѡдѡи, ѡ сѡдѡ тѡ предѡстъ сѡсѡзѣ, ѡ въ темниѡсѣ вверженъ бѡдѣши.

ѡ. Амѣнь глаголю тебѣ: не ѡзыдѣши ѡтѡсѡ, дѡндеже воздѡси послѣднѣи кодрѡнтъ.

ѡ. Слышастѣ, ѡкѡ речѣно кѡиѣ дрѣвнимъ: не премѡвы сотвориѡши.

ѡ. Азъ же глаголю вамъ, ѡкѡ всѡхъ, иже воззрѣтъ на женѡ, ко ѣже вождѣлѣти ѣѡ, оубѡже любѡдѣѡства сѡ нѣю въ сѣрдѡцѣ своему.

17. Да не мните че азъ дойдохъ да разрушиъ законъ-тъ или пророцы-тъ ; не дойдохъ да разрушиъ, но да исполнѣиъ.

18. Защото, истина ви казувамъ, доклѣ да прѣмине небе-то и земя-та, една рѣска, или една точка отъ законъ-тъ нѣма да прѣмине, дори ся всичко не сѣжде.

19. И тѣй, който наруши единъ отъ най малки-тъ тѣзи заповѣди, и научи така человекы-тъ, най малкъ ще ся нарече въ царство небесно ; а който стори и научи, той ще великъ да ся нарече въ царство небесно.

20. Защото, казувамъ ви, че ако ваша-та правда не падмине *правдѣ-та* на книжници-тъ и Фарисей-тъ, нѣма да влѣзете въ царство небесно.

21. Чули сте че е речено на староврѣменны-тъ : Не убивай, и който убие, ще бѣде повиненъ на сѣдъ.

22. А пакъ азъ ви казувамъ, че всякой, който ся гнѣви на брата си безъ причинъ, ще бѣде повиненъ на сѣдъ ; и който рече на брата си, Рака, повиненъ ще е за прѣдъ съборъ-тъ ; а който му рече, Безумне, ще бѣде повиненъ за нѣкъль-тъ огненный.

23. И тѣй, ако принесешъ даръ-тъ си на олтарь-тъ, и тамо ся усѣтишь че братъ ти има нѣщо на тебе ;

24. Остави даръ-тъ си тамо прѣдъ олтарь-тъ, и пди, първомъ ся примири съ брата си, и тогазы ела та принеши даръ-тъ си.

25. Спогодявай ся съ противникъ-тъ си скоро, до като си на пѣть-тъ съ него, да не бы противникъ-тъ *ти* да тя прѣдаде сѣднику, а сѣдникъ-тъ тя прѣдаде на слугѣ-тъ, и тя хвърлятъ въ тѣмницѣ.

26. Истина ти казувамъ : Нѣма да излѣзешъ отъ тамо, доклѣ не отдадешъ най послѣдній-тъ кодантъ.

27. Чули сте че е речено на староврѣменны-тъ : Не прѣлюбодѣй-ствувай.

28. Но азъ ви казувамъ, че всякой който гледа женѣ за да ѣя пожелае, той е прѣлюбодѣйствувалъ вече съ неѣ въ сърдце-то си.

кѡ. Яще же Око твоє десное соблажнѣтъ тѧ, ѡзмѣ ѿ, ѡ
вѣрзи ѡ себѣ: оуѣне бо ти ѣсть, да погнѣнетъ єдинъ ѡ оудъ
твоихъ, а не все тѣло твоє ввѣржено бѣдетъ въ геєнну
огненну.

л. И яще десная твоѧ рска соблажнѣтъ тѧ, оуѣцѣ ѡ, ѡ
вѣрзи ѡ себѣ: оуѣне бо ти ѣсть, да погнѣнетъ єдинъ ѡ
оудъ твоихъ, а не все тѣло твоє ввѣржено бѣдетъ въ
геєнну.

ла. Речено же бысть, ѡкѡ ѡже яще рсститъ женѣ свою,
да дѣтъ ѿ книгъ расписати.

лв. Язъ же глаголю вамъ, ѡкѡ всѧкъ ѡпсидѣи женѣ свою,
развѣ словесе мюкодѣиавъ, творитъ ѡ прелюкодѣиствовати:
ѡ ѡже псциениъ поиметъ, прелюкодѣиствуетъ.

лг. Пѧки слышасте, ѡкѡ речено бысть дрѣвнимъ: не во
лжѣ кленѣшисѧ, воздѧси же Гдѣи клѧтвы твоѧ.

лд. Язъ же глаголю вамъ. не клѧтисѧ всѧкѡ: ни нѣомъ,
ѡкѡ прѣолъ ѣсть Бжїи:

ле. Ни земаю, ѡкѡ подножїе ѣсть ногѧма єгѡ: ни
їерлїмомъ, ѡкѡ градъ ѣсть великагѡ црѧ:

лз. Ниже главою твоєю кленисѧ, ѡкѡ не можешѧ влѧса
єдинѧгѡ бѣла ѡлѣ черна сотворити.

лз. Бѣди же слово ваше, ѿ, ѿ: ни, ни: лишше же сею,
ѡ непрѣзѣнѣ ѣсть.

лн. Слышасте, ѡкѡ речено бысть: Око за Око, ѡ зѣзъ за зѣзъ.

ла. Язъ же глаголю вамъ. не прѣтѣнитисѧ слѧ: но яще
тѧ ктѡ оудѧритъ въ десну твою лѣну, ѡвратѣ ємѣ ѡ
дрсгѣ:

м. И хотѧщимъ сдѧнитисѧ съ токою, ѡ рїзъ твою взѧти,
ѡпсидѣи ємѣ ѡ срачїи.

ма. И яще ктѡ тѧ поиметъ по силѣ поприще єдино, ѡдѣ
съ нїмъ двѧ.

мв. Просѧщимъ оу тебѣ дѧи, ѡ хотѧщаго ѡ тебѣ зѧти,
не ѡвратѣ.

29. Ако ли десно-то твое око тя соблазнява, извади го, и хвърли го отъ себе си ; защото по добръ ти е да погыне единъ отъ твои-тъ удове, а не всичко-то твое тѣло да бѣде хвърлено въ пькъль-тъ.

30. И ако десна-та твоя рѣка тя соблазнява, отсѣчи ѿ и хвърли ѿ отъ себе си ; защото по добръ ти е да погыне единъ отъ твои-тъ удове, и да не бѣде всичко-то твое тѣло хвърлено въ пькъль-тъ.

31. Речено е още : Който си напусне женѣ-тъ да ѿ даде разводно писмо.

32. А пакъ азъ ви казувамъ, че който напусне женѣ-тъ си, освѣтъ по причинѣ на прѣлюбодѣяне, прави ѿ да прѣлюбодѣи-ствува : и който ся ожени за напуснатѣ прѣлюбодѣи-ствува.

33. Пакъ сте чули че е речено на староврѣменни-тъ : Не си прѣ-стъпувай кѣтвѣ-тъ, но да исполнишь кѣтвы-тъ си прѣдъ Господа.

34. Но азъ ви казувамъ : Никакъ да ся не кълнете ; нито съ небе-то, защото е прѣстолъ Божій ;

35. Нито съсъ земѣ-тъ, защото е подножіе на нозѣ-тъ му ; нито съ Іерусалимъ, защото е градъ на Царя великаго ;

36. Нито съ главѣ-тъ си недѣи ся кълна, защото не можешъ ни единъ косемъ да направишь бѣлъ или чернъ.

37. Но да бѣде рѣчь-та ви, Ей, ей ; не, не ; а отъ това повече-то отъ лукаваго е.

38. Чули сте че е речено : Око за око, и зѣбъ за зѣбъ.

39. А пакъ азъ ви казувамъ ; Да ся не противите злomu ; но който тя плесне по деснѣ-тъ странѣ, обърни му и другѣ-тъ.

40. И на тогози който бы поискалъ да ся сѣди съ тебе и да ти земе ризѣ-тъ, остави му и врѣхнѣ-тъ си дрехѣ.

41. И който тя понуди да идешъ съ него единъ миль, иди съ него два.

42. Който проси отъ тебе, дай му ; и който ище да заеме отъ тебе, не дѣи ся отвраща отъ него.

мг. Слышасте, ѿкѡ речено єсть: возлюбѣши ѿскренняго твоего, ѿ возненавидѣши врага твоего.

мд. ѿзѡ же глаголю вамъ: любѣте враги ваши, бл҃гословѣте кленущыя вы, добро творѣте ненавидѣющимъ васъ, ѿ молитесь за творѣщихъ вамъ напасть, ѿ ѿзгонѣющыя вы:

мє. ѿкѡ да бѣдете сїове Оца вашего, ѿже єсть на нѣсѣхъ, ѿкѡ сїнце свое сїаетъ на слѣѡ ѿ бл҃га, ѿ дождѣтъ на прѣвыѡ ѿ на непрѣведныѡ.

мз. ѿше ко любѣте любѣщихъ васъ, ксїю мздѡ ѿмате; не ѿ мытарѣ ли тожде творѣтъ;

мз. ѿ ѿше цкажете др҃ги ваши токмѡ, что лише творѣтъ; не ѿ ѡзычницы ли такожде творѣтъ;

мн. Бѣдите оубо вы совершени, ѿкоже Оцъ вашъ нѣный совершенъ єсть.

ГЛАВА 5.

а. Внемлите мѡтвыи вашего не творѣти предъ человекомъ, да видѣши бѣдете ѿми: ѿше ли же нѣ, мзды не ѿмате ѡ Оца вашего, ѿже єсть на нѣсѣхъ.

б. Егда оубо творѣши милостыню, не востр҃гѣи предъ собою, ѿкоже лицемѣри творѣтъ въ сонмищахъ ѿ въ стогнахъ, ѿкѡ да прослѣвѣтѡ ѡ человекомъ: аминь глаголю вамъ, воспрѣмлютъ мздѡ свою.

в. Тебѣ же творѣши милостыню, да не оубѣсть шѣща твоѡ, что творѣтъ десница твоѡ:

г. ѿкѡ да бѣдетъ милостыня твоѡ въ тайнѣ: ѿ Оцъ твоѣи видѣи въ тайнѣ, тоѣи воздастъ тебѣ ѡвѣ.

д. ѿ егда молишѡся, не бѣди ѿкоже лицемѣри, ѿкѡ любѣтъ въ сонмищахъ ѿ въ стогнахъ пстїи стоѡше молишѡся, ѿкѡ да ѡвѣтѡ чл҃вѣкомъ: аминь глаголю вамъ, ѿкѡ воспрѣмлютъ мздѡ свою.

е. Ты же, егда молишѡся, вниди въ кѣтъ твоѡ, ѿ

43. Чули сте че е речено : Да любишь ближній-тъ си, и да ненавиждашь врагъ-тъ си.

44. Но азъ ви казувамъ : Любѣте врагове-тъ си, благославяйте тѣя, които вы кляжѣтъ, правѣте добро на тѣзи, които вы ненавиждатъ, и молѣте ся за тѣя, които ви правятъ пакость и вы гонятъ :

45. За да бѣдете сынове на Отца вашего, който е на небеса : защото той повелѣва на слѣнце-то си да изгрѣва на злы-тъ и на добры-тъ, и дава дѣждь на праведны-тъ и неправедны-тъ.

46. Защото ако любите любящы-тъ васъ, коѣхъ заплатѣ имате ? Не правятъ ли това и мытари-тъ ?

47. И ако поздравявате само братія-та ваши, що повече правите ? Не правятъ ли така и мытари-тъ ?

48. И тѣй бѣдѣте съвършени и вы, както е съвършенъ Отецъ вашъ, който е на небеса.

ГЛАВА 6.

1. Внимайте да не правите свои-тъ милостыни прѣдъ чловѣцы-тъ за да вы виждатъ ; иначе иѣмате заплатѣ при Отца вашего който е на небеса.

2. И тѣй, кога правишь милостыниѣ, не трѣби прѣдъ себе си, както правятъ лицемерѣ-тъ по съборища-та и по улицы-тъ, за да ся прославятъ отъ чловѣцы-тъ ; истиниѣ ви казувамъ, прииматъ *вече* заплатѣ-тъ си.

3. А ты кога правишь милостыниѣ, да не узнае лѣва-та твѣ рѣка, що прави десница-та ти ;

4. За да бѣде твоя-та милостыня въ тайно ; и Отецъ твой, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

5. И кога ся молишь, не бывай както лицемерѣ-тъ ; защото тѣ обычатъ да си правятъ молбѣ-тъ стояще по съборища-та и по жглы-тъ на улицы-тъ за да ся явятъ на чловѣцы-тъ ; истиниѣ ви казувамъ, че прииматъ заплатѣ-тъ си.

6. А ты кога ся молишь, вѣзь въ скрышиѣ-тъ си станчѣкѣ, и

затвори́въ двѣри твоѧ, помолѣ́са Ѿ́цъ твоѣмъ, ꙗ́же въ та́инѣ: ꙗ́ко Ѿ́цъ твоѧ, ви́дай въ та́инѣ, возда́стъ тебѣ́ ѡ́вѣ.

3. Мола́йте́ся же, не ли́шше глаго́лите, ꙗ́коже ѡ́зычницы: мнѧ́тъ бо, ꙗ́кѡ во многоглаго́ланіи своѣмъ о́услышани бѣ́дѧтъ.

II. Не подобѣ́тесѧ о́убо ѿмъ: вѣ́сть бо Ѿ́цъ ва́шъ, ꙗ́же трѣ́буете, прѣ́жде проше́нїѧ ва́шегѡ.

4. Си́це о́убо мола́йте́ся вы: Ѿ́че на́шъ, ꙗ́же ѣ́си на нѣ́сѣхъ, да сѣ́и́тъ ѿмъ твоѣ́:

Г. Да прѣ́идетъ црѣ́віе твоѣ́: да бѣ́детъ во́ля твоѧ, ꙗ́кѡ на нѣ́сѣ, ꙗ́ко на землѣ́:

41. Хлѣ́бъ на́шъ насѣ́иный да́ждь на́мъ днѣ́сь:

42. ꙗ́ко ѡ́ставѣ́и на́мъ до́лги на́ша, ꙗ́кѡ ꙗ́ко мы ѡ́ставля́емъ должни́кѡмъ на́шимъ:

Г. ꙗ́ко не введе́и на́съ въ напѣ́сть, но ѡ́бъѡ́ви на́съ ѡ́ ка́вагѡ. ꙗ́кѡ твоѣ́ ѣ́сть црѣ́віе ꙗ́ко си́ла ꙗ́ко сла́ва во вѣ́ки. а́минь.

43. ꙗ́же бо ѡ́псѣ́дете чело́вѣ́кѡмъ согрѣ́ше́нїѧ ѡ́хъ, ѡ́псѣ́титъ ꙗ́ко ва́мъ Ѿ́цъ ва́шъ не́иный:

44. ꙗ́же ли не ѡ́псѣ́дете члѣ́вѣ́кѡмъ согрѣ́ше́нїѧ ѡ́хъ, ни Ѿ́цъ ва́шъ ѡ́псѣ́титъ ва́мъ согрѣ́ше́нїѧ ва́шихъ.

45. Ѣ́гда же постѣ́тесѧ, не бѣ́дите ꙗ́коже лицемѣ́ри сѣ́тсѡю́ще: помрача́ютъ бо ли́ца своѧ, ꙗ́кѡ да ѡ́бвѣ́тсѧ члѣ́вѣ́кѡмъ поста́щесѧ: а́минь глаго́лю ва́мъ, ꙗ́кѡ воспрѣ́емъ мзда́ своѡ́.

31. Ты́ же поста́са по́мажи гла́вѡ твоѡ́, ꙗ́ко лице́ твоѣ́ о́умѣ́й:

II. ꙗ́кѡ да не ѡ́бви́шесѧ члѣ́вѣ́кѡмъ поста́са, но Ѿ́цъ твоѣмъ, ꙗ́же въ та́инѣ: ꙗ́ко Ѿ́цъ твоѧ, ви́дай въ та́инѣ, возда́стъ тебѣ́ ѡ́вѣ.

41. Не скрыва́йте себѣ́ сокровѣ́ищъ на землѣ́, ꙗ́коже червь ꙗ́ко тла́ тлѣ́тъ, ꙗ́ко ꙗ́ко тѣ́тѣ подкѡ́нываются ꙗ́ко кра́дѧтъ:

42. Скрыва́йте же себѣ́ сокровѣ́ище на нѣ́сѣ, ꙗ́коже ни червь

като си затворишь врата-та, помози ся Отцу твоему, който е въ тайно, и Отецъ ти, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

7. А кога ся молите, не говорѣте излишни думы, както язычници-тѣ, защото мнятъ че въ многословіе-то си ще бѣдѣтъ послушани.

8. И тъй не ся уподобявайте на тѣхъ; защото Отецъ ви знае отъ що имате нуждѣ, прѣди вы да му попросите.

9. А вы така ся молѣте: Отче нашъ, който си на небеса, да ся святи име-то твое;

10. Да дойде царство-то твое; да бѣде воля-та твоя, както на небе-то, *така* и на земѣ-тѣ.

11. Хлѣбъ-тъ нашъ пасѣщный, дай го намъ днесъ;

12. И прости ни дългове-тѣ наши, както и нѣй прощаваме на наши-тѣ длъжници;

13. И не въведи насъ въ искушеніе, но избави насъ отъ лукаваго; защото е твое царство-то и сила-та и слава-та во вѣки. Аминь.

14. Защото ако простите вы на человеѣцы-тѣ съгрѣшенія-та имъ, ще да прости и вамъ Отецъ вашъ небесный:

15. Ако ли вы не простите на человеѣцы-тѣ съгрѣшенія-та имъ, то и Отецъ вашъ нѣма да *ви* прости съгрѣшенія-та ваши.

16. А кога постите, не бывайте, както лицемеры-тѣ, намръщени; защото помрачавать лица-та си за да явятъ на человеѣцы-тѣ че постятъ; истинѣ ви казувамъ, че тѣ вече си прѣимать заплата-тѣ.

17. А ты, кога постишь, помажи главѣ-тѣ си, и лице-то си омый;

18. Да ся не покажешъ прѣдъ человеѣцы-тѣ че постишь, но Отцу твоему който е въ тайно; и Отецъ твой, който види въ тайно, ще ти въздаде на-явѣ.

19. Недѣйте си събира съкровища на земѣ-тѣ, дѣто молецъ и рѣжда ги разваля, и дѣто крадци подкопавать и крадѣтъ;

20. Но събирайте си съкровища на небе-то, дѣто ни молецъ,

ни тлὰ тлῑтх, ἢ ἡδῆже тᾱтῑе не подкóпывають, ни крᾱдстх.

ка. ἡδῆже ко ἔсть сокровниѣе вᾱше, тḡ бḡдетх ἢ сḡрдце вᾱше.

кв. свḡтῑльниѣх тḡлс ἔсть Ѡко: ἄще оῡбо бḡдетх Ѡко твоḡ прѡсто, всḡ тḡло твоḡ свḡтло бḡдетх:

кг. ἄще ли Ѡко твоḡ лскаво бḡдетх, всḡ тḡло твоḡ тḡмно бḡдетх. ἄще оῡбо свḡтх, ἢже вх текḡ, тᾱ ἔсть, тḡ тᾱ кольмḡ;

кд. никтḡже мḡжетх двḡмᾱ господῑнома рабḡтати: лḡко ḡдῑнаго возлюбитх, ἃ дрḡгаго возненавῑдитх: ἢли ḡдῑнаго держитсᾱ, ὡ дрḡзḡмх же перадῑти пᾱчнетх. не мḡжете ἡḡс рабḡтати ἢ маммῡнḡ.

ке. сегῡ рᾱдḡ гᾱгḡлю вᾱмх: не пецῑтесᾱ дрḡею вᾱшею, чтḡ ἄсте, ἢли чтḡ пῑḡте: ни тḡломх вᾱшимх, во чтḡ ὡклетесᾱ: не дрḡ ли бḡлши ἔсть пῑци, ἢ тḡло Ѡдḡждḡ;

кз. воззрῑте на птиѣы нḡны, ἃкḡ не сḡютх, ни живḡтх, ни собирᾱютх вх житниѣы, ἢ Ѡцḡ вᾱшх нḡный питᾱетх ἡхх: не вы ли пᾱче лḡчши ἡхх ἔстḡ;

к4. Ктḡ же ὡ вᾱсх пекῑнса мḡжетх приложῑти вḡзрастс своемḡ лᾱкоть ḡдῑнх;

кп. ἢ ὡ Ѡдḡждḡ чтḡ печḡтесᾱ; смотрῑте крῑнх сḡльныхх, кᾱкḡ растḡтх: не трḡждᾱютсᾱ, ни прᾱдḡтх.

кб. Гᾱгḡлю же вᾱмх, ἃкḡ ни солḡмῡнх во всḡй слᾱвḡ своей ὡклетесᾱ, ἃкḡ ḡдῑнх ὡ сῑхх.

а. ἄще же сḡно сḡльное, дрḡсḡ сḡше, ἢ оῡтрḡ вх пḡшь вметᾱемо, ἡḡх тᾱкḡ ὡдḡвᾱетх, не мнḡгḡ ли пᾱче вᾱсх, малḡвḡри;

аб. Не пецῑтесᾱ оῡбо, гᾱгḡлюѣе: чтḡ ἄмы, ἢли чтḡ пḡмх, ἢли чῑмх ὡдḡждемсᾱ;

ав. вḡсḡхх ко сῑхх лᾱзῑцы ἡцῑстх: вḡетх ко Ѡцḡ вᾱшх нḡный, ἃкḡ трḡвḡете сῑхх вḡсḡхх.

нито ржда *гы* разваля, и дѣто крадци не подконаватъ нито краджтъ :

21. Защото, кждѣто е съкровище-то ви, тамо ще бжде и сърдце-то ви.

22. Свѣтило на тѣло-то е око-то ; и тѣй, ако е око-то ти чисто, всичко-то ти тѣло свѣтло ще бжде.

23. Ако ли бжде око-то ти лукаво, всичко-то ти тѣло тъмно ще бжде. И тѣй, видѣлина-та, коя-то е въ тебе, ако е тъмнина, то тъмнина-та колко *ще* е ?

24. Никой не може на двамина господари да работи ; защото или одного ще възненавиди, а другыго ще възлюби ; или одному ще привърженъ да бжде, а другыго ще прѣзира. Не можете да работите Богу и Маммону.

25. Заради това казувамъ ви : Не имайте грижж за животъ-тъ си, какво ще ядете или какво ще пѣте ; нито за тѣло-то ваше, какво ще облѣчете. Не е ли животъ-тъ по драгоцѣненъ отъ хранѣ-тъ, и тѣло-то отъ облѣкло-то ?

26. Погледнѣте на птици-тъ небесны, че не сѣятъ, ни жнѣтъ, нито въ житници събиратъ, и Отецъ вашъ небесный *гы* храни ; вы не сте ли много по горни отъ тѣхъ ?

27. И кой отъ васъ като ся грижи, може да приложи единъ лажтъ на растъ-тъ си ?

28. И за облѣкло защо ся грижите ? Разсмотрѣте кремове-тъ въ поле-то какъ растѣтъ ; не ся трудятъ, нито предѣтъ,

29. Но казувамъ ви, че нито Соломонъ во всичкж-тъ своѣж славж не бѣ облѣченъ както единъ отъ тѣхъ.

30. И кога Богъ така облича трѣвж-тъ на поле-то, който ѣк днесъ има, и утрѣ ѣк въ пещъ хвърлятъ, не ще ли много повече васъ да облѣче, маловѣри ?

31. И тѣй недѣйте ся грижи, и не думайте, какво ще ядемъ, или какво ще пѣемъ, или какво ще облѣчемъ ?

32. Защото всичко това язычници-тъ го търсятъ ; понеже Отецъ вашъ небесный знае че имате пуждж за всичко това.

ΑΓ. Ίψιτε же прѣжде цѣтвіа Бжїа ѡ правды εγὼ, ѡ сїа вса приложатса вамъ.

ΑΔ. Не пецытеса оубо на оутрей, оутренїй бо собою печѣтса: довлѣтъ днѣви слоѡа εγὼ.

ГЛАВА 3.

Α. Не сдѣйте, да не сдѣиши бѣдете.

Β. Иже бо сдѡмъ сдѣите, сдѣатъ вамъ: ѡ въ нїже мѣрс мѣрите, возмѣритса вамъ.

Γ. Чтѡ же видѣши счѣцъ, ѡже бо Оцѣ брата твоегѡ, кervнѡ же, εже εсть бо Оцѣ твоѡмъ, не чѣши;

Δ. Или какъ речеши братъ твоѡмъ: ѡстави, да ѡзмъ счѣцъ ѡз Очесѣ твоегѡ, ѡ сѣ кervнѡ бо Оцѣ твоѡмъ;

Ε. Лицемѣре, ѡзмѡ пѣрвѣе кervнѡ ѡз Очесѣ твоегѡ: ѡ тогда оузриши ѡзати счѣцъ ѡз Очесѣ брата твоегѡ.

Σ. Не дадите сѣла псѡмъ: ни пометѡйте еїсеръ вѡшихъ предъ свинїамъ, да не поперѣтъ ѡхъ ногамъ своимъ, ѡ вранишеса растѡргнѣтъ въ.

Ζ. Просите, ѡ дастса вамъ: ѡиште, ѡ ѡбращаете: толицѣте, ѡ ѡверзетса вамъ.

Η. Всѡкъ бо просѡ прїемлетъ, ѡ ѡрѡ ѡверѣтлетъ, ѡ толкѡщемъ ѡверзетса.

Θ. Или ктѡ εсть ѡ васъ члѣвкъ, εгѡже ѡше воспроситъ сынъ εγὼ хлѣѡа, εдѡ камень подастъ εмъ;

Γ. Или ѡше рыѡ прѡситъ, εдѡ σμῖο подастъ εмъ;

ΑΙ. ѡше оубо въ азкави сѣше, оумѣете даѡиѡа блга даати члѡмъ вѡшимъ, кольмѡ пѡче Оцѣ вѡшихъ нѣный дастъ блга просѡщимъ оу негѡ.

ΒΙ. Всѡ оубо, εѡиѡа ѡше хѡиете, да творѡтъ вамъ челоѡвѣцѣ, тѡкъ ѡ въ творите ѡмъ: сѣ бо εсть закѡнъ ѡ прѡрѡцѣ.

33. Но търсѣте първомъ царство-то Божіе, и правдѣ-тъ неговѣ ; и всенчко това ще ви ся приложи.

34. За това не дѣйте ся грыжи за утрѣ ; защото утрѣшній-тъ день ще ся погрыжи за себе си ; доста е на день-тъ негово-то му зло.

ГЛАВА 7.

1. Не сѣдѣте, да не бѣдете сѣдени ;

2. Защото съ каквѣто сѣдбѣ сѣдите, съ таквѣзь ще ви сѣдятъ ; и съ каквѣто мѣркѣ мѣрите, ще ви ся възмѣри.

3. И защо виждашь сѣчницѣ-тъ въ око-то на брата си, а гредѣ-тъ която е въ твое-то око не усѣщашь ?

4. Или какъ ще речешъ на брата си : Остави да извадиъ сѣчницѣ-тъ изъ око-то ти, а ето греда-та въ твое-то око ?

5. Лицемѣре, извади първомъ гредѣ-тъ изъ свое-то око, и тогава щешъ чисто видѣ да извадишь сѣчницѣ-тъ изъ братово-то си око.

6. Не давайте освячено *лицо* на псета-та ; нищо хвърляйте бисеріе-тѣ си прѣдъ свиніе-тѣ, да не бы да ги стапчѣтъ съ краката си, и ся обърнатъ та ви раскѣснатъ.

7. Просѣте и ще ви ся даде ; търсѣте и ще намѣрите ; хлопайте и ще ви ся отвори.

8. Защото всякой който проси приима, и който търси намира, и който хлопа, ще му ся отвори.

9. Има ли отъ васъ таквѣзъ нѣкой челоуѣкъ, който, ако му поище сынъ му хлѣбъ, той да му даде камѣкъ ?

10. Или ако поище рыбѣ, да ли ще му да змійъ ?

11. И тѣй кога вы, които сте лукави, знаете да давате добры даванія на чада-та си, колко повече Отецъ ви който е на небеса, ще даде добрини на тѣя, които ищѣтъ отъ него ?

12. И тѣй, во всяко нѣщо както искате да правятъ челоуѣци-тѣ на васъ, така и вы правѣте на тѣхъ, защото това е законъ-тъ и пророци-тѣ.

гг. Ринѣдите оузкими вратѣ: ѿкѡ прострѣннаѧ вратѧ ѿ широкѣи пѣтъ вводиѧ въ пагубѣ, ѿ мнози сѣтъ вхождѣи ѿмѧ.

дг. Чтѡ оузкая вратѧ, ѿ тѣсныи пѣтъ вводиѧ въ живѡтъ, ѿ малѡ ѿхъ ѣсть, ѿже ѡбѣтаютѧ егѡ.

ег. Ренемѣте же ѡ живыхъ прорѡкъ, ѿже приходѧтъ къ вамѧ во одеждахъ ѡвчихъ, внѣтъ же сѣтъ волцы хѣщеницы.

ед. Ѣ плѡдѡ ѿхъ познаете ѿхъ. Едѡ ѡбѣмѡтъ ѡ тернѣѧ грѡзды, ѿлѧ ѡ рѣнѣѧ смѡквы;

еж. Таѡкъ всѧко дрѣво доброе плоды добры творѣтъ: ѧ слѡе дрѣво плоды злы творѣтъ.

еи. Не мѡжетѧ дрѣво добрѡ плоды злы творѣти, ни дрѣво слѡ плоды добры творѣти.

ек. Всѧко оубѡ дрѣво, ѣже не творѣтъ плодѡ добра, поскѣаютѧ е, ѿ во огнь вметѡютѧ.

к. Тѣмже оубѡ ѡ плѡдѡ ѿхъ познаете ѿхъ.

кл. Не всѧкъ гѡгѡлай мѡ: Гдѧ, Гдѧ, внѣдетѧ въ црѣвѣе нѣное: но твориѧ волю Ѣца моего, ѿже ѣсть на нѣсѣхъ.

кв. Мнози рекѡтъ мнѣ во онѡ дѣнь: Гдѧ, Гдѧ, не въ твоѡ ли ѡмѧ прѡрѡчествовахѡмѧ, ѿ твоимѧ ѡменемѧ бѣсы ѡзгонимѡмѧ, ѿ твоимѧ ѡменемѧ силы мнѡги сотвориѡмѧ;

кг. И тогда исповѣмѧ ѡмѧ, ѿкѡ никѡлиже знахъ васѧ: видѣте ѡ менѡ дѣлающѣи беззакѡнѣ.

кд. Всѧкъ оубѡ, ѿже слышитѧ словеса моѧ сѧ ѿ творѣтъ ѧ, оуподѡбѡ егѡ мѡжѡ мѡдрѡ, ѿже создѡ храмѡниѡ своѡ на камени:

ке. И спѣде дождѡ, ѿ прѣидѡша рѣки, ѿ возвѣлаша вѣтри, ѿ нападѡша на храмѡниѡ тѡ, ѿ не падѣса: ѡснована бо бѣ на камени.

кз. ѿ всѧкъ слышай словеса моѧ сѧ ѿ не твориѧ ѿхъ, оуподѡбѣтѡся мѡжѡ оубѡдѡнѡ, ѿже создѡ храмѡниѡ своѡ на пѣсцѣ:

13. Влѣзте прѣзь тѣсны-тѣ врата ; защото пространни сѣ врата-та и широкъ е пѣть-тъ, който води въ погыбель-тъ, и мнозина сѣ конто прѣзь тѣхъ минувать.

14. Понеже тѣсны сѣ врата-та и стѣсненъ е пѣть-тъ който води въ животъ, и малцина сѣ конто гы памѣрвать.

15. Пазѣте ся отъ лъжовны-тѣ пророцы, конто идѣтъ при васъ съ овчы дрехы, а отвѣтрѣ сѣ вълци грабители.

16. Отъ плодове-тѣ имъ ще гы познаете ; бере ли ся отъ трѣнки гроздіе, или отъ репен смокыни ?

17. Така всяко добро дърво прави добры плодове ; а лошо-то дърво прави лошы плодове.

18. Не може добро дърво да прави лошы плодове, нито лошо дърво да прави добры плодове.

19. Всяко дърво което не прави добръ плодъ отсича ся и въ огнь ся хвърля.

20. И тѣй отъ плодове-тѣ имъ ще гы познаете.

21. Не всякой който ми казва : Господи, Господи, ще да влѣзе въ царство небесно ; но който прави волѣхъ-тъ на Отца моего, който е на небеса.

22. Въ онзи день мнозина ще ми рекѣтъ : Господи, Господи ! не въ твое-то ли име пророкувахмы, и не въ твое-то ли име бѣсове изгонихмы, и не въ твое-то ли име много чудеса сторихмы ?

23. И тогазы ще имъ обявиѣ : Азъ никога не съмъ вы знааяѣ ; Махнѣте ся отъ мене вы, конто работите беззаконіе.

24. И тѣй всякой, който слуша тѣзи мои словеса, и гы прави, ще го уподобиѣ на человекъ разуменъ, който е съзидалъ кѣщѣ-тъ си на камѣкъ ;

25. И валѣ дѣждь-тъ, и придохѣ рѣкы-тѣ, и повѣяхѣ вѣтрове-тъ, и нападиѣхѣ на тѣзи кѣщѣ, и не падѣхъ ; защото бѣ основана на камѣкъ.

26. И всякой който слуша тѣзи мои словеса, и не гы прави, ще ся уподоби на человекъ безуменъ, който съзида кѣщѣ-тъ си на пѣськъ :

кз. И снѣде дождь, и прѣидоша рѣки, и возвѣлаша вѣтри, и ѡпрѡшася храмниѣ твоѣ, и падѣса: и вѣ разршѣнїе ѣа вѣмѣ.

кн. И вѣсть егда сконча Іисъ словеса сѣа, двѣлахсѣ народи ѡ оучѣнїи егѡ:

ко. Гѣ во оучѣи ѡхъ ѡкѡ власть ѡмѣа, и не ѡкѡ книжныцы (и фарїсеѣ).

ГЛАВА II.

а. Сшѣдшъ же емсѣ съ горы, въ слѣдъ егѡ ѡдѣхъ народи мнози:

б. И сѣ, проказѣнъ пришедъ кланашесѣ емсѣ, глгола: Гдѣ, ѡце хѡиешн, можеши ма ѡчистити.

в. И простѣръ рѣкъ Іисъ, коснѣсѣ емсѣ, глгола: хошѣ, ѡчиститсѣ. и ѡбїе ѡчиститсѣ емсѣ проказа.

г. И глагола емсѣ Іисъ: вѣждъ, никомѣже повѣждъ: но шѣдъ покажѣсѣ іерѣови, и принесѣ дѣрзъ, егѡже повелѣ въ законѣ Моѡсѣй, во свидѣтельство ѡмъ.

д. Вшѣдшъ же емсѣ въ Капернаѣмъ, пристѣпѣ къ немѣ сѡтникъ моа егѡ,

е. И глгола: Гдѣ, Отрокъ мой лежѣтъ въ домѣ разслабленъ, мѡтѣ страждѣ.

ж. И глагола емсѣ Іисъ: ѡзъ пришедъ ѡсцѣлю егѡ.

з. И ѡвѣщавъ сѡтникъ, речѣ (емсѣ): Гдѣ, нѣсмъ достѡниъ, да подъ кровъ мой внидѣши, но токѡмъ рѣи слово, и ѡсцѣлѣтъ Отрокъ мой.

и. Ико ѡзъ члвѣкъ есмъ подъ властїю, ѡмѣи подъ сокою вѡины: и глголю семѣ: ѡдѣ, и ѡдетъ. и дрѣгомѣ: прѣидѣ, и прихѡдитъ. и ракъ моемѣ: сотвори сѣе, и сотворѣтъ.

ї. Слышавъ же Іисъ, оудивѣсѣ, и речѣ градѣщымъ по немъ: ѡмѣи глголю вамъ: ни во Іерѣи толики вѣры ѡбрѣтохъ.

27. И валѣ дѣждь-тѣ, и приидохѣ рѣкы-тѣ, и повѣяхѣ вѣтрове-тѣ, и нападихѣ на тѣзи къщѣ, и тя падихѣ; и голѣмо бѣ нейпо-то паданіе.

28. И когато свърши Иисусъ тѣя словеса, чюдяше ся народъ-тѣ на поученіе-то му:

29. Защото гы учаше, като *единъ* който има власть, и не както книжници-тѣ.

ГЛАВА 8.

1. А когато слѣзе отъ горѣ-тѣ, послѣдовахѣ го народъ много.

2. И ето *единъ* прокаженъ дойде, кланяше му ся и говоряше: Господи, ако да ищешъ, можешъ да мя очистишь.

3. Тогазъ Иисусъ прострѣ рѣкѣ-тѣ си, допрѣ ся до него и каза: Ищѣ, бѣди очистенъ; и тозъ часъ очисти му ся проказа-та.

4. И казува му Иисусъ: Гледай да не кажешъ никому; но иди, покажи себе си священнику, и принеси даръ-тѣ, който е Моисей повелѣлъ, за свидѣтелство тѣмъ.

5. А когато влѣзе Иисусъ въ Капернаумъ, пристѣпи при него нѣкой си стотникъ, та му ся моляше,

6. И казуваше: Господи, момче-то ми лежи у дома разслаблено, и мѣчи ся злѣ.

7. Казува му Иисусъ: Азъ ще дойдѣ и ще го исцѣлѣхъ.

8. Отговори стотникъ-тѣ и рече му: Господи! не съмъ достоинъ да влѣзешъ подъ стрѣхѣ-тѣ ми; но речи само рѣчь, и ще оздравѣе момче-то ми.

9. Защото и азъ съмъ человекъ подъ власть, и имамъ подчинены на себе си войны; и казувамъ на тогози: Иди, и отхожда; и на друго: Дойди, и дохожда; и на слугѣ-тѣ си: Стой това, и струва го.

10. И като чу Иисусъ, почуди ся, и рече на оныя, които идяхѣ слѣдъ него: Истинѣ ви казувамъ: Нито въ Израеля съмъ наѣрналъ толкови върѣ.

дл. Глаголю же вамъ: ѿкѡ мнози ѿ востѡнкъ и зѡпадъ прїидутъ, и возлюбятъ со Авраѡмомъ, и Ісаѡкомъ, и Іаковомъ во црѣви нбнѣмъ:

ел. Сїове же црѣви изгнани бѣдѣтъ во тмѣ кромѣшнюю: тѣ бѣдѣтъ плачь и скрѣжетъ збѣмъ.

гг. И рече Іисъ сотникъ: ѿдѣ, и ѿкоже вѣровалъ еси, бѣди тебѣ: и ѿцѣлѣ ѡтрокъ егѡ въ той часъ.

дл. И пришедъ Іисъ въ домъ Петровъ, видѣ тебѣ егѡ лежаща и огнемъ жегомъ.

ел. И прикоснѣся ршѣ еѣ, и вѣстави ю огнь: и воста, и сажаше емъ.

ел. Пѡздѣ же бывшъ, привелѡша къ немъ бѣсны многи: и изгна дѡхѣ слѡвомъ, и всѣ болашѣа ѿцѣлѣи:

зг. Да свѣдѣтся речѣнное Ісѡмъ прѣрокомъ, глаголющимъ: той недѣги наша прїѣтъ, и вѣлѣзѣи понесе.

нл. Видѣвъ же Іисъ многи народы ѡкрестъ себѣ, повелѣ (оучѣнкѡмъ) ѿти на ѡнзполъ.

дл. И пристѣпѣ еднѣхъ книжникъ, рече емъ: Оучѣлю, ѿдѣ по тебѣ, ѡможе ѡще ѿдѣши.

к. Глагола емъ Іисъ: мѣси ѡзвѣны ѿмѣтъ, и птѣицы нбнѣа гнѣзда: сїѣ же чѡловѣческїѣ не ѿмѣтъ гдѣ главы подклѡнѣти.

ка. Дрѡгїѣ же ѿ оучѣнкъ егѡ рече емъ: Гдѣ, повелѣ ми прѣжде ѿти, и погребѣти ѡца моего.

кв. Іисъ же рече емъ: градѣ по мнѣ, и вѣстави мѣртвѣхъ погребѣти своѣ мертвѣцы.

кг. И вѣлѣзшъ емъ въ корабль, по немъ ѿдоша оученицы егѡ.

кд. И сѣ трѣсѣ великѣ бысть въ морѣ, ѿкоже кораблю покрывѣтѣа волнѣа: той же спѣше.

ке. И пришедше оучѣицы егѡ возбѣдѣша егѡ, глаголюще: Гдѣ, спасї ны, погибѣемъ.

кз. И глагола ѿмъ: чѣто страшнѣи естѣ, маловѣри; тогда востѡвъ запрѣти вѣтрѡмъ и морю, и бысть тишина велиѣа.

11. И пакъ ви казувамъ, че мнозина отъ истокъ и западъ ще дойдѣтъ, и ще насѣдѣтъ съ Авраама, и Исаака и Іакова въ царство небесно ;

12. А сынове-тѣ на царство-то ще бѣдѣтъ испѣдени въ най вѣнниѣ-тѣ тѣмниѣ ; тамо ще бѣде плачь и скърцаніе съсъ зѣбы.

13. И рече Іисусъ на стотника : Иди, и както си повѣрувалъ, нека ти бѣде. И оздравѣ момче-то му въ сѣщій-тъ часъ.

14. И когато дойде Іисусъ въ Петровѣ-тѣ къщѣ, видѣ че тыща му лежаше болна отъ огнищѣ.

15. И похванѣ ѿ за рѣкѣ-тѣ, и огнища-та ѿ остави ; и станѣ, та имъ служаше.

16. И когато ся свечери, доведохъ му мнозина бѣснуемы, та испѣди духове-тѣ съ едиѣ рѣчь, и колкото болни имаше исцѣли ги :

17. Да ся сѣде речено-то чрѣзъ пророка Ісаія, който казува : Той зѣ *на себе си* наши-тѣ немощи, и болѣсти-тѣ *наши* понесе.

18. И като видѣ Іисусъ много народъ около себе си, повелѣ да минѣтъ отвѣдь.

19. И пристѣпи единѣ книжникъ, та му рече : Учителю ! ще дойдѣ слѣдъ тебе, къдѣто идешъ.

20. Казува му Іисусъ : Лисицы-тѣ си иматъ легла, и птицы-тѣ небесны гнѣзда ; а Сынъ чловѣческій нѣма дѣ глава да под-клони.

21. А другъ отъ неговы-тѣ ученицы рече му : Господи, дозволи ми първомъ да идѣ и да погребѣ отца си.

22. Но Іисусъ му рече : Върви слѣдъ мене, и остави мъртвы-тѣ да погребѣтъ мъртвы-тѣ си.

23. И когато влѣзе въ ладіѣ-тѣ, ученицы-тѣ му влѣзохъ слѣдъ него.

24. И ето, бура голѣма быде на море-то, така що вълны-тѣ покрывахъ ладіѣ-тѣ : а той спѣше.

25. И пристѣпихъ ученицы-тѣ му, та го събудихъ и казахъ : Господи ! спаси ны ; погынуваме.

26. А той имъ казува : Що сте страховливи, маловѣри ? Тогази станѣ, запрѣти на вѣтрове-тѣ и на море-то, и тишина голѣма быде.

ѣз. Человѣцы же чздѣшася, глаголюще: кто ѣсть сѣй, ѡкн ѡ вѣтри ѡ море послашютьз ѣгѡ;

ѣн. И пришѣдшѣ ѣмѣ на ѡнзполз, вз странѣ Гергесѣнскѣю, срѣтѡста ѣгѡ двѣ вѣсна ѿ грѣвз ѡсходѣша, люта сѣлѡ, ѡкн не моуѡ никомѣ минѣти встѣмз тѣмз.

ѣо. И сѣ, возопѣста, глаголюще: что намз ѡ тебѣ, Іисе Сѣе Бжѣй; пришѣлз ѣсѡ сѣмѡ прѣжде врѣмене мѣсчити насз.

ѣ. Бѣше же далѣче ѿ нею стѣдо свинѣи много па-
сѡмо.

ѣа. Бѣси же молѣхс ѣгѡ, глаголюще: ѡчи ѡзгѡниши ны, повелѡ намз ѡтѣи вз стѣдо свинѡе.

ѣв. И рече ѡмз: ѡдѣте. ѡнѡ же ѡшѣдше ѡдѡша вз стѣдо свинѡе: ѡ сѣ, (ѡкѣе) ѡустремѣсѣ стѣдо всѣ по брегз вз море, ѡ ѡутопѡша вз водѣхз.

ѣг. Пасѣщѣи же бѣжѣша, ѡ шѣдше во градз возвѣстѣша всѣ, ѡ ѿ вѣсною.

ѣд. И сѣ весь градз ѡзыде вз срѣтенѣе Іисѡви: ѡ видѣвше ѣгѡ, молѣша, ѡкн дабы прѣшѣлз ѿ прѣдѣлз ѡхз.

ГЛАВА Ѧ.

ѡ. И вѣзз вз корѣбль, прѣйде, ѡ прѣйде во своѡ градз.

ѡ. И сѣ, принесѡша ѣмѣ разслаблена (жѣлами), на ѡдрѣ лежѣща: ѡ видѣвз Іисз вѣрз ѡхз, рече разслабленомз: дерзѡи, чѣдо, ѡнѡщѣются тѣ грѣсѣи твоѡ.

ѡ. И сѣ, ѡкѣцыи ѿ книжнѣкз рѣша вз сѣбѣ: сѣй хѣлѣнтз.

ѡ. И видѣвз Іисз помышлѣнѣа ѡхз, рече: вскѣю вы мыслѣте азкѣваа вз серцѣхз своѡхз;

ѡ. Что во ѣсть ѡудѡбѣе рецѣи: ѡнѡщѣются тѣ грѣсѣи: ѡлѡ рецѣи: востѣни ѡ ходѣи;

ѡ. По да ѡвѣсте, ѡкн влѣсть ѡмѣть Сѡз чѣвѣческѣи на

27. А чловѣци-тѣ ся чюдяхъ и казувахъ : Какъвъ е тойзи, че и вѣтрове-тѣ и море-то го послушувать ?

28. И като дойде той отвѣдь въ Гергесинскъ-тъ земѣ, срѣщ-пяхъ го двама бѣснуеми, конто излѣзохъ изъ гробища-та, твърдѣ свирѣпи, така що никой не можаше да мине прѣзь онзи пѣть.

29. И ето, извыкахъ и казувахъ : Що имашъ ты съ насъ, Исусе, Сыне Божій ? дошелъ си тука прѣди врѣме ли да ны мѣчишь ?

30. А на далеко отъ тѣхъ имаше стадо отъ много свиніе, което пасѣше.

31. И бѣсове-тѣ му ся моляхъ и казувахъ : Ако ны испѣдишь, дозволи ни да отидемъ въ стадо-то на свиніе-тѣ.

32. И рече имъ : Идѣте. И тѣ, щомъ излѣзохъ, отидохъ въ стадо-то на свиніе-тѣ ; и ето, всичко-то стадо на свиніе-тѣ устрѣ-ми ся прѣзь стрѣмнинъ-тъ въ море-то, и погынѣхъ въ водѣ-тъ.

33. А свинопасци-тѣ побѣгнѣхъ, и като дойдохъ въ градъ-тъ, извѣстихъ всичко, и това що станѣ съ бѣснуеми-тѣ.

34. И ето, цѣль градъ излѣзе да посрѣщне Исуса, и като го видѣхъ, примолехъ му ся да отиде отъ тѣхны-тѣ прѣдѣлы.

ГЛАВА 9.

1. И той влѣзе въ ладіѣ-тъ, и прѣмниъ, та дойде въ свой-тъ си градъ.

2. И ето, донесохъ му одного разслабенъ, сложенъ на постел-кѣ ; и като видѣ Исусъ тѣхнъ-тъ вѣржъ, рече разслабленному : Дързай, сыно, прощавать ти ся грѣхове-тѣ ти.

3. И ето, нѣкон отъ книжници-тѣ рекохъ въ себе си : Той бо-гохулствува.

4. А Исусъ като видѣ помысли-тѣ имъ, рече : Защо мыслите вы зло въ сѣрдца-та си ?

5. Защото, кое е полесно, да рекъ : Прощавать ти ся грѣхове-тѣ ти, или да рекъ : Стани и ходи ?

6. Но за да познаете че Сынъ чловѣческій има на земѣ-тъ

ЗЕМΛΗ ὠπσιᾶτι γρῆχῃ: (ТОГДА ГЛАГОЛА РАЗСЛАБЛЕНОМУ:)
ВОСТАНИ, ВОЗМИ ТВОЮ ОДРЪ, И ИДИ ВЪ ДОМУ ТВОЕМЪ.

З. И ВОСТАВЪ (ВЗЕМЪ ОДРЪ СВОЙ), ИДЕ ВЪ ДОМУ СВОЕМЪ.

И. ВИДѢВШЕ ЖЕ НАРОДИ ЧУДИШАСЯ, И ПОСЛАВИША Б҃ГА, ДАВШАГО ВЛАСТЬ ТАКОВЮ ЧЕЛОВѢКЪМЪ.

᠔. И ПРЕХОДѦ И҃СЪ ѡТЪДА, ВИДѢ ЧЕЛОВѢКА СѢДАЮЩА НА МЫТИНЦѢ, МАТΘΕΑ ΓΛΟΛΕΜΑ, И ΓΛΟΛΑ ΕΜΕ: ПО МИГѢ ГРАДИ: И ВОСТАВЪ ПО НЕМУ ИДЕ.

Г. И БЫСТЬ ΕΜΕ ВОЗЛЕЖАЮЩ ВЪ ДОМУ, И СЕ МНОЗИ МЫТАРИ И ГРѢШНИЦЫ ПРИШЕДШЕ ВОЗЛЕЖАХУ СО И҃СОМЪ И СО ОУЧЕНИКИ ΕΓΩ.

ΔΙ. И ВИДѢВШЕ ФАΡΙΣΕΕ, ГЛАГОЛАХУ ОУЧЕНИКЪМЪ ΕΓΩ: ПОЧТО СЪ МЫТАРИ И ГРѢШНИКИ ОУЧИТЕЛЬ ВАШЪ ΙΣΤΕ И ΠΙΝΕΤΕ;

ΒΙ. И҃СЪ ЖЕ СЛЫШАВЪ РЕЧЕ ИМЪ: НЕ ТРЕБУЮТЪ ЗДРАВІИ ВРАЧА, НО БОЛѢЮЩИ.

ΓΙ. ШЕДШЕ ЖЕ НАУЧИТЕСЯ, ЧТО ΕΣΤΙ: Μᾶτι χοιρῶ, ἂ не ЖЕРТВЫ. НЕ ПРИНДОУХЪ БО ПРИЗВАТИ ПРАВЕДНИКИ, НО ГРѢШНИКИ НА ПОКАІНІЕ.

ΔΙ. ТОГДА ПРИСТУПИША КЪ НЕМУ ОУЧЕНИЦЫ ΙΩΑΝΝΟΒΥ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ПОЧТО МЫ И ФАΡΙΣΕΙΝ ПОСТИМСЯ ΜΟΓΩ, ОУЧИЦЫ ЖЕ ТВОИ НЕ ПОСТАТСЯ;

ΕΙ. И РЕЧЕ ИМЪ И҃СЪ: ΕΔΑ ΜΟΓΕΤΕ СЛОВЕ КРАЧНИИ ПЛАКАТИ, ΕΛΙΚΟ ВРЕМЯ СЪ НИМИ ΕΣΤΙ ЖЕНИХЪ; ПРИИДУТЪ ЖЕ ДНІЕ, ΕΓΔΑ ѡИМЕТСЯ ѡ НИХЪ ЖЕНИХЪ, И ТОГДА ПОСТАТСЯ.

ΒΙ. НИКТОЖЕ БО ПРИСТАВΛΕΤЪ ПРИСТАВΛΕΝІА ΠΛΑΤΑ НЕВѢЛЕНА ΡΙΖΚ ВΕΤΕΚ: ВОЗМЕТЪ БО КОНЧИНС СВОЮ ѡ ΡΙΖЫ, И ГОРША ДИРА КΣДЕΤЪ.

ΖΙ. НИЖЕ ВЛИВАЮТЪ ВІНА НОВА ВЪ МѢХИ ВΕΤΧИ: Αἴρε ли же НИ, ТО ПРОСАДЯТСЯ МѢСИ, И ВІНО ПРОЛІЕТСЯ, И МѢСИ ПОГИБУТЪ: НО ВЛИВАЮТЪ ВІНО НОВО ВЪ МѢХИ НОВЫ, И ΟΚΟΕ СОБЛЮДЕТСЯ.

ΗΙ. СΙἈ ΕΜΕ ГЛАГОЛЮЩ КЪ НИМЪ, СЕ ΚΗἈΖЬ И҃ККІИ ПРИШЕДУ

власть да прощава грѣхове, (тогазы казува разслабенному :) Стани, вдигни постелѣж-тъ си, и иди у дома си.

7. И той станѣ и отиде у дома си.

8. *Това* като видѣхѣ народи-тъ почудихѣ ся, и прославихѣ Бога, който бѣ далъ такѣхѣзи власть на человекѣ-тъ.

9. И като минаваше Исусъ отъ тамо, видѣ одного человекѣа че сѣдѣше на мытарницѣж-тъ, Матөей на име, и рече му: Дойди слѣдѣ мене; и той станѣ и отиде слѣдѣ него.

10. И когато бѣ сѣдѣхѣ на трапезѣж-тъ въ къщи, ето, мнозина мытари и грѣшници дойдохѣ и насѣдахѣ съ Исуса и съ ученицы-тъ неговы.

11. И Фарисен-тъ, като видѣхѣ *това*, рекохѣ на ученицы-тъ му: Защо вашій-тъ учитель съ мытари-тъ и грѣшници-тъ *наедно* яде и пие?

12. Исусъ като чу *това*, рече имъ: Здрави-тъ имѣхѣ нуждѣ отъ лѣкаръ, но болни-тъ.

13. Идѣте още и научѣте ся що е: Милость ищѣ, а не жертвѣ; защото не дойдохѣ да призовѣ праведны-тъ, но грѣшны-тъ на покаяніе.

14. Тогозы идуватъ при него ученици-тъ Іоаннови, и казуватъ му: Защо ний и Фарисен-тъ постимъ много, а твои-тъ ученици не посятъ?

15. И рече имъ Исусъ: Могѣтъ ли свадбарн-тъ да тѣжатъ до като е съ тѣхъ младоженикъ-тъ? ще дойдѣтъ обаче деніе, кога ся отнеме отъ тѣхъ младоженикъ-тъ, и тогази ще посятъ.

16. И никой не кърпи ветхѣ дрехѣ съ небѣленъ платъ; защото това което *ще ся тури да* запълни, отдира отъ дрехѣж-тъ, и съдра-но-то става по лошо.

17. Нито наливатъ ново вино въ ветхы мѣхове; а инакъ, распукватъ ся мѣхове-тъ, и вино-то ся излива, и мѣхове-тъ ся раз-валятъ; но наливатъ ново вино въ новы мѣхове, и едно-то и дру-го-то ся увардѣтъ.

18. Това когато говорѣше тѣмъ, ето, начальникъ иѣкой си дойде,

кланашеса ѿмѡ, глагола, ѿкѡ дщи моѧ нынѣ оумре: но пришедѡ возложѡ на нѡ рѣкѡ твою, ѡ ѡживѣтъ.

᠔᠕. И воставѡ Іисѡ по немѡ ѡде ѡ оучицы ѿгѡ.

᠔᠖. И сѣ женѧ кровотоѡиѡ дванадесѡте лѣтъ, пристѡпавши создаѡ, прикоснѡсѡ воскрѡилю рѣзы ѿгѡ.

᠔᠗. Глагола бо въ сѣбѣ: ѡже тоѡмѡ прикоснѡсѡ рѣзѣ ѿгѡ, спасѡна бѡдѡ.

᠔᠘. Іисѡ же ѡбратиѡ ѡ видѣвѡ ю, рече: дерзѡи дщи, вѣра твоѧ спасѡ те. ѡ спасѡна кѡсть женѧ ѡ часѡ тогѡ.

᠔᠙. И пришедѡ Іисѡ въ дѡмѡ князѡ, ѡ видѣвѡ сонцы ѡ народѡ молащѡхѡ,

᠕᠐. Глагола ѡмѡ: ѡидѡте: не оумре бо дѣвѡиѡ, но спѡтъ. ѡ рѡгѡхѡсѡ ѿмѡ.

᠕᠁. Ѣгда же ѡзгнѡхѡ кѡсть народѡ, вшѣдѡ ѡтъ ю за рѣкѡ: ѡ востѡ дѣвѡиѡ.

᠕᠂. И ѡзыде вѣсть сѡ по всеѡ землѡ тоѡ.

᠕᠃. И прехѡдѡщи ѡтѡдѡ Іисѡви, по немѡ ѡдѡста двѡ слѣпѡцѡ, зовѡщи ѡ глаголюѡ: помѡли ѡи, (Іисѡ) Сѡе дѣдовѡ.

᠕᠔. Пришедѡи же ѿмѡ въ дѡмѡ, пристѡпѡста къ немѡ слѣпѡцѡ, ѡ гла ѡма Іисѡ: вѣрѡета ли, ѿкѡ могѡ сѡе сотворѡти; глаголаста ѿмѡ: ѿи, Гдѡ.

᠕᠕. Тогда прикоснѡсѡ Ѧчию ѡхѡ, глагола: по вѣрѣ вѡю бѡди вѡма.

᠕᠖. И ѡверѡстѡсѡ Ѧчи ѡма. ѡ запретѡ ѡма Іисѡ, глагола: вѡудѡте, да никтѡже оувѣсть.

᠕᠗. Ѧна же ѡшѣдѡ прослѡвѡста ѿгѡ по всеѡ землѡ тоѡ.

᠕᠘. Тѣма же ѡсѡдѡщѡма, сѡ привѣдѡша къ немѡ чѡвѣка иѣма вѣснѡма.

᠕᠙. И ѡзгнѡхѡ вѣсѡ, проглагола иѣмѡи: ѡ днѡиѡсѡ народѡи, глаголюще, ѿкѡ никѡиже гѡвиѡсѡ тѡкѡ во Іиѡи.

᠕᠙. Фарѡсѡе же глаголахѡ: ѡ князѣ вѣсѡвѡстѡмѡ ѡзгѡниѡтъ вѣсы.

та му ся кланяше и казуваше : Дъщеря ми до сега е умрѣла ; но дойди и тури рѣкѣ-тъ си на нейъ, и ще оживѣе.

19. И станъ, та отиде слѣдъ него Исусъ, и ученици-тъ му.

20. И ето, жена която страдаше отъ кръвотеченіе дванадесетъ години, пристѣпни изъ отзадъ, и допрѣ ся до полъ-тъ на дрехъ-тъ му.

21. Защото думаше си : Ако ся допрѣ само до дрехъ-тъ му, ще оздравѣѣ.

22. А Исусъ като ся обърнѣ та ѣ видѣ, рече : Дързай дъщи ; вѣра-та твоя исцѣли тя. И отъ онзи часъ оздравѣ жена-та.

23. И когато дойде Исусъ въ кѣщъ-тъ началниковъ, и видѣ свирачи-тъ и народъ-тъ въ смущеніе ;

24. Рече имъ : Идѣте си ; защото момиче-то не е умрѣло, но спи. И присмивахъ му ся.

25. А като испѣдихъ народъ-тъ, влѣзе Исусъ, хванѣ ѣ за рѣкѣ-тъ ; и момиче-то стаѣ.

26. И расчу ся това по всѣкѣ-тъ онѣзи земѣ.

27. И когато си отиваше Исусъ отъ тамо, вѣрѣхъ слѣдъ него двама слѣпи, които выкахъ и казувахъ : Помилуй ны, Сыне Давидовъ.

28. И щомъ влѣзе въ кѣщъ, пристѣпнихъ слѣпи-тъ при него, и казува имъ Исусъ : Вѣрувате ли че мога да сторѣ това ? казувать му : Ей, Господи.

29. Тогазъ ся прикоснѣ до очи-тъ имъ, и каза : Да бѣде вамъ по вѣрѣ-тъ вашъ.

30. И отвори хъ имъ ся очи-тъ. И запрѣти имъ Исусъ строго, и каза : Гледайте, да не узнае *това* никой.

31. А тѣ като излѣзохъ, прославихъ го по всѣкѣ-тъ онѣзи земѣ.

32. И когато тѣ излѣзвахъ, ето, доведохъ му единъ чловѣкъ пѣмъ и бѣснуемъ.

33. И слѣдъ испѣжданіе-то на бѣсъ-тъ, проговори пѣмъ-тъ : И почудихъ ся народи-тъ и думахъ : Никого не ся е видѣло та-квозъ пѣщо въ Израиль.

34. А Фарисей-тъ казувахъ : чрѣзъ начальникъ-тъ бѣсовскый изгонва бѣсове-тъ.

лє. И прохѡждѣше Іисъ грады всѣ и вѣси, оучѣ на сонни-
щахъ ихъ, и проповѣдала єѹлїе црѣтїа, и цѣла всѣхъ недѣлз
и всѣхъ їзю въ мѡдехъ.

лз. Вїдѣвъ же народы, милосѣрдова ѿ нихъ, їкѡ бѣхъ
сматѣни и ѿвержени, їкѡ ѻвцы не їмѹщыя пѣстырѣ.

лз. Тогда глагола оученикѡмъ своимъ: жѣтва оубѡ многѣ,
дѣлателей же малѡ.

лн. Молїтєса оубѡ гдѣс жѣтвы, їкѡ да їзведѣтѣ дѣлатели
на жѣтвѣ своѡ.

ГЛАВА І.

а. И призѡ ѻбѣнадєсѣть оученикѣи своѣ, дадѣ їмъ влѣсть
на дѣсѣхъ нечїстыхъ, їкѡ да їзгонѣтѣ ихъ, и цѣлїти
всѣхъ недѣлз и всѣхъ болѣзнь.

б. Дѡнадєсѣтихъ же дїѡлѡвъ їменѣ сѣтъ сїѣ: пѣрвыи
Сїмѡнъ, їже нарицѣтѣсѣ Пѣтръ, и Андрей братъ єгѡ: їѡѡнъ
Зеведѣевъ, и їѡѡнъ братъ єгѡ:

в. Фїлїппъ, и Варѡломѣй: Фѡмѣ, и Матѡей мытарь:
їѡѡнъ Алфѣевъ, и Леввѣй, наречѣнный Фаддѣй:

г. Сїмѡнъ Кананїтъ, и їсѣда їскарїѡтскїй, їже и предадѣ
єгѡ.

д. Сїѣ ѻбѣнадєсѣть послѣ Іисъ, заповѣда їмъ, глагола:
на пѣтъ їзѡмъ не їдїте, и во градѣ Самарѣнскїй не
внїдїте:

е. їдїте же пѣче ко ѻвцѣмъ погїбшымъ дѡмѣ їїлева.

з. Хѡдѣше же проповѣдѣшїте, гл҃голюще, їкѡ прїблїжїса
црѣтїе нѣное.

и. Болѣшѣа їсцѣлѣйте, прокаженныа ѡчищѣйте, мѣрт-
выа воскрешѣйте, бѣсы їзгонѣйте. тѣне прїѣсте, тѣне
дадїте.

ѡ. Не стажїте злѣта, ни сребрѣ, ни мѣди при полсѣхъ
ѡашнхъ,

35. И обхождаше Иисусъ всичкы-тѣ градове и села, та поучаваше въ съборища-та имъ, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то ; и исцѣляваше всякъ болѣсть и всякъ немощъ въ народа.

36. А като видѣ множество-то на народъ-тѣ, смилн ся за тѣхъ, защото бѣхъ изнемощѣли и прѣспати, като овцы, които нѣматъ пастырь.

37. Тогази рече на ученицы-тѣ си : Жътва-та е много, а работници-тѣ малко ;

38. За това молѣте ся на Господаря на жътвъ-тѣ да испрати работници на жътвъ-тѣ си.

ГЛАВА 10.

1. И призова дванадесеть-тѣ свои ученицы, та имъ даде власть надъ нечисты-тѣ духове, да ги испѣждатъ, и да исцѣляватъ всякъ болѣсть и всякъ немощъ.

2. А имена-та на дванадесеть-тѣ Апостолы сѣ тѣзи : първый Симонъ, който ся казува Петръ, и Андрей братъ неговъ ; Іаковъ Зеведеевъ, и Іоаниъ братъ неговъ ;

3. Филиппъ, и Вартоломей ; Ѳома, и Матөей мытарь-тѣ ; Іаковъ Алфеевъ, и Леввей нареченный Ѳаддей ;

4. Симонъ Кананитъ, и Іуда Искаріотскый, който го и прѣдаде.

5. Тѣзи дванадесеть отпрати Иисусъ, и заповѣда имъ, и каза : На пѣтъ язычическый да не идете, и въ градъ Самарянский да не влѣзете ;

6. Но ходѣте повече при погынѣлы-тѣ овцы отъ домъ-тѣ Израилевъ.

7. И кждѣто ходите, проповѣдувайте и казувайте : Царство небесно наближи.

8. Болны исцѣлявайте, прокаженны очищавайте, мъртвы въскрѣшавайте, бѣсове испѣждайте ; даромъ сте пріели, даромъ давайте.

9. Не земайте нищо злато, нищо сребро, нищо мѣдъ въ поясы-тѣ си ;

҃і. Ни пи́ры въ пѣть, ни двою́ рѣзѣ, ни сапѣгѣ, ни же́зла: досто́ннѣхъ бо ѣсть дѣла́тель мѣды́ своеѣ.

ѿі. Въ О́ньже ѡ́нже (ко́нѣждо) гра́дѣ ѿлѣ́ вѣсь вни́дете, ѿспыта́йте, кто́ въ нѣмѣхъ досто́ннѣхъ ѣсть: ѿ тѣ́хъ пре́вѣдите, до́ндеже ѿзы́дете.

ѿі. Вхо́дѣше же въ до́мѣхъ, цѣлѣ́йте е́го [глаголю́ще: ми́ръ до́мѣхъ семѣ́.]

҃і. И ѡ́нже оу́бѣхъ вѣдетѣ до́мѣхъ досто́ннѣхъ, прѣидетѣ ми́ръ ва́шѣхъ на́нѣ: ѡ́нже ли же не вѣдетѣ досто́ннѣхъ, ми́ръ ва́шѣхъ къ ва́мѣхъ возвра́титѣся.

ѿі. И ѡ́нже ѡ́нже не прѣи́метѣ ва́сѣхъ, ни́же посла́шаеѣхъ словѣсѣхъ ва́шнѣхъ, ѿсхо́дѣше ѿ́з до́мѣхъ ѿлѣ́ ѿ́з гра́да то́гѣ, ѿтра́сите пра́хѣхъ ѿно́гѣхъ ва́шнѣхъ.

ѿі. А́мѣнъ гла́го ва́мѣхъ: ѿра́дѣе вѣдетѣ зе́млѣхъ Содо́мстѣхъ ѿ Го́мо́ррѣстѣхъ въ де́нь сѣдѣнѣй, не́же гра́дѣхъ то́мѣхъ.

ѿі. Се́ ѡ́нже посыла́ю ва́сѣхъ ѿ́кѣхъ О́вцы посре́дѣ волкѣ́хъ: вѣдите оу́бо мѣдѣхъ ѿ́кѣхъ смѣ́лѣ, ѿ цѣ́лѣхъ ѿ́кѣхъ го́лѣеѣхъ.

ѿі. Вне́мѣте же ѿ че́ловѣ́кѣхъ: преда́дѣхъ бо вы́ на со́нмы, ѿ на собо́рнищахъ ѿ́хъ вѣи́отѣхъ ва́сѣхъ:

ѿі. И пре́дъ вѣ́дыхъ же ѿ цѣ́лѣхъ ве́дѣнѣхъ вѣдете ме́нѣ ра́ди, во сви́дѣтельство ѿ́мѣхъ ѿ ѿзы́кѣмѣхъ.

ѿі. Е́гда же преда́ютѣ вы́, не пе́чѣтѣся, ка́кѣхъ ѿлѣ́ что́ возглаго́лете: да́стѣся ва́мѣхъ въ то́й ча́сѣхъ, что́ возглаго́лете:

ѿі. Не вы́ бо вѣдете глаго́лющѣхъ, но дѣ́хъ О́цѣ́ ва́шегѣхъ глаго́лаѣхъ въ ва́сѣхъ.

ѿі. Преда́стѣ же бра́тѣхъ бра́та на сме́рть, ѿ О́цѣхъ ча́до: ѿ воста́нѣхъ ча́да на родѣ́телехъ, ѿ оу́бѣи́отѣхъ ѿ́хъ.

ѿі. И вѣдете ненавѣ́дѣнѣхъ всѣ́мѣхъ ѿ́мене моего́ ра́ди: прете́риѣхъ же до́ концѣ́хъ, то́й спасѣ́нѣхъ вѣдетѣхъ.

ѿі. Е́гда же го́натѣ вы́ во гра́дѣхъ се́мѣхъ, вѣ́гаѣте въ дѣ́ргѣхъ. А́мѣнъ бо глаго́лю ва́мѣхъ: не ѿ́мѣте сконча́ти гра́ды ѿ́левы, до́ндеже прѣидетѣ Сѣ́хъ чѣ́вѣ́ческѣхъ.

10. Нито тържикъ за пѣтъ, нито двѣ дрехы, нито обуща, нито тоягъ; защото работникъ-тъ е достоинъ за своѣж-тъ прѣхранѣ.

11. И въ който градъ или село влѣзете, испытайте кой е въ него достоинъ, и тамъ оставайте докѣ си излѣзете.

12. А на влѣзуваніе въ домъ-тъ поздравявайте го;

13. И ако бѣде домъ-тъ достоинъ, нека дойде на него вашій-тъ миръ; ако ли не бѣде достоинъ, миръ-тъ ви къмъ васъ да ся възвърне.

14. И който вы не приеме, нито послуша ваши-тъ словеса, кога излѣзвате изъ онзи домъ, или изъ онзи градъ, истърсѣте прахъ-тъ отъ нозѣ-тъ си.

15. Истинъ ви казувамъ: По леко ще бѣде на земѣж-тъ Содомскъ и Гоморскъ въ сѣдний-тъ день, нежели на онзи градъ.

16. Ето, азъ вы проваждамъ като овцы между вълцы; бѣдѣте прочее разумни като змиѣ-тъ, и незлобиви като гълъбы-тъ.

17. А пазѣте ся отъ челоуѣцы-тъ; защото на сѣдовища ще вы прѣдавать, и въ съборнища-та си ще вы бѣжѣтъ.

18. И прѣдъ владѣтели и царіе ще вы извождатъ заради мене, въ свидѣтельство на тѣхъ и на язычници-тъ.

19. А когато вы прѣдадѣтъ, недѣйте ся грижи какъ, или какво ще говорите; защото ще ви ся даде въ онзи часъ какво ще говорите.

20. Защото не сте вы конто говорите, но Духъ-тъ на Отца вашего, който говори въ васъ.

21. И братъ брата ще прѣдаде на смъртъ, и отецъ чадо; и ще въстанѣтъ чада врѣхъ родителѣ-тъ си, и ще ги умъртвѣтъ.

22. И ще бѣдете отъ всички ненавидѣнии заради мое-то име; а който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

23. А когато вы гонѣтъ въ тойзи градъ, бѣгайте въ другій-тъ; защото истинъ ви казувамъ: Нѣма да свършите градовс-тъ Израилевы, докѣ дойде Сыиъ-тъ челоуѣческій.

Ѣд. ИѢСТЬ ОУЧЕНИКЪ НАД ОУЧИТЕЛЕМЪ СВОЕГО, НИЖЕ РАБЪ НАДЪ ГОСПОДИНА СВОЕГО.

Ѣе. ДОВАЖЕТЪ ОУЧЕНИКЪ, ДА ВЪДЕТЪ ІАКѠ ОУЧИТЕЛЬ ЕГѠ, И РАБЪ ІАКѠ ГОСПОДЬ ЕГѠ. АЩЕ ГДІНА ДОМЪ ВЕЕЛЪЗЕВЪЛА НАРЕКОША, КОЛЬМИ ПАЧЕ ДОМАШНІА ЕГѠ;

Ѣз. НЕ ОУБОЙТЕСЯ ОУБО ІИХЪ: НИЧТОЖЕ БО ЁСТЬ ПОКРОВЕНО, ЁЖЕ НЕ ѠКРЫЕТСЯ, И ТАЙНО, ЁЖЕ НЕ ОУВѢДѢНО ВЪДЕТЪ.

Ѣз. ЁЖЕ ГЛГОЛЮ ВАМЪ ВО ТМѢ, РЦЫТЕ ВО СВѢТѢ: И ЁЖЕ ВО ОУШЫ СЛЫШИТЕ, ПРОПОВѢДИТЕ НА КРѠВѢХЪ.

Ѣи. И НЕ ОУБОЙТЕСЯ Ѡ ОУБИВАЮЩИХЪ ТѢЛО, ДЪШИ ЖЕ НЕ МОГЪЩИХЪ ОУБИТИ: ОУБОЙТЕСЯ ЖЕ ПАЧЕ МОГЪЩАГѠ И ДЪШЪ И ТѢЛО ПОГРЕБИТИ ВЪ ГЕЕНИИ.

Ѣо. НЕ ДВѢ ЛИ ПТИЦЫ ЦѢНАТСЯ ЕДИНЫМЪ АССАРИЕМЪ; И НИ ЕДИНА Ѡ НИХЪ ПАДЕТЪ НА ЗЕМЛИ, БЕЗЪ ѠЦА ВАШЕГѠ.

А. ВАМЪ ЖЕ И ВЛАСИ ГЛАВНИИ ВСѦ ИЗОЧТЕНИ СЪТЬ.

Аа. НЕ ОУБОЙТЕСЯ ОУБО: МИОЗѢХЪ ПТИЦЪ ЛЪЧШИ ЕСТЬ ВЪ.

Ав. ИСАКЪ ОУБО ІИЖЕ ИСПОВѢСТЬ МА ПРѢДЪ ЧЕЛОВѢКИ, ИСПОВѢМЪ ЕГО И АЗЪ ПРѢДЪ ѠЦЕМЪ МОИМЪ, ІИЖЕ НА ИБСѢХЪ.

Аг. А ІИЖЕ ѠВЕРЖЕТСЯ МЕНЕ ПРѢДЪ ЧЕЛОВѢКИ, ѠВЕРГЕСЯ ЕГѠ И АЗЪ ПРѢДЪ ѠЦЕМЪ МОИМЪ, ІИЖЕ НА ИБСѢХЪ.

Ад. НЕ МИИТЕ, ІАКѠ ПРИДОХЪ ВОВРЕЩИ МИРЪ НА ЗЕМЛЮ: НЕ ПРИДОХЪ ВОВРЕЩИ МИРЪ, НО МЕЧЪ.

Ае. ПРИДОХЪ БО РАЗАСЧИТИ ЧЛВѢКА НА ѠЦА СВОЕГО, И ДИЯЕРЪ НА МАТЕРЬ СВОЮ, И НЕВѢСТЪ НА СВЕКРОВЬ СВОЮ.

Аз. И ВРАЗИ ЧЛВѢКЪ ДОМАШНИИ ЕГѠ.

Аз. ІИЖЕ ЛЮБИТЪ ѠЦА ИЛИ МАТЕРЬ ПАЧЕ МЕНЕ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИИХЪ: И ІИЖЕ ЛЮБИТЪ СЫНА ИЛИ ДИЯЕРЪ ПАЧЕ МЕНЕ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИИХЪ.

Аи. И ІИЖЕ НЕ ПРИИМЕТЪ КРѢТА СВОЕГѠ, И ВЪ СЛѢДЪ МЕНЕ ГРАДЕТЪ, ИѢСТЬ МЕНЕ ДОСТОИИХЪ.

Ао. ѠВРѢКТИИ ДЪШЪ СВОЮ, ПОГРЕБИТЪ ІѠ: А ІИЖЕ ПОГРЕБИТЪ ДЪШЪ СВОЮ МЕНЕ РАДИ, ѠВРАЩЕТЪ ІѠ.

24. Не е ученикъ по горепъ отъ учитель-тъ си, нито слуга по горепъ отъ господарь-тъ си.

25. Доста е на ученикъ-тъ да бжде като учитель-тъ си, и слуга-та като господарь-тъ си. Ако стопанинъ-тъ на домъ-тъ парекохъ Веелзевулъ, колко повече домашни-тъ неговы?

26. И тъй не бойте ся отъ тѣхъ; защото нѣма нищо покрито, което да ся не открие; и тайно, което да ся не узнае.

27. Което ви говорѣхъ въ тѣмнища-тъ, кажѣте го на видѣло; и което чуете на ухо, проповѣдувайте го отгорѣ на покрывъ-тъ.

28. И да ся не бонте отъ онѣзи, които убивать тѣло-то, а душѣ-тъ не могатъ да убийтъ; но да ся бонте повече отъ оногось, който може и душѣ и тѣло да погуби въ пекълъ-тъ.

29. Не ся ли продаватъ двѣ врабчета за единъ ассарій? и ни едно отъ тѣхъ нѣма да падне на земѣ-тъ, безъ *волѣхъ-тъ* на Отца вашего.

30. А вамъ и косми-тъ на главы-тъ ви всички-тъ сѣ прѣброени.

31. Не бойте ся прочее, вы сте отъ много врабчета по добри.

32. И тъй всякой, който исповѣда мене прѣдъ чловѣцы-тъ, ще исповѣдамъ и азъ него прѣдъ Отца моего който е на небеса.

33. А който ся отрече отъ мене прѣдъ чловѣцы-тъ, ще ся отречѣ и азъ отъ него прѣдъ Отца моего който е на небеса.

34. Да не мните че дойдохъ да турѣхъ миръ на земѣ-тъ; не дойдохъ да турѣхъ миръ, но пожъ.

35. Защото дойдохъ да разлѣжѣ чловѣка на връхъ бащѣ му, и дѣщерѣхъ на връхъ майкѣ ѿ, и снѣхъ на връхъ свекървѣ ѿ.

36. И неприятели чловѣку *ще бждѣтъ* домашни-тъ му.

37. Който любѣ бащѣ или майкѣ повече отъ мене, не е за мене достоинъ; и който любѣ сынъ или дѣщерѣхъ повече отъ мене, не е за мене достоинъ.

38. И който не зема кръсть-тъ си, и не слѣдува подирѣ ми, не е достоинъ за мене.

39. Който намѣри животъ-тъ си, ще го изгуби; и който изгуби заради мене животъ-тъ си, ще го намѣри.

М. Иже вѣсѣ прїемлетъ, менѣ прїемлетъ: ѡ иже прїемлетъ менѣ, прїемлетъ пославашаго мѧ.

Мл. Прїемлай прѣрока во ѡмѧ прѣроче, мзѧ прѣрочѣ прїиметъ: ѡ прїемлай прѣвника во ѡмѧ прѣведниче, мзѧ прѣведничѣ прїиметъ:

Мв. И иже ѡце напоитъ єдинаго ѿ малыхъ сїхъ чашею стсденїи воды тѣмъ, во ѡмѧ оучникѧ, ѧмїнь глаголю вамъ, не погубитъ мзды своєѧ.

ГЛАВА 11.

А. И вѣсть, єгда соверши Іисъ заповѣдаѧ Ѧвмѧнадесяте оученикомѧ своимѧ, прїеде ѡтсѧс оучити ѡ проповѣдати во градѣхъ ѡхъ.

В. Іваннъ же слышавъ во оузнанїи дѣла Хрѣтова, посла дѧ ѿ оучникѣ своимъ,

Г. Рече ємъ: ты ли єси градый, или инокъ чѧемъ;

Д. И ѡвѣдавъ Іисъ рече ѡмъ: шѣдше возвѣстите Іванновѧ, ѡже слышите ѡ видѧте:

Є. Слѣпїи прозираютъ, ѡ хромїи ходѧтъ: прокаженїи ѡчищаютьсѧ, ѡ глосїи слышатъ: мѣртвїи востають, ѡ ищїи бл҃говѣстѧютъ:

Є. И вѣнѣнъ єсть, иже ѡце не соклазникъ ѡ мнѣ.

З. Тѣмъ же исходѧющимъ, начѧтъ Іисъ народомъ гл҃ати ѿ Іваннѣ: чєсѡ ѡзыдѣте въ пєстѧню видѣти; трѣсть ли вѣтромъ колѣклємъ;

И. Но чєсѡ ѡзыдѣте видѣти; человекѧ ли въ мѧгки рїзы ѡклеченнѧ; сѣ иже мѧгкѧ посѧиїи, въ домѣхъ цр҃кѣхъ сѣтъ.

Д. Но чєсѡ ѡзыдѣте видѣти; прѣрока ли; єй, гл҃голю вамъ, ѡ мїише прѣрока.

Г. Сѣи во єсть, ѡ немже єсть писано: сѣ ѡзъ посылаю

40. Който васъ приима, мене приима; и който приима мене, приима тогожь който мя е проводилъ.

41. Който приима пророкъ въ име на пророка, заплатъ на пророкъ ще земе; и който приима праведникъ въ име на праведникъ, заплатъ на праведникъ ще земе.

42. И който напои одного отъ тѣзи малкы-тѣ само съ едиъ чашъ студенъ водъ въ име на ученикъ, истинъ ви казувамъ, пѣма да изгуби заплатъ-тъ си.

ГЛАВА 11.

1. И когато свърши Исусъ заповѣданія-та си къмъ дванадесеть-тѣ свои ученицы, миѣхъ отъ тамо, да поучава и да проповѣдува по градове-тѣ имъ.

2. А Иоаннъ като чу въ тъмницѣ-тъ дѣла-та Христовы, проводи двама отъ ученицы-тѣ си,

3. И рече му; Ты ли си който има да дойде, или друго го да очакваме?

4. И отговори Исусъ и рече имъ: Идѣте, възвѣстѣте на Иоанна, *това* което чувате и видите;

5. Слѣпи прогледувать, хроми ходять, прокажени се очищавать, и глухы прочувать; мъртви въскръснувать, и на спромасы-тѣ ся благоувѣствува.

6. И блаженъ е който ся не соблазни въ мене.

7. И когато тѣ си отхождахъ, наченъ Исусъ да говори на народъ-тъ за Иоанна: Какво излѣзохте да видите въ пустыниѣ-тъ? трѣсть ли отъ вѣтръ-тъ разлюляванъ?

8. Но какво излѣзохте да видите? человекъ ли въ меки дрехы облѣченъ? Ето тѣзи които носятъ меки *дрехы* въ царскы домове сѣ.

9. Но какво излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, казувамъ ви, и повече отъ пророкъ.

10. Защото тойзи е за когото е писано: Ето азъ проваждамъ

Ѧгѡла моего предѣ лицемъ твоимъ, ѡже оуготовитъ путь твой предѣ твою.

Ѧ. Ѧмѣнь глаголю вамъ, не востѣ въз рождѣнныхъ женами колий Ѧвѣнна крѣтѣла: мѣй же во црѣвѣи нѣнѣмъ колий ѣгѡ ѣсть.

Ѧ. Ѧ днѣй же Ѧвѣнна крѣтѣла досѣлѣ црѣвѣе нѣное нѣдѣтѣ, ѡ нѣдѣдѣнѣцы восхѣнѣютъ ѣ.

Ѧ. Всѣ ко прѣрѣцы ѡ законъ до Ѧвѣнна прѣрекѣша.

Ѧ. Ѧ ѡще хѣщете прѣѣти, тѣй ѣсть Ѧлѣ хотѣй прѣитѣ.

Ѧ. Ѧмѣай оѣшы слышати, да слышитъ.

Ѧ. Комъ же оѣподоблю рѣдъ сѣй; подобенъ ѣсть дѣтемъ сѣдѣющимъ на торжищахъ, ѡ возглашѣющимъ дрѣгѡмъ своимъ,

Ѧ. Ѧ глѣющимъ: пѣскахомъ вамъ, ѡ не плѣсѣсте: плѣскахомъ вамъ, ѡ не рыдѣсте.

Ѧ. Прѣидѣ ко Ѧвѣннѣ ни ѣдѣй, ни пѣй, ѡ глѣгѣютъ: ѣѣса ѡмѣть.

Ѧ. Прѣидѣ сѣхъ члѣвѣчѣскѣй ѣдѣй ѡ пѣй, ѡ глѣгѣютъ: сѣ чѣловѣкъ ѣдѣа ѡ вѣнопѣйца, мытарѣмъ дрѣгѣ ѡ грѣшнѣкѡмъ. ѡ ѡправдѣса прѣмѣдрѣсть ѡ чѣдъ своимъ.

Ѧ. Тѣгда начѣтъ Ѧсѣ поношѣти градѡвѡмъ, въз ниѣхъже вѣша мѣожѣйшѣа сѣлы ѣгѡ, занѣ не покѣашѣса.

Ѧ. Гѣре тѣвѣ, Хѣразѣне, гѣре тѣвѣ, Рѣдѣсѣдо, ѣкѡ ѡще въз Тѣрѣ ѡ сѣдѣнѣ вѣша сѣлы вѣли вѣвшѣа въз вѣсѣ, дрѣвле оѣкѡ во врѣтѣнѣи ѡ пѣпелѣ покѣалѣса вѣша.

Ѧ. Ѧбѣче глаголю вамъ: Тѣрс ѡ сѣдѣнѣс ѡрѣдѣнѣе вѣдѣтъ въз дѣнѣ сѣдѣнѣй, нѣже вамъ.

Ѧ. Ѧ ты, Капернаѣме, ѡже до нѣсѣ вознесѣйсѣ, до Ѧда сѣидѣши: занѣ ѡще въз Сѣдѣмѣхъ вѣша сѣлы вѣли вѣвшѣа въз тѣвѣ, прѣвѣли оѣкѡ вѣша до дѣнѣшнѣагѡ днѣ.

Ѧ. Ѧбѣче глаголю вамъ, ѣкѡ землѣ Сѣдѣмѣстѣй ѡрѣдѣнѣе вѣдѣтъ въз дѣнѣ сѣдѣнѣй, нѣже тѣвѣ.

Ѧ. Въ тѣ врѣмѣ ѡвѣнѣавъ Ѧсѣ рѣчѣ: ѡспѣвѣдѣютѣса,

вѣстителя моего прѣдъ твое-то лице, който ще приготви пѣть-тъ ти прѣдъ тебе.

11. Истинѣ ви казувамъ, между родены-тъ отъ жены не ся е повдигналъ по голѣмъ отъ Іоанна Кръстителя; а най малкый-тъ въ царство небесно е по голѣмъ отъ него.

12. А отъ дни-тъ на Іоанна Кръстителя до нынѣ, царство небесно на сила ся зема, и които ся насилѣтъ го грабнувать.

13. Защото всичкы-тъ пророци и законъ-тъ до Іоанна пророкувахъ.

14. И ако щете да приимете *това*, той е Ілія, който плаше да дойде.

15. Който има уши да слуша, нека слуша.

16. А на какво да уподобѣмъ тойзи родъ? Подобенъ е на дѣца, които сѣдѣтъ на пазарь-тъ и выкатъ на дружинѣ-тъ си,

17. И казувать: Свирихмы ви, и не играхте; рыдахмы ви, и не плакахте.

18. Защото, дойде Іоаннъ, който не ядѣше, ни пѣяше; и казувать: Бѣсъ има.

19. Дойде Сынъ чловѣческый, който яде и пѣе; и казувать: Ето чловѣкъ ядливъ и винопѣйца, прѣятель на мытари-тъ и на грѣшницы-тъ. И оправда ся мѣдрость-та отъ чада-та си.

20. Тогази наченъ да укорява градове-тъ, въ които станѣхъ повече-то неговы чудеса, защото ся не покаяхъ.

21. Тежко ти, Хоразине, тежко ти, Внѣсандо! защото, чудеса-та които въ васъ станѣхъ, ако быхъ станѣлы въ Тиръ и Сидонъ, отколѣ быхъ ся въ вѣрѣтище и пепель покаили.

22. Но казувамъ ви, на Тиръ и Сидонъ *наказаніе-то* въ сѣднѣй-тъ день по леко ще бѣде, нежели на васъ.

23. И ты, Капернауме, що си ся до небеса възвысилъ, до ада ще ся смѣжнешъ; защото чудеса-та които станѣхъ въ тебе, ако ставахъ въ Содомъ, той бы до днесъ останѣлъ.

24. Но казувамъ ви, че на земѣ-тъ Содомскѣ по леко ще бѣде *наказаніе-то* въ сѣднѣй день, нежели на тебе.

25. Въ онова вѣрѣме отговори Іисусъ и рече: Прославявамъ тя,

Ѡче, Гдѣи нѣсе ѿ земли, ѿкуда оутѣиашъ еси сѣѡ ѿ премѣдрыхъ ѿ разсудимыхъ, ѿ ѡкрыашъ еси тѣ мѡицею.

Кс. Ѽѵ, Ѿче, ꙗ́кѡ та́кѡ бысть бѣговолѣнїе предъ тобою.

КЗ. ВСѦ МИѢ ПРЕДАНА СѢТЬ СЦѢМЪ МОИМЪ: ꙗко НИКТОЖЕ
ЗНАЕТЪ СѢЯ, ТОКМУ СЦЪ: НИ СЦА КТО ЗНАЕТЪ, ТОКМУ СѢЗ,
Ѣ ЕМЪЖЕ ѢЩЕ ВОЛНЕТЪ СѢЗ ѢКРЫТИ.

кн. Прїидїте ко мнѣ всѣ тр҃ждающїеся и ѿбременѣннїи,
и азъ оупокѡю вѣ.

Ѳѡ. Возмііте ѿго моє на себє, ѿ насчіітєса ѿ менє, ѿкѡ
крѡтокѡ ѣсмь ѿ смірєніѡ сєрдцємъ: ѿ ѡбращітє покій
дєшамъ вѡшымъ.

Л. И́го бо моё бѣго, и время моё легко ѣсть.

ГЛАВА 51.

А. БѢЗ ТО ВРѢМЯ ИДЕ ІІСЪЗ ВЪ СЪБЕВѢТЫ СЪВЪЗѢ СЪБАНІА:
ОУЧЕНИЦЫ ЖЕ ЁГѢВЪ ВЪЗЛАКАША, И НАЧАША ВОСТЕРЗѢТИ КЛАССЫ И
ІАСТИ.

В. Фарїсеє же видѣвше рѣша ѿмѡ: сѣ оученицы твои
творѣтъ, ѿгнѣже не достѡитъ творѣти въ свѣдѣнїѣхъ.

Г. ОУНЖЕ РЕЧЕ ПМЪ: ПѢСТЕ ЛИ ЧЛН, ЧТО СОТВОРИ ДѢДЪ,
 ЕЩЕ ВЗАКА СЛМЪ П СЮЩИИ СЪ ПМЪ;

Д. Кáкѡ вни́де въ хрáмъ Пж́й, ѡ хлѣ́вы предложéнїа
спѣ́де, ѡ́хже недостóйно бѣ́ емѡ́ ѡ́сти, ни сѣ́шымъ сѣ́ нѣ́мъ,
тóкмѡ ѡ́рѣ́емъ ѣ́дѣ́нымъ ;

Ѣ. ИЛИ ИЖЕ ЧЛВ ВЪ ЗАКОНѢ, ТАКЪ ВЪ СВЕДѢНІИ СВЯ-
ЩЕННИЦЫ ВЪ ЦРКВИ СВЕДѢНІИ СКВЕРНАТЪ, И НЕПОВИННО
СЪТЪ;

Ѣ. ГЛАГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ: ІАКѢ ЦРКВЕ БОГѢ ЕСТЬ ЗДѢ.

3. Иже ли вы есте вѣдали, что есть, мѣти хоще, а не жертвы, инокѣже оубо вы есте вссѣдѣли неповѣнныхъ.

II. ГЛАВО ѢСТЬ II СВБѢДЫ СІИЗ ЧЛѢВЧЕСКІЙ.

Ѧ. ꙗ прешѣѡ ѡтсѡс, прѣиде на сѡмнище ѡхъ.

Отче, Господи на небе-то и на земѣ-тѣ, че си утаилъ това отъ мъдры-тѣ и разумны-тѣ, и открылъ си го на младенцы-тѣ.

26. Ей, Отче, защото така бы угодно прѣдъ тебе.

27. Всичко-то ми е прѣдано отъ Отца моего ; и никой не познава Сына, тѣкмо Отецъ ; нищо Отца познава нѣкой, тѣкмо Синъ-тъ, и комуто бы изволилъ Синъ-тъ да го открие.

28. Дойдѣте при мене, всички що ся трудите и сте обрѣменени ; и азъ ще вы успокоѣ.

29. Возмѣте мое-то иго на себе си, и научѣте ся отъ мене ; защото съмъ кроткъ и смиренъ на сърдце ; и ще намѣрите спокойствие на души-тѣ си.

30. Защото мое-то иго е благо, и мое-то брѣме е леко.

ГЛАВА 12.

1. По онова врѣме въ единъ отъ сѣбботы-тѣ минуваше Иисусъ прѣзъ сѣдѣбы-тѣ ; а ученици-тѣ му огладиѣхъ, и начинахъ да късать класове и да ядѣтъ.

2. А Фарисен-тѣ като видѣхъ *това*, рекохъ му : Ето твои-тѣ ученици правятъ онова, което не е простено да ся прави въ сѣбботѣ.

3. А той имъ рече : Не сте ли чели, що стори Давидъ, когато огладиѣ той и които бѣхъ съ него ?

4. Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій, и яде отъ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, които не бѣ простено нему да яде, нищо на олѣзи които бѣхъ съ него, но само на священники-тѣ ?

5. Или не сте ли чели въ законъ-тъ, че въ сѣбботенъ день священники-тѣ осквърняватъ сѣботѣ-тѣ въ храмъ-тъ, и неповинни сѣ ?

6. Но казувамъ ви, че има единъ тука по голѣмъ отъ храмъ-тъ.

7. Ако ли быхте знаели що е, Милость ищѣ а не жертвѣ, не быхте осѣдили невинны-тѣ.

8. Защото Синъ человѣческій е и на сѣботѣ-тѣ Господарь.

9. И като прѣмнѣхъ отъ тамъ дойде въ сборнище-то имъ.

10. И ето, имаше челоѡкъ съ изсѣхнѣлъ рѣкъ; и за да го обвинятъ попытахъ го, и казувахъ : Дозволено ли е да цѣри нѣкой въ сѣботѣ ?

11. И той имъ рече : Кой е онзи челоѡкъ отъ васъ, който ако има една овца, и тя падне сѣботенъ день въ яма, не ще ѣхъ улови и извади ?

12. А колко е по добръ челоѡкъ отъ овца ! За то е дозволено да прави нѣкой добро сѣботенъ день.

13. Тогази казува на челоѡка : Простри рѣкъ-тъ си ; и прострѣ ѣхъ, и станѣ здрава както друга-та.

14. А Фарисен-тъ като излѣзохъ, наговорихъ ся противъ него, какъ да го погубятъ.

15. Но Исусъ като позна, отиде отъ тамо ; и послѣдовахъ го народъ много, и ги исцѣли всичкы-тъ.

16. И запрѣти имъ да го не изявяватъ ;

17. За да ся сбѣде речено-то чрѣзъ Исаіѣхъ пророка, който казува :

18. Ето отрокъ-тъ ми когото избрахъ, възлюбленный-тъ ми, на когото благоволи моя-та душа ; ще положѣхъ Духъ-тъ си на него, и ще възвѣсти сѣдъ на народы-тъ.

19. Не ще да ся скара, нито ще выкне, нито ще чуетъ нѣкой гласъ-тъ му по улицы-тъ.

20. Тръстъ смазанъ нѣма да прѣчупи, и отъ лѣнь *свѣцило* замѣждяло нѣма да угаси, до когато изведе сѣдъ-тъ въ побѣдѣ.

21. И въ негово-то име народи-тъ ще ся надѣятъ.

22. Тогази му доведохъ одного бѣснуемъ, слѣпъ и нѣмъ ; и го исцѣли, щото слѣпый и нѣмый и говоряше и виждаше.

23. И смаяхъ ся всичкый-тъ народъ, и думахъ : Да не бы тойзи да е *Христосъ*, сынъ-тъ Давидовъ ?

24. А Фарисен-тъ като чухъ, рекохъ : Той не изгонява бѣсове-тъ, освѣнъ чрѣзъ началникъ-тъ бѣсовскый Веелзевула.

25. А Исусъ, като знаеше тѣхны-тъ помысли, рече имъ : Всяко

РАЗДѢЛИШЕЕСЯ НА СѦ ЗАПУСТѢЕТЪ, ꙗко всѣхъ градъ ꙗви домъ
РАЗДѢЛИВШИСЯ НА СѦ НЕ СТАНЕЕТЪ.

Ѣс. И ѿше сатана сатанѣ изгони́тъ, на сѧ раздѣли́са
ѣсть: ꙗ́кѡ оубо стѧнетъ црѣтво ѣгѡ;

БЗ. И ѿце ѡзѣ въелъзевѣмѣ ѡзгониѡ бѣсы, сѣнове ваши
ѡ кѡмъ ѡзгониатъ; сегѡ рѡди тѣи вѣмъ вѣдѣтъ сѣдѡи.

кн. Аще ли же азъ ѿ Дѣл Бжїихъ изгнѡ бѣхъ, оубо по-
стиже на васъ црѣвїе Бжїе.

ка. Или какъ можетъ кто войти въ домъ крѣпкаго, и
сосѣды его расхитити, или не перѣе свѣжетъ крѣпкаго,
и тогда домъ его расхититъ ;

Ѧ. Иже ижесть со мною, на мѧ ѣсть: ꙗже не соби́раетъ со мною, расточа́етъ.

ЛА. СЕΓΩ ΡΑΔΗ ΓΛΑΓΟΜΟ ΒΑΜΖ: ВСАКЗ ГРѢХЗ Н ХΣΛΑ ΨΠΣ-
ΤΗΤΣΑ ЧЕЛОВѢΚΩΜΖ: Α ΙΩЖЕ НА ΔΧΑ ΧΣΛΑ, НЕ ΨΠΣΤΗΤΣΑ ЧЕЛО-
ВѢΚΩΜΖ.

ЛВ. И ѿже ѡмне речѣтъ слово на свѣа чловѣческаго, ѿс-
тѣтса ѣмѡ: а ѿже речѣтъ на дѣла стѣаго, не ѿсѣтѣтса ѣмѡ,
ни въ сѣй вѣкъ, ни въ бѣдѣшїи.

ЛГ. ИЛИ СОТВОРИТЕ ДРЕВО ДОБРО, И ПЛОДЪ ЕГО ДОБРЫ: ИЛИ
СОТВОРИТЕ ДРЕВО ЗЛО, И ПЛОДЪ ЕГО ЗЛЫ: Ꙗ ПЛОДЪ БО ДРЕВО
ПОЗНАНО БѢДЕТЬ.

лѣ. Порождѣніѣ ѿхѣдноѣ, ꙗкѡ можете добрѣ глаголати, ели сѣше; ѿ ѿзвѣтка бо срѣца оустѣ глаголютъ.

лѣ. ПЛГІЙ ЧЕЛОВѢКЪ ѿ БЛГІГѦ СОКРѢВІЮЩА ИЗНОСИТЪ БЛГДѦ:
и ЛЗКАВІЙ ЧЕЛОВѢКЪ ѿ ЛЗКАВАГѦ СОКРѢВІЮЩА ИЗНОСИТЪ ЛЗ-
КАВАДѦ.

Ѧ. ГЛАГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ, ѦКѦ ВСѦКО СЛОВО ПРАЗДНОЕ, ѢЖЕ ѦЩЕ
РЕКЪТЪ ЧЕЛОВѢЦЫ, ВОЗДАДѦТЪ Ѧ НѢМЪ СЛОВО ВЪ ДЕНЬ СЪДАНЬИ.

ЛЗ. Ѡ словѣсѣхъ бо своихъ ѡправдишисѣ, ꙗко ѡ словѣсѣхъ своихъ ѡсѣдишисѣ.

лн. Тогда ѿвѣщааша и҃цыи ѿ книжнѣхъ и фарїсеѣхъ, глаголюще: О҃чи́телю, хощемъ ѿ тебѣ знаменїе вѣдѣти.

царство раздѣлено противъ себе си, запустѣва, и всякой градъ или домъ раздѣленъ противъ себе си, нѣма да устои.

26. И ако Сатана изгонява Сатанъ, раздѣленъ е върхъ себе си ; какъ прочее ще трае негово-то царство ?

27. И ако азъ чрѣзь Веелзевула изгонявамъ бѣсове-тѣ, сынове-тѣ ви чрѣзь кого *вы* изгонявать ? За това тѣ ще ви бѣждѣтъ сѣдници.

28. Но ако азъ чрѣзь Духа Божія изгонявамъ бѣсове-тѣ, то е настигнало на васъ царство-то Божіе.

29. Или какъ може да влѣзе нѣкой въ домъ-тѣ на силнаго, и да разграби покѣщенинѣ-тѣ му, ако първомъ не върже сильный-тѣ ? и тогазы ще разграби домъ-тѣ му.

30. Който не е съ мене, противъ мене е ; и който не събира съ мене, распылява.

31. За това ви казувамъ : Всякой грѣхъ и хула ще ся прости на чловѣцы-тѣ ; хула-та обаче противъ Духа нѣма да ся прости на чловѣцы-тѣ.

32. И който рече рѣчь противъ Сына чловѣческаго, ще му ся прости, по който рече противъ Духа Святаго, нѣма да му ся прости нищо въ тойзи вѣкъ, нищо въ бѣдѣщій-тѣ.

33. Или направѣте дърво-то добро, и плодъ-тѣ му добръ ; или направѣте дърво-то лошо, и плодъ-тѣ му лошъ ; защото дърво-то ся отъ плодъ-тѣ познава.

34. Рожбы ехиднины, какъ можете да говорите добро, като сте лукавы ? Защото отъ прѣвѣщаніе-то на сърдце-то говорятъ уста-та.

35. Добрый-тѣ чловѣкъ отъ добро-то съкровище на сърдце-то изважда добрини-тѣ ; и злый-тѣ чловѣкъ отъ зло-то съкровище изважда злыни-тѣ.

36. И казувамъ ви, че всяка празна рѣчь който рекѣтъ чловѣци-тѣ, ще дадѣтъ отвѣтъ за неѣ въ день сѣдний.

37. Защото отъ думы-тѣ си ще ся оправдаешъ, и отъ думы-тѣ си ще ся осѣдишь.

38. Тогазы отговорихъ нѣкои отъ книжници-тѣ и Фарисей-тѣ, и казахъ ; Учителю, искамы да видимъ знаменіе отъ тебе.

лѡ. Ѿнѣ же ѿвѣщаѡвъ, рече ѿмѣ: рѡдѣмъ лѣкаѡвъ ѡ прелю-
боудѣи знаменїѣ ѡцетѣ: ѡ знаменїе не даѣтся ѣмѣ, тѡкмѡ
знаменїе Іѡнѣ прорѡка.

М. И́коже бо бѣ́ І́уна во чрѣвѣ́ кѣ́товѣ́ трѣ́ днѣ́ ѿ трѣ́
нѣ́щн: та́кѡ вѣ́детъ ѿ́ Сѣ́нъ члѣ́вческій въ́ сѣ́рдцы́ зема́н трѣ́
днѣ́ ѿ трѣ́ нѣ́щн.

мѧ. Мѣжѣ Пѣневѣтстѣи востѧнстѣ на сѣдѣ съ рѣдомѣ
сѣмѣ, ѡ ѡсѣдѣтѣ ѣго: ѡкѡ покѧшѣся прѣповѣдѣю Іѡннѣиоу:
ѡ сѣ болѣ Іѡннѣи здѣ.

мѣ. Царѣца ѿжскаѣ востанетѣ на сѣдѣ съ рѣдомѣ сѣмѣ,
и ѿсѣдитѣ и: ѿкъ прѣиде ѿ конѣцѣ землѣ слышатѣ пре-
мѣдрѣсть Соломѣновѣ: и сѣ кѣмѣ Соломѣна здѣ.

МГ. ЪГДА ЖЕ ПЕЧИСТЫЙ ДЪХЪ ЫЗЫДЕТЪ ѿ ЧЕЛОВѢКА, ПРЕХО-
ДИТЪ СКВОЗѢ БЕЗВѢДНАА МѢСТА, ИЩА ПОКОА, И НЕ ѿЕРѢ-
ТАЕТЪ.

МД. ТОГДА РЕЧЕТЪ: ВОЗВРАЩАСЯ ВЪ ДОМЪ МОЙ, ѿНЮДАЖЕ
ИЗЫДОУХЪ: Ѳ ПРИШЕДУ ѿВРАЩЕТЪ ПРАЗДЕНЪ, ПОМЕТЕНЪ Ѳ
ОУКРАШЕНЪ.

мѐ. ТОГДА ѿДЕТЪ ѿ ПОУМЕТЪ СЪ СОВОЮ СѢДМЬ ѿНѢХЪ АСХѢВЪ
ЛЮТѢЙШИХЪ СЕБѢ, ѿ ВШЕДИШЕ ЖИВѢТЪ ТЪ: ѿ БѢДѢТЪ ПОСЛѢДНАА
ЧЕЛОВѢКЪ ТОМЪ ГѢРША ПЕРВЫХЪ. ТАКЪ БѢДЕТЪ ѿ РОДЪ СЕМЪ
АСКѢВОМЪ.

ἄς. Ἐπεὶ же ἐμὸς γλαγόμευς κη παρόδωμκ, σὲ μῆτι ἐγὼ ἢ
βράτῖα ἐγὼ στοάχς νηῖ, ἥψωσι γλαγόματι ἐμὸς.

МЗ. Речѣ же ꙗ҃кѣи ѿмѡ: сѣ мѣи твоѡ, ѡ брѣтѣи твоѡ виѣ
стоѡтъ, хоуѡще глаголати тебѣ.

МН. СѢЗЖЕ ѠБЪКЛѢВЪ РЕЧѢ КО ГЛАГОЛОУЩЕМЪ СѢМЪ: КТО
ЕСТЬ МѢНІ МОА; Ѣ КТО СЪТЪ БРАТІА МОА;

МѦ. Ѳ простѣрз рѣкз своѣ на оѣченникѣ своѣ, речѣ: сѣ
мѣи моѣ Ѳ братїѣ моѣ.

ii. Иже бо ѡмне сотвори́тъ волю́ Оца́ моего́, иже есть на нѣсѣхъ, тойъ братъ мой, и сестра́ и мѣи (ми) есть.

39. А той отвѣща и рече имъ: Родъ лукавъ и прѣлюбодѣнь знаменіе ище, и знаменіе нѣма да ся даде нему, освѣнь знаменіе-то на пророкъ Іонѣ.

40. Защото както Іона бѣ въ утробѣ-тъ китовѣ три дни и три нощи, така Сынъ чловѣческій ще бѣде въ сѣрдце-то на земѣ-тъ три дни и три нощи.

41. Мѣжѣ-тъ Иниевіане ще встанѣтъ на сѣдѣ-тъ съ тойзи родъ, и ще го осѣдятъ; защото *тъ* ся покаяхъ съ Іоновѣ-тъ проповѣдь; и ето, тука е повече отъ Іонѣ.

42. Царица-*та* Южна ще встане на сѣдѣ-тъ съ тойзи родъ, и ще го осѣди; защото отъ краища-та на земѣ-тъ дойде да чуетъ мудрость-тъ Соломоновѣ; и ето, тука е повече отъ Соломона.

43. Когато нечистый-тъ духъ излѣзе изъ чловѣка, про-хожда прѣзь безводны мѣста, да търси спокойствіе, и не намирва.

44. Тогази казува: Да ся завърнѣ у дома си, отъ дѣто излѣзохъ. И като дойде намирва го празенъ, изметенъ и украсенъ.

45. Тогазъ отхожда и зема съсъ себе си седмь другы духове по злы отъ себе си, и като влѣзѣтъ живѣѣтъ тамъ: и сетно-то състояніе на тогозъ чловѣка бива по лошо отъ първо-то. Така ще бѣде и на тойзи лукавъ родъ.

46. А когато той още говоряше народу, ето майка му и братія-та му стояхъ вънъ и ищѣхъ да му говорятъ.

47. И нѣкой си му рече: Ето майка ти и братія-та ти стоятъ вънъ, и ищѣтъ да ти говорятъ.

48. А той отговори на тогозъ който му каза *това* и рече: Коя е майка ми и кои сѣ братія-та ми?

49. И прострѣ си рѣкѣ-тъ къмъ ученицы-тъ си, и рече: Ето майка ми и братія-та ми.

50. Защото който прави волѣ-тъ на Отца моего който е на небеса, той ми е братъ, и сестра и майка.

ГЛАВА ГЛ.

α. ВЪ ДЕНЬ ЖЕ ТОЙ ИШЕДЪ ИИСУСЪ ИЗЪ ДОМУ, СБѢАШЕ ПРИ МОРЬ:

β. И СОВРАШАСЯ КЪ НЕМЪ НАРОДЪ МНОЗИ, ИАКОЖЕ ЕМЪ ВЪ КОРАБЛѢ ВЛѢЗТИ И СБѢТИ: И ВЕСЬ НАРОДЪ НА КРЕЗЪКЪ СТОАШЕ.

γ. И ГЛГОЛА ИМЪ ПРИТЧАМИ МНОГЪ, ГЛГОЛА: СЕ ИЗЫДЕ СКАЙ, ДА СБѢТЪ.

δ. И СΚΙΟΥΣ ΕΜΩ, ΟΒΑ ΠΑΔΟША ПРИ ПСТИ: И ПРИНДОША ПΤΙΝЦЫ И ПОЗОБАША Α.

ε. ΔΡΟΓΑΛ ЖЕ ΠΑΔΟША НА ΚΑΜΕΝΝΗΧ, ΙΔΕЖЕ НЕ ΙΜΕΑΧΣ ΖΕΜΛΗ ΜΟΓΝΗ: И ΑΚΙΕ ΠΡΟΖΑΚΟША, ΖΑΝΕ НЕ ΙΜΕΑΧΣ ΓΛΕΚΝΗ ΖΕΜΛΗ.

ς. ΟΜΟΝЦ ЖЕ ВОЗСІАВШ ПРІСВΑΝШ: И ΖΑΝΕ НЕ ΙΜΕΑΧΣ ΚΟΡΕΝΙΑ, ΙΖСХОША.

ζ. ΔΡΟΓΑΛ ЖЕ ΠΑΔΟША ВЪ ΤΕΡΗИ, И ВЪДЕ ΤΕΡΗИΕ, И ΠΟΔΑΒΗ ΠΧ.

η. ΔΡΟΓΑΛ ЖЕ ΠΑΔΟША НА ΖΕΜΛΗ ΔΟΒΡΕИ, И ΔΑАХС ΠΛΟΔ, ΟΒΟ ΟΥΚΩ СТО, ΟΒΟ ЖЕ ШЕСТЬДЕСΑТЪ, ΟΒΟ ЖЕ ТΡΙΔΕCΑΤ.

θ. ΙΜΕΑИ ΟΥШЫ СЛЫШАТИ, ДА СЛЫШИТЪ.

ι. И ΠΡΗΣΒΥΠΩШЕ ΟΥЧΕΝНЦЫ (ΕΓΩ) ΡΕΚΟША ΕΜΩ: ПОЧТО ПРИТЧАМИ ГЛГОЛЕШИ ИМЪ;

αι. ΟИХ ЖЕ ΨΕΨΙΑΚЪ РΕЧΕ ИМЪ: ΙΑΚΩ ΒΑΜЪ ΔΑΝΟ ΕΣΤЪ ΡΑΖΜΕΚΤИ ΤΑΙΝΥ ΠΡΤΒΙΑ ΠΕΝΑΓΩ, ΟИΗΚΜЪ ЖЕ НЕ ΔΑΝΟ ΕΣΤЪ.

βι. ИЖЕ ΚΟ ΙΜΑΤЬ, ΔΑСТΕΑ ΕΜΩ, И ΠΡΕΝΖΕΔΕΤЪ (ΕΜΩ): Α ИЖЕ НЕ ΙΜΑΤЬ, И ΕЖЕ ΙΜΑΤЬ, ΒΟΖΜΕΤΕΑ Ψ ΠΕΓΩ.

γι. СΕΓΩ ΡΑДН ВЪ ПРИТЧАХЪ ГЛГОΛΙΟ ИМЪ, ΙΑΚΩ ВІДАШЕ НЕ ВІДАТЪ, И СЛЫШАШЕ НЕ СЛЫШАТЪ, НИ ΡΑΖΜΕΚΙΟΥТЪ.

δι. И СΚΥΒΑΕΤΕΑ ВЪ ΠΙХЪ ΠΡΟΡΟСΕШО ИСΑΙИΝΟ, ΓΛΑГОΛΟΥШЕЕ: СΛΕΧΟМЪ ΟΥСЛЫШИТЕ, И НЕ ΙΜΑТЕ ΡΑΖΜΕΚΤИ: И ΖΡΑШЕ ΟΥΖΡΗТЕ, И НЕ ΙΜΑТЕ ВІДΕΤИ.

ει. ΩΤΟΛΕΤΚ ΚΟ СΕΡΔΙЦЕ ΜΟΔΕИ СΙХЪ: И ΟΥШІМА ΤΑЖΚΩ СЛЫШАША, И ΟЧН СВОИ СМΕЖИША, ДА НЕ ΚΟΓΔΑ ΟΥΖРАТЪ

ГЛАВА 13.

1. Въ сжцій-тъ день излѣзе Иисусъ изъ кѣщи и сѣдѣше край море-то.

2. И набрахъ ся до него народъ много, така що той влѣзе та сѣднѣ въ ладіѣ, а всичкій-тъ народъ стояше на брѣгъ-тъ.

3. И говори имъ много съ притчы, и казуваше: Ето, излѣзе сѣятель-тъ да сѣе :

4. И когато сѣяше, едно паднѣ край пѣтъ-тъ; и дойдохъ птицы-тъ, и озобахъ го.

5. А друго паднѣ на камениты *мѣста*, дѣто нѣмаше много прѣстъ; и заскоро изникнѣ, защото нѣмаше дълбинѣ отъ земѣ;

6. А като изгрѣя слѣнце-то, припламнѣ, и понеже нѣмаше корень, изсѣхнѣ.

7. Друго пакъ паднѣ въ трѣнѣ-тъ, и порастохъ трѣнѣ-тъ, и заглушихъ го.

8. Друго паднѣ на добрѣ-тъ земѣ, и даваше плодъ, едно сто, друго шестдесетъ, а друго тридесетъ.

9. Който има уши да слуша нека слуша.

10. И пристѣпихъ ученици-тъ и рекохъ му: Защо имъ говоришь съ притчы?

11. А той отвѣща и рече имъ: Защото вамъ е дадено да познавате тайны-тъ на царство небесно, а тѣмъ не е дадено.

12. Защото който има, ще му ся даде, и ще му ся прѣумножи; но който нѣма, и каквото има ще му ся отнеме.

13. За това имъ говоришь съ притчы, защото гледать и не видять, слушать и не чуѣтъ, нито разумѣвать.

14. И исполнява ся на тѣхъ пророчество-то Исаіево, който казува: Съ уши ще чуете и нѣма да разумѣете; и съ очи ще гледате, и нѣма да видите:

15. Защото задебелѣ сърдце-то на тойзи народъ, и съ уши-тъ си тежко чуѣтъ, и очи-тъ си склопихъ, да не бы съ очи-тъ си да

Очіма, ꙗко оушима оуслышатъ, ꙗко серцемъ оуразумѣютъ, ꙗко ѡбратѣтсѧ, ꙗко ѡсцѣлю ѡухъ.

ѡ. Вѣра же бѣженна очеса, ꙗко видѣтъ: ꙗко оуши вѣрши, ꙗко слышатъ.

ѡ. Аминь во глголю вамъ, ꙗко мнози пророцы ꙗко прѣвѣнцы воздѣлаша видѣти, ꙗже видѣте, ꙗко не видѣша: ꙗко слышатъ, ꙗже слышите, ꙗко не слышаша.

ѡ. Кѣ же оуслышите прѣтѣс сѣющаго.

ѡ. Всѣмъ слышающимъ слово црѣтѣа ꙗко не разумѣвающимъ, прѣхѣдѣтъ азѣкъ, ꙗко восхѣнѣтъ всѣхъ въ срѣцѣ ѡгнѣ: сѣе ѣсть, ѣже прѣтѣс сѣающее.

ѡ. А на камени сѣающее, сѣе ѣсть, слышай слово, ꙗко ѡбѣе сѣ радостію прѣмѣтъ ѣ:

ѡ. Не имать же корене въ сѣбѣ, ꙗко прѣвремененъ ѣсть. бѣвши же печѣли, ꙗко гонѣнію словесѣ радѣ, ѡбѣе совлажнѣтъ.

ѡ. А сѣающее въ терніи, сѣе ѣсть, слышай слово, ꙗко печѣль вѣка сѣгнѣ, ꙗко лѣтъ вѣгѣтства подавѣтъ слово, ꙗко безъ плодѣ бѣвѣтъ.

ѡ. А сѣающее на добрѣй землѣ, сѣе ѣсть, слышай слово ꙗко разумѣваа: ꙗже оубѣ плодѣ прѣносѣтъ, ꙗко творѣтъ Ѧво стѣ, Ѧво же шѣстѣдѣсѣтъ, Ѧво трѣдѣсѣтъ.

ѡ. Имъ прѣтѣс прѣдложѣ имъ, глагола: оуподѣбѣа црѣтѣе нѣное члѣвѣкъ, сѣавшѣ доброе сѣма на сѣмѣ своѣмъ:

ѡ. Спѣшимъ же члѣвѣкомъ, прѣидѣ врагъ ѡгнѣ, ꙗко всѣа плѣбѣлы посрѣдѣ пшеницы, ꙗко ѡидѣ.

ѡ. Ѧгда же прозѣбѣ трава ꙗко плодѣ сотворѣ, тогда ѡбѣишѣа ꙗко плѣбѣлы.

ѡ. Прѣшедше же рабѣ гдѣна, рѣша ѡмъ: Гдѣ. не доброе ли сѣма сѣаа ѡсѣ на сѣмѣ твоѣмъ; ѡкѣдѣ оубѣ имать плѣбѣлы:

ѡ. Ѧнъ же рѣчѣ имъ: врагъ члѣвѣкъ сѣе сотворѣ.

видятъ и съ уши-тъ *си* да чуѣтъ, и съсь сърдце-то *си* да разумѣтъ, и ся завърнатъ и азъ гы исцѣлѣхъ ;

16. А ваши-тъ очи сѣ блаженны, защото гледатъ ; и уши-тъ ви, защото чуѣтъ.

17. Защото истинѣхъ ви казувамъ, че мнозина пророци и праведници пожелахъ да видятъ което *ви* виждате, и не видѣхъ, и да чуѣтъ което *ви* чувате, и не чухъ.

18. Вы прочее чуйте притчѣ-тъ на сѣятель-тъ.

19. На всякого, който слуша слово-то на царство-то и не го разумѣва, пдува лукавий-тъ, и грабнува посѣянно-то въ сърдце-то му ; той е посѣянно-то край пѣть-тъ.

20. А на камениты-тъ *мѣста* посѣянно-то, той е, който слуша слово-то, и заскоро съ радость го приима ;

21. Корень обаче въ себе си нѣма, но е приврѣменно ; и когато настане скърбъ или гоненіе за слово-то, той часъ ся соблазнява.

22. А въ трѣіе-тъ посѣянно-то, той е, който слуша слово-то, и грижи-тъ на тойзи вѣкъ, и измама-та на богатство-то заглушава слово-то, и бесплодно бѣва.

23. А посѣянно-то на добръ-тъ земѣхъ, той е, който слуша слово-то и го разумѣва, който и дава плодъ, и прави, единъ сто, другъ шестдесеть, а другъ тридесеть.

24. Другъ притчѣ нмѣ прѣдложи, и казуваше : Уподобн ся царство-то небесно на человекъ, който посѣя добро сѣме на нивѣ-тъ си.

25. Но като спѣхъ человекци-тъ, дойде непріятель-тъ му, и посѣя пѣвѣлы между пшеницѣ-тъ, и си отиде.

26. И когато изникнѣ трѣва-та и стори плодъ, тогазъ ся появихъ и пѣвѣлы-тъ.

27. А слугы-тъ на домакынъ-тъ дойдохъ, и казахъ му : Господине, не посѣя ли добро сѣме на нивѣ-тъ си ? но отъ кѣдъ ся сѣ зѣлы пѣвѣлы-тъ ?

28. А той имъ рече : Враждебникъ человекъ е направилъ това.

РАБІИ ЖЕ РѢША ЕМЪ: ХОЧЕШИ ЛИ ОУБО, ДА ШЕДШЕ
ИСПЛЕВЕМЪ А;

КД. СЪНЪ ЖЕ РЕЧЕ (ИМЪ): НИ: ДА НЕ КОГДА ВОСТОРГАЮЩЕ
ПЛЕВЕЛЫ, ВОСТОРГНЕТЕ КЪ НИИ СЪ НИМИ (И) ПШЕНИЦЪ.

Л. ОСТАВТЕ РАСТИ ОБОЕ КЪ НИИ ДО ЖАТВЫ: И ВО ВРЕМЯ
ЖАТВЫ РЕКЪ ЖАТЕЛЕМЪ: СОВЕРШТЕ ПЕРВѢ ПЛЕВЕЛЫ, И СВАЖИТЕ
ИХЪ ВЪ СНОПЫ ІАКЪ СОЖЕШИ А: А ПШЕНИЦЪ СОВЕРШТЕ ВЪ
ЖИТИИИ МОЮ.

ЛА. ИИЗЪ ПРИТЧЪ ПРЕЛОЖИ ЕМЪ, ГЛАГОЛА: ПОДОБНО ЕСТЬ
ЦРТВІЕ ИБНОЕ ЗЕРИИ ГОРШНИИ, ЕЖЕ ВЗЕМЪ ЧЛВЧКА ВСѦ НА
СЕЛѢ СВОЕМЪ:

ЛВ. ЕЖЕ МАЛѢЙШЕ ОУБЪ ЕСТЬ ВЪ ВСѢХЪ СѢМЕНЪ: ЕГДА ЖЕ
ВОЗРАСТЕТЪ, БОЛѢ ВСѢХЪ СЕЛІИ ЕСТЬ, И БЫВАЕТЪ ДРЕВО: ІАКЪ
ПРИИТИ ПТИЦАМЪ ИБНЫМЪ, И ВИТАТИ НА ВѢТВЕХЪ ЕГЪ.

ЛГ. ИИЗЪ ПРИТЧЪ ГЛАГОЛА ЕМЪ: ПОДОБНО ЕСТЬ ЦРТВІЕ ИБНОЕ
КВАСЪ, ЕГОЖЕ ВЗЕМШИ ЖЕНА СКРЫ ВЪ СѦТѢХЪ ТРЕХЪ МСКЪ,
ДОНДЕЖЕ ВСКИСОША ВСѦ.

ЛД. СИѦ ВСѦ ГЛАГОЛА ИИЗЪ ВЪ ПРИТЧАХЪ НАРОДЫМЪ, И БЕЗЪ
ПРИТЧИ НИЧЕОЖЕ ГЛАГОЛАШЕ КЪ НИИМЪ:

ЛЕ. ІАКЪ ДА СЕБДЕТСА РЕЧЕНОЕ ПРРОКОМЪ, ГЛЮЩИМЪ:
ВВЕРЗЪ ВЪ ПРИТЧАХЪ ОУСТА МОА: ВРЫИИ СОКРОВЕННАА ВЪ
СЛОЖЕНІА МІРА.

ЛЗ. ТОГДА УСТАВЪ НАРОДЫ, ПРИИДЕ ВЪ ДОМЪ ИИЗЪ. И ПРИ-
СТЪПИША КЪ НЕМЪ ОУЧИИЦЫ ЕГЪ, ГЛАГОЛЮЩЕ: СКАЖИ НАМЪ
ПРИТЧЪ ПЛЕВЕЛЪ СЕЛНИИХЪ.

ЛЗ. СЪНЪ ЖЕ ВЪКЛАВЪ РЕЧЕ ЕМЪ: СѢАВЫИ ДОБРОЕ СѢМА,
ЕСТЬ СІИ ЧЛВЧЕСКІИ:

ЛН. А СЕЛО, ЕСТЬ МІРЪ: ДОБРОЕ ЖЕ СѢМА, СІИ СЪТЪ СІОВЕ
ЦРТВІА: А ПЛЕВЕЛЫ, СЪТЪ СІНОВЕ НЕПРІАЗНЕННИИ:

ЛО. А ВРАГЪ ВСѢАВЫИ ИХЪ, ЕСТЬ ДІАВОЛЪ: А ЖАТВА, КОН-
ЧИНА ВѢКА ЕСТЬ: А ЖАТЕЛИ, АНГЕЛИ СЪТЪ.

ЛМ. ІАКОЖЕ ОУБО СОБИРАЮТЪ ПЛЕВЕЛЫ, И ОГНЕМЪ СОЖИГАЮТЪ:
ТАКЪ БДЕТЪ ВЪ СКОПЧАНІЕ ВѢКА СЕГЪ.

А слугы-тѣ му рекохъ: Ищешь ли прочее да идемъ да ги опиѣ-
вимъ?

29. А той рече: Не, да не бы като плѣвите плѣвелы-тѣ, да
истръгнете купно съ тѣхъ и пшеницъ-тѣ.

30. Оставѣте да растѣтъ наедно и двѣ-тѣ до жътвѣ; и въ врѣ-
ме-то на жътвѣ-тѣ ще рекъ на жътвари-тѣ: Съберѣте първомъ
плѣвелы-тѣ, и вържѣте ги на снопове за изгаряніе, а пшеницъ-тѣ
съберѣте въ житницъ-тѣ ми.

31. Другъ притчъ имъ прѣдложи и каза: Подобно е царство не-
бесно на зърно синапово, което зѣ человекъ и посѣя го на нивѣ-
тъ си;

32. Коего напстипъ е по малко отъ всичкы-тѣ сѣмена; но кога
порасте, най голѣмо е отъ вси-тѣ злакове, и станува дърво, така
що идѣтъ птицы-тѣ небесны и привитавають въ вѣтви-тѣ му.

33. Другъ притчъ имъ каза: Подобно е царство небесно на
квасъ, който като го зѣ жена, скры го въ три мѣры брашно, доклѣ
кыснѣхъ всечко-то.

34. Всичко това исказа Исусъ съ притчы на народъ-тъ, и безъ
притчы не имъ говоряше.

35. За да ся испълни реченно-то отъ пророка, който казува:
Ще отворижъ въ притчы уста-та си; ще изрекъ скрито-то отъ
сздание міра.

36. Тогази Исусъ остави народъ-тъ и дойде въ къщы. И при-
стѣпихъ при него ученици-тѣ му и казувахъ: Истѣкувай ни
притчъ-тѣ за плѣвелы-тѣ на нивѣ-тѣ.

37. А той отговори и каза имъ: Сѣятель-тъ на добро-то сѣме
е Сынъ человѣческій;

38. Нива-та е свѣтъ-тъ; добро-то сѣме, тѣ сѣ сынове-тѣ на
царство-то; а плѣвелы-тѣ сѣ сынове-тѣ на лукаваго.

39. Враждебникъ-тъ, който ги посѣя, діаволь-тъ е; жътва-та е
скончаніе-то на вѣка; а жътвари-тѣ сѣ ангели-тѣ.

40. И тѣй, както събиратъ плѣвелы-тѣ и ги изгарятъ въ огнь-
тъ, така ще бѣде въ скончаніе-то на тойзи вѣкъ.

ма. Послетъ Сѣхъ челоѣческій Агглы своа, ѿ со-
берѣтѣ ѿ црѣтѣа ѣгѡ вса соблазны ѿ творѣщихъ без-
законїе :

мв. ѿ ввергстѣ ѿхъ въ пещь Огненну : тѣ бѣдетѣ плачь
ѿ скрѣжетѣ збѣмъ.

мг. Тогда праведницы просвѣтѣтѣа ѿ свѣта солаще, въ
црѣтѣи Оца ѿхъ. ѿмѣа ѡушы слышати, да слышитѣ.

мд. Паки подобно єсть црѣтѣе нѣное сокровищу сокровену
на селѣ, ѣже ѿберѣтѣ челоѣчкѣ скры : ѿ ѿ радости ѣгѡ
ѿдетѣ, ѿ вса, ѣлика ѿмать, продаѣтѣ, ѿ кспѣетѣ село то.

ме. Паки подобно єсть црѣтѣе нѣное члѣчкѣ кспѣ, ѿшѣшѣ
добрѣхъ вѣсерей :

мс. ѿже ѿберѣтѣ єдинъ многоцѣненъ вѣсеръ, шѣдъ про-
дадѣ вса, ѣлика ѿмаше, ѿ кспѣ ѣго.

мз. Паки подобно єсть црѣтѣе нѣное нѣводѣ вверженѣ въ
море, ѿ ѿ всакаго рода собравшѣ :

мн. ѿже єгда ѿспомнѣа, ѿзвлекѡша ѿ на край, ѿ сѣдѣше
ѿзбрѣа двѣры въ сосѣды, а слыа ѿзвергѡша вѡнъ.

мо. Таки бѣдетѣ въ скончанїе вѣка : ѿзыдѣтѣ Агглы, ѿ
ѿлѣчатѣ слыа ѿ среды прѣвѣхъ :

ѿ. ѿ ввергстѣ ѿхъ въ пещь Огненну : тѣ бѣдетѣ плачь
ѿ скрѣжетѣ збѣмъ.

ѿа. Глагола ѿмъ ѿсѣ : разсмѣсте ли сѣа вса ; глаголаша
ѣмѣ : єй, Гдѣ.

ѿв. Оу же речѣ ѿмъ : сегѡ радѣ всахъ книжнѣхъ
нашѣвѣа црѣтѣю нѣномѣ, подобенъ єсть члѣчкѣ домовѣтѣ,
ѿже ѿноситѣ ѿ сокровища своегѡ нѣвала, ѿ вѣтѣла.

ѿг. ѿ вѣсть, єгда скончѣа ѿсѣ прѣтѣи сѣа, прѣйде ѿтѣдѣ.

ѿд. ѿ приѣдѣ во Отѣчествїе своѣ, ѡучаше ѿхъ на со-
мнѣнѣ ѿхъ, ѿ свѣта двѣтѣа ѿмъ, ѿ глаголатѣ : ѿкѣдѣ семѣ
премѣдрость сѣа, ѿ слыа ;

ѿе. Не сѣи ли єсть текѣновъ сѣхъ ; не мѣти ли ѣгѡ нарица-
етѣа Марїамъ, ѿ братѣа ѣгѡ, ѿ свѣтѣхъ, ѿ ѿсѣи, ѿ Гѣмѣхъ, ѿ ѿсѣа ;

41. Ще проводи Сынъ челоѣческый ангелы-тѣ си, и ще съберѣтъ отъ царство-то негово вси-тѣ соблазни, и оныя конто правятъ беззаконіе;

42. И ще ги хвърлятъ въ пещь-тѣ огненнѣ; тамъ ще бѣде плачь и скръцаніе съсъ жѣбы.

43. Тогази праведни-тѣ ще просвѣтижатъ както слънце-то, въ царство-то на Отца си. Който има уши да слуша нека слуша.

44. Пакъ е подобно царство небесно на иманіе скрито въ нивѣ, което като го намѣри челоѣкъ скри го, и отъ радость-тѣ си отхожда и продава все що има, и купува онѣзи нивѣ.

45. Пакъ е подобно царство небесно на челоѣкъ търговецъ, който търсяше добры бисеріе;

46. Който като намѣри единъ многоцѣненъ бисеръ, отиде и продаде все що имаше, и купи го.

47. Пакъ е подобно царство небесно на неводъ, който бы хвърленъ въ море-то, и събра отъ всякакъвъ видъ *рыбы*;

48. Който, като ся напълни, извади хъ го на брѣгъ-тѣ, и сѣди хъ та прибра хъ добры-тѣ въ сѣдове, а лошы-тѣ исхвърли хъ вънъ.

49. Така ще бѣде въ скончаніе-то на вѣка; ще излѣзѣтъ ангели-тѣ, и ще отлѣчатъ лукавы-тѣ изъ между праведны-тѣ,

50. И ще ги хвърлятъ въ пещь-тѣ огненнѣ; тамъ ще бѣде плачь и скръцаніе съсъ жѣбы.

51. Казува имъ Исусъ: Разумѣхте ли всичко това? Казувать му: Ей, Господи.

52. А той имъ *пакъ* рече: За това всякой книжникъ, който ся е училъ за царство небесно, подобенъ е на челоѣкъ домовитъ, който изважда изъ съкровище-то си ново и ветхо.

53. И когато свърши Исусъ тѣзи притчы, трѣгнѣ си отъ тамъ.

54. И като дойде въ отечество-то си, учаше ги въ съборище-то имъ, така що чудя хъ ся тѣ и дума хъ: Отъ кѣдѣ на тогози тая прѣмѣдрость и тѣзи силы?

55. Не е ли той сынъ-тѣ на дрьводѣлецъ-тѣ? Майка му не ся ли казува Маріамъ, и братія-та му Іаковъ и Іосій и Симонъ и Іуда?

иѣ. И сестры егѡ не всѧ ли въ насъ сѣтъ; ѡкѣсѧ оубо семѡ сѧ всѧ;

иѣ. И блаженѧ ѡ немъ. Иисъ же рече имъ: ижесть про-
рокъ безъ чести, токмо въ отечествѣи своемъ, и въ домѣ
своемъ.

иѣ. И не сотвори тѣ силъ многихъ, за невѣрство ихъ.

ГЛАВА 41.

а. Въ то время оуслышавъ Ирѡдъ четвертовлѣстникъ
слѣхъ иисовъ,

б. И рече отрокомъ своимъ: сѣи есть Іѡаннъ крѣтитель:
той воскресѡ мертвыхъ, и сегѡ ради силы дѣются ѡ
немъ.

в. Ирѡдъ бо ѣмъ Іѡанна, связѧ егѡ, и всадѧ въ темницѣ,
Ирѡдѣиды ради жены Філіппа брата своего.

г. Глаголаше бо емѡ Іѡаннъ: не достѡитъ ти имѣти еѧ.

д. И хотѣхъ егѡ оубѣити, оубоѧса народа, занѣ ѧко про-
рока егѡ имѣхъ.

е. Дни же бывшѣ рождества Ирѡдова, пласѧ души
Ирѡдѣиды посредѣ, и оубоѧ Ирѡдовѣ.

ж. Тѣмже и съ клѣтвою изрече ей дѣти, егѡже ѧще вос-
проситъ.

з. Она же навѣждена мѣтерію своею, даждь ми, рече,
зѧѣ на блѡдѣ главѣ Іѡанна крѣтителя.

д. И печаленъ бысть царь: клѣтвы же ради, и за возле-
жащихъ съ нимъ, повелѣ дѣти (ей).

е. И послѧвъ оусѣкши Іѡанна въ темницѣ.

ж. И принесѡша главѣ егѡ на блѡдѣ, и дѧша дѣвицѣ: и
внесѣ мѣтери своей.

з. И пристѣплѧше оученицы егѡ взѧша тѣло егѡ, и
погребѡша е: и пришѣдше возвѣстѣша иисовѣ.

г. И слышавъ иисъ, ѡидѣ ѡтѣсѧ въ корабль въ пѣсто

56. И сестры-тъ му не сѣ ли всички-тъ при насъ ? Отъ какѣ прочее на тогози всичко това ?

57. И соблазнявахъ ся въ него. А Исусъ имъ рече : Нѣма пророкъ безъ почестъ, освѣнь въ отечество-то си и въ домъ-тъ си.

58 И не стори тамо много силы заради невѣрство-то имъ.

ГЛАВА 14.

1. По онова врѣме чу Иродъ четвъровластникъ слухъ-тъ Исусовъ,

2. И рече на слугы-тъ си : Тойзи е Іоаннъ Кръститель ; той е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ, и за това дѣйствуютъ силы-тъ чрѣзъ него.

3. Защото Иродъ като хвати Іоанна, върза го, и тури го въ тъмницѣ, заради Иродіадѣ жепѣ-тъ на брата си Филиппа.

4. Защото Іоаннъ му казуваше : Не ти е простено да имашъ неіжъ.

5. И искаше да го убіе, но убоя ся отъ народъ-тъ ; защото го имахъ като пророкъ.

6. И когато празнувахъ въ день-тъ на рожденіе-то Иродово, дъщеря-та Иродіадина игра на срѣдъ, и угоди на Ирода.

7. За това съ клѣтвѣ ся врече да ѝ даде каквото бы му по-искала.

8. А тя нагласена отъ майкѣ си ; Даѣ ми, казува, тука на блюдо, главѣ-тъ на Іоанна Кръстителя.

9. И оскѣрѣи ся царь-тъ, но зарадъ клѣтвѣ-тъ и зарадъ сѣдящи-тъ съ него заедно, повелѣ да ѝ ся даде.

10. И проводи та посече Іоанна въ тъмницѣ-тъ.

11. И донесохъ главѣ-тъ му на блюдо, и дадохъ ѣж на момиче-то ; и занесе ѣж на майкѣ си.

12. А ученици-тъ му дойдохъ та дигнѣхъ тѣло-то, и го погребохъ, и дойдохъ та казахъ на Исуса.

13. И като чу *това* Исусъ, отиде отъ тамъ съ ладіѣ въ пусто

мѣсто единыхъ. и слышавше народи, по немъ идоша пѣши ѿ градовъ.

41. И ишедъ Іисъ видѣ многъ народъ, и милосѣрдова ѿ нихъ, и исцѣли недужныя ихъ.

42. Поздѣ же бывшъ, пристѣпѣша къ немъ оученицы егѡ, глаголюще: нѣсто ѣсть мѣсто, и часъ оужѣ мишъ: ѡпсѣти народы, да шедше въ вѣси кѡпатъ брѣшна себѣ.

43. Іисъ же рече имъ: не трѣбуютъ ѡити: дадите имъ въ ѣсти.

44. Онѣ же глаголаша емъ: не имамы здѣ току пѣть хлѣбъ и двѣ рыбки.

45. Онъ же рече: принесите ми ихъ сѣмъ.

46. И повелѣвъ народомъ возлежи на травѣ, и прѣмъ пѣть хлѣбъ и ѡкъ рыбки, воззрѣвъ на нѣо, кѡгослови: и преломивъ даде оученикомъ хлѣбы, оученицы же на-родомъ.

47. И идоша вси, и насытишася: и взѣша избытки оукрѣхъ, дванадесать коша исполнь.

48. Идущихъ же бѣ мжеи ѡкѡ пѣть тысящъ, развѣ жѣнъ и дѣтей.

49. И ѡвѣе поущаи Іисъ оученики своѣ вѣзти въ корабль, и варити егѡ на ономъ полѣ, дондеже ѡпсѣтитъ народы.

50. И ѡпсѣтивъ народы, възиде на горъ единыхъ помолитися. поздѣ же бывшъ, единыхъ бѣ тѣ.

51. Корабль же бѣ посредѣ моря, влѣаса волнами: бѣ ко противенъ вѣтръ.

52. Въ четвѣртю же стражъ нощи иде къ нимъ Іисъ, ходѣ по морю.

53. И видѣвше егѡ оученицы по морю ходѣща, смѣтишася, глаголюще, ѡкѡ призракъ ѣсть: и ѡ страхъ возопѣша.

54. ѡвѣе же рече имъ Іисъ, глагола: дерзайте: ѡзъ ѣсмь: не бойтеся.

мѣсто самичькъ; и като разбра народъ-тъ, отидохъ слѣдъ него пѣши отъ градове-тъ.

14. И като излѣзе Иисусъ, видѣ народъ много, и смили ся за тѣхъ, и исцѣли болны-тъ имъ.

15. А като станъ вечеръ, дойдохъ при него ученици-тъ му и рекохъ: Пусто е мѣсто-то, и врѣме-то вече минъ; распустни народъ-тъ, да идѣтъ по села-та да си купятъ за яденіе.

16. А Иисусъ имъ рече: Не имъ трѣба да идѣтъ; дайте имъ вы да ядѣтъ.

17. А тѣ му казувать: Иѣмамы тука освѣнь петь хлѣба и двѣ рыбы.

18. А той рече: Донесѣте ми ги тука.

19. И като повелѣ на народъ-тъ да насѣдѣтъ на трѣвѣ-тъ, зѣ петь-тъ хлѣба и двѣ-тъ рыбы, погледнѣ на небе-то, и благослови; и като прѣломи, даде хлѣбове-тъ на ученицы-тъ, а ученицы-тъ на народъ-тъ.

20. И ядохъ всицы, и насытихъ ся; и дигнѣхъ изостанѣло-то отъ укрухы-тъ, дванадесеть коша пълны.

21. А онѣзи конто ядохъ бѣхъ до петь хыляды мѣжіе, освѣнь жены и дѣца.

22. И тозь часъ принуди Иисусъ ученицы-тъ си да влѣзѣтъ въ ладіѣ-тъ, и да идѣтъ прѣди него отвѣдь, доклѣ распустне народъ-тъ.

23. И като распустнѣ народъ-тъ, възлѣзе на горѣ-тъ на самѣ да ся помолн. И като станъ късно, тамъ бѣ самичькъ.

24. А ладія-та бѣ вече въ срѣдъ море-то, обуреваема отъ вълны-тъ; защото вѣтръ-тъ бѣ противень.

25. А въ четвѣртѣ-тъ стражъ на ноць-тъ Иисусъ отиде къдѣ тѣхъ, и вѣрѣше по море-то.

26. И като го видѣхъ ученицы-тъ че вѣрви по море-то, смутихъ ся и думахъ че е вѣда, и отъ страхъ извыкахъ.

27. Тозь часъ Иисусъ имъ проговори и каза: Държайте; азъ съмъ; не бойте ся.

ѿн. Ѡвѣщавъ же Пётръ рече: Гдѣ, ѡже ты еси, повели ми прїити къ тебѣ по водамъ.

ѿа. Ѡнъ же рече: прїиди. и и́злѣзъ и́зъ корабля Пётръ, хо́ждаше по водамъ, прїити ко́ Іисови.

ѿб. Ви́да же вѣтръ крѣпокъ, о́уко́ася: и́ наченъ о́утопáти, возопи́, гл́го́ла: Гдѣ, спаси́ мѧ.

ѿв. И́ ѡ́бѣ Іисъ простѣръ рѣкъ, ѡ́тъ ѿгò, и́ глаго́ла е́мъ: маловѣре, почтò о́у҃сми́ѣася е́си;

ѿв. И́ влѣ́зшимъ ѿмъ въ корабль, престà вѣтръ.

ѿг. Сѣи́и же въ кораблѣ, прише́дше поклони́шася е́мъ, гл́го́люще: во́истиннъ Бж́ій Сѣ́хъ е́си.

ѿд. И́ прешедше прїидо́ша въ зѣмлю Геннисарѣадскую.

ѿе. И́ позна́вше ѿгò мѡ́же мѣста тогò, посла́ша во всю́ страну́ тѡ, и́ принесо́ша къ немъ всѧ́ бо́ла́щыя:

ѿе. И́ мо́лахъ ѿгò, да то́кмъ прикоснѣ́тся вскрѣ́лю рѣ́зы ѿгò: и́ е́мцы прикоснѣ́шася, спасѣ́ни бы́ша.

ГЛАВА ѿ.

ѿа. Тогда́ пристѣпи́ша ко́ Іисови ѿ́же ѿ Іерлѡ́ма кни́жницы и́ Фарі́се́е, гл́го́люще:

ѿб. Почтò о́учи́ницы твоѧ́ престѣпа́ютъ предáніе стáрець; не о́умывáютъ во рѣ́къ своѧ́хъ, ѿгдà хлѣ́бъ ѡ́ддàтъ.

ѿв. Ѡнъ же Ѡвѣщавъ рече́ ѿмъ: почтò и́ вы престѣ́паете за́повѣдь Бж́ію за предáніе вáше;

ѿв. Бѣ́хъ ко за́повѣ́дъ, глаго́ла: чтѣ́ Ѡ́тца, и́ мáтерь: и́, ѿ́же сло́вонѣтъ Ѡ́тца и́ли мáтерь, смѣ́ртію да о́умре́тъ.

ѿв. Вы́ же глаго́лете: ѿ́же ѡ́же рече́тъ Ѡ́тъцъ, и́ли мáтери: дáръ, ѿ́мже бы́ ѿ менѣ́ пользо́валася е́си:

ѿв. И́ да не почтѣ́тъ Ѡ́тца своегò, и́ли мáтере: и́ разо́ри́сте за́повѣдь Бж́ію за предáніе вáше.

ѿв. Лице́мѣри, до́брѣ́ прорóчества ѿ́ вáсъ Ісáїа, глаго́ла:

28. Отговори Петръ и рече му : Господи, ако си ты, повели ми да дойдѣ при тебе по водѣ-тѣ.

29. А той рече : Дойди. И като слѣзе отъ ладіѣ-тѣ Петръ, вървѣше по водѣ-тѣ да дойде при Исуса.

30. Но понеже виждаше вѣтръ-тъ спленъ, уплаши ся, и като начинѣ да потънува, извика и каза : Господи ! избави мя.

31. И тутакси Исусъ прострѣ ръкъ, улови го, и каза му : Мало-вѣре, защо си ся усумнѣлъ ?

32. И отъ какъ влѣзохъ въ ладіѣ-тѣ, тихиѣ вѣтръ-тъ.

33. А които бѣхъ въ ладіѣ-тѣ, дойдохъ та му ся поклонихъ и думахъ : Нанстниѣ Сынъ Божій си.

34. И прѣмнѣхъ та дойдохъ въ земѣ-тѣ Геннисаретскѣ.

35. И щомъ го познахъ тамошни-тъ чловѣци, распроводихъ по всичкѣ-тѣ онѣзи околность, и доведохъ при него всички-тъ болны ;

36. И моляхъ го да ся допрѣтъ само до полы-тъ на дрехы-тъ му ; и колкото ся допрѣхъ оздравяхъ.

ГЛАВА 15.

1. Тогазъ пристѣпихъ при Исуса Иерусалимскы-тъ книжници и Фарисеи, и казувахъ :

2. Защо твои-тъ ученици прѣстапуватъ прѣданіе-то на стары-тъ ? Понеже не си мыѣтъ рѣцѣ-тъ, кога ядѣтъ хлѣбъ.

3. А той отвѣща и рече имъ : Защо и вы заради ваше-то прѣданіе прѣстапувате Божіѣ-тѣ заповѣди ?

4. Защото Богъ заповѣда, и каза : Почитай бащѣ си и майкѣ си ; и, Който злослови бащѣ или майкѣ, непрѣмѣнно да ся умъртви.

5. Но вы казувате : Който рече на бащѣ или на майкѣ : Даръ е каквото бы да ся ползувашъ отъ мене, *доста* е, той може и да не почита бащѣ си или майкѣ си.

6. И развалихте Божіѣ-тѣ заповѣди за ваше-то прѣданіе.

7. Лицемерїи ! добръ пророкува Исаїа за васъ и казува :

ѿ. Приближаются мнѣ людіе сїи оусты своїми, ѿ оустнѣми чѣстѣ мѧ: сердце же ѿхъ далече ѡстоитѣ ѡ менѣ.

ѡ. Всѣе же чѣстѣ мѧ, оучаше оученицѣмъ, заповѣдемъ человекѣскимъ.

ѱ. И призвѣвъ народы, рече ѿмъ: слышите ѿ разсмѣйте:

Ѳ. Не входящее во уста сквернитѣ человека: но исходящее изъ сердца, то сквернитѣ человека.

ѳ. Тогда пристѣпавше оученицы ѿгѡ, рѣша ѿмъ: вѣси ли, ѡкѡ фарисее слышавше слово соблазнишася;

ѵ. Сїи же ѡвѣщавъ рече: всѧкъ садъ, ѿгѡже не насади ѡцъ мой нѣбный, изкоренитѣся.

Ѷ. ѡставице ѿхъ: вожди сѣтъ слѣпи слѣпцѣмъ: слѣпецъ же слѣпца ѡже водитѣ, ѡба въ ѡмъ впадѣтѣ.

Ѧ. ѡвѣщавъ же Пѣтръ рече ѿмъ: скажи намъ прїтчѣ сїю.

ѧ. Іисъ же рече (ѿмъ): ѣднѧче ли ѿ вы кѣзъ разсма ѣстѣ;

Ѩ. Не оу ли разсмѣваете, ѡкѡ всѧко, ѣже входитѣ во уста, во чрево вмѣщается, ѿ ѡфедрѡномъ исходитѣ;

ѩ. Исходѣвшая же изъ сердца, ѡ сердца исходятѣ, ѿ тѧ сквернатѣ человека.

ѫ. Ѡ сердца во исходятѣ помышленїѧ зла, оубѣйства, прелюбоудѣбнїѧ, люкоудѣбнїѧ, татѣкѣ, лжесвидѣтельствѣ, хсмы.

Ѭ. Сїѧ сѣтъ сквернѣвшая человека: ѡ ѣже не оумовѣнными рскама ѡсти, не сквернитѣ человека.

ѭ. И изшедъ ѡтѣдѣ Іисъ, ѡнде во страны Тѣрскїѧ ѿ Сїдѡнскїѧ.

Ѯ. И сѣ жена Хананейска ѡ предѣлахъ тѣхъ изшедши, возопи къ немъ, глаголющи: помилуй мѧ Гдїи, сїе дѣдовъ: дщи моѧ злѣ вѣснѣтѣся.

ѯ. Сїи же не ѡвѣща ѿ словесѣ. ѿ пристѣпавше оученицы ѿгѡ, молахъ ѿгѡ, глаголюще: ѡпсстїи ю, ѡкѡ вопїетѣ въ слѣдѣ насъ.

Ѱ. Сїи же ѡвѣщавъ рече: нѣсмь посланъ, токѡмъ ко ѡбщѣмъ погибшимъ домъ Іилеѧ.

8. Тѣзи людіе приближавать при мене съ уста-та си, и съ устны-тъ си мя почитать, а сѣрдце-то имъ далечъ отстои отъ мене.

9. Но напрасно мя почитать, като учать ученія заповѣди чело-вѣчески.

10. И като призова народъ-тъ, рече имъ : Слушайте и разумѣйте :

11. Не осквѣрнява челоуѣка което влѣзува въ уста, но което излѣзува изъ уста, то осквѣрнява челоуѣка.

12. Тогази пристѣпихъ ученици-тъ му и рекохъ му : Знаеш ли че Фарисеи-тъ като чухъ тѣзи думъ соблазнихъ ся ?

13. А той отговори и каза ; Всяко растѣніе, което не е насадилъ Отецъ мой небесный, ще ся искорени.

14. Оставѣте ги : тѣ сѣ слѣпи водители на слѣпы ; а слѣпецъ слѣпца ако води, и двама-та ще паднатъ въ ямъ-тъ.

15. Отговори Петръ и рече му : Истѣкувай ни тѣзи притчѣ.

16. А Исусъ имъ рече : Още ли сте и вы безъ разумъ ?

17. Не разумѣвате ли още, че все що влѣзува въ уста-та, смѣстя ся въ тѣрбухъ-тъ, и въ заходъ-тъ ся исхвърля ?

18. А което излѣзува изъ уста-та, излѣзува изъ сѣрдце-то, и то осквѣрнява челоуѣка.

19. Защото отъ сѣрдце-то излѣзувать помысли лукави, убійства, прѣлюбодѣйства, блудства, кражбы, лъжливы свидѣтельства, хулы.

20. Тѣзи пѣща сѣ конто осквѣрняватъ челоуѣка ; а да яде пѣкой съ немыты рѣцѣ не осквѣрнява челоуѣка.

21. И като излѣзе отъ тамъ Исусъ, отиде къдѣ Тирскы-тъ и Сидонскы-тъ страны.

22. И ето жена Хананейка, която бѣ излѣзла отъ онѣзи прѣдѣлы, извика му и казуваше : Помилуй мя, Господи, Сыне Давидовъ, дъщеря ми злѣ страда отъ бѣсъ.

23. А той ни рѣчь не ѝ отговори : и дойдохъ ученици-тъ му, та му ся моляхъ и казувахъ : Отпусни ѣѣ, защото выка слѣдъ насъ.

24. А той отговори и рече : Не съмь проведенъ, освѣнь до погынѣлы-тъ овцы отъ Израилевый домъ.

КѢ. СѢ́на же прише́дши покло́нѣса ѿмѢ, глаго́лющи : ГД҃и,
помози́ ми.

Кс. ОҢЗ же ѠВѢЩАЮЩЕ РЕЧЕ: ꙗкоже добро ѠАТИ хлѢБА
ЧЛДМЪ, ꙗкоже поврешии псѡмъ.

кз. О́на же рече: ѿ, Гдѣ: ꙗко ѿ псѣмъ ꙗ́дѡтъ ѿ крѣпнѣхъ ꙗ́дѡущихъ ѿ трапѣзы господѣй своѣхъ.

кн. Тогда ѡбтѣи́въ Іисъ рече ѿ : ѿ ꙗ́зѣно, вѣліа вѣра твоа :
бѣди тебѣ, ѡкоже хощеши. ѡ ѡсцѣлѣ дшѣ ѣа ѡ тогѡ часа.

ко. ꙗже прешѣдъ ѿ тѣхъ ѿишъ, прииде на море Галілейское:
ѿ възшѣдъ на горѣ, сѣде тѣхъ.

Ѧ. И пристѣпѣша къ немѹ народи мнози, имѹще съ собою хрѹммыа, слѣпыа, немѣныа, бѣдныа и ѿны мнози, и привергоша ѿхъ къ ногѣма Іисовыма: и исцѣли ѿхъ.

ла. И́коже наро́дѣмъ дивѣтисѧ, вѣда́ющимъ нѣмѣа глаго́люща, бѣ́дныа зра́вы, хрѣмыа хо́дѣща, ѿ слѣ́пыа вѣ́дѣща : ѿ сла́вляхѹсѧ Бѣа́ І́лѣва.

ѦВ. Їѡсѡ же призвѡвѡ оученики своѡ, рече (ѡмѡ): мило-
сѣрдю ѡ народѣ сѡмѡ, ѡкѡ оужѣ дни три присѣдѡтъ мнѣ,
и не ѡмѡтъ чело ѡсти: и ѡмѡтъти ѡхѡ не ѡдшѡхѡ не
хошѡ, да не кѡкѡ ѡслабѣѡтъ на пѡти.

л҃г. Ꙗ ꙗ҃голаша ѿмѣ оучѣницѣ ѿгнѣ: ѿкѣдѣхъ намъ въ псѣтъи
хлѣбѣи толици, ꙗ҃кѡ да насытитѣся толики нарѣдѣ;

лѣ. ꙗко глагола ѿмѣи сѣ: конѣхъ хлѣбъ ѿмѣе; Онѣ же
рѣша: сѣдѣмъ, ѿ малѣхъ рыбѣхъ.

ѣ. И повелѣ народомъ возмещи на земли.

ѧ. ꙗко прїемъ сѣдмъ хлѣбы ꙗко рыбы, хвалѣ воздавъ преломїи,
и даде оучїикумъ своимъ, оучїицы же народомъ.

лз. ꙗкоже вси ѿ насѣтишася : ꙗкоже възаша ѿзвѣтки оубрѣхъ,
сѣдмь вѣшницъ ѿспомнь.

лн. И́дущѣ же бѣше четы́ре ты́сящи мѡжѣй, рѣзвѣ жѣнѣ
и́ дѣтѣй.

лѡ. ꙗко ѿпшестивъ народы влѣзе въ корабль, ꙗко прїиде въ предѣлы Магдалински.

25. А тя дойде та му ся кланяше и казуваше : Господи, помози ми.

26. А той отвѣща и рече : Не е добро да земе нѣкой хлѣбъ-тъ отъ дѣца-та и да го хвърли на псета-та.

27. А тя рече : Ей, Господи ; но и псета-та ядѣтъ отъ трошници-тъ що падатъ отъ трапезѣ-тъ на господари-тъ имъ.

28. Тогази отговори Исусъ и рече ѱ : О жено, голѣма е твоя-та вѣра ; нека ти бѣде както щещъ. И оздравѣ дѣщеря ѱ отъ онзи часъ.

29. И като прѣмине Исусъ отъ тамо, дойде при море-то Галилейско ; и възлѣзе на горѣ-тъ, и сѣдѣше тамо.

30. И дойде при него народъ много, които имахъ съсъ себе си хромы, слѣпы, нѣмы, клосны и други много ; и подмѣтнѣхъ ги прѣдъ носѣ-тъ Исусовы, и ги исцѣли :

31. Така що народъ-тъ ся чюдѣше, като гледѣше нѣмы да говорятъ, клосны оздравены, хромы да ходѣтъ, и слѣпы да гледѣтъ ; и прославихъ Бога Израилева.

32. А Исусъ призова ученицы-тъ си и рече : Жаль ми е за народъ-тъ, защото три дни вече сѣдѣтъ при мене, и нѣматъ какво да ядѣтъ : а да ги распуснѣ гладны не щѣ, да не бы да прѣмалѣхътъ по пѣтъ-тъ.

33. И казуватъ му ученицы-тъ му : Отъ дѣ у насъ въ пустыниѣ-тъ толкози хлѣбове, щото да насытимъ толкозь народъ ?

34. И казува имъ Исусъ : Колко хлѣбове имате ? А тѣ рекохъ : Седмъ и малко рыбицы.

35. И повелѣ на народъ-тъ да пасѣдѣтъ на земѣ-тъ.

36. И като зѣ седмъ-тъ хлѣба и рыбы-тъ, и благодари, прѣломи, и даде на ученицы-тъ си, а ученицы-тъ на народъ-тъ.

37. И ядохъ вси чкъ и насытихъ ся : и дигнѣхъ изостанѣло-то отъ укрухы-тъ седмъ кошници пълны.

38. А онѣзи които ядохъ бѣхъ чѣтыри тысящи мѣжѣ освѣнѣ жены и дѣца.

39. А като распуснѣ народъ-тъ, възлѣзе въ ладіѣ-тъ, и дойде въ прѣдѣлы-тъ Магдалинскы.

ГЛАВА 51.

α. И прѣстѣпѣша (къ немѹ) фарїсеѣ и саддукѣѣ, ѿскѣшлюще просѣша єго, знаменїе съ нѣсѣ показати ѿмъ.

β. Онъ же ѡбѣщаваъ рече ѿмъ: вечеръ бывшъ, глаголете, ведро: чермѣетъ бося неко.

γ. И оутрѣ, днѣсь змѣа: чермѣетъ бося драселѣа неко. лицемѣри, лицѣ оукѡ нѣсѣ оумѣете разсѣждати, знаменїи же временѡмъ не можете (ѿскѣсѣти);

δ. Родъ аскавъ и прелюбоудѣйный знаменїа ѿшетъ: и знаменїе не даѣтся ємъ, токѡмъ знаменїе Іѡны пророка. и ѡставаъ ѿхъ, ѡнде.

ε. И прешѣдше оучѣнцы єго на Онеполъ, закъша хлѣбы взѣти.

ς. Іѿсъ же рече ѿмъ: внимайте и клюдитея ѡ квѣса фарїсѣйска и саддукѣйска.

ζ. Онѣи же помышлахъ въ себѣ, глаголюще: ѿкъ хлѣбы не взѣхомъ.

η. Разсмѣвъ же Іѿсъ, рече ѿмъ: что мыслите въ себѣ, маловѣри, ѿкъ хлѣбы не взѣсте;

θ. Не оу ли разсмѣете, ниже помните пѣть хлѣбы патѣмъ тысѣщамъ, и коликъ квѣшъ взѣсте;

ι. Ни ли сѣдмъ хлѣбы четыремъ тысѣщамъ, и коликъ кошницъ взѣсте;

αι. Какъ не разсмѣете, ѿкъ не ѡ хлѣбѣхъ рѣхъ вамъ внимати, (но) ѡ квѣса фарїсѣйска и саддукѣйска;

βι. Тогда разсмѣша, ѿкъ не рече храниѣтисѣ ѡ квѣса хлѣбѣагѡ, но ѡ оученїа фарїсѣйска и саддукѣйска.

γι. Пришѣдъ же Іѿсъ во страны Кесарїи Фїлїпповы, вопрошаше оученики своѣ, глагола: когѡ ма глаголютъ человекѣи кѣти, Сїа человекаго;

δι. Онѣи же рѣша: Ови оукѡ Іѡанна крѣтїтеля: ѡнѣи же Ілїѡ: дрѣзїи же Іеремїю, ѡнѣи єдїнаго ѡ прѣрѡкъ.

ГЛАВА 16.

1. И дойдохъ Фарисен-тъ и Саддукеи-тъ при него, и за да го искушаватъ, поискахъ му да имъ покаже знаменіе отъ небе-то.

2. А той отговори и рече имъ: Кога стане вечеръ, думате: Хубаво *ще е* врѣме-то; защото небе-то ся червенѣе.

3. И сутриня: Днесъ *ще вали*; защото небе-то ся червенѣе намръщено. Лицеѣри! лице-то на небе-то знаете да распознавате, а знаменія-та на врѣмена-та не можете ли?

4. Родъ лукавъ и прѣлюбоудѣиъ знаменіе ище, и знаменіе нѣма да му ся даде, освѣиъ знаменіе-то на пророка Іоня. И остави ги и си отиде.

5. И когато отидохъ ученици-тъ му отвѣдь, забравихъ да зематъ хлѣбъ.

6. А Исусъ имъ рече: Гледайте и пазѣте ся отъ квасъ-тъ на Фарисен-тъ и Саддукеи-тъ.

7. И тѣ размысляхъ въ себе си, и думахъ: *Това е* защото хлѣбъ не смы зѣли.

8. А Исусъ разумѣ, и рече имъ: Защо размысляте въ себе си, маловѣри, за хлѣбъ че не сте зѣли?

9. Още не разумѣвате ли, и не помните ли петъ-тъ хлѣба на петъ-тъ тысящи, и колко коша зѣхте?

10. Пито седмъ-тъ хлѣба на четыри-тъ тысящи, и колко кошници зѣхте?

11. Какъ не разумѣвате че не за хлѣбъ ви казахъ, да ся пазите отъ квасъ-тъ Фарисейскый и Саддукейскый?

12. Тогазъ разумѣхъ че не рече да ся пазятъ отъ квасъ-тъ хлѣбенъ, но отъ ученіе-то Фарисейско и Саддукейско.

13. И когато дойде Исусъ въ странъ-тъ на Кесаріѣи Филипповъ, пыташе ученици-тъ си, и казуваше: Мене, Сына чловѣческаго, кого мя казувать чловѣци-тъ че съмъ?

14. А тѣ рекохъ: Единъ *че си* Іоаннъ Кръститель; други Ілія; а други Іеремія или единъ отъ пророцы-тъ.

єі. ГЛАГОЛА ІІМЗ ІІІСЗ : ВІ ЖЕ КОГО МА ГЛАГОЛЕТЕ БЫТИ ;

єі. ӨВѢЩАВЪ ЖЕ СІМОНЪ ПЕТРЪ, РЕЧЕ : ТЫ ЄСІ ХРѢТОСЪ,
СЫНЪ БГА ЖИВАГО.

єі. И ӨВѢЩАВЪ ІІІСЪ РЕЧЕ ЄМЪ : БЛЖЕНЪ ЄСІ СІМОНЕ ВАРЪ
ІВНА, ІАКЪ ПЛОТЬ И КРОВЬ НЕ ІАВІ ТЕБѢ, НО ӨЦЪ МОЙ, ИЖЕ НА
ИІСХЪ.

іі. И АЗЪ ЖЕ ТЕБѢ ГЛАГОЛЮ, ІАКЪ ТЫ ЄСІ ПЕТРЪ И НА СЕМЪ
КАМЕНИ СОЗІЖАЮ ЦРКОВЬ МОЮ, И ВРАТА АДВА НЕ ӨДОЛЖУТЪ ЄИ.

дї. И ДАМЪ ТИ КЛЮЧИ ЦРТВА ИНАГО : И ЄЖЕ АЩЕ СВЯЖЕШИ
НА ЗЕМЛИ, БДЕТЕЪ СВЯЗАНО НА ИІСХЪ : И ЄЖЕ АЩЕ РАЗРЪШИШИ
НА ЗЕМЛИ, БДЕТЕЪ РАЗРЪШЕНО НА ИІСХЪ.

є. ТОГДА ЗАПРЕТИ ІІІСЪ ОУЧЕНИКѢМЪ СВОИМЪ, ДА НИКОМУЖЕ
РЕКЪТЪ, ІАКЪ СЕИ ЄСТЬ ІІІСЪ ХРѢТОСЪ.

ка. ӨТОМУ НАЧАТЪ ІІІСЪ СКАЗОВАТИ ОУЧЕНИКѢМЪ СВОИМЪ,
ІАКЪ ПОДОКАЕТЕЪ ЄМЪ ИТИ ВО ІЕРУСАЛЪМУ, И МНОГО ПОСТРАДАТИ Ө
СТАРЕЦЪ И АРХІЕРЕИ И КНИЖНИКЪ, И ОУБІЕНЪ БЫТИ, И ВЪ ТРЕТИИ
ДЕНЬ ВОСТАТИ.

кв. И ПОЕМЪ ЕГО ПЕТРЪ, НАЧАТЪ ПРЕРЪЦАТИ ЄМЪ, ГЛАГОЛА :
МЛРДЪ ТЫ, ГДН : НЕ ИМАТЬ БЫТИ ТЕБѢ СІЕ.

кг. ОНЪ ЖЕ ӨБРАТИСЯ, РЕЧЕ ПЕТРОВИ : ИДИ ЗА МНОЮ САТАНО,
СОБЛАЗНЪ МИ ЄСІ : ІАКЪ НЕ МЫСЛИШИ ТАКЕ СЪТЪ БЖІА, НО
ЧЕЛОВѢЧЕСКАА.

кд. ТОГДА ІІІСЪ РЕЧЕ ОУЧЕНИКѢМЪ СВОИМЪ : АЩЕ КТО ХОЩЕТЕЪ
ПО МИѢ ИТИ, ДА ӨВЕРЖЕТСЯ СЕБѢ, И ВОЗМЕТЕЪ КРЪТЪ СВОИ, И ПО
МИѢ ГРАДЕТЕЪ.

ке. ИЖЕ ВО АЩЕ ХОЩЕТЕЪ ДШС СВОЮ СПАСТИ, ПОГИБИТЕЪ ІО :
И ИЖЕ АЩЕ ПОГИБИТЕЪ ДШС СВОЮ МЕНЕ РАДИ, ӨБРАЩЕТЕЪ ІО.

кз. КАА ВО ПОМЪЗА ЧЛВКС, АЩЕ МІРЪ ВЕСЬ ПРІВБРАЩЕТЕЪ,
ДШС ЖЕ СВОЮ ӨЩЕТИТЕЪ ; ИЛИ ЧТО ДАТЕЪ ЧЕЛОВѢКА ИЗМѢНС
ЗА ДШС СВОЮ ;

із. ПРИИТИ ВО ИМАТЬ СЫНЪ ЧЕЛОВѢЧЕСКІИ ВО СЛВѢ ӨЦА
СВОЕГО, СО АГЛЫ СВОИМИ : И ТОГДА ВОЗДАТЕЪ КОМУЖДО ПО
ДѢАНИЕМЪ ЕГО.

15. Казува имъ : Но вы, кого мя казувате че съмъ ?

16. И отвѣща Симонъ Петръ и рече : Ты си Христосъ, Сынъ на Бога живаго.

17. И отговори Исусъ и рече му : Блаженъ си, Симоне, сыне Юшинъ, защото плътъ и кръвъ не ти сѣ открилы това, но Отецъ мой който е на небеса.

18. Пакъ и азъ ти казувамъ, че ты си Петръ, и на тойзи камъкъ ще съзида моѣхъ-тъхъ церквъ ; и врата-та адовы не ще ѝ одолѣѣтъ.

19. И ще ти дамъ ключеве-тъхъ на царство небесно ; и каквото вържешъ на земѣхъ-тъхъ, ще бѣде вързано на небеса ; и каквото развържешъ на земѣхъ-тъхъ ще бѣде развързано на небеса.

20. Тогазъ зарѣча на ученицы-тъхъ си, да не казувать никому, че той е Исусъ Христосъ.

21. Отъ тогази начинъ Исусъ да показува на ученицы-тъхъ си че трѣба да иде въ Иерусалимъ, и да пострада много отъ старѣйшии-тъхъ и първосвященници-тъхъ и книжници-тъхъ, и да бѣде убитъ, и въ третій день да възкрѣсне.

22. И Петръ го зѣ на странъ и начинъ да му запрѣщава, и да казува : Смили ся за себе си, Господи ; нѣма да ти бѣде това.

23. А той ся обърни и рече на Петра : Махни ся отъ прѣдъ мене, сатано, соблазнъ ми си ; защото не мислишь за това, което е Божіе, но което е чловѣческо.

24. Тогази Исусъ рече на ученицы-тъхъ си : Ако ище нѣкой да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и нека дигне кръстъ-тъхъ си, и нека мя слѣдува.

25. Защото който ище да спасе животъ-тъхъ си, ще го изгуби ; и който изгуби животъ-тъхъ си заради мене, ще го намѣри.

26. Понеже какво ся ползува чловѣкъ, ако всичкій-тъхъ свѣтъ спечали, а душѣхъ-тъхъ си отщети ? Или какво ще даде чловѣкъ за размѣнъ на душѣхъ-тъхъ си ?

27. Защото Сынъ чловѣческій ще дойде въ славѣхъ-тъхъ на Отца си съсъ свои-тъхъ ангелы ; и тогази ще отдаде всякому споредъ дѣла-та му.

Ѣн. Яминь глаголю вамъ, (ѡкѡ) сѣть нѣцыи ѡ заѣ стоа-
щихъ, ѡже не ѡмстѣ вкѣсѣти смѣрти, дондеже видѣтѣ Сѣа
человѣческаго градоша во црѣтѣи своѣмъ.

ГЛАВА 31.

а. И по днѣхъ шестѣхъ похѣтѣ Іисъз Петрѣ, и Іѡкѡва, и
Іѡанна брата ѣгѡ, и возведѣ ѡхъ на горѣ высокѣ ѣдѣны.

б. И прѣвѣразѣсѣ прѣдъ нѣми, и просвѣтѣсѣ лицѣ ѣгѡ ѡкѡ
солнце, рѣзы же ѣгѡ кѣша бѣлы ѡкѡ свѣтѣ.

в. И сѣ іѡвѣстѣсѣ ѡмъ Мѡѡсѣѣи и Ілѣѣ, сѣ нѣмъ глѣголюша.

д. Ѡвѣщѣвѣ же Пѣтрѣ речѣ ко Іисѡви: Гдѣи, добрѣ ѣсть
намъ заѣ кѣти: ѡще хѡщѣши, сотворѣмъ заѣ трѣ сѣни,
тебѣ ѣдѣиш, и Мѡѡсѣѡви ѣдѣиш, и ѣдѣиш Ілѣѣи.

е. Ѣще же ѣмѣ глѣголюш, сѣ Ѡблакъ свѣтелъ ѡсѣи ѡхъ:
и сѣ гласъ ѡзъ Ѡблака глѣголѣ: сѣѣ ѣсть Сѣѣ мѡѣ возлюб-
ленный, ѡ нѣмъже кѣговолихъ: тогѡ послѣшѣйте.

ж. И слышавше оѣченицы, падѣша ницы, и оѣбоѡшѣсѣ
сѣлѡ.

з. И пристѣпѣ Іисъз, прикоснѣсѣ ѡхъ, и речѣ: востѣните,
и не рѡйтѣсѣ.

и. Возведѣше же Ѡчи своѣ, никѡгѣже видѣша, токмѡ Іисѣ
ѣдѣнаго.

а. И сходящѡмъ ѡмъ сѣ горы, заповѣдѣ ѡмъ Іисъз, глѣголѣ:
никѡмѣже повѣдѣте видѣнѣѣ, дондеже Сѣѣ человекѣскѣѣ ѡзъ
мѣртѡвѡхъ воскрѣсѣтѣ.

і. И вопросѣша ѣгѡ оѣченицы ѣгѡ, глѣголюще: что оѣкѡ
кнѣжнѣцы глѣголютѣ, ѡкѡ Ілѣѣ подѡкѣетѣ прѣитѣ прѣжде;

іі. Іисъз же ѡвѣщѣвѣ речѣ ѡмъ: Ілѣѣ оѣкѡ прѣѣдетѣ
прѣжде, и оѣстрѡитѣ всѣ.

ііі. Глѣголю же вамъ, ѡкѡ Ілѣѣ оѣжѣ прѣѣде, и не познаша
ѣгѡ: но сотворѣша ѡ нѣмъ, ѣлика восхѡтѣша: тѡкѡ и Сѣѣ
чѣлѣчѣскѣѣ ѡмѣтѣ пострадаѣти ѡ нѣхъ.

28. Истинѣ ви казувамъ : Има нѣкои отъ стоящы-тѣ тука конто нѣма да вкусятъ смъртъ, доклѣ не видятъ Сына челоувѣческаго че иде въ царство-то си.

ГЛАВА 17.

1. И слѣдъ шесть дни зѣ Исусъ Петра, и Іакова и Іоанна брата му и възведе ги на горѣ высокѣ на самѣ,

2. И прѣобрази ся прѣдъ тѣхъ; и свѣтнѣ лице-то му като слънце, а дрехы-тѣ му станѣхъ бѣлы като свѣтлинѣ-тѣ.

3. И ето, явихъ имъ ся Моисей и Ілія че ся разговаряхъ съ него.

4. И отговори Петръ, и рече Исусу : Господи, добро е да сме тука ; ако щешъ, нека направимъ тука три шатры, за тебе еднѣ, за Моисея еднѣ, и еднѣ за Ілія.

5. И когато той още говоряше, ето, облакъ свѣтлѣ ги засѣни ; и ето гласъ изъ облакъ-тѣ, който казуваше : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ ; слушайте него.

6. И щомъ чухъ ученици-тѣ, паднѣхъ на лица-та си, и уплашихъ ся твърдѣ.

7. И като пристѣпи при тѣхъ Исусъ, побута ги, и рече : Станѣте и не бойте ся.

8. И тѣ дигнѣхъ очи-тѣ си и не видѣхъ никого освѣнь Исуса самичкѣ.

9. И когато слѣзувахъ отъ горѣ-тѣ, порѣча имъ Исусъ и рече : Не казувайте никому това видѣніе, доклѣ Сынъ челоувѣческый не възкрѣсне отъ мъртвы-тѣ.

10. И попытахъ го ученици-тѣ му и думяхъ : Но защо казувать книжници-тѣ че трѣба първомъ Ілія да дойде ?

11. А Исусъ отговори и рече имъ : Истинѣ че първомъ Ілія ще дойде, и ще устрои всичко ;

12. Но казувамъ ви че Ілія вече дойде, и не го познахъ, но сторихъ съ него каквото щѣхъ ; така и Сынъ челоувѣческый ще пострада отъ тѣхъ.

ҒІ. Тогдà разсмѣша оученицы, ѿкѡ ѡ Іѡáннѣ Креститѣли речѣ ѿмѡ.

ДІ. И прїшѣдшымѡ ѿмѡ кѡ народѡ, пристѣпїи кѡ немѡ члѣвѣкѡ. клáнаасѡ ѣмѡ,

ЕІ. И гл҃гола: Гд҃и, помѣлѡ сѣна моего, ѿкѡ на нѡвы мѣы бѣснѣтсѡ и слѣ стрáждетѡ: мнѡжїцею бо пáдаетѡ во Огнь, и мнѡжїцею вѡ водѡ.

ЕІ. И прїведѡхѡ ѣгѡ ко оученикѡмѡ твоимѡ, и не воз-
могѡша ѣгѡ исцѣлѣти.

ЗІ. Өвѣщáвѡ же Іисѡ речѣ: ѡ рѡде невѣрный и раз-
вращѣнный, доколѣ бѣдѡ сѡ вáми; доколѣ терпѣю вáмѡ;
прїведїте мнѣ ѣгѡ сѣмѡ.

ІІІ. И запретїи ѣмѡ Іисѡ: и ѡзыде ѡз негѡ вѣсѡ, и исцѣлѣ О-
трокѡ ѡ часѡ тогоѡ.

ДІ. Тогдà пристѣпáше оученицы ко Іисѡ на ѣдинѣ, рѣша: почтѡ мы не возмогѡхомѡ ѡзгнáти ѣгѡ;

К. Іисѡ же речѣ ѿмѡ: за невѣрствїе вáше. Амїнь бо гл҃голю вáмѡ: ѡже ѿмáте вѣрсѡ ѿкѡ зѣрно горѡшно, речѣте горѣ сѣи: прїйдїи ѡсюдѡ тáмѡ, и прїйдетѡ: и ничтѡже невозмѡжно бѣдетѡ вáмѡ.

КА. Сѣи же рѡдѡ не исхѡдитѡ, тѡкмѡ молїтвоею и постѡмѡ.

КВ. Живѡщымѡ же ѿмѡ вѡ Галїленѣ, речѣ ѿмѡ Іисѡ: прѣданѡ ѿмáть быти сѡмѡ челоѡческїи вѡ рѡцѣ чело-
вѣкѡмѡ;

КГ. И оѡбїѡтѡ ѣгѡ, и вѡ третїи дѣнь востáнетѡ. и скѡрбни быша сѣмѡ.

КД. Прїшѣдшымѡ же ѿмѡ вѡ Капернаѡмѡ, пристѣпїиша прїѣмлющїи дїдрáхмы кѡ Петрѡ, и рѣша: оучитѣль вáшѡ не дáстѡ ли дїдрáхмы;

КЕ. Гл҃гола: Ёй. и ѣгдà вшїде вѡ дѡмѡ, предварїи ѣгѡ Іисѡ, гл҃гола: чтѡ ти мнїтсѡ, сїмѡне; цáрїе зѣмстїи ѡ кїнѡх прїѣмлютѡ дáни, илїи кинсѡнѡ; ѡ своїхѡ ли сынѡвѡ, илїи ѡ чужїихѡ;

13. Тогази разумѣхъ ученици-тъ, че за Іоанна Кръстителя имъ рече.

14. И когато дойдохъ при народъ-тъ пристѣпни до него человекъ нѣкой, та колѣннчн прѣдъ него,

15. И казуваше : Господи, помилуй сына ми, защото ся лунн, и злѣ страдае ; понеже много пѣти пада въ огнь-тъ, и много пѣти въ водѣ-тъ.

16. И доведохъ го при ученицы-тъ твои, и не можѣхъ да го исцѣлять.

17. А Іисусъ отвѣща и рече : О роде невѣрный и развращенный, до кога ще бѣдѣ съ васъ ? до кога ще вы търпѣхъ ? доведѣте ми го тука.

18. И запрети му Іисусъ, та излѣзе бѣсъ-тъ изъ него, и оздравѣ момче-то отъ онзи часъ.

19. Тогази пристѣпнихъ ученици-тъ при Іисуса насамъ и рекохъ : Защо ный не можѣхмы да го изгонимъ ?

20. А Іисусъ имъ рече : Заради невѣрство-то ваше. Защото истина ви казувамъ : Ако да имате вѣрѣ колкото зърно синапово, ще речете на тѣзи горѣ, Прѣмѣни отъ тука тамъ, и ще прѣмѣне, и не ще ви бѣде нищо невъзможно.

21. А тойзи родъ не излѣзва, освѣнъ съ молитвѣ и постъ.

22. И когато ся памѣрувахъ въ Галилеѣ, рече имъ Іисусъ : Сытъ человѣческый има да бѣде прѣдаденъ въ рѣцѣ человѣчески :

23. И ще го убѣятъ и въ третій день ще въскрѣсне. И много ся наскърбихъ.

24. А когато дойдохъ въ Капернаумъ, пристѣпнихъ при Петра тѣзи конто берѣхъ *дань-тъ* по двѣ драхмы *за храмъ-тъ*, и рекохъ : Вашій учитель не плаща ли двѣ-тъ драхмы ?

25. Казува *Петръ* : Плаща. И като влѣзе въ къщи, прѣдвари го Іисусъ та му каза : Какъ мнишь *ты*, Симоне ? Царѣ-тъ на земѣ-тъ отъ кон земать данѣкъ или биръ : отъ свои-тъ ли сынове, или отъ чужденцы-тъ ?

Кс. Глагола ѿмъ Пётръ: ꙗзъ чуждѣхъ. рече ѿмъ Іисъ: оубо
свободни сѣте сынове.

кз. Но да не соблазнімъ ѿхъ, шѣдъ на море, вѣрзи оудицъ,
и, юже прѣжде имѣши рыбъ, возми: и ѿвѣрзи оустъ
ѿи, ѿбратиши статіръ: тои взѣмъ даждь имъ за мѣ и
за сѣ.

ГЛАВА ІІ.

д. Въ той часъ пристѣпіша оученицы ко Іісѣ, глаголюще :
кто оубо волиѣ ѣсть въ црѣвѣи нѣиѣмъ ;

Ѣ. И призвѣвъ Іисъз Ѡтрочѣ, постави ѣ посреде ѣхъ,

Г. И рече: АМІНЪ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, АЩЕ НЕ ѠБРАТИТЕСЯ, И
БѢДЕТЕ ІАКЪ ДѢТИ, НЕ ВНИДЕТЕ ВЪ ЦРЬВО НѢНОЕ.

Д. Иже оубо смири́тсѧ ѿкѡ О́трочѧ сїе, то́й ѣсть бо́лий
во црѣвїи нѣнѣмъ.

Є. П ѿже људе прїіметъ Отроча таково во ѿма моє, менє
прїіметъ:

Ѣ. А ѿже ѿше соблазніѣтъ єдинаго малыхъ снхъ вѣршю-
щихъ въ ма, оуѣе єсть ємѣ, да ѡбѣситѣ жєрновѣ оуєлскій
на вын єгѡ, ѿ потѡнетѣ въ пучинѣ морстѣй.

3. Горе міръ ѿ соблазнихъ: нѣжда ко ѣсть прїити со-
блазнихъ: Обаче горе чловѣкъ томѣ, ѣмже соблазнихъ при-
ходитъ.

И. Иже ли рска твоа, или пога твоа соблжнхетъ тѧ,
ѡсѣцы ю, и вѣрзи ѡ себѣ: добръише ти ѣсть внѣти въ
животъ хромъ или бѣднъ, неже двѣ рсцѣ, и двѣ нозѣ
имѣти. вверженъ быти во Огнь вѣчный.

д. ꙗко ѿко твоѣ соклажи́аетъ тѣ, ѡзмѣ ѣ, ꙗ вѣрзи ѡ
себѣ: добръѣше тѣ ѣстъ со ѣднѣмъ ѿкомъ въ живѣтъ вѣнѣти,
неже двѣ ѿцѣ ѡмѣшъ ввѣрженъ вѣнѣти въ геѣнѣ ѿгнѣннѣю.

І. Людіте, да не прѣзрите єдинѣгѡ (w) малыхъ сіихъ:
глаголю во вамъ, ꙗкоже ѿггѡи ѿхъ на нѣсѣхъ вашихъ видѣтъ
лицѣ Сѡѡмоу моегѡ нѣнагѡ.

26. Казува му Петръ: Отъ чужденцы-тъ. Рече му Исусъ: Като е тъй, сынове-тъ сж свободни.

27. Но за да гы не соблазнимъ, иди на море-то, и хвърли вѣдицѣ, и първѣ-тъ рыбѣ, която ся закачи, измѣкни ѣѣ, и като растворишь уста-та ѣ, ще намѣришь единъ статиръ; земли го и дай имъ 20 за мене и за тебе.

ГЛАВА 18.

1. Въ онова врѣме дойдохъ ученици-тъ при Исуса, и казувахъ: Кой е най голѣмъ въ царство небесно?

2. А Исусъ повыка едно дѣте, та го постави посрѣдъ тѣхъ,

3. И рече: Истинѣ ви казувамъ, ако ся не обърнете, и бѣдете както дѣца-та, нѣма да влѣзете въ царство небесно.

4. И тъй, който смири себе си като това дѣте, той е най голѣмъ въ царство небесно.

5. И който приѣме едно таквози дѣте въ мое име, мене приѣма.

6. А който соблазни одного отъ тѣзи малки-тъ, които вѣрувать въ мене, за него по добръ бы было да ся окачѣше на вратѣ-тъ му камѣкъ водениченъ, и да потягѣше въ дълбини-тъ на море-то.

7. Горко на свѣтъ-тъ отъ соблазни-тъ: защото неизбѣжно соблазни-тъ ще дойдѣтъ; но горко на оногוזъ чловѣка, чрѣзъ когото соблазни-та дохожда.

8. И ако тя соблазнява рѣка-та ти или нога-та ти, отсѣчи гы, и хвърли гы отъ себе си; по добръ ти е да влѣзешъ въ животѣ-тъ хромъ или клосенъ, а не съ двѣ рѣцѣ или съ двѣ нозѣ, да бѣдешъ хвърленъ въ вѣчный-тъ огнь.

9. И ако тя соблазнява око-то ти, извади го и хвърли го отъ себе си; по добръ ти е съ едно око да влѣзешъ въ животѣ-тъ, а не да имашъ двѣ очи и да бѣдешъ хвърленъ въ пыкъль-тъ огненный.

10. Гледайте, да не прѣзрите одного отъ тѣзи малки-тъ; защото ви казувамъ че ангели-тъ имъ на небеса вышѣгы гледать лице-то на Отца моего, който е на небеса.

ѦІ. Прїиде ко Сїѡѡ человѣческій взыскати ѡ спастїи погнѣшаго.

ѦІІ. Чтѡ вамъ мнїтсѡ ; ѡще вѣдетъ нѣкоемѡ человѣкѡ стѡ овѣцѡ, ѡ заблѣднѣтъ ѣдїна ѡ нїихъ : не ѡстѡвнѣтъ ли дѣвать-десѡтъ ѡ дѣвать въ горѡхъ, ѡ шѣдъ ѡцѣетъ заблѣждшїѡ ;

ѦІІІ. И ѡще вѣдетъ ѡбрѣстїи ю, ѡмїнь глагѡлю вамъ, ѡѡкъ рѡдѣтсѡ ѡ неѡ пѡче, неже ѡ девѡтїи-десѡтнїхъ ѡ девѡтїи не заблѣждшїхъ.

ѦІІІІ. Тѡкъ нѣсть вола предъ ѡцѣемъ вѡшїмъ нѣшїмъ, да погнѣветъ ѣдїнъ ѡ малїхъ сїихъ.

ѦІІІІІ. ѡще же согрѣшнѣтъ кѡ тебѣ брѡтъ твоѡ, ѡдї ѡ ѡвеличїи ѣгѡ междѡ тобѡю ѡ тѣмъ ѣдїнѣмъ. ѡще тебѣ послѡшаетъ, прїѡбрѣѡ ѣсї брѡта твоегѡ.

ѦІІІІІІ. ѡще ли тебѣ не послѡшаетъ, поїмї сѡ собѡю ѣще ѣдїнаго ѡли двѡ : да при оустѣхъ двоѡ, ѡли трїѣхъ свидѣ-телеѡ стѡнетъ всѡкъ глагѡлъ.

ѦІІІІІІІ. ѡще же не послѡшаетъ ѡхъ, повѣждъ цркви : ѡще же ѡ црковь преслѡшаетъ, вѣдї тебѣ ѡѡкоже ѡзычнїкѡ ѡ мытарѡ.

ѦІІІІІІІІ. ѡмїнь ко глагѡлю вамъ : ѣмїка ѡще свѡжете на землї, вѣдѡтъ свѡзѡна на нѣсї : ѡ ѣмїка ѡще разрѣшнѣ на землї, вѣдѡтъ разрѣшѣна на нѣсѣхъ.

ѦІІІІІІІІІ. Пѡки, ѡмїнь глагѡлю вамъ, ѡѡкъ ѡще двѡ ѡ вѡсѡ со-вѣщѡетѡ на землї ѡ всѡкой вѣщїи, ѣѡже ѡще прѡсїтѡ, вѣдетъ ѡма ѡ ѡцѡ моегѡ, ѡже на нѣсѣхъ.

ѦІІІІІІІІІІ. Иѡѡже ко ѣстѡ двѡ, ѡли трїѣ сѡбрани во ѡма моѡ, тѡ ѣсмъ посредѣ ѡхъ.

ѦІІІІІІІІІІІ. Тѡгдѡ пристѡпѡ кѡ немѡ Пѣтрѡ, речѣ : Гдї, коль крѡты ѡще согрѣшнѣтъ въ мѡ брѡтъ моѡ, ѡ ѡпсїѡ ли ѣмѡ до сѣдмѡ крѡтъ ;

ѦІІІІІІІІІІІІ. Глагѡла ѣмѡ Іисъ : не глагѡлю тебѣ, до сѣдмѡ крѡтъ, но до сѣдмѡдесѡтъ крѡтъ сѣдмерїцею.

ѦІІІІІІІІІІІІІ. Сегѡ рѡдї оѡподобнѣсѡ црѡтїѡ нѣкое члѡвѣкѡ црїѡ, ѡже восхѡтѣ стѡзѡтисѡ ѡ словесї сѡ рабѡ своїмї.

11. Защото Сынъ челоѣческый дойде да спасе погнѣхлю-то.

12. Какъ ви ся вижда? ако нѣкой си челоѣкъ има сто овцы, и ся изгуби една отъ тѣхъ, не оставя ли деветдесеть-тѣ и деветъ, и отхожда по горы-тѣ да търси изгубенъ-тъ?

13. И ако ся случи да ѣж намѣри, истина ви казувамъ, че ся радува за неѣ повече нежели за деветдесеть-тѣ и деветъ не изгубены.

14. Така не е по волѣ-тъ на Отца вашегѣ, който е на небеса, да погыне единъ отъ тѣзи малки-тѣ.

15. А ако ти съгрѣши братъ ти, иди и обличи го между тебе и него самичькъ; ако тя послуша, спечалилъ си брата си:

16. Но ако тя не послуша, земн съсъ себе си още одного или двама; за да ся потвърди всяка дума чрѣзъ уста-та на двама или трима свидѣтели.

17. Ако ли ги не послуша, кажи *това* на церквѣ-тъ; че ако и церквѣ-тъ не послуша, нека ти бѣде както язычникъ и мытарь.

18. Истина ви казувамъ, каквото вържете на земѣ-тъ, вързано ще бѣде на небе-то; и каквото развържете на земѣ-тъ, развързано ще бѣде на небе-то.

19. Пакъ ви казувамъ че двама отъ васъ ако ся съгласятъ на земѣ-тъ за всяко нѣщо, което бы да попросятъ, ще имъ бѣде отъ Отца моего, който е на небеса.

20. Защото дѣто съ двама или трима събрани въ мое име, тамъ съмъ *азъ* посрѣдъ тѣхъ.

21. Тогази прѣстѣпи Петръ при него и рече: Господи, до колко пѣти ако ми съгрѣши братъ ми, да му прощавамъ? до седмъ пѣти ли?

22. Казва му Исусъ: Не ти казувамъ, до седмъ пѣти, но до седмдесеть пѣти по седмъ.

23. За това царство небесно е уподобено на челоѣкъ царь, който попека да прѣгледа счетъ съсъ слугы-тѣ си.

кѢ. НачѣншѸ же ѣмѸ стазѣтисѧ, приведѡша ѣмѸ ѣдїнаго должникѧ тмѡю талантѧ.

кѢ. Не ѡмѡщѸ же ѣмѸ воздѣти, повелѣ ѡ гдѣ ѣгѡ продѣти, ѡ жеиѸ ѣгѡ ѡ чѡда, ѡ всѧ, ѣлика ѡмѣаше, ѡ ѡдѣти.

кѢ. Пѡдѧ оубѡ рѣкѧ тѡй, клѡнашесѧ ѣмѸ, глагола: гдѡ, потерпѡ на мѡѣ, ѡ всѧ тѡ воздѡмѧ.

кѢ. Мѡрдовавѧ же гдѣ раба того, простѡ ѣгѡ, ѡ долгѧ ѡпѡстѡ ѣмѸ.

кѢ. Изшѣдѧ же рѣкѧ тѡй, ѡверѣте ѣдїнаго ѡ клеверѣтѧ своиѧ, ѡже вѣ долженѧ ѣмѸ стѡмѧ пѣназѧ: ѡ ѣмѸ ѣгѡ давлѣше, глагола: ѡдѡждѧ мѡ, ѡмже (мѡ) ѣсѡ долженѧ.

кѢ. Пѡдѧ оубѡ клеверѣтѧ ѣгѡ на нѡзѣ ѣгѡ, молѣше ѣгѡ, глѡла: потерпѡ на мѡѣ, ѡ всѧ воздѡмѧ тѡ.

л. Оѡнѧ же не хотѣше, но вѣдѧ всадѡ ѣгѡ вѧ темницѸ, дѡндеже воздѡстѧ дѡлжное.

л. Видѣвше же клеверѣтѡ ѣгѡ бѣвшѧ, сѧмѡша сѡ сѣлѡ, ѡ пришѣдше сказаша гдѡиѸ своемѸ всѧ бѣвшѧ.

л. Тогда призвѡвѧ ѣгѡ гдѡиѧ ѣгѡ, глагола ѣмѸ: раке лѧкѡвый, вѣсь долгѧ Оѡнѧ ѡпѡстѡиѧ тебѣ, понѣже оумѡлилѧ мѡ ѣсѡ:

л. Не подобѣше ли ѡ тебѣ помѡловати клеверѣта твоегѡ, ѡкоже ѡ лѧзѧ тѡ помѡловаѧ;

л. ѡ прогнѣвавсѧ гдѣ ѣгѡ, предадѣ ѣгѡ мѡщїтелѣмѧ, дѡндеже воздѡстѧ вѣсь долгѧ сѡй.

л. Тѡкѡ ѡ Оѡнѧ мѡй ѡбѡиѧ сотворїтѧ вѡмѧ, ѡце не ѡпѡститѣ кїиждѡ братѸ своемѸ ѡ сердѣцѧ вѡиѧ прѣгрѣшенїѧ ѡѧ.

ГЛАВА ᠒1.

л. ѡ вѡстѧ, ѣгда сконча Іисѧ словеса сѡ, прѣйде ѡ Галїлен, ѡ прїйде вѧ предѣлы Іудѣйскїѧ Обѡнзполѧ Іордѡна.

л. ѡ по нѣмѧ ѡдѡша народѡи мнѡзи, ѡ ѡсѣлѡи ѡѧ тѸ.

24. И когато начинъ да прѣсмѣтнува, докарахъ му единъ длъжникъ отъ десеть тысящы таланта.

25. И понеже нѣмаше да *гы* плати, повелѣ господарь-тъ му да продаждъ него, и женъ му, и дѣца-та му, и всичко що имаше, и *дългъ-тъ* да ся плати.

26. Паднѣ прочее слуга-та, кланяше му ся и думаше : Господи ! имай търпѣніе къмъ мене, и ще ти платѣхъ всичко.

27. И смилн ся господарь-тъ на тогози слугѣ, пуснѣ го и прости му заемъ-тъ.

28. Но щомъ излѣзе тойзи слуга, нахѣри одного отъ сослужителн-тъ си, който му бѣ длъженъ сто пѣязи ; улови го та го давяше и казуваше : Плати ми това що *ми* си длъженъ.

29. Паднѣ прочее сослужитель-тъ му на позѣ-тъ му, моляше му ся и казуваше : Имай търпѣніе къмъ мене, и всичко ще ти платѣхъ.

30. Но той не щѣше, но отиде и затвори го въ тъмницѣ, доклѣ да плати дългъ-тъ.

31. И като видѣхъ сослужителн-тъ му *това* що станѣ, твърдѣ ся наскърбихъ ; и дойдохъ та казахъ на господаря си всичко що станѣ.

32. Тогази го повыка господарь-тъ му, и казува му : Рабе лукавый, всичкый-тъ онзи длъгъ ти простихъ, понеже ми ся примолн ;

33. Не трѣбаше ли и ты да помилувашъ сослужителя си, както помилувахъ и азъ тебе ?

34. И разгнѣви ся господарь-тъ му и прѣдаде го на мѣчители-тъ, доклѣ да заплати всичко що му бѣ длъженъ.

35. Така и Отецъ мой небесный ще стори съ васъ, ако не простите отъ сѣрдца-та ваши всякой на брата си прѣгрѣшенія-та му.

ГЛАВА 19.

1. И когато свърши Иисусъ тѣзи думы, трѣгнѣ отъ Галилеѣ, и дойде въ прѣдѣлы-тъ на Іудеѣ, отвѣдъ Іорданъ.

2. И отдохъ слѣдъ него народъ много ; и исцѣли гы тамо.

Г. И пристоупиша кх немѸ фарїсеѸ и искзшajúще єгѸ, и глаголаша ємѸ: ѡще достѸнтх человекѸ псгтїти женѸ своѸ по всáкой вниѸ;

Д. Снх же ѡвѣщáвх речѸ їмх: иѸсте ли члв, їáкх сотворївый искомїи, мѸжескїи полх и женскїи сотворїлх ѡ єсть;

Е. И речѸ: сегѸ рáдн ѡстáвнтх человекѸ Оцá (своегѸ) и мáтерь, и прилѣпїтсá кх женѸ своѣй, и бѸдетá Ѧкá вх плѸть єдїнѸ:

Ж. Иáкоже ктомѸ иѸста двá, по плѸть єдїнна: єже оѸбо ГѸх сочетá, человекѸ да не разгáютх.

З. Глаголаша ємѸ: что оѸбо МѡѸсѣй заповѣда дáти книгѸ распсгстїю, и ѡпсгтїти ю;

И. Глагола їмх, їáкх МѡѸсѣй по жестосѣрдїю вáшемѸ повелѸ вáмх псгтїти женѸ вáшá: изначáла же не бысть тáкх.

К. Глаголю же вáмх, їáкх иже ѡще псгтнтх женѸ своѸ, рáзвѸ словесѸ прелюбодѣйна, и ѡженїтсá ииѸю, прелюбы творїтх: и женáйсá псїженїцею, прелюбы дѣетх.

Г. Глаголаша ємѸ оѸченицы єгѸ: ѡще тáкх єсть вїна человекѸ сх женѸю, лѸшше єсть не женїтисá.

Д. Снх же речѸ їмх: не всїи вмѣщáютх словесѸ сегѸ, но їмже данѸ єсть.

В. СѸть бо скопцы, иже иѸз чрѣва мáтериá родїшасá тáкх: и сѸть скопцы, иже скопїшасá ѡ человекѸ: и сѸть скопцы, иже искáзїшá сáмн себѸ, црѣвїá рáдн иѸнагѡ. могїи вмѣстїти, да вмѣстїтх.

Г. Тогда прїведѸша кх немѸ дѣти, да рсцѸ возложїтх на нїхх, и помѸлнтсá: оѸченицы же запретїшá їмх.

Д. Їїсх же речѸ (їмх): ѡстáвите дѣтѣй, и не вóзвращáйте їмх прїнтї ко мнѸ: таковыхѸ бо єсть црѣво иѸбѸе.

Е. И возложѸ на нїхх рсцѸ, ѡїде ѡтсáд.

Ж. И сѸ єдїнѸх иѸкїи прїстоуплѸ, речѸ ємѸ: ОѸчїтелю блгїй, что блáго сотворю, да їмамх живѸтх вѣчный;

3. И дойдохъ при него Фарисеи-тъ да го искушавать, и казувахъ му: Простено ли е на чловѣка да напусне женѣ-тъ си по всякаквѣ причини?

4. А той отвѣща, и рече имъ: Не сте ли чели, че който гы е сѣтворилъ въ начало, мъжко и женско гы е сѣтворилъ?

5. И е реклъ: За това ще остави чловѣкъ бащѣ си и майкѣ си, и ще ся прилѣпи къмъ женѣ-тъ си, и ще бѣдѣтъ двама-та въ една плѣть.

6. Така що не сѣ вече двама, но една плѣть. И тѣй онова което Богъ е сѣчеталъ, чловѣкъ да го не разлѣча.

7. Казувать му: Защо прочее Моисей заповѣда да ѹ даде писмо разводно, и да ѹ напусне?

8. Казува имъ: Моисей заради жестокосердіе-то ваше дозволилъ ви е да си напущате жены-тъ; а изначало не бѣ така.

9. И казувамъ ви, че който напусне женѣ-тъ си, освѣнъ за прѣлюбодѣйство, и ся ожени за другѣ, прѣлюбодѣиць бива; и който ся ожени за напуснѣтъ, прѣлюбодѣиць бива.

10. Казувать му ученици-тъ му: Ако е таквози задълженіе-то на мъжъ-тъ къмъ женѣ-тъ, по добръ да ся не жени.

11. А той имъ рече: Не могатъ всички да приѣмѣтъ тѣзи думѣ, но на колкото е дадено.

12. Защото има скопци, които отъ утробѣ-тъ на майкѣ си така сѣ родени; има пакъ скопци, които сѣ отъ чловѣцы-тъ скопени; а има скопци, които сѣ сами себе си скопили, заради царство небесно. Който може да приѣме нека приѣме.

13. Тогази му доведохъ дѣца, да възложи рѣцѣ на тѣхъ, и да ся помоли; а ученици-тъ запрѣтихъ имъ.

14. Но Исусъ рече: Оставѣте дѣца-та, и не гы въспирайте отъ да дойдѣтъ при мене; защото на таквози е царство-то небесно.

15. И възложи рѣцѣ на тѣхъ, и трѣгнижъ отъ тамо.

16. И ето дойде нѣкой си при него и рече му: Учителю благый, какво добро да сторѣжъ за да имамъ животъ вѣченъ?

ḡ1. СѢЗ же рече ѿмъ: что ма глаголешн бѣга; никтоже бѣгъ, токму ѿдѣнъ бѣгъ. ѿше ли хощешн внѣти въ живѣтъ, соблюди заповѣди.

и1. Глагола ѿмъ: кѣа; и1сз же рече: ѿже, не оубѣши: не прелюбѣ сотвориши: не оукрадеши: не лжесвидѣтельствешн:

᠗1. Чтѣ Оца и1 матеръ: и1 возлюбши и1скренняго твоего ѿку самъ себѣ.

к1. Глагола ѿмъ юноша: всѣ сѣа сохранихъ ѿ юности моеа: что ѿсмъ ѿше не докончѣхъ;

ка. Рече ѿмъ и1сз: ѿше хощешн совершенъ быти, и1ди, продаждь имѣнїе твоѣ, и1 даждь нищимъ: и1 имѣти имѣши сокровище на нѣбѣ: и1 гради въ сѣдѣхъ менѣ.

кв. Слышавъ же юноша слово, ѿиде скорбѣ: бѣ бо имѣа стажѣнїа мнѣга.

кг. и1сз же рече оученикѣмъ своимъ: ѿмѣнъ глаголю вамъ, ѿку небадѣ богатыи внѣдетъ въ цѣствїе нѣное.

кд. Паки же глаголю вамъ: оубѣе ѿсть великѣа сквозѣ и1гннѣ оушы прѣти, неже богаты въ царствїе нѣнїе внѣти.

ке. Слышавше же оученицы ѿгѣ, двѣахсѣ сѣаѣ, глаголюще: ктѣ оубѣ можетъ спасѣнъ быти;

кз. Возрѣвъ же и1сз рече имъ: оубѣ человекъ сѣе невозможнѣ ѿсть, оубѣ нѣа же всѣа возмѣжна.

кз. Тогда ѿвѣщавъ Пѣтръ рече ѿмъ: сѣ мы ѿстѣвнѣомъ всѣа, и1 всѣдѣ тебѣ и1дохомъ: что оубѣ бѣдетъ намъ;

кн. и1сз же рече имъ: ѿмѣнъ глаголю вамъ, ѿку вы шѣдши по мѣ, въ пакнѣтїѣ, ѿгдѣ сѣдетъ Сѣз чѣвѣческїи на престѣлѣ славы своеа, сѣдете и1 вы на двоинадѣсѣте престѣлѣа, сѣдѣше ѿбѣманадѣсѣте колѣнома и1левома.

ко. И1 всѣахъ, и1же ѿстѣвнѣтѣ домъ, и1ли братїю, и1ли сѣстры, и1ли Оца, и1ли матеръ, и1ли женѣ, и1ли чѣда, и1ли сѣла, и1мене моего ради, сторїцею прїимѣтѣ, и1 живѣтѣ вѣчнннѣ насѣдѣнтѣ.

л. Мнози же бѣдѣтѣ пѣрви послѣднїи, и1 послѣднїи пѣрви.

17. А той му рече: Защо мя казувашъ благъ? Никой не е благъ тъкмо единъ Богъ. Но ако ищешь да влѣзешъ въ животъ-тъ, упазнѣ заповѣди-тъ.

18. Казува му: Конъ? А Исусъ му рече: Тѣзи: Не убивай, Не прѣлюбоудѣйствувай; Не кради; Не свидѣтельствувай на лъжѣ:

19. Почитай бащѣ си и майкѣ си; и Люби ближній-тъ си както себе си.

20. Казува му момъкъ-тъ: Всичко това упазихъ отъ младость-тъ си. Какво ми още не достига?

21. Рече му Исусъ: Ако ищешь съвършенъ да бѣдешъ, иди, продай иманіе-то си, и дай го по сиромасы; и ще имашъ съкровище на небеса; и дойди та мя послѣдувай.

22. Като чу това слово момъкъ-тъ, отиде си наскърбенъ; защото имаше имотъ много.

23. А Исусъ рече на ученицы-тъ си: Истинѣ ви казувамъ, че мѣчно ще влѣзе богатъ въ царство небесно.

24. И пакъ ви казувамъ: По лесно е да мине камѣла прѣзъ иглени уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

25. Като чухъ ученици-тъ му, твърдѣ ся удивявахъ, и думахъ: Като е тѣй, кой може спасенъ да бѣде?

26. А Исусъ ги погледѣ и рече имъ: У чловѣцы-тъ това е невѣроятно, но у Бога всичко е възможно.

27. Тогазъ отговори Петръ и рече му: Ето нѣй оставихмы всичко и послѣдувахмы тя; намъ прочее какво ще ни бѣде?

28. А Исусъ имъ рече: Истинѣ ви казувамъ, че вы конто мя послѣдувахте, на второ бытіе, когато сѣдне Сынъ чловѣческій на прѣстолъ-тъ на славѣ-тъ си, ще да сѣднете и вы на дванадесетъ прѣстола, да сѣдите дванадесетъ-тъ племена Израилеви.

29. И всякой който е оставилъ къщѣ, или братія, или сестры, или бащѣ, или майкѣ, или женѣ, или чада, или имѣя, заради мое-то име, стократно ще пріеме, и животъ вѣченъ ще наслѣди.

30. Мнозина обаче първи ще бѣждѣтъ послѣдни, и послѣдни първи.

ГЛАВА К.

а. Подобно бо ѣсть црѣвїе нѣкое челоувѣкъс домовїтс, ѣже ѣзыде кспнху оутрѣхъ наати дѣлаатели въ виноградохъ своѣхъ.

б. И совѣщавъ съ дѣлаатели по пѣназю на день, послѣ ихъ въ виноградохъ своѣхъ.

в. И ѣзшедохъ въ третїй часъ, видѣхъ нѣны стоѣща на торжищи прѣздыны :

г. И тѣмъ рече : ѣдите и вы въ виноградохъ (моѣхъ), и ѣже бѣдетъ правда, дамъ вамъ. Онѣ же ѣдоша.

д. Пакѣ же ѣзшедохъ въ шестїй, и девѣтый часъ, сотвори такоже.

е. Во ѣдинньй же надесять часъ ѣзшедохъ, ѡбръкъте дрѣвїѣ стоѣща прѣздыны, и глагола имъ : что здѣ стоятѣ весь день прѣздыны ;

ж. Глаголаша емъ, ѣкъ никтоже насъ наати. гла имъ : ѣдите и вы въ виноградохъ (моѣхъ), и ѣже бѣдетъ праведно, прїимете.

з. Вечеръ же бывшъ глагола гдѣиныхъ винограда къ приставникъ своимъ : призовѣ дѣлаатели, и даждь имъ мзда, наченъ ѡ послѣднихъ до первыхъ.

и. И прїшедше, ѣже во ѣдинньи надесять часъ, прїѣша по пѣназю.

й. Прїшедше же первѣи, мнѣхъ, ѣкъ вѣщше прїимстъ : и прїѣха и тѣи по пѣназю.

аѣ. Прїемше же роптѣхъ на гдѣина,

бѣ. Глаголюще, ѣкъ сїи послѣднїи ѣдиньхъ часъ сотвориша, и равныхъ намъ сотвориашъ ихъ еси, конесшимъ таготѣ днѣ и вѣрѣ.

вѣ. Онъ же ѡвѣщавъ рече ѣдиньомъ ихъ : дрѣже, не ѡвѣщъ тебѣ : не по пѣназю ми совѣщѣашъ еси со мною ;

гѣ. Возмѣ твоѣ и ѣдѣ. хощѣ же и семъ послѣднемъ дати, ѣкоже и тебѣ.

ГЛАВА 20.

1. Защото царство небесно е подобно на человекъ домовитъ, който излѣзе щомъ съмнѣ да наеме работници за лозіе-то си.

2. И като ся погоди съ работници-тъ по единъ пѣнязь на день проводи ги на лозіе-то си.

3. И като излѣзе по три-тъ часа, видѣ други че стояхъ на пазарь-тъ празни,

4. И тѣмъ рече: Идѣте и вы на лозіе то, и каквото е праведно ще ви дамъ. И тѣ отидохъ.

5. Пакъ като излѣзе по шесть-тъхъ и по деветъ-тъхъ часа стори такожде.

6. А около единадесеть-тъ часа като излѣзе, намѣри други че стоятъ празни, и казува имъ: Защо стоите тука цѣль день празни?

7. Казувать му: Защото никой ны не цѣни. Казува имъ: Идѣте и вы на лозіе-то, и каквото е праведно ще земете.

8. Като станъ вечеръ, стопанинъ-тъ на лозіе-то казува на нѣстатель-тъ си: Повыкай работници-тъ, и плати имъ заплатъ-тъ, като захванешъ отъ послѣдни-тъ до първы-тъ.

9. И дойдохъ *цѣнени-тъ* по единадесеть-тъ часа, и зѣхъ по единъ пѣнязь.

10. А като дойдохъ първи-тъ, мысляхъ си, че ще земѣтъ повече; но и тѣ зѣхъ по единъ пѣнязь.

11. И като го зѣхъ, роптаяхъ на стопанинъ-тъ,

12. И казувахъ: Че тѣзи послѣдни-тъ единъ часъ работихъ, и тѣхъ си направилъ равны съ насъ, които прѣтеглихмы тяготъ-тъ на день-тъ и некъ-тъ.

13. А той отговори и рече одному отъ тѣхъ: Пріятелю, не тя обиждамъ; не ся ли погоди съ мене по единъ пѣнязь?

14. Земи си свое-то и иди си; искамъ да дамъ и на тогози послѣдній-тъ, както и на тебе.

ѿ. ИЛИ ИЖЕсть МИ ЛЖЕть сотвориТИ, ЕЖЕ хоушѸ, во своиХъ МИ; АЩЕ ОКО твоѸ аскѸво ЕСТЬ, ІАКЪ АЗЪ бл҃ГЪ ЕСМЪ;

ѿ. ТАКЪ БѢДѢТЪ послѣДНИИ пѢрви, и пѢрвиИ послѣДНИ: мнози бо сѸть звѸни, малѸ же избрѸнныХъ.

ѿ. И восходѸ ІІсѸ во Іерусалимъ, поѸтѸ ОбѸнѸдесѸте оученикѸ ЕДИНѸ на пѸтѸ, и речѸ ѿмъ:

III. СѸ восходѸмъ во Іерусалимъ, и СѸхъ члѸвѸческѸй прѢданъ бѢдетъ архѸерѸемъ и книжнѸкѸмъ: и ѸсѢдѸтъ ЕГО на смѢртъ:

д. И предадѸтъ ЕГО ІазыкѸмъ на порѸганѸе и бѸенѸе и пропѸтѸе: и въ трѢтѸй дѸнь воскреснетъ.

к. ТОГДА пристѸпѸ къ немѸ мѸи сынѸ ЗеведѸевъ сѸ сынѸма своиѸма, клѸняющѸся и просѸщи иЖЕ что Ѹ негѸ.

ка. ОУНЪ же речѸ ѿ: чѸсѸ хѸишѸ; глагола емѸ: рѸцѸ, да сѸдетъ сѸа ОБѸ сына моѸа, ЕДИНЪ ѸдѸсѸю тебѸ, и ЕДИНЪ ѸшѸю тебѸ, во црѸтѸи твоѸмъ.

кв. ОУВѸиѸвъ же ІІсѸ речѸ: не вѸста, чѸсѸ прѸсѸта. МОЖЕТА ли пѸти чѸшъ, юЖЕ АЗЪ ѿмамъ пѸти, или крещѸнѸмъ, ѿмЖЕ АЗЪ крещѸюся, крѸтитѸся; глѸста емѸ: МОЖЕВА.

кг. И глагола ѿма: чѸшъ оуѸвѸ моѸо ѸспѸета, и крещѸнѸмъ, ѿмЖЕ АЗЪ крещѸюся, ѿмѸте крѸтитѸся: а ЕЖЕ сѸстѸ ѸдѸсѸю менѸ и ѸшѸю менѸ, ИЖЕсть моѸе дѸти, но ѿмЖЕ оуѸготовѸся Ѹ ОцѸ моѸгѸ.

кд. И слышѸвшѸ дѸсѸть, негодѸваѸа Ѹ ОКОЮ крѸтѸ.

ке. ІІсѸ же призѸѸвъ ѿхъ, речѸ: вѸстѸе, ІАКЪ кнѸзи ІазыкѸхъ госпѸдствѸютъ ѿмѸ, и величѸи ѸблѸдѸютъ ѿмѸ.

кз. НЕ ТАКЪ же БѢДѢТъ въ вѸсѸ: но, ѿЖЕ АЩЕ хоушетъ въ вѸсѸ вѸишѸи бѸти, да БѢДѢТъ вѸмъ сѸгѸ:

кз. И ѿЖЕ АЩЕ хоушетъ въ вѸсѸ бѸти пѢрвиИ, БѢДИ вѸмъ рѸкѸ:

кн. ИЮЖЕ СѸхъ члѸвѸческѸй не прѸидѸ, да послѸжатъ емѸ, но послѸжитѸ, и дѸти дѸшъ своѸхъ избѸвлѸнѸе за мнозиХъ.

ка. И ѸсходѸиѸс емѸ Ѹ ІерѸхѸна, по немъ ѿдѸ народъ многѸ.

15. Нѣмамъ ли власть да сторѣхъ което щѣ съсь свое-то си ? или око-то ти е лукаво, защото азъ съмъ благъ ?

16. Така ще бѣдѣтъ послѣдни-тѣ първи, и първи-тѣ послѣдни ; защото мнозина сѣ званни, а малцина сѣ избрании.

17. И когато възлѣзуваше Исусъ въ Иерусалимъ, зѣ въ пѣтъ-тѣ дванадесеть-тѣ ученицы на странѣ, и рече имъ :

18. Ето възлѣзувамы въ Иерусалимъ, и Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ на первосвященници-тѣ и книжници-тѣ, и ще го осѣдятъ на смърть,

19. И ще го прѣдадѣтъ на язычници-тѣ да му ся поругаѣтъ, да го бѣѣтъ и да го распѣѣтъ ; и въ третій день ще възкрѣсне.

20. Тогазъ пристѣпи при него на Зеведеевы-тѣ сынове майка имъ съсь сынове-тѣ си, та му ся кланяше, и искаше нѣщо отъ него.

21. А той ѣ рече : Какво ищешь ? Казува му : Речи да сѣднѣтъ тѣзи двама-та мои сынове, единъ отъ десно, а единъ отъ лѣво до тебе, въ царство-то твое.

22. А Исусъ отвѣща и рече : Не знаете що искате ; можете ли да пиете чашѣ-тѣ, коѣхъто азъ има да пѣѣхъ, и да ся кръстите съ кръщеніе-то, съ което азъ ся кръщавамъ ? Казувать му : Можемъ.

23. И казува имъ : Моѣхъ-тѣ чашѣ ще пиете, и съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръщавамъ, ще ся кръстите : а да сѣднете отъ десно и отъ лѣво до мене не е мое да дамъ, но на конто е приготвено отъ Отца ми.

24. И като чухъ десетимата, вознегодовахъ за двама-та братія.

25. А Исусъ ги призова и рече : Вы знаете че господари-тѣ на народы-тѣ господарувать надъ тѣхъ, и голѣмци-тѣ ги владѣѣтъ.

26. Въ васъ обаче не ще така да бѣде ; но който ище да бѣде голѣмецъ между васъ, нека бѣде слуга вамъ ;

27. И който ище да бѣде първъ между васъ, нека ви бѣде рабъ ;

28. Както Сынъ чловѣческый не дойде да му послужать, но да послужи, и да даде животъ-тѣ си откупъ за мнозина.

29. И като излѣзувахъ отъ Иерихонъ, послѣдувахъ го народъ много.

а. И сѣ двѣ слѣпца сѣдѣша при пстѣ, слышавша, ѿкѡ
Иисх мимоходитѣ, возопѣста, глаглюща: помилуй ны, Гдѣ, Сїе Дѣдовѣ.

аа. Нарѣдѣ же преиѣше ѿма, да оумолчѣта: Она же паче
вопѣста, глаглюща: помилуй ны, Гдѣ, Сїе Дѣдовѣ.

ав. И воставѣ Иисх возгласѣ а, и рече: что хощета, да
сотворю вамѣ;

аг. Глаголаста емѣ: Гдѣ, да ѡверзѣтся Очи наші.

ад. Милосѣрдовавѣ же Иисх прикоснѣся Очѣю ѿхѣ: и ѡбѣ
прозрѣша Очи ѿхѣ, и по немѣ идѣста.

ГЛАВА ѿ.

а. И ѣгда приближишасѣ во Іерлѣмѣ, и прїидѣша въ
Винасфегію къ горѣ Олевнстѣй, тогда Иисх посла двѣ оученика,

б. Глагола ѿма: идѣта въ вѣскѣ, ѿже прѣмѣ вамѣ: и ѡбѣ
ѡбращѣта Ослѣ привѣзано, и жребѣ сѣ нимѣ: ѡрѣшивша
приведѣта мѣ.

в. И ѡше вамѣ кѣ речѣтъ что, речѣта: ѿкѡ Гдѣ ѣю
трѣбѣтъ: ѡбѣ же послѣтъ а.

д. Сїе же все бысть, да сѣдѣтся речѣнное прѣрокомѣ,
глаголюшимѣ:

е. Рцыте дщѣри Сїѡновѣ: сѣ Црѣ твой градѣтъ тебѣ
крѣтокѣ, и всѣдѣ на Ослѣ и жребѣ, сына подѣрѣмнича.

ж. Шѣдша же оученика, и сотвѣрша, ѿкоже повелѣ ѿма
Иисх,

з. Приведѣста Ослѣ и жребѣ, и возложѣша верхѣ ѣю
рѣзы своѣ, и всѣде верхѣ ѿхѣ.

и. Множайшѣи же народѣ постилахѣ рѣзы своѣ по пстѣ:
дрѣзѣи же рѣзахѣ вѣтви ѡ дрѣвѣ, и постилахѣ по пстѣ.

а. Народѣ же предходѣшѣи емѣ и вслѣдствіюшѣи звѣхѣ,
глаголюще: ѡсѣнна Сїѣ Дѣдовѣ: блгословѣнѣ градѣи во ѿма
Гдѣ: ѡсѣнна въ вышнихѣ.

30. И ето, двама слѣпци конто сѣдѣхъ по край пѣть-ть, като чухъ че Исусъ минува, извыкахъ и казувахъ: Помилуй ны, Господи, Сыне Давидовъ.

31. А народъ-ть имъ запрѣтаваше, да мѣкнѣтъ; но тѣ по силно выкахъ, и казувахъ: Помилуй ны, Господи, Сыне Давидовъ.

32. И спрѣ ся Исусъ, та гы повыка и рече: Какво искате да ви сторѣхъ?

33. Казувать му: Господи, да ся отвориѣтъ очи-тѣ ни.

34. А Исусъ ся смили и прикоснѣ ся до очи-тѣ имъ; и тутакси прогледахъ очи-тѣ имъ, и трѣгнѣхъ подирѣ му.

ГЛАВА 21.

1. И когато наближихъ къмъ Иерусалимъ, и дойдохъ въ Внѣфагіѣхъ къмъ Елеонскѣ-тѣ горѣ, тогази Исусъ проводи двама ученицы,

2. И каза имъ: Идѣте въ село-то, което е на сръщѣ ви: и тутакси ще наѣмѣте ослицѣ вързанѣ: и ждрѣбе съ неѣхъ; от-вържѣте, и доведѣте ми ги.

3. И ако ви каже нѣкой нѣщо, ще речете, че на Господа трѣб-бувать; и тутакси ще гы проводи.

4. А всяко това бы, за да ся сбѣде реченно-то чрѣзъ пророка що казува:

5. Речѣте на Сіоновѣ-тѣ дѣщерѣхъ: Ето Царь-тѣ твой иде къмъ тебе, кроткъ и възсѣднѣлъ на ослицѣ и ждрѣбе сынъ на подяремницѣ.

6. И отидохъ ученици-тѣ и сторихъ както имъ зарѣча Исусъ:

7. Доведохъ ослицѣ-тѣ и ждрѣбе-то, и възложихъ на тѣхъ дрехы-тѣ си, и възсѣднѣ той врѣхъ тѣхъ.

8. А по много-то народъ напослахъ дрехы-тѣ си по пѣть-ть; други пакъ сѣчахъ вѣтви отъ дръвѣе-то, и постилахъ по пѣть-ть.

9. А отъ народъ-ть конто вървѣхъ напрѣдъ и конто идѣхъ исподирѣ, выкахъ и казувахъ: Осанна Сыну Давидову; благо-словенъ който иде въ име-то Господне. Осанна въ вышнихъ.

ї. И вшедш ѿмѣ во Іерузалѣмъ, потрясѣся весь градъ, глагола: кто ѣсть сей;

аї. Паробѣи же глаголаху: сей ѣсть Іисъ прѣрокъ, ѿже въ Назарѣта Галилейска.

бї. И вниде Іисъ въ црковъ Бжїю, и изгна всѧ продающыя и купящыя въ цркви, и трапѣзы торженикумъ испроверже, и сѣдѧиша продающихъ голуби.

гї. И глагола ѿмъ: писано ѣсть: храмъ мой, храмъ молитвы наречѣтся: вы же сотвористе и вертепъ разбойникумъ.

дї. И пристѣпѣша къ немѣ хромїи и слѣпїи въ цркви: и исцѣлѣи ѿхъ.

еї. Видѣвъ же архїересъ и книжници чюдеса, ѿже сотвори, и ѿтроки зовѣша въ цркви и глаголюща: ѿсѧнна Сїи Дѣдовъ, негодовѧша.

ѕї. И рѣша ѿмѣ: слышиши ли, что сїи глаголютъ; Іисъ же рече ѿмъ: ѿи. не есте ли члѣи николїе, ѿкъмъ ѿз ѡцѣмъ младѣнцѣмъ и ссѣицѣмъ совершилъ єси хвалѣ;

зї. И ѡставѣи ѿхъ, ѿзыде вонъ ѿз града въ Вифанїю, и въдвори сѧ тѣ.

иї. Оцѣтрѣ же возвращѣся во градъ, взявѧ:

аї. И оцѣтрѣвъ смоковницѣ ѣдїишъ при пстїи, прїиде къ нѣй, и ничтѣе ѡверѣте на нѣй, токму лїствїе ѣдїи, и глагола ѿи: да николїе въ тебѣ плодѧ бѣдетъ во вѣки. и ѡвѣе ѿзсѣе смоковница.

бї. И видѣвъ оцѣеницы, двїишасѧ, глаголюще: какъ ѡвѣе ѿзсѣе смоковница;

гї. Ѣвѣиавъ же Іисъ, рече ѿмъ: ѡмїнь гл҃голю вамъ: ѡще ѿмате вѣрѣ, и не оцѣсмыитѣся, не токму смоковничное сотворитѣ, но ѡще и горѣ сѣи речѣте: двїгнѣся, и вѣрзѣся въ море, бѣдетъ.

дї. И всѧ, ѣлика ѡще воспросите въ молитвѣ, вѣрѣюще, прїимете.

10. И когато влѣзе въ Иерусалимъ, всичкый-тъ градъ ся потресе, и казувахъ : Кой е тойзи ?

11. А народъ-тъ казуваше : Тойзи е Исусъ пророкъ-тъ, който е отъ Назаретъ Галилейскый.

12. И влѣзе Исусъ въ храмъ-тъ Божій, и испѣди всички конто продавахъ и купувахъ въ храмъ-тъ, и трапезы-тъ на сребромѣнители-тъ прѣтури, и сѣдалища-та на онѣзи конто продавахъ гълъбы ;

13. И казува имъ : Писано е : Домъ-тъ ми домъ на молитвъ ще да ся нарече ; а вы го направихте въртепъ разбойническый.

14. И дойдохъ при него слѣпи и хроми въ храмъ-тъ ; и ги исцѣли.

15. А като видѣхъ първосвященници-тъ и книжници-тъ чудесата конто сторн, и дѣца-та конто выкахъ въ храмъ-тъ и казувахъ : Осанна Сыну Давидову, възнегодовахъ,

16. И рекохъ му : Чуешь ли що казувать тѣзи ? А Исусъ имъ казува : Ей ; не сте ли чели пѣкога : Че изъ уста-та на малкы и на цнцъ дѣца приготвилъ си хвалъ ?

17. И като ги остави, излѣзе вънъ изъ градъ-тъ во Виваніѣ и прѣношува тамъ.

18. А сутринъ-тъ когато ся вращаше въ градъ-тъ, оглади.

19. И като видѣ едниъ смоковницъ на пѣть-тъ, дойде при нейъ, и нищо не намѣри на нейъ, само едны листа ; и каза ѿ : Да не стане вече отъ тебе рожба до вѣка. И на часть-тъ изсѣхъ смоковница-та.

20. И като видѣхъ ученици-тъ, почудихъ ся и казахъ : Какъ на часть-тъ изсѣхъ смоковница-та !

21. А Исусъ отговори и рече имъ : Истинъ ви казувамъ, ако имате вѣръ, и не ся усумните, не токо *днѣ-то* на смоковницъ-тъ ще направите, но и на тѣзи горъ ако речете : Дигни ся и хвърли ся въ море-то, ще бѣде.

22. И все що поискате въ молбъ-тъ, като вѣрувате ще получите.

к҃г. ꙗко прїше́дшꙋ ѿмꙋ въ цр҃ковь, прїст҃снїша къ немꙋ о҃чачꙋ архїерее ꙗко старцы мѡдстїи, гл҃голюще: ко́ею вла́стію сїа творїши; ꙗко кто ти даде́ вла́сть сїю;

к҃д. Ѡвѣща́вꙋ же їсꙋꙋ рече́ ѿмꙋ: вопрошꙋ вы ꙗко ѿзꙋ сло́во ѿд҃но: ѿже ѿше́ рече́те мнѣ, ꙗко ѿзꙋ ва́мꙋ рекꙋ, ко́ею вла́стію сїа творю́.

к҃е. Кре́щенїе ївѡнново ꙗко ꙗко; съ небесе́ ли, ꙗко ꙗко чело́вѣкꙋ; ѡнѣ же помысла́хꙋ въ себѣ, гл҃голюще: ѿше́ рече́мꙋ, съ нѣсе́: рече́тъ на́мꙋ: почто́ о҃҃ко не вѣровасте ѿмꙋ;

к҃з. ѿше́ ли рече́мꙋ, ꙗко чело́вѣкꙋ: ко́имꙋ наро́да: всїи ко ѿмꙋ ївѡнна іа́кꙋ проро́ка.

к҃з. ꙗко ꙗко ꙗко їсꙋꙋ рече́: не вѣмꙋ. рече́ ѿмꙋ ꙗко то́й: ꙗко ѿзꙋ ва́мꙋ гл҃голю, ко́ею вла́стію сїа творю́.

к҃и. Чтѡже́са ва́мꙋ мнїтъ; чело́вѣкꙋ нѣкїи ѿмꙋ двѡ сы́на, ꙗко прїше́дꙋ къ пѣрвомꙋ, рече́: ча́до, ꙗко днѣсь дѣлаи въ вїногра́дѣ мо́емꙋ.

к҃д. Ѡнꙋ же ꙗко ꙗко рече́: не хоцꙋ: послѣдїи же раскѡлꙋса, ꙗко.

к҃л. ꙗко прїст҃снꙋ къ др҃гѡмꙋ, рече́ тако́же. Ѡнꙋ же ꙗко ꙗко рече́: ѿзꙋ, гл҃и, ꙗко: ꙗко не ꙗко.

к҃л. Кїи ꙗко ѡко́ю сотвори́ волю ѡ҃҃ꙋ; гл҃голаша ѿмꙋ: пѣрвыи. гл҃гола ѿмꙋ їсꙋꙋ: ѡмнїи гл҃голю ва́мꙋ, іа́кꙋ мытари ꙗко лю́бодѣицы вѣра́ютꙋ вы въ цр҃тви́и Пїїи.

к҃л. Прїїде ко къ ва́мꙋ ївѡннꙋ Крестїтель пстѣмꙋ прѡвед-нымꙋ, ꙗко не вѣровасте ѿмꙋ: мытари же ꙗко лю́бодѣицы вѣро-ваша ѿмꙋ: вы же вїдѣвше, не раскѡлꙋстесѡ послѣдїи вѣровати ѿмꙋ.

к҃л. Ёнꙋ прїтꙋꙋ слы́шите. чело́вѣкꙋ нѣкїи кѣ домо́вїтъ, ꙗко насади́ вїногра́дꙋ, ꙗко ѡплѡтомꙋ ѡ҃҃ради́ ѿгѡ, ꙗко ꙗко въ нѣмꙋ то́чїа, ꙗко созда́ стѡлꙋꙋ, ꙗко владѣ ꙗко дѣла́телемꙋ, ꙗко ꙗко.

к҃л. Ёгда́ же прїблїжїса вре́мѡ пло́дꙋꙋ, послѡ ра́бы своѡ къ дѣла́телемꙋ, прїѡти пло́ды ѿгѡ:

23. И когато дойде той въ храмъ-тъ, та поучаваше, дойдохъ при него първосвященници-тъ и старѣйшини-тъ на народа, и казувахъ : Съ койъ власть правишь това ? и кой ти даде тѣзи власть ?

24. А Исусъ отговори и рече имъ : Ще вы попытамъ и азъ едиъ думъ, който ако ми кажете, и азъ ще ви кажъ съ койъ власть правѣхъ това.

25. Кръщеніе-то Іоанново отъ кѣдѣ бѣ ? отъ небе-то ли, или отъ человѣцы-тъ ? и тѣ размысляхъ въ себе си, и думахъ : Ако речемъ : Отъ небе-то, ще ни рече : Защо прочее не повѣрувахте въ него ?

26. Ако ли речемъ : Отъ человѣцы-тъ ; боимъ ся отъ народа ; защото всички-тъ иматъ Іоанна както пророкъ.

27. И отговорихъ на Исуса и рекохъ : Не знаемъ. Рече имъ и той : Нищо азъ ви казувамъ съ койъ власть правѣхъ това.

28. Но какъ ви ся вижда ? Иѣкой си человекъ имаше двама сынове ; и дойде при първый-тъ и му рече : Сыноко, иди днесъ работи на лозіе-то ми.

29. А той отговори и рече : Не щѣ ; но послѣ раская ся и отиде.

30. Дойде и при вторый-тъ, и рече такожде. И той отговори и рече : Азъ *ще идѣ*, Господи ; и не отиде.

31. Кой отъ двама-та стори на башъ си волѣхъ-тъ ? Казувать му : Първый-тъ. Казува имъ Исусъ : Истинъ ви казувамъ чемытари-тъ и блудницы-тъ надпрѣварятъ вы въ царство-то Божіе.

32. Защото дойде при васъ Іоаннъ въ пѣть на правдѣ, и не повѣрувахте въ него ; мытари-тъ обаче и блудницы-тъ, повѣрувахъ въ него ; а вы като видѣхте това, не ся раскаяхте испослѣ да повѣрувате въ него.

33. Другъ притчѣ чуйте. Имаше нѣкой си человекъ домовитъ, който насади лозіе, и огради го съ плетъ, и ископа въ него жлебъ, и съзида стѣпъ, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде.

34. А когато приближи врѣме-то на плодове-тъ, проводи слугы-тъ си до земледѣлцы-тъ да зематъ плодове-тъ му.

ѿе. ꙗко ѣмше дѣла теле рабѡвъ ѿгнѡ, ѡваго оубѡ вѣша, ѡваго же оубѣша, ѡваго же каменїемъ побѣша.

ѿб. ꙗко послѣ ꙗко рабы мнѡжайша первыхъ: ꙗко сотвориша ѿмъ такоже.

ѿв. Послѣдїи же послѣ къ нимъ сїа своего, глагола: оусрамѣтсѣ сїа моего.

ѿг. Дѣла теле же вѣдѣвше сїа, рѣша къ себѣ: сїи єсть наслѣдникъ: прїидїте, оубїемъ ѿгнѡ, ꙗко оудержимъ достоѣнїе ѿгнѡ.

ѿд. ꙗко ѣмше ѿгнѡ ꙗзведѡша вѡнъ ꙗзъ вїнограда, ꙗко оубѣша.

ѿе. ѿгдѡ оубѡ прїидетъ гдїи вїнограда, что сотвориѣтъ дѣла телемъ тѣмъ;

ѿб. Глаголаша ѿмъ: слыхъ слы погвѣиѣмъ ѿхъ, ꙗко вїноградъ предаѣтъ ꙗкимъ дѣла телемъ, ꙗже воздаѣтъ ѿмъ плоды во времена своѣ.

ѿв. Глагола ѿмъ їисъ: иѣсте ли члѣи никомїе въ писанїихъ; камень, ѿгнѡже не въ радѡ сотвориша зиждущїи, сїи вѣсть во главѡ оубѡ гла. ѡ гдѣ вѣсть сїе, ꙗко єсть дївно во очїю вѣшею.

ѿг. Сегнѡ радїи глаголю вамъ, ѿкѡ ѡнїметсѣ ѡ вѣсѡ црѣвїе бжїе, ꙗко даѣтсѣ ꙗзыкъ творѣщемъ плоды ѿгнѡ.

ѿд. ꙗко падѣи на каменїи сѣмъ, сокршїтсѣ: ꙗко на немъже падѣтъ, соотрїетъ ꙗ.

ѿе. ꙗко слышавше архїереѣ ꙗко фарїсеѣ прїитчи ѿгнѡ, разсмыѣша, ѿкѡ ѡ ꙗхъ глаголетъ:

ѿв. ꙗко ꙗцїи ѿгнѡ їаѣи, оубѡшасѣ народѡ, понеже ѿкѡ прѡрока ѿгнѡ ѿмѣхъсѣ.

ГЛАВА Кѡ.

ѿ. ꙗко ѡвѣщавъ їисъ, ꙗко рече ѿмъ въ прїтчахъ, глагола:

б. Оубѡдѡбнѣсѣ црѣвїе нѣное члѣкъсѣ црїѡ, ꙗже сотвориѣ браки сїи своимъ:

35. И земледѣлци-тѣ уловихъ слугы-тѣ му, единого бихъ, другыго убихъ, а на другыго каменіе хвърлихъ.

36. Пакъ проводи други слугы по много отъ първы-тѣ; и сторихъ и тѣмъ такожде.

37. Напокопъ проводи при тѣхъ сына си, и думаше: Ще ся засрамятъ отъ сына ми.

38. Но земледѣлци-тѣ като видѣхъ сынъ-тѣ, рекохъ помежду си: Тойзи е наслѣдникъ-тѣ; елате да го убіемъ, и да усвоимъ наслѣдіе-то му.

39. И като го уловихъ изведохъ го вънъ отъ лозіе-то и убихъ го.

40. И тѣй кога дойде стопанинъ-тѣ на лозіе-то, какво ще стори на тѣзи земледѣлцы?

41. Казувать му: Злы-тѣ злѣ ще погуби, и лозіе-то ще даде подъ наемъ на други земледѣлцы, конто ще му въздадѣтъ плодове-тѣ на врѣме-то имъ.

42. Казува имъ Исусъ: Не сте ли прочели никога въ писанія-та; Камькъ-тѣ, който отхвърлихъ зидаи-тѣ, той станъ глава на ягълъ-тѣ; отъ Господа бы това, и е чудно въ очи-тѣ наши?

43. За това ви казувамъ, че ще ся отнеме отъ васъ царство-то Божіе, и ще ся даде на народъ който ще прави плодове-тѣ му.

44. И който падне на тойзи камькъ, ще ся строши; а на когото падне, ще го смаже.

45. И като чухъ първосвященници-тѣ и Фарисен-тѣ притчы-тѣ му, познахъ че за тѣхъ казва;

46. И искахъ да го уловѣхъ, но убояхъ ся отъ народа, понеже както пророкъ го нмахъ.

ГЛАВА 22.

1. И отвѣща Исусъ и говоряше имъ пакъ съ притчы, и казуваше:

2. Уподоби ся царство небесно на чловѣкъ царь, който направи свадбѣ на сына си;

Г. И послѣ рабѣ своѣ призвати звѣнныя на браки: и не хотѣху прїити.

Д. Наки послѣ ины рабѣ, глгола: рцыте звѣннымъ: сѣ овѣдѣ мой оуготоваху, юнцы мой и оупитѣннаѣ исколенѣ, и всѣ готѣва: прїидите на браки.

Е. Оны же некрѣгше ѿидоша, овѣ оубо на селѣ своё, овѣ же на кѣпан своѣ:

Ж. Прочїи же ѣмше рабѣвъ ѣгѣ, досадиша имъ, и оубиша ихъ.

З. И слышавъ царь тоѣ, разгнѣвася: и пославъ вѣла своѣ, погуби оубицы оны, и градъ ихъ зажже.

И. Тогда глагола рабѣмъ своимъ: бракъ оубо готѣвъ ѣсть, звѣнныи же не быша достѣйны.

К. Идите оубо на иехѣдища пстѣи, и ѣлицѣхъ ѣще ѿбрацїете, призовите на браки.

Г. И ишѣдше рабѣ оны на распѣтїѣ, собраша всѣхъ, ѣлицѣхъ ѿбрѣтоша, злыхъ же и добрыхъ: и исполнися бракъ возлежѣщихъ.

Л. Ишѣдъ же царь видѣти возлежѣщихъ, видѣ тѣ чело-вѣка не ѿколѣна во ѿдѣлїи брачное:

В. И глгола ѣмѣ: дрѣже, какъ вшѣлъ ѣси сѣмѣ не имѣи ѿдѣлїѣ брачна; оны же оумолча.

Г. Тогда рече царь слугамъ: сѣзавше ѣмѣ рѣцѣ и нѣзѣ, возмїте ѣгѣ и ввѣрзїте во тмѣ кромѣшию: тѣ вѣдетъ плачь и скрѣжетъ зѣвѣмъ.

Д. Мнози бо сѣтъ звѣни, малѣ же избранныхъ.

Е. Тогда шѣдше фарїсѣе, совѣтъ воспрїѣша, ѣкѣ да ѿкольстѣтъ ѣгѣ слѣвомъ.

Ж. И посылаютъ къ немѣ оученикѣ своѣ со ирѣдїаны, глаголюще: Оучїю, вѣмъ, ѣкѣ истиненъ ѣси, и пстїи Бжїю воїстиннѣ оучїиши, и нерадїиши ни ѿ комъже: не зрїиши бо на лицѣ члѣвѣкомъ.

З. Рцы оубо намъ, чтогнѣсѣ мнїтъ; достѣйно ли ѣсть дѣти кнѣсонъ Кѣсаревн, или нї;

3. И распроводи слугы-тъ си да призовѣтъ званны-тъ на свадьбѣ-тъ; и не рачахъ да дойдѣтъ.

4. Пакъ проводи други слугы, и казуваше: Речѣте на званны-тъ: Ето обѣдѣ-тъ си приготвихъ; юнци-тъ ми и огоени-тъ сѣ заклани, и всичко е готово; дойдѣте на свадьбѣ.

5. Но тѣ не радихъ, и разодохъ ся, единъ на шивѣ-тъ си, а другъ на търговѣ-тъ.

6. А други-тъ уловихъ слугы-тъ му та *гы* обезчестихъ и убихъ *гы*.

7. Като чу *това* царь-тъ разгнѣви ся, и проводи войскы-тъ си, та погуби онѣзи убійцы, и градъ-тъ имъ изгори.

8. Тогази казува на слугы-тъ си: Свадба-та вече е готова, а призвани-тъ не быхъ достойни.

9. И тѣй идѣте на кръстопѣтища-та и колкото че намѣрите, призовѣте *гы* на свадьбѣ.

10. И излѣзохъ онѣзи слугы по пѣтища-та, та събрахъ всичкы колкото намѣрихъ злы и добры; и напълни ся свадьба-та съ гостіе.

11. И като влѣзе царь-тъ да прѣгледа гостіе-тъ, видѣ тамъ чловѣкъ не облеченъ съсъ свадьбарскѣ дрехѣ:

12. И казува му: Пріятелю, *ты* какъ си влѣзълъ тука като нѣмашъ свадьбарскѣ дрехѣ? А той замълчѣ.

13. Тогази рече царь-тъ на слугы-тъ: Вържѣте му позѣ-тъ и рѣцѣ-тъ, дигнѣте го, и хвърлѣте го въ вѣнши-тъ тѣмни-тъ; тамъ ще бѣде плачъ и скърцаніе съсъ жѣбы:

14. Защото мнозина сѣ звани, а малцина избрани.

15. Тогази отидохъ Фарисей-тъ и свѣѣтувахъ ся какъ да го впримчѣтъ въ думѣ.

16. И проваждатъ до него ученицы-тъ си наедно съ Продіаны-тъ, и казувахъ: Учителю, знаемъ че ты си правъ и Божій-тъ пѣтъ въ истинѣ поучавашъ, и отъ никого не тя е грыжа; защото не гледашъ на лице на чловѣцы-тъ.

17. Кажй ни прочее, ты какъ мнишь? право ли е да давамы данъ на Кесаря, или не?

иі. Разсмѣвз же Іисъз азкаѡство ѿхъ, рече: что ма ѿскашѡете, лицемѣри;

ѡі. Покажіте ми златицѡ кинсоуицю. Оиі же принесоша ѣмѡ пѣназь.

к. И глагола ѿмъ: чій Образъ сѣй ѿ написаніе;

ка. И глаголаша ѣмѡ: Кесаревъ. тогда глагола ѿмъ: воздадите оубо Кесарева Кесарю: ѿ Пѣѡа Пѣови.

кв. И слышавше, дивѡшася: ѿ ѡстаѡльше ѣго ѡидѡша.

кг. Въ тоі денъ пристѡпиша къ немѡ саддукѣе, ѿже гл҃голютъ не быти воскресѣнію, ѿ вопросиша ѣго,

кд. Гл҃голюще: Оучителю, Моѡсѣй рече: ѡже кто оумретъ не ѿмыи чл҃вкъ, да поиметъ братъ ѣгѡ женѡ ѣгѡ, ѿ воскре- ситъ сѣма брата своего.

ке. Пѣша же въ насъ сѣмъ братіа: ѿ перѡый ѡженса оумре: ѿ не ѿмыи сѣмене, ѡстави женѡ свою брата своему.

кз. Такожде же ѿ вторыи, ѿ третій, даже до седмагѡ.

кз. Послѣди же всѣхъ оумре ѿ женѡ.

ки. Въ воскресѣніе оубо, которагѡ ѡ седмихъ бѣдетъ женѡ; всі во ѿмѣша ѡ.

ка. ѡѡѡщавъ же Іисъз рече ѿмъ: прелымаѣтеса, не вѣдѡще писаніа, ни силы Пѣѡа.

л. Въ воскресѣніе во ни женѡтса, ни посагаютъ, но ѡкѡ ѡг҃ли Пѣѡи на нѣсѡ сѣтъ.

ла. ѡ воскресѣніи же мѣртѡыхъ, пѣсте ли чл҃в речѣннагѡ вѡмъ Пѣомъ, гл҃голющимъ:

лв. ѡзъ ѣсмы Пѣхъ ѡвраѡмовъ, ѿ Пѣхъ ѡсаѡковъ, ѿ Пѣхъ ѡакѡѡѡ; пѣсть Пѣхъ Пѣхъ мѣртѡыхъ, но Пѣхъ живыхъ.

лг. И слышавше народи дивѡхсѡ ѡ оучѣніи ѣгѡ.

лд. Фарісѣе же слышавше, ѡкѡ посрами саддукѣн, со- брѡшасѡ въспѣ.

ле. И вопроси ѣдинъ ѡ нихъ законоучитель, ѿскашѡа ѣго, ѿ глагола:

лз. Оучитю, каа заповѣдь боольшѡ ѣсть въ законѣ;

18. А Иисусъ позна лукавство-то нмъ, и рече : Защо мя искушавате, лицемъри ?

19. Покажѣте ми монетѣ-тѣ на дань-тѣ. И тѣ му донесохъ единъ пѣнязь.

20. И казува нмъ : Чій е тойзи образъ и надписъ-тъ ?

21. Казувать му : Кесаревъ. Тогази нмъ казува : Като е тѣй, отдавайте Кесаревы-тѣ Кесарю, а Божіи-тѣ Богу.

22. И като чухъ зачудихъ ся, и оставихъ го и отидохъ си.

23. Въ сѣщій-тъ день дойдохъ при него Саддукеи, които казуватъ че нѣма възкресеніе ; и попытахъ го,

24. И казувахъ : Учителю, Моисей рече : Ако умре нѣкой безъ чада, да ся ожени братъ му за женѣ му, и ще възстави сѣме на брата си.

25. А между насъ имаше седмина братія ; и първий-тъ ся ожени и умрѣ ; и като нѣмаше сѣме остави женѣ си на брата си ;

26. Подобно и второй-тъ, и третій-тъ, до седмий-тъ.

27. А подиръ всички-тѣ умрѣ и жена-та.

28. И тѣй въ възкресеніе-то на кого отъ седмъ-тѣ ще бѣде жена ? защото всички-тѣ ѣхъ имахъ.

29. Отговори Иисусъ и рече нмъ : Заблуждавате, понеже не знаете писанія-та, нито силѣ-тѣ Божіи,

30. Защото въ възкресеніе-то нито ся женятъ, нито за мжжъ отивать, но като ангели Божіи сѣ на небе-то.

31. А за възкресеніе-то на мъртвы-тѣ, не сте ли чели речено-то вамъ отъ Бога, който казува :

32. Азъ съмъ Богъ Авраамовъ, и Богъ Исааковъ, и Богъ Іакововъ ? Богъ не е Богъ на мъртвы-тѣ, но на живы-тѣ.

33. И като чухъ народъ-тъ, удивлявахъ ся на поученіе-то му.

34. А Фарисеи-тѣ като чухъ че затули на Саддукеи-тѣ уста-та, събрахъ ся наедно.

35. И отъ тѣхъ единъ законникъ, попыта го, за да го искушава, и каза :

36. Учителю ! Коя заповѣдь е голѣма въ законъ-тъ ?

37. А Ісусъ му рече: Да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко—то си сърдце, съсъ всичкъ—тъ си душъ и съсъ всичкый—тъ си умъ.

38. Тази е първа и голѣма заповѣдь.

39. А втора подобна на нейъ: Да възлюбишь ближній—тъ си както себе си.

40. На тѣзи двѣ—тъ заповѣди всичкый—тъ законъ и пророци—тъ висятъ.

41. И като бѣхъ събрани Фарисен—тъ, попыта гы Ісусъ,

42. И каза: Какъ мыслите за Христа? Чій сынъ е? Казувать му: Давидовъ.

43. Казува имъ: Какъ прочее Давидъ духомъ го нарича Господь, и казува:

44. Рече Господь на Господа моего: сѣдни отъ деснъ—тъ ми странъ, докль положѣхъ врагове—тъ ти подножіе на нозѣ—тъ ти?

45. И тѣй, ако Давидъ го нарича Господь, какъ *да* му е сынъ?

46. И никой не можаше да му отговори нито рѣчь: нито пакъ дързнъ пѣкой отъ тойзи день вече да го попыта нѣщо.

ГЛАВА 23.

1. Тогази Ісусъ продума на народъ—тъ и на ученицы—тъ си,

2. И каза: На сѣдалище—то Моисеево сѣдиѣхъ книжници—тъ и Фарисен—тъ:

3. Всичко прочее което ви рекътъ да пазите, пазѣте и правѣте; но по дѣла—та имъ не правѣте; понеже говорятъ, а не правятъ.

4. Защото свързувать бремена тежки и млчны за носеніе, и турять *гы* на чловѣцы—тъ на плещы—тъ; а пакъ, не рачать нито съ прѣстъ—тъ си да гы повдигнатъ.

5. И правятъ всичкы—тъ си дѣла, за да бждѣтъ видѣни отъ чловѣцы—тъ. И разширяватъ пазилкы—тъ си и правятъ голѣмы полы—тъ на дрехы—тъ си,

6. И обычатъ първо—то мѣсто на вечеранія—та, и прѣдди—тъ сѣдалища въ съборища—та,

з. ꙗко ѡбѣщанїа на торжищахъ, ꙗко зѡвѣтисѧ ѡ челоуѣкѣхъ : оучителю, оучителю.

и. ꙗкоже не нарицайтесѧ оучители : еди́нъ бо ѣсть ва́шъ оучитель, Хрѣ́то́съ : всѣ же вы бра́тїа ѣ́стѣ.

а. ꙗко Ѡца́ не зовѣте себѣ на землѣ : еди́нъ бо ѣсть Ѡ́цъ ва́шъ, ꙗ́же на нѣбѣхъ.

г. Ни́же нарицайтесѧ наста́вники : еди́нъ бо ѣсть на́ста́вникъ ва́шъ, Хрѣ́то́съ.

аг. Бо́лїи же възвѣстѣте, да вѣдѣтъ ва́мъ сла́ва.

в. ꙗ́же бо вознесѣтсѧ, смири́тсѧ : ꙗко смира́айсѧ, вознесѣтсѧ.

гг. Го́ре ва́мъ кни́жники ꙗко фарїсе́е лицемѣри, ꙗ́ко за́творяете црѣ́вїе нѣ́ное пре́д челоуѣки : вы бо не вхо́дите, ни вхо́дящихъ ѡста́вляете внѣти.

агг. Го́ре ва́мъ кни́жники ꙗко фарїсе́е лицемѣри, ꙗ́ко снѣ́да́ете до́мы вдовѣцъ, ꙗко вино́ю далѣ́че моли́твы твора́ше : сегѡ́ ра́ди ли́шшее прї́имете ѡсужде́нїе.

ег. Го́ре ва́мъ кни́жники ꙗко фарїсе́е лицемѣри, ꙗ́ко пре́ходите мо́ре ꙗко сѣ́шъ, сотвори́ти еди́наго прише́льца : ꙗко е́гда вѣ́дѣтъ, твори́те е́го сы́на ге́енны сѣ́гѣ́йша ва́съ.

егг. Го́ре ва́мъ вождѣ́и слѣ́пїи, глаго́лющїи : ꙗ́же ѡ́це кле́нѣтсѧ црѣ́квию, ни́чесо́же ѣ́сть : а́ ꙗ́же кле́нѣтсѧ злѡ́томъ црѣ́ковнымъ, до́лженъ ѣ́сть.

зг. Бѣ́ши ꙗко слѣ́пїи, что́ бо бо́лѣе ѣ́сть, злѡ́то ли, ꙗ́ли црѣ́ковь, свѣта́иша злѡ́то ;

и. ꙗ́же ꙗ́же кле́нѣтсѧ Ѡ́лтаремъ, ни́чесо́же ѣ́сть : а́ ꙗ́же кле́нѣтсѧ да́ромъ, ꙗ́же верхъ е́го, до́лженъ ѣ́сть.

агг. Бѣ́ши ꙗко слѣ́пїи, что́ бо бо́лѣе, да́ръ ли, ꙗ́ли Ѡ́лтарь свѣта́й да́ръ ;

к. ꙗ́же о́убо кле́нѣтсѧ Ѡ́лтаремъ, кле́нѣтсѧ ѡ́мъ, ꙗко сѣ́щимъ верхъ е́го :

ка. ꙗ́же ꙗ́же кле́нѣтсѧ црѣ́квию, кле́нѣтсѧ е́ю, ꙗко живѣ́ющимъ възвѣ́стїи :

7. И поздравенія-та по пазарь-тъ, и да имъ выкатъ челоуѣцн-тъ, учителю, учителю.

8. Но вы не ся наричайте учителя; защото единъ е вашій-тъ учитель, Христосъ; а всица вы братія сте.

9. И никого на земѣ-тъ не дѣйте нарича Отецъ вашъ; защото единъ е вашій Отецъ, който е на небеса.

10. Нищо наставници ся наричайте; защото единъ е вашій-тъ наставникъ, Христосъ.

11. И най голѣмый-тъ отъ васъ, да бѣде вамъ слуга.

12. А който възнесе себе си, ще ся смири; и който смири себе си, ще ся възнесе.

13. Но горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеуѣри; защото затваряте царство-то небесно прѣдъ челоуѣцн-тъ; понеже вы не влѣзвате, нищо които влѣзувать оставяте да влѣзжтъ.

14. Горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеуѣри; защото испояждате домове-тъ на вдовицы-тъ, и за причинѣ правите дългы молитвы; заради това по голѣмо осажданіе ще приимете.

15. Горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицеуѣри; защото море-то и суши-тъ обхождате, за да направите одного прозелита, и когато бѣде, направяте го дважды повече отъ васъ сынъ на пѣкълъ-тъ.

16. Горко вамъ, водители слѣпи, които казувате: Който ся закъне въ храмъ-тъ, не е нищо: но който ся закъне въ злато-то на храмъ-тъ, задължава ся.

17. Безумни и слѣпи, че кое е по голѣмо, злато-то, или храмъ-тъ който освятява злато-то.

18. И който ся закъне въ олтарь-тъ, не е нищо; но който ся закъне въ даръ-тъ, който е върху него, задължава ся.

19. Безумни и слѣпи; че кое е по голѣмо, даръ-тъ ли, или олтарь-тъ, който освятява даръ-тъ?

20. И тѣй който ся е заклѣлъ въ олтарь-тъ, заклѣва ся въ него, и во всичко що е на него.

21. И който ся е заклѣлъ въ храмъ-тъ, заклѣва ся въ него, и въ тогози който живѣе въ него.

кв. И кленійса нѣсѣмъ, кленѣтса престоломъ Бжїимъ, и сѣдѣющимъ на немъ.

кг. Горе вамъ книжники и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ ѿдесѣтствуете мѣтвѣ и копру и кумїнѣ, и ѡстависте вѣщаа закона, сѣдѣ и мѣлостъ и вѣрѣ: сїѧ же подобаше творїти, и ѡнѣхъ не ѡставляти.

кд. Рожди слѣпїи, ѡцѣждающїи комарї, велкѣды же пожирѡюще.

ке. Горе вамъ книжники и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ ѡчищѣете вѣнѣшнее стклѧницы и блѡда, вострѣдѣ же сѣтъ полни хищенїѧ и неправды.

кз. Фарїсѣе слѣпїи, ѡчїсти прѣжде востреннее стклѧницы и блѡда, да бѣдетъ и вѣнѣшнее нѣхъ чїсто.

кѣ. Горе вамъ книжники и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ подобитеса гробѡмъ повѣпленнымъ, иже вѣдѣдѣ о҃бѡ ѡблѡются краснѣ, вострѣдѣ же полни сѣтъ костей мѣртвыхъ и всѧкїѧ нечистоты.

кн. Тѧкѡ и вы, вѣдѣдѣ о҃бѡ ѡблѡетеса челоѡбѣкѡмъ праведни, вострѣдѣ же ѣстѣ полни лицемѣрїѧ и беззаконїѧ.

кѡ. Горе вамъ книжники и фарїсѣе лицемѣри, ꙗкѡ зїждѣте гробы прорѡческїѧ, и красѣте рѣки праведныхъ,

л. И глаголете: ѡще выхѡмъ быти во дни Ѡцѣ нашихъ, не выхѡмъ о҃бѡ Ѡвїшницы имъ быти въ кровї прѣрѡкѣ.

ла. Тѣмже самїи свидѣльствуете себѣ, ꙗкѡ сынове ѣстѣ ѡзбївшихъ прѣрѡки:

лв. И вы исполните мѣрѣ Ѡцѣ вашихъ.

лг. Смїѧ, порождѣнїѧ ѣхїданѡва, ꙗкѡ о҃бѣжитѣ ѡ сѣдѣ Ѡгна геѣнскагѡ;

лд. Сегѡ радїи сѣ ѡзѣ послѡ къ вамъ прѣрѡки и премѣдры и книжники: и ѡ нѣхъ о҃бѣйте и распнете, и ѡ нѣхъ бїете на сонмищахъ вашихъ, и ѡзженѣте ѡ града во градъ:

лє. ꙗкѡ да прїидетъ на вы всѧка кровь праведна, про-

22. И който ся е заклѣлъ въ небе-то, заклѣва ся въ прѣстолѣ-тъ Божій, и въ тогози който сѣди на него.

23. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣрни; защото давате десетѣкъ на мятѣж-тѣ, на копарѣ-тъ и на киміонѣ-тъ; и оставихте по важны-тѣ нѣща на законѣ-тъ, правосѣдіе-то, милость-тѣ и вѣрѣж-тѣ; тѣхъ трѣбаше да правите, и онѣзи да не оставяте.

24. Водители слѣпи, които комарѣ-тъ прѣцѣждате, а камиля-тѣ поглыщате.

25. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣрни; защото очистяте външно-то на чашѣ-тѣ и на блюдо-то, а отвѣтрѣ сѣ пълны съ грабеніе и неправдѣ.

26. Фарисее слѣпый, очисти първомъ отвѣтрѣ чашѣ-тѣ и блюдо-то, да бѣде и външно-то имъ чисто.

27. Горко вамъ книжници и Фарисен, лицеѣрни; защото приличате на гробища варосаны, които изотвѣнѣ ся виждатъ хубавы, а отвѣтрѣ сѣ пълны съ кости отъ мъртвы, и съсъ всякакѣ нечистотѣ.

28. Така и вы извѣнѣ ся виждате на челоѣцы-тѣ праведни, по извѣтрѣ сте пълни съ лицеѣріе и беззаконіе.

29. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицеѣрни; защото изграждате гробища-та на пророцы-тѣ, и украшавате памятницы-тѣ на праведны-тѣ:

30. И казувате: Ако бѣхмы были въ дни-тѣ на бащы-тѣ си, не быхмы были тѣхни съучастници въ крѣвь-тѣ на пророцы-тѣ.

31. Така що свидѣлствувае на себе си, че сте сынове на тѣзи, които избихѣ пророцы-тѣ;

32. Дополнѣте и вы мѣркѣ-тѣ на бащы-тѣ си.

33. Зміи, рожбы ехиднины! Какъ ще избѣгнете отъ осѣжда-ніе-то въ пыкълѣ-тъ?

34. За това, ето, азъ проваждамъ до васъ пророцы и прѣмѣдры и книжницы; и отъ тѣхъ ще убіете и ще распнете, и отъ тѣхъ ще біете въ съборница-та си, и ще гы гоните отъ градъ въ градъ;

35. За да дойде на васъ всяка крѣвь праведна, пролѣна на

ливаемаа на землѣ, ѿ крѣве Івела прѣведнагѡ, до крѣве Захарїи сына Варахїнна, єгоже оубїсте междѡ црковїю ѿ Олтарѣмѡ.

Ѧ. Ѧмїнь глаголю вамъ, ѿкѡ прїидѡтъ всѧ сїѧ на рѡдъ сїй.

Ѧз. Іерусалиме, Іерусалиме, ѡзвївый пррѡки ѿ каменїемъ покивалїи пѡсланныа къ тебѣ, колькраты восхотѣхъ собратїи чѡда твоѧ, ѿкоже собираѡтъ кокошъ птенцы своѧ подъ крилѣ, ѿ не восхотѣсте ;

Ѧи. Сѣ ѡставляѡтся вамъ дѡмъ вашъ пѡстѡ.

Ѧѡ. Глаголю ко вамъ, ѿкѡ не ѡмате менѣ вїдѣти ѡсѣлѣ, дондеже речѣте : блгословѣнъ градъ ѡ ѡма Гдѣне.

ГЛАВА КД.

Ѧ. Ѣ ѡзшѣдъ Іисъ, ѡдѡше ѡ цркѡе : ѿ пристѡпїша къ немѡ оубїденицы єгѡ показати ємѡ здѡнїѧ цркѡвнаѧ.

Ѧ. Іисъ же речѣ ѡмъ : не вїдите ли всѧ сїѧ ; Ѧмїнь глаголю вамъ, не ѡмать ѡстѡти здѣ камень на камени, ѡже не разорїтсѧ.

Ѧ. Сѡдѡшъ же ємѡ на горѣ Олевїнстѣй, пристѡпїша къ немѡ оубїденицы наединѣ, глаголюще : рцы намъ, когдѧ сїѧ бѡдѡтъ ; ѿ что єсть знѡменїе твоегѡ прїшѣствїѧ, ѿ кончїна вѣка ;

Ѧ. Ѣ ѡвѣщавъ Іисъ речѣ ѡмъ : блюдїте, да нїктоже васъ прельстїтъ.

Ѧ. Мнози ко прїидѡтъ во ѡма моѣ, глаголюще : Ѧзъ єсмь Хртѡсъ : ѿ мнози прельстѡтъ.

Ѧ. Оубїшати же ѡмате крѡни ѿ слышанїѧ бранѣмъ. зрїте, не оубїсѡитсѧ : подѡбѡетъ ко всѣмъ сїмъ быти : но не тогдѧ єсть кончїна.

Ѧ. Востѡнетъ ко ѡзыкъ на ѡзыкъ, ѿ царство на царство : ѿ бѡдѡтъ глѡди ѿ пѡгѡбы ѿ трѡси по мѣстѡмъ.

Ѧ. Всѧ же сїѧ начало колѣземъ.

земиж-тъ, отъ кръвь-тъ на праведнаго Авеля, до кръвь-тъ на Захаріѣж сына Варахіева, когото убихте между храмъ-тъ и олтарь-тъ.

36. Истинѣж ви казувамъ : Всичко това ще дойде на тойзи родъ.

37. Іерусалиме, Іерусалиме, *ты* що избивашъ пророцы-тъ и съ каменіе убивашъ проводены-тъ до тебе, колко пѣти поискахъ да съберѣж твои-тъ чада, както прибира кокошка пилцы-тъ си подъ крыль-тъ си, и не рачихте !

38. Ето оставя ся замъ домъ-тъ вашъ пустъ.

39. Защото, казувамъ ви : Нѣма да мя видите отъ нынѣ до когато речете : Благословенъ който иде въ име Господне.

ГЛАВА 24.

1. И като излѣзе Іисусъ, отхождаше си отъ храмъ-тъ ; и пристѣпихъ ученици-тъ му да му покажѣтъ зданія-та на храмъ-тъ.

2. А Іисусъ имъ рече : Не видите ли всичко това ? истинѣж ви казувамъ : Нѣма да остане тука камѣкъ на камѣкъ, който да ся не съсыпѣ.

3. И когато сѣдѣше на горѣ-тъ Елеонскѣ, дойдохъ при него ученици-тъ му на странѣ, и казувахъ : Кажѣ ни, кога ще бѣде това, и що е знаменіе-то на твое-то пришествіе, и на свършеніе-то на вѣка ?

4. Отвѣща Іисусъ и рече имъ : Пазѣте ся да ви не прѣльсти нѣкой ;

5. Защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име да казувать : Азъ съмъ Христосъ, и ще прѣльстятъ мнозина.

6. И ще чуете бойове, и слухове военны. Гледайте, недѣйте ся смущава : понеже всичко това трѣба да бѣде ; но не е още скончаніе-то.

7. Защото ще възстане народъ врѣхъ народъ, и царство врѣхъ царство ; и ще бѣдѣтъ на мѣста гладове, морове и трусове.

8. И всичко това *ще бѣде* начало на болѣжни.

д. Тогда предадѣтъ вы въ скѣрби, ѿ оубѣи́отѣ вы: ѿ бѣдете ненавидими всѣми ѡзыки и́мене моего́ ради.

і. И тогда соблазнѣтѣ мнози, ѿ дрѣгѣ дрѣга предадѣтъ, ѿ возненавидѣтъ дрѣгѣ дрѣга.

іі. И мнози аже пророцы востѣнѣтъ, ѿ прельстѣтъ мно́гѣхъ.

ііі. И за оумноженіе беззаконіа, ѡсѣкнетѣ любѣ мно́гихъ:

іііі. Претерпѣвый же до конца, той спасѣтѣ.

ііііі. И проповѣстѣ сѣ ѡмѣ црѣвіа по всѣй вселеннѣй, во свидѣтельство всѣмъ ѡзыкомъ. и тогда прійдетѣ кончина.

іііііі. Тогда оубо оузрите мѣрзость запустѣніа, реченнѣю Данииломъ пророкомъ, стоѣщѣ на мѣстѣ стѣ: иже чтѣтъ, да разсмѣтѣ:

ііііііі. Тогда ссѣи во іудѣи да бѣжѣтъ на горы:

іііііііі. И иже на кровѣ, да не сходитѣ взѣти, іаже въ домѣ оубо:

ііііііііі. И иже на селѣ, да не возвратитѣ вспѣть взѣти ризъ своихъ.

іііііііііі. Горѣ же непразднымъ ѿ доѣщимъ въ тѣхъ днѣхъ.

ііііііііііі. Молитѣся же, да не бѣдетѣ бѣгство ваше въ зимѣ, ни въ сѣбѣхъ.

іііііііііііі. Бѣдетѣ во тогда скорѣхъ вѣліа, іако́ва же не была ѿ начала міра досѣхъ, ниже имѣть быти.

ііііііііііііі. И ѡше не быша прекратѣлися днѣ ѡны, не бы оубо спасѣся всѣхъ плоть: ѡбрѣанныхъ же ради прекратѣтѣся днѣ ѡны.

іііііііііііііі. Тогда ѡше кто речѣтъ вамъ: сѣ здѣхъ Хрѣтосъ, или ѡндѣхъ: не имѣте вѣры.

ііііііііііііііі. Востѣнѣтъ бо ажехрѣсти ѿ аже пророцы, ѿ дадѣтъ знаменіа вѣліа ѿ чюдеса, іакоже прельстити, ѡше возможно, ѿ ѡбрѣанныхъ.

іііііііііііііііі. Сѣ прѣжде рѣхъ вамъ.

9. Тогази ще вы прѣдадѣтъ на мѣжы, и ще вы убійѣтъ, и ще бѣдете ненавидѣани отъ всичкы-тѣ народи заради мое-то име.

10. И тогазы мнозина ще ся соблазнѣтъ; и единъ другій ще ся намразятъ.

11. Много лжепророци ще ся повдигнѣтъ и ще прѣлѣстятъ мнозина.

12. И поради умножаваніе-то на беззаконіе-то, на мнозина любовь-та ще охладѣе.

13. А който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

14. И това евангеліе на царство-то ще ся проповѣда по всичкъ вселеніѣ, за свидѣтелство на всичкы-тѣ народы; и тогазы ще дойде свѣршеніе-то.

15. И тѣй, когато видите мързость-тѣ на запусѣніе-то, реченіѣ-тѣ отъ пророка Данила, че стои на свято-то мѣсто, (който чете нека разумѣва):

16. Тогазы, които сѣ въ Іудеѣ, да бѣгатъ по горы-тѣ;

17. Който *ся намери* на покрывъ-тѣ, да не слѣзува за да земе нѣщо отъ кѣщѣ-тѣ си:

18. И който *ся намери* на нивѣ, да ся не враща назадъ да земе дрехы-тѣ си.

19. А горко на непразны-тѣ и на доящы-тѣ прѣзъ онѣзи деніе.

20. И молѣте ся, да ся не случи бѣганіе-то ви зимѣ, или въ сѣботенъ день:

21. Защото тогази ще бѣде скѣрбъ голѣма, каквато не е была отъ начало на свѣтъ-тѣ до нынѣ, нито ще да бѣде.

22. И ако да ся не скратяхъ онѣзи деніе, ни една плѣть не бы ся избавила; но заради избранны-тѣ, онѣзи деніе ще ся скратятъ.

23. Тогазы ако ви рече нѣкой: Ето, тука е Христосъ, или тамъ; не вѣрувайте.

24. Защото ще възстанѣтъ лжехристи и лжепророци, и ще покажѣтъ голѣмы знаменія и чудеса, така що да прѣлѣстятъ, ако е възможно, и избранны-тѣ.

25. Ето, прѣдсказахъ ви.

ѳз. Ёще оубо рекѣтъ вамъ: сѣ въ пѣстыни ѣсть: не ѣздыте. сѣ въ сокровищахъ: не имѣте вѣры.

ѳз. Ёкоже бо молніа ѡсходитъ ѿ востѣкъ ѡ ѡблѣетса до запада: такъ бѣдетъ пришествіе Сѡа чловѣческаго.

ѳн. Иѡже бо ѡще бѣдетъ трѣпъ, тамъ совершѣтса Ѧрлі.

ѳо. Ёбїе же по скорби днїи тѣхъ, солнце померкнетъ, ѡ лунѣ не дастъ свѣта своего, ѡ звѣзды спадѣтъ съ нѣбѣ, ѡ сілы нѣбныя подвигнѣтса.

ѳ. Ѣ тогда ѡбїтса знаменіе Сѡа чловѣческаго на нѣбї: ѡ тогда восплачѣтса всѧ кѡлѣна землѣ, ѡ оузратъ Сѡа чловѣческаго, градѣща на Ѧблацѣхъ нѣбныхъ съ сілою ѡ славою многою.

ѳа. Ѣ послетъ Ёгглы своѧ съ трѣбнымъ гласомъ вѣлїимъ, ѡ совершѣтъ ѡбрѣнныа ѣгѡ ѿ четырехъ вѣтръ, ѿ конѣцъ нѣбъ до конѣцъ ѡхъ.

ѳв. Ѧ смокѡвницы же нагнѣтса прїтчи: ѣгда оубѡ вѣа ѣа бѣдѣтъ млада, ѡ лїствїе прозѣбенѣтъ, вѣдите, ѡкѡ блїзъ ѣсть жѣтва:

ѳг. Такъ ѡ вѣ, ѣгда вѣдите сѡа всѧ, вѣдите, ѡкѡ блїзъ ѣсть при двѣрехъ.

ѳд. Ёмїнь глаголю вамъ, не мїмоѣдетъ рѡдъ сѣй, дондеже всѧ сѡа бѣдѣтъ.

ѳе. Тбо ѡ землѣ мїмоѣдетъ, словеса же моѧ не мїмоѣдѣтъ.

ѳз. Ѧ днїи же томъ ѡ часѣ нїктоже вѣсть, ни Ёгглі нѣнїи, токумъ Сѡцъ мой ѣдїиъ.

ѳз. Ёкоже бо бытъ во днїи Нѡевы: такъ бѣдетъ ѡ пришествіе Сѡа чловѣческаго.

ѳн. Ёкоже бо вѣхъ во днїи прѣжде потѡпа, ѡдѣше ѡ пїюще, женѣщеса ѡ посагающе, до негѡже днѣ внїде Нѡе въ ковчѣгъ:

26. И тъй, ако ви рекжѣтъ: Ето го, въ пустыниѣ-тъ е; не излѣзвайте; Ето го во вътрешни-тъ стан; не вѣрувайте.

27. Защото както свѣтканица-та излѣзува отъ истокъ, и свѣтнува до западъ, така ще бѣде и пришествіе-то на Сына чловѣческаго.

28. Защото дѣто бѣде мрыша-та, тамъ ще ся събержѣтъ и орли-тъ.

29. И тутакси слѣдъ скърбѣ-тъ на онѣзи деніе, слънце-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще даде свѣтеніе-то си; и звѣзды-тъ ще паднжѣтъ отъ небе-то, и силы-тъ небесны ще ся поколебажѣтъ.

30. И тогазъ ще ся яви знаменіе-то на Сына чловѣческаго на небе-то, и тогазъ ще заплачжѣтъ вси-тъ племена земны, и ще видятъ Сына чловѣческаго че иде на облацы-тъ небесны съ съ силж и славж голѣмж.

31. И ще проводи ангелы-тъ си съ голѣмъ гласъ отъ трѣбж; и ще събержѣтъ избранны-тъ неговы отъ четыри-тъхъ вѣтрове, отъ край до край на небеса-та.

32. И отъ смоковницѣ-тъ научѣте притчѣ-тъ; когато вече нейны-тъ вѣйки отменжѣтъ и развиватъ листовѣ-тъ, знаете че е близу лѣто-то.

33. Така и вы, кога видите всичко това, да знаете че е близу при врата-та.

34. Истинж ви казувамъ, тойзи родъ нѣма да прѣмине, доклѣ ся не сбѣде всичко това.

35. Небе-то и земя-та ще прѣминжѣтъ, но мои-тъ думы нѣма да прѣминжѣтъ.

36. А за онзи день и часъ никой не знае, нито ангели-тъ небесны, тъкмо Отецъ ми самъ.

37. И както дни-тъ Ноеви, така ще бѣде и пришествіе-то на Сына чловѣческаго;

38. Защото както въ дни-тъ прѣди потопъ-тъ бѣхж на яденіе и на пїаніе, и ся женихж и за мжжѣ отивахж, до който день влѣзе Ное въ ковчегъ-тъ,

лѡ. И не оувѣдаѡша, дондеже прїиде вода и взятѡ всѡ :
такѡ бѣдетѡ и пришествїе сїа члвческагѡ.

м. Тогда два бѣдета на селѣ : єдинѡ поѣмлетсѡ, а дрѡгїи
ѡставлѡетсѡ.

мѡ. Дрѣ мѣлющѣ въ жерновахѡ : єдина поѣмлетсѡ, и
єдина ѡставлѡетсѡ.

мв. Бдите оубо, ѡкѡ не вѣсте, въ кїи часѡ гдѣ вашѡ
прїидетѡ.

мг. Сїе же вѣдите, ѡкѡ ѡще бы вѣдалѡ домѡ вѣдка, въ
кѡю стражѡ тѡтѡ прїидетѡ, вѣлаѡ оубѡ бы, и не бы далѡ
подкопати храмѡ своегѡ.

мд. Сегѡ радїи и вы бѣдите готѡви : ѡкѡ, въ ѡньже часѡ
не минтѣ, сїѡ челоѡческїи прїидетѡ.

мѣ. Ктѡ оубо єсть вѣрный рабѡ и мѡдрый, єгѡже поста-
витѡ гдїнѡ єгѡ надѡ домѡмѡ своимѡ, єже даѡти ѡмѡ пицїѡ
во времѡ (їхѡ) ;

мѡ. Блженѡ рабѡ тѡй, єгѡже, пришедѡ гдїнѡ єгѡ, ѡбръ-
щетѡ такѡ творѡща.

мз. Амїнь глаголю вамѡ, ѡкѡ надѡ всѣмѡ имѣнїемѡ
своимѡ поставитѡ єгѡ.

мн. ѡще ли же речѣтѡ слѡбїи рабѡ тѡй въ сѣрдцы своемѡ :
коснїтѡ гдїнѡ мѡи прїнтїи :

мѡ. И начнетѡ бїти клеверѣты своѡ, ѡсти же и пїти сѡ
пїаницѡми :

и. Прїидетѡ гдїнѡ раба тѡгѡ въ денѡ, въ ѡньже не
чѡетѡ, и въ часѡ, въ ѡньже не вѣстѡ :

иѡ. И растѣшетѡ єгѡ полѡ, и частѡ єгѡ сѡ невѣрными
положитѡ : тѡ бѣдетѡ плачь и скрѣжетѡ зѡбѡмѡ.

ГЛАВА КѢ.

ѡ. Тогда оуподѡбїсѡ црѣтїе нѣное десѡтїмѡ дѣвамѡ,
ѡже прїѡша свѣтїльнїкїи своѡ, и ѡзыдѡша въ срѣтенїе
женїхѡ.

39. И не познахъ, до когато дойде потопись-тъ, и вдигнахъ всичкы-тъ; така ще бжде и на Сына чловѣческаго пришествіе-то.

40. Тогази двамина ще бждѣтъ на поле-то; единый ся зема а другый ся оставя.

41. Двѣ жены като мѣлятъ въ мѣлиницѣ-тъ, една ся зема и една ся оставя.

42. За то буди бждѣте, защото не знаете въ кой часъ ще дойде Господъ вашъ.

43. По това знайте, че ако да знаяше стопанинъ-тъ на къщи-тъ, въ кой часъ ще дойде крадецъ-тъ, бдѣлъ бы, и не бы оставилъ да подкопавѣтъ къщи-тъ му.

44. За то и вы бждѣте готови; защото въ който часъ не мыслите, Сынъ чловѣческый ще дойде.

45. И кой е тойзи вѣрный и разумный рабъ, когото е поставилъ господарь-тъ му надъ слугы-тъ си да имъ дава хранѣ на врѣме?

46. Блаженъ тойзи рабъ, когото, кога си дойде господарь-тъ му, намери го да прави така.

47. Истинъ ви казувамъ, че ще го постави надъ всичкый-тъ си имотъ.

48. Ако ли рече злый той рабъ въ срдце-то си: Ще ся забави да дойде господарь-тъ ми:

49. И начене да бие сослужители-тъ си, и да яде и да пие съ пиянцы-тъ;

50. Господарь-тъ на тойзи рабъ ще дойде въ който день той не очаква, и въ който часъ не знае,

51. И ще го разсѣче, и ще тури неговѣ-тъ часть съ лицемѣры-тъ; тамъ ще бжде плачь и скръцаніе съсъ збы.

ГЛАВА 25.

1. Тогази ще ся уподоби царство-то небесно на десеть дѣвицы, които зѣхъ свѣтилицы-тъ си и излѣзохъ да посрѣщавѣтъ младоженецъ-тъ.

В. ПѢТЬ ЖЕ ВѢ ѿ НИХЪ МѢДРЫ, ꙗко ПѢТЬ ЮРѢДНЫ.

Г. ЮРѢДНЫ ЖЕ, ПРИЕМШЕ СВЕТИЛЬНИКИ СВОѢ, НЕ ВЗѢША СЯ СОБОЮ ЕЛЕА:

Д. МѢДРЫ ЖЕ ПРИѢША ЕЛЕИ ВЪ СОСѢДѢХЪ СО СВЕТИЛЬНИКИ СВОИМИ.

Е. КОСНАЮЩЕ ЖЕ ЖЕНИХЪ, ВОЗДРЕМАШАСА ВСѢ, ꙗко СПѢХЪ:

Ж. ПОЛНОЩЕ ЖЕ ВОПЬ БЫСТЬ: СЕ ЖЕНИХЪ ГРАДЕТЪ, ꙗко ХОДИТЕ ВЪ СРѢТЕНІЕ ЕГѢ.

З. ТОГДА ВОСТАША ВСѢ ДѢВЫ ТѢ, ꙗко ОУКРАСИША СВЕТИЛЬНИКИ СВОѢ.

И. ЮРѢДНЫ ЖЕ МѢДРЫМЪ РѢША: ДАДИТЕ НАМЪ ѿ ЕЛЕА ВАШЕГѢ, ꙗко СВЕТИЛЬНИКИ НАШИ ОУГАСАЮТЪ.

Д. ОУКРАША ЖЕ МѢДРЫ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ЕДА КАКЪ НЕ ДОСТАНЕТЪ НАМЪ ꙗко ВАМЪ: ꙗдиТЕ ЖЕ ПѢЧЕ ВЪ ПРОДАЮЩИМЪ, ꙗко КУПИТЕ СЕБѢ.

Г. ИДЮЩИМЪ ЖЕ ѿМЪ КУПИТИ, ПРИДЕ ЖЕНИХЪ: ꙗко ГОТѢВЫМЪ ВНИДОША СЯ НИМЪ НА БРАКИ, ꙗко ЗАТВОРѢНЫ БЫША ДВЕРИ.

Д. ПОСЛѢДНІ ЖЕ ПРИНДОША ꙗко ПРОЧЫЕ ДѢВЫ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ГДІ, ГДІ, ѿВЕРЗИ НАМЪ.

В. ОНЪ ЖЕ ѿВѢЩАВЪ, РЕЧЕ ѿМЪ: АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, НЕ ВѢМЪ ВАСЪ.

Г. БДИТЕ ОУКО, ꙗко НЕ ВѢСТЕ ДНѢ НИ ЧАСЪ, ВЪ ОНЫЖЕ СІИХЪ ЧЛѢВѢСКИХЪ ПРИИДЕТЪ.

Д. ИКОЖЕ ВО ЧЕЛОВѢКЪ ИБѢИ ѿХОДА ПРИЗВА СВОѢ РАБЫ, ꙗко ПРЕДАДЕ ѿМЪ ѿМѢНІЕ СВОЕ:

Е. ꙗко ОВѢС ОУКѢ ДАДЕ ПѢТЬ ТАЛАНТЪ, ОВѢС ЖЕ ДВА, ОВѢС ЖЕ ЕДИНЪ, КОМУЖДО ПРОТИВЪ СИЛЫ ЕГѢ: ꙗко ѿИДЕ ЛѢТЕ.

Ж. ШЕДЪ ЖЕ ПРИЕМЫЙ ПѢТЬ ТАЛАНТЪ, ДѢЛА ВЪ НИХЪ, ꙗко СОТВОРИ ДРУГІА ПѢТЬ ТАЛАНТЪ.

З. ТАКОЖЕ ꙗко ЖЕ ДВА, ПРИВЕРЖЕ ꙗко ТОИ ДРУГІА ДВА.

И. ПРИЕМЫЙ ЖЕ ЕДИНЪ, ШЕДЪ ВКОПѢ ЕГѢ ВЪ ЗЕМЛЮ, ꙗко СКРЫ СЕКРЕТО ГДІИ СВОЕГѢ.

2. А отъ тѣхъ петь бѣхъ разумны, и петь безумны.

3. Безумны-тѣ, като зѣхъ свѣтильницы-тѣ си, не зѣхъ съсь себе си масло.

4. Но разумны-тѣ зѣхъ масло въ сѣдове-тѣ си съсь свѣтильницы-тѣ си.

5. И като ся бавяше младоженецъ-тѣ, додрѣма ся на всѣхы-тѣ и спѣхъ.

6. А посрѣдъ ноць станъ выкъ : Ето младоженецъ-тѣ иде : излѣзуйте да го посрѣщете.

7. Тогазь ся раздигнахъ всѣхы онѣзи дѣвицы, и украсихъ свѣтильницы-тѣ си.

8. А безумны-тѣ рекохъ на разумны-тѣ : Дайте ни отъ ваше-то масло ; защото свѣтильницы-тѣ наши угасувать.

9. А разумны-тѣ отговорихъ и казахъ : Да не бы че не стигне и за насъ и за васъ ; но по добрѣ идѣте при продавачи-тѣ, и купѣте си.

10. А когато тѣ отхождахъ да купятъ, дойде младоженецъ-тѣ, и готовы-тѣ влѣзохъ съ него на свадбѣ-тѣ, и затворихъ ся врата-та.

11. А послѣ дохождать и други-тѣ дѣвицы, и казувать : Господи, Господи ! отвори ни.

12. А той отвѣща и рече : Истинъ ви казувамъ, не вы позна-вамъ.

13. И тѣй, бѣдѣте будни, защото не знаете день-тѣ, ни часъ-тѣ, въ който Сынь чловѣческый ще дойде.

14. Защото *ще* дойде както чловѣкъ, който, като трѣгнуваше за въ чуждинѣ, свыка свои-тѣ слугы, и прѣдаде имъ иманіе-то си.

15. И одному даде петь таланта, другому два, а другому единъ, всякому спорѣдъ силѣ-тѣ му ; и тутакси трѣгнахъ.

16. А тойзи който зѣ петь-тѣхъ таланта, отиде и работи съ тѣхъ, и направи други петь таланта.

17. Такожде и тойзи който зѣ два-та, спечали и той други два.

18. А тойзи, който зѣ единый-тѣ, отиде та раскопа въ земѣ-тѣ и скры сребро-то на господаря си.

19. Слѣдъ много врѣме идѹва господарь-тъ на тѣзи слугы, и вижда счетъ съ тѣхъ.

20. И дойде тойзи който бѣ зѣлъ петъ-тѣхъ таланта, донесе други петъ таланта, и каза : Господарю, петъ таланта ми прѣдаде ; это, други петъ таланта спечалихъ врѣхъ тѣхъ.

21. И рече му господарь-тъ му : Добрѣ, рабе добрый и вѣрный : на малко-то си былъ вѣренъ, надъ много ще тя поставѣмъ ; влѣзь въ радость-тъ на господаря си.

22. Дойде и тойзи който бѣ зѣлъ два таланта и рече : Господарю, два таланта ми прѣдаде ; это, други два таланта спечалихъ врѣхъ тѣхъ.

23. Рече му господарь-тъ му : Добрѣ, рабе добрый и вѣрный ; на малко-то си былъ вѣренъ, надъ много ще тя поставѣмъ : влѣзь въ радость-тъ на господаря си.

24. Пристъпи и тойзи, който бѣ зѣлъ единый-тъ талантъ и рече : Господарю, знаяхъ тя че си человекъ жестокъ, че жьнешь дѣто не си сѣялъ, и събирашь отъ дѣто не си распрѣснувалъ.

25. И понеже ся убояхъ, отидохъ та скрыхъ талантъ-тъ ти въ земѣ-тъ ; это, имашъ твое-то си.

26. А господарь-тъ му отговори и рече му : Рабе лукавый и лѣнивый, знаеше че жьнѣхъ дѣто не съмъ посѣялъ и събирамъ отъ дѣто не съмъ распрѣснувалъ :

27. Като е тѣй трѣбаше ты да дадешъ сребро-то ми на банкеритъ, и кога си дойдяхъ да быхъ зѣлъ мое-то съ лихвѣ.

28. Земѣте прочее отъ него талантъ-тъ, и дайте го на тогози който има десетъ-тѣхъ таланта.

29. Защото на всякого който има ще му ся даде, и ще му ся прѣумножи, а отъ тогози който нѣма, и това което има ще ся земе отъ него.

30. И непотрѣбный-тъ тойзи рабъ хвърлѣте го въ вѣннѣ-тъ тьмнотѣ ; тамо ще бѣде плачь и скръцаніе съсъ жбы.

31. А кога дойде Сынъ человѣческій въ славѣ-тъ си, и

всѣи стѣи ѡгнѣи сѣ нѣмъ: тогда сѣдетъ на прѣтолѣ славы своеѣ.

ѡв. И совершѣтся предъ нѣмъ всѣ языцы: и разлучитъ ихъ дрѣвѣ ѡ дрѣвѣ, ѡкоже пастырь разлучаетъ овцы ѡ кѣзлици.

ѡг. И поставитъ овцы ѡдеснѣю себѣ, а кѣзлища ѡшнѣю.

ѡд. Тогда речетъ Црѣ сѣшымъ ѡдеснѣю ѡгнѣ: прѣидѣте кѡгословенїи ѡца моего, наследуйте ѡгготованное вамъ црѣтвѣ ѡ сложенїа мѣра.

ѡе. Возмѣхъ ко, и дѣте мнѣ ѡстѣ: возмѣхъ, и напоите мѣ: страненъ бѣхъ, и введѣте мѣ:

ѡс. Нѣгъ, и ѡдѣкасте мѣ: бѣленъ, и посѣтѣте мѣ: въ темнищѣ бѣхъ, и прѣидѣте ко мнѣ.

ѡз. Тогда ѡвѣшаютъ ѡмѣ праведницы, глаголюще: Гдѣи, когда тѣ видѣхомъ ѡлчѣша, и напоитѣхомъ; или жаждаша, и напоитѣхомъ;

ѡи. Когда же тѣ видѣхомъ страна, и введѣхомъ; или нага, и ѡдѣкахомъ;

ѡо. Когда же тѣ видѣхомъ бѣлаша, или въ темнищѣ, и прѣидѣхомъ къ тебѣ;

ѡм. И ѡвѣшавъ Црѣ речетъ имъ: ѡмѣи глаголю вамъ, понеже сотворѣте ѡдѣномъ сѣхъ братѣи моихъ мѣншихъ, мнѣ сотворѣте.

ѡа. Тогда речетъ и сѣшымъ ѡшнѣю ѡгнѣ: идѣте ѡ мѣи проклѣтѣи во ѡгнѣ вѣчный, ѡгготованный дѣволъ и ѡггелумъ ѡгнѣ.

ѡв. Возмѣхъ ко, и не дѣте мнѣ ѡстѣ: возмѣхъ, и не напоите мѣ:

ѡг. Страненъ бѣхъ, и не введѣте мѣ: нѣгъ, и не ѡдѣкасте мѣ: бѣленъ, и въ темнищѣ, и не посѣтѣте мѣ.

ѡд. Тогда ѡвѣшаютъ ѡмѣ и тѣи, глаголюще: Гдѣи, когда тѣ видѣхомъ ѡлчѣша, или жаждаша, или страна, или нага, или бѣлаша, или въ темнищѣ, и не послужѣхомъ тебѣ;

всичкы-тѣ святи ангели съ него ; тогазы ще сѣдне на прѣстоль-тѣ на славѣ-тѣ си.

32. И ще ся съберѣтъ прѣдъ него всичкы-тѣ народи, и ще ги отлѣчи едни отъ другы, както овчарь-тѣ отлѣча овцы-тѣ отъ козы-тѣ :

33. И ще постави овцы-тѣ отъ деснѣ-тѣ си странѣ, а козы-тѣ отъ лѣвѣ-тѣ.

34. Тогази Царь-тѣ ще рече на тѣзи конто сѣ отъ деснѣ-тѣ му странѣ : Елате, *вы* благоденнии на Отца моего, наследуйте царство-то приготвено за васъ отъ созданіе міра.

35. Защото огладиѣхъ, и дадохте ми да ямъ ; ожедиѣхъ, и напоихте мя ; страненъ бѣхъ, и прибрахте мя ;

36. Голъ *быхъ*, и облѣкохте мя ; боленъ бѣхъ, и посѣтихте мя ; въ тъмницѣ бѣхъ, и дойдохте при мене.

37. Тогази праведни-тѣ ще му отговорятъ и рекѣтъ : Господи, кога ты видѣхмы гладенъ, и *ты* нахранихмы ; или жеденъ, и *ты* напоихмы ?

38. Кога пакъ ты видѣхмы страненъ и *ты* прибрахмы ; или голъ, и *ты* облѣкохмы ?

39. И кога боленъ или въ тъмницѣ ты видѣхмы, и дойдохмы при тебе ?

40. И ще отговори Царь-тѣ и ще имъ рече : Истинѣ ви казувамъ : Колкото че сте сторили *това* на едного отъ тѣзи най малкы-тѣ мои братія, на мене сте *го* сторили.

41. Тогазы ще рече и на тѣзи конто сѣ отъ лѣвѣ-тѣ му странѣ : Идѣте отъ мене, проклѣти, въ огнь-тѣ вѣчный, приготвенный-тѣ за діаволь-тѣ и за ангелы-тѣ неговы :

42. Защото огладиѣхъ, и не ми дадохте да ямъ ; ожедиѣхъ и не мя напоихте ;

43. Страненъ бѣхъ, и не мя прибрахте ; голъ *быхъ*, и не мя облѣкохте ; боленъ и въ тъмницѣ *быхъ*, и не мя посѣтихте.

44. Тогази ще му отговорятъ и тѣ и ще рекѣтъ : Господи, кога ты видѣхмы гладенъ, или жеденъ, или страненъ, или голъ, или боленъ, или въ тъмницѣ, и не ти послужихмы ?

мѐ. Тогда ѡвѣщаетъ ѿмъ, глагола: ѡмнѣ глаголю вамъ, понеже не сотворите единомъ сѣхъ мѣншихъ, ни мнѣ сотворите.

мѐ. И ѿдетъ сѣ въ мѣксъ вѣчнѣю: праведницы же въ живѣтъ вѣчныѣ.

ГЛАВА КС.

а. И бысть, егда сконча ѿсъ всѣ словеса сѣа, рече оученикомъ своимъ:

б. Бѣсте, ѿкъ по двою дню пасха бѣдетъ, и сѣхъ члвческѣй преданъ бѣдетъ на пропѣтѣ.

в. Тогда собраща архіерее и книжники и старцы людстѣи во дворъ архіереевъ, глаголемагъ Каіафы,

г. И совѣщаша, да ѿсѣа лѣстїю ѿмѣтъ, и оубїютъ.

д. Глаголахъ же: но не въ праздникъ, да не молва бѣдетъ въ людехъ.

е. ѿсъ же бывшъ въ Еиѡлїи, въ домѣ Сїмѡна прокаженнагъ,

з. Пристѣпѣ къ немѣ женѣ, стклѣницѣ мѣра ѿмѣщи многоцѣннагъ, и возмѣаше на главѣ егѡ возлежаща.

и. Видѣвшѣ же оученицы егѡ, негодоваша, глаголюще: чесѡ ради гнѣбѣ сѣа бысть;

а. Можаше ко сѣе мѣро проданѣ быти на многѣ, и дѣтисѣ нїщымъ.

і. Размѣвъ же ѿсъ, рече ѿмъ: что трѣждаете женѣ; дѣло бо добрѣ содѣла ѡ мнѣ.

ѡ. Исега бо нїщыѣ ѿмѣте съ собою: менѣ же не всегда ѿмѣте:

ѡ. Возмѣвши ко сѣа мѣро сѣе на тѣло моѣ, на погребѣнїе ма сотвори.

45. Тогазь ще отговори и ще имъ рече: Истинъ ви казувамъ, колкото че не сте сторили *това* на едного отъ тѣзи най малкъ-тѣ, нито на мене сте го сторили.

46. И ще отидѣтъ тѣ въ вѣчнъ мѣкъ; а праведни-тѣ въ животъ вѣчный.

ГЛАВА 26.

1. И когато свърши Исусъ всички тѣзи думы, рече на ученицы-тѣ си:

2. Знаете че слѣдъ два дни ще бѣде Пасха, и Сынъ человеческий ще бѣде прѣдаденъ на распятіе.

3. Тогази ся събрахъ первосвященници-тѣ и книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ отъ народа въ дворъ-тѣ на первосвященника, който ся казуваше Каіафа,

4. И наговорихъ ся да уловѣтъ Исуса съ измамъ, и да го убіѣтъ.

5. Но думахъ: Да не е въ праздникъ-тѣ, за да не стане мѣла между народъ-тѣ.

6. А Исусъ като бѣше въ Вѣаніѣ, въ домъ-тѣ на Симона прокаженнаго,

7. Пристѣпи при него жена, която имаше въ сѣбѣ алавастренъ много скъпо миро, и възливаше го на главъ-тѣ му като бѣ сѣдижъ на трапезъ-тѣ.

8. А ученицы-тѣ му, като видѣхъ *това*, възнегодовахъ и думахъ: За какво тая пагуба?

9. Защото това миро можаше да ся продаде на голѣмъ цѣнъ, и да ся раздаде на сиромасы-тѣ.

10. Но Исусъ позна *това* и рече имъ: Защо досаждате на женъ-тѣ? защото добръ работъ стори на мене.

11. Защото сиромасы-тѣ всякога имате съсъ себе си, а мене всякога нѣмате.

12. Защото тя като възлія това миро на тѣло-то ми, стори го за погребеніе-то ми.

҃҃. Аминь г҃голю вамъ : ꙗ҃дѣже ѡ҃ше проповѣдано б҃детъ ѡ҃л҃е сїе во в҃сѣмъ мїрѣ, речѣтсѧ, ꙗ҃ же сотвори сїѧ, въ пѧмать ѡ҃л҃а.

д҃. Тогда шѣдъ єдинъ ѿ Ѡвоинадесѧте, глаголемый Іс҃да Іскарїѡтскїй ко архїерѣмъ,

є҃. Речѣ : что ми хощете дати, ꙗ҃ азъ вамъ предамъ є҃го ; Онѣ же поставиша ємѣ тридесѧть сребренникъ :

є҃. ꙗ҃ ѿтолѣ искаше оудобна времеѧ, да є҃го предастъ.

з҃. Изъ пѣрвыѣ же дѣнь ѿпрѣсночныѣ пристъпиша оу҃ченицы ко Іс҃су, глаголюще ємѣ : гдѣ хощеши оуготовѧемъ ти ѧ҃сти пасъхъ ;

и҃. Онъ же речѣ : ꙗ҃дите во градъ ко Онсїцѣ, ꙗ҃ рцыте ємѣ : Оу҃читель глаголетъ, время моѣ близъ єсть : оу҃ тебѣ сотворю пасъхъ со оу҃ченикѣи моїми.

д҃. ꙗ҃ сотвориша оу҃ченицы, ѧ҃коже повелѣ ѡмъ Іс҃съ, ꙗ҃ оуготоваша пасъхъ.

к҃. Речеръ же бывшъ возлежаше со Ѡвѣманадесѧте (оу҃ченикѡма.)

ка. ꙗ҃ ѧдѣшымъ ѡмъ речѣ : Аминь глаголю вамъ, ѧ҃кѡ єдинъ ѿ васъ предастъ мѧ.

кв. ꙗ҃ скорѣѡше сѣлѡнъ, начаша г҃голати ємѣ єдинъ кїждо ѡхъ : єдѧ азъ єсмь, Гдѣ ;

кг. Онъ же ѿвѣдавъ речѣ : ѡмочивый со мною въ солило рѣкъ, той мѧ предастъ.

кд. Онъ оу҃бѡ члѣвѣческїй ꙗ҃детъ, ѧ҃коже єсть писано ѿ нѣмъ : горе же челоуѣкъ томѣ, ꙗ҃же онъ члѣвѣческїй предастсѧ : добро бы было ємѣ, ѡ҃ше не бы родиасѧ челоуѣкъ той.

ке. Ѡвѣдавъ же Іс҃да предаѧй є҃го, речѣ : єдѧ азъ єсмь, Раввї ; глагола ємѣ : ты рѣкаєси.

кс. ѧдѣшымъ же ѡмъ, прїемъ Іс҃съ хлѣбъ, ꙗ҃ вѧгословивъ преломїи, ꙗ҃ дааше оу҃чїкѡмъ, ꙗ҃ речѣ : прїимїте, ѧдїте : сїе єсть тѣло моѣ.

13. Истинѣ ви казувамъ: Дѣто и да ся проповѣда това евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, ще ся казува за неинъ споменъ и *това* което тя стори.

14. Тогази единъ отъ дванадесеть-тъ, нарицаемый Иуда Искаріотскый, отиде при първосвященницы-тъ,

15. И рече: Какво ще ми дадете, и азъ ще ви го прѣдамъ? И тѣ му прѣдложихъ тридесеть сребърницы.

16. И отъ тогази търсѣше благоврѣміе да го прѣдаде.

17. И въ первый-тъ день на *праздникъ-то* на бесквасны тѣ *хлѣбове* дойдохъ ученицы-тъ при Исуса, и рекохъ му: Дѣ щещь да ти приготвимъ да ядешъ пасхѣ-тъ?

18. И той рече: Идѣте въ градъ-тъ при еди кого си, и речѣте му: Учитель-тъ казува: Врѣме-то ми е близу; у тебе ще направѣхъ пасхѣ-тъ съ ученицы-тъ си.

19. И сторихъ ученицы-тъ както имъ повелѣ Исусъ; и приготвихъ пасхѣ-тъ.

20. И когато станѣ вечеръ, сѣдѣхъ бѣ на трапезѣ-тъ съ дванадесеть-тъ.

21. И като ядахъ тѣ, рече: Истинѣ ви казувамъ, че единъ отъ васъ ще мя прѣдаде.

22. И *тъ* наскърбени тежко, начиняхъ всякой единъ отъ тѣхъ да му казувать: Да не бы да съмъ азъ, Господи?

23. А той отговори и рече: Който затопи съ мене рѣкъ-тъ си въ блюдо-то, той ще мя прѣдаде.

24. Сынъ чловѣческый отхожда, както е писано за него; а горко на тогози чловѣка, чрѣзъ когото Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ; добръ бы было на тогозъ чловѣка, ако да не бы ся родилъ.

25. И отвѣща Иуда, който го прѣдаде, и рече: Да ли съмъ азъ, Учителю? Казува му: Ты рече.

26. И когато ядахъ, зѣ Исусъ хлѣбъ-тъ, и благослови и прѣломъ го, и даваше на ученицы-тъ, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.

кз. И прїемъ чашъ, и хвалъ воздавъ, даде ѿмъ, глагола :
пійте ѿ нея вси :

кн. Сїа ко ѣсть кровь моа, новагѡ завета, ѡже за
многїа ѡчищаемъ, во ѡставленїе грѣхѡвъ.

ко. Глаголю же вамъ, ѡкѡ не ѿмамъ пїти ѡнынѣ ѡ сегѡ
плода лознагѡ, до дне того, егда ѣ пїю съ вами ново во
црѣтїи Оца моего.

л. И воспѣвше, ѡзвѣща въ горы Елеѡнскы.

ла. Тогда глагола ѿмъ Іисъ : вси вы соблазнитѣся ѡ мнѣ
въ нощь сїю. писано ко ѣсть : поража пастыря, и разыдѣтся
ѡвцы стада.

лв. По воскресенїи же моемъ, варїю вы въ Галїлен.

лг. Ѡвѣщавъ же Петръ рече ѣмъ : ѡще и вси соблазнятѣся
ѡ тебѣ, ѡзъ никогдѣже соблазнятѣся.

лд. Рече ѣмъ Іисъ : аминь глаголю тебѣ, ѡкѡ въ сїю
нощь, прѣжде даже алектѡръ не возгласитъ, три крѣты
ѡвержешиса мене.

ле. Глагола ѣмъ Петръ : ѡще мнѣ ѣсть и оумрѣти съ
тобою, не ѡвергѣсѣ тебѣ. такожде и вси оученицы
рѣша.

лз. Тогда прїиде съ ними Іисъ въ весь, нарицаемсю Гео-
симанїа, и глагола оученикомъ : сѣдѣте тѣ, доидеже шедъ
помолюсѣ тамъ.

лз. И поемъ Петра и Ѧка сына Зеведеѡва, начатъ скор-
бѣти и тѣжити.

лн. Тогда глагола ѿмъ Іисъ : прискорбна ѣсть душа моа
до смѣрти : пождѣте здѣ и бѣдите со мною.

ло. И прешедъ малѡ, падѣ на лицѣ своемъ молюсѣ и
глагола : Оче мой, ѡще возможно ѣсть, да мимоидетъ ѡ
мене чаша сїа : Ѧбаче не ѡкоже ѡзъ хоушъ, но ѡкоже ты.

м. И пришедъ ко оученикомъ, и ѡбрѣте ѿхъ спящихъ,
и глагола Петрови : такѡ ли не возможѣсте единагѡ часа
побѣдѣти со мною ;

27. И зѣ чашѣ-тѣ, благодарѣ, и даде имъ и казуваше: Пийте отъ нейѣ всичкы;

28. Защото това е моя-та кръвь на новѣй-тѣ завѣтъ, която ся заради мнозина излива за прощеніе на грѣхове-тѣ.

29. И казувамъ ви, че отъ сега на татѣкъ нѣма да пійѣ отъ тойзи плодъ на лозѣ-тѣ, до онзи день, когато го пійѣ новѣ съ васъ въ царство-то на Отца моего.

30. И като испѣхѣ пѣсень, излѣзохѣ на горѣ-тѣ Елеонскѣ.

31. Тогази казува имъ Исусъ: Вспница вы ще ся соблазните въ мене тѣзи нощъ; защото е писано: Ще поразѣ пастырь-тѣ, и ще ся распрѣснѣтъ овцы-тѣ на стадо-то.

32. А подиръ възкресеніе-то си, ще вы прѣдварѣ въ Галилеѣ.

33. А Петръ отговори и рече му: Ако и всичкы да ся соблазнятъ въ тебе, азъ никога нѣма да ся соблазнѣ.

34. Рече му Исусъ: Истинѣ ти казувамъ, че въ тѣзи нощъ прѣди да попѣ пѣтель-тѣ, трижды ще ся отречешъ отъ мене.

35. Казува му Петръ: Ако стане нужда и да умрѣ съ тебе, нѣма да ся отречѣ отъ тебе: подобно рекохѣ и всичкы-тѣ ученици.

36. Тогази идува съ тѣхъ Исусъ на едно мѣсто което ся казуваше Геѡенманія; и казува на ученицы-тѣ: Сѣдѣте тука, доклѣ идѣ тамъ да ся помолѣ.

37. И като зѣ Петра и двама-та Зеведеевы сынове, начнѣ да скѣрби и да тѣжи.

38. Тогазъ имъ казува: Прискѣрбна е душа-та ми до смъртъ; постойте тука и бѣдѣте будни съ мене.

39. И като отиде малко на напрѣдъ, паднѣ на лице-то си, и моляше ся и думаше: Отче мой, ако е възможно, нека мя замине тая чаша; не обаче както щѣ азъ, но както *щеще* ты,

40. И идува при ученицы тѣ, та ги намѣрва заспалы, и казува на Петра: Така ли неможѣхте единъ часъ да постоите будни съ мене?

мѧ. Бѣйте ꙗко моли́теса, да не вни́дете въ напáсть: дѣхъ оубѡ бѡдрѣ, плѡть же немощна.

мв. Па́ки вторѣцею шѣдѣ помолѣса, глаго́ла: Ѿче мой, ѡ́же не мо́жетъ сѧ́ чаша мимоти́ти ѡ менѣ, ѡ́же не пѣю́ ѣѧ, вѣди́ во́ла твоѧ.

мг. И́ прише́дѣ ѡбѣрѣте ѿхъ па́ки спáшихъ: вѣста бо ѿмѧ Ѿчи ѡтаго́тѣнѣ.

мд. И́ ѡста́валъ ѿхъ, шѣдѣ па́ки, помолѣса третѣцею, то́жде сло́во рѣкѣ.

ме. Тогда́ прѣ́иде ко оучени́кѡмъ своѣмъ, ꙗко глаго́ла ѿмѧ: спѣте́ прочее ꙗко почи́айте: сѣ прибли́жисѧ ча́съ, ꙗко Сѣхъ члѣ́вческій преда́етсѧ въ рѣки грѣшникѡвѣ.

мз. Ростáните, ѿде́мъ: сѣ прибли́жисѧ преда́ти мѧ.

мз. И́ ѡще́ ѣмѣ глаго́люшъ, сѣ ѡда́, ѣди́нъ ѡ ѡбоуна́десѧте, прѣ́иде, ꙗко сѧ ѿмѧ наро́дъ мно́гъ со ѡрѣ́жѣмъ ꙗко дреко́лми, ѡ архѣ́реѣ ꙗко старѣ́цъ людскѣхъ.

мн. Преда́ти же ѣго́, даде́ ѿмѧ зна́меніе, глаго́ла: ѣго́же ѡ́же лѡбже́, то́й ѣсть: ѿмѣте ѣго́.

ма. И́ ѡбѣ́е пристѣ́пль ко ѿсѡви, рече́: ра́дѡйсѧ, Раввѣ: ꙗко ѡблѡвы́зѧ ѣго́.

мб. ѿсѧ же рече́ ѣмѣ: дрѣ́же, твори́, ꙗко не́же ѣси́ прише́лъ. тогда́ пристѣ́пльше возложи́ша рѣ́чѣ на ѿсѧ, ꙗко ѡ́ша ѣго́.

мв. И́ сѣ ѣди́нъ ѡ сѣ́шихъ со ѿсѡмъ, простѣ́рѣ рѣ́кѣ, ѡзвѣче́ по́жъ своѣ, ꙗко оубѡ́ри раба́ архѣ́реѡва, ꙗко оубѣ́зѧ ѣмѣ оубѡ́.

мв. Тогда́ глаго́ла ѣмѣ ѿсѧ: возвратѣ́ по́жъ твоѣ въ мѣ́сто ѣго́: всѣ́ ко прѣ́мшии по́жъ, по́жѣмъ погнѣ́ишѣ.

мг. И́ ꙗко мнѣ́тсѧ ти́, ѡ́къ не мо́гѣ ѡмѣ́ти Ѿца́ моего́, ꙗко предста́вѣтъ ми́ ва́ише не́же двана́десѧте ле́гѡна ѡ́гѧ;

мд. Ка́къ оубѡ́ свѣ́дѣтсѧ писáнѧ, ѡ́къ та́къ подо́бѣтъ кѡ́ти;

ме. Рѣ́ то́й ча́съ рече́ ѿсѧ наро́дѡмъ: ѡ́къ ꙗко разбо́йника

41. Будни бѣдѣте и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣзете; духъ-тъ е бодръ, а плѣтъ-та немощна.

42. Пакъ отиде вторый пѣть, та ся помоли и думаше: Отче мой, ако не е възможно тая чаша да замине отъ мене, безъ да ѿмѣжъ, нека бѣде воля-та твоя.

43. И като дойде намѣрва гы пакъ заспалы; защото очн-тъ нмѣ бѣхѣ отегнѣлы.

44. И остави гы и отиде пакъ, и помоли ся третій пѣть, и рече исто-то слово.

45. Тогазы пдува при ученицы-тъ си и казува нмѣ; Спѣте отъ сега и почивайте; ето приближи часъ-тъ, и Сынъ чловѣческый ся прѣдава въ рѣцѣ на грѣшницы.

46. Станѣте да идемъ: Ето наближи тойзи който мя прѣдава.

47. И когато той още говоряше, ето, Иуда, единъ отъ дванадесеть-тъ, дойде; и съ него народъ много съ пожеве и соны, отъ първосвященники-тъ и старѣйшины-тъ на народъ-тъ.

48. А който го прѣдаваше бѣше нмѣ далъ знакъ и рекъ: Кого-то цѣлунъ, той е: уловѣте го.

49. И тутакси като пристѣпи при Исуса, рече: Радуйся, Учителю; и цѣлунъ го.

50. А Исусъ му рече: Пріятелю, защо си дошелъ? Тогазы пристѣпихъ, турихъ рѣцѣ на Исуса, и уловихъ го.

51. И ето единъ отъ тѣзи които бѣхъ съ Исуса прострѣ рѣкѣ, измѣкнѣ ножъ-тъ си, и удари слугѣ-тъ на първосвященникъ-тъ, и му отсѣче ухо-то.

52. Тогазы му казува Исусъ: Повѣрни ножъ-тъ си на мѣсто-то му: защото всички които хванѣтъ ножъ, отъ ножъ ще загынѣтъ.

53. Да ли мнишь че не могъ сега да ся примолѣ на Отца си, да ми прѣстави повече отъ дванадесеть легеона ангелы?

54. Но какъ ще ся сбѣдѣтъ писанія-та, че *това* така трѣба да бѣде?

55. Въ него часъ рече Исусъ на народъ-тъ: Както на разбой-

ли ѿзыдоште со оръжіемъ ѿ дреколни ѿти ма; по вса дни при васъ сѣдѣхъ оуча въ цркви, ѿ не ѿсте мене.

ѿс. Се же все вѣсть, да сѣдѣтца писанїа пррочекаа. тогда оученицы вси встѣвѣше егò, вѣжаша.

ѿз. Вонни же ѣмше їиса ведоша къ Каїафѣ архїеревн, ѿдѣже книжники ѿ старцы собрѣшася.

ѿн. Пётръ же ѿдѣше по нѣмъ ѿдалѣча до двора архїерѣова: ѿ вшѣдъ внѣтъ, сѣдѣше со слугами, видѣти кончинѣ.

ѿо. Архїерѣе же ѿ старцы ѿ соимъ весь ѿскахъ ажесвидѣтельства на їиса, ѿкъ да оубїютъ егò:

ѿ. ѿ не ѿвѣтѣхъ: ѿ мнѣгимъ ажесвидѣтелѣмъ пристѣпавшимъ, не ѿвѣтоша. послѣжде же пристѣпѣвше два ажесвидѣтелѣ,

ѿа. Рѣша: сѣй речѣ: могò разорїти црковь Бжїю, ѿ тремь дѣими создати ю.

ѿв. ѿ востѣвъ архїерей, речѣ емò: ничесѣмъ ли ѿвѣщавѣши, что сїи на тѣ свидѣтельствуютъ;

ѿг. їисъ же молчаше. ѿ ѿвѣщавъ архїерей, речѣ емò: заклинаю тѣ Бгомъ живымъ, да речѣши намъ, аще ты еси Хртòсъ Сїи Бжїи;

ѿд. Глгола емò їисъ: ты рѣкаъ еси. Обаче глголю вамъ: ѿсѣлѣ оубрїте Сїи члвчческаго сѣдѣща ѿдеснѣю сїлы, ѿ градѣща на облацѣхъ невѣснѣхъ.

ѿе. Тогда архїерей растерзѣ рѣзы своѣ, глгола, ѿкъ хсѣ глгола: что еси трѣбемъ свидѣтелѣ; се нѣмѣ слышасте хсѣ егò.

ѿс. Что вамъ мнѣтца; онѣ же ѿвѣщавше рѣша: повѣненъ естъ смѣрти.

ѿз. Тогда заплаваши лицѣ егò, ѿ паквсти емò дѣхъ. Овн же за ланїтѣ оудѣрнѣша,

ѿн. Глагомоуе: прорцы намъ Хртѣ, кто естъ оудѣрѣи тѣ;

ѿо. Пётръ же внѣ сѣдѣше во дворѣ: ѿ пристѣпн къ

никъ ли излѣзохте съ ножове и сопы да мя уловите? всякой день сѣдахъ при васъ, та поучавахъ въ храмъ-тъ и не мя уловихте.

56. Но всичко това станъ за да ся сбждатъ писанія-та пророчески. Тогазы ученици-тъ оставихъ го всички и ся разбѣгахъ.

57. А тѣзи, които уловихъ Исуса, заведохъ го при Каіафъ первосвященника, дѣто ся събрахъ книжници-тъ и старѣйшины-тъ.

58. А Петръ вѣрвѣше подирѣ му отъ далечъ, до дворъ-тъ первосвященниковъ; и като влѣзе вѣтрѣ, сѣдѣше съсъ слугы-тъ, да види сетиниѣ тѣ.

59. А первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ и всичкий-тъ съвѣтъ търсахъ лъжливо свидѣтельство противъ Исуса, за да го убійтъ,

60. И не намѣрувахъ: ако и да надойдохъ много лъжливи свидѣтели, не намѣрихъ. Напоконъ дойдохъ двама лъжливи свидѣтели,

61. И рекохъ: Той каза: Могъ да развалѣхъ храмъ-тъ Божій, и за три дни да го съзидѣхъ пакъ.

62. И станъ первосвященникъ-тъ и рече му: Не отговаряш ли? какво свидѣлствуваѣ тѣзи върху ти?

63. А Исусъ мълчѣше. Отговаря первосвященникъ-тъ и казува му: Заклѣвамъ тя въ Бога живаго, да ми кажешъ, ако си ты Христосъ Сынъ Божій.

64. Казува му Исусъ, Ты рече; но казувамъ ви: Отъ сега ще видите Сына чловѣческаго че сѣди отдѣсно на слѣж-тъ, и че иде на облацы-тъ небесны.

65. Тогазы первосвященникъ-тъ раздра дрехы-тъ си и казуваше: Богохулствува; какъжъ още потрѣбъ имамы за свидѣтели? ето сега чухте негово-то богохулство.

66. Що мните вы? И тѣ отговорихъ и рекохъ: Повишень е на смърть.

67. Тогази го заплювахъ въ лице-то и го бѣхтѣхъ; а други му удрѣхъ плесници,

68. И казувахъ: Проречи ми, Христе, кой е що тя удари?

69. А Петръ сѣдѣше внѣ на дворъ тѣ; и дойде при него

немѡ ѣди́на рабы́на, глаго́лющи : ѿ ты́ вы́ихъ е́си со́ Іисомъ Галі́лейскимъ.

О. О́нъ же ѿвѣ́ржесѧ пре́дъ всѣ́ми, глаго́ла : не вѣ́мъ, что́ глаго́лещи.

Оа. Изше́дшъ же е́мъ ко вратѣ́мъ, оу́зрѣ́ егò дрѣ́валъ, ѿ глаго́ла сѣ́шымъ та́мъ : ѿ сѣ́й бѣ́ со́ Іисомъ Назвѣ́ромъ.

Об. И́ па́ки ѿвѣ́ржесѧ съ́ кля́твою, ѿ́къ не зна́ю чело́вѣка.

Ог. По ма́лѣ же присто́пѣвше стоа́рши, рѣ́ша Петро́ви : вои́стинну ѿ ты́ ѿ ни́хъ е́си : ѿбо всѣ́гда твоѧ ѿвѣ́ та́ творѣ́тъ.

Од. Тогда́ нача́тъ роти́тисѧ ѿ кля́тисѧ, ѿ́къ не зна́ю чело́вѣка. ѿ́же пѣ́тель возгласѣ́.

Ое. И́ поманѡ Петро́у глаго́ла Іисовъ, рече́нный е́мъ, ѿ́къ пре́жде да́же пѣ́тель не возгласѣ́тъ, трѣ́ кра́ты ѿвѣ́ржешисѧ мене́ : ѿ́ изше́дъ во́нъ пла́каса го́рьку.

ГЛАВА КЗ.

а. Оу́трѡ же бы́вшъ, совѣ́тъ сотвори́ша вси́ архі́ереѣ ѿ ста́рцы люде́и на Іиса, ѿ́къ оуби́ти егò :

б. И́ связавше́ егò ве́доша, ѿ́ преда́ша егò Понті́йскомъ Піла́ту и́гемну.

г. Тогда́ ви́дѣвъ Іуда́ преда́вый егò, ѿ́къ ѡсвѣ́дѣ́ша егò, раска́всѧ возврати́ три́десѧ́ сребре́нники архі́ереѣмъ ѿ ста́рцемъ,

д. Глаго́ла : согрѣ́шихъ преда́въ кро́вь непови́нну. О́ни же рѣ́ша : что́ е́сть на́мъ ; ты́ оу́зриши.

е. И́ повергъ́ сребре́нники въ́ цѣ́ркви, ѡ́нде : ѿ́ шедъ оубавѣ́сѧ.

ж. Архі́ереѣ же пріѣ́мше сребре́нники рѣ́ша : недосто́йно е́сть вложѣ́ти ѿ́хъ въ́ корва́нъ, поне́же цѣ́на кро́ве е́сть.

една слугыня, и казуваше : И ты бѣше съ Исуса Галилеянина.

70. А той ся отрече прѣдъ всичкы-тѣ, и говоряше : Не знамъ що казувашь.

71. И когато излѣзе той на вратникъ-тѣ, видѣ го друга, и казува на тѣзи конто бѣхъ тамъ : И тойзи бѣ съ Исуса Назарянина.

72. И пакъ ся отрече *Петръ* съ клѣтвѣхъ : Не познавамъ *тогозъ* челоуѣка.

73. И слѣдъ малко пристѣпникъхъ тѣзи конто стояхъ тамъ и рекохъ на Петра : Истинниъ и ты си отъ тѣхъ ; защото твое-то говоряніе тя изявява.

74. Тогазъ той начинъ да проклѣва и да ся кълне : Не знамъ *тогозъ* челоуѣка. И тозъ-часъ пѣтель-тѣ попѣ.

75. И спомни Петръ рѣчь-тѣ на Исуса, който бѣше му реклъ : Прѣди да попѣе пѣтель-тѣ, трижды ще ся отречешъ отъ мене : и излѣзе възъ, и плака горко.

ГЛАВА 27.

1. И на сутринь-тѣ всичкы-тѣ первосвященници и старѣйшины народни сторикъхъ съвѣтъ противъ Исуса, да го убійтъ.

2. И като го вързахъ, заведохъ го и прѣдадохъ го на управителя Понтійскаго Пилата.

3. Тогазъ Иуда, който го прѣдаде, като видѣ че бы осъденъ, раская ся и върнѣ тридесеть-тѣ сребърници на первосвященникы-тѣ и старѣйшины-тѣ,

4. И казуваше : Съгрѣшихъ че прѣдадохъ кръвъ неповиннѣ. А тѣ рекохъ : Намъ що *ни е* ? гледай ты.

5. И като хвърли сребърници-тѣ въ храмъ-тѣ, излѣзе, и отиде та ся обѣси.

6. А первосвященници-тѣ зѣхъхъ сребърници-тѣ, и рекохъ : Не е простено да ги туримъ въ храмскъ-тѣ касъ ; понеже смѣшна на кръвъ.

ѳ. СОВѢТЪ ЖЕ СОТВОРШЕ, КЪПІША ЫМН СЕЛО СКСДѢЛНИЧЕ, ВЪ ПОГРЕВАНІЕ СТРАДНИМЪ.

ѿ. ТѢМЖЕ НАРЕЧЕША СЕЛО ТО, СЕЛО КРѢВЕ, ДО СЕГѢ ДНѢ.

д. ТОГДА СВЫСТСА РЕЧѢННОЕ ІЕРЕМІЕМЪ ПРѢРОКОМЪ, ГЛ҃ЮЩИМЪ : ѿ ПРІАША ТРІДЕСАТЬ СРѢБРЕННИКЪ, ЦѢНЪ ЦѢНѢННАГѢ, ЁГОЖЕ ЦѢНИША ВЪ СЫНѢВЪ ІІЛѢВЪ :

ї. И ДАША А НА СЕЛО СКСДѢЛНИЧЕ, ІАКОЖЕ СКАЗА МНѢ ГД҃Ь.

аі. ІІСЪ ЖЕ СТА ПРЕДЪ ІІГЕМВНОМЪ : ѿ ВОПРОСИ ЁГО ІІГЕМВНЪ, ГЛАГОЛА : ТЫ ЛИ ЕСИ ЦРЬ ІСДѢЙСКІЙ ; ІІСЪ ЖЕ РЕЧЕ ЁМЪ : ТЫ ГЛАГОЛЕШИ.

бі. И ЕГДА НАНЬ ГЛАГОЛАХЪ АРХІЕРѢЕ ѿ СТАРЦЫ, НИЧЕСѢЖЕ ВѢЩІВАШАЕ.

гі. ТОГДА ГЛАГОЛА ЁМЪ ПІЛАТЪ : НЕ СЛЫШИШИ ЛИ, КОЛІКА НА ТА СВИДѢТЕЛЬСТВЮТЪ ;

дї. И НЕ ВѢЩІА ЁМЪ НИ КЪ ЕДИНѢМЪ ГЛАГОЛЪ, ІАКѢ ДВІТІСА ІІГЕМВНЪ СѢЛѢ.

еі. НА ВСАКЪ ЖЕ ПРАЗДНИКЪ ОБЫЧАЙ БѢ ІІГЕМВНЪ ВѢЩАТИ ЕДИНАГО НАРОДА СВАЗНА, ЁГОЖЕ ХОТАХЪ.

еї. ИМАХЪ ЖЕ ТОГДА СВАЗАНА НАРОЧІТА, ГЛАГОЛЕМАГО ВАРАВЪ.

ѳі. СОВРАВШИМСЯ ЖЕ ЫМЪ, РЕЧЕ ЫМЪ ПІЛАТЪ : КОГО ХѢЩЕТЕ (ВЪ ОБОЮ) ВѢЩІШЪ ВАМЪ : ВАРАВЪ ЛИ, ИЛИ ІІСА ГЛѢМАГО ХР҃ТА ;

иі. ВѢДАШЕ БО, ІАКѢ ЗАВІСТИ РАДИ ПРЕДАША ЁГО.

аї. СѢДАШЪ ЖЕ ЁМЪ НА СЕДІИШЕ, ПОСЛА КЪ НЕМЪ ЖЕНА ЕГВН, ГЛ҃ГОЛЮЩА : НИЧТОЖЕ ТЕБѢ ѿ ПРАВЕДНИКЪ ТОМЪ : МНОГѢ БО ПОСТРАДАХЪ ДНЕСЬ ВО СПѢ ЕГВН РАДИ.

к. АРХІЕРѢЕ ЖЕ ѿ СТАРЦЫ НАСѢТІША НАРОДЪ, ДА ІСПРОБАТЪ ВАРАВЪ, ІІСА ЖЕ ПОГРЕВАТЪ.

ка. ВѢЩІВАВЪ ЖЕ ІІГЕМВНЪ РЕЧЕ ЫМЪ : КОГО ХѢЩЕТЕ ВЪ ОБОЮ ВѢЩІШЪ ВАМЪ ; ОНІ ЖЕ РѢША : ВАРАВЪ.

кв. ГЛ҃ГОЛА ЫМЪ ПІЛАТЪ : ЧТО ОУКО СОТВОРИЮ ІІСЪ ГЛАГОЛЕМОМУ ХР҃ТЪ ; ГЛАГОЛАША ЁМЪ ВСІ : ДА РАСПАТЪ КСДѢТЪ.

7. И като ся совѣтувахъ, купихъ съ тѣхъ нивъ-тъ грънчарскъ, за погребяваніе на странни.

8. За това ся нарече онази нива Кръвна нива и до днесъ.

9. Тогази ся испълни речено-то отъ Іеремія пророка, който казува : И зѣхъ тридесеть-тъ сребърници, цѣиъ-тъ на оцѣнен-ный-тъ, когото оцѣнихъ отъ сынове-тъ Израилевы,

10. И дадохъ ги за грънчарскъ-тъ нивъ, спорѣдъ както ми Господь заповѣда.

11. А Іисусъ застанъ прѣдъ управителя ; и попыта го управитель-тъ, и казуваше : Ты ли си царь-тъ на Іуден-тъ ? А Іисусъ му рече : Ты казувашъ.

12. И когато го обвинявахъ первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ, нищо не отвѣщавашъ.

13. Тогази му казува Пилать : Не чуешь ли колко свидѣ-телствовать на връхъ тебе ?

14. И не му отговори на нищо ни едиъ рѣчь ; така що управитель-тъ ся много чудяше.

15. А на празникъ-тъ имаше обычай управитель-тъ да пуца на народъ-тъ одного отъ запрѣны-тъ, когото бы поискали.

16. А имахъ тогази прочуть нѣкого си запрѣнъ, на име Варавъ.

17. И тѣй като бѣхъ събрани, рече имъ Пилать : кого искате да ви пуснъ ? Варавъ ли, или Іисуса, нарицаемаго Христа ?

18. Понеже знаеше че отъ зависть го прѣдадохъ.

19. И когато сѣдѣше той на съдейскій-тъ прѣстолъ, проводи до него жена му и казуваше : Да не струвашъ нищо на тогоъ праведника ; защото много пострадахъ днесъ на-сѣнъ за него.

20. А первосвященници-тъ и старѣйшины-тъ нагласихъ народъ-тъ да испросятъ Варавъ, а Іисуса да погубятъ.

21. Отговори управитель-тъ и рече имъ : Кого искате отъ двамата да ви пуснъ ? А тѣ рекохъ : Варавъ.

22. Казува имъ Пилать : Но какво да правѣхъ Іисуса, нарицаемаго Христа ? Казувать му вси-тъ : Да ся распне.

ѿг. Игѣмвнхъ же рече: кѣ оубо слѣ сотвори; Оні же ѿзвѣха вопіахъ, глаголюще: да пропатъ бѣдетъ.

ѿд. Видѣвъ же Пилатъ, ѿкъ ничтѣже оуспѣваетъ, по паче молвъ биваетъ, пріемъ водъ, оумъ рѣцѣ предъ на- рѣдомъ, глагола: неповиенъ ѣсмь ѿ крѣве праведнаго сегѣ: вы оузрите.

ѿе. И ѿвѣдавъше вси людіе рѣша: крѣвь ѿгѣ на насъ ѿ на чадѣхъ нашихъ.

ѿс. Тогда ѿпсѣтъ ѿмъ Вараввѣ: Іиса же бивъ предаде ѿмъ, да ѿгѣ пропсѣтъ.

ѿз. Тогда вѣнны игѣмвновы, пріемше Іиса на сѣдѣше, собѣраша на нь всѣ мнѣжество вѣннхъ.

ѿи. И совлѣкше ѿгѣ, ѿдѣлаша ѿгѣ хламѣдою червлѣною.

ѿа. И сплѣтъше вѣнѣцъ ѿ тѣрнѣа, возложиша на главѣ ѿгѣ, ѿ трѣсть въ деснѣхъ ѿгѣ: ѿ поклѣншесѣ на колѣнѣхъ предъ нимъ, рѣгѣхъсѣ ѿмѣ, глаголюще: радѣшѣ, црѣ ѿсѣдѣскѣй.

ѿ. И плѣнѣвъше на нь, пріаша трѣсть, ѿ кѣахъ по главѣ ѿгѣ.

ѿа. И ѿгѣа порѣгѣшасѣ ѿмѣ, совлѣкоша сѣ негѣ багрнѣцъ, ѿ ѿблѣкоша ѿгѣ въ рѣзы ѿгѣ: ѿ ведѣша ѿгѣ на пропѣтѣ.

ѿв. Исходѣше же ѿбрѣтоша члѣвѣка Кѣрѣнѣйска, ѿменемъ Сѣмѣна: ѿ семѣ задѣша понестѣ крѣтъ ѿгѣ.

ѿг. И пришедше на мѣсто нарицаемое Голгоѣа, ѣже ѣсть глаголемо, крѣнѣево мѣсто,

ѿд. Дѣа ѿмѣ пѣти ѿцѣтъ сѣ жѣлѣію смѣшенъ: ѿ вѣшъ, не хотѣше пѣти.

ѿе. Распѣншѣи же ѿгѣ, раздѣлиша рѣзы ѿгѣ, вѣргше жрѣвѣа:

ѿс. И сѣдѣше, стрѣжѣхъ ѿгѣ тѣ.

ѿз. И возложиша верхѣ главѣ ѿгѣ вѣнѣ ѿгѣ написанъ: Сѣй ѣсть Іисъ, Црѣ ѿсѣдѣскѣй.

ѿи. Тогда распѣа сѣ нимъ двѣ развѣннѣка, ѣдѣнаго ѿ- деснѣю ѿ ѣдѣнаго ѿшѣію.

23. А управитель-тъ каза : Че какво зло е сторилъ ? А тѣ много повече выкахъ, и казувахъ : Да ся распне.

24. И като видѣ Пилать че нищо не ползува, но повече мѣла бива, зѣ водѣ, омы си рѣцѣ-тѣ прѣдъ народъ-тѣ, и казуваше : Пеповиненъ съмъ азъ отъ кръвъ-тѣ на тогозъ праведника ; вы да видите.

25. И отговори всичкый народъ и рече : Негова-та кръвъ на насъ *да бѣде*, и на чада-та наши.

26. Тогази имъ пуснѣ Варава ; а Исуса бѣ, и прѣдаде го на распятіе.

27. Тогази войни-тѣ управителиви, оттеглихъ Исуса въ прѣторѣ-тъ и събрахъ на връхъ него всичкый-тѣ полкъ.

28. И съблѣкохъ го та го облѣкохъ въ едиѣ червенъ дългъ дрехъ.

29. И сплетохъ вѣнецъ отъ трѣніе, та го наложихъ на главъ тѣ му, и трѣсть въ десницѣ-тѣ му ; и колѣнчихъ прѣдъ него, та му ся поругавахъ и казувахъ : Радуйся, Царю Іудейскый !

30. И като го заплюхъ, зѣхъ трѣсть-тѣ, и удрахъ го по главъ-тѣ.

31. И като му ся поругахъ, съблѣкохъ му дългъ-тѣ дрехъ, та го облѣкохъ въ неговы-тѣ дрехы ; и го закарахъ да го распятъ.

32. И на излѣзваніе намѣрихъ челоуѣкъ Киринеянинъ, на име Симонъ ; него накарахъ да носи кръсть-тѣ му.

33. И като стигнѣхъ на мѣсто-то нарицаемо Голгоѳа, което ся тѣкува Лобно мѣсто,

34. Дадохъ му да піе оцетъ размѣсенъ съсъ жлъчкѣ ; и щомъ вкусѣ, не рачаше да піе.

35. И като го распяхъ, сподѣлихъ си дрехы-тѣ му, и хвърлихъ жрѣбіе : за да ся сѣде речено-то отъ пророка : Раздѣлихъ дрехы-тѣ ми помежду си, и за облѣкло-то ми хвърлихъ жрѣбіе.

36. И сѣдѣхъ та го пазѣхъ тамо.

37. И възложихъ надъ главъ-тѣ му обвиненіе-то му написано : **ТОЙЗИ Е ИСУСЪ ЦАРЬ-ТЪ ІУДЕЙСКЫЙ.**

38. Тогази быхъ распяти съ него двама разбойници, единъ отъ десно и единъ отъ лѣво.

лѡ. Мимоходѡщїи же хꙋлахꙋ єгѡ, покнѡяюще главами
своими,

м. И глаголюще: разорѡди црковь и тремѡ дѣни со-
здѡди, спасїса самъ: ѡже сїхъ єси Бжїи, сїиди со
крѣта.

мѡ. Такожде же и архїерее рꙋгающеся съ книжники и
старѡцы [и фарїсеи,] глаголахꙋ:

мв. Иныѡ спасе, себе ли не мѡжетъ спастї: ѡже црѣ
їїлевъ єсть, да сїидетъ нынѣ со крѣта, и вѣрземъ въ
негѡ.

мг. Оупѡла на бѣа: да їзбѡвнтъ нынѣ єгѡ, ѡже хѡшетъ
ємъ: рече бо, ѡкв Бжїи єсмь сїхъ.

мд. Тѡжде же и развѡиинка распѡтаа съ нимъ поношѡста
ємъ.

мѣ. Вѡ шестѡгѡ же часа тма бѡсть по всѣи землї до часа
девѡтагѡ.

мѡ. Вѡ девѡтомъ же часѣ возопї їсꙋ гласомъ вѣлимъ,
глагола: їмї, їмї, їмѡ саваѡанї; ѣже єсть, Бже мѡй, Бже
мѡй, вскꙋю мѡ єси ѡстѡвилъ;

мз. Иѣцыи же ѡ тѡ стоѡщїихъ слышавше, глаголахꙋ, ѡкв
їлїѡ глашѡетъ сѣй.

мн. И ѡбїе тѣхъ єдинъ ѡ нихъ, и прїемъ гꙋес, їспѡмнѡвъ
же Ѡца, и вонзѣ на трѡсть, папѡше єгѡ.

мѡ. Прѡчїи же глаголахꙋ: ѡстѡви, да вїдїмъ, ѡже прїїдетъ
їлїѡ спастї єгѡ.

ї. їсꙋ же пакї возопїѡвъ гласомъ вѣлимъ, їспѡстї дхъ.

їѡ. И сѣ завѣса црковнаѡ раздрѡса на двѡе съ вышнѡгѡ
краѡ до нїжнѡгѡ: и землѡ потрасѣса, и кѡменїе распдѣса:

їв. И грѡби ѡверзѡшасѡ, и многѡ тѣлесѡ оꙋсѡпшїхъ
стѣихъ востѡша,

їг. И їзшѣдше їз грѡбѡхъ, по воскрѣнїи єгѡ, вїнѡша во
стѣи грядъ, и ѡвѣшасѡ мнѡзѣмъ.

їд. Сѡтнїкъ же и їже съ нимъ стрегꙋщїи їсѡ, вїдѣвше

39. А онѣзи конто минувахъ отъ тамо хуляхъ го, и кывахъ съ главы,

40. И думахъ: *Ты*, който разорявашъ храмъ-тъ и въ три дни го пакъ съграждашъ, спаси себе си; ако си Сынъ Божій, слѣзь отъ кръсть-тъ.

41. Подобно и пръвосвященници-тъ съ книжници-тъ и старѣйшины-тъ ругаяхъ му ся, и казувахъ:

42. Другы е избавилъ, а пакъ себе си не може да избави: ако е Царь Израилевъ, нека слѣзе сега отъ кръсть-тъ, и ще повѣривама въ него.

43. Упова на Бога, нека го избави сега, ако го ище; понеже каза: Божій сынъ съмъ.

44. Съ това исто-то го укорявахъ и распяти-тъ съ него разбойници.

45. А отъ шестый часъ станъ тъма по всичкѣ-тъ земѣхъ, до деветый часъ.

46. А около деветый часъ извика Исусъ съ голѣмъ гласъ, и казуваше; Или, Или, лама савахѣани? то есть: Боже мой, Боже мой, защо си мя оставилъ?

47. И нѣкон отъ стоящы-тъ тамо, като чухъ, думахъ: Илиъ зове той.

48. И тутакси единъ отъ тѣхъ ся завтече, и зѣ глѣбъ, та ѣхъ напълни съ оцетъ и ѣхъ обви на трѣстъ, и даваше му да пие.

49. А другы-тъ казувахъ: Остави да видимъ да ли ще дойде Илія да го избави.

50. А Исусъ, като извика пакъ съ голѣмъ гласъ, издѣхнѣ.

51. И ето завѣса-та на храмъ-тъ раздра ся на двѣ отъ горѣ до долу; и земя-та ся потрѣси, и каменіе-тъ ся распукнѣхъ.

52. И гробове-тъ ся растворихъ, и много тѣлеса на умрѣлы-тъ святыи възстанѣхъ,

53. И като излѣзохъ отъ гробове-тъ, слѣдъ негово-то възкресѣніе, влѣзохъ въ святыи-тъ градъ, и явихъ ся на мнозина.

54. А стотникъ-тъ и съ него конто пазяхъ Исуса, като видѣхъ

трѣсѣ ѿ бѣвшалъ, оубоѡшасѣ сѣлѣмъ, глаголюще: воистинну
Бжїѣ Сїѡѣ кѣ сѣй.

ἰε. Εἶχε γὰρ καὶ τὸ ἦ γενὴ μινύει ἰσχυρὰ ζῶντι, ἰαγε
ἰδὼσα πο ἰσὺ ὦ Γαλιλέν, σὺ γὰρ εἶμι:

и҃с. ѿзъ нѣхже бѣ Марїа Магдали́на, ѿ Марїа Іа́кова ѿ
Іѡ́сѣи ма́ти, ѿ ма́ти сѣс ЗЕВЕДЕ́УВЪС.

пз. ПОЗДѢЖЕ БЫВШЪ, ПРИДЕ ЧЕЛОВѢКЪ БОГАТЪ ѿ АРІМАВЕА,
ИМЕНЕМЪ ІУСИФЪ, ИЖЕ ПІ СѦМЪ ОУЧИША ОУ ІІСА :

III. СЕ́Й ПРИСТѢПЬ КЪ ПІЛА́ТУ, ПРОСИ́ ТѢЛЕСЕ́ І́ИСУВА. ТОГДА́ ПІЛА́ТУ ПОВЕЛѢ́ ДА́ТИ ТѢЛО.

пѡ. И прїемъ тѣло ѿснфъ, ѡбвїтъ є плащаницею чїстою,
з. И положи є въ нѡвѣмъ своємъ гробѣ, єгоже ѱзсѣчє
въ камени: и возвалївъ камень велїи надъ двѣри гроба,
ѡиде.

Ѹа. БѢ же тѢ Маріа Магдаліна, ѡ дрѹгаа Маріа, сѣдѡшѣ
прѣмѹ грѡба.

ЖВ. По оуѣтрїи же дѣнь, ѿже єсть по патцѣ, собрѣашасѣ
архїерее ѿ фарїсеє ка пїлатс,

Жг. Γάλοισιμε: γόσποδι, πομανήχομz, ιάκω λστέцz. Оηz
 ρεχέ εψέ сый жнвz: по тріехz днехz востанс.

Ѣд. Повелѣи оубо оутвердѣти грѣбѣхъ до третїаго днѣ: да не какѡ пришедше оученицы ѿгнѣноу, оукрѣдѣтъ ѿгнѣ, и рекѣтъ людемъ: востѣ въ мѣртвыхъ: и бѣдетъ послѣдняя лѣсть горша первыя.

ЖЕ. РЕЧЕ ЖЕ ѿМЪ ПІЛАТЪ: ѿМАТЕ КРСТОВАЮ: ІДІТЕ, ОУ-
ТВЕРДИТЕ, ІАКОЖЕ ВЪСТЕ.

35. ОНІ ЖЕ ШЕДШЕ ОУТВЕРДИША ГРОБЪЗЪ, ЗНАМЕНАВШЕ
КАМЕНЬ СЪ КРСТОВАДІЮ.

ГЛАВА́ КИ.

Ѧ. РѢ ВѢЧЕРѢ ЖЕ СЪБѢВѢТНЫЙ, СВИТАЮЩИИ ВО ѦДИНѢ Ѧ СЪБѢВѢТѢ, ПРИДЕ МАРІА МАГДАЛИНА, Ѧ ДРУГАЯ МАРІА, ВИДѢТИ ГРѢБѢ.

землетресеніе-то и *все* що станѣ, уплашихъ ся много, и думахъ : Истинѣ Сынъ Божій бѣ тойзи.

55. Тамо бѣхъ още и гледахъ издаlechъ жены много, които бѣхъ послѣдували Иисуса отъ Галилеѣ, и му слугувахъ ;

56. Между които бѣше Марія Магдалина, и Марія майка-та на Иакова и на Іосія, и майка-та на сынове-тѣ Зеведеевы.

57. И когато станѣ вечеръ, дойде единъ богатъ человекъ отъ Аримаѣѣ, на име Іосифъ, който и самъ бѣше ся училъ при Иисуса.

58. Той дойде при Пилата, и поиска тѣло-то Иисусово. Тогази Пилатъ повелѣ да му ся даде тѣло-то ;

59. И като зѣ Іосифъ тѣло-то, обви го съ чистѣ плащаницѣ,

60. И положи го въ новый-тѣ свой гробъ, който бѣ изсѣкъ въ камыкъ-тѣ, и като привали камыкъ голѣмъ на гробъ-тѣ на врата-та, отиде си.

61. А тамо бѣше Марія Магдалина и друга-та Марія, та сѣдахъ срѣщъ гробъ-тѣ.

62. И на утрѣнь-тѣ, която е слѣдъ петъкъ-тѣ, събрахъ ся первосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ при Пилата,

63. И казувахъ : Господарю, спомнихмы, че они изманихъ, когато бѣ още живъ, рече : Слѣдъ три дни ще възкрѣснѣ.

64. Повели прочее да ся заварди гробъ-тѣ до третій-тѣ день, да не бы ученици-тѣ му да дойдѣтъ прѣзь ноцъ да го откраднѣтъ, и рекѣтъ на народъ-тѣ : Възкрѣснѣ отъ мъртвы-тѣ ; и ще бѣде сетна-та измама по лоша отъ пръвъ-тѣ.

65. Рече имъ Пилатъ : Имате стражъ ; идѣте, завардѣте както знаете.

66. И тѣ отидохъ та завардихъ гробъ-тѣ, запечатахъ камыкъ-тѣ, и поставихъ стражъ.

ГЛАВА 28.

1. И като ся миѣ сѣбота-та, на разсѣиованіе въ първый-тѣ день на седмицѣ-тѣ, дойде Марія Магдалина, и друга-та Марія, да видѣтъ гробъ-тѣ.

в. И сѣ трѣсхъ вѣсть вѣлій: ѿглаго ко гдѣнь сшѣдхъ сѣ нѣсѣ, пристѣпль вѣвалъ камень въ двѣрѣи гроба, и сѣдѣше на нѣмъ.

г. Гдѣ же зракъ єгѡ ѿкѡ молніа, и ѡдѣаніе єгѡ бѣло ѿкѡ снѣгъ.

д. Вѣ страха же єгѡ сотрасѡшасѣ стрегѡщїи, и вѣша ѿкѡ мѣртви.

е. Вѣщавъ же ѿглаго, речѣ женѡмъ: не бѡйтеся вы: вѣмъ ко, ѿкѡ іиса распѣтаго ѿщите.

є. Иѣсть здѣ: востѣ ко, ѿкоже речѣ. прїидїте, вїдїте мѣсто. ѿдѣже лежѣ гдѣ.

з. И скорѡ шѣдше рцыте оученикѡмъ єгѡ, ѿкѡ востѣ въ мѣртвыхъ: и сѣ варѣтѣ вы въ галїлею: тамъ єгѡ оўзрите. сѣ рѣхъ вѡмъ.

и. И ѡшѣдше скорѡ въ гроба со страхомъ и радостїю вѣлію, текѡстѣ возвѣстїти оученикѡмъ єгѡ.

а. Вгдѣ же ѡдѣстѣ возвѣстїти оученикѡмъ єгѡ, и сѣ іиса срѣте ѡ, глгола: радѡйтеся. Оиѣ же пристѣпльше ѡстѣса за нѡзѣ єгѡ, и поклонїстѣса ємѡ.

ї. Тогда глгола ѡма іиса: не бѡйтеся: ѡдїте, возвѣстїте братїи моєи, да ѡдѣтѣ въ галїлею, и тѣ мѣ вїдатѣ.

л. ѡдѣщема же ѡма, сѣ нѣцыи въ крстѡдїи прїшѣдше во градъ, возвѣстїша архїерѣемъ всѣ вѣшавъ.

ви. И собравшесѣ со старцы, совѣтѣ сотворїша, сребреники довольны дѣша вѡнїиумъ,

гї. Глголюще: рцыте, ѿкѡ оучїицы єгѡ нѡщїю прїшѣдше оўкрадѡша єгѡ, намъ спѡирымъ.

дї. И ѡще сїѣ оўслышано вѣдетѣ оў ѡгемѡна, мѣ оўтолїмъ єгѡ, и вѡсѣ везпечальны сотворїмъ.

еї. Оиї же прїемше сребреники, сотворїша, ѿкоже нагчѣни вѣша. и промчѣса слѡко сїѣ во іудеехъ дѣже до сегѡ днѣ.

єї. Вдїнїи же нѣдесѣте оученицы ѡдѡша въ галїлею, въ горѣ, ѡможе повелѣ ѡмъ іиса.

2. И ето, станѣ трусѣ голѣмѣ; защото ангелъ Господень слѣзе отъ небе-то, та пристѣпни и отвали камѣкъ-тъ отъ врата-та, и сѣдѣше отъ горѣ на него.

3. На гледъ бѣ той като блѣскавица, и облѣкло-то му бѣло като снѣгъ.

4. И отъ страхъ-тъ му стреснѣхъ ся стражари-тъ, и станѣхъ като мъртви.

5. А ангелъ-тъ отговори и рече на жены-тъ: Не бойте ся вы; защото знаѣхъ, че Исуса распятаго търсите.

6. Не е тука; защото възкрѣснѣ, както рече: елате, виждете мѣсто-то гдѣто лежаше Господь.

7. И скоро идѣте та кажѣте на ученицы-тъ му, че възкрѣснѣ отъ мъртвы-тъ; и ето, отхожда прѣди васъ въ Галилеѣхъ: тамъ ще го видите; ето, казахъ ви.

8. И излѣзохъ скоро отъ гробъ-тъ съсъ страхъ и радость голѣмѣ, и заветекохъ ся да извѣстятъ на ученицы-тъ му.

9. И когато отхождахъ да извѣстятъ на ученицы-тъ му, ето Исусъ гы срѣщнѣ, и каза: Радуйте ся. А тѣ пристѣпихъ, та ся уловилахъ за нозѣ-тъ му, и поклонихъ му ся.

10. Тогази казува имъ Исусъ: Не бойте ся; идѣте, извѣстѣте на братія-та ми, да идѣтъ въ Галилеѣхъ, и тамъ ще мя видятъ.

11. А когато тѣ отивахъ, ето пѣкои отъ стражъ-тъхъ доидохъ въ градъ-тъ, и извѣстихъ на первосвященницы-тъхъ, всичко що бѣ станѣло.

12. И *тъ* като ся събрахъ съсъ старѣйшины-тъхъ, и като ся съвѣтувахъ, дадохъ на войны-тъхъ сребро довольно,

13. И думахъ *имъ*: Речѣте че ученицы-тъхъ му доидохъ прѣзъ ношъ и го открадихъхъ, когато ный спѣхмы.

14. И ако ся чуе това прѣдъ управителя, ный ще го убѣдимъ, и ще сторимъ вы да пѣмате грѣхъ.

15. И тѣ като зѣхъ пары-тъхъ, сторихъ както быхъ научени. И разчу ся това слово между Иудей-тъхъ даже и до днесъ.

16. А единадесетъ-тъхъ ученицы отидохъ въ Галилеѣхъ, на горѣ-тъхъ гдѣто имъ зарѣча Исусъ.

зї. И вїдѣвше єго, поклонїшася ємѹ: Ови же оѹсмы-
нѣшася.

иї. И пристѹпль Іисѹ, рече ѿмѹ глагола: дадеся мнѣ всѧка
влѧсть на нѣсїи ѿ на земли.

дї. Шедше оѹбо нагнїте всѧ ѧзыки, крѣѧще ѿхѹ во ѿма
Оца ѿ Сїна ѿ Сѣагѹ Дѹа,

є. Оѹчїаше ѿхѹ блюстїи всѧ, єлика заповѣдахѹ вамѹ:
ѿ сѣ азѹ сѹ вами єсмь во всѧ дни до скончѧнїа вѣка.
амѣнь.

17. И като го видѣхъ, поклонихъ му ся; а нѣкои ся усумнихъ.

18. И пристѣпи Иисусъ та имъ говори и рече: Даде ми ся всяка власть на небе-то и на земѣ-тъ.

19. Идѣте прочее научѣте всички-тѣ народы, и крѣщавайте ги въ име-то на Отца и Сына и Святаго Духа;

20. И учѣте ги да пазятъ всичко що съмь ви заповѣдалъ; и ето, азъ съмь съ васъ прѣзъ всички-тѣ деіе, до скончаніе-то на вѣка. Аминь.

Ѡ МАРКА

СВАТОС БЛАГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА Ѧ.

Ѧ. Зачало єѡѡа Ііса Хрѣта, Сѡа Бжѣх :

Б. Іакоже єсть писано во прѣрѣцѣхъ : сѣ азъ посылаю Ѧггѡа моего прѣдъ лицѣмъ твоимъ, ѡже оѡготѡвѣтъ пѣтъ твой прѣдъ тобою.

В. Гласъ вопіюшаго въ пѣстыни : оѡготѡвѣйте пѣтъ Гдѣнь, прѣвы творѣте стѣзѣ єгѡ.

Г. Бысть Іѡаннѣхъ крѣстѣи въ пѣстыни, ѡ проповѣдаа крѣщеніе покаѣнѣа во ѡпѣщеніе грѣхѡвъ.

Д. ѡ ѡсхожденіе къ немѡ всѣ Іудѣйскаа страна, ѡ Іерусалимаане : ѡ крѣщахсѣ всѣ во Іорданѣ рѣцѣ ѡ негѡ, ѡспѡвѣдающе грѣхѣ своѣ.

Е. Бѣ же Іѡаннѣхъ ѡвоучѣнъ власѣ велелѣжди, ѡ поасъ оѡсменѣхъ ѡ чреслѣхъ єгѡ, ѡ ѡдѣѣ ѡкрѣды ѡ междѣ днѣѣѣ.

Ж. ѡ проповѣдаше, гѡгѡла : гадѣтъ крѣплѣѣ менѣ, во слѣдѣ менѣ, ємѣже нѣсмѣ достѡѣннѣхъ преклѡнѣа разрѣшѣти ремѣнь сапѡгѣхъ єгѡ.

З. азъ оѡѡъ крѣтѣхъ въ водою : тоѡ же крѣтѣтъ въ дѣхѡмъ стѣѣмъ.

И. ѡ бысть во ѡнѣхъ днѣхъ, прѣѣде Іісѣхъ ѡ Назарѣта Галилѣйскаго, ѡ крѣтѣсѣ ѡ Іѡаннѣа во Іорданѣ.

І. ѡ ѡбѣе, восходѣ ѡ воды, видѣ разводахсѣ нѣсѣ, ѡ дѣла ѡѡъ гѡлѣсѣа, сѡдѣѣла нѣнь :

ОТЪ МАРКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Зачало на благовѣстіе-то на Исуса Христа, Сына Божія.

2. Както е писано въ пророцы-тѣ: Ето, азъ проваждамъ вѣститель-тъ си прѣдъ лице-то ти, който ще приготви твой-тъ пѣть прѣдъ тебе.

3. Гласъ на едного, който выка въ пустыніж-тѣхъ: Пригответе пѣть-тъ Господень, правы правѣте неговы-тѣ пѣтеки.

4. Дойде Іоаннъ та крыщаваше въ пустыніж-тѣхъ, и проповѣдуваше крещеніе на покаяніе за прощаваніе на грѣхове-тѣхъ.

5. И излѣзуваше къмъ него всичка-та страна Іудейска, и Іерусалимляне-тѣхъ, и крыщаваша ся вси-тѣхъ отъ него въ рѣкѣхъ-тѣхъ Іорданъ, като исповѣдувахъ грѣхове-тѣхъ си.

6. А Іоаннъ носяше дрехъ отъ камилскы космы, и коженъ поясъ около чрѣсла-та си, и ядѣше акриды и медъ дивъ.

7. И проповѣдуваше и казуваше: Слѣдъ мене иде по крѣпкый-тъ отъ мене, на когото не съмъ достоинъ да ся прѣклонѣхъ и да развържъ ремикъ-тъ на обуца-та му.

8. Азъ вы крѣстихъ съ водѣхъ: а той ще вы крѣсти съ Духъ Святый.

9. И прѣзъ оиѣзи дѣніе дойде Исусъ отъ Назаретъ Галилейскый, и крѣсти ся отъ Іоанна въ Іорданъ.

10. И тутакси като възлѣзуваше отъ водѣхъ-тѣхъ, видѣ че ся растваряхъ небеса-та, и Духъ-тъ като гълъбъ слѣзуваше на него.

ѿ. И гласъ бысть съ нѣсѣ: ты еси Сынъ мой возлюблен-
ный, ѡ немже бѣговолѣхъ.

Ѣ. И ѡбѣ дѣхъ изведе ѡгдѣ въ псстыню.

Ѣ. И бѣ тѣ въ псстыни днѣи четыредесать, и скъшамъ
сатанѣю, и бѣ со свѣрмѣ: и ѡггѣи сажѣхъ емъ.

ѿ. По предѣни же Іѡанновѣ, прѣиде Іисъ въ Галілею,
проповѣдала ѣуліе цѣтвѣа Бжѣа,

Ѣ. И глагола, ѡкѡ испѣлннса врема, и приелѣжнса цѣтвѣе
Бжѣе: покаятеса, и вѣрѣйте во ѣуліе.

Ѣ. Ходѣ же при морѣ Галілеестѣмъ, видѣ Сѣмѣа и
Іандрѣа брѣта тогѡ Сѣмѣа, вметѣюща мрѣжн въ морѣ:
бѣста ко рыбарѣ.

ѿ. И речѣ ѡма Іисъ: прѣидѣта во слѣдъ менѣ, и сотворю
вѣсъ быти ловцы челоѣкѣмъ.

Ѣ. И ѡбѣ ѡстѣавльше мрѣжн своѣ, по немъ идоша.

ѿ. И прешѣдъ малѡ ѡтѣдъ, оузрѣ Іакѡѡа Зеведѣѡѡа и
Іѡанна брѣта ѣгѡ, и тѣа въ кораблѣ стрѡѣща мрѣжа:

Ѣ. И ѡбѣ воззѡа ѡ: и ѡстѣавльше ѡцѣа своѣгѡ Зеведѣа въ
кораблѣ съ наѣмнннн, по немъ идоша.

Ѣа. И внидоша въ Капернаѡмъ: и ѡбѣ въ сѣбѣѡты
вшѣдъ въ сѡнннннн, оучѣаше.

Ѣѡ. И двѣлѣхъсѣ ѡ оучѣнѣи ѣгѡ: бѣ ко оучѣа ѡхъ ѡкѡ
вѣлѣсть ѡмѣи, и не ѡкѡ кнѣжннннн.

Ѣѡ. И бѣ въ сѡнннннн ѡхъ челоѣкѣ въ дѣсѣ нечѣстѣ, и
воззѡа,

Ѣд. Глагола: ѡстѣавн, что намъ и тебѣ, Іисѣ Назарѣнѣнн;
прѣшѣмъ еси погѡѡннн насъ: вѣмъ тѣа, ктѡ еси, Сѣи
Бжѣи.

Ѣѣ. И запрѣтѣ емъ Іисъ, глагола: оумолчѣи, и изыди изъ
негѡ.

ѢѤ. И стрѣсѣ ѣгѡ дѣхъ нечѣстѣи, и возопѣ гласѡмъ велѣ-
кѣмъ, и изыде изъ негѡ.

ѢѦ. И оужасѡшасѣ всѣ, ѡкѡже стѣзѣтѣсѣ ѡмъ къ сѣбѣ,

11. И гласъ бы отъ небе-то : Ты си Сынъ мой възлюбленный, въ когото благоволихъ.

12. И той часъ Духъ-тъ го извожда въ пустыни-тъ.

13. И тамо бѣ въ пустыни-тъ четиридесетъ дни и ся искушаваше отъ Сатанъ ; и бѣше съсѣзвѣрове-тъ ; и ангели-тъ му служажъ.

14. А отъ какъ бы прѣдаденъ Іоаннъ, дойде Іисусъ въ Галилеи-тъ, и проповѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то Божіе,

15. И казуваше : Врѣме-то ся испълни, и приближи царство-то Божіе ; покайте ся и вѣрувайте въ благовѣстіе-то.

16. А когато пѣтуваше по край Галилейско-то море, видѣ Симона и Андрея брата му, че хвърляхъ мръжъ въ море-то ; понеже бѣхъ рыболовци.

17. И рече имъ Іисусъ : Елате слѣдъ мене, и ще вы направѣхъ да бѣдете ловци на чловѣцы.

18. И тутакси оставихъ мръжы-тъ си, и послѣдувахъ го.

19. И като позаминъ отъ тамо малко, видѣ Іакова Зеведеева и Іоанна брата му, и тѣхъ въ ладіи-тъ че си кърпѣхъ мръжы-тъ.

20. И тутакси ги позова, и *тъ* оставихъ бащъ си Зеведея въ ладіи-тъ съ наемници-тъ, и отидохъ слѣдъ него.

21. И влѣзохъ въ Капернаумъ ; и наскоро въ сѣботѣ влѣзе Іисусъ въ сѣборище-то и учаше.

22. И удивявахъ ся на ученіе-то му ; защото ги учаше като нѣкой който има власть, а не както книжници-тъ.

23. И имаше въ сѣборище-то имъ чловѣкъ съ нечистъ духъ, та извика,

24. И казуваше : Остави *ны* ; що имашъ ты съ насъ, Іисусе Назарянинъ ? дошелъ си да ны погубиши ли ? Познавамъ тя кой си, Святой Божій.

25. И запрѣти му Іисусъ, и рече ; Млъкни, и излѣзь изъ него.

26. И нечистый-тъ духъ, като го покѣса, извика съ голѣмъ гласъ и излѣзе изъ него.

27. И всички ся смаяхъ, штоо разискувахъ помежду си, и

глаголюющимъ: что есть сїе; и что оученїе новое сїе, ѿкѡ по
Области и дѡхѡвѡмъ нечїстымъ велїтъ, и послашайотъ єгѡ;

ѡ. Изыде же слѡхъ єгѡ ѡбїе во всю страну Галїлей-
скѡ.

ѡ. И ѡбїе ѡзѡ сонница ѡзшедше, прїидѡша въ дѡмъ
Сїмѡновъ и Андрѡвѡвъ, со ѿкѡвомъ и ѿвѡномъ.

ѡ. Тѣмъ же Сїмѡнова лежаше огнемъ жегѡма: и ѡбїе
глаголаша ємѡ ѡ неї.

ѡ. И пристѡплѡ воздѡвїже ю, ємѡ за рѡкъ єѡ: и ѡстави
ю огонь ѡбїе, и сѡжжаше ѡмъ.

ѡ. Пѡздѣ же бывшѡ, єгѡ захождаше солнце, приношѡхъ
къ немѡ всѡ недѡжныѡ и вѣсныѡ.

ѡ. И вѣ весь градъ собралѡся къ двѡремъ.

ѡ. И ѡцѣлѡ многѡ слѣ страждущїѡ различными недѡгѡ,
и вѣсы многѡ ѡзгнѡ, и не ѡставляше глаголати вѣсы, ѿкѡ
вѣдахъ єгѡ Хрїстѡ сѡша.

ѡ. И оутѡ, нѡщи сѡшей сѣлѡвъ, востѡвѡ, ѡзыде, и ѡде въ
пѡсто мѣсто, и тѡ мѡтѡвѡ дѣлаше.

ѡ. И гнѡша єгѡ Сїмѡнѡ, и ѡже сѡ нїмъ:

ѡ. И ѡбрѣтше єгѡ, глаголаша ємѡ, ѿкѡ всѡ тѣбѡ ѡцѡстѡ.

ѡ. И глагола ѡмъ: ѡдемъ въ блїжнїѡ вѣсѡ и градъ, да
и тамъ проповѣмъ: на сїе ко ѡзыдѡхъ.

ѡ. И вѣ проповѣдалѡ на сонницахъ ѡхъ, во всей Галїленѡ,
и вѣсы ѡзгонѡ.

ѡ. И прїидѡ къ немѡ прокаженъ, молѡ єгѡ и на колѣнѡ
прїпѡдалѡ предѡ нїмъ, и глагола ємѡ, ѿкѡ, ѡцѡ хѡцѡешѡ,
мѡжешѡ мѡ ѡчїстїтѡ.

ѡ. ѿсѡ же мѡрѡварѡвъ, простѣрѡ рѡкъ, коснѡсѡ єгѡ,
и глагола ємѡ: хѡцѡшѡ, ѡчїстїсѡ.

ѡ. И рѣкшѡ ємѡ, ѡбїе ѡнде ѡ негѡ прокаженїе, и чїстѡ
бѡстѡ.

ѡ. И запрѣмъ ємѡ, ѡбїе ѡзгнѡ єгѡ:

ѡ. И глагола ємѡ: блѡдѡ, нїкомѡже нїчесѡже рѡцѡ: по

думахъ: Що е това? Кое е това ново учение, щото съ власть повелѣва и на нечисты-тъ духове, и послушуватъ го.

28. И разчу ся слухъ-тъ неговъ наскоро по всичкъ-тъ окол-ность на Галилеѣ.

29. И щомъ излѣзохъ изъ съборище-то, дойдохъ съ Іакова и Иоанна въ къщъ-тъ на Симона и Андрея:

30. А тыща-та Симонова лежаше огничава, и тутакси му казу-вать за неѣ.

31. И пристѣпи та ѣ дигнѣ, като ѣ хванѣ за рѣкъ-тъ; и на часть-тъ ѣ остави огнища-та, и слугуваше имъ.

32. И като ся свечери, когато залѣзе слънце-то, доведохъ му всичкы-тъ конто бѣхъ злѣ, и бѣснумы-тъ:

33. И всичкый-тъ градъ ся бѣ събралъ прѣдъ врата-та.

34. И исцѣли мнозина конто бѣхъ злѣ отъ разны болѣсти, и много бѣсове испѣди, и не оставяше бѣсове-тъ да говорятъ, понеже го познавахъ *че е Христосъ*.

35. И сутринь-тъ, много рано, станѣ та излѣзе, и отиде въ пусто мѣсто, и тамо ся моляше.

36. И отнѣчавъ слѣдъ него Симонъ и конто бѣхъ съ него.

37. И като го намѣрихъ, казувать му: Всичкы тебе търсятъ.

38. И казува имъ: Да идемъ въ блискы-тъ паланкы, да проповѣдаемъ и тамъ; защото съмъ за това излѣзлъ.

39. И тъй проповѣдуваше по соборища-та имъ по всичкъ Галилеѣ, и испѣждаше бѣсове-тъ.

40. И идуща при него единъ прокаженъ, та му ся моляше и колѣничавъ прѣдъ него и казуваше му: Ако да щещъ, можешъ да мя очистишь.

41. А Исусъ ся смили и прострѣ рѣкъ, та ся допрѣ до него, и казува му: Ищѣ, очистенъ бѣди.

42. И като изрече *туй*, тутакси ся махнѣ отъ него проказа-та, и ся очисти.

43. И като му запрѣти строго, тозъ-часъ го отпрати,

44. И казува му: Гледай никому нищо да не речешъ; но иди,

ШЕДЪ ПОКАЖИСА ЇЕРЕЕВИ, И ПРИНЕСИ ЗА УЧИЩЕНІЕ ТВОЕ, ІАЖЕ
ПОВЕЛѢ МОУСЕЙ, ВО СВИДѢТЕЛЬСТВО ИМЪ.

мѣ. Оуа же ѡзвѣда начатъ проповѣдати многѡ ѡ про-
носѣти слово: ꙗкоже к томꙋ не мощи ѣмѣ ꙗвѣ во градѣ
внѣти: но вѣ въ пгстыхъ мѣстѣхъ бѣ: ѡ приходяхъ къ
немꙋ ѡвсѡдѣ.

ГЛАВА́ 6.

Ѧ. И вниде пакѣ въ Капернаѡмъ по днѣхъ: и слышано
бысть, ѡакѡ въ домѣ ѣсть.

В. И ѿвѣе собрашася мнози, ꙗкоже к томꙋ не вмѣшатиса
ни при двѣрехъ: и глаголаше имъ слово.

Ғ. Һ прїндѡша кѡ немѡ, носѡше разслабленна (жїлами), носїма четы́рни :

Д. И не могущымых приближитися къ немѹ народа ради,
ѡкрыша покрѡвхъ, и дѣже бѣ, и прокопавше свѣсиша Ѧдрзъ,
на немже разслабленный лежаше.

Ѣ. ВѢДѢВЪ ЖЕ ІІСЪ ВѢРЪ ПЪХЪ, ГЛГОЛА РАЗСЛАБЛЕННОМЪ:
ЧАДО, ѠПЕЩАЮТСА ТЕБѢ ГРѢСН ТВОИ.

Ѣ. БѢХЪ ЖЕ И҃ЦЫНѢ Ѡ КНИЖНИКЪ ТѢ СѢДѢЩЕ, Ѣ ПОМЫШЛѢЮЩЕ ВЪ СЕРДЦѢХЪ СВОИХЪ:

3. ЧТО СЕИ ТАКΩ ΠΛΟΓΟΜΕΤΑ ΧΣΛΩ; ΚΤΟ ΜΟЖЕТΩ ЪСТАВΛΑΤΗ
грѣхѣи, τόκμω εἰνίηζ ΕΓΩ;

и. И ѡбѣ разсудѣвъ Іисъ дѡмъ своймъ, ѡкнъ тѣмъ
помышляють въ себѣ, рече ѡмъ: что сѣа помышлѣете въ
сердцѣхъ вашихъ;

Ѧ. ЧТО ѢСТЬ ОУДОБѢ; РЕШИ РАЗСЛАБЛЕННОМУ: ѠПИСАЮТСА
ТЕБѢ ГРѢСИ: ИЛИ РЕШИ: ВОСТАНИ, И ВОЗМИ ОДРЪ ТВОЙ, И
ХОДИ;

Г. Но да оувѣсте, ꙗкоу власть ѿмать Сѣхъ члвческій на
земли ѿпшати грѣхѹ, (глагола разслабленномꙋ:)

ЛІ. ТЕБѢ ГЛ҃ГОЛЮ: ВОСТАНИ, ѿ ВОЗМНІ ОДРЪЗЪ ТВОЙ, ѿ ПДНІ ВЪ
ДОМЪ ТВОЙ.

покажи себе си на священника, и принеси за очищение-то си това, което е Моисей повелѣлъ, за свидѣтельство тѣмъ.

45. А той щомъ излѣзе, начинъ да проповѣдува много и да разнося слово-то, така що Иисусъ не можаше вече да влѣзе явно въ нѣкой градъ; но вѣнъ въ пусты мѣста бѣ, и идяхъ при него отъ всякъдѣ.

ГЛАВА 2.

1. И слѣдъ нѣколко дни влѣзе пакъ въ Капернаумъ; и чу ся че е въ едниѣ къщѣ.

2. И тутакси ся събрахъ мнозина, така що не ги побираше вече нищо прѣдъ врата-та *мѣсто-то*; и говоряше имъ слово-то.

3. И идувать при него та му доносятъ единъ разслабень, носень отъ четьрма.

4. И като не можахъ да приближать до него поради народъ-тъ, раскрыхъ покрывъ-тъ дѣто бѣше, и го разбихъ, та спуснахъ одръ-тъ, на който лежаше разслабenny-тъ.

5. А Иисусъ видѣ вѣржъ-тъ имъ, и казува на разслабеныя: Сыно, прощавать ти ся грѣхове-тъ ти.

6. А имаше нѣкои отъ книжницы-тъ тамо, които сѣдѣхъ, и размысляхъ въ сѣрдца-та си:

7. Що говори тойзи така хулы? Кой може да прощава грѣхове, освѣнь одного Бога?

8. И тутакси като позна Иисусъ съ духъ-тъ си, че така размыслявать въ себе си, рече имъ: Защо мыслите това въ сѣрдца-та си?

9. Кое е по лесно, да рекъ разслабennyму: Прощавать ти ся грѣхове-тъ ли, или да рекъ: Стани, и земли одръ-тъ си и ходи?

10. Но за да познаете че власть има Сынъ чловѣческый на земь-тъ да прощава грѣхове, (казува на разслабenny-тъ):

11. Тебѣ казувамъ: Стани и земли одръ-тъ си, и иди у дома си.

ѢІ. И востѧ ѡбїе, и взѣмъ Ѡдръ, и зыде предъ всѣмъ: ѡкв дивїтисѧ всѣмъ, и славити Б҃га, гл҃голюшымъ, ѡкв николїже тѧкв вїдѣхомъ.

ГІ. И и зыде пакѧ къ морю: и весь народъ и дѧше къ немѸ, и оучѧше ихъ.

ДІ. И мимоградыи вїдѣ Левїю Ѳлфѣова, сѣдѧща на мытницѣ, и гл҃гола ѣмѸ: по мнѣ гради. и воставъ въ сѣдъ ѣгѡ и де.

ЕІ. И бысть возлежѧиш ѣмѸ въ домѸ ѣгѡ, и мнози мытарѧ и грѣшницы возлежѧхъ со Іисомъ и со оученики ѣгѡ: бѧхъ бо мнози, и по немъ и доша.

ѢІ. И книжницы и фарїсеѣ вїдѣвше ѣгѡ іадѧща съ мытарѧ и грѣшники, гл҃голахъ оученикѡмъ ѣгѡ: что ѡкв съ мытарѧ и грѣшники іѧстъ и пїетъ;

ЗІ. И слышавъ Іисъ, гл҃гола имъ: не трѣбуютъ здравїи врачѧ, но болящїи. не прїидѡхъ призвѧти праведники, но грѣшники на покаїніе.

ИІ. И бѧхъ оученицы Іванновы и фарїсейстїи постащесѧ: и прїидѡша и гл҃голаша ѣмѸ: почто оученицы Іванновы и фарїсейстїи постѧтсѧ, ѧ твои оученицы не постѧтсѧ;

ДІ. И речѣ имъ Іисъ: еда мѡгстъ сїове брачїи, дондеже женихъ съ ними ѣсть, постїтисѧ; елико время съ собою имстъ женихѧ, не мѡгстъ постїтисѧ:

К. Прїидстъ же дїе, егда ѡиметсѧ ѡ нихъ женихъ, и тогда постѧтсѧ въ тѧмъ днѧ.

КА. И никтоже приложенїѧ пла̀та неѣѣлена пришивѧетъ къ рїзѣ вѣтсѣ: ѡше ли же нї: возметъ конецъ ѣгѡ нѡвое ѡ вѣтхагѡ, и горша дїрѧ есдетъ.

КВ. И никтоже вливѧетъ вїнѧ нѡва въ мѣхи вѣтхи: ѡше ли же нї, просадїтъ вїнѡ нѡвое мѣхи, и вїнѡ пролїетсѧ, и мѣхи погїбнстъ: но вїнѡ нѡвое въ мѣхи нѡвы влїѧти.

КГ. И бысть мимоходїти ѣмѸ въ сѣбѡты сквозѣ сѣанїѧ,

12. И станѣ тутакси, и като дигнѣ одрѣ-тъ си, излѣзе прѣдъ всичкы-тъ; така щото всичкы ся чудяхъ, и славяхъ Бога, и думахъ: Никогы така не смы виждали.

13. И излѣзе пакъ край море-то, и всичкый-тъ народъ идяхъ при него, и учаше гы.

14. И като минуваше, видѣ Левія Алфеева, че сѣдѣше на мытарнищѣ-тъ; и казува му: Ела слѣдъ мене. И *той* станѣ и отиде слѣдъ него.

15. И когато бѣше на трапезѣ въ къщѣ-тъ му, много мытари и грѣшници бѣхъ насѣдали наедно съ Исуса и ученицы-тъ неговы; зашто бѣхъ мнозина, и послѣдувахъ го.

16. И книжници-тъ и Фарисей-тъ, като видѣхъ че яде съ мытари-тъ и грѣшници-тъ, казувахъ на ученицы-тъ му: Защо съ мытари-тъ и грѣшници-тъ яде и пие?

17. И като чу Исусъ, казува имъ: Нѣматъ нуждѣ за лѣкарь здрави-тъ, но болни-тъ; не дойдохъ да призовѣ праведны-тъ, но грѣшны-тъ на покаяніе.

18. А Іоанновы-тъ и Фарисейскы-тъ ученици постяхъ; и идватъ и казуватъ му: Защо Іоаннови-тъ и Фарисейскы-тъ ученици постятъ, а твои-тъ ученици не постятъ?

19. И рече имъ Исусъ: Могѣтъ ли свадбари-тъ да постятъ, до като е младоженикъ-тъ съ тѣхъ? Колкото врѣме иматъ младоженикъ-тъ съ тѣхъ си, не могатъ да постятъ.

20. Ще дойдѣтъ обаче дни, когато ся отнеме младоженикъ-тъ отъ тѣхъ, и тогази въ онѣзи дни ще постятъ.

21. И никой не пришива кърпѣ отъ небѣлено платно на ветхъ дрехъ; а инакъ, ново-то, което *ся туря да* запълни, отдира отъ ветхо-то, и сѣдрано-то бива по лошо.

22. И никой не налива ново вино въ ветхы мѣхове; а инакъ, ново-то вино ще распукне мѣхове-тъ, и вино-то ся излива, и мѣхове-тъ ся развалятъ; но трѣба ново вино да ся налива въ новы мѣхове.

23. И въ единъ сѣбботѣ когато минуваше прѣзъ сѣидбы-тъ,

и начаша оученицы егѡ пѣть творити, востерзѡюще клѡсы.

Ѣд. И фарисее гл҃голах҃с емс҃: виждь, что творѧтъ въ сѣбѣ, егѡже не достѡнтъ;

Ѣе. И той гл҃голаше имъ: иѣсте ли николиже чл҃вчѣ, что сотвори дѣла, егда требованіе имѣ, и взалѧ самъ, и иже съ нимъ;

Ѣз. Какѡ вииде въ домъ Бж҃їи при Авѡдѣ архіерей, и хлѣбы предложенїѧ снѣдѣ, иже не достѡлаше їасти токѡмъ іереемъ, и даде и сѣшымъ съ нимъ;

Ѣз. И гл҃голаше имъ: сѣбѣ чл҃вчѣ ради бысть, а не чл҃вчѣмъ сѣбѣ чл҃вчѣ ради.

и. Темже Гд҃ъ естъ Сїх чл҃вчѣскїи и сѣбѣ чл҃вчѣ.

ГЛАВА Ҫ.

а. И вииде пакѣ въ сонмище, и бѣ тамъ чл҃вчѣмъ сѣхъ имѣи рѣкѣ.

б. И назирѧх҃с егѡ, ѡще въ сѣбѣ чл҃вчѣмъ ищѧтъ егѡ, да на нѣ възглаголютъ.

в. И гл҃гола чл҃вчѣмъ сѣхъ имѣи сѣхъ: стѡни посреѣдѣ.

г. И гл҃гола имъ: достѡнтъ ли въ сѣбѣ чл҃вчѣмъ добрѣ творити, или слѡ творити; дѣшѣ спасти, или погубити; онѣ же молчѧх҃с.

д. И возрѣвъ на нѣхъ со гнѣвомъ, скорѣ ѡ ѡкаменѣніи сердѣцъ нѣхъ, гл҃гола чл҃вчѣмъ: прострѣ рѣкѣ твоѡ. и прострѣ: и оутвердѣ сѣхъ егѡ цѣлѣ їахъ др҃гѧ.

е. И ишѣдше фарисее, ѡбѣ съ иудѣѡмъ совѣтъ творѧх҃с на нѣ, какѡ егѡ погубѧтъ.

з. Ииже же вииде со оученикѣи своими къ морю: и многъ наро́дъ ѡ Галилен по нѣмъ иде, и ѡ їс҃у,

наченѣхъ ученици-тъ му да кѣсать класове-тъ като вървѣхъ по пѣтъ-тъ.

24. И Фарисей-тъ му казувахъ : Виждь, що правятъ въ сѣботѣ, което не е простено ?

25. И той имъ казуваше : Не сте ли чели никога, що стори Давидъ, когато му станъ нужда, и огладиъ той и които бѣхъ съ него ;

26. Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій во врѣме-то на първосвященника Авіаѳара, та изѣде хлѣбове-тъ на прѣдложеніе-то, които не е простено освѣнъ на священници-тъ да ги ядѣтъ ; даде още и на онѣзи които бѣхъ съ него ?

27. И казуваше имъ : Сѣбота-та е станѣла за чловѣка, а не чловѣкъ за сѣботѣ-тъ.

28. Така що Сынъ чловѣческій е Господарь и на сѣботѣ-тъ.

ГЛАВА 3.

1. И влѣзе пакъ въ сѣборище-то, и тамо бѣше нѣкой си чловѣкъ който имаше рѣкъ-тъ си изсъхнѣла ;

2. И съгледвахъ го, да ли ще въ сѣботенъ день да го исцѣли, за да го обвинятъ.

3. И казува на чловѣка който имаше рѣкъ-тъ си изсъхнѣла : Исправи ся на срѣдъ.

4. И казува имъ : Простено ли е сѣботенъ день да прави нѣкой добро, или да прави зло : да спасе ли душѣ, или да погуби ? а тѣ мълчѣхъ.

5. А като ги изгледа съ гнѣвъ, наскърбенъ за окамененіе-то на сѣрдце-то имъ, казува на чловѣкъ-тъ : Простри рѣкъ-тъ си. И прострѣ ; и възстанови ся рѣка-та му здрава както друга-та.

6. И щомъ излѣзихъ Фарисей-тъ, тутакси совѣтъ сторихъ съ Иродіаны-тъ противъ него, какъ да го погубятъ.

7. А Исусъ трѣгнѣ съ ученицы-тъ си къмъ море-то ; и отдохнѣ слѣдъ него много множество отъ Галилеѣ и отъ Іудеѣ,

и. И ѿ Іерусалима, и ѿ Ідзмен, и со Онагѡ пола Іордана, и ѿ Тѹра и Сїдѡна, множество многое, слышавше, ѣлика твораше, (и) прїидоша кз немѡ.

д. И рече оҹчнїкѡмз своїмз, да корабль вѣдетз оҹ негѡ народа рѣди, да не стѣжѣютз ѣмѡ.

ї. Мнози бо иҫцѣли, їакоже нападати на негѡ, да ѣмѡ прикоснѣтся, ѣлицы имѣахс рѣны :

дї. И дѣси нечїстїи ѣгда вїдахс ѣгѡ, припадахс кз немѡ и звѣхс, гл҃голюще, їако ты єси Сїѡн Бжїѡ :

кї. И многѡ преиѣаше имз, да не їавлена ѣгѡ сотворѣтз.

ҫї. И възїде на горѡ, и призвѣ, иҹже хотѣше самз : и прїидоша кз немѡ.

дї. И сотвори дванадесѣте, да вѣдѣтз сз нїмз и да посылѣтз иҹх проповѣдати,

ї. И имѣти влѣсть цѣлїти недѣлїи, и иҫгонїти бѣсы :

ѕї. И нарече Сїмѡнѡ имѣ Пѣтрз :

ѕї. И їакоуа Зеведѣова, и їѡанна брѣта їакоуа : и нарече имѣ именѣ Воанергесз, ѣже єсть, сїѣ грѡмѡва :

иї. И Андреѣ, и Фїліппа, и Вароломѣа, и Матѣа, и Фѡмѡ, и їакоуа Алфѣова, и Фаддѣа, и Сїмѡна Канаїїта,

дї. И їсдс Іскарїѡтскаго, иҹже и предаде ѣгѡ.

к. И прїидоша кз дѡмз : и собрѣсѣ паки народз, їакоу немоуи имз ни хлѣба їѣсти.

ка. И слышавше иҹже вѣхс оҹ негѡ, иҫыдоша, да имѣтз ѣгѡ. гл҃голахс бо, їакоу неїстовз єсть.

кв. И книжници, иҹже ѿ Іерусалима низшѣдши, гл҃голахс, їакоу веельзевѣла имѣть, и їакоу ѡ кнѣзѣ бѣсовѣмз иҫгонїтз бѣсы.

к҃. И призвѣвз иҹх, кз прїтчахз глаголаше имз : каکو мѡжетз сатана сатанѡ иҫгонїти ;

кд. И аҹе црѣтво на сѣ раздѣлїтсѣ, не мѡжетз стѣти црѣтво тѡ :

8. И отъ Иерусалимъ, и отъ Идумей, и изъ отвѣдь Іорданъ; и изъ около Тиръ и Сидонъ, много множество, като бѣхъ чули колко *чудеса* правяше, дойдохъ при него.

9. И рече на ученицы-тѣ си да го очакува една ладія поради народъ-тѣ, за да го не притѣсняютъ.

10. Защото исцѣли мнозина, така що онѣзи конто имяхъ болѣсти нападахъ на него, за да ся допрѣтъ до него.

11. И нечисти-тѣ духове, когато го виждахъ, припадахъ му, и выкахъ: Ты си Сынъ Божій.

12. И много имъ запрѣщаваше, да го не изявяватъ.

13. И възлѣзе на горъ-тѣ, и призова *онѣзи* конто ищѣше той; и отидохъ при него.

14. И стори дванадесеть, да бѣдѣтъ съ него, и да гы испроважда да проповѣдуватъ,

15. И да иматъ власть да исцѣляютъ болѣсти-тѣ, и да испѣждатъ бѣсове-тѣ;

16. И приложи на Симона име Петръ;

17. И Іакова Зеведеева, и Іоанна брата Іакова, и приложи имъ имена Воанергесъ, то есть, сынове на грѣмъ-тѣ:

18. И Андрея, и Филиппа, и Вареоломея, и Матѣя, и Θомъ, и Іакова Алфеева, и Θаддея, и Симона Кананита;

19. И Іудъ Искаріотскаго, който го и прѣдаде.

20. И идувать въ единъ домъ, и събра ся пакъ *много* народъ, така що тѣ не можахъ нито хлѣбъ да ядѣтъ.

21. И като чухъ свои-тѣ му, излѣзохъ да го уловятъ; защото казувахъ, че не е на себе си.

22. И книжици-тѣ, конто бѣхъ слѣзнили отъ Иерусалимъ, казувахъ, че има Веелзевулъ, и че съ начиникъ-тѣ на бѣсове-тѣ испѣжда бѣсове-тѣ.

23. И като гы призова, говоряше имъ съ притчы: Какъ може Сатана да испѣжда Сатанъ?

24. И ако едно царство ся раздѣли противъ себе си, онова царство не може да устои.

кє. И ѡще дѡмъ на сѧ раздѣлїтсѧ, не мѡжетъ стѧти дѡмъ тѡй :

кз. И ѡще сатанѧ востѧ на сѧ самъ и раздѣлїсѧ, не мѡжетъ стѧти, но конѣцъ ѡмѧтъ.

кн. Никтѡже мѡжетъ сосѣды крѣпкаго, вшѣдъ въ дѡмъ ѣгѡ, расхїтити, ѡще не пѣрвѣе крѣпкаго свѧжетъ : и тогдѧ дѡмъ ѣгѡ расхїтитъ.

кп. Амїнь гл҃голю вамъ, ѡкѡ всѧ ѡпсѣстѧся согрѣшѣнїѧ сынѡмъ челоѡчѣскимъ, и хслѣнїѧ, ѣлиѧ ѡще восхлѧтъ :

кѡ. Я ѡже восхлѧтъ на дѧ сѧго, не ѡмѧтъ ѡпсѣнїѧ во вѣки, но повїненъ єсть вѣчномъ сѧдѡ :

Ǻ. Запѣ гл҃голахъ : дѧ нечїстаго ѡмѧтъ.

ǻ. Прїидѡша ѡ҃ко мѡи и брѧтїѧ ѣгѡ, и виѣ стоѧще послѧша къ немѡ, зовѡще ѣгѡ.

ǽ. И сѣдѧше народъ Ѧкрестъ ѣгѡ. рѣша же ѣмѡ : сѣ мѡи твоѧ и брѧтїѧ твоѧ и сѣстры твоѧ виѣ ѡмѡтъ тебѣ.

ǿ. И ѡвѣща ѡмъ, гл҃гола : ктѡ єсть мѡи моѧ, или брѧтїѧ моѧ ;

їд. И соглѧдавъ Ѧкрестъ себѣ сѣдѧщѧ, гл҃гола : сѣ мѡи моѧ и брѧтїѧ моѧ :

їє. ѡже бо ѡще сотворѧтъ волю Бжїю, сѣи брѧтъ моѡи и сѣстры моѡи и мѡи мѡи єсть.

ГЛАВѧ Ǻ.

Ǻ. И пакѡ начѧтъ ѡ҃чїти при мѡри : и собрѧсѧ къ немѡ народъ многъ, ѡкоже самомѡ влѣзшъ въ корѧбль, сѣдѣти въ мѡри : и весь народъ при мѡри на землїи кѧше.

б. И ѡ҃чѧше ѡхъ прїтчамѡи многѡ, и глаголаше ѡмъ во ѡ҃чѣнїи своѣмъ :

в. Слѡшїте : сѣ ѡзїде сѣѧи сѣѧти :

г. И кѡмѣтѣ ѣгдѧ сѣѧше, сѡво падѣ при пѣтїи : и прїидѡша птїицы и позовѧша ѣ.

25. И ако домъ ся раздѣли противъ себе си, той домъ не може да устои.

26. И ако Сатана ся е повдигнѣлъ противъ себе си и ся е раздѣлилъ, не може да устои, но дошло му е свършеніе-то.

27. Никой не може да разграби покѣщеникъ-тъ на силный-тъ, кога влѣзе въ къщѣ-тъ му, ако първомъ не върже силный-тъ, и тогазы ще разграби къщѣ-тъ му.

28. Истинѣ ви казувамъ, че всицы-тъ грѣхове на сынове-тъ чловѣчески ще имъ ся простятъ, и хулы-тъ колкото че въсхулятъ.

29. Но който въсхули на Духа Святаго, пѣма прощѣ во вѣкы, но повиненъ е на вѣчно осѣжденіе.

30. *Това рече той*, защото казувахъ : Има духъ нечистъ.

31. Идувать прочее братія-та му и майка му, и като стояхъ вънъ, проводихъ до него, и выкахъ го.

32. И сѣдѣше народъ-тъ около него ; и рекохъ му : Ето майка ти и братія-та ти вънъ искать тя.

33. И отвѣща имъ и каза : Коя е майка ми, или *кои* сѣ братія-та ми ?

34. И като изгледа тѣзи, които сѣдѣха около него, казува : Ето майка ми и братія-та ми !

35. Защото който стори волю-тъ Божію, той е братъ мой, и сестра моя и майка.

ГЛАВА 4.

1. И пакъ започнѣ да учи на край море-то : и събра ся при него народъ много, така що той влѣзе въ ладію-тъ и сѣдѣше на море-то ; а всикий-тъ народъ бѣше на земіѣ-тъ по край море-то.

2. И учаше ги много съ притчы, и говорѣше имъ въ поученіе-то си :

3. Слушайте. Ето излѣзе сѣятель-тъ да сѣе.

4. И като сѣяше, едно паднѣ край пъть-тъ, и дойдохъ птицы-тъ небесны и озобахъ го.

Ѣ. Дрсгѡе же падѣ при кáмени, ꙗѣже не ꙗмáше землѣи мнѡги: ꙗ ѡбѣе прозавѣ, занѣ не ꙗмáше глгбнныи земныа:

Ѥ. Сѡлнцс же възсіавшс присвáде, ꙗ занѣ не ꙗмáше кѡрене, ꙗзсше.

Ѧ. ꙗ дрсгѡе падѣ въз тѣрнѣи: ꙗ възѣде тѣрнѣе, ꙗ подави Ѣ: ꙗ плодà не дадѣ.

Ѩ. ꙗ дрсгѡе падѣ на землѣи дѡбрѣи: ꙗ дааше плодѡ възхѡдѡщс ꙗ растѡщс, ꙗ приплодоваше на трѣдесѡтъ, ꙗ на шестѣдесѡтъ, ꙗ на стѡ.

Ѭ. ꙗ глагѡлаше: ꙗмѣаи ѡушы слышати, да слышнтс.

Ѧ. Ѣгда же кѣсть Ѣдинс, вопросѣша Ѣгѡ, ꙗже вáхс сз нѣмс, со ѡвѣманáдесѡте ѡ прѣтчи.

Ѩ. ꙗ глагѡлаше ꙗмз: вáмз ѣсть данѡ вѣдати тáйны царствѣа Бжѣа: ѡнѣмз же виѣшнимз въз прѣтчѡхз всà бываѡтъс:

Ѣ. Да вѣдаше вѣдатс, ꙗ не ѡзрѡтъс: ꙗ слышаше слышатс, ꙗ не разсмѣютс: да не когда ѡвратѡтс ꙗ ѡстáвѡтс ꙗмз грѣсѣи.

Ѧ. ꙗ глагѡла ꙗмз: не вѣсте ли прѣтчи сѣа; ꙗ кáкѡ всà прѣтчи ѡуразсмѣете;

Ѩ. Сѣаи, слѡво сѣетс.

Ѣ. Сѣи же сѣтъ, ꙗже при пстѣи, ꙗѣже сѣетсѡ слѡво, ꙗ Ѣгда ѡуслышатс, ѡбѣе прихѡднтс сѡтанà, ꙗ ѡѣмлетс слѡво сѣанное въз серцѡхз ꙗхз.

Ѥ. ꙗ сѣи сѣтъ тáкожде ꙗже на кáменныхз сѣемѣи, ꙗже Ѣгда ѡуслышатс слѡво, ѡбѣе сз рáдостѣю прѣѣмлютс Ѣ,

Ѧ. ꙗ не ꙗмзтс корѣнѣа въз сѣтѣ, но приврѣмении сѣтъ, тáже кѣвшѣи печáли или гонѣнѣю словесѣ рáди, ѡбѣе со-блажнѡютсѡ.

Ѩ. ꙗ сѣи сѣтъ, ꙗже въз тѣрнѣи сѣемѣи, слышѡщѣи слѡво,

Ѭ. ꙗ печáли вѣка сѣгѡ, ꙗ лѣтъ когáтствѡа, ꙗ ѡ прѡчнхз пѡхѡтѣи възхѡдѡщѣа подавлѡютс слѡво, ꙗ безплодно бывáетс.

5. Друго паднѣ на каменито *мѣсто*, дѣто нѣмаше много пѣръсть, и заскоро изникнѣ, защото нѣмаше дълбиниѣ отъ земѣ :

6. Но когато изгрѣя слѣнце-то припърли ся, и понеже нѣмаше корень, изсѣхнѣ.

7. И друго паднѣ въ трѣніе-тѣ, и обрastoхѣ трѣніе-тѣ и заглушихѣ го, и не даде плодѣ.

8. И друго паднѣ на добръ-тѣ земѣ, и даваше плодѣ, който възлѣзуваше и възрастуваше, и принесе едно тридесетѣ, и друго шестдесетѣ, а друго сто.

9. И казуваше имѣ : Който има уши да слуша, нека слуша.

10. И когато останѣ на самѣ, *онѣзи* конто бѣхѣ около него съ дванадесетѣ-тѣ, попытахѣ го за притчѣ-тѣ.

11. И казуваше имѣ : Вамѣ ся даде да познаете тайнѣ-тѣ на царство-то Божіе, а на онѣзи външнѣ-тѣ, всичко-то бива въ притчы ;

12. За да гледатѣ гледающе, и да не видятѣ ; и да чуватѣ чувающе, и да не разумѣятѣ ; да не бы да ся завърнатѣ, и да имѣ ся простятѣ грѣхове-тѣ.

13. И казува имѣ : Не знаете ли тѣзи притчѣ ? а какѣ ще разумѣете всичкы-тѣ притчы ?

14. Сѣятель-тѣ, слово-то сѣе.

15. А *посѣяно-то* край пѣть-тѣ сѣ тѣзи въ конто ся сѣе слово-то ; но при конто, като чуѣтъ, тутакси идува Сатана, и отнема слово-то, всѣяннo-то въ сърдца-та имѣ.

16. Подобно и на камениты-тѣ *мѣста* посѣяннo-то сѣ тѣзи, конто, като чуѣтъ слово-то, тутакси съ радость го прииматѣ,

17. Нѣматѣ обаче корень въ себе си, но приврѣмени си сѣ ; послѣ като настане скѣрбѣ или гоненіе за слово-то, тутакси ся соблазняватѣ.

18. И въ трѣніе-тѣ посѣяннo-то сѣ тѣзи, конто слушатѣ слово-то,

19. И грызѣ-тѣ на тойзи вѣкъ, и прѣльсть-та на богатство-то, и пожеланія-та за другы *работы*, като навлѣзуватѣ, заглушаватѣ слово-то, и безплодно бива.

к. И сїи сѣть, ѿже на землї добрѣи сѣаниїи, ѿже слышатъ слово и прїемають, и плодѣствуютъ, на тридесать, и на шестьдесятъ, и на сто.

ка. И глаголаше ѿмъ: еда свѣтїльникъ прихѣдитъ, да подспѣдомъ положатъ егѡ или подъ одромъ; не да ли на свѣщницѣ положенъ вѣдетъ;

кв. Иѣсть во тайно, ѣже не явїтсѣ: ниже кысть погасено, но да прїидетъ въ явленїе.

кг. Яже кто ѿмать оушы слышати, да слышитъ.

кд. И глаголаше ѿмъ: влюди́те что слышите. въ нюже мѣръ мѣрите, возмѣритсѣ вамъ, и приложїтсѣ вамъ слышашимъ.

ке. Яже ко яже ѿмать, дастсѣ емъ: а ѿже не ѿмать, и ѣже ѿмать, ѿиметсѣ ѿ негѡ.

кз. И глаголаше: такъ естъ (и) царствїе Бжїе, ѿкоже человекъ вметаетъ сѣмя въ зѣмлю:

из. И сїитъ, и востаѣтъ пощїю и днїю, и сѣмя прозбаѣтъ и растѣтъ, ѿкоже не вѣсть онъ.

и. Ѣ секе во землѣ плодїтъ прѣжде травъ, потомъ класъ, также исполнаѣтъ пшеницъ въ класѣ.

ка. Егда же созрѣетъ плодъ, ѡбїе послетъ серпъ, ѿкъ настѣ жатва.

л. И глаголаше: чесомъ оуподобимъ царствїе Бжїе; или коей прїтчи приложимъ ѣ;

ла. Ѣкъ зерно горъшично, ѣже егда всѣано вѣдетъ въ землѣ, мѣке всѣхъ сѣменъ естъ земныхъ:

лв. И егда всѣано вѣдетъ, возрастаетъ, и кываетъ колѣе всѣхъ сѣлїи, и творїтъ вѣтви вѣлїа, ѿкъ мощїи подъ сѣнїю егѡ птицамъ небеснымъ витати.

лг. И таковыми прїтчами многими глаголаше ѿмъ слово, ѿкоже можашъ слышати:

лд. Безъ прїтчи же не глаголаше ѿмъ словесѣ: О́собъ же оученикомъ своимъ сказа́ше всѧ.

20. А на добръ-тъ земи́х посѣянно-то сѣ тѣзи, които слушатъ слово-то, и прие́матъ, и даватъ пло́дъ, едно тридесетъ, и едно шест-десетъ, и едно сто.

21. И казуваше имъ: За това ли ся вно́ся свѣщъ да ѣх турятъ подъ шиникъ-тъ, или подъ одръ-тъ? Да ли не за това, да ѣх поставятъ на свѣтильникъ-тъ?

22. Защото нѣма нѣщо тайно, което да ся не яви; нито е было нѣщо потаено, което да не излѣзе на-явѣ.

23. Който има уши да слуша, нека слуша.

24. И казуваше имъ: Внимайте *това* което слушате; съ който мѣркъ мѣрите, ще ви ся възмѣри; и вамъ които слушате ще ви бѣде придатъкъ.

25. Защото който има, ще му ся даде; а който нѣма, и онова което има ще му ся отнеме.

26. И казуваше: Така е царство-то Божіе, както кога человекъ хвърли сѣме-то въ земи́х-тъ;

27. И спл и разбужда ся но́щя и де́ня; и сѣме-то никне и расте, както той не знае.

28. Защото зе́мя-та отъ самосебе сп произвожда, първомъ трѣвъ, послѣ класъ, и напослѣкъ нѣмно жито въ класъ-тъ.

29. И когато узрѣе пло́дъ-тъ, той часъ испраща сѣриъ-тъ, защото е настанила жътвъ.

30. Още казуваше: На що да уподобимъ царство-то Божіе? или съ кое сравненіе да го сравнимъ?

31. Подобно е на зърно синапово, което, кога ся посе́е въ земи́х-тъ, най ма́лко е отъ всички-тъ сѣмена, които сѣ на земи́х-тъ;

32. А когато ся посе́е, израстува, и бива по голѣмо отъ всички-тъ знакове, и прави клоніе голѣмы, така що подъ негова-тъ сѣнка могатъ птици-тъ небесны да прививавать.

33. И съ много таквызи притчы говоряше тѣмъ слово-то, както можахъ да слушатъ.

34. А безъ притчы имъ не говоряше; но на особъ тълкуваше всичко на ученицы-тъ сп.

лѣ. И глагола ѿмъ въ той дѣнь вечеръ бывшъ: прѣйдѣмъ на Оньполъ.

лѣ. И ѿпѣише народы, поаша ѿгдѣ ѿкоже бѣ въ кораблѣ: ѿ ѿиѣ же кораблѣ бѣхъ съ нѣмъ.

лѣ. И бысть бѣра вѣтрена велика: волны же вливашася въ корабль, ѿкъ оужѣ погрѣжатица ѣмъ.

лѣ. И бѣ самъ на кормѣ на возглавницѣ спѣ: ѿ возбѣдиша ѿгдѣ, ѿ глаголаша ѣмъ: Оучѣлю, перадѣши ли, ѿкъ погнѣбѣмъ;

лѣ. И воставъ запретѣ вѣтрѣ, ѿ речѣ морю: молчи, престани. ѿ оулаже вѣтрѣ, ѿ бысть тишина велика.

лѣ. И речѣ ѿмъ: что такъ страшнѣи естѣ; какъ не ѿмате вѣры;

лѣ. И оубоашася страхомъ великомъ, ѿ глаголахъ дрѣгъ ко дрѣгъ: кто оубо сѣи естъ, ѿкъ ѿ вѣтрѣ ѿ море послѣшуютъ ѿгдѣ;

ГЛАВА ѿ.

а. И прѣидѣша на Оньполъ моря ко странѣ Гадаринскѣю.

б. И ѿзлѣзшъ ѣмъ ѿ корабля, ѿбѣе срѣте ѿгдѣ ѿ гробѣвъ чловѣкъ въ дѣскѣ печистѣ,

в. Иже живѣише ѿмаше во гробѣхъ: ѿ ни верѣгами никтоже можаше ѿгдѣ связати.

г. Занѣ ѣмъ многѣжды пѣты ѿ оужы (желѣзны) свѣзанъ сѣишъ, ѿ растерзатица ѿ негѣ оужемъ (желѣзнымъ), ѿ пѣтѣмъ сокрѣшатица: ѿ никтоже можаше ѿгдѣ оумсчѣти:

д. И бывъ ноци ѿ дѣнь во гробѣхъ ѿ въ горѣхъ бѣ вопѣ ѿ толкѣица каменѣмъ.

е. Оубрѣвъ же ѿмъ ѿдалѣча, течѣ, ѿ поклонѣа ѣмъ.

ж. И возопѣвъ гласомъ великомъ речѣ: что мнѣ ѿ тебѣ, ѿмъ сѣе бѣа вышнѣгѣ; заклиаю тѣ бѣгомъ, не мсчи менѣ.

з. Глаголаше во ѣмъ: ѿзѣди, дѣше печистый, ѿ чловѣка.

35. И казува имъ въ него день когато ся свечери : Да мишемъ отвѣдь.

36. И като оставихъ народъ-тъ, земать него, както бѣ въ ладіѣ-тъ ; имаше още и други ладіи съ него.

37. И дигнува ся голѣма бура вѣтренна ; и волны-тъ ся вливахъ въ ладіѣ-тъ, така що тя вече ся пълняше съ водъ,

38. И той бѣше на кормъ-тъ засналь на възглавницѣ ; и разбуждають го и казувать му : Учителю, не тя ли е грѣха че погынуваме ?

39. И станъ та запрети на вѣтръ-тъ, и рече на море-то : Мълчи, умири ся. И прѣстанъ вѣтръ-тъ, и станъ тишина голѣма.

40. И рече имъ : Защо сте така страхливи ? Какъ нѣмате вѣръ ?

41. И убояхъ ся съ голѣмъ страхъ, и казувахъ си единъ другъ-му : Кой е прочее тойзи, че и вѣтръ-тъ и море-то му ся покорявать ?

ГЛАВА 5.

1. И миѣхъ отвѣдь море-то, въ странъ-тъ Гадаринскъ.

2. И щомъ излѣзе изъ ладіѣ-тъ, тозь часъ го срѣщъ единъ чловѣкъ отъ гробища-та, съ духъ нечистъ,

3. Който имаше жилище-то си въ гробища-та, и никой не можаше да го върже нито съ веригы ;

4. Защото много пѣти бѣхъ го вързали съ оковы и съ веригы, и покѣсалъ бѣ веригы-тъ, и оковы-тъ бѣ строшилъ ; и никой не бѣше въ силъ да го укроти.

5. И выѣхъ, ноцѣ и деня, бѣше по горы-тъ и въ гробища-та, и выкаше и испрѣсичаше себе си съ камъни.

6. А като видѣ Исуса отъ далечь, притече и поклони му ся,

7. И извика съ гласъ голѣмъ и рече : Що имашъ ты съ мене, Исусе, Сыне на Бога вышняго ? заклѣвамъ тя въ Бога, недѣй мя мѣчи.

8. (Защото му казуваше : Излѣзь изъ чловѣка, душе нечистый.)

ѿ. И вопрошаше єгò: что ти єсть ѿма; и ѡвѣща, глагола: легевѣнз ѿма мнѣ, ѿкѡ мнòзи єсмь.

ї. И молиша єгò мнòгѡ, да не послетъ ѿхъ внѣ страны.

ѿ. Бѣ же тѣ при горѣ стадо свинòе вѣлїе пасòмо:

ѿ. И молиша єгò всѣ бѣси, глаголюще: послѣ ны во свинѣа, да въз нѣ внїдемъ:

ї. И повелѣ ѿмъ ѡвїе їсх. и ѡзшѣдше дѣси печнїстїи, внїдоша во свинѣа: и оустремїса стадо по брегѡ въз море: бѣхъ же ѿкѡ двѣ тысащїи: и оустопѣхъ въз морї.

ѿ. Пасѣщїи же свинѣа бѣжаша, и возвѣстїиша во градѣ и въз сѣлѣхъ. и ѡзыдоша внѣти, что єсть бѣвшее:

ї. И прїидоша ко їсѡви, и внѣвша бѣснòвѣвшагò сѣдѣща и ѡболчѣна и смыслища, ѡмѣвшагò легевѣнз: и оубоашася.

ѿ. Повѣдаша же ѿмъ внѣвшїи, какѡ бѣсть бѣснòмъ, и ѡ свинѣахъ.

ї. И начаша молїти єгò ѡитї ѡ предѣлѣхъ ѿхъ.

ї. И влѣзшъ ємъ въз корабль, моляше єгò бѣснòвѣвшїхъ, дабы быхъ съ нїмъ.

ѿ. їсхъ же не даде ємъ, но рече ємъ: ѡдї въз домъ твоѣ ко твоїмъ, и возвѣстїи ѿмъ, єлїка тї гдѣ сотвори, и помїлова тѣ.

ї. И ѡде и нача проповѣдати въз десатїи градѣхъ, єлїка сотвори ємъ їсхъ: и всѣ дивлѣхъса.

ї. И прешѣдшъ їсхъ въз кораблї пакї на ѡнѡполъ, собѣрася нарòдъ мнòгъ ѡ немъ: и бѣ при морї.

ї. И сѣ прїиде єдїнъ ѡ архїсѣнагѡгъ, ѡменемъ їаїръ: и внѣвхъ єгò, падѣ при ногѡ єгѡ:

ї. И моляше єгò мнòгѡ, глòблѣ, ѿкѡ дщїи моѣ на кончїи єсть: да прїидѣ възложїши на ню ршѣ, ѿкѡ да спасѣтсѣ, и живѣ бѣдетъ.

9. И попыта го : Какъ ти е име-то ? и отговори и каза : Легеонъ ми е име-то ; защото смы мнозина.

10. И моли му ся много, да гы не отпраща на вѣнъ отъ тѣзи земѣхъ.

11. А тамо при горѣ-тѣ имаше стадо голѣмо отъ свиніе та пасѣше ;

12. И помолнихъ му ся всичкы-тѣ бѣсове, и казувахъ : Проводи ны въ свиніе-тѣ, да влѣземъ въ тѣхъ ;

13. И Исусъ тутакси даде имъ волѣхъ. И излѣзохъ нечисти-тѣ духове, та влѣзохъ въ свиніе-тѣ ; и устрѣми ся стадо-то прѣзъ стрѣмнинѣ-тѣ въ море-то, (тѣ бѣхъ до двѣ хиліады), и ся издавихъ въ море-то.

14. А онѣзи които пасяхъ свиніе-тѣ побѣгнѣхъ та извѣстихъ въ градъ-тѣ и въ села-та. И *жители-тъ* излѣзохъ да видятъ какво е станѣло.

15. И идватъ при Исуса, и виждатъ бѣспый-тѣ въ когото бѣше легеонъ-тѣ, че сѣди, и облѣченъ, и смысленъ ; и убояхъ ся.

16. И приказахъ имъ онѣзи които видѣхъ, какъ бѣ *работа-та* на бѣспый-тѣ, и за свиніе-тѣ.

17. И начинѣхъ да му ся молятъ да си отиде отъ тѣхны-тѣ прѣдѣлы.

18. И когато влѣзе въ ладіѣхъ-тѣ, моляше му ся тойзи що бѣ *отъ напредѣ* бѣсенъ, да бѣде съ него заедно.

19. Исусъ обаче му не допуснѣ, но казува му : Иди си у дома си при домашны-тѣ си, и извѣсти имъ това, що ти стори Господь и тя помилува.

20. И трѣгнѣ, и наченѣ да проповѣдува въ Декаполь *това*, що му стори Исусъ ; и всичкы-тѣ ся чудяхъ.

21. И като прѣмнихъ пакъ Исусъ въ ладіѣхъ-тѣ отвѣдѣ, събра ся при него народъ много ; и той бѣше край море-то.

22. И ето, идва единъ отъ началницы-тѣ на съборище-то, на име Іаиръ, и като го видѣ, паднѣ на нозѣ-тѣ му ;

23. И моляше му ся много и казуваше : Дѣщеря ми душѣ бере ; да дойдешъ и да положишь рѣцѣ на пейъ, за да ся избави и ще бѣде жива.

ѳд. И ꙗже сѣ нимъ: и по немъ ꙗдохъ народи мнози, и оуѣнтѣхъ его.

ѳе. И жена ѳѣла сѣши въ точеніи крове лѣтъ дванадесате,

ѳз. И многѣ пострадавши ѿ мнѣхъ врачевъ, и ꙗзавши своѣ всѣ, и ни единыя пользы ѿверѣтши, но паче въ горшее пришедши:

ѳз. Слышавши ѿ Іисѣ, пришедши въ народѣ создаи, прикоснѣся ризѣ его:

ѳи. Глаголаше бо, ѿкъ, ѿше прикоснѣся ризамъ его, спасена будѣ.

ѳа. И ѿвѣе ѳзѣкъ источникъ крове еѣ: и разсѣтъ тѣломъ, ѿкъ ѳсѣклѣ ѿ раны.

ѳ. И ѿвѣе Іисѣ разсѣтъ въ сѣкѣ сѣлѣ ѳзшедшю ѿ негѣ, и ѿверѣсѣ въ народѣ, глаголаше: кто прикоснѣся ризамъ моимъ;

ѳа. И глаголахъ емѣ оуѣнцы его: видѣши народѣхъ оуѣнтѣтѣющихъ тѣ, и глаголеши: кто прикоснѣся мнѣ;

ѳв. И ѿбгладаше видѣти сотворшю сѣ.

ѳг. Жена же оубоавши и трепѣиши, вѣдаши, еже бысть ей, прѣиде и припадѣ къ немѣ, и рече емѣ всю истину.

ѳд. Оны же рече ей: дщи, вѣра твоѣ спасѣ тѣ: ꙗди въ мѣрѣ, и буди цѣла ѿ раны твоѣ.

ѳе. Ещѣ емѣ глаголюще, и прѣидоша ѿ архісѣнагѣга, глаголюще, ѿкъ дщи твоѣ оумре: что ещѣ движеши оуѣнтелѣ;

ѳз. Іисѣ же ѿвѣе слышавъ слово глаголемое, глагола архісѣнагѣговѣ: не бойсѣ, токму вѣрши.

ѳз. И не ѿстави по сѣкѣ ни единого ѳтѣ, токму Петра и ѿкъва и ѿнѣна брата ѿкъва.

ѳи. И прѣиде въ домъ архісѣнагѣговъ, и видѣтъ молвѣ, плачущыя и кричущыя многѣ.

24. И отиде съ него; и слѣдувахъ го народъ много, и притискахъ го.

25. И една жена, която имаше кръвотечение дванадесетъ години,

26. И отъ много лѣкарѣ бѣше много пострадала, още бѣше издала и всичко-то си иманіе, безъ да види никакъв ползъ, но повече на злѣ бѣ пристигнѣла,

27. Като чу за Исуса, дойде между народъ-тъ изъ отзадъ, и допрѣ ся до дрехъ-тъ му.

28. Защото казуваше: Че, ако ся допрѣ само до дрехъ-тъ му, ще исцѣлѣѣ.

29. И на часъ-тъ прѣсѣкнѣ теченіе-то на кръвъ-тъ ѿ, и осѣти въ тѣло-то си че исцѣлѣ отъ болѣсть-тъ.

30. И тутакси Исусъ като позна въ себе си че излѣзе отъ него сила, обърни ся къмъ народъ-тъ и казуваше: Кой ся допрѣ до дрехы-тъ ми?

31. И казувахъ ученици-тъ му: Видишь народъ-тъ че тя притиска, и казувашъ: Кой ся допрѣ до мене?

32. И объбраше ся да види тѣзи която бѣ сторила това.

33. А жена-та уплашена и растреперана, като знаеше това което станъ съ неѣ, дойде и припади му, и каза му всичкъ-тъ истинъ.

34. А той ѿ рече: Дѣщи, твоя-та вѣра тя исцѣли; иди си съ миромъ, и здрава бѣди отъ болѣсть-тъ си.

35. Когато той още говоряше, идватъ отъ началника на съборище-то, и казуватъ: Дѣщеря ти умрѣ; що задавашъ вече трудъ на учителя?

36. А Исусъ, щомъ чу думъ-тъ коѣто говоряхъ, казува на началника на съборище-то: Не бой ся, само вѣрувай.

37. И не остави никого да го придружи, тѣкмо Петра и Іакова и Іоанна брата Іакововъ.

38. И идува въ домъ-тъ на началника на съборище-то, и виждува мѣлвъ, че плачахъ и плачѣхъ много.

лѡ. И вшѣдѡ гл҃гола ѿмѡ: что мѡлвите ѿ плачѣтеса; ѡтроковѣца нѣсть оумерла, но спятѡ.

м. И рс҃гахсѡ ѣмѡ. Онѡ же ѡзгнѡвѡ всѡ, поѡтѡ ѡцѡ ѡтроковѣцы ѿ мѡтерѡ, ѿ ѿже бѣхѡ сѡ нѡмѡ, ѿ вниде, ѡдѣже бѣ ѡтроковѣца лежѡщѡ.

мѡ. И ѣмѡ за рс҃кс ѡтроковѣцѡ, гл҃гола ѣѡ: тѡмѡлѡ кс҃мѡ: ѣже ѣсть сказѡемо: дѣвѡице, тебѣ гл҃голю, востѡни.

мв. И ѡбѣе востѡ дѣвѡица ѿ хождѡше: бѣ бо мѣтѡ двоюнадесяте, ѿ оумасѡшасѡ оумасѡмѡ вѣлѡимѡ.

мг. И запрѣтѡ ѿмѡ мнѡгѡ, да никтѡже оумѣсть сѣгѡ, ѿ речѣ: дадѡте ѣѡ ѡстѡ.

ГЛАВА 5.

а. И ѡзыде ѡтс҃дѡ, ѿ прѡидѣ во ѡтѣчѣствѣе своѣ: ѿ по нѣмѡ ѡдѡша оумѣнѣщѡ ѣгѡ.

б. И бывшѣй ссѣбѡвтѣ, начѡтѡ на сѡнмищѡ оумѣитѡ: ѿ мнѡзи слышѡщѡ дѡмѡхсѡ, гл҃голюще: ѡкс҃дѡ семѡ сѡѡ; ѿ что премѡдрѡсть дѡннаѡ ѣмѡ; ѿ сѡлы таковы рс҃кѡмѡ ѣгѡ бѡвѡютѡ;

г. Не сѣѡ ли ѣсть тектѡнѡ, сынѡ мрѡинѡ, кратѡ же ѡѡкѡвѡ ѿ ѡвсѡнѡ ѿ ѡс҃дѡ ѿ сѡмѡнѡ; ѿ не сѣстрѡ ли ѣгѡ зѡдѣ сѣтѡ вѡ нѡсѡ; ѿ влѡжнѡхсѡ ѡ нѣмѡ.

д. Гл҃голаше же ѿмѡ ѡсѡ, ѡкѡ нѣсть прѡрѡкѡ безѣ чѣсти, тѡкмѡ во ѡтѣчѣствѣи своѣмѡ, ѿ вѡ срѡдствѣ ѿ вѡ дѡмѡ своѣмѡ.

е. И не можѡше тѡ нѡ ѣдѡнымѡ сѡлы сотвѡритѡ, тѡкмѡ мѡлѡ недѡжнѡхѡ, возлѡжѡ рс҃цѣ, ѡсѡклѡ.

ж. И дѡмѡлѡше за невѣрствѣе ѡхѡ: ѿ ѡвхождѡше вѣсѡ ѡкрѣстѡ оумѡ.

з. И прѡзѡвѡ ѡбѡнадесяте, ѿ начѡтѡ ѡхѡ посѡылѡтѡ двѡ двѡ, ѿ дѡѡше ѿмѡ влѡстѡ наѡ дѡхѡ нечѡстѡмѡ.

и. И запѡвѣдѡ ѿмѡ, да ничѣсѡже вѡзмѡтѡ на пѣтѡ, тѡкмѡ жѣзлѡ ѣдѡнѡ: ни пѡры, ни хлѣбѡ, ни прѡ пѡлѡсѣ мѣдѡ:

39. И като влѣзе казува имъ : Защо ся мълвите и плачете ? дѣте-то не е умрѣло, но спи.

40. И присмивахъ му ся. А той като испѣди всички-тѣ, зема на дѣте-то бащъ му и майкѣ му и онѣзи които бѣхъ съ него, и влѣзува дѣто лежаше дѣте-то.

41. И като хванъ дѣте-то за рѣкѣ, казува му : Талиѳа, куми ; което истѣлкувано ще рече : Момиче, тебѣ казувамъ, стани.

42. И тутакси момиче-то станъ и ходяше, защото бѣше на дванадесетъ години ; и смаяхъ ся твърдѣ много.

43. И много имъ зарѣча никой да не научи това ; и рече да ѱ даджѣ да яде.

ГЛАВА 6.

1. И излѣзе отъ тамо, и дойде въ отечество-то си ; и слѣдувахъ го ученици-тѣ му.

2. И като дойде сѣббота, начинъ да учи въ сѣборище-то ; и мнозина отъ слушатели-тѣ удивявахъ ся, и думажъ : Отъ кѣдѣ на тогози това ? и коя е дадена-та нему мѣдрость, че и таквызи чудеса бивать отъ рѣцѣ-тѣ му ?

3. Не е ли тойзи дрьводѣлецъ-тѣ, сынъ-тѣ Маріинъ, и братъ на Іакова и на Іосіа и на Іудъ и на Симона ? и не сѣ ли сестры-тѣ му тука у насъ ? И соблазнявахъ ся въ него.

4. И казуваше имъ Іисусъ : Нѣма пророкъ безъ почестъ, освѣнъ въ отечество-то си, и между родинны-тѣ, и въ домъ-тѣ си.

5. И не можаше тамо никое чудо да стори, тъкмо що на малцина болны като положи рѣцѣ исцѣли ги.

6. И чудяше ся за тѣхно-то невѣрство. И обхождаше села-та наоколо та поучаваше.

7. И призва дванадесетъ-тѣ, и наченъ да ги испраща по двама по двама ; и даваше имъ власть надъ нечисты-тѣ духове.

8. И заповѣда имъ да не носятъ нищо на пѣть, освѣнъ едижъ тоягъ ; нито тѣржикъ, нито хлѣбъ, нито пары въ поясъ ;

д. Но ѡбсѣни въ сандалїа: ѡ не ѡблачїтиса въ дрѣхъ рїзѣ.

е. Ѣголаше ѡмъ: ѡдѣже ѡще внидете въ домъ, тѣ пребывайте, дондеже ѡзыдете ѡтѣдъ.

ж. Ѣмцы ѡще не прїимѣтъ вы, ниже послѣшаютъ васъ, ѡсходяще ѡтѣдъ, ѡтрасїте прахъ, ѡже подъ ногамїи вашими, во свидѣтельство ѡмъ. Амїнь глаголю вамъ: ѡрадѣте бѣдетъ Сodomъмъ ѡ Гоморромъмъ въ день сѣднїй, неже градъ томъ.

з. Ѣшѣдше проповѣдахъ, да покаются:

г. Ѣвѣсы многїи ѡзгнѣхъ: ѡ мазахъ масломъ многїи недѣжныа, ѡ ѡцѣмѣвахъ.

д. Ѣсмыша царь Ирѣдъ: (ѡвѣ бо бысть ѡма ѣгѣ) ѡ глаголаше, ѡкѣ Іѡаннѣхъ крѣтитель ѡ мѣртвыхъ востѣ, ѡ сегѣ радї сїлы дѣются ѡ немъ.

е. Інїи глаголахъ, ѡкѣ Ілїѣ ѣсть: инїи же глаголахъ, ѡкѣ прѣрокъ ѣсть, ѡлї ѡкѣ ѣдїиѣ ѡ прѣрѣкѣ.

ж. Смышавъ же Ирѣдъ речѣ, ѡкѣ, ѣгоже ѡзъ сѣсѣкнѣхъ Іѡанна, тѣи ѣсть: тѣи востѣ ѡ мѣртвыхъ.

з. Тѣи бо Ирѣдъ послѣвъ, ѡтѣ Іѡанна, ѡ свѣзѣ ѣгѣ въ темнїцѣ, Ирѣдїѣды радї женѣ Фїлїппѣ брѣта своегѣ, ѡкѣ ѡженїса ѣю.

г. Глаголаше ко Іѡаннѣхъ Ирѣдовн: не достѣнтѣ тебѣ ѡмѣти женѣ (Фїлїппѣ) брѣта твоегѣ.

д. Ирѣдїѣ же гнѣвашесѣ на негѣ, ѡ хотѣше ѣгѣ ѡѣбїти: ѡ не можѣше.

е. Ирѣдъ бо боѣшесѣ Іѡанна, вѣдый ѣгѣ мѣжа прѣведна ѡ сѣа, ѡ соблюдаше ѣгѣ: ѡ послѣшавъ ѣгѣ, мнѣга творѣше, ѡ въ слѣдѣстѣ ѣгѣ послѣшаше.

ж. Ѣ приключшесѣ днїѣ потрѣбнѣ, ѣгдѣ Ирѣдъ рождествѣ своемъ вѣчерїѣ творѣше кнѣзѣмъ своимъ ѡ тысѣщїишїемъ ѡ старѣйшїишїемъ Галїлѣйскимъ:

з. Ѣвѣдшїи дїѣрь тѣѣ Ирѣдїѣды, ѡ плѣсѣвшїи, ѡ ѡгѣждшїи

9. Но да сѣ съ простѣ обувкѣ; и да ся не обличать въ двѣ дрехы.

10. И казуваше имъ: Въ коѣхто кѣхъ влѣзете, тамъ прѣбѣждайте до когато излѣзете отъ тамо.

11. И конто не вы приимать, нито вы послушать, като излѣзете отъ тамо, отръсѣте прахъ-тъ изъ подъ нозѣ-тъ си, за свидѣтелство тѣмъ; истинѣ ви казувамъ, по леко ще бѣде *наказаніе-то* на Содомъ или на Гоморрѣ въ день сѣдний, нежели на оныи градъ.

12. И тѣ излѣзохъ и проповѣдувахъ покаяніе.

13. И испѣждахъ много бѣсове; и много болны помазувахъ съ масло, и *гм* исцѣлявахъ.

14. И чу царь Иродъ, (защото явно станѣ негово-то име), и думаше: Иоаннъ Кръститель е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ, и за това дѣйствувать силы-тъ чрѣзъ него.

15. Други казувахъ, че е Ілія; други пакъ казувахъ, че е пророкъ, или като единъ отъ пророцы-тъ.

16. Но като чу Иродъ рече: Тойзи е Иоаннъ, когото азъ посѣкохъ; той е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ.

17. Защото тойзи Иродъ проводи та улови Иоанна, и върза го въ тъмницѣ-тъ, заради Иродіадѣ, женѣ-тъ на брата си Филиппа, понеже бѣше ѿ зѣлъ за женѣ.

18. Защото Иоаннъ казуваше на Ирода: Не ти е простено да имашъ братовѣ-тъ си женѣ.

19. А Иродіада го ненавиждаше, и щеше да го убіе, но не можаше.

20. Защото Иродъ ся бояше отъ Иоанна, като *го* знаеше че е челоувѣкъ праведенъ и святъ; и припазуваше го, и правяше много *работы*, като го слушаше, и съ благодареніе го слушаше.

21. И когато настанѣ удобенъ день, въ който Иродъ за день-тъ на рожденіе-то си правяше вечерѣ на голѣмцы-тъ си и на тысящницы-тъ и на старѣйшины-тъ Галилейскы,

22. И влѣзе дѣщеря-та на тѣзи Иродіадѣ, и понгра и угоди

Ирвдовн ѿ възлежашымъ съ нимъ, рече царь дѣвѣцѣ:
проси оу мене, егѡже ѡще хощеши, ѿ дамъ ти:

бг. И клѣтсѣ ѿ, ѡкѡ егѡже ѡще попросиши оу мене,
дамъ ти, ѿ до полцѣрствѣа моего.

бд. Оуа же ѿзшедши рече матери своѣй: чesѡ прошѣ;
оуа же рече: главы Іѡанна крѣтитѣа.

бе. И вшедши ѡбѣ со тѣлѣнемъ къ царю, просѣше, гла-
голющи: хощѣ, да ми даси ѡ негѡ на блѡдѣ главѣ Іѡанна
крѣтитѣа.

бв. И прискорбевъ бѣвъ царь, клѣтвы же ради ѿ за воз-
лежашимъ съ нимъ не восхотѣ ѡреши ѿ.

бз. И ѡбѣ пославъ царь спеклѣтѣра, повелѣ привести
главѣ егѡ.

бг. Оуа же шедъ оуѣсѣки егѡ въ темницѣ, ѿ принесѣ
главѣ егѡ на блѡдѣ, ѿ даде ѡ дѣвѣцѣ: ѿ дѣвѣца даде ѡ
матери своѣй.

бд. И слышавше оученицы егѡ, прѣидоша ѿ взѣша трѣпѣ
егѡ, ѿ положиша егѡ во грѣбѣ.

л. И собравшасѣ апѡстѡли ко Іисѡ, ѿ возвѣстиша еѡ всѡ,
ѿ еѡка сотвориша, ѿ еѡка нагнѣша.

ла. И рече имъ: прѣидѣте вы сами въ пѣсто мѣсто еѡни,
ѿ почитѣ малѡ. бѣхѡ во прихѡдѣи ѿ ѡхѡдѣи мнози, ѿ
не ѡсти имъ бѣ когдѡ.

лв. И ѿдоша въ пѣсто мѣсто кораблемъ еѡни.

лг. И видѣша ихъ ѿдѣищихъ народѡ, ѿ познаша ихъ
мнози: ѿ пѣши ѡ всѣхъ градѡхъ стѣцѣхсѣ тамѡ, ѿ пред-
варѣша ихъ, ѿ синадошасѣ къ немѣ.

лд. И ѿзшедъ видѣ Іисѡ народѡхъ мнозѡ, ѿ милосѣрдова ѡ
нихъ, занѣ бѣхѡ ѡкѡ Овцы не имѣиша пѣстырѣ: ѿ начѣтъ
ихъ оучити много.

ле. И оуѣ чѣсѡ много бѣвшѡ, пристѣпавше къ немѣ
оученицы егѡ, глаголаша, ѡкѡ пѣсто еѣтъ мѣсто, ѿ оуѣ
чѣсѡ много:

на Ирода и на сѣдящы-тъ съ него, рече царь-тъ на момиче-то : Искай ми каквото щещь, и ще ти дамъ.

23. И закль ѝ ся : Ще ти дамъ каквото ми поищещь, даже до половинѣ-тъ отъ царство-то ми.

24. А тя излѣзе и рече на майкѣ си : Какво да поищѣ ? и тя рече : Главѣ-тъ на Іоанна Кръстителя.

25. И той часъ влѣзѣ на бързо при царь-тъ, та понеска и каза : Искамъ да ми дадешъ сега тутакси главѣ-тъ на Іоанна Кръстителя на блюдо.

26. И царь-тъ ако и да ся оскърби много, поради клѣтвы-тъ обаче и зарадъ сѣдящы-тъ съ него, не рачи да отхвърли *пробѣ-тъ* ѝ.

27. И тутакси проводи царь-тъ единъ оржжикъ, и заповѣда да донесѣтъ главѣ-тъ му.

28. И той отиде та го посѣче въ тъмницѣ-тъ, и донесе главѣ-тъ му на блюдо, и даде ѣѣ на момиче-то ; и момиче-то ѣѣ даде на майкѣ си.

29. И като чухъ ученици-тъ му, дойдохъ и дигнахъ трупъ-тъ му, и положихъ го въ гробъ.

30. И събрахъ ся апостоли-тъ при Іисуса та му извѣстихъ всичко, и колкото направихъ и колкото поучихъ.

31. И рече имъ : Дойдѣте вы сами на странѣ въ пусто мѣсто, и починѣте си малко ; защото бѣхъ мнозина, които идяхъ и отивахъ, и нищо да ядѣтъ имахъ врѣме.

32. И отивахъ въ пусто мѣсто съ ладіѣ-тъ на странѣ.

33. И видѣ ги народъ-тъ като отхождахъ и мнозина го познахъ ; и стекохъ ся тамъ пѣши отъ всички-тъ градове, и пристигнахъ прѣди тѣхъ, и събрахъ ся при него.

34. И като излѣзе Іисусъ видѣ много народъ, и смилн ся за тѣхъ ; понеже бѣхъ като овцы, които нѣмахъ пастырь ; и наченъ да ги поучава много.

35. И понеже бѣше вече станѣло късно, пристѣпихъ при него ученици-тъ му, и казувахъ : Мѣсто-то е пусто, и късно е вече :

15. Өпсгтн ѿхъ, да шѣдше во окрѣстныхъ сѣлѣхъ ѿ вѣсѣхъ кспатъ секѣ хлѣбы: не ѿмзтъ во чесѡ ѿсти.

16. Охъ же ѿвѣрѣвъ рече ѿмъ: дадите ѿмъ въ ѿсти. ѿ глаголаша ѣмъ: да шѣдше кспимъ двѣма стома пѣназь хлѣбы, ѿ дамы ѿмъ ѿсти;

17. Охъ же рече ѿмъ: колѣкѡ хлѣбы ѿмате; ѿдите ѿ вѣдите. ѿ оуѣвѣвъше, глголаша: пѣть хлѣбъ ѿ двѣ рыбѣ.

18. ѿ повелѣ ѿмъ посадити всѧ на спѡды на спѡды на травѣ зеленѣ.

19. ѿ возлегѡша на лѣхѣ на лѣхѣ, по стѣ ѿ по патѣ-десатъ.

20. ѿ прѣмъ пѣть хлѣбъ ѿ двѣ рыбѣ, воззрѣвъ на нѣо, блгословѣ: ѿ преломѣ хлѣбы, ѿ даше оученикѡмъ своимъ, да предлагѡуть прѣд ѿмѣ: ѿ ѡбѣ рыбѣ раздѣли всѣмъ.

21. ѿ ѡдоша всѣ, ѿ насытишася.

22. ѿ взѡша оукрѣхѣ дванадесате кѡша ѿспѡль, ѿ ѡ рыбъ.

23. Бѡше же ѡдшихъ хлѣбы ѡкѡ пѣть тысащъ мзжѣй.

24. ѿ ѡвѣ понсѣи оученикѣ своѧ вѣити въ корабль, ѿ варѣти ѣгѡ на Охъполъ въ Ринасѣдѣ, дѡндеже самъ ѡпс-ститъ народѣ.

25. ѿ ѡрѣкса ѿмъ, ѿде въ горѣ помолѣтися.

26. ѿ вѣчерѣ бывшѣ, бѣ корабль посреде мѡра, ѿ самъ ѣдѣхъ на землѣ.

27. ѿ вѣдѣ ѿхъ стрѣждущихъ въ плаванѣ: бѣ во вѣтръ прѡтивѣхъ ѿмъ: ѿ ѡ четвѣртѣй стрѣжи нощнѣй прѣде кз ѿмъ, по мѡрю ходѣй: ѿ хотѣше мнѣсти ѿхъ.

28. Охѣ же вѣдѣвъше ѣгѡ ходѣща по мѡрю, мнѣхъ при-зрѣхъ вѣити, ѿ возопѣша:

ѿ. Всѣ ко ѣгѡ вѣдѣша, ѿ смстѣшася ѿ ѡвѣ глгола сз ѿмѣ, ѿ рече ѿмъ: дерзѣйте, ѡзъ ѣсмъ, не вѡйтеся.

36. Распусни ги, да идѣтъ по околны-тѣ колибы и села, и да си купятъ хлѣбъ; защото имѣтъ какво да ядѣтъ. А той отговори и рече имъ:

37. Дайте имъ вы да ядѣтъ. И казувать му: Да идемъ ли да купимъ за двѣ стѣ пѣнязи хлѣбъ и да имъ дадемъ да ядѣтъ?

38. А той имъ казува: Колко хлѣба имате? Идѣте та виждте. И като узнахъ, казувать: Петъ, и двѣ рыбы.

39. И повелѣ имъ да турятъ всичкы-тѣ да насѣдять по зеленѣ-тъ трѣвѣ на трапезы на трапезы.

40. И насѣдахъ на лѣхы на лѣхы, по сто и по петдесеть.

41. И като зѣ петь-тѣхъ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погледнѣ на небе-то и благослови, и прѣломн хлѣбове-тѣ, и даваше на ученицы-тѣ си да наслагать отъ прѣдѣ имъ; и двѣ-тѣ рыбы раздѣли на всичкы-тѣ.

42. И ядохъ всичкы и насытихъ ся.

43. И дигнѣхъ отъ укрухы-тѣ дванадесеть коша пѣлны, и отъ рыбы-тѣ.

44. А опѣзи конто ядохъ хлѣбове-тѣ бѣхъ около петь тысяцы мѣжѣ.

45. И тутакси понуди ученицы-тѣ си да влѣзѣтъ въ ладіи-тъ, и да идѣтъ прѣди него отвѣдь къмъ Вносандѣ, доклѣ распусне той народъ-тъ.

46. И като ги распуснѣ, отиде на горѣ-тъ да ся помолн.

47. И когато ся свечери, ладія-та бѣше въ срѣдѣ море-то, и той самъ си на земѣ-тъ.

48. И видѣ ги че ся мѣчатъ въ гребаніе съ лопаты-тѣ; защото имъ бѣше вѣтръ-тъ противень; и около четвъртъ-тъ стражъ на нощъ-тъ трыгнува къмъ тѣхъ, като вървѣше по море-то, и искаше да ги измине.

49. А тѣ като го видѣхъ че ходи по море-то, възмиѣхъ че е призракъ, и извикахъ.

50. Защото го всичкы видѣхъ и смутихъ ся. И тутакси проговори съ тѣхъ, и казува имъ: Държайте, азъ съмъ, не бойте ся.

ѡа. И вниде кз нимъ вх корабль, ѡ оулеже вѣтръ: ѡ сѣлѡ ѡзанихъ вх себѣ оуѣжасяхсѣ, ѡ дивлахсѣ.

ѡв. Не разсмѣша бо ѡ хлѣбѣхъ: бѣ бо сѣрдце ѡхъ ѡкаменѣно.

ѡг. И прешѣдше прїидоша вх зѣмлю Геннисарѣтскъ, ѡ присташа.

ѡд. И ѡзшѣдшымъ ѡмъ ѡз кораблѣ, ѡкїе познаша ѣгѡ.

ѡе. Ѡктѣкше всїѡ странѣ тѣ, начаша на ѡдрѣхъ приносїти болащымъ, ѡдѣже слышяхъ, ѡкѡ тѣ ѣсть.

ѡз. И ѡмже ѡше вхождѣше вх вѣсн ѡлї во грады ѡлї сѣла, на распѣтїяхъ полагахъ недѣжнмъ: ѡ молахъ ѣгѡ, да попѣ воскрїлію рїзы ѣгѡ прикѡснхтѣ: ѡ ѣлїцы ѡше прикасяхсѣ ѣмѣ, спасяхсѣ.

ГЛАВА 3.

а. И соврѣшасѣ кз немѣ фарїсѣе, ѡ пѣцын ѡ книжннкъ, прїшѣдшїн ѡ іерусалима:

б. И видѣкше пѣкїнхъ ѡ оуѣенїкъ ѣгѡ нечїстымн рскаммъ, сїрѣчь несмѡвѣнымн, їадѣшнхъ хлѣккы, рсгахсѣ.

в. Фарїсѣе бо ѡ всї їудѣе, ѡше не трїюше оуѣмыютъ рскъ, не їадѣтъ, держѣше предѣнїѣ старѣцъ:

г. И ѡ торжнїѣ, ѡше не покѣплютѣ, не їадѣтъ: ѡ ѡна мнѡга сѣтъ, їѣже прїѣшла держѣтн: погрѣжѣнїѣ стклѣннцѣмъ ѡ чвѣннмъ ѡ котлнмъ ѡ ѡдрнмъ.

д. Потѡмъ же вопрошяхъ ѣгѡ фарїсѣе ѡ книжннцы: почтѡ оуѣнїцы твої не хѡдѣтъ по предѣнїю старѣцъ, по несмѡвѣнымн рскаммъ їадѣтъ хлѣбъ:

е. Ѡнъ же ѡвѣщїѣхъ речѣ ѡмъ, їѣкѡ дѡбрѣ прѡрѡчѣствова їсѣѣ ѡ вѣсѣ лнцемѣрѣхъ, їѣкоже ѣсть пїсѣно: сїн мѡдїе оуѣстїѣмъ мѣ чтѣтъ, сѣрдце же ѡхъ далѣче ѡстоїтъ ѡ менѣ.

з. Ісѣе же чтѣтъ мѣ, оуѣѣше оуѣчѣнїемъ, зѣповѣдемъ чѡловѣческнмъ.

51. И възлѣзе при тѣхъ на ладіѣхъ-тѣ, и тихѣхъ вѣтрѣхъ-тѣ. И ужасавахъ ся въ себе си твърдѣ много, и чудяхъ ся.

52. Защото не разумѣхъ поради хлѣбове-тѣ, понеже сърдце-то имъ бѣ затвърдило.

53. И прѣминухъ та дойдохъ въ земѣхъ-тѣ Геннисаретскѣхъ и ся извезохъ на пристанище-то.

54. И когато излѣзохъ изъ ладіѣхъ-тѣ, тутакси го познахъ,

55. И завтекохъ ся по всички-тѣ онѣзи околны *мѣста*, и назначихъ да посятъ на одрове болны-тѣ, тамъ дѣто чувяхъ че е.

56. И дѣто влѣзуваше въ палатки, или въ градове, или въ села, туряхъ по пазарь-тѣ болны-тѣ, и моляхъ му ся да ся допрѣтъ поне до полы-тѣ на дрехы-тѣ му; и колкото ся допиралъ, исцѣлявахъ ся.

ГЛАВА 7.

1. И събирать ся при него Фарисеи-тѣ, и иѣконъ отъ книжницы-тѣ, що бѣхъ дошли отъ Іерусалимъ.

2. И като видѣхъ иѣконъ отъ ученицы-тѣ му че ядѣтъ хлѣбъ съ рѣцѣхъ печисты, сырѣхъ немыты, укорихъ ги.

3. (Защото Фарисеи-тѣ и всички-тѣ Іудеи, ако си не омыѣтъ рѣцѣхъ-тѣ до лактѣхъ-тѣ, не ядѣтъ, държаще прѣданіе-то на стары-тѣ.

4. И отъ пазарь *кога ся вращатъ*, ако ся не омыѣтъ, не ядѣтъ; има и други много *обычаи*, които сѣхъ пріѣли да държатъ; измыванія на чашы, и шулицы и мѣдници и одрове :)

5. Послѣ пытать го Фарисеи-тѣ и книжници-тѣ: Защо твои-тѣ ученици не ходять по прѣданіе-то на стары-тѣ, но съ немыты рѣцѣхъ ядѣтъ хлѣбъ?

6. А той отвѣща и рече имъ: Добрѣ е пророкувалъ Ісаія за васъ лицемѣры-тѣ; както е писано: Тойзи народъ съ усты-тѣ си почита мя, а сърдце-то имъ далечъ отстонъ отъ мене.

7. И напраздно мя почитать, учаще ученія, заповѣди чело-вѣчески.

и. СѢСТАВЛѢШЕ БО ЗАПОВѢДЬ БЖІЮ, ДЕРЖИТЕ ПРЕДАНІА ЧЛВКЧЕСКАА, КРЕЩЕНІА ЧВАНІИМЪ И СТЕКЛАНІИЦАМЪ, И ИНА ПОДВѢНА ТАКОВА МИНѢ ТВОРИТЕ.

д. И ГЛГОЛАШЕ ИМЪ: ДѢВРѢ ВМѢТАЕТЕ ЗАПОВѢДЬ БЖІЮ, ДА ПРЕДАНІЕ ВѢШЕ СОКЛОДЕТЕ.

і. МВУСЕЙ БО РЕЧЕ: ЧТИ ОТЦА ТВОЕГО И МАТЕРЬ ТВОЮ: И ИЖЕ СЛОСЛОВИТЪ ОТЦА ИЛИ МАТЕРЬ, СМЕРТІЮ ДА ОУМРЕТЪ:

дл. ИЖЕ ГЛАГОЛЕТЕ: ИЩЕ РЕЧЕТЪ ЧЕЛОВѢКЪ ОТЦѢ ИЛИ МАТЕРИ: КОРВАНЪ, (ѢЖЕ ѢСТЬ ДАРЪ), ИЖЕ ИЩЕ ПОЛЪЗОВАЛСА ѢСИ ВЪ МЕНЕ:

вї. И НЕ КТОМѢ ВСТАВЛѢТЕ ѢГО ЧТО СОТВОРИТИ ОТЦѢ СВОЕМѢ ИЛИ МАТЕРИ СВОЕЙ.

гї. Престѣпающе слово Бжїе преданіемъ вашимъ, Ѣже предасте: и подвѣна такова минѢ творите.

дї. И ПРИЗВАВЪ ВЕСЬ НАРОДЪ, ГЛАГОЛАШЕ ИМЪ: ПОСЛАШАЙТЕ МЕНЕ ВСІИ, И РАЗСМѢЙТЕ.

еї. Ничтоже Ѣсть вѣсѣдъ челоѡка вхѡдимо въ Онь, Ѣже мѡжетъ ѡсквернитѣ Ѣго: но исхѡдѣша ѡ негѡ, тѣ сѣтъ сквернѣша челоѡка.

єї. ИЩЕ КТО ИМАЕТЪ ОУШЫ СЛЫШАТИ, ДА СЛЫШИТЪ.

зї. И ѢГДА ВНИДЕ ВЪ ДОМЪ ВЪ НАРОДА, ВОПРОШАХЪ ѢГО ОУЧИЦЫ ѢГѡ ВЪ ПРИТЧИ.

иї. И ГЛАГОЛА ИМЪ: ТАКЪ ЛИ И ВЫ НЕРАЗСМЛИВЫ ѢСТЕ; НЕ РАЗСМѢТЕ ЛИ, ІѢКЪ ВСЕ, ѢЖЕ ИЗВИѢ ВХѡДИМОЕ ВЪ ЧЕЛОВѢКА, НЕ МОЖЕТЪ ѡСКВЕРНИТИ ѢГО;

дл. ІѢКЪ НЕ ВХѡДИТЪ ѢМѢ ВЪ СЕРДЦЕ, БО ВО ЧРЕВО: И АФЕДРѢИИМЪ ИСХѡДИТЪ, ИСТРЕВѢАА ВСѢ БРѢШНА.

к. ГЛГОЛАШЕ ЖЕ, ІѢКЪ ИСХѡДѢЩЕЕ ВЪ ЧЕЛОВѢКА, ТО СКВЕРНИТЪ ЧЕЛОВѢКА.

ка. ИЗВИСТРѢ БО ВЪ СЕРДЦА ЧЛВКЧЕСКА, ПОМЫШЛЕНІА ЗЛАА ИСХѡДѢТЪ, ПРЕМОДОѢЛІА, ЛЮКОДѢЛІА, ОУБІИСТВА.

кв. ТАТКВѢ, ЛУХОИМСТВА, (ОБІАДЫ), ЛЖКѢСТВІА, ЛЕСТЬ, СТѢДОДѢЛІА, ОКО ЛЖКАВО, ХУЛА, ГОРДЫНА, БЕЗСМСТВО.

8. Защото оставихте заповѣдь-тъ Божию, и държите прѣданіе-то челоѡческо, измыванія на шулцы и на чаши, и други подобны много таквызи правите.

9. И казуваше имъ: Добръ че отмѣтате Божию-тъ заповѣдь, за да вардите прѣданіе-то ваше.

10. Защото Моисей рече: Почитай бащѣ си и майкѣ си; и, Който злослови бащѣ или майкѣ, непрѣмѣнно да ся умъртви.

11. Вы обаче казувате: Ако челоѡкъ каже на бащѣ или на майкѣ: Корванъ е (сирѣчь даръ), каквото бы ся ползувалъ ты отъ мене, *доста е*;

12. И не го оставяте вече да стори нищо на бащѣ си или на майкѣ си,

13. И тъй разваляте слово-то Божіе поради ваше-то прѣданіе, което сте прѣдали; и струвате подобны таквызи много.

14. И призва всичкій-тъ народъ, и казуваше имъ: Слушайте мя всинца, и разумѣвайте.

15. Нѣма нищо извѣнъ челоѡка що влѣзува въ него, което може да го осквърни, но което излѣзува изъ него, то е, което осквърнява челоѡка.

16. Ако нѣкой има уши да слуша, нека слуша.

17. И като влѣзе въ кѣщи отъ народа пытахъ го ученици-тъ му за притчѣ-тъ.

18. И казува имъ: Така ли и вы сте неразумливи? не разумѣвате ли че все що отъ въпъ влѣзува въ челоѡка не може да го осквърнява?

19. Защото не влѣзува въ сѣрдце-то му, но въ тѣрбухъ-тъ; и излѣзува въ заходъ-тъ, като изчистя всички-тъ ястія.

20. Казуваше още, че което излѣзува изъ челоѡка, то осквърнява челоѡка.

21. Защото отъ вѣтрѣ, отъ сѣрдце-то на челоѡцы-тъ излѣзватъ злы-тъ помысли, прѣлюбодѣнія, блудства, убійства,

22. Кражбы, лихоимства, лукавства, коварство, похотливость, погледъ лукавъ, хуленіе, гордость, безумство.

кг. Псѧ сѧ слѧ ѡзвнѣтъ ѡсходѧтъ, ѡ сквернѧтъ чело-
вѣка.

кд. И ѡтсѧс востѧвъ, ѡде въ предѣлы Тѹрски ѡ Сѧдѡнски.
ѡ вшеѧ въ дѡмъ, никогѡже хотѧше, дабы ѡгѡ члѧ: ѡ не
мѡже ѡутѧйтисѧ.

ке. Слышавши бо женѧ ѡ немъ, ѡже дщѡ ѡмѧше дѡха
нечѡста, пришеѧши припадѣ къ ногѧмѧ ѡгѡ:

кз. Женѧ же бѣ Ѣллинскѧ, Сѹрофѡнікѡссѧ рѡдомъ: ѡ молѧ-
ше ѡгѡ, да бѣсѧ ѡзженѣтъ ѡз дщѣре ѡѧ.

кѣ. Иисъ же рече ѡ: ѡстави, да перѡѣ насытѧтсѧ
члѧда: нѣсть бо добрѡ ѡѧти члѣвъ члѡвчмъ, ѡ повреѡи
псѡмъ.

кѡ. Сѡнѧ же ѡвѣщѧвши глагола ѡмѡ: ѡѡ, Гѧѡ: ѡко ѡ
псѡ поѧ трапѣзою ѡдѧтъ ѡ крспѡцѧ дѣтѣѡ.

кѧ. И рече ѡѡ: за сѣе слово, ѡдѡ: ѡзыде бѣсѧ ѡз дщѣре
твоеѧ.

л. И шеѧши въ дѡмъ своѡ, ѡбръѣте бѣсѧ ѡзшеѧшѧ, ѡ
дщѣрь лежѧщѧ на ѡдрѣ.

лѧ. И пѧки ѡзшеѧ Иисъ ѡ предѣлѧ Тѹрскихъ ѡ Сѧдѡн-
скихъ, прѡде на море Гѧлѡлѣйско, междѡ предѣлы Дека-
пѡльски.

лѡ. И привеѡша къ немѡ глѡха ѡ гсгѡнѡ, ѡ молѧхъ ѡгѡ,
да возложѡтъ на нѧ рѡкѡ.

лг. И поѡмъ ѡгѡ ѡ нароѧ ѡдѡнаго, вложѡ персты своѧ во
ѡѡшы ѡгѡ, ѡ плѡнѡвъ, коснѡсѧ ѡзыка ѡгѡ:

лѧ. И воззрѣвъ на нѡ, воздохнѡ, ѡ глагола ѡмѡ: ѡффаѡѧ,
ѡже ѡсть, развѣрзисѧ.

лѡ. И ѡѡѡе разверзѡстѧ слѡха ѡгѡ, ѡ разрѣшисѧ ѡѡза
ѡзыка ѡгѡ, ѡ глаголаше прѧвѡ.

лз. И запрѡтѡ ѡмъ, да никомѡже повѣдѧтъ: ѡлѡкѡ же
ѡмъ тѡѡ запрѡѡше, пѧче ѡзлѡхѧ проповѣѧхъ.

лз. И преѡзлѡхѧ дѡмѧхъсѧ, глаголюще: дѡбрѣ всѡ тво-
рѡтъ: ѡ глѡхѡ творѡтъ слышѡти, ѡ нѣмѡѧ глаголаѡти.

23. Всички тѣзи лукавы *нѣща* извѣтрѣ излѣзывать, и осквернявать человека.

24. И като станѣ отъ тамъ, отиде въ прѣдѣлы-тѣ Тирскы и Сидонскы; и влѣзе въ еднаж къщѣ, и не искаше да го знае никой; но не можѣ да ся укрые.

25. Защото като чу за него нѣкоя си жена, на коѣто дъщеря ѿ имаше духъ нечистъ, дойде и припади на позѣ-тѣ му.

26. А тя жена бѣ Еллина, родомъ Сирофиникианка; и моляше му ся да испѣди бѣсъ-тѣ отъ дъщерѣ ѿ.

27. А Исусъ ѿ рече: Остави да ся насытятъ първомъ чада-та; защото не е добръ да земе нѣкой хлѣбъ-тѣ отъ чада-та, и да го хвърли на псета-та.

28. А тя отговори и рече му: Ей, Господи, но и псета-та отдолу подъ транеж-тѣ ядѣтъ отъ трошницы-тѣ на дѣца-та.

29. И рече ѿ: За тѣзи рѣчь, иди; бѣсъ-тѣ излѣзе изъ дъщерѣ ти.

30. И като отиде у дома си, намѣри че бѣсъ-тѣ бѣ излѣзълъ, и дъщеря ѿ легила на постелкѣ-тѣ.

31. И пакъ като излѣзе изъ прѣдѣлы-тѣ Тирскы и Сидонскы, дойде къмъ море-то Галилейско, между прѣдѣлы-тѣ Декаполскы.

32. И доводятъ му одного глухъ и глѣгнѣвъ, и молятъ му ся да възложи рѣкъ на него.

33. И като го зѣ на странѣ отъ народъ-тѣ, вложи пѣрсты-тѣ си въ уши-тѣ му; и като плюнѣ, похванѣ го по языкъ-тѣ.

34. И погледѣ на небо-то, въздѣхнѣ, и казува му: Еффаѡа, сирѣчь, Отвори ся.

35. И тозъ часъ ся отвори хъ уши-тѣ му; и развърза ся върската на языкъ-тѣ му, и говораше чисто.

36. И зарѣча имъ да не кажѣтъ *това* никому; но колкото имъ той зарѣчваше, толкозъ повече тѣ проповѣдувахъ:

37. И удивявахъ ся твърдѣ много, и думажъ: Всичко добръ прави; и глухы-тѣ прави да чуватъ, и нѣмы-тѣ да говорятъ.

ГЛАВА II.

А. ВЪ ТЫА ДНІ, СЪЛАН МНОГО НАРОДЪ СЪШЕ, И НЕ ИМѢЮЩИМЪ ЧЕСНЪ ІАСТИ, ПРИЗВАВЪ ІИСУ ОУЧЕНИКИ СВОА, ГЛГОЛА ИМЪ :

Б. Милосѣрдю ѡ народѣ, іакѡ оуже три дни присѣдѣтъ мнѣ, и не имѣтъ чеснъ іасти.

Г. И ѡже ѡпсѣшѣ ихъ не іадишихъ въ дѡмы своа, ѡслабѣютъ на пѣти : мнози бо ѡ нихъ иудалѣча пришлі сѣтъ.

Д. И ѡвѣщава емоу оученицы егѡ : ѡкѣдѣ сѣхъ возмѡжетъ ктѡ здѣ насытити хлѣбы въ пѣстѣни ;

Е. И вопроси ихъ : колику имате хлѣбѡвъ ; Онѣ же рѣша : сѣдмь.

Ж. И повелѣ народъ возлеиши на землі : и пріемъ сѣдмь хлѣбѡвъ, хвалѣ воздавъ, преломѣ и дааше оучѣникѡмъ своимъ, да предлагѣютъ : и предложѣша предъ народомъ.

З. И имѣхъ рыбницъ малѡ : и сѣа блѡсловѣвъ, речѣ предложѣти и тыа.

И. Иадоша же, и насытитѣся : и взѣша изѡбытки оукрѣхъ сѣдмь кошницъ.

А. Нахъ же іадишихъ, іакѡ четыре тысащѣ : и ѡпсѣти ихъ.

Г. И ѡбѣе влѣзъ въ корабль со оученики свои, пріиде въ страны Далматѡнскѣ.

АІ. И изыдоша фарисѣи, и начаша стѣзѣти сѣ нимъ, ѡпсѣше ѡ негѡ знаменѣа сѣ нѣсѣ, и искѣшающе егѡ.

ВІ. И воздохнѡвъ дѡмъ своимъ, глагола : что рѡдъ сѣи знаменѣа ѡщѣтъ ; аминь глаголю вамъ, ѡже даѣтся рѡдъ семѣ знаменѣе.

ГІ. И ѡставаъ ихъ, влѣзъ пакѣ въ корабль, (и) ѡде на Ѧнѡполъ.

ДІ. И завыша оучѣицы егѡ взѣти хлѣбы, и рѡзвѣ единагѡ хлѣба не имѣхъ сѣ собѡю въ кораблѣ.

ГЛАВА 8.

1. Прѣзъ онѣзи дни, понеже бѣше прѣмного народъ, и нѣмахъ какво да ядѣтъ, призова Іисусъ ученицы-тѣ си, и казува имъ :

2. Жаль ми е за народъ-тъ, защото три дни вече стоятъ при мене, и нѣматъ що да ядѣтъ ;

3. И ако гы распуснѣхъ гладны по домове-тѣ имъ, ще прѣ-малнѣѣтъ по пѣтъ-тъ ; защото нѣкои отъ тѣхъ сѣ дошли отъ далечь.

4. И отговорихъ му ученицы-тѣ : Отъ дѣ ще може да гы насыти нѣкой съ хлѣбъ тука въ пустынѣ-тъ ?

5. И попыта гы : Колко хлѣба имате ? а тѣ рекохъ : Седмь.

6. И повелѣ на народъ-тъ да насѣдаты на земѣ-тъ ; и като зѣ седмь-тѣ хлѣба, благодари, и прѣломи, и даваше на ученицы-тѣ си да сложатъ, и сложихъ прѣдъ народъ-тъ.

7. Имахъ и малко рыбки ; и благослови, и рече да сложатъ и тѣхъ.

8. И ядохъ и насытихъ ся, и дигнѣхъ остатки отъ укрупы, седмь кошницы.

9. А онѣзи които ядохъ бѣхъ до четыри тысящи ; и рас-пуснѣхъ гы.

10. И тутакси влѣзе въ ладіѣ-тъ съ ученицы-тѣ си, и дойде въ Далмануѣанскы-тѣ страны.

11. И излѣзохъ Фарисен-тѣ, и начинѣхъ да му правятъ питанія, и като го искушавахъ, ищяхъ отъ него знаменіе отъ небе-то.

12. А той въздѣхнѣхъ отъ сѣрдце, и каза ; Защо тойзи родъ ище знаменіе ? Истинѣхъ ви казувамъ : Нѣма да ся даде на тойзи родъ знаменіе.

13. И остави гы и влѣзе пакъ въ ладіѣ-тъ, и мишѣхъ отвѣдь.

14. По забравихъ ученицы-тъ да земѣтъ хлѣбъ, и нѣмахъ съсь себе си въ ладіѣ-тъ освѣтъ единъ хлѣбъ.

ѿ. Ѳ преираше ѱмз, глагола : зрѣте, блюдітеса ѿ кваса Фарісейска, Ѳ ѿ кваса Йерудова.

ѿ. Ѳ помышлѣхс, дрѣгз ко дрѣгс глголюще, ѿкѡ хлѣбы не ѱмамы.

з. Ѳ разсмѣвз ѱсз, глагола ѱмз : что помышлѣете, ѿкѡ хлѣбы не ѱмате ; не оу ли чѣсвствсете, ниже разсмѣете ; ѿше ли ѡкаменѣно сѣрдце ваше ѱмате ;

и. Очи ѱмѣше не видите ; Ѳ оушы ѱмѣше не слышите ; Ѳ не помните ли ;

д. Ѳгда пѣть хлѣбы преломѣхз вз пѣть тысащз, коликѡ кнѡшз ѱсполнѣ оукрѣхз прѣсте ; глголаша ѿмз : дванадесѣть.

ѿ. Ѳгда же сѣдмѣ вз чѣтыре тысащн, коликѡ кошницз ѱсполнѣнѣа оукрѣхз взѣсте ; Оні же рѣша : сѣдмѣ.

ѿа. Ѳ глагола ѱмз : кѡкѡ не разсмѣете ;

ѿв. Ѳ прѣде вз ѱнасѣдс : Ѳ привѣдоша кз немз слѣпа, Ѳ молахс ѿго, да ѿгѡ кѡснетсѣ.

ѿг. Ѳ ѿмѣ за рѣкз слѣпаго, ѱзведѣ ѿго вѡнз ѱз вѣсн : Ѳ плѡнзвз на Очи ѿгѡ, Ѳ возложѣ рѣцѣ на нѣ, вопрошаше ѿго, ѿше что видѣтз ;

ѿд. Ѳ воззрѣвз глаголаше : вижс чѡловѣкн, ѿкѡ дрѣвѣе ходѣша.

ѿе. Потѡмз же пѣкн возложѣ рѣцѣ на Очи ѿгѡ, Ѳ сотворѣ ѿго прозрѣтн : Ѳ оутвориѣсѣ, Ѳ оузрѣ свѣтлѡ всѣ.

ѿз. Ѳ послѣ ѿго вз дѡмз ѿгѡ, глагола : ни вз вѣсь внѣдн, ни повѣжда комз вз вѣсн.

ѿз. Ѳ ѱзѣде ѱсз Ѳ оучѣцы ѿгѡ вз вѣсн Кесарѣн Фѣлѣпповы : Ѳ на пгтѣ вопрошаше оученикѣ своѣ, глагола ѱмз : когѡ ма глголютз члѣвѣцы быти ;

ѿи. Оні же ѡвѣщѣаша : Ѳванна крѣтѣтѣла : Ѳ ѱнін ѱлѣѡ : дрѣзѣн же ѿдинаго ѿ прѣрѡкз.

ѿа. Ѳ тѡй глгола ѱмз : вѣ же когѡ ма глголете быти ; ѡвѣщѣавз же Пѣтрз глагола ѿмз : тѣ ѿсн Хрѣтѡсз.

ѿ. Ѳ запрѣтѣ ѱмз, да никомзже глаголютз ѡ немз.

15. И зарѣча имъ и каза : Гледайте, пазѣте ся отъ квасъ-тъ Фарисейскій и *отъ* квасъ-тъ Иродовъ.

16. И размысляхъ помежду си и думяхъ : *Това е* зашто хлѣбове нѣмамы.

17. А Исусъ разумѣ, и каза имъ : Защо размыслате че хлѣбове нѣмате ? Не разбирате ли, нищо разумѣвате ? Още ли имате сърдце-то си окаменено ?

18. Очи имате и не видите ли ? и уши имате и не чувате ли ? и не помните ли ?

19. Когато прѣломихъ петъ-тѣ хлѣба на петъ-тѣ тысящи, колко кошове пълны съ укрухы дигнахте ? Казувать му : Дванадесеть.

20. И когато седмъ-тѣ на четыри-тѣ тысящи, колко кошници пълны съ укрухы дигнахте ? А тѣ рекохъ ? Седмъ.

21. И казуваше имъ ; Какъ не разумѣвате ?

22. И идува въ Внѣсанджъ : и доводятъ му одного слѣпъ и при-молювать му ся да ся прикосне до него.

23. И хванъ слѣпый-тъ за рѣжъ, та го изведе вънъ отъ село-то, и като плюнъ на очи-тѣ му, възложи на него рѣцѣ, и пыташе го, види ли нѣщо.

24. И той прогледа и казуваше : Виждамъ чловѣцы-тѣ, като че виждамъ дървета да ходять.

25. Послѣ пакъ възложи рѣцѣ-тѣ си на очи-тѣ му, и направи го да прогледа ; и възстанови ся *зрѣніе-то* му, и видѣ всички-тѣ чисто.

26. И испрати го въ домъ-тъ му, и казуваше : Нищо въ село-то да влѣзешъ, нищо нѣкому въ село-то да кажешъ *това*.

27. И излѣзе Исусъ и ученици-тѣ му по села-та на Кесаріѣхъ Филипповъ, и изъ пѣтъ-тѣ пыташе ученицы-тѣ си, и казуваше имъ : Кого мя казувать чловѣци-тѣ, че съмъ.

28. А тѣ отговорихъ : Іоаннъ Кръститель ; други пакъ Ілія ; а други, единъ отъ пророцы-тѣ.

29. И той имъ казува : Но вы кого мя казувате че съмъ ? И отговори Петръ и рече му : Ты си Христось.

30. И заплѣти имъ да не казувать никому за него.

ѧа. И начатъ оучити ихъ, ѿкѡ подобаетъ Снѣ члвческомѣ многѡ пострадаѣти, и искѡшенѣ быти ѿ старецѣ и архіерей и книжникѣ, и оубіенѣ быти, и въ третій день воскресити :

ѧв. И не ѡбниѣхъ слово глаголаше. и пріемъ єгѡ Пётръ, начатъ претѣти ємѣ.

ѧг. Снъ же ѡбръща, и возрѣвъ на оучникѣ своѣ, запретѣ Петровѣ, глагола : иди за мною сатанѣ : ѿкѡ не мыслиши, ѿже (сѣть) Бжїа, но ѿже члвчєска.

ѧд. И призвавъ народѣ со оучникѣ своїми, рече имъ : ѿже хѡщетъ по мнѣ ити, да ѡбѣржетъ себѣ, и вѣзметъ крѣтъ свой, и по мнѣ градѣтъ.

ѧе. Иже ко ѡмѣ хѡщетъ дѣшѣ своѣ спасти, погубитъ ю : а ѿже погубитъ дѣшѣ своѣ менѣ ради и євліа, той спасѣтъ ю.

ѧс. Каа ко польза чловѣкѣ, ѡмѣ прѡбръщѣтъ мїръ вѣсь, и ѡтщѣтитъ дѣшѣ своѣ ;

ѧз. Или что дастъ чловѣкѣ измѣнѣ на дѣшѣ своѣй ;

ѧи. Иже ко ѡмѣ постыдѣтъ менѣ и моухъ словесѣ въ родѣ сѣмѣ прелюбоудѣйникѣмъ и грѣшникѣмъ, и Снъ чловѣчєскій постыдѣтъ єгѡ, єгда прїидетъ во славѣ Сѡца своегѡ со агглы стѣми.

ГЛАВА Ѧ.

ѧ. И глаголаше имъ : аминѣ глаголю вамъ, ѿкѡ сѣтъ иѣщынѣ ѡ здѣ стоимѣхъ, ѿже не имѣтъ вѣсѣти смѣрти, дондеже видѣтъ црѣвіє Бжїє пришедшее въ сїлѣ.

Ѣ. И по шестѣ днѣхъ поѡтъ Іисъ Петра и Іакѡва и Іѡанна, и возведѣ ихъ на горѣ высокѣ ѡсобѣ єдинѣ : и прѡбръзѣся предѣ имѣ.

Ѧ. И рѣзы єгѡ въша клещѣица, бѣлѣ сѣлѡ ѿкѡ снѣгѣ, ѡцѣхъ же не мѡжетъ бѣлѣнникѣ оубѣлѣти на землѣ.

31. И наченъ да ги учи *това*, че Сынъ чловѣческый трѣба много да пострада, и да бѣде отхвърленъ отъ старѣйшины-тъ и первосвященники-тъ и книжници-тъ, и убитъ да бѣде, и слѣдъ три дни да въскрѣсне.

32. И говоряше слово-то явно. А Петръ го зѣ на странъ, и наченъ да му запрѣтѣва.

33. А той като ся обърнѣ и видѣ ученицы-тъ си, запрѣти на Петра и рече: Махни ся отъ прѣдъ мене Сатано; защото не слышишь това което е Божіе, но това което е чловѣческо.

34. И призова народъ-тъ съ ученицы-тъ си, и рече имъ: Който ище да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и дигне кръстъ-тъ си и мя слѣдува.

35. Защото, който ище да упаци животъ-тъ си, ще го изгуби; и който изгуби животъ-тъ си заради мене и за Евангеліе-то, той ще го упаци.

36. Понеже какво ще ползува чловѣка, ако спечали всичкый-тъ свѣтъ, и отщети душѣ-тъ си?

37. Или какво ще даде чловѣкъ въ размѣнъ за душѣ-тъ си?

38. Защото, който ся усрами за мене и за думы-тъ ми въ тойзи блуденъ и грѣшенъ родъ, и Сынъ чловѣческый ще ся усрами за него, когато дойде въ славу-тъ на Отца си съ съ святы-тъ ангелы.

ГЛАВА 9.

1. И казуваше имъ: Истинѣ ви казувамъ, че има нѣкои отъ стоящы-тъ тука, които нѣма да вкусятъ смърть, докѣ не видятъ царство-то Божіе дошло въ силѣ.

2. И слѣдъ шесть дни зема Исусъ Петра и Іакова и Іоанна, и възвожда ги на горѣ высока на странѣ самы, и прѣобрази ся прѣдъ тѣхъ.

3. И дрехы-тъ му станѣхъ лѣскавы, твърдѣ бѣлы като снѣгъ, каквыто бѣлилъникъ на земѣ-тъ не може да убѣли.

᠔. И ѿвѣсѧ ѿмѧ Иліа сѧ Мѡѡсѣемѧ: и бѣша со Іисомѧ глаголюще.

҃. И ѡбѣщавѧ Пётрѧ глагола Іисови: Равви, доврѣ єсть намѧ здѣ быти: и сотворимѧ кровы три, тебѣ единому, и Мѡѡсѣеви единому, и Иліи единому.

ѣ. Не вѣдаше бо, что рещи: баху бо пристрашени.

з. И бысть облакъ ѡбѣщаа ихъ: и прїиде гласъ изъ облака, глагола: сїи єсть Сїи мой возлюбленный, тогѡ послѣшайте.

и. И внезапу воззрѣвше, ктомѡ никогѡже видѣша, токму Іиса единого сѧ собою.

᠔. Сходящимѧ же ѿмѧ сѧ горы, запрети ѿмѧ, да никомѡже повѣдатъ, ѡже видѣша, токму егда Сїи человекъ-честїи изъ мѣртвыхъ воскресетъ.

҃. И слово оудержаша въ себѣ, стазѧющеся, что єсть, ѣже изъ мѣртвыхъ воскреснѣти.

аи. И вопрошаху егѡ, глаголюще: какѡ глаголютъ книжницы, ѡкѡ Иліи подобѣтъ прїити прежде;

би. Сїи же ѡбѣщавѧ рече ѿмѧ: Иліа оубѡ пришедъ прежде, оустрѡитъ всѧ: и какѡ єсть писано ѡ Сїѣ члѣвкъ-честѣмѧ, да многѡ постраждетъ и оуничиженъ бѣдетъ.

҃и. Но глаголю вамѧ, ѡкѡ и Иліа прїиде, и сотвориша емѡ, елика хотѣша, ѡкоже єсть писано ѡ немѧ.

ди. И пришедъ ко оучѣикумѧ, видѣ народъ многъ ѡ нихъ, и книжники стазѧющасѧ сѧ ними.

еи. И авѣе весь народъ видѣвѧ егѡ оужасѣсѧ, и прирѣцѧше цѣловѧху егѡ.

҃и. И вопроси книжники: что стазѧетесь къ себѣ;

зи. И ѡбѣщавѧ единому ѡ народа рече: Оучителю, приведѡхъ сына моего къ тебѣ, ѿмѡиѧ дѡха нѣма:

иі. И ѡдѣже колѣждо ѿметъ егѡ, разбивѣетъ егѡ, и пѣны теиѡтъ, и скрежѣетъ зѡбы своими, и ѡцѣпенѣваетъ: и рѣхъ оученикумѧ твоимѧ, да ѡзженѣтъ егѡ, и не возмогѡша.

4. И яви имъ ся Илія съ Моисея; и разговаряхъ ся съ Исуса.

5. И отговори Петръ и казува на Исуса : Равви, добро е да смы тука ; и да направимъ три шатры, за тебе еднѣ, и за Моисея еднѣ, и за Ілїѣ еднѣ.

6. Защото не знаеше какво да рече ; понеже бѣхъ уплашени.

7. И облакъ ги засѣни ; и гласъ дойде изъ облака който казуваше : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный ; слушайте него.

8. И внезапно като ся обзрихъхъ, не видѣхъ вече никого съсь себе си, освѣиъ Исуса самичькъ.

9. И когато слѣзувахъ отъ горѣ-тѣ, зарѣча имъ да не кажѣтъ никому това що видѣхъ, освѣиъ кога Сынъ чловѣческій въскрѣсне отъ мъртвы-тѣ.

10. И задржахъ слово-то *въ себе си*, като разисквахъ помежду си що е *това* да въскрѣсне отъ мъртвы-тѣ.

11. И пытахъ го и казувахъ : Защо казувать книжници-тѣ, че трѣба да дойде първомъ Ілія ?

12. А той отвѣща и рече имъ ; Истинѣ че ще Ілія първомъ да дойде и да устрои всичко ; и какъ е писано за Сына чловѣческаго, че трѣба да пострада много, и да бѣде униженъ ;

13. Но казувамъ ви, че Ілія дойде, и сторихъ му каквото щѣхъ, както е писано за него.

14. И като дойде при ученицы-тѣ, видѣ около тѣхъ народъ много, и книжници които ся прѣпирахъ съ тѣхъ.

15. И тутакси всичкій народъ щомъ го видѣ, смая ся, и при-текохъ ся та го поздравявахъ.

16. И попыта книжницы-тѣ : Какво ся прѣпираете съ тѣхъ ?

17. И отговори единъ отъ народа, и рече : Учителю, доведохъ при тебе сына си, който има духъ нѣмъ.

18. И дѣто го прихване, тръшва го, и запѣня ся, и скърца съсь зжбы, и вицпява ся ; и рѣкохъ на твои-тѣ ученицы да испадѣтъ *блсъ-тъ*, но не можѣхъ.

᠔1. СѢЗ же ѡбѣщаѡхъ ѣмѡ глагола: сѡ рѡде невѣренхъ, доколѣ възъ вѣдѡхъ; доколѣ терпѣю възъ; приведѣйте егѡ ко мнѣ.

᠔2. И приведѡша егѡ къ немѡ: и видѣхъ егѡ, ѡбѣ дѡхъ страсе егѡ: и падѡ на землѣ, валахъсѧ пѣны теши.

᠔3. И вопросѣ оца егѡ: колику лѣтъ ѣсть, ѡнѣлѣже сѣ бысть ѣмѡ; СѢЗ же рече: ѡздрѣтсѧ.

᠔4. И многѡжды во огнь вверже егѡ, и възъ воды, да погубѣтъ егѡ: но ѡиже что можешѣ, помози намъ, милосѣрдовахъ ѡ насъ.

᠔5. И сѢЗ же рече ѣмѡ: ѣже ѡиже что можешѣ вѣровати, всѧ возмѡжна вѣрсѡишемъ.

᠔6. И ѡбѣ возопѣхъ оца отрѡчѣте, со слезѡми глаголаше: вѣрсѡ, Гдѣ, помози моемѡ невѣрѣю.

᠔7. Видѣхъ же Иисъ, ѡку срицѣтсѧ народъ, запрети дѡхъ нечѣстомъ, глагола ѣмѡ: дѡше нечѣмѣ и глѡхѣ, ѡзъ тѣ повелѣваю: ѡзѡди ѡзъ негѡ, и ктомѡ не виѡди възъ негѡ.

᠔8. И возопѣхъ, и многѡ прѡжѡвѡсѧ, ѡзѣде. и бысть ѡку мѣртвѡ, ѡкоже мнѡзѣмъ глаголатѣ, ѡку оумре.

᠔9. И сѢЗ же ѣмъ егѡ за рѡкъ, воздѡвиже егѡ: и воста.

᠕0. И вшѣдѡхъ ѣмѡ възъ дѡмъ, оученицы егѡ вопрошѡхъ егѡ единаго: ѡку мы не возмѡгохомъ ѡзгнѣти егѡ;

᠕1. И рече ѡмъ: сѣй рѡдъ ничѣмъже можѣтъ ѡзѣти, токму мѡтвою и постѡмъ.

᠕2. И ѡтѣдѡ ѡзшѣдше, ѡдѡхъ сквозѣ Галѣю, и не хотѡше, да ктѡ оубѣсть.

᠕3. Оучѡше во оученикѣ своѡ, и глаголаше ѡмъ: ѡку СѢЗ чѡвѣческѣй прѣданъ бѣдетъ възъ рѡцѣ чѡвѣчѣстѣ, и оубѣотъ егѡ: и оубѣенъ бывъ, възъ третѣй дѣнь воскресѣтъ.

᠕4. СѢЗ же не размѣвѡхъ глагола, и воѡхъсѧ егѡ вопросѣти.

᠕5. И прѣде възъ Капернаѡмъ: и възъ дѡмъ бывъ, вопрошѡше ѡхъ: что на пѣти възъ себѣ помышѡсте;

19. А той му отговори и рече: О роде невърный, до кога ще бѣдѣ съ васъ? до кога ще вы търпѣѣте? доведѣте го при мене.

20. И доведохъ го при него; и като го видѣ *блсний-тѣ*, тутакси духъ-тѣ го покѣса, и той паднѣ на земѣ-тѣ, и валяше ся запѣненъ.

21. И попыта *Иисусъ* бащѣ му: Колко врѣме е отъ какъ му станѣ това? А той рече: Отъ дѣтство.

22. И много пѣти и въ огнь го хвърли и въ водѣ, да го погуби; но ако можешъ нѣщо, смилн ся на насъ, и помогни ни.

23. А *Иисусъ* му рече: Това, ако можешъ повѣрува, всичко е възможно за *тогози* който вѣрува.

24. И тутакси на дѣте-то баща му извика съсъ съзы и казуваше: Вѣрувамъ, Господи, помогни на мое-то неврѣство.

25. А *Иисусъ* като видѣ че ся стича народъ, запрѣти нечистому духу, и му казуваше: Душе нѣмый и глухый, азъ ти повелѣвамъ: Излѣзь отъ него и да не влѣзешъ вече въ него.

26. И *духъ-тѣ* като испишѣ, и го покѣса силно, искочи, и *молокъ-тѣ* станѣ като мъртвъ, така що мнозина думахъ че умрѣ.

27. А *Иисусъ* го хванѣ за рѣкѣ, и дигнѣ го, и *той* станѣ.

28. И когато влѣзе въ кѣщцы, ученици-тѣ му пытахъ го на странѣ: Защо ный не можѣхмы да го испѣдимъ?

29. И рече имъ: Тойзи родъ не може да излѣзе съ нищо *друго*, освѣнь съ молитвѣ и постъ.

30. И като излѣзохъ отъ тамъ, минувахъ прѣзъ Галилеѣ, и не искаше да узнае *това* никой.

31. Защото учаше ученицы-тѣ си, и казуваше имъ, че Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ въ рѣцѣ на чловѣцы, и ще го убѣѣтъ; и отъ какъ го убѣѣтъ, въ третій-тѣ день ще въскрѣсне.

32. Но тѣ не разумѣвахъ думѣ-тѣ, и бояхъ ся да го попытатъ.

33. И дойде въ Капернаумъ, и когато влѣзе въ кѣщцы, пыташе ги: За какво ся разговаряхте въ пѣть-тѣ помежду си?

лѧ. Оуи́ же молча́хс: дрѣгъ ко дрѣгъ ко стаза́шася на пѣтѣ, ктѣ́ єсть ко́лѣи.

лѢ. И сѣ́дѧ пригласѣ́ Ѧванѧдесѧте, и глаго́ла ѿмъ: ѡ́ще ктѣ́ хо́щетъ стѣ́рѣи кы́ти, да вѣ́детъ всѣ́хъ мѣ́ншѣи, и всѣ́мъ сѧсѧ́.

лѤ. И прѣ́имъ Ѧтро́чѧ, поста́ви ѣ́ посре́дѣ ѿ́хъ: и ѡ́вѣмъ ѣ́, рече́ ѿмъ:

лѦ. И́же ѡ́ще є́ди́но таковы́хъ Ѧтро́ча́тъ прѣ́иметъ во ѿ́ма моѣ́, мене́ прѣ́млетъ: и ѿ́же мене́ прѣ́млетъ, не мене́ прѣ́млетъ, но посла́вшаго мѧ́.

лн. Ѧвѣ́ша є́мѣ ѿ́вѧннѧ, глаго́ла: Оу́чѣлю, вѣ́дѣхомъ иѣ́-когого ѿ́менемъ твоѣ́мъ ѡ́згнѧ́ша вѣ́сы, ѿ́же не хо́дитъ по насъ: и возвра́нѣхомъ є́мѣ, ѡ́кѡ не посла́дѧсетъ намъ.

ло. И́сѧ же рече́: не кра́нѣте є́мѣ: инѣ́тоже ко́ єсть, ѿ́же сотвори́тъ сѣ́лѧ ѡ́ ѿ́мени моѣ́мъ, и возмо́жетъ вско́рѣ́ ѡ́сѡлѡвити мѧ́.

лѧ. И́же ко́ иѣ́сть на вы́, по ва́сѧ є́сть.

ла. И́же ко́ ѡ́ще напоѣ́тъ вы́ ча́шею во́ды во ѿ́ма моѣ́, ѡ́кѡ Хрѣ́товы є́стѣ, ѡ́мины́ глаго́лю ва́мъ, не погвѣ́тъ мѧ́ды своѣ́ѧ.

лв. И ѿ́же ѡ́ще соблѧ́зні́тъ є́ди́наго ѡ́ ма́лыхъ сѣ́хъ вѣ́рѧющѣхъ въ мѧ́, до́брѣ́ єсть є́мѣ па́че, ѡ́ще ѡ́блежѣ́тъ ка́мень жѣ́рновыи ѡ́ вы́и є́гѡ, и ввѣ́рженъ вѣ́детъ въ мо́ре.

лг. И ѡ́ще соблѧ́знѧ́етъ тѧ́ рѧ́ тѡѡ́, ѡ́сѣ́цы ѡ́: до́брѣ́ тѣ́ єсть вѣ́днѣ́с въ живѣ́тъ вѣ́ити, не́же Ѧвѣ́ рѧ́цѣ ѡ́мѣ́шс вѣ́ити въ геѣ́ннѧ, во Ѧ́гнь негѧ́сѧ́ющѣи,

лд. И́дѣ́же чѣ́рвь ѿ́хъ не оу́ми́рѧетъ, и Ѧ́гнь не оу́гѧ́сѧетъ.

ле. И ѡ́ще но́гѧ тѡѡ́ соблѧ́знѧ́етъ тѧ́, ѡ́сѣ́цы ѡ́: до́брѣ́ тѣ́ єсть вѣ́ити въ живѣ́тъ хро́мѧ, не́же двѣ́ но́зѣ ѡ́мѣ́шс ввѣ́рженъ кы́ти въ геѣ́ннѧ, во Ѧ́гнь негѧ́сѧ́ющѣи,

лѧ. И́дѣ́же чѣ́рвь ѿ́хъ не оу́ми́рѧетъ, и Ѧ́гнь не оу́гѧ́сѧетъ.

лз. И ѡ́ще Ѧ́ко тѡѡ́ соблѧ́знѧ́етъ тѧ́, ѡ́стѧ́и ѣ́: до́брѣ́ тѣ́ єсть со є́ди́нѣ́мъ Ѧ́комъ вѣ́ити въ цѣ́трѣ́е ѿ́ѣ́е, не́же двѣ́ ѡ́цѣ ѡ́мѣ́шс ввѣ́рженъ кы́ти въ геѣ́ннѧ Ѧ́гненнѧю,

34. А тѣ мълчахъ; защото въ пѣть-тѣ бѣхъ ся прѣпирали помежду си, кой е по голѣмъ.

35. И като сѣднѣ призова дванадесеть-тѣ, и казува имъ: Който иска да е първъ, ще бѣде най послѣденъ отъ всичкы-тѣ, и на всичкы-тѣ слуга.

36. И зѣ едно дѣте та го постави по срѣдѣ тѣхъ, пригърнѣ го и рече имъ:

37. Който приеме едно отъ таквызи дѣца въ мое име, мене приима; и който приеме мене, не приима мене, но тогози който мя е проводилъ.

38. Отговори му Іоаннъ и казуваше: Учителю, видѣхмы нѣкого си, който ны не слѣдува, че исплждаше бѣсове въ твое-то име; и забранихмы му, защото не слѣдува насъ.

39. А Іисусъ рече: Недѣйте му забраня, защото нѣма никой който да стори чудо въ мое име, и да може на часъ-тѣ да мя злослови.

40. Понеже който не е противъ насъ, той е отъ кѣдѣ насъ.

41. Защото който вы напои единъ чашъ водъ въ мое име, понеже сте Христови, истинѣ ви казувамъ, нѣма да изгуби заплатѣ-тѣ си.

42. И който соблазни одного отъ малкы-тѣ, които вѣруватъ въ мене, за него по добрѣ бы было да ся обложи водениченъ камѣкъ около шѣи-тѣ му, и да бѣде хвърленъ въ море-то.

43. И ако тя соблазнява рѣка-та ти, отсѣчи ѿ ѿ; по добрѣ ти е да влѣзешъ клосенъ въ животъ-тѣ, а не да имашъ двѣ рѣци и да отидешъ въ пѣкълъ-тѣ, въ огнь-тѣ негасимъ;

44. Дѣто червей-тѣ имъ не умира, и огнь-тѣ не угаснува.

45. И ако нога-та ти тя соблазнява, отсѣчи ѿ; по добрѣ ти е да влѣзешъ хромъ въ животъ-тѣ, а не да имашъ двѣ нозѣ и да бѣдешъ хвърленъ въ пѣкълъ-тѣ, въ огнь-тѣ негасимъ;

46. Дѣто червей-тѣ имъ не умира, и огнь-тѣ не угаснува.

47. И ако око-то ти тя соблазнява, извади го; по добрѣ ти е да влѣзешъ съ едно око въ царство-то Божіе, а не да имашъ двѣ очи и да бѣдешъ хвърленъ въ пѣкълъ-тѣ огненный;

мн. И́дѣже чѣрвѣ ѿхъ не оумираѣтъ, ѿ Огнь не оугасѣтъ.

мѡ. Всѣхъ во Огнѣмъ ѡсоли́тъ, ѿ всѣа жѣртѣа солю ѡсоли́тъ.

и. Добро́ соль: ѡще же соль не слана бѣдетъ, чимъ ѡсоли́тъ; имѣйте соль въ себѣ, ѿ миръ имѣйте междѣ собою.

ГЛАВА І.

а. И ѡтсѣдъ воставъ прѣйде въ предѣлы Іудейскіа, ѡбонъ-полъ Іордана. ѿ синадошася пакы народы къ немъ: ѿ іакѡобычаи имѣ, пакы оучаше ѿхъ.

б. И пристѣпавше фарисѣе, вопросиша егѡ: ѡще достѡитъ мѣжъ женъ псѣтити; ѿскашающе егѡ.

г. Онъ же ѡвѣщавъ рече имъ: что вамъ заповѣда Моисей;

д. Онъ же рѣша: Моисей повелѣ книгъ расписати напсати, ѿ псѣтити.

е. И ѡвѣщавъ Іисъ рече имъ: по жестосердію вашему напса вамъ заповѣдь сию.

ж. Вѣ нача́ла же созданиа, мѣжа ѿ женъ сотвори́а ѡ е́сть бгъ.

з. Сегѡ ради ѡставитъ челоѡкъ оца своего ѿ матерь:

и. И прилепитъ къ женѣ своей, ѿ бѣдетъ ѡба въ плоть еди́ну: тѣмъже оужѣ нѣста два, но плоть еди́на.

а. Э́же оубо бгъ сочѣта, члѡѡкъ да не разлучѣтъ.

і. И въ домъ пакы оученицы егѡ ѡ семъ вопросиша егѡ.

іа. И глагола имъ: ѿже ѡще псѣтитъ женъ свою, ѿ ѡженитъ ѡно́ю, премюбы творитъ на нѡ:

іб. И ѡще женѡ псѣтитъ мѣжа, ѿ посѣгнетъ за ѡного, премюбы творитъ.

ів. И приношахъ къ немъ дѣти, да коснетъ ѿхъ: оученицы же прециахъ приносящимъ.

іг. Видѣвъ же Іисъ, негодова, ѿ рече имъ: ѡставите

48. Дѣто червей-тъ имъ не умира и огнь-тъ не угаснува.

49. Защото всякой съ огнь ще ся осолн, и всяка жертва съсъ соль ще да ся осолн.

50. Добро е соль-та; но ако соль-та бѣде безсолна, съ какво ще ѿ поправите? Имайте соль въ себе си, и миръ имайте помежду си.

ГЛАВА 10.

1. И станъ отъ тамо та отиде въ прѣдѣлы-тъ Иудейскы, прѣзъ *страны-тъ* отвѣдъ Иорданъ; и стича ся пакъ народъ при него; и както си имаше обычай, пакъ ги поучаваше.

2. И пристѣпихъ Фарисей-тъ та го попытахъ за да го некушаватъ: Да ли е простено на мѣжъ да напусне женъ-тъ си?

3. А той отвори и рече имъ: Що ви заповѣда Моисей?

4. А тѣ рекохъ: Моисей дозволи да напише разводно писмо, и да ѿ напусне.

5. И отвори Исусъ и рече имъ: За жестокосрдіе-то ваше ви е писалъ тѣзи заповѣдъ;

6. Отъ начало обаче на созданіе-то, мѣжко и женско ги е сътворилъ Богъ.

7. За това ще остави чловѣкъ бащъ си и майкѣ си, и ще ся прилѣпи при женъ си,

8. И ще бѣдѣтъ двама-та въ единъ плѣтъ: така що не сѣ вече двѣ, но една плѣтъ.

9. И тѣй, онова което е Богъ съчеталъ, чловѣкъ да не разлѣча.

10. И въ кѣщы пакъ ученици-тъ му попытахъ го за сѣщо-то.

11. И казува имъ; Който си напусне женъ-тъ, и ся ожени за другъ, прѣлюбодѣйствува противъ неѣ.

12. И ако жена напусне мѣжа си и посегне за друго, прѣлюбодѣйствува.

13. И доведохъ при него дѣца, за да ся прикосне до тѣхъ; а ученици-тъ запрѣत्याхъ на тѣзи конто ги водяхъ:

14. *Това* като видѣ Исусъ възнегодова, и рече: Оставѣте

дѣтѣй приходѣти ко мнѣ, ѡ не бранѣте ѡмъ: тацѣхъ бо
ѣсть црѣтвіе Бжїе.

ѣ1. Амїнь глголю вамъ: ѡже ѡше не прїиметъ црѣтвіа
Бжїа іакъ Отроча, не ѡмать внѣти въ нѣ.

ѣ1. И ѡбѣмъ ѡхъ, возлѡжъ рсцѣ на нѡхъ, блгословаше
ѡхъ.

ѣ1. И ѡсходѡшъ ѣмъ на пѣть, прѣтѣхъ нѣкїй ѡ поклѡнѣ
на колѣнъ ѣмъ, вопрошаше ѣго: Оучїтелю блгїй, что со-
творю, да живѡтъ вѣчный наслѣдствю;

ѣ1. Іисъ же рече ѣмъ: что мѡ глголеши блга; нїктоже
блгъ, токмъ ѣдїнъ Бгъ.

ѣ1. Зѡпѡвѣди вѣсї: не премѡвї сотвориши: не оуцїи:
не оукрѡди: не ажесвѡдѣтельствѡи: не ѡвѣди: чтї Оца
твоего ѡ мѡтеръ.

ѣ1. Охъ же ѡвѣщавъ рече ѣмъ: Оучїлю, сїѡ всѡ сохра-
нїхъ ѡ ѡности моеѡ.

ѣ1. Іисъ же воззрѣвъ на нѣ, возмѡвї ѣго, ѡ рече ѣмъ:
ѣдїнагъ ѣсї не докончалъ: ѡдї, ѣмїка ѡмаши, продаждъ,
ѡ даждъ нїирымъ: ѡ ѡмѣти ѡмаши сокровище на нѣсї: ѡ
прїидї ѡ ходї въ слѣдъ менѣ, взѣмъ крѣтъ.

ѣ1. Охъ же дрѡхъ вѡвъ ѡ словесї, ѡнѣде скорбѡ: вѣ
ко ѡмѣа стажанїа мнѡга.

ѣ1. И воззрѣвъ Іисъ, глагола оученикѡмъ своїмъ: кѡкъ
нездѡбъ ѡмѡшїи богѡтство въ црѣтвіе Бжїе внѣдѣтъ.

ѣ1. Оучїницы же оужасѡхсѡ ѡ словесѣхъ ѣгѡ. Іисъ же
пѡки ѡвѣщавъ, глгола ѡмъ: чѡда, кѡкъ нездѡбъ оупѡвѡю-
щымъ на богѡтство въ црѣтвіе Бжїе внѣти.

ѣ1. Оудѡвѣе ко ѣсть вельѣдѡс сквозѣ ѡгнїѣ оушы
прѡтї, нѣже богѡтс въ царствїе Бжїе внѣти.

ѣ1. Онї же ѡзанѡа дѡвлѡхсѡ, глаголюще къ секѣ: то
кто мѡжетъ спасѣнъ бѣти;

дѣца-та да дохождатъ при мене ; и не гы въспирайте ; защото на таквызи е царство-то Божіе.

15. Истинаж ви казувамъ : Който не приеме царство-то Божіе като дѣте, нѣма да влѣзе въ него.

16. И пригърнѣ гы, и възлагаше рѣцѣ на тѣхъ, и благославяше гы.

17. И когато излѣзуваше на пѣть-тъ, притече ся нѣкой си та колѣннич прѣдъ него и го пыташе : Учителю благый, що да сторѣж за да наслѣдувамъ животъ вѣченъ ?

18. А Исусъ му рече : Що мя наричашь благъ ? Никой не е благъ, тъкмо единъ Богъ.

19. Заповѣди-тъ знаешъ : Не прѣлюбодѣйствувай ; Не убивай ; Не укради ; Не свидѣтельствувай на лъжъ ; Не обиждай ; Почитай бащѣ си и майкѣ си.

20. А той отговори и рече му : Учителю, всичко това упазихъ отъ младость-тъ си.

21. А Исусъ като го погледнѣ, възлюби го, и рече му : Едно ти не достига ; иди, продай все що имашъ, и раздай го на сиромасы-тъ ; и ще имашъ съкровище на небе-то ; и дигни кръсть-тъ, и ела та мя послѣдувай.

22. Но той ся оскърби за тѣжъ думѣ, и отиде си нажаленъ ; защото имаше имотъ много.

23. А Исусъ погледнѣ около си и казуваше на ученицы-тъ си : Колко мѣчно ще влѣзѣтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които иматъ богатство ?

24. А ученицы-тъ му ся смаявахъ за неговы-тъ думы. И Исусъ пакъ отговори и рече имъ : Чада, колко е мѣчно да влѣзѣтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които иматъ надеждѣ-тъ си на богатство-то ?

25. По лесно е камила да мине прѣзъ иглены уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

26. А тѣ ся твърдѣ много удивявахъ и говоряхъ помежду си : И кой може спасенъ да бѣде ?

кз. Воззрѣвъ же на нѣхъ Іисъ, глагола: оу чловѣкъ не-
возмѡжно, но не оу Бга: всѧ ко возмѡжна сѣтъ оу Бга.

ки. Начатъ же Пѣтръ глаголати ємѡ: сѣ мѣ ѡстѡвихомъ
всѧ, ѡ вх слѣдъ тебѣ ѡдѡхомъ.

ко. Ѡвѣщавъ же Іисъ речѣ: ѡминѣ глаголю вамъ, никто-
же єсть, ѡже ѡстѡвилъ єсть дѡмъ, ѡли брѡтїю, ѡли сестры,
ѡли оца, ѡли мѣрь, ѡли женѡ, ѡли чѡда, ѡли сѣла, менѣ ради
ѡ євѡѡа ради:

л. Ёще не прїиметъ сторїцею, нынѣ во врѣмѣ сѣ, до-
мѡвъ, ѡ брѡтїи, ѡ сестрѡ, ѡ оца, ѡ мѣре, ѡ чѡдѡ, ѡ сѣлѡ, во
ѡзнѡнїи, ѡ вх вѣкъ градъшїи живѡтъ вѣчннн.

ла. Мнози же вѣдѡтъ пѣрвїи послѣднн, ѡ послѣднїи пѣрвн.

лв. Бѡхъ же на пстї, восходѡше во Іерѡлїмъ: ѡ бѣ варѡа
ѡхъ Іисъ, ѡ оужасѡхсѡ, ѡ ко слѣдъ ѡдѡше, боѡхсѡ. ѡ
поѣмъ пѡки ѡбанѡдесѡтъ, начѡтъ ѡмъ глаголати, ѡже хотѡхъ
ємѡ быти:

лг. Ёкѡ сѣ восходнмъ во Іерусѡлїмъ, ѡ сїѡ чловѣческїи
прѣдѡнъ вѣдетъ ѡрхїерѣмъ ѡ кнїжннкѡмъ, ѡ ѡсѣдѡтъ єгѡ
на смѣртѣ, ѡ предаѡтъ єгѡ ѡзыкѡмъ.

лд. ѡ поргѡютсѡ ємѡ, ѡ оуѡзвѡтъ єгѡ, ѡ ѡпѡютъ єгѡ,
ѡ оубїѡтъ єгѡ: ѡ вх трѣтїи дѣнь воскрѣснетъ.

ле. ѡ прѣд негѡ прїѡдѡста Іѡкѡвъ ѡ Іѡѡннъ, сыѡа Зеве-
дѣѣва, глаголюще: Оучнтелю, хѡщѣва, да, єже ѡще прѡснѡ,
сѡтворншн нѡмѡ.

лс. ѡнъ же речѣ ѡмѡ: чѡ хѡщѣта, да сѡтворїѡ вамъ;

лз. ѡна же рѣста ємѡ: дѡждъ нѡмъ, да єдннъ ѡдѣснѡ
тебѣ ѡ єдннъ ѡшѡю тебѣ сѡдѣва во слѡвѣ твоѣи.

лн. Іисъ же речѣ ѡмѡ: не вѣста, чѡсѡ прѡснѡта. мѡжетѡ
ли пїти чѡшъ, ѡже ѡзъ пїѡ, ѡ крѡнїемъ, ѡмѡже ѡзъ
крѡнѡюсѡ, крѡтїтсѡ;

ло. ѡна же рѣста ємѡ: мѡжеѡ. Іисъ же речѣ ѡмѡ:
чѡшъ оубѡ, ѡже ѡзъ пїѡ, ѡспїѣта, ѡ крѡнїемъ, ѡмѡже ѡзъ
крѡнѡюсѡ, крѡтїтѡсѡ:

27. А Ісусъ погледнѣ на тѣхъ и каза : У чловѣцы-тѣ е не-възможно ; но не у Бога ; зашто у Бога всичко е възможно.

28. И наченѣ Петръ да му говори : Ето, ный оставихмы всичко и послѣдувахмы тебе.

29. А Ісусъ отвѣща и рече : Истинѣ ви казувамъ : Нѣма ни единъ който да е оставилъ кѣщѣ, или братія, или сестры, или башѣ, или майкѣ, или женѣ, или чада, или нивя, заради мене и за евангеліе-то,

30. И да не земе стократно сега на това врѣме, кѣщя, и братія, и сестры, и майкы, и чада, и нивя, наедно съ гоненія, и въ идущія вѣкѣ животъ вѣченъ.

31. Мнозина обаче първи ще бѣдѣтъ послѣдни, и послѣдни-тѣ първи.

32. А когато бѣхѣ въ пътѣ-тѣ на възлѣзуваніе-то си въ Іерусалимъ, Ісусъ вярвѣше прѣдъ тѣхъ, а тѣ ся чудяхѣ, и като вярвѣхѣ подирѣ му бѣхѣ на страхъ. И като прибра дванадесетъ-тѣ, той пакъ наченѣ да имъ казува това което имаше да му ся случи :

33. Ето, ный възлѣзувамы въ Іерусалимъ, и Сынъ чловѣческій ще бѣде прѣдаденъ на първосвященници-тѣ и на книжници-тѣ, и ще го осѣдятъ на смъртъ, и ще го прѣдадѣтъ на язычници-тѣ ;

34. И ще му ся поругаѣтъ, и ще го біѣтъ, и ще го заплѣѣтъ, и ще го убѣтъ, и въ третій день ще възкрѣсне.

35. И идуватъ при него Іаковъ и Іоаннъ, сынове-тѣ Зеведеевы, и казуватъ : Учителю, искамы да ни сторѣшъ каквото *ти* попросимъ.

36. А той имъ рече : Що искате да ви сторѣжъ ?

37. А тѣ му рекохѣ : Дай ни да сѣднемъ единъ отъ десно и единъ отъ лѣво до тебе въ славѣ-тѣ ти.

38. А Ісусъ имъ рече : Не знаете що просите ; можете ли да пиете чашѣ-тѣ, коѣкто азъ пѣѣ, и да ся кръстите съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръщавамъ ?

39. Тѣ му рекохѣ : Можемъ. А Ісусъ имъ рече : Чашѣ-тѣ, коѣкто азъ пѣѣ, ще пиете, и съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръщавамъ, ще ся кръстите ;

м. Я ѣже сѣсти ѡдеснѣю менѣ и ѡшнѣю, иѣсть мнѣ дати, но имже оуготовано єсть.

ма. И слышавше десать, начаша негодовати ѡ іакѡвѣ и іѡаннѣ.

мв. Іисъ же призвѣвъ ихъ, глагола имъ: вѣсте, іакъ мнѣ-шнѣся владѣти іазыки, соудолѣваютьъ имъ, и велицыи ихъ ѡбладаютъ ими.

мг. Не такъ же бѣдетъ въ васъ: но, иже ѡце хощетъ въ васъ вѣншій быти, да бѣдетъ вамъ слуга:

мд. И иже ѡце хощетъ въ васъ быти старѣй, да бѣдетъ всѣмъ рабъ.

ме. Ико сѣхъ человекъ не прїиде, да послужитъ ємѣ, но да послужитъ, и дастъ дѣшъ свою иъзбавленіе за многіи.

мс. И прїидоша во іеріхѡнъ: и исходящъ ємѣ ѡ іеріхѡна, и оучѣкѡмъ єгѡ, и народѣ многѣ, сынъ тимѡевъ вартімей слѣпый сѣдаше при нѣмъ, просѣ.

мз. И слышавъ, іакъ іисъ назвраніи єсть, начатъ звѣти и глаголати: сѣе дѣдовъ іисе, помилуй ма.

ми. И преиѣхъ ємѣ мнози, да оумолчѣтъ: онъ же множае паче звѣше: сѣе дѣдовъ, помилуй ма.

ма. И ставъ іисъ, рече єгѡ возгласѣти: и возгласѣша слѣпци, глаголюще ємѣ: дерзай, востани, зовѣтъ тѣ.

и. Онъ же ѡвергъ ризы своѣ, воставъ, прїиде ко іисови.

иа. И ѡвѣщавъ, глагола ємѣ іисъ: что хощеши да сотворю тебѣ; слѣпый же глагола ємѣ: Оучѣлю, да прозрю.

ив. Іисъ же рече ємѣ: иди: вѣра твоѣ спасѣ тѣ. и ѡвѣ прозрѣ, и по іисѣ иде въ нѣтъ.

ГЛАВА ІІ.

а. И єгда приближися во іерусалимъ, въ виадсфѣгїю и виаданїю, къ горѣ елеѡнстѣй, посла два ѡ оученикъ своихъ,

б. И глагола имъ: идиѣте въ весь, іакъ єсть прѣмъ вама:

40. Но да сѣднете отъ десно и отъ лѣво до мене не е мое да дамъ, но комуто е приготвено.

41. А като чухъ десетима-та, хванѣхъ да негодувать за Іакова и Іоанна.

42. А Іисусъ ги повыка и казува имъ : Вы знаете че онѣзи конто ся иматъ господари на язычници-тѣ господарувать надъ тѣхъ, и голѣмци-тѣ имъ владѣйтъ ги.

43. А между васъ не ще да бѣде така ; но който между васъ ище да бѣде голѣмецъ, ще ви бѣде слуга ;

44. И който отъ васъ ище да бѣде пръвъ, ще бѣде рабъ на всички-тѣ.

45. Защото Сынъ человѣческый не дойде да му послугувать, но да послужи, и да даде животъ-тъ си откупъ за мнозина.

46. И идувать въ Іерихонъ ; и когато излѣзваше изъ Іерихонъ той и ученици-тѣ му, и народъ доволно, Тимеевъ-тъ сынъ Вартимей слѣпый-тъ, сѣдѣше при пѣть-тъ та просѣше.

47. И като чу че е Іисусъ Назорянинъ, наченъ да выка и да казува : Сыне Давидовъ, Іисусе, помилуй мя.

48. И запрѣтывахъ му мнозина, да мѣкне ; но той още повече выкаше : Сыне Давидовъ, помилуй мя.

49. И спрѣ ся Іисусъ и рече да го повыкатъ, и повыкахъ слѣпый-тъ и казахъ му : Имай дързновение, стани, выка тя.

50. И той си хвърли дрехъ-тъ, и станъ та дойде при Іисуса.

51. Отговори Іисусъ и му каза : Що ищешь да ти сторѣхъ ? И слѣпый-тъ му рече : Учителю, да прогледамъ.

52. А Іисусъ му рече : Иди, твоя-та вѣра тя исцѣли. И тутакси прогледа, и послѣдува Іисуса въ пѣть-тъ.

ГЛАВА 11.

1. И когато приближавать въ Іерусалимъ, во Вифагіїъ и Вифаніїъ, при Елеонскѣ-тъ горѣ, проважда двама отъ ученицы-тѣ си,

2. И казува имъ : Идѣте въ село-то, което е на сръщѣ ви,

и ѿбѣ вхождаща въ нѹ, ѡбращаета жребѣ привѣзано, на неже никтоже ѡ члвчкх всѣде: ѡрѣшша є, приведѣта.

г. И ѿше кто вама речѣтх: что творѣта сѣ; рцѣта, ꙗко Гдѣ трѣбуетх є: и ѿбѣ послѣтх є сѣмѹ.

д. Идоша же, и ѡбрѣтоша жребѣ привѣзано при двѣрехъ внѣ на распутии, и ѡрѣшиша є.

є. И пѣцыи ѡ стоѣщихъ тѣ глаголаху ѿма: что дѣета ѡрѣшѣюща жребѣ;

ѕ. Она же рѣста ѿмѹ, ꙗкоже заповѣда ѿма Іисъ: и ѡстаѣша ѿ.

з. И приведоша жребѣ ко Іисови, возложиша на нѣ рѣзы своѣ: и всѣде на нѣ.

и. Мнози же рѣзы своѣ послаша по пстѣ: дрзѣи же вѣа рѣзаху ѡ дрѣвѣа, и постѣлаху по пстѣ.

ѡ. И предхождѣи и въ сѣдѣхъ градѣиѹи вопѣлаху, глаголюще: ѡсѣнна, бл҃гословѣнхъ градѣиѹи во ѿма Гдѣне.

ї. Бл҃гословѣно градѣщее царство во ѿма Гдѣ Оца нашего Дѣда: ѡсѣнна въ вышнихъ.

41. И вниде во Іерлѣмъ Іисъ, и въ цѣрковь: и согдаѣвхъ всѣа, поздѣ оуже сѣиѹи часѣ, изыде въ Иудѣю со ѡбѣма-надеѣте.

кѣ. И настрѣи изшедшимъ ѿмѹ ѡ Иудѣиѹи, взалка.

гѣ. И видѣвхъ смоковницѹ издалѣча, ѿмѣиѹи листвѣе, прѣиде, ѿше оуѣмъ что ѡбращѣтх на нѣи: и пришедхъ къ нѣи, ничесѹже ѡбрѣте, тоѣмѹ листвѣе: не оуѣ ко кѣ время смоквамъ.

дѣ. И ѡвѣшѣвхъ Іисъ речѣ єи: да не ктоѣ ѡ тебѣ во вѣки никтоже плодѣ снѣсть. и слышѣхъ оуѣиѹи єгѹ.

єѣ. И прѣидоша пакѣи во Іерлѣмъ: и вшедхъ Іисъ въ цѣрковь, начѣтхъ изгонѣти продаѣющѣа и купѣющѣа въ цѣркѣи: и трапѣзы торжениѹи, и сѣдѣлица продаѣющихъ гѣлѣи ѿспровѣре.

и щомъ влѣзете въ него ще намѣрите жребе вързано, на което никой чловѣкъ не е възсѣдалъ; развържѣте и доведѣте го.

3. И ако ви рече нѣкой: Защо правите това? речѣте, че на Господа трѣбува; и тутакси ще го проводи тука.

4. И отидохъ, и намѣрихъ жребе-то вързано до врата-та възъ на кръстопѣть-тъ, и отвързувахъ го.

5. И нѣкои отъ стоящи-тъ тамо казувахъ имъ: Що правите та развързвате жребе-то?

6. А тѣ имъ рекохъ, както порѣча Исусъ; и оставихъ ги.

7. И доведохъ жребе-то при Исуса и намѣтахъ на него дрехы-тъ си, и възсѣднѣ на него.

8. И мнозина послахъ дрехы-тъ си по пѣть-тъ; други пакъ рѣжахъ клоше отъ дървета-та, и постилахъ по пѣть-тъ.

9. И тѣзи които вървѣхъ отирѣдъ, и тѣзи които отподирѣ идяхъ, выкахъ и казувахъ: Осанна, благословенъ който иде въ име-то Господне.

10. Благословено царство-то на отца нашего Давида, което иде въ име-то Господне, Осанна въ вышнихъ.

11. И влѣзе Исусъ въ Иерусалимъ, и въ храмъ-тъ, и като разгледа всичко, понеже врѣме-то бѣше вече късно, излѣзе во Внѣаніи съ дванадесеть-тъ.

12. И на утринь-тъ, когато излѣзохъ изъ Внѣаніи, огладнѣ.

13. И като видѣ издалечъ смоковницѣ що имаше листіе, дойде дано бы да намѣри нѣщо на неѣ, и като дойде до неѣ, не намѣри нищо, тъкмо едни листіе; защото не бѣше врѣме на смокыны-тъ.

14. И отговорѣ Исусъ и рече ѱ: Никой вече до вѣка да не яде плодъ отъ тебе. И слушахъ *това* ученици-тъ му.

15. И дойдохъ въ Иерусалимъ; и като влѣзе Исусъ въ храмъ-тъ, начинъ да испѣжда онѣзи, които продавахъ и купувахъ въ храмъ-тъ, и трапезы-тъ на сребромѣнителн-тъ, и столове-тъ на онѣзи, които продавахъ глѣзбы, прѣтури.

ѡ1. И не дааше, да кто мимонесѣтъ сосѣдъ сквозѣ црковь.

ѡ2. И оучаше, глагола ѿмъ: нѣсть ли писано, ѿкъ храмъ мой храмъ молитвы наречѣтся всѣмъ ѿзыкомъ; вы же сотвористе егò вертѣпъ разбойникомъ.

и1. И слышаша книжницы и архіерее, и искахъ, какъ егò погваѣтъ: боахъвѡса егѡ, ѿкъ всѣхъ народъхъ дивлашеса ѡ оученіи егѡ.

11. И ѿкъ поздѣ вѣсть, исхождаше вонъ ѡзъ града.

к. И оутрѡ мимоходаше, видѣша смоковница ѡзсѡхъ ѡзъ кореніа.

ка. И воспоминавъ Пѣтръ, глагола емъ: Равви, вѣжда, смоковница, юже проклаа еси, оушсе.

кв. И ѡвѣщавъ ѿсѣ, глагола ѿмъ:

кг. ѿмѣйте вѣрсъ Бжію. Аминь ко глаголю вамъ, ѿкъ, ѡже ѡше речѣтъ горѣ сѣй: двинѣса, и вѣрзѣса въ море: и не размыслѣтъ въ сѣрдцѣ своемъ, но вѣрсъ ѿметъ, ѿкъ еже глаголетъ, бываѣтъ: вѣдетъ емъ, еже ѡше речѣтъ.

кд. Сегѡ ради глаголю вамъ: всѧ елика ѡше молашеса просите, вѣрсѣйте, ѿкъ пріѣмаете: и вѣдетъ вамъ.

ке. И егда стонтѣ молашеса, ѡпсѣяйте, ѡше что ѿмате на когò, да и ѡѣзъ вашъ, ѡже естъ на нѣсѣхъ, ѡпсѣтитъ вамъ согрѣшеніа вѣша.

кз. ѡше ли же вы не ѡпсѣяете, ни ѡѣзъ вашъ, ѡже естъ на нѣсѣхъ, ѡпсѣтитъ вамъ согрѣшеніи вѣшихъ.

к4. И пріидѡша пакѣ во Іерлѣмъ: и въ цѣркѣхъ ходашъ емъ, пріидѡша къ немъ архіерее и книжницы и старцы,

к5. И глаголаша емъ: коею Ѡбластію сѣа творіши; и кто тѣ Ѡбласть сѣа даде, да сѣа творіши;

ка. ѿсѣ же ѡвѣщавъ рече ѿмъ: вопрошъ вы и ѡзъ словесѣ единагѡ, и ѡвѣщайте мѣ: и рекъ вамъ, коею Ѡбластію сѣа творю.

16. И не допушаше да прѣнесе нѣкой никакъвъ съсѣдъ прѣзъ храмъ-тъ.

17. И поучаваше и казуваше имъ: Не е ли писано: Домъ-тъ ми ще ся нарича домъ на молитвъ за всичкы-тъ народы? а вы го направихте въртепъ разбойнический.

18. И чухъ книжници-тъ и първосвященници-тъ, и търсахъ какъ да го погубятъ; защото му ся бояхъ; понеже всичкый народъ ся удивяваше на учение-то негово.

19. И като мръкнъ излѣзе вѣнъ отъ града.

20. И сутринь-тъ когато минувахъ, видѣхъ смоковницъ-тъ изсѣхнѣлъ отъ корень.

21. И осѣти ся Петръ, и казува му: Равви, виждь, смоковница-та, който проклѣ ты, изсѣхнѣла.

22. А Исусъ отговори, и казува имъ: Имайте вѣрѣ въ Бога.

23. Защото истинъ ви казувамъ, че който каже на тѣзи горъ: Дигни ся и хвърли ся въ море-то, и не ся подвои въ срдце-то си, но повѣрува че *онова* което казува сбѣдва ся, ще му бѣде все що бы реклъ.

24. За това ви казувамъ: Всичко каквото въ молбѣ-тъ си просите, вѣрувайте че ще получите, и ще ви бѣде.

25. И когато стоите да ся молите, прощавайте, ако имате нѣщо върху нѣкого, за да ви прости и Отецъ вашъ който е на небеса ваши-тъ съгрѣшенія.

26. Но ако вы не прощавате, нито Отецъ вашъ който е на небеса ще *ви* прости съгрѣшенія-та ваши.

27. И пдувать пакъ въ Иерусалимъ; и когато ходяше въ храмъ-тъ, пдувать при него първосвященници-тъ и книжници-тъ и старѣйшины-тъ,

28. И казувать му: Съ койъ власть правишь това? и кой ти даде тѣзи власть да струвашъ това?

29. А Исусъ отговори и рече имъ: Ще вы попытамъ и азъ еднѣ рѣчь; и отговорѣте ми, и ще ви кажъ съ койъ власть правѣхъ това.

А. Крещѣніе Іуанново сѣ нѣсѣ ли бѣ, или ѡ чловѣкѣхъ ; ѡбѣщайте мнѣ.

АА. И мыслѣхъ въ себѣ, глаголюще : ѡже речѣмъ, сѣ нѣсѣ, речѣтъ : почто оубо не вѣроставе ѣмъ ;

АВ. Но ѡже речѣмъ, ѡ чловѣкѣхъ : коѡхъсѣ людѣи : всѣи ко ѡмѣхъ Іуанна, ѡкѡ воистиннигъ прорѡкѣхъ бѣ.

АГ. И ѡбѣщавше глаголаша Іисови : не вѣмъ. и ѡбѣщавъ Іисъ, глагола ѡмъ : ни ѡзъ глаголю вамъ, кою областію сѣи творю.

ГЛАВА VI.

А. И начѣтъ ѡмъ въ прѣтчѣхъ глголати : виноградахъ насади члвѣкѣхъ, и ѡградѣ ѡплѡтомъ, и ѡскопѣи точило, и созда столпъ, и предаде ѣго тѣжѣтелѣмъ, и ѡиде.

Б. И посла къ тѣжѣтелѣмъ во время раба, да ѡ тѣжѣтель прѣимѣтъ ѡ плодѣ винограда.

Г. Они же ѣмше ѣго вѣша, и ѡтослаша тѣи.

Д. И пакѣ посла къ ѡмъхъ дрѣгаго раба : и того каменѣемъ вѣвше, пробѣша главѣ ѣмъ, и послаша безчѣстѣи.

Е. И пакѣ ѡного посла : и того оубѣша : и мнѡги ѡны, ѡвы оубѡ вѣише, ѡвы же оубѣивѣише.

Ж. Ещѣ оубо ѣдинаго сына ѡмѣхъ возлюбленнаго своего, посла и того къ ѡмъхъ послѣдѣи, глагола, ѡкѡ оубѣрамѣтсѣ сына моего.

З. Они же тѣжѣтеле рѣша къ себѣ, ѡкѡ сѣи ѣсть наслѣдникѣхъ : прѣидѣте оубѣѣмъ ѣго, и наше бѣдетъ наслѣдствѣе.

И. И ѣмше ѣго, оубѣша, и ѡзвергоша ѣго воиъхъ ѡзъ винограда.

А. Что оубо сотворѣтъ гдѣи винограда ; прѣидѣтъ и погубѣтъ тѣжѣтели, и дасть виноградъ ѡнѣмъ.

Г. Ни писанѣи ли сегѡ члѣи ѣстѣ ; камень, ѣгоже не въ радѣ сотвориша зѣидѣи, сѣи вѣсть во главѣ оубѣла.

АА. Ѡ Гдѣи вѣсть сѣи, и ѣсть дѣвно во Ѡчию нашею.

30. Кръщеніе-то Іоанново отъ небе-то ли бѣше, или отъ чловѣцы-тѣ? отвѣщайте ми.

31. И размышлявахъ въ себе си и думахъ: Ако речемъ: Отъ небе-то, ще рече: А защо не повѣрувахте въ него?

32. Но ако речемъ: Отъ чловѣцы-тѣ, бояхъ ся отъ народа; защото всички имахъ Іоанна че бѣ наистинѣ пророкъ.

33. И отговорихъ и рекохъ на Іисуса: Не знаемъ. Тогазъ Іисусъ отвѣща и рече имъ: Нито азъ ви казувамъ съ койѣ власть правѣхъ това.

ГЛАВА 12.

1. И наченъ да имъ говори съ притчы: Чловѣкъ пѣкой си насадн лозіе, и огради го съ плетъ, и ископа жлебъ, и съгради стѣпъ, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде.

2. И во врѣме-то *на плодъ-тъ* проводи при земледѣлцы-тѣ одного раба, да земе отъ земледѣлцы-тѣ отъ плодъ-тъ на лозіе-то.

3. А тѣ го уловихъ, бихъ го и го отпратихъ празденъ.

4. И пакъ проводи до тѣхъ другога раба; и него като бихъ съ камъніе, разбихъ му главѣ-тѣ, и отпратихъ го безчестенъ.

5. И пакъ проводи другога; и него убихъ; и мнозина други, едни бихъ, а други убихъ.

6. При това още понече имаше единъ сынъ, любезенъ нему, проводи и него послѣдень до тѣхъ, и думаше; Ще ся посвѣнѣтъ отъ сына ми.

7. А тѣ земледѣлци рекохъ помежду си: Тойзи е наслѣдникъ-тъ; елате да го убіемъ, и ще бѣде наслѣдіе-то наше.

8. И хваняхъ го та го убихъ, и хвърлихъ го вънъ отъ лозіе-то.

9. Какво ще прочее да стори господарь-тъ на лозіе-то? Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы, и ще даде лозіе-то на други.

10. Не сте ли прочели *вы* нито това писаніе: Камъкъ-тъ който отхвърлихъ зидари-тѣ, той станъ глава на жгълъ-тъ:

11. Отъ Господа бы това и чудесно е въ очи-тѣ ни?

61. И ѿска́хъ єгò мѣти, и оубо́ашася наро́да: разсмѣша
бо, ѿкѡ кѡ нѣмъ прѣтѣхъ рече: и ѡста́вьше єгò ѡидо́ша.

62. И посла́ша кѡ немѡ нѣкѣхъ ѡ фарїсе́й и прѡдѣ́лнхъ, да
єгò ѡво́льста́тъ сло́вомъ.

63. О́ни же прише́дше, глаго́лаша ємѡ: Оубѣ́лю, вѣ́мы,
ѿкѡ ѡстиненъ єси, и нера́дѣши ни ѡ ко́мже: не зрѣши бо
на лице́ члѣвѣкѡвѣхъ, но во́стиннѣхъ пѣти Бж́ію оубѣ́ши. до-
сто́итъ ли кнѣсо́нъ Кеса́реви да́ти, ѡли нѣ; да́мы ли, ѡли не
да́мы;

64. О́нъ же вѣ́дый ѡхъ лицемѣ́рїе, рече ѡмъ: что́ ма
ѿска́жете; принесѣ́те мѣ пѣ́назъ, да вѣ́жъ.

65. О́ни же принесо́ша. и глаго́ла ѡмъ: чѣ́й О́бразъ сїи и
написа́нїе; О́ни же рѣ́ша ємѡ: Кеса́ревѣхъ.

66. И ѡвѣ́щавъ ѡсѣхъ рече ѡмъ: возда́дѣте Кеса́рева Кеса́-
реви, и Бж́іа Нѡви. и чѣ́дѣшася ѡ немъ.

67. И прѣидо́ша Сада́скѣе кѡ немѡ, ѡже глаго́лютъ вос-
кресе́нїю не бы́ти: и вопро́сиша єгò, глаго́люще:

68. Оубѣ́лю, Мѡѡсе́й написа́ намъ, ѿкѡ ѡще́ комѡ бра́тъ
оубре́тъ, и ѡста́витъ женѡ, а́ чѣ́дъ не ѡста́витъ: да поѡ-
метъ бра́тъ єгѡ́ женѡ єгѡ́, и воскресе́тъ сѣ́мѣ бра́тѣхъ свое́мъ.

69. Сѣ́мѣ бра́тѣхъ бѣ́: и пе́рвый по́лтъ женѡ, и оуби́ра́а
не ѡста́ви сѣ́мене:

70. И второ́й по́лтъ ѡ, и оубре́, и ни то́й ѡста́ви сѣ́мене:
и тре́тїи та́коже.

71. И по́аша ѡ сѣ́мѣ, и не ѡста́ви́ша сѣ́мене. послѣ́дїи
же всѣ́хъ оубре́ и жена́.

72. Рѣхъ воскресе́нїе оубо́, єгда́ воскресе́нхъ, ко́торомъ ѡхъ
вѣ́детъ жена́; сѣ́мѣ бо ѡмѣ́ша ѡ́ женѡ.

73. И ѡвѣ́щавъ ѡсѣхъ, рече ѡмъ: не се́гѡ ли ра́ди пре-
лю́щаете́ся, не вѣ́да́ше писа́нїа, ни сї́лы Бж́іа;

74. Єгда́ бо ѡ́з ме́ртвѣхъ воскресе́нхъ, ни же́натъся, ни
посага́ютъ: но сѣ́тъ ѿкѡ А́ггѣли на нѣсѣ́хъ.

12. И искахъ да го уловятъ ; но ся убояхъ отъ народа ; понеже разумѣхъ че на тѣхъ рече тѣзи притчѣ, и оставихъ го и си отидохъ.

13. И проваждатъ до него пѣкон отъ Фарисей-тѣ и Иродіаны-тѣ, да го впримчатъ въ думѣ.

14. И тѣ като дойдохъ казуватъ му : Учителю, знаемъ че си истинскій, и не тя е грыжа отъ никого ; защото не гледишь на лице на чловѣцы-тѣ, но по истинѣ пѣтъ-тѣ Божій учишь ; право ли е да дадемъ данъ на Кесаря, или не ? да дадемъ ли, или да не дадемъ ?

15. А той като позна лицемѣрие-то имъ, рече имъ : Защо мя искушавате ? донесѣте ми единъ динарій да видѣхъ.

16. И тѣ му донесохъ. И казува имъ : Чій е тойзи образъ и надписъ-тѣ ? А тѣ му рекохъ : Кесаревъ.

17. И отговори Иисусъ и рече имъ : Отдайте Кесаревы-тѣ Кесарю, и Божіи-тѣ Богу. И почудихъ ся на него.

18. И идуватъ при него Саддукеи, които казуватъ че нѣма възкресеніе ; и попытахъ го, и казувахъ :

19. Учителю, Моисей написа намъ, че ако умре на нѣкого братъ му, и остави женѣ, а чада не остави, да земе братъ му женѣ му, и да възстави сѣме на брата си.

20. И тѣи имаше седмъ братія ; и пѣрвый-тѣ зѣ женѣ, и когато умрѣ не остави сѣме.

21. И зѣ ѣхъ второй-тѣ, и умрѣ, и нито той остави сѣме ; и третій-тѣ такожде.

22. И земахъ ѣхъ и седмина-та, и не оставихъ сѣме ; пай подиръ отъ всичкы-тѣ умрѣ и жена-та.

23. Въ възкресеніе-то прочее, когато възкреснѣтъ, на кого отъ тѣхъ ще бѣде тя жена ? защото и седмина-та ѣхъ имахъ за женѣ.

24. И отговори Иисусъ и рече имъ : Не за това ли заблуждавате, понеже не познавате писанія-та, нито силѣ-тѣ Божіи ?

25. Защото когато възкреснѣтъ отъ мъртвы-тѣ, нито ся женятъ нито за мѣжъ отиватъ ; но сѣ като ангели-тѣ които сѣ на небеса.

кѡ. О мѣртвыхъ же, ѿкѡ востають, нѣсте ли члѣ въ книгахъ мѡѡсѣевыхъ, при взпниѣ, ѿкѡ рече ѿмѡ Бгъ, глагола: ѿзъ Бгъ ѿбраамовъ, ѿ Бгъ ѿсааковъ, ѿ Бгъ ѿакѡвъ;

кз. Иѣсть Бгъ мѣртвыхъ, но Бгъ живыхъ. вы оубо многъ прельщаетеся.

кн. И пристѣпавъ единый ѡ книжники, слышавъ ихъ стазѡиущеса, ѿ видѣвъ, ѿкѡ добръ ѡвѣща ѿмъ, вопроси ѿгѡ: каа ѣсть первая всѣхъ заповѣдй;

кѡ. Иисъ же ѡвѣща ѿмѡ: ѿкѡ первѣиши всѣхъ заповѣдй: слыши ѿаю, Гдъ Бгъ ваъшъ, Гдъ единый ѣсть:

а. И возлюбивши Гдъ Бгъ твоегѡ всѣмъ сердцемъ твоимъ, ѿ всею дшшею твоєю, ѿ всѣмъ оумомъ твоимъ, ѿ всею крѣпостію твоєю: сѣа ѣсть первая заповѣдь.

аа. И вторая подобна ѣй: возлюбивши ближнаго своего, ѿкѡ самъ себѣ. колышаа сѣхъ ѿна заповѣдь нѣсть.

ав. И рече ѿмѡ книжники: добръ, оучѣаю, воистиннъ рекъ ѣси, ѿкѡ единый ѣсть Бгъ, ѿ нѣсть ѿнъ развѣ ѿгѡ:

аг. И ѣже любити ѿгѡ всѣмъ сердцемъ, ѿ всѣмъ разумомъ, ѿ всею дшшею, ѿ всею крѣпостію: ѿ ѣже любити ближнаго, ѿкѡ себѣ, болѣ ѣсть всѣхъ всесожженій ѿ жерствъ.

ад. Иисъ же видѣвъ, ѿкѡ смысленивъ ѡвѣща, рече ѿмѡ: не далече ѣси ѡ црѣвѣа Пѣѣа. ѿ никѡже смѣаше кѡмѡ ѿгѡ вопросити.

ае. И ѡвѣщавъ Иисъ глаголаше, оуча въ цркви: каѡ глаголютъ книжницы, ѿкѡ Хрѡсѡ сѣхъ ѣсть дѣдовъ;

аѡ. Тѡй ко дѣзъ рече дхѡмъ сѣымъ: глагола Гдъ Гдѡви моемъ: сѣдѡ ѡдѡсѣю мене, дѡндеже положѡ врагѡ тѡа подножіе ногѡма твоима.

аз. Самъ оубо дѣзъ глѡлетъ ѿгѡ Гдъ: ѿ ѡкѡдѡ сѣхъ ѿмѡ ѣсть; ѿ многъ народѡ послѡшаше ѿгѡ въ слѡдость.

ан. И глѡлаше ѿмъ ко оученію своему: блюдітеса ѡ

26. А за мъртвы-тѣ че ще въскрѣснѣтъ, не сте ли прочели въ книгѣ-тѣ Моисеевѣ за кѣпниѣ-тѣ, какъ му рече Богъ и каза : Азъ съмъ Богъ Авраамовъ, и Богъ Исааковъ, и Богъ Іакововъ ?

27. *Богъ* не е Богъ на мъртвы-тѣ, но Богъ на живы-тѣ : прочее вы заблуждавате много.

28. И единъ отъ книжници-тѣ, който ги чу като ся прѣпирахъ, и позна че добръ имъ ся отговори, пристѣпи и го попыта : Коя заповѣдь е отъ всичкы-тѣ най първа ?

29. А Исусъ му отговори : Най първа отъ всичкы-тѣ заповѣди е : Слушай, Израилю : Господь Богъ нашъ е единъ Господь :

30. И да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, и съсъ всичкѣ-тѣ си душѣ, и съсъ всичкый-тъ си умъ, и съсъ всичкѣ-тѣ си силѣ. Тая е първа-та заповѣдь.

31. И втора подобна ней ; Да възлюбишь ближняго твоего както себе си. По голѣма отъ тѣзи друга заповѣдь нѣма.

32. И рече му книжникъ-тъ : Добръ, учителю, право си казалъ, че единъ е Богъ, и нѣма другъ освѣтъ него,

33. И да го люби нѣкой съсъ все сърдце, и съсъ всичкый-тъ си разумъ, и съсъ всичкѣ душѣ, и съсъ всичкѣ силѣ, и да люби ближняго своего както себе си, *то* е повече отъ всичкы-тѣ все-сѣжбженія и жъртвы.

34. И като видѣ Исусъ че разумно отвѣща, рече му : Не си далечъ отъ царство-то Божіе. И никой вече не смѣяше да го попыта *за нѣщо*.

35. И отговори Исусъ, когато поучаваше въ храмъ-тъ, и казуваше : Какъ казувать книжници-тѣ че Христось е сынъ Давидовъ ?

36. Защото самъ той Давидъ рече чрѣзь Духа Святаго : Рече Господь Господу моему : Сѣди отъ деснѣ-тѣ ми странѣ, докѣ положишъ врагове-тѣ твои подножіе на нозѣ-тѣ ти.

37. И тѣй самъ си Давидъ го нарича Господь ; и отъ дѣ е сынъ неговъ ? И много-то народъ слушаше го съ благодареніе.

38. И казуваше имъ въ поученіе-то си : Пазѣте ся отъ

книжницѣхъ, хотѣвшихъ во ѡдѣаніихъ ходѣти, ѡ цѣлованіа на торжнщахъ,

ѡ. И преждедѣніа на соннищахъ, ѡ перевозежаніа на вечерахъ :

м. Подающе дѡмы вдовицъ, ѡ непереваніемъ надѡлзѣ молащесѧ : сѣи прїимзѣ лишшее ѡсужденїе.

ма. И сѣдѣхъ ѡсѣхъ прѣмѡ сокровищномъ хранилищѣ, зрѣше, какѡ народъ мѣшетъ мѣдѣ въ сокровищное хранилище. ѡ мнози богѣти вметѣхъ мнѡга.

мв. И пришедши єдинѧ вдовица оубѡга, вверже лѣпѣдѣ, ѣже єсть кодрѣнтѣ.

мг. И призвѣхъ оучѣикѣ своѣ, рече ѡмъ : ѡмѣнь глаголю вамъ, ѡкѡ вдовица сѣѡ оубѡгаѡ множае всѣхъ вверже вметѣющихъ въ сокровищное хранилище.

мд. И сѣи бо ѡ ѡзбѣтка своегѡ ввергѡша : сѣѡ же ѡ лишєніа своегѡ всѡ, єлика ѡмѣаше, вверже, все житїе своє.

ГЛАВА ГІ.

а. И ѡсходѣхъ ємѡ ѡ црѣве, глагола ємѡ єдинѣхъ ѡ оучѣикѣ єгѡ : Оучѣлю, виждѣ какѡвѡ каменїе ѡ какѡвѡ зѡдѣніа.

б. И ѡвѣщѣхъ ѡсѣхъ рече ємѡ : виждиши ли сѣѡ великаѧ зѡдѣніа ; не ѡмѣть ѡстѣти зѣѣ каменѣ на каменѣ, ѡже не разорѣтсѧ.

г. И сѣдѣхъ ємѡ на горѣ єлевѣнстѣй прѣмѡ црѣве, вопрошѣхъ єгѡ єдинѧго Пѣтрѣ, ѡ ѡкѡвѣхъ, ѡ ѡванѣхъ, ѡ ѡндрѣй :

д. Рцѣ намъ, когдѡ сѣѡ бѣдѣтѣ ; ѡ кѡе (бѣдѣтѣ) зѡменїе, єгдѡ ѡмѣтѣ всѡ сѣѡ скончѣтсѧ ;

є. ѡсѣхъ же ѡвѣщѣхъ ѡмъ, начѣтѣ глаголати : блюдиѣтсѧ, да не ктѡ васъ прельстѣтѣ.

є. Мнози бо прїидѣтѣ во ѡмѡ моє, глѡголюще, ѡкѡ ѡзѣ єсмѣ : ѡ мнѡги прельстѣтѣ.

книжници-тъ, които ищятъ да ходятъ прѣмѣнени, и *обычатъ* поздравенія по пазари-тъ,

39. И прѣдни-тъ сѣдалища въ съборища-та, и първы-тъ мѣста по вечерянія-та;

40. Тѣзи, които испояждатъ на вдовицы-тъ домовѣ-тъ, и за причинѣ правятъ дългы молитвы; тѣ ще да пріимѣтъ по голѣмо осажданіе.

41. И сѣдѣхъ Иисусъ срѣщѣ съкровищнициѣ-тъ, та гледаше какъ туряше народъ-тъ пары въ съкровищнициѣ-тъ; и много богати туряхъ много.

42. И дойде една вдовица сирота и тури двѣ лепты, спрѣчь единъ кодрантъ.

43. И призова ученицы-тъ си, и казува имъ: Истинѣ ви казувамъ: Тая сирота вдовица тури най много отъ всѣхъ-тъ които турихъ въ съкровищнициѣ-тъ:

44. Защото всѣхъ турихъ отъ изобиліе-то си, а тя отъ нѣма-ніе-то си тури всѣчко що имаше, всѣхъ-тъ си имотъ.

ГЛАВА 13.

1. И когато излѣзуваше отъ храмъ-тъ, казува му единъ отъ ученицы-тъ му: Учителю, виждь, каквы камъніе и каквы зданія!

2. А Иисусъ отговори и рече му: Видишь ли тѣзи голѣмы зданія? нѣма да остане камъкъ на камъкъ, който да ся не съсыпѣ.

3. И когато сѣдѣше той на горѣ-тъ Елеонскѣ, срѣщѣ храмъ-тъ, попытахъ го на самѣ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Андрей:

4. Кажы ми, кога ще бѣде това, и кое е знаменіе-то когато всѣчко това има да ся свѣрши?

5. А Иисусъ имъ отговори, и наченъ да казува: Пазѣте ся да вы не прѣльсти нѣкой:

6. Защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име, и ще кажѣтъ: Азъ съмъ *Христосъ*, и ще прѣльстятъ мнозина.

ѡ. Егда же оуслышите бранн, ѡ слышанїа бранемз, не оужасайтеса: подобаетъ бо быти: но не оу кончина.

и. Востанетъ бо ѡзыкъ на ѡзыкъ, ѡ цртво на цртво: ѡ бѣдѣтз трѣси по мѣстѡмз, ѡ бѣдѣтз гладн ѡ матѣжи. начало болѣзнемз сїа.

ѡ. Влюди́теса же вы сами: преда́дѣтз бо вы въ свѣнница, ѡ на соборнищахъ бїени бѣдете: ѡ пре́дъ воевѣды ѡ царѣ ведѣни бѣдете менѣ радн, во свидѣтельство ѡмз.

ї. Ѣ во всѣхъ ѡзыцѣхъ подобаетъ прѣжде проповѣдатиса еѡлю.

ѡ. Егда же поведѣтз вы предающе, не прѣжде пецытеса, что возглаголете, ни поучайтеса: но еже ѡше дастса вамъ въ той часъ, се глаголите: не вы бо бѣдете глаголющи, но дѣхъ стѣи.

ѡ. Предастъ же братъ брата на смѣрть, ѡ оцъ чадо: ѡ востанетъ чадо на родителн, ѡ оубїютъ ѡхъ.

ї. Ѣ бѣдете ненавидими всѣмн ѡмене моего радн: претерпѣвый же до конца, той спасенъ бѣдетъ.

ѡ. Егда же оузрите мѣрзость запустѣнїа, реченнїю данїиломъ пророкомъ, стоѡщис, ѡуѣже не подобаетъ: (чтїи да разсмѣетъ:) тогда сѣи во їздеи да бѣжатъ на горы:

ї. Ѣ ѡже на кровѣ, да не слѣзѣтз въ домъ, ни да внидетъ взѣти чesѡ ѡ домъ своего:

ї. Ѣ ѡже на селѣ сїи, да не возвратїтса вспѣть взѣти рїзъ свою.

ѡ. Горе же непрѣзднымъ ѡ доѡшымъ въ тїа днї.

и. Моли́теса же, да не бѣдетъ бѣгство ваше въ зимѣ.

ѡ. Бѣдѣтз бо днї тїи скорбѣ, ѡковѣ не кїсть такова ѡ начала созданїа, еже созда бгъ, до нынѣ, ѡ не бѣдетъ.

ѡ. Ѣ ѡше не вы гдѣ прекратїлз днїи, не вы оубѡ спаслса всѣа плоть: но ѡбрѣнныхъ радн, ѡхъже ѡзбрѣ, прекратїтз днї.

7. А кога чуєте бойове и слухове военны, не дѣйте ся смущава ; защото *това* трѣба да бѣде ; но не е още свършеніе-то.

8. Защото ще ся повдигне народъ връхъ народъ, и царство връхъ царство, и ще бѣдѣтъ трусове по *нѣкои* мѣста, и ще бѣдѣтъ гладове и размирицы : тѣзи сѣ начало на болѣзни.

9. А вы пазѣте сами себе си ; защото ще вы прѣдадѣтъ на сѣдовища, и на съборища ще вы бѣжѣтъ, и прѣдъ войводы и царіе ще вы искаруватъ заради мене, за свидѣтельство тѣмъ.

10. И трѣба първомъ да ся проповѣда евангеліе-то на всички-тъ народы.

11. А когато вы поведѣтъ на прѣдаваніе, недѣйте ся отъ по напрѣдъ грижи, какво ще продумате, нито прѣговаряйте ; но което ви ся даде въ опзи часъ, това говорѣте ; защото не сте вы, които ще говорите, но Духъ Святый.

12. И ще прѣдаде братъ брата на смъртъ, и отецъ чадо, и ще ся подигнѣтъ чада връхъ родители, и ще ги умъртвѣтъ.

13. И ще бѣдете ненавидѣни отъ всички заради мое-то име ; а който прѣтърпи до край, той ще спасенъ да бѣде.

14. И кога видите мързость-тѣ на запустеніе-то, речениѣ-тѣ отъ пророка Даніила, че стои дѣто не подобава : (който чете нека разумѣва :) тогази които сѣ въ Іудеѣ да бѣгатъ по горы-тѣ :

15. И който е на кѣщѣ-тѣ на покрывъ-тѣ, да не слѣзува въ кѣщы, нито да влѣзува да земе пѣщо отъ кѣщѣ-тѣ си :

16. И който е на нивѣ, да ся не враща назадъ да земе дрехѣ-тѣ си.

17. А горко на неспазны-тѣ, и на доящы-тѣ прѣзъ оиѣзи дни.

18. И молѣте ся да не бѣде бѣганіе-то ви зимѣ ;

19. Защото *прѣзъ* оиѣзи дни ще бѣде таквази скърбъ, каквато не е была отъ начало на създаіе-то, което създаде Богъ, до нынѣ, нито ще бѣде.

20. И ако Богъ не бы скратилъ *оиѣзи* дни, не бы ся избавила ни една плѣтъ ; но заради избранны-тѣ, които избра, скратилъ е дни-тѣ.

ка. Тогда ѡше кѣо речѣтъ вамъ: сѣ здѣ Хрѣтосъ, ѡмъ, сѣ ѡмѣ: не ѡмѣте вѣры.

кв. Постанѣтъ во лжехрѣсти ѡ лжепророчи, ѡ дадѣтъ знаменїа ѡ чюдеса, ѡже прельстити, ѡше возможно, ѡ ѡбманнѣмъ.

кг. Вы же блюдитѣся: сѣ прѣжде рѣхъ вамъ всѣ.

кд. Но въ тѣмъ днѣ, по скорби тѣмъ, сѣнце помѣркнетъ, ѡ лгнѣ не дѣтъ свѣта своего:

ке. ѡ звѣзды вѣдѣтъ сѣ нѣсѣ спѣдающе, ѡ сїлы, ѡже на нѣсѣхъ, подвижѣтся.

кз. ѡ тогда оузратъ сѣмъ члвчѣскаго градѣща на ѡблацѣхъ сѣ сїлою ѡ славою многѣю.

кѣ. ѡ тогда послѣтъ Ангѣлы свои, ѡ соверѣтъ ѡбманнѣмъ свои ѡ четырёхъ вѣтрѣхъ, ѡ концѣ земли до концѣ нѣба.

кж. ѡ смоковницы же нахчѣтѣся прѣтчи: ѡгда оужѣ вѣтвїе ѡ вѣдетъ мѣдо, ѡ ѡзращѣтъ лїствїе, вѣдите, ѡкѣ близъ ѣсть жѣтва.

ко. Тѣмъ ѡ вы, ѡгда сѣмъ видѣте бывѣющѣ, вѣдите, ѡкѣ близъ ѣсть при двѣрѣхъ.

кл. ѡмѣнь глаголю вамъ, ѡкѣ не ѡмѣте прѣйти рѣдъ сѣмъ, дѣндеже всѣ сѣмъ вѣдѣтъ.

кз. Нѣо ѡ земля прѣйдетъ: словеса же мѣмъ не прѣйдѣтъ.

кѣ. ѡ днѣ же тѣмъ ѡмъ ѡ часѣ нѣктоже вѣстъ, ни Ангѣлѣ, ѡже сѣтъ на нѣсѣхъ, ни сѣмъ, тѣмъ ѡмъ ѡмъ.

кг. Блюдите, вѣдите ѡ молитѣся: не вѣсте бо, когда время вѣдетъ.

кд. ѡкоже члвчѣмъ ѡходѣ ѡставѣ домъ свой, ѡ давъ рабѣмъ своимъ вѣсть, ѡ комѣждѣ дѣло свое, ѡ вратарѣю повѣѣ, да вѣдѣтъ.

ке. Вѣдите оубо: не вѣсте бо, когда гдѣ домъ прѣй-

21. И тогази ако ви рече нѣкой: Ето тука е Христосъ, или: Ето тамъ, не вѣрувайте.

22. Защото ще ся подигнатъ лжехристи и лжепророци: и ще покажатъ знаменія и чудеса, за да прѣльстятъ, ако е възможно, и избранны-тъ.

23. А вы ся пазѣте: ето прѣдсказахъ ви всичко.

24. Но прѣзъ онѣзи дни, слѣдъ онѣзи скърбъ, слънце-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще да даде свѣтленіе-то си;

25. И звѣзды-тъ отъ небе-то ще слитатъ; и силы-тъ които сѣ въ небеса ще ся поколѣбаѣтъ.

26. И тогази ще видятъ Сына чловѣческаго че иде на облацы сѣ голѣмъ силѣ и славѣ.

27. И тогази ще проводи ангелы-тъ си и ще събере избранны-тъ свои отъ четыри-тъ вѣтра, отъ край земѣ-тъ до край небе-то.

28. А отъ смоковницѣ-тъ научѣте притчѣ; когато вече вѣйкы-тъ ѣ отменѣтъ и развивать листіе-тъ си, знаете вече че е близу лѣто-то.

29. Така и вы, кога видите това че става, да знаете че е близу, на врата-та.

30. Истинѣ ви казувамъ, че нѣма да прѣмине тойзи родъ, доклѣ не бѣде всичко това.

31. Небе-то и земя-та ще прѣминѣтъ; но моп-тъ думы нѣма да прѣминѣтъ.

32. А за онзи день и часъ никой не знае, ни то ангели-тъ, които сѣ на небеса, ни то Сынъ-тъ, тѣмко Отецъ.

33. Пазѣте ся, бѣте и молѣте ся; защото не знаете кога ще бѣде вѣрме-то.

34. *Понеже това ще бѣде* като кога чловѣкъ нѣкой отиде на пѣтъ, и остави кѣщѣ-тъ си, и даде власть-тъ на рабы-тъ си, и всякому неговѣ-тъ му работѣ, и на вратарь-тъ повелѣ да е буденъ.

35. И тѣй бѣдѣте будни *и вы*: (защото не знаете кога ще

ДЕТЪ, ВѢЧЕРЪ, ИЛИ ПОЛНОЩИ, ИЛИ ВЪ ПѢТЛОГЛАШЕНІЕ, ИЛИ ОУТРО:

ѡ. Да не пришеде внезапъ, ѡбращетъ въ спаша.

ѡ. Я ѡже вамъ глаголю, всемъ глаголю: бдите.

ГЛАВА Дѣ.

ѡ. Бѣ же пасха и ѡпрѣсноцы по двою дню: и искахъ архіерее и книжницы, какъ егда лѣстїю ѣмше оубіютъ:

ѡ. Глаголахъ же: (по) не въ праздникъ, еда какъ молва бдетъ людска.

ѡ. И сѣи ѣмъ въ Гиданн, въ домъ Симона прокаженнаго, возлежаща ѣмъ, прїиде жена, имущи алабастръ мѣра нрд-наго пѣтїкїа многоцѣнна: и сокрѣши алабастръ, возли-ваше ѣмъ на главо.

ѡ. Пахъ же иѣцыи негодоюще въ себѣ, и глаголюще: почто глѣвь сїа мѣрла высть;

ѡ. Можаше бо сїе продано быти ваще трѣхъ свѣтъ пѣ-назь, и датица нищимъ. и прецїахъ ѣи.

ѡ. Исхъ же рече: ѡставите ю: что ѣи трѣдѣ даете; добрѣ дѣло содѣла ѡ мнѣ.

ѡ. Всегда бо нищыя имате съ собою, и, егда хощете, можете имъ добрѣ творити: менѣ же не всегда имате.

ѡ. Ѣже имѣ сїа, сотвори: предвари помазати моѣ тѣло на погребенїе.

ѡ. Аминь глаголю вамъ, и дѣже ѡще проповѣстса ѣѡіе сїе во всемъ мїрѣ, и ѣже сотвори сїа, глаголаю бдетъ въ память ѣа.

ѡ. И ѡгда Іскарїѡтскїй, единъ ѡ ѡкоунадесате, ѡде ко архіереѣмъ, да предастъ егда имъ.

ѡ. Онѣ же слышавше возрѣдовашася: и ѡбѣщаша ѣмъ

дойде господарь-тъ на къщѣ-тъ, вечерь-тъ, или по срьднощѣ, или кога попѣ пѣтель-тъ, или зарань-тъ :)

36. Да не бы като дойде внезапно да вы намѣри че спите.

37. И това що казувамъ на васъ, на всичкы-тъ го казувамъ : Будни бѣдѣте.

ГЛАВА 14.

1. А слѣдъ два дни бѣше пасха и бесквасни-тъ *хлѣбове* : и търсяхъ първосвященници-тъ и книжници-тъ какъ да го уловятъ съ измамъ и да го убійтъ.

2. И думахъ : Да не е въ празникъ, за да не стане мѣла въ народъ-тъ.

3. И когато бѣше той во Вноаниѣ, въ домъ-тъ на Симона про-каженнаго, и сѣдѣше на транезѣ-тъ, дойде една жена, която имаше алавастръ съ миро нардово, чисто и скъпо ; и като разби ала-вастръ-тъ, излѣ *миро-то* на главѣ-тъ му.

4. А имаше нѣкои, които негодувахъ въ себе си, и думахъ :
Защо станѣ тая пагуба на миро-то ?

5. Защото можаше то да ся продаде за повече отъ триста пѣния-зи, и да ся раздадѣтъ на сиромасы-тъ ; и роптаяхъ на неѣхъ.

6. Но Исусъ рече : Оставѣте ѣхъ ; защо ѣ досаждате ? добръ работѣ стори на мене.

7. Защото сиромасы-тъ всякога имате съсъ себе си, и когато щете можете да имъ сторите добро, мене обаче всякога нѣмате.

8. Това което можаше тя го стори ; прѣдвари да помаже съ ми-ро тѣло-то ми на погребеніе.

9. Истинѣ ви казувамъ : Дѣто че ся проповѣда това евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, и това което стори тя, ще ся казува за спо-менъ пениѣ.

10. Тогазъ Иуда Искаріотскый, единъ отъ дванадесеть-тъ, отиде при първосвященници-тъ, да го прѣдаде тѣмъ.

11. И тѣ като чухъ възрадувахъ ся ; и обѣсахъ ся да му

срѣбренникѣ дати : ѿ и́скаше, какѡ ἐγὼ -вх оὔδοкио время преда́стх.

ѳ1. И въ пѣрвый дѣнь Опрѣснѡкх, ἐгда пѣсхх жрѣхх, глаголаша ἐμὸ οὔченицы ἐγὼ : γὰρ χόψеши, шѣдше оὔготό-ваемх, да ἴσчи пѣсхх ;

ѳ1. И послѣ два ѿ оὔченикх своѣхх, ѿ глгола ѿмх : ἰдѣта во градх : ѿ срѣшетх вѣсх члѣккх въ сксдѣлницѣ водѣ носѣ : по нѣмх ἰдѣта :

41. И ἰдѣже ἄще внидетх, рцыта господѣнс домѣ, ἰкѡ оὔчѣтель глаголетх : γὰρ ἔсть витѣлница, ἰдѣже пѣсхх со оὔченикѣ моѣми сѣкѣмх ;

ѳ1. И той вѣма покажетх горницх вѣлю по́стлаанс готѡвс : тѣ оὔготѡвайта нѣмх.

ѳ1. И ἰзыдо́ста оὔченикѣ ἐγὼ, ѿ прѣидѡста во градх, ѿ ѡбрѣто́ста, ἰкоже рече ѿма : ѿ оὔготѡваста пѣсхх.

31. И вѣчерѣ бывшѣ прѣиде со О́бѣманѣдесѣте.

III. И возлежѣшымх ѿмх ѿ ἰдѣшымх, рече Ἰη̄сх : ἀμὴν глаголю вѣмх, ἰкѡ ἐдѣнх ѿ вѣсх преда́стх мѣ, ἰдѣй со мною.

41. Оὔнѣ же нача́ша скорѣѣти, ѿ глголати ἐμὸ ἐдѣнх по ἐдѣномѣ : ἐдѣ ἄзх ; ѿ дрѣгѣй : ἐдѣ ἄзх ;

ѳ. Оὔнѣ же ѡвѣщѣвх, рече ѿмх : ἐдѣнх ѿ О́воюна́десѣте, ѡмочѣвый со мною въ солило.

ка. Оὔнѣ оὔѡ челоѡѣческѣй ἰдетх, ἰкоже ἔсть пѣсано ѿ нѣмх : горе же челоѡѣккх томѣ, ἰмже Оὔнѣ челоѡѣческѣй преда́стх : доѡрѣе было бы ἐμὸ, ἄще не бы родѣлсѣ челоѡѣккх той.

кв. И ἰдѣшымх ѿмх, прѣѣмх Ἰη̄сх хлѣбх. ѿ блгословѣвх, преломѣ, ѿ даде ѿмх, ѿ рече : прѣимѣте, ἰдѣте : сѣ ἔсть тѣло моѣ.

кг. И прѣимх чѣшх, хвалѣс возда́вх, даде ѿмх : ѿ пѣша ѿ неѣ всѣ.

даждъ сребро; и търсяше какъ да го прѣдаде на сгодно врѣме.

12. И въ първый-тъ день на бесквасны-тъ *хлѣбове*, когато ко-ляхъ жъртвы за пасхъ-тъ, казувать му ученици-тъ му: Дѣ ищемъ да идемъ и да приготвимъ да ядешъ пасхъ-тъ?

13. И проважда двама отъ ученицы-тъ си, и казува имъ: Идѣте въ градъ-тъ; и ще вы сръщне челоуѣкъ който носи кърчагъ съ водъ; идѣте слѣдъ него.

14. И дѣто вѣдзе, речѣте на стопанинъ-тъ на тѣзи къщъ: Учитель-тъ казува: Дѣ е виталиница-та, дѣто ще ямъ пасхъ-тъ съ ученицы-тъ си?

15. И той ще ви посочи горницъ голѣмъ, посланъ, готовъ; тамъ ни пригответе.

16. И излѣзохъ ученици-тъ му, и дойдохъ въ градъ-тъ, и намѣрихъ както имъ рече, и приготвихъ пасхъ-тъ.

17. И като станъ вечеръ, дойде съ дванадесетъ-тъ.

18. И когато сѣдахъ на трапезъ-тъ и ядѣхъ, рече Исусъ: Истинъ ви казувамъ: Единъ отъ васъ ще мя прѣдаде, който яде съ мене.

19. А тѣ наченѣхъ да скърбятъ, и да му казувать единъ по единъ: Дали *сѣмь* азъ? и другъ: Дали *сѣмь* азъ?

20. А той отговори и рече имъ: Единъ отъ дванадесетъ-тъ е, който затопява съ мене въ блюдо-то.

21. Сынъ челоуѣческый отхожда, както е писано за него; но тежко и горко на тогози челоуѣка, чрѣзь когото Сынъ челоуѣческый ся прѣдава; добръ бы было за тогози челоуѣка, ако да не бѣ ся родилъ.

22. И когато ядѣхъ, зѣ Исусъ хлѣбъ, и като благослови, прѣломн та имъ даде, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.

23. И зѣ чашъ-тъ, благодарн и даде имъ; и пихъ отъ неѣжъ всичкы.

кѢ. И рече ѿмх : сѣа ѣсть кровь моѧ новагѡ завета, за многи изъимѧема.

кѤ. Аминь гл҃голю вамъ, ѿкѡ ктомѹ не ѿмамъ пити ѿ плода лознагѡ, до днѣ тогѡ, егда ѣ пїю ново во цр҃тви Бж҃їи.

кѦ. И воспѣвъше, изыдоша въ горы Блевѣнскыю.

кѧ. И гл҃гола ѿмх Іисх : ѿкѡ вси соклазникѣса ѡ мнѣ въ нощь сїю : писано ко ѣсть : поражаѹ пастыра, и разыдѣтся о҃вцы.

кн. По потѡмъ, егда воскр҃ну, вараю вы въ Галїлеи.

кѡ. Петръ же рече ем҃ : ѡце и вси соклазникѣса, но не ѡзх.

л. И глагола ем҃ Іисх : аминь гл҃голю тебѣ, ѿкѡ ты днесь въ нощь сїю, прѣжде даже вторницею пѣтель не возгласїтъ, три кр҃аты ѡвѣржешиса мене.

ла. Сн҃х же множае глаголаше паче : ѡце же мнѣ ѣсть съ токою и о҃умрѣти, не ѡвѣргѣса тебѣ. такоже и вси глаголахѹ.

лв. И прїидоша въ вѣсъ, ѣйже ѿма Геосиманїа : и глагола о҃учникѡмъ своимъ : сѣдите заѣ доидеже (шедѡ) помолѡса.

лг. И поѡтъ Петрѡ, и ѿакѡва, и Іѡанна съ собою : и начѡтъ о҃ужасѡтиса и тѣжѣти.

лд. И гл҃гола ѿмх : прискѡрѣна ѣсть дш҃а моѧ до смѣрти : вѣдите заѣ и вѣдите.

лѣ. И прешѣдѡ малѡ, падѣ на землї, и молашесѡ, да, ѡце возможно ѣсть, мїмѡ ѿдетѡ ѡ негѡ часѡ.

лѥ. И гл҃голаше : Ав҃ба Сѡче, всѡ возмѡжна тебѣ : мїмѡ неси ѡ мене чашѡ сїю : но не ѣже ѡзх хѡиѹ, но ѣже ты.

лз. И прїиде, и ѡкрѣте ѿхъ спѡицѡхъ, и глагола Петрови : Сїмѡне, спїши ли ; не возмѡглѡ еси едїнагѡ часа покрѣти ;

ли. Вѣдите и молитесѡ, да не внидете въ напѡсть : дѡхъ о҃гнѡ кѡдрѡ, плѡть же немѡщна.

ла. И пакѡ шѣдѡ помолѡса, тожде слово рѣкѡ.

24. И рече имъ : Тая е моя-та кръвъ на новий-тъ завѣтъ, която ся за мнозина излива ;

25. Истинъ ви казувамъ, че нѣма вече да пийъ отъ плодъ-тъ на лозъ-тъ, до онзи день, когато го пийъ ново въ царство-то Божіе.

26. И като испѣхъ пѣснь, излѣзохъ на Горъ-тъ Елеонскъ.

27. И казува имъ Исусъ : Синца ви ще ся соблазните въ мене тѣзи нощъ ; защото е писано : Ще поразѣхъ пастырь-тъ, и ще ся распрѣснѣтъ овцы-тъ.

28. Но подиръ въскръсѣніе-то си ще ви прѣдварѣхъ въ Галилеѣхъ.

29. А Петръ му рече : И всички ако да ся соблазнятъ, азъ обаче не.

30. И казува му Исусъ : Истинъ ти казувамъ, че днесъ, тѣзи нощъ, прѣди да поѣе пѣтель-тъ дваждъ, ты три пѣти ще ся отречешъ отъ мене.

31. А той още повече казуваше : Ако стане нужда и да умрѣхъ съ тебе наедно, нѣма да ся отрѣкѣхъ отъ тебе. Подобно казувахъ и всички-тъ други.

32. И идуватъ на едно мѣсто което ся казуваше Геосиманія ; и казува на ученицы-тъ си : Сѣдѣте тука, докѣ ся азъ помолѣхъ.

33. И зема съсъ себе си Петра и Іакова и Іоанна, и начинъ да ся ужасава и да тѣжи ;

34. И казува имъ : Прискѣрбна е душа-та ми до смъртъ ; постойте тука, и будни бѣдѣте.

35. И щомъ позаминахъ малко, паднахъ на земѣхъ-тъ, и моляше ся, ако е възможно да замине отъ него *тойзи* частъ ;

36. И думаше : Авва, Отче ; на тебе е всичко възможно ; замини мя съ тѣзи чашъ ; но не което азъ пийъ, но което ты.

37. Враща ся и намѣрува ги заспалы ; и казува на Петра : Симоне, спишь ли ? не можѣ ли единъ частъ да постоишь буденъ ?

38. Бѣдѣте и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣзете ; духъ-тъ е бодръ, а плѣть-та немощна.

39. И пакъ отиде та ся помолѣ, и рече исто-то слово.

м. И возвращаѣша ѡбръѣте ꙗко пакы спаша: бѣху бо очеса ѡмъ тѣмнѣи: и не вѣдаху, что бѣша емѹ ѡбръѣи.

ма. И прїиде третїею, и глагола ѡмъ: спїте прочее и почиваїте. приспѣ конѣцъ, прїиде часъ: се предаѣтся Сїи члвческїи въ рѹки грѣшникѹмъ.

мв. Востанїте, їдемъ: се предаѣи ма приближисѣ.

мг. И ѡбїе ещѣ емѹ глаголющъ, прїиде їсѹсъ, еди́нъ сїи ѡбоюна́десати, и съ нимъ наро́дъ мно́гъ со о́рѹжіемъ и дреко́лами, ѡ архїерей и кни́жнїкъ и старѣцъ.

мд. Дадѣ же предаѣи е́го зна́менїе ѡмъ, глагола: е́гоже ѡще лѡжѹ, то́и е́сть: ѡмїте е́го, и ведїте е́го сохр́ани.

ме. И прише́дъ, ѡбїе пристѹпѣ къ немѹ, глагола емѹ: раввї, раввї: и ѡблѡкы́зѣ е́го.

мз. Сїи же возложїша рѹцѣ свои на него, и їа́ша е́го.

мз. Еди́нъ же нѣкто ѡ сто́лїи́хъ їзвлѣкъ нѡжъ, о́удари раба архїере́ова, и о́урѣза емѹ о́ухо.

ми. И ѡбръѣавъ їсѹсъ рече ѡмъ: їа́кѹ на разбо́йника ли їзыдо́сте со о́рѹжіемъ и дреко́лами їа́ти ма;

мо. По всѣ дни бѣхъ при васъ въ цркви о́учѣ, и не їа́сте мене: но да свѣ́дѣтся писанїе.

и. И ѡста́вльше е́го, вси бѣжа́ша.

иа. И еди́нъ нѣкто їноша їде по немъ, ѡдѣ́анъ въ плащани́цъ по на́гъ: и їа́ша того їношъ.

ив. Сїи же ѡста́вѣ плащани́цъ, на́гъ бѣжа́ ѡ нїхъ.

и҃г. И ведо́ша їсѹса ко архїере́ю: и свидо́шасѣ къ немѹ вси архїере́е и кни́жнїцы и старѣцы.

и҃д. И Пѣтръ їздалѣча въ сѣ́дѣхъ е́гѹ їде до вї́стрь во двѡръ архїере́овъ: и бѣ́ сѣдѣ со сѣгѣми, и грѣ́асѣ при свѣ́щїи.

и҃е. Архїере́е же и всѣ со́нмъ їска́хъ на їсѹса свидѣ́тельства, да о́умертвѣ́тъ е́го: и не ѡбръѣ́тахъ.

и҃з. Мнози бо ажесвидѣ́тельствовахъ на него, и ра́вна свидѣ́тельства не бѣ́хъ.

40. И когато ся завърнѣ, намѣри ги пакъ заспали, защото очинѣ имъ бѣхъ отегнѣлы, и не знаяхъ що да му отговорятъ.

41. И идува третій пѣтъ и казува имъ: Спѣте отъ сега и почивайте; доста е: дойде часъ-тъ; ето, прѣдава ся Сынъ чловѣческій въ рѣцѣ-тъ на грѣшницы-тъ.

42. Станѣте да идемъ; ето, тойзи който мя прѣдава приближи.

43. И тутакси, още като говоряше, дойде Іуда, който бѣше единъ отъ дванадесетъ-тъ, и съ него народъ много съ ножове и сопы, отъ първосвященници-тъ и книжници-тъ и старѣйшины-тъ.

44. А тойзи който го прѣдаваше бѣше имъ далъ знакъ, и рекъ: Когото цѣлуиъ, той е; уловѣте го и заведѣте го съ припазваніе.

45. И когато дойде, тутакси пристѣпи при него; и казува: Равви, Равви: и цѣлуиъ го.

46. И тѣ турихъ на него рѣцѣ, и уловихъ го.

47. А единъ отъ прѣдстоящи-тъ измѣкнѣ ножъ-тъ си, и удари рабъ-тъ първосвященниковъ, и отсѣче му ухо-то.

48. И отговори Іисусъ и рече имъ: Както на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и сопы да мя уловите?

49. Всякой день бѣхъ при васъ въ храмъ-тъ и поучавахъ, и не мя уловихте; но *това станѣ* за да ся сбѣдѣтъ писанія-та.

50. Тогазь го оставихъ всѣчки и побѣгнѣхъ.

51. И слѣдуваше го нѣкой си момѣкъ, обвить съ плащаницѣ по голо; и уловихъ го момци-тъ.

52. А той остави плащаницѣ-тъ и побѣгнѣ отъ тѣхъ голъ.

53. И заведохъ Іисуса при първосвященника; и събиратъ ся при него всѣчки-тъ първосвященници и старѣйшины-тъ и книжници-тъ.

54. И Петръ отъ далечъ го послѣдува до вѣтрѣ въ дворъ-тъ на първосвященника, и сѣдѣше наедно съ слугы-тъ и грѣяше ся при огнь-тъ.

55. А първосвященници-тъ и всѣкий-тъ съвѣтъ търсахъ свидѣтельство врѣхъ Іисуса да го убійтъ, и не намѣрувахъ;

56. Защото мнозина свидѣтелствувахъ лъжы на него; но свидѣтельства-та не бѣхъ съгласны.

ѡз. И ѡѣцѣи востáвше лжесвидѣтельствовахъ на него, глгóлюще:

ѡи. И́ѡкѡ мы слы́шахомъ єгò глагóлюща, ѡ́ѡкъ ѡ́зъ разорю́ цѣрковь сѣю́ рѣкотворѣнсю, и́ тремѣ дѣнми ѡ́иѡ нерѣкотворѣнѡ созі́ждѡ.

ѡа. И́и та́ѡкъ рáвно кѣ́ свидѣтельство ѡ́хъ.

ѡб. И́ востáвъ áрхїерей посредѣ́, вопросѣ́ ѡ́са, глагóла: не ѡ́ѡѡщавáеши ли ни́чесѡ́же; чтò сїи на тѣ́ свидѣтельствуютъ;

ѡв. О́иъ же молчáше, и́ ни́что́же ѡ́ѡѡщавáше. пáки áрхїерей́ вопросѣ́, и́ глгóла є́мѡ: ты́ ли є́сѣ Хр́тòсѡ, О́иъ Пáгвѣннагѡ;

ѡг. ѡ́сѡ́къ же речѣ́: ѡ́зъ є́смь. и́ о́ўзрїте О́иá члв́ческаго ѡ́деснѡ́сю сѣдáша сїлы, и́ грáдѡща со ѡ́блáки нѣ́ными.

ѡд. Áрхїерей́ же растерзáвъ рѣ́зы своѡ́, глагóла: чтò є́ще трѣ́земъ свидѣтелей;

ѡе. Слы́шасте хѡ́лѡ: чтò вáмъ мнї́тсѡ; О́иї́ же всѣ ѡ́сгáиша єгò кѡ́ти повї́нна смѣ́рти.

ѡє. И́ начáша ѡѣ́цѣи плювáти нáнь, и́ прикрывáти лицѣ́ єгò, и́ мѡ́чїти єгò, и́ глагóлати є́мѡ: прорцы́: и́ сáсгѣ по ланї́тома єгò вї́ахѡ.

ѡз. И́ сáсѡѡ Пётрòви во дворѣ́ нї́зѡ, прї́иде є́дїна ѡ́ ракы́нь áрхїерѣ́овыхъ,

ѡз. И́ вї́дѣвши Пётрò грѣ́юшасѡ, воззрѣ́вши на него́, глагóла: и́ ты́ сѡ Назарáниномъ ѡ́сомъ кѡ́лъ є́сѣ.

ѡи. О́иъ же ѡ́вѣ́ржесѡ, глагóла: не вѣ́мъ, ни́жѣ знáю, чтò ты́ глагóлешї. и́ нї́зѣде вóиъ на преддворїе́: и́ áлѣ́ктѡрѡъ возгласї́.

ѡа. И́ ракы́ня вї́дѣвши єгò пáки, начáтъ глагóлати предсто́ящымъ, ѡ́ѡкъ сѣ́й ѡ́ нї́хъ є́сть.

О́. О́иъ же пáки ѡ́метáшесѡ. и́ помáлѣ́ пáки предсто́ящїи глагóлахѡ Пётрòви: вої́стиннѡ ѡ́ нї́хъ є́сѣ; ѡ́бо Гáлї́лѣанинъ є́сѣ, и́ вѣсѣ́дѡ твоѡ́ подòбитсѡ.

57. И станѣхъ нѣкон и лѣжесвидѣствувахъ врѣхъ него и казувахъ :

58. Ный го чухмы да говори : Азъ ще развалихъ тойзи храмъ направенъ съ рѣкѣ, и въ три дни ще съзидахъ другъ съ рѣкѣ не направенъ.

59. Но нито така бѣ съгласно свидѣтельство-то имъ.

60. И станъ первосвященникъ-тъ на срѣдъ, та попыта Исуса и рече : Не отговаряшъ ли нищо ? какво свидѣтелствуваъ тѣзи врѣхъ тебе ?

61. А той мълчаше, и не отговори нищо. Пакъ го попыта первосвященникъ-тъ и казуваше му : Ты ли си Христось, Сынъ-тъ на Благословеннаго ?

62. А Исусъ рече : Азъ съмъ ; и ще видите Сына челоѣческаго че сѣди одесно на силѣ-тъ, и че иде съ облацы-тъ небесны.

63. Тогази первосвященникъ-тъ раздра дрехы-тъ си, и рече : Каквѣ още потрѣбѣ имамы за свидѣтели ?

64. Чухте богохулство-то ; какъ ви ся види ? и всичкы-тъ го осѣдихъ че е повиненъ на смърть.

65. И наченѣхъ нѣкон да го заплюватъ, и да прикрывать лице-то му, и да го бѣхтятъ, и да му казуватъ : Проречи. И слугы-тъ го удрахъ съ плѣсници.

66. И когато бѣше Петръ долу на дворъ-тъ, идува една отъ слугыни-тъ первосвященниковы ;

67. И като видѣ Петра че ся грѣе, погледнѣ го и каза : И ты бѣше съсъ Исуса Назарянина.

68. А той ся отрече, и каза : Не знамъ, нито разбирамъ що казувашъ ты. И излѣзе внѣ на прѣдъ дворъ-тъ и пѣтель-тъ пошѣ.

69. И слугыня-та като го видѣ пакъ, наченѣ да казува на прѣдстоящи-тъ, че тойзи е отъ тѣхъ. А той пакъ ся отричаше.

70. И слѣдъ малко, прѣдстоящи-тъ пакъ казувахъ на Петра : Наистинѣ отъ тѣхъ си ; защото си Галилеянинъ, и говореніе-то ти прилича.

Ѡа. Ѡнѡ же нача ротѣтисѡ ѿ клѡтисѡ, ѿкѡ не вѣмѡ члѣвѣка сегѡ, ѡгѡже вы глѡгѡлете.

Ѡв. Ѣ вторѡе ѡлѣктѡрѡ възгласѣ. ѿ поманѡ Пѣтрѡ глѡгѡлѡ, ѡгѡже рече ѡмѡ Ѣсѡ, ѿкѡ прѣжде дѡже пѣтель не възгласѣтѡ двѡкрѡты, ѡвѣржешисѡ менѣ трѣкрѡты : ѿ начѣнѡ плѡкашесѡ.

ГЛАВА Ѣ.

ѡ. Ѣ ѡбѣ наѡтрѣ совѣтѡ сотѡрѣша ѡрхѣерѣе со стѡрѡцы ѿ кнѣжнѣкѣ, ѿ вѣсь соѡмѡ, свѡзѡвше Ѣсѡ вѡдѡша, ѿ прѣдѡша ѡгѡ Пѣлѡтѡ.

Ѣ. Ѣ вѡпросѣ ѡгѡ Пѣлѡтѡ : ты ли ѣсѣ црѣ Ѣдѣйсѣй ; Ѡнѡ же ѡвѣщѡвѡ рече ѡмѡ : ты глѡгѡлешѣ.

Ѣ. Ѣ глѡгѡлахѡ на негѡ ѡрхѣерѣе мнѡгѡ.

ѡ. Пѣлѡтѡ же пѡки вѡпросѣ ѡгѡ, глѡгѡлѡ : не ѡвѣщѡвѡвѡшѣ ли ничтѡже ; вѣждѡ, колѣка на тѡ свѣдѣтельствѡсѡтѡ.

Ѣ. Ѣсѡ же ктѡмѡ ничтѡже ѡвѣщѡлѡ, ѿкѡ дѣвѣтисѡ Пѣлѡтѡ.

Ѣ. На всѡкѡ же прѡзѡднѣкѡ ѡпѡщѡше Ѣмѡ Ѣдѣнагѡ свѡзѡнѡ, ѡгѡже прѡшѡхѡ.

Ѣ. Бѣ же нарицѡемѣй Варѡвѡ со скѡвѣнѣкѣ своѣмѣ свѡзѡнѡ, Ѣже вѡ кѡвѣ ѡѣкѣнство сотѡрѣшѡ.

Ѣ. Ѣ възѡпѣвѡ нарѡдѡ нача прѡсѣтѣ, ѿкѡже всегѡдѡ тѡрѡше Ѣмѡ.

ѡ. Пѣлѡтѡ же ѡвѣщѡлѡ Ѣмѡ, глѡгѡлѡ : хѡщѣте ли, пѡщѣсѡ вѡмѡ црѡ Ѣдѣйсѡ ;

Ѣ. Вѣдѡше во, ѿкѡ зѡвѣстѣ рѡдѣ прѣдѡша ѡгѡ ѡрхѣерѣе.

ѡ. ѡрхѣерѣе же поманѡша нарѡдѡ, дѡ пѡче Варѡвѡ пѡстѣтѡ Ѣмѡ.

Ѣ. Пѣлѡтѡ же ѡвѣщѡвѡ пѡки рече Ѣмѡ : чтѡ ѡѣко хѡщѣте сотѡрѣѡ, ѡгѡже глѡгѡлете црѡ Ѣдѣйсѡ ;

Ѣ. Ѡнѣ же пѡки възѡпѣшѡ, глѡгѡлюще : прѡпѣнѣ ѡгѡ.

71. А той начинѣ да проклѣва и да ся кълне : Не знаѣх тогось чловѣка, когото казувате. И пѣтель-тѣ попѣ второй пѣть.

72. И поменѣ Петръ рѣчь-тѣ, коѣхто му рече Исусъ : Че прѣди пѣтель-тѣ дваждѣ да попѣе, трижды ще ся отречешь отъ мене. И наченѣ да плаче.

ГЛАВА 15.

1. И завчасѣ на сутринь-тѣ совѣтувахѣ ся первосвященници-тѣ съсъ старѣйшины-тѣ и книжници-тѣ, и всичкий совѣтъ, и вързахѣ Исуса та го заведохѣ и прѣдадохѣ го на Пилата.

2. И попыта го Пилатъ : Ты ли си царь-тѣ на Іудей-тѣ ? А той отговори и рече му ; Ты казувашь.

3. И обвинявахѣ го первосвященници-тѣ много.

4. А Пилатъ пакъ го попыта и каза ; Не отговаряшь ли нищо ? виждь, колко свидѣлствовать врѣхъ тебе.

5. Но Исусъ пакъ не отговори нищо, така що Пилатъ ся чудяше.

6. А на празникъ-тѣ пуцаше имъ по одного отъ запрѣны-тѣ, когото бы поискали.

7. А *тогази* бѣ запрѣнъ *никкой си* на име Варавва, съ други-тѣ размирицы, конто по размирицѣ-тѣ направихѣ убійство.

8. И народъ-тѣ изъвика, и наченѣ да ище *да стори Пилатъ*, както имъ всякога правяше.

9. А Пилатъ имъ отговори, и рече : Ищете ли да ви пуснѣ царь тѣ Іудейскый ?

10. Понеже знаяше че отъ зависть го прѣдадохѣ первосвященници-тѣ.

11. Но первосвященници-тѣ нагласихѣ народъ-тѣ *да ищѣтъ* да имъ пусне по добръ Вараввѣ.

12. И Пилатъ отговори пакъ и рече имъ : Но що ищете да сторѣх *тогози* когото казувате царь Іудейскый ?

13. А тѣ пакъ изъвикахѣ : Распи го.

дї. Пїлатъ же глаголаше ѿмъ: что бо ело сотвори; Оні же ѿзаниха вопїахъ: пропни егò.

еі. Пїлатъ же хота народе хотѣніе сотворїти, псгти ѿмъ Варавву: ѿ предаде Іиса, кивъ, да пропнстъ егò.

еі. Рóни же ведоша егò внѣтъ двора, ѣже ѣсть претѣръ: ѿ созваша всю спїрг.

зї. Ї ѿвлекоша егò въ препраде, ѿ возложиша на него сплѣтше терновъ вѣнѣцъ:

иі. Ї начаша цѣловати егò, (ѿ глаголати:) радѣйса, црѣ Іудейскїй.

дї. Ї кїахъ егò по главѣ трóстїю, ѿ плювахъ на него, ѿ прегивающе колѣна покланяхъса емь.

к. Ї егда порсгашася емь, совлекоша съ негѡ препраде, ѿ ѿвлекоша егò въ рїзы своа: ѿ ѿзведоша егò, да пропнстъ егò.

ка. Ї задѣша мимоходящїс нѣкоемъ Сїмѡнъ Кїрїнею, градѣщїс съ села, Оцѣ Александровъ ѿ Рѣфовъ, да возметъ крѣтъ егѡ.

кв. Ї приведоша егò на Голгоде мѣсто, ѣже ѣсть сказаемо, лóкное мѣсто.

кг. Ї даахъ емь пїти есмѣрїнѣмено вїно: Онъ же не прїатъ.

кд. Ї распѣншїи егò раздѣлиша рїзы егѡ, метающе жрѣкїи ѡ нїхъ, ктò что возметъ.

ке. Бѣ же часъ третїй, ѿ распаша егò.

кз. Ї бѣ напїсанїе винъ егѡ напїсано: црѣ Іудейскъ.

кз. Ї съ нїмъ распаша два разбѣйника, едїнаго ѡдеснѣю ѿ едїнаго ѡшнѣю егѡ.

ки. Ї свїстса писанїе, ѣже глаголетъ: ѿ со беззаконнымъ вѣнїса.

кѡ. Ї мимоходящїи хѣлахъ егò, покивающе главамъ сво-

14. А Пилать имъ казуваше : Че какво зло е сторилъ ? Но тѣ по много извыкахъ : Распни го.

15. Тогази Пилать, понеже ищяше да стори угодно-то на народа, пусиъ имъ Вараввѣ, а Исуса, като го би, прѣдаде го на распятіе.

16. И войни-тѣ го заведохъ отвѣтрѣ дворѣ-тѣ, то есть въ преторій-тѣ, и свыкахъ всичкій-тѣ полкъ.

17. И облѣкохъ му багряницѣ, сплетохъ и вѣнецъ отъ трѣніе и наложихъ го на главѣ-тѣ му,

18. И наченѣхъ да го поздравяватъ *и да казуютъ* : Радуй ся, Царю Іудейскій !

19. И удряхъ го по главѣ-тѣ съ съ трѣсть, и заплювахъ го ; и колѣничахъ, та му ся кланяхъ.

20. И слѣдъ като му ся поругахъ, съблѣкохъ му багряницѣ-тѣ, и облѣкохъ го въ неговы-тѣ дрехы, и го изведохъ вѣнъ, да го распнѣтъ.

21. И накарватъ нѣкого си Симона Киринейца, бащѣ на Александра и Руфа, който минуваше, като си идяше отъ нивѣ-тѣ, да носи кръстѣ-тѣ му.

22. И завождатъ *Исуса* на мѣсто-то Голгоѣ, което ся тѣкува Лобно мѣсто.

23. И давахъ му да піе вино смѣсено съ съ смирнѣ, но той не поѣ.

24. И като го распнѣхъ, сподѣлихъ дрехы-тѣ му, и хвърлихъ жрѣбіе на тѣхъ, кой кое да земе.

25. А бѣ третій часъ, и го распнѣхъ.

26. И надписъ-тѣ на обвиненіе-то му бѣ надписанъ : ЦАРЬ-ТѢ ІУДЕЙСКІЙ.

27. И съ него распнѣхъ двама разбойници, одного отъ десно и одного отъ лѣво нему.

28. И ся испълни писаніе-то що казува : И съ беззаконны-тѣ ся вѣѣни.

29. И конто минувахъ отъ тамо хуляхъ го, и кывахъ съ главы,

и казувахъ : Уха, ты който разваляшь храмъ-тъ и въ три дни го съзиждувашъ,

30. Спаси себе си, и слѣзь отъ кръсть-тъ.

31. Подобно и първосвященници-тъ, съ книжници-тъ присми-вахъ му ся помежду си и думахъ : Другы е избавилъ, а пакъ себе си не може да избави.

32. Христосъ царъ-тъ Израилевъ нека слѣзе сега отъ кръсть-тъ, да видимъ и да повѣруваме. И сораспяти-тъ съ него укоря-вахъ го.

33. И като дойде шестый-тъ часъ, станъ тъма по всичкъ-тъ земѣхъ, до деветый-тъ часъ.

34. И по деветъ-тъ часа извика Исусъ съ голѣмъ гласъ, и рече : Елой, Елой, ламѣ савахѣанй ? което ще ся рече : Боже мой, Боже мой, защо си мя оставилъ ?

35. И нѣкон отъ стоящы-тъ тамо, като чухъ, казувахъ : Ето, Иліѣ выка.

36. И завече ся единъ, и напълни гѣбъ съ оцетъ, и обви ѣхъ на трѣсть, та му даваше да пѣе, и казуваше : Оставѣте да видимъ да ли ще дойде Илія да го сHEME.

37. А Исусъ като издаде гласъ голѣмъ, издѣхна.

38. И завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра на двѣ, отъ горѣ до долу.

39. А като видѣ стотникъ-тъ, който стояше срѣщъ него, че, като извика така, издѣхна, рече : Наистинъ тойзи человекъ бѣше Сынъ Божій.

40. Имаше още и жены които гледахъ отъ далечь, между които бѣ и Марія Магдалина, и Марія майка-та на Іакова малаго и на Іосія, и Саломія :

41. Конто, и когато бѣше Исусъ въ Галилеѣхъ, слѣдувахъ го, и слугувахъ му ; и другы много, които бѣхъ възлѣзлы съ него въ Іерусалимъ.

42. И когато вече станъ вечеръ, (защото бѣше петъкъ, сирѣчь срѣщъ сѣбботъ :)

мг. Прїиде Іўсифъ, ѿже ѡ Арїмадѣа, блгооубрѣженъ совѣт-
никъ, ѿже ѡ той бѣ чла црѣтвіа Гжїа, дерзнувъ вїиде къ
Пїлатъ, ѡ просї тѣлесѣ Іїсова.

мд. Пїлатъ же дивїса, ѡше оубже оумре : ѡ призвѣвъ сот-
ника, вопросї єгò : ѡше оубже оумре ;

ме. ѡ оубѣдѣвъ ѡ сотника, даде тѣло Іўсифови.

мс. ѡ кспївъ плащаницѣ, ѡ снѣмъ єгò, ѡбвїтъ пла-
щаницею : ѡ положї єгò во грòбъ, ѿже бѣ ѡзсѣченъ ѡ
камене : ѡ привалї камень на дверї грòба.

мз. Марїа же Магдаліна ѡ Марїа Іўсіева зрѣстѣ, гдѣ єгò
полагѣхъ.

ГЛАВА 51.

а. ѡ минувшей ссбвѣтѣ, Марїа Магдаліна ѡ Марїа
Іакwва ѡ Саломїа кспїша армѣаты, да прїшѣдше помѣжстѣ
Іїса.

б. ѡ сѣлѡ застрѣ во єдинъ ѡ ссбвѣтѣ прїндòша на грòбъ,
возсїавшъ снѣцъ.

в. ѡ глаголахъ къ себѣ : ктò ѡвалїтъ намъ камень ѡ
дверї грòба ;

г. ѡ воззрѣвше, вїдѣша, іакw ѡвалѣнъ бѣ камень : бѣ
ко вѣлїи сѣлѡ.

д. ѡ вшѣдше во грòбъ, вїдѣша юношъ сѣдѣща въ
деснїхъ, ѡдѣана во одѣждѣ бѣлѣ : ѡ оубжасòшася.

е. Онъ же глагола їмъ : не оубжасѣйтеся. Іїса їщете На-
зарѣнина распѣтаго : востѣ, нѣсть здѣ : сѣ мѣсто, нѣже
положїша єгò.

ж. По нѣйте, рцїте оубченикѡмъ єгò ѡ Петрови, іакw
варѣетъ вы въ Галїлѣн : тамъ єгò вїдите, іакже речѣ вамъ.

з. ѡ ѡшѣдше, бѣжѣша ѡ грòба : їмѣше же їхъ трѣпетъ
ѡ оубжасъ : ѡ никомъже ничтòже рѣша : воѣхъбося.

43. Дойде Иосифъ отъ Аримаея, почтенъ *единъ* совѣтникъ, който и той ожидаше царство-то Божіе; и дързнъ, та влѣзе при Пилата, и поиска тѣло-то Иисусово.

44. А Пилатъ си почуди да ли е вече умрѣлъ; и повыка стотникъ-тъ, та го попыта, отколѣ ли е умрѣлъ.

45. И като ся научи отъ стотника, подари тѣло-то Иосифу.

46. И той купи плащаницъ, и снѣ го, та го обви съ плащаницъ-тъ; и положи го въ гробъ, който бѣ изсѣченъ отъ камькъ, и привали камькъ надъ врата-та на гробъ-тъ.

47. А Марія Магдалина и Марія *майка-та* Иосіева гледахъ дѣ го полагахъ.

ГЛАВА 16.

1. И като ся минъ сѣбота-та, Марія Магдалина и Марія *майка-та* Іаковова и Саломія, купихъ ароматы, за да дойдътъ и да го помажътъ.

2. И много рано въ първый-тъ *день* на седмицъ-тъ идуватъ на гробъ-тъ, когато изгрѣя слънце-то.

3. И казувахъ си помежду си: Кой ще ни отвали камькъ-тъ отъ врата-та на гробъ-тъ?

4. И като погледнахъ, видѣхъ че камькъ-тъ бѣ отваленъ; защото бѣше твърдѣ голѣмъ.

5. И като влѣзохъ въ гробъ-тъ, видѣхъ *едного* юношъ че сѣдѣше отъ десно, облченъ въ бѣлъ одеждъ; и стрѣснахъ ся.

6. А той имъ казува: Не дѣйте ся стрѣска: Иисуса търсите Назарянина распятого; въскрѣснъ, не е тука; ето мѣсто-то дѣто го положихъ.

7. Но идѣте, речѣте на ученицы-тъ му и на Петра, че отива прѣди васъ въ Галилея; тамъ ще го видите, както ви рече.

8. И *тъ* излѣзохъ скоро, и побѣгнахъ отъ гробъ-тъ; понеже трепетъ и ужасъ бѣше гы обзѣлъ; и не рекохъ никому нищо; защото ся бояхъ.

Ѧ. Воскрѣс же Іисѣ заѣтра въ пѣрвую сѣбѣѡтъ, ѡбѣса
пѣрже Маріи Магдалини, ѡз неѡже ѡзгна сѣдѣмъ бѣсѡѡѡ.

Г. О́на же шéдши возвѣстѣ сѧ нѣмѧ бывшымъ, плачущымъ и рыдающимъ :

а҃и. И ѿ нѣхъ слышавше, ꙗко живъ ѣсть, и видѣхъ бысть ѿ
неа, не ꙗша вѣры.

ВІ. По сіхх же двѣмъ ѿ нѣхх градіщема гвѣиса инѣмх
Образомх, іадіщема на селѣ.

г҃і. ꙗко тѣмъ шѣдша възвѣстѣста прѣчимъ: ꙗко ни тѣмъ вѣры
ѣша.

ДІ. ПОСЛѢДИ ЖЕ ВОЗЛЕЖАЮЩЫМЪ ИМЪ ЕДИННОМЪНАДЕСЯТЕ
ЛѢВІСЯ, И ПОНОСИ НЕВѢРСТВІЮ ИХЪ И ЖЕСТОСЕРДІЮ, ІАКЪ ВІ-
ДѢВШЫМЪ ЕГО ВОСТАВША НЕ ІАША ВЪКРЫ.

Ѣ. И рече ѿмъ: шѣдше въ мѣръ вѣсь, проповѣдите ѿмѣ
всѣй тварѣ.

ѡ. Иже вѣрѡ ѿметѡ ѿ крѣтѣтѡ, спасѣнѡ бѣдетѡ: а иже
не ѿметѡ вѣрѡ, ѡсѡжденѡ бѣдетѡ.

31. ЗНАМЕНІА ЖЕ ВѢРОВАВШЫМЪ СІА ПОСЛѢДЮЮТЪ: ИМЕНЕМЪ
МОИМЪ ВѢСЫ ИЖДЕЮТЪ: ЯЗЫКИ ВОЗГЛГОЛЮТЪ ИНЫ:

пї. Смїѧ възмѣтѧ: ѿше ꙗ́кѡ смѣртно испїѡтъ, не вре-
дѣтъ ꙗ́кѡ: на недѣжнѣхъ рѣкѣхъ возложѣтъ, ꙗ́кѡ здравѣ бѣ-
дѣтъ.

ѦІ. ГДѢ ЖЕ ОУБѢ, ПО ГЛАГОЛАНІИ ѢГѢ КЪ НІМЪ, ВОЗНЕСЕСѢ НА
НЕБѢ, И СѢДЕ ѠДЕСНЮ ПГѢ.

к. О́нъ же ѿшѣдше проповѣдаша всюду, Гдѣ спспѣш-
ствующѣ, ѿ слово оутвержающѣ послѣдствующими зна́мени.
амѣнь.

9. И като възкръснѣ рано въ първий-тъ *день* на седмицѣ-тъ, яви ся най първо на Маріѣ Магдалинѣ, отъ коѣто бѣ испъдилъ седмь бѣсове.

10. Тя отиде та извѣсти на тыя конто бѣхѣ съ него, когато жалѣяхѣ и плачахѣ.

11. И тѣ като чухѣ че е живъ и че го е видѣла, не хванѣхѣ вѣрѣ.

12. Слѣдъ това яви ся въ другъ образъ на двамина отъ тѣхъ, когато вървѣхѣ и отивахѣ на село.

13. И тѣ отидохѣ та извѣстихѣ на други-тъ; но нито тѣмъ хванѣхѣ вѣрѣ.

14. Послѣ ся яви на единадесетъ-тъ когато бѣхѣ на трапезѣ-тъ, и укори ги за невѣрство-то и жестокосердечіе-то имъ, защото не хванѣхѣ вѣрѣ на тѣзи конто го видѣхѣ възкръснѣлъ.

15. И рече имъ: Идѣте по всички-тъ свѣтъ, и проповѣдайте евангеліе-то на всякъ тварь.

16. Който повѣрува, и ся кръсти, спасенъ ще бѣде; а който не повѣрува ще бѣде осъденъ.

17. И на тѣзи конто повѣруватъ ще имъ спослѣдуютъ тія знаменія; съ мое-то име бѣсове ще испъждатъ; новы языцы ще говорятъ:

18. Зѣмъи ще хващатъ; и ако нѣщо смъртно испіѣтъ, нѣма да ги поврѣди; на болѣстны ще възложатъ ръцѣ и тѣ ще бѣдѣтъ здрави.

19. И тъй Господь, слѣдъ като имъ говори, възнесе ся на небо-то и сѣднѣ отъ десно на Бога.

20. А тѣ излѣзохѣ и проповѣдувахѣ навсякъдѣ, като содѣйствувахе Господь, и потвърждавахѣ слово-то *си* съъ знаменія-та конто слѣдувахѣ. Аминь.

Ѓ ЛѢКИ

СВЯТОЕ БЛАГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА І.

а. Понѣже оубо мнози начаша чинити повѣсть ѿ извѣствованныхъ въ насъ вѣщехъ,

б. Икоже предаша намъ, иже испѣрва самовидцы и сазгѣ бывшіи словесѣ :

в. Изволися и миѣ послѣдовавшъ выше всѣхъ испытѣи, порадѣ писати текѣ, державный Ѳеѡфіле :

г. Да разсмѣши, ѿ нихже нагнѣлася еси словесѣхъ, оутвержденіе.

д. Бысть во дни Ирѣда царѣ Исдѣйска, іерей нѣкій именема Захарїа, ѿ дневныхъ чредъ Авїани : и жена егѡ ѿ цѣерей Іарѡновѣхъ, и има ѣи Елісавѣть.

е. Бѣста же праведна Ѧба предъ Бгѡмъ, ходѣше во всѣхъ заповѣдехъ и ѡправданїихъ Гдѣихъ безпорѡчна.

ж. И не бѣ има чѣда, понѣже Елісавѣть бѣ неплоды, и Ѧба заматорѣвша во днѣхъ своихъ бѣста.

з. Бысть же сазжѣшъ емѡ въ чинѡ чреды своеѣ предъ Бгѡмъ,

и. По ѡбычаю сїѣнничества ключїса емѡ покадити вшѣдшъ въ црковь Гдню :

і. И все множество людѣй бѣ мѣтѡсѣ дѣла вниѣ, въ годъ ѡѡмїама.

ОТЪ ЛУКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Понеже мнозина прѣдприехъ да съчинятъ повѣсть за съвършено извѣстны-тъ намъ событія,

2. Както ни ги прѣдадохъ онѣзи конто отъ начало сж былы очевидци и служители на слово-то,

3. Видѣ ми ся благословно и менѣ, който изслѣдувахъ подробно всичко отъ начало, да ти пишж наредъ за *това*, честитый Теофиле,

4. За да познаешъ твърдо-то основаніе на това ученіе, въ което си поучаванъ.

5. Въ дни-тъ на Ирода царя Іудейскаго имаше нѣкой си священникъ, отъ четж-тж Авіевж, на име Захарія; и жена му отъ дъщери-тъ Аароновы, и име-то ѳ Елисаветъ.

6. Тѣ и двама-та бѣхж праведни прѣдъ Бога, и ходяхж беспорочно въ всички-тъ заповѣди и постановленія Господни.

7. И нѣмахж чадо, понеже Елисаветъ бѣ неплодна, а и двама-та бѣхж заматорѣли въ възрастъ-тъ си.

8. И като священствуваше той прѣдъ Бога въ редъ-тъ на четж-тж си,

9. По обычаю на священство-то паднж жрѣбіе нему, да влѣзе въ храмъ-тъ Господень и да покади.

10. И въ часъ-тъ на каденіе-то всичко-то множество на народа отъ вънъ бѣше на молбж.

̑і. Іѡвѣса же ѣмѡ Іѡг҃лз Гд҃нь, стоѡ ѡдеснѡю Олтарѡ кадильнагѡ :

̑і. И см҃гнѣса Захѡрїѡ вѣдѣвз, и стрѡхз нападѣ нѡнь.

̑і. Речѣ же кз немѡ Іѡг҃лз : не бѡйсѡ, Захѡрїѣ : занѣ оуслѡшана бѡсть молитѡвѡ твоѡ : и женѡ твоѡ Елїсавѣтъ родїтѡ сына тебѣ, и наречѣши ѡма ѣмѡ Іѡвѡннз.

̑і. И бѡдетѡ тебѣ рѡдѡсть и весѣлїѣ, и мнѡзи ѡ рождѣствѣ ѣгѡ възрѡдѡсѡтѡ.

̑і. Бѡдетѡ ко вѣлїи предѣ Гд҃емз : и вїнѡ и сїкѣра не ѡмѡть пїтї, и Дх҃ѡ стѡгѡ ѡсполнїтѡ ѣщѣ ѡз чрѣва мѣре своеѡ :

̑і. И мнѡгїхз ѡ сынѡвз Іїлѣвѡхз ѡбратїтѡ ко Гд҃сѢ Бг҃сѢ ѡхз.

̑і. И тѡй предѡдетѡ предѣ нїмз дх҃ѡмз и сїлою Іїлїннѡю, ѡбратїтї сердца Оцѣмз на чѡда, и прѡтївнѡѡ вз мѡдрѡстї прѣвнѡхз, оуготѡвати Гд҃евї лѡди совершѣнѡ.

̑і. И речѣ Захѡрїѡ ко Іѡг҃лз : по чесѡмѡ разсмѣю сїѣ ; ѡзз ко ѣсмѡ старз, и женѡ моѡ замѡторѣвшї во днѣхз своїхз.

̑і. И ѡвѣщѡвз Іѡг҃лз речѣ ѣмѡ : ѡзз ѣсмѡ Гаврїїлз предѡстоѡї предѣ Бг҃ѡмз : и послѡнз ѣсмѡ гл҃гѡлати кз текѣ, и бл҃гѡвѣстїтї тебѣ сїѡ.

̑і. И сѣ бѡдѣши молчѡ и не мѡгїи прѡгл҃гѡлати, до негѡже днѣ бѡдѡтѡ сїѡ : занѣ не вѣровѡлз ѣсї словесѣмз моїмз, ѡже свѡдѡтѡ во врѣмѡ своѣ.

̑і. И вѣкша лѡдїѣ ждѡщїѣ Захѡрїї : и чѡдѡхсѡ коснѡщїѣ ѣмѡ вз цр҃кѡвї.

̑і. Ізшѣдз же не мѡжѡше гл҃гѡлати кз нїмз : и разсмѣшѡ, ѡкѡ вѡдѣнїѣ вѣдѣ вз цр҃кѡвї : и тѡй бѣ помѡвѡлѡ ѡмз : и прѣвѡвѡшѣ нѣмз.

̑і. И бѡсть ѡкѡ ѡсполнїшѡсѡ днѣ сѡзжѡѡ ѣгѡ, ѡдѣ вз дѡмз своѡ.

11. И яви му ся ангелъ Господень стоящъ отъ десно на кадил-
ный-тъ олтарь.

12. И Захарія като го видѣ, смути ся и страхъ напади на него.

13. И рече му ангелъ-тъ : Не бой ся, Захаріе ; защото послу-
ша ти ся молба-та ; и жена ти Елисаветъ ще ти роди сынъ, и ще
му наречешъ име-то Іоаннъ.

14. И ще ти бѣде радость и веселіе, и мнозина ще ся възраду-
вать за негово-то рожденіе.

15. Защото ще бѣде великъ прѣдъ Бога ; и вино и сикеръ
нѣма да піе ; и ще ся испълни съ Духа Святаго още отъ утробъ-
тъ на майкѣ си.

16. И ще възвърне мнозина отъ сынове-тъ Израилевы къмъ
Господа тѣхнаго Бога.

17. И той ще прѣиде прѣдъ него въ духъ и силѣ Ілїинѣ, за да
възвърне сърдца-та на бащы-тъ къмъ чада-та, и непокорны-тъ
къмъ мѣдрованіе-то на праведны-тъ ; за да приготви Господу
народъ прѣдрасположенъ.

18. И рече Захарія на ангелъ-тъ : По какво ще познаѣмъ това ?
защото азъ съмъ старъ, и жена ми заматорѣла въ дни-тъ си.

19. А отговорѣ ангелъ-тъ и рече му : Азъ съмъ Гавріѣлъ, който
прѣдстоѣ прѣдъ Бога ; и проведенъ съмъ да ти говори, и да ти
благоувѣстію това.

20. И ето, ще мълчиши и не ще можешъ да говориши, до день-
тъ въ който ще бѣде това, защото не хванѣ върѣ на думы-тъ ми,
конто ще ся сбѣдѣтъ на врѣме-то си.

21. И народъ-тъ чакаше Захаріѣ ; и чудяхъ ся че ся бавѣше
въ храмъ-тъ.

22. А когато излѣзе, не можаше да имъ продума, и разумѣхъ
че е видѣніе видѣлъ въ храмъ-тъ, и той имъ киваше, и оставаше
нѣмъ.

23. И като ся испълнихъ дни-тъ на службѣ-тъ му, отиде у
дома си.

БД. По сіхх же днѣхх зачатъ Ѣлісавѣтъ женѣ ѿгнѣ, и таашеса мѣхъ пѣтъ, глаголющи:

КѢ. И́ЖѢ ТА́КѢ МНѢ СОТВОРИ́ ГДЬ ВО ДНѢ, ВЪ НА́ЖЕ ПРИЗРѢ
 Ꙗ́АТИ ПОНОШѢНІЕ МОЕ ВЪ ЧЛѢВѢЦѢХЪ.

кѣ. Вѣ мѣзъ же шестый посланъ бысть Ангелъ Гавріилъ въ
Бѣга во градъ Галілейскій, ѿмѣже ѿма Назарѣтъ,

КЗ. Къ дѣѣ ѡбръсчѣннѣй мѡжеви, ѣмѡже ѡма ѡсифъ, ѡ
дѡмс дѣдова: ѡ ѡма дѣѣ Маріамъ.

кн. И вшедъ къ ней ѿглаго, рече: радѣиша бѣгодѣтелъ:
Гдѣ съ тобою: бѣгословѣна ты въ женѣхъ.

БД. ОНА ЖЕ ВІДФВШИ СМЯТІСА Ѡ СЛОВЕСІ ЕГВ, І ПО-
МЫСЛІШЕ, КАКОВО БѢДЕТЯ ЦѢЛОВАНІЕ СІЕ.

Ѧ. И рече Ѧггѡл ѿ: не ко́нса, Марі́амъ: ѡ́врѡла во ѿси
бл́годать оу́ бѣа.

лѧ. ꙗко сѧ зачнѣши во чрѣвѣ, ꙗко родиши сѧ, ꙗко наречеши
имѧ ѿ мѧ Іисꙋ.

ЛВ. СЕѢ БѢДЕТЪ ВЕЛІЙ, ꙗко СѢНЪ РЫШНАГВЪ ПАРЕЧЕТСЯ: ꙗко
ДАСТЪ ЕМУ ГДЬ ПГЪ ПРѢОЛЪ ДѢДА ОЦА ЕМУ:

л҃г. ꙗ҃ко воцрѣтсѧ въ домѣ іа҃ковлѣ во вѣки, ꙗ҃ко цр҃кѣю ѿгнѧ
не бѣдетъ концѧ.

Љ. Рече же Маріама ко Їгглас: како вѣдетъ сѣ, ѿдѣже
мѣжа не знаю;

ѣ. ꙗко ѿвѣщаваѣхъ ѿглаголюхъ, рече ѿ: дѣхъ стѣхъ найдетъ на
тѣ, ꙗко сила вышнѣхъ ѿсѣхъ тѣ: тѣмже ꙗко раждаемое стѣ,
наречетъ сѣхъ бжѣхъ.

ЛѢ. И СЕ ѢЛІСАВѢТЬ ЮЖИКА ТВОА, И ТА ЗАЧАТЪ СЯ ВЪ СТѢРОУ
СВОЕЙ: И СЕИ МЦѢ ШЕСТЫИ ЁСТЬ ЁИ НАРИЦАЕМЪИ НЕПЛОДЪ:

13. ИҢКВ НЕ ИЗНЕМОЖЕТЪ ОУ БҢА ВСАКЪ ГЛАГОЛЪ.

ΛΗ. ΡΕΧΕ ЖЕ ΜΑΡΙΆΜΗ: ΣΕ ΡΑΒΑ ΓΔΗΑ: ΕΣΔΗ ΜΗΕ ΠΟ ΓΛΑ-
ΓΟΛΣ ΤΒΟΕΜΣ. Η ΩΪΔΕ Ω ΝΕΑ ΉΓΓΛΖ.

Ѧ. РОСТАВШИ ЖЕ МАРІАМЪ ВО ДНѢ ТЫА, ИДЕ ВЪ ГѢРНАА СО
ТЦІАНІЕМЪ, ВО ГРАДЪ ІЗДОВЪ:

М. И вниде въ домъ Захарїи, и цѣлова ѿсаветъ.

24. А слѣдъ тѣхъ дни заченъ жена му Елисаветъ, и таяше ся петь мѣсеца, и думаше :

25. Така ми стори Господь въ дни-тѣ въ конто пригледнъ да отнеме укоръ-тѣ ми измежду чловѣцы-тѣ.

26. А въ шестый-тѣ мѣсець проведенъ бы ангелъ Гавріилъ отъ Бога въ градъ Галилейскій, на който име-то е Назаретъ,

27. При една дѣвицъ сгоденъ за мѣжъ на име Іосифъ, отъ домъ-тѣ Давидовъ, а име-то на дѣвицъ-тѣ Маріамъ.

28. И като влѣзе ангелъ-тѣ при неѣ, рече : Радуй ся благодатная; Господь е съ тебе; благословена си ты между жены-тѣ.

29. А тя щомъ го видѣ смути ся отъ думъ-тѣ му, и размыслише, какво ще бѣде това поздравеніе.

30. И рече ѱ ангелъ-тѣ : Не бой ся, Маріамъ; защото си намѣрила благодать у Бога.

31. И ето ще зачнешъ въ утробъ-тѣ си и ще родишь сынь, и ще наречешъ име-то му ІИСУСЪ.

32. Той ще бѣде великъ, и Сынь на Вышняго ще ся нарече; и ще му даде Господь Богъ прѣстолъ-тѣ на отца му Давида;

33. И ще царува надъ домъ-тѣ Іакововъ въ вѣкы, и царство-то му не ще да има край.

34. И рече Маріамъ на ангелъ-тѣ : Какъ ще бѣде това, понеже мѣжъ не знаѣхъ ?

35. И отговори ангелъ-тѣ, и рече ѱ : Духъ Святый ще дойде върху ти, и сила на Вышняго ще тя осѣни; за това и свято-то което ся ражда отъ тебе, Сынь Божій ще ся нарече.

36. И ето, твоя-та сродница Елисаветъ, и тя въ старины-тѣ си заченъ сынь, и тойзи е шестый мѣсець за неѣ, която ся неплодна казуваше;

37. Защото нѣма у Бога невъзможно нѣщо.

38. И рече Маріамъ : Ето рабыня-та Господня; нека ми бѣде по твоѣхъ-тѣ думъ. И отиде си отъ неѣ ангелъ-тѣ.

39. И станъ Маріамъ прѣзъ тѣзи дни, та отиде бързомъ къмъ планинскъ-тѣ странъ въ градъ Іудовъ;

40. И влѣзе въ домъ-тѣ Захаріинъ и поздрави Елисаветъ.

мѧ. И бѣсть ѿкѡ оу҃саиша Елисаветѣ цѣлованіе Маріино, взыгрѧса младѣнецѡ во чрѣвѣ еѧ: и исполнисѧ дѡха сѣа елисаветѣ,

мѡв. И возопи гласомѡ велѣимѡ, и рече: бл҃гословѣна ты въ женѧхѡ, и бл҃гословѣнѡ плодѡ чрѣва твоегѡ.

мѡг. И ѡкѡзѧс мнѣ сѣе, да прїидетѡ Мѣи Гдѡа моегѡ ко мнѣ;

мѡд. Сѣ бо, ѿкѡ бѣсть гласѡ цѣлованїа твоегѡ во оу҃шїю моѣю, взыгрѧса младѣнецѡ радощами во чрѣвѣ моѣмѡ.

мѡе. И бл҃женна вѣровавшая, ѿкѡ вѣдетѡ совершенїе глагланнѡмѡ еѧ ѡ Гдѡа.

мѡс. И рече Марїамѡ: величитѡ дѡшѡ моѡ Гдѡа,

мѡз. И возрадовасѧ дѡхѡ моѡ ѡ Гзѣ Спсѣ моѣмѡ:

мѡи. Иѡкѡ призрѣ на смиренїе рабы своеѧ: сѣ бо ѡ нынѣ оублажатѡ мѡ всѡ родѡ:

мѡа. Иѡкѡ сотвори мнѣ величїе силѡный, и сѣо ѡма егѡ:

и. И мѡть егѡ въ родѡ родѡвъ колючимсѧ егѡ.

иѧ. Сотвори держава мѡшцею своею: расточи гѡрдымѡ мыслїю сѣрдца ѡхѡ.

иѡв. Низложи силѡмѡ со прѣтѡлѡ, и вознесѣ смиреннѡмѡ.

иѡг. Ямѡщѡмѡ исполни блѡгѡ, и богатѡщѡмѡсѧ ѡпсѣти тишѡ.

иѡд. Воспрїятѡ ѡма О҃трока своего, поманѣти мѡти,

иѡе. Иѡкоже гѡгѡла ко О҃цѣмѡ нашимѡ, Авраѡмѡс и сѣмени егѡ до вѣка.

иѡс. Прекѡистѡ же Марїамѡ сѡ нею ѿкѡ трѡ мѡцѡ: и возвратїсѧ въ дѡмѡ своѡ.

иѡз. Елисаветѡ же исполнисѧ времѡ родїти еѧ, и родѡ сїа.

иѡи. И слышашѧ О҃крестѡ живѡщїи и оу҃жикѡ еѧ, ѿкѡ воз-величїаѡсѧ еѣстѡ Гдѡмѡ мѡть своѡ сѡ нею, и радѡвахсѧ сѡ нею.

41. И щомъ чу Елисаветъ поздравеніе-то Маріино, възигра младенецъ-тъ въ утробѣ-тъ ѿ, и испълни ся Елисаветъ съ Духа Святаго ;

42. И възгласи съ гласъ голѣмъ, и рече : Благословена ты въ жены-тъ, и благословенъ плодъ-тъ на твоѣ-тъ утробѣ.

43. И отъ кѣдѣ ми е това, да дойде при мене майка-та на Господа моего ?

44. Защото ето, щомъ дойде гласъ-тъ на поздравеніе-то ти въ уши-тъ ми, възигра радостно младенецъ-тъ въ утробѣ-тъ ми.

45. И блажена която е повѣрувала, че ще ся сбѣде речено-то ѿ отъ Господа.

46. И рече Маріамъ : Величае душа-та ми Господа,

47. И възрадува ся духъ-тъ ми въ Бога Спасителя моего.

48. Защото пригледа на смиреніе-то на рабынѣ-тъ си, и ето, отъ нынѣ ще мя ублажаватъ всички-тъ родове.

49. Защото Силный-тъ ми стори величіе, и свято е негово-то име.

50. И негова-та милость е отъ родъ въ родъ врѣхъ тѣзи които му ся боѣтъ.

51. Сътвори силъ съсъ своѣ-тъ мышцѣ ; распрѣснѣ гордѣ-ливны-тъ съ мысли-тъ на сѣрдце-то имъ.

52. Свали силны-тъ отъ прѣстола-тъ *иисъ*, и въздигнѣ смиренны-тъ.

53. Гладны-тъ испълни съ добрини, а богаты-тъ отпрати празны.

54. Помогнѣ на Израїля свой-тъ рабъ, като поменѣ милость-тъ си,

55. (Както говори на отцы-тъ нѣ,) на Авраама и на сѣме-то негово до вѣка.

56. И сѣдѣ Маріамъ съ неѣ до три мѣсеца ; и ся завърнѣ у дома си.

57. А на Елисаветъ ся испълни врѣме-то ѿ да роди ; и роди сынъ.

58. И чухъ съсѣди-тъ и родинны-тъ ѿ, че е възвеличилъ Господъ своѣ-тъ къмъ неѣ милость, и радувахъ ся съ неѣ.

ѡд. И вѣсть во ѡсмый дѣнь, прїидоша ѡбрѣзати ѡтроча :
и нарицахсѣ ѡименемъ ѡцѣ ѣгѡ, Захарїю.

ѣ. И ѡвѣщавши мѣи ѣгѡ, рече : ннѣ, но да наречѣтсѣ
Іѡаннѣ.

ѣа. И рѣша къ нѣи, ѡкѡ никтѡже ѣсть въ родствѣ тво-
ѣмъ, ѡже нарицѣтсѣ ѡименемъ тѣмъ.

ѣв. И помавахсѣ ѡцѣ ѣгѡ, ѣже какѡ бы хотѣлѣхъ нареци ѣ.

ѣг. И испрошѣ дщїиѣ, написѣ, глагола : Іѡаннѣ бѣдетѣ
ѡма ѣмѣ. и чѣдѣхсѣ всѣи.

ѣд. Ѡверзѡшасѣ же оустѣ ѣгѡ ѡвѣ и ѡзыкъ ѣгѡ, и глаго-
лаше бѣгословѣ Пѣа.

ѣе. И вѣсть на всѣхъ стрѣхъ живѡщїихъ Ѡкрестѣ ѡхъ :
и во всѣи странѣ Ісѣействѣи повѣдаѣми бѣхъ всѣи глаголи
сїи.

ѣз. И положиша всѣи слышавшїи въ сѣрдцѣ своемъ, глаго-
люще : что ѡѣмъ ѡтрочѣ сїѣ бѣдетѣ ; и рѣка Гѣна бѣ сѣ
нїимъ.

ѣз. И Захарїа ѡцѣ ѣгѡ испѡлнисѣ Дѣа сѣа, и пророче-
ствова, глагола :

ѣи. Бѣгословѣнѣ Гѣъ Пѣхъ Іѡлевѣ, ѡкѡ посѣти и сотвори
їзбавлѣнїѣ людемъ своимъ :

ѣа. И воздѣвиже рѡгъ спасѣнїѣ намъ, въ домѣ Дѣда Ѡтрока
своегѡ :

ѡ. Іѡкоже глагола оустѣ сѣихъ сѣщїихъ ѡ вѣка прерѡнкъ
ѣгѡ,

ѡа. Спасѣнїѣ ѡ вѣгъ нашихъ, и ѡзъ рѣкѣи всѣхъ нена-
вїдащїихъ насъ :

ѡв. Сотвори ти мѣть со ѡцѣи нашими, и поманѣти завѣтъ
сѣи свой,

ѡг. Калѣтѣсѣ, ѣюже калѣтсѣ ко Іѡраѡмѣ ѡцѣи нашемъ : дѣти
намъ,

ѡд. Безъ стрѣха, ѡзъ рѣкѣи вѣгъ нашихъ їзбавлѣвшимсѣ,

59. И въ осмый-тъ день дойдохѣ* да обрѣжѣтъ дѣте-то, и наричахъ го, по бащино-то му име, Захарія.

60. И отговори майка му, и рече: Не, но ще ся нарече Иоаннъ.

61. И рекохъ ѿ: Че никой нѣма въ родъ-тъ ти, който да ся нарича съ това име.

62. И кывахъ на бащѣ му какъ бы искалъ той да го нарече.

63. А той поиска дѣсчницѣ, и написа тѣзи думы: Иоаннъ е името му. И почудихъ ся всички.

64. И тозь часъ ся отвори хъ уста-та му и языкъ-тъ му; и говоряше и благославяше Бога.

65. И напади хъ страхъ на всички-тъ имъ съседы, и по всичкѣ-тъ планинскѣ странѣ на Іудеѣ приказуваше ся за всичко това.

66. И всички конто чухъ, турихъ това на сърдце-то си и казвахъ: Какво ли ще бѣде това отроче? И рѣка-та Господня бѣше съ него.

67. И отецъ му Захарія испълни ся Духомъ Святымъ; и пророкува и рече:

68. Благословенъ Господь Богъ Израилевъ, защото посѣти и стори избавленіе на свой-тъ народъ.

69. И въздиги хъ намъ рогъ на спасеніе въ домъ-тъ на Давида раба своего,

70. (Както говори хъ чрѣзъ уста-та на святы-тъ свои отъ вѣка пророцы,)

71. Освобожденіе отъ врагове-тъ наши, и отъ рѣкѣ-тъ на всички конто ны ненавидѣхъ,

72. Да стори милость съ отцы-тъ наши, и да помене святыи-тъ свой за вѣтъ,

73. Кѣтъ хъ-тъ съ коіждо ся закѣл на отца ни Авраама, да даде намъ,

74. Освободены отъ рѣкѣ-тъ на врагове-тъ наши, да му служимъ безъ страхъ,

ОѢ. Слѡжѣти ѣмѡ прѣподѡбѣемѡ ѿ прѡвдою прѣд ѿмѡ всѡ
днѣ животѡ нѡшегѡ.

ОѢ. ѿ ты, Ѡтрочѡ, прорѡкѡ вѣшнагѡ наречѣшиѡ : прѣд-
ѡдѣши во прѣд лицѣмѡ Гдѣимѡ, оѡготѡвати пѣтѣ ѣгѡ,

ОѢ. Дѡти рѡзмѡ спасѣнѣѡ лѡдемѡ ѣгѡ, во ѡставлѣнѣе
грѣхѡ ѿхѡ :

ОѢ. Млѡдѣѡ рѡди мѡти Бѣѡ нѡшегѡ, вѡ ѿхѡже посѣтѣѡ
ѣсть нѡсѡ востѡкѡ свѣше,

ОѢ. Просвѣтѣти во тмѣ ѿ сѣни смѣртнѣѡ сѣдѡшѡ,
напрѡвити нѡги нѡшѡ на пѣть мѣренѡ.

Ѣ. Ѡтрочѡ же растѡше ѿ крѣплѡшесѡ Дхѡмѡ : ѿ кѣ вѡ
пѣтѣнѡхѡ до днѣ ѡвлѣнѣѡ своегѡ ко Ѣѡю.

ГЛАВѢ Ѣ.

Ѣ. вѣсть же во днѣ тыѡ, ѡзыде повелѣнѣе ѡ Кѣсарѡ
Ѣвгѡста, написѡти всѡ вселѣннѡю.

Ѣ. Сѣѡ написѡнѣе пѣрвое кѡсть владѣѡшѡ Сѡріѣю Кѡрѣнѣю.

Ѣ. ѿ ѡдѡхѡ всѣѡ написѡтисѡ, кѡждѡ во своѣѡ грѡдѡ.

Ѣ. вѡзыде же ѿ Ѣѡсѡфѡ ѡ Гѡліѣнѡ, ѡзѡ грѡдѡ Пѡзарѣтѡ, во
Ѣсѡдѣю, во грѡдѡ Дѣдовѡ, ѡже нарицѡетсѡ вѡлѡеѣмѡ, занѣ
вѣтѣѡ ѣмѡ ѡ дѡмѡ ѿ Ѡчѣства Дѣдовѡ,

Ѣ. Написѡтисѡ сѡ Мѡріѣю ѡвѣрсѣѡѡю ѣмѡ женѡю, сѡщѣю
непрѡздѡѡю.

Ѣ. вѣсть же, ѣгдѡ вѣшѡ тѡмѡ, ѡспѡлѡнѡшѡсѡ днѣ рѡдѣти
ѣѡ :

Ѣ. ѿ рѡдѣ сѡѡ своегѡ пѣрвенцѡ, ѿ повѣтѡ ѣгѡ, ѿ положѣѡ
ѣгѡ вѡ ѡслѣхѡ : занѣ не кѣ ѡмѡ мѣстѡ во Ѡвѣтѣѡ.

Ѣ. ѿ пѡстырѣе кѣхѡ вѡ тѡѡже стрѡнѣ, вѡдѡше ѿ стрѣгѡше
стрѡжѡ пощѣнѡю ѡ стѡдѣѡ своемѡ.

Ѣ. ѿ сѣ Ѣгѡѡ Гдѣѡ стѡ вѡ ѡхѡ, ѿ слѡвѡ Гдѡѡ ѡсѡѡ ѡхѡ :
ѿ оѡвѡѡшѡсѡ стрѡхѡмѡ вѣлѡмѡ.

75. Въ святость и правдѣ прѣдъ него прѣзъ всичкы-тѣ дни на животъ-тѣ си.

76. И ты, отроче, пророкъ на Вышняго ще ся наречешъ ; зашто ще прѣдидешъ прѣдъ лице-то Господие, да приготвишь пѣтища-та му ;

77. За да дадешъ на неговый-тѣ народъ да познаѣтъ спасеніе, чрѣзъ прощаваніе на грѣхове-тѣ имъ,

78. За милосѣрдіе-то на милость-тѣ на Бога нашего, съ коѣто ны посѣти зора отъ высотъ-тѣ,

79. Да осіае сѣдящы-тѣ въ тѣмницѣхъ и въ сѣнкѣхъ смъртиѣ, така що да управи позѣ-тѣ ни въ пѣть на миръ.

80. А дѣте-то растѣше и укрѣпываше ся духомъ ; и въ пустыни-тѣ бѣше до день-тѣ на явленіе-то си на Израиля.

ГЛАВА 2.

1. А прѣзъ онѣзи дни излѣзе заповѣдь отъ Кесаря Августа да ся напише всичка вселенная.

2. Това написаніе станѣ първо когато Кириній владѣаше Сиріѣхъ.

3. И идяхъ всичкы да ся написуваѣтъ, всякой въ свой-тѣ си градъ.

4. А възлѣзе и Иосифъ отъ Галилеѣхъ, отъ градъ-тѣ Назаретъ, въ Іудеѣхъ, въ градъ-тѣ Давидовъ, който ся нарича Вифлеемъ, (попеже той бѣше отъ домъ-тѣ и родъ-тѣ Давидовъ,)

5. Да ся напише съ Маріамъ обрученъ-тѣ нему женъ, която бѣше непразна.

6. И когато бѣхъ тѣ тамъ, испълнихъ ся дни-тѣ ѿ да роди ;

7. И роди Сына своего първороднаго, и пови го, и положи го въ яслы-тѣ ; зашто пѣмаше мѣсто за тѣхъ въ гостилницѣхъ-тѣ.

8. И по онѣзи мѣста имаше овчари конто ношувахъ на поле-то, и варяхъ стражъ прѣзъ ноцъ за стадо-то си,

9. И ето, ангелъ Господень застанѣ между тѣхъ, и слава Господня ги осіа, и уплашихъ ся съсъ страхъ голѣмъ.

Г. И рече ѿмъ Аггѣлъ: не бойтеса: се бо благоуствѣю вамъ радость велию, ꙗже вѣдетъ всѣмъ людемъ:

аг. ꙗко родиша вамъ днесь Спсѣ, ꙗже есть Христосъ Гдѣ, во градѣ Дѣдовѣ.

бг. И се вамъ знаменіе: ѡбръщете младенца повѣта, лежаща въ ѿслехъ.

вг. И внезапно бысть со Аггѣломъ множество вѣи ѿбѣныхъ, хвалѣщихъ Бга, и глаголющихъ:

аг. Слава въ вышнихъ Бгс, и на землѣ мѣрх: во члвчцѣхъ благоуоленіе.

бг. И бысть, ꙗко ѡидѣша ѡ нихъ на нѣо Аггѣл, и члвчцы пастыре рѣша дрѣгъ ко дрѣгъ: прейдемъ до Вифлемѣ, и видѣмъ глаголъ сѣи бывшій, егѡже Гдѣ сказа намъ.

бг. И прейдоша поспѣшшесѣ, и ѡбръктоша Маріамъ же и Іосифа, и младенца лежаща во ѿслехъ.

зг. Видѣвше же сказаша ѡ глаголѣ глаголанномъ ѿмъ ѡтрочѣти сѣмъ.

иг. И вси слышавшїи дивїшасѣ ѡ глаголаннѣхъ ѡ пастырей къ нимъ.

аг. Маріамъ же соблюдаше всѣ глаголы сїѣ, слагѣющїи въ сѣрдцы своемъ.

бг. И возвратишасѣ пастыре, славаще и хвалѣще Бга ѡ всѣхъ, ꙗже слышаша и видѣша, ꙗкоже глаголахоу бысть къ нимъ.

вг. И егда исполнишасѣ Ѹсѣмъ днѣмъ, да ѡбръжѣтъ егѡ, и нарекоша ѿмъ емѣ Іисѣ, наречѣнное Аггѣломъ прежде даже не зачатъ во чрѣвѣ.

кг. И егда исполнишасѣ днѣ ѡчищенїѣ еѡ, по законѣ Моисѣевѣ, вознесѡста егѡ во Іерлѣмъ, поставити егѡ предъ Гдѣмъ,

кг. ꙗкоже есть писано въ законѣ Гдѣни: ꙗко всѣмъ

10. И рече имъ ангелъ-тъ: Не бойте ся, защото ето благо-
вѣстявамъ ви радость голѣмъ, която ще бѣде на всѣхъ-тъ людіе.

11. Защото днесъ ся роди вамъ, въ градъ-тъ Давидовъ, Спаси-
тель, който е Христосъ Господь.

12. И това *ще бѣде* вамъ знаменіе: Ще намѣрѣте младенецъ
повитъ, сложенъ въ яслы-тъ.

13. И внезапно съ ангелъ-тъ наедно намѣри ся множество
войска небесна, които хваляхъ Бога и говоряхъ:

14. Слава въ вышнихъ Богу, и на земѣ-тъ миръ, въ человѣцъ-
тъ благоволеніе. •

15. И щомъ си отидохъ ангели-тъ отъ тѣхъ на небе-то, чело-
вѣци-тъ, *сирѣчь* овчари-тъ рекохъ си единъ на другъ: Да идемъ
прочее до Вифлеемъ и да видимъ това що е станѣло, което
Господь ни изяви.

16. И дойдохъ на бързо, и намѣрихъ Маріамъ и Іосифа, и мла-
денецъ-тъ че лежаше въ яслы-тъ.

17. И като видѣхъ, описахъ рѣчи-тъ що имъ ся рекохъ за
това дѣте.

18. И всѣхъ които чухъ, почудихъ ся за това което овчари-тъ
имъ казахъ.

19. А Маріамъ съхраняваше всѣхъ тѣзи рѣчи, и размышляше *за
тѣхъ* въ сърдце-то си.

20. И върнѣхъ ся овчари-тъ, хваляще и славяще Бога, за
всичко що чухъ и видѣхъ, споредъ както имъ ся бѣ рекло.

21. И като ся изпълнихъ осмь дни за да обрѣжѣтъ дѣте-то,
нарекохъ му име-то Іисусъ, наречено-то отъ ангела прѣди него-
во-то зачатіе въ утробѣ-тъ.

22. И като ся изпълнихъ дни-тъ за очищеніе-то нейно, по
законъ-тъ Моисеевъ, занесохъ го въ Іерусалимъ, да го прѣдставятъ
прѣдъ Господа,

23. Както е писано въ законъ-тъ Господень, че всякой

МЛАДЕНЕЦЪ МЪЖЕСКА ПОЛЪ, РАЗВЕРЗАЛ ЛОЖЕСНА, СТО ГДЪВН
НАРЕЧЕ́ТСА:

Ѣд. ꙗже дати жертвѣ, по речѣнному въ законѣ Гдѣни,
двѣ гдѣричница ꙗли двѣ птенца голубѣина.

ке. ꙗко сѣ бѣ челоуѣкъ во іерлѣмѣ, ѣмѣже ѿма сѹмѣнѣхъ:
ѿ челоуѣкъ сѣй прѣведѣхъ ѿ бл҃гочестѣвѣхъ, чл҃а оуѣтѣхѣи ѿ плевы:
ѿ дѣхъ бѣ стѣхъ въ нѣмѣхъ.

Кс. И въ ѣмѣ ѡбѣщанно Дѣломъ сѣимъ, не видѣти смѣрти, прѣжде даже не видѣти Хрѣта Гл҃на.

кз. И прїиде Дѣхъ въ цѣрковь : и ѣгда введоста роди-
телемъ Отрочѣ Іиса, сотвори ти ѿма по Обычаю законномъ ѿ
Нѣмъ :

кн. ꙗко тоу прїемз ѣго на рскаꙋ своѣю, ꙗко бѣгослови П҃га ꙗко
рече :

Ѣд. Пѣиѣ ѡпсѣдиши раба твоего, Еѣко, по глаголю
твоему. съ мѣромъ:

Л. ^ѣѢ́кѡ ^ѣвѣ́дѣстѣ ^ѣо́чи ^ѣмоѹ ^ѣспасѣ́нїе ^ѣтвоѡ́,

ЛА. ЁЖЕ ЁСИ ОУГОТОВАЛЪ ПРЕДЪ ЛИЦЕМЪ ВСѢХЪ ЛЮДЕЙ :

АВ. СВѢТЪ ВО ѢКРОВЕНІЕ ЯЗЫКОВЪ, И СЛАВЪ ЛЮДЕЙ ТВОИХЪ
 ІІЛА.

ἌΓ. Ἡ Εἰς Ἰωάννης ἡ μήτηρ ἐγὼ ὑσαύτισσα ὦ γλαγόμενυχα ὦ
 Πέμζ.

ГД. Ꙗ БѢГОСЛОВІИ Ѧ СѢМЕНІИХ, ꙗ Рече кѢ Маріи мѢри ѦГѢ:
сѢ лежѢтъ сѢи на падѢніи ꙗ на востѢніи мнѢгнѢх во Ѣли, ꙗ
вѢ знѢменіи пререкаѢмо:

҃е. ꙗкоже же самой дѣшг проїдетъ оубжте: ѿкв да
ꙋкрѣотса ꙋ многихъ сердѣцъ помышленїа.

лѣ. ꙗко бѣ Анна пророчица, дщи Фанулеа, ѿ колѣна
Асирова: сѣа заматорѣвши во днѣхъ многѣхъ, живши сѣ
мѣмъ седмь лѣтъ ѿ дѣвства своего:

13. И тѣ вѣдѣ ѿкѡ лѣтъ ѿсмыдсатъ и чѣтыре, ѿже не
ѡхѡждѣше ѡ цѣркве, постѡмъ и мѣтвѡмъ сѡзжѣнн дѣнь и
пѡиѣ :

младенецъ мъжкый полъ който отвара ложесна, святъ на Господа ще ся нарече ;

24. И да принесѣтъ жертвъ, споредъ речено-то въ законъ-тъ Господень, двѣ гъргодицы, или двѣ гълъбчета.

25. И ето, имаше *нѣкой си* чловѣкъ въ Иерусалимъ, на име Симеонъ ; и тойзи чловѣкъ *бѣше* праведенъ и благочестивъ, и чакаше утѣшеніе-то на Израиль ; и Духъ Святый бѣ на него.

26. И открыто бѣ нему отъ Духа Святаго, че нѣмаше да види смърть, прѣди да види Христа Господня.

27. И дойде по *снущеніе-то на* Духа въ храмъ-тъ ; и когато родители-тъ внесохъ отроче-то Иисуса, да сторятъ за него по обычаю на законъ-тъ,

28. Той го прія на рѣцѣ-тъ си, и благослови Бога и рече :

29. Нынѣ отпущашъ рабъ-тъ си, Владыко, споредъ рѣчь-тъхъ си, съ миромъ ;

30. Защото видѣхъ очи-тъ ми твое-то спасеніе,

31. Което си приготвилъ прѣдъ лице-то на всѣхъ-тъхъ народы ;

32. Свѣтъ за просвѣщеніе на язычници-тъ, и славъ на твой-тъ народъ Израиль.

33. А Иосифъ и майка му чудяхъ ся за това що ся казуваше за него.

34. И благослови ги Симеонъ, и рече на майка му Маріамъ : Ето тойзи лежи за паданіе и за въставаніе на мнозина въ Израиль, и бѣлѣтъ за противорѣчіе ;

35. А на самъ тебе мечъ ще пронизе душѣ-тъхъ ти ; за да ся откриѣтъ помышленія-та на много сърдца.

36. Имаше и *нѣкой си* Анна пророчица, дъщеря Фануилева отъ племе-то Асирово ; тя бѣше на възраст много остарѣла и живѣла бѣ съ мъжа си седмъ години отъ дѣвство-то си ;

37. И тя бѣше вдовица като на осмдесетъ и четири години, която не ся отдачаваше отъ храмъ-тъ, дѣто поща и деня служаше *Богу* въ постъ и молитвѣхъ.

лн. И тѧ въ той часѣ пристѧвши исповѣдашесѧ Гдѧви, и гл҃голаше ѿ немѣ всѣмѣ чающимѣ избавленіѧ во Іерлѧмѣ.

ло. И ѡткѣ скончашасѧ всѧ по законѣ Гдню, возвратишасѧ въ Галілею, во градѣ свой Назарѣтѣ.

м. Отрочѧ же растѧше, и крѣпѧшесѧ дѣломъ, исполнѧсѧ премудрости: и бл҃годѧть Бж҃їѧ бѣ на немѣ.

ма. И хождаста родитѣлѧ ѣгѡ на всѧко мѣсто во Іерусалимѣ въ праздникѣ пасхи.

мв. И ѣгда вѣсть двоюнадесяти лѣтѣ, восходящимѣ ѡмъ во Іерлѧмъ по обычаю праздника,

мг. И скончавшимѣ дни, и возвращающимся ѡмъ, вѣстѧ отроцѣ Іисѣ во Іерлѧмѣ: и не разсмѣ Іусифъ и мати ѣгѡ.

мд. Минѣше же ѣгѡ въ дръжѧнѣ сѣща, предѣста днѣ пѣтъ, и искаста ѣгѡ во сродницѣхъ и въ знаемыхъ:

ме. И не вѣрѣтше ѣгѡ, возвратистасѧ во Іерлѧмъ, взыскающе ѣгѡ.

мс. И вѣсть по трѣхъ днѣхъ, вѣрѣтѡста ѣгѡ въ цркви, сѣдающаго посредѣ оучителей, и послашающаго ѡхъ, и вопрошающаго ѡхъ.

мз. Оужасѧхсѧ же вси послашающїи ѣгѡ ѡ разсмѣ и ѡ вѣѣтѣхъ ѣгѡ.

мн. И видѣвше ѣгѡ, дивишасѧ: и кѣ немѣ мѣи ѣгѡ речѣ: чѧдо, что сотвори нама тѧкѣ; сѣ Оцѣ твоѣи и ѡзѣ волающе искахомъ тебѣ.

ма. И речѣ кѣ нѣма: что ѡткѣ искарѣте менѣ; не вѣсте ли, ѡткѣ въ тѣхъ, ѡже Оцѧ моѣгѡ, достѡнтѣ вѣти мѣ;

и. И тѧ не разсмѣста гл҃гола, ѣгѡже гл҃гола ѡма.

на. И снѣде сѣ нѣма, и прїѣде въ Назарѣтѣ: и кѣ повнисѧсѧ ѡма. и мѣи ѣгѡ соблюдаше всѧ гл҃голы сѧ въ срци своѣмъ.

38. И тя като пристѣпи въ исто-то врѣме, славословяше Бога, и говоряше за него на всички които ожидахъ искупленіе-то въ Іерусалимъ.

39. И като свършихъ всичко споредъ законъ-тъ Господень, върнѣхъ ся въ Галилеіѣ, въ градъ-тъ си Назаретъ.

40. А дѣте-то растяше и укрѣпываше ся духомъ, и ся изпълняше съ мъдрость; и благодать Божія бѣ на него.

41. И ходяхъ родители-тъ му всякъ годинъ въ Іерусалимъ за празникъ-тъ на пасхъ-тъ.

42. И когато станъ той на дванадесетъ години, като възлѣзохъ по обычаю въ Іерусалимъ за празникъ-тъ,

43. И като искарахъ дни-тъ *на празникъ-то*, и ся вращахъ, дѣте-то Іисусъ останъ *назадъ* въ Іерусалимъ; и не усѣти Іосифъ и майка му.

44. И понеже мисляхъ да е съ дружина-та, изминахъ единъ день пѣтъ, и търсяхъ го между роднини-тъ и познаници-тъ *си*;

45. И като го не намѣрихъ, върнѣхъ ся въ Іерусалимъ да го търсятъ:

46. И слѣдъ три дни намѣрихъ го въ храмъ-тъ сѣднѣлъ между учители-тъ, та ги слушаше и попытуваше ги.

47. И всички които го чувахъ удивявахъ ся на разумъ-тъ и на отговори-тъ му.

48. И като го видѣхъ, смаяхъ ся, и рече му майка му: Сыно, що ни стори така? Ето баща ти и азъ много оскѣрбени тя търсихмы.

49. И рече имъ; Защо да мя търсите? не знаете ли, че трѣба да съмъ въ това което принадлежи на Отца ми?

50. А тѣ не разумѣхъ рѣчь-тъ, коѣто имъ рече.

51. И слѣзе съ тѣхъ и дойде въ Назаретъ; и покоряваше имъ ся. А майка му съхраняваше всички тѣзи пѣща въ сърдце-то си.

и҃в. И Іисъ преспѣваше премѣдростію и вѣзрастомъ, и благоудѣтію оу Б҃га и челоуѣкъ.

ГЛАВА ҃.

а. Въ пѣтое же нѣдесѣте лѣто владычества Тиверіа Кесара, владѣющихъ Понтійскомъ Пилѣтс Іудеею, и четвертовластвующимъ Галілеєю Иродъ, Філіппъ же братъ егѡ четвертовластвующимъ Ітсреею и Трахонітскою странію, и Лусанію Авлиніею четвертовластвующимъ,

в. При архіерей Ииѣ и Каіафѣ, бысть гл҃гола Бж҃іи ко Іоаннѣ Захаріинѣ сыну въ псѣтѣхъ.

҃. И пріиде во всю страну Іорданскую, проповѣдаѣ крещеніе поканіа во ѡставленіе грѣхѡвъ :

д. Икоже естъ писано въ книзѣ словесъ Ісѣин пророка, гл҃голюща : гласъ вопіющаго въ псѣтѣхъ : оуготовайте пѣтъ Гд҃нь : правы творите стези егѡ.

е. Всяка дѣбрь исполнитсѣ, и всяка горѣ и холмъ смиритсѣ : и вѣдѣтъ стрѣпѣтиѣ въ правѣхъ, и Острѣи въ псѣтѣхъ гл҃ади :

ж. И оузритъ всяка плѣть спасеніе Бж҃іе.

з. Гл҃голаше же исхѡдѣющимъ народѡмъ крѣтитисѣ ѡ негѡ : порожденіа ехидниѣ, кѣмъ сказа вѣмъ вѣжати ѡ градѣцагѡ гнѣва ;

и. Сотворите оубо плоды достѡйны поканіа : и не начинѣйте гл҃голати въ себѣ : Оца и мамы Авраѣма : гл҃голю ко вѣмъ, ѣкѡ мѡжетъ Бг҃ъ ѡ каменіа сегѡ воздвигнѣти чѣда Авраѣмъ.

а. Оуже бо и сѣкіра при корени дрѣва лежитъ : всѣко оубо дрѣво не творѣщее плодѣ добра, посѣкаетсѣ и во Огнь вметѣетсѣ.

і. И вопрошахъ егѡ народи, гл҃голюще : что оубо сотворимъ ;

52. А Иисусъ успѣваше въ мѣдрость, и възрастъ, и благодать прѣдъ Бога и человеѣцы-тѣ.

ГЛАВА 3.

1. А въ петнадесетѣ-тѣ годинаѣ на владѣніе-то на Тиверія Кесаря, когато Понтійскій Пилать бѣ управитель на Іудеѣ, а Иродъ четверовластникъ въ Галилеѣ, и Филиппъ братъ му четверовластникъ въ Итуреѣ и въ Трахонитскѣ-тѣ странѣ, и Лисаній четверовластникъ въ Авилиніѣ,

2. Въ врѣме-то на Архіереи-тѣ Аннѣ и Каіафѣ, слово Божіе быде къмъ Іоанна сына Захаріина, въ пустыніѣ-тѣ :

3. И дойде по всичкѣ-тѣ странѣ около Іорданъ, та проповѣдуваше крещеніе-то на покаяніе за прощаніе на грѣхове-тѣ.

4. Както е писано въ книгѣ-тѣ на словеса-та на Исаѣѣ пророка, който казува ; Гласъ на едного, който выка въ пустыніѣ-тѣ ; Пригответе пѣть-тѣ Господень, правы правѣте неговы-тѣ пѣтеки.

5. Всяка долчина ще ся напълни, и всяка гора и хълмъ ще ся сниши, и криволици-тѣ ще станѣтъ правы, и неравни-тѣ пѣтища гладкы ;

6. И всяка плѣть ще види спасеніе-то Божіе.

7. И тѣй говоряше на народы-тѣ конто идяхѣ да ся крѣстятъ отъ него : Рожбы ехиднины, кой ви обади да побѣгнете отъ бѣдѣщій-тѣ гнѣвъ ?

8. Сторѣте прочее плодове достойны на покаяніе-то ; и не наченувайте да думате въ себе си : Отца имамы Авраама ; защото казувамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи камъніе да въздигне чада Аврааму.

9. А и сѣкыра-та вече лежи при корень-тѣ на дръвѣя-та ; и тѣй всяко дърво което не прави добръ плодъ, отсичя ся и въ огнь ся хвърля.

10. И пытахѣ го народи-тѣ и говоряхѣ : Прочее какво да правимъ ?

аї. Ѡвѣщавъ же гл҃гола ѿмъ: ѿмѣай двѣ рѣзѣ, да по-
дастѣ не ѿмѣиѣмъ: ѿ ѿмѣай брашна, такожде да творитѣ.

бї. Прїидоша же ѿ мытарѣи крѣтитѣся ѿ негѡ, ѿ рѣша къ
немѡ: оучителю, что сотворимъ;

гї. Сїи же рече къ нимъ: ничтоже боѣе ѿ повелѣн-
нагѡ вамъ творите.

дї. Попрошѣхъ же егѡ ѿ вѡни, гл҃голюще: ѿ мы что со-
творимъ; ѿ рече къ нимъ: никогѡже ѡбидите, ни ѡкле-
ветайте: ѿ доволни бѣдите ѡбрънки вашими.

еї. Чаюшимъ же людемъ, ѿ помышляющимъ всеѣмъ въ
сердцахъ своихъ ѡ Іѡаннѣ: еда тѡй естъ Хрїтѡсъ;

ѕї. Ѡвѣщаваше Іѡаннъ всеѣмъ, гл҃гола: азъ оубѡ водою
крещѣю вы: градеѣтъ же крѣпѣи менѣ, емѡже нѣсмь до-
стоинъ ѡрѣшнѣти ремѣнь сапогѡ егѡ: тѡй вы крѣтитѣ Дх҃омъ
сѣимъ ѿ ѡгнемъ.

зї. Емѡже лопѣта въ рсѣхъ егѡ, ѿ ѡтрекѣтъ гсмнѡ свое, ѿ
сокерѣѣтъ пшеницѡ въ житницѡ свою: плѣвы же сожжеѣтъ
ѡгнемъ негасѣющимъ.

иї. Мнѡга же оубѡ ѿ ѿна, оутѣшѣа, бл҃говѣствоваше людемъ.

аї. Прѡдъ же четвертовлѣстникъ, ѡбличѣемъ ѿ негѡ ѡ
Прѡдїадѣ женѣ брата своего, ѿ ѡ всеѣхъ, ѿже сотвори слаа
Прѡдъ,

бї. Приложи ѿ сїе наѣ всеѣмъ, ѿ затвори Іѡанна въ темницѣ.

ка. Бысть же егда крѣтишасѣ вси люде, ѿ Іисѡ крещишасѣ
ѿ молащасѣ, ѡбрѣзасѣ нѣо,

кв. И сїиде Дх҃ъ сѣиѣ тѣлеснымъ ѡбразомъ, ѿкѡ гласѣ,
наѣ: ѿ гласъ сѣ нѣсѣ бысть, глагола: ты еси Сїи мѡи
возлюбленный, ѡ тебѣ бл҃говолѣхъ.

кг. И тѡй бѣ Іисъ ѿкѡ лѣѣтъ тридесѣтъ, начинѣа, сїи,
ѿкѡ мнѣмъ, сїи Іѡсифѡвъ, Іліевъ,

кд. Матѡѡѡвъ, Левїиѡвъ, Мелхїиѡвъ, Іаннѣевъ, Іѡсѡ-
фѡвъ,

11. А той отговори и каза имъ: Който има двѣ дрехы нека даде на тогози който нѣма; и който има хранѣ нека прави такожде.

12. Дойдохъ и мытари да ся кръстятъ, и рекохъ му: Учителю, що да правимъ?

13. И той имъ рече: Не събирайте нищо повече отъ това що ви е заповѣдано.

14. Пытахъ го и военни-тѣ, и говоряхъ: И ный що да правимъ? И рече имъ: Не правѣте никому насилство, нито оклеветявайте: и довольни бѣдѣте съсъ заплаты-тѣ си.

15. И като очакуваше народъ-тѣ, и размыслявахъ всички въ сѣрдца-та си за Иоанна, Да не бы той да е Христосъ?

16. Отговори Иоаннъ на всички, и каза: Азъ вы крыщавамъ съ водѣ; но иде по сильный-тѣ отъ мене, комуто не съмъ достоинъ да развържъ ремыкъ-тѣ на обуща-та му; той ще вы кръсти съ Духа Святаго и съ огонь:

17. Комуто лопата-та е въ рѣкѣ-тѣхъ му, и ще отребѣ гѣмно-то си, и ще събере пшеницѣ-тѣхъ въ житницѣ-тѣхъ си; а плѣвѣ-тѣхъ ще изгори въ огонь неугасимъ.

18. И съ много други поученія, благоговѣствоваше той на народа.

19. А Иродъ четверовластникъ-тѣ като ся изобличаваше отъ него за Иродіадѣ женѣ-тѣхъ на брата си Филиппа, и за всички-тѣ други злыны що бѣ сторилъ Иродъ,

20. Надъвсичко друго, приложи и това, че затвори Иоанна въ тъмницѣ.

21. И като ся кръсти всичкый народъ, когато ся кръсти и Исусъ и ся моляше, отвори ся небе-то,

22. И слѣзе Духъ Святый въ тѣлесенъ видѣ, като глѣбѣ, врѣхъ него; и гласъ бы отъ небе-то, който казуваше: Ты си Сынъ мой възлюбленный; въ тебе благоволихъ.

23. И самъ Исусъ наченуваше да е около тридесеть години; споредъ както го мнѣхъ бѣше сынъ на Иосифа, *който бѣ сынъ Иліевъ,*

24. *А Илій Матѣатовъ, а Матѣатъ Левіинъ, а Левій Мелхіннъ, а Мелхій Іаннаевъ, а Іанна Іосифовъ,*

κε. ΜΑΤΤΑΘΙΕΥΖ, ἸΜΩΣΟΥΖ, ΠΑΘΜΟΥΖ, ΕΣΛΙΜΟΥΖ, ΠΑΓ-
ΓΕΟΥΖ,

κς. ΜΑΑΔΟΥΖ, ΜΑΤΤΑΘΙΕΥΖ, СЕМΕΙΕΥΖ, ἸΩСИФΟΥΖ, ἸΣΔΙΝΗΖ.

κз. Ἰωαννᾶνουζ, Ρησᾶευζ, Зоровάβелеυζ, Саладїїлеуζ, Ни-
ρίевζ.

κн. Μελχίевζ, Ἰδδїевζ, Кωсάμουζ, Ελμωδάμουζ, Ἰρвуζ,

κω. Ἰωсїевζ, Ελїезέρουζ, Ἰωρίμουζ, Μатθάτουζ, Левїннз,

ἁ. Сүмewнoуз, ἸΣΔΙΝΗΖ, ἸΩСИФΟΥΖ, Ἰωηᾶνουζ, Ελᾱκί-
μουζ,

ἁα. Μελεᾶевζ, Μαїνᾶνουζ, ΜΑΤΤΑΘΑΕУΖ, Παλᾶνουζ, Да-
вїδoуз,

ἁβ. Ἰεссέевζ, Ὠβїδουζ, Роόзовζ, Салмwнoуз, Палассw-
нoуз,

ἁγ. Ἀмїнаδάровζ, Ἀράμουζ, Εсрwмoуз, Фаресовζ, ἸΣΔΙΝΗΖ,

ἁδ. Ἰάκωβλ, Ἰσαάковζ, Ἀβραάμουζ, Θάρиннз, Παχwρoуз,

ἁε. Серсхoуз, Ραγάвовζ, Φαλέковζ, Εβέρουζ, Салᾶнoуз,

ἁς. Καϊнᾶнoуз, Ἀρфазᾶдовζ, Сїмoуз, Иwевζ, Ламéхoуз,

ἁз. Μαωсάлеуζ, Εнwхoуз, Ἰάρεдовζ, Малелеїловζ, Каї-
нᾶнoуз,

ἁн. Εнwсовζ, Сїδoуз, Ἰδάμουζ, Бжїй.

ГЛАВА Ἀ.

ἁ. Ἰηсз же ηпoлнѣ Дхᾱ сѣа возвратїса ѿ Ἰордᾶна : ѿ ве-
дᾱшеса Дхoмз вх псстыню,

β. Днїй четырдесать ηсκsшᾱемь ѿ дїавола : ѿ не ηстз

25. *А Іосифъ Маттаѳіевъ, а Маттаѳіа Амосовъ, а Амосъ Наумовъ, а Наумъ Есліевъ, а Есліи Нангеевъ,*

26. *А Нангей Мааѳовъ, а Мааѳъ Маттаѳіевъ, а Маттаѳіа Семеіевъ, а Семеи Іосифовъ, а Іосифъ Іудинъ,*

27. *А Іуда Іоаннановъ, а Іоаннанъ Рисаевъ, а Риса Зоровавелевъ, а Зоровавель Салаѳилевъ, а Салаѳиль Нпріевъ,*

28. *А Нпрій Мелхіевъ, а Мелхіи Аддіевъ, а Аддій Косамовъ, а Косамъ Елмодамовъ, а Елмодимъ Провъ,*

29. *А Пръ Іосіевъ, а Іосій Еліезеровъ, а Еліезеръ Іоримовъ, а Іоримъ Матѳатовъ, а Матѳатъ Левіинъ,*

30. *А Левій Симеоновъ, а Симеонъ Іудинъ, а Іуда Іосифовъ, а Іосифъ Іоанновъ, а Іоанъ Еліакимовъ,*

31. *А Еліакимъ Мелеаевъ, а Мелеа Маннановъ, а Маннанъ Маттаѳаевъ, а Маттаѳа Наѳановъ, а Наѳанъ Давидовъ,*

32. *А Давидъ Іессеевъ, а Іессей Овидовъ, а Овидъ Воозовъ, а Воозъ Салмоновъ, а Салмонъ Наассоновъ,*

33. *А Наассонъ Амннадавовъ, а Амннадавъ Арамовъ, а Арамъ Есромовъ, а Есромъ Фаресовъ, а Фаресъ Іудинъ,*

34. *А Іуда Іакововъ, а Іаковъ Исааковъ, а Исаакъ Авраамовъ, а Авраамъ Ѳаринъ, а Ѳара Нахоровъ,*

35. *А Нахоръ Серуховъ, а Серухъ Рагавовъ, а Рагавъ Фалекъ, а Фалекъ Еверовъ, а Еверъ Салаевъ,*

36. *А Сала Каинановъ, а Каинанъ Арфаксатовъ, а Арфаксадъ Симовъ, а Симъ Ноевъ, а Ное Ламеховъ,*

37. *А Ламехъ Маѳусаловъ, а Маѳусала Еноховъ, а Енохъ Іаредовъ, а Іаредъ Малеленловъ, а Малеленилъ Каинановъ,*

38. *А Каинанъ Еносовъ, а Еносъ Снѳовъ, а Снѳъ Адамовъ, а Адамъ Божій.*

ГЛАВА 4.

1. А Іисусъ пълнъ съ Духа Святаго вържъ ся отъ Іорданъ, и отведенъ бы Духомъ въ пустыниѣ-тѣ,

2. И тамъ бѣше четиридесеть дни искушаванъ отъ діавола :

ничесо́уже во дни тѣа: и скончавшимся ѿмъ, послѣднѣ
взала.

г. И рече ѿмъ діаволъ: ѿще сѣи бжѣи, рцы каменевн
семъ, да бѣдетъ хлѣбъ.

д. И ѿвѣща ѿсъ къ немъ, глагола: писано єсть, ꙗко не
ѿ хлѣбѣ єдиномъ живъ бѣдетъ человекъ, но ѿ всякомъ
глаголю бжѣи.

е. И возведъ єго діаволъ на горъ высокъ, показъ ѿмъ всѣ
царствѣа вселенныа въ часѣ времани.

б. И рече ѿмъ діаволъ: тебѣ дамъ власть сѣю всю и
славъ ѿхъ: ꙗко мнѣ предана єсть, и, ѿмъже ѿще хошъ,
дамъ ю.

з. Ты оубо ѿще поклонѣшися предо мною, бѣдетъ тебѣ
всѣ.

и. И ѿвѣщавъ рече ѿмъ ѿсъ: ѿди за мною, сатана: пи-
сано єсть: поклонѣшися гдѣс бгѣс твоємъ, и томъ єдиномъ
послѣжиши.

а. И ведѣ єго во іерусалимъ, и постави єго на крилѣ
црковнѣмъ, и рече ѿмъ: ѿще сѣи бжѣи, верзиса ѿсюдъ
дола:

і. Писано бо єсть, ꙗко ѿглавамъ своимъ заповѣсть ѿ
тебѣ, сохрани ти тѣа:

аі. И на рскахъ възмѣтъ тѣа, да не когда преткнѣши ѿ
камень ногъ твою.

бі. И ѿвѣщавъ рече ѿмъ ѿсъ, ꙗко речено єсть: не ѿскѣ-
сиши гдѣа бгѣа твоєгѣ.

гі. И скончавъ все ѿскѣшеніе діаволъ, ѿиде ѿ негѣ до
времени.

ді. И возвратиса ѿсъ въ сѣлѣ дхѣвнѣи въ галилею: и
вѣсть ѿиде по всеѣ странѣ ѿ немъ.

еі. И той оучаше на сонмищахъ ѿхъ, славимъ всѣмъ.

сі. И прїиде въ Назарѣтъ, ѿдѣже бѣ воспитанъ: и вниде,

и не яде нищо прѣзъ тѣзи дни : и като ся измниѣхъ тѣ, напоконѣ огладиѣ.

3. И рече му діаволъ-тъ : Ако си Сынъ Божій, речи на тойзи камькъ да стане хлѣбъ.

4. И отвѣща му Исусъ и рече : Писано е, че не токо съ хлѣбъ ще бѣде живъ чловѣкъ, но съсъ всяко слово Божіе.

5. И като го възведе діаволъ-тъ на едниѣ планинѣ высокѣ, показа му всички-тъ царства на вселениѣхъ въ едниѣ минутѣ врѣме.

6. И рече му діаволъ-тъ : Тебѣ ще дамъ всичкѣ-тъ тѣзи власть и славѣ-тъ имъ ; защото е менѣ прѣдана, и давамъ ѣхъ комуто щѣ ;

7. И тѣй ако ся поклонишь ты прѣдъ мене, твое ще бѣде всичко *това*.

8. И отговори му Исусъ и рече : Махни ся отъ мене, Сатано ; защото е писано : Господу Богу твоему да ся поклонишь, и само нему да послужишь.

9. И заведе го въ Іерусалимъ, и постави го на крыло-то на храмъ-тъ, и рече му : Ако си сынъ Божій, хвърли ся отъ тука долу ;

10. Защото е писано : На ангелы-тъ си ще заповѣда за тебе, да тя упазятъ,

11. И на рѣцѣ ще тя подигатъ, за да не прѣпънешъ о камькъ ногѣ-тъ си.

12. И отговори Исусъ и рече му : Речено е : Да не искусишь Господа Бога твоего.

13. И като свърши всяко искушеніе діаволъ-тъ, отстъпи отъ него до врѣме.

14. А Исусъ съсъ силѣ-тъ на Духа вѣрнѣ ся въ Галилеѣхъ ; и слухъ излѣзе за него по всичкѣ-тъ околность.

15. И той поучаваше по съборища-та имъ, и ся прославяваше отъ всички-тъ.

16. И дойде въ Назаретъ, дѣто бѣше отхраненъ, и влѣзе по

по Обычаю своему, въ день субботный въ сонмище, и воста честн.

31. И даша ему книгы Исайи пророка: и разгнѣвъ книгы, ѡверѣте мѣсто, и дѣже бѣ написано:

32. Дѣхъ Гдѣхъ на мнѣ: и гдѣже ради помаза ма бѣговѣстїи-ти нѣшымъ, посла ма ищѣати сокршѣнныхъ срцемъ: проповѣдати плачѣннымъ ѡпшѣнїе, и слѣпымъ прозрѣнїе: ѡпсѣсти сокршѣнныхъ во ѡрада:

33. Проповѣдати людемъ Гдѣхъ прїятно.

34. И согнавъ книгы, ѡдавъ слезѣ, сѣде: и всѣмъ въ сонмищи очн бѣхъ зрѣше на нь.

35. И начатъ глголати къ нимъ, ѡкѡ днесь сбытсѣ писанїе сїе во оушїю вашию.

36. И всѣ свидѣтельствовахъ ему и днѣвахъсѣ ѡ словесѣхъ бѣгодати, и сходящихъ иже оустъ егѡ, и глголахъ: не сѣи ли есть сїхъ Іѡсифовъ;

37. И рече къ нимъ: всѣмъ речете ми прїтѣхъ сїю: врачъ, ищѣмѣхъ самъ: елика слышахомъ бывша въ Капернаѣмѣ, сотвори и здѣ во Ѡтѣчествїи своемъ.

38. Рече же: аминь глаголю вамъ, ѡкѡ ни котѡрый пророкъ прїятенъ есть во Ѡтѣчествїи своемъ.

39. Поистиннѣ же глаголю вамъ: мнози вдовицы бѣша во днѣ Илїины во Ілїи, егда заключисѣ нѣо три лѣта и мѣхъ шесть, ѡкѡ бысть гладъ великъ во всѣй землї:

40. И ни ко единой ѡхъ посланъ бысть Илїа, токѡмъ въ Сарѣптѣ Сїдѡнскю къ женѣ вдовицѣ.

41. И мнози прокажени бѣхъ при Елїсѣи пророцѣ во Ілїи: и ни единыхъ же ѡ нихъ ѡчїстисѣ, токѡмъ Нееманъ Сїрїанинъ.

42. И исполнишасѣ всѣ ѡрости въ сонмищи, слышавшїи сїа.

43. И воставше игнаша егѡ вѡнъ иже града, и ведѡша

обычай-тъ си въ съборище-то сѣбботенъ день, и станѣ да чете.

17. И подадохъ му книгъ-тъ на пророка Исаяѣ; и като разгърнѣ книгъ-тъ, намѣри това мѣсто, дѣто бѣ писано :

18. Духъ Господень е на мене ; за това мя помаза ; проводи мя да благовѣстявамъ на спромасы-тъ, да исцѣлѣмъ съкрушенны-тъ сърдцемъ, да проповѣдамъ на плѣнницы-тъ освобожденіе и на слѣпы-тъ прогледваніе, да пуснѣ угнетены-тъ въ свободѣ,

19. Да проповѣдамъ благопріятнѣ-тъ Господнѣмъ годиниѣ.

20. И като сгнѣмъ книгъ-тъ, даде ѣмъ на слугъ-тъ и сѣдниѣ, а очнѣ на всички-тъ въ съборище-то бѣхъ ся възрѣлы въ него.

21. И наченѣ да имъ говори : Днесъ ся испълни това писаніе во ваши-тъ уши.

22. И всички му засвидѣтельствувахъ, и чудяхъ ся за словеса-та на благодать-тъ що излѣзувахъ изъ уста-та му, и думяхъ : Не е ли тойзи сынъ-тъ Іосифовъ ?

23. И рече имъ : Безъ друго ще ми кажете тѣзи притчѣ : Лѣкарю, исцѣри ся самъ си ; което смы чули че е станѣло въ Капернаумъ, стори и тука въ отечество-то си.

24. И пакъ рече : Истинѣмъ ви казувамъ, че никой пророкъ не е пріятъ въ отечество-то си.

25. И наистинѣмъ ви говорѣмъ, много вдовицы бѣхъ въ Израиля во врѣме-то на Іліѣ, когато ся затвори небе-то за три години и шесть мѣсеца, въ което врѣме станѣ гладъ голѣмъ по всичкѣ-тъ земѣ :

26. И ни при едниѣмъ отъ тѣхъ не бы проведенъ Ілія, тѣмко въ Сарептѣ Сидонскѣ при едниѣмъ вдовицѣ женѣ.

27. И мнозина прокаженни имаше во врѣме-то на Елисея пророка въ Израиля ; и никой отъ тѣхъ не бы очистенъ, тѣмко Нееманъ Сиріанинъ.

28. Това като чухъ тѣзи които бѣхъ въ съборище-то всички ся испълнихъ съ ярость,

29. И станѣхъ та го искарахъ възъ изъ градъ-тъ, и заведохъ

ѢГО ДО ВЕРХѸ ГОРЫ, НА НЕЙЖЕ ГРАДЪ ИХЪ СОЗДАНА БѢШЕ, ДА
ВЫША ЕГО НИЗРИТИ :
 л. ОНЪ ЖЕ ПРОШЕДЪ ПОСРЕДѢ ИХЪ, ИДАШЕ.

ла. И снѣде ВЪ КАПЕРНАУМЪ ГРАДЪ ГАЛІЛЕЙСКІЙ : И БѢ ОУЧА
ИХЪ ВЪ СЪБЕКІУТЫ.

лв. И ОУЖАСАХСЯ Ѿ ОУЧЕНІИ ЕГѦ : ІАКЪ СО ВЛАСТІЮ БѢ
СЛОВО ЕГѦ.

лг. И ВЪ СѦМНИЦИ БѢ ЧЕЛОВѢКЪ ИМЫИ ДѢХА БѢСА НЕЧИСТА,
И ВОЗОПИ ГАЛСОМЪ ВЕЛІИМЪ,

лд. ГАГОЛА : ѠСТАВИ, ЧТО НАМЪ И ТЕБѢ, ІИСЕ НАЗАРАНИНЕ ;
ПРИШЕЛЪ ЕСИ ПОГВѢТИ НАСЪ : ВѢМЪ ТѢ, КТО ЕСИ, СТЫИ
БЖІИ.

ле. И ЗАПРЕТИ ЕМУ ІИСУ, ГАГОЛА : ПРЕМОЛЧИ, И ИЗЫДИ ИЗ
НЕГѦ. И ПОВЕРГЪ ЕГО ВѢСЪ ПОСРЕДѢ, ИЗЫДЕ ИЗ НЕГѦ, НИКАКОЖЕ
ВРЕДНѢХЪ ЕГѦ.

лз. И ВЫСТЬ ОУЖАСЪ НА ВСѢХЪ, И СТАЗАХСЯ, ДРѢГЪ КО
ДРѢГЪ ГАГОЛЮЩЕ : ЧТО СЛОВО СІЕ, ІАКЪ ВЛАСТІЮ И СИЛОЮ ВЕЛІТЪ
НЕЧИСТЫМЪ ДѢХОВѦМЪ, И ИСХОДАТЪ ;

лз. И ИСХОЖДАШЕ ГАЛСЪ Ѿ НЕМЪ ВО ВСѢКО МѢСТО СТРАНЫ.

лн. ВОСТАВЪ ЖЕ ИЗЪ СѦМНИЦА, ВНИДЕ ВЪ ДОМЪ СИМѦНОВЪ :
ТЕЩА ЖЕ СИМѦНОВА БѢ ѠДЕРЖИМА ѦГНЕМЪ ВЕЛІИМЪ : И МОЛИША
ЕГО Ѿ НЕЙ.

ло. И СТАВЪ НАДЪ НЕЮ, ЗАПРЕТИ ѦГНИЮ, И ѠСТАВИ Ю. ѦБІЕ
ЖЕ ВОСТАВШИ СЛѢЖАШЕ ИМЪ.

м. ЗАХОДАЮЩЕ ЖЕ СОЛНЦЕ, ВСИ, ѢЛИЦЫ ИМѢАХЪ КОЛѢЩА
НЕДѢГН РАЗНІЧНЫМИ, ПРИВОЖДАХЪ ИХЪ КЪ НЕМУ : ОНЪ ЖЕ НА
ѢДИНАГО КОЕГОЖДО ИХЪ РѢЦѢ ВОЗЛОЖЪ, ИСЦѢЛѢШЕ ИХЪ.

ма. ИСХОЖДАХЪ ЖЕ И ВѢСИ Ѿ МНОГИХЪ, ВОПИЮЩЕ И ГАГО-
ЛЮЩЕ, ІАКЪ ТЫ ЕСИ ХРІТОСЪ СЫНЪ БЖІИ. И ЗАПРЕЩАА НЕ ДАШЕ
ИМЪ ГАГОЛАТИ, ІАКЪ ВѢДАХЪ ХРІТА САМАГО СЫНА.

мв. ПЫВШЪ ЖЕ ДНИ, ИЗШЕДЪ ИДЕ ВЪ ПѢСТО МѢСТО : И
НАРОДИ ИСКАХЪ ЕГѦ, И ПРИДОША КЪ НЕМУ, И ОУДЕРЖАВАХЪ ЕГѦ,
ДАВЪ НЕ ѠШЕЛЪ Ѿ НИХЪ.

го при край-тъ на рѣтъ-тъ на който градъ-тъ имъ бѣше съграденъ, за да го низринѣтъ.

30. Но той минѣ изъ помежду имъ и отиваше си.

31. И слѣзе въ Капернаумъ, градъ Галилейскій; и поучаваше ги въ сѣботны-тъ дни.

32. И удивявахъ ся за ученіе-то му; защото негово-то слово бѣше съ власть.

33. И въ сѣборище-то имаше единъ человекъ, който имаше духъ на нечистъ бѣсъ, и изывка съ гласъ голѣмъ,

34. И казуваше: Остави, що имашъ ты съ насъ, Иисусе Назарянине? Дошелъ си да ны погубишь ли? Знаѣхъ тя кой си, Святый Божій.

35. И запрѣти му Иисусъ и каза: Мълкни и излѣзь изъ него. И бѣсъ-тъ го трѣпна на срѣдъ, и излѣзе изъ него, безъ да го повреди никакъ.

36. И смаяхъ ся всички, и разговаряхъ ся помежду си и думахъ: Що е това слово, че той съсъ власть и силѣ повелѣва на нечисты-тъ духове, и излѣзвать?

37. И разнесе ся слухъ за него по всички-тъ околны мѣста.

38. И като станѣ отъ сѣборище-то влѣзе въ домъ-тъ Симоновъ: и тѣщѣ-тъ Симоновѣ бѣше ѣхъ хванѣла огнища, и молихъ го за неѣхъ.

39. И той застанѣ надъ неѣхъ и запрѣти на огнищѣ-тъ, и остави ѣхъ; и тозъ часъ станѣ тя и слугуваше имъ.

40. И когато залѣзуваше слѣнце-то, всички конто имашъ болнавы отъ всякавы болѣсти, доведохъ ги при него; а той като възложи рѣцѣ на всякого одного отъ тѣхъ, исцѣли ги.

41. Отъ мнозина още и бѣсове исхождахъ съ крескъ, и казувахъ: Ты си Христосъ Сынъ Божій. И запрѣщаваше имъ и ги не оставяше да говорятъ, понеже го познавахъ че е Христосъ.

42. И като станѣ день, излѣзе и отиде въ пусто мѣсто; и народъ-тъ го диряше, и дойдохъ при него; и задържавашъ го да си не иде отъ тѣхъ.

мг. Онь же рече кз нимъ, ѿкѡ ѡ дрѡгѡмъ градовѡмъ
блѡговѣстити ми подобаетъ царствіе Бжїе: ѿкѡ на сѣ
посланъ ѣсмь.

мд. И бѣ проповѣдаа на сонмищахъ Галїлѣйскихъ.

ГЛАВА Ѣ.

а. Бысть же належашъ ѣмъ народъ, да быша слышали
слово Бжїе, ѡ тоѡ бѣ стоа при ѣзерѣ Геннисарѣтскѣ:

б. И видѣ двѡ корабля стоаща при ѣзерѣ: рыбаріе же
ѡшедше ѡ пейѡ, ѡзмывахъ мрежи.

г. Вѣзъ же въ ѣдинъ ѡ кораблю, ѡже бѣ Симѡновъ,
моу ѣгѡ ѡ землѡ ѡстѡпнѣти малѡ: ѡ сѣдъ оучаше ѡзъ
корабля народы.

д. Икоже прѣстѡ глагола, рече кз Симѡнъ: постѡпѡ во
лабѡннѡ, ѡ вверзѡте мрежи ваща въ ловѣтвѡ.

ѡ. И ѡвѣщавъ Симѡнъ, рече ѣмъ: настѡвниче, ѡбнѡщѡ
всѡ трѡждшесѡ, ничесѡже ѡхѡмъ: по глаголѡ же твоѡмъ
ввергѡ мрежѡ.

ѡ. И сѣ сотворше, ѡша множество рыбъ много: про-
терзашесѡ же мрежа ѡхъ.

з. И поманиша причастникѡмъ, ѡже бѣхъ во дрѡзѣмъ
кораблѡ, да пришедше помѡгѡтъ ѡмъ: ѡ прѡдѡша, ѡ ѡспѡ-
ниша ѡбѡ корабля, ѿкѡ погрѡжатѡсѡ ѡма.

и. Видѣвъ же Симѡнъ Пѣтръ, припадѣ кз колѣнома
Исѡвома, глагола: ѡзыди ѡ менѣ, ѿкѡ мѡжъ грѣшенъ ѣсмь,
Гдѡ.

а. Оужасъ во ѡдержаше ѣгѡ ѡ всѡ сѡщѡмъ сз нимъ, ѡ
ловѣтвѣ рыбъ, ѿже ѡша:

г. Такоже же ѡкѡва ѡ Іѡанна сѡа Зеведеѡва, ѿже бѣста
ѡвѣщѡника Симѡнови. ѡ рече кз Симѡнъ Исъ: не бѡйсѡ:
ѡсѣлкѡ бѡдѡши чѡловѣки лѡва.

43. А той имъ рече: Че и въ други-тъ градове трѣба да благовѣстіѣ царство-то Божіе; понеже на това съмь провodenъ.

44. И проповѣдуваше въ съборища-та Галилейскы.

ГЛАВА 5.

1. А веднѣжъ когато народъ-тъ го притискаше да слуша слово-то Божіе, той стояше при езеро-то Геннисаретско;

2. И видѣ двѣ ладіи че стояхъ по край езеро-то; а рыба-ри-тъ бѣхъ излѣзли изъ тѣхъ та испирахъ мръжы-тъ *си*.

3. И като влѣзе въ еднѣ отъ ладіи-тъ, която бѣше Симонова, помѡли го да ѣѣ отдалечи малко отъ земѣ-тъ; и сѣднѣ та поуча-ваше народъ-тъ отъ ладіи-тъ.

4. И щомъ прѣстанѣ отъ да говори, рече Симону: Оттегли *ла-діи-тъ* въ дълбочинѣ-тъ, и хвърлѣте мръжы-тъ си да уловите *рыбѣ*.

5. А Симонъ отговори и рече му: Учителю, цѣлѣ ношъ смы ся трудили и не уловихмы нищо; но по твои-тъ рѣчь ще хвърлиѣ мръжѣ-тъ.

6. И това като сторихъ, уловихъ много множество рыбы, щото ся прожѣснуваше мръжа-та имъ.

7. И кывнѣхъ на дружина-та *си* които бѣхъ въ другѣ-тъ ладіи, да дойдѣтъ да имъ помогнѣтъ; и дойдохъ, и напѣлихъ и двѣ-тъ ладіи, до толко щото щѣхъ да потѣнѣтъ.

8. А като видѣ Симонъ Петръ, припаднѣ на колѣни-тъ Иису-совы, и казуваше: Иди си отъ мене, Господи, защото съмь чело-вѣкъ грѣшенъ.

9. Понеже ужасъ обзѣ и него и всички-тъ що бѣхъ съ него, за ловъ-тъ на рыбы-тъ що уловихъ:

10. Подобно и Іакова и Іоанна сынове-тъ Зеведеевы, които бѣхъ съдружници Симонови. И рече Иисусъ Симону: Не бой ся: отъ сега чело-вѣцы ще ловишь.

дї. И ѡзвлѣкше Ѿба корабля на зѣмлю, ѡставльше всѧ, взслѣдѡхъ ѡгнѡ ѡдоша.

еї. И бысть ѡгда бѣ Іисъ во єдинѡмъ ѡ градѡвѡ, и сѣмъжъ ѡполнь проказѣнїа: и видѣвѡ Іиса, падѡ нїцѡ, моласа ѡмѡ, гл҃гола: Гд҃и, ѡще хѡщєши, мѡжєши мѧ ѡчїстїти.

гї. И простѣрѡ рѣкѡ, коснѡса ѡгнѡ, рѣкѡ: хѡщѡ, ѡчїстїса. и ѡбїє проказа ѡнде ѡ негѡ.

дї. И тѡй заповѣда ѡмѡ нїкомѡже повѣдати: но шѣдѡ показнѡсѡ іерѡви, и прїнесѡ ѡ ѡчїщѣнїи твоѣмъ, ѡкоже повелѣ Мѡѡсѣй, во свидѣтельство ѡмъ.

еї. Прохождѡше же наче слѡво ѡ нѣмъ: и сѡхжѡдѡхсѡ народи многѡ слышати, и цѣлїтїса ѡ негѡ ѡ недѡгѡ своїхъ.

ѕї. Тѡйже бѣ ѡходѡ възъстѡнїю, и моласа.

зї. И бысть во єдинѡмъ ѡ днїи, и тѡй бѣ оучѡ: и бѣхѡ сѣдѡше фарїсѣє и законѡсѡучїтелїє, ѡже бѣхѡ прїшли ѡ всѡкїа вѣсї Галїлѣйскїа и Іудѣйскїа и Іерлїмскїа: и сїла Гд҃на бѣ ѡсѡцѣлѡющїи ѡхъ:

иї. И сѣмъжѡе носѡше на Ѧдрѣ чѡловѣка, ѡже бѣ разслабленѡ, и ѡскахѡ внєстї ѡгѡ и положїти прѣдѡ нїмъ:

дї. И не ѡбрѣтѡше кѡдѣ внєстї ѡгѡ народѡ радї, възлѣзше на храмъ, сквозѣ скѡдѣлы нїзвѣсїша ѡгѡ со Ѧдрѡмъ на средѡ прѣдѡ Іиса.

к. И видѣвѡ вѣрсѡ ѡхъ, речѣ ѡмѡ: чѡвѣче, ѡставлѡютсѡ грѣсї твої.

ка. И начѡша помышлѡти кнїжнїцы и фарїсѣє, гл҃юще: ктѡ єсть сѣй, ѡже глѣтѡ хлѡбѡ; ктѡ мѡжетѡ ѡставлѡти грѣхї, токѡмъ єдинѡмъ Бг҃у;

кв. Разсмѣвѡ же Іисъ помышлѣнїа ѡхъ, ѡвѣщѡвѡ, речѣ кѡ нїмъ: чтѡ помышлѡете възъсердѡцѡхъ вѡшїхъ;

кг. Чтѡ єсть оудѡвѣе, реїи: ѡставлѡюттсѡ грѣсї твої; ѡлї реїи: вѡстѡни и ходїи;

11. И като извлѣкохъ ладѣи тѣ на сушѣ-тъ, оставихъ всичко, и отидохъ слѣдъ него.

12. И когато бѣше въ единъ отъ градове-тѣ, ето чловѣкъ пѣлъ съ проказъ; който, като видѣ Исуса, падна на лице-то си, та му ся помоли и казуваше: Господи, ако щешъ, можешъ да мя очистишь.

13. А той прострѣ ръкъ, та ся допрѣ до него, и рече: Ищѣ, бѣди очистень: и тутакси проказа-та ся махна отъ него.

14. И той му заповѣда да не каже *това* никому, но иди, *казува*, покажи ся на священника, и принеси за очищеніе-то си, както е Моисей заповѣдалъ, за свидѣтелство тѣмъ.

15. Но още повече ся расчуваше за него, и събирахъ ся народъ много да слушатъ и да ги исцѣлява отъ болѣсти-тѣ имъ.

16. А той ся оттегляше въ пустыни-тѣ и моляше ся.

17. И единъ день, когато той поучаваше, сѣдяхъ Фарисеи и законоучители, които бѣхъ надшли отъ всяко село на Галилеѣхъ, и Іудеѣхъ, и Іерусалимъ, и сила Господня бѣ въ исцѣляваніе-то имъ.

18. И ето, чловѣци които носяхъ на одръ одного чловѣка който бѣше разслабенъ; и ищахъ да го внесѣтъ вътрѣ, и да го сложатъ прѣдъ него.

19. Но понеже не намѣрихъ прѣзь дѣ да го внесѣтъ вътрѣ поради народъ-тъ, възлѣзохъ на покрывъ-тъ, и прѣзь керамида-тъ спуснахъ го съ одръ-тъ на срѣдъ прѣдъ Исуса.

20. И като видѣ *Исусъ* вѣрѣ-тъ имъ, рече му: Чловѣче, прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ ти.

21. И наченѣхъ да размысляватъ книжници-тѣ и Фарисеи-тѣ и да казувать: Кой е тойзи, който говори богохуство? Кой може да прощава грѣхове освѣнь одного Бога?

22. А като разумѣ Исусъ помысли-тѣ имъ, отговори и рече имъ: Що размыслявате въ сѣрдца-та си?

23. Що е по лесно да рекѣ: Прощаватъ ся грѣхове-тѣ ти, или да рекѣ: Стани та ходи?

24. Но за да познаете че Сынъ чловѣческій има власть на земѣхъ—тѣхъ да прощава грѣхове, (рече разслабленному;) тебѣ думамъ, Стани, и дигни одръ—тъ си, та иди у дома си:

25. И на часъ—тъ станѣхъ прѣдъ тѣхъ, дигнахъ това на което лежаше, та отиде у дома си, и славяше Бога.

26. И ужасъ обзѣ всички—тъ, и славяхъ Бога, исполнихъ ся отъ страхъ, и казувахъ: Днесъ видѣхмы прѣчудны нѣща.

27. И слѣдъ това излѣзе вънъ, и видѣ едного мытаря, на име Левій, че сѣдѣше на мытарницѣхъ—тѣхъ, и рече му: Ела слѣдъ мене.

28. И той остави всичко, и станѣхъ та отиде слѣдъ него.

29. И стори му Левій голѣмо угощеніе въ къщѣхъ—тѣхъ си, и много множество мытари имаше, и други конто сѣдахъ съ тѣхъ на трапезѣхъ—тѣхъ.

30. А книжници—тъ имъ и Фарисеи—тъ роптаяхъ на ученицы—тъ му и казувахъ: Защо съ мытари—тъ и грѣшници—тъ ядете и пиете?

31. А отговори Иисусъ и рече имъ: Нѣмать нужды за лѣкаръ здрави—тъ, но болни—тъ.

32. Не дойдохъ да призовѣхъ праведны—тъ, но грѣшны—тъ на покаяніе.

33. И тѣ му рекохъ: Защо ученицы—тъ Іоаннови често постятъ и молѣхъ правятъ, така и Фарисейскы—тъ, а твои—тъ ядѣтъ и пѣхътъ?

34. А той имъ рече: Можете ли стори свадбари—тъ да постятъ докль е съ тѣхъ младоженникъ—тъ?

35. Ще дойдѣтъ обаче дни, когато ся отнеме отъ тѣхъ младоженникъ—тъ; тогазъ прѣзъ онѣзи дни ще постятъ.

36. Казуваше имъ още и притчѣ: Никой не туря платъ отъ новѣхъ дрехъ на ветхѣхъ дрехъ; а инакъ, и ново—то дере *ветхѣхъ—тѣхъ*, и платъ—тъ отъ новѣхъ—тѣхъ не си прилича съ ветхѣхъ—тѣхъ.

37. И никой не налива вино ново въ мѣхове ветхы; ако ли не, ново—то вино ще распуки мѣхове—тъ, и то ще ся излѣе, и мѣхове—тъ ще ся развалятъ.

ΛΗ. ΠΟ ΒΙΝΘ ΝΟΒΟΕ ВХ МѢХИ НОВЫ ВΛΗΒΑΤΗ: Η ΟΒΟΑ СО-
ВΛЮΔΩΤСА.

ΛΩ. Η ΝΗΚΤΟЖЕ ΠΙВХ ВΕΤΧΟΕ, ΑΒΙΕ ΧΟЩЕТХ НОВАГΩ: ГЛА-
ГОΛΕΤХ БО: ВΕΤΧΟΕ ΛΩЧШЕ ЁСТЬ.

ГЛАВА 5.

Α. ΒΥΙΣΤΗ ЖЕ ВХ СΒΕΒΩΤХ ВТОРОПΕΡΒΙΟ ΗΤΗ ΕΜΘ СΚВОЗѢ
СѢΛΗΠΑ: Η ВОСТОРΓΑХС ΟΥЧΕΝΗЦΥ ΕΓΩ ΚΛΑСЫ, Η ΙΔΔΑХС, СТИРΑ-
ЮЩЕ ΡСΚΑΜΗ.

Β. ΗΚЦЫН ЖЕ Ω ΦΑΡΙСΕΪ ΡѢША ΗΜХ: ЧТО ТВОРИТЕ, ΕΓΩЖЕ
НЕ ДОСТΟИΤХ ΤВОΡΙΤΗ ВХ СΒΕΒΩΤΥ;

Γ. Η ΩΒѢЩΑВХ ΙΗΣХ, ΡΕЧЕ ΚХ ΝΗΜХ: НН ΛΗ СΕΓΩ ЧΛΗ ЁСТЕ,
ЁЖЕ СОТВОРИ ΔΕΔХ, ΕΓΔΑ ВЗАКΑСА СΑΜХ, Η ΗЖЕ СХ ΝΗΜХ ΕΑΧХ;

Δ. ΚΑΚΩ ВΗΙΔЕ ВХ ΔΟΜХ ΒЖІЙ, Η ΧΛѢΒΥ ПРЕДЛОЖΕΝІА ВЗЕМХ,
Η ΙΔΕ, Η ΔΑΔЕ Η СЩУМХ СХ ΝΗΜХ, ΗХЖЕ НЕ ДОСТОΔШЕ ΙΑСТΗ,
ΤΟΚΜΩ ΕΔІНЫМХ ΙΕΡΕΕΜХ;

Ε. Η ΓΛΩΟΛΑШЕ ΗΜХ, ΙΑΚΩ ΓΑЪ ЁСТЬ СΗХ ЧЕЛОВѢЧЕСΚІЙ Η
СΒΕΒΩΤѢ.

Σ. ΒΥΙΣΤΗ ЖЕ Η ВХ ΔΡΩΓΙΟ СΒΕΒΩΤХ ВΗІΤΗ ΕΜΘ ВХ СΟΗ-
ΜΗЩЕ Η ΟΥЧІΤΗ: Η ΕѢ ΤΑΜΩ ЧΛѢΚΚХ, Η ΡСΚΑ ΕΜΘ ΔЕСНА ΕѢ
СХΛ.

Ζ. ΠΑΖΗΡΑХС ЖЕ ΚΗΙЖΗΝЦΥ Η ΦΑΡΙСΕΗ, ΑΙЩЕ ВХ СΒΕΒΩΤХ
ΗСЦѢΛΗΤХ: ΔΑ ΩΒΡΑΙΩСТХ ΡѢЧЬ ΝΑΝЪ.

Η. ΟΗХ ЖЕ ВѢΔΑШЕ ΠΟΜЫШΛΕΝІА ΗХХ, Η ΡΕЧЕ ЧΛѢΚΚХ ΗΜΘ-
ЩЕМΘ СХХС ΡСΚΚ: ВОСТАНИ Η СΤΑΝΗ ΠΟСРЕДѢ. ΟΗХ ЖЕ ВОСТАВХ
СΤΑ.

Θ. ΡΕЧЕ ЖЕ ΙΗΣХ ΚХ ΝΗΜХ: ВОПРОШ ВΥ: ЧТО ДОСТΟИΤХ ВХ
СΒΕΒΩΤΥ, ΔΟΒΡΟ ΤВОΡΙΤΗ, ΗΛΗ ΕΔΟ ΤВОΡΙΤΗ; ΔΩШ СΠΑΣΤΗ
ΗΛΗ ΠΟΓΩΚІΤΗ; ΟΗΙ ЖЕ ΟΥΜΟΛΑШΑ.

Ι. Η ВОЗЗРѢВХ НА ВСѢХХ ΗХХ, ΡΕЧЕ ΕΜΘ: ΠΡΟСТРΗ

38. Но трѣба да ся налива ново-то вино въ мѣхове новы, та ся завардятъ и двѣ-тѣ.

39. И никой отъ какъ нѣе *вино* ветхо, не ище тутакси ново ; защото казува : Ветхо-то е по добро.

ГЛАВА 6.

1. И въ първъ-тъ сѣботѣ слѣдъ второй-тъ *день на пасхѣ-тъ*, минуваше той прѣзъ сѣидбы-тѣ, и ученици-тѣ му кѣсахъ класове-тѣ, и ядѣхъ, като *гы* стрывахъ съ рѣцѣ.

2. А нѣкои си отъ Фарисей-тѣ, рекохъ имъ : Защо правите което не е простено да ся прави въ сѣботѣ ?

3. И отговори Исусъ и рече имъ : Не сте ли чели ни това, което стори Давидъ, когато огладнѣ той и конто бѣхъ съ него ?

4. Какъ влѣзе въ Божій-тъ домъ, и зѣ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, и яде, и даде и на онѣзи конто бѣхъ съ него, конто *хлѣбове* не бѣ простено да гы ядѣтъ *други*, тъкмо едни-тѣ священници ?

5. И казуваше имъ, че Сынъ человѣческій е господарь и на сѣботѣ-тъ.

6. И пакъ въ другѣ сѣботѣ влѣзе въ сѣборище-то, и поучаваше ; и имаше тамо нѣкой си человѣкъ, комуто десна-та рѣка бѣ суха.

7. И съгледувахъ го книжници-тѣ и Фарисей-тѣ, да ли въ сѣботѣ ще *го* исецѣли, за да намѣрятъ обвиненіе противъ него.

8. Но той знаяше помысли-тѣ имъ, и рече на человѣка съсь сухъ-тъ рѣкъ : Стани та ся исправи на срѣдъ. И той станъ и ся исправи.

9. Тогази имъ рече Исусъ : Ще вы попытамъ нѣщо : Що трѣба да прави *никкой* въ сѣботѣ, добро ли или зло да прави ? да спасе ли душъ, или да погуби ?

10. И като гы изгледа всичкы-тѣ, рече на человѣка : Простри

рҗк8 твою. Оиҗ же сотвориҗ та́кв: и оҗтверди́са рҗкà ёгв̄
за́рава іа́кв дрсҗаа.

аі. Оиҗ же ісполни́шася беззѣм̄іа: и глаго́лах8 дрҗгз ко
дрҗг8, что́ бы́ша сотвори́ли Іисови.

бі. Бы́сть же во дни́ ты́а, ізы́де вх го́р8 помолі́тиса: и
бѣ́ ѡ́енѡшѣ́ вх моли́твѣ́ Бжҗін.

гі. И ёгда́ бы́сть де́нь, призвà оҗченики́ своà: и ізвє́рà ѡ
ни́х8 двана́десате, и́хже и А́плы наре́чє:

аі. Сі́мвѡна, ёго́же іменовà Пет́рà, и А́ндреà бра́та ёгв̄,
Іа́квва и Іо́анна, Філі́ппа и Варо́ломєа,

єі. Матѡ́еа и Фомѡ́8, Іа́квва А́лфее́ва и Сі́мвѡна нарица́е-
маго Зилѡ́та.

єі. Ісд8 Іа́квва, и Ісд8 Іска́ріѡ́тскаго, и́же и бы́сть
преда́тель.

зі. Ізше́дх сз ни́ми, ста́ на мѣ́стѣ́ ра́внѣ́: и
наро́дх оҗчени́кх ёгв̄, и мно́жество мно́го люде́й ѡ
всеà Ісде́н и Іерсала́ма, и помѡ́ріа Ту́рска и Сі-
до́нска.

иі. И́же прїи́доша посла́шати ёгв̄ и ісцѣ́літиса ѡ́ недзҗз
свои́х8, и стра́ждущи́и ѡ́ дхҗх нечи́стых: и ісцѣ́ла́хсѧ.

аі. И́ весь наро́дх іска́ше прика́сатиса є́м8: іа́кв сі́ла ѡ
негв̄ ісхожда́ше, и ісцѣ́ла́ше всà.

к. И́ то́й возве́дх О́чи своѡ́ на оҗченики́ своà, гла́голаше:
блҗє́ни ии́щиі дх̄омх: іа́кв ва́ше є́сть црҗтвіе́ Бжҗіе.

ка. Бла́жєни а́лчущи́и ны́нѣ́: іа́кв насы́титесѧ. Бла́жєни
пла́чущи́и ны́нѣ́: іа́кв возсмѣ́тесѧ.

кв. Бла́жєни вѣ́дете, ёгда́ возненави́датх ва́сх члѣ́вцы, и
ёгда́ разлҗчатх вы́ и поно́сатх, и пронесѣ́тх і́ма ва́ше іа́кв
слад, Сі́а члѣ́вческагв̄ ра́ди.

кг. Возра́дуйтесѧ вх то́й де́нь, и взыгра́йте: се́ ко мзда́
ва́ша мно́га на не́сѧ. по сі́мх ко твора́х8 прѣ́рокѡмх О́тцы
и́х8.

рѣжжѣ-тъ си. И той сторѣ така : и рѣжѣ-та му стана здрава както друга-та.

11. А тѣ ся испълнихѣ съ буйство и разговаряхѣ ся помежду си, що да сторятъ на Исуса.

12. Прѣзъ онѣзи дни пакѣ излѣзе на горѣ-тъ да ся помоли ; и цѣлѣ нощѣ бѣ тамъ на молбѣ къмъ Бога.

13. И като станѣ день призова ученицы-тѣ си ; и избра отъ тѣхъ дванадесетъ, които и нарече апостоли :

14. Симона, когото и наименова Петръ, и Андрея брата му, Іакова и Іоанна, Филиппа и Варѣоломея,

15. Матѣея и Ѳомѣ, Іакова Алѣеева, и Симона нарицаемаго Зилота,

16. Іудѣ брата Іакововѣ, и Іудѣ Искаріотскаго, който и станѣ прѣдатель.

17. И като слѣзихѣ съ тѣхъ, спрѣ ся на едно мѣсто равно и *тамо бѣхѣ* мнозина отъ ученицы-тѣ неговы, и голѣмо множество народъ отъ всичкѣ Іудейѣ и Іерусалимѣ, и отъ приморіе-то Тирско и Сидонско, които бѣхѣ дошли да го послушатъ и да ся исцѣлятъ отъ болѣсти-тѣ си,

18. И страждущи-тѣ отъ нечисты духове ; и *всичкы* ся исцѣлявахѣ.

19. И всякий-тъ народъ искаше да ся допрѣ до него : защото сила излѣзуваше изъ него, и исцѣляваше всякы-тѣ.

20. И той подигнѣ очѣ-тѣ си къмъ ученицы-тѣ си, и казуваше : Блажени *вы*, сиромаси : защото е ваше царство-то Божіе.

21. Блажени които гладувате сега ; защото ще ся насытите. Блажени които плачете сега ; защото ще ся разсѣете.

22. Блажени сте когато *вы* възненавидятъ чловѣци-тѣ, и когато *вы* отлѣчатъ и похулятъ, и пронесѣтъ имѣ-то *вы* като зло, поради Сына чловѣческаго.

23. Възрадувайте ся въ онзи день и възиграйте ; защото ето, заплата-та *ваша е* много на небеса ; понеже бащи-тѣ имъ така правяхѣ на пророцы-тѣ.

Ѣд. Сбѣче горѣ вѣмъ богатымъ: ѿкѡ ѡстоитѣ оутѣ-
шеніѧ вѣшегѡ.

Ѣе. Горѣ вѣмъ насыщеніи нынѣ: ѿкѡ взѣчете. горѣ
вѣмъ смѣющимся нынѣ: ѿкѡ возрыдаете ѡ восплачете.

Ѣс. Горѣ, ѣгда добръ рекътъ вѣмъ вси члвѣцы: по симъ
бо творѣхъ лжепророкомъ отцы ихъ.

Ѣз. Но вѣмъ глголю слышавымъ: любите враги вѣша,
добро творите ненавидѣвшимъ вѣсѡ,

Ѣи. Блгвите клеветныя вы, ѡ молитесь за творѣщихъ вѣмъ
обидѡ.

Ѣк. Пьющемъ тѣ въ ланиѣхъ, подаждь ѡ дрѣвѣхъ: ѡ ѡ взн-
мающагѡ тѣ рѣхъ, ѡ срачицѡ не возбранѡ.

Ѣл. Исѣкомъ же просѣищемъ оутѣ тебѣ, дай: ѡ ѡ взнимающагѡ
твоѡ, не ѡстази.

Ѣм. ѡ ѿкоже хощете да творѣтъ вѣмъ члвѣцы, ѡ вы
творите имъ такожде.

Ѣн. ѡ ѿще любите любящыя вы, кѣмъ вѣмъ блгодѣть ѣсть;
ѡ ѡ грѣшницы любящыя ихъ любятъ.

Ѣо. ѡ ѿще блготворите блготворѣвшимъ вѣмъ, кѣмъ вѣмъ
блгодѣть ѣсть; ѡ ѡ грѣшницы тожде творѣтъ.

Ѣп. ѡ ѿще взаимъ даете, ѡ нихже чаете воспрѣти, кѣмъ
вѣмъ блгодѣть ѣсть; ѡ ѡ грѣшницы грѣшникѡмъ вза-
имъ дають, да воспрѣмѣтъ равнаѧ.

Ѣр. Сбѣче любите враги вѣша, ѡ блготворите, ѡ взаимъ
дайте ничесѡже чѣище: ѡ вѣдетъ мзда вѣша многа, ѡ
вѣдете сынове вышнихъ: ѿкѡ той блгъ ѣсть на безблагѡ-
дѣтныѧ ѡ слѣѧ.

Ѣс. Вѣдите оубо милосѣрдн, ѿкоже ѡ Оцъ вѣшъ мѣрдъ
ѣсть.

Ѣз. ѡ не сѣдите, ѡ не сѣдѣтъ вѣмъ: ѡ не ѡсѣдайте, да
не ѡсѣдени вѣдете: ѡпѣиайте, ѡ ѡпѣстѣтъ вѣмъ:

Ѣи. Дайте, ѡ даѣтся вѣмъ: мѣрсъ добръ, натканъ ѡ потраченъ

24. Но горко на васъ богаты-тѣ, защото приимате вече утѣшеніе-то си.

25. Горко на васъ насытены-тѣ, защото ще изгладнѣете. Горко на васъ които ся смѣете нынѣ, защото ще жалѣете и ще плачете.

26. Горко вамъ, когато всички чловѣци ви позахвалятъ, защото бащи-тѣ имъ така правяхъ на лъжливы-тѣ пророцы.

27. Но вамъ, които слушате, казувамъ: Любѣте врагове-тѣ ваши; добро правѣте на онѣзи които вы ненавидятъ.

28. Благославяйте онѣзи, които вы кълнѣтъ, и молѣте ся за онѣзи които ви правятъ пакость.

29. На тогозь който тя удари по странѣ-тъ на лице-то, обѣрни и другѣ-тъ, и отъ тогозь който ти зема дрехѣ-тъ, и ризѣ-тъ *си* не спирай.

30. Всякому който бы ти поискалъ, дай: и отъ тогозь който зема твоя-тѣ *плъща*, не си ги искай.

31. И както искате да правятъ чловѣци-тѣ вамъ, така и вы правѣте тѣмъ.

32. И ако любите онѣзи които любятъ васъ, каквѣ благодать имате? Защото и грѣшници-тѣ любятъ любящы-тѣ тѣхъ.

33. И ако правите добро на онѣзи които ви правятъ добро, каквѣ благодать имате? Защото и грѣшници-тѣ правятъ сѣщо-то.

34. И ако давате на заемъ *на тѣзи* отъ които ся надѣете пакъ да земете, каквѣ имате благодать? защото и грѣшны заематъ, за да зематъ пакъ равно-то.

35. Но вы любѣте врагове-тѣ ваши, и добро правѣте, и на заемъ давайте безъ да ся надѣете за никое назадъ въспріеманіе, и ще бѣде ваша-та заплата много, и ще бѣдете сынове на Вышняго; защото той е благъ къмъ неблагодарны-тѣ и злы-тѣ.

36. Бѣдѣте прочее милосерди, както и Отецъ вашъ е милосердъ.

37. И не сѣдѣте, и не ще да бѣдете сѣдени; не осѣждайте, и не ще да бѣдете осѣдени; прощавайте, и простени ще бѣдете;

38. Давайте и ще ви ся даде; мѣръ добръ, натѣпканъ, стрѣсенъ

и преливаѹщсѧ дадѣтъ на лоно ваше. тою бо мѣрою, ѣюже мѣрите, возмѣритсѧ вамъ.

лѡ. Речѣ же притчѣ имъ: еѡда мѡжетъ слѣпѣцъ слѣпца водити; не ѡба ли въ ѡмъ впадѣтъ;

м. Иѣсть о҃ученикъ наѡ о҃учителя своего: совершенъ же всѧкъ вѣдетъ, ѡкоже и о҃учитель е҆гѡ.

мѡ. Чтѡ же видиши сн҃чецъ, иже е҆сть во очесѣ брата твоегѡ, бервѣ же, е҆же е҆сть во очесѣ твоѣмъ, не ч҆еши;

мѡв. Или какъ можешѣ речѣ братѣ твоѣмъ: брате, вѣстави, да иѣмъ сн҃чецъ, иже е҆сть во очесѣ твоѣмъ, самъ с҃шиагѡ во очесѣ твоѣмъ бервѣ не вѣда; лицемѣре, иѣмѣи перѡвѣ бервѣ иѣз очесѣ твоегѡ, и тогда прозриши иѣзѣти сн҃чецъ иѣз очесѣ брата твоегѡ.

мг. Иѣсть бо древо добрѡ, творѣ плодѡ слѡ: ниже древо слѡ, творѣ плодѡ добрѡ.

мд. Иѣако бо древо ѡ плодѡ своегѡ познаѣтсѧ: не ѡ терѣнѣи бо чѣсѣтъ смѡквы, ни ѡ кспинѣи е҆маютъ грѣздѣа.

мѣ. Бл҃гій человекъ ѡ бл҃гѡ сокровища сѣрдца своегѡ иѣзносѣтъ бл҃гоѣ: и слѡий человекъ ѡ слѡгѡ сокровища сѣрдца своегѡ иѣзносѣтъ слѡѣ: ѡ иѣзбытка бо сѣрдца глаголютъ о҃уѣта е҆гѡ.

мс. Чтѡ же ма зоветѣ: Гд҃и, Гд҃и, и не творѣте, ѡже глаголю;

мз. Иѣакъ градѣи бо мнѣ, и слышай словеса моѣ и творѣ а, скажѣ вамъ, комъ е҆сть подобенъ.

мн. Подобенъ е҆сть человекъ зиждѡщсѧ храмннѣ, иже иѣснѡдѣ и о҃у҃гасѣи, и положи ѡсновѣнїе на камени: наводнѣнїю же бѣвшѣ, припадѣ рѣка къ храмннѣ той, и не мѡже поколебѣти еѡ: ѡсновѣнѣ бо бѣ на камени.

мѡ. Слышавѣи же и не сотворѣвѣи, подобенъ е҆сть человекъ создавшемъ храмннѣ на землѣ кѣз ѡсновѣнїѧ: къ нѣиже припадѣ рѣка, и ѡбїе падѣсѧ, и бѣстъ разрѣшенїе храмнны тоѡ вѣлїе.

и прѣпълненъ ще ви даджъ въ пазухъ-тъ ви ; защото съ истъ-тъ мѣръ съ коѣто мѣрите, ще ви ся възмѣри.

39. Рече имъ още едиъ притчъ : Да ли може слѣпъ слѣпаго да води ? Не щжтъ ли паднъ и двама-та въ ямъ-тъ ?

40. Нѣма ученикъ по горень отъ учителя си : а всякой *ученикъ* усъвършенствуванъ ще бѣде както учитель-тъ си.

41. И защо гледашъ сѣчицъ-тъ, която е въ око-то на брата ти, а гредж-тъ която е въ твое-то око не съзирашъ ?

42. Или какъ можешъ да речешъ на брата си : Брате, остави да извадиъ сѣчицъ-тъ, която е въ око-то ти, кога ты самъ не видишъ гредж-тъ която е въ твое-то око ? Лицемѣре, извади първомъ гредж-тъ изъ око-то си, и тогазы щешъ видѣ чисто за да извадишъ сѣчицъ-тъ, която е въ око-то на брата ти.

43. Защото нѣма добро дърво което прави лошъ плодъ, нито лошо дърво което прави плодъ добръ :

44. Понеже всяко дърво отъ свой-тъ плодъ ся познава ; защото не бержтъ отъ трънки смоквини, нито кжсатъ отъ кжпинъ гроздіе.

45. Добрый-тъ чловѣкъ отъ добро-то съкровище на срдце-то си износя добро-то ; и злый-тъ чловѣкъ отъ зло-то съкровище на срдце-то си износя зло-то ; защото отъ прѣпълняніе-то на срдце-то говорятъ неговы-тъ уста.

46. И защо мя зовете, Господи, Господи, а не правите това, което казувамъ ?

47. Всякой който иде при мене, и слуша мои-тъ словеса, и ги прави, ще ви покажъ кому е подобень.

48. Подобень е на чловѣкъ що зида кжщъ, който ископа и задълбочи, и положи основъ на камькъ ; и когато станъ наводненіе, нападнъ рѣка-та врхъ онжзи кжщъ, и не може да ѣ поклати ; защото бѣше основана на камькъ.

49. А който слуша и не прави, подобень е на чловѣкъ, който е съзидалъ кжщъ на земиъ-тъ безъ основъ ; врхъ коѣто нападнъ рѣка-та ; и на часъ-тъ паднъ, и станъ срутяваніе-то на тжзи кжщъ голѣмо.

ГЛАВА 3.

А. Егда́ же сконча́ вса́ глаго́лы своа́ възсѣхн лю́демъ, вни́де въз Капернаѹмъ.

Б. Сѣтникъ же нѣкоемъ рабѣ́ волѣ́ зѣ́ хотѣше оумре́ти, ѿ́же бѣ́ емѹ́ чѣстенъ.

Г. Слы́шавъ же ѿ́ Іисѹ́, посла́ къ немѹ́ старѣ́цы Іудѣ́йскѣа, мола́ егѡ́, ѿ́къ да прише́дъ спасе́тъ раба́ егѡ́.

Д. О́ни же прише́дше ко Іисови́, мола́хсѣ́ егѡ́ то́щину, глаго́люще, ѿ́къ досто́инъ е́сть, е́мъже да́си сѣ́ :

Е. Лю́битъ ко ѿ́зыкъ на́шъ, ѿ́ сомни́ше то́й созда́ намъ.

Ж. Іисъ́ же ѿ́да́ше сѣ́ ни́ми. ѿ́ о́уже́ емѹ́ не далече́ сѣ́ши ѿ́ хра́мны, посла́ къ немѹ́ сѣ́тникъ дръ́ги, глаго́ла емѹ́ : Гди́, не дви́жисѣ́ : нѣ́смь бо досто́инъ, да по́д кро́въ мо́й вни́-
дешн :

З. Тѣ́мже ни́и себѣ́ досто́йна сотвори́хъ прѣ́ити къ тебѣ́ : по рѣ́и сло́во, ѿ́ исцѣ́лѣ́тъ О́трокъ мо́й.

И. И́бо ѿ́ азъ члѣ́вкъ е́смь по́д влады́кою о́чичи́енъ, ѿ́мѣ́а по́д собо́ю во́нны : ѿ́ глаго́лю семѹ́ : ѿ́ди, ѿ́ ѿ́детъ. ѿ́ дръ́гомъ : прѣ́ди, ѿ́ прѣ́детъ. ѿ́ рабѹ́ моемѹ́ : сотвори́ сѣ́, ѿ́ со-
твори́тъ.

А. Слы́шавъ же сѣ́а Іисъ́, чюдѣ́са емѹ́ : ѿ́ ѡ́бращѣ́а ѿ́да́-
шемъ по́ немъ наро́дъ рече́ : глаго́лю ва́мъ, ни́и во́ Іеру́-
солѣ́мѣ́и вѣ́ры ѡ́бръ́тѣ́хъ.

Г. И́и возвра́щшесѣ́а по́слани́и ѡ́бръ́тѣ́ша кола́чѣаго раба́ исцѣ́лѣ́вша.

Д. И́и вы́стъ по́ семъ, ѿ́да́ше во́ гра́дъ, нари́ца́емый Па́и́нъ : ѿ́ сѣ́ ни́мъ ѿ́да́хсѣ́а о́ченицы́ егѡ́ мно́зи ѿ́ наро́дъ мно́гъ.

Е. И́коже при́ближисѣ́а ко вратѹ́мъ гра́да, ѿ́ сѣ́ ѿ́зноша́хсѣ́а о́мерша, сы́на е́диноро́дна ма́тери своѣ́й : ѿ́ та́ бѣ́ вдовѣ́ : ѿ́ наро́дъ ѿ́ гра́да мно́гъ сѣ́ не́ю.

ГЛАВА 7.

1. И като свърши всичкы-тъ свои словеса къмъ народа който го слушаше, влѣзе въ Капернаумъ.

2. А на нѣкого си стотника слуга-та, който му бѣ милъ, бѣше злѣ боленъ на умираиіе.

3. И като чу за Исуса, проводи до него отъ старѣйшины-тъ Иудейскы, да го молятъ да дойде да оздрави слугѣ-тъ му.

4. И тѣ дойдохъ при Исуса та му ся моляхъ прилежно, и казувахъ: Че е достоинъ тойзи комуто ще сторншь това;

5. Защото любн нашій-тъ народъ, и той ни съгради съборище.

6. А Исусъ вѣрвѣше съ тѣхъ; и когато не бѣше вече далечъ отъ къщѣ-тъ, проводи стотникъ-тъ пріятелн до него, да му кажѣтъ: Господи, не си прави трудъ; защото не съмъ достоинъ да влѣзешъ подъ мой-тъ покрывъ.

7. За това нито себе си счетохъ достоинъ да дойдѣ при тебе; но речи рѣчь, и слуга-та ми ще оздравѣе.

8. Защото и азъ съмъ человекъ подъ власть подчиненъ, и имамъ подъ себе си войны; и казувамъ тому: Иди, и отхожда; и другому: Ела, и дохожда; и на слугѣ-тъ си: Направи това, и направа.

9. Това като чу Исусъ, почуди ся на него; и обърни ся та рече на идущій-тъ слѣдъ него народъ: Казувамъ ви, нито въ Израиля намѣрихъ толкози вѣрѣ.

10. И когато проведенн-тъ ся завѣрихъ въ къщи, намѣрихъ болный-тъ слугѣ оздравѣль.

11. А въ слѣдующій-тъ *день* отхождаше *Исусъ* въ градъ, нарицаемый Наинъ; и съ него вѣрвахъ мнозина отъ ученицы-тъ му и народъ много.

12. И когато приближи до врата-та градскы, ето, износахъ на вѣтъ мъртвецъ, сынъ единопороденъ на майкѣ си; и тя бѣ вдовица; и народъ много отъ градъ-тъ имаше съ неѣ.

҃҃і. И вѣдѣвъ ю Гдѣ, милосѣрдова ѿ ней, и рече ѿ: не плачи.

д҃і. И пристѣпавъ коснѣсѧ во Ѿдрз: носѧщїи же стѧша: и рече: юноше, тебѣ глаголю, востани.

е҃і. И сѣде мѣртвый, и начатъ глаголати: и даде єго матери єгѡ.

ѕі. Прїѧтъ же страхъ всѣхъ, и славаху Б҃га, глаголюще: ѿкѡ пророкъ вѣлий воста въ насъ, и ѿкѡ посѣти Б҃гъ людєй своихъ.

з҃і. И ѡзыде слово сїе по всеї Ісудѣн ѿ немъ, и по всеї странѣ.

и҃і. И возвѣстїиша Іѡаннѣс оученицы єгѡ ѿ всѣхъ сїхъ.

д҃і. И призавъ два пѣкаѧ ѿ оученикъ своихъ Іѡаннѣс, посла ко Іисѡ, глагола: ты ли єси градый, или инопѡ члѣмъ;

к҃. Пришедша же къ немѡ мѡжа, рѣста: Іѡаннѣс Крѣтитель посла насъ къ тебѣ, глагола: ты ли єси градый, или инопѡ члѣмъ;

ка. Въ той же часъ исцѣли мнѡги ѿ недѡргъ и рѧнъ и дѡхъ злыхъ, и мнѡгимъ слѣпымъ дарова прозрѣнїе.

кв. И ѡвѣщавъ Іисѡ рече ѡма: шѣдша возвѣстїта Іѡаннѣс, ѿже вѣдѣста и слышаста: ѿкѡ слѣпїи прозираютъ, хроми ходятъ, прокаженїи ѡчищаются, гласїи слышатъ, мѣртвїи востають, нищїи бѡговѣствовѧтъ:

кг. И бл҃женъ єсть, ѡже ѡше не соблазнїтсѧ ѿ мнѣ.

кд. Ѣшедша же оученикѡма Іѡанновѡма, начатъ глаголати къ народѡмъ ѿ Іѡаннѣс: чесѡ ѡзыдѡсте въ псѣстїню вѣдѣти; трѡсть ли вѣтромъ колеблемъ;

ке. По чесѡ ѡзыдѡсте вѣдѣти; члѣвка ли въ мѡгки рѣзы ѡдѣана; сѣ ѡже во Ѧдѣжди славиѣи и пиши сѡщїи, во црѣтвїи сѡтъ.

кз. По чесѡ ѡзыдѡсте вѣдѣти; прѡрока ли; ѿи, глаголю вамъ, и лише прѡрока.

13. И като ѣх видѣ Господь, смили ся за нейъ, и рече ѣ: Недѣй плака.

14. И приближи та похванъ носило-то: а носящи-тъ ся спрѣхъ; и рече: Момче, тебѣ казувамъ, стани.

15. И мъртвый-тъ ся подигнъ и сѣднъ, и наченъ да говори; и даде го на майкѣ му.

16. И страхъ обзѣ всичкы-тъ, и славяхъ Бога, и казувахъ: Пророкъ великъ ся повдигнъ между насъ; и, Богъ посѣти свои-тъ людіе.

17. И разчу ся това слово за него по всичкѣ Іудейъ, и по всичкѣ-тъ околность.

18. И възвѣстихъ Іоанну ученици-тъ му за всичко това.

19. И призова Іоаннъ двамина отъ ученицы-тъ си, та проводи при Исуса, да му кажѣтъ: Ты ли си който иде, или другыго да очакваме?

20. И като дойдохъ при него чловѣци-тъ, рекохъ: Іоаннъ Кръститель ны проводи до тебе, и каза: Ты ли си който иде, или другыго да очакваме?

21. И въ сѣщій-тъ часъ исцѣли мнозина отъ болѣсти и немощи, и отъ лукавы духове, и на мнозина слѣпы подари прогледуваніе.

22. И отговори Исусъ и рече имъ: Идѣте и възвѣстѣте Іоанну което видѣхте и чухте, че слѣпы прогледуватъ, хроми ходятъ, прокаженни ся очистяватъ, глухы прочуватъ, мъртви въскрѣснуватъ, и на сиромасы-тъ ся благовѣстява.

23. И блаженъ е който ся не соблазни въ мене.

24. А когато си отидохъ проводени-тъ отъ Іоанна, начена да говори на народа за Іоанна: Какво излѣзохте да видите въ пустыні-тъ? трѣсть ли отъ вѣтръ разлюляванъ?

25. Но какво излѣзохте да видите? чловѣкъ ли облѣченъ въ меки дрехы? ето свѣтлооблѣчени-тъ и онѣзи които пируватъ въ царскы-тъ *палаты* сѣ.

26. Но какво излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, казувамъ ви, и повече отъ пророкъ.

Ѣз. СѢй ко ѣсть, ѿ нѣмже писано ѣсть: сѣ ѡзъ послѡ ѡг҃ла моего предъ лицѣмъ твоимъ, ѡже оустроитъ пѣть твою предъ тобою.

Ѣи. Глаголю ко вамъ: колийъ въ рождѣнныхъ женами пророка Іованна Кр҃титѣла никтоже ѣсть: мнѣ же во царствіи Бж҃іи, колийъ ѣгѡ ѣсть.

ка. И вси людїе слышавше и мытарїе, ѡправдиша Б҃га, крѣпшесѧ кр҃пленіемъ Іованновымъ:

л. Фарисѣе же и закѡнники совѣтъ Бж҃ій ѡвергоша ѡ себѣ, не крѣпшесѧ ѡ негѡ.

ла. Рече же Гд҃ь: кому оубо оуподоблю челоуѣки рода сего; и кому сѣть подобни;

лв. Подобни сѣть отроциемъ сѣдѡшымъ на торжищахъ, и приглашающимъ дрѣга дрѣга, и глаголющимъ: пискахомъ вамъ, и не плачете: рыдахомъ вамъ, и не плачете.

лг. Прииде ко Іованнѣ Кр҃титѣлю ни хлѣба їдѣи, ни ви́на пїа, и глаголетъ: бѣса имать.

лд. Прииде Сїиъ члѣвѣческій їдѣи и пїа, и глаголетъ: сѣи члѣвѣкъ їдца и винопїица, дрѣгъ мытаремъ и грѣшникѡмъ.

лє. И ѡправдѣся премѡдрость ѡ члѣдъ своихъ всѣхъ.

лз. Молѡше же ѣгѡ и҃кїи ѡ Фарисѣи, дабы їахъ съ нимъ: и вшедъ въ домъ Фарисеовъ, возлежѣ.

лз. И сѣ жена во градѣ, їаже бѣ грѣшница, и оубѣдѣвши, їакѡ возлежитъ во храмниѣ Фарисеовѣ, принѣсши алабастръ мѡра,

ли. И стѡвши при ногѣ ѣгѡ создаи, плачущиѧ, начатъ оумывати нозѣ ѣгѡ слезами, и власи главы своеѧ ѡтираше, и ѡблѡвызаше нозѣ ѣгѡ, и мазаше мѡромъ.

ла. Ви́дѣвъ же Фарисейъ воззвѡвыи ѣгѡ, рече въ себѣ, глагола: сѣи ѡше бы былъ пророкъ вѣдѣлъ бы, кто, и каковѧ жена прикасѣтсѧ ѣмѡ: їакѡ грѣшница ѣсть.

27. Тойзи е за когото е писано ; Ето азъ проваждамъ вѣстителя моего прѣдъ лице-то ти, който ще устрои пѣть-тъ ти прѣдъ тебе.

28. Защото ви казувамъ, че между родены-тъ отъ жены никой пророкъ не е по голѣмъ отъ Іоанна Кръстителя ; по пай малкый-тъ въ царство-то Божіе по голѣмъ е отъ него.

29. И всичкый народъ като чухъ, и мытари-тъ, оправдавахъ Бога, като ся кръстихъ съ кръщеніе-то Іоанново.

30. А Фарисей-тъ и законници-тъ отхвърлихъ за себе си волѣ-тъ Божію, понеже ся не кръстихъ отъ него.

31. И рече Господь : А на какво да уподобѣмъ чловѣцы-тъ на тойзи родъ ? и на какво сж подобни ?

32. Подобни сж на дѣца, които сѣдятъ на пазарь-тъ, и выкатъ едно на друго и казувать си : Свирихмы ви и не играхте, жално ви пѣхмы и не плакахте ;

33. Защото дойде Іоаннъ Кръститель нито хлѣбъ ядѣ, нито вино пиѣ, и казувате : Бѣсъ има.

34. Дойде Сынъ чловѣческый, ядѣ и пиѣ, и казувате : Ето чловѣкъ ядливъ и винопійца, пріятель на мытари-тъ и на грѣшници-тъ.

35. И оправда ся мѣдрость-та отъ всичкы-тъ си чада.

36. И моляше го единъ отъ Фарисей-тъ да яде съ него, и той влѣзе въ домъ-тъ Фарисеевъ, и сѣднѣ на трапезѣ-тъ.

37. И ето жена *нѣкоя* отъ градъ-тъ, която бѣше грѣшница, като разбра че сѣди на трапезѣ въ домъ-тъ Фарисеевъ, донесе алавастръ съ миро,

38. И като застаиъ при нозѣ-тъ му отзадъ и плачѣше, наченъ да облива нозѣ-тъ му съсъ слзы и отриваше *ѣѣ* съ космы-тъ на главѣ-тъ си, и цѣлуваше нозѣ-тъ му, и мажаше *ѣѣ* съ миро-то.

39. А Фарисей-тъ който го бѣ призоваъ като видѣ, рече въ себе си и думаше : Тойзи ако да бѣше пророкъ, щѣше да знае коя и каква е жена-та, която ся допира до него, че е грѣшница.

м. И ѡбѣщавъ Іисъ речеъ къ немѹ: Сίμωνε, ἴμαμъ тῇ
пѣчто рещи. Онь же речеъ: Οὔχ' τ' αἰο, ρ' цы.

ма. [Іисъ же речеъ]: двѣ должникѣ бѣста занмодавцъ
пѣкоемъ: ѣдинъ бѣ долженъ патіо́сѡтѣ динáрїи, др'гїи же
патіо́десатъ.

мв. Не ἴмѡшема же ἴма воздáти, ѡбѣма ѡдà. котóрый
оῦκο εἰò, ρ' цы, пáче возлю́китѣ εἶò;

мг. ѡбѣщавъ же Сίμωνъ речеъ: мнιò, ἵκω εἰμ' же вáщше
ѡдà. Онь же речеъ εἰμ' : πáρω сздáлъ εἶσι.

мд. И ѡбраща къ женѣ, Сίμωνи речеъ: вѣдиши ли сїò
жен' ; внидо́хъ въ до́мъ твоѣ, воды на нòзѣ мой не дáлъ
εἶσι: сїá же слезáми ѡблѣá ми нòзѣ, ἢ власѣ главы своеѣ
ѡтрѣ.

ме. Лобзáнїа мнѣ не дáлъ εἶσι: сїá же, ѡнέлиже внидо́хъ,
не престà ѡблòвызáющи мнѣ нòзѣ.

мз. Мáсломъ главы моеѣ не помáзалъ εἶσι: сїá же мýромъ
помáза мнѣ нòзѣ.

мз. Ἐγὼ же рáди, глáголю тῇ, ѡп'сцáютсѣ грѣснѣ ἔλ' мнòзи,
ἵκω возлюбѣи мнòгω: á εἰμ' же мáлω ѡстáвля́етсѣ, мéнше
лю́битѣ.

мн. Речеъ же ἔη: ѡп'сцáютсѣ тебѣ грѣснѣ.

ма. И начáша возлежáщи сѣ нѣмъ гáголати въ себѣ:
κτò σέη ἔсть, ἵже ἢ грѣхῇ ѡп'сцáетѣ;

п. Речеъ же къ женѣ: вѣра твоѣ спасе́ тѣ: ἵδ'и въ
мíрѣ.

ГЛАВЯ ѱ.

а. И вѣсть по сémъ, ἢ тóй прохòждáше сквозѣ грáды ἢ
вѣсн, проповѣдáса ἢ блáговѣствáа црѣтвїе Нжїе: ἢ ѡбáнà-
десатѣ сѣ нѣмъ.

б. И жены пѣктá, ἵже вáхъ ἡсцѣлѣны ѡ д'схóвѣхъ слáхъ ἢ
пед'сгъ: Μαρία παριцáема Μαγδαλίνα, ἵз неáже бѣсѡвъ
сѣдмь ἡзыде,

40. И отговори Исусъ и рече му : Симоне, имамъ нѣщо да ти рекъ : а той казува : Учителю, речн.

41. Нѣкой си запмодавецъ имаше двама длъжници ; единъ-тъ бѣ длъженъ петстотинъ динарин а другый-тъ петдесеть.

42. И понеже нѣмахъ да му платятъ, прости имъ *гы* и на двамата. И тѣй, кажи ми, кой отъ тѣхъ ще го възлюбн повече ?

43. Отговори Симонъ и рече : Мислѣхъ че *онзи* комуто е оставилъ повече-то. А той му рече : Право си отсѣдилъ.

44. И като ся обзрихъ кждѣ женъ-тъ, рече на Симона : Видишь ли тѣзи женъ ? Въздохъ въ кѣщъ-тъ ти, *и ты* водъ за нозѣ-тъ ми не даде ; а тя съсъ съззы облѣ нозѣ-тъ ми, и съ космы-тъ на главъ-тъ си *гы* отры.

45. *Ты* цѣлованіе ми не даде ; а тя, отъ какъ съмъ възлзъ, не е прѣстанѣла отъ да цѣлува нозѣ-тъ ми.

46. *Ты* съ масло главъ-тъ ми не помаза ; а тя съ миро помаза нозѣ-тъ ми.

47. За това ти казувамъ, прощаватъ ѝ ся много-то пейни грѣхове ; защото много възлюбн ; а комуто ся малко прощава, малко любн.

48. И рече ѝ : Прощаватъ ти ся грѣхове-тъ ти.

49. И тѣзи конто сѣдяхъ съ него наедно на трапезъ-тъ наченѣхъ да си говорятъ помежду си : Кой е тойзи който и грѣхове прощава ?

50. И рече на женъ-тъ : Въра-та твоя тя спасе ; иди си съ миромъ.

ГЛАВА 8.

1. И слѣдъ това ходяше отъ градъ на градъ и отъ село на село, да проповѣдува и да благовѣстява царство-то Божіе ; и дванадесеть-тъ *ученици* бѣхъ съ него,

2. И жены нѣкон, конто бѣхъ исцѣлены отъ злы духове и болѣсти, Марія нарицаема-та Магдалина, изъ коѣто бѣхъ излѣзли седмъ бѣса,

Г. И Іуанна жена Хсзана, приставника Ирвдова, и
Свсана, и ины мнози, иже сзѣхаша ємѣ ѿ ѿмѣній своихъ.

Д. Разсмѣваюиш же народъ мнози, и ѿ всѣхъ градѣхъ
градѣишымъ къ немѣ, рече прѣтча:

Е. Изыде сѣлѣи сѣлѣи сѣмене своегѣ: и єгда сѣаше,
Ѧво падѣ при пстѣ, и попраио высть, и птици нѣны
позоваша є.

Б. А дрѣгѣе падѣ на камени, и прозѣхъ оѣсше, занѣ не
ѿмѣаше влѣги.

З. И дрѣгѣе падѣ посредѣ терниа, и возрастѣ терниѣ, и
подави є.

И. Дрѣгѣе же падѣ на землѣи влѣзѣ, и прозѣхъ сотвори
плодъ сторицею. сѣа глѣола, возгласи: ѿмѣаи оѣшы слышати,
да слышнтъ.

А. Вопрошахъ же єгѣ оѣчницы єгѣ, глаголюще: что єсть
прѣтча сѣа;

Г. Оиъ же рече: вамъ єсть данѣ вѣдати тайны царствѣа
Бжѣа: прочымъ же въ прѣтчахъ, да видѣше не видѣтъ, и
слышѣе не разсмѣютъ.

А. Єсть же сѣа прѣтча: сѣма єсть слово Бжѣе.

Б. А иже при пстѣ, сѣтъ слышѣи, потѣмъ же при-
хѣднтъ дѣволъ и взѣмлетъ слово ѿ сѣрдца ѿхъ, да не вѣро-
вавше спасѣтсѣ.

Г. А иже на камени, иже єгда оѣслышатъ, сѣ радѣстѣю
прѣемлютъ слово: и сѣи кѣрене не ѿмѣтъ, иже во вѣрема
вѣрѣютъ, и во вѣрема напѣсти ѿпадаютъ.

Д. А єже въ терниѣи пѣдшее, сѣи сѣтъ слышѣи, и ѿ
печѣли и когѣтства и сластѣи житѣйскими ходѣше поѣа-
вѣютсѣ, и не совершѣютъ плодѣ.

Е. А иже на дѣбрѣи землѣи, сѣи сѣтъ, иже дѣбрымъ сѣцемъ
и кѣгѣмъ слышѣи слово, держѣтъ, и плодъ творѣтъ въ
терпѣкѣи. [сѣа глѣола, возгласи: ѿмѣаи оѣшы слышати, да
слышнтъ.]

3. И Иоанна жена-та на Хуза, настойникъ-тъ Продовъ, и Сусанна, и други много, които му слугувахъ отъ свой-тъ си имотъ.

4. И понеже ся стичаше народъ много, и идяхъ при него отъ всякой градъ, рече съ притчъ :

5. Излѣзе сѣятель-тъ да сѣе сѣме-то си ; и когато сѣяше, едно паднѣ край пѣтъ-тъ, и затыпка ся, и птици-тъ небесны го озобахъ.

6. А друго паднѣ на камькъ, и като изникнѣ, изсѣхнѣ, защото нѣмаше влагъ.

7. Друго пакъ паднѣ въ срѣдъ трѣніе-тъ, и като порастохъ трѣніе-тъ заглушихъ го.

8. А друго паднѣ на добръ-тъ земѣ, и като израсте, стори плодъ стократенъ. Това като говоряше възгласи : Който има уши да слуша, нека слуша.

9. Попытахъ го ученици-тъ и казувахъ : Що значи тая притча ?

10. А той рече : Вамъ е дадено да познаете тайны-тъ на царство-то Божіе ; а на други-тъ ся *проповѣдува* съ притчы, щото гледаѣще да не видятъ и слушаѣще да не разумѣватъ.

11. И тя е притча-та. Сѣме-то е слово-то Божіе :

12. А *посѣяно-то* край пѣтъ-тъ сѣж които слушатъ ; слѣдъ това пдува діаволъ-тъ, и отнема слово-то отъ сърдце-то нмъ, да не бы да повѣруватъ и ся спасѣтъ.

13. А което на камькъ-тъ, сѣж *онѣзи*, които кога чуѣтъ, съ радость приѣматъ слово-то ; и тѣ корень нѣматъ ; които за *малко* врѣме вѣруватъ, и во врѣме на напасть отстъпватъ.

14. А паднѣло-то въ трѣніе-тъ, тѣ сѣж *онѣзи* които сѣж слушали, и отъ грыжи и богатства и сласти житейскы, отхождатъ, и заглухнуватъ и не приносятъ плодъ.

15. А което на добръ-тъ земѣ, тѣ сѣж *онѣзи*, които чуѣтъ слово-то, държатъ го въ добро и благо сърдце, и приносятъ плодъ въ тѣрпѣніе.

ѡ. Никто́же (оуко) свѣтила́ника вжѣгъ, покрыва́етъ ѣгò сосѣдомъ, ѡли подѣ оръх подаа́етъ: но на свѣщникъ возлагаетъ, да вхо́дщиѣ видатъ свѣтъ.

ѡ. Пѣсть ко тайно, ѣже не я́влено бѣдетъ: ниже оу́таено, ѣже не позна́ется, ѡ вѣ я́вленіе прійдетъ.

ѡ. Блюди́теса оуко, кѣмъ слышите: ѡже ко ѡмать, да́тса ѣмъ: ѡ ѡже ѡще не ѡмать, ѡ ѣже мнитса ѡмѣа, возметса ѡ негѡ.

ѡ. Прійдо́ша же къ немъ ма́ти ѡ бра́тіа ѣгѡ, ѡ не можа́хъ бесѣдовати къ немъ наро́да ра́ди.

ѡ. ѡ возвѣсти́ша ѣмъ, глаголюще: ма́ти твоа ѡ бра́тіа твоа вѣ стоа́тъ, ви́дѣти та́ хота́ше.

ѡ. Оу́з же ѡвѣща́въ рече къ нимъ: ма́ти моа ѡ бра́тіа моа сѣи сѣтъ, слышащиѣ сло́во Пѣіе ѡ твора́щиѣ ѣ.

ѡ. ѡ бысть ко ѣдинъ ѡ дниѣ, тоѡ вѣзе въ кора́бль ѡ оучи́цы ѣгѡ, ѡ рече къ нимъ: прѣйдемъ на Оу́зполъ ѣзера: ѡ поидо́ша.

ѡ. Иа́зшымыъ же ѡмъ, оу́спе. ѡ снѣде бѣра вѣтренаа въ ѣзеро, ѡ сконча́хъса, ѡ въ вѣдѣ вѣхъ.

ѡ. ѡ пристѣпаше воздвиго́ша ѣгò, глаголюще: наста́вниче, наста́вниче, погнѣа́емъ. Оу́з же воста́въ запрети́ вѣтрѣ ѡ волне́нію водо́мъ: ѡ оу́легоста, ѡ бысть тишина́.

ѡ. Рече же ѡмъ: гдѣ ѣсть вѣра ва́ша; оу́боа́вшеся же чѣди́шася, глаголюще дрѣгъ ко дрѣгъ: кто оуко сѣи ѣсть, ѡкѡ ѡ вѣтрѡмъ повелѣва́етъ ѡ водо́у, ѡ поса́шуютъ ѣгѡ;

ѡ. ѡ прендо́ша во странѣ Гада́ринскъ, ѡже ѣсть ѡб Оу́зполъ Гали́лен.

ѡ. Иа́зшедшъ же ѣмъ на зе́млю, срѣ́те ѣгò мѣжъ нѣкѣѡ ѡ гра́да, ѡже ѡма́ше вѣсы ѡ лѣтъ мно́гихъ, ѡ въ рѣзъ не ѡблача́шеся, ѡ во хра́мѣ не жива́ше, но во гробѣ́хъ.

ѡ. Оу́зрѣвъ же Іиса, ѡ возопѣвъ, припа́де къ немъ, ѡ гла́сомъ ве́лимъ рече: что́ ми́ѣ ѡ тебѣ́, Іисе Сѣе Пѣа вы́шнагѡ; молю́са те́, не мѣчи́ мене́.

16. И никой като запали свѣщъ не ѣж покрыва съсъ съсъдъ, нито ѣж туря подъ одръ-тъ; но ѣж туря на свѣтильникъ-тъ, за да гледать видѣлникъ-тъ тѣзи които влѣзувать.

17. Защото нѣма скривно, което не ще бѣде явно; нито утаено, което не ще да бѣде знайно, и не ще да излѣзе наявѣ.

18. За това гледайте какъ слушате; защото който има, ще му ся даде; а който нѣма, и *онова* което мни че има ще му ся отнеме.

19. И дойдохъ при него майка му и братія-та му, и поради множество-то не можахъ да приближатъ до него.

20. И извѣстихъ му *никои* и казувахъ: Майка ти и братія-та ти стоятъ вънъ и ищѣтъ да тя видятъ.

21. А той отвѣща и рече имъ: Менѣ ми сѣ майка и братія тѣзи, които слушатъ слово-то Божіе и го исполняватъ.

22. И единъ день влѣзе въ ладіѣхъ той и ученици-тъ му; и рече имъ: Да минемъ отвѣдъ езеро-то: и отплувахъ.

23. И въ врѣме-то на плуваніе-то имъ той заспа, и спуснѣ ся буря вѣтрена въ езеро-то, и напълняше ся ладія-та, и въ опасность бѣхъ.

24. И пристѣпихъ та го разбудихъ и казувахъ: Наставниче, Наставниче, загнуваме. А той станѣ та запрѣти на вѣтръ-тъ и на волненіе-то на водѣ-тъ; и уталожихъ ся, и станѣ тишина.

25. И рече имъ: Дѣ ви е вѣра-та? А тѣ уплашени чудяхъ ся, и говоряхъ си единъ на другый: Кой е тойзи щото повелѣва и на вѣтрове-тъ и на водѣ-тъ и го слушатъ?

26. И исплувахъ въ Гадаринскѣ-тъ странѣ, която е срѣщъ Галилеѣхъ.

27. И щомъ излѣзе на земѣ-тъ, срѣщникъ го отъ градъ-тъ нѣкой си челоуѣкъ, който отъ много години имаше бѣсове, и дрехъ не обличаше, и въ кѣщи не стояше, но въ гробища-та.

28. И като видѣ Исуса, извика, и припадна нему, и съ гласъ голѣмъ рече: Що *имашъ* ты съ мене, Исусе Сыне на Бога Вышняго? молихъ ти ся недѣй мя мѣчи.

Ъа. Повелѣ бо дѣхови нечистомꙋ ѡзыти ѿ челоуѣка: ѿ многихꙋ бо лѣтъ восхиташе єго: и вѣзаша єго оꙋзы желѣзны и пѣты, стрегꙋще єго: и растерзалъ оꙋзы гонимъ бываше бѣсомꙋ сквозѣ пѣстѣни.

Ъб. Ропосі же єго Іисꙋ, глагола: что ти єсть ѡма; Оиꙋ же рече: легевѣи: ѡкѡ бѣси мнози виндоша въ Оиꙋ.

Ъв. И молашася єго, да не повелѣтъ ѡмꙋ въ кѣздѣи ѡти.

Ъв. Бѣ же тѣ стадо свиней много пасомо въ горѣ: и молашася єго, да повелѣтъ ѡмꙋ въ тѣ вѣити. и повелѣ ѡмꙋ.

Ъг. Изшедше же бѣси ѿ челоуѣка, виндоша во свинѣа: и оꙋстремѣса стадо по брегꙋ въ єзеро, и истопѣ.

Ъд. Видѣвше же пасꙋщѣи бывшее, бѣжаша, и возвѣстѣша во градѣ и въ селѣхꙋ.

Ъе. Изыдоша же видѣти бывшее: и прѣидоша ко Іисови, и ѡкрѣтоша челоуѣка сѣдѣща, ѡз негѡже бѣси ѡзыдоша, ѡволчѣна и смѣлаща, при ногꙋ Іисовꙋ: и оꙋвоашася.

Ъз. Возвѣстѣша же ѡмꙋ видѣвшѣи, какѡ спасѣса бѣсно-вѣи.

Ъз. И моли єго весь народꙋ страны Гадарѣнскѣи ѡти ѿ нихꙋ, ѡкѡ стрѣхомꙋ велѣмꙋ ѡдержкѣи бѣхꙋ: Оиꙋ же вѣзъ въ корабль, возвратѣса.

Ъи. Молашеся же ємꙋ мѣжъ, ѡз негѡже ѡзыдоша бѣси, дабы сѣ ѡмꙋ вѣла. ѡпѣстѣ же єго Іисꙋ, глагола:

Ъа. Возвратѣса въ домꙋ твоѣ, и повѣдай, єлика ти сотвори бѣи. и ѡде, по всемꙋ градꙋ проповѣдалъ, єлика сотвори ємꙋ Іисꙋ.

Ъб. Бысть же єгда возвратѣса Іисꙋ, прѣѣтъ єго народꙋ: бѣхꙋ бо вси чѣюще єго.

Ъв. И сѣ прѣиде мѣжъ, ємꙋже ѡма ѡиꙋ, и тоѣ кнѣзь соимѣиꙋ бѣ: и пѣдъ при ногꙋ Іисовꙋ, молаше єго вѣити въ домꙋ своѣ:

29. Защото повелѣ нечистому духу да излѣзе изъ чловѣка: понеже отъ много врѣме бѣ го прѣхванѣлъ, и възвахъ го съ веригы и съ оковы та го вардяхъ; но той раскѣсуваше върескы-тъ, и гоняше го бѣсъ-тъ по пустин-тъ.

30. И попыта го Исусъ и каза: Какъ ти е име-то? а той рече: Легеонъ; защото много бѣсове влѣзохъ въ него.

31. И моляхъ го да имъ не повелѣе да идѣтъ въ безднѣ-тъ.

32. А тамъ имаше стадо отъ много свиніе що пасяхъ по горѣ-тъ; и моляхъ му ся *бѣсове-тъ* да имъ дозволи да влѣзѣтъ въ тѣхъ; и дозволи имъ:

33. И като излѣзнихъ бѣсове-тъ отъ чловѣка, влѣзохъ въ свиніе-тъ; и впуснѣ ся стадо-то прѣзъ стрѣмнинѣ-тъ въ езеро-то та ся издави.

34. А свинопасци-тъ като видѣхъ това що станѣ побѣгнѣхъ, и отидохъ та извѣстихъ въ градъ-тъ и въ села-та.

35. И излѣзохъ да видѣтъ станѣло-то; и дойдохъ при Исуса, и намѣрихъ чловѣкъ-тъ отъ когото бѣхъ излѣзли бѣсове-тъ, сѣднѣлъ при нозѣ-тъ Исусовы, облеченъ и смысленъ; и убояхъ ся.

36. И *тъзи* които бѣхъ видѣли това извѣстихъ имъ, какъ исцѣлѣ бѣснѣй-тъ.

37. И всичко-то множество отъ околнѣсть-тъ Гадарискѣ, молихъ му ся да си отиде отъ тѣхъ; защото бѣхъ обзѣти отъ голѣмъ страхъ; а той влѣзе въ ладіѣ-тъ и върнѣ ся.

38. А чловѣкъ-тъ, отъ когото бѣхъ излѣзли бѣсове-тъ, моляше му ся да бѣде съ него; но Исусъ го испрати и каза:

39. Върни ся у дома си, и раскажи това което ти сторѣ Богъ. И отиде та проповѣдува по всѣкый-тъ градъ това що му сторѣ Исусъ.

40. А когато ся върнѣ Исусъ, прѣя го народъ-тъ; защото всѣкы го чакахъ.

41. И ето дойде единъ чловѣкъ, на име Іаиръ, (и той бѣ начальникъ на съборище-то), и паднѣ на нозѣ-тъ Исусовы, та му ся моляше да влѣзе въ домъ-тъ му.

42. Защото имаше дъщеріѣ единороднѣ, като на дванадесеть години, и тя бѣше на умирање. И когато отхождаше, народъ-тъ го притискаше.

43. И жена нѣкоя си що имаше кръвотеченіе отъ дванадесеть години, която бѣ издала на лѣкари всичкій си имотъ, и не може да ся излѣкува отъ никого,

44. Приблѣжи изъ отзадъ, та ся допрѣ до полъ-тъ на дрехъ-тъ му; и тозъ часъ прѣстанѣ теченіе-то на кръвь-тъ ѿ.

45. И рече Исусъ: Кой е що ся допрѣ до мене? и понеже ся отричахъ всичкы, рече Петръ и конто бѣхъ съ него: Наставниче, народъ-тъ тя притискать и угнѣтавать, а ты казувашъ: Кой е що ся допрѣ до мене?

46. Но Исусъ рече: Нѣкой ся допрѣ до мене; защото азъ усѣтихъ че сила излѣзе изъ мене.

47. И като видѣ жена-та че ся не укры, дойде растреперана, и припаднахъ нему, та му исказа прѣдъ всичкій-тъ народъ за койъ причинѣ ся допрѣ до него, и какъ на часъ-тъ оздравѣ.

48. А той ѿ рече: Дързай, дъще, твоя-та вѣра тя исцѣли; иди си съ миромъ.

49. И когато още говоряше, идва нѣкой си отъ началникъ-тъ на съборище-то, и казува му: Дъщеря ти умрѣ, не трудѣ учитель-тъ.

50. А Исусъ като чу, отговори му, и каза: Не бой ся; тъкмо вѣрувай, и ще ся избави.

51. И когато влѣзе въ къщи, не остави никого да влѣзе, освѣнь Петра и Іакова и Іоанна, още бащѣ-тъ на момиче-то и майкѣ му.

52. И плацахъ всичкы и оплакувахъ го; А той рече: Не плачѣте; не е умрѣло, но спѣ.

53. И присмивахъ му ся, понеже знаяхъ че е умрѣло.

54. Но той испѣди на вѣнъ всичкы-тъ, и хванѣ го за рѣкъ-тъ и извика, и каза: Момиче, стани.

55. И повѣрихъ ся духъ-тъ му, и станѣ на часъ-тъ; и повелѣ да му дадѣтъ да яде.

56. И удивихъ ся родители-тъ му; а той имъ повелѣ да не кажѣтъ никому това що станѣ.

ГЛАВА Ө.

᠕. Возвѣвъ же Обанѣдесате, даде ѿмъ силъ ѿ власть на всѧ бѣсы, ѿ недѣлн цѣмѣти :

Б. И послѧ ѿхъ проповѣдати црѣвїе Бжїе, ѿ ѿсцѣлѣти болящыя.

Г. И рече къ нимъ : ничесѡже возмїте на пѣть : ни жезла, ни пїры, ни хлѣба, ни сребра, ни по двѣ рїзѣ ѿмѣти.

᠔. И въ сїньже дѡмъ внидете, тѣ прекывѧйте, ѿ ѡтѣдъ ѿсходїте.

Е. И ѣлїцы ѡше не прїемлютъ васъ, ѿсходѧше ѡ града тогѡ, ѿ прѧхъ ѡ нѡгъ вашихъ ѡтрасїте, во свидѣтельство на нѧ.

З. ѿсходѧше же прохождѧхъ сквозѣ вѣси, бѧговѣствѡюще ѿ ѿсцѣлѧюще всѡдъ.

З. Слышавъ же Ирѡдъ четвертоваѣстникъ бывѧщая ѡ негѡ всѧ : ѿ недозмѣвѧшесѧ, занѣ глаголемо бѣ ѡ нѣкихъ, ѡкѡ Іѡаннъ востѧ ѡ мѣртвыхъ :

и. Ѣ нѣхъ же, ѡкѡ Ілїѧ іѡнїса : ѡ дрѡгїхъ же, ѡкѡ прорѡкъ ѣдїнъ ѡ дрѣвнїхъ воскресе.

᠗. И рече Ирѡдъ : Іѡанна ѡзъ оѡсѣкнхъ : кто же єсть сїй, ѡ немже ѡзъ слышъ такѡвѧа ; ѿ ѿскаше вїдѣти єгѡ.

Г. И возвращшесѧ Іѡанн повѣдаша ємѡ, ѣлїка сотворїша : ѿ поїмъ ѿхъ, ѡнде ѣдїнъ на мѣсто пѣсто града нарицѣмагѡ Рїѡсаїда.

᠗и. Нарѡдн же разсмѣвше, по немъ іѡдѡша : ѿ прїемъ ѿхъ, глаголаше ѿмъ ѡ црѣвїи Бжїи, ѿ трѣвѡщыя ѿсцѣлѣнїѧ цѣлѧше.

Би. Дѣнь же начѧтъ прекланѧтисѧ. пристѡпаше же Обанѣдесате рекѡша ємѡ : ѡпсстї нарѡдъ, да шѣдше во ѡкрѣстныя вѣси ѿ сѣла вїтѧютъ, ѿ ѡбрѧиштъ крѧшно : ѡкѡ здѣ въ пѣстѣ мѣстѣ єсмы.

ГЛАВА 9.

1. И като свыка дванадесеть-тъ свои ученицы, даде имъ силъ и власть надъ всичкы-тъ бѣсове, и да исцѣлявать болѣсти.

2. И проводи ги да проповѣдувать царство-то Божіе, и да исцѣлявать болны-тъ.

3. И рече имъ: Не носѣте нищо за въ пѣть, ни тоягъ, ни тържикъ, ни хлѣбъ, ни сребро, нито по двѣ дрехы да имате.

4. И въ който кѣщъ влѣзете, тамо сѣдѣте и отъ тамо излѣзуйте *на пѣть*.

5. И които не вы приимать, когато излѣзувате отъ онзи градъ, отгърсѣте и прахъ-тъ отъ нозѣ-тъ си за свидѣтельство противъ тѣхъ.

6. И *ты* излѣзохъ и ходяхъ отъ село на село, та проповѣдувахъ евангеліе-то и исцѣлявахъ на всякъдѣ.

7. И чу Иродъ четверовластникъ всичко що бываше отъ него; и въ недоумѣніе бѣ, заштоу иѣкои казувахъ, че Іоаннъ е възкрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ;

8. Какъ други, че Ілія ся е явилъ; а други че единъ отъ староврѣменны-тъ пророцы е възкрѣснѣлъ.

9. И рече Иродъ: Іоанна азъ посѣкохъ; но кой е тойзи за когото азъ такъвыи *пыща* слушаю? и искаше да го види.

10. И като ся завърнѣхъ апостоли-тъ *при Іисуса*, исприказахъ му все що бѣхъ сторили, и той ги зѣ *при себе си* и оттегли ся на странъ въ едно пусто мѣсто на градъ-тъ нарицаемый Внесандъ.

11. А народи-тъ като разбрахъ, подирихъ го; и той ги прие, и говоряше имъ за царство-то Божіе, и които имахъ потребъ за исцѣляваніе, исцѣляваше ги.

12. И день-тъ наченъ да ирѣваля; и пристѣпихъ дванадесеть-тъ и рекохъ му: Распусти народъ-тъ, за да идѣтъ по околны-тъ села и колибы, да пощувать, и да намѣрятъ хранъ; заштоу тука смя въ пусто мѣсто.

ГІ. Рече же къ нимъ : дадите ѿмъ вы ѿсти. Онѣ же рѣша : нѣсть оу насъ ваише, токму пать хлѣбъ ѿ рѣкъ двѣ, ѿше оубо не шедше мы кспимъ во вса люди сѣа брѣшна :

ДІ. Бѣхъ бо мжеѣ ѿкѣ пать тысамъ. рече же ко оученикомъ своимъ : посадите ѿхъ на кспы по патидесатъ.

ЕІ. И сотвориша такъ, ѿ посадиша ѿхъ вса.

ЕІ. Прїимъ же пать хлѣбъ ѿ Ѹѣ рѣкъ, возрѣвъ на нѣо, блгослови ѿхъ, ѿ преломѣ, ѿ дааше оучникѣмъ, предложити народѣ.

ЗІ. И ѿдоша ѿ насытишася вси : ѿ взаша ѿзбѣвшыа ѿмъ оубрѣхѣи кѣша дванадесате.

ИІ. И бысть егда молашеся единъ, съ нимъ бѣхъ оученицы : ѿ вопросѣ ѿхъ, глгола : когѣ ма глаголетъ народѣ быти ;

ѸІ. Онѣ же ѡвѣщавше рѣша : Іѡанна крѣтитѣла : ѿнѣи же Ілїѣ : дрзѣи же, ѿкѣ прѣрокъ нѣкѣи ѡ дрѣвнихъ воскрсе.

К. Рече же ѿмъ : вы же когѣ ма глаголете быти ; ѡвѣщавъ же Пѣтръ рече : Хѣта Бжѣа.

Іа. Онъ же запреши ѿмъ, повелѣ никомѣже глати сегѣ,

Ів. Рѣкъ, ѿкѣ подовлетъ Сѣс члвческомѣ многѣ пострадаѣти, ѿ ѿскшенъ быти ѡ старецѣ ѿ дрхѣрѣѣ ѿ книжннкъ, ѿ оубѣенъ быти, ѿ въ трѣтѣи дѣнь востати.

Іг. Глаголаше же ко всемъ : ѿше ктѣ хѣщѣтъ по мнѣ ѿти, да ѡвѣржетъ себѣ, ѿ вѣзметъ крѣтъ своѣ, ѿ послѣдѣтъ мѣ.

Ід. Иже бо ѿше хѣщѣтъ дѣшъ своѣ спасти, погубѣтъ ѿ : ѿ иже погубѣтъ дѣшъ своѣ менѣ радѣ, сѣѣ спасѣтъ ѿ.

Іе. Чтѣ бо пользы ѿматъ члвчкѣ, привѣрѣтъ мѣрѣ вѣсъ, себѣ же погубѣвъ ѿлѣ ѡтщѣтѣвъ ;

Іѣ. Иже бо ѿше постыдѣтъ менѣ ѿ моѣхъ словѣсъ, сегѣ Сѣс члвческѣѣ постыдѣтъ, егда прѣдетъ во слѣвѣ своѣѣ ѿ Сѣей ѿ стѣхъ Іггѣлъ.

13. А той имъ рече : Дайте имъ да ядѣтъ. А тѣ рекохъ : Нѣй нѣмамы повече отъ петъ хлѣба и двѣ рыбы, освѣнь ако бы да идемъ ный и да купимъ яденіе за всичкій-тѣ тойзи народъ.

14. Защото бѣхъ до петъ тысящи мжїе. И рече на ученицы-тѣ си : Турѣте гы да насѣдате на купове по петдесетъ.

15. И сторихъ така, и турихъ всичкы-тѣ да насѣдате.

16. А той зѣ петъ-тѣ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погледнѣ на небо-то и благослови гы, и гы расчупи, и даваше на ученицы-тѣ си да сложатъ прѣдъ народъ-тѣ.

17. И ядохъ и насытихъ ся всичкы, и дигнѣхъ това що изостанѣ отъ укрухы-тѣ, дванадесетъ коша.

18. И когато той ся моляше на самѣ, съ него бѣхъ ученицы-тѣ му; и гы попыта и рече : Кого мя казува народъ-тѣ че съмъ ?

19. А тѣ отговорихъ и рекохъ : *Едни казуватъ че си* Іоаннъ Кръститель ; а други Ілія ; други пакъ че е въскръснѣлъ нѣкой отъ староврѣменны-тѣ пророцы.

20. И рече имъ : А вы кого мя казувате че съмъ ? Отговори Петръ и рече : Христосъ Божій.

21. А той имъ запрѣти строго и повелѣ да не кажѣтъ това никому.

22. И каза че Сынъ челоѣческій трѣба много да пострада и да бѣде отхвърленъ отъ старѣйшины-тѣ и първосвященницы-тѣ и книжници-тѣ, и убитъ да бѣде, и въ третій день да въскръсне.

23. Казуваше още на всичкы : Ако още нѣкой да дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си, и нека носи кръсть-тѣ си всякой день, и нека мя слѣдува.

24. Защото който ще да спасе животъ-тѣ си, ще го изгуби, и който изгуби животъ-тѣ си заради мене, той ще го спасе.

25. Защото какво ся ползува челоѣкъ, ако спечали всичкій-тѣ свѣтъ, а погуби или отщети себе си ?

26. Защото който ся усрами за мене и за думы-тѣ ми, за него ще Сынъ челоѣческій да ся усрами, когато дойде въ своиѣ-тѣ славы и *въ славы-тъ* на Отца и на святы-тѣ ангелы.

кз. Глаголю же вамъ воистинно: сѣть нѣцыи ѿ заѣстоушихъ, ꙗже не ѡмрутъ въсѣсти смѣрти, доидеже видатъ црѣтвіе Бжїе.

кн. Бѣсть же по словесѣхъ сѣхъ ѡтѣхъ двѣхъ Осьмѣ, ꙗ поѣмъ Петра ꙗ Іоанна ꙗ Іакова, възиде на горѣ помолѣтиса.

ко. ꙗ бѣсть, ѣгда молашеся, видѣнїе лица ѣгѣ ѡно, ꙗ ѡдѣанїе ѣгѣ бѣло блїстало.

л. ꙗ сѣ мѣжа двѣ сѣхъ нѣмъ глаголюща, ѡже бѣста Мѡѡсѣи ꙗ Ілїа:

ла. Іѡваша во славу, глаголаста же ѡсходѣ ѣгѣ, ѣгоже хоташе скончати во Іерлѣмѣ.

лв. Пѣтрѣ же ꙗ сѣшїи сѣхъ нѣмъ бѣхъ ѡтагѣни снѣмъ: ѡсѣждшеся же видѣша славу ѣгѣ, ꙗ ѡба мѣжа стоѣша сѣхъ нѣмъ.

лг. ꙗ бѣсть, ѣгда разлучїстася ѿ негѣ, речѣ Пѣтрѣ ко Іисъ: наставниче, добрѣ єсть намъ заѣхъ бѣти: ꙗ сотворїмъ сѣхъ трѣхъ, єдинъ тебѣ, ꙗ єдинъ Мѡѡсѣевѣ, ꙗ єдинъ Ілїи: не вѣдый, ѣже глаголаше.

лд. Сѣ же ємѣ глаголющїхъ, бѣсть ѡблакъ, ꙗ ѡсѣхъ нѣхъ: ѡсѣждшася же, вшѣдше во ѡблакъ.

ле. ꙗ гласъ бѣсть ѡзѣ ѡблака, глагола: сѣхъ єсть Сѣхъ мѡй возмѡвленнїй, тогѣ послѣшайте.

лз. ꙗ ѣгда бѣсть гласъ, ѡврѣтеся Іисъ єдинъ. ꙗ тѣхъ ѡмолчаша, ꙗ никѡмѣже возвѣстїша въ тѣхъ двѣхъ днѣхъ нѣчесѣже ѿ тѣхъ, ѡже видѣша.

лз. Бѣсть же въ прочїй дѣнь, сшѣдшымъ нѣмъ сѣхъ горѣ, срѣте ѣгѣ народѣхъ многѣхъ.

лн. ꙗ сѣ мѣжа ѡзѣ народа возопїи, глагола: ѡсѣчѣю, молютиса, прїзри на сына моего, ѡтѣхъ єдинороденъ мѣхъ єсть:

ло. ꙗ сѣ дѣхъ ємлетъ ѣгѣ, ꙗ вшездѣхъ копїетъ, ꙗ прѣждетъ сѣхъ нѣхъ, ꙗ єгда ѡсѣхъ нѣхъ, сокращаа ѣгѣ.

лм. ꙗ молюхъ ѡсѣхъ нѣхъ твоїхъ, да ѡбѣдѣхъ ѣгѣ: ꙗ не возмѡгоша.

27. И казувамъ ви истинѣ: Има нѣкои отъ стоящы-тъ тука, които нѣма да вкусятъ смърть, докѣ не видятъ царство-то Божіе.

28. И слѣдъ тѣзи думы минахъ ся до осмь дни, и зѣ съсь себе си Петра и Іоанна и Іакова, и възлѣзе на горѣ-тъ да ся помолн.

29. И като ся моляше, измѣни ся видѣ-тъ на лице-то му, и дрехы-тъ му станѣхъ бѣлы и блистаяхъ.

30. И ето двама челоѣци ся разговаряхъ съ него, и тѣ бѣхъ Моисей и Ілія,

31. Конто ся явихъ въ славѣ, и говоряхъ за смърть-тъ му, коѣто имаше *той* да испълни въ Іерусалимѣ.

32. А Петръ и онѣзи конто бѣхъ съ него, бѣхъ отяготени отъ сънъ, и когато ся разбудихъ, видѣхъ славѣ-тъ му, и двама-та мѣжіе стоящы-тъ съ него.

33. И когато тѣ ся раздѣлихъ отъ него, Петръ рече Іисусу: Наставниче, добръ е да сме тука: и да направимъ три шатры, еднѣ за тебе, и за Моисея еднѣ, и еднѣ за Іліѣ; безъ да знае що дума.

34. И когато казуваше той това, дойде облакъ, и засѣни ги; и уплашихъ ся *ученици-тъ* като влѣзохъ тѣ въ облакъ-тъ.

35. И станѣ гласъ изъ облака и казуваше: Тойзи е Сынъ ми възлюбленный-тъ; него слушайте.

36. И като станѣ гласъ-тъ, намѣри ся Іисусъ самичькъ. И тѣ мълкнѣхъ, и никому не казахъ въ онѣзи дни нищо отъ това що видѣхъ.

37. А на другый-тъ день, когато слѣзохъ отъ горѣ-тъ, срѣщнѣ го народъ много.

38. И ето, челоѣкъ нѣкой отъ народа извика и казуваше: Учителю, моѣхъ ти ся, погледни на сына ми, защото ми е единороденъ.

39. И ето духъ го прѣхваща и отведиѣхъ пищи, и кѣса го така що той ся запѣня, и като го смаже, едвамъ ся отмахнува отъ него.

40. И молихъ ся на твои-тъ ученицы да го испѣдятъ, и не могохъ.

мѧ. Ѡвѣщавъ же Іисъ рече: ѿ роде невѣрный ѿ развращенный, доколѣ бѣдѣ въ васъ, ѿ терпѣю вы; приведи ми сына твоего съмѡ.

мв. Ещѣ же градоуи емоу, поверже его въсѣхъ ѿ страсѣ. запрети же Іисъ дѣхови нечистому, ѿ исцѣли ѿтрока, ѿ вѣдѣ его оцѣ его.

мг. Дивляхсѧ же всѣ ѡ величїи Ежїи. всѣмъ же чюдѧшымъ ѡ всѣхъ, ѡже твораше Іисъ, рече ко оученикомъ своимъ:

мд. Положите вы во оушы ваши словеса сїѧ: сїхъ ко члѣвческій ѡмать предаѣти въ рѣцѣ члѣвчестѣ.

ме. Онїи же не разсмѣша глагола сего: въ ко прикровенъ ѡ нїхъ, да не ѡцѣтѣтѣ его: ѿ боахсѧ вопросїти его ѡ глаголѣ семъ.

мс. Вниде же помышленїе въ нїхъ, кто ѿхъ ващїи бы быахъ.

мз. Іисъ же въдый помышленїе сѣхъ ѿхъ, прїемъ ѿтроча, постави е оу сего,

мн. И рече имъ: ѿже ѡще прїиметъ сїе ѿтроча во ѡмамоѣ, менѣ прїемлетъ: ѿ ѿже ѡще менѣ прїемлетъ, прїемлетъ послѣваго ма. ѿже ко меншїи есть въ васъ, сїи есть великѣ.

ма. Ѡвѣщавъ же Іваннъ рече: наставниче, вѣдѣхомъ нѣкоего ѡ ѡмени твоѣмъ ѡзгонѧща въсѣ: ѿ возбранїхомъ емоу, ѡкѡ во сѣдѣхъ не ходитъ съ нами.

н. И рече къ немъ Іисъ: не враниѣ: ѿже ко нѣсть на вы, по васъ есть.

на. Бысть же егда скончавъсѧ днїе восхожденїю его, ѿ той оутверди лице свое ѡти во Іерлїмъ.

нв. И послѧ въстннки предъ лицемъ своимъ: ѿ ѡзшедше внидоша въ весь Самарѧнскѣ, ѡкѡ да оутготѡватъ емоу.

нг. И не прїѧша его, ѡкѡ лице его въ градоуе во Іерлїмъ.

41. А Иисусъ отговори и рече : О роде невѣрный и развращенный, до кога ще бѣдѣ съ васъ, и ще вы търпѣжъ ? Доведи *ми* сына си тука.

42. И той още като идяше, трѣшнѣ го бѣсѣ-тъ, и го покѣса. А Иисусъ запрѣти духу нечистому, и исцѣли момче-то, и даде го на бащѣ му.

43. И удивявахъ ся всички на величіе-то Божіе. И когато ся всички чудяхъ на всичко това що правяше Иисусъ, той рече на ученицы-тъ си :

44. Вложѣте вы въ уши-тъ си тѣзи словеса ; защото Сынъ чловѣческый ще бѣде прѣдаденъ въ чловѣчески рѣчѣ.

45. Но тѣ не разумѣвахъ тѣзи рѣчѣ, и покрита бѣ отъ тѣхъ, за да ѣмъ не разберѣтъ : и бояхъ ся да го попытавъ за тѣзи рѣчѣ.

46. И влѣзе въ тѣхъ помыслъ такъвъ : Кой ли отъ тѣхъ ще да е по голѣмъ.

47. А Иисусъ като видѣ помыслъ-тъ на сѣрдце-то имъ, зѣ *едно* дѣте, и постави го при себе си ;

48. И рече имъ : Който пріеме това дѣте въ мое-то име, мене пріима ; и който пріеме мене, пріима того който мя е проводилъ ; защото който е най малкъ между всициа ви, той ще е голѣмъ.

49. А Іоаннъ отговори и рече : Наставниче, видѣхмы нѣкого си който изгоняваше бѣсове съ твое име, и понеже не слѣдува съ насъ възбранныхы му.

50. И рече му Иисусъ : Не дѣйте му възбранява ; защото който не е противу насъ, отъкъдѣ насъ е.

51. И когато ся испѣлнихъ дни-тъ да ся възнесе, той утвърди лице-то си да пѣтува къмъ Іерусалимъ.

52. И отпрати прѣдъ себе си вѣстители, които отдохъ и влѣзохъ въ село Самаряно да му приготвятъ *мѣсто*.

53. Но *тамъ* го не пріяхъ, защото лице-то му бѣ на пѣтуваніе къмъ Іерусалимъ.

ИД. ВИДѢВШЕ ЖЕ ОУЧИИЦЫ ЕГѠ, ІАКѠВЪЗ ѿ ІѠАННІЗ, РѢША : ГДІИ, ХОЩЕШИ ЛИ, РЕЧЕМЪ, ДА ОГНЬ СНИДЕТЪ СЪ НБСЄ, ѿ ПОТРЕБИТЪ НХЪ, ІАКОЖЕ ѿ ИЛІА СОТВОРИ ;

ИЕ. ѠБРАЩІСА ЖЕ ЗАПРЕТИ ИМЪ, ѿ РЕЧЄ : НЕ ВѢСТЕ, КОЕГѠ ДХА ЕСТЬ ВЪ :

ИЗ. СІИЖ КО ЧЕЛОВѢЧЕСКІИ НЕ ПРИДЕ ДШІЖ ЧЕЛОВѢЧЕСКИХЪ ПОГРЕБИТИ, ПО СПАСТИ. ѿ ИДОША ВО ИИЗ ВЕСЬ.

ИЗ. БЫСТЬ ЖЕ ИДШЫМЪ ИМЪ ПО ПСТІ, РЕЧЄ ИЖКІИ КЪ НЕМЪ : ИДЪ ПО ТЕКѢ, АМОЖЕ АЩЕ ИДЕШИ, ГДІИ.

ИИ. И РЕЧЄ ЕМЪ ИИСЪ : ЛИСИ ІАЗВИНЫ ИМЪТЪ, ѿ ПТИЦЫ НБНЫА ГИКЪДА : СІИЖ ЖЕ ЧЛВЧЕСКІИ НЕ ИМАТЬ ГДѢ ГЛАВЪ ПОДКЛОНИТИ.

ИО. РЕЧЄ ЖЕ КО ДРОГОМЪ : ХОДИ ВЪ СЛѢДЪ МЕНЄ. ОИЖ ЖЕ РЕЧЄ : ГДІИ, ПОВЕЛИ МИ, (ДА) ШЕДЪ ПРЕЖДЕ ПОГРЕБЪ ОЦА МОЕГО.

З. РЕЧЄ ЖЕ ЕМЪ ИИСЪ : ѠСТАВИ МЕРТВЫА ПОГРЕБИТИ СВОА МЕРТВЕЦЫ : ТЫ ЖЕ ШЕДЪ ВОЗВѢЩАИ ЦРТВІЕ БЖІЕ.

ЗА. РЕЧЄ ЖЕ ѿ ДРОГІИ : ИДЪ ПО ТЕКѢ, ГДІИ : ПРЕЖДЕ ЖЕ ПОВЕЛИ МИ ѠВѢЩАТИСА, ИЖЕ СЪТЬ ВЪ ДОМЪ МОЕМЪ.

ЗВ. РЕЧЄ ЖЕ КЪ НЕМЪ ИИСЪ : НИКТОЖЕ ВОЗЛОЖЪ РЪКЪ СВОИѠ НА РАЛО, ѿ ЗРА ВСПАТЬ, ОУПРАВЛЕНЪ ЕСТЬ ВЪ ЦАРСТВІИ БЖІИ.

ГЛАВА І.

А. ПО СІИХЪ ЖЕ ІАВІИ ГДѢ ѿ ИИЖЪ СЕДМЬДЕСАТЪ, ѿ ПОСЛА НХЪ ПО ДВѢМА ПРЕДЪ ЛИЦЕМЪ СВОИМЪ, ВО ВСАКЪ ГРАДЪ ѿ МѢСТО, АМОЖЕ ХОТАШЕ САМЪ ИТИ.

Б. ГЛГОЛАШЕ ЖЕ КЪ НИМЪ : ЖАТВА ОУЖЕ МНОГА, ДѢЛАТЕЛЕЙ ЖЕ МАЛЪ : МОЛИТЕСА ОУКО ГДІИИЖ ЖАТВѢ, ДА ИЗВЕДЕТЪ ДѢЛАТЕЛИ НА ЖАТВЪ СВОЮ.

Г. ИДИТЕ : СЄ АЗЪ ПОСЫЛАЮ ВЪ ІАКѠ АГНИЦЫ ПОСРЕДѢ ВОЛКѠВЪ.

Д. НЕ ПОСИТЕ ВЛАГАНИЦА, НИ ПІРЫ, НИ САПОГѠВЪ : ѿ НИКОГОЖЕ НА ПСТІ ЦѢЛШИТЕ.

54. И като видѣхъ *това* ученици-тъ му Іаковъ и Іоаннъ рекохъ : Господи, искашъ ли да речемъ да слѣзе огнь отъ небе-то, и да ги истрѣби, както сторн и Іилія ?

55. А той ся обърнѣ, та имъ запрѣти и рече : Вы на кой сте духъ не знаете :

56. Защото Сынъ чловѣческій не е дошелъ да погуби души чловѣчески, но да спасе ; и отидохъ на друго село.

57. А като вървѣхъ, рече му нѣкой си въ пѣть-тъ : Господи, ще дойдѣ слѣдъ тебе дѣто и да идешъ.

58. И рече му Исусъ : Лисицы-тъ легла имать, и птицы-тъ небесны, гнѣзда ; а Сынъ чловѣческій нѣма дѣ главѣ да под-клонн.

59. А на друго рече : Върви слѣдъ мене ; а той рече : Господи, дозволи ми да идѣ първомъ да погребѣ башъ си.

60. А Исусъ му рече : Остави мъртвы-тъ да погребѣтъ мъртвы-тъ си ; а ты иди та проповѣдувай царство-то Божіе.

61. Рече и другъ : Ще дойдѣ слѣдъ тебе, Господи ; но първомъ дозволи ми да ся опростѣ съ домашны-тъ си.

62. И рече му Исусъ ; Никой който е турнѣ рѣжж-тъ си на рало, и гледа назадъ, не е способенъ за царство-то Божіе.

ГЛАВА 10.

1. Слѣдъ това опрѣдѣли Господъ и други седмдесеть, и рас-проводи ги по двамина прѣдъ лице-то си, во всякой градъ и мѣсто дѣто имаше самъ той да иде.

2. И казуваше имъ : Жътва-та е много, а работници-тъ малко ; за това молѣте ся на Господарь-тъ на жътвѣ-тъ, да извади работници на жътвѣ-тъ си.

3. Идѣте ; ето азъ вы проваждамъ като агнета въ срѣдъ вълцы :

4. Не носѣте ни кесіѣ, ни тържикъ, нито обуща, и никого въ пѣть-тъ не поздравявайте.

Ѣ. ВЪ ОНЫЖЕ ЁЩЕ ДОМЪ ВНИДЕТЕ, ПЕРВѢ ГЛАГОЛІТЕ: МІРЪ ДОМЪ СЕМЪ.

Б. И ЁЩЕ ОУЖЕ БѢДЕТЪ ТЪ СЫНЪ МІРА, ПОЧИЕТЪ НА НЕМЪ МІРЪ ВАШЪ: ЁЩЕ ЛИ ЖЕ НИ, КЪ ВАМЪ ВОЗВРАТИТСА.

З. ВЪ ТОМЪ ЖЕ ДОМѢ ПРЕБЫВАЙТЕ, ПІДЪЩЕ И ПІЮЩЕ, ПѢЖЕ СѢТЬ ОУ НИХЪ: ДОСТОИНЪ КО ЁСТЬ ДѢЛАТЕЛЬ МЗДЫ СВОЕА: НЕ ПРЕХОДИТЕ ИЗЪ ДОМЪ ВЪ ДОМЪ.

И. И ВЪ ОНЫЖЕ ЁЩЕ ГРАДЪ ВХОДИТЕ, И ПРИЕМЛЮТЪ ВЪ, ПІДІТЕ ПРЕДЛАГАЕМАА ВАМЪ:

Д. И ИСЦѢЛИТЕ НЕДѢЖНЫА, ИЖЕ СѢТЬ ВЪ НЕМЪ, И ГЛАГОЛІТЕ ИМЪ: ПРИКЛИЖИСА НА ВЪ ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

І. И ВЪ ОНЫЖЕ ЁЩЕ ГРАДЪ ВХОДИТЕ, И НЕ ПРИЕМЛЮТЪ ВАСЪ, ИЗШЕДШЕ НА РАСПѢТІА ЕГѢ, РЦЫТЕ:

АІ. И ПРАХЪ ПРИЛѢПШІЙ НАМЪ Ѡ ГРАДА ВАШЕГѢ, ѠТРАСЛЕМЪ ВАМЪ. ОБАЧЕ СІЕ ВѢДИТЕ, ПѢКѢ ПРИКЛИЖИСА НА ВЪ ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

БІ. ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ПѢКѢ СОДОМЛАННУМЪ ВЪ ДЕНЬ ТОЙ ѠРАДНѢ БѢДЕТЪ, НЕЖЕ ГРАДЪ ТОМЪ.

ГІ. ГОРЕ ТЕБѢ ХОРАЗІНЕ, ГОРЕ ТЕБѢ ВІЛОСАІДО: ПѢКѢ ЁЩЕ ВЪ ТУРКѢ И СІДѢНѢ ВЪША СІЛЫ БЫЛИ БЫВШЫА ВЪ ВАСЪ, ДРЕВЛЕ ОУЖЕ ВО ВРЕТНИЦИ И ПЕНЕЛѢ СЕДѢЩЕ ПОКААЛІСА ВЪША.

ДІ. ОБАЧЕ ТУРСѢ И СІДѢНѢ ѠРАДНѢ БѢДЕТЪ НА СЕДѢ, НЕЖЕ ВАМЪ.

ЕІ. И ТЫ, КАПЕРНАѢМЕ, ИЖЕ ДО НѢСЪ ВОЗНЕСЫИСА, ДО АДА НИЗВЕДЕШИСА.

БІ. ГЛАШААИ ВАСЪ, МЕНЕ СЛѢШАЕТЪ: И ѠМЕТѢАИСА ВАСЪ, МЕНЕ ѠМЕТѢЕТСА: ѠМЕТѢАИСА ЖЕ МЕНЕ, ѠМЕТѢЕТСА ПОСЛАВШАГѢ МА.

ЗІ. ВОЗВРАТИШАСА ЖЕ СЕДМЪДЕСАТЪ СЪ РАДОСТІЮ, ГЛАГОЛЮЩЕ: ГДН, И БѢСИ ПОВИНЮТСА НАМЪ Ѡ ИМЕНИ ТВОЕМЪ.

ИІ. РЕЧЕ ЖЕ ИМЪ: ВІДѢХЪ САТАНЪ ПѢКѢ МОЛНІЮ СЪ НЕБЕСЕ СПАДША.

5. И въ който кѣщъ влѣзвате, първомъ казувайте ; Миръ на тойзи домъ.

6. И ако бѣде тамъ сынъ-тъ на миръ, ще почини на него вашій-тъ миръ ; ако ли не, ще ся повърне на васъ.

7. И въ тѣхъ кѣщъ сѣдѣте, и яждте и пійте *косто има у тѣхъ* ; защото работникъ-тъ е достоинъ за своиѣ-тъ заплатѣ ; недѣйте ся прѣмѣстя изъ кѣщъ въ кѣщъ.

8. И въ който градъ влѣзвате и вы прїимать, яждте косто ви прѣдлагать :

9. И исцѣлявайте болны-тъ които сѣ въ него, и казувайте имъ : Наближило вы е царство-то Божіе.

10. А въ който градъ влѣзвате, и не вы прїимать, кога излѣзвате на *главы-тъ* му улицы, речѣте :

11. И прахъ-тъ, който е полѣпнѣлъ по насъ отъ градъ-тъ ви, отръсвамы ви *го* ; но това да знаете, че вы е наближило царство-то Божіе.

12. Казувамъ ви, че въ онзи день по леко ще бѣде *наказаніе-то* на Содомъ, нежели на тойзи градъ.

13. Горко тебѣ, Хоразине, горко тебѣ, Внѣсаидо ; защото ако да бѣхъ были въ Тиръ и Сидонъ бывши-тъ между васъ чудеса, отдавна бы ся покаяли, сѣдяще въ вретѣще и пепелъ.

14. Но на сѣдъ-тъ по леко ще бѣде на Тиръ и на Сидонъ, нежели на васъ.

15. И ты, Капернауме, който си ся възвысиль до небеса, до ада ще ся смѣкнешъ.

16. Който слуша васъ мене слуша ; и който ся отмѣта отъ васъ, отъ мене ся отмѣта ; а който ся отмѣта отъ мене, отмѣта ся отъ тогози който мя е проводиль.

17. И върнахъ ся седмдесеть-тъ съ радость, и казувахъ : Господи, съ твое-то име и бѣсове-тъ ся покорявать намъ.

18. А той имъ рече : Видѣхъ Сатанъ че паднѣ като свѣтканица отъ небе-то.

ѿі. СѢ ДАЮ ВАМЪ ВЛАСТЬ НАСТѢПАТИ НА ЗМІЮ, ѿ НА СКОРПИЮ, ѿ НА ВСЮ СІЛѢ ВРАЖІЮ : ѿ НИЧЕСОЖЕ ВАШЪ ВРЕДИТЪ.

ѿк. ОБАЧЕ ѿ СЕМЪ НЕ РАДШЕТЕСЯ, ІАКЪ ДѢСИ ВАМЪ ПОВНИЮТСЯ : РАДШЕТЕСЯ ЖЕ, ІАКЪ ИМЕНА ВАША НАПИСАНА СЪТЪ НА НЕБѢСЪХЪ.

ѿл. ИЗ ТОЙ ЧАСЪ ВОЗРАДОВАСЯ ДѢХОМЪ ІІСЪ, ѿ РЕЧЕ : ИСПОВѢДАЮТСЯ, ОЧЕ, ГДН НЕСЕ ѿ ЗЕМЛИ, ІАКЪ ОУТАИЛЪ ЕСИ СІА ѿ ПРЕМЪДНЫХЪ ѿ РАЗУМНЫХЪ, ѿ ѾКРЫЛЪ ЕСИ ТА МЛНЦЕМЪ. ЕИ ОЧЕ, ІАКЪ ТАКЪ БЫСТЬ БЛГОВОЛЕНІЕ ПРЕДЪ ТОВАЮ.

ѿм. [И ѾБРАЩАСЯ КО ОУЧЕНИКѢМЪ, РЕЧЕ :] ВСА МИѢ ПРЕДАНА БЫША ѿ ОЦА МОЕГѢ : ѿ НИКТѢЖЕ ВѢСТЬ, КТО ЕСТЬ СІЪ, ТОКМЪ ОЦЪ : ѿ КТО ЕСТЬ ОЦЪ, ТОКМЪ СІЪ, ѿ ЕМЪЖЕ АЩЕ ХОЩЕТЪ СІЪ ѾКРЫТИ.

ѿн. И ѾБРАЩАСЯ КО ОУЧЕНИКѢМЪ, ЕДИНЪ РЕЧЕ : БЛЖЕНИ ОЧИ ВІДАЮЩІИ, ІАЖЕ ВІДИТЕ.

ѿд. ГЛАГОЛЮ КО ВАМЪ, ІАКЪ МНОЗИ ПРѢРОЦЫ ѿ ЦРІЕ ВОСХОТѢША ВІДѢТИ, ІАЖЕ ВЫ ВІДИТЕ, ѿ НЕ ВІДѢША : ѿ СЛЫШАТИ, ІАЖЕ СЛЫШИТЕ, ѿ НЕ СЛЫШАША.

ѿе. И СЕ ЗАКОННИКЪ ИѢКІЙ ВОСТА, ИСКЪШАА ЕГО, ѿ ГЛГОЛА : ОУЧТАЮ, ЧТО СОТВОРИВЪ ЖИВОТЪ ВѢЧНЫЙ НАСЛѢДЮ ;

ѿс. ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НЕМЪ : ВЪ ЗАКОНѢ ЧТО ПИСАНО ЕСТЬ ; КАКЪ ЧТЕШИ ;

ѿз. ОНЪ ЖЕ ѾВѢЩАВЪ РЕЧЕ : ВОЗЛЮБИШИ ГДА БГА ТВОЕГО ѿ ВСЕГѢ СЕРДЦА ТВОЕГѢ, ѿ ѿ ВСЕА ДѢШИ ТВОЕА, ѿ ВСЕЮ КРѢПОСТІЮ ТВОЕЮ, ѿ ВСѢМЪ ПОМЫШЛЕНІЕМЪ ТВОИМЪ : ѿ БЛИЖНЯГО СВОЕГО, ІАКЪ САМЪ СЕБЕ.

ѿи. РЕЧЕ ЖЕ ЕМЪ : ПРАВЪ ѾВѢЩАЛЪ ЕСИ : СІЕ СОТВОРИ, ѿ ЖИВЪ БѢДЕШИ.

ѿо. ОНЪ ЖЕ ХОТА ѾПРАВДИТИСЯ САМЪ, РЕЧЕ КО ІІСЪ : ѿ КТО ЕСТЬ БЛИЖНИЙ МОЙ ;

ѿ. ѾВѢЩАВЪ ЖЕ ІІСЪ РЕЧЕ : ЧЕЛОВѢКЪ ИѢКІЙ СЪХОДАШЕ ѿ ІЕРУСАЛМА КО ІЕРІХѢ, ѿ ВЪ РАЗБОЙНИКИ ВПАДЕ, ИЖЕ СОВЛЕКШЕ ЕГО, ѿ ІЗЪВЫ ВОЗЛОЖШЕ ѾНДОША, ѾСТАВШЕ ЕДВА ЖІВА СЪЩА.

19. Ето, давамъ ви власть да настѣпувате на змѣи и на скорпиѣ, и надъ всякъ силѣ вражіѣ; и нищо нѣма да ви повреди.

20. Но на това не дѣйте ся радува, че духове-тъ ся покоряватъ вамъ; а радуйте ся повече, защото имена-та ваши сѣ написаны на небеса.

21. Въ тойзи часъ възрадува ся духомъ Исусъ, и рече: Благодарѣ ти, Отче, Господи на небе-то и на земѣ-тъ, че си утаилъ това отъ мудры и разумны, и открылъ си го на младенцы; ей, Отче, защото така бы угодно прѣдъ тебе.

22. Всичко ми е прѣдано отъ Отца ми; и освѣтъ Отца никой *другъ* не знае кой е Сынъ-тъ, и кой е Отецъ *никой другъ* не знае тъкмо Сынъ-тъ, и *онзи*, комуто бы рачилъ Сынъ-тъ да го открие.

23. Обърна ся послѣ особно къмъ ученицы-тъ, и рече: Блажены очи-тъ, които виждатъ това което вы видите.

24. Защото ви казувамъ, че мнозина пророци и царѣ пожелахъ да видятъ това което вы виждате, и не видѣхъ, и да чуѣтъ това що чувате, и не сѣ чули.

25. И ето, нѣкой законникъ станъ да го испитува, и казуваше: Учителю, какво да правѣ за да наслѣдѣ животъ вѣчный?

26. А той му рече: Въ законъ-тъ що е писано? какъ четешъ?

27. И той отговори, и рече: Да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, и съсъ всичкѣ-тъ си душѣ, и съсъ всичкѣ-тъ си силѣ, и съсъ всякъ-тъ си умъ, и ближняго твоего както самага себе си.

28. И рече му: Право си отвѣщаль; това прави и ще бѣдешъ живъ.

29. Но той понеже искаше да оправдае себе си, рече Исусу: И кой е ближній мой?

30. *На това* отговори Исусъ и рече: Человѣкъ нѣкой слѣзуваше отъ Іерусалимъ въ Іерихонъ, и налѣтъ на разбойницы, които като го обрахъ и наранихъ, отидохъ си и го оставихъ полумъртъвъ.

ѿа. По сѣчаю же свѣщенникъ нѣкій сѡхжадаше пѣтѣмъ тѣмъ, ѿ видѣвъ ѣго, мимоиде.

ѿв. Такожде же ѿ левітъ, бывъ на томъ мѣстѣ, пришедъ ѿ видѣвъ, мимоиде.

ѿг. Самарянинъ же нѣкто градый, прїиде наѿ него, ѿ видѣвъ ѣго, милосѣрдова :

ѿд. ѿ пристѣпѣ ѡбвѣзѣ стрѣпы ѣгѡ, возниваѣ маѣло ѿ вїно : всадивъ же ѣго на своѣ скѡтъ, приведе ѣго въ гостиницу, ѿ приѣжа ѣмѡ.

ѿе. ѿ настрїѣ ѿшѣдъ, ѿзѣмъ двѣ сребреника, даде гостинникъ, ѿ рече ѣмѡ : приѣжи ѣмѡ : ѿ, ѣже ѿше прїнжаниѣши, ѿзъ, ѣгда возвращѣса, воздаѣмъ ти.

ѿз. Ктѡ оубѡ ѿ тѣхъ трїѣхъ ближнїи минѣтисѣ быти впадшемъ въ разбѡйники ;

ѿз. Оныхъ же рече : сотвори выѣ милость съ нимъ. рече же ѣмѡ їисъ : їди, ѿ ты твори такожде.

ѿи. Бысть же ходѣщимъ їмъ, ѿ самъ вниде въ весь нѣксю : жена же нѣкаѣ їменемъ Марѡ прїѣтъ ѣго въ домъ своѣ.

ѿо. ѿ сестрѣ ѣи вѣ, парнѣемаѣ Марїѣ, їѣже ѿ сѣдши при ногѣ їисовѣ, слышаше слово ѣгѡ.

ѿи. Марѡ же молаше ѡ мнозѣ слѣжѣѣ : стѣвши же рече : Гдїи, не врежѣши ли, їѣкѡ сестрѣ моѣ ѣдинѣ маѣ ѡстѣви слѣжити ; рцѣ оубѡ ѣи, да ми помѡжетъ.

ѿа. Ѣвѣнѣвъ же їисъ рече ѣи : Марѡ, Марѡ, печѣшисѣ ѿ молавши ѡ мнозѣ :

ѿв. Ѣдино же ѣсть на потребѣ. Марїѣ же благѡ часть ѿзѣрѣ, їѣже не ѡимѣтсѣ ѡ неѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. ѿ бысть внигда быти ѣмѡ на мѣстѣ нѣкоемъ молашѣса, ѿ їѣкѡ престѣ, рече нѣкій ѡ оученикъ ѣгѡ къ немѡ : Гдїи, насчїи ны молитисѣ, їѣкоже ѿ їѡаннѣ насчїи оученики своѣ.

31. А по случаю нѣкой си священникъ слѣзоваше по него пѣтъ : и като го видѣ, минѣ отъ срѣщѣ и заминѣ.

32. Подобно и Левитъ нѣкой, като стигнѣ на това мѣсто, дойде, видѣ, минѣ отъ срѣщѣ и заминѣ.

33. Но единъ Самарянинъ като пѣтуваше, дойде до него, и като го видѣ смилъ ся,

34. И пристѣпи та прѣвѣрза раны-тѣ му, като възливаше масло и вино ; послѣ го въскачи на добытъкъ-тѣ си, та го занесе въ гостинницѣ-тѣ, и пригоди му.

35. И на утрѣшній-тѣ день когато си походяше, извади та даде два динарія гостиннику, и рече му : Пригодявай му : и каквото повече иждивишь, азъ на връщаніе ще ти платѣ.

36. И тѣй отъ тѣзи трима-та кой ти ся вижда да е былъ ближенъ на испадѣмый-тѣ въ разбойницы-тѣ ?

37. А той рече : Тойзи който му сторъ милость. Тогдазъ Иисусъ му рече : Иди и ты така прави.

38. И въ отиваніе-то имъ влѣзе Иисусъ въ нѣкое село : и жена нѣкой си на име Марѣа, пріѣ го у домъ-тѣ си.

39. И тя имаше сестрѣ нарицаемѣ Маріѣ, която бѣ сѣдѣла до позѣ-тѣ Иисусовы, и слушаше слово-то негово.

40. А Марѣа ся мѣлваше за много-то слугуваніе ; и застанѣ та рече : Господи, не брежишь ли, че сестра ми мя остави самѣ да слугувамъ ? речи ѣ прочее да ми помогне.

41. Отговори Иисусъ, и рече ѣ : Марѣо, Марѣо, грижишь ся и мѣлвишь ся за много нѣща :

42. Но едно е потрѣбно : А Маріѣ избра добръ-тѣ часть, която нѣма да ся отъмне отъ неѣ.

ГЛАВА 11.

1. И когато бѣ той на едно мѣсто та ся моляше, като прѣстанѣ, рече му нѣкой си отъ ученицы-тѣ му : Господи, научи ны да ся молимъ, както и Іоаннѣ е научилъ ученицы-тѣ си.

Б. Рече же ѿмъ: ѿгда молишася, глаголюще: Оуди насъ, иже на небесахъ, да святишася ѿмъ твою: да приидетъ царство твое: да вѣдетъ воля твоя, ѿкъ на небесахъ, и на земли:

Г. Хлѣбъ нашъ насущный подавай намъ на всякъ день:

Д. И остави намъ грѣхъ нашъ, яко и сами оставляемъ всякому должнику нашему: и не введи насъ во искушение, но избави насъ ѿ лукаваго.

Е. И рече къ нимъ: кто ѿ васъ имать друга, и идетъ къ нему въ полънощи, и речетъ ему: друге, даждь ми взайма три хлѣбы:

Б. Понеже другъ прииде съ пѣти къ нему, и не имамъ чему предложить ему:

З. И той извѣсть ѿвѣщава речетъ: не твори ми труда: оуже двери затворены сѣтъ, и дѣти мои со мною на ложихъ сѣтъ: и не могу вставъ дати тебѣ.

И. Глаголю же вамъ: ѿче и не дастъ ему вставъ, зане другъ ему есть: но за безочество его, вставъ дастъ ему, елика требуетъ.

К. И азъ вамъ глаголю: просите, и дастъ вамъ: ищите, и вѣрзаетъ: толцыте, и вѣрзетъ вамъ.

Г. Всякъ бо просаи приимлетъ: и ищай вѣрзаетъ: и толкшася вѣрзетъ.

41. Котораго же васъ Отецъ воспроситъ сихъ хлѣба, егда камень подастъ ему; или рыбы, егда въ рыбы мѣсто змѣю подастъ ему;

В. Или ѿче попроситъ ианица, егда подастъ ему скорпию;

Г. ѿче оуко вы снѣ сѣше, оумѣете давати блага давати чадомъ вашимъ: кольми паче Оуди, иже съ небесъ, дастъ Дѣхъ сѣго просающимъ оу него.

Д. И бѣ изгнанъ бѣса, и той бѣ имъ: бысть же бѣсъ изшедъ, проглагола имъ: и дивишася народи.

Е. Ицыи же ѿ нихъ рѣша: ѿ велезельа князѣ бѣсовъ стѣмъ изгонитъ бѣсы.

2. А *той* имъ рече: Когато ся молите думайте: Отче нашъ, който си на небеса, да ся святи име-то твое, да дойде царство-то твое, да бжде воля-та твоя, както на небе-то, така и на земѣ-тъ;

3. Хлѣбъ-тъ нашъ насѣщный давай ни го всякой день:

4. И прости ни грѣхове-тъ ни; защото и ный прощаваме на всякой нашъ длѣжникъ; и не въведи насъ въ искушеніе, но избави насъ отъ лукаваго.

5. И рече имъ: Кой отъ васъ ако бы ималъ пріятель, и отиде при него по срѣдъ нощь, и му каже: Друге, дай ми на заемъ три хлѣба;

6. Понеже единъ пріятель ми дойде отъ пѣтъ, и пѣмамъ какво да сложъ прѣдъ него:

7. А той да отговори извѣтрѣ и да каже: Не дѣй ми досажда; врата-та сѣ вече затворены, и дѣца-та ми сѣ на легло-то съ мене, не можъ да станѣ да ти дамъ.

8. Казувамъ ви: Че ако не стане да му даде защото му е пріятель, то поне за неговѣ-тъ безочливость ще стане и ще му даде колкото му трѣбува.

9. И азъ ви казувамъ: Ищѣте и ще ви ся даде; търсѣте и ще намерите; хлопайте и ще ви ся отвори.

10. Защото всякой който ище прѣима; и който търси намира; и който хлопа, ще му ся отвори.

11. И отъ васъ кой е тойзи баща, щото ако му поище сынъ му хлѣбъ, а той да му даде камъкъ? Или *ако му поище* рыбъ, намѣсто рыбъ змѣѣ ли ще му даде?

12. Или ако бы понскалъ яйце, да ли скорпіѣ ще му даде?

13. И тѣй когато вы, лукави както сте, знаете да давате добры даванія на чада-та си; колко повече Отецъ небесный ще даде Духа Святаго на онѣзи които просятъ отъ него.

14. И испѣждаше одного бѣса който бѣше нѣмъ; и като излѣзе бѣсъ-тъ, проговори нѣмый-тъ, и почуди ся народъ-тъ.

15. А нѣкон отъ тѣхъ рекохъ: Чрѣзъ Веелзевула князя на бѣсове-тъ испѣжда бѣсове-тъ.

ѿ. Др҃зѣи же ѿск҃зшающе, знаменїа ѿ негѡ ѿск҃ах҃с сѧ нѣсѣ.

ѿ. О҃нз же вѣдый помышленїа ѿх҃з, рече ѿмз: всако цр҃тво само въз себѣ раздѣлаасѧ зап҃сстѣтз: ѿ домз на домз, падаетз.

ѿ. И҃же же ѿ сатана самз въз себѣ раздѣлїсѧ, какѡ ста-нетз царство ѿгѡ; ѿкоже глаголете, ѡ веелзевѣлѣ ѿгонѧща ма бѣсы.

ѿ. И҃же же ѿз ѡ веелзевѣлѣ ѿгоню бѣсы, сынове ваши ѡ комз ѿгонятз; сегѡ ради тїи вѣдѣтз вамз сѧдїи.

ѿ. И҃же ли же ѡ перстѣ Бж҃їи ѿгоню бѣсы, оубо постиже на васз царствїе Бж҃їе.

ѿ. Егда крѣпкій воуор҃жївсѧ хранїтз своѧ двѡрз, во смиренїи сѣтъ ѿмѣнїа ѿгѡ:

ѿ. Егда же крѣплѣи ѿгѡ нашедз побѣдитз ѿгѡ, все о҃р҃жїе ѿгѡ возметз, на неже оуповаше, ѿ корысть ѿгѡ раз-деетз.

ѿ. И҃же нѣсть со мною, на ма ѣсть: ѿ ѿже не собирѣтз со мною, расточѣтз.

ѿ. Егда же нечїстый дѣхз ѿзыдетз ѡ члѣвѣка, прехѡдитз сквозѣ безвѣднаѧ мѣста, ѿца покая: ѿ не ѡбрѣтаѧ, глаголетз: возвращсѧ въз домз мой, ѡнѡдѣже ѿзыдохз.

ѿ. И҃ пришедз ѡбрѣщетз ѿ пометѣнз ѿ оукрашенз.

ѿ. Тогда ѿдетз ѿ поїметз седмѣ др҃гїхз дѣхѡвз гор-шихз себѣ, ѿ вшедше живѣтз тѣ: ѿ бывають послѣднѧ члѣвѣкз томѣ гвѣрша первыхз.

ѿ. Бѣсть же егда глаголаше сїѧ, воздвїгши нѣкаѧ женѧ гласз ѡ народа, рече ѿмѣ: бл҃жено чрѣво носївшее тѧ, ѿ сосца, ѿже ѣси сїѧ.

ѿ. О҃нз же рече: тѣмже оубо бл҃женнїи слышавшїи слово Бж҃їе, ѿ хранѧщїи ѣ.

ѿ. Нарѡдѡмз же собираюущымсѧ начѧтз гл҃ати: родз сїи

16. А други, искушающе го искахъ отъ него знаменіе отъ небе-то.

17. Но той като знаяше помыслы-тъ имъ, рече имъ: Всяко царство раздѣлено противъ себе си заустѣва, и домъ *раздѣленъ* противъ себе си пада.

18. *Тѣй* и сатана ако ся раздѣли самъ си противъ себе си, какъ ще устои царство-то му? понеже казувате че азъ изгонявамъ бѣсове-тъ чрѣзъ Веелзевула.

19. И ако азъ изгонявамъ бѣсове-тъ чрѣзъ Веелзевула, сынове-тъ ви чрѣзъ кого ги изгоняватъ? За това тѣ ще ви бѣдѣтъ сѣдници.

20. Ако ли азъ съ Божій пѣръстъ изгонявамъ бѣсове-тъ, то е настигнало на васъ царство-то Божіе.

21. Когато крѣпкій-тъ оборъженъ варди дворъ-тъ си, имѣніе-то му е въ безопасность.

22. Но когато по крѣпкій-тъ отъ него нападне та го побѣди, зема му всеоръжіе-то на което ся е надѣялъ, и расподѣля неговъ-тъ обиръ.

23. Който не е съ мене, противъ мене е, и който не събира заедно съ мене, той распылява.

24. Когато нечистый-тъ духъ излѣзе изъ чловѣка, обхожда по безводны мѣста и търси спокойствіе; и като не намѣри, казува: Да ся завърнѣ въ домъ-тъ си отъ дѣто излѣзохъ.

25. И като дойде намѣрва го пометенъ и украсенъ.

26. Тогазъ отхожда и зема съ него си други седмъ духове, отъ себе си по лукавы, и влѣзватъ и живѣятъ тамъ; и сетно-то състояніе на оногось чловѣка бива по лошо отъ първо-то.

27. И когато той говоряше това, една жена отъ народа въздигна гласъ и рече му: Блажена утроба-та която тя е носила, и съсци-тъ, които си сукать.

28. А той рече: Още по блажени сѣ които слушатъ слово-то Божіе и го пазятъ.

29. А когато ся събираше народъ-тъ, наченъ да говори: Тойзи

ЛЖАВЪ ЖЕсть: ЗНАМЕНІА ИЩЕТЪ, И ЗНАМЕНІЕ НЕ ДАСТСА ЕМУ, ТОКМУ ЗНАМЕНІЕ ІВНЫ ПРОРОКА.

Л. ИЖЕ КО БЫСТЬ ІВНА ЗНАМЕНІЕ ИІНЕВІТМУХЪ, ТАКЪ ВЪДЕТЪ И СІИХЪ ЧЛВЧЕСКІИ РОДЪ СЕМЪ.

ЛА. ПРИЦА ЮЖСКАА ВОСТАНЕТЪ НА СЪДЪ СЪ МЪЖИ РОДА СЕГНЪ, И ВЪСЪДАНТЪ ИХЪ: ІАКЪ ПРИДЕ ВЪ КОНЕЦЪ ЗЕМЛИ СЛЫШАТИ ПРЕМЪДРОСТЬ СОЛОМОНОВЪ: И СЕ МНОЖАЕ СОЛОМОНА ЗАБЪ.

ЛВ. МЪЖІЕ ИІНЕВІТСТІИ ВОСТАНУТЪ НА СЪДЪ СЪ РОДОМЪ СІИМЪ, И ВЪСЪДАТЪ И: ІАКЪ ПОКАШАСА ПРОПОВѢДІЮ ІВНИНОЮ: И СЕ МНОЖАЕ ІВНЫ ЗАБЪ.

ЛГ. ИИКОЖЕ (ОУКЪ) СВѢТІЛЬНИКА ВЖЕГЪ, ВЪ СКРОВѢ ПОЛАГАЕТЪ, НИ ПОДЪ СПЪДОМЪ, НО НА СВѢЩНИЦѢ, ДА ВХОДЯЩІИ СВѢТЪ ВІДАТЪ.

ЛД. СВѢТІЛЬНИКЪ ТѢЛО ЖЕсть ОКО: ЕГДА ОУБО ОКО ТВОЕ ПРОСТО ВЪДЕТЪ, ВСЕ ТѢЛО ТВОЕ СВѢТЛО ВЪДЕТЪ: ЕГДА ЖЕ ЛЖАВО ВЪДЕТЪ, И ТѢЛО ТВОЕ ТЕМНО.

ЛЕ. ПАЮДИ ОУБО, ЕДА СВѢТЪ, ИЖЕ ВЪ ТЕБѢ, ТМА ЖЕсть:

ЛВ. ИЩЕ КО ТѢЛО ТВОЕ ВСЕ СВѢТЛО, НЕ ИМЫИ ИЖКІА ЧАСТИ ТЕМНЫ: ВЪДЕТЪ СВѢТЛО ВСЕ, ІАКЪЖЕ, ЕГДА СВѢТІЛЬНИКЪ ВЛИСТАНИЕМЪ ПРОСВѢЩАЕТЪ ТА.

ЛЗ. ЕГДА ЖЕ ГЛГОЛАШЕ, МОЛАШЕ ЕГО ФАРИСЕЙ ИЖКІИ, ДА ВЪБѢДЕТЪ ОУ НЕГНЪ: ВШЕДЪ ЖЕ ВОЗЛЕЖЕ.

ЛН. ФАРИСЕЙ ЖЕ ВІДѢВЪ ДИВІСА, ІАКЪ НЕ ПРЕЖДЕ КРЕСТИСА ПРЕЖДЕ ОБѢДА.

ЛО. РЕЧЕ ЖЕ ГДЪ КЪ НЕМЪ: НЫНѢ ВЪ ФАРИСЕЕ ВНЕШНАА СГЛАНИЦА И КЛОДА ИЩИЩАЕТЕ, ВНУТРЕННЕЕ ЖЕ ВАШЕ ПОЛНО ГРАБЛЕНІА ЖЕсть И ЛЖАВСТВА.

ЛМ. ПЕЗЪМИИ, НЕ ИЖЕ ЛИ СОТВОРИ ВНЕШНЕЕ, И ВНУТРЕННЕЕ СОТВОРИАХЪ ЖЕсть;

ЛМ. ОБАЧЕ ВЪ СЪЩИХЪ ДАДИТЕ МИЛОСТЫНЮ: И СЕ ВСА ЧІСТА ВАМЪ ВЪДЕТЪ.

родъ е лукавъ; знаменіе ище, и *друго* знаменіе нѣма да му ся даде, освѣтъ знаменіе-то на пророка Іонѣ.

30. Защото както Іона станѣ знаменіе на Ниневійцы-тѣ, така ще и Сынъ челоѣческій на тойзи родъ *знаменіе* да бѣде.

31. Царица-та Южна ще вѣстане на сѣдѣ-тѣ съ челоѣцы-тѣ на тойзи родъ, и ще ги осѣди; защото отъ краища-та на земѣ-тѣ дойде да чуе мѣдрость-тѣ Соломоновѣ; и ето тука е повече отъ Соломона.

32. Мѣжіе-тѣ Ниневійскы ще вѣстанѣтъ на сѣдѣ-тѣ съ тойзи родъ, и ще го осѣдятъ; защото тѣ ся покаяхѣ чрѣзъ Іоновѣ-тѣ проповѣдъ; и ето, тука е повече отъ Іонѣ.

33. И никой не запалѣ свѣщъ да ѣхъ турн на скрышно мѣсто, нито подъ шиникъ, но на свѣтилникъ, за да виждатъ свѣтеніе-то конто влѣзуватъ.

34. Свѣтило на тѣло-то е око-то: и тѣй кога е око-то ти чисто, и всичко-то твое тѣло е освѣтлено, а кога е лукаво, и тѣло-то ти е тъмно.

35. За то внимавай да не бы видѣлиа-та която е въ тебе да е тъминна.

36. Ако прочее всичко-то твое тѣло е освѣтлено, и нѣма нѣкоѣхъ тъмнѣ часть, то ще всичко освѣтлено да бѣде, както кога тя свѣтило-то освѣтѣва съсь сіяніе-то си.

37. И като говорѣше *това*, нѣкой си Фарисей го умоляваше да обѣдува въ неговѣ-тѣ домѣ, и той влѣзе и сѣднѣ на трапезѣ-тѣ.

38. А Фарисей-тѣ като го видѣ че не ся омы прѣди яденіе-то, почуди ся.

39. И Господъ му рече: Сега вы Фарисей-тѣ въишно-то на чашѣ-тѣ и на паницѣ-тѣ очистѣте; а вътрѣшно-то ви е пълно съ грабежъ и лукавство.

40. Безумни! тойзи който е направилъ въишно-то, не е ли направилъ и вътрѣшно-то?

41. Но отъ това що имате дайте милостынѣ, и ето всичко ще бѣде за васъ чисто.

11в. Но гóре вáмз фáрїсéвмз, іáкв ѱдесáтствэте ѱ мáтвмы і пигáна і всáкaгw сéлїа, і мнмoxóдите сáдз і лyкóвь Бжїю : сїá подoвáше сотворїти, і Оñтхз не ѱстá-влáти.

11г. Гóре вáмз фáрїсéвмз, іáкв лóвнте предсѣдáнїа нa сóмнїшехз, і цѣловáнїа нa тóржнїшехз.

11д. Гóре вáмз кнїжницы і фáрїсéе лицемѣри, іáкв ёстє іáкв грóби невѣдомн, і члвѣцы хoдáщїи верхс не вѣдáтз.

11е. Ծвѣщáвз же нѣкїи ѱ закóнниккз речє ёмс : Оу́чнтелю, сїá гáгóла і нáмз досáждáешн.

11с. Оñз же речє : і вáмз закóнникквмз гóре, іáкв нaклáдáете нa чeлoвѣкн брeмeнá не оудóбъ носїма, і сáмн ёдїнѣмз пёрстoмз вáшнмз не прїкасáетecя брeмeнёмз.

11з. Гóре вáмз, іáкв зїждeтe грóбы прорóккз, о́цы же вáшн їзбїшa їхз.

11и. Оўко свнѣтельствэте і сoблaгoвoлнтє дѣлóвмз о́цз вáшнхз : іáкв тїи оўкв їзбїшa їхз, вы же зїждeтe їхз грóбы.

11o. Сегw рáдн і прeмáдрoсть Бжїа речє : послò вх нїхз пѣрóкн і áплы, і ѱ нїхз оўбїóтз і їзжeнsтз :

ii. Дa взыщeтcя крóвь всѣхз прорóккз, прoлнвáемaя ѱ слoжєнїа мїра, ѱ рóдa сегw,

iiа. Ծ крóвe Явeлa, дáжe дo крóвe Зaxáрїи пoгнѣшaгw мeждс о́лтарёмз і хрáмoмз. Ёй, гáгóлю вáмз, взыщeтcя ѱ рóдa сегw.

iiв. Гóре вáмз закóнникквмз, іáкв взáстє клóчь разсѣ-нїа : сáмн не вннóстє, і вхoдáщымз вoзбрaнїстє.

iiг. Гáгóлющс же ёмс сїá кз нїмз, нaчáшa кнїжницы і фáрїсéе вѣднѣ гнѣвaтнcя нáнь, і прeстáтн ёгò ѱ мнóзѣ,

iiд. Лáлющє ёгò, їщсщє оўлoвїтн нѣчтo ѱ оўстз ёгw, дa нáнь вoзглáгóлютз.

42. Но горко на васъ Фарисен-тъ, защото давате десетъкъ отъ мятвъ-тъ, отъ рутъ-тъ и отъ всяко зеліе, и небрежите сѣдѣ-тъ и любовь-тъ Божіѣ. Това трѣбаше да правите, и онова да не оставате.

43. Горко вамъ Фарисен, защото обычате прѣдсѣданія-та въ съборища-та и поздравенія-та въ пазары-тъ.

44. Горко вамъ, книжници и Фарисен, лицемѣри, защото сте като гробове които не личатъ, и человекѣ-тъ които ходятъ отгорѣ не знайтъ.

45. И отговорѣ нѣкой отъ законници-тъ и рече му: Учителю, това като казувашъ и насъ коришь.

46. А той рече: Горко и на васъ законници-тъ, защото натоваряте на человекѣ-тъ бремена тежки за носаніе, и вы нито съ единъ пѣръстъ не ся допирате до бремена-та.

47. Горко вамъ, защото зидате памятници-тъ на пророцы-тъ, а баци-тъ ви ги убихъ.

48. И тѣй свидѣлствувате и вы и сонзволювате на дѣла-та на баци-тъ си; защото тѣ ги убихъ, а вы имъ памятници-тъ зидате;

49. За това и прѣмудрость-та Божія рече: Ще имъ проводѣхъ пророцы и апостолы, и отъ тѣхъ ще убійтъ и изгонятъ;

50. За да ся придири отъ тойзи родъ кръвъ-та на всичкы-тъ пророцы, която е проливана отъ какъ ся е свѣтъ-тъ сѣздалъ,

51. Отъ кръвъ-тъ на Авеля, до кръвъ-тъ на Захаріѣ убитаго между олтарь-тъ и храмъ-тъ; ей, казувамъ ви, ще да ся придири отъ тойзи родъ.

52. Горко на васъ законници-тъ, защото зѣхте ключъ-тъ на знаніе-то; и сами не влѣзохте, а че и на тѣзи които щѣхъ да влѣзътъ възбраихте.

53. И когато имъ казуваше той това, книжници-тъ и Фарисен-тъ наченѣхъ твърдѣ да ся ярятъ и да изваждатъ изъ уста-та му отвѣты за много нѣща.

54. Като го причакувахъ, и търсахъ да уловятъ нѣщо отъ уста-та му, за да го обвинятъ.

ГЛАВА ЁІ.

А. О НИХЖЕ СОБРАВШЫМСЯ ТМАМЪ НАРОДА, ІАКЪ ПОПИРАТИ ДРУГА ДРУГА, НАЧАТЪ ГЛАГОЛАТИ ОУЧИМЪМЪ СВОИМЪ ПЕРВЪЕ: ВНИМАЙТЕ СЕБѢ О КВАСА ФАРИСЕЙСКА, ЕЖЕ ЕСТЬ ЛИЦЕМѢРІЕ.

Б. Ничтоже ко покровѣно есть, еже не ѡкрыется, и тайно, еже не оуразумѣется.

Г. Занѣ, елика во тмѣ рѣсте, во свѣтѣ оусмышатся: и еже ко оуцх глаголасте во храмѣхъ, проповѣстся на кровѣхъ.

Д. Глаголю же вамъ другомъ своимъ: не оубоитесь ѡ оубивающихъ тѣло, и потомъ не могущихъ лишить что сотворити.

Е. Сказю же вамъ, когѡ оубоитесь: оубоитесь имѡщимаго власть по оубіеніи, во реши въ дѣбрь Сгненисю: ѡи, глаголю вамъ, тогѡ оубоитесь.

Ж. Не пать ли птицъ цѣниѣтся пѣназема двѣма; и ни едина ѡ нихъ иѣсть забвѣна предъ Бгомъ:

З. Но и власи главы вашеа вси иѡзотѣни сѣтъ. не оубоитесь оуко: мнозѣхъ птицъ оуиши естѣ вы.

И. Глаголю же вамъ: всакъ, иже ѡше исповѣсть ма предъ человеки, и сѣхъ человѣческой исповѣсть егѡ предъ Англы Бжїими:

О. Я ѡвергїйся менѣ предъ человеки, ѡверженъ бѣдетъ предъ Англы Бжїими.

І. И всакъ, иже речѣтъ слово на сѣа человѣческаго, ѡставитсѣ емѡ: а на сѣаго Дха хѡлнвшемъ не ѡставитсѣ.

АІ. Егда же приведѣтъ вы на собѡрища и власти и владычества, не пецыѣтсѣ, какъ или что ѡвѣщаѣете, или что речѣте:

БІ. Стый ко Дхъ нагнѣтъ вы въ той часъ, іаже подобѣтъ реши.

ГЛАВА 12.

1. Между това като ся събрахъ много тысящи народъ, толкозъ щото едни други ся тѣпчахъ, наченъ да говори на ученицы-тѣ си: Найпърво пазѣте себе си отъ квасъ-тъ Фарисейскый, който е лицемѣрие.

2. *Защото* нѣма нищо покрито, което да ся не открие, и тайно, което да ся не знае.

3. За това колкото говорихте въ тѣмнинѣ, на видѣло ще ся чуетъ: и каквото сте казали на ухо въ скрышны-тѣ стан, отъ горѣ на покрывъ-тъ ще ся проповѣда.

4. А на васъ мои-тѣ пріятели казувамъ: Не бойте ся отъ тѣзи които убиватъ тѣло-то, и които слѣдъ това не могатъ повече нищо да направятъ.

5. Но ще ви обадѣтъ отъ кого да ся бонте; бойте ся отъ оногוזъ който слѣдъ убиваніе-то има власть да хвърли въ пекълъ-тъ; ей, казувамъ ви, отъ него да ся бонте.

6. Не ся ли продаватъ петъ врабчета за два ассарія? и ни едно отъ тѣхъ не е забравено прѣдъ Бога;

7. Но и косми-тѣ на главѣ-тъ ви всиѣкы-тѣ сѣ изброени. И така не бойте ся; вы сте отъ много врабчета по добри.

8. И пакъ ви казувамъ че всякой който мя исповѣда прѣдъ чловѣцы-тѣ, и Сынъ чловѣческый ще го исповѣда прѣдъ ангелы-тѣ Божіи.

9. А който ся отрече отъ мене прѣдъ чловѣцы-тѣ, отреченъ ще бѣде прѣдъ ангелы-тѣ Божіи.

10. И всякой що бы казалъ рѣчь на връхъ Сына чловѣческаго, ще му ся прости: но който рече хула противъ Духа Святаго, нѣма да му ся прости.

11. И кога вы приведѣтъ на съборища-та и *прѣдъ* началства-та и власти-тѣ, не дѣйте ся грижи какъ или какво ще ся отговорите, или какво ще речете:

12. Защото Духъ Святый ще вы научи въ истый-тъ часъ що трѣба да речете.

҃І. Речѣ же ѿмѹ нѣкѣмъ ѿ народа: Оучителю, рцы братѹ моемъ раздѣлити со мною достоѣніе.

ДІ. Оныхъ же речѣ ѿмѹ: человекѣ, кто ма постави сѣдѣю или дѣлителя надъ вами;

ЕІ. Речѣ же къ нимъ: блюдите и хранитесь ѿ лихонства: ѿкѹ не ѿ избытка комѹ животъ ѿгнѣсть ѿ имѣніа ѿгнѣ.

ЗІ. Речѣ же притчѹ къ нимъ, глагола: человекѹ нѣкоемѹ богаты ѹговетисѹ нѣва:

ЗІ. И мыслаше въ себѣ, глагола: что сотворю, ѿкѹ не имамъ гдѣ собрать плодовъ моихъ;

иІ. И речѣ: се сотворю: разорю житницы моѹ, и большыа созижду, и соверѹ тѹ всѹ житѹ моѹ, и благоу моѹ:

дІ. И рекѹ дшѣ моѣй: дшѣ, имаша многа блага, лежаща на лѣта многа: почивай, ѿждь, пей, веселисѹ.

к. Речѣ же ѿмѹ Бгъ: безсѹмне, въ сѣю нощь дѣшѹ твою истажѹтъ ѿ тебе: а ѿже ѹготовалѹ еси, комѹ вѣдѹтъ;

ка. Таку собираѹи себѣ, а не въ Бга богатѣа.

ѿв. Речѣ же ко ѹченикомъ своимъ: сегнѣ ради глаголаю вамъ: не пецытесѹ дѣшею вашею, что ѿѣсте: ни тѣломъ, во что ѹблечѣтесѹ.

кг. Дѣша больша естъ пища, и тѣло ѡдѣжды.

кд. Смотрите врѣнѹ, ѿкѹ не сѣютъ, ни жнѹтъ: имже нѣсть сокровища, ни житницы, и Бгъ питаетъ ихъ: кольми паче вы естѣ лѣчши птицъ;

ке. Кто же ѿ васъ пекинѹ можѣтъ приложити вѣрастѹ своемъ лѣкотѣ еднѣмъ;

кз. Аще ѹбо ни маала чѣснѣ можете, что ѿ прочихъ печѣтесѹ;

13. И рече му нѣкой си отъ народъ-тъ : Учителю, речи на брата ми да раздѣли съ мене наслѣдіе-то.

14. А той му рече : Человѣче, кой мя е поставилъ сѣдникъ или дѣлитель надъ васъ ?

15. И рече имъ : Гледайте и пазѣте ся отъ любостяжаніе-то ; защото ако има нѣкой прѣмного, животъ-тъ му не ся състои отъ имотъ-тъ му.

16. И рече имъ притчѣ, и казуваше : На нѣкой си богатъ чело-вѣкъ нивя-та му дадохъ много плодъ.

17. И мысляше си въ себе си и думаше : Какво да сторѣхъ ? защото нѣмамъ дѣ да съберѣхъ плодове-тъ си.

18. И рече : Това ще да сторѣхъ ; да съборѣхъ житници-тъ си, и да съградѣхъ по голѣмы, и да съберѣхъ тамъ всѣчки-тъ си жита и имотъ-тъ си.

19. И да рекъ на душѣ-тъ си : Душе, имашъ много пригоды вложены за много години ; почивай, яждь, пій, и весели ся.

20. А Богъ му рече : Безумне, тѣзи нощъ ще ти изищѣтъ душѣ-тъ : а това що си приготвилъ, кому ще бѣде ?

21. Така *быва* на того който събира за себе си, и не богатѣе въ Бога.

22. Рече пакъ на ученицы-тъ си : За това ви казувамъ : Не дѣйте ся грижи за животъ-тъ си, какво да ядете, нито за тѣло-то си какво да облѣчете.

23. Животъ-тъ е по драгоцѣненъ отъ хранѣ-тъ, и тѣло-то отъ облѣкло-то.

24. Разсмотрѣте враны-тъ, че не сѣѣтъ нито жьнѣтъ ; тѣ нѣматъ нито съкровища нито житници, и Богъ ги храни ; колко повече сте вы по добри отъ птицы-тъ ?

25. И кой отъ васъ съ грижаніе може да приложи на възрастъ-тъ си единъ лакътъ ?

26. И тѣй ако най малко нѣщо не можете, защо ся грижите за друго ?

Ѣз. СМОТРИТЕ КРИНЫ, КАКѠ РАСТѢТЪ: НЕ ТРЪЖДАЮТСА, НИ ПРАДѢТЪ. ГЛАГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ, ІАКѠ НИ СОЛОМОНЪ ВО ВСЕЙ СЛАВѢ СВОЕЙ ѠБЛЕЧЕСА, ІАКѠ ЕДИНЪ Ѡ СІХЪ.

Ѣн. ЯЩЕ ЖЕ ТРАВѢ НА СЕЛѢ ДНЕСЬ СЪШЕ, Ѳ ОУТРОѢ ВЪ ПЕШЬ ВМЕЩЕМС, БГЪ ТАКѠ ѠДѢВАЕТЪ: КОЛЬМИ ПАЧЕ ВАСЪ, МАЛОВѢРИ;

Ѣо. И ВЫ НЕ ѲЩИТЕ, ЧТО ІАСТЕ, НИ ЧТО ПІЕТЕ: Ѳ НЕ ВОЗПОСИТЕСА.

Ї. ВСѢХЪ ВО СІХЪ ІАЗЫЦЫ МІРА СЕГѠ ѲЩЕТЪ: ВАШЪ ЖЕ ѠЦЪ ВѢСТЬ, ІАКѠ ТРЕБЕТЕ СІХЪ.

Їа. ѠБАЧЕ ѲЩИТЕ ЦРѢВІА БЖІА, Ѳ СІА ВСА ПРИЛОЖАТСА ВАМЪ.

Їв. НЕ БОЙСА, МАЛОЕ СТАДО: ІАКѠ БЛАГОИЗВОЛИ ѠЦЪ ВАШЪ ДАТИ ВАМЪ ЦРѢВО.

Їг. ПРОДАДИТЕ ѲМѢНІА ВАША, Ѳ ДАДИТЕ МЛТНИЮ. СОТВОРИТЕ СЕБѢ ВЛАГЛАНИЩА НЕ ВЕТШАЮЩА, СОКРОВНИЦЕ НЕУСКОДѢМО НА ПБСѢХЪ, ІДѢЖЕ ТАТЬ НЕ ПРИБЛИЖАЕТСА, НИ МОЛЪ РАСТАѢВАЕТЪ.

Їд. ІДѢЖЕ ВО СОКРОВНИЦЕ ВАШЕ, ТѢ Ѳ СЕРДЦЕ ВАШЕ БѢДЕТЪ.

Їе. ДА БѢДЕТЪ ЧРЕСЛА ВАША ПРЕПОАСАНА, Ѳ СВѢТІЛЬНИЦЫ ГОРАЩІИ:

Їс. Ѳ ВЫ ПОДОБНИ ЧЛВѢКѠМЪ ЧАЮЩЫМЪ ГДА СВОЕГѠ, КОГДА ВОЗВРАТИТСА Ѡ БРАКА, ДА ПРИШЕДШЕ Ѳ ТОЛКИШЕШЕ, АБІЕ ѠВЕРЗЕТЪ ЕМѢ.

Їз. БЛЖЕННИ РАБѢ ТІИ, ѲХЖЕ ПРИШЕДЪ ГДЪ ѠБРАЩЕТЪ БДѢЩИХЪ: АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКѠ ПРЕПОАШЕТСА Ѳ ПОСАДИТЪ ѲХЪ, Ѳ МИИГЕВЪ ПОСЛѢЖИТЪ ѲМЪ.

Їи. Ѳ ЯЩЕ ПРИДЕТЪ ВО ВТОРѢЮ СТРАЖЕ, Ѳ ВЪ ТРЕТІЮ СТРАЖЕ ПРИДЕТЪ, Ѳ ѠБРАЩЕТЪ ѲХЪ ТАКѠ, БЛЖЕННИ СЪТЬ РАБѢ ТІИ.

Їо. СЕ ЖЕ ВѢДИТЕ, ІАКѠ ЯЩЕ БЫ ВѢДАЕШЪ ГОСПОДИНЪ ХРАМИНЫ, ВЪ КІИ ЧАСЪ ТАТЬ ПРИДЕТЪ, БДѢАХЪ ОУБО БЫ, Ѳ НЕ БЫ ДААХЪ ПОДКОПАТИ ДОМЪ СВОЕГѠ.

Ї. Ѳ ВЫ ОУБО БѢДИТЕ ГОТѠВИ: ІАКѠ ВЪ ѠНЬЖЕ ЧАСЪ НЕ МИНТЕ, СІХЪ ЧЛВѢЧЕСКІИ ПРИДЕТЪ.

27. Разсмотрѣте кремове-тъ какъ растѣтъ ; не ся трудятъ, нито прѣдѣтъ ; но казувамъ ви, че нито Соломонъ во вспчкѣ-тъ си славѣ ся облѣче както единъ отъ тѣхъ.

28. И ако трѣвѣ-тъ, която днесъ ѣж има на поле-то, и утрѣ ѣж хвърлятъ въ пещъ, Богъ ѣж така облѣча, колко повече вась, маловѣрци?

29. И вы не дѣйте тѣрси какво ще ядете или какво ще пѣете ; и не дѣйте ся обеспокоява :

30. Защото всичко това тѣрсятъ язычници-тъ на свѣтъ-тъ ; а Отецъ вашъ знае че това ви трѣбува.

31. Но тѣрсѣте царство-то Божіе, и това всичко ще ви ся приложи.

32. Не бой ся, мало стадо ; защото Отецъ ви благоволи да ви даде царство-то.

33. Продайте имотъ-тъ си и дайте милостынѣ : направѣте си кесіи конто не овехтяватъ, съкровище на небеса което не оскудѣва, дѣто крадецъ не приближава, нито молецъ растѣва.

34. Защото дѣто е съкровище-то ваше, тамо ще бѣде и сѣрдце-то ваше.

35. Да бѣдѣтъ чрѣсла-та ви опасаны, и свѣтилници-тъ ви запалени.

36. И вы бѣдѣте подобни на чловѣцы конто чакатъ господаря си, кога ще ся върне отъ свадѣ-тъ, да му отворятъ тозъ часъ, щомъ дойде и похлопа.

37. Блаженн тѣзи раби, конто кога дойде господарь-тъ имъ ги наѣтри будны ; истинѣ ви казувамъ, че ще ся опаше, и ще ги тури да сѣдижтъ на трапезѣ-тъ, и ще мине да имъ пошета.

38. И ако дойде въ вторѣ-тъ стражѣ, или въ третѣ-тъ стражѣ дойде, и ги наѣтри така, блаженн сѣ онѣзи раби.

39. И това още знайте, че ако бы зналъ стопанинъ-тъ на кѣщѣ-тъ въ кой часъ ще дойде крадецъ-тъ, буденъ бы стоялъ, и не бы оставилъ да му подкопайжтъ кѣщѣ-тъ.

40. Бѣдѣте прочее и вы готови ; защото въ който часъ не мыслите, Сынъ чловѣческый ще дойде.

МА. Речѣ же ѿмѡ Пѣтрѣ: Гдѣи, кѣ намѣ ли прѣтѣс сѣю гл҃голѣши, ѿли ко всѣмѣ;

МВ. Речѣ же Гдѣ: ктѣ о҃ко ѣсть вѣрный стрѣитель ѿ мѣдрый, ѣгѣже постѣвитѣ гдѣ на дѣла дѣю своѣю, да дѣти во врѣмѣ житѣмѣрѣ;

МГ. Нѣжѣнѣ рѣкѣ тѣи, ѣгѣже прѣшѣдѣ гдѣ ѣгѣ ѿвѣрѣшетѣ творѣща тѣкѣ.

МД. Истинный гл҃голю вамѣ, ѿкѣ на дѣ всѣмѣ ѿмѣнѣемѣ своимѣ постѣвитѣ ѣгѣ.

МЕ. Ёще же речѣтѣ рѣкѣ тѣи вѣ срѣцы своѣмѣ: коснѣтѣ господѣнѣ мѣи прѣнтѣ: ѿ начнѣтѣ кѣтѣ рабѣ ѿ рабѣни, ѿстѣи же ѿ пѣтѣ ѿ о҃пнѣватѣсѣ:

МЗ. Прѣидѣтѣ господѣнѣ рабѣ тогѣ вѣ дѣнѣ, вѣ ѿнѣже не чѣетѣ, ѿ вѣ чѣсѣ, вѣ ѿнѣже не вѣстѣ: ѿ растѣшетѣ ѣгѣ, ѿ чѣстѣ ѣгѣ сѣ невѣрными положѣтѣ.

МЗ. Тѣи же рѣкѣ вѣдѣвый волю гдѣи своѣгѣ, ѿ не о҃гѣтовѣвѣ, ни сотворѣвѣ по воли ѣгѣ, бѣѣнѣ вѣдетѣ многѣ.

МИ. Невѣдѣвый же, сотворѣвѣ же достѣнѣла рѣнамѣ, бѣѣнѣ вѣдетѣ малѣ. Искѣомѣ же, ѣмѣже данѣ вѣдетѣ многѣ, многѣ вѣзѣшетѣ ѿ негѣ: ѿ ѣмѣже прѣдѣла многѣйше, многѣйше прѣсѣтѣ ѿ негѣ.

МО. ѿгнѣ прѣндѣхѣ вѣвѣрѣи на зѣмлю, ѿ чѣдѣ хѣшѣ, ѿще о҃жѣ возгорѣсѣ;

И. Крѣщенѣемѣ же ѿмамѣ крѣстѣтѣсѣ, ѿ кѣкѣ о҃дѣржѣсѣ, дѣндеже скончѣютѣсѣ;

ИА. Мнѣ ли, ѿкѣ мѣрѣ прѣндѣхѣ дѣтѣ на зѣмлю; ни, гл҃голю вамѣ, по раздѣленѣ.

ИВ. Вѣдѣтѣ во ѿсѣмѣ пѣтѣ во ѣдѣномѣ домѣ раздѣлены, трѣ на двѣ, ѿ двѣ на трѣ.

ИГ. Раздѣлитѣ ѣтѣцѣ на сѣна, ѿ сѣнѣ на ѣтѣцѣ: мѣтѣ на дѣшѣрѣ, ѿ дѣшѣ на мѣтѣрѣ: свѣкрѣ на невѣстѣ своѣ, ѿ невѣстѣ на свѣкрѣ своѣ.

ИД. Гл҃голаше же ѿ народамѣ: ѣгдѣ о҃зрѣтѣ ѣблакѣ

41. *Тогазъ* Петръ му рече: Господи, намъ ли казувашъ тѣзи притчѣ, или и на всичкы-тъ?

42. И Господь рече: Кой е прочее онзи вѣренъ и благоразуменъ домостроитель, когото господарь-тъ ще постави надъ слугы-тъ си, да дава на вѣмѣ *всякому* опрѣдѣленъ-тъ хранъ?

43. Блаженъ тойзи рабъ когото бы намѣрилъ господарь-тъ му, кога си дойде, че прави така.

44. Истинѣ ви казувамъ че ще го постави надъ всичко-то си имѣние.

45. Ако ли рече онзи рабъ въ сѣрдце-то си, Господарь-тъ ми ще окъсиѣ да си дойде; и начене да бѣе ратаи-тъ и ратайки-тъ, и да яде и да пѣе и да ся опива;

46. Ще дойде господарь-тъ на онзи рабъ, въ день въ който не му ся надѣе, и въ часъ въ който не знае; и ще го разсѣче, и неговъ-тъ часть ще положи съ невѣрны-тъ.

47. И онзи рабъ който е знаилъ волижъ-тъ на Господаря си, че не приготвилъ, нито сторилъ по волижъ-тъ му, много ще бѣде битъ.

48. А онзи който не е знаилъ и е сторилъ *нищо* достойно за бой, малко битъ ще бѣде. И *всякому* комуто е много дадено, много ще и да ся понѣе отъ него, и комуто сѣ много вѣвѣрили, повече и ще изищѣтъ отъ него.

49. Огнь дойдохъ да турѣжъ на земѣжъ-тъ; и какво ищѣ, ако ся е вече запалилъ?

50. Но имамъ крещеніе да ся крѣстѣжъ, и колко ся утѣснявамъ доклѣ да ся извърши.

51. Мислите ли че дойдохъ да дамъ миръ на земѣжъ-тъ? не, казувамъ ви, но раздѣленіе.

52. Защото отъ нынѣ петима въ единъ къщѣ раздѣлени ще бѣдѣтъ, трима-та върху двама-та и двама-та върху трима-та.

53. Ще да ся раздѣлятъ баща противъ сына и сынъ противъ бащѣ, майка противъ дѣщерѣжъ и дѣщеря противъ майкѣ, свекърва противъ невѣстѣжъ и невѣста противъ свекървѣжъ.

54. Казуваше още и на народъ-тъ: Кога видите облакъ който

восходѣиѡ ѡ запада, ѡбѣ глаголете: тѣча градѣтъ: ѡ бы-
вѣтъ тѣмъ.

ѡе. И ѡгда ѡгъ вѣиуиѡ, глаголете: знои вѣдетъ: ѡ бывѣтъ.

ѡз. Лицемѣри, лице нѣбъ ѡ землѣ вѣсте ѡскшати: вре-
мене же сего кѣмъ не ѡскшѣете;

ѡз. Чтѣ же ѡ ѡ себѣ не сѣдѣте праведное;

ѡи. ѡгда бо градѣши съ сопѣринкомъ твоимъ ко князю;
на пѣти дѣждѣ дѣланіе ѡбѣти ѡ негѣ: да не кѣмъ при-
влечѣтъ тебѣ къ сѣдѣи, ѡ сѣдѣи тѣ предѣтъ сѣзѣ, ѡ сѣгѣ
всѣдѣтъ тѣ въ темнищѣ.

ѡд. Глаголю тебѣ: не ѡзыдѣши ѡтѣдѣ, дѣндеже ѡ по-
слѣднюю мѣдѣицѣ воздѣи.

ГЛАВА ҃І.

Ѧ. Прѣдѣша же нѣцыи въ тѣ время повѣдающе ѡмѣ ѡ
Галілеѣхъ, ѡхже кровъ Пѣлатъ смѣси съ жѣртвами ѡхъ.

Ѣ. И ѡвѣиавъ ѡи съ речѣ ѡмъ: минтѣ ли, ѡкѣ Галілеѣне
си грѣшнѣиши пѣче всѣхъ Галілеѣнъ бѣхъ, ѡкѣ тѣмъ по-
страдаша;

Ѣ. Ии, глаголю вамъ: но ѡще не покѣтѣся, всѣ тѣкожде
погибѣете.

Ѧ. Ии ѡи ѡсмынадѣсѣте, на нѣхже падѣ стѣлѣ Сѣлѣам-
скѣи, ѡ покѣ ѡхъ, минтѣ ли, ѡкѣ тѣи дѣлѣиши бѣхъ пѣче
всѣхъ живѣишихъ во Іерусалимѣ;

Ѣ. Ии, глаголю вамъ: но ѡще не покѣтѣся, всѣ тѣкожде
погибѣете.

Ѣ. Глаголаше же сѣи прѣтѣ: смѣковнищѣ ѡмѣше нѣкѣи въ
вѣноградѣ своѣмъ всѣденѣ: ѡ прѣде ѡиѣ плодѣ на нѣи, ѡ
не ѡвѣтѣ.

Ѣ. Речѣ же къ вѣнарѣви: сѣ трѣтѣ лѣто, ѡнѣлиже при-
хождѣ ѡиѣ плодѣ на смѣковнищѣ сѣи, ѡ не ѡвѣтѣи: по-
сѣцы ѡ (ѡѣ), всѣи ѡ землю ѡѣпражѣтъ;

ся възвыся отъ западъ, тозъ часъ казувате: Дъждъ ще валл; и така быва.

55. И кога югъ вѣе, казувате: Ще стане горѣщина; и става.

56. Лицемѣри, лице-то на земѣ-тъ и на небе-то умѣете да распознавате; а това врѣме какъ да не распознавате?

57. А защо и по само себе си не сѣдите праведно-то?

58. Когато отхождашь съ противникъ-тъ си при князя, въ пѣтъ-тъ постарай ся да ся отървешъ отъ него, да не бы тя завлѣкълъ до сѣдшика, и сѣдшикъ-тъ тя прѣдаде на слугѣ-тъ, и слуга-та тя турн въ тъмницѣ.

59. Казувамъ ти: Нѣма да излѣзешъ отъ тамъ, доклѣ не отдадешъ и най послѣдне-то банче.

ГЛАВА 13.

1. И въ това врѣме дойдохъ иѣкои и му извѣстихъ за Галилеяны-тъ, на които кръвъ-тъ Пилать смѣсилъ съсъ жертвы-тъ нмъ.

2. И отговори Исусъ и рече нмъ: Мыслите ли че тѣзи Галилеяне за това що така пострадахъ, сѣ были най грѣшни отъ всицы-тъ Галилеяне?

3. Казувамъ ви, не; но ако ся не покаете, всица така ще загынете.

4. Или осмнадесеть-тъ опѣзи врьхъ conto паднѣ стълпѣ-тъ Силоамскый, и гы уби, мыслите ли че тѣ бѣхъ най грѣшни отъ всицы-тъ челоѣцы conto живѣхъ въ Иерусалимъ?

5. Казувамъ ви, не; но ако ся не покаете, всица така ще загынете.

6. Казуваше още тѣзи притчѣ: Иѣкой си имаше въ лозіе-то си пасаденъ смоковницѣ, и дойде да търси плодъ на неѣ, и не намѣри.

7. И рече на лозаря: Ето три години *какъ* идѣ да търсѣхъ плодъ отъ тѣзи смоковницѣ, и не намѣрувамъ; отсѣчи ѣхъ; защо да запразня и земѣ-тъ?

и. О́нъ же ѡвѣща́въ, рече́ емѹ : гдѣи, ѡста́ви ю́ и сѣ лѣто, до́ндеже ѡкопа́ю ѡкрестѣ́ ѣа́, и ѡсы́плю гно́емъ :

д. И́ ѡ́нъ оубѡ сотвори́тъ пло́дъ : ѡ́нъ ли же нѣ, во гра́дѡмъ посѣ́чеша ю́.

и. Па́ше же оубѡ на е́диномъ ѡ со́мнишъ въ свѣ́тъ :

аи. И́ сѣ́ жена бѣ́ имѹ́щи дѡ́хъ неа́снъ лѣтъ ѡ́смына́десать, и́ бѣ́ сла́ка, и́ не мо́гши воскло́нитиса ѡ́нѡдъ.

би. Ви́дѣвъ же ю́ и́исъ, пригласи́ и́ рече́ ѣи : же́но, ѡпѣ́сена́ еси́ ѡ неа́сга́ трое́мъ.

ги. И́ возложѣ́ на ню́ рѣ́цѣ : и́ ѡ́бѣ́ простре́сѣ, и́ сла́влаше бѣ́а.

ди. ѡвѣща́въ же старѣ́йшина соко́ръ, него́да, занѣ́ въ свѣ́тъ ѡсѣ́ла ю́ и́исъ, гла́голаше наро́дъ : ше́сть днѣ́ ѣсть, въ на́же досто́итъ дѣ́лати : въ тѣ́а оубѡ прихода́ше цѣ́митесѣ, а́ не въ дѣ́нь свѣ́тнѣй.

еи. ѡвѣща́ (же) оубѡ емѹ́ гдѣ́ и́ рече́ : лицемѣ́ре, ко́ждо ва́сѣ въ свѣ́тъ не ѡрѣ́ша́етъ ли свое́мъ во́ла и́ли ѡ́слѣ ѡ ѡ́слѣи, и́ ве́дъ напа́детъ ;

жи. Сі́ю же дщѣ́рь Авраа́мѣ сѣ́и, ю́же связа́ сатана́ сѣ́ ѡ́смонѣ́десате́ лѣто, не досто́аши ли разрѣ́шитиса ѣи ѡ́бъ сеѣ́ въ дѣ́нь свѣ́тнѣй ;

зи. И́ сѣ́ емѹ́ глаго́лющѣ, стыда́хсѣ всѣ́и проти́вляю́щисѣ емѹ́ : и́ всѣ́и лю́дѣ ра́довахсѣ ѡ́ всѣ́хъ сла́внѣхъ быва́ющихъ ѡ́нѣмъ.

и. Гла́голаше же : ко́мѣ подо́бно ѣ́сть цѣ́твіе́ бѣ́іе ; и́ ко́мѣ оубодо́блю́ ѣ́ ;

аи. Подо́бно ѣ́сть зе́мь горѣ́и, ѣ́же пріѣ́мъ чело́вѣ́къ ве́рже въ вертогра́дъ сво́й : и́ возрасте́, и́ вы́стъ дре́во ве́ліе, и́ пти́цы пѣ́ныѣ всели́шасѣ въ вѣ́твіе́ ѣ́мъ.

б. Па́ки рече́ : ко́мѣ оубодо́блю́ цѣ́твіе́ бѣ́іе ;

ба. Подо́бно ѣ́сть квѣ́съ, ѣ́гоже пріѣ́мши же́на, скрѣ́ въ са́тѣхъ трѣ́хъ мѣ́си, до́ндеже вскѣ́се́ все́.

8. А той отговори и рече му: Господарю, остави ѿж и това лѣто, докѣлѣ раскопаѿж около неѿж, и насыпѿж торѣ :

9. И ако даде плодѣ, *добрь*; ако ли не, подирѣ това ще ѿж отсѣчешъ.

10. И еднѣж сѣбботѣ поучаваше въ едно отъ съборища-та;

11. И ето бѣше тамо една жена която имаше духъ болѣстенъ осмнадесетъ години, и сгърбена бѣше, и не можаше никакъ да ся исправи.

12. Като ѿж видѣ Иисусъ, извика и рече ѿ: Жено, освобождена си отъ болѣсть-тѣ си.

13. И положи на неѿж рѣцѣ, и тозъ часъ ся исправи *жена-та*, и славяше Бога.

14. И отговори началникъ-тъ на съборище-то, който негодуваше, защото въ сѣбботѣ ѿж исцѣли Иисусъ, и казуваше, на народъ-тъ: Шестъ дни сѣ, въ които трѣба да работите; въ тѣхъ прочее пдвайте и цѣлѣте ся, а не сѣботенъ день.

15. Отговори му Господъ и рече: Лицеѣмре, всякой единъ отъ васъ не отвързва ли въ сѣбботѣ волѣ-тъ или оселѣ-тъ си отъ яслы-тѣ, и го завожда та го напоява?

16. А тая като е дѣщеря Авраамова, коѣмто е вързалъ Сатана, ето осмнадесетъ години, не трѣбаше ли да бѣде развързана отъ тѣзи връскѣ въ сѣботенъ день?

17. И това като говоряше той, посрамявахъ ся всичкы-тѣ, които му ся противяхъ, и всичкый-тъ народъ ся радуваше за всн-тѣ славны дѣла неговы.

18. Казуваше още: На какво е подобно царство-то Божіе? и на що да го уприличъ?

19. Подобно е на зѣрно синапово, което человекъ зѣ и посѣя го въ градинѣ-тѣ си; и порасте и станѣ дърво голѣмо, и птицы-тѣ небесны прывитавахъ въ неговы-тѣ вѣтви.

20. И пакъ рече: На какво да уподобѣмъ царство-то Божіе?

21. Подобно е на квасъ, който като го зѣ жена скри го въ три мѣры брашно, докѣлѣ ся вкиснѣж всичко-то.

ѣв. И прохождаше сквозѣ грады и вѣси, оуча, и шествіе творѣ во Іерусалимѣхъ.

ѣг. Рече же иѣкїи ѣмъ: Гдѣи, ѣще малѡ ѣсть спасающихсѣ; Снхъ же рече къ нѣмъ:

ѣд. Подвизайтѣся внѣти сквозѣ тѣснаѣ вратѣ: ѣкѡ мнози, глаголю въмъ, възвѣстѣхъ внѣти, и не възмогѣхъ.

ѣе. Ѣнелѣже востанетѣ домъ вѣка, и затворитѣ двѣри, и начнете внѣ стоѣти и оударѣти въ двѣри, глаголюще: Гдѣи, Гдѣи, ѡвѣрзи намъ. и ѡвѣщавъхъ речѣхъ въмъ: не вѣмъ вѣсѣ, ѡкѣдѣ ѣстѣ.

ѣз. Тогда начнете глаголати: ѣдохомъ предъ тобою и пѣхомъ, и на распѣтїихъ нашихъ оучѣхъ ѣси.

ѣз. И речѣхъ: глаголю въмъ, не вѣмъ вѣсѣ, ѡкѣдѣ ѣстѣ: ѡтспѣйте ѡ менѣ всѣ дѣлателѣе неправды.

ѣи. Тѣхъ бѣдетѣ плачь и скрежетѣхъ зѣвѣмъ, ѣгда оѣзрите ѡбрама и ѡсака и ѡкѡва и всѣ прѣроки во црѣвїи Бжїи, вѣсѣ же ѡзгонимыхъ вѣнъ.

ѣо. И прїидѣхъ ѡ востѣмъ и зѣпадѣ и сѣвера и юга, и возмѣгѣхъ въ црѣвїи Бжїи.

ѣ. И сѣ сѣть послѣднїи, ѣже бѣдѣхъ пѣрви, и сѣть пѣрвїи, ѣже бѣдѣхъ послѣднїи.

ѣа. Въ тѣи дѣнь пристѣпѣша иѣцыи ѡ фарїсѣи, глаголюще ѣмъ: ѡзвѣди и ѡди ѡсѣдѣ, ѣкѡ Ирѡдѣхъ хѣщѣтѣ тѣ оѣкѣти.

ѣв. И рече ѣмъ: шѣдше рѣцѣте лѣсѣ томъ: сѣ ѡзгоню вѣсы и ѡсѣлѣнїѣ творю днѣсь и оѣтрѣ, и въ трѣтїи скончаюсѣ.

ѣг. Ѣбѣче подѡбѣтѣ мѣ днѣсь и оѣтрѣ и въ бѣжнїи итїи: ѣкѡ невозможно ѣсть прѣрокѣ погнѣбнѣти кромѣ Іерусалима.

ѣд. Іерусалиме, Іерусалиме, ѡзвѣнїи прѣроки, и камѣнѣмъ погнѣваѣ пѣсланнѣхъ къ тебѣ, комыкратѣхъ восхотѣхъ собратѣ чѣда твоѣ, ѣкоже кокошѣхъ гнѣздѣ своѣ подъ крилѣ, и не восхотѣсте;

22. И като отиваше въ Иерусалимъ, минуваше прѣзъ градове-тъ и прѣзъ села-та та поучаваше.

23. И нѣкой си му рече : Господи, малцина ли сѣ които ще ся спасѣтъ ? а той имъ рече :

24. Подвизавайте ся да влѣзете прѣзъ тѣсны-тъ врата ; защото мнозина, казувамъ ви, ще ищѣтъ да влѣзѣтъ, и не ще да могатъ.

25. Слѣдъ като стане стопанинъ-тъ на къщѣ-тъ и затвори врата-та, а *вы* останете вънъ, и наченете да хлопате на врата-та и да казувате ; Господи, Господи, отвори ни, и той отговори и ви рече : Не вы знаѣтъ отъ кѣдѣ сте,

26. Тогазъ ще наченете да казувате : Ядохмы прѣдъ тебе и пихмы, и на наши-тъ улицы си поучавалъ.

27. И ще рече : Казувамъ ви, не знаѣтъ отъ кѣдѣ сте ; махнѣте ся отъ мене всинца които работите неправдѣ.

28. Тамъ ще бѣде плачь и скърцапіе съсъ жѣбы, кога видите Авраама и Исаака и Іакова и вси-тъ пророцы въ царство-то Божіе, а васъ че сте испѣдени вънъ.

29. И ще дойдѣтъ отъ истокъ и западъ, и отъ сѣверъ и югъ, и ще сѣднѣтъ въ царство-то Божіе.

30. И ето, има послѣдни, които ще бѣдѣтъ първи, и има първи, които ще бѣдѣтъ послѣдни.

31. Въ него день дойдохъ нѣкои Фарисеи, и казувахъ му : Излѣзъ и си иди отъ тука, защото Иродъ ище да тя убіе.

32. И рече имъ : Идѣте и речѣте на тѣзи лисицѣ : Ето бѣсове испѣждамъ, и правѣмъ исцѣленія днесъ и утрѣ ; и въ третій-тъ *день* ся свършувамъ.

33. Но трѣба азъ днесъ и утрѣ и въ другой день да идѣ ; защото не е възможно пророкъ да загыне вънъ отъ Иерусалимъ.

34. Иерусалиме, Иерусалиме, ты който пророцы-тъ избивашъ, и пратены-тъ до тебе съ камніе побивашъ ; колко пѣти поискахъ да съберѣ жада-та ти, както птица пилцы-тъ си подъ крылъ, и не рачихте !

ЛЕ. СЕ УСТАВЛЯЕТСЯ ВАМЪ ДОМЪ ВАШЪ ПЪСТЪ. ГЛГОЛЮ ЖЕ ВАМЪ, ІАКЪ НЕ ИМАТЕ МЕНЕ ВІДЪТИ, ДОИДЕЖЕ ПРІИДЕТЪ, ЕГДА РЕЧЕТЕ: БЛГОСЛОВЕНЪ ГРАДЫЙ ВО ИМЯ ГДНЕ.

ГЛАВА .

А. И ВЫСТЬ ЕГДА ВНИТИ ЕМЪ ВЪ ДОМЪ НЪКОЕГЪ КНАЗА ФАРИСЕЙСКА ВЪ СЪБЕВЪТЪ ХЛЪБЪ ІАСТИ, И ТІИ БАХЪ НАЗИРАЮЩЕ ЕГО.

Б. И СЕ ЧЕЛОВЪКЪ НЪКІЙ, ИМЫЙ ВОДНЫЙ ТРЪДЪ, КЪ ПРЕДНИМЪ :

Г. И УВЪЩІАВЪ ІІСЪЗ РЕЧЕ КЪ ЗАКОННИКЪМЪ И ФАРИСЕЙМЪ, ГЛГОЛА : ѿЩЕ ДОСТОИТЪ ВЪ СЪБЕВЪТЪ ЦЪЛІТИ ;

. ОНИ ЖЕ ОУМОЛЧАША. И ПРИЕМЪ ИСЦЪЛІИ ЕГО, И УПЪСТІИ.

Е. И УВЪЩІАВЪ КЪ НИМЪ РЕЧЕ : КОТОРАГЪ У ВАСЪ ОСЕЛЪ ИЛИ БОЛЪ ВЪ СТЪДЕНЕЦЪ ВПАДЕТЪ, И НЕ ѿВІЕ ЛИ ИСТОРГНЕТЪ ЕГО ВЪ ДЕНЬ СЪБЕВЪТНЫЙ ;

Ж. И НЕ ВОЗМОГОША УВЪЩІАТИ ЕМЪ КЪ СИМЪ.

З. ГЛГОЛАШЕ ЖЕ КЪ ЗВЪННЫМЪ ПРИТЪС, УБЪДЕРЖА, КАКЪ ПРЕСЪДАНІА ИЗЪКРАХЪ, ГЛГОЛА КЪ НИМЪ :

И. ЕГДА ЗВЪНЪ БЪДЕШИ КИМЪ НА БРАКЪ, НЕ СЪДИ НА ПРЕДНЪМЪ МЪСТЪ, ЕДА КТО ЧЕСТИТЪ ТЕБЕ БЪДЕТЪ ЗВЪННЫХЪ :

. И ПРИШЕДЪ ИЖЕ ТЕБЕ ЗВЪВЫЙ И ОНАГО, РЕЧЕТЪ ТИ : ДАЖДЪ СЕМЪ МЪСТО : И ТОГДА НАЧНЕШИ СО СТЪДОМЪ ПОСЛЪДНЕЕ МЪСТО ДЕРЖАТИ.

І. ПО ЕГДА ЗВЪНЪ БЪДЕШИ, ШЕДЪ СЪДИ НА ПОСЛЪДНЕМЪ МЪСТЪ : ДА ЕГДА ПРІИДЕТЪ ЗВЪВЫЙ ТЪ, РЕЧЕТЪ ТИ : ДРЪЖЕ, ПОСЪДИ ВЫШЕ : ТОГДА БЪДЕТЪ ТИ СЛАВА ПРЕДЪ ЗВЪННЫМИ СЪ ТОВОЮ.

АІ. ІАКЪ ВСАКЪ ВОЗНОСАЙСЯ, СМІРІТСЯ : И СМІРАЙСЯ, ВОЗНЕСЕТСЯ.

БІ. ГЛГОЛАШЕ ЖЕ И КО ЗВЪВШЕМЪ ЕГО : ЕГДА СОТВОРИШИ ОБЪДЪ ИЛИ ВЕЧЕРЮ, НЕ ЗОВИ ДРЪГІВЪ ТВОИХЪ, НИ БРАТІИ

35. Ето оставя ся вамъ домъ-тъ вашъ пустъ. И истинѣ ви казувамъ, че нѣма да мя видите дори дойде *врьме-то*, когато ще речете : Благословенъ който иде въ име-то Господне.

ГЛАВА 14.

1. И една сѣбботѣ когато дойде той въ къщѣ-тъ на нѣкого си началника на Фарисей-тъ да яде хлѣбъ, тѣ имахъ очи-тъ си на него.

2. И ето, имаше прѣдъ него нѣкой си человекъ краснчавъ.

3. И отвѣща Иисусъ та говоряше на законници-тъ и на Фарисей-тъ и рече : Позволено ли е да цѣли нѣкой въ сѣбботѣ ? А тѣ мълчахъ.

4. И похванъ та го исцѣли и пусиъ го.

5. И отговори на тѣхъ и рече : Кой отъ васъ, ако бы паднѣлъ осель-тъ или вольтъ му въ ямъ, не бы го на часъ-тъ извлѣклъ въ сѣботенъ день ?

6. И не можахъ на това да му ся отговорятъ.

7. Рече пакъ притчѣ на званны-тъ, като гледаше какъ избиратъ първы-тъ за сѣденіе мѣста, и казуваше имъ :

8. Кога ты кани нѣкой на свадбѣ, не сѣдай на първо-то мѣсто, да не бы да е призовалъ и другыго по почтенъ отъ тебе ;

9. И дойде тойзи който е поканилъ и тебе и него, и ти рече : Дай мѣсто на тогова ; и тогазь наченешъ съ усямяваніе да залавяшь послѣдне-то мѣсто.

10. Но кога ты поканятъ, пди и сѣдни на послѣдне-то мѣсто, за да ти рече, кога дойде тойзи който ты е призовалъ : Пріятелю, възлѣзь по горѣ. Тогазь щешъ има славѣ прѣдъ тѣзи които сѣдятъ съ тебе наедно.

11. Защото всякой който възнося себе си ще ся смири, и който ся смирява ще ся възнесе.

12. Казуваше и на тогова който го бѣше призовалъ : Кога правишь обѣдъ или вечерѣ, не дѣй кани пріатели-тъ си, ни братія-

твоеа, ни сродники твоиха, ни сосѣды когатыхъ: еда когда ѿ тѣхъ такожде воззовѣтъ, ѿ бѣдетъ ти воздааніе.

41. Но егда творѣши нѣхъ, зовѣи нищыя, маломѣшныя, хромыя, слѣпыя:

42. И бѣжеи бѣдѣши, ѿкоже не имѣтъ ти что воздати: воздастъ же ти сѧ въ воскрешеніе праведныхъ.

43. Слышавъ же некий ѿ возлежащихъ съ нимъ сѧ, рече ѣмъ: бѣжеи, ѿже снѣсть обѣдъ въ црѣви Бжѣи.

44. Онъ же рече ѣмъ: человекъ некий сотвори вечерю велю, ѿ звѣ мнози:

45. И посла раба своего въ годъ вечери, рещи званнымъ: градите, ѿкоже оуже готѣва сѣсть всѧ.

46. И начаа въсѣпѣти ѿрицатисѧ вси. первый рече ѣмъ: село кспѣхъ, ѿ имамъ нѣждѣ изыти, ѿ вѣдѣти ѣ: молютисѧ, имѣи ма ѿречена.

47. И дрѣгій рече: сснрѣгъ волѣвъ кспѣхъ пѣтъ, ѿ градѣ исксѣти ихъ: молю тѧ, имѣи ма ѿречена.

48. И дрѣгій рече: женѣ поахъ, ѿ сегѣ рѣди не могѣ прѣити.

49. И прѣеа раба тоѣ повѣда господѣи своего сѧ. тогда разгѣкавсѧ домъ владыка, рече рабѣ своему: изыди скорѣ на распѣтѣи ѿ стѣгны града, ѿ нищыя ѿ бѣдныя ѿ слѣпыя ѿ хромыя введи сѣмѣ.

50. И рече раба: гдѣи, бысть ѿкоже повелѣа ѣсѣи, ѿ ѣще мѣсто ѣсть.

51. И рече господѣи къ рабѣ: изыди на пѣтѣи ѿ халѣи, ѿ оубѣди вниги, да наполинтсѧ домъ мой.

52. Глголю бо вамъ, ѿкоже ни ѣдѣи мѣжеи тѣхъ званныхъ въсѣитъ моеа вечери. мнози бо сѣтъ звани, малѣ же избранныхъ.

53. Иахъ же съ нимъ народѣи мнози: ѿ ѿбраща рече къ нимъ:

54. Иже кто градѣтъ ко мнѣ, ѿ не возненавидѣтъ оца

та си, ни роднины-тъ си, нито съсѣды богаты ; да не бы тя подобно и тѣ поканили и ти бѣде заплачено ;

13. Но кога правишь угощеніе, поканвай сиромасы, клосны, хромы и слѣпы :

14. И ще бѣдешъ блаженъ ; защото нѣматъ да ти платятъ ; понеже ще ти бѣде заплачено по възкресеніе-то на праведны-тъ.

15. Това като чу единъ отъ сѣдящи-тъ съ него, рече му : Блаженъ който яде хлѣбъ въ царство-то Божіе.

16. А той му рече : Нѣкой си человекъ направи вечеріѣ голѣмѣ и покани мнозина.

17. И въ часъ-тъ на вечеріѣ-тъ проводи рабъ-тъ си да рече на поканены-тъ : Елате, понеже всичко е вече готово.

18. И наченѣхъ всички-тъ *като* на единъ умъ да ся отричатъ : Първый-тъ му рече : Нивѣ купихъ, и пуждѣ имамъ да излѣзѣ и да ѣмъ видѣхъ ; молихъ ти ся, имай мя отреченъ.

19. И другъ рече : Купихъ петъ чифта волове, и отхождамъ да ги опытамъ ; молихъ ти ся, имай мя отреченъ.

20. И другъ рече : Оженихъ ся ; и за това не могъ да дойдѣ.

21. И когато си дойде тойзи рабъ рассказа на господаря си това. Тогази ся разгнѣва стопанинъ-тъ и рече на рабъ-тъ си : Излѣзь скоро по улицы-тъ и пѣтища-та на градъ-тъ, и доведи тука сиромасы-тъ и клосны-тъ и хромы-тъ и слѣпы-тъ.

22. И рече рабъ-тъ : Господарю, както си заповѣдалъ станѣхъ, и още мѣсто има.

23. И рече господарь-тъ на рабъ-тъ : Излѣзь на пѣтища-та и по ограды-тъ, и понуди *вы* да влѣзѣтъ, за да ся напълни домъ-тъ ми.

24. Защото ви казувамъ : Че никой отъ онѣхъ призваны-тъ человекы нѣма да кусне отъ вечеріѣ-тъ ми.

25. И вървахъ съ него наедно народъ много, и обърнахъ ся та имъ рече :

26. Ако пде нѣкой при мене и не възненавиди бащѣ си,

своего, ѿ матери, ѿ жены, ѿ члѣдъ, ѿ братію, ѿ сестръ, ѿще же ѿ дѣшъ своихъ, не можетъ мой быти оученикъ.

Ѣз. И ѿже не носитъ крѣта своего, ѿ въз слѣдъ мене градѣтъ, не можетъ мой быти оученикъ.

Ѣи. Кто во ѿ васъ, хотѣи столпъ создати, не прежде ли сѣдъ разчѣтъ ѿмѣнїе, ѿще ѿмать, ѿже ѣсть на совершенїе;

Ѣо. Да не, когда положитъ ѿснованїе, ѿ не возможетъ совершити, вси видашїи начинѣтъ ргѣтисѣ ѿмъ,

Ѣ. Глаголюще, ѿкѡ сѣи человекъ начѣтъ здѣти, ѿ не може совершити.

Ѣа. Или кїи царь идѣи ко ѿному царю снѣтисѣ съ нимъ на брань, не сѣдъ ли прежде совѣщавѣтъ, ѿще силенъ ѣсть срѣсти съ десѣтию тысящъ градѣщаго со двѣмѣдесѣтъ тысящами нѣнъ;

Ѣв. ѿще ли же нї, ѿще далече ѿмъ сѣшъ, моленїе послѣвъ молѣтсѣ ѿ смиренїи.

Ѣг. Тѡкѡ оуко всѣхъ ѿ васъ, ѿже не ѡречѣтсѣ всегѡ своего ѿмѣнїа, не можетъ быти мой оученикъ.

Ѣд. Добро ѣсть соль: ѿще же соль ѡбѣѣтъ, чїимъ ѡсолїтсѣ;

Ѣе. Ни въз зѣмлю, ни въз гнои потребѣна ѣсть: вонъ ѿзсыплютсѣ ю. ѿмѣи оушы слышати, да слышитъ.

ГЛАВА Ѣ.

Ѣ. Бѣхъ же приближающе къ немъ вси мытарїе ѿ грѣшницы, послашѣти ѿгѡ.

Ѣ. И роптѣхъ Фарїсѣе ѿ книжницы, глаголюще, ѿкѡ сѣи грѣшники прїемлетъ, ѿ съ нимъ ѿстѣ.

Ѣ. Речѣ же къ нимъ прїтѣс сїо, глагола:

Ѣ. Кїи человекъ ѿ васъ ѿмѣи стѡ ѡвѣцъ, ѿ погубѣ ѣдинъ

и майкѣ си, и женѣ си, и чада-та си, и братія-та си, и сестры-тѣ си, а още и свой-тѣ си животъ, не може да бѣде мой ученикъ.

27. И който не носи кръстъ-тѣ си, и не върви слѣдъ мене, не може да ми бѣде ученикъ.

28. Защото кой отъ васъ, кога ище да съгради стълпъ, не сѣда първомъ да присмѣтне разноска-тѣ си, дали ще има *потрѣбно-то* да го искара?

29. Да не бы като положи основаніе-то, а не може послѣ да го искара, че наченѣтъ всички-тѣ конто гледатъ да му ся подсмиватъ,

30. И да казувать: Тойзи челоуѣкъ наченѣ да гради и не можѣ да искара.

31. Или кой царъ като отхожда на бой противъ другыго царя, не сѣда първомъ да размысли, възможно ли е съ десеть тысящы да стон на срѣщѣ тогоу който иде противъ него съ два-десеть?

32. Ако ли не, то кога е той още далечъ, отпраща посланници и моли ся за миръ.

33. Тѣй прочее всякой отъ васъ който не ся отрече отъ всякъ-тѣ си имотъ, не може да бѣде мой ученикъ.

34. Добро е соль-та; но ако соль-та ся развали, съсъ що ще ся поправи?

35. Тя вече не струва нито за земѣ-тѣ, нито за торъ-тѣ; вънѣ ѣх исхвърлятъ. Който има уши да слуша нека слуша.

ГЛАВА 15.

1. И всички-тѣ мытари и грѣшници ся приближаваха около него да го слушатъ.

2. И роптаяха Фарисеи-тѣ и книжници-тѣ и казуваха: Тойзи приима грѣшници, и яде съ тѣхъ наедно.

3. А той имъ рече тѣзи притчѣ, и казуваше:

4. Кой челоуѣкъ отъ васъ, ако бы ималъ сто овцы, и му ся

ѡ ннхъ, не ѡста́внтъ ли де́вятидеса́ти ѡ де́вяти въ псѣты-
ни, ѡ ѡдетъ въ слѣ́дъ погнѣшїа, до́ндеже ѡбраще́тъ ю ;

ё. И ѡбръ́тъ возлагаетъ на ра́мѣ свои́ ра́даса :

ё. И прише́дъ въ до́мъ, созыва́етъ дру́ги ѡ сосѣ́ды, гла-
го́ла ѡмъ : ра́дситеса со мно́ю, ѡ́къ ѡбръ́тохъ ѡвцъ мою́
погнѣшю.

ё. Гла́голю ва́мъ, ѡ́къ та́къ ра́дость въ́детъ на нѣ́си ѡ
ё́диномъ грѣ́шницѣ ка́ющемса, не́жели ѡ де́вятидеса́тихъ ѡ
де́вяти пра́ведникъ, ѡ́же не трѣ́буютъ покая́нїа.

ё. И ѡ́къ ка́а жена́ ѡмъ́щи де́сать дра́хмъ, ѡ́ще погве́тъ
дра́хмъ ё́ди́нъ, не вжигаетъ ли свѣ́тъльника, ѡ пометѣ́тъ хра-
минъ, ѡ ѡше́тъ прилѣ́жнъ, до́ндеже ѡбраще́тъ ;

ё. И ѡбръ́тши созыва́етъ дру́гини ѡ сосѣ́ды, глаго́-
лющи : ра́дситеса со мно́ю, ѡ́къ ѡбръ́тохъ дра́хмъ по-
гнѣшю.

ё. Та́къ, гла́голю ва́мъ, ра́дость быва́етъ пре́д ѡ́глы
Бж́ими ѡ ё́диномъ грѣ́шницѣ ка́ющемса.

ё. Рече́ же : члв́къ нѣ́кїи ѡмъ́ двѣ́ сы́на :

ё. И рече́ ю́нѣ́ишїи ё́ю ѡ́цъ : ѡ́че, да́ждь ми́ досто́йно́ю
ча́сть ѡмъ́нїа. ѡ раздѣ́ли ѡмъ́ ѡмъ́нїе.

ё. И не по мно́зѣхъ дне́хъ собра́въ все́ мно́и сы́нъ, ѡ́нде
на стра́нѣ́ да́лече, ѡ тѣ́ расточїи ѡмъ́нїе́ свое́, живы́и
кля́днъ.

ё. И́зжившъ же ё́мъ все́, вы́стъ гла́дъ крѣ́покъ на стра́нѣ́
то́й, ѡ то́й нача́тъ лиша́тиса.

ё. И ше́дъ прилѣ́пїса ё́ди́номъ ѡ́ жителю́ то́а́ стра́ны :
ѡ посла́ ё́ю на се́ла своѣ́ пастїи́ сви́нїа.

ё. И́ желаше́ насы́тити чре́во свое́ ѡ́ роже́цъ, ѡ́же ѡ́дѣ́хъ
сви́нїа : ѡ ни́кто́же да́аше ё́мъ.

ё. Ръ́ се́е́ же прише́дъ, рече́ : ко́ли́къ на́емникъмъ ѡ́ца́
мое́го́ ѡ́зкыва́ютъ хлѣ́бъ, ѡ́зъ же гла́домъ гнѣ́лю ;

ё. Поста́въ ѡ́дъ ко ѡ́цъ́ мое́мъ, ѡ́ рекъ ё́мъ : ѡ́че, согрѣ́-
ши́хъ на нѣ́о ѡ́ пре́д то́бою,

загуби една отъ тѣхъ, не оставя деветдесеть-тѣ и деветъ въ пустынь-тѣ, и не отива слѣдъ изгубенъ-тѣ, доклѣ ѿ намѣри?

5. И когато ѿ намѣри, задига ѿ на плѣщы-тѣ си радостенъ;

6. И като си дойде у дома си, свыква пріятелъ-тѣ си и съсѣды-тѣ си, и казува имъ: Радувайте ся съ мене че си намѣрихъ изгубенъ-тѣ овцѣ.

7. Казувамъ ви че такава радость бива на небе-то за одного грѣшника който ся кае, а не за деветдесеть и деветъ праведницы, които нѣматъ нуждѣ отъ покаяніе.

8. Или коя жена, ако има десеть драхмы и изгуби едиъ драхмѣ, не запала свѣщъ, и не мете кѣщъ-тѣ, и не търси прилѣжно доклѣ ѿ намѣри?

9. И когато ѿ намѣри свыква пріятелкы-тѣ и съсѣды-тѣ си, и казува: Радувайте ся съ мене, защото намѣрихъ драхмѣ-тѣ, който бѣхъ изгубила.

10. Така, ви казувамъ, бива радость прѣдъ ангелы-тѣ Божиі за одного каѣщаго ся грѣшника.

11. Рече още: Нѣкой си человекъ имаше двама сынове:

12. И по младый-тѣ отъ тѣхъ рече на бащѣ си: Отче, дай ми дѣлъ-тѣ който ми ся пада отъ имѣніе-то. И раздѣли имъ имотъ-тѣ си.

13. И слѣдъ малко дни, по младый-тѣ сынъ събра си всечко-то, и отиде въ странѣ далечны, и тамъ распылѣ имѣніе-то си, съ разблудно-то си живѣяніе.

14. И като иждиви всечко, станѣ голѣмъ гладъ въ онѣзи странѣ, и той наченѣ да е въ оскѣдность.

15. И отиде та ся пристави одному отъ гражданы-тѣ на онѣзи странѣ; който го проводи на полета-та си да пасе свиніе.

16. И желаяше да напълни тѣрбухъ-тѣ си отъ рошковы-тѣ, които ядѣхъ свиніе-то; и никой му не даваше.

17. И като дойде на себе си, рече: На колко наемницы башины ми изостава хлѣбъ, а пакъ азъ мрѣ отъ гладъ.

18. Ще станѣ да идѣ при бащѣ си, и ще му рекѣ: Отче, съгрѣшихъ на небе-то и прѣдъ тебе,

дї. И оуже иже съдѣстѣ достоинъ нареци сѧ сынъ твоѣ : сотвори
мѧ ѣкѡ единого въ нѧемникѣ твоѣхъ.

К. И ВОСТАВЪ ИДЕ КО ОЦѢ СВОЕМЪ. ЕЩЕ ЖЕ ЕМЪ ДАЛЕЧЕ
СЪИШ, ОУЗРѢ ЕГО ОЦЪ ЕГО, И МИАХЪ ЕМЪ БЫСТЬ, И ТѢКЪ НАПАДЕ
НА ВЪЮ ЕГО, И УБЛОБИША ЕГО.

КА. РЕЧЕ ЖЕ ѿМЪ СЫНЪ: О҃че, согрѣшихъ на нѣо ѿ предъ
твоею, ѿ оубже нѣсмь достоинъ нарешиа сынъ твой.

КВ. Речѣ же Оцѣ кз рабѣмъ своимъ: ѡбнесѣте ѡдѣждь
первѣю, ѡ ѡблецыте ѣго, ѡ дадите перстень на рѣкъ ѣго, ѡ
сапоги на нѡзѣ:

БГ. И ПРИВЕДШЕ ТЕЛѢЦЪ ОУПИТАННЫЙ ЗАКОЛІТЕ, И ІАДШЕ
ВЕСЕЛІМСЯ.

БѢ. И́ЖЕ СЫ́НЪ МО́Й СЕ́Й МЕРТВЪ БѢ, ꙗ́ко ѡ́ЖИВѢ: ꙗ́ко ѡ́ЗГИБЛЪ БѢ, ꙗ́ко ѡ́ВРѢТЕСЯ. ꙗ́ко НАЧА́ША ВЕСЕЛѢ́ТИСЯ.

КѢ. ПѢ же сѣиѣ ѿгнѣ старѣи на селѣ: ѿ тѣмъ грядѣи
приблѣжисѣ кѣ дѣмѣ, слышѣ пѣиѣ ѿ мѣи:

кѣ. И призвѣвъ еди́наго ѿ Ѳтрѣкѣ, вопроша́ше: что оубо сѣ́а сѣть;

КЗ. О́нъ же рече́ ѿмѣ, ѿкѡ брѣтъ твоѣй прѣиде: и заклѣ
о́уцъ твоѣй телцѣ оуспѣтанна, ѿкѡ здрава ѿгдѣ прѣѣтъ.

ѢН. РАЗГНѢВАНСА ЖЕ, ꙗко не хотѣше видѣти: ОЦЗ ЖЕ Е҃ГѦ
ИЗШЕДЗ МОЛѦШЕ Е҃ГѦ.

КА. ОҢЗ ЖЕ ѠВѢЩАВЪ РЕЧЕ ОЦѢ: СЕ ТОЛІКѠ ЛѢТЪ РАБО-
ТАЮ ТЕБѢ, ꙗко нѣколіже зѧпѡвѣди твоѧ престѡпѣхъ, ꙗко мнѣ
нѣколіже дѧлъ єси козлѧте, да со дрѡги своѣми возвеселѣлса
бѣхъ.

Л. Егда же сынъ твой сей, изъядый твоѣ имѣнїе съ
люболюбцами, прїиде, заклалъ еси емоу телца питомаго.

ЛА. ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ ЁМЪ: ЧАДО, ТЫ ВСЕГДА СО МНОЮ БЫ, И
ВЪ МОА ТВОА СЪТЪ.

ЛВ. ВОЗВЕСЕЛИТИЖЕСА ѿ ВОЗРАДОВАТИ ПОДОБАШЕ, ꙗкѡ БРАТЪ
ТВОЙ СЕИ МЕРТВЪ БѢ ѿ ЖИВѢ: ѿ ИЗГИБАХ БѢ, ѿ УБЕРѢ-
ТЕСА.

19. И не съмъ вече достоинъ да ся наричамъ твой сынъ ; стори мя както одного отъ наемницы-тъ си.

20. И станъ та дойде при бащъ си. И когато бѣ далечъ още, видѣ го баща му, и смили ся, и заветча ся, и напади на вратъ-тъ му, и го цѣлунъ.

21. Рече му сынъ му : Отче, съгрѣшихъ на небе-то и прѣдъ тебе, и не съмъ вече достоинъ да ся нарежъ твой сынъ.

22. И рече баща му на слугы-тъ си : Изнѣсте вѣнъ най добръ-тъ прѣмѣнъ, и облѣчѣте го, и дайте пръстенъ на рѣжъ-тъ му, и обуца на нозѣ-тъ му ;

23. И докарайте хранено-то теле та го заколѣте, да ядемъ и да ся веселимъ ;

24. Защото тойзи ми сынъ мъртъвъ бѣ, и оживѣ, загынѣлъ бѣ, и намѣри ся. И наченѣхъ да ся веселятъ.

25. А по старый-тъ сынъ бѣше на нивѣ ; и както идяше та наближи къщъ-тъ, чу пѣяніе и ликуваніе.

26. И привыка одного отъ слугы-тъ и пыташе що е това ?

27. А той му рече : Братъ ти си дойде ; и закла баща ти хранено-то теле, защото го прія здравъ.

28. И разгнѣви ся, и не рачаше да влѣзе : и тѣй баща му излѣзе, и моляше му ся.

29. А той отговори и рече на бащъ си : Ето толкози години ти работѣхъ, и никога твоѣхъ-тъ заповѣдъ не съмъ прѣстъпилъ ; и на мене нито яре ми си далъ нѣкога, да ся повеселѣхъ и азъ съсъ пріятелъ-тъ си :

30. А по що си дойде тойзи твой сынъ, който изѣде имоть-тъ ти съ блудницы, за него си заклалъ хранено-то теле.

31. А той му рече : Сыно, ты си вынѣгы съ мене ; и всичко-то мое, твоє е ;

32. А трѣбаше да ся възвеселимъ и да ся възрадвамы, защото тойзи твой братъ мъртъвъ бѣ и оживѣ, и загынѣлъ бѣ и намѣри ся.

ГЛАВА 51.

А. Глаголаше же ко оучѣнѣмъ своимъ: человекъ некий бѣ когѣтъ, ѿже имѣше приставника: ѿ тоѣ ѿклеветѣнъ бысть къ немѣ, ѿкъw расточаетъ имѣніѧ ѣгѡ.

Б. И пригласивъ его рече ѣмъ: что сѣ слышъ ѡ тебѣ; воздаждь ѡвѣтъ ѡ приставленіи домовнѣмъ; не возможеши ко ктомѣ домъ строити.

Г. Рече же въ себѣ приставникъ домъ: что сотворю, ѿкъw гдѣ мой ѡемлетъ строеніе домъ ѡ менѣ; копѣти не могъ, просити стыжѣса.

Д. Разсмѣхъ, что сотворю, да ѣгда ѡставленъ бѣдъ ѡ строеніи домъ, пріймѣтъ мѧ въ дома своѧ.

Е. И призвѣвъ единого когѡждо ѡ должникъ гдѣна своего, глаголаше первомъ: колѣнѣмъ долженъ єси гдѣну моему;

Є. Онъ же рече: сто мѣръ масла. ѿ рече ѣмъ: прійми писаніе твоѣ, ѿ сѣдѣ скорѡ напиши патъдесятъ.

З. Потомъ же рече дрѣгомъ: ты же колѣнѣмъ долженъ єси; Онъ же рече: сто мѣръ пшеницы. ѿ глагола ѣмъ: прійми писаніе твоѣ, ѿ напиши Ѡсмыдѣсѧ.

И. И похвалѣ гдѣ домъ строителя неправеднаго, ѿкъw мѣдрѣ сотвори: ѿкъw сынове вѣка сѣгѡ мѣдрѣиши паче сынѡвъ свѣта въ родѣ своемъ сѣти.

К. И азъ вамъ глаголю: сотворите себѣ дрѣги ѡ маммѡны неправды, да, ѣгда ѡскѣдете, пріймѣтъ вы въ вѣчныѧ крѡвы.

Г. Вѣрный въ малѣ, ѿ во многѣ вѣренъ єсть: ѿ неправедный въ малѣ, ѿ во многѣ неправеденъ єсть.

Д1. Яще оубо въ неправеднѣмъ имѣніи вѣрни не бысте, во истиннѣмъ кто вамъ вѣръ ѿметъ;

Е1. И яще въ чужѣмъ вѣрни не бысте, ваше кто вамъ дастъ;

Г1. Никій же рабъ можетъ двѣмѧ господинома рабѡтати:

ГЛАВА 16.

1. Говоряше още на ученицы-тъ си: бѣше нѣкой си богатъ чловѣкъ, който имаше домостроитель, и го наковладихъ нему, че разсыпува имѣніе-то му.

2. И повыка го и рече му: Що е това което слушамъ за тебе? дай смѣткъ-тъ на домостроительство-то си; защото не можешъ вече да си домостроитель.

3. Тогазь домостроитель-тъ рече въ себе си: Що да сторѣхъ, понеже господарь-тъ ми отнема отъ мене домостроительство-то? да копаѣхъ не могъ, да просѣхъ срамъ мя е.

4. Разумѣхъ какво да направѣхъ, за да мя приемътъ въ кѣщцы-тъ си, кога бѣдъ измѣстень отъ домостроительство-то.

5. И привыкнъ всякого одного отъ длѣжницы-тъ на господаря си, и рече на първый-тъ: Колко си длѣженъ на господаря ми?

6. А той рече: Сто ваѣы масло. И рече му: Земи запискъ-тъ си, и сѣдни скоро та напиши петдесеть.

7. Послѣ рече другому: А ты колко си длѣженъ? И той рече: Сто коры жито. И казува му: Земи си запискъ-тъ, и пиши осмдесеть.

8. И похвали господарь-тъ неправедный-тъ домостроитель, че разумно сторилъ; защото сынове-тъ на тойзи вѣкъ въ свой-тъ си родъ сѣ по хытри отъ сынове-тъ на свѣтлинъ-тъ.

9. И азъ ви казувамъ: Направѣте си пріатели отъ богатство-то на неправдѣ-тъ, за да вы приемътъ въ вѣчны-тъ обиталища, когато оскѣдѣте.

10. Вѣрный-тъ въ малко-то, и въ много-то е вѣренъ; а неправедный-тъ въ малко-то, и въ много-то е неправеденъ.

11. И тѣй, ако въ неправедно-то богатство вы не быхте вѣрни, кой ще ви повѣри истинно-то *богатство*?

12. И ако въ чуждо-то ся не показхте вѣрни, кой ще ви даде ваше-то?

13. Никой слуга не може на двама господари да слугува:

ѡбо ѡлѣ ѣдінаго возненавидѣтъ, а дрѹгаго возлюбѣтъ: ѡлѣ ѣдінаго держѣтъся, ѡ дрѹзѣмъ же не радѣти начнетъ. не можете бѣсѣ работати ѡ маммонѣ.

41. Слышахъ же сѣа всѣ ѡ фарїсеѣ сребролюбцы сѹще, рс-
гѣхъса ѣмъ.

42. И рече ѡмъ: вы естѣ ѡправдающе себѣ предъ члвѣки, бѣхъ же вѣсть сердца ваша: ѡкѡ, ѣже есть въ челоѣцѣхъ высокѡ, мѣрзость есть предъ бѡгомъ.

43. Законъ ѡ прѡрѡцы до іѡанна: ѡтолѣ царствіе бжїе блговѣствовѣтсѣ, ѡ всѣхъ въ не ѡсѣдѣтсѣ.

44. Оудѡбѣ же есть нѣсѣ ѡ землѣ прейти, неже ѡ закона ѣдіной чертѣ погнѣшѣти.

45. Всѣхъ ѡщѣлѣи женѹ свою ѡ приводитъ ѡнѹ, прелюбы дѣетъ: ѡ женѣи ѡщѣеною ѡ мѣжѣ, прелюбы творѣтъ.

46. Члвѣкѹ же нѣкѣи бѣ богаѣтъ, ѡ ѡблѣчѣшесѣ въ пор-
фѹрѣ ѡ вѹссонѣ, веселѣсѣ на всѣ днѣ свѣтѣ.

47. Нищѣ же бѣ нѣкто ѡменемъ лѣзарѣ, ѡже лежѣше предъ
вратѣи ѣгѡ гнѡенѣ,

48. И желѣше насѣтитѣсѣ ѡ крспнѣцѣ пѣдающихъ ѡ
трапѣзы богаѣаго: но ѡ псѣи прѣходѣше ѡблѣчѣхъ гнѡѣ
ѣгѡ.

49. Бысть же оѹмрѣти нищемъ, ѡ несѣнѣ кѣти ѡггѣлы на
лоно ѡбраѣмѣ: оѹмре же ѡ богаѣтый, ѡ погребѡша ѣгѡ.

50. И во ѡдѣ возведѣ ѡчи свои, сѣи въ мѣсѣхъ, оѹзрѣ
ѡбраѣма ѡздалѣча, ѡ лѣзара на лѡнѣи ѣгѡ:

51. И тѡи возглѣшѣ, рече: ѡче ѡбраѣме, помнѣшѣ мѣ, ѡ
послѣ лѣзара, да ѡмѡчитъ конѣцѣи пѣрста своѣгѡ въ водѣи, ѡ
оѹстѣдѣтъ ѡзыкѣи мѡи: ѡкѡ страждѣ во пламени сѣмъ.

52. Рече же ѡбраѣмъ: чѣдо, помнѣи, ѡкѡ воспрѣѣлѣ есѣ
благѣа твоѣи въ животѣи твоѣмъ, ѡ лѣзарѣ тѣкожде блѣа:
нынѣ же здѣи оѹтѣшѣетсѣ, тѣи же стрѣжѣши.

защото или одного ще намрази, и другыго ще възлюбн, или до одного ще ся прилѣпи, и другыго ще прѣзира. Не можете да работите на Бога и на маммона.

14. Вспчко това чувахъ и Фарисен-тъ, конто бѣхъ сребролюбци; и присмивахъ му ся.

15. И рече имъ: Вы сте конто показвате себе си праведны прѣдъ челоуѣцы-тъ; но Богъ знае сѣрдца-та ви; защото онова което е високо въ челоуѣцы-тъ, то е мързость прѣдъ Бога.

16. Законъ-тъ и пророци-тъ до Іоанна *блж*; отъ тогази царство-то Божіе ся благовѣствува, и всякой ся нуди *да влзе* въ него.

17. И по лесно е небе-то и земя-та да прѣминѣтъ, а не една точка отъ законъ-тъ да падне.

18. Всякой който напуска женѣ-тъ си и ся ожени за другѣ, прѣлюбодѣйствува, и всякой който ся ожени за напуснѣтъ отъ мѣжъ, прѣлюбодѣйствува.

19. Имаше нѣкой си челоуѣкъ богатъ, и обличаше ся въ багре-ницѣ и виссонѣ, и веселяше ся всякой день свѣтло.

20. Имаше пакъ и нѣкой сиромашъ на име Лазарь, който покрытъ съсъ струпен лежаше прѣдъ врата-та му.

21. И желаяше да ся насыти отъ трошницы-тъ, конто падахъ отъ трапезѣ-тъ на богатый-тъ; но и псета-та пдвахъ та лижахъ раны-тъ му.

22. И дойде врѣме та умрѣ сиромашъ-тъ, и занесохъ го ангели-тъ на лоно-то Авраамово. Умрѣ и богатый-тъ и погребенъ бы.

23. И въ пѣкълъ-тъ, когато бѣше на мѣкы, дига очи-тъ си и вижда пздальчъ Авраама, и Лазаря въ неговы-тъ обятія.

24. И той извика и рече: Отче Аврааме, помилуй мя, и проводи Лазаря, да нахваси край-тъ на прѣстъ-тъ си въ водѣ, и да расхладн языкъ-тъ ми; защото съмъ на мѣкы въ тойзи пламѣкъ.

25. Но Авраамъ рече: Сынокъ, напомни си че ты си възпріалъ твои-тъ добринны въ животъ-тъ си; така и Лазарь злины-тъ; а сега той е на утѣшеніе, а ты на мѣкы.

кз. И на́д всѣми сіими межа́мъ на́ми и ва́ми про́пасть вели́ка оутверди́са, ѿ́кв да хота́щии преи́ти ѡсѡ́дъ къ ва́мъ, не возмо́гутъ, ни и́же ѡтѡ́дъ къ на́мъ прехо́дятъ.

кз. Рече́ же : молю́ тѣ оубо, О́че, да по́слеши е́го въ до́мъ О́цѣ моегѡ́ :

кн. И́мамъ бо па́ть бра́тій : ѿ́кв да засви́дѣтельствуетъ ѿ́мъ, да не и́ тѣи, прии́дутъ на мѣ́сто сіе́ муче́нїа.

кз. Глаго́ла е́мъ Авраа́мъ : ѿ́мстъ Мѡѡ́сѣа и прѣ́рокн : да посла́шаютъ ѿ́хъ.

л. О́нъ же рече́ : ни, О́че Авраа́ме : но ѿ́ще кто́ ѡ ме́ртвыхъ ѿде́тъ къ ѿ́мъ, поклю́тса.

ла. Рече́ же е́мъ : ѿ́ще Мѡѡ́сѣа и прѣ́роковъ не посла́шаютъ, и ѿ́ще кто́ ѡ ме́ртвыхъ воскресе́нетъ, не ѿ́мстъ въ́ры.

ГЛАВА 31.

л. Рече́ же ко оучени́комъ своимъ : не возмо́жно е́сть не при́ти собла́зномъ : горе́ же, е́гѡ́же ра́ди прихо́дятъ.

б. Оубо́е е́мъ бы́ло бы, ѿ́ще же́рновъ о́селскій ѡблежа́мъ бы ѡ́ выи́ е́гѡ́, и вве́рженъ въ мо́ре, не́же да собла́знітъ ѡ́ ма́лыхъ си́хъ е́ди́наго.

г. Внемлі́те себѣ́. ѿ́ще согрѣ́шітъ къ тебѣ́ бра́тъ тво́й, запрети́ е́мъ : и ѿ́ще покле́тса, ѡста́ви е́мъ.

д. И ѿ́ще седми́ци на де́нь согрѣ́шітъ къ тебѣ́, и се́дми́ци на де́нь ѡбрати́тса, глаго́ла : ка́юса : ѡста́ви е́мъ.

е. И реко́ша А́пѡл Гдѡ́ви : приложи́ на́мъ въ́рс.

б. Рече́ же Гдѡ́ : ѿ́ще вы́сте ѿ́мѣи въ́рс ѿ́кв зе́рно го́ршно, глаго́лаи вы́сте оубо́ ѿ́году́чннѣ́ сей : восто́ргннса, и всади́са въ мо́ре : и посла́шала бы́ васъ.

з. Кото́рый же ѡ́ васъ раба́ ѿ́мѣа ѡ́рюща ѡ́ли́ пасѣ́ща, ѿ́же прише́дшъ е́мъ съ́ сѣла́ рече́тъ : ѡ́бѣ́ ми́нѡвъ возла́зи ;

и. Но не рече́тъ ли́ е́мъ : оугото́вай, что́ вече́раю, и́

26. И освѣнь всичко това, между насъ и васъ е утвърдена пропасть голѣма, така що които ищѣтъ да минѣтъ отъ тука къмъ васъ, да не могатъ, нито пакъ които сѣ тамъ да прѣминѣтъ къмъ насъ.

27. А той рече: Молихъ ти ся прочее, отче, да го пратишь въ бащини-тъ ми домъ;

28. Защото имамъ петима братія, да имъ засвидѣтельствува, щото да не бы да дойдѣтъ и тѣ на това мѣстително мѣсто.

29. Казува му Авраамъ: Имать Моисея и пророцы-тъ; да слушаютъ тѣхъ.

30. А той рече: Не, отче Аврааме: но ако иде нѣкой отъ мъртвы-тъ при тѣхъ, ще ся покажѣтъ.

31. Пакъ му рече: Ако не слушаютъ Моисея и пророцы-тъ, не щѣтъ ся увѣри нито ако нѣкой си и отъ мъртвы-тъ възкрѣсне.

ГЛАВА 17.

1. И рече на ученицы-тъ си: Не е възможно соблазни-тъ да не дойдѣтъ; но горко на оногози чрѣвъ когото дохождатъ.

2. По добръ бы было за него да ся окачаше водениченъ камъкъ около вратъ-тъ му, и да бѣде хвърленъ въ море-то, а не да соблазни одного отъ тѣзи малкы-тъ.

3. Внимавайте на себе си. Ако ти прѣгрѣши братъ ти, погади го; и ако ся покае, прости му.

4. И седмъ пѣти на день ако ти прѣгрѣши, и седмъ пѣти на день ся възвѣрне къмъ тебе, и каже: Покаявамъ ся; да му простишь.

5. И рекохъ апостоли-тъ Господу: Придай ни вѣрѣ.

6. А Господь рече: Ако да имяхте вѣрѣ колкото зърно синапово, рекли быхте на тѣзи чърници: Истѣргни ся, и насади ся въ море-то, и тя бы вы послушала.

7. А кой отъ васъ ако има ратай да му оре или да му пасе, щомъ си дойде отъ нивѣ-тъ, ще му рече: Мини, сѣдни да ядешъ?

8. И не ще ли да му рече: Приготи нѣщо да вечерямъ, и

препо́асарса сазжѣ ми, до́ндеже ѿмъ ѿ пїю: ѿ потóмъ ѿси ѿ пїешн тѣ;

д. Ёда ѿмать хвалѣ рабѣ томѣ, ѿкѡ сотвори повелѣннаа; не мнѡ.

ї. Та́кѡ ѿ вы, ёгда сотвори́тѣ всѧ повелѣннаа ва́мъ, глаго́лите, ѿкѡ рабѣ неключи́ми ёсмы: ѿкѡ, ёже до́лжни бѣхомъ сотвори́ти, сотвори́хомъ.

ѡ. п вы́сть ѿдѣшѣ ёмѣ во ѿерсали́мъ, ѿ то́ѡ прохóждаше междѣ Самарією ѿ Гали́леєю.

б. Вхóдашѣ же ёмѣ въ нѣкѣсѡ вѣсь, срѣ́тоша ёгò де́сать прокаже́нныхъ мѡже́ѡ, ѿже ста́ша ѡзда́лѣа:

г. п тѣмъ вознесóша гла́съ, гла́голюще: п́исе наста́вниче, поми́асѡ ны.

д. п вѣдѣвъ рече ѿмъ: шѣ́дше покажі́тѣся сѣ́енникѡмъ: ѿ вы́сть ѿдѣшѣмъ ѿмъ, ѡчи́стишасѧ.

е. Ёди́нъ же ѡ ни́хъ, вѣдѣвъ, ѿкѡ ѡсѣ́лѣ, возврати́са, со гла́сомъ вѣ́лѡмъ сла́ва Бѣа:

ё. п паде́ ни́цъ при ногѣ ёгò, хвалѣ ёмѣ возда́а: ѿ то́ѡ бѣ Самаря́нинъ.

ж. Ђвѣща́въ же п́исъ рече: не де́сать ли ѡчи́стишасѧ; да де́вать гдѣ;

и. Ка́кѡ не ѡсрѣ́тошасѧ возвра́ишесѧ да́ти сла́вѣ Бѣс, то́кмѡ ѡноплемѣ́нникъ сѣѡ;

ѡ. п рече ёмѣ: воста́въ ѿдѡ: вѣ́ра твоѧ спасѣ́ тѧ.

б. Вопроше́нъ же бы́въ ѡ фарі́сеѡ, когда прї́детъ цѣ́ствіе Бѣіе, ѡвѣща́въ ѿмъ рече: не прї́детъ цѣ́ствіе Бѣіе съ соклóудѣемъ:

в. Ни́же рекѣ́тъ: сѣ́ здѣ, или́ ѡ́удѣ. сѣ́ ко цѣ́ствіе Бѣіе ви́стѣрѣ́ вѣсь ё́сть.

г. Рече́ же ко о́учѣнкѡмъ сво́имъ: прї́дѣтъ днѣ, ёгда вожде́лѣете ё́ди́нагѡ днѣ́ сѣѡ чело́вѣческагѡ вѣ́дѣти, ѿ не о́зри́те.

стегни ся та ми шетай, докѣждь ямъ и піѣжъ, и слѣдъ това ще ядешъ и піешъ ты?

9. Дали ще благодари на тогожь ратая защото е свършилъ какъ-вото му е было поръчано? Не ся надѣжъ.

10. Така и вы, кога направите все що ви е повелѣно, казувайте: Пий смы раби нищожни; защото направихмы това което бѣхмы длѣжни да направимъ.

11. И въ пътуваніе-то си къмъ Іерусалимъ, мишуваше прѣзъ срѣдъ Самаріѣжъ и Галилеѣжъ.

12. И веднѣжъ когато влѣзваше въ нѣкое си село, срѣщихъхъ го десетимна прокажени, които ся спрѣхъхъ издалечъ,

13. И тѣ възвысихъ гласъ и казувахъ: Исусе наставниче, помилуй ны.

14. И като *гы* видѣ, рече имъ: Идѣте ся покажѣте на священници-тѣ. И когато отивахъ, очистихъ ся *отъ проказѣхъ-тѣ*.

15. И единъ отъ тѣхъ, като видѣ че исцѣлѣ, повърни ся и съ голѣмъ гласъ славяше Бога,

16. И паднѣ на лице при нозѣ-тѣ му, та му благодараше; и той бѣ Самарянинъ.

17. А Исусъ отговори и рече: Не ся ли очистихъ десетима-та, а дѣ сѣ деветима-та?

18. Не ся ли намѣрихъ *други* да ся върнѣтъ да въздадѣтъ славѣ Богу, по токо тойзи иноплеменикъ?

19. И рече му: Стани та си иди; твоя-та вѣра тя исцѣли.

20. И попытанъ отъ Фарисен-тѣ, кога ще дойде царство-то Божіе, отвѣща имъ, и рече: Царство-то Божіе нѣма да дойде съ изглеждане;

21. Нито ще *ви* рекѣтъ: Ето тука е, или, ето тамъ: защото ето, царство-то Божіе вѣтрѣ въ васъ е.

22. И рече на ученицы-тѣ: Ще дойдѣтъ дни когато ще пожелаєте да видите единъ отъ дни-тѣ на Сына чловѣческаго, и нѣма да видите:

к҃г. И рекѡтъ вамъ: сѣ здѣ, или сѣ онѣ: не изыдите, ни пожени́те.

к҃д. Иѡво бо моли́а влнста́ющнса ѿ поднеб́сныа на поднеб́снѣи свѣтитса: та́коу бѣдетъ сѡу члв́чскїи въ дѣнь сво́й.

к҃е. Прѣжде же подобаетъ ѣмѹ многѹ пострада́ти, и ѡсквѣнсѹ кѣти ѿ ро́да сегѹ.

к҃з. И ѡкоже кѣсть во днѣи И́евы, та́коу бѣдетъ и во днѣи сѡа члв́ческа:

к҃з. Иѡа́хс, пѡа́хс, жена́хсѹ, посага́хс, до негѹже днѣи ви́иде И́е въ ковчѣгъ: и прѣиде пото́нъ, и погсѣи всѧ.

к҃и. Та́коже и ѡкоже кѣсть во днѣи Лу́товы: иѡа́хс, пѡа́хс, кспова́хс, прода́хс, сажда́хс, зда́хс:

к҃о. Въ онѣже дѣнь изы́де Лу́тъ ѿ Содо́млянъ, ѡдождаи ка́мыкъ гора́иу и ѡгнь съ нѣсѣ, и погсѣи всѧ.

л. Потомѹ же бѣдетъ и въ дѣнь, въ онѣже сѡу члв́чскїи ѡвнѣтса.

ла. Въ то́й дѣнь, ѡже бѣдетъ на кро́вѣ, и сосѣди ѣгѹ въ домѹ, да не слзѣнтъ взѧти ѡхъ: и ѡже на селѣ, та́коже да не возвратѣтса вспа́ть.

лв. Помнѧйте женѹ Лу́товѹ.

лг. ѡже ѡце възѡметъ дѣшѹ своѹ спасти, погсѣнтъ ю: и ѡже ѡце погсѣнтъ ю, живѣтъ ю.

лд. Гл҃голю вамъ: въ тѣ нѡщѣ бѣдета двѧ на о́дрѣ ѣдїноу: ѣдїнъ поѣмлетса, а др҃гїи ѡставляѣтса.

ле. Бѣдетѣ двѣ въспѣ мѣлющѣ: ѣдїна поѣмлетса, а др҃гѧѡ ѡставляѣтса.

лз. Двѧ бѣдета на селѣ: ѣдїнъ поѣмлетса, а др҃гїи ѡставляѣтса.

лз. И ѡвѣщѧвше глаго́лаша ѣмѹ: гдѣ Гд҃и; онъ же рече ѡмъ: ѡдѣже тѣло, та́мѹ соберѣтса и сѣрце.

23. И *като* ви рекътъ: Ето тука е, или, ето тамъ е, да не отидете, нито да тичате подирѣ му.

24. Защото както свѣтковица-та, която блъска отъ единый-тъ *край* на поднебеснѣ-тъ, свѣти до другой-тъ *край* на поднебеснѣ-тъ, така ще бѣде и Сынъ чловѣческій въ свой-тъ си день.

25. Но первомъ трѣба *той* да пострада много, и да бѣде отхвърленъ отъ тойзи родъ.

26. И както въ дни-тъ Ноевы така ще бѣде и въ дни-тъ на Сына чловѣческаго.

27. Ядѣхъ, пияхъ, женихъ ся и задомявахъ ся до день-тъ въ който Ное влѣзе въ ковчегъ-тъ; и дойде потопъ-тъ и погуби всички-тъ.

28. Подобно както станѣ и въ дни-тъ Лотовы, ядѣхъ, пияхъ купувахъ, продавахъ, сядяхъ и градахъ.

29. И въ който день излѣзе Лотъ изъ Содома навали огонь и жупель отъ небе-то, и погуби всички-тъ.

30. На това подобно ще бѣде и въ день-тъ въ който Сынъ чловѣческій ще ся яви.

31. Въ онзи день който ся намѣри на покрывъ-тъ, и сѣдове-тъ му въ къщи, да не слѣзе да ги земе; и който е на нивѣ, такожде да ся не враща назадъ.

32. Помнѣте Лотовѣ-тъ женѣ.

33. Който поище да си уварди животъ-тъ, ще го изгуби; и който го изгуби, ще го уварди.

34. Казувамъ ви, въ онѣѣ ношъ ще бѣдѣтъ двама на едно легло; единый-тъ ще ся земе, а другой-тъ ще ся остави.

35. Двѣ *жены* ще наедно да мѣлятъ; една-та ще бѣде зѣта, а друга-та ще ся остави.

36. Двама ще бѣдѣтъ на нивѣ; единый-тъ ще ся земе, а другой-тъ ще ся остави.

37. Отговарятъ и казувать му: Кадѣ, Господи? А той имъ рече: Дѣто е трупъ-тъ, тамъ ще и орли-тъ да ся съберѣтъ.

ГЛАВА III.

А. Глаголаше же ѿ прѣтѣхъ къ нимъ, какъ подобаетъ
всегда моли́тиса, ѿ не стѣжати (си),

Б. Глагола: сзѣа вѣ нѣкѣиъ въ нѣкоемъ градѣ, Бѣа не
коаса, ѿ челоуѣкъ не срамляса.

Г. Родѣ же нѣкаа вѣ во градѣ томъ : ѿ приходяше къ
немъ, глаголющи : ѿмсти менѣ ѿ соперника моего.

Д. ѿ не хоташе на долзѣ времени. послѣдѣ же рече въ
себѣ : ѿше ѿ Бѣа не боюса, ѿ челоуѣкъ не срамляюса :

Е. Но занѣ творѣтъ ми трѣбѣ вдовица сѣа, ѿмщи ѣа : да
не до конца приходѣши застоѣтъ менѣ.

Ж. Рече же Гдѣ : слышите, что сзѣа неправды глаго-
летъ :

З. Бѣа же не имать ли сотворѣти ѿмщеніе ѿзбранныхъ
своихъ, вопиющихъ къ немъ дѣнь ѿ нощи, ѿ долготерпѣ ѿ
нихъ ;

И. Глаголю вамъ, ѿкъ сотворѣтъ ѿмщеніе ѿхъ вскорѣ.
Обаче сѣхъ челоуѣческѣиъ пришедѣ оуѣмъ ѿвѣщаетъ ли (си)
вѣрѣ на земаи ;

А. Рече же ѿ ко дрѣгѣмъ оуповающимъ собою, ѿкъ сѣтъ
праведницы, ѿ оуничижающимъ прочѣхъ, прѣтѣхъ сѣю :

Г. Челоуѣка двѣ виности въ цѣрковь помолѣтиса : едѣиъ
фарѣсѣи, а дрѣгѣи мытарѣ.

Д. Фарѣсѣи же стѣхъ, сѣце въ себѣ моляшесѣ : Бже,
хвалѣ тебѣ воздаю, ѿкъ нѣсмь, ѿкоже прочѣи члѣвѣцы,
хѣнѣицы, неправедницы, прелюбоудѣ, ѿли ѿкоже сѣи
мытарѣ.

Е. Пошѣса дважды въ себѣмъ, десѣтиъ даю всегѣ
ѣмъ прѣтажѣ.

Г. Мытарѣ же ѿдалѣча стоѣ, не хоташе ни оуѣю воз-
вести на нѣо : но бѣаше перси своѣ, глагола : Бже, милостивъ
бѣди миѣ грѣшникѣ.

ГЛАВА 18.

1. Казуваше имъ още и притчѣ, какъ трѣба всякого да ся молятъ, и да ся не облѣняватъ :

2. И говоряше : Имаше въ нѣкой си градъ единъ сѣдникъ, който ся отъ Бога не бояше, и отъ чловѣка ся не срамуваше :

3. Имаше и една вдовица въ тойзи градъ, та идяше при него и му казуваше : Отдай ми право-то отъ съперникъ-тъ ми.

4. И до нѣколко врѣме не рачи ; а испослѣ рече въ себе си : Ако че отъ Бога ся не боѣжъ, и отъ чловѣка ся не срамувамъ,

5. А то на тѣжъ вдовицѣ, понеже ми досажда, нека и отдамъ право-то, да не иде до край да мя отяготява.

6. И рече Господь : Слушайте що казува неправедный-тъ сѣдникъ :

7. А Богъ нѣма ли да отдаде право-то на свои-тъ избранны, които выкатъ къмъ него деня и ноця, ако и да дълготърпи за тѣхъ :

8. Казувамъ ви, че ще имъ отдаде право-то скоро. Но Сынъ чловѣческый кога дойде да ли ще намѣри вѣржъ на земѣ-тъ ?

9. И пакъ на нѣкои които ся надѣяхжъ на себе си че сж праведни, и унищожаважжъ други-тъ, рече тѣзи притчѣ :

10. Двама чловѣци възлѣзохжъ въ храмъ-тъ да ся помолятъ ; Единъ-тъ Фарисей, а другый-тъ мытарь.

11. Фарисей-тъ ся исправи и моляше ся въ себе си така ; Боже, благодарѣ ти, че не съмъ както други-тъ чловѣци, грабители, обидници, прѣлюбодѣйци, или както тойзи мытарь :

12. Постѣжъ дваждъ въ седмицѣ-тъ, десетѣкъ давамъ отъ всичко що придобыѣжъ.

13. И мытарь-тъ като стояше изъ далечъ не щѣше нито очи-тъ си къмъ небе-то да подигне, но бѣяше ся въ грѣды-тъ си и думаше : Боже, бѣди милостивъ менѣ грѣшному.

ѦІ. Глаголю вамъ, ꙗкоу снѣде сѣй ѡправданъ въ домъ свой ꙗче ѡнаго: ꙗкоу всѣхъ возносѣйсѣ, смиритсѣ: смирадѣ же себѣ, вознесѣтсѣ.

ѢІ. Приношѣхъ же къ немѹ ѿ младѣнцы, да ѿхъ коснетсѣ: видѣвшѣ же оучѣнцы запретиша ѿмъ.

ѢІ. Іисъ же призвѣвъ ѿхъ, глагола: ѡставите дѣтѣй приходѣти ко мнѣ, ѿ не вранѣте ѿмъ: таковыхъ бо єсть црѣвіе Бжїе.

ЗІ. Амѣнь бо глаголю вамъ: ѿже ѡще не прѣиметъ црѣвіѦ БжїѦ, ꙗкоу ѡтрочѦ, не ѿмѣть внѣти въ не.

ѢІ. И вопросѣ єго ѿѣкѣи князь, глагола: Оучѣлаю бл҃гїи, что сотвори въ живѣтъ вѣчный наследствю;

ѦІ. Речѣ же ємѹ Іисъ: что ма глаголеши бл҃га; никтоже бл҃гъ, токму єдинъ Бг҃ъ.

К. Заповѣди вѣси: не премѡбы твори: не оубѣи: не оубради: не лжесвидѣтельствѣи: чтѣ ѡца твоего ѿ матери твоѣ.

КА. Ѹнъ же речѣ: всѦ сѣѦ сохранихъ ѡ юности моеѦ.

КВ. Слышавъ же сѣѦ Іисъ речѣ ємѹ: єще єдинаго не докончалъ єси: всѦ, єлика ѿмаши, продаждѣ, ѿ раздай нищымъ, ѿ ѿмѣти ѿмаши сокровище на нѣси: ѿ гради во слѣдъ менѣ.

КГ. Ѹнъ же слышавъ сѣѣ, прискорбенъ бысть: бѣ бо богѦтъ сѣѦѡ.

КД. Видѣвъ же єго Іисъ прискорбна бывша, речѣ: како не оудѡбѣ ѿмѣщѣи богѦтство въ црѣвіе Бжїе внѣдѣтъ.

КЕ. Оудѡбѣе бо єсть вельбѣдъ сквозѣ ѿгнѣнѣ оушы прѣти, неже богѦтъ въ црѣвіе Бжїе внѣти.

КЖ. Рѣша же слышавѣи: то ктѣ мѡжетъ спасѣнъ быти;

КЗ. Ѹнъ же речѣ: невозмѡжна оу челоуѣкъ възмѡжна сѣтъ оу Бга.

КН. Речѣ же Пѣтръ: сѣ мы ѡставихомъ всѦ, ѿ по тебѣ ѿдохомъ.

14. Казувамъ ви, че той слѣзе у дома си оправданъ *повече*, нежели оный; защото всякой който възнася себе си, ще ся смири; а който смирява себе си, ще ся възнесе.

15. Приносяхъ му още и дѣтица да ся прикосне до тѣхъ а ученици-тѣ като видѣхъ възбранихъ имъ.

16. Но Исусъ ги привыка, и рече: Оставѣте дѣца-та да дохождатъ при мене, и не ги въспирайте; защото на таквизъ е царството Божіе.

17. Истинъ ви казувамъ: Който не приеме царство-то Божіе както дѣте, нѣма да влѣзе въ него.

18. И нѣкой си голѣмецъ го попыта и каза: Учителю благый, що да сторѣхъ за да наслѣдувамъ животъ вѣченъ?

19. А Исусъ му рече: Що мя казувашъ благъ? никой не е благъ, тъкмо единъ Богъ.

20. Заповѣди-тѣ знаешь, Да не направишь прѣлюбодѣяніе; Да не убиешъ; Да не откраднешъ; Да не лъжесвидѣтельствувашъ; Почитай бащъ си и майкѣ си.

21. А той рече: Всичко това съмъ упазилъ отъ младость-тѣ си *до нинѣ*.

22. Това като чу Исусъ, рече му: Еще едно ти не достига: Все що имашъ продай, и раздай на сиромасы-тѣ, и ще имашъ съкровище на небе-то; и дойди та мя послѣдувай.

23. А той като чу това наскърби ся; защото бѣше много богатъ.

24. И като го видѣ Исусъ че ся наскърби, рече: Колко мъчно ще влѣжѣтъ въ царство-то Божіе, тѣзи които иматъ богатство.

25. Защото по лесно е да мине камила прѣзъ иглены уши, а не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе.

26. А които чухъ това рекохъ: И кой може да ся спасе?

27. А той рече: Невъзможно-то у человекъ-тѣ, у Бога е възможно.

28. А Петръ рече: Ето ний оставихмы всичко, и послѣдовахмы тя.

Ѣ. О́нъ же рече ѿмъ: а́минь гл҃голю ва́мъ, ꙗ́кѡ ни-
кто́же ѣсть, ꙗ́же ѡста́витъ до́мъ, ꙗ́ли роді́тели, ꙗ́ли бра́тію,
ꙗ́ли се́стры, ꙗ́ли же́нъ, ꙗ́ли ча́да, цр҃твіа ра́ди Бж҃ѣа,

А. ꙗ́же не прі́иметъ мно́жицею во вре́ма сѣе, ꙗ́ въ вѣ́къ
гра́дѡщій, живо́тъ вѣ́чный.

АА. По́емъ же Ѡбана́десате о́учїи своа́, рече къ нѣмъ:
се́ восхо́димъ во Іеру́салимъ, ꙗ́ сконча́ются вса́ пи́сання
прѡ́ки ѡ́ Сѣѣ чл҃вчестѣ.

АВ. Преда́дѣтъ во ѣ́го ꙗ́зыкомъ, ꙗ́ поруга́ются ѣмъ, ꙗ́
о́корѣтъ ѣ́го, ꙗ́ ѡпла́чуютъ ѣ́го,

АГ. ꙗ́ бѣ́ше о́убі́ютъ ѣ́го: ꙗ́ въ тре́тїй де́нь воскр҃нетъ.

АД. ꙗ́ тѣ́и ниче́мъже ѡ́ сѣхъ разсмѣ́ша: ꙗ́ бѣ́ гл҃гола́ сѣ́й
скрове́нъ ѡ́ нѣхъ, ꙗ́ не разсмѣ́вахъ глаго́лемыхъ.

АЕ. Бы́сть же ѣ́гда при́ближи́шася во Іері́хѡмъ, слѣ́пецъ
нѣ́кій сѣ́дѣше при пѣ́ти проса́.

АЖ. Слы́шавъ же наро́дъ мимохо́дѣщъ, вопро́ша: что́
о́убѣ ѣ́сть се́;

АЗ. Повѣ́даша же ѣмъ, ꙗ́кѡ Іѣ́съ Назара́нинъ мимохо́дитъ.

АН. ꙗ́ возопѣ́, гл҃гола́: Іѣ́се Сѣ́е Дѣ́довъ, поми́луй ма́.

АО. ꙗ́ пре́идѡщїи пре́шлѣхъ ѣмъ, да о́умолчи́тъ: О́нъ же
па́че мно́зѣе вопі́аше: Сѣ́е Дѣ́довъ, поми́луй ма́.

АИ. Ста́въ же Іѣ́съ повелѣ́ привести ѣ́го къ себѣ́. при-
бли́жшася же ѣмъ къ немъ, вопро́си ѣ́го,

АІ. Гл҃гола́: что́ хо́щеша, да тѣ́ сотвори́ю; О́нъ же рече́:
Гд҃и, да прозри́ю.

АІІ. Іѣ́съ же рече́ ѣмъ: прозри́: вѣ́ра твоа́ спасе́ тѣ́.

АІІІ. ꙗ́ ѡ́бѣ́ прозрѣ́, ꙗ́ во слѣ́дъ ѣ́го ѡ́идѣше, сла́ва Бг҃а. ꙗ́
всѣ́ лю́дїе ви́дѣ́ше, возда́ша хвалѣ́ Бг҃ови.

ГЛАВІА ѠІ.

А. ꙗ́ вше́дъ прохо́ждѣше Іері́хѡмъ.

Б. ꙗ́ се́ мѡ́жъ нарица́емый Захѣ́й: ꙗ́ сѣ́й бѣ́ ста́ръїи мы-
тарѣ́мъ, ꙗ́ то́й бѣ́ богáтъ.

29. А той имъ рече : Истинѣ ви казувамъ, че нѣма никой който да е оставилъ кѣщъ, или родители, или братія, или женѣ, или чада заради царство-то Божіе,

30. И да не получи многократно на това врѣме, и въ идущий-тъ вѣкъ животъ вѣченъ.

31. И като зѣ дванадесеть-тѣ при себе си, рече имъ : Ето възлѣзувамъ въ Іерусалимъ, и ще ся свърши всичко що е написано отъ пророцы-тѣ за Сына чловѣческаго.

32. Защото ще бѣде прѣдаденъ на язычници-тѣ и ще му ся поругаѣтъ, и ще го обезчестятъ, и ще го заплюѣтъ,

33. И ще го бѣѣтъ, и ще го убѣѣтъ, и въ третія-тъ день ще възкрѣсне.

34. И тѣ не разумѣхъ нищо отъ това : и тая дума бѣше покрита за тѣхъ, и не разбирахъ това що ся казуваше.

35. А когато приближаваше до Іерихонъ, нѣкой си слѣпъ сѣдѣше край пѣтъ-тъ да проси.

36. И като чу че народъ минува, попыта какво е това ?

37. И казахъ му че Іисусъ Назорѣнинъ минува.

38. Тогазъ той извика, и казуваше, Іисусе, Сыне Давидовъ, помилуй мя.

39. И тѣзи конто вѣрвахъ на прѣдъ запрѣтѣвахъ му да мѣкне, но той още повече выкаше : Сыне Давидовъ, помилуй мя.

40. И спрѣ ся Іисусъ и повелѣ да му го доведѣтъ, и като приближи, попыта го,

41. И каза : Що ищешь да ти сторѣжъ ? А той рече : Господи, да прогледамъ.

42. И Іисусъ му рече : Прогледай ; твоя-та вѣра тя исцѣли.

43. И тутакси прогледа, и търгни слѣдъ него, и славяше Бога ; и всичкий народъ като видѣ *това*, въздаде хвалѣ Богу.

ГЛАВА 19.

1. Слѣдъ това влѣзе *Іисусъ* въ Іерихонъ и заминуваше си.

2. И ето чловѣкъ на име Закхей, който бѣше начальникъ на мытари-тѣ, и той бѣ богатъ.

҃г. И ѿскаше видѣти І҃сѧ, ктѡ ѣсть: и не можаше ѿ народа, іакѡ возрастомъ малъ бѣ.

҃д. И предитѣхъ, возлѣзе на іагодичинѧ, да видитъ, іакѡ хоташе мѣмѡ ѣа протѣи.

҃е. И іакѡ прїиде на мѣсто, возрѣхъ І҃сѧ, видѣ ѡго, и рече къ немѸ: Закхѣе, потщався слѣзи: днесь бо въ домѸ твоѣмъ подоваѣтъ ми быти.

҃ж. И потщався слѣзе, и прїѣтъ ѡго радаса.

҃з. И видѣвше вси роптѧхъ, глаголюще, іакѡ ко грѣшнѧмъ жѧ вниде витѣти.

҃и. Ставъ же Закхѣй рече ко Г҃Ѹ: сѣ полъ-ѿмѣнїѧ моего, Г҃и, дамъ нищимъ: и ѡце когѡ чимъ ѡбидѣхъ, возвращѸ четверницею.

҃к. Рече же къ немѸ І҃сѧ: іакѡ днесь спасѣнїе домѸ семѸ бысть, занѣ и сѣй сїѧ Івраѧмъ ѣсть.

҃л. Прїиде бо Сїѧ члвчъхъ разыскѣти и спасти погнѣшаго.

҃м. Слышавшимъ же ѿмъ сїѧ, приложь рече прїтчѧ, занѣ близъ ѡмѸ быти Іерусалима, и мнѧхъ, іакѡ ѡбїе царство Бжїе хощетъ ѡбїтисѧ.

҃н. Рече о҃убо: члвчкѧ нѣкїѧ добраго рода ѿде на странѸ далече, прїѣти себѣ царство и возвратитисѧ.

҃о. Призвавъ же дѣсѧтъ рѣхъ своихъ, даде ѿмъ дѣсѧтъ мнѧсѧ, и рече къ нимъ: кѡплю дѣйте, дѡндеже прїидѸ.

҃п. И граждане ѡгѡ ненавидѧхъ ѡго, и послѧша послы въ слѣдѧ ѡгѡ, глаголюще: не хѡщемъ семѸ, да царствуетъ наѡ нами.

҃р. И бысть ѡгѡ возвратисѧ прїѣмъ црѣтво, рече пригласити рабы тїѧ, ѿмже даде сребро, да о҃убѣсть, каковѸ кѡплю сѣтъ сотворїи.

҃с. Прїиде же первыѧ, глагола: г҃и, мнѧсѧ твоѧ приѣла дѣсѧтъ мнѧсѧ.

҃т. И рече ѡмѸ: блгѡ, рабе добрый: іакѡ ѡ малѣ вѣренъ былъ ѡсї, всѧди Ѹбласть ѿмѣѧ наѡ дѣсѧтиѡ градѡвъ.

3. И ищаше да види Исуса кой е; но не можаше отъ народа, защото бѣше нисѣкъ на възростъ.

4. И завтече ся на напрѣдъ, та възлѣзе на единъ чърницъ за да го види; понеже прѣзъ него *пжтъ* щѣше да мине.

5. И като дойде на това мѣсто, Исусъ погледнѣ, видѣ го, и рече му: Закхее, слѣзь скоро; защото днесъ трѣба да останѣ въ твоиѣ-тъжъ кѣщѣ.

6. И прибърза та слѣзе, и прія го съ радость.

7. И като видѣхъ *това* всички, помѣрахъ и казувахъ: Че пригрѣшенъ человекъ влѣзе да прѣсѣди.

8. А Закхей застанѣ и рече Господу: Господи, ето половиниѣ-тъ отъ имотъ-тъ си давамъ на сиромасы-тъ; и ако съмъ обидѣлъ нѣкого въ нѣщо съ клеветѣ, въздавамъ четверократно.

9. Рече му Исусъ: Днесъ станѣ спасеніе на тойзи домъ; защото и той е сынъ Авраамовъ.

10. Понеже Сынъ человеческій дойде да потърси и да спасе погынѣло-то.

11. И тѣ като слушахъ това, приложи та рече и единъ притчѣ, защото бѣше близу до Іерусалимъ, и тѣ имахъ на умъ-тъ си че царство-то Божіе щѣше тутакси да ся яви.

12. И рече: Человекъ нѣкой си благороденъ отиде въ странѣ далечнѣ, да пріиме за себе си царство и да ся върне.

13. И повыка десеть отъ слугы-тъ си, и даде имъ десеть мѣсакъ, и рече имъ: Търкувайте докѣ дойдѣ.

14. А граждани-тъ негови ненавиждахъ го, и испратихъ слѣдъ него посланици да кажѣтъ: Не щемъ тогова да царува надъ насъ.

15. И като зѣ царство-то и ся върнѣ, рече да му повыкатъ онѣзи слугы, на които даде сребро-то, да узнае кой какво е припечалилъ.

16. И дойде първый-тъ и рече: Господи, твоя-та мнаса придобы десеть мнасы.

17. И рече му: Добрѣ, рабе добрый: понеже на най малко-то ся показа вѣренъ, имай власть надъ десеть града.

III. И прїиде вторый, глагола: гдѣ, мнѣсѣ твоѣ сотвори
пѣть мнѣсѣ.

ἄ1. Речѣ же ѿ томъ: ѿ ты бѣди на дѣ патію градѣвъ.

К. И др҃гій прїиде, глаго́ла: гдѣ, сѣ мнѣсѣ твоѣ, ѡже ѿмѣхъ положѣнъ во оубрѣсѣ.

КА. ПОАХСА КО ТЕБѢ, ІАКѢ ЧЛѢВЪКЪ ІАРЪ ЁСН: ВЗЕМЛЕШН,
 ЁГНѢ НЕ ПОЛОЖИЛЪ ЁСН, Н ЖНѢШН, ЁГНѢ НЕ СѢЛЪЛЪ ЁСН.

КВ. ГЛАГОЛА ЖЕ ЁМЪ: ꙗ ОУСТѢ ТВОИХЪ СЪЖАДО ТИ, ЛКАВЫЙ
РАВЕ: ВЪДѢЛЪ ЁСИ, ꙗКѡ АЗЪ ЧЕЛОВѢКЪ ЁРЪ ЁСМЬ, ВЗЕМЛЮ,
ЁГНѢ НЕ ПОЛОЖИХЪ, ꙗ ЖЕ, ЁГНѢ НЕ СѢЛХЪ:

ѣг. ꙗко ꙗкоже не вѣдѣхъ ѣси моегѡ сребра ксѡцѣмъ, ꙗ ꙗкоже
пришѣдохъ съ лихвою истязалъ быхъ ѣ;

КД. И́ предста́вшимъ рече́: возмѣте ѿ негѡ́ мѣсцъ, и да́дите ѡ́бществу́ де́сѣтъ мѣсцъ.

кѣ. И рѣша ѿмѹ: гдѣ, имать дѣсать мѣасъ.

КѢ. ГЛАГОЛЮ КО ВАМЪ, ꙗкѡ ВСАКОМУ ѿНУЩЕМУ ДАТСА: А Ꙗ
ПЕИЩЕАГО, ꙗ ꙗКѢ ѿМАТЬ, ѿНЕМЕТСА Ꙗ ПЕРѢ.

КЗ. ОБАЧЕ ВРАГИ МОА ОНЫ, ИЖЕ НЕ ВОСХОТѢША МЕНЕ, ДА ЦАРЬ ВѢХЪ БЫЛЪ НАДЪ НИМИ, ПРИВЕДИТЕ СѢМЪ, И ИЗСѢЦЫТЕ ПРЕДО МНОЮ.

КН. ꙗко сѣа рѣкъ, ꙗдѣше предѣ, восходѣ во ѿерсалимъ.

ко. И бысть ѿкъ приближися въ вѣдѣнію и вѣдѣнію,
къ горѣ нарицаемѣй Блѣвнѣ, посла два оученикъ своихъ,

Л. ГЛГОЛА: ИДИТА ВЪ ПРАМНОЮ ВЕСЬ: И ВЪ НИОЖЕ ВХОДЯЩА
 ѠБРАЩЕТА ЖРЕКА ПРИБАЪЗАНО, НА НЕЖЕ НИКТОЖЕ НИКОЛИЖЕ Ѡ
 ЧЛВЧКЪ ВСѢДЕ: ѠРѢШИШЕ Ё ПРИВЕДИТА.

λα. Ἦ ἄγε κτὸ βὺν вопрошάετх: ποτὸ ὠρῆσάετα; σίце
ρῑνῑτα ἔμῃ, ἵκω Γὰρ ἐγὼ τρέβεετх.

ѦВ. ШЕДШЕ ЖЕ ПОУСЛАНЫЯ, ѦКРѢТОСТА, ѦКОЖЕ РЕЧѢ ѦМА.

Л҃Г. Ѡрѣшáющема же ѿма жрека̀, рекóша госпóдїе ѿгнѣи́ма: чтò Ѡрѣшáета жрека̀;

ΑΔ. Ὅσα же ρεκόστα ἰάκω ΓΔЬ ἐγὼ τρέβεται.

18. И дойде второй-тъ и каза, Господи, твоя-та мнаса стори петь мнасы.

19. Рече и на тогова : Бѣди и ты *владелецъ* надъ петь града.

20. Дойде и другъ, и каза : Господи, ето твоя-та мнаса, който имахъ скѣтанѣ въ кѣриѣ :

21. Защото ся бояхъ отъ тебе ; понеже си строгъ челоуѣкъ ; земашь което не си положилъ, и жьнешъ което не си сѣялъ.

22. И казува му : Отъ уста-та ти ще тя сѣдиѣ, рабе лукавый ; знаятъ си че съмъ челоуѣкъ строгъ, и земамъ което не съмъ положилъ, и жьнѣ което не съмъ сѣялъ.

23. И защо не даде сребро-то ми на лихварь-тъ, така що азъ като си дойдяхъ щѣхъ да го приберѣ съ лихвъ-тъ ?

24. И рече на прѣдстоящы-тъ : Земѣте отъ него мнаск-тъ, и дайте ѣхъ на тогози който има десеть-тъ мнасы.

25. (И рекохъ му : Господи, *той* има десеть мнасы) :

26. Защото ви казувамъ, че всякому който има ще му ся даде ; а отъ того който нѣма, и това що има, ще ся отнеме отъ него.

27. А мон-тъ врагове, опѣзи които мя не рачихъ да ся воцарѣхъ надъ тѣхъ, доведѣте *вы* тука, и посѣчѣте *вы* прѣдъ мене.

28. И това като изрече *Иисусъ* отиваше на прѣдъ и възлѣзуване въ Иерусалимъ.

29. И когато приближи до Вифагѣиѣ и Вифанѣиѣ, кѣмъ горѣтъ която ся казуваше Елеонъ, проводи двама отъ ученицы-тъ си,

30. И рече имъ : Идѣте въ сръщно-то село : въ косто щомъ влѣзувате ще на мѣрите жрѣбе вързано, на косто никой челоуѣкъ не е никога възсѣдалъ ; отвържѣте го и го доведѣте.

31. И ако вы попыта нѣкой : Защо *го* отвързувате ? така ще му речете : Защото трѣбува на Господа.

32. И отидохъ проведенъ-тъ, и на мѣрихъ както имъ рече.

33. И когато отвързувахъ жрѣбе-то, рекохъ имъ стопани-тъ му : Защо отвързувате жрѣбе-то ?

34. А тѣ рекохъ : На Господа трѣбува.

лѣ. И приведѡста ѿ ко Іисови : и возвѣргше ризы своѧ на жребѧ, всадиша Іиса.

лѡ. Идѡш же ѣмѡ, постилахъ ризы своѧ по пгтѧ.

лѡ. Приближающесѧ ѣмѡ оубѣ (ѡбѣ) къ нисхожденію горѣ Елеѡнстѣй, начаша все множество оученикѡ, радѡущеса, хвалити Бѣга гласомѡ велѡимѡ ѡ всеѡхъ силахѡ, ѡже видѣша,

лп. Глѡголюще : кѡгословѣнѡ градѡй црѣ во ѡма Гѡне : мѡрѡ на нѣсѧ, и слава въ вышнихѡ.

лѡ. И нѣцыи фарисѣе ѡ народа рѣша къ немѡ : Оучителю, запретѧ оученикомѡ твоимѡ.

м. И ѡвѣщавѡ рече ѡмѡ : глѡголю вамѡ, ѡкѡ, ѡще сѧ оумолчатѡ, каменіе возопіетѡ.

мѡ. И ѡкѡ приближисѧ, видѣвѡ градѡ, плакаса ѡ немѡ,

мѡ. Глѡгола : ѡкѡ ѡще кѡ разсмѣлѡ и ты, въ дѣнь сѣй твоѡ, ѣже къ смиренію твоемѡ : нынѣ же скрыса ѡ Очѡю твоѡю :

мг. Иѡкѡ прїидетѡ днѣ на тѡ, и ѡбложатѡ врази твоѡ ѡстрѡгѡ ѡ тебѣ, и ѡбыдетѡ тѡ, и ѡѡмстѡ тѡ ѡвсѡдѡ,

мѡ. И развѡютѡ тѡ и чѡда твоѡ въ тебѣ, и не ѡстѡватѡ каменѣ на каменѧ въ тебѣ : понеже не разсмѣлѡ ѣсѧ врѣмене постѣженїѡ твоѡгѡ.

мѣ. И вшедѡ въ црковѡ, начатѡ ѡзгонити продающѡ въ ней и кснѡщующѡ,

мѡ. Глѡгола ѡмѡ : писано ѣсть : дѡмѡ моѡ, дѡмѡ молитвы ѣсть : вы же сотвористѣ ѣгѡ пещерѡ разбѡйникѡмѡ.

мѡ. И вѣ оучѡ по всѡ днѧ въ цркви. ѡрхѡтерѣе же и книжники ѡскаѡхъ ѣгѡ погсѡбитѧ, и старѣйшины людемѡ :

мп. И не ѡбрѣтѡхъ, что кѡ сотворили ѣмѡ : людіе ко всѧ держѡхсѧ ѣгѡ, послѡшающе ѣгѡ.

35. И доведохъ го при Исуса: и като намѣтахъ дрехы-тѣ си на жрѣбе-то, въскачихъ Исуса.

36. И въ отиваніе-то му, постилахъ дрехы-тѣ си по пѣтъ-тъ.

37. И когато вече приближаваше до прѣвалъ-тъ на Елеонскъ-тъ горъ, наченъхъ всичко-то множество на ученицы-тѣ да ся радуютъ и да славословятъ Бога велегласно за вси-тѣ чудеса що бѣхъ видѣли;

38. И казувахъ: Благословенъ царь-тъ който иде въ име-то Господне; миръ на тебе-то и слава въ вышнихъ.

39. И пѣкои отъ Фарисей-тѣ между народъ-тъ рекохъ му: Учителю, запрѣти на ученицы-тѣ си.

40. И отговори и рече имъ: Казувамъ ви, че ако тѣ мѣкнѣтъ, то каменіе-тѣ ще извикатъ.

41. И като приближи та видѣ градъ-тъ, плака за него,

42. И казуваше: Да бѣ знааяъ и ты, поне въ тойзи твой день, това което е за миръ-тъ ти; но сега вече ся скры отъ твои-тѣ очи.

43. Защото ще дойдѣтъ връхъ тебе дни и твои-тѣ неприятелі ще направятъ окопъ около тебе, и ще тя обсадятъ, и отъ всякъдѣ ще тя утѣснятъ,

44. И съсыпѣтъ тебе и чада-та ти въ тебе, и нѣма да оставятъ въ тебе камыкъ на камыкъ; защото не си разумѣлъ време-то на посѣщеніе-то си.

45. И като влѣзе въ храмъ-тъ, наченъ да испѣжда тѣзи конто продавахъ и купувахъ;

46. И казуваше имъ: Писано е: Домъ-тъ ми е домъ за молитвѣ: а вы го направихте пещеръ разбойническъ.

47. И поучаваше всякой день въ храмъ-тъ; а първосвященници-тѣ и книжници-тѣ и първи-тѣ отъ народа ищаха да го погубятъ;

48. И не намѣрувахъ какво да сторятъ; понеже всичкій-тъ народъ бѣше прилѣпнѣлъ при него да го слуша.

ГЛАВА К.

а. И вѣсть во единыхъ въ днѣхъ Оубѣхъ, оубавишъ ѣмъ люди въ цркви и бѣговѣствовашюишъ, прїидоша свѣщенники и книжники со старцы,

б. И рѣша къ немъ, глаголюще: рцы намъ, коею Сблстїю сїа твориши; или кто есть дѣвѣи тебѣ власть сїю;

г. Оубѣиавъ же рече къ нимъ: вопрошъ вы и ѣзъ единого словесе, и рцыте ми:

д. Крїенїе Іованново съ нѣсе ли бѣ, или въ челоуѣкъ;

е. Они же помышляхъ въ себѣ, глаголюще, ѣкъ ѣще речемъ, съ нѣсе, речетъ: почто оубо не вѣровасте ѣмъ;

б. ѣще ли же речемъ, въ чѣлѣкъ: вси людїе каменїемъ побїетъ ны: извѣстно бо бѣ въ Іованнѣ, ѣкъ пророкъ бѣ.

з. И оубѣиаша: не вѣмы ѡкъзъ.

и. Іисъ же рече имъ: ни ѣзъ глаголю вамъ, коею Сблстїю сїа творю.

а. Начатъ же къ лїдемъ глаголати прїтчъ сїю: челоуѣкъ нѣкїи насадїи винограда, и вдаде ѣго дѣлательмъ, и ѡиде на лѣта мнѡга.

і. И во время послѣ къ дѣлательмъ раба, да въ плодѣ винограда дадѣтъ ѣмъ: дѣлатели же бївше ѣго, послаша тїа.

їи. И приложїи послати дрѣгаго раба: они же и того бївше и досадївше (ѣмъ), послаша тїа.

їи. И приложїи послати трѣтїаго: они же и того оубавише изгнаша.

їи. Рече же гдїи виноградъ: что сотворю; послѣ сїа моего возлюбленнаго, еда какъ, ѣго вїдѣвше, оусрамѣса.

їи. Вїдѣвше же ѣго дѣлатель, мысляхъ въ себѣ глаго-

ГЛАВА 20.

1. И въ единъ отъ оныя дни, когато поучаваше той народъ-тъ въ храмъ-тъ и благовѣствоваше, надойдохъ първосвященници-тъ и книжници-тъ наедно съсъ старѣйшины-тъ,

2. Та му говоряхъ и рекохъ: Кажи ли съ коіѣ власть правишь това? или кой е що ти е далъ тѣзи власть?

3. Отговори и рече имъ: Ще вы попытамъ и азъ една рѣчь, и кажѣте ми.

4. Кръщеніе-то Іоанново отъ небе-то ли бѣ, или отъ чело-вѣцы-тъ?

5. А тѣ си помислихъ, и думахъ: Ако речемъ: Отъ небе-то, ще рече: Защо не повѣрувахте въ него?

6. Ако ли речемъ: Отъ чело-вѣцы-тъ, всичкій народъ съ каменіе ще ны убіе; понеже е увѣренъ че Іоаннъ е пророкъ.

7. И отговорихъ че не знаѣтъ отъ кѣдѣ бѣ.

8. Тогазы Іисусъ имъ рече: И азъ ви не казувамъ съ коіѣ власть правѣхъ това.

9. И наченъ да говори на народъ-тъ тѣзи притчѣ: Иѣкой си чело-вѣкъ насадн лозіе, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде на чуждѣ странѣ за много врѣме.

10. И во врѣме-то *на плодове-тъ* проводи одного отъ слугы-тъ си при земледѣлцы-тъ, да му дадѣтъ отъ плодъ-тъ на лозіе-то; но земледѣлци-тъ го бихъ и отпратихъ го празденъ.

11. И повтори да проводи и другъ слугѣ; а тѣ бихъ и него и обезчестихъ и отпратихъ го празденъ.

12. И пакъ проводи третяго; но тѣ и него наранихъ и испѣдихъ.

13. Рече тогазы стопанинъ-тъ на лозіе-то: Що да сторѣхъ? да проводѣхъ любезный-тъ си сынъ: може него като видѣтъ да ся посвѣдятъ.

14. Но земледѣлци-тъ като го видѣхъ, мысляхъ въ себе си и

люще: сѣй ѣсть насѣдникъ: прїидіте оубіемъ єгò, да на́ше бѣдетъ досто́аніе.

єі. И ѡзвѣдше єгò во́нъ ѡзъ вїногра́да, оубїша. что оубо сотвори́тъ ѡмъ гдѣи́нъ вїногра́да;

єі. Прїидетъ и погуби́тъ дѣла́тели сїа, и вда́стъ вїногра́дъ ии́ѣмъ. слы́шавше же рекóша: да не бѣдетъ.

зї. О́нъ же воззрѣвъ на ни́хъ, рече: что оубо пи́саное сїе: ка́мень, єгòже не брегóша зижде́щїи, сѣй бы́сть во гла́вѣ оубла;

иі. Всѣ́хъ па́дый на ка́мени то́мъ, сокруши́тся: а́ на нѣмже паде́тъ, стрѣ́етъ єгò.

дї. И взыска́ша а́рхїере́е и кни́жницы возложи́ти на́нь рсѣ́къ въ то́й ча́съ, и оубо́ашася наро́да: разсмѣ́ша бо, ꙗ́кѡ къ ни́мъ прїи́чъ сїю́ рече́.

к. И на́блюдше, посла́ша ла́затели, притвори́ющихъ себѣ пра́ведники бы́ти: да ѡмстѣ́ єгò въ словеси́, во ѣ́же преда́ти єгò нача́льствѣ и ѡ́бласти и́гемни́овѣ.

ка. И вопро́сиша єгò, глаго́люще: Оуби́телю, вѣ́мы, ꙗ́кѡ пра́въ глаго́леш и оуби́ши, и не на ли́ца зри́ши, но во-и́стиннѣ пстѣ́ Бжїю оуби́ши.

кв. Достóитъ ли на́мъ Кéсаревн дáнь да́ти, и́ли нѣ;

кг. Разсмѣ́въ же ѡ́хъ азка́вство, рече́ къ ни́мъ: что́ ма́ и́скъшáете;

кд. Покажи́те мѣ ца́тъ: чїи ѡ́мать ѡ́бразъ и па́дписáнїе; ѡ́бѣщáвше же рекóша: Кéсаревъ.

ке. О́нъ же рече́ ѡмъ: возда́дите оубо, ꙗ́же Кéсаревá, Кéсаревн, и ꙗ́же Бжїа́, Бгòви.

кз. И не могóша зазрѣ́ти глаго́ла єгò пре́д лю́дьми: и́ дивнѣ́шася ѡ́ ѡ́бѣтѣ́ єгò, и оубо́молчáша.

їз. Пристѣ́пнѣша же и́ѣцыи ѡ́ са́ддускѣ́и, глаго́лющїи вос-кресѣ́нїю не бы́ти, вопро́шахъ єгò,

кн. Глаго́люще: Оуби́телю, Мѡѡ́сѣй на́писá на́мъ: ѡ́ще комѣ́ бра́тъ оубмретъ ѡ́мѡй же́нѣ, и то́й безча́денъ оубмретъ,

думахъ: Тойзи е наслѣдникъ-тъ; елате да го убиѣмъ, за да бѣде наслѣдство-то наше,

15. И го изведохъ вънъ отъ лозіе-то та го убихъ. И тъй, какво ще имъ направи стопанинъ-тъ на лозіе-то?

16. Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы, и ще даде лозіе-то на други. А тѣзи конто чухъ рекохъ: Дано не бѣде.

17. А той гы погледнъ и рече; Що е това писано-то, Камъкъ-тъ който отхвърлихъ зидаи-тъ, той станъ глава на ѿгль-тъ:

18. Всякой който падне на тойзи камъкъ ще ся стрѣши, а връхъ когото падне, ще-го смаже.

19. И поискахъ първосвященници-тъ и книжници-тъ да турятъ рѣцъ на него въ тойзи часъ, защото разумѣхъ че тѣмъ каза тѣзи притчъ; но убояхъ ся отъ народъ-тъ.

20. И като извардихъ проводихъ навѣстници, конто ся пристру-вахъ че сѣ праведни, съ намѣреніе да го уловятъ въ нѣкоѣхъ рѣчъ, та да го прѣдадѣтъ на началство-то и на власть-тъ правителевъ.

21. И тѣ го попытахъ и рекохъ: Учителю, знаемъ че право говоришь и учишь, и не гледашъ на лице, но по истинѣхъ пѣть-тъ Божій учишь.

22. Право ли е за насъ да даваме данъ Кесарю, или не?

23. А той разумѣ лукавство-то имъ и рече имъ: Защо мя искушавате?

24. Покажѣте ми единъ динарь; чій образъ и надписъ има? Отговорихъ и рекохъ: Кесаревъ.

25. А той имъ рече: Като е тъй, отдайте Кесарево-то на Кесаря, и Божіе-то на Бога.

26. И не могохъ да уловятъ нѣщо въ думъ-тъ му прѣдъ народъ-тъ; и зачудени за отвѣтъ-тъ неговъ, мълкнахъ.

27. И пристѣпихъ нѣкои отъ Саддукеи-тъ, конто отричатъ въскръсеніе-то, и го попытахъ,

28. И рекохъ: Учителю, Моисей написа намъ; Ако умре на нѣкого братъ му, който има женъ, и умре той безчаденъ,

да брѣтъ ѳгѡ поймаѣтъ женѡ, ѡ возстаѡитѣ сѣма брѣтъ своимѡ.

ѳѡ. Сѣмь оубо брѣтїи бѣ: ѡ первыи поаѣтъ женѡ, оумре безчаденѡ.

ѳѡ. ѡ поаѣтъ вторыи женѡ, ѡ тои оумре безчаденѡ.

ѳѡ. ѡ трѣтїи поаѣтъ ѡ: такожде же ѡ вси сѣмь: ѡ не ѡстаѡиша чадѡ, ѡ оумроша.

ѳѡ. Послѣжде же всѣхъ оумре ѡ жена.

ѳѡ. Вѡ воскресѣнїе оубо, которагѡ ѡхъ бѣдетѣ жена; сѣмь бо ѡмѣша ѡ женѡ.

ѳѡ. ѡ ѡвѣщаѡхъ рече ѡмѡ ѡсѡ: сынове вѣка сегѡ женѡтѣ ѡ посагаѡтѣ:

ѳѡ. ѡ сподѡбѡшїиѣ вѣкѡ ѡнѡ оулажїити ѡ воскресѣнїе, ѳже ѡ мѣртвѡхъ, ѡнѡ женѡтѣ, ѡнѡ посагаѡтѣ:

ѳѡ. ѡнѡ оумрѣти бо ктомѡ мѡгѡтѣ: равни бо сѣтъ ѡггѡмѡ, ѡ сїѡве сѣтъ ѳжїи, воскресѣнїѡ сїѡве сѣше.

ѳѡ. ѡ ѡкѡ востаѡтѣ мѣртвїи. ѡ Мѡѡсѣи сказа при кѡ-
пїиѣ, ѡкоже гѡгѡлетѣ Гѡѡ Бѡѡ ѡвѡрамѡ ѡ Бѡѡ ѡсаѡкова ѡ
Бѡѡ ѡакѡвѡмѡ.

ѳѡ. Бѡѡ же ѡѣсть мѣртвѡхъ, ѡ живѡхъ: всї бо томѡ
жїви сѣтъ.

ѳѡ. ѡвѣщаѡше же ѡѣцынѡ ѡ кнїжнїкѡ рекѡша: Оуѣнї-
тею, дѡбрѣ рѣкаѡ ѳсї.

ѳѡ. Ктомѡ же не смѣлахѡ ѳгѡ вопросїити ниѣсѡже. рече же
кѡ ѡмѡ.

ѳѡ. Каѡ гѡгѡлѡтѣ Хрѣта сїѡ дѡѡва кѡити;

ѳѡ. Сѡмѡ бо дѡѡхъ гѡгѡлетѣ вѡ кнїзѣ ѡлѡмстѣи: рече
Гѡѡ Гѡѡи мѡемѡ: сѣдї ѡдесїѡ менѣ,

ѳѡ. дѡндеже положѡ врагїи твоѡ подїѡжїе нѡгѡ твоїхъ.

ѳѡ. дѡѡхъ оубо Гѡѡ ѳгѡ нарицѡдетѣ, ѡ каѡ сїѡ ѳмѡ ѳсть;

ѳѡ. Слѡшаѡшѡмѡ же всѣмѡ лѡдемѡ, рече оуѣеннїкѡмѡ
своїмѡ:

ѳѡ. Внѡмѡйте сѣбѣ ѡ кнїжнїкѡ хотѡшїхъ хѡдїити во

да земе братъ му женѣ-тъ, и да възстави съме на брата си.

29. А имаше седмица братія, и първый-тъ зѣ женѣ и умрѣ безчаденъ.

30. И зѣ второй-тъ женѣ-тъ, и умрѣ и той безчаденъ.

31. И третій-тъ ѣхъ зѣ; сѣщо така и седмица-та, и не оставихъ чада, и умрѣхъ.

32. А подиръ всички-тъ умрѣ и жена-та.

33. И тъй въ възкресеніе-то, на кого отъ тѣхъ ще бѣде жена? защото и седмица-та ѣхъ имашъ за женѣ.

34. А Иисусъ отговори и рече имъ: Чада-та на тойзи вѣкъ женятъ ся и за мъжъ отивать:

35. А които ся сподобятъ да получаютъ онзи вѣкъ и възкресеніе-то отъ мъртвы-тъ, нито ся женятъ нито за мъжъ отивать:

36. Защото не могатъ вече ни да умрѣтъ: понеже сѣ равно-ангелни, и като сѣ сынове на възкресеніе-то, сынове Божіи сѣ.

37. А това че мъртви-тъ възкресувать, и Моисей го изяви при кжпий-тъ, когато назоваваше Господа Бога Авраамова, и Бога Исаакова, и Бога Іакова.

38. А Богъ не е *Богъ* на мъртвы-тъ, но на живы-тъ; защото всички сѣ живи при него.

39. И отговорихъ ѣхъ отъ книжницы-тъ и рекохъ: Учителю, ты добръ рече.

40. И не смѣяхъ вече нищо да го попытавъ.

41. И рече имъ: Какъ казувать че Христосъ е сынъ Давидовъ?

42. Кога самъ Давидъ казува въ книгѣ-тъ Псаломскѣ: Рече Господь Господу моему: Сѣдни одесно ми,

43. Доклѣ положъ врагове-тъ ти подножіе на нозѣ-тъ ти.

44. И тъй Давидъ го нарича Господь, а какъ е сынъ неговъ?

45. И когато всички народъ слушаше, той рече на ученицы-тъ си:

46. Пазѣте ся отъ книжницы-тъ, които ищѣтъ да ходятъ

ОДѢЖДАХЪ, Ѳ ЛЮБАЩИХЪ ЦѢЛОВАНІА НА ТОРЖНИАХЪ, Ѳ ПРЕД-
СѢДАНІА НА СОМНИАХЪ, Ѳ ПРЕЖДЕВОЗЛЕЖАНІА НА ВѢЧЕРАХЪ:

МЗ. Иже снѣдѡуть дѡмы вдовѣцъ, Ѳ винною далече
мѡлѡтсѡ: сѡн прѣимстѡ лишше ѡсужденіе.

ГЛАВА КА.

А. Роззрѣвъ же видѣ вметѡиущыя въ храмъ набадѡщѣи
ѡмѣнїа, дары своѡ бѡгѡтѡ.

Б. Видѣвъ же Ѳ Ѳѣксѡ вдовѣцъ оубѡгъ вметѡиущъ тѡ двѣ
лѣптѣ.

Г. И рече: воистиннѡ гѡгѡлю вѡмъ, ѡкѡ вдовѣца сѡ оубѡгѡ
мѡжае всѣхъ вверже:

Д. Всѡ бо сѡ ѡ ѡзвѣтка своегѡ ввергѡша въ дары Бѡгѡ:
сѡ же ѡ лишѣнїа своегѡ всѡ житїе, ѣже ѡмѣ, вверже.

Е. И Ѳѣкимъ гѡгѡиущымъ ѡ цркви, ѡкѡ кѡменїемъ
дѡбырымъ Ѳ сосѡды оубрѡшенѡ, рече:

Ж. Сѡ, ѡже видѣте, прѣидстѡ днѣ, въ нѡже не ѡстанѣтѡ
кѡмень на кѡмени, Ѳже не разорѣтсѡ.

З. Вопросѣша же ѣгѡ, гѡгѡиуще: Оубѡ, когдѡ оубѡ
сѡ бѡдстѡ; Ѳ что ѣсть знѡменїе, ѣгдѡ хотѡтѡ сѡ бѡти;

И. Оѡз же рече: бѡдѣте, да не премѣнѣнн бѡдете:
мнѡзи бо прѣидстѡ во ѡмѡ моѡ, гѡгѡиуще, ѡкѡ ѡз ѣсмѡ:
Ѳ вѣмѡ прибѡжисѡ. не ѡзѣдѣте оубѡ во слѣдъ ѡхъ.

К. Ёгдѡ же оубслѡшите вѣдѣнн Ѳ нестроѣнїа, не оубѡйтѡсѡ:
подѡбѡетѡ бо сѡмъ бѡти прѣжде, но не оуб ѡкѡ кончѣнѡ.

Л. Тогдѡ гѡгѡлѡше ѡмъ: вѡстанѣтѡ бо ѡзыкъ на ѡзыкъ,
Ѳ царство на царство:

М. Трѡсѡ же велѣцы по мѣстамъ Ѳ глѡдѡ Ѳ пѡгѡбы бѡ-
дстѡ, страховѣнїа же Ѳ знѡменїа вѣмѡ сѡ нѣсѡ бѡдстѡ.

Н. Прѣжде же сѡхъ всѣхъ возлѡжатѡ на вѡ рѡки своѡ, Ѳ
ѡжденстѡ, предѡкѡше на сѡнмища Ѳ темнѣцы, вѡдѡмы къ
царѣмъ Ѳ владѣкамъ, ѡмене мѡегѡ рѡдѡ.

прѣмѣненіи, и обычатъ поздравленія по пазари-тѣ, и прѣдни-тѣ сѣдалища въ съборища-та, и първы-тѣ мѣста по вечеранія-та ;

47. Конто испояждатъ домове-тѣ на вдовицы-тѣ, и за причинѣ правятъ дългы молитвы ; тѣ ще приѣматъ по голѣмо осажденіе.

ГЛАВА 21.

1. И като погледнѣ *Иисусъ*, видѣ богаты-тѣ конто туряхъ дарове-тѣ си въ съкровищници-тѣ.

2. А видѣ и нѣкоѣ сиротѣ вдовицѣ която турѣ тамъ двѣ ленты.

3. И рече : Истинѣ ви казувамъ, че тая сирота вдовица турѣ отъ всичкы-тѣ най много :

4. Защото всичкы тѣзи турѣхъ въ дарове-тѣ Божіи отъ изобиліе-то си ; а тя отъ нѣманіе-то си турѣ всичкый си имотъ, колкото имаше.

5. И когато нѣкон си говоряхъ за храмъ-тѣ, че е украсенъ съ хубавы камъни и съ посвященія, рече :

6. Ще дойдѣтъ дни, въ конто това що гледате нѣма да остане камѣкъ на камѣкъ, който да ся не съсыпе.

7. И попытахъ го и рекохъ : Учителю, а кога ще бѣде това ? и какво е знаменіе-то, когато ще бѣде това ?

8. А той рече : Гледайте да ся не прѣльстите ; защото мнозина ще дойдѣтъ въ мое име и ще казувать : Че съмъ азъ ; и ужъ врѣмето наближи ; но да не отидете слѣдъ тѣхъ.

9. И кога чуете бойове и размирицы, да ся не убонте ; защото първомъ тѣ трѣба да бѣдѣтъ ; но не е тутакси свършеніе-то.

10. Тогазы имъ казуваше : Че ще вѣстане народъ врѣхъ народъ, и царство врѣхъ царство ;

11. И ще бѣдѣтъ на мѣста голѣми трусове, и гладъ, и моръ, още страшилища и знаменія голѣмы отъ небе-то ще бѣдѣтъ.

12. А прѣдъ всичко това ще турятъ рѣцѣ на васъ, и ще ви изгонятъ, и ще ви прѣдадѣтъ на соборища и въ тъмници, и ще ви извождатъ прѣдъ царіе и прѣдъ владѣтели заради мое-то име.

Ѳі. Приагнѣтсѧ же вѧмъ во свидѣтельство.

Ѳі. Положитѣ оубо на сердцахъ вашихъ, не прежде погнѣтсѧ ѿвѣщавати :

Ѳі. Язъ бо дамъ вѧмъ оустѧ ѿ премудрости, ѣйже не возмѡгутъ противити сѧ ѿ ѿвѣщати вси противляющіисѧ вѧмъ.

Ѳі. Прѣдани же бѣдете ѿ родителн ѿ братією ѿ родомъ ѿ дрѹгн : ѿ оумертвѧтъ ѿ васъ :

Ѳі. И бѣдете ненавидимн ѿ всѣхъ ѿ мене моегѡ ради.

Ѳі. И васъ главы вашеѧ не погибнетъ.

Ѳі. Въ терпѣніи вашемъ стажите дѹшы вѧша.

Ѳі. Егда же о҃зрите ѿвстоимъ Іерусалимъ вѡн, тогда разсмѣите, ѡкѡ приближисѧ заповстѣніе емо.

Ѳі. Тогда сѣиши во Іерусѧлѣ, да бѣгутъ въ горы : ѿ ѿже посредѣ егѡ, да исхѡдѧтъ : ѿ ѿже во странахъ, да не вхѡдѧтъ въ оны.

Ѳі. ѡкѡ днѣ ѡмщѣнію сѧ сѣтъ, ѡкѡ исполнитисѧ всемъ писанномъ.

Ѳі. Горѣ же ѡмщшымъ во оутрѡбѣ ѿ доащымъ въ тыѧ днѣ : бѣдетъ бо бѣда велиѧ на земѧи, ѿ гнѣвъ на людехъ сѧхъ.

Ѳі. И падѹтъ во Остріи мечѧ, ѿ плѣнѣни бѣдѧтъ во всѧ ѡзыки : ѿ Іерусалимъ бѣдетъ попираемъ ѡзыки, дѡндеже скончѧются временѧ ѡзыкѧ.

Ѳі. И бѣдѧтъ знаменѧ въ солнцѣ ѿ лгнѣ ѿ свѣздѧхъ : ѿ на земѧи тгѧ ѡзыкѡмъ ѿ печѧліѧ, шѡма морскѧгѡ ѿ возмщѣніѧ,

Ѳі. Издыхающимъ человекѡмъ ѿ стрѧха ѿ чѧліѧ градѹщихъ на вселѣнію : сѧлы бо нѣны подвигнѹтсѧ.

Ѳі. И тогда о҃зратъ Сѧ члѡвѣческа градѹща на облацѣхъ съ сілою ѿ слѧвою многою.

13. И това ще ви стане за свидѣтельство.

14. И тъй, положѣте на сърдца-та си, да не прѣговаряте отъ по напрѣдъ какво да отвѣщаете ;

15. Защото азъ ще ви дамъ уста и мъдрость, на които не ще могатъ да противорѣчатъ, нито да противостоятъ всички-тъ ваши противници.

16. И ще бъдете прѣдани и отъ родители и братія и роднини и отъ пріятелн, и ще умъртвятъ *нѣкои* отъ васъ.

17. И отъ всички ще бъдете ненавиждани заради мое-то име.

18. Но косъмъ отъ главѣ-тъ ви нѣма да загине.

19. Съ търпѣніе-то си придобийте души-тъ си.

20. А кога видите Іерусалимъ обыколенъ съ войски, тогава знайте че приближи запустѣніе-то му.

21. Тогазъ които сѣ въ Іудеѣ да бѣгатъ по горы-тъ ; и които сѣ въ срѣдъ него да излизатъ *на вѣнъ*, и които сѣ въ околности-тъ да не влѣзватъ въ него.

22. Защото тѣзи сѣ дни на отмъщеніе, за да ся исполни все що е писано.

23. И горко на непразны-тъ и на доящы-тъ прѣзъ онѣзи дни ; защото ще бѣде голѣма тѣга на земѣ-тъ, и гнѣвъ *Божій* врѣхъ тойзи народъ.

24. И ще да паднѣтъ подъ остриніе-то на ножъ, и ще бѣдѣтъ закарани въ плѣнъ по всички-тъ народы ; и Іерусалимъ ще бѣде потѣпкованъ отъ язычници-тъ, доклѣ ся исполнятъ врѣмена-та на язычници-тъ.

25. И ще бѣдѣтъ знаменія въ слънце-то и въ лунѣ-тъ и въ звѣзды-тъ и по земѣ-тъ тѣга на народы-тъ въ недоуміе-то *имъ*, и ще шуми море-то и вълны-тъ.

26. Человѣци-тъ ще издѣхвватъ отъ страхъ и отъ очакваніе на *блѣдствія-та* които ще постигнѣтъ вселенѣжъ, защото силы-тъ небесны ще ся поколебѣятъ.

27. И тогазъ ще видятъ Сына человѣческаго че иде въ облакъ съсъ силѣ и славѣ голѣмѣ.

КН. Начиннаюшымъ же сѣмъ бывати, восклонѣтесѧ ѿ въз-
двѣгните главы ваша: зане приближается избавленіе ваше.

КѦ. И рече прѣтчѧ ѿмъ: видѣте смоковницѧ ѿ всѧхъ
древѧ.

Л. Егда прѣшнѣются о҃ужѣ, видѣше сѧмнѧ вѣстѣ, ѧкѡ
близъ жѧтва єсть:

ЛА. Таѡѡ ѿ вы, егда о҃зрите сѧ бывающа, вѣдѣте, ѧкѡ
близъ єсть царствіе Бж҃іе.

ЛВ. Яминѧ глаголю вамъ, ѧкѡ не ѿмать прейти родъ сѣн,
доидеже всѧ сѧ вѣдѣтъ.

ЛГ. Иѡ ѿ земли мѣмѡ ѿдетъ, а словеса моѧ не ѿмѣтъ
прейти.

ЛД. Прѣмѧйте же себѣ, да не когда ѡтагчѧютъ срѣца ваша
ѡбѣщѧемъ ѿ пѧпствомъ ѿ печѧлѡмн житѣйскимн, ѿ наидѣтъ
на вы вѣзѧпѧ день тоѡ.

ЛЕ. Иѡѡ сѣтъ ко прѣидѣтъ на всѧ живѣщѡмн на лицѡхъ всѧхъ
землѡ.

ЛЄ. Бѣдите о҃убо на всѧко врѣмѧ молѧщесѧ, да сподѡбѣтесѧ
о҃убѣжѧти всѣхъ сѡхъ хотѧщѡхъ быти, ѿ стати прѣдъ Сѡмъ
чѧвѣческимъ.

ЛЗ. Бѣ же во дни въ цркви о҃учѧ, нѡщѡю же ѡсходѧ
водворѧшесѧ въ горѣ нарицѧемѡй Ѣлеѡнѧ.

ЛН. И всѡ людѣ ѡз о҃утра прихождѧхъ къ немѡ во цѣрковь
посѧшати єго.

ГЛАВА КВ.

А. Приближѧшесѧ же праздниѡѡ ѡпрѣснѡѡѡѡ, гѧголемѡй
пѧсѧ:

Б. И ѡсѧхъ єрхѣереѣ ѿ кнѧжницѡ, кѧѡѡ вы о҃убѧли єго:
коѧхъсѧ ко людѣмъ.

Г. Кнѧде же сѧтанѧ во ѡсѧѡ нарицѧемаѡ Іскарѡѡѡѡѡѡ, сѣща
ѡ числѧ ѡвоѡнадесяте.

28. И когато начне да става това, въсправѣте ся и подигнѣте си главы-тъ; защото приближава избавленіе-то ви.

29. И рече имъ притчѣ: Виждете смоковницѣ-тъ и всички-тъ дървета.

30. Когато вече гы виждате че ся развиватъ, знаете отъ само себе си че е близо вече лѣто-то.

31. Така и вы кога видите това че става, знайте че е близо царство-то Божіе.

32. Истинѣ ви казувамъ, че нѣма да прѣмине тойзи родъ, до кѣдъ ся сбѣде всичко това.

33. Небе-то и земя-та ще прѣминѣтъ, а мон-тъ думы нѣма да прѣминѣтъ.

34. Но пазѣте себе си, да не бы да отегнѣтъ сѣрдца-та ви отъ обявеніе и пѣянство и отъ житейски gryжы, и вы постигнѣе напрасно той день:

35. Защото като примка ще дойде на всички конто обитаватъ по лице-то на всичкѣ-тъ земѣ.

36. За то бѣдѣте будни и молѣте ся на всяко врѣме, за да ся удостонте да избѣгнете отъ всичко това което има да бѣде, и да прѣдстанете прѣдъ Сына челоуѣческаго.

37. И деня той учаше въ храмъ-тъ; а пощя излѣзуваше та пощуваше на горѣ-тъ нарицаемѣ Елеонскѣ.

38. И всичкій-тъ народъ подранявахъ при него въ храмъ-тъ да го слушатъ.

ГЛАВА 22.

1. И приближаваше праздниѣ-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове, който ся казува Пасха.

2. И первосвященници-тъ и книжници-тъ търсахъ, какъ да го убійтъ: защото ся бояхъ отъ народа.

3. И влѣзе Сатана въ Іудѣ, който ся казуваше Искаріотъ, който бѣше отъ число-то на дванадесетъ-тъ:

д. И шѣдѣ глагола архіереемъ и воеводамъ, какъ егѡ предасть имъ.

е. И возрадовашася, и совѣщаша емъ сребреники дати :

ѕ. И исповѣда, и искаше оудобна времени, да предасть егѡ имъ безъ народа.

з. Прииде же день ѡпрѣсноковъ, въ оныже подобаше жрѣти пасхъ :

и. И посла Петра и Іоанна, рекъ : шѣдша оуготовайта намъ пасхъ, да їмъ.

а. Она же рекѡста емъ : гдѣ хощеша, оуготоваемъ ;

г. Оны же рече имъ : сѣ восходящема вѣма во градъ, срѣжетъ въ челоуѣкъ въ сквѣдѣнницѣ вѡдъ посѣ : по немъ идѣта въ домъ, въ оныже вхѡдѣтъ.

д. И рече та дѡмъ вѡцѣ : глголетъ тебѣ оучитель : гдѣ естъ ѡбѣтель, идѣже пасхъ со оученики моими сѣмъ ;

е. И той вѣма покѣжетъ горницъ вѣлю постланъ : тѣ оуготовайта.

ѕ. Шѣдша же ѡбрѣтѡста, їкоже рече їма : и оуготоваста пасхъ.

д. И егда бысть часъ, возлежѣ, и ѡбѣдѣсте їмъ съ нимъ.

е. И рече къ нимъ : желаніемъ возжелѣхъ сѣю пасхъ їсти съ вѣми, прѣжде даже не приимѣ мѡкъ :

ѕ. Глголю во вѣмъ, їкѡ ѡсѣлѣ не їмамъ їсти ѡ неѣ, дѡндеже скончѡются во црѣтѣи Пѣи.

з. И пріимъ чашъ, хвалѣ воздѣвъ рече : пріимѣте сѣю и раздѣляйте себѣ :

и. Глголю во вѣмъ, їкѡ не їмамъ пѣти ѡ плодѣ лѡзнагъ, дѡндеже царствіе Бѣе пріидетъ.

д. И пріимъ хлѣбъ, хвалѣ воздѣвъ преломѣ, и даде имъ, глгола : сѣ естъ тѣло моѣ, ѣже за вѣ даемо : сѣ творѣте въ моѣ воспоминаніе.

4. И отиде и наговори ся съ първосвященници-тъ и войводи-тъ, какъ да имъ го прѣдаде.

5. И възрадувахъ ся тѣ и нагласихъ ся да му даждъ сребро.

6. И даде обѣщаніе, и търсяше сгодно врѣме да имъ го прѣдаде безъ народъ-тъ.

7. Дойде же день-тъ на бесквасны-тъ, въ който трѣбаше да жертвувать пасхъ-тъ.

8. И проводи Петра и Іоанна и рече : Идѣте и приготвѣте ни да ядемъ пасхъ-тъ.

9. А тѣ му рекохъ : Дѣ ищешь да приготвимъ ?

10. Той имъ рече : Ето щомъ влѣзете въ градъ-тъ, ще ви срѣщне чловѣкъ, който носи кърчагъ съ водъ ; идѣте слѣдъ него въ домъ-тъ въ който влѣзе,

11. И речѣте на стопанинъ-тъ на къщъ-тъ : Учитель-тъ казува на тебе : Дѣ е гостинна-та стая въ който наедно съ ученицы-тъ си ще ямъ пасхъ-тъ ?

12. И той ще ви посочи горницъ голѣмъ посланъ ; тамо приготвѣте.

13. И като отидохъ намѣрихъ както имъ рече : и приготвихъ пасхъ-тъ.

14. И когато дойде часъ-тъ, сѣднъ на трапезъ-тъ, и дванадесетъ-тъ апостоли съ него.

15. И рече имъ : Съсъ желаніе пожелахъ да ямъ тѣзи пасхъ съ васъ прѣди страданіе-то си :

16. Защото ви казувамъ че нѣма да ямъ вече отъ неѣж, доклѣ ся не испълни въ царство-то Божіе.

17. И като зѣ чашъ-тъ, благодари и рече : Земѣте това и раздѣлѣте го помежду си.

18. Защото ви казувамъ ; че нѣма да пїѣж отъ плодъ-тъ на лозъ-тъ, до кѣдъ не дойде царство-то Божіе.

19. И зѣ хлѣбъ, и като благодари прѣломн го, даде имъ и рече : Това е тѣло-то мое, което ся за васъ дава ; това правѣте за мое въспоминаніе.

К. ТАКОЖДЕ ЖЕ Ѳ ЧАШѸ ПО ВѢЧЕРИ, ГЛГОЛА: СІА ЧАША, НОВЫЙ ЗАВѢТЪ МОЕЮ КРОВОЮ, ІАЖЕ ЗА ВЪ ПРОИВЛѢЕТСЯ.

КА. ОБАЧЕ СЕ РСКѦ ПРЕДАЮЩАГВ МѦ СО МНОЮ ЁСТЬ НА ТРАПѢЗѢ.

КВ. І СѢЗ ОУБВ ЧЕЛОВѢЧЕСКІИ ѲДЕТЪ ПО РЕЧЕНИИМОУ: ОБАЧЕ ГОРЕ ЧЕЛОВѢКУ ТОМУ, ІМЖЕ ПРЕДАЕТСЯ.

КГ. І ТІИ НАЧАША ІСКАТИ ВЪ СЕБѢ, КОТОРЫИ ОУБВ ВЪ НИХЪ ХОЩЕТЪ СІЕ СОТВОРИТИ.

КД. БЫСТЬ ЖЕ Ѳ ПРА ВЪ НИХЪ, КІИ МИИТСЯ ІХЪ БЫТИ БОЛІИ.

КЕ. ОИЗ ЖЕ РЕЧЕ ІМЪ: ЦАРИЕ ІЗЫИКУ ГОСПОДСТВЮТЪ ІМН, І ВЛАДАЮЩИИ ІМН БЛАГОДАТЕЛѢ НАРИЦАЮТСЯ.

КЗ. ВЫ ЖЕ НЕ ТАКЪ: ПО БОЛІИ ВЪ ВАСЪ, ДА БѢДЕТЪ ІАКЪ МНІИ: І СТАРѢИ, ІАКЪ СЛЖАИ.

КЗ. КТО БО БОЛІИ, ВОЗЛЕЖАИ ЛН, ІЛИ СЛЖАИ; НЕ ВОЗЛЕЖАИ ЛН; ІЗЪ ЖЕ ПОСРЕДѢ ВАСЪ ЁСМЪ ІАКЪ СЛЖАИ.

КН. ВЫ ЖЕ ЁСТЕ ПРЕБЫВШЕ СО МНОЮ ВЪ НАПѦСТЕХЪ МОИХЪ:

КА. І ІЗЪ ЗАВѢЩАВАЮ ВАМЪ, ІАКОЖЕ ЗАВѢЩА МИѢ ОЦЪ МОИ, ЦАРСТВО,

Л. ДА ІАСТЕ І ПІЕТЕ НА ТРАПѢЗѢ МОЕЙ ВО ЦРТВІИ МОЕМЪ: І САДЕТЕ НА ПРЕСТОЛѢХЪ, СДАЩЕ ОБОИМНАДЕСАТЕ КОЛѢНУМЪ ІІЗЛЕВЫМЪ.

ЛА. РЕЧЕ ЖЕ ГДЪ: СІМШЕ, СІМШЕ, СЕ САТАНА ПРОСИТЪ ВАСЪ, ДАБЫ СКАЗА, ІАКЪ ПШЕНИЦЪ:

ЛВ. ІЗЪ ЖЕ МОИХЪСЯ ВЪ ТЕБѢ, ДА НЕ ВСКСАДЕТЪ ВѢРА ТВОѦ: І ТЫ ПѢКОГДА ВѢРАИСЯ ОУТВЕРДИ БРАТІЮ ТВОЮ.

ЛГ. ОИЗ ЖЕ РЕЧЕ ЕМУ: ГДН, СЪ ТОВОЮ ГОТОВЪ ЁСМЪ І ВЪ ТЕМНИЦѢ І НА СМЕРТЬ ІТИ.

ЛД. ОИЗ ЖЕ РЕЧЕ: ГЛГОЛЮ ТИ ПЕТРЕ: НЕ ВОЗГЛАСИТЪ ПѢ-ТЕЛЪ ДНЕСЪ, ДОИДЕЖЕ ТРИКРАТЫ ВѢРЖЕШИСЯ МЕНЕ НЕ ВѢДѢТИ.

20. Така *зѣ* и чашѣ-тѣ слѣдъ вечеріѣ-тѣ, и каза : Тая чаша е новѣй-тѣ завѣтъ съ моѣж-тѣ крѣвь, която ся за васъ пролива.

21. Но ето, рѣка-та на тогоуь който мя прѣдава съ мене е на трапезѣ-тѣ.

22. И Сынъ челоуѣческій отхожда споредъ както е опрѣдѣлено ; по горко на тогоуь челоуѣка чрѣзъ когото ся прѣдава ;

23. И тѣ наченѣхъ да разискууаь помежду си, кой ли отъ тѣхъ ще е тойзи който ще стори това.

24. Стаѣ още и прѣпирня помежду имъ, кого отъ тѣхъ ще иматъ за по голѣмъ.

25. А той имъ рече : Царіе-тѣ на пароды-тѣ господарууаь надъ тѣхъ, и тѣзи конто ги владѣѣтъ наричаь ся благодѣтели.

26. А вы не така ; по най голѣмый-тѣ испомежду вы, да бѣде както най малкій-тѣ ; и който началствууа, както оногосъ който слугууа.

27. Защото кой е по голѣмъ, който сѣди на трапезѣ-тѣ ли, или който слугууа ? не тойзи ли който сѣди ? по азъ помежду васъ съмъ като единъ който слугууа.

28. А вы сте опѣзи конто устояхте съ мене наедно въ мои-тѣ напасти.

29. За това азъ вамъ завѣщауамъ царство, както Отецъ ми завѣща на мене ;

30. За да ядете и да пиете на трапезѣ-тѣ ми въ царство-то мое ; и да сѣднете на прѣстола, да сѣдите дванадесеть-тѣ племена Израилеуы.

31. И рече Господъ : Симоне, Симоне, ето, Сатана вы изыска, за да *вы* отсѣе като жито :

32. Но азъ ся молихъ за тебе да не оскудѣе твоя-та вѣра ; и ты когато ся обѣрнешъ, утвърди братія-та си.

33. И Петръ му рече : Господи, готовъ съмъ съ тебе *наедно* и въ тѣмнищѣ и на смърть да идѣ.

34. А той му рече : казууамъ ти, Петре, пѣтель-тѣ днесъ пѣма да попѣе, прѣди да ся отречешъ *ты* триждъ че мя не познауашъ.

лѢ. И рече ѿмз: Ѣгда послáхъ въ безъ влагáлища, и безъ мѣха, и безъ сапóгъ, Ѣда чесогѡ лишѣни бысте; Онѣ же рѣша: ничесѡже.

лѤ. Рече же ѿмз: но нынѣ ѿже ѿмать влагáлище, да вóзметъ, такожде и мѣхъ: а ѿже не ѿмать, да продастъ рúзъ свою, и кóпитъ нóжъ.

лѢ. Глаголю ко вамъ, ѿкѡ Ѣще нѣсаное сѣ, подобаетъ, да скончáется ѡ мнѣ, Ѣже: и со беззакóнными вмѣнѣса: ѿбо Ѣже ѡ мнѣ, кончѣнъ ѿмать.

лн. Онѣ же рѣша: Гдѣ, сѣ ножа зѣѣ двѣ. Онъ же рече ѿмз: доволно ѣсть.

лѡ. И ѡзшѣхъ ѿде по ѡбываю въ горъ Ѣлевѣнскю: по нѣмъ же ѡдóша оученицы Ѣгѡ.

лм. Бывъ же на мѣстѣ, рече ѿмз: молѣтеса, да не вни́дете въ напáсть.

лм. И сáмъ ѡтсѣпѣ ѡ нѣхъ ѿкѡ верженѣмъ кáмене, и поклóнь кѡлѣна, молáшеся,

лмв. Глагола: Ѡче, ѡже вóлиши мимонестѣ чáшъ сѣѡ ѡ менѣ: ѡбáче не моá вóла, но чѡѡ да вѣдетъ.

лмг. Ивѣса же ѣмѣ ѡггáхъ сѣ нѣсѣ, оукрѣплáа Ѣгѡ.

лмд. И бывъ въ пóдвизѣ, прилѣжнѣе молáшеся. бысть же пóтъ Ѣгѡ ѿкѡ кáпли крóве кáплющыя на зѣмлю.

лме. И востáвъ ѡ мáтвы, и пришѣхъ ко оученикѡмъ, ѡбѣрѣте ѿхъ спáцихъ ѡ печáли,

лмс. И рече ѿмз: чѡ спитѣ; востáвше молѣтеса, да не вни́дете въ напáсть.

лмз. Ѣще же ѣмѣ гáюишъ, сѣ нарóдъ, и нарицáемый Ѣсда, Ѣдѣнъ ѡ ѡбоюна́десате, ѡдáше предъ нѣми, и пристѣпѣ ко ѿсови цѣловáти Ѣгѡ. сѣе ко кѣ знáменѣ дáмъ ѿмз: Ѣгѡже ѡже локжѣ, тóй ѣсть.

лми. ѿсѣ же рече ѣмѣ: Ѣсдо, локзánѣмъ ли сѣа челоѡч-ческаго преда́ши;

35. И рече имъ: Когато вы пратихъ безъ кесіѣ, безъ тържикъ и безъ обуца, останѣхте ли лишени отъ нищо? А тѣ рекохъ: Отъ нищо.

36. Тогазь имъ рече: Но сега който има кесіѣ да ѡз земе *сзсѣ себе си*, така и тържикъ, и който нѣма, нека продаде дрехъ-тѣ си и нека купи ножъ.

37. Защото ви казувамъ, че още и това писано-то трѣба да ся испълни на мене: И съ беззаконны-тѣ ся счете; защото *писаны-тъ* за мене, зематъ край.

38. И тѣ рекохъ: Господи, ето тука два пожа. А той имъ рече: Доволно сѣ.

39. И излѣзе та отиде по обычаю на горъ-тѣ Елеонскъ; отидохъ слѣдъ него и ученицы-тѣ му.

40. И като дойде на мѣсто-то, рече имъ: Молѣте ся да не впаднете въ искушеніе.

41. И той ся отлѣчи отъ тѣхъ колкото единъ хвърлѣи камъкъ, и коѣнничи и моляше ся,

42. И думаше: Отче, ако щешъ да мя заминешъ съ тѣзи чашъ; обаче не моя-та воля, но твоя-та да бѣде.

43. И яви му ся ангелъ отъ небе-то та го укрѣпываше.

44. И понеже бѣ въ тѣмъ, моляше ся по усьрдно: и потъ-та му станъ както капкы кръвъ конто капяхъ на земѣ-тѣ.

45. И като станъ отъ молбъ-тѣ, дойде при ученицы-тѣ си, и намѣри ги заспалы отъ скърбъ:

46. И рече имъ: Що спите? станѣте та ся молѣте, за да не впаднете въ искушеніе.

47. И когато още говоряше той, ето народъ, и тойзи който ся наричаше Іуда, единъ отъ дванадесетъ-тѣ, вѣрѣше напрѣдъ тѣхъ, и приближи при Іисуса да го цѣлуне.

48. А Іисусъ му рече: Іудо, съсъ цѣлуваніе ли прѣдавашъ Сына чловѣческаго?

мѡ. Рѣдѣвше же, ѿже вѣху сѧ нѣмъ, бываемое, рѣша ѣмъ: Гдѣ, ѡже оудѣримъ ножѣмъ;

п. И оудѣри едѣнъ нѣкѣи ѡ нѣхъ архіерѣова раба, ѿ оудѣза ѣмъ оухѡ десноѡ.

па. Ѡвѣщавъ же Іисъ рече: ѡстанѣте до сегѡ: ѿ коснѣвса оухѡ ѣгѡ, ѡсцѣли ѣгѡ.

пв. Рече же Іисъ ко пришедшымъ на нѣ архіерѣѡмъ ѿ воеводѡмъ церкѡвнымъ ѿ старѣцѡмъ: ѡкѡ на разбѡйника ли ѡзѡдѡсте со орсѣѣмъ ѿ дрекѡмъ ѡти мѡ;

пг. По всѡ днѣ, сѣѡсѡ мѣ сѧ вѡмъ въ церкѡвѣ, не прострѡсте рсѣи на мѡ. но сѣ ѣсть вѡша годѣна, ѿ Ѡбласть тѣмѡмъ.

пд. Ѡмше же ѣгѡ ведѡша, ѿ введѡша ѣгѡ во двѡръ архіерѣѡвъ. Пѣтръ же во сѣдѡхъ ѡдѡше ѡздалѣча.

пе. Возгнѣшымъ же Ѡгнь посреѣдѣ двѡра, ѿ вкѡпѣ сѣдѡшымъ ѡмъ, сѣдѡше Пѣтръ посреѣдѣ ѡхъ.

пз. Оудѣвѣши же ѣгѡ рабѣна нѣкѡмъ сѣдѡшѡмъ при свѣтѣ, ѿ воззрѣвѣши на нѣ, рече: ѿ сѣѣ сѧ нѣмъ вѣ.

пз. Ѡнъ же ѡвѣржесѡ ѣгѡ, глагѡмъ: жѣно, не знѡю ѣгѡ.

пн. И помѡмъ дрѡгѣи вѣдѣвѣ ѣгѡ, рече: ѿ ты ѡ нѣхъ ѣси. Пѣтръ же рече: чѡловѣче, нѣсмъ.

па. И мѡмѡшедѡсѡ ѡкѡ часѡ едѣномъ, ѡнъ нѣкѣи крѣплѡшесѡ глагѡмъ: воѡстинѡсѡ ѿ сѣѣ сѧ нѣмъ вѣ: ѿбо Галѣлѣанѡнъ ѣсть.

з. Рече же Пѣтръ: чѡловѣче, не вѣмъ, ѣже глѡлѣши. ѿ ѡвѣ, ѣще глѡлющѡ ѣмъ, возгласѣ пѣтель.

за. И ѡвѣрѡсѡ Гдѣ воззрѣ на Пѣтрѡ: ѿ помѡнъ Пѣтръ слѡво Гдѣ, ѡкоже рече ѣмъ, ѡкѡ прѣжде дѡже пѣтель не возгласѣтъ, ѡвѣржешѡсѡ менѣ трѣкрѡты.

зв. И ѡзшѣдѡхъ вѡнъ плѡкасѡ горѣкѡ.

зг. И мѡжѣ держѡщѣи Іисѡ, рсѣхѡсѡ ѣмъ вѡюще:

49. И тѣзи конто бѣхъ съ *Исуса* като видѣхъ това що имаше да стане, рекохъ му : Господи, да ударимъ ли съ ножъ-тъ ?

50. И единъ отъ тѣхъ удари първосвященниковъ-тъ рабъ и отрѣза му десно-то ухо.

51. А *Исусъ* отговори и рече : Оставѣте до тука ; и похванъ ухото му и го исцѣли.

52. И рече *Исусъ* на първосвященници-тъ и на войводи-тъ на храмъ-тъ и на старѣйшины-тъ, що бѣхъ дошли връхъ него : Като на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и сопы ?

53. Всякой день бѣхъ съ васъ въ храмъ-тъ и не прострѣхте рѣцѣ на мене. Но това е вашій-тъ часъ, и власть-та на тъмни-къ-тъ.

54. И като го хваняхъ, заведохъ и въведохъ го въ домъ-тъ на първосвященника. А *Петръ* идяше слѣдъ него отъ далечъ.

55. И наклали бѣхъ огнь на сръдъ дворъ-тъ та бѣхъ насѣдали, и *Петръ* сѣдяше между тѣхъ.

56. И виждува го една слугыня че сѣди до огнь-тъ, вгледа ся въ него, и рече : И тойзи бѣше съ него.

57. А той ся отрече отъ него, и каза : Жено, не го знаѣхъ.

58. И слѣдъ малко другъ *единъ* го видѣ, и рече : И ты си отъ тѣхъ. А *Петръ* рече : Человѣче, не съмъ.

59. И като ся минъ до единъ часъ, другъ нѣкой потвърдяваше и казуваше : Наистинъ и тойзи бѣше съ него ; защото е Галилеянинъ.

60. А *Петръ* рече : Человѣче, не знаѣхъ що казувашъ : и тозъ часъ още като говоряше той, пѣтель-тъ попѣ.

61. И обърни ся Господь та погледнъ Петра ; и смысли *Петръ* рѣчь-тъ Господниъ, що му рече : Че прѣди да попѣ пѣтель-тъ, ще ся отречешъ отъ мене триждъ.

62. И излѣзе *Петръ* възъ и плака горко.

63. И мѣжѣ-тъ конто държахъ *Исуса*, ругаяхъ му ся и го бѣяхъ.

Ѣд. И закрѣвше єгò, вѣахс єгò по лицѣ, и вопрошахс єгò, глаголюще: прорцы, кто єсть оударей тѣ;

Ѣе. И ѿна мнѡга хсѣише глаголахс нѣнь.

Ѣс. И ѿкѡ бысть дѣнь, собрѣашасѣ старцы людстѣи, и архіерее и книжницы, и ведоша єгò на сонмъ свой,

Ѣз. Глаголюще: ѡще ты єси Хрѣтосъ; рцы намъ. рече же ѿмъ: ѡще вамъ рекъ, не ѿмете вѣры:

Ѣи. Аще же и вопрошѣ вы, не ѡвѣщѣете мѣ, ни ѡпоститѣ.

Ѣо. Ѣсѣмѣ вѣдетъ сѣи члѣвческѣи сѣдѣи ѡдеснѣю силы Бжїи.

О. Рѣша же всѣ: ты ли оубо єси сѣи Бжїи; Онъ же къ нимъ рече: вы глаголете, ѿкѡ ѡзъ єсмь.

Оа. Онѣи же рѣша: что єще трѣбемъ свидѣтельства; самѣи бо слышахомъ ѡ оустъ єгѡ.

ГЛАВА КГ.

А. И востѣвше все мнѡжество ѿхъ, ведоша єгò къ Пїлатс.

Б. Начѣша же нѣнь вѣдѣти, глаголюще: сего ѡвѣрѣтохомъ разврацѣюща ѡзыкъ нашъ, и возвращѣюща Кесаревѣи дѣнь даѣти, глаголюща севѣ Хрѣта црѣ быти.

Г. Пїлатъ же вопросѣ єгò, глагола: ты ли єси црѣ Ісдѣемъ; Онъ же ѡвѣщѣавъ рече ємѣ: ты глаголешѣи.

Д. Пїлатъ же рече ко архіереемъ и народѣ: никѣеже ѡвѣрѣтаю винѣи въ члѣвцѣи сѣмъ.

Е. Онѣи же крѣплѣхсѣ глаголюще, ѿкѡ разврацѣетъ люди, оубо по всеѣи Ісдѣи, начѣнъ ѡ Галїлѣи до здѣ.

Є. Пїлатъ же слышавъ Галїлѣю, вопросѣ, ѡще члѣвкѣи Галїлѣанинъ єсть;

З. И размѣвъ, ѿкѡ ѡ Области Иродовѣи єсть, послѣ єгò ко Иродѣи, сѣишъ и томѣи во Иерусалимѣи въ тѣи днѣи.

64. И като го прикрывахъ удрахъ го по лице-то, и го пытахъ и казувахъ: Проречи, кой е що тя удари?

65. И други много хулы казувахъ връхъ него.

66. И като съмнѣхъ, събрахъ ся старѣйшины-тѣ народни, първо-священници-тѣ и книжници-тѣ, та го изведохъ на съборъ-тѣ си,

67. И му рекохъ: Кажи ни, ты ли си Христосъ? и рече имъ: Ако ви кажъ, нѣма да повѣрувате;

68. А ако *вы* пытамъ, не ще ми отговорите, нито ще *мя* пуснете.

69. Отъ нынѣ Сынъ человѣческій ще бѣде сѣдящъ отдѣсно на силѣ-тѣ Божіи.

70. И всички-тѣ рекохъ: Ты прочее Сынъ Божій ли си? А той имъ рече: Вы казувате *право* че съмъ азъ.

71. А тѣ рекохъ: Що ни трѣбать още свидѣтельства? защото *нынѣ* сами чухмы отъ уста-та му.

ГЛАВА 23.

1. И станѣхъ всичко-то множество, и заведохъ го при Пилата.

2. И наченѣхъ да го обвинявать, и казувахъ: Тогова го намѣрихмы че развращава народъ-тѣ, и не оставя да давать данъ на Кесаря, и казува себе си че е Христосъ (*помазанникъ*) царь.

3. А Пилатъ го попыта, и каза: Ты ли си царь-тѣ Иудейскій? А той отговори и рече му: Ты *право* казувашъ.

4. И Пилатъ рече на първосвященници-тѣ и на народъ-тѣ: Азъ не намѣрувамъ никоѣхъ винѣ въ тогоуъ человѣка.

5. А тѣ наслувахъ, и казувахъ: Че смущава народъ-тѣ, понеже поучава по всичкъ Иудеѣхъ като е наченѣхъ отъ Галилеѣхъ до тука.

6. А Пилатъ, като чу Галилеѣхъ, попыта, да ли е Галилеянинъ человѣкъ-тѣ.

7. И като разбра че е отъ Иродовѣ-тѣ държавѣхъ, проводи го до Ирода, който бѣше и той въ Иерусалимъ прѣзъ тия дни.

и. Ирѡдъ же видѣвъ Іиса рѡдъ кысть сѣлѡвъ : бѣ ко желѡмъ ѿ многѡ врэмене видѣти єго, занѣ слышаше многѡ ѿ нѣмъ : и надѣкашесѧ знаменіе иѣкое видѣти ѿ негѡ кывѡемо.

д. Попрошѡше же єго словесы многими : онъ же ничесѡвѣщиваше ємъ.

г. Стоѡхъ же архіерее и книжницы, прилѣжнѡ вѡдѡще на нь.

дл. Оукоривъ же єго Ирѡдъ сѧ кѡнъ своимъ, и порѡвѡсѧ, ѡбѡлѧ єго въ рѣзъ свѣтлѧ, возврати єго къ Пілатѧ.

ел. Быста же дрѡга Ирѡдъ же и Пілатъ въ той дѣнь сѧ собѡю : прѣжде ко бѣста враждѡ имѡущѧ междѡ собѡю.

ег. Пілатъ же созѡавъ архіерей и князи и людѧ,

дл. Речѣ къ нимъ : приведѡсте мѧ члѡвѣка сего, ꙗкѡ развращѡющѧ людѧ : и сѣ ѡзъ прѣдъ вѡмъ истѡзѡвъ, ни єдинѡмъ же ѡбрѣтѡю въ члѡвѣцѣ сѣмъ винѡ, ꙗже на нь вѡдите :

ел. Но ни Ирѡдъ : послѡхъ ко єго къ немѡ, и сѣ ничтѡже достѡйно смѣрти сотворѣно єсть ѿ нѣмъ.

эл. Наказѡвъ оубо єго ѡпшѡ.

зл. Иждѡ же имѡше на всѧ прѡзѡдники ѡпшѡти имъ єдинѡго.

ил. Розопѡша же всѧ народѧ, глагѡлюще : возмѧ сего, ѡпшѡти же намъ Варѡвѡ :

дл. Иже бѣ за иѣксѡ крамолѡ бывшѡю во градѣ и оубѡиство вѣрѡженъ въ темницѧ.

к. Пѡки же Пілатъ возгласѧ, хотѧ ѡпшѡти Іиса.

ка. Онѧ же возгласѡхъ, глагѡлюще : распни, распни єго.

кв. Онъ же третѡцею речѣ къ нимъ : что ко слѡ сотвори сѣй ; ничесѡвѣ достѡйна смѣрти ѡбрѣтѡхъ въ нѣмъ : наказѡвъ оубо єго ѡпшѡ.

кг. Онѧ же прилѣжѡхъ гласы великими, просѡше єго на распѡтѣ : и оустѡѡхъ гласи ихъ и архіерейстѧ.

8. А Иродъ като видѣ Исуса възрадува ся много; защото нищѣше отдавна да го види, понеже слушаше много *работы* за него; и надѣяше ся да види нѣкое знаменіе да става отъ него.

9. И пыташе го съ много рѣчи; но той му нищо не отговори.

10. А първосвященници-тѣ и книжници-тѣ стояхъ та го обвинявахъ силно.

11. Но Иродъ съсъ свои-тѣ си войни слѣдъ като го унищожил и му ся поруга, облѣче го въ дрехъ свѣтлѣ, и проводи го пакъ на Пилата.

12. Въ онзи день Пилатъ и Иродъ ся спріятелихъ по между си; защото испърво имашъ враждишъ по между си.

13. А Пилатъ свика първосвященници-тѣ и началници-тѣ и народъ-тѣ,

14. И рече имъ: Доведохте ми тогозь чловѣка, като че отвращава народъ-тѣ; и ето, азъ прѣдъ васъ го испитахъ, и не намерихъ въ тогозь чловѣка ни едижъ винъ отъ колкото го обвинявате.

15. Нито пакъ Иродъ *намери*; защото вы пратихъ до него; и ето нищо достойно за смъртъ нѣма да е сторилъ.

16. И тѣй, ще го накажъ и ще го пуснъ.

17. А нуждъ имаше да имъ пуца на всякой празникъ одного *отъ зарпѣны-тъ*.

18. Но всички изедно извикахъ и казувахъ: Махни тогозь, а пусни ни Вараважъ:

19. Който за нѣкоиъ размирицъ що бѣше станъла въ градъ-тѣ, и за убійство хвърленъ бѣ въ тъмницъ.

20. И пакъ възгласи Пилатъ и искаше да пусне Исуса.

21. А тѣ выкахъ и казувахъ; Распи го, распи го.

22. А той и третій пѣтъ имъ рече: Че какво зло е сторилъ той? азъ никоиъ винъ за смъртъ не намерувамъ въ него; и тѣй, като го накажъ, ще го пуснъ.

23. Но тѣ навалахъ съ голѣмы выкове, и искахъ да бѣде распнѣтъ: и тѣхни-тѣ гласове и първосвященнически-тѣ прѣвъзмогохъ.

кд. Пилатъ же посѣди быти прошенію ѿхъ.

ке. Ѡпсѣти же бывшаго за крамоу ѿ оубійство всажде на темницѣ, егѣже прошашъ: Іиса же предавъ воли ѿхъ.

кз. И ѿкѣ поведаша егѣ, ѣмше сімѣна пѣкоего Күри-неа, градоша съ селѣ, возложиша на нь крѣтъ, нести по Іисѣ.

кз. Идаше же во слѣдѣхъ егѣ народѣхъ многѣхъ людѣй, и жены, ѿже и плакахуся и рыдаху егѣ.

кн. Ѡбраща же къ нимъ Іисъ рече: дщери Іерусалимски, не плачѣтеся ѿ мнѣ, ѡбаче себѣ плачѣте и чадѣхъ вашихъ:

кд. Икѣ сѣ днѣ градѣтъ, въ нѣже рекѣтъ: блжѣны неплѣды, и оутрѣбы, ѿже не родиша, и сосцы, ѿже не доиша.

л. Тогда начинѣтъ глаголати горѣмъ: падѣте на ны: и холмѣмъ: покрѣйте ны.

ла. Занѣ, ѡже въ сѣровѣ дрѣвѣ сѣѣ творѣтъ, въ сѣсѣ что бѣдетъ;

лв. Ведахъ же и ѿна двѣ злодѣѣ съ нимъ оубѣити.

лг. И егѣ прѣидѣша на мѣсто, нарицаемое лѣбное, тѣ распаша егѣ, и злодѣѣ, ѡваго оубѣѣ ѿдѣсѣю, ѿ дрѣвѣго ѿшѣю.

лд. Іисъ же глаголаше: Ѡче, ѡпсѣти ѿмъ: не вѣдатъ бо что творѣтъ. раздѣлающе же рѣзы егѣ, меташъ жрѣбѣѣ.

ле. И стоашъ людѣ зраше: рѣгашуся же и кнѣзи съ нимъ, глаголюще: ѿныѣ спасѣ, да спасѣтъ и себѣ, ѡже тоѣ ѣсть Хрѣтѣсъ Бжѣй избранный.

лз. Рѣгашуся же еѣмѣ и воини, пристѣпающе и Ѡцетъ при-дѣюще еѣмѣ,

лз. И глаголахъ: ѡже ты еси црѣ Іудѣйскѣ, спасѣса самъ.

лн. Бѣ же и написаніе написано на ѿ нимъ писменѣ ѣллини-скими и Римскими и Еврейскими: сѣѣ ѣсть царѣ Іудѣйскѣ.

24. И Пилать рѣши да имъ бѣде щѣніе-то.

25. И пуснѣ имъ когото ищяхъ, заплѣный-тъ за размирство и убійство, а Исуса прѣдаде на волѣхъ-тъ имъ.

26. И когато го поведохъ вѣнъ, уловихъ Симона нѣкого си Киринейца, който си идяше отъ поле-то, и натоварихъ на него кръсть-тъ, да го носи подиръ Исуса.

27. И вѣрвахъ слѣдъ него много множество народъ, и жены, които и плачахъ и жаляхъ за него.

28. А Исусъ ся обѣрихъ къмъ тѣхъ и рече: Дѣщери Иерусалимскы, недѣйте плака за мене, но за васъ си и за чада-та ваши плачѣте:

29. Защото ето идѣтъ деніе въ които ще рекѣтъ: Блажены неплодны-тъ, и утробы-тъ които не сѣ раждали, и съсци-тъ които не сѣ кѣрмили.

30. Тогазы ще наченѣтъ да казувать на горы-тъ: Падѣте връхъ насъ, и на планины-тъ: Покрыйте ны.

31. Защото ако че правятъ това съсъ сурово-то дърво, какво ще бѣде съсъ сухо-то?

32. А карахъ и други двамина съ него, *които бѣхъ* злодѣйци, да ги затрыѣтъ.

33. И когато дойдохъ на мѣсто-то, което ся нарича Лобно, тамъ распнѣхъ него и злодѣйцы-тъ, одного отдесно а другыго отлѣво.

34. А Исусъ казуваше: Отче, прости имъ, защото не знаѣтъ що правятъ. И като дѣляхъ дрехы-тъ му, мѣтнѣхъ жрѣбіе.

35. И стояше народъ-тъ та гледаше. А заедно съ него и начальници-тъ ругаяхъ ся и казувахъ: Другы избави, да избави себе си, ако е той Христосъ избранный-тъ Божій.

36. Подигравахъ му ся още и войны-тъ, като пристѣпувахъ до него та му подавахъ оцетъ;

37. И казувахъ: Ако си ты Царь Іудейскый, избави себе си.

38. А имаше и надпись надъ него отгорѣ написанъ съ писмена Грыцкы, Римскы и Еврейскы: **ТОЙЗИ Е ЦАРЬ-ТЬ ІУДЕЙСКЫЙ.**

лѦ. Едїнъ же ѿ ѡбѣшеною сладѣю х҃лаше єгѡ, глагола :
ѡще ты єси Хр҃тесъ, спаси себѣ и наю.

м. Ѡбѣщавъ же дрсгїи прецїаше ємъ, г҃гола : ни ли ты
койшнса Б҃га, ѡкв въ томже ѡс҃жденъ єси ;

мѦ. И мы оубѡ въ правдѣ : достѡнна ко по дѣлѡмъ наю
воспрїемаема : сїи же ни єдинагѡ сла сотвори.

мв. И глаголаше Іисови : помани ма Г҃дї, єгда прїидеши
во царствїи сїи.

мг. И рече ємъ Іисъ : аминь г҃голю тебѣ, днесь со мною
в҃деши въ рай.

мд. Бѣ же часъ ѡкв шестїи, и тмѡ вѣсть по всей землїи
до часа девѡтагѡ.

ме. И померче солнце, и завѣса цр҃ковна раздрѣса по-
средѣ.

мс. И возглашь гласомъ велїимъ Іисъ, рече : Ѡче, въ
рѣцѣ твои предаю дх҃а мой. и сїѡ рѣкъ ѡздаше.

мз. Видѣвъ же сотникъ бывшее, прослави Б҃га, глагола :
воистиннѡ члѣвкъ сїи праведенъ бѣ.

ми. И вси пришедшїи народи на позѡръ сїи, видѣше
бывѡщѡ, кїище пѣрси своѡ возвращѡхса.

мѡ. Стоѡхъ же вси знаемїи єгѡ ѡдалѣча, и жены спо-
сѣдствовавшѡ ємъ ѿ Галїлен, зрѡше сїѡ.

и. И сѣ м҃жъ ѡменемъ Іѡсифъ, совѣтникъ сынъ, м҃жъ
клагъ и праведенъ :

иѦ. Сїи не бѣ пристѡлъ совѣтѡ и дѣлѡ ѡхъ, ѿ Арїмаѡѣ
града Ісдѣйска, ѡже чѡаше и самъ цр҃твїѡ Бжїѡ :

иѡ. Сїи пристѡпѡ къ Пїлатѡ, просїи тѣлесѣ Іисова.

иг. И снѣмъ є, ѡбвїтѡ плащанїцею, и положи є во грѡбѣ
ѡзсѣченѣ, въ немже не бѣ нїктоже нїкогдаже положенъ.

ид. И дѣнь бѣ патѡкъ, и сѡбѡтѡ свѣташе.

иѣ. Но слѣдѡ же шѣдшѡ жены, ѡже вѡхъ пришлїи сѡ
нїмъ ѿ Галїлен, видѣша грѡбъ, и ѡкв положѣно бѣсть тѣло
єгѡ.

39. И единъ-тъ отъ обѣсены-тъ злодѣйцы, хуляше го и казуваше : Ако си ты Христосъ, избави себе си и насъ.

40. А другый-тъ отговори, и му задрѣжаваше и казуваше : Или отъ Бога ли не ся боишь ты, който си въ исто-то осужденіе ?

41. И пый праведно *смы осуждени* ; защото въспринимамы достойно-то на това що смы сторили ; а тойзи нищо зло не е сторилъ.

42. И казуваше на Исуса : Помяни мя, Господи, когато дойдешъ въ царство-то си.

43. И рече му Исусъ : Истинѣ ти казувамъ, днешъ ще бъдешъ съ мене въ рай.

44. А бѣше кждѣ шестый часъ, и станъ тъма по всичкъ-тъ земѣхъ до деветый часъ :

45. И потъмнѣ слънце-то, и завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра прѣзъ срѣдъ.

46. И извика Исусъ съ голѣмъ гласъ и рече : Отче, въ твои-тъ ръцѣ прѣдавамъ духъ-тъ си. И това като рече издъхна.

47. И като видѣ стотникъ-тъ станѣло-то, прослави Бога, и казуваше : Наистинѣ тойзи чловѣкъ бѣ праведенъ.

48. А всичкъ-тъ народи които бѣхъ надолзи да гледать, като виждахъ това което станъ, вращахъ ся бѣжще ся въ грады.

49. А всичкъ-тъ негови познаници, и жены-тъ които бѣхъ дошли слѣдъ него отъ Галилеѣхъ, стояхъ отъ далечъ и гледахъ това.

50. И ето, чловѣкъ нѣкой на име Иосифъ, който бѣше свѣтъникъ, чловѣкъ благъ и праведенъ,

51. (Той не бѣше съгласенъ съсь свѣтъ-тъ и дѣло-то имъ,) отъ Аримаея градъ Иудейскый, който и самъ ожидаше царство-то Божіе ;

52. Той дойде при Пилата и поиска тѣло-то Исусово.

53. И като го сиѣ обви го съ плащаницѣхъ, и положи го въ гробъ изсѣченъ въ камѣхъ, дѣто никой никогда не бѣ лежалъ.

54. И день-тъ бѣше петѣхъ, на присѣмнуваніе въ сѣботѣхъ.

55. Послѣдувахъ още и жены-тъ, които бѣхъ дошли съ него отъ Галилеѣхъ, и видѣхъ гробъ-тъ, и какъ бы положено тѣло-то негово.

и҃с. Возврати́шесѧ же о҃гото́ваша а́рхмáты ѿ мýро: ѿ вѣсѣбѣнѣ҃х о҃бѣв о҃умолча́ша по за́повѣди.

ГЛАВА КД.

Ѧ. Го ѿдѣи же ѿ сѣкѣтъ сѣлѣ рѣкъ прѣидѣша на
грѣбѣ, носѣще, ѿже оуготѣваша ѡрѣмѣты, ѿ дрѣвѣ сѣ
нѣи.

В. Ѡбръѣтоша же ка́мень ѡвалѣнъ ѡ гроба.

Г. И ВШЕДШЕ НЕ ѠВРѢТОША ТѢЛЕСЕ ГДА ІІСА.

Д. И вѣсть не домысливающимся ѿмъ ѿ сѣмъ, и сѣ мѣжа
двѣ стѣста прѣдъ ними въ рѣзахъ влещицихъ.

Ѣ. Пристрѣшнымъ же бывшымъ ѿмъ, ѿ поклѣишымъ лица
на зѣмлю, рекѣста къ нимъ: что ѿщете живагѡ съ мѣртвыми;

Ѣ. ИЖСТЬ ЗДѢ, ПО ВОСТА: ПОМНИТЕ, ІАКОЖЕ ГЛАГОЛА ВѢМЪ,
ЕЩЕ СЫНЪ ВЪ ГАЛІЛѢИ,

3. Глагола, ꙗкоу подобаетъ сѣхъ члвческомъ предану
быти въ рꙋцѣ челоувѣкъ грѣшникъ, ꙗ пропатъ быти, ꙗ въ
третій день воскресити.

II. II' поманѣша глаголы ѣгнѣ.

ѡ. ꙗко возвратиши ся ꙗко грѣбѣ, возвѣстѣши всѣмъ сѣмъ единомъ-
надесяте ꙗко всѣмъ прочимъ.

ї. Бѣше же Магдалина Марїа ѿ Івѣнна ѿ Марїа Іаковла,
ѿ прочихъ съ ними, ѿже глаголахъ ко Апѣлѣмъ сїѧ.

аі. ꙗ́вѣшася́ предъ ѿмни́маꙋ а҃зѡ глаго́лы и҃хъ, ꙗ́ко не
въкроваху́ имѧ.

ВІ. ПЕТРЪ ЖЕ ВОСТАВЪ ТЧЕ КО ГРѢС, И ПРИИМЪ ВІДѢ
РІЗЫ ЁДИНЫ ЛЕЖАЩА: И ѠНДЕ, ВЪ СЕБѢ ДИВАСА БЫВ-
ШЕМС.

ГІ. И СЕ ДВА ѿ НИХЪ ВЪСТА ИДЪША ВЪ ТОЙЖЕ ДЕНЬ ВЪ ВЕСЬ
ѾСТОАЮЩЕ СТАДІИ ШЕСТЬДЕСѦТЪ ѿ ІЕРУСАЛІМА, ЕИЖЕ ИМА ЕМ-
МАСУСЪ;

56. И като ся върнѣхъ, приготвихъ ароматы и миро; и въ сѣботѣ-тѣ споредъ заповѣдь-тѣ почивахъ.

ГЛАВА 24.

1. И въ първый-тъ день на седмицѣ-тѣ, *като бѣше* сутрина рано, дойдохъ на гробъ-тъ носяще ароматы-тѣ що бѣхъ приготвили, *имаше* още и други нѣкои съ тѣхъ.

2. И намѣрихъ камыкъ-тъ отваленъ отъ гробъ-тъ.

3. И като вѣздохъ не намѣрихъ тѣло-то на Господа Исуса.

4. И когато бѣхъ въ недоумѣніе за това, ето, прѣдстанѣхъ прѣдъ тѣхъ двама челоѣци съ блѣстящи дрехы.

5. И тѣ уплашени наведохъ лице до земѣ-тѣ, а *челоѣци-ти* имъ рекохъ: Защо търсите живый-тъ между мъртвы-тѣ?

6. Нѣма го тука, но възкрѣснѣ. Наумѣте си що ви говори, когато бѣше още въ Галилеѣ,

7. И казуваше какъ Сынъ челоѣческий ще бѣде прѣдаденъ въ рѣцѣ-тъ на грѣшны челоѣци и ще бѣде распнѣтъ, и въ третій-тъ день ще възкрѣсне.

8. И поменѣхъ неговы-тѣ думы:

9. И като ся върнѣхъ отъ гробъ-тъ извѣстихъ всичко това на единадесетъ-тъ и на всичкы-тѣ други.

10. И *тѣзи* които казувахъ това на апостолы-тѣ бѣхъ Магдалина Марія и Іоанна и Марія *майка-та* Іаковава, и други-тѣ съ тѣхъ:

11. И тѣхны-тѣ думы ся видѣхъ прѣдъ тѣхъ като праздны приказки, и не ги вѣрувахъ.

12. А Петръ станѣ и отиде на гробъ-тъ тицашкомъ, и щомъ надникнѣ, вижда че лежѣхъ саваны-тѣ самы: и върнѣ ся назадь и чудяше ся въ себе си за това що бѣ станѣло.

13. И ето двама отъ тѣхъ въ сѣщій-тъ день отивахъ въ село което ся казува Еммаусъ, шестдесетъ стадіи далечъ отъ Іерусалимъ.

61. И тѣ вѣдѣдоваста къ себѣ ѿ всѣхъ сіихъ приклѣ-
шихся.

62. И вѣсть вѣдѣющема ѿма и совопрошáющема, и
самъ ѿсѣ приближився, ѿдѣше съ нима :

63. Сѣи же ѿдѣ держастѣся, да ѿгнѣ не познаета.

64. Рече же къ нима : что сѣть словеса сіѣ, ѿ нихже ста-
заетася къ себѣ ѿдѣше, и ѣста дрѣхла ;

65. Ѡвѣщавъ же ѣдинъ, ѣмѣже ѿма Клеѡпа, рече къ немѣ :
ты ли ѣдинъ пришлецъ еси во іерлѣмъ, и не оувѣдѣвъ еси
кѣвшихъ въ немъ во дни сіѣ ;

66. И рече ѿмъ : кѣихъ ; Она же рѣста ѣмѣ : ѿже ѿ ѿсѣ
Назаранинѣ, ѿже вѣсть мѣжъ пророкъ, сіленъ дѣломъ и
словомъ предъ вѣомъ и всѣмъ людемъ :

67. Какъ предаша ѿдѣ архіерѣи и князи наши на ѡсужденіе
смерти, и распаша ѿдѣ :

68. Мы же надѣяхомся, ѿкъ сѣи ѣсть хотѣ ѡбавити
ѿма : но и на дѣ всѣмъ сіимъ, третій сѣи день ѣсть днесь,
ѡнѣмъже сіѣ вѣша.

69. Но и жены иѣкѣ ѿ насъ оужасѣша ны, кѣвшихъ ранѣ
оу грѣба :

70. И не ѡбрѣтше тѣлесѣ ѿгнѣ, прѣидѣша, глѣбѣюще, ѿкъ
и ѡбленіе аггѣлъ видѣша, ѿже глѣбѣютъ ѿдѣ жива.

71. И ѡдѣша иѣцыи ѿ насъ ко грѣбѣ, и ѡбрѣтѣша такъ,
ѿкоже и жены рѣша : самагнѣ же не видѣша.

72. И той рече къ нима : ѿ несмыслѣннаѣ и кѣснаѣ
сѣрдцемъ, ѣже вѣрвати ѿ всѣхъ, ѿже глѣбѣлаша прѣрѣцы.

73. Не сіѣ ли подобаше пострадати Хрѣтѣ, и вниѣти въ
слѣвѣ свою ;

74. И начѣнъ ѿ мѡвсѣѣ и ѿ всѣхъ прорѣкъ, сказаше ѿма
ѿ всѣхъ писаній ѿже ѿ немъ.

75. И приближишася въ весь, въ нѣже ѡдѣста : и той
творѣшася далѣчайше ѿтѣ.

14. И тѣ ся разговаряхъ помежду си за всичко това що ся бѣ случило.

15. И като си приказвахъ и ся распытвахъ, приближи и самъ си Исусъ и вѣрѣше съ тѣхъ :

16. А очи-тѣ имъ ся удѣржавахъ да го не познаѣтъ.

17. И рече имъ: Каквы сѣ тѣзи думы, които си приказвате помежду си като пѣтувате, и сте тѣжни?

18. И отговори единый-тѣ на име Клеопа и рече му: Токо ты ли си страненъ въ Іерусалимъ, и не знаешъ това което станъ въ него тѣзи дни?

19. И рече имъ: Кое? А тѣ му рекохъ: За Исуса Назарянина, който бѣ мжъ пророкъ, силенъ дѣломъ и словомъ прѣдъ Бога и прѣдъ всичкый-тѣ народъ :

20. И какъ го прѣдадохъ наши-тѣ първосвященници и началници на осѣжденіе смъртно и распяхъ го :

21. А ный ся надѣвахмы че той е който ще да избави Израїля. Но при все това, тойзи е днесь третій день, отъ както станъ това.

22. Но и нѣкои жены отъ насъ смаяхъ ны, които отишлы отзарана на гробъ-тѣ,

23. И като не намѣрили тѣло-то му, дойдохъ и казувахъ, че видѣлы и явленіе на ангелы, които казували че той е живъ.

24. И нѣкои отъ наши-тѣ отидохъ на гробъ-тѣ, и намѣрихъ тѣй, както и жены-тѣ рекохъ ; а него не видѣхъ.

25. И той имъ рече: О безумни и късни на сърдце да вѣрвате все що е речено отъ пророцы-тѣ :

26. Не трѣбаше ли това да пострада Христосъ и да влѣзе въ славъ-тѣ си?

27. И като наченъ отъ Моисея и отъ всичкы-тѣ пророцы, тѣкуваше имъ *писано-то* за него во всичкы-тѣ писанія.

28. И приближихъ до село-то дѣто отхождахъ ; и той ся приструваше че отива по далечъ.

кѡ. И пѣждаста ѿгѡ, гл҃голюще: ѡбл҃зѣмъ сѣ на́ма, ѿкѡ кѣ
вече́рѡ ѿ́сть, и прикло́ни́лсѣ ѿ́сть де́нь. и вни́де сѣ ни́ма ѡблеци́и.

л. И кы́сть ѿкѡ возле́же сѣ ни́ма, и прѣ́ймъ хлѣ́бъ бл҃го-
словѣ́и, и преломѣ́въ да́ше ѿ́ма.

ла. О́нѣма же ѡ́верзѡ́стѣсѣ О́чи, и позна́ста ѿгѡ: и то́и
невѣ́димъ кы́сть ѿ́ма.

лв. И рекѡ́ста кѣ себѣ́: не се́рдце ли на́ше горѣ́ бѣ́ въ
насѣ́, ѿ́гда гл҃аше на́ма на пѣтѣ́, и ѿ́гда скáзоваше на́ма писáнїѣ ;

лг. И востáвши въ то́и чáсѣ, возвратѣ́стасѣ во ѿ́ерс-
салѣ́мъ, и ѡ́брѣ́тѡ́ста совокѣ́пленныхъ ѿ́ди́нона́десѣте, и ѿ́же
бáхъ сѣ ни́ми,

лд. Гл҃голю́щихъ, ѿкѡ во́истиннѣ́ востá Гл҃ъ, и ѿ́вѣ́сѣ
Гл҃мнѣ́.

лє. И тѣ́ повѣ́даста, ѿ́же кы́ша на пѣтѣ́, и ѿкѡ позна́сѣ
ѿ́ма въ преломлѣ́нїи хлѣ́ба.

лє. Сїѣ́ же ѿ́мъ гл҃голю́щимъ, и сáмъ ѿ́сѣ́ стѣ́ посре́дѣ́
ѿ́хъ, и гл҃го́ла ѿ́мъ: мѣ́ръ вáмъ.

лз. О́убѡ́авшесѣ же и прѣ́стра́шнѣ́ кы́вшѣ́, мѣ́ахъ дѣ́хъ
вѣ́дѣтѣ́.

лн. И рече́ ѿ́мъ: чѣ́тѡ смѣ́щѣ́ннѣ́ ѿ́стѣ́ ; и почѣ́тѡ помы́шлѣ́нїѣ
вхѡ́дѣтъ въ се́рдцѣ́ вáшѣ ;

ло. Вѣ́дите рѣ́цѣ́ моѣ́ и нѡ́зѣ́ моѣ́, ѿкѡ сáмъ ѿ́зѣ́ ѿ́смѣ́ :
ѡ́сажѣ́те мѣ́ и вѣ́дите : ѿкѡ дѣ́хъ плѣ́тѣ́ и кѡ́стѣ́ не ѿ́мѣ́тъ,
ѿ́коже менѣ́ вѣ́дите ѿ́мѣ́ша.

лм. И сїѣ́ рѣ́къ, показá ѿ́мъ рѣ́цѣ́ и нѡ́зѣ́.

ла. Ё́ще же не вѣ́рѣ́ю́щимъ ѿ́мъ ѡ́ радѡ́стѣ́ и чѣ́дáшымъсѣ́,
рече́ ѿ́мъ: ѿ́мѣ́те ли чѣ́тѡ снѣ́дно зѣ́тѣ́ ;

лв. О́нѣ́ же дáша ѿ́мѣ́ рѣ́бы печенѣ́ чáстѣ́, и ѡ́ пчѣ́лѣ́ сѡ́тъ.

лг. И взѣ́мъ прѣ́д ѿ́ми ѿ́дѣ́.

лд. Рече́ же ѿ́мъ: сїѣ́ сѣ́тъ словесѣ́, ѿ́же гл҃го́лахъ кѣ вáмъ
ѿ́ще сѣ́и сѣ́ вáми, ѿкѡ подо́бѣ́тъ скончáтѣ́сѣ всѣ́мъ напѣ́-
саннѣ́мъ въ закѡ́нѣ́ Моў́сѣ́ѡвѣ́ и прѣ́рѡ́цѣ́хъ и ѡ́ламѣ́хъ ѡ́ мнѣ́.

лє. Тогда ѡ́верзе ѿ́мъ о́ўмъ, разгнѣ́тѣ́ писáнїѣ́ :

29. И понудихъ го и казувахъ : Остани съ насъ, защото е при вечеръ, и день-тъ прѣвали. И той влѣзе да остане съ тѣхъ.

30. И като сѣднѣ съ тѣхъ на трапезѣ-тъ, зѣ хлѣбъ-тъ, и благо-словн, и прѣломи и даваше имъ.

31. И тѣмъ ся отвори хъ очи-тъ, и познахъ го ; а той станѣ невидимъ на тѣхъ.

32. И рекохъ помежду си : Не горѣше ли въ насъ сѣрдце-то ни, когато въ пѣть-тъ ни приказуваше, и тѣкуваше ни писанія-та ?

33. И станѣхъ въ истый-тъ тойзи часъ, та ся върнихъ въ Іеру-салимъ, и намѣрихъ събрани единадесеть-тъ, и тѣзи конто бѣхъ съ тѣхъ,

34. Конто и казувахъ : Че наистинѣ въскръснѣлъ Господь, и явилъ ся Симону.

35. Тѣ пакъ приказувахъ *това* което станѣ въ пѣть-тъ, и какъ го познахъ когато расчупуваше хлѣбъ-тъ.

36. И когато говорѣхъ това, самъ си Исусъ прѣдстанѣ по срѣдъ тѣхъ, и казува имъ : Миръ вамъ.

37. А тѣ ся стреснѣхъ и уплашихъ ся, понеже мнихъ че духъ виждатъ.

38. И рече имъ : Защо сте смутени ? и защо влѣзувать въ сѣрдца-та ви *такъви* мысли ?

39. Виждте ми рѣцѣ-тъ и позѣ-тъ, че съмъ истый азъ ; попи-пайте мя и виждте ; защото духъ нѣма плѣть и кости, както гледате мене че имамъ.

40. И това като рече, показа имъ рѣцѣ-тъ и позѣ-тъ си.

41. По тѣ отъ радость като ся не довѣрвахъ още и ся чудяхъ, рече имъ : Имате ли нѣщо за яденіе тука ?

42. И тѣ му дадохъ часть отъ печенъ рыбъ, и медъ на сотъ.

43. И зѣ та яде прѣдъ тѣхъ.

44. И рече имъ : Тѣзи сѣ думы-тъ конто ви приказувахъ, когато бѣхъ още съ васъ, че трѣба да ся испълни все що е писано за мене въ законъ-тъ Моисеевъ и въ пророцы-тъ и въ Псалмы-тъ.

45. Тогава имъ отвори умъ-тъ да разумѣятъ писанія-та.

мѣ. И рече ѿмъ: ѿкѡ тѡкѡ писано ѣсть, и тѡкѡ подобаше
пострадати Хрѣтѣ, и воскреснѣти ѡ мѣртвѡхъ въ третій
день,

мѣз. И проповѣдатисѡ во ѿмѡ ѣгѡ поканію и ѡпущенію
грѣхѡвъ во всѣхъ ѡзыцѣхъ, наченше ѡ Іерусалима.

мн. Вы же естѣ свидѣтелѣ сѡмъ.

мѡ. И сѣ ѡзъ послѡ Обѣтованіе Оца моего на вы: вы
же сѣдите во градѣ Іерусалимстѣ, дондеже ѡблечѣтесѡ сілою
свыше.

п. Извѣдѡ же ѿхъ вѡнъ до Виланіи: и воздвигѡ рѣцѣ
своѣ, и бѡгословѣ ѿхъ.

пѡ. И бысть ѣгда бѡгословаше ѿхъ, ѡстѡпѣ ѡ нѣхъ, и
возношашесѡ на нѣѡ.

пѡв. И тѣи поклонѣшасѡ ѣмѣ, и возвратѣшасѡ во Іерусалимъ
сѡ радостію великою:

пѡг. И бѡхъ вынѣ въ цркви, хвалаше и бѡгословаше Бѡга.
Аминь.

46. И рече имъ: Че така е писано, и така трѣбаше да пострада Христосъ, и да възкръсне отъ мъртвы-тъ въ третій-тъ день,

47. И да ся проповѣда въ негово име покаяніе и прощеніе на грѣхове во всичкы-тъ народы, като ся започене отъ Іерусалимъ.

48. А вы сте свидѣтели на това.

49. И ето, азъ проваждамъ връхъ васъ обѣщаніе-то на Отца си: а вы сѣдѣте въ градъ-тъ Іерусалимъ, докѣ ся облѣчете съсъ силѣ отъ горѣ.

50. И ги изведе внѣ до Вифаній; и дигнѣ рѣцѣ-тъ си та ги благослови.

51. И когато ги благославяше, отстъпи ся отъ тѣхъ, и възнесе ся на небе-то.

52. И тѣ му ся поклонихъ и върнѣхъ ся въ Іерусалимъ съ голѣмъ радостъ.

53. И бѣхъ вынѣгы въ храмъ-тъ, хваляще и благословяще Бога. Аминь.

Θ ΙΩΑΝΝΑ

СВЯТОЕ БЛАГОВѢСТВОВАНІЕ.

ГЛАВА А.

А. ВЪ НАЧАЛѢ БѢ СЛОВО, И СЛОВО БѢ КЪ Б҃҃҃҃҃, И Б҃҃҃҃҃ БѢ СЛОВО.

Б. СЕИ БѢ ИСКОИИ КЪ Б҃҃҃҃҃.

Г. ВСА ТѢМЪ БЫША, И БЕЗЪ НЕГѢ НИЧТОЖЕ БЫСТЬ, ЁЖЕ БЫСТЬ.

Д. ВЪ ТОМЪ ЖИВОТЪ БѢ, И ЖИВОТЪ БѢ СВѢТЪ ЧЛВК-КЪМЪ.

Е. И СВѢТЪ ВО ТМѢ СВѢТИТСА, И ТМА ЕГѢ НЕ ѠБѢАТЪ.

Ж. БЫСТЬ ЧЛВКЪ ПОСЛАИЪ Ѡ Б҃҃҃҃҃, ИМА ЕМЪ ИѠАΝΝΗΣ.

З. СЕИ ПРИДЕ ВО СВИДѢТЕЛЬСТВО, ДА СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ Ѡ СВѢТѢ, ДА ВСИ ВѢРЮ ИМЪТЪ ЕМЪ.

И. НЕ БѢ ТОИ СВѢТЪ, НО ДА СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ Ѡ СВѢТѢ.

А. ИѢ СВѢТЪ ИСТИННЫЙ, ИЖЕ ПРОСВѢЩАЕТЪ ВСАКАГО ЧЕЛОВѢКА, ГРАДѢИМОГО ВЪ МІРѢ.

Г. ВЪ МІРѢ БѢ, И МІРЪ ТѢМЪ БЫСТЬ, И МІРЪ ЕГѢ НЕ ПОЗНА.

Д. ВО СВОА ПРИДЕ, И СВОИ ЕГѢ НЕ ПРИАША.

Е. ЕМЦЫ ЖЕ ПРИАША ЕГѢ, ДАДѢ ИМЪ ѠБЛАСТЬ ЧАДЪМЪ БЖІИМЪ БЫТИ, ВѢРЮЩИМЪ ВО ИМА ЕГѢ:

Г. ИЖЕ НЕ Ѡ КРѢВЕ, НИ Ѡ ПОХОТИ ПЛОТСКІА, НИ Ѡ ПОХОТИ МЪЖЕСКІА, НО Ѡ Б҃҃҃҃҃ РОДИШАСА.

ОТЪ ІОАННА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1. Въ начало бѣ Слово-то, и Слово-то бѣ у Бога, и Слово-то бѣ Богъ.

2. То въ начало бѣ у Бога.

3. Всичко чрѣзъ него станѣ, и което е станѣло, нищо безъ него не станѣ.

4. Въ него бѣ животъ, и животъ-тъ бѣ видѣлиа-та на чловѣцы-тъ.

5. И видѣлиа-та свѣти въ тьминѣ-тъ, и тьминна-та ѣ не обзѣ.

6. Имаше чловѣкъ проведенъ отъ Бога, име-то му Іоаннъ.

7. Той дойде въ свидѣтелство, да свидѣтельствува заради видѣлиа-тъ, за да повѣруватъ всички чрѣзъ него.

8. Не бѣ той видѣлиа-та, но да свидѣтельствува за видѣлиа-тъ.

9. Той бѣше истинна-та видѣлиа, която освѣтлява всякого чловѣка що иде на свѣтъ-тъ.

10. Въ свѣтъ-тъ бѣ и свѣтъ-тъ чрѣзъ него станѣ; и свѣтъ-тъ го не позна.

11. Въ свои-тъ си дойде, и свои-тъ му го не пріяхъ.

12. А които го пріяхъ, даде имъ власть да бѣдѣтъ чада Божіи, *сирѣчь* на тѣзи които вѣруватъ въ негово-то име;

13. Конто не отъ кръвъ, ни отъ похоть плѣтскѣ, ни отъ похоть мѣжескѣ, но отъ Бога ся родихъ.

аї. И СЛОВО ПЛОТЬ БЫСТЬ, И ВСЕЛІСЯ ВЪ НЫ, И ВІДѢХОМЪ СЛѢВЪ ЕГѠ, СЛѢВЪ ІАКѠ ЕДИНРОДНАГѠ ѿ ОЦѦ, ИСПОЛНЬ БЛГОДАТИ И ИСТИНЫ.

еї. ІѠА́ННЪ СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ ѿ НЕМЪ, И ВОЗЗВА ГЛАГОЛА: СЕИ БГЪ, ЕГОЖЕ РѢХЪ, ИЖЕ ПО МИѢ ГРАДЫИ, ПРЕДО МИОЮ БЫСТЬ: ІАКѠ ПЕРВѢ МЕНЕ БГЪ.

еі. И ѿ ИСПОЛНЕНІА ЕГѠ МЫ ВСИ ПРОІАХОМЪ И БЛАГОДАТЬ ВОЗБЛАГОДАТЬ:

зї. ІАКѠ ЗАКОНЪ МОУСЕОМЪ ДАНЪ БЫСТЬ: БЛГОДАТЬ ЖЕ И ИСТИНА ІИСУ ХРІТОМЪ БЫСТЬ.

иї. БГА НИКТОЖЕ ВІДѢ НИГДѢЖЕ: ЕДИНРОДНЫЙ СЫНЪ, СЫИ ВЪ ЛОНѢ ОЦИ, ТОИ ИСПОВѢДА.

аї. И СІЕ ЕСТЬ СВИДѢТЕЛЬСТВО ІѠА́ННОВО, ЕГДА ПОСЛАША ЖИДОВЕ ѿ ІЕРУСАЛІМА ІЕРЕЕВЪ И ЛЕВИТѠВЪ, ДА ВОПРОСАТЪ ЕГО: ТЫ КТО ЕСИ;

к. И ИСПОВѢДА, И НЕ ѠВЕРЖЕСА: И ИСПОВѢДА, ІАКѠ ИКСМЪ АЗЪ ХРІТОСЪ.

ка. И ВОПРОСИША ЕГО: ЧТО ОУБО; ИЛИА ЛИ ЕСИ ТЫ; И ГЛГОЛА: ИКСМЪ. ПРРОКЪ ЛИ ЕСИ; И ѠВѢЩА: НИ.

кв. РѢША ЖЕ ЕМЪ: КТО ЕСИ; ДА ѠВѢТЪ ДАМЫ ПОСЛАВШЫМЪ НЫ: ЧТО ГЛАГОЛЕШИ ѿ ТЕБѢ САМОМЪ;

кг. Рече: АЗЪ ГЛАСЪ ВОПИЮЩАГѠ ВЪ ПУСТЫНИ: ИСПРАВЬТЕ ПУТЬ ГАИ, ІАКОЖЕ РЕЧЕ ІСАІА ПРРОКЪ.

кд. И ПОСЛАНИИ БѢХЪ ѿ ФАРИСЕИ:

ке. И ВОПРОСИША ЕГО, И РѢША ЕМЪ: ЧТО ОУБО КРЕЩАЕШИ, АЩЕ ТЫ ИКСИ ХРІТОСЪ, НИ ИЛИА, НИ ПРРОКЪ;

кс. ѠВѢЩА ИМЪ ІѠА́ННЪ, ГЛАГОЛА; АЗЪ КРЕЩАЮ ВОДОЮ: ПОСРЕДѢ ЖЕ ВАСЪ СТОИТЪ, ЕГѠЖЕ ВЫ НЕ ВѢСТЕ.

кз. ТОИ ЕСТЬ ГРАДЫИ ПО МИѢ, ИЖЕ ПРЕДО МИОЮ БЫСТЬ: ЕМЪЖЕ ИКСМЪ АЗЪ ДОСТОИИ, ДА ѠРѢШѢ РЕМЕНЬ САПОГЪ ЕГѠ.

кн. СІА ВЪ ВИДАВАРѢ БЫША ОБОНЪПОЛЪ ІОРДАНА, ИДѢЖЕ БГЪ ІѠА́ННЪ КРЕСТѦ.

14. И слово-то станѣ плѣть, и всели ся между насѣ (и видѣхмы славѣ-тѣ неговѣ, славѣ както на еднороднаго отъ Отца), плѣнь сѣ благодать и истинѣ.

15. Иоаннѣ свидѣтельствува за него, и извика та казуваше: Тойзи е за когото рѣкохѣ: Който иде слѣдѣ мене, прѣдень ми быде, защото отъ мене по напрѣдѣ бѣ.

16. И всипца ный отъ неговѣ-тѣ плѣнотѣ пріяхмы, и благодать за благодать.

17. Защото законѣ-тѣ чрѣзѣ Моисея бы даденѣ; а благодать-та и истина-та чрѣзѣ Иисуса Христа быде.

18. Никой никогда не е видѣлъ Бога; еднородный-тѣ Сынѣ, който е въ паухѣ-тѣ на Отца, той го изяви.

19. И това е Иоанново-то свидѣтельство, когато проводихѣ Иудей-тѣ отъ Иерусалимѣ священници и Левиты, да го попытаѣ: Ты кой си?

20. И исповѣда, и не ся отрече; и исповѣда: Не съмь азѣ Христосѣ.

21. И попытахѣ го: А що си? Илия ли си ты? и казува: Не съмь. Пророкъ-тѣ ли си ты? и отговори: Не.

22. И рекохѣ му: Кой си? за да дадемѣ отвѣтъ на онѣзи конто сѣ ны проводили. Що казуваш за себе си?

23. Рече: Азѣ съмь Гласѣ на едного който выка въ пустынь-тѣ: Оправѣте пѣть-тѣ Господень, както рече пророкъ Исаіа.

24. А проведенн-тѣ бѣхѣ отъ Фарисей-тѣ;

25. И попытахѣ го, и рекохѣ му: А защо крыщаваш, ако не си Христосѣ, нито Илия, нито пророкъ-тѣ?

26. Отговори имѣ Иоаннѣ и каза: Азѣ крыщавамѣ сѣ водѣ; а поспѣдѣ васѣ стои единѣ, когото вы не знаете.

27. Той е който иде слѣдѣ мене, който прѣдень ми быде, комуто азѣ не съмь достоинѣ да развържѣ ремыкѣ-тѣ на обуца-та му.

28. Това станѣ въ Внѣаварѣ отвѣдѣ Иорданѣ, дѣто бѣше Иоаннѣ и крыщаваше.

Ѣѡ. Но оутрїи же видѣ Іваннѣ Іиса грядѹща къ себѣ, ѡ гл҃гола: сѣ агнецъ Бжїи, вземаи грѣхѡ мїра.

̑. Сѣи єсть, ѡ немже азъ рѣхъ: по миѣ грядѣтъ мѡжъ, ѡже предѡ мною вѣсть, ѡкѡ первѣе менѣ бѣ.

̑а. И азъ не вѣдѣхъ єгѡ: но да іавїтсѣ Іїлеви, сегѡ радї прїидѡхъ азъ водѡю крестїа.

̑в. И свидѣтельствова Іваннѣ, гл҃гола, ѡкѡ видѣхъ Дх҃а сходяща ѡкѡ гол҃убѣ съ нб҃сѣ, ѡ пребѣсть на немъ.

̑г. И азъ не вѣдѣхъ єгѡ: но послѣвый мѣ крестїти водѡю, той миѣ речѣ: наѡ негоже оутриши Дх҃а сходяща ѡ прекрывающа на немъ, той єсть кр҃тїи Дх҃омъ ст҃ымъ.

̑д. И азъ видѣхъ, ѡ свидѣтельствовахъ, ѡкѡ сѣи єсть Сїиъ Бжїи.

̑е. Но оутрїи же пакѡ стоѡше Іваннѣ, ѡ ѡученикѣхъ єгѡ двѡ.

̑с. И оузрѣвхъ Іиса грядѹща, гл҃гола: сѣ агнецъ Бжїи.

̑з. И слышаста єгѡ Сѣѡ оученикѡ гл҃голющаго, ѡ по Іисѣ иѡдѡста.

̑н. Обрѡишѣ же Іисъ, ѡ видѣвхъ ѡ по себѣ иѡдѹща, гл҃гола ѡма: чесѡ ѡцѣта: Сѣѡ же рѣста ємѡ: Раввї, єже гл҃голетсѣ сказѡемо, Оуч҃тлю, гдѣ живѣши;

̑ѡ. И глагола ѡма: прїидїта ѡ видїта. прїидѡста ѡ вїдѣста, гдѣ живѡше: ѡ оу негѡ прекѡста дѣнь той: бѣ же чѡсъ ѡкѡ десѡтїи.

̑ї. Бѣ же Андрей братъ Сїмѡна Петрѡ, єдинъ ѡ Сѡѡихъ слышавшихъ ѡ Іванна, ѡ по немъ шѣдшихъ.

̑їа. Обрѣте сѣи прѣжде брата своего Сїмѡна, ѡ гл҃гола ємѡ: ѡбрѣтохомъ Мессїю, єже єсть сказѡемо, Хр҃тѡсъ:

̑їв. И приведѣ єгѡ ко Іисови. воззрѣвхъ же наѡ Іисъ речѣ: ты єсї Сїмѡнъ сынъ Іѡннѣ: ты наречѣшиѣ Кїфа, єже сказѣтсѣ, Пѣтръ.

̑їг. Но оутрїи же восхотѣ иѡзїти въ Галїлїю: ѡ ѡбрѣте Фїліппа, ѡ глагола ємѡ: грядї по миѣ.

29. На утринь-тъ гледа Иоаннъ Исуса че иде при него, и казува: Ето Агнецъ-тъ Божій, който взема грѣхове-тъ на свѣтъ-тъ.

30. Тойзи е за когото азъ рѣкохъ: Слѣдъ мене иде чловѣкъ, който быде прѣди мене, защото бѣше по напрѣдъ отъ мене.

31. И азъ го не знаяхъ; но за да ся яви на Израеля, за това дойдохъ азъ и крышавамъ съ водѣ.

32. И свидѣтельствува Иоаннъ, и каза: Видѣхъ Духъ-тъ който слѣзуваше като гълѣбъ отъ небе-то, и останѣ на него.

33. И азъ го не знаяхъ; но тойзи който мя проводи да крышавамъ съ водѣ, той ми рече: На когото видишь че слѣзува Духъ-тъ и остава на него, той е който крышава съ Духа Святаго.

34. И азъ видѣхъ и свидѣтельствувамъ, че тойзи е Сынъ Божій.

35. На сутринь-тъ пакъ стояше Иоаннъ, и двама отъ ученицы-тъ неговы.

36. И като съгледа Исуса че минува, казува: Ето Агнецъ-тъ Божій.

37. И чухъ го двама-та ученици да говори *така*, и отидохъ слѣдъ Исуса.

38. А като ся обърнѣ Исусъ и гы видѣ че идѣтъ подирѣ му, казува имъ: Що търсите? А тѣ му рекохъ: Равви, (което тълкувано ще рече, Учителю,) дѣ живѣешь?

39. Казува имъ: Елате и виждте. Дойдохъ и видѣхъ дѣ живѣе; и останѣхъ при него *прѣзъ* тойзи день, а часть-тъ бѣше около десеть.

40. Единъ-тъ отъ тѣзи двама-та, които чухъ отъ Иоанна *за него*, и го послѣдувахъ, бѣше Андрей братъ-тъ на Симона Петра.

41. Той първъ намѣрува брата си Симона, и казува му: Намѣрихмы Мессіѣ, което ся тълкува Христосъ.

42. И заведе го при Исуса. И като погледнѣ Исусъ на него рече: Ты си Симонъ, сынъ Ионинъ; ты ще ся наречешъ Кифа, което ся тълкува Петръ (*камѣкъ*).

43. На утринь-тъ поиска Исусъ да излѣзе въ Галилеѣ: и намѣрува Филиппа, и казува му: Ела подирѣ ми.

мѢ. БѢ же Філіппъ ѿ Вифсаіды, ѿ града Андреѡва ѿ Петрова.

мѢ. Ѡбръѣте Філіппъ Наѡнаніа, ѿ глагола ѡмъ: ѡгоже писа Мѡѡсѣй въ законѣ, ѿ Пророцы, ѡбръѣтохомъ Іиса сѣа Іѡсифова, ѿже ѿ Назарѣта.

мѢ. И глагола ѡмъ Наѡнаніа: ѿ Назарѣта мѡжетъ ли что добро быти; глагола ѡмъ Філіппъ: прїиди ѿ виждь.

мѢ. Видѣ же Іисъ Наѡнаніа градоу кз себѣ, ѿ глагола ѡ немъ: сѣ воистиннъ Іѡльтанинъ, въ немже лѣстїи нѣсть.

мн. Глагола ѡмъ Наѡнаніа: какъ ма знаеш; ѡвѣща Іисъ ѿ рече ѡмъ: прежде даже не възгласї тебе Філіппъ, сѣща подъ смоковницею видѣхъ тѣ.

мѢ. Ѡвѣща Наѡнаніа ѿ глагола ѡмъ: Раввї, ты ѣси сѣхъ Бжїи, ты ѣси црѣ Іѡлевъ.

н. Ѡвѣща Іисъ ѿ рече ѡмъ: занѣ рѣхъ ти, ѡкѡ видѣхъ тѣ подъ смоковницею, вѣрсеши: вѡльша сѣхъ ѡузриши.

на. И глагола ѡмъ: ѡмнѣ ѡмнѣ глголю вамъ, ѡсѣлѣ ѡузрите небо ѡверсто, ѿ ѡглы Бжїа восходѣща ѿ нисходѣща наѢ сѣа человѣческаго.

ГЛАВА ̅в̅.

а. И въ третїи дѣнь бракъ бысть въ Канѣ Галїлѣйстѣй: ѿ бѣ мати Іисова тѣ.

в. Званъ же бысть Іисъ ѿ ѡученицы ѡгнѡ на бракъ.

г. И недоставшъ вїнъ, глагола мати Іисова кз немъ: вїна не ѡмстѣ.

д. Глагола ѡи Іисъ: что ѣсть миѣ ѿ тебѣ жѣно; не ѡу прїиде часъ мѡй.

е. Глгола мати ѡгнѡ сѣггѡмъ: ѡже ѡще глѣтъ вамъ, сотворїте.

ж. Бѣхъ же тѣ водѡносы каменни шѣсть, лежѣще по ѡчищѣнїю Ісѡѣевъ, вмѣстѣща по двѣма ѿли трѣмъ мѣрамъ.

44. А Филиппъ бѣше отъ Внѣсандж, отъ градъ-тъ Андреовъ и Петровъ.

45. Намѣрва Филиппъ Наѳанаила, и казува му: *За* когото писа Моисей въ законъ-тъ, и пророци-тъ, намѣрихмы Исуса сына Иосифова, който е отъ Назаретъ.

46. И рече му Наѳанаилъ: Отъ Назаретъ може ли да произлѣзе нѣщо добро? Казува му Филиппъ: Ела и виждь.

47. Видѣ Исусъ Наѳанаила че иде къмъ него, и казува за него: Ето истинный Израилянинъ, въ когото лукавщинъ нѣма:

48. Казува му Наѳанаилъ: Отъ дѣ мя познавашъ? Отвѣща Исусъ и рече му: Прѣди Филиппъ да тя повыка, видѣхъ тя, като бѣше подъ смоковницъ-тъ.

49. Отговори Наѳанаилъ и казува му: Учителю, ты си Сынъ Божій, ты си царь Израилевъ.

50. Отговори Исусъ и рече му: Понеже ти рѣкохъ: Видѣхъ тя подъ смоковницъ-тъ, вѣрувашъ ли? По голѣмы отъ твѣя *нѣща* ще видишь.

51. И казува му: Истинъ, истинъ ви говорѣхъ; отъ нынѣ ще видите небе-то отворено, и ангелы-тъ Божіи да възлѣзывать и слѣзывать надъ Сына чловѣческаго.

ГЛАВА 2.

1. И на третій-тъ день станъ свадба въ Канъ Галилейскъ, и майка-та Исусова бѣше тамъ.

2. А призовахъ и Исуса и ученицы-тъ неговы на свадбѣ-тъ.

3. И понеже ся свърши вино-то, казува майка му на Исуса: Вино нѣмать.

4. Казува ѿ Исусъ: Що имашъ ты съ мене, жено? часть-тъ ми още не е дошелъ.

5. Казува майка му на слугы-тъ: Каквото ви каже, сторѣте.

6. И имаше тамо шесть каменни купове сложени по обычаю на очищеніе-то Іудейско, и побирахъ всякой двѣ или три вѣдра.

ѹ. Г҃Л҃Г҃ЛА ѿМЗ І҃ІСЗ: напѡлните водонѡсы воды. ѿ напѡл-
ниша ѿ҃ХЗ до верхѡ.

ѿ. І҃ Г҃Л҃Г҃ЛА ѿМЗ: почерпѣте нынѣ ѿ принесѣте а҃хрѣтрѣ-
клѣновѣ. ѿ принесѡша.

ѡ. І҃ѡже вк҃сѣ а҃рхѣтрѣклѣнЗ вѣнѡ бѣвшѡгѡ ѿ воды, ѿ не
вѣдаше, ѡк҃зѡѢ є҃сть: сѡг҃н же вѣдах҃с почерпшѣн вод҃с:
пригласѣ женнхѡ а҃рхѣтрѣклѣнЗ,

ї. І҃ Г҃Л҃Г҃ЛА є҃м҃Ѣ: всѡк҃з челоѡѣк҃к҃ прѣжде дѡбрѡе вѣнѡ
полагѡетЗ, ѿ є҃гдѡ о҃у҃пѣютсѡ, тогдѡ х҃с҃ждашее: ты же сѡбѡклѡз
є҃сѣ дѡбрѡе вѣнѡ досѣлѣ.

ѡ. Сѣ сотвори начаток҃ знаменѣемЗ І҃ІСЗ вЗ Кѡнѣ Гѡлѣ-
лѣйстѣѣ, ѿ іѡвѣ слѡв҃с своѡ: ѿ вѣроваша вЗ него о҃ученицы
є҃гѡ.

ѡ. По сѣмЗ снѣде вЗ КапернаѡмЗ, сѡмЗ ѿ мѡти є҃гѡ, ѿ
брѡтѣѡ є҃гѡ, ѿ о҃ученицы є҃гѡ: ѿ тѢ не многи дни прѣвѣша.

ї. І҃ вѡнѡз вѣ пѡсхѡ І҃сдѣйска, ѿ възѣде во ІерусѡлѡмЗ
І҃ІСЗ.

ѡ. І҃ ѡѡрѣте вЗ цр҃кви продаѡщыѡ Ѧвцы ѿ волы ѿ
гѡл҃сѣѣ, ѿ пѣнажнѣкѣ сѣдѡщыѡ.

є. І҃ сотвори вЗ вѣнѣ ѿ вѣрѡѣѣ, всѡ ѡз҃нѡ ѡз цр҃кѡѣ, Ѧвцы
ѿ волы: ѿ торжнѣкѡмЗ разсыѡ пѣнажнѣ, ѿ дскѣ ѡпрѡвѣрже:

є. І҃ продаѡщымЗ гѡл҃сѣѣ речѣ: возмѣте сѣѡ ѡсѡд҃с: ѿ
не творѣте дѡм҃с Ѧцѡ моегѡ дѡм҃с кѣпленѡгѡ.

ѹ. Помѡнѡша же о҃ученицы є҃гѡ, іѡкѡ писѡно є҃сть: жѡ-
лѡсть дѡм҃с твоегѡ снѣсть мѡ.

ї. Ѧѡѡнѡша же І҃сдѣе ѿ рѣша є҃м҃Ѣ: кѡе знаменѣ іѡѡѡ-
ешн нѡмЗ, іѡкѡ сѣѡ твориши;

ѡ. Ѧѡѡнѡ І҃ІСЗ ѿ речѣ ѿМЗ: разорѣте цр҃ковѣ сѣѡ, ѿ
трѣмѣ дѣнѣмѣ воздѡвѣгн҃с іѡ.

к. Рѣша же І҃сдѣе: четѡредѣсѡтъ ѿ шѣстѣѡ мѣт҃З создѡнѡ
кѡѣсть цр҃ковѣ сѣѡ, ѿ ты ѡнѣ трѣмѣ дѣнѣмѣ воздѡвѣгнѣешн іѡ;

кѡ. Он҃З же г҃л҃г҃лѡше ѿ цр҃кви тѣѡѡ своегѡ.

кѡ. Є҃гдѡ о҃ѡѡ вѡстѡ ѿ мѣртѡвх҃З, помѡнѡша о҃ученицы

7. Казува имъ Исусъ: Напълиѣте кюпове-тѣ съ водѣ. И напълихъ ги до горѣ.

8. И казува имъ: Налѣйте сега та подайте на прѣдсѣдатель-тѣ на трапезѣ-тѣ; и подадохъ.

9. И щомъ вкуси прѣдсѣдатель-тѣ на трапезѣ-тѣ отъ водѣ-тѣ прѣтворенѣ-тѣ въ вино, и не знаяше отъ кѣдѣ е, (но слугы-тѣ конто бѣхъ налѣли водѣ-тѣ знаяхъ;) повыка младоженецъ-тѣ,

10. И казува му: Всякой человекъ първомъ добро-то вино слага, и като ся понапѣхъ, тогазы по долно-то; ты си задржалъ добро-то вино до сега.

11. Това начало на чудеса-та направи Исусъ въ Канѣ Галилейскѣ, и яви славѣ-тѣ си, и повѣрувахъ въ него ученици-тѣ му.

12. Слѣдъ това слѣзе въ Капернаумъ, той и майка му, и братія-та му, и ученици-тѣ му; и не ся бавихъ тамъ много дни.

13. И приближаваше на Іудей-тѣ пасха-та, и Исусъ възлѣзе въ Іерусалимъ;

14. И намѣри въ храмъ-тѣ тѣзи конто продавахъ волове и овцы и гълѣбіе, още и тѣзи що сѣдяхъ та измѣнявахъ пары.

15. И направи бичъ отъ вървѣе та испѣди всичкы-тѣ отъ храмъ-тѣ, и овцы-тѣ и волове-тѣ; и пары-тѣ на сребромѣнителн-тѣ разсыпа, и трапезы-тѣ имъ прѣтури.

16. И на тѣзи що продавахъ гълѣбіе-тѣ рече: Дигиѣте тѣзи отъ тука: не правѣте бащинъ-тѣ ми домъ, домъ търговскый.

17. И наумихъ си ученици-тѣ негови че е писано: Ревность-та на твой-тѣ домъ мя изѣде.

18. И отговорихъ Іудей-тѣ и рекохъ му: Какво знаменіе показувашъ намъ като правишь това?

19. Отвѣща Исусъ и рече имъ: Развалѣте тойзи храмъ, и въ три дни ще го въздигнѣхъ.

20. А Іудей-тѣ рекохъ: За четыридесетъ и шесть години е сѣграденъ тойзи храмъ, и ты ли за три дни ще го въздигнешъ?

21. Но той казуваше за храмъ-тѣ на тѣло-то си.

22. И тѣй когато възкреснѣ отъ мъртвы-тѣ, поменѣхъ ученици-

ѢГВ, ІАКВ СЕ ГАГОЛАШЕ : ІІ ВѢРОВАША ПИСАНИЮ, ІІ СЛОВЕСІ, ЪЖЕ РЕЧЕ ІІСХ.

БГ. ЪГДА ЖЕ БѢ ВО ІЕРУСАЛІМѢХЪ ВЪ ПРАЗДНИКЪ ПАСХИ, МНОЗИ ВѢРОВАША ВО ІМА ѢГВ, ВІДАШЕ ЗНАМЕНІА ѢГВ, ІАЖЕ ТВОРАШЕ.

БД. САМЪ ЖЕ ІІСХ НЕ ВДААШЕ СЕБЕ ВЪ ВѢРѢ ІІХЪ, ЗАНЕ САМЪ ВѢДАШЕ ВСА :

КЕ ІІ ІАКВ НЕ ТРЕБОВАШЕ, ДА КТО СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ Ѡ ЧЕЛОВѢЦѢХЪ : САМЪ БО ВѢДАШЕ, ЧТО БѢ КЪ ЧЕЛОВѢЦѢ.

ГЛАВА ҃.

А. БѢ ЖЕ ЧЕЛОВѢКЪ Ѡ ФАРИСѢИ, НИКОДИМЪ ІМА ѢМЪ, КНАЗЪ ЖИДОВСКІЙ :

Б. СЕІІ ПРІІДЕ КО ІІСХ НОЩІЮ, ІІ РЕЧЕ ѢМЪ : РАВВИ, ВѢМЪ, ІАКВ Ѡ БГА ПРИШЕЛЪ ѢСІ ОУЧИТЕЛЬ : НИКТОЖЕ БО МОЖЕТЪ ЗНАМЕНІЙ СІХЪ ТВОРИТИ, ІАЖЕ ТЫ ТВОРИШИ, АЩЕ НЕ БѢДЕТЪ БГЪ СЪ НИМЪ.

Г. ѠВѢЩА ІІСХ, ІІ РЕЧЕ ѢМЪ : АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ, АЩЕ КТО НЕ РОДИТСА СВЫШЕ, НЕ МОЖЕТЪ ВІДѢТИ ЦРѢТВІА БЖІА.

Д. ГЛАГОЛА КЪ НЕМЪ НИКОДИМЪ : КАКЪ МОЖЕТЪ ЧЕЛОВѢКЪ РОДИТИСЯ СТАРЪ СЫЙ ; ЪДА МОЖЕТЪ ВТОРОЕ ВНИТИ ВО ОУТРОБѢ МАТЕРЕ СВОЕА, ІІ РОДИТИСЯ ;

Е. ѠВѢЩА ІІСХ : АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ, АЩЕ КТО НЕ РОДИТСА ВОДОЮ ІІ ДХОМЪ, НЕ МОЖЕТЪ ВНИТИ ВО ЦАРСТВІЕ БЖІЕ.

Б. РОЖДЕННОЕ Ѡ ПЛОТИ, ПЛОТЬ ЪСТЬ : ІІ РОЖДЕННОЕ Ѡ ДХА, ДХЪ ЪСТЬ.

З. НЕ ДИВИСА, ІАКВ РѢХЪ ТІІ : ПОДОБАЕТЪ ВАМЪ РОДИТИСЯ СВЫШЕ.

ІІ. ДХЪ, ІІДѢЖЕ ХОШЕТЪ, ДЫШЕТЪ, ІІ ГЛАСЪ ѢГВ СЛЫШИШИ, НО НЕ ВѢСИ, ѠКЪДА ПРИХОДИТЪ, ІІ КАМЪ ІДЕТЪ : ТАКЪ ЪСТЬ ВСАКЪ ЧЕЛОВѢКЪ РОЖДЕННЫЙ Ѡ ДХА.

А. ѠВѢЩА НИКОДИМЪ ІІ РЕЧЕ ѢМЪ : КАКЪ МОГУТЪ СІА БЫТИ ;

тѣ му че това имъ бѣ казувалъ ; и повѣрувахъ писаніе-то, и слово-то което имъ рече Исусъ.

23. И когато бѣше въ Іерусалимъ по праздникъ-тъ на пасхъ-тъ, мнозина повѣрувахъ въ негово-то име, като гледахъ знаменія-та му които правяше.

24. А самъ Исусъ не ся довѣряваше тѣмъ, защото той познаваше всички-тѣ :

25. И защото нѣмаше нуждъ да му свидѣтельствува нѣкой за челоуѣка ; понеже той познаваше що има вътрѣ въ челоуѣка.

ГЛАВА 3.

1. Имаше нѣкой си челоуѣкъ отъ Фарисен-тѣ, на име Никодимъ, начальникъ Іудейскій.

2. Той дойде прѣзъ ношъ при Исуса, и рече му : Равви, знаемъ че отъ Бога си дошелъ учитель ; защото никой не може да прави тѣзи знаменія, които ты правишь, ако да не е Богъ съ него.

3. Отговори Исусъ и рече му : Истинъ, истинъ ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой изново, не може да види царство-то Божіе.

4. Казува му Никодимъ : Какъ може старъ челоуѣкъ да ся роди ? може ли вторый пѣтъ да влѣзе въ утробъ-тъ на майкъ си и да ся роди ?

5. Отвѣща Исусъ : Истинъ, истинъ ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой отъ водъ и Духъ, не може да влѣзе въ царство-то Божіе.

6. Родено-то отъ плѣтъ-тъ, плѣтъ е, а родено-то отъ Духа, духъ е.

7. Не дѣй ся чуди че ти рѣкохъ : Трѣба да ся родите изново.

8. Вътрѣ-тъ вѣе дѣто ще, и гласъ-тъ му чувашъ, но не знаешъ отъ дѣ иде, и кѣдѣ отива ; така е всякой който ся е родилъ отъ Духа.

9. Отговори Никодимъ и рече му : Какъ може да бѣде това ?

і. Вѣщаѣ Іисъ и рече ѣмъ: ты еси оучитель илѣвъ, и сѣхъ ли не вѣси;

ѧ. Аминь аминь глаголю тебѣ, ѡкѡ ѣже вѣмы, глаголемъ: и ѣже видѣхомъ, свидѣтельствуемъ: и свидѣтельства нашегѡ не пріемаете.

ѡ. Аще землиа рекѡхъ вамъ, и не вѣрσετε: какъ, аще рекѡ вамъ нѣнаа оувѣрσετε;

ѣ. И никтоже взиде на нѣо, токѡмъ сшѣдый съ нѣсѣ, сѣхъ челоѣческій сѣи на нѣси.

ѧ. И ѡкоже Моисѣи вознесѣ смѣо въ псѣтыни, такъ подобаетъ вознестисѧ сѣи члѣческомъ:

ѣ. Да всѧкъ вѣрσαι въ Ѧнь не погѣкнетъ, но имать живѡтъ вѣчный.

ѡ. Такъ бо возлюбѣи пѣхъ мѣръ, ѡкѡ и сѣа своего ѣдинорѡднаго дѧмъ ѣсть, да всѧкъ вѣрσαι въ Ѧнь, не погѣкнетъ, но имать живѡтъ вѣчный.

ѡ. Не послѧ бо пѣхъ сѣа своего въ мѣръ, да сѣдитъ мѣрови, но да спасѣтсѧ имъ мѣръ.

и. Вѣрσαι въ Ѧнь, не бѣдетъ ѡсѣжденъ: ѧ не вѣрσαι, оуѣже ѡсѣжденъ ѣсть, ѡкѡ не вѣрова во имѧ ѣдинорѡднагѡ сѣа Бѣѧ.

ѧ. Сѣи же ѣсть сѣдъ, ѡкѡ свѣтъ прѣиде въ мѣръ, и возлюбѣиша челоѣцы пѧче тѣмъ, нѣже свѣтъ: бѣша бо ихъ дѣла слѧ.

ѣ. Всѧкъ бо дѣлаай слѧ, ненавидѣтъ свѣта, и не прихѡдитъ къ свѣтѣ, да не ѡбличѧтсѧ дѣла ѣгѡ ѡкѡ лѣкава сѣтъ:

ѧ. Творѧи же истинъ, градѣтъ къ свѣтѣ, да ѧвѧтсѧ дѣла ѣгѡ, ѡкѡ ѡ бѣк сѣтъ содѣлана.

ѡ. По сѣхъ же прѣиде Іисъ и оученицы ѣгѡ въ жидѡвскѡю зѣмаю: и тѣ живѧше съ нимъ, и креѣиаше.

ѣ. Бѣ же Іѡаннъ крестѧ во ѣниѣхъ близъ Галима, ѡкѡ воды многи бѧхъ тѣ: и прихѡждахъ и креѣиѧхсѧ.

10. Отговори Исусъ и рече му: Ты си учитель Израилевъ, и не знаеш ли това?

11. Истинѣ, истинѣ ти казувамъ: Че това което знаемъ казуваме, и това което сме видѣли свидѣтельствуваме, и свидѣтелство-то ни не приимате.

12. Ако земны-тъ *работы* ви рѣкохъ, и не вѣрувате, какъ щете повѣрува ако бы да ви рекъ небесны-тъ?

13. И никой не е възлѣзълъ на небе-то, тъкмо *тойзи* който е слѣзълъ отъ небе-то, Сынъ чловѣческый който е на небе-то.

14. И както Моисей издигна змѣѣ-тъ въ пустынѣ-тъ, така трѣба да бѣде издигнатъ Сынъ чловѣческый,

15. За да не погыне всякой който вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ.

16. Защото Богъ толкозь възлюбѣ свѣтъ-тъ, щото даде Сына своего единороднаго, за да не погыне всякой който вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ.

17. Понеже не е проводилъ Богъ Сына си на свѣтъ-тъ, да сѣди свѣтъ-тъ, но за да бѣде спасенъ свѣтъ-тъ чрѣзъ него.

18. Който вѣрува въ него, не ще да бѣде осѣденъ; а който не вѣрува, вече е осѣденъ; защото не е повѣрувалъ въ име-то на единороднаго Сына Божія.

19. И то е осѣженіе-то, че видѣлиа-та дойде на свѣтъ-тъ, и чловѣци-тъ възлюбихъ тмнинѣ-тъ повече отъ видѣлиа-тъ; защото дѣла-та имъ бѣхъ злы.

20. Понеже всякой който прави зло, мрази видѣлиа-тъ и не иде къмъ видѣлиа-тъ, да не бы да ся докажатъ неговы-тъ дѣла, *че сѣ злы*.

21. Но който прави истинѣ-тъ, иде къмъ видѣлиа-тъ, за да ся явятъ дѣла-та му, че сѣ по Бога направлены.

22. Слѣдъ това дойде Исусъ и ученици-тъ неговѣ въ земѣ-тъ Иудейскѣ; и тамъ живѣяше съ тѣхъ и крыщаваше.

23. А Юаниѣ крыщаваше въ Енонѣ близу до Салимъ, защото имаше тамъ много вода; и идяхъ и крыщавахъ ся.

ка. Не оу ко кѣ всажде́нъ въ темни́цѣ ІѠаннѣ.

ке. Бысть же стазаніе ѿ оучени́къ ІѠанновѣхъ со Ісде́и ѿ ѿчище́нїи :

кз. И прїидоша ко ІѠаннѣ и рекоша ємѣ : равви́, иже кѣ съ тобо́ю оѣхонпо́лѣ Іорда́на, ємѣже ты свидѣ́тельствова́ла єси́, се́ сѣи́ креща́етъ, и всѣ́ гра́дѣтъ къ немѣ.

кз. Ѡвѣща́ ІѠаннѣ и рече́ : не мо́жетъ челове́къхъ прїима́ти ничесѡ́же, а́ще не вѣ́детъ данѡ́ ємѣ съ нѣсѣ.

кн. Вы са́ми миѣ свидѣ́ствуете, а́кѡ рѣхъ : нѣсмь а́зъ Хрѣ́тосъ, но а́кѡ по́сланъ єсмь пре́дъ нѣмъ.

ко. Имѣ́ай невѣ́стѣ, жени́хъ єсть : а́ дрѹгъ женихо́въ, стоа́ и послѣ́шаа єгѡ́, ра́достїю ра́дѣтсѣ за гла́съ женихо́въ. сїа́ оубо́ ра́дость моѧ́ испѡ́лнѣсѣ.

л. Оно́мѣ подо́ба́етъ расти́, миѣ́ же ма́лѣтѣсѣ.

ла. Гра́дый свѣ́ше, на́дъ всѣ́ми єсть. сый ѿ зе́млі, ѿ зе́млі єсть, и ѿ зе́млі глаго́летъ : гра́дый съ нѣсѣ на́дъ всѣ́ми єсть.

лв. И́ еже́ ви́дѣ́ и слы́ша, сїѣ́ свидѣ́ствуетъ : и́ сви́дѣ́тельства єгѡ́ ни́кто́же прїѣ́млетъ.

лг. Прїе́мый єгѡ́ свидѣ́тельство, вѣ́рова, а́кѡ Бѣ́хъ и́сти-
ненъ єсть.

лд. Ё́гоже́ ко послѧ́ Бѣ́хъ, глаго́лы Бѣ́їѧ глаго́летъ : не въ мѣ́рѣ ко Бѣ́хъ да́етъ дѧ́хъ.

ле. О́цъ ко лю́битъ сїѧ́, и всѧ́ да́де въ рѹ́цѣ́ єгѡ́.

лз. Вѣ́рѡма́и въ сїѧ́, имѧ́тъ живо́тъ вѣ́чный : а́ иже́ не вѣ́рѣтъ въ сїѧ́, не оу́зритъ живо́та, но ги́бѣвъ Бѣ́їи пре-
быва́етъ на нѣмъ.

ГЛАВА 4.

а. Егда́ оубо́ разсмѣ́ Іисъ, а́кѡ оу́слы́шаша фарїсе́е, а́кѡ Іисъ мно́жайшыѧ́ оучени́ки творї́тъ и креща́етъ, не́же ІѠаннѣ :

24. Понеже Іоаннъ не бѣше още туренъ въ тъмницѣ.

25. И така станъ прѣпираніе отъ странъ на ученицы-тъ Іоанновы съ Іудей-тъ заради очищеніе-то.

26. И дойдохъ при Іоанна и рекохъ му: Равви, онзи който бѣше съ тебе отвѣдъ Іорданъ, за когото ты свидѣлствува, ето той крышава, и всички отиватъ при него.

27. Отговори Іоаннъ и рече: Не може чловѣкъ да зема нищо, ако не му е дадено отъ небе-то.

28. Вы сами сте ми свидѣтели че рѣкохъ: Не съмъ азъ Христосъ; но че съмъ проведенъ на прѣдъ него.

29. Който има невѣстѣ-тъ, женихъ е; а пріятель-тъ жениховъ, който стои та го слуша, радува ся твърдѣ много за гласъ-тъ жениховъ: и така тая моя радость испълни ся.

30. Той трѣба да расте, а азъ да ся смалявамъ.

31. Който иде отъ горѣ, надъ всички е отгорѣ: който е отъ земѣ-тъ, отъ земѣ-тъ е, и отъ земѣ-тъ говори: който иде отъ небе-то, надъ всички е отгорѣ.

32. И това което е видѣлъ и чулъ, него свидѣлствува; и никой не приима свидѣтельство-то му.

33. Който приеме свидѣтельство-то негово, запечаталъ е че Богъ е истиненъ.

34. Защото *тойзи* когото е Богъ пратилъ, словеса-та Божіи говори, понеже Богъ не дава *нему* Духъ-тъ съ мѣркѣ.

35. Отецъ любн Сина, и всичко е далъ въ неговы-тъ рѣцѣ.

36. Който вѣрува въ Сына, има животъ вѣченъ; а който не вѣрува въ Сына, нѣма да види животъ; но гнѣвъ Божій остава на него.

ГЛАВА 4.

1. А когато разумѣ Господь *Иисусъ*, че сѣ чули Фарисей-тъ че Иисусъ повече ученицы прави и крышава нежели Іоаннъ,

в. Іисъ же самъ не крещаше, но оученицы егѡ :

г. Ѡстави Ісдѣю, и ѣде пакы въ Галілею.

д. Подобаше же емѡ пройти сквозѣ Самарію.

е. Прійде оубо во градъ Самарійскій, глголемый Сіхърь, близъ вѣси, юже даде Іакввъ Іѡсифъ сынъ своемѡ.

ж. Еѣ же тѡ истѡчникъ Іакввъ. Іисъ же оутрѣжда сѡ пстѣ, сѣдаше тѡкъ на истѡчникѣ : еѣ же іакъ чѡсъ шестый.

з. Прійде жена ѡ Самаріи почерпати водъ. глагола еѣ Іисъ : даждь мѣ пити.

и. Оученицы бо егѡ ѡшли бѡхъ во градъ, да брашно кѡпатъ.

ѡ. Глагола емѡ женѡ Самаряннѡ : кѡкъ ты Жидовинъ сынъ ѡ менѣ пити прѡсиши, жены Самаряннѣи сѡщей ; не прикасаютсѡ жидовѣ Самарѡнѡмъ.

і. Ѡвѣща Іисъ и рече еѣ : ѡще бы вѣдала еси дѡръ Бжій, и ктѡ естъ глаголай тѣ : даждь мѣ пити : ты бы просіла оу негѡ, и далъ бы тѣ водъ живъ.

ѡ. Глагола емѡ женѡ : гдѣ, ни почерпала ѣмѡши, и стѡденѣцъ естъ глѡбокъ : ѡкѡдѡ оубо ѣмѡши водъ живъ ;

ѡ. Еда ты бѡиѣи еси оца нашегѡ Іаквва, иже даде намъ стѡденѣцъ сѣй, и тѡй иѡ негѡ питъ, и сынове егѡ, и скѡти егѡ ;

і. Ѡвѣща Іисъ и рече еѣ : всѡкъ пѡй ѡ водѣ сѣѡ, вжѡждетсѡ пакы :

ѡ. Я иже пѣтъ ѡ водѣ, юже ѡзъ дамъ емѡ, не вжѡждетсѡ во вѣки : но вода, юже ѡзъ дамъ емѡ, вѡдетъ въ нѣмъ истѡчникъ водѣ текѡщѡ въ живѡтъ вѣчный.

ѡ. Глагола къ немѡ женѡ : гдѣ, даждь мѣ сѡ водъ, да ни жѡждѡ, ни прихѡждѡ сѣмѡ почерпати.

ѡ. Глагола еѣ Іисъ : идѣ, пригласѣ мѡжа твоегѡ, и прѣидѣ сѣмѡ.

з. Ѡвѣща жена и рече емѡ : не ѣмамъ мѡжа. глагола еѣ Іисъ : дѡбрѣ рекла еси, іакъ мѡжа не ѣмамъ :

2. (Ако и да не крыщаваше самъ си Исусъ, но ученици-тъ му ;)

3. Остави Іудеѣхъ, и отиде пакъ въ Галилеѣхъ.

4. И трѣбаше да мине прѣзъ Самаріѣхъ.

5. И тѣй дойде въ единъ Самарійскій градъ нарицаемый Сихаръ, близо до мѣсто-то което даде Іаковъ на сына си Іосифа.

6. И тамъ имаше кладенецъ Іакововъ : Исусъ прочее утруденъ отъ жѣтъ, сѣдѣше така на кладенецъ-тъ : а часъ-тъ бѣше около шесть.

7. Идува нѣкоя си жена отъ Самаріѣхъ, да начерпе водѣ. Казува ѿ Исусъ : Дай ми да пѣхъ.

8. Защото ученици-тъ му бѣхѣ отишли въ градъ-тъ, да купятъ за яденіе.

9. Казува му жена-та Самарянка : Какъ ты, който си Іудеянинъ, искашъ за пѣніе отъ мене, която съмъ жена Самарянка ? Защото Іудеи-тъ не ся съобщаватъ съсъ Самаряны-тъ.

10. Отговори Исусъ и рече ѿ : Ако бы знаела Божіѣхъ-тъ дарбѣхъ, и кой е що ти казува : Дай ми да пѣхъ, ты бы поискала отъ него, и далъ бы ти водѣ живѣ.

11. Казува му жена-та : Господине, нито почерпало имашъ, и кладенецъ-тъ е дълбокъ : и тѣй отъ гдѣ имашъ живѣ-тъхъ водѣ ?

12. Ты по голѣмъ ли си отъ отца ни Іакова, който ни даде кладенецъ-тъ, и той е пилъ отъ него, и сынове-тъ му, и добытъцы-тъ му ?

13. Отговори Исусъ и рече ѿ : Всякой който пѣе отъ тѣхъ водѣ, пакъ ще ожедиѣ :

14. А който пѣе отъ водѣ-тъхъ който азъ ще му дамъ, нѣма да ожедиѣ во вѣкы, но вода-та който ще му дамъ, ще бѣде въ него изворъ на водѣ, която извира въ животъ вѣченъ.

15. Казува му жена-та : Господине, дай ми тѣхъ водѣ, да не ожедиѣвамъ, нито да идувамъ тука да изваждамъ.

16. Казува ѿ Исусъ : Иди повыкай мѣжа си и дойди тука.

17. Отговори жена-та и рече : Нѣмамъ мѣжъ. Казува ѿ Исусъ : Право си казала, че нѣмамъ мѣжъ ;

иі. Пать во мужей имѣла еси: и нынѣ, егѡже имашн, нѣсть ти мужъ: се воистинно рекла еси.

иі. Глагола емо жена: Гди, вижд, ѡкв пророкъ еси ты.

к. Оцы наши въз горѣ сей поклонишася: и вы глаголете, ѡкв во Иерусалимѣхъ есть мѣсто, и дѣже кланатися подобаетъ.

ка. Глагола еи Исх: жено, вѣрх ми ими, ѡкв градѣтъ часъ, егда ни въз горѣ сей, ни во Иерусалимѣхъ поклонитеса Оцѣмъ.

кв. Вы кланаетеса, егѡже не вѣсте: мы кланаемса, егѡже вѣмы: ѡкв спасеніе ѡ Исдѣи есть.

кг. Но градѣтъ часъ, и нынѣ есть, егда истинни поклоницы поклонятса Оцѣмъ дѡмъ и истиною: ибо Оцѣ таковыхъ ищѣтъ поклоняющихся емо.

кд. Дѣхъ (есть) Бѣх: и иже кланаетса емо, дѡмъ и истиною достѡитъ кланатися.

ке. Глагола емо жена: вѣмъ, ѡкв Мессіа прійдетъ, глаголемый Хрѡсх: егда той прійдетъ, возвѣститъ намъ всѣ.

кз. Глагола еи Исх: азъ есмь, глаголай съ тобою.

и. И тогда прійдоша оучницы егѡ, и чсдѡхса, ѡкв съ женою глаголаше: Обаче никтоже речѣ: чсѡ ищѣши; ими, что глаголѣши съ нею;

иі. Остави же водѡсх свой женѣ, и иде во градъ, и глагола чловѣкомъ:

иі. Прійдите и видѣте члвѣка, иже речѣ ми всѣ, елика сотвори хъ: еда той есть Хрѡсх;

и. Изыдоша же изъ града, и градѡхъ къ немъ.

иі. Междѡ же симъ молахъ егѡ оученицы егѡ, глаголюще: Равви, ѡждъ.

иі. Онъ же речѣ имъ: азъ брѡшно имамъ ѡсти, егѡже вы не вѣсте.

иі. Глаголахъ оубо оученицы къ себѣ: еда кто принесѣ емо ѡсти;

18. Защото петима мъжа си водила, и *тойзи* когото сега имашь, не ти е мъжъ : туй си право рекла.

19. Казува му жена-та : Господине, гледамъ че ты си пророкъ.

20. Бащи-тъ ни въ тѣзъ горѣ ся поклонихъ : а вы казувате че въ Иерусалимъ е мѣсто-то, гдѣто трѣба да ся покланямы.

21. Казува ѿ Исусъ : Жено, хвани ми вѣрѣ, че иде часъ, когато нито въ тѣзи горѣ, нито въ Иерусалимъ ще ся поклоните на Отца.

22. Вы ся кланяте на онова което не знаете ; ный ся кланямы на онова което знаемъ ; защото спасеніе-то е отъ Иудей-тъ.

23. Но иде врѣме, и сега е, когато истинни-тъ поклонници ще ся поклонятъ Отцу съ духъ и истинѣ ; защото Отецъ такъвъ ище поклонници-тъ си.

24. Богъ е духъ, и които му ся кланятъ, съ духъ и истинѣ трѣба да ся кланятъ.

25. Казува му жена-та : Знамъ че ще дойде Мессія, който ся казува Христосъ : той кога дойде ще ни възвѣсти всичко.

26. Казува ѿ Исусъ : Азъ съмъ, който ти говорѣхъ.

27. И на това отгорѣ дойдохъ ученици-тъ му, и почудихъ ся че приказуваше съсъ женѣ ; но никой не рече : Що търсишь ? или, Какво приказувашъ съ неѣ ?

28. Тогазъ жена-та остави кърчагъ-тъ си, и отиде въ градъ-тъ, и казува на чловѣцы-тъ :

29. Елате да видите чловѣкъ, който ми рече все що съмъ сторила ; да не бѣде той Христосъ ?

30. И тѣи излѣзохъ отъ градъ-тъ та идяхъ къдѣ него.

31. А между това ученици-тъ му го моляхъ, и казувахъ : Учителю, яждь.

32. А той имъ рече : Азъ имамъ ястіе да ямъ което вы не знаете.

33. За то думамъ ученици-тъ помежду си : Да ли нѣкой му донесе да яде ?

᠕д. Глагола ѿмѣ Іисъ: моє вѣрно єсть, да сотворю волю пославаемаго мѣ, и совершю дѣло єгоу.

᠕е. Не вы ли глаголете, ѿкѣ єще четыри мѣсѣцы сѣть, и жѣтва прїидетъ; сѣ глаголю вамъ: возведѣте Очи ваши, и видѣте нѣвы, ѿкѣ плѣвы сѣть къ жѣтвѣ оуже.

᠕с. И жнѣи мѣдѣ прїемлетъ, и собираетъ плодъ въ животоу вѣчный: да и сѣѣи въспѣ радуетъ и жнѣи.

᠕з. ᠓ сѣмъ ко слово єсть истинное, ѿкѣ ѿнъ єсть сѣѣи и ѿнъ єсть жнѣи.

᠕и. Язъ послахъ вы жѣти, и дѣже вы не трѣдѣстесѣ: ѿнѣи трѣдѣшасѣ, и вы въ трѣдѣ ѿхъ видѣстесѣ.

᠕о. ᠓ града же тогѣ мнози вѣроваша въ Онь ѿ Самарѣнъ, за слово жены свидѣтельствующѣа, ѿкѣ рече ми всѣ, єлика сотворихъ.

᠕. ᠓гда оубо прїидѣша къ немѣ Самарѣнѣ, молахъ єго, дабы превѣлъ оу ѿнѣхъ: и превѣсть тѣ два дни.

᠕а. И многѣмъ паче вѣроваша за слово єгоу.

᠕в. Женѣ же глаголахъ, ѿкѣ не ктомѣ за твою бесѣду вѣрѣмъ: сами бо слышахомъ, и вѣмы, ѿкѣ сѣи єсть воистинно Сѣи миръ, Христосъ.

᠕г. По двою же дню ѿзыде ѿтѣдѣ, и ѿде въ Галїею.

᠕д. Самъ ко Іисъ свидѣтельствова, ѿкѣ прѣрокъ во своемъ Отѣчествѣи чѣсти не ѿмать.

᠕е. ᠓гда же прїиде въ Галїею, прїѣша єго Галїѣанѣ, всѣ видѣвше, ѿже сотвори во Іерлѣмѣхъ въ праздникъ: и тѣи бо прїидѣша въ праздникъ.

᠕с. Прїиде же пакѣ Іисъ въ Канъ Галїѣйскѣю, и дѣже прѣтвори водоу въ вино. И бѣ иѣкѣи царевъ мѣжъ, єгѣже сынъ болаше въ Капернаѣмѣ.

᠕з. Сѣи слышавъ, ѿкѣ Іисъ прїиде ѿ Ісдѣнъ въ Галїею, ѿде къ немѣ, и молаше єго, да снѣдетъ, и ѿцѣлѣтъ сына єгоу: ѿмѣлаше бо оумрѣти.

34. Казува имъ Исусъ: Мое-то ястіе е да струвамъ волѣж-тъ на оногова който мя е проводилъ, и да извършъ неговж-тъ работж.

35. Не казувате ли вы, че още четири мѣсеца има, и жътва-та иде? Ето, казувамъ ви, подигиѣте очи-тъ си, и виждте нивя-та, че сж вече бѣлы за жътвж.

36. И който жьне зема заплатж, и събира плодъ въ животъ вѣченъ, за да ся радватъ наедно и който сѣе и който жьне.

37. Защото въ това нѣщо истинска е рѣчь-та: Че другъ е който сѣе, и другъ който жьне.

38. Азъ вы проводихъ да жьнете това въ което вы не сте ся трудили; други ся трудижъ, и вы влѣзохте въ тѣхный-тъ трудъ.

39. И отъ тойзи градъ мнозина Самаряни повѣрувахъ въ него поради думж-тъ на женж-тъ която свидѣлствувахе: Че ми рече всичко що съмъ сторила.

40. И тѣй когато дойдохъ Самаряни-тъ при него, моляхъ му ся да остане при тѣхъ: и прѣсѣдъ тамъ два дни.

41. И още по мнозина повѣрувахъ поради негово-то слово;

42. А на женж-тъ казувахъ: Ный не вѣруваме вече за твоѣж-тъ думж; понеже сами чухмы, и знаемъ че тойзи е наистинж Спаситель міра, Христосъ.

43. А слѣдъ тѣзи два дена излѣзе отъ тамо и отиде въ Галилеѣж.

44. Защото самъ си Исусъ свидѣлствува, че пророкъ въ отечество-то си нѣма почестъ.

45. И когато дойде въ Галилеѣж, пріяхъ го Галилеяни-тъ, като бѣхъ видѣли всичко що стори въ Іерусалимъ по праздниж-тъ; защото и тѣ бѣхъ дошли на праздниж-тъ.

46. И дойде Исусъ пакъ въ Канъ Галилейскъ, гдѣто направи водж-тъ вино. И имаше нѣкой си царскый человекъ, на когото сынъ му бѣ боленъ въ Капернаумъ.

47. Той като чу за Исуса че е дошелъ отъ Іудеѣж въ Галилеѣж, отиде при него, и моляше му ся да слѣзе и да исцѣли сына му; защото щѣше да умре.

мн. Рече оубо Іисъ къ немъ : аще знаменій ѿ чюдесъ не видѣте, не имате вѣровати.

мо. Глагола къ немъ царевъ мѣжъ : Гди, снѣди, прѣжде даже не оумретъ отроча моѣ.

и. Глагола емъ Іисъ : иди, сынъ твоѣ живъ есть. и вѣрова члвчкъ словесѣ, еже рече емъ Іисъ, и идаше.

иа. Аѣе же входашъ емъ, сѣ рабѣ егѡ срътоша егѡ, и возвѣстѣша емъ глаголюще, ѡкв сынъ твоѣ живъ есть.

иѡ. Попрошаше оубо ѡ нѣхъ ѡ часѣ, въ который легчѣ емъ бысть : и рѣша емъ, ѡкв вчера въ часъ седмый ѡстави егѡ Огнь.

иѣ. Разсмѣ же оубъ, ѡкв тоѣ бѣ часъ, въ оныже рече емъ Іисъ, ѡкв сынъ твоѣ живъ есть : и вѣрова самъ и весь домъ егѡ.

ид. Сѣ пакѣ второе знаменіе сотвори Іисъ, пришедъ ѡ іудѣи въ Галілею.

ГЛАВА ѿ.

а. По сѣхъ же бѣ праздникъ іудѣйскій, и възиде Іисъ во іерусалимъ.

б. Есть же во іерусалимѣхъ оврагъ кзпѣль, ѡже глаголетъсѣ єврейски Бидесда, пѣть притворъ имѣщи.

в. Изъ тѣхъ слежаше множество болашихъ, слѣпыхъ, хромыхъ, сзхихъ, чающихъ движеніа воды.

г. Аггѣъ во Гдѣ на всѣко лѣто сходяше въ кзпѣль, и возмощаше вода : и ѡже первѣе влазаше по возмощеніи воды, здравъ бываше, ѡцѣмъ же недѣгомъ ѡдержимъ бываше.

д. Гдѣ же тѣ нѣкій чловчкъ, тридесать и оомъ лѣтъ имѣи въ недѣзѣ (своѣмъ).

е. Сего видѣвъ Іисъ лежаща, и разсмѣвъ, ѡкв многѣ лѣта оубѣ имаше въ недѣзѣ, глагола емъ : хощеши ли цѣлъ быти ;

48. Тогази му рече Исусъ: Ако не видите знаменія и чудеса, не щете повѣрува.

49. Казува му царскій-тъ чловѣкъ: Господи, слѣзь доклѣ не е умрѣло дѣте-то ми.

50. Казува му Исусъ: Иди си, сынъ ти е живъ. И повѣрува чловѣкъ-тъ на рѣчь-тъ който му рече Исусъ, и отиваше си.

51. И когато той вече слазаше, срѣщнихъ го слугы-тъ му, и обадихъ му и казахъ: Сынъ ти е живъ.

52. А той ги попыта, въ кой часъ му станъ по леко; и рекохъ му: Вчера по седмъ-тъ часа го остави треска-та.

53. И тѣй, разумѣ баща-та че *това станъ* въ онзи часъ, въ който му рече Исусъ: Сынъ ти е живъ: и повѣрува той и всичкый-тъ му домъ.

54. Това пакъ второ чудо стори Исусъ отъ какъ дойде изъ Иудеѣ въ Галилеѣ.

ГЛАВА 5.

1. Подиръ това бѣше празникъ Иудейскій, и възлѣзе Исусъ въ Иерусалимъ.

2. А въ Иерусалимъ близу до овчѣ-тъ *портъ* има кѣпалня, която по Еврейскы ся нарича Внѣсда, и има петь притвора.

3. Въ тѣхъ лѣжахъ голѣмо множество болни, слѣпи, хроми, сухи, които чакахъ движеніе-то на водѣ-тъ.

4. Защото отъ врѣме на врѣме слѣзуваше ангелъ въ кѣпалниѣ-тъ, и размѣщаше водѣ-тъ; и тѣй който влазаше пѣрвъ слѣдъ размѣщаніе-то на водѣ-тъ, здравъ бываше отъ каквѣто болѣсть и да бѣше болѣнъ.

5. И тамо имаше нѣкой си чловѣкъ болѣнъ отъ тридесеть и осмь години.

6. Него видѣ Исусъ че лежи, и понеже знаеше че отъ много врѣме вече *болѣдува*, казува му: Ищешь ли да оздравѣешь?

з. Ѡвѣща ѿмѹ недѣжный: ѿнѹ, Гдѣи, челоуѣка не ѿмамз, да, ѿгдѣ возмѣстѣтѣса вода, ввержетѣ мѣ въз кспѣль: ѿгдѣ же прихощѣѹ ѿзз, ѿнз прѣжде менѣ слѣзѣтѣ.

и. Глагола ѿмѹ Іисз: востѣни, возмѣ Ѡдрз твоѣи, ѿ ходѣи.

ѡ. И ѡвѣе здравз кѣсть члѣвѣкз: ѿ възѣмз Ѡдрз своѣи, ѿ хощѣаше. вѣ же ссѣвѣтѣ въз тоѣи дѣнь.

ї. Глаголахс же жѣдовѣ ѿсцѣлѣвшемс: ссѣвѣтѣ ѿсть, ѿ не достѣнѣтѣ тѣ възѣти Ѡдрѣ твоѣгѣи.

ѣи. Ѡнз же ѡвѣща ѿмз: ѿже мѣ сотвори цѣла, тоѣи мѣ речѣ: возмѣ Ѡдрз твоѣи, ѿ ходѣи.

ѣи. Ипросѣша же ѿгѣ: ктѣ ѿсть члѣвѣкз рекѣи тѣ: возмѣ Ѡдрз твоѣи, ѿ ходѣи;

їи. Исцѣлѣвый же не вѣдаше, ктѣ ѿсть: Іисз ко оукло-нѣса, нарѣѣс сѣшс на мѣстѣ.

ѣи. Потѣмз же ѡвѣрѣте ѿгѣ Іисз въз цркви, ѿ речѣ ѿмѹ: сѣ здравз ѿсѣи: ктомѹ не согрѣшѣи, да не гѣрше тѣ чтѣ вѣ-детѣ.

ѣи. Иѣе же члѣвѣкз, ѿ повѣда Ісдѣемз, ѿкѣ Іисз ѿсть, ѿже мѣ сотвори цѣла.

ѣи. И сѣгѣи рѣди гонѣхс Іиса Ісдѣе, ѿ ѿскахс ѿгѣ оуѣити, занѣ сѣѣ творѣаше въз ссѣвѣтѣс.

зї. Іисз же ѡвѣщѣаше ѿмз: Ѡцѣ моѣи досѣлѣ дѣлаетѣ, ѿ ѿзз дѣлаю.

иї. И сѣгѣи рѣди пѣче ѿскахс ѿгѣ Ісдѣе оуѣити, ѿкѣ не тѣкмѣи разорѣаше ссѣвѣтѣс, но ѿ Ѡцѣ своѣгѣ глѣголѣше. Пѣѣ, рѣвенсѣи творѣѣ Пѣс.

ѡи. Ѡвѣщѣавз же Іисз ѿ речѣ ѿмз: ѡмѣнѣ ѡмѣнѣ глаголѣю вѣамз, не мѣжетѣ сѣи творѣити ѡ сѣвѣи нѣчесѣиже, ѡше не ѿже вѣдѣтѣ Ѡцѣ творѣща: ѿже ко Ѡнз творѣтѣ, сѣѣ ѿ сѣи тѣкоже творѣтѣ.

к. Ѡцѣ ко мѣнитѣ сѣѣ, ѿ всѣѣ показѣетѣ ѿмѹ, ѿже сѣмз творѣтѣ: ѿ вѣльша сѣи показѣтѣ ѿмѹ дѣла, да вѣи чсѣи-тѣса.

7. Отговори му болный-тъ : Господине, нѣмамъ чловѣкъ, да мя тури въ кѣпалниѣ-тъ, когато ся размѣти вода-та ; и когато азъ дохождамъ, другъ прѣди менѣ слѣзнува.

8. Казува му Исусъ : Стани, дигни одръ-тъ си, и ходи.

9. И тозъ часъ чловѣкъ-тъ оздравѣ, и задигнѣ одръ-тъ си, и ходяше : а тойзи день бѣше сѣббота.

10. И казувахъ Иудеи-тъ на исцѣлѣный-тъ : Сѣббота е ; не ти е простено да дигнешъ одръ-тъ си.

11. Отговори имъ : Онзи който мя исцѣли, той ми рече : Дигни одръ-тъ си, и ходи.

12. Попытахъ го : Кой е чловѣкъ-тъ що ти рече : Дигни одръ-тъ си и ходи ?

13. А исцѣленный-тъ не знаяше кой е ; защото Исусъ ся уклони, понеже имаше народъ много на това мѣсто.

14. Подиръ това намѣрува го Исусъ въ храмъ-тъ, и рече му : Ето, сега станѣ ты здравъ ; не согрѣшавай вече, да ти не стане нѣщо по зло.

15. Отиде прочее чловѣкъ-тъ и обадн на Иудеи-тъ че Исусъ е който го исцѣли.

16. И за това Иудеи-тъ гоняхъ Исуса, и нияхъ да го убѣятъ ; защото правяше тѣзи *работи* въ сѣбботѣ.

17. А Исусъ имъ отговори : Отецъ ми до сега работи, и азъ работѣхъ.

18. И за това Иудеи-тъ още повече нияхъ да го затрыятъ ; защото не токо че сѣбботѣ-тъ прѣстѣпуваше ; но и Бога за свой Отецъ казуваше, и правяше себе си равенъ Богу.

19. На това Исусъ отговори и рече имъ : Истинѣ, истинѣ ви казувамъ : Не може Сынъ-тъ да прави нищо отъ самосебе си, ако не вижда Отца да прави това : понеже което прави той, подобно и Сынъ-тъ това прави.

20. Защото Отецъ любн Сына, и показува му все що прави той ; ще му покаже и отъ тѣзи по голѣмы работы, за да ся чюдите вы.

КА. И҃коже бо О҃цѣ воскрешаетъ мѣртвыя и живитъ, такъ и Сѣнъ, и҃хже хощетъ, живитъ.

КВ. О҃цѣ бо не сѣдитъ никомуже, но сѣдѣ весь даде Сѣновн :

КГ. Да вси чт҃тъ Сѣа, и҃коже чт҃тъ О҃цѣ. (А) и҃же не чтитъ Сѣа, не чтитъ О҃цѣ послѣвагоу е҃го.

КД. Аминь аминь глаголю вамъ, и҃кѡ слѣшай словесе моегѡ, и вѣрѡай послѣвшему ма О҃цѣ, имать животъ вѣчный : и на сѣдѣ не прїидетъ, но прїидетъ ѡ смѣрти въ животъ.

КЕ. Аминь аминь глаголю вамъ, и҃кѡ градѣтъ часъ и нынѣ есть, е҃гда мѣртви о҃слышатъ гласъ Сѣа И҃ѣа, и о҃слышавше ѡживутъ.

КЗ. И҃коже бо О҃цѣ имать животъ въ себѣ, такъ даде и Сѣновн животъ имѣти въ себѣ :

КЗ. И ѡбласть даде е҃мѡ и сѣдѣ творити, и҃кѡ Сѣнъ человекъ есть.

КН. Не дивитеса семѡ : и҃кѡ градѣтъ часъ, въ Оньже вси сѣшїи во гробѣхъ о҃слышатъ гласъ Сѣа И҃ѣа,

КА. И и҃зыдѣтъ, сотворшїи бла҃га, въ воскрешенїе живота : а сотворшїи зла, въ воскрешенїе сѣда.

А. Не могѡ азъ ѡ себѣ творити ничесѡже. и҃коже слышѡ, сѣдаѡ : и сѣдѣ мой праведенъ есть : и҃кѡ не и҃шѡ воли моеа, но воли послѣвагоу ма О҃цѣ.

АА. И҃ше азъ свидѣтельствѡю ѡ миѣ, свидѣтельство мое и҃стъ истинно.

АВ. И҃нъ есть свидѣтельствѡай ѡ миѣ : и вѣмъ, и҃кѡ истинно есть свидѣтельство, еже свидѣтельствѡетъ ѡ миѣ.

АГ. Вы посласте ко Іваннѡ, и свидѣтельствѡа ѡ истинѣ.

АД. Азъ же не ѡ члѣвка свидѣтельства прїемлю, но сїа глаголю, да вы спасени бѣдете.

АЕ. Сѣнъ бѣ свѣтильникъ горѣ и свѣтѣ : вы же восхотѣсте возрадоватиса въ часъ свѣтѣнїа е҃гѡ.

21. Понеже както Отецъ въздига мъртвы-тъ, и съживява, така и Сынъ-тъ които нще съживява.

22. Защото Отецъ не съди никого, но е далъ Сynu всякъ съдбѣ;

23. За да почитатъ всички Сына, както почитатъ Отца. Който не почита Сына, не почита Отца който го е проводилъ.

24. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че който слуша слово-то мое, и вѣрува въ тогоъ който мя е проводилъ, има животъ вѣченъ, и не съдѣ пѣма да дойде, но прѣминѣлъ е отъ смъртъ-тъ въ животъ-тъ.

25. Истинѣ истинѣ ви казувамъ, че иде часъ и сега е, когато мъртви-тъ ще чуѣтъ гласъ-тъ на Сына Божія, и които го чуѣтъ ще оживѣѣтъ.

26. Защото както Отецъ има въ себе си животъ, така е далъ и Сynu да има животъ въ себе си.

27. И власть му е далъ да прави и съдѣ, защото е Сынъ чловѣческый.

28. Педѣйте ся чуди на това; защото иде часъ, въ който всички които сѣ въ гробове-тъ ще чуѣтъ гласъ-тъ му,

29. И ще излѣзѣтъ; онѣзи които сѣ правили добро, въ въскресеніе-то на животъ; а които сѣ правили зло, въ въскресеніе-то на осѣжденіе.

30. Не могѣ азъ да правѣхъ нищо отъ себе си: съдѣхъ както чувамъ; и съдба-та ми е праведна; защото не ищѣ моѣхъ-тъ волѣхъ, но волѣхъ-тъ на Отца който мя е проводилъ.

31. Ако свидѣлствувамъ азъ за себе си, свидѣтельство-то ми не е истинно.

32. Другъ е който свидѣлствува за мене, и знаѣхъ че свидѣтельство-то което свидѣлствува той за мене е истинно.

33. Вы проводихте до Юанна, и свидѣлствува за истинѣ-тъ.

34. Азъ обаче отъ чловѣцы свидѣтельство не земамъ, но казувамъ това за да ся спасете вы.

35. Той бѣше свѣтило което горяше и свѣтяше; и вы поискхте да ся порадувате за малко врѣме на негово-то свѣтеніе.

αβ. Ἄρα же ѿмамъ свидѣтельство бѣше Ἰωάννου :
дѣла бо, ѿже даде мнѣ Оцъ, да совершѹ ѿ, та дѣла,
ѿже Ἄра творю, свидѣтельствуютъ ѿ мнѣ, ἵακω Оцъ мѧ
послѧ.

αγ. Ἦ послѧвый мѧ Оцъ самъ свидѣтелствова ѿ мнѣ :
ни глагола ἔγὼ нигдаже слышасте, ни видѣнѧ ἔγὼ видѣсте :

αδ. Ἦ словеса ἔγὼ не ѿмате прекывающа въз васъ : занѣ,
ἐγὼже τὸν послѧ, семъ вы вѣры не ἔχετε.

αε. Испытайте писанѣи, ἵακω вы минтѣ въз нѣхъ ѿмѣти
живѳтъ вѣчный : ѿ тѧ сѣтъ свидѣтельствующа ѿ мнѣ.

ας. Ἦ не хѳщете прѣнтѣ ко мнѣ, да живѳтъ ѿмате.

αζ. Славы ѿ челоѣкъ не прѣмлю :

αη. Но разсмѣхъ вы, ἵακω любѣ Бжѣа не ѿмате въз себѣ.

αθ. Ἄра прѣндохъ во ѿма Оцѧ моего, ѿ не прѣмлете
менѣ : ѿще ѿнъ прѣидетъ во ѿма свое, того прѣмлете.

αι. Кѧкъ вы можете вѣровати, славы дрѳгъ ѿ дрѳга
прѣмлюще, ѿ славы, ѿже ѿ ἐδύνατω Бга, не ѿщете ;

αιβ. Не минтѣ, ἵακω Ἄра на вы рекъ ко Оцѣ : ἔсть, ѿже
на вы гѧролетъ, Μωϋσεί, на нь же вы оѳповѧете.

αιγ. Ἄще бо бысте вѣровали Μωϋσέови, вѣровали бысте
οὔκω ѿ мнѣ : ѿ мнѣ бо τὸν писѧ.

αιδ. Ἄще ли тогѳ писанѣемъ не вѣржете, кѧкъ моимъ гла-
голомъ вѣршѣ ѿмете ;

ΓΛΩΤΤΑ 5.

α. По сѣхъ ѿде Ἰηсъ на Оиъ полъ моря Γαλιλέν Τίβε-
ρίадска :

β. Ἦ по нѣмъ ѿдѧше народъ многъ, ἵακω видѧхъ знаменѣа
ἔγὼ, ѿже творѧше на ѧ чудными.

γ. Взыде же на горъ Ἰηсъ, ѿ тѣ сѣдѧше со оѳченикѣи свои-
ми.

δ. Бѣ же вѧнѣзъ пѧсха, прѧздникъ жидѳвскѣи.

36. Но азъ имамъ по голѣмо отъ Іоанново-то свидѣтельство; защото работы-тъ conto Отець ми даде да ги извършъ, тѣзи работы conto азъ правѣхъ, свидѣлствуваъ за мене, че мя е Отець проводилъ.

37. И Отець, който мя е пратилъ, той свидѣлствова за мене. Нито гласъ-тъ му сте чули, нито лице-то му сте видѣли.

38. И слово-то негово нѣмате да прѣбѣдва въ васъ, защото вы не вѣрувате въ тогожь когото с той испратилъ.

39. Испытувайте писанія-та; защото вы мыслите че въ тѣхъ имате животъ вѣченъ; и тѣ сж conto свидѣлствуваъ за мене.

40. Но вы не искате да дойдете при мене за да имате животъ.

41. Отъ челоуѣцы славъ не приімамъ;

42. Но познахъ вы, че нѣмате въ себѣ си любовь Божію.

43. Азъ дойдохъ въ име-то на Отца моего, и не мя приіimate; ако дойде другъ въ свое си име него ще приіемете.

44. Какъ можете да повѣрвате вы, conto приіimate славъ единъ отъ другий, и не търсите славъ-тъ която е само отъ Бога?

45. Да не мините че азъ ще вы обвиниъхъ прѣдъ Отца; има кой да вы обвини, Моисей, на когото вы уповахте.

46. Защото ако бѣхте вѣрували въ Моисея, повѣрували быхте въ мене; понеже той за мене писа.

47. Ако ли неговы-тъ писанія не вѣрувате, какъ ще повѣрувате мон-тъ думы?

ГЛАВА 6.

1. Слѣдъ това отиде Іисусъ отвѣдъ Галилейско-то море, сирѣчь Тиверіадско:

2. И слѣдъ него идѣше народъ много; защото гледахъ чудеса-та неговы, conto правяше надъ болны-тъ.

3. И възлѣзе Іисусъ на горъ-тъ и сѣдѣше тамъ съ ученицы-тъ си.

4. И приближаваше пасха-та, празникъ-тъ Іудейскый.

є. Розвѣдз оубо Іисз Очн, ꙗ видѣвз, ꙗкѡ многз пародз градѣтз кз немѡ, глагола кз Філіппс: чѣмз кспимз хлѣбы, да їддѣтз сѣн;

ѡ. Сіе же глаголаше їсхсшѡѡ єгò: сѡмз ко вѣдаше, что хощетз сотворѣти.

з. Ѡвѣща ємѡ Філіппз: двѣмѡ стòма пѣназей хлѣбы не довабѣютз їмз, да кѣждо ѡхз мѡло что прѣѣметз.

ѡ. Глагола ємѡ єдинз ѡ оученикз єгѡ, Андрей братз Сѣмѡна Петра:

д. Ёсть Отрочишз зѡѣ єдинз, ѡже їмѡть пѡть хлѣвз їчмѣнныхз, ꙗ двѣ рыбѣ: но сѣн что сѣть на толико;

ї. Речѣ же Іисз: сотворѣте челоѡѣккѣ возлеци: бѣ же травѡ многѡ на мѣстѣ. возлежѣ оубо мсжѣѣ числòмз ꙗкѡ пѡть тѣсѡшз.

ѡ. Прѣѡтз же хлѣбы Іисз, ꙗ хвалѡ воздавз, подадѣ оученикѡмз, оученицы же возлежѡшымз: тѡкожде ꙗ ѡ рыбз, ємѡкѡ хотѡхс.

ѡ. И ꙗкѡ насытишасѡ, глагола оученикѡмз своѡмз: соверѣте їзбѣтки оубрѡхз, да не погѣбнетз ничтòже.

ї. Собраша же, ꙗ їспòлниша двѡнадѣсѡте коша оубрѡхз ѡ патѣхз хлѣвз їчмѣнныхз, ѡже їзбѣша їдшымз.

д. Челоѡѣцы же видѣвше знѡменїе, єже сотворѣ Іисз, глаголахс, ꙗкѡ сѣѣ єсть воїстиннѡс прѡрокз градѣѣ вз мѣрз.

є. Іисз оубо разсмѣвз, ꙗкѡ хотѡтз прѣѣти, да восхѣтѡтз єгò, ꙗ сотворѡтз єгò црѡ, ѡнде пѡкѣ вз горѡс єдинз.

ѡ. Ёкѡ пòздѣ бѣсть, снѣдòша оученицы єгѡ на мòре,

з. И влѣзòша вз корѡбль, ꙗ їдѡхс на онз пòлз мòрѡ вз Капернаѡмз. ꙗ тмѡ ѡбїе бѣсть, ꙗ не оубо вѣ прѣшѣлз кз їмѡз Іисз.

ѡ. Мòре же, вѣтрѡс вѣлїю дыхѡюшѡс, воздвѣзѡшесѡ.

д. Грѣбше же ꙗкѡ стѡдїѣ двѡдѣсѡть пѡть, їмѣ трѣдѣсѡть,

5. И като вдигна Исусъ очи и видѣ че народъ много иде къмъ него, казува Филиппу : Отъ дѣ да купимъ хлѣбъ, да ядѣтъ тѣзи ?

6. (А това казуваше *той* да го испита : защото си знаеше какво щѣше да прави).

7. Отговори му Филиппъ : За двѣстѣ динарѣи хлѣбъ не имъ постига, за да земе всякой отъ тѣхъ по малко нѣщо.

8. Казува му единъ отъ ученицы-тѣ неговы, Андрей братъ-тѣ на Симона Петра :

9. Има тука едно момченце, което има петъ ечьмены хлѣба и двѣ рыбы ; но тѣ що сѣ на толкова *душы* ?

10. А Исусъ рече : Сторѣте да сѣднѣтъ чловѣци-тѣ. А на това мѣсто имаше трѣва много. И тѣи насѣдахъ мѣже до петъ тысяцы на брой.

11. И зѣ Исусъ хлѣбове-тѣ, и благодари, и раздаде ги на ученицы-тѣ, а ученици-тѣ на сѣдящы-тѣ ; така и отъ рыбы-тѣ колкото искахъ.

12. И като ся насытихъ, казува на ученицы-тѣ си : Съберѣте изостанѣлы-тѣ укрухы, за да ся не изгуби нищо.

13. И тѣи отъ петъ-тѣ ечьмены хлѣба събрахъ и напълнихъ дванадесетъ коша укрухы, които изостанѣхъ на тѣзи що ядохъ.

14. Тогава чловѣци-тѣ като видѣхъ чудо-то, което стори Исусъ, казувахъ : Нанстинахъ тойзи е пророкъ-тѣ който имаше да дойде на свѣтъ-тѣ.

15. И тѣи като разумѣ Исусъ че ще дойдѣтъ да го грабихътъ за да го направятъ царь, отиде пакъ самъ си той на горѣ-тѣ.

16. И когато ся свечери, слѣзохъ ученици-тѣ му на море-то,

17. И възлѣзохъ въ ладіи-тѣ та отивахъ отвѣдь море-то въ Капернаумъ ; и вече бѣше ся стъмнило, а Исусъ не бѣ дошелъ още при тѣхъ ;

18. И море-то ся подигахъ, понеже духаше силенъ вѣтръ.

19. И като бѣхъ гребли до двадесетъ и петъ или тридесетъ

оузрѣша Іиса ходѣща по мѡрю, ѡ блнз корабля бѣвша :
ѡ оубоашаса.

к. Оѡн же глагола ѡмз : ѡзз ѣсмь, не бѡйтеса.

ка. Хотѣху оубо прѣѡти ѣго въз корабль : ѡ ѡбѣе корабль
бѣсть на землѣ, въз нѡже ѡдѣху.

кв. Роустрѣи же, нарѡдх, ѡже стоѡше ѡбѡнх пѡлх мѡрѣ,
вѣдѣвх, ѡкѡ корабля ѡнѡгѡ не бѣ тѣ, тѡкмѡ ѣдѡнх тѡѡ,
въ ѡнѣже внидоша оучѣнцы ѣгѡ, ѡ ѡкѡ не вниде со оученикѣ
своѣми Іисѡ въз корабль, но ѣдѡнн оученицы ѣгѡ ѡдоша.

кг. ѡ ѡнн прѣидоша кораблѣ ѡ Тѣверѡды блнз мѣста,
ѡдѣже ѡдоша хлѣбѡ, хвалѣ воздѡвше Гдѣви :

кд. Ёгда же вѣдѣша нарѡдн, ѡкѡ Іиса не бѣсть тѣ, нн
оучѣнкѡ ѣгѡ, вѣзѡша сѡмн въз кораблѣ, ѡ прѣидоша въз Капер-
наѡмх, ѡцѣсѣе Іиса.

ке. ѡ ѡверѣтше ѣго ѡбѡнх пѡлх мѡрѣ, рѣша ѣмѣ : Раввѣ,
когда зѡдѣ бѣсть ;

кє. ѡвѣрѣѡ ѡмз Іисѡ ѡ речѣ : ѡмѣнѣ ѡмѣнѣ глаголю вѡмз,
ѡцѣте менѣ, не ѡкѡ вѣдѣсте знѡменѣе, но ѡкѡ ѡлн ѣстѣ
хлѣбѡ, ѡ насытитесѡ.

кз. Дѣлайте не брѡшно гѣблющее, но брѡшно пребывѡю-
щее въз живѡтѡ вѣчнѡѡ, ѣже Сѡн чѡловѣческѣи вѡмз дѡстѡ :
сего бо ѡцѣ знѡмена Бгѡ.

кн. Рѣша же кѡ немѣ : чѡ сотворѣмз, да дѣлаемз дѣлѡ
Бжѣѡ ;

ка. ѡвѣрѣѡ Іисѡ ѡ речѣ ѡмз : сѣ ѣсть дѣло Бжѣе, да
вѣрѣете въз того, ѣгоже послѡ ѡнх.

л. Рѣша же ѣмѣ : кѡе оубо ты твориши знѡменѣе, да
вѣдѡмз ѡ вѣрѣ ѡмемз тебѣ ; чѡ дѣлаеши ;

ла. ѡцѣ нѡшн ѡдоша мѡннѡ въз пѣстынн, ѡкоже ѣсть
пѣсѡно : хлѣбх сѡ нѣсѣ дѡдѣ ѡмз ѡсти.

лв. Речѣ оубо ѡмз Іисѡ : ѡмѣнѣ ѡмѣнѣ глаголю вѡмз, не
мѡвѣсѣи дѡдѣ вѡмз хлѣбх сѡ нѣсѣ : но ѡцѣ мѡѡ дѡетѡ вѡмз
хлѣбх ѡстиннѡѡ сѡ нѣсѣ.

стадіи, видѣхъ Иисуса че ходи по море-то и приближава ладіѣ-тъ, и убояхъ ся.

20. Но той имъ казува : Азъ съмъ ; не бойте ся.

21. Тогази искахъ да го земѣтъ въ ладіѣ-тъ, и тутакси ладіята ся намѣри на земѣ-тъ на коѣто отивахъ.

22. На утринъ-тъ народъ-тъ който стояше отвѣдь море-то, като видѣхъ че имаше друга ладія тамъ, но токо тая въ коѣто влѣзохъ ученици-тъ му, и че Иисусъ не влѣзе съ ученицы-тъ си въ ладіѣ-тъ, но ученици-тъ му сами тръгнѣхъ ;

23. (А други ладіи дойдохъ отъ Тиверіадъ близу до мѣсто-то дѣто ядохъ хлѣбъ-тъ, когато Господь бѣ благословилъ.)

24. И тѣй като видѣ народъ-тъ, че имаша тамо Иисуса нито ученицы-тъ му, влѣзохъ и тѣ въ ладіи-тъ, та дойдохъ въ Капернаумъ и търсахъ Иисуса.

25. И като го намѣрихъ отвѣдь море-то, рекохъ му : Равви, кога дойде ты тука ?

26. Отговори имъ Иисусъ и рече : Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, търсите мя, не защото видѣхте чудеса, но защото ядохте отъ хлѣбове-тъ и ся насытихте.

27. Работѣте не за хранѣ която ся разваля, но за хранѣ която трае въ животъ вѣченъ, коѣто Сынъ чловѣческій ще ви даде ; защото Отецъ, Богъ, на него е положилъ *свой-та* печать.

28. А тѣ му рекохъ : Що да сторимъ за да работимъ дѣла-та Божіи ?

29. Отвѣща Иисусъ и рече имъ : Това е дѣло-то Божіе, да повѣрувате въ тогозь когото е той проводилъ.

30. Тогазъ му рекохъ : Че ты какво знаменіе правишь да видимъ и да повѣруваме въ тебе ? Що вършишь ?

31. Бащи-тъ ни ядохъ манаѣ въ пустынѣ-тъ, както е писано : Хлѣбъ отъ небе-то имъ даде да ядѣтъ.

32. Рече имъ на това Иисусъ : Истинѣ, истинѣ ви казувамъ : Не ви даде Моисей хлѣбъ отъ небе-то ; но Отецъ мой дава вамъ истинный-тъ хлѣбъ отъ небе-то.

ІГ. Хлѣбъ ко Бжїи єсть сходѣи съ нѣсѣ, ѡ даѣи живѡтъ мїрѡ.

ІД. Рѣша оубо къ немѡ : Гдїи, всегда даждь намъ хлѣбъ сей.

ІЕ. Речѣ же їмъ Іисъ : азъ єсмь хлѣбъ живѡтний : гра-
дѣи ко мнѣ, не їмать взлѣкѣтисѣ : ѡ вѣрѡи въ мѧ, не
їмать вжаждѣтисѣ никогдѣже.

ІЗ. По рѣхъ вамъ, їкѡ ѡ видѣсте мѧ, ѡ не вѣрѡете.

ІЗ. Всѣ, єже дѣтъ мнѣ Оца, ко мнѣ прїидетъ : ѡ
градѣшаго ко мнѣ не ѡзженѡ вѡнъ :

ІИ. Їкѡ снїдохъ съ нѣсѣ, не да творю вѡлю мою, но вѡлю
послѣдѣшаго мѧ Оца.

ІА. Сѣ же єсть вѡла послѣдѣшаго мѧ Оца, да всѣ, єже
дадѣ ми, не погублю ѡ негѡ, но воскрешѡ є въ послѣднїи
дѣнь.

ІБ. Сѣ же єсть вѡла послѣдѣшаго мѧ, да всѣхъ видѣи Оиѧ
ѡ вѣрѡи въ негѡ, їмать живѡтъ вѣчный, ѡ воскрешѡ єгѡ
азъ въ послѣднїи дѣнь.

ІВ. Ропѣхъ оубо їсѣѡ ѡ немъ, їкѡ речѣ : азъ єсмь
хлѣбъ сшѣдѣи съ нѣсѣ.

ІВ. И глаголахъ : не сѣи ли єсть Іисъ сїхъ їѡсїфовъ,
єгѡже мы знаѣмъ Оца ѡ мѧтерь ; кѡкѡ оубо глаголетъ сѣи,
їкѡ съ нѣсѣ снїдохъ ;

ІГ. Оубѣдѣи оубо Іисъ ѡ речѣ їмъ : не ропїїте междѡ собою.

ІД. Никѡже мѡжетъ прїити ко мнѣ, ѡще не Оцъ по-
слѣви мѧ привлечѣтъ єгѡ, ѡ воскрешѡ єгѡ азъ въ послѣднїи
дѣнь.

ІЕ. Єсть писано во прѡрѣхъ : ѡ вѣдѣтъ всѣи нагѣни
Бгѡмъ. всѣхъ слышавѣи ѡ Оца ѡ навѣкъ, прїидетъ ко мнѣ.

ІЗ. Не їкѡ Оца видѣхъ єсть кѡ, тѡкмѡ сїи ѡ Бга :
сѣи видѣхъ Оца.

ІЗ. Амїнь амїнь глаголю вамъ : вѣрѡи въ мѧ, їмать
живѡтъ вѣчный.

ІИ. азъ єсмь хлѣбъ живѡтний.

33. Защото Божій-тъ хлѣбъ е тойзи който слѣзува отъ небе-то, и дава животъ на свѣтъ-тъ.

34. Рекохъ му пакъ тѣ: Господи, дай ми всякога тойзи хлѣбъ.

35. А Исусъ имъ рече: Азъ съмъ хлѣбъ-тъ на живота: който иде при мене, нѣма да огладиѣ; и който вѣрува въ мене, никога нѣма да ожедиѣ.

36. Но азъ ви рѣкохъ, че вы мя видѣхте и не вѣрувате.

37. Всичко що ми дава Отецъ при мене ще дойде: и който иде при мене, нѣма да го испадѣхъ;

38. Защото слѣзохъ отъ небе-то, не моѣхъ-тъ волѣхъ да сторѣхъ, но волѣхъ-тъ на тогози който мя е проводилъ.

39. А воля-та на Отца, който мя е проводилъ е тая, всичко що ми даде, да не изгубѣхъ *нищо* отъ него, но да го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

40. И това е воля-та на тогози който мя е проводилъ: всякой който види Сына и вѣрува въ него, да има животъ вѣченъ, и азъ ще го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

41. Тогазъ роптаяхъ Иудей-тъ за него, защото рече: Азъ съмъ хлѣбъ-тъ, що е слѣзълъ отъ небе-то.

42. И казувахъ: Не е ли тойзи Исусъ сынъ-тъ Иосифовъ, на когото нѣмъ познаваме бащъ му и майкъ му? Какъ прочее казува той: Азъ съмъ отъ небе-то слѣзълъ?

43. А Исусъ отговори и рече имъ: Не роптайте помежду си.

44. Никой не може да дойде при мене, ако го не привлече Отецъ, който мя е проводилъ; и азъ ще го възкрѣсѣхъ въ послѣдній-тъ день.

45. Писано е въ пророцы-тъ: И всички ще бѣдѣтъ научени отъ Бога. И всякой който слуша и ся научи отъ Отца, иде при мене.

46. Не че е видѣлъ нѣкой Отца, освѣнъ тогозъ който е отъ Бога; той е видѣлъ Отца.

47. Истинъ, истинъ ви казувамъ: Който вѣрува въ мене има животъ вѣченъ.

48. Азъ съмъ хлѣбъ-тъ на живота.

ма. Оѣы ваши ѿдоша манусъ въ прстыни, ѿ оумроша.
и. Сѣи ѣсть хлѣвъ сходяи съ нѣсѣ, да, ѿше кто ѿ негѣ
ѿстѣ, не оумретѣ.

иа. ѿзъ есмь хлѣвъ живѣтнй, ѿже сшѣдый съ нѣсѣ:
ѿше кто снѣсть ѿ хлѣва сегѣ, живѣ бѣдетѣ во вѣки: ѿ
хлѣва, егѣже ѿзъ дамъ, плѣтъ моѧ ѣсть, ѿже ѿзъ дамъ за
живѣтъ мѣра.

ив. Прѧхсѧ же междѣ собою живѣове, глѣгѣюще: какъ
мѣжетѣ сѣи намъ дѧти плѣтъ свою ѿсти;

иѣ. Речѣ же ѿмъ ѿсѣ: ѧмѣнь ѧмѣнь глѣгѣю вамъ, ѿше
не снѣсте плѣти сѣа челоѣческаѣ, ни пѣте крѣве егѣ,
живѣта не ѿмѧте въ себѣ.

ид. ѿдѣый моѣ плѣтъ, ѿ пѣи моѣ крѣвъ, ѿмѧть живѣтъ
вѣчнй, ѿ ѿзъ воскрешѣ егѣ въ послѣднѣй дѣнь.

ие. Плѣтъ во моѧ ѿстинно ѣсть вѣашно, ѿ крѣвъ моѧ
ѿстинно ѣсть пѣво.

ис. ѿдѣый моѣ плѣтъ, ѿ пѣи моѣ крѣвъ, во мѣ пребы-
вѣетѣ, ѿ ѿзъ въ нѣмъ.

иѣ. ѿкоже послѧ ма живѣи Оѣъ, ѿ ѿзъ живѣ Оѣѧ рѧди:
ѿ ѿдѣи ма, ѿ тоѣ живѣ бѣдетѣ менѣ рѧди.

ин. Сѣи ѣсть хлѣвъ сшѣдый съ нѣсѣ: не ѿкоже ѿдоша
Оѣы ваши манусъ, ѿ оумроша: ѿдѣи хлѣвъ сѣи, живѣ бѣ-
детѣ во вѣки.

ид. Сѣа речѣ на сонмищи, оѣчѧ въ Капернаѣмѣ.

ѣ. Мнози оѣко слышавше ѿ оѣчѣкъ егѣ, рѣша: жѣстоко
ѣсть слѣво сѣе: (ѿ) кто мѣжетѣ егѣ послѣшати;

ѣа. Вѣдѣи же ѿсѣ въ себѣ, ѿкѣ рѣшѣтъ ѿ сѣмъ оѣчѣицѣ
егѣ, речѣ ѿмъ: сѣ ли вы блѣзните;

ѣв. ѿше оѣкѣ оѣзрите сѣа чѣѣческаѣ восходѣща, ѿдѣже
вѣ прѣжде;

ѣѣ. Дѣхъ ѣсть, ѿже ѿживѣетѣ, плѣтъ не поѣвѣетѣ ни-
чѣже: глѣгѣи, ѿже ѿзъ глѣгѣхъ вамъ, дѣхъ сѣтъ ѿ живѣтъ
сѣтъ.

49. Бащи-тъ ви ядохъ маниж-тъ въ пустыниж-тъ, и умрѣхъ.

50. Тойзи е хлѣбъ-тъ който слѣзува отъ небе-то, за да яде нѣкой отъ него и да не умре.

51. Азъ съмъ живый-тъ хлѣбъ, слѣзильный-тъ отъ небе-то. Ако яде нѣкой отъ тойзи хлѣбъ, ще живѣе въ вѣки: и хлѣбъ-тъ който азъ ще дамъ, е моя-та плѣть, коѣкото азъ ще дамъ за животъ-тъ на свѣта.

52. Тогава ся прѣпирахъ Иуден-тъ помежду си, и казувахъ: Какъ може тойзи да ни даде да ядемъ плѣть-тъ му?

53. А Исусъ имъ рече: Истинж, истинж ви казувамъ: Ако не ядете плѣть-тъ на Сына чловѣческаго, и не пиете кръвь-тъ му, нѣмате животъ въ себе си.

54. Който яде плѣть-тъ ми, и пие кръвь-тъ ми има животъ вѣченъ, и азъ ще го въскресъ въ послѣдній-тъ день.

55. Защото плѣть-та ми е истинна храна, и кръвь-та ми е истинно питие.

56. Който яде плѣть-тъ ми, и пие кръвь-тъ ми, въ мене прѣбѣдва, и азъ въ него.

57. Както мя е проводилъ Отецъ живый, и азъ съмъ живъ чрѣзь Отца, *така* и който мя яде, ще бѣде живъ и той чрѣзь мене.

58. Тойзи е хлѣбъ-тъ, който слѣзе отъ небе-то; не както вашн-тъ бащи ядохъ маниж-тъ, и умрѣхъ; който яде тойзи хлѣбъ, ще бѣде живъ во вѣки.

59. Това рече той въ съборище-то като поучаваше въ Капернаумъ.

60. И тѣи мнозина отъ неговы-тъ ученицы като чухъ рекохъ: Жестока е тая дума; кой може да ѣхъ слуша?

61. Но Исусъ като узна въ себе си, че негодувать за това ученици-тъ неговн, рече имъ: Това ли вы соблазнява?

62. А ако видите Сына чловѣческаго да възлѣзза дѣто е былъ отъ първо?

63. Духъ-тъ е онова което дава животъ; плѣть-та нищо не ползува: думы-тъ конто азъ ви говорѣхъ духъ сж, и животъ сж.

34. Но с҃тъ ѿ в҃асъ и҃ѣцын, и҃же не вѣр҃сютъ. вѣдаше бо и҃сконн іисъ, кѣм с҃тъ невѣр҃сющѣм, и ктѣ ѣсть предаѣи е҃го.

35. И глаголаше: сегѣ ради рѣхъ вѣмъ, іакѡ никтоже можетъ принѣти ко мнѣ, а҃ще не бѣдетъ емѣ данѣ ѿ Оца моего.

36. Ө сегѣ мнози ѿ оу҃ченикѣ е҃гѣ и҃доша вспа́тъ, и ктомѣ не хождѣхъ съ нимъ.

37. Рече же іисъ оубо дванадесате: е҃да и вы хощете и҃ти;

38. Өвѣща оубо емѣ симѣонъ петръ: Гди, къ комѣ и҃демъ; глаголы животѣ вѣчнагѡ и҃машн.

39. И мы вѣровахомъ, и познахомъ, іакѡ ты еси хр҃тосъ, сынъ б҃га живагѡ.

40. Өвѣща имъ іисъ: не азъ ли в҃асъ дванадесате и҃збрахъ; и е҃динъ ѿ в҃асъ діаволъ е҃сть.

41. Глаголаше же ісдс симѣона іскаріѡта: сей бо хотѣше предаѣти е҃го, е҃динъ сынъ ѿ оубоюнадесате.

ГЛАВА 3.

а. И хождѣше іисъ по сіхъ въ галилеи: не хотѣше бо во ісдеи ходи́ти, іакѡ и҃скахъ е҃го ісдее оуби́ти.

б. Бѣ же близъ праздни́къ ісдее́скій, потчѣніе сѣни.

в. Рѣша оубо къ немѣ братіа е҃гѣ: преиди ѡсѣдс, и и҃ди во ісдею, да и оу҃ченицы твои ви́датъ дѣла твоѣ, іаже тво́риши:

г. Никтоже бо въ та́инѣ творѣтъ что, и и҃шетъ самъ іавѣ бы́ти. а҃ще сѣа творѣши, іакѣ себѣ мірови.

д. Ни братіа бо е҃гѣ вѣровахъ въ него.

е. Глагола оубо имъ іисъ: время мое не оу҃прѣде: время же ва́ше всегда́ готовѣ е҃сть.

ж. Не можетъ міръ ненави́дѣти в҃асъ: мене́ же ненави́дитъ,

64. Но има нѣкои отъ васъ които не вѣруватъ. Защото знаеше Исусъ изъ начало, кои сѣ що не вѣруватъ, и кой е дѣто ще го прѣдаде.

65. И казуваше: За това ви рѣкохъ, че никой не може да дойде при мене, ако не му е дадено отъ Отца ми.

66. Отъ това мнозина отъ неговы-тѣ ученицы ся повърнахъ назадъ, и не ходяхъ вече съ него.

67. Тогава рече Исусъ на дванадесеть-тѣ: Да ли щете и вы да си идете?

68. А Симонъ Петръ му отвѣща: Господи, при кого да отидемъ? ты имашъ думы на животъ вѣченъ,

69. И пый повѣрувахмы и познахмы че си ты Христосъ, Сынъ на Бога живаго.

70. Отговори имъ Исусъ: Не избрахъ ли азъ васъ дванадесеть-тѣ, по единъ отъ васъ е діаволъ?

71. Казуваше за Іудѣ Симоновъ Искаріотскій; защото той, който бѣ единъ отъ дванадесеть-тѣ, щѣше да го прѣдаде.

ГЛАВА 7.

1. И слѣдъ това ходяше Исусъ по Галилеѣ; защото не рачаше да ходи по Іудеѣ; понеже Іудеи-тѣ щяхъ да го убійтъ.

2. А бѣ близу Іудейскій-тъ праздникъ на шатрораспъваніе-то.

3. И рекохъ му братія-та му: Прѣмни отъ тука, и иди въ Іудеѣ, за да видятъ и твои-тѣ ученицы дѣла-та които правишь:

4. Защото никой не прави нѣщо скривоу, и нище да бѣде той явенъ. Ако правишь това, яви себе си на свѣтъ-тъ.

5. Защото нито братія-та му вѣрувахъ въ него.

6. Тогава казува имъ Исусъ: Мое-то врѣме не е настанѣло още, а ваше-то врѣме е вышгы готово.

7. Васъ свѣтъ-тъ не може да вы ненавижда; по мене ненавиди,

ἰκω ἄζз свидѣтельству ѡ нѣмз, ἰκω дѣлὰ ἐγὼ εἰς сѣть.

ii. Вѣ възидите въ прѣздникъ сѣй: ἄзз не възидѣ въ прѣздникъ сѣй: ἰκω время моѣ не оуѣ исполниса.

д. Сѣя рекъ ѿмз, ѡста въ Галіен.

Г. Эгда же възидѣша братїя ἐγὼ въ прѣздникъ, тогда ѿ самъ възиде, не ѿвѣ, но ἰκω тай.

дi. Жидове же ѿскахс ἐγὼ въ прѣздникъ, ѿ глаголахс: гдѣ есть Оиъ;

вi. ѿ ропотъ многъ бѣ ѡ нѣмз въ народѣхъ. Ови глаголахс, ἰκω блгъ есть: инии же глаголахс: ни, но льститъ народы.

Гi. Никтоже оубо ѿвѣ глаголаше ѡ нѣмз, страха ради Ісудейскаго.

дi. Явѣ же въ преполовѣнїе прѣздника, възиде Іисъ во црковь, ѿ оучаше.

еi. ѿ двлхсца Ісудеѣ, глаголюще: какъ сѣй книги вѣсть не оучиса;

зi. Оубо оубо ѿмз Іисъ ѿ рече: моѣ оученїе нѣсть моѣ, но пославшаго мѧ.

зi. Яже кто хощетъ волю ἐγὼ творити, разсмѣетъ ѡ оученїи, кое ѡ Пѣа есть, или ἄзз ѡ себѣ глаголю.

iii. Глаголай ѡ себѣ, славы своеѧ ѿщетъ: а ѿцаи славы пославшаго ἐγὼ, сѣй истиненъ есть, ѿ нѣсть неправды въ нѣмз.

дi. Не Мѡисей ли даде вамъ законъ, ѿ никтоже ѡ васъ творитъ закона; что менѣ ѿщете оубѣити;

е. Оубо на народъ ѿ рече: бѣса ли ѿмашн; кто тебѣ ѿщетъ оубѣити;

Гa. Оубо на Іисъ ѿ рече ѿмз: единое дѣло сотворихъ, ѿ всѧ дивитѣса.

кв. Сегѡ ради Мѡисей даде вамъ ѡверѣзанїе, не ἰκω ѡ Мѡисеѧ есть, но ѡ Оца: ѿ въ свѣкѡтс ѡверѣзаете члвѣка.

защото азъ свидѣлствувамъ за него, че неговы-тъ дѣла сѣ лукавы.

8. Вы възлѣзте на тойзи празникъ; азъ не щѣ още да възлѣзъ на тойзи празникъ; защото врѣме-то ми не ся е изпълнило още.

9. И това като имъ рече, останѣ си въ Галилеѣ.

10. А като възлѣзохъ братія-та му, тогазы и той възлѣзе на празникъ-тъ, не явно, но тайно иѣкакъ си.

11. Иудей-тъ прочее диряхъ го на празникъ-тъ, и казувахъ: Къдѣ е онзи?

12. И имаше много глѣчка за него помежду народъ-тъ; едни говоряхъ: Че е добръ: а други казувахъ: Не, но лъсти народъ-тъ.

13. Никой обаче не говоряше явно за него, поради страхъ-тъ отъ Иудей-тъ.

14. Но като ся прѣполовяваше вече празникъ-тъ, възлѣзе Исусъ въ храмъ-тъ и поучаваше.

15. И чудѣхъ ся Иудей-тъ и казувахъ: Какъ тойзи знае книжно учение, като не ся е училъ?

16. Отговори имъ Исусъ и рече: Мое-то учение не е мое, но на оногози който мя е проводилъ.

17. Ако ище иѣкой да прави неговъ-тъ волю, позна ще за поучение-то, да ли е отъ Бога, или азъ отъ самосебе си говорѣхъ.

18. Който говори отъ самосебе си, ище своѣ-тъ славъ, а който ище славъ-тъ на оногозъ който го е проводилъ, той е истинскый, и иѣма неправда въ него.

19. Моисей не ви ли даде законъ-тъ, и никой отъ васъ не изпълнява законъ-тъ? защо ищите да мя убіете?

20. Отговори народъ-тъ и рече: Бѣсъ имашъ; кой ище да тя убіе?

21. Отвѣща Исусъ и рече имъ: Едно дѣло сторихъ и всица ся чудите.

22. За това Моисей ви даде обрѣзаніе-то, (не че е отъ Моисея, но отъ отцы-тъ), и въ сѣботѣ обрѣзвате челоуѣка.

кг. Ёще ѡбрѣзаніе пріёмлетъ члвѣкъ въ сѣбѣ, да не разорѣтся законъ Моисѣевъ: на ма ли гнѣваеця, ѿкѡ всего чловѣка здрава сотвори́хъ въ сѣбѣ;

кд. Не сдѣйте на лица, но праведный сдѣхъ сдѣйте.

ке. Глаголахъ оубо иѣцын ѡ Іерусалимлянъ: не сѣи ли єсть, єгоже ищѣтъ оубѣти;

кз. И сѣ не ѡбни́гася глаголетъ, и ничесѡже ємѡ не глаголютъ. Еда́ какъ разсмѣша князи ѿкѡ сѣи єсть Хрѣтосъ;

лз. Но сего́ вѣмы, ѡкѡдѣ єсть: Хрѣтосъ же єгда прїидетъ, никтоже вѣстъ, ѡкѡдѣ бѣдетъ.

лн. Воззва́ оубо въ цркви оуча́ Іисъ, и глагола: и мене вѣсте, и вѣсте, ѡкѡдѣ єсмь: и ѡ себѣ не прїидохъ, но єсть истиненъ пославый ма́, єгѡже вы не вѣсте.

ла. Ёзъ вѣмъ єго́: ѿкѡ ѡ негѡ єсмь, и тои́ ма́ посла́.

лб. Искахъ оубо да и́мстѣ єго́: и никтоже возложи́ на́нъ рскѣи, ѿкѡ не оубѣ прїе́лѣхъ часъ єгѡ.

лв. Мнози же ѡ наро́да вѣроваша въ негѡ, и глаголахъ, ѿкѡ Хрѣтосъ, єгда прїидетъ, еда́ больша зна́менїа сотвори́тъ, ѿже сѣи творѣтъ;

лг. Слы́шаша фарїсеѣ наро́дъ рѡпи́щѣ ѡ немъ сїа́: и посла́ша фарїсеѣ и дрхїереѣ слзгѣи, да и́мстѣ єго́.

лг. Речѣ оубо Іисъ: єще́ мало́ вре́ма съ ва́ми єсмь, и и́дѡ къ пославшемъ ма́.

лд. Взы́мете мене́, и не ѡбращѣте: и и́дѣже єсмь ѡзъ, вы не можете прїити́.

лє. Рѣша же ісзѣе́ къ себѣ́: ка́мѡ сѣи хо́цетъ и́ти, ѿкѡ мы не ѡбращѣмъ єгѡ; еда́ въ разсѣанїе Ѣллинское хо́цетъ и́ти, и оучѣти Ѣллины;

лз. Чтѡ єсть сїѣ́ сло́во, єже речѣ: взы́мете мене́, и не ѡбращѣте: и и́дѣже єсмь ѡзъ, вы не можете прїити́;

лз. Ёзъ послѣдній же де́нь вели́кїи прѣзидника сто́аше

23. Ако въ сѣбботѣ приима челоувѣкъ обрѣзаніе за да ся не наруши законъ-тъ Моисеовъ, на мене ли ся гнѣвите, защото цѣль челоувѣкъ оздравихъ въ сѣбботѣ?

24. Не сѣдѣте по лице, но правѣ сѣдѣте.

25. Тогазъ казувахъ нѣкои отъ Іерусалимяны-тъ: Не е ли тойзи когото ищѣтъ да убіѣжтъ?

26. И ето, явно говори, и не му казувать нищо. Да не бы извѣстно да сѣ познали князове-тъ, че тойзи е истиннѣ Христосъ?

27. Но тогози го знаемъ отъ кѣдѣ е: а Христосъ когато дойде, никой нѣма да знае отъ кѣдѣ е.

28. Тогава Іисусъ, като поучаваше въ храмъ-тъ, възгласи и рече: И мене знаете и отъ кѣдѣ съмъ знаете; и отъ самосебе си не съмъ дошелъ, но е истинскый *тойзи* който мя е проводилъ, когото вы не знаете.

29. Но азъ го знаѣхъ, защото съмъ отъ него, и той мя проводи.

30. И тѣй искахъ да го хванѣтъ: и никой не тури рѣкъ на него; защото не му бѣ дошелъ часъ-тъ още.

31. И мнозина отъ народъ-тъ повѣрувахъ въ него, и казувахъ: Христосъ кога дойде, по голѣмы ли чудеса ще направѣ отъ тѣзи конто тойзи сторѣ?

32. Чухъ Фарисен-тъ че тѣй гълчи народъ-тъ за него, и проводихъ Фарисен-тъ и първосвященници-тъ слугы за да го уловятъ.

33. И на тѣхъ рече Іисусъ: Още малко врѣме съмъ съ васъ, и ще идѣ при оногози който мя е проводилъ.

34. Ще мя потърсите и нѣма да мя наѣрѣте; и дѣто съмъ азъ, вы не можете да дойдете.

35. Рекохъ на това Іуден-тъ помежду си: Кѣдѣ ще иде тойзи, че нѣй нѣма да го наѣрѣмъ? Да не бы че ще иде въ разсѣяны-тъ между Елѣны-тъ, и да учи Елѣны-тъ?

36. Каква е тая дума койкто рече: Ще мя потърсите, и нѣма да мя наѣрѣте? и дѣто съмъ азъ, вы не можете да дойдете?

37. А въ послѣдній-тъ день, великый-тъ на праздникъ-тъ,

ІІСЗ Ѳ ЗВѢШЕ ГЛАГОЛА: ЖЩЕ КТО ЖАЖДЕТЪ, ДА ПРИДЕТЪ КО МНѢ Ѳ ПІЕТЪ.

ІИ. РѢСѦИ ВЪ МѦ, ІАКОЖЕ РЕЧЕ ПИСАНІЕ, РѢКИ ВЪ ЧРЕВА ЕГВЪ ИСТЕКѢТЪ ВОДЫ ЖІВЫ.

ІА. СІЕ ЖЕ РЕЧЕ ВЪ ДѢѢ, ЕГОЖЕ ХОТАХЪ ПРИМАТИ ВѢРЮЩИИ ВО ІМѦ ЕГВЪ: НЕ ОУ БО БѢ ДХЪ СТЫИ, ІАКВ ІІСЗ НЕ ОУ БѢ ПРОСЛАВЛЕНЪ.

ІМ. МНОЗИ ЖЕ ВЪ НАРОДА СЛЫШАВШЕ СЛОВО, ГЛАГОЛАХЪ: СЕИ ЕСТЬ ВОИСТИННИС ПРРОКЪ.

ІА. ДРСЗИИ ГЛАГОЛАХЪ: СЕИ ЕСТЬ ХРТОСЪ. ОВІИ ЖЕ ГЛАГОЛАХЪ: ЕДА ВЪ ГАЛІЛЕН ХРТОСЪ ПРИХОДИТЪ;

ІВ. НЕ ПИСАНІЕ ЛИ РЕЧЕ, ІАКВ ВЪ СѢМЕНЕ ДѢДОВА Ѳ ВЪ РИОЛЕЕМСКІА ВЕСИ, ІАДѢЖЕ БѢ ДѢДЪ, ХРТОСЪ ПРИДЕТЪ;

ІГ. РАСПРА ОУКО БЫСТЬ ВЪ НАРОДѢ ЕГВЪ РАДИ.

ІД. ИКЦЫИ ЖЕ ВЪ НИХЪ ХОТАХЪ ІАТИ ЕГО: НО НИКТОЖЕ ВОЗЛОЖИ НАНЪ РѢЦѢ.

ІЕ. ПРИДОША ЖЕ САСГІИ КО АРХІТЕРЕМЪ Ѳ ФАРИСЕЕМЪ: Ѳ РѢША ІМЪ ТІИ: ПОЧТО НЕ ПРИВЕДОСТЕ ЕГВЪ;

ІЄ. ОВѢЩАША САСГІИ: НИКОЛИЖЕ ТАКВЪ ЕСТЬ ГЛАГОЛААХЪ ЧЕЛОВѢКЪ ІАКВ СЕИ ЧЕЛОВѢКЪ.

ІЗ. ОВѢЩАША ОУКО ІМЪ ФАРИСЕЕ: ЕДА Ѳ ВЫ ПРЕЛЦІЕНИ БЫСТЕ;

ІИ. ЕДА КТО ВЪ КИЛЪЗѢ ВѢРОВА ВЪ ОНЪ, ІАИ ВЪ ФАРИСЕИ;

ІА. Но народъ сѣи, Ѳже не вѣсть закона, проклати сѣть.

ІБ. ГЛАГОЛА НИКОДИМЪ КЪ НИМЪ, Ѳже пришедый къ немѢ НОЩІЮ, ЕДИНЪ СЫИ ВЪ НИХЪ:

ІВ. ЕДА ЗАКОНЪ НАШЪ СѢДИТЪ ЧЛВѢКЪ, ЖЩЕ НЕ СЛЫШИТЪ ВЪ НЕГВЪ ПРЕЖДЕ, Ѳ РАЗСМѢТЕТЪ ЧТО ТВОРИТЪ;

ІГ. ОВѢЩАША Ѳ РЕКОША ЕМЪ: ЕДА Ѳ ТЫ ВЪ ГАЛІЛЕН ЕСИ; ИСПЫТАИ Ѳ ВИЖДЪ, ІАКВ ПРРОКЪ ВЪ ГАЛІЛЕН НЕ ПРИХОДИТЪ.

ІГ. И Ѳде кійждо вЪ ДОМЪ СВОИ.

стояше Исусъ и възгласи та каза : Ако е нѣкой жеденъ, да дойде при мене и да пие.

38. Който вѣрува въ мене, както рече писаніе-то, рѣкы отъ живѣхъ водѣхъ ще потекѣтъ изъ утробѣхъ-тъхъ му.

39. А това рече за Духъ-тъ, когото щѣхъ да приѣмватъ вѣрующы-тъ въ него ; защото не бѣ *даденъ* още Духъ Святый ; понеже Исусъ още не бѣше ся прославилъ.

40. И тѣй мнозина отъ народъ-тъ като чухъ това слово казувахъ : Наистинѣхъ тойзи е пророкъ-тъ.

41. Другы казувахъ : Тойзи е Христосъ. Другы пакъ казувахъ : Че отъ Галилеѣхъ ли ще дойде Христосъ ?

42. Не рече ли писаніе-то че отъ сѣме-то Давидово, и отъ градецъ Вифлеемъ, дѣто бѣше Давидъ, ще дойде Христосъ ?

43. И тѣй станѣ раздоръ за него между народъ-тъ.

44. И нѣкои отъ тѣхъ искахъ да го хванѣтъ : но никой не турпѣхъ на него.

45. И дойдохъ си слугы-тъ при първосвященницы-тъ и Фарисей-тъ, и тѣ имъ рекохъ : Защо го не докарахте ?

46. Отговорихъ слугы-тъ : Никого не сговорилъ чловѣкъ тѣй, както тойзи чловѣкъ *говори*.

47. А Фарисей-тъ имъ отговорихъ : Да не бы и вы да сте ся прѣльстили ?

48. Има ли да е повѣрувалъ въ него нѣкой отъ князове-тъ или отъ Фарисей-тъ ?

49. Но тойзи *простъ* народъ, който не знае законъ-тъ, проклѣти сѣхъ.

50. Казува имъ Никодимъ, той що бѣ ходилъ нощя при него, който бѣше единъ отъ тѣхъ :

51. Нашій-тъ законъ осѣжда ли чловѣка, ако не чуетъ първомъ отъ него, и разбере що прави ?

52. Отговорихъ и рекохъ му : Да не си и ты отъ Галилеѣхъ ? испытай и виждь че пророкъ отъ Галилеѣхъ не е възстанѣлъ.

53. И отиде всякой у дома си.

ГЛАВА II.

Δ. ἸΗΣ ΖΕ ἮΔΕ ΒΖ ΓΟΡΓ ΕΛΕΩΗCKΣ.

Б. Заґтра же пакѣ прїѣде въ црковь, ѿ всѣхъ мѡдїе ѿдѣхъ
къ немѹ: ѿ сѣдѣхъ оучаше ѿхъ.

Ѣ. Приве́доша же кни́жницы ѿ Фари́сеѣ къ немѹ же́нѹ вѹ
премодоу́ваніи ѿцѹ, ѿ поста́вивше ѿ посредѣ,

Д. ГЛАГОЛАША ЕМЪ: ОУЧѢЮ, СІА ЖЕНА ІАТА ЁСТЬ ПЫНѢ ВЪ
ПРЕМУКОДѢАНІИ.

Ѣ. ВЪ ЗАКОНѢ ЖЕ НАМЪ МОУСѢИ ПОВЕЛѢ ТАКОВЫЯ КАМЕНЬЕМЪ
ПОБИВАТИ: ТЫ ЖЕ ЧТО ГЛАГОЛЕШИ:

Ѣ. СІЕ ЖЕ РѢША ИСКУШАЮЩЕ ЕГО, ДА БЫША ИМѢЛИ ЧТО
ГЛАГОЛАТИ НАНѢ. ІІСЪ ЖЕ ДОЛЪ ПРЕКЛОНИ, ПѢРСТОМЪ ПИСАШЕ
НА ЗЕМЛѢ, НЕ СЛАГАА ИМЪ.

3. И҃коже прилѣжаѹх вопрошающе ѿгò, воскòнса речè къ нѣмъ: И҃же єсть безъ грѣхà въ вàсъ, прѣжде вѣрзи кáмень на нò.

И. И пакѣ долъ преклонѣ, писаше на землѣ.

д. Онѣ же слышавше ѿ совѣстію ѿвѣчавши исхождахсѣ
ѣдиныхъ по ѣдиному, начѣвше ѿ старецъ до послѣднихъ: ѿ
вста ѣдиныхъ Іисъ, ѿ жена посредѣ сѣи.

Г. Роскѡнса же Іисъ, ѡ ни еди́наго вѣдѣвъ, то́чию жеиѡ,
рече ѿ: жѣно, гдѣ сѣтъ, ѡже важдѣхъ на тѣ; никійже ми
тебѣ ѡсѣди;

аї. Ѡпá же речѣ: никтѣже, Гдѣ. речѣ же ѣѣ Іисз: ни
ѣзз текѣ ѡсгжаіо: ѡдѣ, ѣ ѡсѣлѣ ктомѣ не согрѣшѣй.

Ѣ. Паки же ѿмъ ѿсѧ рече, глагола: ѿзъ ѣсмы свѣтъ
міръ: ходѧ по мнѣ, не ѧмать ходѣти во тмѣ, но ѧмать
свѣтъ животный.

ГІ. РѢША О҃БЕ ѿМѢ ФАРИСѢЕ: ТЫ ѿ СЕБѢ СѦМЪ СВѢДѢТЕЛЬ-
СТВУЕШИ: СВѢДѢТЕЛЬСТВО ТВОѢ И҃КСТЪ И҃СТИННО.

ДѢ. Ѡвѣща ѿсѣхъ, ѡ рече ѡмъ: ѡце ѡзъ свидѣтельствую
ѡ себѣ, ѡстинно естъ свидѣтельство моѣ: ѡкѡ вѣмъ, ѡкѡдъ

ГЛАВА 8.

1. А Исусъ отиде на горѣ-тъ Елеонскѣ.

2. И на заранѣ-тъ дойде пакъ въ храмъ-тъ и всичкій-тъ народъ идяше при него; и сѣдиѣ та гы учаше.

3. И доведохъ книжници-тъ и Фарисен-тъ при него еднѣ женѣ хванѣтъ въ прѣлюбодѣйство, и като ѣх поставихъ на срѣдѣ,

4. Казувать му: Учителю, тая жена бы хванѣтъ въ само-то дѣло като прѣлюбодѣйствоваше.

5. А въ законъ-тъ Моисей повелѣ намъ, конто сѣ таквызъ съ камъніе да гы убивамы; ты какво казувашъ?

6. И това казувахъ да го искушавать, за да иматъ да го обвинявать. А Исусъ ся наведе долу, и пишѣше съ прѣстъ на земѣ-тъ.

7. И като постоянствовухъ да го пытать, исправи ся и рече имъ: Който отъ васъ е безгрѣшенъ, *той* първъ да хвърли камѣкъ на неѣх.

8. И пакъ ся наведе долу и пишѣше на земѣ-тъ.

9. А тѣ като чухъ *тоса*, и отъ съвѣсть изобличавашъ, излѣзвахъ си единъ по единъ, като начепѣхъ отъ стары-тъ до найсетны-тъ; и останѣ Исусъ самъ си и жена-та стояща насрѣдѣ.

10. И когато ся исправи Исусъ, и не видѣ никого освѣнь женѣ-тъ, рече ѣ: Жено, дѣ сѣ онѣзи конто тя обвинявахъ? не тя ли осѣди никой?

11. И тя рече: Никой, Господи. И Исусъ ѣ рече: Ништо азъ тя осѣждамъ; иди си, и отъ сега не согрѣшавай вече.

12. И пакъ говоряше Исусъ *народу* и казуваше: Азъ съмъ видѣлиша на свѣтъ-тъ; който мя слѣдува, нѣма да ходи въ тъмнинѣ; но ще има видѣлишѣ-тъ на животъ-тъ.

13. А Фарисен-тъ му рекохъ: Ты самъ си за себе си свидѣтелствуашъ; твое-то свидѣтельство не е истинско.

14. Отговори Исусъ и рече имъ: Ако и да свидѣтелствувамъ азъ самъ за себе си, свидѣтельство-то ми е истинно; защото знаѣхъ

прїи́дѡхъ, ѡ ꙗ́кѡ ѡбѣщъ: вы же не вѣ́сте, ѡ́глаголахъ прихѡждаѡ, ѡ ꙗ́кѡ гра́дѡ.

ѿ. Вы по плѡ́ти сѣ́дите, ѡ́зъ не сѣ́ждѡ нѣ́комѡ́же.

ѿ. И ѡ́же сѣ́ждѡ ѡ́зъ, сѣ́дъ моѡ ѡ́стиненъ ѣ́сть: ꙗ́кѡ е́динъ нѣ́смь, но ѡ́зъ ѡ послáвыи ма́ Ѧ́ѡ.

ѿ. И въ за́конѣ́ же ва́шемъ пи́сано ѣ́сть, ꙗ́кѡ двоѡхъ члѣ́кѡвъ свѣ́дѣ́тельство ѡ́стинно ѣ́сть.

ѡ. ѡ́зъ ѣ́смь свѣ́дѣ́тельствѡѡ ѡ́ мнѣ́ са́момъ, ѡ́ свѣ́дѣ́тельствѡѡѡ ѡ́ мнѣ́ послáвыи ма́ Ѧ́ѡ.

ѡ. Глаго́лахъ же ѣ́мъ: гдѣ́ ѣ́сть Ѧ́ѡ твоѡ; ѡ́вѣ́ща ѡ́съ: ни менѣ́ вѣ́сте, ни Ѧ́ѡ моѡѡ: ѡ́же ма́ вы́сте вѣ́дали, ѡ́ Ѧ́ѡ моѡѡ вѣ́дали вы́сте.

ѡ. Сѡ́ глаго́лы глаго́ла ѡ́съ въ газофѣ́лакѡ, о́чъ въ цр́кви: ѡ́ нѣ́кто́же ꙗ́тъ ѣ́го, ꙗ́кѡ не о́у́ бѣ́ прише́лъ чáсъ ѣ́ѡ.

ѡ. Рече́ же ѡ́мъ ꙗ́кѡ ѡ́съ: ѡ́зъ ѡ́бѣщъ, ѡ́ вы́щите менѣ́, ѡ́ во грѣ́сѣ́ ва́шемъ о́умрете́: ѡ́мо́же ѡ́зъ ѡ́бѣщъ, вы́ не мо́жете прїи́ти.

ѡ. Глаго́лахъ о́убо ѡ́бѣщъ: е́да сá самъ о́убѣ́ѡѡ ꙗ́кѡ глаго́летъ: ѡ́мо́же ѡ́зъ ѡ́бѣщъ, вы́ не мо́жете прїи́ти;

ѡ. И рече́ ѡ́мъ: вы ѡ́ и́зѡнѡхъ ѣ́стѣ, ѡ́зъ ѡ́ вы́шнѡхъ ѣ́смь: вы ѡ́ мѡ́ра сегѡ́ ѣ́стѣ, ѡ́зъ нѣ́смь ѡ́ мѡ́ра сегѡ́.

ѡ. Рѣ́хъ о́убо ва́мъ, ꙗ́кѡ о́умрете́ во грѣ́сѣ́хъ ва́шнѡхъ: ѡ́же ко не ѡ́мете вѣ́ры, ꙗ́кѡ ѡ́зъ ѣ́смь, о́умрете́ во грѣ́сѣ́хъ ва́шнѡхъ.

ѡ. Глаго́лахъ о́убо ѣ́мъ: ты́ кто́ ѣ́си; ѡ́ рече́ ѡ́мъ ѡ́съ: нача́токъ, ꙗ́кѡ ѡ́ глаго́лю ва́мъ.

ѡ. Мнѡ́га ѡ́мамъ ѡ́ ва́съ глаго́лати ѡ́ сѣ́дѡти: но послáвыи ма́ ѡ́стиненъ ѣ́сть, ѡ́ ѡ́зъ ꙗ́же слы́шахъ ѡ́ неѡ́, сѡ́ глаго́лю въ мѡ́рѣ́.

ѡ. Не разсмѣ́ша о́убо, ꙗ́кѡ Ѧ́ѡ ѡ́мъ глаго́лаше.

ѡ. Рече́ же ѡ́мъ ѡ́съ: е́гда вознесѣ́те Сѡ́а члѣ́ческаго,

отъ дѣ съмь дошелъ, и кѣдѣ отивамъ ; а вы не знаете отъ кѣдѣ идѣ и на кѣдѣ отхождамъ.

15. Вы сѣдите плѣтскы, азъ не сѣдѣмъ никого.

16. Но ако и да сѣдѣмъ, моя-та сѣдба е истиниска ; защото не съмь самъ, но азъ и Отецъ, който мя е пратилъ.

17. А и въ вашій-тъ законъ е писано : Че на двама челоуѣцы свидѣтельство-то е истинно.

18. Азъ съмь който свидѣтелствувамъ за себе си, и Отецъ *ми* който мя е проводилъ свидѣтельствува за мене.

19. Тогазъ му казувахъ : Дѣ е твой-тъ Отецъ ? Отговори Исусъ : Нито мене знаете, нито Отца ми ; ако быхте знаели мене, щѣхте да знаете и Отца ми.

20. Тѣзи думы изговори Исусъ въ съкровищницѣ-тъ, когато поучаваше въ храмъ-тъ ; и никой го не хванъ, защото не бѣше му още дошелъ часъ-тъ.

21. И пакъ имъ рече Исусъ : Азъ отхождамъ, и ще мя търсите, и ще умрете въ грѣхъ-тъ си. Дѣто отивамъ азъ, вы не можете да дойдете.

22. А Иудей-тъ казахъ : Да не ще да ся убіе, и за това казува : Дѣто отхождамъ азъ, вы не можете да дойдете ?

23. И рече имъ : Вы сте отъ тыя конто сѣ долу, азъ съмь отъ оныя конто сѣ горѣ. Вы сте отъ тойзи свѣтъ ; азъ не съмь отъ тойзи свѣтъ.

24. За това ви рѣкохъ че въ грѣхове-тъ си ще умрете ; защото, ако не повѣрувате че съмь азъ, въ грѣхове-тъ си ще умрете.

25. А тѣ му казувахъ : Ты кой си ? И рече имъ Исусъ : *Азъ съмь това* което отъ начало ви казувамъ.

26. Много имамъ да говоря и да сѣдѣмъ за васъ ; но тойзи който мя е проводилъ, истинскій е ; и азъ което съмь чулъ отъ него, това казувамъ на свѣтъ-тъ.

27. Не разумѣхъ че имъ говоряше за Отца.

28. Тогазъ имъ рече Исусъ : Кога въздигнете Сына челоуѣческаго,

ТОГДА ОУРАЗМѢТЕ, ІАКЪ АЗЪ ЕСМЬ, И ВО СЕБѢ НИЧЕЮЖЕ ТВОРИЮ, НО, ІАКОЖЕ НАСЧІ МА ОЦЪ МОЙ, СІА ГЛАГОЛЮ.

БЖ. И ПОСЛАВЫЙ МА СО МНОЮ ЕСТЬ: НЕ УСТАВН МЕНЕ ЕДИНАГО ОЦЪ, ІАКЪ АЗЪ ОУГВѢДАА ЕМЪ ВСЕГДА ТВОРИЮ.

В. СІА ЕМЪ ГЛАГОЛЮЩІ, МНОЗИ ВѢРОВАША ВЪ НЕГО.

ВА. ГЛАГОЛАШЕ ОУВО ІИСУ КЪ ВѢРОВАВШЫМЪ ЕМЪ ІСАДЕУМЪ: АЩЕ ВЫ ПРЕБДЕТЕ ВО СЛОВЕСИ МОЕМЪ, ВОИСТИННО ОУЧЕНИЦЫ МОИ БДЕТЕ.

ВВ. И ОУРАЗМѢТЕ ИСТИНО, И ИСТИНА СВОБОДИТЪ ВЫ.

ВГ. ВѢЩАША И РѢША ЕМЪ: СѢМА АВРААМЛЕ ЕСМЬ, И НИКОМУЖЕ РАБОТАХОМУ НИКОЛИЖЕ: КАКЪ ТЫ ГЛАГОЛЕШИ, ІАКЪ СВОБОДНИ БДЕТЕ;

ВД. ВѢЩАА ИМЪ ІИСУ: АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКЪ ВСАКЪ ТВОРАИ ГРѢХЪ, РАБЪ ЕСТЬ ГРѢХА.

ВЕ. РАБЪ ЖЕ НЕ ПРЕБЫВАЕТЪ ВЪ ДОМѢ ВО ВѢКЪ: СКИНЪ ПРЕБЫВАЕТЪ ВО ВѢКЪ.

ВЖ. АЩЕ ОУВО СІА ВЫ СВОБОДИТЪ, ВОИСТИННО СВОБОДНИ БДЕТЕ.

ВЗ. ВѢМЪ, ІАКЪ СѢМА АВРААМЛЕ ЕСТЕ: НО ИЩЕТЕ МЕНЕ ОУБѢТИ. ІАКЪ СЛОВО МОЕ НЕ ВМѢЩАЕТСЯ ВЪ ВЫ.

ВН. АЗЪ, ЕЖЕ ВѢДѢХЪ ОУ ОЦА МОЕГВ, ГЛАГОЛЮ: И ВЫ ОУВО, ЕЖЕ ВѢДѢСТЕ ОУ ОЦА ВАШЕГВ, ТВОРИТЕ.

ВО. ВѢЩАША И РѢША ЕМЪ: ОЦЪ НАШЪ АВРААМЪ ЕСТЬ. ГЛАГОЛА ИМЪ ІИСУ: АЩЕ ЧАДА АВРААМА БЫСТЕ БЫЛИ, ДѢЛА АВРААМА БЫСТЕ ТВОРИЛИ.

ВВ. ПЫНѢ ЖЕ ИЩЕТЕ МЕНЕ ОУБѢТИ, ЧЕЛОВѢКА, ИЖЕ ИСТИНО ВАМЪ ГЛАГОЛАХЪ, ЮЖЕ СЛЫШАХЪ ВО БГА: СЕГВ АВРААМЪ ИЕСТЬ СОТВОРИА.

ВВ. ВЫ ТВОРИТЕ ДѢЛА ОЦА ВАШЕГВ. РѢША ЖЕ ЕМЪ: МЫ ВО ЛЮБОВѢНІА ИЕСМЫ РОЖДЕНИ, ЕДИНАГО ОЦА ИМАМЪ, БГА.

ВВ. РЕЧЕ ЖЕ ИМЪ ІИСУ: АЩЕ БГЪ ОЦЪ ВАШЪ БЫ БЫА, МОУЛИ БЫСТЕ ОУБѢ МЕНЕ: АЗЪ БО ВО БГА ИЗОДОХЪ, И ПРИДОХЪ: НЕ ВО СЕБѢ БО ПРИДОХЪ, НО ТОЙ МА ПОСЛА.

тогазы щете позна че съмъ азъ, и отъ самосебе си нищо не правѣхъ, но както мя е научилъ Отецъ ми, това говорѣхъ.

29. И тойзи който мя е проводилъ съ мене е; не мя е оставилъ Отецъ самичкѣтъ; защото азъ правѣхъ всякога що е нему угодно.

30. Това като говоряше, мнозина повѣрувахъ въ него.

31. И казуваше Иисусъ на повѣрували-тъ въ него Иудей: Ако вы устоите въ мои-тъ думѣ, наистинѣ сте мои ученици.

32. И ще познаете истинѣ-тъ, и истина-та ще вы направи свободны.

33. Отговорихъ му: Сѣме Авраамово съмъ, и никога никому раби не съмъ ставали; какъ казувашъ ты: Свободни ще бъдете?

34. Отговори имъ Иисусъ: Истинѣ, истинѣ ви казувамъ: Всякой който прави грѣхъ, рабъ е на грѣхъ-тъ.

35. И рабъ-тъ не остава вѣчно въ кѣждѣ-тъ; а сынъ-тъ вѣчно прѣбѣдва.

36. И тѣй ако Сынъ-тъ вы освободи, ще бъдете наистинѣ свободни.

37. Знаѣхъ че сте сѣме Авраамово; но ищите да мя убѣете, защото моя-та дума въ васъ ся не вмѣщава.

38. Азъ говорѣхъ това което съмъ видѣлъ у Отца си, и вы такожде правите това което сте видѣли отъ отца си.

39. Отговорихъ и рекохъ му: Отецъ нашъ е Авраамъ. Казува имъ Иисусъ. Ако да бѣхте чада Авраамовы, дѣла-та Авраамовы быхте правили.

40. А сега искате да мя убѣете, мене, чловѣка, който ви говорѣхъ истинѣ-тъ, който чухъ отъ Бога; това Авраамъ не е сторилъ.

41. Вы правите дѣла-та башпы си. А тѣ му рекохъ: ный не съмъ родени отъ блудъ; одного Отца имамъ, Бога.

42. Рече имъ Иисусъ: Ако да бѣше ви Богъ Отецъ, то вы любили быхте мене; защото азъ отъ Бога излѣзохъ и дойдохъ; понеже не съмъ дошелъ отъ самосебе си, но той мя проводи.

МГ. Почто бесѣды моеѧ не разсмѣете; ѿкѡ не можете слышати словесѣ моегѡ.

МД. Вы отца вашего дѣвола есте, и похоти отца вашего хощете творити: онъ человекѡубійца бѣ и сконнѣ, и во истинѣ не стоитъ: ѿкѡ нѣсть истины въ немъ: егда глаголетъ ажѡ, ѡ своихъ глаголетъ: ѿкѡ ложь есть и отецъ ажѡ.

МЕ. Иъ же занѣ истинъ глаголю, не вѣрете мнѣ.

МС. Кто ѡ васъ ѡбличаетъ мѧ ѡ грѣсѣ; ѡже ли истинъ глаголю, почто вы не вѣрете мнѣ;

МЗ. Иже есть ѡ Нѣа, глаголювъ Нѣиныхъ послашаетъ: сегѡ ради вы не посылаете, ѿкѡ ѡ Нѣа нѣсте.

МН. Овѣщаша оубо Исдѣе и рѣша емѡ: не добрѣ ли мы глаголемъ, ѿкѡ Самаритинъ еси ты, и бѣса имашь;

МО. Овѣщѧ Исъ: иъ бѣса не имамъ, но чтѡ Оцѧ моего, и вы не чтѣте мене.

МИ. Иъ же не ииѡ слѧвы моеѧ: есть ииѧ и сдѧ.

МЛ. Аминь аминь глаголю вамъ: ѡже кто слово мое соблюдетъ, смѣрти не имать видѣти во вѣки.

МВ. Рѣша оубо емѡ жидове: нынѣ разсмѣхомъ, ѿкѡ бѣса имашь: Авраамъ оумре и прѡрцы, и ты глаголеши: ѡже кто слово мое соблюдетъ, смѣрти не имать вѣснѣти во вѣки.

МГ. Еда ты болѣе еси Оцѧ нашего Авраама, иже оумре; и прѡрцы оумроша: когѡ себѣ самъ ты твориши;

МД. Овѣщѧ Исъ: ѡже иъ слѧвлюся самъ, слѧва моѧ ничесѡже есть: есть Оцѧ мой слѧвай мѧ, егѡже вы глаголете, ѿкѡ Нѣа вашъ есть.

МЕ. И не познаете егѡ, иъ же вѣмъ егѡ: и ѡже рекѡ, ѿкѡ не вѣмъ егѡ, всѧхъ подобенъ вамъ, ложь: но вѣмъ егѡ, и слово егѡ соблюдаю.

МС. Авраамъ Оцѧ вашъ радъ бы былъ, дабы видѣлъ день мой: и видѣ и возрадовася.

43. Защо не разумѣвате говореніе-то ми? Защото не можете да слушате мое-то слово.

44. Вы сте отъ бащѣ діавола, и похотп-тѣ бащини си искате да правите. Той бѣше отъ край челоуѣкоубійца, и не устоя въ истинѣ-тѣ; защото истина въ него нѣма: когато говори лъжѣ-тѣ, отъ свои-тѣ си говори, защото е лъжѣ и на лъжѣ-тѣ баша.

45. А пакъ азъ защото казувамъ истинѣ-тѣ, не мя вѣрувате.

46. Кой отъ васъ мя избличава за грѣхъ? Ако ли говориш истинѣ, защо вы мя не вѣрувате?

47. Който е отъ Бога, Божіи-тѣ словеса слуша; вы за това не слушате, защото отъ Бога не сте.

48. На това отговорихъ Іуден-тѣ и рекохъ му: Не казуваши ли ный право, че ты си Самарянинъ, и имашъ бѣсъ?

49. Отговори Іисусъ: Нѣмамъ азъ бѣсъ; но почитамъ Отца си а вы мя безчестите.

50. И азъ не тѣрся мои-тѣ славѣ; има кой да ѣхъ тѣрси и да сѣди.

51. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, ако упазити нѣкой мое-то слово, нѣма да види смъртъ до вѣка.

52. Тогазъ му рекохъ Іуден-тѣ: Сега разбрахмы че имашъ бѣсъ. Авраамъ умрѣ и пророци-тѣ, и ты казувашъ: Ако упазити нѣкой слово-то ми, смъртъ нѣма да вкусн.

53. Ты по голѣмъ ли си отъ отца ни Авраама, който умрѣ? и пророци-тѣ умрѣхъ; ты на какъвъ ся правишь?

54. Отговори Іисусъ: Ако славѣ азъ самъ себе си, слава-та ми е нищо; Баща ми е който мя славн, за когото вы казвате че е Богъ вашъ.

55. И не сте го познали, но азъ го познавамъ; и ако рекъ че не го познавамъ, ще бѣдѣ подобенъ вамъ лъжець; но азъ го познавамъ и думѣ-тѣ му държѣ.

56. Баща ви Авраамъ радъ бы былъ да види мой-тѣ день; и видѣ и възрадува ся.

їз. Рѣша оубо Ісѣе кз немѡ: патїдесать лѣтъ не оубо ѿмашн, ꙗ́ Авраа́ма ли єси вїдѣлз;

їи. Речѣ же ѿмз Іисз: а́мїнь а́мїнь глаго́лю вамз, прѣжде да́же Авраа́мз не бысть, азъ єсмь.

їо. Взаша оубо ка́менїе, да ве́ргутъ на́нь: Іисз же скрѣса, ꙗ́ ѿзыде ѿ цр́кве, прошѣдз посредѣ ѿхз: ꙗ́ мно́гожда́ше та́кѡ.

ГЛАВА ᠖.

а. ꙗ́ мнѡмѡдѣ́й вїдѣ члв́чка слѣпа ѡ рождествѣ.

б. ꙗ́ вопро́сиша єго́ оуби́щы єгѡ, глаго́люще: Раввї, ктѡ согрѣ́ши, сѣи ли, ꙗ́ли роди́теле єгѡ, ꙗ́кѡ слѣпз роди́са;

в. Оуби́ща Іисз: ни сѣи согрѣ́ши, ни роди́теле єгѡ, но да ѡбвѣ́ста дѣла́ Бжїа на немз.

г. Мнѣ́ подо́баетъ дѣлати дѣла́ посла́вшагѡ ма́, до́ндеже де́нь єсть: прї́детъ но́щь, єгда́ никтѡ́же мо́жетъ дѣлати.

д. Єгда́ възмі́ръ єсмь, свѣ́тъ єсмь мі́рс.

е. Сїа́ рѣкз, плѡ́и҃с на зѣмлю, ꙗ́ сотвори́ брѣнїе ѡ плѡно́-вѣнїа́, ꙗ́ пома́за О́чи брѣнїемз слѣпо́мз,

з. ꙗ́ речѣ ємѡ: ѿдѡ́, оуби́мьса възкспѣ́ли Сїлѡ́амстѣ: ѣ́же сказа́етса, по́сланз. ꙗ́де оубо, ꙗ́ оуби́мьса, ꙗ́ прї́де вїда́.

и. Воскѡ́ди же, ꙗ́ ꙗ́же ка́хс вїдѣ́ли єго́ прѣ́жде, ꙗ́кѡ слѣпз бѣ́, глаго́лахс: не сѣи ли єсть сѣ́дѡи ꙗ́ просѡ́и;

к. Оуби́и глаго́лахс, ꙗ́кѡ сѣи єсть: ѿнїи́ же глаго́лахс, ꙗ́кѡ подо́бенз ємѡ єсть. О́нз же глаго́лаше, ꙗ́кѡ азъ єсмь.

л. Глаго́лахс же ємѡ: ка́кѡ тѡ ѡ́верзѡстѣ́са О́чи;

м. Оуби́ща О́нз ꙗ́ речѣ: члв́ккз нари́цаемый Іисз, брѣнїе сотвори́, ꙗ́ пома́за О́чи моѡ, ꙗ́ речѣ ми: ѿдѡ́ възкспѣ́ль Сїлѡ́амлю, ꙗ́ оуби́мьса. шѣдз же ꙗ́ оуби́мьса, прозрѣ́хз.

н. Рѣша оубо ємѡ: ктѡ то́и єсть; глаго́ла: не вѣ́мз.

їи. Ве́доша же єго́ кз фарїсе́емз, ꙗ́же бѣ́ ѿно́гда слѣпз.

57. Рекохъ му Иуден-тъ: Петдесеть години нѣмашь още, и Авраама ли си видѣлъ?

58. Рече имъ Исусъ: Истинъ, истинъ ви казувамъ, прѣди да бѣде Авраамъ, азъ съмъ.

59. Тогази зѣхъ камъиѣ да хвърлятъ врѣхъ него; но Исусъ ся скры, и излѣзе изъ храмъ-тъ, и минъ прѣзъ срѣдъ тѣхъ; и така си отиде.

ГЛАВА 9.

1. И като заминуваше, видѣ одного чловѣка слѣпъ отъ рожденіе-то си.

2. И попытахъ го ученици-тъ му и рекохъ: Равви, кой е съгрѣшилъ, той ли или родители-тъ му, та ся е слѣпъ родилъ?

3. Отговори Исусъ: Нито е той съгрѣшилъ, нито родители-тъ му; но да ся явятъ дѣла-та Божіи на него.

4. Азъ трѣба да вършъ работы-тъ на тогози който мя е проводилъ, доклѣ е день; иде пощъ, когато никой не може да работи.

5. Доклѣ съмъ на свѣтъ-тъ, видѣнна съмъ на свѣтъ-тъ.

6. Това като рече, плюнъ на земѣ-тъ, и направи калъ отъ плюнкъ-тъ и помаза съ калъ-тъ очи-тъ на слѣпый-тъ,

7. И рече му: Иди, омый ся въ кѣпалниѣ-тъ Силоамъ, (което ся тѣкува проводенъ). И тѣй отиде, омы ся и дойде прогледилъ.

8. А съсѣди-тъ, и конто го бѣхъ виждали отъ първо че бѣше слѣпъ, казувахъ: Не е ли тойзи, който сѣдѣше та просѣаше?

9. Едини казувахъ: Той е; други, Че прилича на него; той казуваше: Азъ съмъ.

10. И гсворяхъ му: Какъ ти ся отвори хъ очи-тъ?

11. Отговори той и рече: Чловѣкъ който ся нарича Исусъ направи калъ, и помаза очи-тъ ми, и рече ми: Иди на кѣпалниѣ-тъ Силоамъ, и омый ся: а като отидохъ та ся омыхъ, прогледахъ.

12. Тогазы му рекохъ: Дѣ е той? Казува: Не знаѣмъ.

13. Заведохъ при Фарисеи-тъ тогозы, който бѣ нѣкога слѣпъ.

᠗ι. Πῦ же сѣкѣνѣта, ἔγδ᠗ сотвор᠗и брѣнїе Ἰῗсѣ, ἡ ὠβέρзе ἔм᠗ Ὠчи.

ἔи. Π᠗ки же вопрош᠗хс ἔг᠒ ἡ φ᠗рῗсее, к᠗кѡ прозрѣ. Ὠнз же речѣ ἡмз: брѣнїе полож᠗и мнѣ на Ὠчи, ἡ οὔмыхс, ἡ в᠗жс.

ἔи. Γλαγ᠒лахс оὔбо ὠ φ᠗рῗсеей пѣцын: пѣсть сѣй ὠ П᠒а челоѡѣккз, ἡкѡ сѣкѣνѣтс не храни᠗тз. Ὠ᠗и глаг᠒лахс: к᠗кѡ м᠔жетз челоѡѣккз грѣшенз снцев᠗ знамен᠗а твор᠗ти; ἡ р᠗спра бѣ вз п᠗хз.

зи. Γλαγ᠒лахс оὔбо слѣпц᠗ п᠗ки: ты ч᠒᠒ глаг᠒леш᠗ ὠ нѣмз, ἡкѡ ὠβέρзе Ὠчи тво᠗; Ὠнз же речѣ, ἡкѡ пр᠒р᠔кз ἔсть.

iii. Не ἡша оὔбо вѣры Ἰс᠔᠔᠙ ὠ нѣмз, ἡкѡ слѣпз бѣ ἡ прозрѣ, д᠒ндеже возглас᠗ша род᠗телей тог᠒᠒ прозрѣвш᠗г᠗:

᠗и. Ἠ вопрос᠗ша ἡхз, г᠗г᠒моуе: сѣй ли ἔсть сынз в᠗шз, ἔг᠒же вы глаг᠒лете, ἡкѡ слѣпз род᠗с᠗; к᠗кѡ оὔбо нынѣ в᠗д᠗тз;

᠙. Ὠвѣш᠗ша же ἡмз род᠗теле᠗ ἔг᠒ ἡ рѣша: вѣмы, ἡкѡ сѣй ἔсть сынз н᠗шз, ἡ ἡкѡ слѣпз род᠗с᠗:

᠙а. К᠗кѡ же нынѣ в᠗д᠗тз, не вѣмы: ἡли к᠒᠒ ὠβέρзе ἔм᠗ Ὠчи, мы не вѣмы: с᠗мз в᠔зрастз ἡм᠗ть, с᠗мого вопро-
с᠗те, с᠗мз ὠ севѣ да глаг᠒летз.

᠙в. С᠗᠗ рек᠒ша род᠗теле᠗ ἔг᠒, ἡкѡ бо᠗ш᠗с᠗ жид᠒вз: оὔже бо в᠗хс с᠗ожн᠗нс᠗ жид᠒ве, да, ᠗ше к᠒᠒ ἔг᠒ исповѣсть Хр᠒᠗, ὠ᠗счѣнз ὠ с᠒нмиш᠗ к᠔детз.

᠙г. Сег᠒ р᠗ди род᠗теле᠗ ἔг᠒ рек᠒ша, ἡкѡ в᠔зрастз ἡм᠗ть, с᠗мого вопрос᠗те.

᠙д. Возглас᠗ша же втор᠒цею челоѡѣка, ἡже бѣ слѣпз, ἡ рѣша ἔм᠗: д᠗жд᠗ сл᠗вс П᠒с: мы вѣмы, ἡкѡ челоѡѣккз сѣй грѣшенз ἔсть.

᠙е. Ὠрѣш᠗ оὔбо Ὠнз ἡ речѣ: ᠗ше грѣшенз ἔсть, не вѣмз: ᠙д᠒но вѣмз, ἡкѡ слѣпз бѣхз, нынѣ же в᠗жс.

᠙с. Рѣша же ἔм᠗ п᠗ки: ч᠒᠒ сотвор᠗и тебѣ: к᠗кѡ ὠβέρзе Ὠчи тво᠗;

14. А бѣше сѣббота, когато направи Исусъ калъ-тъ, и отвори очи-тъ му.

15. И пакъ го пытахъ и Фарисей-тъ, какъ прогледа. И той имъ рече: Калъ турп на очи-тъ ми, и омыхъ ся, и гледамъ.

16. И казувахъ нѣкои отъ Фарисей-тъ: Тойзи чловѣкъ не е отъ Бога, защото сѣбботъ-тъ не варди. Другы казувахъ: Какъ може грѣшнѣ чловѣкъ да прави таквызи чудеса? И имаше раздоръ помежду имъ.

17. Казуватъ пакъ на слѣпый-тъ: Ты що казувашъ за него понеже ти е отворилъ очи-тъ? И той рече: Пророкъ е.

18. А Иудей-тъ не повѣрувахъ за него че е былъ слѣпъ и прогледилъ, докль не повыкахъ родители-тъ на тогоъ който бѣ прогледилъ;

19. Та ги попытахъ и рекохъ: Той ли е сынъ ви, за когото вы казувахте че е слѣпъ роденъ? а сега какъ види?

20. Отговорихъ имъ родители-тъ му и рекохъ: Знаемъ че тойзи е сынъ ни, и че слѣпъ ся роди;

21. А сега какъ види не знаемъ; или кой му е отворилъ очи-тъ не знаемъ; той е на възраст, него пытайте; самъ той да говори за себе си.

22. Това рекохъ родители-тъ му, защото ся бояхъ отъ Иудей-тъ; понеже вече бѣхъ ся нагласили Иудей-тъ, ако го исповѣда нѣкой че е Христосъ, да го отлжчатъ отъ съборнице-то.

23. За туй родители-тъ му рекохъ: На възраст е, пытайте него.

24. И тѣй повыкахъ второй пѣть чловѣка, който бѣ слѣпъ, и рекохъ му: Дай славъ Богу; ный зняемъ че тойзи чловѣкъ е грѣшникъ.

25. А той отговори и рече: Грѣшникъ ли е, не знаѣмъ; едно знамъ че бѣхъ слѣпъ, а сега видѣмъ.

26. И рекохъ му пакъ: Що ти направи? Какъ ти отвори очи-тъ?

ἔ3. Ὡςψα ἰмz : ρεκόхz ράmз оῤже, ἡ не слышасте : что пакн хочете слышати ; ἔδᠠ ἡ вы оῤченицы ἔγ᠒ хочете быти ;

ἔн. Ὡнн же оῤкориша ἔг᠒, ἡ рѣша ἔм8 : ты оῤченикz ἔсн тог᠒ : мкн же Mwṽсeовы ἔсмь оῤченицы.

ἔд. Мы вѣмы, ἰакw Mwṽсeови глагола Б҃гz : сег᠒ же не вѣмы, wḱ88 ἔсть.

ἔ. Ὡςψа челоѳкz ἡ рече ἰмz : w сэмz ко дивно ἔсть, ἰакw вы не вѣсте, wḱ88 ἔсть, ἡ wḱeрзе Ὡчи мой.

ἔа. Рѣмы же, ἰакw грѣшники Б҃гz не посл8шаетz : но ѡне кт᠒ б҃гочтѣцz ἔсть, ἡ волю ἔг᠒ творитz, тог᠒ посл8шаетz.

ἔв. Ὡ вѣка нѣсть слышано, ἰакw кт᠒ wḱeрзе Ὡчи слѣп8 рождѣн8.

ἔг. ѡне не вы бымz сѣн wḱḱа, не м᠒гмz вы творити ничес᠒же.

ἔд. Ὡςψаша ἡ рѣша ἔм8 : во грѣсѣхz ты родѣса ἔсн вѣс, ἡ ты ли ны оῤчиши ; ἡ ἡзгнаша ἔг᠒ в᠒нз.

ἔе. Оῤсмыша ἰнсз, ἰакw ἡзгнаша ἔг᠒ в᠒нз : ἡ wḱрѣтз ἔг᠒, рече ἔм8 : ты вѣрсеши ли вз сѣа нжѣа ;

ἔс. Ὡςψа Ὡнз ἡ рече : ἡ кт᠒ ἔсть, Гдн, да вѣрсю вз нег᠒ ;

ἔз. Рече же ἔм8 ἰнсз : ἡ вѣдмz ἔсн ἔг᠒, ἡ глаголай sz тог᠒ю, т᠒й ἔсть.

ἔн. Ὡнз же рече : вѣрсю Гдн : ἡ поклонѣса ἔм8.

ἔд. ἡ рече ἰнсз : на сдмz ѡзз вз мѣрз сѣн прѣнд᠒хz, да невідмѣнн вѣдатz, ἡ вѣдмѣнн слѣпн в8д8тз.

ἔ. ἡ слышаша w фариcей сѣа с᠑шн sz ннмz, ἡ рѣша ἔм8 : ἔдᠠ ἡ мы слѣпн ἔсмь ;

ἔа. Рече ἔмz ἰнсз : ѡне вмѣсте слѣпн были, не вмѣсте ἡмѣли грѣх᠒ : нынѣ же глаголете, ἰакw вѣдмz : грѣхz оῤко в᠒шз превыв᠗етz.

27. Отговори имъ: Рѣкохъ ви вече, и не чухте; защо искате пакъ да чувате? Да не бы да ищете и вы да бждете неговѣ ученици?

28. А тѣ го укорихъ и рекохъ: Ты си неговъ ученикъ; а ный смы Моисееви ученици.

29. Ный знаемъ че на Моисея Богъ е говорилъ: а тогозь не знаемъ отъ дѣ е.

30. Отговори чловѣкъ-тѣ и рече имъ: Това е чудно-то, че вы не знаете отъ кѣдѣ е, и отвори очи-тѣ ми.

31. А знаемъ че Богъ грѣшници-тѣ не послушува; но ако е нѣкой богочестивъ, и прави волѣхъ-тѣ му, него послушува.

32. А пакъ отъ вѣка не ся е чуло, да е отворилъ нѣкой си очи на слѣпъ роденъ *чловѣкъ*.

33. Ако да не бѣ той отъ Бога, не можаше нищо да стори.

34. Отговорихъ и рекохъ му: Ты съвсѣмъ въ грѣхове си роденъ, и ты ли учишь насъ? и го испаднихъ възъ.

35. Чу Исусъ че сѣ го испаднили възъ, и като го нахѣри, рече му: Ты вѣрувашъ ли въ Сына Божія?

36. Отговори той и рече: Кой е той, Господи, да вѣрувамъ въ него?

37. Рече му Исусъ: И видѣлъ си го, и който приказва съ тебе, той е.

38. А той рече: Вѣрувамъ, Господи; и поклонѣ му ся.

39. И рече Исусъ: Азъ за сѣдъ дойдохъ на тойзи свѣтъ, да видятъ не видящи-тѣ, а видящи-тѣ да станѣтъ слѣпи.

40. И чухъ това онѣзи отъ Фарисеи-тѣ конто бѣхъ съ него, и рекохъ му: Да не смы и ный слѣпи?

41. Рече имъ Исусъ: Ако да бѣхте слѣпи, грѣхъ не быхте имали; но сега казувате че Видимъ; и тѣй грѣхъ-тѣ ви остава.

ГЛАВА І.

А. АМІНЬ АМІНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ: НЕ ВХОДАЙ ДВЕРМИ ВО ДВѢРЬ СВѢИ, НО ПРЕЛАЗА ПИИДѢ, ТОЙ ТАТЬ ЁСТЬ И РАЗБОЙНИКЪ:

Б. А ВХОДАЙ ДВЕРМИ, ПАСТЫРЬ ЁСТЬ ОВЦАМЪ.

Г. СЕМЪ ДВЕРНИКЪ ѠВЕРЗАЕТЪ, И ОВЦЫ ГЛАСЪ ЕГѠ СЛЫШАТЪ, И СВОА ОВЦЫ ГЛАШАЕТЪ ПО ИМЕНИ, И ИЗГОНИТЪ ПИХЪ.

Д. И ЕГДА СВОА ОВЦЫ ПЖДЕНЕТЪ, ПРЕД НИМИ ХѠДИТЪ: И ОВЦЫ ПО ИЕМЪ ПДСТЪ, ІАКЪ ВѢДАТЪ ГЛАСЪ ЕГѠ.

Е. ПО ЧСЖДЕМЪ ЖЕ НЕ ПДСТЪ, НО ВѢЖАТЪ Ѡ НЕГѠ, ІАКЪ НЕ ЗНАЮТЪ ЧСЖДАГѠ ГЛАСА.

Ж. СЮ ПРІЧТЪ РЕЧЕ ИМЪ ИИСЪ: ОНИ ЖЕ НЕ РАЗСМѢША, ЧТО КАШЕ, ІАЖЕ ГЛАГОЛАШЕ ИМЪ.

З. РЕЧЕ ЖЕ ПАКИ ИМЪ ИИСЪ: АМИНЬ АМИНЬ ГЛАГОЛЮ ВАМЪ, ІАКЪ АЗЪ ЁСМЬ ДВЕРЬ ОВЦАМЪ.

И. ВСИ, ЕМІКЪ ПИХЪ ПРІИДЕ ПРЕЖДЕ МЕНЕ, ТАТИЕ СЪТЪ И РАЗБОЙНИЦЫ: НО НЕ ПОСЛШАША ПИХЪ ОВЦЫ.

А. АЗЪ ЁСМЬ ДВЕРЬ: МНОЮ АЩЕ КТО ВНИДЕТЪ, СПАСЕТЪСЯ: И ВНИДЕТЪ И ИЗЫДЕТЪ, И ПАЖИТЬ ѠВРАЩЕТЪ.

І. ТАТЬ НЕ ПРИХОДИТЪ, РАЗВѢ ДА ОУКРАДЕТЪ И ОУБѢЕТЪ И ПОГСБИТЪ: АЗЪ ПРИИДОУ, ДА ЖИВОУ ИМЪ, И ЛИШШЕ ИМЪ.

ІІ. АЗЪ ЁСМЬ ПАСТЫРЬ ДОБРЫЙ: ПАСТЫРЬ ДОКРЫИ ДШС СВОЮ ПОЛАГАЕТЪ ЗА ОВЦЫ.

ІІІ. А ПАЕМНИКЪ, ПЖЕ ПѢСТЬ ПАСТЫРЬ, ЕМЪЖЕ НЕ СЪТЪ ОВЦЫ СВОА, ВИДИТЪ ВОЛКА ГРАДША, И ѠСТАВЛЯЕТЪ ОВЦЫ, И БѢГАЕТЪ: И ВОЛКЪ РАСХИТИТЪ ПИХЪ, И РАСПѢДИТЪ ОВЦЫ.

ІІІІ. А ПАЕМНИКЪ ВѢЖИТЪ, ІАКЪ ПАЕМНИКЪ ЁСТЬ, И НЕРАДИТЪ Ѡ ОВЦАХЪ.

ІІІІІ. АЗЪ ЁСМЬ ПАСТЫРЬ ДОБРЫЙ: И ЗНАЮ МОА, И ЗНАЮТЪ МА МОА.

ІІІІІІ. ІАКОЖЕ ЗНАЕТЪ МА ОЦЪ, И АЗЪ ЗНАЮ ОЦА: И ДШС МОЮ ПОЛАГАЮ ЗА ОВЦЫ.

ГЛАВА 10.

1. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, който не вѣзува прѣзь врата-та въ кошарѣ-тъ на овцы-тъ, но прѣлазя отъ другадѣ, той е крадецъ и разбойникъ.

2. А който вѣзува прѣзь врата-та, пастырь е на овцы-тъ.

3. Нему вратарь-тъ отвара, и овцы-тъ слушатъ гласъ-тъ му, и свои-тъ овцы по имѣ зове, и ги извожда.

4. И кога искара овцы-тъ си вънъ, ходи прѣдъ тѣхъ; и овцы-тъ идѣтъ слѣдъ него, защото знаѣтъ гласъ-тъ му.

5. А слѣдъ чужденецъ-тъ не щѣтъ оти, но ще побѣгнѣтъ отъ него; защото гласъ-тъ на чужденцы-тъ не знаѣтъ.

6. Тѣзи притчѣ имъ рече Исусъ: но тѣ не разумѣхъ що бѣ това което имъ говоряше.

7. Тогазъ пакъ имъ рече Исусъ: Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че азъ съмъ врата-та на овцы-тъ.

8. Всички, които сѣ дошли прѣди мене, крадци сѣ и разбойници; но овцы-тъ ги не послушахъ.

9. Азъ съмъ врата-та; прѣзь мене ако влѣзе нѣкой, спасенъ ще бѣде, и ще влѣзе и ще излѣзе, и пашѣ ще намѣри.

10. Крадецъ-тъ не иде, освѣнъ да открадне, да заколе и да погуби; азъ дойдохъ за да иматъ животъ, и да го иматъ прѣизобилно.

11. Азъ съмъ добрый-тъ пастырь; добрый-тъ пастырь душѣ-тъ си полага за овцы-тъ.

12. А наемникъ-тъ който не е овчарь, на когото овцы-тъ не сѣ неговы, види вълкъ-тъ че иде, и оставя овцы-тъ и бѣга; и вълкъ-тъ разграбя овцы-тъ и распрѣснува ги.

13. А наемникъ-тъ бѣга, защото е наемникъ, и не го е грижа за овцы-тъ.

14. Азъ съмъ добрый-тъ пастырь, и познавамъ мои-тъ, и мои-тъ мене познаватъ.

15. Както мя познава Отецъ, и азъ познавамъ Отца; и душѣ-тъ си полагамъ зарадъ овцы-тъ.

ѣі. И ѿны Ѡвцы ѿмамз, ѿже не сѣтъ ѿ двора сего̀: и тыа ми подобаетъ привести, и гласъ мой оуслышатъ: и вѣдетъ еди́но стадо, и еди́нъ пастырь.

ѣі. Сего̀ ради ма Ѡцъ любитъ, ѿкъ ѡзъ дѣшъ мою полагаю, да пакы приимѣ ю.

иі. Никто́же возметъ ю ѿ мене: но ѡзъ полагаю ю ѿ себѣ. Ѡбласть ѿмамз положи́ти ю, и Ѡбласть ѿмамз пакы приа́ти ю. сїю̀ заповѣдь приа́хъ ѿ Ѡцѣ моего̀.

ѡі. Распра же пакы бысть во ісудеѣхъ за словеса̀ сїа̀.

к. Глаголахъ же мнози ѿ нѣхъ: бѣса ѿмать и неистовъ єсть: что̀ егѡ̀ послѣшаете;

ка. Ии́и глаголахъ: сїи глаголи не сѣтъ бѣснѣющагѡса: еда̀ можетъ бѣсъ слѣпымъ Ѡчи ѡверсти;

кв. Быша же тогда̀ ѡбновленїа во іеросолѣмѣхъ, и зима бѣ.

кг. И хождаше іисъ въ цѣркви въ притворѣ Соломѡни.

кд. Ѡбыдоша же егѡ̀ ісудеѣ, и глаголахъ емѣ: доколѣ дѣшы на́ша вземлеш; ѡше ты еси́ Хрѣ́то́съ, рцы на́мъ не ѡбнѣаса.

ке. Ѡвѣща ѿмъ іисъ: рѣхъ вамъ, и не вѣржете. дѣла, ѿже ѡзъ творю ѿ ѿмени Ѡцѣ моего̀, та свидѣтельствуютъ ѡ миѣ:

кз. Но вы не вѣржете: иѣсте ко ѿ Ѡвѣцъ моихъ, ѿкоже рѣхъ вамъ.

кз. Ѡвцы моѣ гласа моего̀ слѣшаютъ, и ѡзъ знаю ѿхъ, и по миѣ граждѣтъ.

ки. И ѡзъ живѡтъ вѣчный дѣмъ ѿмъ, и не погнѣбѣтъ во вѣки, и не восхититъ ѿхъ никто́же ѿ рска̀ моего̀.

ко. Ѡцъ мой, ѿже даде́ миѣ, ро́мїи всѣхъ єсть: и никто́же можетъ восхитити ѿхъ ѿ рска̀ Ѡцѣ моего̀.

л. ѡзъ и Ѡцъ еди́но есма̀.

ла. Вза́ша же ка́менїе пакы ісудеѣ, да повѣю́тъ егѡ̀.

16. И други овцы имамъ, които не сж отъ тойзи дворъ, и тѣхъ трѣба да съберж; и ще чуѣтъ гласъ-тъ ми; и ще бѣде едно стадо и единъ пастыръ.

17. За това Отецъ мя любн, защото азъ полагамъ душѣ-тъ си, за да ѣ земж пакъ.

18. Никой не ми ѣ отнема, но азъ отъ самосебе си ѣ полагамъ. Имамъ власть да ѣ положж, и имамъ власть пакъ да ѣ земж. Тѣзи заповѣди пріяхъ отъ Отца си.

19. И тѣи пакъ станж раздоръ между Іуден-тъ за тѣзи думы.

20. И мнозина отъ тѣхъ казувахж: Бѣсѣ има, и людѣ е; що го слушате?

21. Други казувахж: Тѣзи думы не сж на бѣснуетъ *человѣкъ*; може ли бѣсѣ да отвара очи на слѣпы?

22. И станж въ Іерусалимъ *праздникъ-то* на освященіе-то на храмъ-то, и зима бѣше.

23. И ходяше Іисусъ въ храмъ-тъ въ притворъ-тъ Соломоновъ.

24. Между това заобыколивж го Іуден-тъ и казувахж му: До кога ще държишъ души-тъ ни въ сумнѣніе? Ако си ты Христосъ, кажи ни явно.

25. Отговори имъ Іисусъ: Казахъ ви, и не вѣрувате. Дѣла-та които азъ правѣхъ въ име-то на Отца си, тѣ свидѣлствувать за мене.

26. Но вы не вѣрувате, защото не сте отъ мон-тъ овцы, както ви рѣкохъ.

27. Мон-тъ овцы слушать мой-тъ гласъ, и азъ ги познавамъ, и тѣ идѣтъ слѣдъ мене,

28. И азъ имъ давамъ животъ вѣченъ, и нѣма да загинѣтъ во вѣкы, и никой нѣма да ги грабне отъ рѣкж-тъ ми.

29. Отецъ ми, който ми ги даде, отъ всички е най голѣмъ; и никой не може да ги грабне отъ рѣкж-тъ на Отца ми.

30. Азъ и Отецъ едно сме.

31. Тогазъ пакъ зѣхж Іуден-тъ камъніе да го убиѣтъ.

ГВ. Ѡвѣщаѡ ѡмз Іисх: мно҃га добра дѣла іавіхз вѣмз ѿ
Оца моего: за коє ѡхз дѣло каменеїе мѣште на ма;

ГГ. Ѡвѣщаѡша ємѡ Ісаєе, глаголюще: ѿ добра дѣла
каменеїе не мѣшемз на та, но ѿ хсаѣ, іакѡ ты человекз сын,
твориши себѣ Б҃га.

ГД. Ѡвѣщаѡ ѡмз Іисх: нѣсть ли писано въ законѣ
вѣшемз: азз рѣхз: кози єсте;

ГЕ. Яше Оныхз рече богѡвз, кз нимже слово Б҃їе вѣсть,
и не можетз разорѣтиса писанїе:

ГЖ. Е҃гоже Оцз сватїи и послѡ въ мїрз, въ глаголете, іакѡ
хсаѡ глаголеши, занѣ рѣхз: Сїз Б҃їи єсмь.

ГЗ. Яше не творю дѣла Оца моего, не ѡмїте мнѣ вѣры:

ГН. Яше ли творю, яше и мнѣ не вѣржете, дѣломз моїмз
вѣршите: да разсѣете и вѣржете, іакѡ во мнѣ Оцз, и азз
въ немз.

ГО. Искѡхс о҃убо пакѡ іати є҃го: и ıзыде ѿ рѣкз ѡхз.

ГІ. И їде пакѡ на Онзполз Іордана, на мѣсто, іадѣже бѣ
Іѡаннз прѣжде крестѡ: и прѣвѣсть тѡ.

ГІА. И мнози прїидоша кз немѡ, и глаголахс, іакѡ Іѡаннз
о҃убѡ знаменїѡ не сотвори ни є҃динагѡ: всѡ же, є҃лика рече
Іѡаннз ѿ сѣмз, истинна бѡхс.

ГІБ. И мнози вѣрѡваша въ него тѡ.

ГЛАВА 41.

А. Бѣ же нѣкто кола Лазарь ѿ Вифанїи, ѿ вѣси Марїины
и Марѡ сестры є҃а.

Б. Бѣ же Марїа помазавша Г҃а мѡромз, и ѡтѣрша нозѣ
є҃гѡ власы своїми, є҃аже братз Лазарь колаше.

Г. Посластѣ о҃убо сестрѣ кз немѡ, глаголюще: Г҃и, сѣ,
є҃гоже любилиши, болютз.

32. Отговори имъ Исусъ : Много добры дѣла отъ Отца моего ви показяхъ ; за кое отъ тѣхъ дѣла хвърляте камъни върхъ мене ?

33. Отговорихъ му Иудей-тъ и казахъ : За добро дѣло не хвърлямы камъни върхъ тебе, но за богохулство, и защото ты, като си чловѣкъ, правишь себе си Богъ.

34. Отговори имъ Исусъ : Не е ли писано въ вашій-тъ законъ, Азъ рѣкохъ, Божове сте ?

35. Ако нарече божове онѣзи, къмъ които быде слово-то Божіе, (и писаніе-то не може да ся наруши ;)

36. *На тогось* когото Богъ освяти и проводи на свѣтъ-тъ, ви казувате ли : Богохулствувашь, защото рѣкохъ : Сынъ Божій съмъ ?

37. Ако не правѣхъ дѣла-та на Отца моего, не вѣрувайте въ мене :

38. Но ако *гы* правѣхъ, въ мене като не вѣрувате, вѣрувайте въ дѣла-та ; за да познаете и да повѣрувате, че Отецъ е въ мене, и азъ въ него.

39. Тогазъ пакънскихъ да го хванѣтъ, но избѣгнахъ изъ рѣцѣ-тъ имъ ;

40. И отиде пакъ отвѣдъ Иорданъ, на мѣсто-то дѣто крыщаваше отъ напрѣдъ Іоаннъ ; и останѣ тамъ.

41. И мнозина дойдохъ при него, и казувахъ : Іоаннъ никое чудо не стори, но всичко що рече Іоаннъ за него, истинско бѣше.

42. И тамо повѣрувахъ мнозина въ него.

ГЛАВА 11.

1. Имаше нѣкой си болѣнъ *на име* Лазарь, отъ Внѣаніѣ, отъ село-то на Маріѣ и на сестрѣ ѣ Марѣж.

2. (А Марія бѣше тая що бѣ помазала Господа съ миро и отрыла бѣ нозѣ-тъ му съ космы-тъ си, на коѣхъ-то братъ ѣ Лазарь бѣше болѣнъ).

3. И тѣй проводихъ сестры-тъ до него да му кажѣтъ : Господи, ето, тойзи когото любишь, болѣнъ е.

Д. Слышавъ же Іисъ рече: сѣѡ колѣзнь нѣсть къ смѣрти, но ѡ славѣ Бжїи, да прославится Сїиъ Бжїи ѣѡ радн.

Е. Люклѡше же Іисъ Марѡс ѡ сестрѣ ѣѡ ѡ Лѡзарѡ.

Б. Егда же оуслыша, ѡкѡ волѡтъ, тогда пребысть на немже бѣ мѣстѣ двѡ днѡ.

З. Потѡмъ же глагола оученикѡмъ: ѡдемъ во Ісдѣю пакн.

И. Глаголаша ѣмѣ оученицы: Раввѡ, нынѣ ѡскѡхъ тебѣ камѣнемъ побїти Ісдѣе, ѡ пакн ли ѡдешн тѡмъ;

Д. Оѡвѣрѡ Іисъ: не дванѡдесѡтъ ли часѡвъ ѣсть во днѡ; ѡще ктѡ хѡдитъ во днѡ, не пѡткнетсѡ, ѡкѡ свѣтъ мїра сегѡ видѡтъ:

І. ѡще же ктѡ хѡдитъ въ нощн, пѡткнетсѡ, ѡкѡ нѣсть свѣта въ немъ.

Л. Сѣѡ рече, ѡ посѣмъ глагола ѡмъ: Лѡзарѡ дрѡгъ нашъ оуспе: но ѡдѣ, да возвѣжѣ ѣгѡ.

Б. Рѣша оуко оученицы ѣгѡ: Гдѡ, ѡще оуспе, спасѣнъ бѣдетъ.

Г. Рече же Іисъ ѡ смѣрти ѣгѡ: Оні же мнѣша, ѡкѡ ѡ оуспѣнїи сѡ глаголетъ.

Д. Тогда рече ѡмъ Іисъ не ѡвинѣсѡ: Лѡзарѡ оумре:

Е. ѡ радѡсѡу вѡсъ радн, да вѣрѡете, ѡкѡ не вѣхъ тѡмъ: но ѡдемъ къ немѣ.

Б. Рече же Оѡмѡ, глаголемый близнѣцъ, оученикѡмъ: ѡдемъ ѡ мы, да оумремъ съ нїмъ.

З. Пришедъ же Іисъ, ѡбрѣте ѣгѡ чѣтырн днѡ оужѣ ѡмѣща во грѡбѣ.

И. Бѣ же Рнѡѡнѡ близъ Іерѡлїма, ѡкѡ стѡдїи пѡтънѡдесѡтъ:

Д. ѡ мнози ѡ Ісдѣѡ кѡхъ пришлѡ къ Марѡѣ ѡ Марїн, да оутѣшатъ ѡхъ ѡ крѡтѣ ѣгѡ.

Е. Марѡа оуко егда оуслыша, ѡкѡ Іисъ градѣтъ, срѣте ѣгѡ: Марїа же дѡма сѣдѡше.

4. И като чу Исусъ, рече: Тая болѣсть не е на смъртъ, но за славѣ-тъ Божіѣ, за да ся прослави Сынъ Божій чрѣзъ неѣ.

5. А Исусъ обичаше Марѣж и сестрѣ ѣ и Лазаря.

6. И тѣѣ отъ какъ чу че е болѣнъ, тогазъ ся бави два дни на това мѣсто дѣто бѣше.

7. Подиръ това казува на ученицы-тъ: Да идемъ пакъ въ Иудеѣ.

8. Казуватъ му ученицы-тъ: Равви, сега ищяжъ Иуден-тъ да тя убіѣтъ съ камънѣ, и пакъ ли тамъ отхождашь?

9. Отговори Исусъ: Не сж ли дванадесетъ часове въ день-тъ? Ако ходи нѣкой дена, не ся прѣпѣва, защото гледа видѣлижъ-тъ на тойзи свѣтъ.

10. Ако ли ходи нѣкой ноця, прѣпѣва ся, защото видѣлина-та не е въ него.

11. Това рече, и подиръ туй казува имъ: Лазарь нашій-тъ пріятель заспа; но да идж да го събудѣ.

12. Рекожъ му ученицы-тъ му: Господи, ако е заспалъ, ще оздравѣ.

13. Но Исусъ бѣ рекъ зарадъ смъртъ-тъ му, а тѣ мыслѣжъ че казува за отъ снъ заспиваніе.

14. Тогазъ имъ рече Исусъ явно: Лазарь умрѣ.

15. И заради васъ за да повѣрувате, радувамъ ся че не бѣхъ тамъ; но да идемъ при него.

16. А Өома нарицаемый Близнецъ, рече на соученицы-тъ: Да идемъ и нѣѣ да умремъ съ него.

17. И тѣѣ като дойде Исусъ, намѣри го че бѣше четири дена вече въ гробъ-тъ.

18. А Внѣанія бѣше близу до Иерусалимъ, колкото петнадесетъ стадіѣ.

19. И мнозина отъ Иуден-тъ бѣхъ дошли при Марѣж и Маріѣ, да ги утѣшатъ за брата имъ.

20. И Марѣа щомъ чу че иде Исусъ, посрѣщѣ го, а Марія сѣдѣше въ къщѣ.

ка. Рече же Марѣа ко Іисусу: Гдѣи, ѡже вы еси заѣ быль, не вы братъ мой оумерль.

кв. Но и нынѣ вѣмъ, ѡкѡ елика ѡже просиши въ Бга, дасть тебѣ Бгъ.

кг. Глагола еи Іисус: воскреснетъ братъ твой.

кд. Глагола емъ Марѣа: вѣмъ, ѡкѡ воскреснетъ въ воскресеніе, въ послѣдній день.

ке. Рече же еи Іисус: ѡзъ есмь воскресеніе и животъ: вѣрѡи въ мѧ, ѡже и оумретъ, ѡживетъ.

кз. И всѧкъ живѡи и вѣрѡи въ мѧ, не оумретъ во вѣки. емлеш ли вѣрѡ семъ;

кз. Глагола емъ: еи, Гдѣи, ѡзъ вѣровахъ, ѡкѡ ты еси Хрѣстѡсъ Сѡхъ Пжѡи, ѡже въ мѡрѣ градѡи.

кн. И сѡ рекши, ѡде и пригласѡ Марію сестрѡ свою, тѡи рекши: Оучитель пришелъ естъ, и глашетъ тѧ.

ко. Сѡа же ѡкѡ оуслыша, востѧ скорѡ и ѡде къ немъ.

л. Не оужѣ во вѣ пришелъ Іисусъ въ весь, но вѣ на мѣстѣ, ѡдѣже срдѣте егѡ Мѡрѣа.

ла. Ісдѣе же оубѡ сѡиѡи сѡ пѣю въ домъ и оутѣшѡиѡе ѡ, видѣвше Марію, ѡкѡ скорѡ востѧ и ѡзыде, по пѣи ѡдѡша, глаголюще, ѡкѡ ѡдетъ на грѡбъ, да плачетъ тамъ.

лв. Маріа же ѡкѡ прѡидѣ, ѡдѣже вѣ Іисусъ, видѣвши егѡ, падѣ емъ на ногѡ, глаголющи емъ: Гдѣи, ѡже вы еси быль заѣ, не вы оумерль мой братъ.

лг. Іисусъ оубѡ, ѡкѡ видѣ ѡ плачущѡса, и пришедшы сѡ пѣю Ісдѣи плачущѡа, запретѡ дхъ, и возмстѡса самъ.

лд. И рече: гдѣ положиште егѡ; глаголаша емъ: Гдѣи, прѡидѡи и виждѡ.

ле. Прослезѡса Іисусъ.

лз. Глаголахъ оубѡ жѡдове: виждѡ, кѡкѡ люблѡше егѡ.

лз. Пѣцыи же ѡ ниѡхъ рѣша: не можѡше ли сѡи ѡвѣрзѡи Очи слѣпомъ, сотворѡти, да и сѡи не оумретъ;

21. Тогазь рече Марѳа Иисусу: Господи, ако бѣше былъ ты тука, не бы умрѣлъ братъ ми.

22. Но и сега знаѣж че каквото и да поищешъ отъ Бога, ще ти даде Богъ.

23. Казува ѱ Иисусъ: Братъ ти ще въскрѣсне.

24. Казува му Марѳа: Знамъ че ще въскрѣсне во въскрѣсеніе-то въ послѣдній-тъ день:

25. Рече ѱ Иисусъ: Азъ съмъ въскрѣсеніе-то и животъ-тъ; който вѣрува въ мене, и да умре, ще оживѣе.

26. И всякой който е живъ и вѣрува въ мене, до вѣка нѣма да умре. Вѣрувашъ ли това?

27. Казува му: Ей, Господи, азъ повѣрувахъ, че ты си Христосъ Сынъ Божій, който има да дойде на свѣтъ-тъ.

28. И като рече това, отиде и повика скритою сестра си Маріѣ, и рече: Учитель-тъ дойде, и тя зове.

29. Тя щомъ чу, станъ скоро и отиде при него.

30. (Иисусъ не бѣ дошелъ още въ село-то, но бѣше на мѣсто-то дѣто го посрѣщна Марѳа).

31. А Іудеи-тъ, които бѣхъ съ неѣ въ кѣщи и ѣхъ утѣшавахъ, като видѣхъ че Маріа станъ скоро и излѣзе, отидохъ подирѣ ѱ, защото думахъ: Отива на гробъ-тъ да плаче тамо.

32. И като дойде Маріа тамъ дѣто бѣше Иисусъ, та го видѣ, падна на позѣ-тъ му, и казуваше му: Господи, ако бѣше былъ ты тука, нѣмаше да умрѣ братъ ми.

33. Иисусъ като ѣхъ видѣ че плаче, и тѣзи що бѣхъ съ неѣ Іудеи че плачатъ, растѣжи ся духомъ, и ся смути;

34. И рече: Дѣ го турихте? Казуватъ му: Господи, ела и виждь.

35. Просьзѣи ся Иисусъ.

36. И думахъ Іудеи-тъ: Виждь колко го обичаше.

37. А нѣкои отъ тѣхъ рекохъ: Не можаше ли тойзи, който отвори на слѣпый-тъ очи-тъ, да направѣ щото и тойзи да не умре?

ЛН. Іисъ же пакѣ претѣ въ севѣ, прїиде ко гробѣ. вѣ же пещѣра, ѣ камень лежаше на нѣй.

ЛА. Глагола Іисъ: возміте камень. глагола ѣмѣ сестра оумѣршагѣ Марѣ: Гдѣ, оумѣжѣ смердѣтѣ: четвероднѣвенѣ бо ѣсть.

М. Глагола ѣи Іисъ: не рѣхъ ли тѣ, ѣкѣ ѣще вѣрѣши, оумѣриши слѣвѣ Бжѣю;

МА. Вѣзѣша оумѣко камень, ѣдѣже вѣ оумѣрый лежѣ. Іисъ же возвѣдъ очѣ горѣ, ѣ речѣ: Сѣ, хвалѣ тебѣ воздаю, ѣкѣ оумѣшѣлаѣ ѣсѣ ма.

МВ. ѣзъ же вѣдѣхъ, ѣкѣ всегдѣ ма послѣшѣши: но на рѣда рѣдѣ стоѣшагѣ оумѣрѣхъ рѣхъ, да вѣрѣ ѣмѣтѣ, ѣкѣ тѣ ма послѣлаѣ ѣсѣ.

МГ. Ѣ сѣ рѣкѣ, глаѣомѣ велѣкимѣ воззѣ: Лѣзаре, градѣи вѣнѣ.

МД. Ѣ ѣзыѣ оумѣрый, ѣвѣзѣнѣ рѣкама ѣ поѣма оумѣрѣемѣ, ѣ лиѣ ѣгѣ оумѣрѣсѣомѣ ѣвѣзѣно. глагола ѣмѣ Іисъ: разрѣшѣте ѣгѣ, ѣ ѣстѣвѣте ѣтѣ,

МЕ. Мнѣзи оумѣко ѣи ѣсѣи прѣшѣдѣи кѣ Марѣи, ѣ вѣдѣвѣше, ѣже сотворѣи Іисъ, вѣрѣоваѣа въ негѣ.

МЗ. Иѣцыи же ѣи нѣхъ ѣдѣша кѣ фарѣсѣемѣ, ѣ рекѣша ѣмѣ, ѣже сотворѣи Іисъ.

МЗ. Совѣраѣа оумѣко ѣрѣтерѣ ѣ фарѣсѣѣ сѣомѣ, ѣ глаголаѣхъ: ѣтѣ сотворѣмѣ; ѣкѣ чѣловѣкѣ сѣи мнѣга знамѣнѣа творѣтѣ.

МН. ѣще ѣстѣвѣмѣ ѣгѣ тѣкѣ, всѣ оумѣрѣютѣ въ негѣ: ѣ прѣдѣтѣ Рѣмѣанѣ, ѣ вѣзмѣтѣ мѣсто ѣ ѣзыкѣ нѣшѣ.

МО. Ѣдѣиѣ же нѣкто ѣи нѣхъ Каѣѣфа, ѣрѣтерѣи сѣи мѣтѣ томѣ, речѣ ѣмѣ: вѣ не вѣсте ниѣсѣнѣже:

И. Ии помыѣлѣете, ѣкѣ оумѣнѣ ѣсть нѣмѣ, да ѣдѣиѣ чѣловѣкѣ оумѣретѣ за мѣдѣи, ѣ не вѣсѣ ѣзыкѣ поѣгѣнѣетѣ.

ІА. Сегѣ же ѣ севѣ не речѣ: но ѣрѣтерѣи сѣи мѣтѣ томѣ, прѣречѣ, ѣкѣ хотѣше Іисъ оумѣрѣти за мѣдѣи:

38. Исусъ прочее пакъ като тѣжѣше въ себе си идува на гробъ-тъ. То бѣше пещера, и на неѣ лежѣше камькъ.

39. Казува Исусъ : Дигиѣте камькъ-тъ. Казува му Марѳа, сестрата на умрѣлый-тъ : Господи, смърди вече, защото е четвъродневенъ.

40. Казува ѣ Исусъ : Не ти ли казахъ, че ако повѣрувашъ ще да видишь славѣ-тъ Божіѣ ?

41. Тогазъ дигиѣхъ камькъ-тъ дѣто лежаше умрѣлый-тъ. А Исусъ дигиѣ очн нагорѣ и рече : Отче, благодарѣ ти, че мя послуша.

42. И азъ знаяхъ че вынѣгы мя слушашъ, но за прѣдстоящій-тъ народъ рѣкохъ *това*, за да повѣруватъ че ты си мя прово-дилъ.

43. И това като рече, възгласи съ голѣмъ гласъ : Лазаре, излѣзь вѣтъ.

44. И излѣзе умрѣлый-тъ, рѣцѣ-тъ му и нозѣ-тъ му повиты въ саванъ ; и лице-то му бѣше забрадено съ кърпѣ ; казува имъ Исусъ : Расновѣйте го, и оставѣте го да си иде.

45. Тогазъ мнозина отъ Іуден-тъ, които бѣхъ дошли при Маріѣ, и видѣхъ това що стори Исусъ, повѣрувахъ въ него.

46. А иѣкон отъ тѣхъ отидохъ при Фарисен-тъ, и казахъ имъ *всичко* що направи Исусъ.

47. Тогава първосвященници-тъ и Фарисен-тъ събрахъ съборъ, и говоряхъ : Що да сторимъ ? Защото тойзи чловѣкъ много чудеса прави.

48. Ако го оставимъ така, всички ще повѣруватъ въ него ; и ще дойдѣтъ Римляни-тъ и ще истребятъ и мѣсто-то и народъ-тъ нѣ.

49. А иѣкой си отъ тѣхъ, на име Каіафа, който бѣше първосвященникъ прѣзъ тѣзи години, рече имъ : Вы нищо не знаете ;

50. Нищо размыслѣте, че е по добрѣ намъ да умре единъ чловѣкъ за народъ-тъ, а не да загине цѣлъ народъ.

51. И това отъ себе си го не каза, но понеже бѣше първосвященникъ прѣзъ онѣѣ години, пророкува че ще да умре Исусъ заради народъ-тъ,

ѿв. ꙗко не токмо за люди, но да ꙗ чада Бжїа расточенаа соберѣтъ во єдино.

ѿг. Ѣ тогѡ оубо дне совѣщааша, да оубїютъ єго.

ѿд. Ісх же ктомѡ не ѡвѣ хождаше во Ісдеехъ, но ѿде ѡтѣдѡ во странѡ близъ пѣстыни, во Ѣфрѣмъ нарицаемый градъ, ꙗко тѡ хождаше со оубченики своими.

ѿе. Бѣ же близъ пасха Ісдѣйска: ꙗко въздоша мнози во Іерусалимъ ѡ странѡ прѣжде пасхи, да ѡчищаются.

ѿз. Искѡхъ оубо Ісх, ꙗко глаголахъ къ секѣ въ цркви стоящїе: что мнѣтся вамъ, ѡвѣ не ѡмать ли прїити въ прѣзидникъ;

ѿз. Дѡша же архїерее ꙗко фарїсеѡ заповѣдь, да ѡще кто ѡчищается єго, гдѣ вѣдетъ, повѣсть, ѡвѣ да ѡмѡтъ єго.

ГЛАВА ѿ.

ѡ. Ісх же прѣжде шестїи днїи пасхи прїиде въ Винаїю, ѡдѣже бѣ Лазарь оумерый, єгоже воскресї ѡ мѣртвыхъ.

ѡ. Сотвориша же ємѡ вѣчерю тѡ, ꙗко Марѡ сѡзжаше: Лазарь же єдинъ бѣ ѡ возлежащихъ съ нимъ.

ѡ. Марїа же прїѣмши літрѡ мѡра ѡрѡда пїстіка многоцѣнна, помаза нѡзѣ Ісѡвѣ, ꙗко ѡтрѣ власкї своими нѡзѣ єгѡ: храмїна же ѡсполнїса ѡ вони мѡсти бѣговѡнныа.

ѡ. Глагола же єдинъ ѡ оубченикѡ єгѡ, Ісѡ Симѡновъ Іскарїѡтскїй, ѡже хотѡше єго предѡти:

ѡ. Чесѡ рѡди мѡро сїѡ не продѡно бытъ на трѣхъ стѣхъ пѣназь, ꙗко данѡ нищимъ;

ѡ. Сїѡ же рече, не ѡвѣ ѡ нищихъ печѡшесѡ, но ѡвѣ тѡтъ бѣ, ꙗко ковчежецъ ѡмѣаше, ꙗко вметѡемаѡ пошѡше.

ѡ. Рече же Ісх: не дѣйте єѡ: да въ дѣнь погребѣнїа моѡгѡ соблюдетъ єѡ.

52. И не токо за народъ-тъ, но и за да събере на купъ разсѣяны-тъ чада Божии.

53. И тъй отъ него день сговорихъ ся да го убійхъ.

54. За това Исусъ не ходяше вече явно между Иудеи-тъ, но отиде отъ тамо въ мѣсто-то близу до пустынь-тъ въ градъ нарицаемый Ефραίмъ, и тамъ живѣяше съ ученицы-тъ си.

55. И приближаваше пасха-та на Иудеи-тъ, и мнозина отъ *това* мѣсто възлѣзохъ прѣди пасхъ-тъ въ Иерусалимъ, да очистятъ себе си.

56. Тогазъ търсяхъ Исуса и разговаряхъ ся помежду си като стояхъ въ храмъ-тъ: Какъ ви ся струва? Нѣма ли да дойде на праздникъ-тъ?

57. А бѣхъ дали заповѣдь и первосвященници-тъ и Фарисеи-тъ, ако разбере нѣкой дѣе, да извѣсти, за да го уловятъ.

ГЛАВА 12.

1. А шесть дни прѣди пасхъ-тъ, дойде Исусъ въ Винаніѣмъ дѣто бѣше бывший-тъ умрълъ Лазарь, когото въскреси отъ мъртвы-тъ.

2. И направихъ му тамъ вечеріѣ, и Марѣа слугуваше; а Лазарь бѣше единъ отъ тѣзи, които сѣдѣхъ съ него наедно на трапезъ-тъ.

3. Тогази Марія зѣ единъ литръ чисто драгоцѣнно миро нарѣ, и помаза нозѣ-тъ Исусовы, и отры нозѣ-тъ му съ космы-тъ си; и къща-та ся испълни отъ благоуханіе-то на миро-то.

4. Тогазъ единъ отъ ученицы-тъ му, Иуда Симоновъ Искаріотскій, който щѣше да го прѣдаде, казува:

5. Защо да ся не продаде това миро за триста динари, и да ся дадѣтъ на сиромасы-тъ?

6. А това го рече, не защото го бѣше грижа за сиромасы-тъ, но защото бѣ крадецъ, и *той* имаше касъ-тъ, и носяше каквото туряхъ въ неѣ.

7. Тогази Исусъ рече: Не дѣйте ѣ; за день-тъ на погребеніе-то ми го е задржала.

ѳ. Нѣщыа ко всегда ѳмате съ собою, менѣ же не всегда ѳмате.

ѿ. Разсмѣ же народъ многъ ѿ Ісѡдѣй, ѳкъ тѣ ѣсть: ѳ прѣдѡша не Ісѡа радн токмѡ, но да ѳ Лѡзара вѣдѡтъ, ѣгѡже воскреси ѿ мѣртвыхъ.

ї. Совѣрѡша же ѡрхѣерѣе, да ѳ Лѡзара оубѣютъ:

ѡ. Іѡкъ мнози ѣгѡ радн ѳдѡхъ ѿ Ісѡдѣй, ѳ вѣровахъ во Ісѡа.

ѳ. Ко оубрѣй же дѣнь народъ многъ прѣшедый въ прѡз-
дникъ, слышавше, ѳкъ Ісѡа градѣтъ во Іерусалимъ,

ѳ. Прѣѡша вѡѡ ѿ ѳнѣкъ, ѳ ѳздѡша въ срѣтеніе ѣмѡ, ѳ звѡхъ, глаголюще: ѡсѡнна, бѡгословѣнъ градый во ѳма Гѡне, црѣ Ілѣвъ.

ѡ. Обрѣтъ же Ісѡа Ѳсѡѡ, всѣде на нѣ, ѳкоже ѣсть пѣ-
сѡно:

ѣ. Не коѡса дщѣ Сѡѡна: сѣ царѣ твоѣ градѣтъ, сѣдѡ на
жребѡтѣ Ѳсѡи.

ѣ. Сѡхъ же не разсмѣша оубѣннѣѣ ѣгѡ прѣжде: но ѣгдѡ
прослѡвисѡ Ісѡа, тогдѡ помѡнѡша, ѳкъ сѡѡ бѡѡша ѡ нѣмъ пѣ-
сѡна, ѳ сѡѡ сотвориѡша ѣмѡ.

ѣ. Свидѣтельствоваѡше оубѡ народъ, ѳже бѣ прѣжде съ
нѣмъ, ѣгдѡ Лѡзара возгласѣ ѿ грѡба, ѳ воскресѣ ѣгѡ ѿ мѣртвыхъ.

ѳ. Сегѡ радн ѳ срѣте ѣгѡ народъ, ѳкъ слышѡша ѣгѡ сѣ
сотвориѡша знѡменіе.

ѡ. Фарѣсѣе оубѡ рѣша къ сегѣ: вѣдите, ѳкъ никѡже
пѡльза ѣсть; сѣ мѣръ по нѣмъ ѳдетъ.

ѣ. Бѡхъ же нѣщыи ѣмѡни ѿ прѣшедшихъ, да поклѡнат-
сѡ въ прѡздникъ:

ѣ. Сѡн оубѡ прѣстѡпѡша къ Фѡлѡппѡ, ѳже бѣ ѿ вѡд-
сѡѡды Гѡлѡлѣйскѡѡ, ѳ молѡхъ ѣгѡ, глаголюще: гѡѡ, хѡщѣмъ
Ісѡа вѣдѣти.

ѣ. Прѣѡде Фѡлѡппъ ѳ глагола ѡндрѡвѡ: ѳ пѡки ѡндрѣй ѳ
Фѡлѡппъ глаголаѡста Ісѡовѡ.

8. Защото сиромасы-тъ всякога имате съсъ себе си, а мене всякога нѣмате.

9. И разумѣхъ голѣмо множество отъ Иуден-тъ че е тамо; и додохъ не токо за Исуса, но да видятъ и Лазаря, когото възкръси отъ мъртвы-тъ.

10. А първосвященници-тъ ся наговорихъ да убійтъ и Лазаря:

11. Защото мнозина отъ Иуден-тъ за него отивахъ, и вѣрувахъ въ Исуса.

12. На утрѣшній-тъ день народъ много, който бѣше дошелъ на празникъ-тъ, като чухъ че иде Исусъ въ Иерусалимъ,

13. Зѣхъ вѣйки финиковы, та излѣзохъ да го посрѣщатъ, и выкахъ; Осанна, благословенъ който иде въ име-то Господне, Царь Израилевъ.

14. А Исусъ намѣри осле, и възсѣднъ на него, *споредъ* както е писано:

15. Не бой ся, дъще Сионова; ето, твой-тъ Царь иде възсѣднъ на ждрѣе ослично.

16. Но това ученици-тъ му испървомъ не проумѣхъ, а когато ся прослави Исусъ, тогазы си научихъ че това бѣ за него писано, и това му сторихъ.

17. А народъ-тъ който бѣше съ него, когато повика Лазаря отъ гробъ-тъ и го възкръси отъ мъртвы-тъ, свидѣлствуваше.

18. За това го и посрѣщнъ народъ-тъ, защото чухъ че сторилъ това чудо.

19. А Фарисеи-тъ рекохъ помежду си: Видите ли че нищо не ползвате? Ето, свѣтъ-тъ отиде слѣдъ него.

20. И между тѣзи, които възлѣзувахъ да ся поклонятъ въ празникъ-тъ, имаше и иѣкон Еллина.

21. И тѣ додохъ при Филиппа, който бѣ отъ Внесандж Галилейскъ, и молихъ му ся и казувахъ: Господине, некамы да видимъ Исуса.

22. Идува Филиппъ и казува на Андрея; Андрей пакъ и Филиппъ казуватъ на Исуса.

ԷԳ. Իսչ же ԽԵԿՅԱ իՄա, ցлагóла: քի́нде чáсч, да про-
слáвнтса Сѣх челоѵческѣй.

ԷԴ. Դմինь дмինь ցлагóлю вáмх: Դцје зѣрно пшени́чно
пáдх на землѣ не оўмреть, тò є́дино прекывáеть: Դцје же
оўмреть, многх плóдх сотворитх.

ԷԵ. Любáй дшшс своіò, погсѣитх ю: и́ ненавѣдай дшш
своеá вх мірѣ сѣмх, вх живóтх вѣчный сохрани́тх ю.

ԷԶ. Դцје ктò міѣ сáжжитх, міѣ да послѣдствзеть: и́
и́дѣже є́смь Դзх, тò и́ сáгá мо́й б́детх: и́ Դцје ктò міѣ
сáжжитх, почтитх є́гò Ծѣх мо́й.

ԷЗ. Իнѣк дшшá моá возмстѣса: и́ чтò рекò; Ծѣе, спасѣ
мá Խ часá сегѵ: но сегѵ рáди քи́ндóхх на чáсч сѣй.

ԷИ. Ծѣе, прослáви і́ма твоѣ. քи́нде же ցлáсч сч нѣсѣ: и́
прослáвихх, и́ пáкн прослáвлю.

ԷԿ. Нарóдх же стоáй слы́шавх, ցлагóлахс: грóмх бысть.
и́иин ցлагóлахс: Դггáх ցлагóла є́мò.

Է. ԾԵԿՅԱ Իսչ и́ речѣ: не менѣ рáди ցлáсч сѣй бысть, но
нарóда рáди.

ԷԼ. Իнѣк сáдх є́сть мірс сѣмò: и́нѣк кнáзь міра сегѵ
и́згнáнх б́детх вóнх.

ԷԼ. И́ Դцје Դзх вознесѣнх б́дш Խ землѣ, всá привлєкò кз
сєѵѣ.

ԷԴ. Сѣе же ցлагóлаше, пазнáменшá кóею смѣртїю хотáше
оўмрѣти.

ԷԴ. ԾԵԿՅԱ є́мò нарóдх: мы́ слы́шахомх Խ зăкóна, Դкв
Хр́тóсч прекывáеть во вѣкн: кáкв ты ցлагóлешн: вознесѣ́са
подобáеть Сѣх чѣѵческомс; ктò є́сть сѣй Сѣх чáѵческѣй;

ԷԵ. Речѣ же і́мх Իсч: є́иѣ мáло врѣмá свѣ́тх вх вáсч
є́сть: ходѣте, дóндеже свѣ́тх і́мате, да тмá вáсч не і́метх:
и́ ходѣи во тмѣ́ не вѣ́сть, кáмв и́детх.

ԷԶ. Дóндеже свѣ́тх і́мате, вѣ́ршѣте во свѣ́тх, да сы́нове
свѣ́та б́дете. сѣá ցлагóла Իсч, и́ Խшѣдх скрѣсá Խ нѣхх.

23. А Иисусъ имъ отговори и каза : Дойде часъ-тъ да ся прослави Сынъ челоѳическый.

24. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ : Ако житно-то зърно не падне въ земѣ-тъ и не умре, то остава само ; ако ли умре, много плодъ приноси.

25. Който обыча животъ-тъ си, ще го изгуби ; и който ненавиди животъ-тъ си на тойзи свѣтъ, за вѣченъ животъ ще да го упазн.

26. Ако слугува нѣкой на мене, мене да послѣдува ; и дѣто съмь азъ, тамъ ще бѣде и слуга-та ми ; и който слугува на мене, него ще почте Отецъ *ми*.

27. Сега душа-та ми е смутена ; и какво да рекъ ? Отче, избави мя отъ тойзи часъ ? Но за това дойдохъ на тойзи часъ.

28. Отче, прослави име-то твое. Тогазы дойде гласъ отъ небето : И прославихъ и пакъ ще прославиѣ.

29. А народъ-тъ, които стояхъ и чухъ *това*, казувахъ : Гръмъ е. Другы говоряхъ : Ангелъ му придума.

30. Отговори Иисусъ и рече : Тойзи гласъ не быде за мене, но за васъ.

31. Сега е съдба на тойзи свѣтъ ; сега князь-тъ на тойзи свѣтъ ще бѣде непѣденъ вънъ.

32. И когато бѣдѣ азъ въздигнѣтъ отъ земѣ-тъ, ще привлекъ всичкы-тъ при себе си.

33. А това говоряше като назначаваше отъ каквѣ смъртъ имаше да умре.

34. Отговори му народъ-тъ : Ный смы чули отъ законъ-тъ че Христосъ во вѣкы прѣбѣдва ; и какъ казувашъ ты че Сынъ челоѳическый трѣба да бѣде въздигнѣтъ ? Кой е тойзи Сынъ челоѳическый ?

35. И рече имъ Иисусъ : Още малко врѣме видѣлиа-та е съ васъ. Ходѣте доклѣ имате видѣлиа, да вы не настигне тъмнина-та ; а който ходи въ тъмнинѣ-тъ, не знае кѣдѣ отива.

36. Доклѣ имате видѣлиа-тъ, вѣрувайте въ видѣлиа-тъ, за да сте сынове на видѣлиа-тъ. Това издума Иисусъ, и отиде та ся скры отъ тѣхъ.

Їз. Тодіка знаменіа сотворш ємь предъ ними, не вѣровахъ въ него :

Ѧн. Да ссѣдется слово ІсѦи прѣрока, ѣже рече: ГдѦи, ктѣ вѣрова сѣхъ насѣмъ; ѡ мышца ГдѦа комъ ѡкрыса;

Ѧа. Сегѡ рѣди не можѣхъ вѣровати, ѡкѡ пакѡ рече ІсѦа:

м. Ѡслѣпѡ очѡ ѡхъ, ѡ ѡкаменѡхъ єсть сердца ѡхъ: да не видѣтъ очима, ни разсмыслютъ сердцемъ, ѡ ѡбратѣтсѣ, ѡ ѡсцѣлю ѡхъ.

ма. Сѣа рече ІсѦа, єгда видѣ слѡвъ єгѡ, ѡ глагола ѡ немъ.

мв. Ѡбѣче оубѣ ѡ ѡ князь мнози вѣроваша въ него: но фарїсеѡ рѣди не ѡповѣдовахъ, да не ѡзъ сѡмнишъ ѡзгнѡни єсѣтхъ:

мг. Возлюбѡша ко пакѣ слѡвъ челоѡчєскєсѡ, нѣже слѡвъ Бжѡю.

мд. Іисъ же воззва ѡ рече: вѣрѡѡ въ мѡ, не вѣрєтхъ въ мѡ, но въ послѡвѡшаго мѡ:

мє. ѡ видѡ мѡ, видѣтхъ послѡвѡшаго мѡ.

мє. ѡзъ свѣтхъ въ мѡрхъ прѡдѡхъ, да всѡкхъ вѣрѡѡ въ мѡ во тмѣ не прєсѣтхъ.

мз. ѡ ѡще ктѣ оуслышитхъ глаголы мѡ, ѡ не вѣрєтхъ, ѡзъ не ссѣдѣ ємь: не прѡдѡхъ ко, да ссѣдѣ мѡровѡ, но да спасѣ мѡрхъ.

мн. Ѡметѡѡсѣ менѣ, ѡ не прѣемѡѡ глагѡлѡхъ мѡѡхъ, ѡмѡтѣ ссѡѡшаго ємь: слѡво, ѣже глаголахъ, тѣ ссѡнтхъ ємь въ послѣдѡѡ дѣнь.

мо. ѡкѡ ѡзъ ѡ сєє не глаголахъ: но послѡвѡ мѡ Ѡѡзъ, тѣ мѡѡ зѡповѣдѣ дѡдѣ, чтѣ рекъ ѡ чтѣ возглаголю.

ѡ. ѡ вѣмъ, ѡкѡ зѡповѣдѣ єгѡ живѡтхъ вѣчѡѡ єсть. ѡже оубѣ ѡзъ глаголю, ѡкоже рече мѡѡ Ѡѡзъ, тѡкѡ глаголю.

37. Но ако и да бѣ сторилъ толкозь чудеса прѣдъ тѣхъ, не вѣрувахъ въ него ;

38. За да ся изпълни рѣчь-та на Пророка Исаіѣ, който рече : Господи, кой повѣрува на наше-то проповѣданіе ? и мышца-та Господня кому ся откри ?

39. За това не можахъ да вѣруватъ, защото пакъ Исаія рече :

40. Ослѣпилъ е очи-тѣ имъ, и окаменилъ сърдца-та имъ : съ очи да не видятъ, и съ съ сърдца да не разумѣютъ, та да ся не обърнатъ и ги исцѣлѣ.

41. Това рече Исаія, когато видѣ славъ-тъ неговъ, и говори за него.

42. Но пакъ и отъ князове-тѣ мнозина повѣрувахъ въ него ; но поради Фарисен-тѣ не исповѣдувахъ, за да не бѣдѣтъ отлѣчени отъ съборище-то :

43. Защото възлюбихъ славъ-тъ чловѣческъ повече нежели славъ-тъ Божіѣ.

44. А Иисусъ възгласи и рече : Който вѣрува въ мене, не вѣрува въ мене, но въ тогози който мя е проводилъ.

45. И който гледа мене, гледа тогози който мя е проводилъ.

46. Азъ дойдохъ видѣлния на свѣтъ-тъ, за да не остане въ тмнинѣ всякой който вѣрува въ мене.

47. И ако чуе нѣкой мон-тѣ словеса, и не повѣрува, азъ нѣма да го сѣдѣ ; защото не дойдохъ да сѣдѣ свѣтъ-тъ, но да спасѣ свѣтъ-тъ.

48. Който ся отмѣта отъ мене, и не приима мон-тѣ думы, има кой да го сѣди : слово-то което говорихъ, то ще да го сѣди въ послѣдній-тъ день.

49. Защото азъ отъ себе си не говорихъ, но Отецъ който мя проводи, той ми даде заповѣдь, какво да рекъ, и що да говорѣ.

50. И знамъ че негова-та заповѣдь е животъ вѣченъ. И тѣй, това що говорѣ, както ми е Отецъ рекъ, така говорѣ.

ГЛАВА ГЛ.

а. Прѣжде же прѣзаника пасхи, вѣдый Іисъ, ѿкъ прїиде ѣмъ часъ, да прѣидетъ ѿ міра сегѡ ко Оцѣ, возлюбъ своѣ сѣиша въ мірѣ, до конца возлюбѣи ихъ.

б. И вечерн бывшей, діаволъ оужѣ вложившъ въ сѣрдце Ісакъ Симвонъ Іскарїѡтскомъ, да ѣго предастъ,

г. Вѣдый Іисъ, ѿкъ всѣ даде ѣмъ Оцѣ въ рѣцѣ, и ѿкъ ѿ Бѣа ѡзиде, и къ Бѣс градѣтъ:

д. Воставъ ѿ вечерн, и положи рѣзы, и прїемъ лѣнтїонъ, преподѣсася:

е. Потѣмъ вѣхъ вода во оумывальницѣ, и начатъ оумывати нѡги оученикѡмъ, и ѡтирати лѣнтїемъ, ѡмже бѣ преподѣсанъ.

ж. Прїиде же къ Симвонъ Петръ: и глагола ѣмъ тои: Гдѣ, ты ли мой оумыиши нѡзѣ;

з. Ѡвѣща Іисъ и рече ѣмъ: ѣже азъ творю, ты не вѣси нынѣ, оуразумѣеши же по сіихъ.

и. Глагола ѣмъ Петръ: не оумыиши нѡгъ моѣю во вѣки. ѡвѣща ѣмъ Іисъ: аще не оумыю тебѣ, не ѡмаши части со мною.

к. Глагола ѣмъ Симвонъ Петръ: Гдѣ, не нѡзѣ мой токму, но и рѣцѣ и глагъ.

л. Глагола ѣмъ Іисъ: ѡзмовѣнный не трѣбуетъ, токму нѡзѣ оумыти, ѣсть во весь чїстъ: и въ чїсти ѣстѣ, но не вси.

м. Вѣдаше бо предающаго ѣго: сегѡ ради рече, ѿкъ не вси чїсти ѣстѣ.

н. Ѣда же оумы нѡги ихъ, прїатъ рѣзы своѣ, возлѣгъ пакы, рече ѡмъ: вѣсте ли, что сотворихъ вамъ;

и. Въ глашѣете мѣ оучнїтеля и Гдѣ: и добръ глаголете: ѣсмъ бо.

а. Аще оубо азъ оумыхъ ваши нѡзѣ, Гдѣ и оучнїтель, и въ должни ѣстѣ дрѣгъ дрѣгъ оумывати нѡзѣ.

ГЛАВА 13.

1. И прѣдъ праздникъ-тъ на пасхѣ-тъ, като знаеше Исусъ че дойде часъ-тъ му, да прѣмине отъ тойзи свѣтъ къмъ Отца, както бѣ възлюбилъ свои-тъ, които бѣхъ на свѣтъ-тъ, до край ги възлюби.

2. И на вечеряніе-то (когато вече дѣволъ-тъ бѣше вложилъ въ срдце-то на Іудѣ Симонова Искаріотскаго, да го прѣдаде),

3. Понеже знаеше Исусъ че Отецъ му е далъ всичко на рѣцѣ-тъ, и че отъ Бога е излѣзълъ и при Бога отива,

4. Става отъ вечерѣ-тъ и слага си дрехы-тъ, и зѣ прѣстилкѣ, та ся прѣпаса.

5. Послѣ налѣ водѣ въ омывалиницѣ-тъ, и наченѣ да омыва нозѣ-тъ на ученицы-тъ, и да ги отрыва съ прѣстилкѣ-тъ съ коѣто бѣ прѣпасанъ.

6. И тѣй пдува при Симона Петра; а той му казува: Господи, ты ли ще ми омыешь нозѣ-тъ?

7. Отговори Исусъ и рече му: Това което азъ правѣхъ, ты сега не знаешъ, но исполѣ ще разумѣешъ.

8. Казува му Петръ: Нѣма да омыешь ты мои-тъ нозѣ до вѣка. Отговори му Исусъ: Ако тя не омыѣхъ, нѣмашъ дѣлъ съ мене.

9. Казува му Симонъ Петръ: Господи, не само нозѣ-тъ ми, но и рѣцѣ-тъ и главѣ-тъ:

10. Казува му Исусъ: Омытый-тъ нѣма потребѣжъ освѣнь нозѣ-тъ си да омые, но е всичкий чистъ; и вы сте чисти, но не всицца.

11. Защото знаеше прѣдатель-тъ си; за това рече: Не сте всицца вы чисти.

12. А като омы нозѣ-тъ имъ, и си зѣ дрехы-тъ, сѣднѣ пакъ, и рече имъ: Знаете ли що ви сторихъ?

13. Вы мя выкате Учитель и Господь; и добръ казувате, защото съмъ.

14. И тѣй азъ, Господь и Учитель, ако ви омыхъ нозѣ-тъ, то и вы сте длѣжни единъ другому нозѣ-тъ да омывате.

ѿі. Ѡбразъ бо дахъ вамъ, да, іакоже азъ сотворихъ вамъ, и вы творите.

ѿі. Аминь аминь глаголю вамъ: нѣсть рабъ болѣи гда своего, ни посланникъ болѣи пославшаго его.

ѿі. Аще сіа вѣсте, блжени есте, аще творите а.

ііі. Не ѡ всѣхъ васъ глаголю: азъ бо вѣмъ, иже избрахъ: но да писаніе сбудется: іако со мною хлѣвъ, воздвиже на мѧ пѧтъ свою.

ііі. Ѡсѣлѣ глаголю вамъ, прѣжде даже не бдетъ: да егда бдетъ, вѣръ имете, іакѡ азъ есмь.

ііі. Аминь аминь глаголю вамъ: пріемлай, аще когò послю, менѣ пріемлетъ: а пріемлай менѣ, пріемлетъ пославшаго мѧ.

ііі. Сіа рекъ іисъ возмстѣа дѡмъ, и свидѣтельствова, и рече: аминь аминь глаголю вамъ, іакѡ єдинъ ѡ васъ предѧтъ мѧ.

ііі. Сзирѧхса оубо междѡ собою оученицы, недозмѣюща, ѡ комъ глаголетъ.

ііі. Пѣ же єдинъ ѡ оученикѡ егѡ возлежа на лонѣ іисовѣ, егѡже любаше іисъ.

ііі. Поманѡ же семѡ сімѡнъ пѣтръ вопросити, ктѡ бы былъ, ѡ немже глаголетъ.

ііі. Нападъ же той на перси іисовы, глагола емѡ: Гди, ктѡ естъ;

ііі. Ѡвѣща іисъ: той естъ, емѡже азъ ѡмочихъ хлѣвъ подѧмъ. и ѡмочь хлѣвъ, даде ісѡвъ сімѡновъ іскаріѡтскомѡ.

ііі. И по хлѣбѣ, тогдѧ вниде въ ѡнь сатанѧ. глагола оубо емѡ іисъ: еже твориши, сотвори скорѡ.

ііі. Сегѡ же никтоже разсмѣ ѡ возлежащихъ, кѡ чемѡ рече емѡ.

ііі. Иѣцыи же мнѧхъ, понѣже ковчежецъ имаше ісѡа,

15. Защото азъ ви примѣръ дадохъ, да правите и вы, както азъ направихъ вамъ.

16. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, никой рабъ не е по горепъ отъ Господарь-тъ си, нито посланикъ е по горепъ отъ оногось който го е испратилъ.

17. Това като знаете, блаженн сте ако го правите.

18. Не казувамъ *това* за вещица ви ; азъ знаѣхъ кои съмь избралъ ; но за да ся сбѣде писаніе-то : Който яде хлѣбъ съ мене, дигнѣхъ противъ мене петѣ-тъ си.

19. Отъ сега ви казувамъ *това*, доклѣ още не е было, та кога сбѣде да повѣрувате че съмь азъ.

20. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, който прѣима когото азъ проводѣхъ, мене прѣима ; и който прѣима мене, прѣима тогозь който мя е проводилъ.

21. Това като рече Исусъ, смути ся духомъ, и свидѣтельствува и рече : Истинѣ, истинѣ ви казувамъ че единъ отъ васъ ще мя прѣдаде.

22. Тогази ученици-тъ ся спогледвахъ помежду си, и недоумѣвахъ ся за кого говори ?

23. А единъ отъ ученици-тъ когото обичаше Исусъ бѣше ся облегалъ на skutъ-тъ Исусовъ.

24. Кивнува му Симонъ Петръ да попыта, кой е *тойзи* за когото говори.

25. А той припаднѣ на грѣды-тъ Исусовы и казува му : Господи, кой е ?

26. Отговаря Исусъ : Азъ като затопѣхъ залакъ-тъ комуто го дамъ, той е : и затопи залакъ-тъ та даде на Іудѣ Симонова Искаріотскаго.

27. И подиръ залакъ-тъ, тогазь влѣзе Сатана въ него : и тѣй казува му Исусъ : Което правишь, прави го по скоро.

28. А това никой отъ сѣдящы-тъ на трапезѣ-тъ не разумѣ зашо му рече.

29. Защото нѣкои мысляхъ, понеже Іуда имаше касѣ-тъ,

ἰάκω глаголетъ ѣмъ Ἰησϋ: κσπὴ, ἔже трѣвземъ на прѣзаникъ :
 ἢλὴ нѣшымъ да нѣчто дѣстъ.

Ἄ. Прїимъ же Оиъ хлѣвъ, ἄβτε ἱзыде: вѣ же нощь, ἔгда
 ἱзыде.

Ἄλ. Глагола Ἰηсϋ: нынѣ прослѣвиса Оиъ челоѣческїй, ἢ
 Пѣъ прослѣвиса ѡ нѣмъ.

Ἄв. Ἄще Пѣъ прослѣвиса ѡ нѣмъ, ἢ Пѣъ прослѣвитъ ἔгò вѣ
 себѣ, ἢ ἄбте прослѣвитъ ἔгò.

Ἄг. Чѣдъца, ἔцѣ сѣ вѣмн малъ ἔсмъ. взыщете менѣ, ἢ ἰάко-
 же рѣхъ Ἰσδѣωмъ, ἰάκω ἄможе ἄзъ ἡδъ, вѣ не мѡжете прїи-
 тѣ: ἢ вѣмъ глаголю нынѣ.

Ἄд. Зѣповѣдъ нѡврю даю вѣмъ, да любнте дрѣгъ дрѣга :
 ἰάкоже возлюбѣхъ вѣ, да ἢ вѣ любнте себѣ.

Ἄе. Ω сѣмъ разсмѣютъ всѣ, ἰάκω мой оученицы ἔстѣ, ἄще
 любѡбъ ἡмате междъ собою.

Ἄс. Глагола ѣмъ Сίμωνъ Пѣтръ: Γῆν, κάμω ἡδεши; ὠβѣ-
 щѣ ѣмъ Ἰηсϋ: ἄможе ἄзъ ἡдъ, не мѡжешн нынѣ по мнѣ
 ἡтѣ: послѣдѣ же по мнѣ ἡдеши.

Ἄз. Глагола ѣмъ Пѣтръ: Γῆν, почтò не могъ нынѣ по тебѣ
 ἡтѣ; (нынѣ) дѣшъ мой за тѣ положъ.

Ἄн. Ωβѣщѣ ѣмъ Ἰηсϋ: дѣшъ ли твою за мѣ положѣши;
 ἄминъ ἄминъ глаголю тебѣ, не возгласѣтъ ἄлѣктωръ, дон-
 деже ὠβѣржешнса менѣ трїици.

ГЛАВА 41.

Ἄ. Да не смѣшѣется сѣрдце вѣше: вѣршѣте вѣ Пѣа, ἢ вѣ
 мѣ вѣршѣте.

Ἐ. Вѣ домъ Ωῖα моего Обїтѣли мнѡги сѣтъ: ἄще ли же
 нѣ, рѣкаъ вѣхъ вѣмъ. ἡдъ оῡготѡвати мѣсто вѣмъ.

Ἐ. ἢ ἄще оῡготѡвлю мѣсто вѣмъ, пакн прїндъ ἢ поимъ вѣ
 вѣ себѣ: да, ἡдѣже ἔсмъ ἄзъ, ἢ вѣ бѣдете.

Ἄ. ἢ ἄможе ἄзъ ἡдъ, вѣсте, ἢ пѣтъ вѣсте.

че му казува Исусъ : Купи каквото ни трѣбува за празникъ-тъ : или да даде нѣщо на сиромасы-тъ.

30. И тъй като зѣ той залакъ-тъ, излѣзе тутакси ; а бѣше нощъ.

31. А като излѣзе той, казува Исусъ : Сега ся прослави Сынъ чловѣческый, и Богъ ся прослави въ него.

32. Ако Богъ ся прослави въ него, *то* и него Богъ ще прослави въ себе си, и сега ще го прослави.

33. Чадца, още малко съмъ съ васъ. Ще мя търсите, и както казахъ на Иудей-тъ : Дѣто идж азъ, вы не можете да дойдете, и вамъ казувамъ сега.

34. Новж заповѣдъ ви давамъ : Да имате любовь помежду си, както вы възлюбихъ, и вы да имате любовь помежду си.

35. Отъ това всички ще познаѣтъ че сте мои ученици, ако имате любовь помежду си.

36. Казува му Симонъ Петръ : Господи, кѣдѣ отхождашь ? Отговори му Исусъ : Кѣдѣто отивамъ, не можешъ сега да дойдешъ слѣдъ мене, но подиръ ще мя послѣдувашъ.

37. Казува му Петръ : Господи, защо да не могж да дойдж слѣдъ тебе сега ? Душж-тъ си ще положѣ за тебе.

38. Отговори му Исусъ : Душж-тъ си ли за мене ще положишь ? Истинж, истинж ти казувамъ, додѣ не е пѣлъ пѣтель-тъ, три пѣти ще ся отречешъ отъ мене.

ГЛАВА 14.

1. Да ся не смущава сърдце-то ви : вѣрувайте въ Бога, и въ мене вѣрувайте.

2. Въ домъ-тъ на Отца моего много жилища има : ако да не бѣ така, азъ быхъ ви казалъ. Отхождамъ да ви приготвиж мѣсто.

3. И когато отидж и ви приготвиж мѣсто, ще дойдж пакъ, и ще вы земж при себе си ; щото дѣто съмъ азъ, да бѣдете и вы.

4. И кѣдѣ отивамъ азъ вы знаете, и пѣть-тъ знаете.

Ѣ. ГЛАГОЛА ЕМѸ ΘΩΜΑ: ΓΑΡ, НЕ ВѢМЪ, КΑΜΩ ΙΔΕШΙ: Η ΚΑΚΩ ΜΟЖЕМЪ ΠΥΤΗ ВѢДѢТИ;

Ѥ. ГЛАГОЛА ЕМѸ ΙΗΣ: ΑΥΞ ΕΣΜΕ ΠΥΤΗ Η ΙΣΤΙΝΑ Η ЖИВΌΤЪ: НИКΤΟЖЕ ΠΡΙΝΔΕΤЪ ΚΟ ΟΥΣ, ΤΟΚΜΩ ΜΗΌЮ.

З. ЯЩЕ ΜΑ ВЫСТЕ ЗНАЛИ, Η ΟΥΔΑ ΜΟΕГО ЗНАЛИ БЫСТЕ ΟΥΕΩ: Η ΨΕΛΕΨ ПОЗНАСТЕ ΕΓΟ, Η ВІДѢСТЕ ΕΓΟ.

И. ГЛАГОЛА ЕМѸ ΦΙΛΙΠΠ: ΓΑΡ, ПОКАЖИ НАМЪ ΟΥΔΑ, Η ΔΟ-
ВАѢЕТЪ НАМЪ.

Д. ГЛАГОЛА ЕМѸ ΙΗΣ: ТОΛΙΚΟ ВРЕΜΑ СЪ ВΑΜΗ ΕΣΜΕ, Η НЕ ПОЗНАΛЪ ΕΣΗ ΜΕΝΕ, ΦΙΛΙΠΠΕ; ВІДѢВЫЙ ΜΕΝΕ ВІДѢ ΟΥΔΑ: Η ΚΑΚΩ ΤΥ ГЛАГОЛЕШИ: ПОКАЖИ НАМЪ ΟΥΔΑ;

І. НЕ ВѢРСЕШИ ΛΗ, ΙΑΚΩ ΑΥΞ ВО ΟΥΕ, Η ΟΥΖ ВО ΜΗΕ ΕΣΤΗ; ГЛАГОΛЫ, ΙΔЖЕ ΑΥΞ ГЛАГОΛЮ ВΑΜЪ, Ω СЕВѢ НЕ ГЛАГОΛЮ: ΟΥΖ ЖЕ ВО ΜΗΕ ΠΡΕΚЫВАΛΗ, ΤΟΙ ΤВОΡΙΤЪ ΔΕΛΑ.

ΛΙ. ВѢРСЫТЕ ΜΗΕ, ΙΑΚΩ ΑΥΞ ВО ΟΥЕ, Η ΟΥΖ ВО ΜΗЕ: ЯЩЕ ΛΗ ЖЕ НΗ, ЗА ΤΑ ΔΕΛΑ ВѢРС ΙΜІТЕ ΜΗ.

ΒΙ. ΑΜΙΝЬ ΑΜΙΝЬ ГЛАГОΛЮ ВΑΜЪ: ВѢРСΑΗ ВЪ ΜΑ, ΔΕΛΑ, ΙΔЖЕ ΑΥΞ ΤВОΡΙО, Η ΤΟΙ СОТВОΡΙΤЪ, Η ΚΩΛΥША СΗΧЪ СОТВОΡΙΤЪ: ΙΑΚΩ ΑΥΞ ΚΟ ΟΥС МОЕМЪ ГРАΔС.

ΓΙ. Η ΕЖЕ ЯЩЕ ЧΤΟ ΠΡΟСІТЕ Ω ΟΥΔΑ ВО ΙΜΑ ΜΟΕ, ΤΟ СО-
ТВОΡΙО: ΔΑ ΠΡΟΣΛΑΒΙΤΕΑ ΟΥΖ ВЪ СΗΕ.

ΔΙ. Η ЯЩЕ ЧЕСΩ ΠΡΟСІТЕ ВО ΙΜΑ ΜΟΕ, ΑΥΞ СОТВОΡΙО.

ΕΙ. ЯЩЕ ЛЮБИТЕ ΜΑ, ЗАΠΗВѢΔΗ ΜΑ СОКΛЮΔΗТЕ.

ЄΙ. Η ΑΥΞ ΟΥМОΛІО ΟΥΔΑ, Η ΙΠΟГО ΟΥΤѢШИТЕΛΑ ΔΑСТЪ ВΑΜЪ,
ΔΑ БСДЕТЪ СЪ ВΑΜΗ ВЪ ВѢΚЪ,

ЗІ. ΔΗΞ ΙΣΤΙΝЫ, ΕΓΩЖЕ ΜΙΡЪ НЕ ΜΟЖЕТЪ ΠΡΙΑΤΗ, ΙΑΚΩ НЕ ВІДІТЪ ΕΓΩ, ΝΙЖЕ ЗНАЕТЪ ΕΓΩ: ВΥ ЖЕ ЗНАЕТЕ ΕΓΟ, ΙΑΚΩ ВЪ ВΑСЪ ΠΡΕΚЫВАЕТЪ, Η ВЪ ВΑСЪ БСДЕТЪ.

ИІ. НЕ ΨΤΑΒΛЮ ВΑСЪ СІРЫ: ΠΡΙΝΔС КЪ ВΑΜЪ.

ДІ. ЄЩЕ ΜΑΛΩ, Η ΜΙΡЪ ΚΤΟΜЪ НЕ ΟΥВІДІТЪ ΜΕΝΕ, ВΥ ЖЕ ΟΥВІДІТЕ ΜΑ: ΙΑΚΩ ΑΥΞ ЖИВЪ, Η ВΥ ЖІВΗ БСДЕТЕ.

К. РЪ ΤΟΙ ΔΕΝЬ ΟΥΡΑΖΜѢТЕ ВΥ, ΙΑΚΩ ΑΥΞ ВО ΟΥЕ ΜΟЕМЪ,
Η ВΥ ВО ΜΗЕ, Η ΑΥΞ ВЪ ВΑСЪ.

5. Казува му Үома: Господи, не знаемеъ кѣдѣ отхождашь; и какъ можемъ да знаемеъ пѣть-тъ?

6. Казува му Исусъ: Азъ съмъ пѣть-тъ, и истина-та и животъ-тъ; никой не отива при Отца, тѣкмо чрѣзъ мене.

7. Ако быхте познавали мене, познавали быхте и Отца ми; и отъ нынѣ познавате го, и видѣхте го.

8. Казува му Филиппъ: Господи, покажи ми Отца, и доста ми е.

9. Казува му Исусъ: Толкози врѣме съмъ съ васъ, и не си ли мя позналъ, Филиппе? Който е видѣлъ мене, видѣлъ е Отца; и какъ казувашъ ты: Покажи ми Отца?

10. Не вѣрувашъ ли че азъ съмъ въ Отца, и Отецъ е въ мене? думы-тъ които азъ ви говорѣхъ, отъ себе си ги не говорѣхъ; но Отецъ който прѣбѣдва въ мене, дѣла-та той прави.

11. Вѣрувайте ми че азъ съмъ въ Отца, и Отецъ е въ мене; ако ли не, вѣрувайте ми за тия дѣла.

12. Истинѣхъ, истинѣхъ ви казувамъ, който вѣрува въ мене, дѣла-та които правѣхъ азъ, и той ще ги прави; и по голѣмы отъ тѣхъ ще прави: защото азъ отхождамъ при Отца си.

13. И каквото попросите въ мое име, ще го направѣхъ; за да ся прослави Отецъ въ Сына.

14. Ако попросите нѣщо въ мое име, азъ ще го направѣхъ.

15. Ако имате любовь къмъ мене, упазѣте мои-тъ заповѣди.

16. И азъ ще умолихъ Отца, и ще ви даде другъ Утѣшителъ, да прѣбѣде съ васъ во вѣки,

17. Духъ-тъ на истинѣхъ-тъхъ, когото свѣтъ-тъхъ не може да приеме; защото го не види, нито го познава; а вы го познавате, защото прѣбѣдва съ васъ, и въ васъ ще бѣде.

18. Нѣма да вы оставѣхъ сираны; ще дойдѣхъ при васъ.

19. Още малко, и свѣтъ-тъхъ вече нѣма да мя вижда; а вы мя видите; защото азъ съмъ живъ, и вы ще бѣдете живи.

20. Въ онзи день вы ще познаете, че азъ съмъ въ Отца си, и вы въ мене, и азъ въ васъ.

ка. Имѣай заповѣди моѣ, и соблюдаай ихъ, тои ѣсть любай ма: а любай ма, возлюбленъ вѣдетъ Оцѣмъ моимъ: и азъ возлюблю его, и явлюся ему самъ.

кв. Глагола ему Ісѹда, не Іскаріѡтскій: Гдѣ, и что вѣсть, ѡкѡ намъ хощеши явитися, а не мірови;

кг. Овѣща Іисъ, и рече ему: ѡче кто любитъ ма, слово мое соблюдетъ: и Оцъ мой возлюбитъ его, и къ нему прійдемъ, и обитель оу него сотворимъ.

кд. Не любай ма, словеса моихъ не соблюдетъ: и слово, еже слышасте, ижесть мое, но послѣдшаго ма Оца.

ке. Сѣа глаголахъ вамъ въ васъ сынъ.

кз. Оутѣшитель же, Дхъ стѣи, егѡже пошетъ Оцъ во имя мое, тои вы научитъ всемъ, и воспомянетъ вамъ всѣ, ѡже рѣхъ вамъ.

кѣ. Миръ ѡставляю вамъ, миръ мой даю вамъ: не ѡкоже миръ даетъ, азъ даю вамъ. да не смущаетъ сердце ваше, ни оустрашаетъ.

кж. Слышасте, ѡкѡ азъ рѣхъ вамъ: и дѣ и прійдѣ къ вамъ. ѡче высте любяи ма, возрадовалися высте оуку, ѡкѡ рѣхъ: и дѣ ко Оцѣ: ѡкѡ Оцъ мой болѣе мене ѣсть.

кз. И нынѣ рѣхъ вамъ, прежде даже не вѣдетъ: да егда вѣдетъ, вѣрѣ имете.

л. Ктому не многу глаголю съ вами. грядетъ ко сегоу міра князь, и во мнѣ не имать ничесѡже.

ла. Но да разсѣетъ миръ, ѡкѡ люблю Оца, и ѡкоже заповѣда миѣ Оцъ, такъ творю. востаните, идемъ ѡсюдъ.

ГЛАВА ЕІ.

а. Азъ есмь лоза истинная, и Оцъ мой дѣлатель ѣсть.

б. Всѣхъ розъ въ мнѣ не творѣюсю плодѣ, и зметъ ю: и всѣхъ творѣюсю плодъ, ѡтребитъ ю, да множайшии плодъ принесетъ.

в. Оуже вы чисти есте за слово, еже глаголахъ вамъ.

21. Който има мон-тъ заповѣди и ги държи, той е що мя любн; а който мя любн, възлюбенъ ще бѣде отъ Отца ми; и азъ ще го възлюбѣ и ще явиъ себе си нему.

22. Казува му Иуда (не Искаріотскій): Господи, що е това дѣто ще явишь себе си намъ, а не на свѣтъ-тъ?

23. Отговори Исусъ и рече му: Който любн мене, ще упазн мое-то слово; и Отецъ ми ще го възлюби, и ще дойдемъ при него, и ще направимъ жилище у него.

24. Който не любн мене, мон-тъ словеса не държи; и слово-то, което слушате не е мое, но на Отца който мя е проводилъ.

25. Това ви изказахъ, докѣ съмъ още съ васъ.

26. А Утѣшителъ-тъ, Духъ Святый, когото Отецъ ще *ви* проводи въ мое име, той ще ви научи всичко, и ще ви напомни всичко що ви съмъ реклъ.

27. Миръ ви оставамъ; мой-тъ миръ ви давамъ; азъ не ви давамъ, както свѣтъ-тъ дава. Да ся не смущава сърдце-то ви, нито да ся устращава.

28. Чухте че азъ ви рѣкохъ: Отивамъ си, и ще дойдѣ при васъ. Ако мя любяхте, възрадували ся быхте за това що рѣкохъ: Отхождамъ при Отца; защото Отецъ мой е по голѣмъ отъ мене.

29. И сега ви рѣкохъ прѣди да бѣде; че когато ся сбѣде да повѣрувате.

30. Отъ сега съ васъ нѣма много да говорѣхъ; защото иде князь-тъ на тойзи свѣтъ, и *той* нѣма нищо въ мене.

31. Но за да познае свѣтъ-тъ, че азъ любѣхъ Отца, и както ми е Отецъ заповѣдалъ, така правѣхъ. Станѣте, да отидемъ отъ тука.

ГЛАВА 15.

1. Азъ съмъ истинна-та лоза, и Отецъ ми е земледѣлецъ-тъ.

2. Всяка една прѣчка въ мене, която не приноси плодъ, отрѣзва ѣхъ; и всяка що дава плодъ, очистя ѣхъ, за да даде по много плодъ.

3. Вы сега сте чисти, заради слово-то което ви говорихъ.

д. БѢДИТЕ ВО МНѢ, ꙗко азъ въ васъ. ꙗкоже розга не можетъ плодъ сотворити ѿ себѣ, ꙗже не вѣдетъ на лозѣ: такъ ꙗ вы, ꙗже во мнѣ не пребѣдете.

ё. Азъ есмь лоза, вы же рождѣе. ꙗ ꙗже вѣдетъ во мнѣ, ꙗ азъ въ немъ, той сотворитъ плодъ многъ: ꙗко безъ мене не можете творити ничевоже.

ѕ. ꙗже кто во мнѣ не пребѣдетъ, ѿвержется вѣнъ, ꙗкоже розга, ꙗ ѿсышетъ: ꙗ собираютъ ю ꙗ во Огнь влаглютъ: ꙗ сгарѣтъ.

з. ꙗже пребѣдете во мнѣ, ꙗ глаголы мои въ васъ пребѣдѣтъ, егѡже ꙗже хощете, просите, ꙗ вѣдетъ вамъ.

и. Ѣ семъ прославиша Оца мой, да плодъ многа сотворитѣ, ꙗ вѣдете мои оученицы.

о. ꙗкоже возлюбѣ ма Оцъ, ꙗ азъ возлюбѣхъ васъ: бѣдите въ любви моеѣ.

і. ꙗже заповѣди мои соблюдаете, пребѣдете въ любви моеѣ: ꙗкоже азъ заповѣди Оца моего соблюдаюхъ, ꙗ пребываю въ егѡ любви.

іи. Сѣа глаголахъ вамъ, да радость моя въ васъ вѣдетъ, ꙗ радость ваша исполнитъ.

іі. Сѣа есть заповѣдь моя, да любите другъ друга, ꙗкоже возлюбѣхъ вы.

ііі. Больше сѣа любви никтоже имать, да кто дѣшъ свою положитъ за други свои.

іііі. Вы други мои есте, ꙗже творите, елика азъ заповѣдаю вамъ.

ііііі. Не ктомуъ васъ глаголю рабы, ꙗко рабъ не вѣсть, что творитъ гдѣ егѡ: васъ же рекѡхъ други, ꙗко всѣ, ꙗже слышахъ ѿ Оца моего, сказахъ вамъ.

іііііі. Не вы мене избрасте, но азъ избрахъ васъ, ꙗ положихъ васъ, да вы ѡдете ꙗ плодъ принесете, ꙗ плодъ вашъ пребѣдетъ: да егѡже ꙗже просите ѿ Оца во имя мое, дастъ вамъ.

ііііііі. Сѣа заповѣдаю вамъ, да любите другъ друга.

4. Прѣбждѣте въ мене и азъ въ васъ. Както лозена-та прѣчка не може да принесе плодъ отъ само себе си ако не прѣбжде на лозѣ-тѣ, така нито вы, ако не прѣбждете въ мене.

5. Азъ съмъ лоза-та, вы прѣчки-тѣ; който прѣбжда въ мене, и азъ въ него, той приноси плодъ много; защото безъ мене не можете нищо да сторите.

6. Ако не прѣбжде нѣкой въ мене, исхвърленъ бива вънъ както лозена-та прѣчка, и изсѣхнува; и събиратъ ги та ги кладѣтъ на огнь-тѣ, и горятъ.

7. Ако прѣбждете въ мене, и думы-тѣ ми прѣбждѣтъ въ васъ, каквото щете ще просите и ще ви бѣде.

8. Въ това ся прославя Отецъ ми, да принасяте много плодъ; и така ще бѣдете мои ученици.

9. Както Отецъ възлюбил мене, и азъ възлюбилъ васъ; прѣбждѣте въ мой-тѣ любовь.

10. Ако държите мои-тѣ заповѣди, ще прѣбждете въ любовь-тѣ ми; както съмъ азъ държалъ заповѣди-тѣ на Отца си и прѣбждамъ въ неговъ-тѣ любовь.

11. Това ви говорихъ за да прѣбжде моя-та радость въ васъ, и ваша-та радость да бѣде исполнена.

12. Тая е моя-та заповѣдь, да имате любовь помежду си, както ви азъ възлюбилъ.

13. Никой нѣма по голѣмъ любовь отъ тѣзи щото да положи нѣкой душѣ-тѣ си за пріятел-тѣ си.

14. Вы сте ми пріятел-и, ако правите това, което ви азъ заповѣдамъ.

15. Не вы наричатъ вече рабы, защото рабъ-тѣ не знае що прави господаръ-тѣ му; а васъ вы нарѣкохъ пріятел-и, защото всичко що чухъ отъ Отца си явихъ ви го.

16. Не избрахте вы мене, но азъ васъ избрахъ, и поставихъ вы, да идете вы и да принесете плодъ, и плодъ-тѣ ви да прѣбжде; щото каквото поискате отъ Отца въ мое име да ви даде.

17. Това ви заповѣдамъ, да имате любовь единъ къмъ другъ.

҃҃҃. Ёще мїръ вѣсѣ ненавїдѣтъ, вѣдѣте, ѿкѣ менѣ прѣжде вѣсѣ возненавїдѣтъ.

҃҃҃. Ёще ѿ мїра бѣсте бѣли, мїръ оубѣ свое ѡбѣлѣтъ бѣ: ѿкоже ѿ мїра нѣсте: но ѿзѣ ѡбѣрѣхъ вѣ ѿ мїра, сегѣ радѣ ненавїдѣтъ вѣсѣ мїръ.

҃҃҃. Помнѣйте слѣво, ѿже ѿзѣ рѣхъ вѣмъ: нѣсть рѣвъ бѣлїи гѣа своегѣ. Ёще менѣ ѡбѣнѣша, ѡ вѣсѣ ѡбѣнѣтъ: ёще слѣво моѣ соблѣдѣша, ѡ вѣше соблѣдѣтъ.

҃҃҃. Но сїѣ всѣ творѣтъ вѣмъ за ѡмѣ моѣ, ѿкѣ не вѣдѣтъ послѣвагѣ мѣ.

҃҃҃. Ёще не вѣхъ прїшѣлъ ѡ глаголѣхъ ѡмъ, грѣхѣ не бѣша ѡмѣли: нынѣ же вѣнѣ не ѡмѣтъ ѿ грѣсѣ своемъ.

҃҃҃. Ненавїдѣи менѣ, ѡ ѡцѣ моего ненавїдѣтъ.

҃҃҃. Ёще дѣлъ не вѣхъ сотворѣлъ въ нѣхъ, ѡхѣ же ѡнѣ нѣктоже сотворѣ, грѣхѣ не бѣша ѡмѣли: нынѣ же ѡ вѣдѣша, ѡ возненавїдѣша менѣ ѡ ѡцѣ моего.

҃҃҃. Но да свѣдѣтъ слѣво пїсанное въ законѣ ѡхъ, ѿкѣ возненавїдѣша мѣ тѣне.

҃҃҃. Ёгда же прїѣдетъ ѡубѣшѣтель, ѿгѣже ѿзѣ послѣ вѣмъ ѿ ѡцѣ, дѣхъ ѡстїнѣ, ѡже ѿ ѡцѣ ѡсхѣдѣтъ, тѣи свѣдѣтельствѣтъ ѿ мѣ:

҃҃҃. С вѣ же свѣдѣтельствѣете, ѿкѣ ѡскѣнѣ со мнѣю ѣстѣ.

ГЛАВА 51.

҃҃҃. Сїѣ глаголѣхъ вѣмъ, да не соблѣзнѣтъ.

҃҃҃. Ѣ сѣмѣнѣхъ ѡбѣнѣтъ вѣ: но прїѣдетъ чѣсѣ, да всѣхъ, ѡже оубѣтъ вѣ, возмѣтъ сѣжѣвѣ прїносѣти бѣгѣ.

҃҃҃. С сїѣ сотворѣтъ, ѿкѣ не познаша ѡцѣ, нѣ менѣ.

҃҃҃. Но сїѣ глаголѣхъ вѣмъ, да ёгда прїѣдетъ чѣсѣ, воспомѣнете сїѣ, ѿкѣ ѿзѣ рѣхъ вѣмъ: сїхъ же вѣмъ ѡспѣва не рѣхъ, ѿкѣ сѣ вѣмѣ вѣхъ.

18. Свѣтъ-тъ ако вы ненавиди, знайте че мене по напрѣдъ отъ васъ възненавидѣ.

19. Ако бѣхте отъ свѣтъ-тъ, свѣтъ-тъ бы любилъ свое-то, а понеже не сте отъ свѣтъ-тъ, но азъ вы избрахъ отъ свѣтъ-тъ, за това свѣтъ-тъ вы ненавиди.

20. Помните слово-то, което ви азъ рѣкохъ: Не е рабъ-тъ по голѣмъ отъ господара си. Мене ако изгонихъ, и васъ ще изгонятъ, ако сѣ държали слово-то ми, и ваше-то ще държатъ.

21. Но всичко това ще ви сторятъ заради мое-то име, защото не знаѣтъ тогозъ който мя е проводилъ.

22. Ако не бѣхъ дошелъ и не бѣхъ имъ говорилъ, грѣхъ не щѣхъ да иматъ; сега обаче за грѣхове-тъ си извинение нѣматъ.

23. Който ненавиди мене, и Отца ми ненавиди.

24. Ако не бѣхъ сторилъ между тѣхъ дѣла-та, които никой другъ не е сторилъ, грѣхъ не быхъ имали; но сега видѣхъ и възненавидѣхъ и мене и Отца ми.

25. Но *това быде* за да ся изпълни писано-то въ законъ-тъ имъ слово: Безъ причинъ мя възненавидѣхъ.

26. А когато дойде Утѣшитель-тъ, когото азъ ще ви испратѣ отъ Отца, Духъ-тъ на истинъ-тъ, който отъ Отца исходи, той ще свидѣлствува за мене.

27. Но и вы свидѣлствуете; защото отъ начало сте съ мене.

ГЛАВА 16.

1. Това ви казахъ за да ся не соблазните.

2. Отъ съборища-та ще вы отлѣчатъ; но иде часъ, въ който всякой който вы убие, да мни че службъ приноси Богу.

3. И това ще ви сторятъ, защото не познахъ Отца, нито мене.

4. Но азъ ви рѣкохъ това, та кога дойде тойзи часъ да го помните, че азъ ви съмъ рѣклъ: и отъ най напрѣдъ не ви го казахъ, защото бѣхъ съ васъ.

Є. НЫ́НѢ́ ЖЕ́ І́Д҃Ҕ КЗ ПОСЛА́ВШЕМОҔ МА́, ꙗ́ко ꙗ́коже ѿ́ ВАСЗ ВОПРО́ШАЕТҔ МЕНЕ́: КА́МѸ І́ДЕШИ́;

҃. Но і́акѡ сѣ́а глаго́лахҔ ва́мъ, ско́рѣи і́сполни́хъ серца́ ва́ша.

҃. Но а́зъ і́стинъ ва́мъ глаго́лю: о́у́не ѣ́сть ва́мъ, да а́зъ і́д҃Ҕ: а́ще ко не і́д҃Ҕ а́зъ, О́утѣ́шитель не прѣ́идетҔ кз ва́мъ: а́ще ли же і́д҃Ҕ, послѣ́ ѣ́го кз ва́мъ.

і́. ꙗ́ко прише́дъ О́нъ ѡ́бличи́тъ мі́ръ ѿ́ грѣ́сѣ ꙗ́ко ѡ́ пра́вдѣ ꙗ́ко ѡ́ сра́ѣ.

д. Ґо грѣ́сѣ о́у́кѡ, і́акѡ не вѣ́р҃юхҔъ въ ма́:

і́. Ґо пра́вдѣ́ же, і́акѡ ко О́ц҃ѣ́ мое́м҃у і́д҃Ҕ, ꙗ́ко кто́м҃у не ви́дите мене́:

а́. Ґо сра́ѣ́ же, і́акѡ кнѣ́зь мі́ра сегѡ́ ѡ́с҃жаде́нъ бы́сть.

в. ҃же мно́гѡ і́мамъ глаго́лати ва́мъ, но не мо́жете носі́ти ны́нѣ́.

г. ҃гда́ же прѣ́идетҔ О́нъ, а́зъ і́стинны, наста́витҔъ вы́ на всѣ́хъ і́стинъ: не ѿ́ сегѣ́ ко глаго́лати і́мать, но ѣ́лика а́ще о́у́смы́шнѣ́тъ, глаго́лати і́мать, ꙗ́ко гра́дѣ́шаа возве́стїи́тъ ва́мъ.

а́. О́нъ ма́ просла́витҔъ, і́акѡ ѿ́ мое́гѡ прѣ́иметҔъ, ꙗ́ко возве́стїи́тъ ва́мъ.

є. Всѣ́, ѣ́лика і́мать О́ц҃ъ, мо́а сѣ́тъ: сегѡ́ ра́ди рѣ́хъ, і́акѡ ѿ́ мое́гѡ прѣ́иметҔъ, ꙗ́ко возве́стїи́тъ ва́мъ.

є́. Вма́лѣ́, ꙗ́ко кто́м҃у не ви́дите мене́: ꙗ́ко па́ки вма́лѣ́, ꙗ́ко о́у́зрите ма́, і́акѡ і́д҃Ҕ ко О́ц҃ѣ́.

з. Рѣ́ша же ѿ́ о́у́ченикѡ ѣ́го кз сегѣ́: что́ ѣ́сть сѣ́, ѣ́же глаго́летҔъ на́мъ: вма́лѣ́, ꙗ́ко не ви́дите мене́: ꙗ́ко па́ки вма́лѣ́, ꙗ́ко о́у́зрите ма́: ꙗ́ко, і́акѡ а́зъ і́д҃Ҕ ко О́ц҃ѣ́;

и́. Глаго́лахҔъ о́у́ко: что́ сѣ́ ѣ́сть, ѣ́же глаго́летҔъ, вма́лѣ́; не вѣ́мъ, что́ глаго́летҔъ.

а́. Разсѣ́ же І́исъ, і́акѡ хотѣ́хъ ѣ́го вопро́шати, ꙗ́ко рече́ і́мъ: ѿ́ сѣ́мъ ли ста́заете́са ме́ждѡ́ собо́ю, і́акѡ рѣ́хъ: вма́лѣ́, ꙗ́ко не ви́дите мене́: ꙗ́ко па́ки вма́лѣ́, ꙗ́ко о́у́зрите ма́;

к. А́минь а́минь глаго́лю ва́мъ, і́акѡ воспла́чете́са ꙗ́ко

5. А сега отхождамъ при тогозь който мя е проводилъ, и никой отъ васъ мя не пита: Къдѣ отхождашь?

6. Но понеже ви исказахъ това, скърбъ испълни сърдцата ви.

7. А пакъ азъ истинѣ-тъ ви казувамъ; за васъ е по добръ да отидѣ азъ; защото ако не отидѣ азъ, Утѣшитель-тъ нѣма да дойде на васъ; но ако отидѣ, ще ви го проводѣ:

8. И той кога дойде, ще изобличи свѣтъ-тъ за грѣхъ, и за правдѣ, и за съдбѣ:

9. За грѣхъ, защото не вѣруватъ въ мене;

10. А за правдѣ, защото отхождамъ при Отца си, и нѣма вече да мя виждате;

11. А за съдбѣ, защото князь-тъ на тойзи свѣтъ е осъденъ.

12. Много още имамъ да ви рекѣ, но сега не можете да носите.

13. А кога дойде онзи, Духъ-тъ на истинѣ-тъ, ще ви настави на всякъ истинѣ; защото нѣма да говори отъ себе си, но каквото чуе ще говори, и ще ви извѣсти това що има да бѣде.

14. Той ще мене да прослави, защото отъ мое-то ще земе, и ще ви извѣсти.

15. Всичко що има Отецъ, мое е: за това рѣкохъ, че отъ мое-то ще земе, и ще ви извѣсти.

16. *Още* малко, и нѣма да мя виждате, и пакъ малко и ще мя видите; защото азъ при Отца отхождамъ.

17. Тогази *нѣкои* отъ ученицы-тъ му подумахъ помежду си: *Що* е това, което ни казува: *Още* малко, и нѣма да мя виждате; и пакъ малко, и ще мя видите; и *това*, че азъ при Отца отхождамъ?

18. И говорихъ: *Що* е това, което казува, малко? не знаемъ що дума.

19. И разумѣ Исусъ чѣ шѣхъ да го пытать, и рече имъ: За това ли разыскувате помежду си, дѣто рѣкохъ; Малко, и нѣма да мя виждате, и пакъ малко, и ще мя видите?

20. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че вы ще въсплачете и ще

возрыдѣте вы, а мѣръ возрыдѣтся: вы же печальни бѣдете, но печаль ваша въ радость бѣдетъ.

ка. Женѣ егда раждѣтъ, скорѣе имать, ѿкѣ прїиде годъ еѣ: егда же родитъ отроча, ктою не помнитъ скорби за радость, ѿкѣ родиша человекъ въ мѣръ.

кв. И вы же печаль имате оуѣвъ нынѣ: паки же оузрю вы, и возрыдѣтся сердце ваше, и радости вашей никтоже възметъ ѿ васъ.

кг. И въ той день мене не воспрѣсите ничесѣже. Амѣнь амѣнь глаголю вамъ, ѿкѣ елика ѿще чesѣ просите ѿ Оца во имя мое, дастъ вамъ.

кд. Досѣѣ не просѣте ничесѣже во имя мое: просѣте, и прїимете, да радость ваша исполнена бѣдетъ.

ке. Сѣѣ въ прѣтчахъ глаголахъ вамъ: но прїидетъ часъ, егда ктою въ прѣтчахъ не глаголю вамъ, но ѿвѣ ѿ Оца възвѣститъ вамъ.

кз. Въ той день во имя мое воспрѣсите: и не глаголю вамъ, ѿкѣ азъ оумолю Оца ѿ васъ:

кз. Вамъ бо Оцъ лѣбитъ вы, ѿкѣ вы мене возлюбѣсте, и вѣрѣваете, ѿкѣ азъ ѿ Бѣга изыдохъ.

кн. Изыдохъ ѿ Оца, и прїидохъ въ мѣръ: и паки ѡста-
вляю мѣръ, и идѣю ко Оцу.

ко. Глаголаша емоу оученицы егѣ: се нынѣ не ѡбинуѣса глаголеши, а прѣтчи никоеѣже не глаголеши.

л. Нынѣ вѣмы, ѿкѣ вѣси всѣ, и не трѣбѣши, да кто тѣ вопрошѣтъ: ѿ сѣмъ вѣрѣемъ, ѿкѣ ѿ Бѣга изшѣлахъ еси.

ла. Ѡвѣща имъ Исъ: нынѣ ли вѣрѣете;

лв. Се градѣтъ часъ, и нынѣ прїиде, да разыдется кѣждо во своѣ, и мене единаго ѡставите: и нѣсмь единъ, ѿкѣ Оцъ со мною естъ.

лг. Сѣѣ глаголахъ вамъ, да во мнѣ мѣръ имате. въ мѣрѣ скорби бѣдете: но держайте, ѿкѣ азъ повѣдихъ мѣръ.

възрыдаете, а свѣтъ-тъ ще ся възрадува, и вы ще бѣдете наскърбени, но скърбь-та ви ще ся промѣни на радость.

21. Жена кога ражда, на скърбь е, защото е дошелъ часъ-тъ ѝ; а кога роди дѣте-то, не помни вече тѣж-тъ си, поради радость-тъ че ся е родилъ чловѣкъ на свѣтъ-тъ.

22. Така и вы сега скърбь имате; но азъ пакъ ще вы видѣхъ, и ще ся възрадува сърдце-то ви, и радость-тъ ви никой нѣма да отнеме отъ васъ.

23. И въ оный день нѣма да поискате отъ мене нищо. Истинѣ, истинѣ ви казувамъ, че всичко каквото попросите отъ Отца въ мое име, ще ви даде.

24. До нынѣ не сте попросили нищо въ мое име; просѣте и ще получите, за да бѣде радость-та ви пълна.

25. Това ви говорихъ съ притчы; но настава часъ, когато нѣма вече съ притчы да ви говорѣхъ, но явно ще ви извѣстѣхъ за Отца.

26. Въ оный день ще попросите въ мое име; и не ви казувамъ, че азъ ще умолю Отца за васъ;

27. Защото самъ си Отецъ вы любѣ, понеже мене възлюбихте, и повѣрувахте че азъ отъ Бога излѣзохъ.

28. Излѣзохъ отъ Отца, и дойдохъ на свѣтъ-тъ, и пакъ оставамъ свѣтъ-тъ и при Отца отхождамъ.

29. Казуватъ му ученици-тъ неговѣ: Ето сега явно говоришь и не казувашъ никоѣ притчѣ.

30. Сега познаваме че всичко знаешь, и нѣмашъ нуждѣ да тя пыта нѣкой. По това вѣруваме че отъ Бога си излѣзълъ.

31. Отговори имъ Исусъ: Сега ли вѣрувате?

32. Ето настанува часъ, и дошелъ е вече, да ся разидете всякой на мѣсто-то си, и мене самичькъ да оставите; но не съмъ самъ си, защото и Отецъ е съ мене.

33. Това ви казахъ, за да имате миръ въ мене. Въ свѣтъ-тъ скърбь ще имате; но държайте, азъ побѣдихъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 31.

а. Сїа глагола Іисз, и возведе Очи свои на нѣо, и рече: Оче, прїиде часъ: прослави Сїа твоего, да и Сїз твои прославитъ тѣ:

б. Икоже дѣла єси ємѣ власть всѣхъ плоти, да всѣко ѣже дѣла єси ємѣ, дѣла ѿ мѣ животи вѣчный.

в. Се же єсть животи вѣчный, да знаютъ тебѣ єдинаго истиннаго Бга, и єгоже послаа єси Іисз Хрѣта.

г. Яз прослави хъ тѣ на земли, дѣло совершихъ, ѣже дѣла єси мѣ да сотворю.

д. И нынѣ прослави мѣ ты, Оче, оу тебѣ самагѣ славою, юже ѿ мѣхъ оу тебѣ прѣжде мїрѣ не бысть.

е. Иви хъ ѿ ма твое челоуѣкомъ, ѿ хъ дѣла єси мѣ ѿ мїра: твой бѣша, и мѣ ѿ хъ дѣла єси: и слово твое сохраниша.

ж. Нынѣ разсмѣша, ѿкѣ всѣ, єлика дѣла єси мѣ, ѿ тебѣ сѣть:

з. Икѣ глаголы, ѿ хъ дѣла єси мѣ, дѣла ѿ мѣ: и тїи прїаша, и разсмѣша воистинно, ѿкѣ ѿ тебѣ ѿздохъ, и вѣроваша, ѿкѣ ты ма послаа єси.

и. Яз ѿ сїхъ молю, не ѿ всѣмъ мїрѣ молю, но ѿ тѣхъ, ѿ хъ дѣла єси мѣ, ѿкѣ твой сѣть.

і. И ма всѣ твоѣ сѣть, и твоѣ ма: и прослави хъ вѣ нїхъ.

ї. И котѣ нѣсмѣ вѣ мїрѣ, и сїи вѣ мїрѣ сѣть, и азъ къ тебѣ грядѣ. Оче стїи, соблюди ѿ хъ во ѿ ма твое, ѿ хъ дѣла єси мѣ, да бѣдѣтѣ єдино, икоже и мы.

є. Ёгда бѣхъ съ нїми вѣ мїрѣ, азъ соблюдахъ ѿ хъ во ѿ ма твое: ѿ хъ дѣла єси мѣ, сохрани хъ, и никтоже ѿ нїхъ погїбе, токѣмъ сїи погїбелный, да свѣдется писанїе.

є. Нынѣ же къ тебѣ грядѣ, и сїа глаголю вѣ мїрѣ, да ѿ мѣтѣ радость мою ѿсполненъ вѣ себѣ.

ГЛАВА 17.

1. Това изговори Исусъ, и възведе очи-тъ си на небе-то, и рече: Отче, дойде часъ-тъ, прослави Сына си, да тя прослави и Сынъ ти.

2. Както си му далъ власть надъ всякъ плътъ, да даде животъ вѣченъ на всички които си му далъ.

3. А това е животъ вѣчный, дѣто да познаѣтъ тебе единого истиннаго Бога, и Исуса Христа когото си проводишь.

4. Азъ тя прославихъ на земѣ-тъ; свършихъ работѣ-тъ коѣ-то ми даде да вършиъ.

5. И нынѣ прослави мя ты, Отче, у самага тебе, съсъ славѣ-тъ коѣ-то имахъ у тебе прѣди създание міра.

6. Изявихъ име-то ти на тыя чловѣцы, които ми даде отъ свѣтъ-тъ. Твои бѣхъ, и даде ги на мене, и твое-то слово удър-жахъ.

7. Сега познахъ че всичко що ми си далъ отъ тебе е;

8. Защото словеса-та които ми даде ты, дадохъ ги на тѣхъ; и тѣ пріяхъ, и познахъ наистинѣ че отъ тебе излѣзохъ, и повѣру-вахъ че ты си мя проводишь.

9. Азъ за тѣхъ ся молихъ; не ся молихъ за свѣтъ-тъ, но за тѣзи които ми даде ты, защото сѣ твои.

10. И всичко мое твое е, и твое-то мое, и прославихъ ся въ тѣхъ.

11. И не съмъ вече на свѣтъ-тъ, но тѣ сѣ на свѣтъ-тъ, и азъ иджъ при тебе. Отче святой, упаци ги въ име-то си, тыя които ми даде, за да бѣдѣтъ едно, както ный.

12. Когато бѣхъ съ тѣхъ на свѣтъ-тъ, азъ ги пазахъ въ твое-то име: *тъзи* които ми даде упацихъ, и ни единъ отъ тѣхъ не погынѣ, тъкмо сынъ погыбелный, за да ся испълни писаніе-то.

13. А сега при тебе иджъ, и това *додѣ съмъ* на свѣтъ-тъ казу-вамъ, за да иматъ моѣ-тъ радость пълнѣ въ себе си.

Ѧ. ЯЗЪ ДАХЪ ѿМЪ СЛОВО ТВОЕ, Ѳ МІРЪ ВОЗНЕНАВІДѢ ѿХЪ, ѿКѢ НЕ СЪТЪ ѿ МІРА, ѿКОЖЕ Ѳ ЯЗЪ ѿ МІРА НѢСМЪ.

Ѣ. НЕ МОЛЮ, ДА ВОЗМЕШИ ѿХЪ ѿ МІРА, НО ДА СОБЛЮДЕШИ ѿХЪ ѿ НЕПРІАЪЗНИ.

Ѣ. ѿ МІРА НЕ СЪТЪ, ѿКОЖЕ Ѳ ЯЗЪ ѿ МІРА НѢСМЪ.

З. СВАТІ ѿХЪ ВО ІСТИНЪ ТВОЮ: СЛОВО ТВОЕ ІСТИНА ЁСТЬ.

Ѳ. ѿКОЖЕ МЕНЕ ПОСЛААЪ ЁСІ ВЪ МІРЪ, Ѳ ЯЗЪ ПОСЛААХЪ ѿХЪ ВЪ МІРЪ.

Ѧ. Ѳ ЗА НИХЪ ЯЗЪ СВАЩЕ СЕБЕ, ДА Ѳ ТІН БѢДЪТЪ СВАЩЕНИ ВОІСТИНЪ.

К. НЕ ѿ СІХЪ ЖЕ МОЛЮ ТОКѢ, НО Ѳ ѿ ВѢРЮЩИХЪ СЛОВЕСЕ ѿХЪ РАДИ ВЪ МЪ:

КА. ДА ВСІ ЕДИНО БѢДЪТЪ: ѿКОЖЕ ТЫ, ѿЧЕ, ВО МНѢ, Ѳ ЯЗЪ ВЪ ТЕБѢ, ДА Ѳ ТІН ВЪ НАСЪ ЕДИНО БѢДЪТЪ: ДА Ѳ МІРЪ ВѢРЪ ІМЕТЪ, ѿКѢ ТЫ МЪ ПОСЛААЪ ЁСІ.

КВ. Ѳ ЯЗЪ СЛАВЪ, ЮЖЕ ДААЪ ЁСІ МНѢ, ДАХЪ ѿМЪ: ДА БѢДЪТЪ ЕДИНО, ѿКОЖЕ МЫ ЕДИНО ЁСМЫ.

КГ. ЯЗЪ ВЪ НИХЪ, Ѳ ТЫ ВО МНѢ: ДА БѢДЪТЪ СОВЕРШЕНИ ВО ЕДИНО, Ѳ ДА РАЗУМѢЕТЪ МІРЪ, ѿКѢ ТЫ МЪ ПОСЛААЪ ЁСІ, Ѳ ВОЗЛЮБИАЪ ЁСІ ѿХЪ, ѿКОЖЕ МЕНЕ ВОЗЛЮБИАЪ ЁСІ.

КД. ѿЧЕ, ѿХЪ ДААЪ ЁСІ МНѢ, ХОЩЕ, ДА ІДѢЖЕ ЁСМЪ ЯЗЪ, Ѳ ТІН БѢДЪТЪ СО МНОЮ: ДА ВІДАТЪ СЛАВЪ МОЮ, ЮЖЕ ДААЪ ЁСІ МНѢ, ѿКѢ ВОЗЛЮБИАЪ МЪ ЁСІ ПРЕЖДЕ СЛОЖЕНІА МІРА.

КЕ. ѿЧЕ ПРАВЕДНЫЙ, Ѳ МІРЪ ТЕБЕ НЕ ПОЗНА, ЯЗЪ ЖЕ ТЪ ПОЗНАХЪ, Ѳ СІН ПОЗНАША, ѿКѢ ТЫ МЪ ПОСЛААЪ ЁСІ:

КЗ. Ѳ СКАЗАХЪ ѿМЪ ѿМА ТВОЕ, Ѳ СКАЖЕ: ДА ЛЮБЫ, ЁЮЖЕ МЪ ЁСІ ВОЗЛЮБИАЪ, ВЪ НИХЪ БѢДЕТЪ, Ѳ ЯЗЪ ВЪ НИХЪ.

ГЛАВА Ѳ.

Ѧ. Ѳ СІА РЕКА ІЙСЪ, ІЗЫДЕ СО ОУЧЕНИКІ СВОІМИ НА ѲНЪПОЛЪ ПОТОКА КЕДРСКА, ІДѢЖЕ БѢ ВЕРТОГРАДЪ, ВЪ ѲНЪЖЕ ВНІДЕ САМЪ Ѳ ОУЧЕНИЦЫ ЕГѢ.

14. Азъ имъ дадохъ слово-то твое, и свѣтъ-тъ гы възненавидѣ, защото не сж отъ свѣтъ-тъ, както азъ не съмъ отъ свѣтъ-тъ.

15. Не ся молиж да гы земешъ отъ свѣтъ-тъ, но да гы упацишъ отъ лукаваго.

16. Отъ свѣтъ-тъ не сж, както и азъ не съмъ отъ свѣтъ-тъ.

17. Освяти гы чрѣзъ твоиѣ-тъ истиниѣ; твое-то слово е истина.

18. Както ты проводи мене на свѣтъ-тъ, и азъ проводихъ тѣхъ на свѣтъ-тъ;

19. И за тѣхъ азъ освятавамъ себе си, да бждѣтъ и тѣ освятени чрѣзъ истиниѣ-тъ.

20. И не само за тѣхъ ся молиж, но и за онѣзи конто чрѣзъ тѣхно-то слово ще повѣруватъ въ мене;

21. Да бждѣтъ всички едно; както ты, Отче, си въ мене, и азъ въ тебе, да бждѣтъ и тѣ въ насъ едно; за да повѣрува свѣтъ-тъ че ты си мя проводилъ.

22. И азъ славѣ-тъ койѣто ми даде, дадохъ ѣмъ тѣмъ; да бждѣтъ едно, както смы ный едно:

23. Азъ въ тѣхъ, и ты въ мене; да бждѣтъ съвършени въ едно, и да разбере свѣтъ-тъ че ты си мя проводилъ, и възлюбилъ си гы, както си възлюбилъ мене.

24. Отче, тѣзи конто си ми далъ, искамъ дѣто съмъ азъ, да бждѣтъ и тѣ съ мене; за да гледатъ славѣ-тъ моиѣ, койѣто ми си далъ, защото си мя възлюбилъ прѣди създаиe мiра.

25. Отче праведный, свѣтъ-тъ не тя е позналъ, но азъ тя познахъ, и тѣ познахъ че ты си мя проводилъ.

26. И явихъ имъ твое-то име, и ще явижъ, да бжде въ тѣхъ любовь-та съ койѣто си мя възлюбилъ, и азъ въ тѣхъ.

ГЛАВА 18.

1. Това като рече Исусъ, излѣзе съ ученицы-тѣ си отвѣдъ потокъ-тъ Кедронъ, дѣто имаше градина, въ койѣто влѣзе той и ученици-тѣ му.

Ѣ. Рѣдаше же Ісѡда предаѡи ёго мѣсто: ѡкѡ множицею собиращеса Іисѡ тѣ со оученики своиѣи.

Г. Ісѡда оубо пріѣмѡ спѣрс, ѡ ѡ архіерей ѡ фарісеѣи сазгѡ, пріѡде тѡмѡ со свѣтілы ѡ свѣщѡми ѡ Орсѡжѡи.

Д. Іисѡ же вѣдѡи всѡ градоула наѡѡ, ѡзшедѡ рече ѡмѡ: когѡ ѡщете;

Ё. Ѣвѣщѡша ёмѡ: Іисѡ Назѡреѡ. глагола ѡмѡ Іисѡ: ѡзѡ ёсмѡ. стоѡше же ѡ Ісѡда, ѡже предаѡше ёго, сѡ нѡмѡ.

Ё. Ёгда же рече ѡмѡ: ѡзѡ ёсмѡ, ѡдоша вспѡть, ѡ падоша на землѡ.

З. Пѡки оубо вопросѡ ѡхѡ (Іисѡ): когѡ ѡщете; Оѡи же рѣша: Іисѡ Назѡреѡ.

ѡ. Ѣвѣщѡ Іисѡ: рѣхѡ вѡмѡ, ѡкѡ ѡзѡ ёсмѡ. ѡще оубо мене ѡщете, ѡставѡте сѡхѡ ѡтѡ:

Д. Да свѣдетсѡ слѡво, ёже рече, ѡкѡ ѡхѡже далѡ ёси мѡѣ, не погсѡхѡ ѡ нѡхѡ никѡгѡже.

Г. Сѡмѡхѡ же Пѣтрѡ ѡмѡи нѡжѡ, ѡзвече ёго, ѡ оудѡри архіерѡва раба, ѡ оубѣза ёмѡ оубѡ десѡѡ. вѣ же ѡмѡ рабѡ Мѡлѡхѡ.

Д. Рече оубо Іисѡ Пѣтрѡѡ: вѡзѡи нѡжѡ вѡ нѡжѡицѡ. чѡшѡ, ѡже далѡ мѡѣ Оубѡ, не ѡмамѡ ли пѡти ёѡ;

Ё. Сѡра же ѡ тѡсѡиѡиѡхѡ ѡ сазгѡ Ісѡдѡйскѡѡ ѡша Іисѡ, ѡ свѡзѡша ёго,

Г. ѡ веѡдоша ёго ко ѡниѡкѡ пѣрѡѡ: вѣ ко тѡсть Каѡѡфѡ, ѡже вѣ архіерѡѡ лѣтѡ томѡ.

Д. вѣ же Каѡѡфа далѡи совѣтѡ Ісѡдѡѡмѡ, ѡкѡ оубѡ ёсть ёѡиѡмѡ чѡлѡѡѡѡ оумрѡти за лѡди.

Ё. По Іисѡ же ѡдалѡ Сѡмѡхѡ Пѣтрѡ, ѡ дрѡгиѡ оучѡниѡхѡ: оучѡниѡхѡ же тѡѡ вѣ зѡѡѡѡ архіерѡѡѡ, ѡ вѡѡде со Іисѡмѡ во двѡрѡ архіерѡѡѡѡ.

Ё. Пѣтрѡ же стоѡше при двѡрѡхѡ вѡѡ. ѡзѡде оубѡ оучѡниѡхѡ тѡѡ, ѡже вѣ зѡѡѡѡ архіерѡѡѡѡ, ѡ рече двѡрѡиѡѡѡ, ѡ вѡѡде Пѣтрѡ.

2. А Іуда който го прѣдаваше, знаеше това мѣсто, защото много пѣти ся събираше Іисусъ тамъ съ ученицы-тѣ си.

3. И тѣй Іуда като зѣ единъ пѣлкъ и слугы отъ първосвященницы-тѣ и Фарисей-тѣ, дойде тамо съ фенеры и свѣщи и орѣжія.

4. А Іисусъ понеже знаеше всичко що имаше да дойде връхъ него, излѣзе, и рече имъ : Кого търсите ?

5. Отговорихъ му : Іисуса Назорянина. Казува имъ Іисусъ : Азъ съмъ. Съ тѣхъ стояше и Іуда, който го прѣдаваше.

6. И като имъ каза : Азъ съмъ; подражнихъ ся назадъ, и падихъ на земя-тъ.

7. И пакъ ги попыта : Кого търсите ? А тѣ рекохъ, Іисуса Назорянина.

8. Отговори Іисусъ : Рѣкохъ ви че съмъ азъ : и тѣй ако мене търсите, оставѣте тѣзи да си пѣдѣтъ ;

9. За да ся сбѣде дума-та която рече : Отъ тѣзи които ми си далъ не изгубихъ никого.

10. А Симонъ Петръ който имаше ножъ, измѣкна го, и ударя слугѣ-тъ първосвященниковъ, и отсѣче му десно-то ухо : а на слугѣ-тъ име-то бѣше Малхъ.

11. Тогазъ рече Іисусъ на Петра : Туря ножъ-тъ си въ ножницѣ-тъ. Чашѣ-тъ който ми даде Отецъ ми да ѣмъ не пѣмъ ли ?

12. И тѣй пѣлкъ-тъ и тысящникъ-тъ и слугы-тѣ Іудейскы уловихъ Іисуса и вързахъ го,

13. И заведохъ го първо при Аннѣ ; защото бѣше тестъ на Каіафа, който бѣше първосвященникъ прѣзъ неѣжъ години.

14. А Каіафа бѣше тойзи който бѣ далъ свѣѣтъ на Іудей-тѣ, че е по добръ да загине единъ человекъ за народъ-тъ.

15. И слѣдъ Іисуса идѣше Симонъ Петръ, и другий-тъ ученикъ ; и тойзи ученикъ бѣше познатъ на първосвященника, и влѣзе съ Іисуса въ дворъ-тъ първосвященниковъ.

16. А Петръ стояше вниъ до врата-та. И тѣй излѣзе другий-тъ ученикъ, който бѣше познатъ на първосвященника, и каза на вратарѣ-тъ, и въведе Петра.

ЖІ. Глагола же раба двѣрница Петрови : Еда њ ты оученикъ еси челоѵѳка сегѵ ; глагола Оиъ : нѣсмь.

III. Стоахъ же раби њ слагѵ Оиъ сотворше, ѡкв зимѡ вѣ, њ грѣахъса : вѣ же съ нимѡ Пѣтръ стоѡ њ грѣаса.

ЖІ. Архїерей же вопроси Іиса ѡ оученицѣхъ егѵ, њ ѡ оучении егѵ.

К. Ѡвѣща емѡ Іисъ : ѡзъ не ѡвинѡса глаголахъ мїръ : ѡзъ всегда оучахъ на сонмищихъ њ въ цркви, ѡдѣже всегда ѡдаѣе спѣмлютса, њ таѡ не глаголахъ ничесѡже.

КА. Чтѡ ма вопрошаешѡ ; вопроси слышавшихъ, чтѡ глаголахъ ѡмъ : сѣ сѡ вѣдаѡтъ, ѡже рѣхъ ѡзъ.

КВ. Сѡ же рѣхъ емѡ, едїнъ ѡ предстоащихъ слагъ оудари въ ланиѡтъ Іиса, рѣхъ : таѡ ли ѡвѣщавашѡ архїерѣови ;

КГ. Ѡвѣща емѡ Іисъ : ѡше саѣ глаголахъ, свидѣтельствѡ ѡ саѣ : ѡше ли доврѣ, чтѡ ма вїешѡ ;

КД. Посла же егѡ Іанна свѡзаннаго къ Каїаѳѣ архїерѣови.

КЕ. Вѣ же Сїмѡнъ Пѣтръ стоѡ њ грѣаса. рѣша же емѡ : Еда њ ты ѡ оученикъ егѵ еси ; Оиъ же ѡвѣржеса, њ речѣ : нѣсмь.

КЗ. Глагола едїнъ ѡ рѡвъ архїерѣовыхъ, ѡжка сѡѡ, емѡже Пѣтръ оурѣза оѵхо : не ѡзъ ли та вїдѣхъ въ вертоградѣ съ нимъ ;

КЗ. Паѡи оѵѡ Пѣтръ ѡвѣржеса, њ ѡвїе пѣтель возгласѡ.

КН. Ведѡша же Іиса ѡ Каїаѳы въ претѡръ. вѣ же оѵтро : њ тїѡ не винѡша въ претѡръ, да не ѡсквернѡтса, но да ѡдаѡтъ пѡсхъ.

КО. Изѡде же Пїлатъ къ нимъ вѡнъ, њ речѣ : кѡю рѣчь приносѡ на челоѵѳка сегѵ ;

Л. Ѡвѣщаѡша њ рѣша емѡ : ѡше не бѡ былъ сѡѡ злодѣѡ. не бѡхѡмъ прѣдали егѡ тебѣ.

17. И казува слугня-та вратарка на Петра : Да не си и ты отъ ученицы-тъ на тогози чловѣка ? Казува той : Не съмъ.

18. И стояхъ раби-тъ и слугы-тъ, които бѣхъ наклали огнь, защото бѣше студено, и ся грѣяхъ ; съ тѣхъ стояше и Петръ и ся грѣяше.

19. А първосвященникъ-тъ попыта Исуса за ученицы-тъ му и за ученіе-то му.

20. Отговори му Исусъ : Азъ явно говорихъ на свѣтъ-тъ ; азъ всякога поучавахъ въ съборище-то и въ храмъ-тъ, дѣто Иудей-тъ ся събиратъ вынѣгы, и нищо не съмъ говорилъ на скрито.

21. Що пыташь мене ? пытай konto съ мя чули, какво имъ съмъ говорилъ ; ето, тѣ знаѣтъ що съмъ азъ реклъ.

22. А когато рече това, единъ отъ слугы-тъ който стояше близу удари плесницѣ на Исуса и рече : Така ли отговаряшь първосвященнику ?

23. Отговори му Исусъ : Ако съмъ злѣ продумалъ свидѣтельству-вай за зло-то ; ако ли добръ, защо мя біешъ ?

24. И проводилъ го бѣ Анна вързанъ при първосвященника Каіафѣ.

25. А Симонъ Петръ стояше и грѣяше ся ; и рекохъ му : Да не бѣдешъ и ты отъ неговы-тъ ученицы ? Отрече ся той и рече : Не съмъ.

26. Казува единъ отъ рабы-тъ първосвященниковы, който бѣше роднина на оногось, комуто Петръ отсѣче ухо-то : Не тя ли видѣхъ азъ въ градинѣ-тъ съ него ?

27. И Петръ пакъ ся отрече, и тозъ часъ пѣтель-тъ попѣ.

28. Тогазъ заведохъ Исуса отъ Каіафѣ въ преторіѣ-тъ ; а бѣше сутрина, и тѣ не влѣзохъ въ преторіѣ-тъ, да ся не осквер-нятъ, но да ядѣтъ пасхѣ-тъ.

29. За то излѣзе Пилатъ при тѣхъ и рече : Какво обвиненіе наносите врѣхъ тогозь чловѣка ?

30. Отвѣщахъ и рекохъ му : Той ако да не бѣ злодѣецъ не быхмы го прѣдали на тебе.

31. Речє же їмъ Пїлатъ: помніте єгò вѣ, ꙗко по законѣ вѣшему сздѣте ємъ. рѣша же ємъ їсдѣе: намъ не достойтъ оубѣти никогòже:

32. Да слово їсусово сздѣтся, єже речє, назнаменуа, коєю смѣртїю хотѣше оумрѣти.

33. Вниде оубо пакѣ Пїлатъ въ претѣръ, ꙗко пригласи їсѣа, ꙗко речє ємъ: ты ли єси царь їсдѣйскъ;

34. Ѡвѣща ємъ їсѣа: ѡ севѣ ли ты сїє глаголеши, ꙗко ꙗко тебѣ рекòша ѡ мнѣ;

35. Ѡвѣща Пїлатъ: єда ѡзъ жидовїнъ єсмь; родъ твоѣ ꙗко архїерее предаша тѣ мнѣ: что єси сотворилъ;

36. Ѡвѣща їсѣа: царство моє нѣсть ѡ мїра севѣ: ѡже ѡ мїра севѣ вѣло бы царство моє, сазгѣ мой оубо подви-
зѣлся вѣша, да не преданъ вѣхъ вѣлъ їсдѣемъ: нынѣ же царство моє нѣсть ѡсѣдѣ.

37. Речє же ємъ Пїлатъ: оубо царь ли єси ты; Ѡвѣща їсѣа: ты глаголеши, ꙗко царь єсмь ѡзъ. ѡзъ на сїє родїхъ, ꙗко на сїє прїидохъ въ мїръ, да свидѣтельствую їстинѣ. ꙗко всѣхъ, ꙗже єсть ѡ їстины, послѣшаетъ глагола моего.

38. Глагола ємъ Пїлатъ: что єсть їстина; ꙗко сїє рѣхъ, пакѣ ѡзѣде ко їсдѣемъ, ꙗко глагола їмъ: ѡзъ инедїныа винѣ ѡвѣтаю въ немъ.

39. Єсть же обѣщанїе вамъ да єдинаго вамъ ѡпсїѣ на пасхѣ: хощете ли оубо, да ѡпсїѣ вамъ царѣ їсдѣйскѣ;

40. Возопїша же пакѣ вси, глаголюще: не севѣ, но Вараввѣ. бѣ же Варавва разбѣйникъ.

ГЛАВА 31.

31. Тогда оубо Пїлатъ поаѣ їсѣа, ꙗко вѣ єгò.

32. ꙗко воннѣ сплѣтше вѣнѣцъ ѡ тернїа, возложиша ємъ на главѣ, ꙗко въ рїзѣ багрянѣ ѡблечòша єгò,

31. А Пилать имъ рече: Земѣте го вы и по закону вашему сѣдѣте го. Рекохъ му Іудей-тъ: Намъ не ни е простено да убіемъ никого:

32. За да ся сбѣде рѣчь-та Іисусова, коѣкто рече, като назначаваше съ каквѣ смърть имаше да умре.

33. И тѣй Пилать вѣзе пакъ въ преторіѣ-тъ, и повика Іисуса и рече му: Ты ли си царь Іудейскій?

34. Отговори му Іисусъ: Отъ самосебе си ли казувашъ ты това, или други ти рекохъ за мене?

35. Отговори Пилать: Че азъ Іудениѣ ли съмъ? твой-тъ народъ и первосвященници-тъ прѣдадохъ ти на мене; що си сторилъ?

36. Отговори Іисусъ: Мое-то царство не е отъ тойзи свѣтъ; ако да бѣше царство-то ми отъ тойзи свѣтъ, слугы-тъ ми борили ся бы да не бѣдѣ прѣдаденъ на Іудей-тъ. А сега царство-то ми не е отъ тука.

37. А Пилать му рече: И тѣй ты *сега* царь ли си? Отговори Іисусъ: Ты *право* казувашъ че азъ съмъ царь. Азъ за това ся родихъ, и за това дойдохъ на тойзи свѣтъ, да свидѣлствувамъ истинѣ-тъ. Всякой който е отъ истинѣ-тъ, слуша гласъ-тъ ми.

38. Казува му Пилать: Що е истина? и щомъ рече това излѣзе пакъ при Іудей-тъ, и казува имъ: Азъ не намѣрувамъ ни единъ винъ въ него.

39. А у васъ има обычай, да ви пушамъ одного по пасхѣ-тъ: рачите ли да ви пуснѣ царь-тъ Іудейскій?

40. Тогазъ пакъ извикахъ всичкы-тъ, и казувахъ: Не него, но Варава. А Варава бѣше разбойникъ.

ГЛАВА 19.

1. Тогазъ Пилать зѣ Іисуса и го бы.

2. И войны-тъ исплетохъ вѣнецъ отъ трѣнїе, възложихъ го на главѣ-тъ му, и облѣкохъ му багрянѣ дрехѣ,

Г. И глаголахъ: радѣйся, црю Ісдѣйскій: и бѣхъ єго по ланїтома.

Д. Изыде оубо пакѣ вонъ Пїлатъ, и глагола ѿмъ: сѣ извождѣ єго вѣмъ вонъ, да разсмѣете, ѿкѣ въ нѣмъ инединыя вины ѡбрѣтаю.

Е. Изыде же вонъ Іисъ, носѣ терновѣнъ вѣнѣцъ и багрянъ рїзъ, и глагола ѿмъ: сѣ челоѡѣкъ.

Є. Егда же видѣша єго архїерее и савгї, возопїша, глаголюще: распїи, распїи єго. глагола ѿмъ Пїлатъ: понмїте єго вы, и распїйте: ѿзъ ко не ѡбрѣтаю въ нѣмъ вины.

З. Ѡѡѣшаша ємѣ Ісдее: мы законъ ѿмамы, и по законѣ нашѣмъ долженъ єсть оумрѣти, ѿкѣ себѣ Сїа Бжїа сотвори.

И. Егда оубо слыша Пїлатъ сїє слово, пѣче оубоѡса.

Д. И вїиде въ претѡрѣ пакѣ, и глагола Іисови: ѡкѣдѣ єси ты; Іисъ же ѡѡѣта не даде ємѣ.

Г. Глагола же ємѣ Пїлатъ: мнѣ ли не глаголешї; не вѣси ли, ѿкѣ власть ѿмамъ распѣти тѣ, и власть ѿмамъ пѣстити тѣ;

Д. Ѡѡѣцѣ Іисъ: не ѿмаши власти инединыя на мнѣ, ѿше не вы ти данѣ свѣше: сегѡ ради предаѡи мѣ теѡѣ болий грѣхъ ѿмать.

В. Ѡ сегѡ ѿскаше Пїлатъ пѣстити єго. Ісдее же вопїахъ, глаголюще: ѿше сегѡ пѣстиши, иѣси дрѣгъ Кесарѣвъ. всѣхъ, иже царѣ себѣ творїтъ, протїѡитѣ Кесарю.

Г. Пїлатъ оубо слышавъ сїє слово, изведе вонъ Іиса, и сѣде на сзѣиши, на мѣстѣ глаголемѣмъ Лїоострѡтѡнъ, єврейски же Гавѡаа.

Д. Бѣ же патѡкъ пѣсцѣ, часъ же ѿкѣ шестый: и глагола Ісдѣѡмъ: сѣ царь вѣшъ.

Е. Онї же вопїахъ: возмї, возмї, распїи єго. глагола ѿмъ Пїлатъ: царѣ ли вѣшего распїи; ѡѡѣшаша архїерее: не ѿмамы царѣ, тоѡмъ Кесарѣ.

3. И казувахъ: Радуйся, царю Іудейскій; и удряхъ му плесницы.

4. И излѣзе Пилать пакъ вънъ, и казува имъ: Ето, извождамъ ви го вънъ, да познаете че ни единъ винъ не намѣрувамъ въ него.

5. Тогава излѣзе Іисусъ вънъ, и носяше тръненый-тъ вѣнецъ и багрянъ-тъ дрехъ. И казува имъ *Пилатъ*: Ето человекъ-тъ.

6. А първосвященници-тъ и слугы-тъ щомъ го видѣхъ, извикахъ и казувахъ: Распи го, распи го. Казува имъ Пилать: Земѣте го вы, и распиѣте го, защото азъ не намѣрувамъ винъ въ него.

7. Отговорихъ му Іуден-тъ: Ный законъ имамы, и по нашій-тъ законъ трѣба да умре; защото направилъ себе си Сынъ Божій.

8. А Пилать като чу тѣзи думъ, повече ся убоя.

9. И влѣзе пакъ въ преторіѣ-тъ, и казува на Іисуса: Ты отъ кѣдѣ си? А Іисусъ му отвѣтъ не даде.

10. Казува му Пилать: На мене ли не говоришь? Не знаешъ ли че власть имамъ да тя распиѣ, и власть имамъ да тя пусгъ?

11. Отговори Іисусъ: Не бы ималъ ты никакъ власть надъ мене, ако не бѣ ти дадено отъ горѣ; за това който мя прѣдава на тебе има по голѣмъ грѣхъ.

12. Отъ това Пилать искаше да го пусне; Іуден-тъ обаче выкахъ и казувахъ: Ако пуснешъ тогози, не си пріятель Кесаревъ: всякой който прави себе си царь, противникъ е Кесарю.

13. А Пилать, като чу тѣзи думъ, изведе Іисуса вънъ, и сѣднѣ на съдѣйскій-тъ прѣстолъ, на мѣсто-то което ся казуваше камено-послано, а по Еврейскы, Гавваѳа.

14. А бѣше петѣкъ на пасхъ-тъ, и часть-тъ около шесть; и казува на Іуден-тъ: Ето вашій-тъ царь.

15. А тѣ извикахъ: Махни го, махни, распи го. Казува имъ Пилать: Царя ли вашего да распиѣ? Отговорихъ първосвященници-тъ: *Ный* имамы *другой* царь освѣнь Кесаря.

᠖1. Тогдà о҃убо предадè єгò їмъ, да рáспнeтcя. поэмше же їса и ведóша.

᠖2. И носà крѣтѣ своѣй, и́зиде на глагóлемое лóбное мѣсто, ѣже глагóлетcя єврѣйски, Голгóѡа :

и́и. Идѣже пропáша єгò, и сѣ нѣмъ и́на двà сюдѡ и сюдѡ, посредѣ же їса.

᠗1. Написà же и тѣтла Пѣлáтѣ, и положѣ на крѣтѣ. вѣ же написано : їсѣ Назвранинѣ црѣ їздѣйскѣй.

к. Сегò тѣтла мнози чтóша ѿ їздѣй, ї́кѡ блѣзѣ вѣ мѣсто града, идѣже пропáша їса : и кѣ написано єврѣйски, грѣчески, рѣмски.

ка. Глагóлахѣ о҃убо Пѣлáтѣ ѡрхѣерѣ їздѣйстѣи : не пишѣ : црѣ їздѣйскѣй : но ї́кѡ сáмѣ речѣ : црѣ їсмѣ їздѣйскѣй.

кв. Ѡвѣиà Пѣлáтѣ : ѣже писáхѣ, писáхѣ.

кг. Вóини же, єгдà пропáша їса, прѣáша рѣзы єгò, и сотвори́ша четѣри чáсти, коемѣждо вóинѣ чáсть, и хѣтѣиѣ. вѣ же хѣтѣиѣ не швѣиѣ, свѣише и́сткáиѣ вѣсѣ.

кд. Рѣша же кѣ себѣ : не предерѣмѣ єгò, но мѣтнемѣ жрѣвѣа ѿ нѣмѣ, комѣ вѣдетѣ : да свѣдетcя писáнїе, глагóлющее : раздѣли́ша рѣзы моà себѣ, и ѿ їмáтїсмѣ моѣй мѣтáша жрѣвѣа. вóини о҃убо сѣа сотвори́ша.

ке. Стоáхѣ же при крѣтѣ їсѣвѣ Мѣи єгò, и сестрà Мѣре єгò, Марѣа Клевѣпова, и Марѣа Магдáли́на.

кз. їсѣ же вѣдѣвѣ Мѣрѣ, и о҃ученикà стоáща, єгòже люблáше, глагóла Мѣри своѣй : жѣно, сѣ сынѣ твоѣй.

кѣ. Потóмѣ глагóла о҃ученикѣ : сѣ мáти твоà. и ѿ тогò часà поáтѣ ю о҃ученикѣ во своàси.

кѣи. Посѣмѣ вѣдѣи їсѣ, ї́кѡ всà о҃ужѣ совершѣшасѣ, да свѣдетcя писáнїе, глагóла : жáждѣ.

кѣа. Госѣдѣ же стоáше пóлиѣ Ѡцтá. Ѡнѣ же испóлнившѣ гѣбѣ Ѡцтá, и на трóсть вóнзше, придѣша ко о҃устѣмѣ єгò.

16. И тогазы имъ го прѣдаде, да ся распне. И зѣхъ Исуса и го закарахъ.

17. И носяше кръсть-тъ си и излѣзе на мѣсто-то нарицаемо Лобно, което по Еврейскы ся казува Голгоѳа,

18. Дѣто го распнѣхъ, и съ него други двама, отсамъ и отсамъ, а посрѣдъ Исуса.

19. А Пилать написа и титлѣ, и тури надъ кръсть-тъ. И написано бѣ, **ИСУСЪ НАЗОРЯНИНЪ ЦАРЬ ІУДЕЙСКИЙ**.

20. И тѣзи титлѣ прочетохъ мнозина отъ Іудей-тъ; защото бѣше близу до градъ-тъ мѣсто-то дѣто распнѣхъ Исуса, и написано бѣ Еврейскы, Гръцкы и Латинскы.

21. А първосвященници-тъ Іудейскы казувахъ на Пилата: Не дѣй писа, Царь Іудейский, но че той рече: Царь Іудейский съмъ.

22. Отговори Пилать: Каквото писахъ, писахъ.

23. А войни-тъ като распнѣхъ Исуса, зѣхъ дрехы-тъ му, и направихъ четири дѣлове, на всякой воишъ по единъ дѣлъ, и хитонъ-тъ: а хитонъ-тъ не бѣше шитъ, *но* отъ горѣ *до* долу цѣлъ истъканъ.

24. И рекохъ си помежду си: Да го не съдирамы, но да мѣтнемъ жрѣбіе за него, кому ще бѣде; за да ся испълни писаніе-то що казува: Раздѣлихъ дрехы-тъ ми помежду си, и за одеждѣ-тъ ми жрѣбіе мѣтихъ. И тѣй войни-тъ това сторихъ.

25. А до кръсть-тъ Исусовъ стояхъ майка му, и на майкѣ му сестра ѱ, Марія *жена-та* Клеопова, и Марія Магдалина.

26. А Исусъ, като видѣ майкѣ си и ученикъ-тъ когото обичаше, че стояхъ близу, казува на майкѣ си: Жено, ето сынъ ти.

27. Послѣ казува на ученикъ-тъ: Ето майка ти. И отъ онзи часъ зѣ ѱ ученикъ-тъ у дома си.

28. Слѣдъ това като знаеше Исусъ, че всичко-то вече ся свърши, за да ся сбѣде писаніе-то, каза: Жедень съмъ.

29. И тамъ имаше сложенъ съсѣдъ пьленъ съ оцетъ; и *войни-тъ* напълнихъ гѣбѣ съ оцетъ, обвихъ ѱ съ исопъ и принесохъ ѱ на уста-та му.

л. Егда́ же пріа́тъ Оцетъ Іисъ, рече: соверши́шася. ѿ прекло́нь главѹ, предаде́ дхъ.

ла. Ісде́е же, понѣже патокъ бѣ, да не ѡста́нѣтъ на крѣтѣ тѣлеса́ въ свѣѡтъ, бѣ бо вели́къ де́нь тоа́ свѣѡтъ, моли́ша Піла́та, да преби́ютъ гв́лени ѣхъ, ѿ вѣзмѣтъ.

лв. Пріидо́ша же во́ини, ѿ пе́рвомъ оу́бѡ преби́ша гв́лени, ѿ дрѹго́мъ распя́томъ съ нимъ.

лг. На Іиса́ же пришѣ́дше, ѡ́у́бѡ ви́дѣша е́го оу́же оу́мерша, не преби́ша е́мъ гв́лени:

лд. Но е́динъ ѡ во́инъ ко́пїемъ ре́бра е́мъ прободе́: ѿ ѡ́у́бѡ ѡ́у́бѡ кро́вь ѿ вода́.

ле. И ви́дѣвый сви́дѣтельствова́, ѿ ѡ́у́бѡ е́сть сви́дѣтельство е́го, ѿ то́у вѣ́сть, ѡ́у́бѡ ѡ́у́бѡ глаго́летъ, да вы вѣ́рѣ ѡ́у́бѡ.

лз. Бы́ша бо сѣ́, да свѣ́дѣтся писа́ніе: ко́сть не сокрѣ́шѣтъ ѡ́у́бѡ негѡ́.

ла. И па́ки дрѹго́е писа́ніе глаго́летъ: возвратѣ́ на́нь, е́гоже пробо́дѣша.

лв. По сѣ́хъ же моли́ Піла́та Іѡсифъ, ѡ́у́бѡ ѡ́у́бѡ Іѡсифа́, сѣ́ ѡ́у́бѡ Іѡсифа́, пота́енъ же стра́ха ра́ди Ісде́йска, да во́зметъ тѣ́ло Іѡсифа́: ѿ повелѣ́ Піла́тъ. пріиде́ же ѿ вѣ́рѣ тѣ́ло Іѡсифа́.

лг. Пріиде́ же ѿ Піко́дїмъ, пришѣ́дый ко Іѡсифу́ но́щїю пре́жде, носѣ́ смѣ́шенїе смѣ́рнѣно ѿ а́лѡїно, ѡ́у́бѡ лі́тръ стѡ́.

лд. Пріа́ста же тѣ́ло Іѡсифа́, ѿ ѡ́у́бѡ е́ рї́зѣми со а́рматѣ́, ѡ́у́бѡ ѡ́у́бѡ Ісде́емъ погребѣ́ти.

ла. Бѣ́ же на мѣ́стѣ, ѡ́у́бѡ распя́тѣ, ве́ртѣ, ѿ въ ве́ртѣ грѡ́бѣ по́въ, въ не́мъ же ни́ко́лїе ни́кто́же по́ложѣнъ бѣ́.

лв. Тѣ́ оу́бо паткѣ́ ра́ди Ісде́йска, ѡ́у́бѡ блѣ́зѣ ба́ше грѡ́бѣ, по́ложїста́ Іѡсифа́.

30. И като прие Исусъ оцетъ-тъ, рече : Свърши ся : и прѣклони главѣ и прѣдаде духъ.

31. Но понеже *тогава* бѣ петъкъ, за да не останѣтъ тѣла-та на кръстъ-тъ въ сѣбботъ-тъ, (защото бѣше великъ день она сѣбота,) то Иуден-тъ молихъ Пилата, да имъ ся прѣбѣѣтъ голени-тъ, и да ги дигнѣтъ *отъ тамо*.

32. Тогазъ дойдохъ войни-тъ, и на първый-тъ прѣбихъ голени-тъ, и на другой-тъ който бѣше распиѣтъ съ него.

33. А като дойдохъ при Исуса и го видѣхъ че е умрѣлъ вече, не му прѣбихъ голени-тъ.

34. Но единъ отъ войни-тъ прободе съ копѣ ребра-та му, и тутакси излѣзе кръвъ и вода.

35. И тойзи който видѣ свидѣтельствува, и истинно е негово-то свидѣтелство, и той знае че истинъ казува, за да повѣрувате вы.

36. Защото *всичко* това станѣ, за да ся испълни писаніе-то : Кость негова не ще да ся строши.

37. И пакъ друго писаніе казува : Ще погледнѣтъ на него когото прободохъ.

38. А слѣдъ това Иосифъ отъ Аримаѣея, (който бѣше ученикъ Исусовъ, но потаенъ заради страхъ-тъ отъ Иуден-тъ), примоли ся на Пилата да земе тѣло-то Исусово ; и Пилатъ даде волѣхъ. И *той* дойде та дигнѣ тѣло-то Исусово.

39. Дойде още и Никодимъ, (който бѣ дохождалъ отъ най първо прѣзъ ноцъ при Исуса), и носяше едно смѣшеніе отъ смирнѣхъ и алой до сто литры.

40. И тѣй зѣхъ тѣло-то Исусово, и обвихъ го въ плащаницѣ съ ароматы-тъ, както е обычай на Иуден-тъ да погребаватъ.

41. И на онова мѣсто дѣто бы распятъ, имаше градина, и въ градинѣ-тъ гробъ новъ, въ който никой още не бѣ положенъ.

42. Тамо прочее положихъ Исуса, поради петъкъ-тъ на Иуден-тъ, защото бѣше близу гробъ-тъ.

ГЛАВА К.

А. По ѣдины же ѿ ссбѣѡтъ Маріа Магдали́на прі́иде за́стра, ѣще сѣшей тмѣ, на гробѣ: ѿ видѣ ка́мень взѣтъ ѿ гроба.

Б. Тече оуко ѿ прі́иде кз Сі́мѡнъ Петрѡ ѿ кз дрсгѡмъ оу́ченикѡ, ѣгоже любаше Іисъ, ѿ глаго́ла ѿма: взѣша Гѡа ѿ гроба, ѿ не вѣмъ, гдѣ положиша ѣго.

Г. Изыде же Пётръ ѿ дрсгѡмъ оу́ченикѡ, ѿ идѣста ко гробѡ.

Д. Течѣста же Оба вкѡпѣ: ѿ дрсгѡмъ оу́ченикѡ тече скорѣе Петра, ѿ прі́иде прѣжде ко гробѡ.

Е. ѿ прі́иде видѣ рѣзы лежѣща: Обѣче не вни́де.

Ж. Прі́иде же Сі́мѡнъ Пётръ кз слѣдѣ ѣго, ѿ вни́де во гробѡ, ѿ видѣ рѣзы ѣдины лежѣща,

З. ѿ сдѣрь, ѿже бѣ на главѣ ѣго, не сз рѣзамъ лежѣща, но О́собѡ свѣтъ на ѣдиномъ мѣстѣ.

И. Тогда оуко вни́де ѿ дрсгѡмъ оу́ченикѡ, прі́шедый прѣжде ко гробѡ, ѿ видѣ, ѿ вѣрова.

А. Не оу ко вѣдахъ писѣніа, ѿкѡ подобѣтъ ѣмѡ ѿз мѣртвѡхъ воскрѣснѣти.

Г. Идѣста же пакъ кз секѣ оу́ченикѡ.

Аі. Маріа же стоѣше оу гроба внѣ плачѣщи. ѿкоже плакашесѣ, прі́иде во гробѡ,

Бі. ѿ видѣ двѣ ѡгѡла кз бѣлѡхъ рѣзахъ сѣдѣща, ѣди́наго оу́ главы, ѿ ѣди́наго оу́ ногѡ, идѣже бѣ лежѣло тѣло Іисово.

Гі. ѿ глаго́ласта ѣй Она: жѣно, что́ плачѣши сѣ; глаго́ла ѿма, ѿкѡ взѣша Гѡа моего, ѿ не вѣмъ, гдѣ положиша ѣго.

Ді. ѿ сѣа рѣкши ѡбратѣсѣ вспѣтъ, ѿ видѣ Іиса стоѣща: ѿ не вѣдаше, ѿкѡ Іисъ ѣсть.

Еі. Глаго́ла ѣй Іисъ: жѣно, что́ плачѣши; когѡ ѿи́рѣши; Сна́ же мнѣши, ѿкѡ вертогра́даръ ѣсть, глаго́ла ѣмѡ: гдѣ,

ГЛАВА 20.

1. И въ първий-тъ день на седмицѣ-тѣ Марія Магдалина идува на гробъ-тъ сутринѣ-тѣ рано, като бѣше още тъмно, и гледа камъкъ-тъ дигнѣтъ отъ гробъ-тъ.

2. Тича тогазъ и идува при Симона Петра, и при другий-тъ ученикъ когото обичаше Исусъ, и казува имъ : Дигнѣли Господа отъ гробъ-тъ, и не знаемъ дѣ сѣ го положили.

3. И тѣй Петръ и другий-тъ ученикъ излѣзохъ и отхождахъ на гробъ-тъ.

4. И тичахъ и двама-та наедно ; а другий-тъ ученикъ прѣдвари по скоро Петра, и дойде първъ на гробъ-тъ ;

5. И като надникнѣ, вижда плащаницы-тѣ сложены : но не влѣзе.

6. Слѣдъ него дойде и Симонъ Петръ, и влѣзе въ гробъ-тъ, и видѣ плащаницы-тѣ сложены,

7. И кърпѣ-тѣ, която бѣше на главѣ-тѣ му, сложенѣ не наедно съ плащаницы-тѣ, но особно свитѣ на едно мѣсто.

8. Тогазъ влѣзе и другий-тъ ученикъ, който дойде по напрѣдъ на гробъ-тъ, и видѣ и повѣрува :

9. Защото не бѣхъ разумѣли още писаніе-то, че трѣбаше той да възкрѣсне изъ мъртвы-тѣ.

10. И върнѣхъ ся пакъ ученици-тѣ у тѣхъ си.

11. А Марія стояше до гробъ-тъ внѣ и плачаше ; и тѣй като плачаше надникнѣ въ гробъ-тъ,

12. И вижда два ангела съ бѣлы дрехы сѣдиѣлы, единъ отъ кѣдѣ главѣ-тѣ, и единъ отъ кѣдѣ позѣ-тѣ, тамъ дѣто бѣ лежало тѣло-то Исусово.

13. И тѣ ѱ казувать : Жено, защо плачешъ ? Казува имъ : Защото зѣли Господа моего, и не знаѣхъ дѣ сѣ го положили.

14. И това като рече обърнѣ ся назадъ, и вижда Исуса че стоѣ, и не знаеше че е Исусъ.

15. Казува ѱ Исусъ : Жено, защо плачешъ ? кого търсишь ? А тя понеже го имаше че е градинаринъ-тъ, казува му : Господине,

Ѥще ты єси взѡлх єго, повѣждь ми, гдѣ єси положилах єго :
и ѡзх возмѣ єго.

ѡі. Глагола єи Іисх : Маріе, она же ѡбратишиса глагола
ємѣ : Раввѣні, еже глаголетсѧ, Оучителю.

ѡі. Глагола єи Іисх : не прикасайсѧ мнѣ, не оу бо въздохх
ко Оцѣ моему : иди же ко братіи моеи, и рцы ѡмз : възхождѣ
ко Оцѣ моему и Оцѣ вашему, и Бгѣ моему и Бгѣ
вашему.

іі. Пріиде же Маріа Магдалиа повѣдаючи оученикумз,
ѡку видѣ Гда, и сіѡ рече єи.

ѡі. Сѣиже же позѣ, въз дѣнь той во єдинѣ ѡ сѣбѣвѣтз, и
дверемз затворѣннымз, идиже вѡхс оученицы єгѡ собрани,
страха ради Іудейска, пріиде Іисх, и стѡ посреѣдѣ, и глагола
ѡмз : миръ вамз.

іі. И сіѣ рекз, показѡ ѡмз рѣцѣ и позѣ и рѣбра своѡ. воз-
радовашасѧ оубо оучицы, видѣвше Гда.

іа. Рече же ѡмз Іисх пакѡ : миръ вамз : ѡкоже послѡ ма
Оцѣ, и ѡзх посылаю вы.

ів. И сіѣ рекз, дѣиже, и глагола ѡмз : прииміте Дхѣ стѣ.

іг. ѡмже ѡпѣститѣ грѣхѡ, ѡпѣстатсѧ ѡмз : и ѡмже
держитѣ, держѡтсѧ.

ід. Ѧмѡ же єдинѣ ѡ Ѧбоиѡдесѡте, глаголемый
близнѣцз, не вѣ тѣ сѣ иимѡ, єгдѡ пріиде Іисх.

іе. Глаголахсѣ же ємѣ дрѣзиѡ оученицы : видѣхомз Гда.
Ѧнѣ же рече ѡмз : Ѥще не вѣжс на рѣкѣ єгѡ ѡзвы гво-
здиѡныѡ, и вложѣ пѣрста моего въз ѡзвы гвоздиѡныѡ, и вложѣ
рѣкѣ мою въз рѣбра єгѡ, не имѣ вѣры.

іѣ. И по днѣхѣ Ѧсмѡхѣ пакѡ вѡхс вѡстрѣ оученицы єгѡ,
и Ѧмѡ сѣ иимѡ. пріиде Іисх дверемз затворѣннымз, и стѡ
посреѣдѣ ѡхз, и рече : миръ вамз.

із. Потѡмз глагола Ѧмѣ : принесѡ пѣрстѣ твоѡ сѣмѡ,

ако си го ты изнеслѣ, кажи ми дѣ си го положилѣ, и азъ ще го земѣ.

16. Казува ѱ Исусъ : Маріе. Тя ся обърнѣ и рече му : Рав-
вунн ! което ся казува : Учителю.

17. Казува ѱ Исусъ : Не ся допирай до мене ; защото не съмъ
възлѣзлѣ още при Отца си, но иди при братія-та ми, и кажи имъ :
Възлѣзувамъ при Отца моего и Отца вашего, и Бога моего и Бога
вашего.

18. Идува Марія Магдалина та извѣстява на ученицы-тѣ, че видѣ
Господа, и че той ѱ рече това.

19. А вечерь-тѣ на тойзи день-първый-тѣ на седмицѣ-тѣ, ко-
гато бѣхѣ и заключены врата-та дѣто ученици-тѣ бѣхѣ събрани
поради страхъ-тѣ отъ Іудеи-тѣ, дойде Исусъ, и застанѣ на срѣдѣ,
и казува имъ : Миръ вамъ.

20. И това като рече, показа имъ рѣцѣ-тѣ и ребра-та си. И
зарадувахѣ ся ученици-тѣ като видѣхѣ Господа.

21. И пакъ имъ рече Исусъ : Миръ вамъ. Както мя Отецъ ми
проводи, и азъ проваждамъ васъ.

22. И това като рече, духнѣ, и казува имъ : Примѣте Духа
Святаго.

23. На които простите грѣхове-тѣ, простени имъ сѣ, и на които
задръжите, задръжани сѣ.

24. А Ѳома, единъ отъ дванадесеть-тѣ, нарицаемый Близнецъ, не
бѣше съ тѣхъ, когато дойде Исусъ.

25. И казувахѣ му други-тѣ ученици : Видѣхмы Господа. А
той имъ рече : Ако не видѣх на рѣцѣ-тѣ му язвы-тѣ отъ гвозденъ-
тѣ, и не турѣх пѣръть-тѣ си въ язвы-тѣ на гвозденъ-тѣ, и не вложъ
рѣкѣ-тѣ си въ ребра-та му, не ще да повѣрвамъ.

26. И подирь осмь дни, пакъ бѣхѣ вѣтрѣ ученици-тѣ му, и
Ѳома съ тѣхъ ; идува Исусъ, като бѣхѣ врата-та заключены, и
застанѣ на срѣдѣ, и рече : Миръ вамъ.

27. Послѣ казува на Ѳомѣ : Дай си тука пѣръть-тѣ, и виждь

и вижда рѣцѣ мои: и принесѣ рѣкѣ твоѣ, и вложѣ въ рѣбра моѣ: и не бѣди невѣренѣ, но вѣренѣ.

КН. И ѿвѣща Ѡмма, и рече ѣмѣ: Гдѣ мой и Бгъ мой.

КА. Глагола ѣмѣ Іисъ: ѡкѣ видѣвѣ ма, вѣровала ѣси: блаженѣи не видѣвшѣи, и вѣровавшѣ.

А. Минѣга же и ѣна знаменѣа сотвори Іисъ предѣ оученикѣи своиѣи, ѡже не сѣтъ писана въ книгѣхъ сѣхъ.

АА. Сѣа же писана бѣша, да вѣрете, ѡкѣ Іисъ ѣсть Хртѣсъ Сѣхъ Бжѣи, и да вѣрюще, животѣи ѣмате во ѣма ѣгѣ.

ГЛАВА КА.

А. Посѣмѣ ѡбѣса пакѣ Іисъ оученикѣмѣ своиѣмѣ, востѣвѣ ѿ мѣртвѣхъ, на морѣи Тѣверѣадѣстѣмѣ: ѡбѣса же сѣце.

Б. Бѣхъ вкѣпѣ Сѣмѣхъ Пѣтрѣ, и Ѡмма нарицѣмый близнѣцѣ, и Паданѣнахъ, ѣже бѣ ѿ Кѣны Галѣѣскѣа, и сѣи Зеведѣовѣ, и ѣны ѿ оученикѣхъ ѣгѣ двѣ.

Г. Глагола ѣмѣ Сѣмѣхъ Пѣтрѣ: ѣдѣ рыбы ловѣти. глаголаша ѣмѣ: ѣдемѣ и мы сѣ тобѣю. ѣзыдоша же, и всѣдоша ѡбѣе въ корѣбѣ, и въ тѣ ноцѣ не ѡша ничѣсѣже.

Д. Оутрѣ же бѣвшѣ, стѣ Іисъ при брѣзѣ: не познаша же оученицѣи, ѡкѣ Іисъ ѣсть.

Е. Глагола же ѣмѣ Іисъ: дѣти, ѣда что сѣдѣно ѣмате; ѿвѣщаша ѣмѣ: ни.

Б. Оѣхъ же рече ѣмѣ: вѣрзѣте мрѣжѣ ѡдѣсѣю странѣ корѣбѣа, и ѡбращѣете. ввергоша же и котѣмѣ не можѣхъ привлѣшѣи ѣа ѿ множѣства рыбѣхъ.

З. Глагола же оучѣиѣ тѣи, ѣгѣже любѣлаше Іисъ, Пѣтрѣви: Гдѣ ѣсть. Сѣмѣхъ же Пѣтрѣ слышавѣ, ѡкѣ Гдѣ ѣсть, ѣпендѣтомѣ препѣасѣа: бѣ ко нагѣ, и вѣржѣса въ морѣ.

И. А дрѣзѣи оученицѣи корѣблѣемѣ прѣидѣша, не бѣша ко далѣче ѿ землѣи, но ѡкѣ двѣ стѣ лактѣи, влѣкѣще мрѣжѣ рыбѣхъ.

рѣчь-тъ ми: и дай рѣкъ-тъ си, и тури въ ребра-та ми; и не бѣди повѣренъ, но вѣренъ.

28. И отговори Тوما и рече му: Господь мой и Богъ мой.

29. Казува му Исусъ: Понеже мя видѣ, Томо, повѣрува; Блажени които безъ да видятъ повѣрувахъ.

30. И още много други чудеса стори Исусъ прѣдъ ученицы-тъ си, които не сѣ писаны въ тѣзи книгъ:

31. А тѣзи сѣ написаны за да повѣрувате че Исусъ е Христосъ Сынъ Божій, и като вѣрувате да имате животъ въ негово-то име.

ГЛАВА 21.

1. Подиръ това пакъ ся яви Исусъ на ученицы-тъ си на Тиверіадско-то море, и яви имъ ся така:

2. Тамъ бѣхъ наедно Симонъ Петръ и Тوما нарицаемый Близнаецъ, и Паваналъ отъ Капъ Галилейскъ, и *сынове-тъ* Зеведеви, и други двамина отъ ученицы-тъ неговы.

3. Казува имъ Симонъ Петръ; *Азъ* ще отидѣ да ловѣхъ рыбъ: Казувать му: Ще дойдемъ и ный съ тебе. Излѣзохъ и възлѣзохъ завчасъ на ладіѣ-тъ, и прѣзъ онѣзи ноць не уловихъ нищо.

4. И като ся разсѣмнѣ вече, застанѣ Исусъ на брѣгъ-тъ; но ученици-тъ не познавахъ че е той Исусъ.

5. Казува имъ Исусъ: Дѣца, имате ли пѣщо за яденіе? Отговорихъ му: Не.

6. А той имъ рече: Хвърлѣте мрѣжъ-тъ отдесно на ладіѣ-тъ и ще намѣрите. И тѣи хвърлихъ, и не можахъ, вече да ѣмъ привлѣкѣтъ отъ множество-то на рыбъ-тъ.

7. Тогазъ онзи ученикъ когото обичаше Исусъ казува на Петра: Господь е. А Симонъ Петръ, като чу че е Господь, прѣпаса върхнѣ-тъ си дрехъ, (защото бѣше голъ), и хвърли ся въ море-то.

8. А други-тъ ученици дойдохъ съ ладіѣ-тъ, (защото не бѣхъ далечъ отъ земѣ-тъ, но колкото двѣстѣ лакти), и влачахъ мрѣжъ-тъ съ рыбъ-тъ.

ѿ. ЪГДА ѡ҃҃Ѣ ѡЗЛѢЗѢША НА ЗЕМЛЮ, ВІДѢША ѢГНЬ ЛЕЖАЩЪ, ѡ РЫБЪ НА НЕМЪ ЛЕЖАЩЪ, ѡ ХЛѢБЪ.

І. (И) ГЛАГОЛА ѡМЪ ІИСУ: ПРИНЕСІТЕ Ѡ РЫБЪ, ІАЖЕ ІАСТЕ НЫНѢ.

ІІ. ВЛѢЗЪ ЖЕ СІМѢНЪ ПЕТРЪ, ѡ ѡЗВЛЕЧЕ МРЕЖЪ НА ЗЕМЛЮ, ПОЛНЪ ВЕЛІКНХЪ РЫБЪ СТО ѡ ПАТЬДЕСЯТЪ ѡ ТРІ: ѡ ТОЛІКѢ СЪЩЕМЪ, НЕ ПРОТОРЖЕСА МРЕЖА.

ІІІ. ГЛАГОЛА ѡМЪ ІИСУ: ПРИИДИТЕ, ѠБѢДАЙТЕ. НИ ЄДИНЪ ЖЕ СМѢАШЕ Ѡ ѡ҃҃ЧЕНИКЪ ІСТАЗАТИ ЄГѢ, ТЫ КТО ЄСІ; ВѢДАШЕ, ІАКѢ ГЛѢ ЄСТЬ.

ІІІІ. ПРИДЕ ЖЕ ІИСУ, ѡ ПРИАТЪ ХЛѢБЪ, ѡ ДАДЕ ѡМЪ, ѡ РЫБЪ ТАКЪЖЕ.

ІІІІІ. СЕ ѡ҃҃ЖЕ ТРѢТІЕ ІАВІСА ІИСУ ѡ҃҃ЧЕНИКѢМЪ СВОІМЪ, ВОСТАВЪ Ѡ МЕРТВЫХЪ.

ІІІІІІ. ЪГДА ЖЕ ѠБѢДОВАШЕ, ГЛАГОЛА СІМѢНЪ ПЕТРѢ ІИСУ: СІМѢНЕ ІѠННІНЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ ПАЧЕ СІХЪ; ГЛАГОЛА ЄМЪ: ЄИ ГДІ, ТЫ ВѢСИ, ІАКѢ ЛЮБЛЮ ТѦ. ГЛАГОЛА ЄМЪ: ПАСІ А҃ГНЦЫ МОѦ.

ІІІІІІІ. ГЛАГОЛА ЄМЪ ПАКИ ВТОРОЕ: СІМѢНЕ ІѠННІНЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; ГЛАГОЛА ЄМЪ: ЄИ ГДІ, ТЫ ВѢСИ, ІАКѢ ЛЮБЛЮ ТѦ. ГЛАГОЛА ЄМЪ: ПАСІ ѢВЦЫ МОѦ.

ІІІІІІІІ. ГЛАГОЛА ЄМЪ ТРѢТІЕ: СІМѢНЕ ІѠННІНЪ, ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; ѠСКОРБѢ ЖЕ ПЕТРЪ, ІАКѢ РЕЧЕ ЄМЪ ТРѢТІЕ: ЛЮБИШИ ЛИ МѦ; ѡ ГЛАГОЛА ЄМЪ: ГДІ, ТЫ ВСѦ ВѢСИ: ТЫ ВѢСИ, ІАКѢ ЛЮБЛЮ ТѦ. ГЛАГОЛА ЄМЪ ІИСУ: ПАСІ ѢВЦЫ МОѦ.

ІІІІІІІІІ. АМІНЬ АМІНЬ ГЛАГОЛЮ ТЕБѢ: ЪГДА БЫЛЪ ЄСІ ІѢНЪ, ПОАСАЛСА ЄСІ САМЪ, ѡ ХОДИЛЪ ЄСІ, АМОЖЕ ХОТѢЛЪ ЄСІ: ЪГДА ЖЕ СОСТАРѢЕШИСѦ, ВОЗДѢЖЕШИ РЪЦѢ ТВОИ, ѡ ІИНЪ ТѦ ПОАШЕТЪ, ѡ ВЕДЕТЪ, АМОЖЕ НЕ ХОЩЕШИ.

ІІІІІІІІІІ. СІЕ ЖЕ РЕЧЕ, НАЗНАМЕНСА, КОЕЮ СМЕРТІЮ ПРОСЛАВИТЪ БГА. ѡ СІѦ РЕЧЪ, ГЛАГОЛА ЄМЪ: ІДІ ПО МИНѢ.

ІІІІІІІІІІІ. ѠВРАЩСА ЖЕ ПЕТРЪ ВІДѢ ѡ҃҃ЧЕНИКА, ЄГѢЖЕ ЛЮБЛѢШЕ ІИСУ, ВО СЛѢДЪ ІДѢЩА, ІАЖЕ ѡ ВОЗЛЕЖЕ НА ВЕЧЕРИ НА ПЕРСИ ЄГѢ, ѡ РЕЧЕ: ГДІ, КТО ЄСТЬ ПРЕДАІИ ТѦ;

9. И като излѣзохъ на земѣ-тъ, гледать жаравъ разложенъ, и рыбъ туренъ на нейъ, и хлѣбъ.

10. Казува имъ Исусъ : Донесѣте отъ рыбы-тъ conto уловихте сега.

11. Възлѣзе Симонъ Петръ, та пвлѣче мрѣжъ-тъ на земѣ-тъ, пълнъ съ едры рыбы сто и петдесетъ и три ; и толкозь като бѣхъ, мрѣжа-та ся не съдра.

12. Казува имъ Исусъ : Елате обѣдвайте. И никой отъ ученицы-тъ не смѣяше да го попыта : Ты кой си ? понеже знаяхъ че е Господь.

13. Идува тогазь Исусъ и зема хлѣбъ-тъ, и дава имъ, така и рыбъ-тъ.

14. Това бѣше вече третій пѣть, дѣто ся яви Исусъ на ученицы-тъ си, отъ какъ възкрѣснъ изъ мъртвы-тъ.

15. А като ся наобѣдувахъ, казува Исусъ Симону Петру : Симоне Ионинъ, любишь ли мя повече отъ тыя ? Казува му : Ей, Господи, ты знаешъ че тя обычамъ. Казува му : Паси агъныцы-тъ ми.

16. Казува му пакъ вторый пѣть : Симоне Ионинъ, любишь ли мя ? Казува му : Ей, Господи, ты знаешъ че тя обычамъ. Казува му : Паси овцы-тъ ми.

17. Казува му третій пѣть : Симоне Ионинъ, обычашъ ли мя ? Паскърби ся Петръ, защото му рече третій пѣть : Обычашъ ли мя ? И рече му : Господи, ты всечко знаешъ ; ты знаешъ че тя обычамъ : Казува му Исусъ : Паси овцы-тъ ми.

18. Истинъ, истинъ ти казувамъ, когато бѣше ты по младъ, самъ си ся опасуваше и ходяше къдѣто щѣше ; но като остарѣешь, ще прострѣшь рѣцѣ, и другъ ще тя опасува и ще тя води къдѣто ты не щешъ.

19. И това рече, като назначаваше съ какъкъ смъртъ имаше да прослави Бога. И това щомъ рече, казува му : Върви подирѣ ми.

20. А Петръ като ся обърнъ, вижда че иде подирѣ имъ ученикъ-тъ когото обычаше Исусъ, тойзи който на вечерѣ-тъ ся изклони на грѣди-тъ му, и рече : Господи, кой е който ще тя прѣдаде ?

ка. Сего видѣвъхъ Пётрхъ, глагола Іисови: Гди, сей же что;

кв. Глагола емоу Іисхъ: ѿше хощу, да той пребываетхъ, дождеже прииде, что кхъ тебѣ; ты по мнѣ гради.

кг. Изыде же слово се въ братію, ѿкѣ оученикхъ той не оумретхъ: ѿ не рече емоу Іисхъ, ѿкѣ не оумретхъ: но ѿше хощу томъ пребывати, дождеже прииде, что кхъ тебѣ;

кд. Сей есть оученикхъ свидѣтельствуй ѡ сіихъ, ѿже ѿ написа сѣа: ѿ вѣмхъ, ѿкѣ истинно есть свидѣтельство егѡ.

ке. Суть же ѿ ина многа, ѿже сотвори Іисхъ, ѿже ѿше бы по единому писана быша, ни самомъ мноу всемъ міру вмѣстѣти пишемыхъ книгъ. ѿминь.

21. Него като видѣ Петръ, казува Исусу: Господи, а тойзи що?

22. Казува му Исусъ: Ако щѣ да прѣбѣде той доклѣ дойдѣ, тебѣ що ти е? Ты върви подирѣ ми.

23. И тѣй ся разнесе тая дума помежду братія-та, че тойзи ученикъ нѣма да умрѣ: а Исусъ му не рече че нѣма да умре, но: Ако щѣ да остане той доклѣ дойдѣ, тебѣ що ти е?

24. Тойзи е ученикъ-тъ който свидѣтелствува за това, който и написа това; и знаемъ че негово-то свидѣтелство е истинно.

25. Има още и други много нѣща що стори Исусъ, които ако бы да ся напишѣтъ едно по едно, и цѣль свѣтъ, ми ся чини, не бы вмѣстилъ написаны-тъ книги. Аминь.

ДѢЯНІА

СВЯТЫХЪ АПОСТОЛЪ.

ГЛАВА Я.

а. Первое оубо слово сотворихъ ѿ всехъ, съ Феофіле, ѿже начатъ Іисъ творити же и оучити,

б. Даже до дне, въ Оньже заповѣдавъ Апѳолымъ Дѡмъ стѣмъ, иже избра, вознеса :

в. Предъ нимже и постави себѣ жива по страданіи своемъ, во мнѡзѣхъ истинныхъ знаменіихъ, дѣни четыредесати являася имъ, и глагола, ѿже ѿ царствіи Бжїи :

г. Съ нимже и іудей повелѣ имъ ѿ Іерусалима не ѡсѣдѣти, но ждати ѡбѣтованіа Оца, еже слышасте ѿ мене :

д. Ибо Іѡаннъ оубо крѣтилъ есть водою, вы же имате крѣтитися Дѡмъ стѣмъ, не по мнѡзѣхъ сѣхъ днѣхъ.

е. Оні же оубо сошедшеся вопрошахъ его, глаголюще : Гди, ѡще въ лѣто сїе оустроѣши црѣвіе Іілево ;

ж. Рече же къ нимъ : несть ваще разсмѣти времена и лѣта, ѿже Оцъ положи во своей власти :

з. Но прїимете сіасъ, нашедшс стѡмс Дхъ на вы, и вѣдете мѣ свидѣтели во Іерусалимѣ же и во всей Іудей и Самаріи и даже до послѣднихъ землѣ.

и. И сѣа рекъ, зрѣшымъ имъ взѣтсѣ, и облакъ подѣтѣ его ѿ Очію ихъ.

і. И егда взирающе бѣхъ на нѣо, идѡшс емъ, и се мѣжа двѣ стѣста предъ ними во одежди бѣлѣ,

ДѢЯНІЯ-ТА

НА СВЯТЫ-ТѢ АПОСТОЛЫ.

ГЛАВА 1.

1. Първо-то слово, о Теофиле, направихъ, за все що наченъ Исусъ да прави и да учи,

2. Даже до день-тъ въ който ся възнесе, отъ какъ даде чръзъ Духа Святаго заповѣди на апостоли-тѣ, които избра :

3. На които и прѣдстави себе си живъ слѣдъ страданіе-то си съ много вѣрны знаменія като имъ ся явяваше четиридесеть дни, и говоряше имъ за царство-то Божіе.

4. И като ся събраше съ *тѣхъ* заръча имъ да ся не отдалечатъ отъ Іерусалимъ, но да очакувать обѣщаніе-то на Отца, което чухте, *рече*, отъ мене.

5. Защото Іоаннъ е съ водъ кръстилъ, а вы ще бѣдете кръстени съ Духа Святаго, слѣдъ тѣя не много дни.

6. И тѣй като ся събрахъ пытахъ го, и казувахъ : Господи, въ това ли врѣме щешъ да възстановишь царство-то въ Израіля ?

7. А *той* имъ рече : Не е за васъ да знаете години-тѣ или врѣмена-та, които Отецъ е положилъ въ собственнѣ-тѣ си власть.

8. Но *вы* ще приѣмете силъ, когато слѣти Духъ Святый на васъ, и ще ми бѣдете свидѣтели и въ Іерусалимъ, и во всичкѣ Іудеѣхъ и Самаріѣхъ, и до край земѣхъ.

9. И това отъ какъ рече, тѣ като гледахъ, възнесе ся, и облакъ го подѣ испрѣдъ очи-тѣ имъ.

10. И като стояхъ та гледахъ на небе-то, когато възлѣзуваше той, ето, двамина чловѣци въ бѣлы дрехы застанѣхъ прѣдъ тѣхъ ;

Ѧі. Иже ѡ рекѡста: мѡжѣ Галїлѣйстїн, что̀ стоитѣ зрѣще на нѣо; сѣй Іисъ вознесѣйсѧ ѡ вѧсъ на нѣо, такожде прїидетъ, ѡмже Образомъ вѣдѣсте ѣго ѡдѣща на нѣо.

Ѧі. Тогда̀ возвратїшасѧ во Іерлїмъ ѡ горы нарицаемыѧ Елеѡнъ, ѡже ѣсть влїзъ Іерлїма, сѣевѡты ѡмѡщїѧ пѣть.

Ѧі. И ѣгда внидоша, възидоша на гѡрницъ, ѡдѣже бѧхъ пребывѧюще, Пѣтръ же ѡ Іѧковъ ѡ Іѡѧннъ ѡ Андрѣй, Фїліппъ ѡ Ѧвма, Варѡломѣй ѡ Матѡей, Іѧковъ Алфѣевъ ѡ Сїмѡнъ Силѡтъ, ѡ Ісѡда Іѧковъ.

Ѧі. Сїи всѧ бѧхъ терпѧще ѣдинодѣшнѡ въ молїтвѣ ѡ молѣнїи, съ женѧми ѡ Мрїею Мѣрїю Іисовою, ѡ съ братїею ѣгѡ.

Ѧі. И во днѣ тѣѧ востѧвъ Пѣтръ посредеѣ оученїкъ рече: (бѣ же ѡмѣнъ наро̀да вкѡпѣ ѡкѡ сто ѡ двѧдесѧ:)

Ѧі. Мѡжѣ братїе, подокаше скончѧтисѧ писѧнїю семѡ, ѣже предрече Дѡхъ свѧтѣй оустѣ Дѣдовыми, ѡ Ісѡдѣ бѣвшемъ вождѣ ѣмшымъ Іиса:

Ѧі. Іѧкѡ причтѣнъ бѣ съ нѧми, ѡ прїѧлъ бѧше жребїи сѧсѣвки сѧѧ.

Ѧі. Сѣй оубѡ стѧжа сѧло ѡ мзды непра̀ведныѧ, ѡ нїцъ бѣвъ просѣдѣса посредеѣ, ѡ ѡзлїѧса всѧ оутрѡба ѣгѡ:

Ѧі. И разѡмно бѣсть всѣмъ живѡщымъ во Іерлїмѣ, ѡкѡ нарещїѧ сѧсѡ томѡ своїмъ ѡхъ ѡзыкомъ ѡкелѧмѧ, ѣже ѣсть сѧло кро̀ве.

Ѧі. Пїшетсѧ бо въ книзѣ ѡсѧомстѣй: да бѣдетъ двѡркъ ѣгѡ пѣстъ, ѡ да не бѣдетъ живѡщагѡ въ нѣмъ, ѡ ѣпїскопство ѣгѡ да прїїметъ ѡнъ.

Ѧі. Подокаетъ оубѡ ѡ сѡдѡнївшихъ съ нѧми мѡжѣй во всѧко лѣто, въ неже вниде ѡ ѡзыде въ насъ Гѡдъ Іисъ,

Ѧѡ. Начѣнъ ѡ крещѣнїѧ Іѡѧннова даже до днѣ, въ Ѧнѣже

11. Които и рекохъ: Мжжіе Галилеяне, що стоите та гледате на небе-то? Тойзи Исусъ, който ся възнесе отъ васъ на небе-то, ще дойде тѣй, както го видѣхте да отхожда на небе-то.

12. Тогази ся върнѣхъ въ Іерусалимъ отъ горѣ-тъ нарицаемъ Елеонскъ, която е близу до Іерусалимъ, единъ сѣботенъ день пѣтъ.

13. И когато възохъ, възлѣзохъ въ горницѣ-тъ дѣто живѣяхъ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Андрей, Филиппъ и Ѳома, Вареоломей и Матѣей, Іаковъ Алфеевъ и Симонъ Зилотъ, и Іуда Іакововъ.

14. Тѣ всички еднодушно, съ жены-тѣ и Маріѣ майкѣ-тъ Исусовѣ, и съ братія-та му, бѣхъ непрѣстанно въ молитвѣ и моленіе.

15. И прѣзъ тѣя дни станъ Петръ по срѣдъ ученицы-тѣ, и рече: (а число-то на тѣзи които ся намѣрувахъ тамо бѣше до сто и двадесеть души;)

16. Мжжіе и братіе, трѣбуваше да ся изпълни това писаніе, което прѣдрече Духъ Святый чрѣзъ уста-та Давидовы за Іудъ, който станъ водитель на тѣзи, които хванѣхъ Исуса.

17. Защото бѣше причисленъ съ насъ, и зѣлъ бѣ дѣлъ въ тѣхъ службѣ.

18. Той прочее спечали нивъ отъ заплатѣ на *своѣхъ-тъ* неправдѣ, и като паднѣ на очи-тѣ си просѣднѣ ся прѣзъ срѣдъ, и истекохъ всички-тѣ му чрѣва.

19. И това станъ извѣстно на всички жители Іерусалимскы, така що тая нива ся нарече по языкъ-тъ имъ Акелдама, сирѣчь, Нива кръвна.

20. Защото е писано въ книгѣ-тъ на Псалмы-тѣ: Да бѣде жилище-то му пусто, и да нѣма който да живѣе въ него; и Чинъ-тъ му другъ да земе.

21. И тѣй, отъ челоуѣцы-тѣ които ся нахождахъ съ насъ прѣзъ всичко-то врѣме, въ което влизаше и излизаше между насъ Господь Исусъ,

22. Като наченъ отъ крыщеніе-то Іоанново до день-тъ въ който

вознесѣса (на нѣо) ѿ насъ, свидѣтелю воскрѣніа ѿгнъ кыти съ нами ѿдиномъ ѿ сѣхъ.

кг. И поставиша двѣ, Іѡсифа нарицаемаго Варсавъ, ѿже наречѣнъ кысть Ісхъ, и Матѣа.

кд. И помолѣвшесѣ рѣша: ты Гдѣи сѣрдцевѣдче всѣхъ, покажи ѿгѣже ѿзбралъ еси ѿ сею двою ѿдиного,

ке. Прѣйти жрѣбїи сазженїа сегѣ и апѣтолства, ѿз негѣже ѿспаде Ісда, ити въ мѣсто своѣ.

кз. И даша жрѣбїа ѿма, и паде жрѣбїи на Матѣа, и причтѣнъ кысть ко ѿдинонадесяти апѣтолѣмъ.

ГЛАВА вѣ.

а. И ѿгдѣ скончавашасѣ днѣ пѣтьдесѣтницы, бѣша вси апѣтолѣ ѿдинонадесяти въспѣ.

б. И кысть внезѣнъ съ нѣсѣ шѣмъ ѿкъ носѣмъ дыханїю вѣрнъ, и ѿполни весь домъ, и дѣже бѣхъ сѣдѣше:

в. И ѿвѣшасѣ ѿмъ раздѣленїа ѿзыцы ѿкъ ѿгненни, сѣде же на ѿдиномъ коемждо ѿхъ,

г. И ѿполнишасѣ вси дѣхъ стѣ, и начаша глаголати ѿными ѿзыки, ѿкоже дѣхъ даше ѿмъ провѣшавати.

д. Бѣхъ же во Іерлѣмѣ живѣщїи ѿдѣн, мѣжѣе благоговѣнїи ѿ всегѣ ѿзыка, ѿже подѣ нѣсѣмъ.

е. Бывшъ же гласъ семъ, снїдѣса народъ и сматѣса: ѿкъ слышѣхъ ѿдинъ кїждо ѿхъ своѣмъ ѿзыкомъ глаголющихъ ѿхъ.

з. Дивлѣхсѣ же вси и чсдѣхсѣ, глаголюще дрѣгъ ко дрѣгъ: не сѣ ли вси сїи сѣтъ глаголющїи Галїѣанѣ;

и. И кѣкъ мы слышимъ кїждо своѣ ѿзыкъ нашъ въ нѣмже родѣхомсѣ.

а. Парѣанѣ и Миданѣ и Еламїтѣ, и живѣщїи въ Месопотамїи, во ѿдѣн же и Каппадокїи, въ Пѣнтѣ и во Асїи,

і. Во Фрѣгїи же и Памфѣліи, во ѿгѣптѣ и странѣхъ Лївїи, ѿже при Кѣринїи, и приходѣщїи Римѣанѣ, ѿдѣн же и пришѣльцы,

ся възнесе отъ насъ, единъ отъ тѣхъ трѣба да бѣде съ насъ свидѣтель на възкресеніе-то му.

23. И поставихъ двамина, Юсифа нарицаемаго Варсава, (който ся наименова Іустъ,) и Матеія.

24. И помолихъ ся и рекохъ: Ты, Господи, сърдцевѣдче на всичкы, покажи отъ тыя двама-та одного, когото си избралъ,

25. Да земе дѣлъ-тъ на тѣзи службѣ и на апостолство-то, отъ което испаднѣ Іуда за да отиде на свое-то си мѣсто.

26. И дадохъ жрѣбія-та си, и паднѣ жрѣбіе-то на Матеія, и счете ся съ единадесеть-тѣ апостолы.

ГЛАВА 2.

1. И когато настанѣ день-тъ на Петдесетницѣ-тѣ, всичкы-тѣ бѣхъ единодушно *сѣбрани* на едно.

2. И внезапно станѣ екотъ отъ небе-то, като че идѣше силно духаніе отъ вѣтрѣ, и испълни всичкѣ-тѣ кѣшѣ дѣто сѣдѣхъ.

3. И явихъ имъ ся языци като огненни, които ся раздѣлявахъ, и сѣднѣ на всякого отъ тѣхъ *по единъ*.

4. И исполнихъ ся всичкы съ Духа Святаго, и наченѣхъ да говорятъ чужды языцы, както Духъ-тъ имъ даваше да говорятъ.

5. А *тогава* имаше въ Іерусалимъ да живѣѣтъ Іудеи, чловѣци благочестиви отъ всякой народъ що има подъ небе-то.

6. И щомъ ся расчу това, събра ся народъ-тъ и смутихъ ся; защото всякой единъ отъ тѣхъ чуяше ги да говорятъ неговъ-тъ языкъ.

7. И смаяни всичкы чудяхъ ся, и думахъ си единъ на другый: Ето, всичкы тѣзи които говорятъ не сѣ ли Галилеяне?

8. И какъ ный *ги* чуемъ да говорятъ всякой по собственный-тъ нашъ языкъ въ който смы родени,

9. Парѣяне и Мидяне и Еламитѣ, и които населявать Месопотаміѣ, Іудеѣ и Каппадокіѣ, Понть и Азіѣ,

10. Фригіѣ и Памфиліѣ, Египетъ и Ливійскы-тѣ страны които сѣ около Киринеѣ, и чужденци отъ Римъ, Іудеи и прозелити,

дѣ. Крѣпчане и Яравлане, слышимъ глаголющихъ ихъ нашимъ языки величїа Бжїа ;

еѣ. Оужасася же вси и недоумѣвахся, дрѣгъ ко дрѣгъ глаголюще : что оубо хощетъ сїе быти ;

гѣ. Ини же рсгающеся глаголахъ : ѿкѡ вїномъ исполнени сѣть.

дѣ. Ставъ же Пѣтръ со єдиннадесяти, воздвиже гласъ свой, и рече имъ : Мжїе їздеистїи и живущїи во їерлїмѣ вси, сїе вамъ разсмно да бѣдетъ, и вниште глаголы моѣ.

еѣ. Не бо, ѿкоже вы нецѣете, сїи пїани сѣть : єсть во часъ третїи днѣ :

еѣ. Но сїе єсть реченное пророкомъ ївїлемъ :

зѣ. И бѣдетъ въ послѣднїа дни, глаголетъ Гдѣ, їзлїю ѡ Дха моего на всѣхъ плоть, и прорекѣтъ сынове ваши, и дщѣри ваши : и юнѡши ваши видѣнїа оубратъ, и старцы ваши сѡнїа видѣтъ :

иѣ. Ибо на рабы моѣ и на рабыни моѣ, во дни Оны їзлїю ѡ Дха моего, и прорекѣтъ.

дѣ. И дамъ чюдеса на нѣсїи горѣ, и знаменїа на землїи нїзъ, кровь и Огнь и крѣнїе дыма.

кѣ. Солнце преложїтсѣ во тмѣ, и лунѣ въ кровь, прежде дѣже не прїити днѣ Гдню великомъ и просвѣщенномъ.

ка. И бѣдетъ, всѣхъ, ѣже ѡще призовѣтъ ѡма Гдне, спасѣтсѣ.

кѡ. Мжїе їлїстїи, послашайте словеса сїхъ : їиса Назврѣа, мжѣ ѡ Бга їзвѣствованна въ васъ силами и чюдесы и знаменїи, ѿже сотвори тѣмъ Бгъ посредѣ васъ, ѿкоже и сами вѣсте,

кѣ. Сего нарекованнымъ совѣтомъ и проразсмѣнїемъ Бжїимъ прѣдана прїемше, рскамы беззаконныхъ пригвождаше оубнїте :

ка. Огоже Бгъ воскресї, разрѣшивъ евлѣзни смѣртныя, ѿкоже не вѣше мѡцїю держїмъ быти емѣ ѡ неѣ.

11. Критяне и Арабе, чуемъ гы да говорятъ по наши-тѣ языцы величія-та Божіи.

12. И смаяни всичкы недоумѣвахъ ся, и единъ другый си думахъ: Какво ли ще е това?

13. А другы имъ ся присмивахъ и казувахъ: Че сж пили много сладко вино.

14. А Петръ съ единадесетъ-тѣ станъ, възвыси гласъ-тѣ си, и проговори имъ; Мѣжіе Іудеяне, и всинца конто живѣте въ Іерусалимъ; това да знаете, и дайте вниманіе на мои-тѣ думы:

15. Защото тѣзи не сж пияни, както вы мыслите; понеже е третій часъ на день-тѣ;

16. Но това е речено-то чрѣзъ пророка Іоіля:

17. И ще бѣде въ послѣдни-тѣ дни, казува Богъ, ще излѣѣхъ отъ мой-тѣ Духъ на всякъ плѣтъ; и ще пророкувать сынове-тѣ ви и дѣщери-тѣ ви, и юноши-тѣ ваши видѣнія ще виждатъ, и старци-тѣ ваши сънища ще снѹватъ.

18. И още прѣзъ оныя дни ще излѣѣхъ отъ Духа моего на рабы-тѣ мои и на рабыни-тѣ мои, и ще пророчествувать.

19. И ще покажъ чудеса на небе-то горѣ и знаменія долу на земѣ-тѣ, кръвъ и огнь и пара отъ дымъ.

20. Слънце-то ще ся прѣвѣрне въ тъмнотѣ, и луна-та въ кръвъ, прѣди да дойде великій-тѣ и прѣсвѣтлый-тѣ день Господень.

21. И ще бѣде *че* всякой който призове име-то Господне, спасенъ ще бѣде.

22. Мѣжіе Израіляне, послушайте тѣзи думы; Іисуса Назорянина, мѣжъ доказанъ вамъ отъ Бога съсъ силы, чудеса и знаменія, конто Богъ направи чрѣзъ него по срѣдъ васъ, както и вы знаете,

23. Него, прѣдаденъ по прѣдопрѣдѣленіи-тѣ волиѣ и прѣдвѣденіе-то Божіе, вы като хвапяхте, чрѣзъ рѣцѣ-тѣ на беззаконницы, *на кръстѣ го* приковахте и убихте:

24. Когото Богъ възкреси, като развърза болѣзни-тѣ на смърть-тѣ, понеже не бѣ възможно да бѣде държанъ той отъ неѣ.

кѣ. ДѢДЪ БО ГЛАГОЛЕТЪ ѿ НѢМЪ: ПРЕДЗРѢХЪ ГДА ПРЕДО
мною выиш: ѿкѡ ѡдеснѣю менѣ єсть, да не подвижсѣ.

кѵ. СЕГѢ РАДН ВОЗВЕСЕЛІСѣ СРЦЕ МОЕ, ѿ ВОЗРАДОВАСѣ АЗЫКЪ
МОЙ: ЕЩЕ ЖЕ ѿ ПЛОТЬ МОА ВСЕЛІТСѣ НА ОУПОВАНІИ.

кѵ. ЇКѡ НЕ ѡСТАВИШИ ДѢШН МОЕА ВО АДѢ, НИЖЕ ДАСИ
ПРЕПОДОБНОМУ ТВОЕМУ ВІДѢТИ ІСТАКНІА.

кѧ. СКАЗАЛЪ МН ЕСИ ПГТИ ЖИВОТА: ІСПОЛНИШИ МА ВЕСЕЛІА
СЪ ЛИЦЕМЪ ТВОИМЪ.

кѡ. МѢЖЕ БРАТІЕ, ДОСТОИТЪ РЕЦИ СЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ КЪ
ВАМЪ ѿ ПАТРІАРСѢ ДѢДѢ, ѿкѡ ѿ ѡУМРЕ ѿ ПОГРЕБЕНЪ БЫСТЬ, ѿ
ГРОБЪ ѢГѢ ЄСТЬ ВЪ НАСЪ ДАЖЕ ДО ДНѢ СЕГѢ.

а. ПРѢРОКЪ ѡУКО СЫН, ѿ ВѢДЫЙ, ѿкѡ КЛАТВОЮ КЛАТСѣ ЕМУ
БГЪ, ѿ ПЛОДА ЧРЕСЪ ѢГѢ ПО ПЛОТИ ВОЗДВИГНУТИ ХРТА, ѿ ПО-
САДИТИ ЕГѢ НА ПРТОЛѢ ѢГѢ,

аа. ПРЕДВІДѢВЪ ГЛАГОЛА ѿ ВОСКРІНІИ ХРТОВѢ, ѿкѡ НЕ
ѡСТАВИСѣ ДША ѢГѢ ВО АДѢ, НИ ПЛОТЬ ѢГѢ ВІДѢ ІСТАКНІА.

ав. СЕГѢ ІІСА ВОСКРСИ БГЪ, ЕМУЖЕ ВСИ МЫ ЕСМЫ СВИДѢ-
ТЕЛИ.

аг. ДЕСНИЦЕЮ ѡУКО БЖІЕЮ ВОЗНЕСЕСѣ, ѿ ѡБѢТОВАНІЕ СТІАГВ
ДХА ПРИЕМЪ ѿ ОЦА, ІЗМІА СІЕ, ЕЖЕ ВЪ НЫНѢ ВІДИТЕ ѿ СЛЫ-
ШИТЕ.

ад. НЕ БО ДѢДЪ ВЪІДЕ НА НѢСА, ГЛАГОЛЕТЪ БО САМЪ: РЕЧЕ
ГДЪ ГДѢИ МОЕМУ, СѢДѢ ѡДЕСНѢЮ МЕНЕ:

ае. ДОИДЕЖЕ ПОЛОЖЪ ВРАГИ ТВОА ПОДНОЖІЕ НОГЪ ТВОИХЪ.

аѵ. ТВѢРДѢ ѡУКО ДА РАЗУМѢЕТЪ ВЕСЬ ДОМЪ ІІЛЕВЪ ѿкѡ ѿ
ГДА ѿ ХРТА ЕГѢ БГЪ СОТВОРИЛЪ ЄСТЬ, СЕГѢ ІІСА, ЕГѢЖЕ ВЪ
РАСПАСТЕ.

аз. СЛЫШАВШЕ ЖЕ ѡУМНИШАСѣ СЕРДЦЕМЪ, ѿ РѢША КЪ
ПЕТРУ ѿ ПРОЧЫМЪ АПОСТОЛАМЪ: ЧТО СОТВОРИМЪ, МѢЖЕ
БРАТІЕ;

аи. ПЕТРЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НИМЪ: ПОКАЙТЕСѣ, ѿ ДА КРТИТСѣ
КІИЖДО ВАСЪ ВО ІМА ІІСА ХРТА ВО ѡСТАВЛЕНІЕ ГРѢХѢВЪ: ѿ
ПРИИМЕТЕ ДАРЪ СТІАГВ ДХА.

25. Защото Давидъ казува за него : Гледахъ Господа прѣдъ себе си вынѣгы, понеже е отъ деснѣ-тѣ ми странѣ, да ся не поклѣтѣ.

26. За това сърдце-то ми ся развесели, и зарадува ся языкъ-тъ ми ; а още и плѣть-та ми въ надеждѣ ще почива :

27. Защото нѣма да оставишь душѣ-тѣ ми во адъ ; нито ще оставишь прѣподобный-тъ си да види истлѣніе.

28. Изявилъ си ми пѣтища-та на животъ-тъ : съ лице-то си ще мя испълнишь съ веселѣжъ.

29. Мѣжѣ братіе, могѣ да ви кажѣ свободно за Патріарха Давида : че умрѣ и погребенъ бы, и гробъ-тъ му е у насъ до днешній день.

30. И тѣй понеже бѣше пророкъ, и знаяше че съ клѣтвѣхъ му ся заклѣ Богъ : Че отъ плодъ-тъ на неговы-тѣ чрѣсла по плѣть ще въздигне Христа, да го постави на прѣстолъ-тъ му,

31. Прѣдвидѣ и говори за възкрѣсеніе-то Христово ; че не бы оставена душа-та негова въ адъ, нито плѣть-та му видѣ истлѣніе.

32. Тогозъ Исуса възкрѣси Богъ, на което ный всища смы свидѣтели.

33. И тѣй като ся възнесе съ Божіѣхъ-тѣ десницѣхъ, и зѣ отъ Отца общаніе-то на Святаго Духа, излѣ това което сега ви виждате и чувате.

34. Защото Давидъ не е възлѣзълъ на небеса ; но той казува : Рече Господъ Господу моему : Сѣди отъ десно ми,

35. Доклѣ положѣ врагове-тѣ твои подножіе на нозѣ-тѣ ти.

36. И тѣй здраво да знае всичкій домъ Израилевъ, че тогозъ Исуса, когото вы распахте, Богъ е него направилъ Господъ и помазанникъ.

37. *Това* като чухѣ тѣ, дойде сърдце-то имъ въ умиленіе, и рекохѣ на Петра и на другы-тѣ апостоли : Какво да сторимъ, мѣжѣ братіе ?

38. И Петръ имъ рече : Покайте ся, и всякой единъ отъ васъ да ся кръсти въ име-то Исусъ Христово, за прощеніе на грѣхове-тѣ ; и ще приемете даръ-тъ на Святаго Духа.

лѡ. Вѣмъ бо ѣсть ѡбѣтованіе и чадомъ вашимъ, и всѣмъ дальнимъ, елики ѡще призовѣтъ Гдѣ Бгѣ нашъ.

м. И иными словесы множайшими засвидѣтельствовалаше, и моляше ихъ, глагола: спасітесѧ ѡ рѡда строптивыхъ сегѡ.

ма. Иже оубо любезны пріѡша слово егѡ, крѣтишасѧ: и приложишасѧ въ день той дѡшъ ѡкѡ три тысячи.

мв. Бѣхъ же терпѣше во оученіи Апѡлъ, и во ѡбщеніи и въ преломленіи хлѣба и въ молитвахъ.

мг. Бысть же на всѡкой дѡшъ страхъ, многа бо чюдеса и знаменія Апѡтолы быша во Іерусалимѣ.

мд. Страхъ же великъ бѡше на всѣхъ ихъ. всі же вѣровашѡи бѣхъ вкѡпѣ, и имѡхъ всѧ Ѧща.

ме. И сѡжжѡи и имѣнія продадохъ, и раздадохъ всѣмъ, егѡже ѡще кѡ требоваше:

мѡ. По всѧ же днѣ терпѣше единодѡшны въ цркви, и ломѣше по домѡмъ хлѣбъ, пріимѡхъ пицѡ въ радости и въ простотѣ сѣрдца,

мз. Хвалѣше Бга и имѡше блгодѣть оу всѣхъ людѣй. Гдѣ же прилагаше по всѧ днѣ цркви спасающыасѧ.

ГЛАВА ҃.

а. Вкѡпѣ же Пѣтръ и Іѡаннъ восхождѡста во свѣтилище на молитвѡ въ часъ девѣтый.

б. И нѣкій мѡжъ хрѡмъ ѡ чрѣва мѡтере своеѡ сѡй носимъ бывѡше: егѡже полагахъ по всѧ днѣ предъ двѣрми цркѡвными рекомыми красными, просити милостыни ѡ вхождѡщихъ въ црковь:

в. Иже видѣвъ Петрѡ и Іѡанна хотѡщыя внѣти въ црковь, прошѡше милостыни.

д. Воззрѣвъ же Пѣтръ на нѡ со Іѡанномъ, речѣ: воззри на ны.

е. Сѡнъ же прилѣжѡше имъ, мнѡ нѣчто ѡ нихъ пріѡти.

39. Защото общаніе-то е на васъ, и на чада-та ваши, и на всички далечны колкото ще призове Господъ Богъ нашъ.

40. И съ много други рѣчи засвидѣтелствувахе, и прѣдумвахе ги, и казувахе: Избавѣте се отъ тойзи развращенъ родъ.

41. И тѣй тѣзи които пріяхъ съ радость слово-то негово, покръстихъ ся, и приложихъ ся въ тойзи день до три тысящи души.

42. И прѣбѣдвахъ непрѣстанно въ поученіе-то апостолско, и въ общеніе-то, и въ прѣломяваніе-то на хлѣбъ-тъ и въ молитвы.

43. И страхъ обзѣ всякъ душъ; и много чудеса и знаменія бивахъ чрѣзъ апостолы-тѣ.

44. И всички-тѣ вѣрующи бѣхъ наедно, и всичко имахъ общо,

45. И стокъ-тъ и иманіе-то си продавахъ и расподѣляхъ ги на всички, всякому споредъ нуждъ-тъ що имаше.

46. И всякой день прѣбѣдвахъ еднодушно въ храмъ-тъ, и прѣломявахъ хлѣбъ отъ къщъ въ къщъ, и пріемахъ хранъ съ радость и простосърдечіе,

47. Като хвалѣхъ Бога, и бѣхъ благоприятни на всякий-тъ народъ: а Господъ всякой день прибавяше на църквѣ-тъ спасаеми-тѣ.

ГЛАВА 3.

1. А Петръ и Іоаннъ наедно възлѣзувахъ въ храмъ-тъ, въ врѣме-то на молитвѣ-тъ по деветый часъ.

2. И имаше нѣкой си человекъ, който бѣ хромъ отъ утробѣ-тъ на майкѣ си, та го *все* носяхъ; когото *и* слагахъ всякой день до врата-та на храмъ-тъ които ся наричахъ Красны, да проси милостинѣ отъ онѣзи които влѣзувахъ въ храмъ-тъ.

3. Той като видѣ Петра и Іоанна когато щѣхъ да влѣзѣтъ въ храмъ-тъ, попроси да земе милостинѣ.

4. А Петръ съ Іоанна взрѣ ся въ него, и рече: Погледни ны.

5. И той ги гледаше съ вниманіе, съ надеждѣ да земе нѣщо отъ тѣхъ.

б. Рече же Пётръ : сребрѣ ѿ злата нѣсть оу менѣ : но ѣже ѿмамъ, сїе ти даю : во ѿма Іиса Хрѣта Назврѣа, востани ѿ ходѣи.

в. И ѣмь ѣго за деснѣю рѣкъ воздвѣже : ѡбїе же оутверди стѣса ѣгѡ плеснѣ ѿ глѣзѣиѣ,

и. И вскочи вѣз стѣ, ѿ хождаше, ѿ вниде съ нѣми въ црковь, ходѣ ѿ скачѣ ѿ хвалѣ Б҃га.

д. И видѣша ѣго вси людіе ходѣща ѿ хвалѣща Б҃га.

е. Знахъ же ѣго, ѡкѡ сѣи бѣаше, ѿже мѣлостыни ради сѣдѣаше при красныхъ двѣрехъ црковныхъ : ѿ ѿполнишася чѣда ѿ оужаса ѡ приключившемся ѣмѣ.

ж. Державишася ѿсцѣлѣвшимся хромымъ Петрѣ ѿ Іѡанна, притекоша къ нѣмъ вси людіе въ притворъ нарицаемый Соломѡновъ, оужасни.

з. Видѣвъ же Пётръ ѡвѣщаваше къ людемъ : мѣжѣ ѿитане, что чѣдитѣся ѡ сѣмъ, ѿли на ны что взирѣете, ѡкѡ своєю ли сілою ѿли благочестїемъ сотворихомъ ѣго ходѣти ;

и. Б҃ъ Авраѡмовъ ѿ Ісаѡковъ ѿ Іаковъ, Б҃ъ Отѣцъ нашихъ, прослави Отрока своего Іиса : ѣгоже вы предасте, ѿ ѡвергостеся ѣгѡ предъ лицемъ Пѣлатовымъ, сѣждашъ ѡномъ псѣити.

и. Вы же стѣгѡ ѿ прѣведнагѡ ѡвергостеся, ѿ ѿпросїсте мѣжа оубѣицъ дати вамъ :

и. Началника же жизни оубѣисте : ѣгоже Б҃ъ воскрѣси ѡ мѣртвыхъ, ѣмѣже мы свидѣтели ѣсмы.

и. И ѡ вѣрѣ ѿмене ѣгѡ, сегѡ, ѣгоже видите ѿ знѣете, оутверди ѿма ѣгѡ : ѿ вѣра, ѡже ѣгѡ ради, даде ѣмѣ всю цѣлость сїѡ предъ всѣми вами.

и. И нынѣ, братїе, вѣмъ, ѡкѡ по невѣдѣнїю сїе сотвори стѣ, ѡкоже ѿ кнѣзи ваши :

и. Б҃ъ же ѡже предвозвѣсти оусты всѣхъ Прѣрѡкъ своихъ, пострадаѣи Хрѣтѣ, ѿполни тѡкѡ.

6. И Петръ рече : Сребро и злато азъ нѣмамъ ; но което имамъ, това ти давамъ ; въ име-то на Исуса Христа Назорянина, стани и ходи.

7. И като го хванѣ за деснѣ-тѣ рѣкѣ, дигнѣ го ; и тозъ часъ утвърдихъ ся плѣсны-тѣ и глезны-тѣ му.

8. И скочи та ся исправи и ходяше ; и влѣзе съ тѣхъ въ храмъ-тъ, та ходяше и скачаше и славяше Бога.

9. И видѣ го всичкій-тъ народъ че ходи и слави Бога.

10. И познавахъ го че бѣ той който сѣдѣше за милостыніѣ при красны-тѣ врата на храмъ-тъ ; и останѣхъ въ ужасъ и удивленіе голѣмо за това което ся бѣ случило нему.

11. И понеже исцѣленный-тъ хромъ ся не отдѣляше отъ Петра и Іоанна, всичкій-тъ народъ смаянъ стече ся при тѣхъ въ притворъ-тъ нарицаемъ Соломоновъ.

12. А като видѣ Петръ, отговори народу : Мѣжіе Израяляне, що ся чудите за това ? или що ся взирате на насъ, като че отъ своѣхъ силъ или благочестіе смы сторили тогози да ходи ?

13. Богъ Авраамовъ, и Исааковъ и Іакововъ, Богъ на отцы-тѣ наши, прослави Сына своего Исуса, когото вы прѣдадохте, и отрекохте ся отъ него прѣдъ Пилата, когато той бѣ рѣшилъ да го пусне.

14. Но вы ся отрекохте отъ Святый-тъ и Праведный-тъ, и испросихте да ви ся даде чловѣкъ убійца.

15. А Началника на животъ-тъ убихте, когото Богъ възкрѣси отъ мъртвы-тѣ, и ный смы на него свидѣтели.

16. И чрѣзъ вѣрѣ-тѣ въ негово-то име тогози когото гледате и познавате, негово-то име го укрѣпи ; и тазѣ вѣра, която е чрѣзъ него, даде му прѣдъ всинца ви това совершенно здравіе.

17. И сега, братіе, знамъ че *вы* по невѣдѣніе сторихте *това*, както и начальници-тѣ ваши ;

18. А Богъ, което прѣдизвѣсти чрѣзъ уста-та на всичкы-тѣ си пророцы, че ще Христосъ да пострада, така го извърши.

᠗і. Пока́йтесь оубо ѿ ѿврати́тесѧ, да ѿчи́ститесѧ ѿ грѣхъ ва́шихъ,

і. Іѿкѡ да прійде́тъ вре́мена прохлѣ́дна ѿ лица́ Гдѣа, ѿ по́слетѧ прона́рече́ннаго ва́мъ Хрѣ́та Іѿса :

ка. Ё́гоже подо́баетѧ нѣси оубѡ при́ати да́же до лѣ́тъ оу́строє́ніа всѣхъ, іа́же глаго́ла Бгъ оусты́ всѣхъ стѣхъ свои́хъ Пррѡ́къ ѿ рѣ́ка.

кв. Моу́сѣй оубѡ ко Оцѣ́мъ рече́ : іа́кѡ Пррѡ́ка ва́мъ воздвѣ́гнетѧ Гдѣ́ Бгъ ва́шъ ѿ кра́тѣи ва́ша, іа́кѡ мене́ : тогѡ́ посла́шайте по все́мъ, е́лика́ ѡ́це рече́тъ къ ва́мъ :

кг. Бѣ́детѧ же, вса́ка дѡшѡ́, іа́же ѡ́це не посла́шаетѧ Пррѡ́ка О́нагѡ, потре́битѧ ѿ лю́дей :

кд. И всѣ́ же Пррѡ́цы ѿ Самѡи́ла, ѿ ѿже по си́хъ, е́лицы глаго́лаша, та́коже предвозвѣ́стїи́ша днѣ́ сїа́.

ке. Вы е́стє сы́нове Пррѡ́къ, ѿ за́вѣта, ё́гоже за́вѣща Бгъ ко Оцѣ́мъ ва́шимъ, гла́гола ко Авра́амъ : ѿ ѿ сѣ́мени тво́емъ возбѣ́гослова́тсѧ вса́ О́те́чествїа зе́мля́.

кс. Ва́мъ пе́рвѣ́е Бгъ воздвѣ́гнѣ О́тро́ка сво́его Іѿса, посла́ ё́го бѣ́гослова́ща ва́съ, во ё́же ѿврати́тисѧ ва́мъ ко́мѡждо ѿ сла́въ ва́шихъ.

ГЛАВА ᠕.

а. Глаго́лющымъ же ѿ́мъ къ лю́демъ, наидѡ́ша на нѣхъ сїѣ́нницы ѿ воево́да цр́ковный ѿ Са́ддѡке́н,

б. Жа́лающе сѧ, за ё́же оучи́ти ѿ́мъ лю́ди, ѿ возвѣ́щати ѿ Іѿсѣ́ воскрѣ́іе ме́ртвыхъ :

в. И возложи́ша на нѣхъ рѡ́ки, ѿ положи́ша ѿ́хъ въ соблю́де́ніе до оу́трїа : кѣ́ во ве́черъ оубѣ́.

г. Мно́зи же ѿ слы́шавшихъ сло́во вѣ́рова́ша : ѿ вы́сть числѡ́ мѡ́жеі іа́кѡ ты́сѧцъ па́ть.

е. Вы́сть же на оу́трїе со́братисѧ кня́земъ ѿ́хъ ѿ ста́рцемъ ѿ кни́жникомъ во Іеру́лимъ,

19. Покайте ся и обърнете ся, да ся заличать грѣхове-тъ ви, та да дойдѣтъ врѣмена утѣшителны отъ присѣхтствіе-то Господне,

20. И да ви проводи прѣдпроповѣданнаго вамъ Исуса Христа,

21. Когото трѣба да приеме небе-то до врѣме-то въ което ще ся възстанови всичко що е говорилъ Богъ отъ вѣка чрѣзъ уста-та на всички-тъ святи свои пророцы.

22. Защото Моисей рече на отцы-тъ: Господь Богъ вашъ ще въздигне вамъ отъ братія-та ваши пророкъ, като мене; него послушайте во всичко щото ви рече;

23. И всяка душа, която не послуша тогожь пророка, ще бѣде истрѣбена изъ народъ-тъ.

24. Още всички-тъ пророци отъ Самуила и на сѣтиѣ, колкото сѣ говорили, прѣдвѣзвѣстихъ и тыя дни.

25. Вы сте сынове на пророцы-тъ, и на завѣтъ-тъ който завѣща Богъ на отцы-тъ наши, когато рече Аврааму: И вси-тъ племена на земѣ-тъ въ твое-то сѣме ще ся благословятъ.

26. Богъ като възкрѣси Сына своего Исуса, до васъ найпърво го проводи, да вы благослови, и да отвраща всякого отъ лукавства-та ваши.

ГЛАВА 4.

1. И когато тѣ говоряхъ народу, дойдохъ врѣхъ тѣхъ священници-тъ и войвода-та на храмъ-тъ, и Саддукеи-тъ,

2. Конто ся жалувахъ, защото учяхъ народъ-тъ, и проповѣдувахъ чрѣзъ Исуса възкресеніе-то отъ мъртвы-тъ;

3. И възложихъ на тѣхъ рѣцѣ, и турихъ ги подъ стражъ за утрѣ; защото бѣше вече привечеръ.

4. А мнозина отъ тѣзи конто чухъ слово-то повѣрувахъ; и число-то на *покрѣвалы-тъ* чловѣцы стигна до петъ тысяцы.

5. И на утринъ-тъ събрахъ ся въ Іерусалимъ начальници-тъ имъ, и старѣйшины-тъ и книжници-тъ,

ѡ. И ѿишѣ архіерееу и Каіафѣ и Іѡаннѣ и ѿлѣзандру, и елѣицы вѣща ѡ рѣдѣ архіерейска.

ѣ. И поставаше ѿхъ посредѣ, вопрошашъ: коею силою или коимъ именемъ сотвористе сѣ вы;

и. Тогда Петръ исполнивъ Дѣа сѣа, рече къ нимъ: князи людстѣи и старцы Іудеи,

ѡ. Аще мы днѣсь истаземи есмы ѡ благодѣаніи челоуѣка немощна, ѡ чesомъ сѣи спасѣса:

і. Разсмно вѣди всѣмъ вамъ и всѣмъ людемъ Іудеимъ, ѿкъ во йма Іиса Хрѣта Назореа, егѡже вы распясте, егѡже бѣхъ воскрѣн ѡ мѣртвыхъ, ѡ сѣмъ сѣи стоитъ предъ вами здравъ.

ѡ. Сѣи естъ камень оукорѣный ѡ васъ зиждущихъ, вывый во главѣ оугла. и нѣсть ни ѡ единомъ же иномъ спасеніа:

еі. Нѣсть во ииогѡ имени подъ нѣсѣмъ даннагѡ въ челоуѣцѣхъ, ѡ немъже подобаетъ спасти́са намъ.

іі. Видаше же Петрово дерзновение и Іѡанново, и разсмышше, ѿкъ челоуѣка некии́жна еста и проста, дивляхсѣ, знахъ же ѿхъ, ѿкъ со Іисомъ вѣста:

ѡі. Видаше же ищѣлѣвшаго челоуѣка съ нима стоаща ничтоже имашъ противъ реишъ.

еі. Повелѣвше же йма вѡнъ и́зъ сонмища и́зыти, стазѣхсѣ дрѡгъ съ дрѡгомъ,

ѡі. Глаголюще: что сотворимъ члѣкѡма сѣма; ѿкъ оубѡ нарѡчитое знаменіе бысть йма, всѣмъ живущимъ во Іерлѡимѣ ѿвѣ, и не можемъ ѡвреи́и́са:

ѣі. Но да не бѡлѣе прострѣтсѣ въ людѣхъ, преи́еніемъ да запрети́мъ йма ктомъ не глаголати ѡ имени сѣмъ ни единомъ ѡ челоуѣкѣ.

иі. И призвавше ѿхъ, заповѣдаша йма ѡниѡдъ не провѣщавати, ни́же оучити ѡ имени Іисовѣ.

ѡі. Петръ же и Іѡаннъ ѡвѣщавше къ нимъ рѣста: аще

6. И първосвященникъ-тъ Анна и Каіафа и Іоаннъ и Александръ, и *всички* що бѣхъжъ отъ първосвященническій родъ.

7. И като гы исправихъ на срѣдъ, пытахъ гы : Съ койжъ силъ, или въ кое име сторихте вы това ?

8. Тогази Петръ, исполненъ Духомъ Святымъ, рече имъ : Началници народни, и старѣйшини Израилеви,

9. Понеже отъ насъ ся иска днесъ отвѣтъ за едно благодѣяніе къмъ чловѣкъ немощенъ, чрѣзъ какво бы той исцѣленъ ;

10. Да знаете всипца вы и всичкій народъ Израилевъ, че чрѣзъ име-то на Іисуса Христа Назорянина, когото вы распѣхте, когото Богъ въскреси изъ мъртвы-тъ, чрѣзъ него той стои прѣдъ васъ здравъ.

11. Той е камъкъ-тъ когото прѣнебрегнѣхте вы зидали-тъ, който станъ глава на жгль-тъ.

12. И чрѣзъ никого друго не бѣва спасеніе ; защото нѣма подъ небе-то друго име да е дадено между чловѣцы-тъ, чрѣзъ което трѣба да ся спасемъ.

13. А тѣ като гледахъ Петрово-то и Іоанново-то дързновеніе, и разумѣхъ че сжъ бескнижни и прости чловѣци, чудяхъ ся, но познахъ гы че сжъ были наедно съ Іисуса.

14. А като видѣхъ исцѣленный-тъ чловѣкъ че стои съ тѣхъ, нѣмахъ що да рекътъ на срѣщъ.

15. И отъ какъ имъ повелѣхъ да излѣзътъ внѣ отъ съборището, посовѣтувахъ ся помежду си,

16. И казувахъ : Що да сторимъ на тѣзи чловѣцы ? защото явно е на всички които живѣютъ въ Іерусалимъ че знаменито чудо станъ чрѣзъ тѣхъ, и не можемъ да речемъ че не е станъло.

17. Но за да ся не разнесе повече въ народъ-тъ, съсъ заплашваніе да имъ запрѣтимъ, да не говорятъ вече въ това име на никого чловѣка.

18. И повыкахъ гы та имъ зарѣчахъ да не продумать никакъ нито да учать въ име-то Іисусово.

19. А Петръ и Іоаннъ отговорихъ имъ и рекохъ : Ако

пРАВЕДНО ЁСТЬ ПРЕД БГОМЪ, ВАСЪ ПОСЛШАТИ ПАЧЕ, НЕЖЕЛИ БГА, СДѢТЕ.

к. НЕ МОЖЕМЪ БО МЫ, ІАЖЕ ВІДѢХОМЪ И СЛЫШАХОМЪ, НЕ ГЛАГОЛАТИ.

ка. ОНІИ ЖЕ ПРИЗАПРЕЩІШЕ ІМА, ПССТИША А НИЧТОЖЕ ѠБРѢТШЕ, КАКѠ МЪЧИТИ ІИХЪ, ЛЮДЕИ РАДИ, ІАКѠ ВСІ ПРОСЛА-
ВЛѢХЪ БГА Ѡ БЫВШЕМЪ.

кв. ЛѢТЪ БО БѢШЕ МНОЖАЕ ЧЕТЫРЕДЕСАТИ ЧЕЛОВѢКЪ ТОИ, НА
НЕМЪЖЕ БЫСТЬ ЧСДО СІЕ ІСЦѢЛЕНІА.

кг. ѠПЩЕНА ЖЕ БЫВША ПРИНОСТА КЪ СВОИМЪ И ВОЗВѢ-
СТИСТА, ЕЛИКА КЪ НИМА АРХІЕРЕН И СТАРЦЫ РѢША.

кд. ОНІИ ЖЕ СЛЫШАВШЕ, ЕДИННОДШНН ВОЗДВИГОША ГЛАСЪ
КЪ БГС, И РЕКОША: ІАКО, ТЫ БЖЕ СОТВОРИВШИИ НБѠ И ЗЕМЛЮ И
МОРЕ И ВСѦ, ІАЖЕ ВЪ НИХЪ:

ке. ІАЖЕ ДХОМЪ СТІМЪ, ОУСТЫ ОЦА НАШЕГѠ ДѢДА ѠТРОКА
ТВОЕГѠ, РЕКАЪ ЕСИ: ВСЮ ШАТАШАСА ІЗЫЦИ, И ЛЮДИ ПОЗНИ-
ШАСА ТЩЕТНЫМЪ:

кз. ПРЕСТАША ЦАРІЕ ЗЕМСТИИ, И КНѢЗИ СОБРАШАСА ВЪСПѢ:
НА ГДА, И НА ХРТА ЕГѠ.

кз. СОБРАШАСА БО ВОИСТИННЪ ВО ГРАДѢ СЕМЪ НА СТѢГО
ѠТРОКА ТВОЕГѠ ІИСА, ЕГѠЖЕ ПОМАЗАМЪ ЕСИ, ИРѠДЪ ЖЕ И ПОН-
ТИЙСКІИ ПІЛАТЪ, СЪ ІЗЫКИ И ЛЮДМИ ІИЛЕВЫМИ,

ки. СОТВОРИТИ, ЕЛИКА РЪКА ТВОѦ И СОВѢТЪ ТВОИ ПРЕНА-
РЕЧЕ БЫТИ.

ка. И НЫНѢ ГДН, ПРИЗРИ НА ПРЕЩЕНІА ІИХЪ, И ДАЖДЪ РА-
ВНОМЪ ТВОИМЪ СО ВСѦКНМЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ ГЛАГОЛАТИ СЛОВО
ТВОЕ,

л. ВНЕГДА РЪКЪ ТВОЮ ПРОСТРЕТИ ТИ ВО ІСЦѢЛЕНІА, И ЗНА-
МЕНІЕМЪ И ЧСДЕСЕМЪ БЫВАТИ, ИМЕНЕМЪ СТІМЪ ѠТРОКА ТВОЕГѠ
ІИСА.

ла. И ПОМОЛИВШЫМСА ІИМЪ, ПОДВИЖЕСА МѢСТО, ІАДѢЖЕ БѢХЪ
СОБРАНИИ, И ІСПОЛНИШАСА ВСІ ДХА СТѦ, И ГЛАГОЛАХЪ СЛОВО БЖІЕ
СО ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ.

е праведно прѣдъ Бога да послушамы васъ повече, а не Бога, сждѣте.

20. Защото ный не можемъ да не говоримъ това що смы видѣли и чули.

21. А тѣ пакъ гы заплашихъ, и пуснѣхъ гы, понеже не намѣрувахъ нищо *причинъ* да гы накажѣтъ, поради народъ-тѣ; защото всички славяхъ Бога за това що быде.

22. Защото челоуѣкъ-тѣ надъ когото станъ това чудо на исцѣленіе-то, бѣше повече отъ четиридесетъ годинъ.

23. И щомъ гы пуснѣхъ дойдохъ при свои-тѣ си, та извѣстихъ *това* що имъ рекохъ пръвосвященници-тѣ и старѣйшины-тѣ.

24. А тѣ като чухъ, възвысихъ единодушно гласъ къмъ Бога, и рекохъ: Владыко, ты *си* Богъ който си направилъ небе-то и земіѣ-тѣ и море-то, и всичко що е въ тѣхъ,

25. Който си рекъ чрѣзъ уста-та на Давида раба своего: Защо ся разфучахъ язычници-тѣ, и народи-тѣ прѣговарятъ суетны нѣща?

26. Прѣдстанѣхъ царіе-тѣ земни, и князове-тѣ ся събрахъ на купъ, противъ Господа, и противъ Помазанникъ-тѣ неговъ.

27. Защото наистинѣ ся събрахъ противъ святой-тѣ твой отрокъ Исуса, когото си помазалъ, Иродъ и Пилатъ Понтійскый, съсъ язычници-тѣ и народъ-тѣ Израилевъ,

28. Да сторятъ това което твоя-та рѣка и твоя-та воля е прѣдопрѣдѣлила да бѣде.

29. И нынѣ, Господи, погледни на тѣхны-тѣ заплашванія, и дай на твои-тѣ рабы да говорятъ твое-то слово съсъ всяко дързновение,

30. Ты като простирашь рѣкѣ-тѣ си на исцѣленіе, да ставатъ знаменія и чудеса чрѣзъ име-то на святаго отрока твоего Исуса.

31. И като ся помолихъ, потресе ся мѣсто-то дѣто бѣхъ събрани, и испълнихъ ся всички Духомъ Святымъ, и проповѣдувахъ слово-то Божіе съ дързновение.

ѿв. Нарѡдъ же вѣровавшемъ въ сѣрдце ѿ дшѣ ѿдѣна : ѿ ни ѿдѣнъ же что ѿ ѿмѣнѣи своѣхъ глаголаше своѣ быти, но бѣхъ ѿмъ всѣ ѿбѣща.

ѿг. ѿ вѣлію сїлою воздаѣхъ свидѣтельство Апостоли воскресѣнію Гдѣ Іиса Хрѣта, бѣгодѣть же въ вѣліа на всѣхъ ѿхъ.

ѿд. Не бѣше бо нищѣ ни ѿдѣнъ въ нихъ : ѿліцы бо госпѡдѣ сѣлѡмъ, ѿлі домѡвѡмъ бѣхъ, продающе приношахъ цѣны продаѣмыхъ,

ѿе. ѿ полагахъ при ногѣхъ Апла : даѣшеся же коемѣждо, ѿгѡже ѿще кто трѣбоваше.

ѿс. Іѡсїа же наречѣнный Варнава ѿ Апла, ѿже ѿсть сказѣмо, сїѡ оутѣшенїа, Левїтѣ, Кѡпранинъ рѡдомъ,

ѿз. ѿмѣа сѣлѡ, продавъ принесѣ цѣнъ, ѿ положи прѣдъ ногѣми Апла.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. Мѡжъ же нѣкїѣ Ананїа ѿменемъ, съ Сапфірою женѡю своѡю, продадѣ сѣлѡ,

ѿ. ѿ оутѣа ѿ цѣны, свѣдѣщей ѿ женѣ ѿгѡ, ѿ принѣсъ часть нѣкѣсю прѣдъ ногѣми Апла положи.

ѿ. Речѣ же Пѣтръ : Ананїе, почтѡ ѿспѡлни сатана сѣрдце твоѡ, солгати Дхѣ сѣлѡмъ, ѿ оутѣа ѿ цѣны сѣлѡ ;

ѿ. Сѡщѣе тебѣ, не твоѡ ли въ, ѿ продѣнное не въ твоѡѣ ли вѣлѣсти бѣше ; что ѿкѡ положиѣхъ ѿсѣ въ сѣрдцѣ твоѡмъ вѣщѣ сїѡ ; не чѡлѡвѣкѡмъ солгалъ ѿсѣ, но Бгѣ.

ѿ. Слѡшавъ же Ананїа словеса сїѡ, пѡдъ ѿздѣше : ѿ вѣсть стрѣхъ великѣ на всѣхъ слѡшающѣхъ сїѡ.

ѿ. Вѣстѡвѣ же ѡноши вѣзѡша ѿгѡ, ѿ ѿзнѣсѣ погребѡша.

32. А множество-то които бѣхъ повѣрували имаше едно сѣрдце и еднѣ душѣ; и ни единъ не казуваше за нѣщо отъ иманіе-то си че е негово; но всичко имахъ общо.

33. И апостоли-тѣ съсъ силѣ голѣмѣ отдавахъ свидѣтелство-то за възкресеніе-то на Господа Исуса, и голѣма благодать бѣ надъ всички тѣхъ.

34. И никой отъ тѣхъ не бѣше въ лишеніе, защото всички които бѣхъ стопани на нивы или на къщи, продавахъ ги, и носяхъ цѣнѣ-тѣ на продадено-то,

35. И слагахъ ѣхъ при нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ; и раздаваше ся всякому споредъ колкото му трѣбаше.

36. Така Іосій нареченный отъ апостоли-тѣ Варнава (което ся тѣлкува, сынъ утѣшенія), Левитъ, родомъ Кипрянинъ,

37. Който имаше своиѣ земѣ, продаде ѣхъ, и донесе пары-тѣ, и сложи ги прѣдъ нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ.

ГЛАВА 5.

1. А нѣкой си человекъ на име Ананія, съсъ женѣ си Сапфирѣ, продаде стяжаніе,

2. И утаи отъ цѣнѣ-тѣ, съсъ знаяніе-то и на женѣ си; и донесе еднѣ часть и сложи ѣхъ прѣдъ нозѣ-тѣ на апостоли-тѣ.

3. А Петръ рече: Ананіе, защо исполни Сатана сѣрдце-то ти, да излъжешъ Духа Святаго, и да утаишь отъ цѣнѣ-тѣ на нивѣ-тѣ?

4. Като стоеше *непродадено*, не бѣше ли твое? и като ся продаде, не бѣше ли въ твоиѣ власть? Защо тури това нѣщо въ сѣрдце-то си? Не си реклъ лъжѣ на человекѣ, но на Бога.

5. И като слушаше Ананія тѣзи думы, паднѣ и издѣхнѣ; и страхъ голѣмъ обзѣ всички които чувашъ това.

6. И станѣхъ по млади-тѣ, обвихъ го, и изнесохъ та го погребохъ.

ѿ. БЫСТЬ ЖЕ ІАКѠ ТРѢМЪ ЧАСѠМЪ МИНѸВШЫМЪ, Ѳ ЖЕНА ЁГѠ
НЕ ВѢДѸШИ БЫВШАГѠ ВНИДЕ.

Ѳ. ѢВѢЩАВЪ ЖЕ ЁИ ПЕТРЪ, РЦЫ МИ, АЩЕ НА ТОЛИЦѢ СЕЛО
ѠДАСТА; ОНА ЖЕ РЕЧЕ: ЁИ, НА ТОЛИЦѢ.

Ѡ. ПЕТРЪ ЖЕ РЕЧЕ КЪ НЕЙ: ЧТО, ІАКѠ СОГЛАСИТАСА ІСКУ-
СИТИ ДѠХА ГДІА; СЕ НОГИ ПОГРѢВШИХЪ МѠЖА ТВОЕГО, ПРИ ДВѢ-
РЕХЪ, Ѳ ИЗНЕСѸТЪ ТА.

І. ПАДЕ ЖЕ АЖЕ ПРЕДЪ НОГАМА ЁГѠ, Ѳ ІЗДАШЕ: ВШЕДШЕ ЖЕ
ІОНОШИ ѠВРѢТОША ІѠ МЕРТВѠ, Ѳ ИЗНЕСШЕ ПОГРЕВОША ВЛИЗЪ
МѠЖА ЁА.

АІ. Ѳ БЫСТЬ СТРАХЪ ВЕЛИКЪ НА ВСЕЙ ЦРКВИ, Ѳ НА ВСѢХЪ
СЛЫШАЮЩИХЪ СІА.

БІ. РЗКАМИ ЖЕ АПѠСКИМИ БЫША ЗНАМЕНІА Ѳ ЧУДЕСА ВЪ ЛЮ-
ДЕХЪ МНОГА: Ѳ БАХЪ ЕДИНОДѠШИМЪ ВСИ ВЪ ПРИТВОРѢ ГОЛО-
МѠНИ:

ГІ. Ѣ ПРОЧИХЪ ЖЕ НИКТОЖЕ СМѢЛШЕ ПРИЛѢПЛАТИСА ІМЪ,
НО ВЕЛИЧАХЪ ІИХЪ ЛЮДІЕ:

ДІ. ПАЧЕ ЖЕ ПРИЛАГАХСА ВѢРЮЩИИ ГДѠИ, МНОЖЕСТВО
МѠЖЕЙ ЖЕ Ѳ ЖЕНЪ.

ЕІ. ІАКѠ Ѳ НА СТѠГНЫ ИЗНОСИТИ НЕДѠЖНЫА, Ѳ ПОЛАГАТИ НА
ПОСТЕЛАХЪ Ѳ НА ОДРѢХЪ, ДА ГРАДѠЩИС ПЕТРѠ ПОНЕ СѢНЬ ЁГѠ
ѠСѢНИТЪ НѢКОЕГО Ѡ НИХЪ.

ЅІ. СХѠЖДАШЕСА ЖЕ Ѳ МНОЖЕСТВО Ѡ ОКРЕСТНЫХЪ ГРАДѠВЪ
ВО ІЕРѠЛИМЪ, ПРИНОСАЩЕ НЕДѠЖНЫА Ѳ СТРАДАЮЩЫА Ѡ ДѠХЪ НЕ-
ЧИСТЫХЪ, ІИЖЕ ІСЦѢЛѢВАХСА ВСИ.

ѿІ. ПОСТАВЪ ЖЕ АРХІЕРЕЙ Ѳ ВСИ, ІИЖЕ СЪ НИМЪ СЪЩАА ЁРЕСЬ
САДДСКЕЙСКАА, ІСПОЛНИШАСА ЗАВИСТИ,

ѲІ. Ѳ ВОЗЛОЖИША РѠКИ СВОА НА АПѠЛЫ, Ѳ ПОСЛАША ІИХЪ ВЪ
СОБЛЮДЕНІЕ ѢЩЕЕ.

ѠІ. АГГЛЪ ЖЕ ГДІНЬ НОЩІЮ ѠВЕРЗЕ ДВЕРИ ТЕМНИЦЫ, ІЗВЕДЪ
ЖЕ ІИХЪ РЕЧЕ:

7. И като ся минахъ около три часа, влѣзе и жена му безъ да знае това що бѣше ся случило.

8. И Петръ ѝ отговори: Кажи ми, за толкозь ли продадохте нивъ-тъж? И тя рече: Ей, за толкозь.

9. А Петръ ѝ рече: Защо ся съгласихте да искусите Духъ-тъ Господень? Ето на врата-та нозѣ-тъ на тѣзи що погребохъ мѣжа ти, и тебе ще изнесѣтъ.

10. И паднѣ на частъ-тъ до нозѣ-тъ му, и издѣхнѣ; а като влѣзохъ момци-тъ намѣрихъ ѣхъ мъртъвъ, и изнесохъ ѣхъ, та ѣхъ погребохъ при мѣжа ѣ.

11. И голѣмъ страхъ обзѣ всичкѣ-тъ церквѣ, и всичкы conto чувахъ това.

12. И пакъ много знаменія и чудеса бывахъ въ народъ-тъ чрѣзь рѣцѣ-тъ на апостолы-тъ; (и всичкы единодушно бѣхъ въ при-творъ-тъ Соломоновъ.

13. А отъ други-тъ никой не смѣяше да ся прилѣпява при тѣхъ; народъ-тъ обаче ги имаше на почеть.

14. И прилагахъ ся повече вѣрующы въ Господа, множество мѣжѣ и жены;)

15. Така що износахъ болны-тъ по учыцы-тъ и слагахъ ги на постелкы и на одрове, да бы поне сѣика-та Петрова, въ минуваніе-то му, да осѣни нѣкого отъ тѣхъ.

16. Събирахъ ся още въ Іерусалимъ и множество отъ околны-тъ градове, та носяхъ болны и страждущы отъ нечисты духове, и всичкы получвахъ исцѣленіе.

17. Тогазь станѣ първосвященникъ-тъ, и всичкы conto бѣхъ съ него, що принадлежавахъ на Саддукейскѣ-тъ ересь, изпълнени съсъ зависть,

18. И турихъ рѣцѣ на апостолы-тъ, и затворихъ ги въ общѣ-тъ тъмницѣ.

19. Но ангелъ Господень прѣзь нощъ-тъ отвори врата-та на тъмницѣ-тъ, та ги изведе, и рече:

*

к. Идѣте, ѿ ставше глаголюще въ цркви людемъ вса глаголы жизни сѣа.

ка. Слышавше же внидоша по оутреницѣ въ црковь, ѿ оучахс. пришедъ же архіерей ѿ ѿже съ нимъ, созваша соборъ ѿ вса старцы ѿ сынѡвъ Іилевыхъ, ѿ послаша во оузилище, привести ѿхъ.

кв. Сасгѣ же шедше не ѡбрѣтоша ѿхъ въ темницѣ: возвращежеса возвѣстѣша,

кг. Глаголюще: ѿкъ темницѣ оубѣ ѡбрѣтохомъ заключенъ со всакомъ оутвержденіемъ: ѿ бюстители стоащыя предъ двѣрми: ѡверзше же, вистрь ни единачѡ ѡбрѣтохомъ.

кд. Икоже слышаша словеса сѣа, архіерей же, ѿ воевода црковный, ѿ первосіенницы, недоумѣвахсѣ ѡ нихъ, что оубѣ бѣдетъ сѣ.

ке. Пришедъ же нѣкто возвѣстѣ ѿмъ, глагола: ѿкъ сѣ мѡжѣ, ѿхъ всадѣте въ темницѣ, сѣтъ въ цркви стоаще ѿ оучаще люди.

кз. Тогда шедъ воевода со сасгами, привелѣ ѿхъ, не съ нѡждею, боахсѣ ко людемъ, да не каменіемъ покійтъ ѿхъ.

кз. Привелше же ѿхъ поставиша на сонмищи: ѿ вопроси ѿхъ архіерей, глагола:

ки. Не запреціеніемъ ли запретихомъ вамъ не оучити ѡ имени сѣмъ; ѿ сѣ исполните іерлімъ оученіемъ вашимъ, ѿ хощете навести на ны кровъ челоука сего..

кд. Ѣвѣщавъ же Петръ ѿ апл рѣша: повинѡватисѣ подобѣтъ бѡви паче, нежели челоукомъ.

л. Бѣхъ оцъ нашихъ воздвиже іиса, егѡже вы оубѣсте повѣсѣвши на дрѣвѣ:

ла. Сего бѣхъ началника ѿ сѣса возвыси десницею своею, дати покааніе іилеви ѿ ѡставленіе грѣхѡвъ.

лв. И мы есмь тогѡ свидѣтели глаголахъ сѣхъ, ѿ дѣхъ стѣи, егѡже даде бѣхъ повинѡвающимъ емъ.

20. Идѣте, и застанѣте въ храмъ-тъ, та говорѣте на народа всичкы-тѣ словеса на тойзи животъ.

21. Тѣ като чухъ *това*, на съмнованіе вѣдохъ въ храмъ-тъ и поучавахъ. А когато дойде първосвященникъ-тъ и конто бѣхъ съ него, свыхахъ съборъ-тъ и всичко-то старѣйшинство на сынове-тѣ Израилевы, и проводихъ въ тъмницѣ-тѣ да доведѣтъ *апостолы-тъ*.

22. Но слугы-тѣ като отдохъ, не ги намѣрихъ въ тъмницѣ-тѣ; и върнѣхъ ся та извѣстихъ,

23. И рекохъ: Тъмницѣ-тѣ намѣрихмы заключенъ твърдѣ здраво, и стражари-тѣ стояхъ вѣнъ прѣдъ врата-та; а като отворихмы не намѣрихмы никого вѣтрѣ.

24. И като чухъ тѣзи думы священникъ-тъ и войвода-та на храмъ-тъ и първосвященници-тѣ, въ недоумѣніе бѣхъ за тѣхъ, какво ще бѣде това.

25. И дойде нѣкой си, та имъ извѣсти и каза: Ето тѣзи чловѣци конто турихте въ тъмницѣ-тѣ, стоятъ въ храмъ-тъ и поучаватъ народъ-тъ.

26. Тогази отиде войвода-та съсъ слугы-тѣ, и доведе ги, не на силъ; защото ся бояхъ отъ народъ-тъ да ги не убійтъ съ камъніе.

27. И като ги доведохъ, поставихъ ги прѣдъ съборъ-тъ; и попыта ги първосвященникъ-тъ,

28. И рече: Не ви ли зарѣчахмы и запрѣтихмы да не поучавате въ това име? И ето, напълнихте Иерусалимъ съ ваше-то поученіе, и искате да докарате връхъ нась кръвъ-тъ на тогозь чловѣка.

29. И отговори Петръ и апостоли-тѣ и рекохъ: Подобава да ся покорявамы повече Богу, нежели на чловѣцы-тѣ.

30. Богъ на отцы-тѣ наши въскрѣси Исуса, когото вы убихте като го повѣсихте на дърво.

31. Него Богъ съ десницѣ-тѣ си въздигна за началникъ и спаситель, да даде покаяніе на Израила, и прощеніе на грѣхове-тѣ.

32. И въ тѣзи нѣща, свидѣтели нему смы ный, и Духъ Святый, когото Богъ даде на онѣзи конто го слушать.

лг. Онѣ же слышавше распыхѣхсѧ, ѡ совѣщѧша оубѣити
иѣхъ.

лд. Востѧвъ же нѣкій на сонмищи фарісеѣ, ѡименемъ
Гамаліѡвъ, законоучитель чѣстенъ всѣмъ людемъ, повелѣ
виѣ малѡ что ѡплѡмъ оустгнѣти.

ле. Речѣ же къ нимъ: мѡже ѡлатане, внимайте себѣ ѡ
человѣцѣхъ сѣхъ, что хощете сотворити.

лз. Предъ сѣми бо дѣни востѧ Февда, глагола быти
велика нѣкоего себѣ, ѣмѡже прихпѣшасѧ числѡмъ мѡжеѣ
ѡкѡ четвѣреста: ѡже оубѣенъ бысть, ѡ всѣ ѣлицы повинѡшасѧ
ѣмѡ, разыдѡшасѧ ѡ быша нивотѡже.

лз. Посѣмъ востѧ Исда Галілеанинъ, во днѣ написаніѧ, ѡ
ѡвлечѣ люди довольны въ слѣдъ себѣ: ѡ тѡй погѣбе, ѡ всѣ,
ѣлицы послѡшасѧ ѣго, разыпашасѧ.

лн. ѡ нынѣ глаголю вамъ: ѡстгнѣте ѡ человѣкѣхъ сѣхъ, ѡ
ѡстѧвите иѣхъ: ѡкѡ ѡще вѡдетъ ѡ человѣкѣхъ совѣтъ сѣѡ ѡли
дѣло сѣѡ, разорѣтсѧ:

ло. ѡще ли же ѡ Пѣѡ ѣсть, не мѡжете разорѣти тѡ, да не
кѡкѡ ѡ бѡгѡрѡцы ѡбращѣтсѧ.

м. Послѡшасѧ же ѣгѡ ѡ призвавше ѡпѡлы, кѣвше
запретѣша ѡмъ не глаголати ѡ ѡимени Іѡсовѣ, ѡ ѡпсѣтѣша
иѣхъ.

ма. Онѣ же оубѡ ѡдѧхъ радѡющесѧ ѡ лицѡ собѡра, ѡкѡ
за ѡма Гда Іѡса спѡдѡбишасѧ безчѣстѣ прѣѧти:

мв. По всѡ же днѣ въ цркви ѡ въ домѣхъ не прѣстаѧхъ
оубѡѡ ѡ бѡговѣствѡюще Іѡса Хрѣта.

ГЛАВА 5.

а. По днѣхъ же сѣхъ оумножившымсѧ оубѡкѡмъ, бысть
роптѧнѣ ѣлиновъхъ ко ѣвреѡмъ, ѡкѡ презирѡеми бывѧхъ во
всѣднѣвѣмъ слѡженѣи вдовѣицъ иѣхъ.

33. А тѣ като чухъ *това* късахъ ся *отъ* ядо, и наговаряхъ ся да ги убійтъ.

34. Но Фарисей нѣкой си на име Гамалилъ, законоучитель, когото всичкій народъ почиташе, станъ въ съборище-то, и запо-вѣда да извадятъ внѣ апостолы-тѣ за малко врѣме;

35. И рече имъ: Мѣжіе Израиляне, помислите си добръ, какво ще направите врѣхъ тѣзи чловѣцы.

36. Защото прѣди тѣзь дни повдигна ся Ѳевда, и казуваше за себе си да е голѣмъ нѣкой си, при когото ся прилѣпихъ до четиристотинъ души на четъ; който быде убитъ, и всичкы конто му ся покорявахъ разидохъ ся и исчезнѣхъ.

37. Слѣдъ него ся повдигна Іуда Галилеянинъ-тѣ, въ врѣме-то на написаніе-то, и отвлече подирѣ си доста народъ; и той загынъ, и всичкы конто ся поведохъ слѣдъ него распрѣснѣхъ ся.

38. И сега ви казувамъ, оттеглѣте ся отъ тѣзи чловѣцы и оставѣте ги; защото това намѣреніе или това дѣло, ако бы да е отъ чловѣцы ще ся развали;

39. Ако ли е отъ Бога, не можете го развали: *пазьте* да не бы да ся намѣрите и богопротивници.

40. И послушахъ го; и привыкахъ апостолы-тѣ, бихъ ги и зарѣчахъ имъ да не говорятъ въ име-то Іисусово, и тѣй ги пуснѣхъ.

41. А тѣ си отивахъ отъ съборъ-тѣ радостни, защото ся сподобихъ да прѣтърпятъ безчестіе за негово-то име.

42. И всякой день не прѣстанувахъ отъ да учать и да благо-вѣствовать за Іисуса Христа, и въ храмъ-тѣ и по къщы-тѣ.

ГЛАВА 6.

1. И прѣзь тѣя дни когато ся умножавахъ ученици-тѣ, станъ роптаніе отъ Еллинисты-тѣ врѣхъ Еврен-тѣ, че въ повседневно-то раздаваніе на потрѣбности-тѣ, тѣхны-тѣ вдовицы оставалы непригледваны.

Ѣ. Призвѣавше же дванадесать множество оученикъ, рѣша : не оугодно єсть намъ вѣставльшимъ слово Бжїе, сажити трапѣзамъ.

Г. Оусмотри́те оубо брѣтїе, мѣжы ѿ васъ свидѣтельство-ваны седмь, исполнены Дха сѣа ѿ премѣдрости, ѿхже поставимъ наѣ сажбою сѣю :

Д. Мы же въ молитвѣ ѿ сажєніи слова пребѣдемъ.

Є. ѿ оугодно бысть слово сїе предъ всѣмъ народомъ : ѿ ѿзбраша Стефана мѣжа исполнена вѣры ѿ Дха сѣа, ѿ Філіппа, ѿ Прѣхора ѿ Никанора, ѿ Тимѣона ѿ Пармена, ѿ Николаа прише́льца Антіохійскаго.

Є. ѿхже поставиша предъ Аплы : ѿ помолівшесѣ возложіша на нѣ рѣцѣ.

З. ѿ слово Бжїе растѣше, ѿ множашесѣ число оученикъ во Іеру́сали́мѣ сѣлѣ, многъ же народъ сїѣнникѣвъ послашѣхъ вѣры.

И. Стефанъ же исполнь вѣры ѿ сілы творѣше знаменїа ѿ чюдеса вѣла въ мѣдехъ.

Д. Воста́ша же нѣцыи ѿ сонма глаго́лемагѣ Ли́верті́нска, ѿ Кү́рниейска ѿ А́лєксандрска, ѿ ѿже ѿ Кілікіи ѿ А́сїи, ста-зающе́сѣ со Стефаномъ :

Г. ѿ не можѣхъ протївѣ стати премѣдрости ѿ Дхс, ѿмже глаго́лаше.

А. Тогда подѣстиша мѣжы глаголющыя : ѿкъ слышахомъ єгѣ глаголюща глаголы хѣльныя на Мѣвсѣа ѿ на Бѣа :

Б. Сподвигѣша же люди ѿ старцы ѿ книжники, ѿ нападше восхитиша єгѣ, ѿ приведѣша на сонмище,

Г. Поставиша же свидѣтели лѣжны глаголющыя : ѿкъ человекъ сѣй не престѣетъ глаголы хѣльныя глагола на мѣсто сѣѣ сїе ѿ законъ.

Д. Слышахомъ во єгѣ глаголюща : ѿкъ Іисъ Назврѣй сѣй

2. На това дванадесеть-тѣ свыхахъ множество-то на ученицы-тѣ и рекохъ : Не е прилично намъ да оставимъ слово-то Божіе, и да слугуваме на трапезы.

3. И тѣй, братія, виждте та избѣрѣте отъ васъ си седмъ души свидѣтелствованы, исполнены съ Духъ Святъ и съ мудрость, които да поставимъ за тѣзи потрѣбъ.

4. А ный ще си останемъ въ молитвъ-тѣ и въ служеніе-то на слово-то.

5. И бы угодно прѣдложеніе-то на всичко-то множество ; и избрахъ Стефана, мѣжъ исполненъ съ вѣрѣ и съ Духъ Святъ, и Филиппа, и Прохора, и Никанора, и Тимона, и Пармена, и Николая прозелить-тѣ отъ Антиохіѣ,

6. Которы поставихъ прѣдъ апостолы-тѣ ; и тѣ ся помолихъ и възложихъ рѣцѣ на тѣхъ.

7. И слово-то Божіе растѣше, и умножаваше ся число-то на ученицы-тѣ въ Іерусалимъ твърдѣ много ; и много множество отъ священники-тѣ подчинявахъ ся на вѣрѣ-тѣ.

8. А Стефанъ исполненъ съ вѣрѣ и силѣ, правяше голѣмы чудеса и знаменія въ народъ-тѣ.

9. И подигнахъ ся нѣкои отъ съборище-то което ся казуваше *съборище* на Ливертинцы-тѣ, и Киринейцы-тѣ, и Александрійцы-тѣ, и нѣкои отъ Киликіѣ и Азіѣ, и прѣспирахъ ся съ Стефана.

10. И не можахъ да устоятъ срѣщѣ мудрость-тѣ и духъ-тѣ съ който говоряше.

11. Тогази подучихъ чловѣцы да казувать : Чухмы го да говори думы хулы противъ Моисея и противъ Бога.

12. И подсторихъ народъ-тѣ и старѣйшины-тѣ и книжники-тѣ, и нападнахъ та го дрѣжнихъ и докарахъ го на съборище-то,

13. И прѣдставихъ лѣжливы свидѣтели, които казувахъ : Тойзи чловѣкъ не прѣстава да говори хулы думы противъ това свято мѣсто и противъ законъ-тѣ.

14. Защото го чухмы да казува : Че тойзи Іисусъ Назорянинъ-тѣ

разорѣтъ мѣсто сѣе, и ѣзмѣнитъ обычаи: ѿже предаде намъ Моисей.

ѿ. И воззрѣвше на нь всѣ сѣдѣщїи въ сонмищи, видѣша лице єгѡ ѿкѡ лице Аггѡла.

ГЛАВА 3.

а. Рече же архїерей: ѿше оубо сѣа такѡ сѣтъ;

в. Онь же рече: мѡжіе братїе и отцы, послѣшайте. Бѣхъ славы іавїса оцѣ нашемъ Авраамъ сѣхъ въ Месопотамїи, прѣжде даже не вселїтиса ємѡ въ Харранъ.

г. И рече къ немѡ: ѣзыди ѡ землїи твоєѡ и ѡ родѡ твоєгѡ, и ѡ домѡ оцѡ твоєгѡ, и прїиди въ земаю, юже ѡше ти покажѡ.

д. Тогда ѣзшедъ ѡ землїи Халдѣйскїа, вселїса въ Харранъ: и ѡтсѣдъ по оумѣртвїи оцѡ єгѡ, пресели єгѡ въ земаю сїю, на нѣйже вы нынѣ живете:

ѿ. И не даде ємѡ наслѣдїа въ нѣй, ниже стопы ногъ: и ѡбѣща даѣти ємѡ ю во ѡдержанїе, и сѣмени єгѡ по немъ, не сѣхъ ємѡ чадъ.

з. Глѡбола же сїце бѣхъ: ѿкѡ вѣдетъ сѣма єгѡ прише́лцы въ землїи чуждѣй, и поработатъ є и ѡслобятъ, лѣтъ четы́реста.

3. И іазыкъ, ємѡже поработаютъ, ссждѡ ѡзъ, рече бѣхъ: и по сїхъ ѣзыдѣтъ, и послѣжатъ мѡ на мѣстѣ сѣмъ.

и. И даде ємѡ завѣтъ ѡвѣрѣзанїа: и такѡ роди Ісаака, и ѡвѣрѣза єгѡ въ дѣнь осмыи: и Ісаакъ іакѡва, и іакѡвъ двана́десать патріархъ.

а. И патріарси позавѣдѣвше Іусифъ продаша єгѡ во єгѣпетъ: и бѣ бѣхъ съ нїмъ,

і. И ѣзѣтъ єгѡ ѡ всѣхъ скорбей єгѡ, и даде ємѡ благода́тъ и премѣдрость прѣдъ Фараѡномъ царѣмъ єгѣпетскїмъ, и постави єгѡ нача́лника надъ всѣмъ домо́мъ своѡмъ.

ще развали това мѣсто, и ще измѣни обычаи-тъ които прѣдаде намъ Моисей.

15. И всички които сѣдѣхъ на съборъ-тъ, като ся вгледахъ въ него, видѣхъ лице-то му като лице на ангель.

ГЛАВА 7.

1. А первосвященникъ-тъ рече : Така ли е това ?

2. А той рече : Мажіе, братіе, и отци, слушайте : Богъ на сла-
вѣ-тъ яви ся отцу нашему Аврааму, когато бѣше въ Месопотаміѣ,
прѣди да ся засели въ Харранъ,

3. И рече му : Излѣзь отъ земіѣ-тъ си и отъ сродство-то си, и
дойди въ земіѣ-тъ, коѣто ще ти покажѣ.

4. Тогазъ излѣзе отъ Халдейскѣ-тъ земіѣ и засели ся въ
Харранъ. И отъ тамъ слѣдъ умираніе-то на бащѣ му прѣсели го
въ тѣзи земіѣ, въ коѣто вы сега живѣете.

5. И не му даде наслѣдіе въ неѣ, нито еднѣ стѣпкѣ отъ ногѣ,
а обща му ся да іѣ даде въ стяжаніе, нему и на негово-то потом-
ство слѣдъ него, когато *още* той нѣмаше чадо.

6. И каза му Богъ така : Че негови-тъ потомци ще бѣдѣтъ
прѣселенци въ чуждѣ земіѣ, и ще гы направятъ *като* робіе, и ще
гы притѣсняватъ четыри стотинѣ години.

7. Но азъ, рече Богъ, ще сѣдѣхъ тойзи народъ на който ще робу-
ватъ ; и подиръ това ще излѣзнятъ и ще ми послужатъ на това
мѣсто.

8. И даде му завѣтъ на обрѣзваніе-то ; и така роди Исаака, и
обрѣза го въ осмый день ; и Исаакъ *роди* Іакова, и Іаковъ двана-
десеть-тъ патріарсы.

9. А патріарси-тъ завидѣхъ Іосифу, и продадохъ го въ Егы-
петъ ; Богъ обаче бѣше съ него,

10. И избави го отъ всички-тъ му бѣды, и даде му благодать и
мудрость прѣдъ Фараона, царя Египетскаго, който го постави
управитель надъ Египетъ и надъ всичкій си домъ.

ѿ. Прїиде же глѣдѣ на всю зѣмлю Егѣпетскую и Ханааню, и скорѣе вѣмѣ: и не ѡбѣтѣхъ сътоисти ѡцѣи нашіи.

ѿ. Слышавъ же Іаковъ сѣшю пшеницъ во Егѣптѣ, посла ѡцѣи наша первѣе:

ѿ. И внемла второе прїидоша, познѣхъ вѣсть Іѡсифъ братїи своей, и ѿвѣ вѣсть Фараѡна родъ Іѡсифовъ.

ѿ. Пославъ же Іѡсифъ призвѣ ѡцѣа своего Іакова, и все сродство свое, сѣмьдесятъ и пѣтъ дѣшъ.

ѿ. Снѣде же Іаковъ во Егѣптѣ, и скончѣся самъ и ѡцѣи нашіи:

ѿ. И принесѣни вѣша въ Сѣхѣмъ, и положѣни вѣша во грѣбѣ, егѡже кспїи Авраѡмъ цѣною сребра, ѡ сынѡвъ Емѡра Сѣхѣмова.

ѿ. И ѿкоже прикѡнѣшесѣ время ѡбѣтовѣнїа, ѿмже клѣтсѣ Бѣхъ Авраѡмъ, возрастѡша людіе и оумножѣшасѣ во Егѣптѣ,

ѿ. Дѡндеже настѣ царь ѿнъ во Егѣптѣ, ѿже не знѣше Іѡсифа,

ѿ. Сѣй сѣѣ оумысливъ ѡ родѣ нашемъ, ѡслобѣи ѡцѣи нашіи, оуморїти мѡдѣнцы ѿхъ, и не ѡживїти.

ѿ. Въ неже время родѣся Мѡсѣй, и вѣѣ оугѡденъ Бѣгови, ѿже питѣнъ вѣсть мѣсѣцы трѣи въ домѣ ѡцѣа своего.

ѿ. Извѣржена же егѡ, взѣтъ егѡ дїшїи Фараѡнова, и воспитѣ ѿ сѣбѣ въ сына.

ѿ. И наказѣнъ вѣсть Мѡсѣй всеї премѣдрости Егѣпетскѣи: вѣѣ же сїленъ въ словесѣхъ и дѣлѣхъ.

ѿ. Егда же исполнѣшесѣ емѣ лѣтъ чѣтыредесѣтихъ время, възѣде на сѣрдце емѣ, посѣтїти братїю свою сыны Іїлевы.

ѿ. И вїдѣвъ нѣкоего ѡбїдѣма, посѡбствова и сотвори ѡмїѣнїе ѡбїдѣмому, оуѣнъ Егѣпѣтѣнїи.

ѿ. Мнѣше же разсмѣти братїамъ своимъ, ѿкѡ Бѣхъ рсѣюю егѡ дѣстѣ ѿмъ спасѣнїе: онїи же не разсмѣша.

11. И дойде гладъ надъ всичкѣ-тѣ земѣхъ Египетскѣхъ и Хананскѣхъ, и скърбь голѣма : и отци-тѣ наши не намѣрувахъ прѣхранѣ.

12. А Іаковъ като чу че има жито въ Египетъ, испрати пьрвый пѣтъ отцы-тѣ наши :

13. И на вторый пѣтъ познанъ бы Іосифъ на братія-та си, и извѣстенъ станѣ Іосифовъ-тѣ родъ Фараону.

14. И проводи Іосифъ та призова бащѣ си Іакова, и всичко-то си сродство, седмдесеть и петь души.

15. И слѣзе Іаковъ въ Египетъ, и умрѣ *тамъ* той и отци-тѣ наши.

16. И прѣнесохъ гы въ Сихемъ, и положихъ гы въ гробъ-тѣ, който купи Авраамъ съсъ цѣнѣхъ на сребро отъ сынове-тѣ на Еммора Сихемова.

17. И като приближаваше врѣме-то на обѣщаніе-то което Богъ съ клѣтвѣхъ ся обѣща Аврааму, нарастнѣ народъ-тѣ и умножи ся въ Египетъ,

18. Доклѣ настанѣ другъ царь, който не знаеше Іосифа.

19. Той съ коварно мѣдруваніе врѣхъ нашій-тѣ родъ, притѣсни отцы-тѣ ни до толко щото да хвърлятъ дѣца-та си, за да не оставать живы.

20. Въ това врѣме ся роди Моисей, и прѣкрасенъ бѣше прѣдъ Бога ; и хранихъ го три мѣсеца въ бащинъ-тѣ му домъ.

21. А когато го хвърлихъ, зѣ го Фараонова-та дѣщеря, и отхрани го да бѣде неинъ сынъ.

22. И наученъ бы Моисей на всичкѣ-тѣ Египетскѣхъ мудрость, и силенъ бѣ словомъ и дѣломъ.

23. И като навършаше четиридесетѣ-тѣ години на възрастъ-тѣ си, дойде му на сърдце да иде да нагледа братія-та си, сынове-тѣ Израилевы ;

24. И понеже видѣ нѣкого си *отъ тѣхъ* обижданъ, отбрани го, и стори отмщеніе за притѣсняемый-тѣ като порази Египтянина.

25. И мысляше да ся свѣстятъ братія-та му че Богъ чрѣзъ неговъ рѣкѣхъ имъ дава избавленіе : но тѣ ся не свѣстихъ.

кѡ. Во оутрѣи же дѣнь іавіса ѿмъ тѣжущимъ, ѿ привла-
чаше ѿхъ въ примирѣніе, рѣкъ: мѡжіе, вратѣа естѣ вы:
вскрю ѡбидите дрѡга дрѡга;

кз. ѡбидѣи же ближняго, ѡріисъ егѡ, рѣкъ: ктѡ тѣ по-
стѣви кнѣза ѿ сдѣю наѡ намѣи;

кн. Едѡ оубѣити мѡ тѣ хѡщешѣи, ѿмже ѡбразомъ оубѣилъ
есѣи вчерѡ егѣптанина;

кѡ. Бѣжѡ же мѡвсѣи ѡ словесѣи сѣмъ, ѿ вѣсть пришлецъ
въ землѣи мадіамстѣи, идѣже родѣи сына двѡ.

л. ѿ испѡлишымъ лѣтѡмъ четѣредесатимъ, іавіса емѡ
въ псстыни горы сѣнайскаѣ агѣла гѣнь въ пламени ѡгненнѣ
въ кспинѣ.

ла. мѡвсѣи же видѣвъ двѣлѡшесѣ видѣнїю: пристѡ-
пѡущѣи же емѡ разсмѣти, вѣсть глѡсъ гѣнь къ немѡ:

лв. Язъ бѣхъ ѡтѣцъ твоѣхъ, бѣхъ авраѡмовъ ѿ бѣхъ ісаѡковъ
ѿ бѣхъ іаковъ. трѣпетѣи же вѣвъ мѡвсѣи не смѣашѣ
смотрѣти.

лг. Речѣ же емѡ гѣль: ѿззѡи сапогѣи ногѡ твоѣю: мѣсто
во, на немже стоѣиши, землѡ сѣѡ естѣ.

лѡ. Видѡ видѣхъ ѡсловленїе людѣи моѣхъ, ѿже во егѣптѣ,
ѿ стенѣи ѿхъ оуслашѡхъ: ѿ снѣдѡхъ ѿзѡти ѿхъ: ѿ нынѣ
градѣи, послѡ тѣ во егѣпетъ.

лѣ. Сегѡ мѡвсѣа, егѡже ѡріисѡша, рѣкше: ктѡ тѣ постѣви
начѡльника ѿ сдѣю; сегѡ бѣхъ кнѣза ѿ избѡвнѣла послѡ рѣкою
агѣла іавѡшагѡсѣ емѡ въ кспинѣ.

лз. Сѣи ѿзведѣ ѿхъ, сотворѣи чѡдѣсѡ ѿ знаменѣа въ землѣи
егѣпетстѣи ѿ въ чермнѡмъ морѣи, ѿ въ псстыни лѣтѣи
четѣредесѡтъ.

лз. Сѣи естѣ мѡвсѣи рекѣи сынѡмъ іілевымъ: Прѡрѡка
вѡмъ воздѡвѣгнетъ гѣль бѣхъ вѡшъ ѡ вратѣи вѡшѣа іаковъ менѣ:
тогѡ послѡшѡйте.

лн. Сѣи естѣ вѣвѣи въ цркви въ псстыни со агѣломъ

26. На утрѣшній день яви имъ ся когато *илкои отъ тѣхъ* ся бѣяхъ, и накара ги да ся примирятъ, и рече: Человѣцы, вы сте братія; защо ся единъ другътъ обиждате?

27. А тойзи, който онеправдаваше ближній-тъ си, отпѣди го, и рече: Кой тя постави началникъ и сѣдникъ надъ насъ?

28. Или ищешъ да убѣишь и мене, както уби вчера Египтянина?

29. Тогазъ Моисей побѣгнѣ за тѣзи думѣ, и станѣ прѣселникъ въ Мадіамскѣ-тъ земѣ, дѣто добы двама сынове.

30. И като ся испълнихъ четиридесетъ години, яви му ся ангелъ Господень въ пустынь-тъ на Синайскѣ-тъ горѣ, въ срѣдѣ огненъ пламѣкъ на единѣ кѣпниѣ.

31. А Моисей като видѣ, почуди ся за видѣніе-то; и когато приближаваше за да пригледа, дойде му гласъ отъ Господа:

32. Азъ съмъ Богъ на твои-тъ отцы, Богъ Авраамовъ, Богъ Исааковъ и Богъ Іакововъ. И Моисей растреперанъ отъ страхъ не смѣяше да гледа.

33. И рече му Господь: Изуй обуша-та отъ нозѣ-тъ си; защото мѣсто-то на което стоишь, свята земя е.

34. Видѣхъ, видѣхъ страданіе-то на мои-тъ людѣ въ Египетъ, и чухъ въздышаніе-то имъ, и слѣзохъ да ги избавѣмъ; и сега ела, ще тя проводѣмъ въ Египетъ.

35. Тогози Моисея, когото не пріехъ и му рекохъ: Кой тя постави началникъ и сѣдникъ? него Богъ чрѣзъ рѣкѣ-тъ на ангела, който му ся яви въ кѣпниѣ-тъ, проводи за началникъ и избавитель.

36. Той ги изведе, като направѣ чудеса и знаменія въ земѣ-тъ Египетскѣ, и въ Червено-то море, и въ пустынь-тъ четиридесетъ години.

37. Тойзи е Моисей който рече на сынове-тъ Израилевы: Господь Богъ вашъ, отъ братія-та ваши ще въздигне вамъ пророкъ, като мене; него да слушате.

38. Тойзи е, който е былъ на събраніе-то въ пустынь-тъ

глаголавшимъ ѣмъ на горѣ Синаѣстѣй и со Оцѣи нашими, иже пріятъ словеса жива дати намъ.

лѡ. Егѡже не восхотѣша послѣшати Оцѣи наши, но ѡринѣша и, и ѡбратѣшася сѣрдцемъ своимъ во Егѣпетъ,

м. Рѣкше Яарѡнъ: сотвори намъ когн, иже предадѣтъ предъ нами: Мѡѡсѣю во семъ, иже изведе насъ ѡ земліи Егѣпетскіа, не вѣмы что бысть ѣмъ.

мѡ. И сотвориша телца во дни Оны, и принесѡша жѣртвы іаѡвѡс, и веселѡхсѡ въ дѣлаѣхъ рѣкъ своѣю.

мѡв. Ѣвратѣса же Бгъ, и предаде ихъ сѡжигѣти въ оемъ нѣнымъ. іакоже писано єсть въ книзѣ Прѡрѡкъ: Еда заколеніа и жѣртвы принесѡсте мнѣ лѣтъ четыредесятъ въ пѣстыни, доме Іилевъ;

мг. И воспріѡсте скннїю Молѡховъ, и свѣздѡсѡ вѡга вѡшегѡ Ремфана, Ѣбразы, іаже сотвориѣте поклонѡтисѡ имъ: и преселѡ вы далѣе Ваѡлѡна.

мд. Сѣнь свидѣнїа вѡше Оцѣмъ нашимъ въ пѣстыни, іакоже повелѣ глѡлай Мѡѡсѣю, сотворити ю по Ѣбразѡ, Егѡже видѣ:

мѡе. Юже и внесѡша прїемше Отцѣи наши со Іисомъ, во ѡдержанїе іазыковъ: иже изрѣкъ Бгъ ѡ лицѣ Отѣцъ нашихъ, даже до днѣ Дѡда:

мѡс. Иже ѡбѣрѣте вѡгодѡть предъ Бгѡмъ, и испроси ѡбѣрѣсти селенїе Бгъ іаковлю.

мѡз. Соломѡнъ же создѡ ѣмъ храмъ.

мн. Но вѡшнїй не въ рѡсѡтворенныхъ црѡвахъ живѣтъ, іакоже Прѡрѡкъ глаголетъ:

мѡ. Нѡ мнѣ прѡтѡз єсть, землѡ же поднѡжїе ногѡма моѡма: кїи храмъ сознѡдете мнѣ, глаголетъ Гдъ; или кѡе мѣсто покѡишѡ моемъ;

и. Не рѡка ли моѡ сотвори сїѡ всѡ;

иѡ. Жестоковѡиїи, и не ѡбѣрѣзаниїи сѣрдцѣи и оушесѣи, въ прїснѡ Дхъ стѡмъ прѡтивѣтѣсѡ, іакоже Отцѣи вѡши, тѡкъ и вѡ.

наедно съ ангела, що му говоряхе на Синайскъ-тъ горъ, още и съ отцы-тъ наши, който и прѣя животворны словеса, да ги даде намъ,

39. Комуто не рачихъ да бѣдѣтъ послушни наши-тъ отци, но го отпѣдихъ, и съсъ сѣрдца-та си повѣрнѣхъ ся въ Египетъ,

40. Когато рекохъ на Аарона: Направи ни богове, които да вървятъ прѣдъ насъ; защото тойзи Моисей, който ны изведе изъ земѣ-тъ Египетскъ, не знаемъ що станѣ.

41. И прѣзъ онѣзи дни направихъ теле, и принесохъ жертвъ идолу, и веселяхъ ся въ направи-тъ на рѣцѣ-тъ си.

42. За това ся отвѣрнѣ Богъ и прѣдаде ги да служатъ на небесно-то воинство, както е писано въ книгъ-тъ на пророцы-тъ: Доме Израилевъ, четиридесетъ години въ пустынѣ-тъ закланія и жертвы ли ми принесохте?

43. Вы задигнѣхте шатѣръ-тъ Молоховъ, и звѣздѣ-тъ на богъ-тъ си Ремфана, изображенія-та, които си направихте да имъ ся кланяте: и азъ по далечъ отъ Вавилонъ ще вы прѣселихъ.

44. Скънія-та на свидѣтельство-то бѣше съ отцы-тъ наши въ пустынѣ-тъ, както заповѣда онзи, който говоряхе на Моисея да го направи по образъ-тъ който бѣ видѣлъ;

45. Коѣмто наши-тъ отци като прѣяхъ, внесохъ ѣхъ съ Исуса *Навина* въ владѣнія-та на язычницы-тъ, които изгони Богъ изъ прѣдъ лице-то на наши-тъ отцы, до дни-тъ на Давида;

46. Който намѣри благодать прѣдъ Бога, и попроси да намѣри жилище за Бога Іаковава.

47. А Соломонъ му съгради домъ.

48. Но Вышній не живѣе въ храмовѣ съ рѣкѣ направены, както казува пророкъ-тъ:

49. Небе-то е прѣстолъ мой, а земя-та е подножіе на нозѣ-тъ ми. Кой храмъ ще съградите за мене? казува Господъ; или кое мѣсто за моѣхъ почивкѣ?

50. Всичко това не направи ли го моя-та рѣка?

51. Твърдоглави и съ необрѣзаны сѣрдца и уши; вы всякога ся противите Духу Святому: както бащи-тъ ви, така и вы.

ѱв. Когò ѱ Прѣрòкѡ не ѱзгнàша Òтцы вáши ; ѱ оубѣиша предвозвѣстившѣх ѱ пришѣствѣи Прáведнàгѡ, ѣгò же вы нынѣ предáте и оубѣицы кысте :

ѱг. Иже прѣáсте закòнѡ оустроеніемъ Аггласкимъ, ѱ не сохранисте.

ѱд. Слышàше же сѣа, распыхàхсѧ сердцы своїми, ѱ скрежетàхсѧ збѣи нàнѣ.

ѱе. Стефàнѡ же сынъ ѱспòлнѣ Дхà сѣа, возрѣвѡ на нѣò, видѣ слàвѡ Бжѣію, ѱ ѱиса стоàща ѡдеснѣю Бгà,

ѱз. И рече : сѣ видѣх нѣсà ѡверста, ѱ Бгà члвччà ѡдеснѣю стоàща Бгà.

ѱз. Возопівше же гласомъ вѣлїимъ, затыкàхсѡ оўши свой, ѱ оустремїшасѧ єднòдшнѡ нàнѣ :

ѱн. И ѱзвѣдше внѣ грàдà, кáменїемъ покнвàхсѡ єгò. ѱ свидѣтелїе снѣмше рїзы своà, положїша при ногѡ юноши нарицàемагѡ Сàулà,

ѱò. И кáменїемъ покнвàхсѡ Стефàнà, молàщасѧ ѱ глагòлюща : Гдї ѱїсе, прїимѣ дхѡ мòй.

ѱ. Преклòнѣ же колѣна, возопї гласомъ вѣлїимъ : Гдї, не постàви ѱмъ грѣхà сегò. ѱ сѣа рѣкѡ оўспе.

ГЛАВА ѱ.

а. Сàулѡ же бѣ созволаа оубѣиствѡ єгò. кысть же вз тòй дѣнь гонѣнїе вѣлїе на црковь Іерлїмсксю : всї же разсѣашасѧ по странàмъ Ісудейскимъ ѱ Самарїйскимъ, кромѣ Аплà.

б. Погрекòша же Стефàнà мсжїе єлгоговѣйїи, ѱ сотворїша плàчь вѣлїй наа ѱмѡ.

в. Сàулѡ же ѡслоблàше црковь, вз дòмы вхòдà, ѱ влачà мсжы ѱ жєны предàше вз темнїцѡ.

д. Разсѣавшїисѧ же, прохождàхсѡ єлговѣствѡюще слòво.

52. Кого отъ пророцы-тъ не изгонихъ отци-тъ ви? а още и убихъ оныя конто прѣдизвѣстихъ за идваніе-то на тогова Праведника, на когото вы сега станяхте прѣдатели и убійци?

53. Вы конто приехте законъ-тъ чрѣзъ служеніе-то ангелско, и не го удържахте.

54. А тѣ като чувахъ това, късахъ имъ ся сърдца-та *отъ ядъ*, и скърцахъ съсъ жббы на него.

55. А *Стефанъ*, исполненъ съ Духъ Святъ, погледнъ на небо-то, и видѣ славъ-тъ Божіѣ, и Исуса че стояше одесно на Бога;

56. И рече: Ето, виждамъ небеса-та отворены, и Сына чело-вѣческаго че стои одесно на Бога.

57. Но тѣ като извикахъ съ гласъ голѣмъ, затулихъ си уши-тъ, и единодушно ся впуснѣхъ връхъ него.

58. И като го изведохъ внѣ изъ града, хвърляхъ връхъ него камніе. И свидѣтели-тъ сложихъ дрехы-тъ си при нозѣ-тъ на нѣкой момѣкъ на име Савлъ.

59. И хвърляхъ камніе връхъ Стефана, който ся моляше и казуваше: Господи Исусе, приими духъ-тъ ми.

60. И като колѣннич, извика съ гласъ голѣмъ: Господи, не имъ считай тойзи грѣхъ. И това като рече заспа.

ГЛАВА 8.

1. А Савлъ съизволяваше на убиваніе-то му. И по това врѣме станъ голѣмо гоненіе противъ церквѣ-тъ въ Іерусалимъ; и всицы ся разидохъ по Іудейскы-тъ и Самарійскы-тъ мѣста, освѣнъ апостоли-тъ.

2. И нѣкои благоговѣйни челоѣвѣци погребохъ Стефана, и направихъ надъ него голѣмъ плачь и рыданіе.

3. А Савлъ правяше голѣмъ повредъ на церквѣ-тъ, понеже влѣзуваше въ всякъ къщъ, и влачаше мжжіе и жены, та ги прѣдаваше въ тъмницъ.

4. А тѣзи конто бѣхъ ся разишли, обхождахъ и благоговѣствахъ слово-то.

Ѣ. Філіппъ же сошѣдъ во градъ Самарійскій, проповѣдаше ѱмъ Хртѧ.

Ѥ. Внимѧхъ же народи глаголемымъ ѿ Філіппа єдинодѣш-
нъ, слышаше ѱ видѧше знаменїа, їже творѧше.

Ѧ. Дѣси во нечїстїи ѿ многихъ ѱмѣшихъ ѧ, вопїюще гла-
сомъ велїмъ ѱсхождѧхъ: мнози же разслабленїи ѱ хрѡмїи
ѱцѣмїшася.

Ѩ. И вѣсть радость велїа во градѣ томъ.

Ѭ. Мѣжъ же нѣкїи ѱменемъ Сїмѡнъ, прѣжде бѣ во градѣ
вохвѣа ѱ оудивѧа їзыкъ Самарійскїи, глагола нѣкоего
вѣти себѣ велїка:

ї. Ёмѣже внимѧхъ всѧ ѿ мѧла дѧже до велїка, глаголюще:
сѣй ѣсть сила Бжїа велїкаа.

її. Внимѧхъ же ёмѣ, занѣ доволно врѣмѧ вохвованїи оу-
дивѧше ѱхъ.

їі. Ёгда же вѣроваша Філіппъ блговѣствѣющъ, їже ѿ
цѧрствїи Бжїи ѱ ѿ ѱмени Ісѣ Хртѡвѣ, крещѧхсѧ мѣже же
ѱ жены.

їіі. Сїмѡнъ же ѱ сѧмъ вѣрова, ѱ крѣщсѧ, бѣ пребывѧа оу
Філіппа: видѧ же сїлы ѱ знаменїа велїа бывѧема, оужасенъ
дивѧшесѧ.

їііі. Слышавше же, ѱже во Іерлїмѣ Аплї, їкѡ прїѧтъ Са-
марїа слово Бжїе, послѧша къ нїмъ Петрѧ ѱ Іѡаннѧ.

їіііі. бже сошѣдше помолїшасѧ ѿ нїхъ, їкѡ да прїѧмѣтъ
Дхѧ сѣго.

їііііі. Ёще бо ни на єдинѧго ѱхъ бѣ прїшѣлъ, тѡчїю крещѣни
бѧхъ во ѱмѧ Гдѧ Ісѣ.

Ѧі. Тогда возложїша рѣцѣ на нѧ, ѱ прїѧша Дхѧ сѣго.

їіі. Видѣвъ же Сїмѡнъ, їкѡ возложенїемъ рѣкъ Аплскихъ
дѣтсѧ Дхѧ сѣиѧ, прїнесѣ ѱмъ сребрѡ,

Ѭі. Глагола: дадїте ѱ мнѣ власть сїю, да, на негѡже ѧще
положѣ рѣцѣ, прїѧметъ Дхѧ сѣго.

5. И Филиппъ слѣзе въ единъ Самарійскый градъ и проповѣдуваше имъ Христа.

6. И внимаваше народъ-тъ единодушно на това което имъ говоряше Филиппъ, като чувахъ *всичкы* и виждахъ знаменія-та които правяше.

7. Защото нечисти-тъ духове, съ голѣмъ гласъ извыкувахъ и излѣзувахъ отъ мнозина които ги имахъ; и мнозина разслабени и хроми исцѣлени быхъ.

8. И станъ радость голѣма въ онзи градъ.

9. А въ градъ-тъ отъ по напредъ имаше нѣкой си человекъ на име Симонъ, който правяше магін: и омаюваше народъ-тъ Самарійскый, като казуваше себе си че е великъ нѣкой си:

10. На когото всички отъ малкъ до голѣмъ давахъ внимание и казувахъ: Тойзи е велика-та сила Божія.

11. И внимавахъ на него, по това че доста врѣме бѣше ги омаювалъ съ магін-тъ си.

12. Но когато повѣрувахъ въ Филиппа, който благовоѣствоваше за царство-то Божіе, и за име-то Исусъ Христово, крыщавахъ ся мѣжіе и жены.

13. И самъ си Симонъ повѣрува, и покръстенъ намѣрваше ся всякога при Филиппа, и като гледаше че ставатъ знаменія и чудеса голѣмы, удивяваше ся.

14. А като чухъ апостоли-тъ които бѣхъ въ Іерусалимъ, че Самарія пріе слово-то Божіе, проводихъ имъ Петра и Іоанна,

15. Които като слѣзохъ, помолихъ ся за тѣхъ, за да примжтъ Духа Святаго.

16. (Защото не бѣ слѣзълъ още ни на одного отъ тѣхъ *Духъ Святый*, но само бѣхъ кръстени въ име-то Исусъ Христово.)

17. Тогазы възлагахъ рѣцѣ на тѣхъ, и приимахъ Духа Святаго.

18. А като видѣ Симонъ че съ възлаганіе-то на апостолскы-тъ рѣцѣ ся даваше Святый Духъ, принесе имъ сребро,

19. И казуваше: Дайте и на мене тѣзи власть, щото врѣхъ когото възложъ рѣцѣ, да пріима Духа Святаго.

к. Пётръ же рече къ немѹ: сребро твоё съ тобою да бѣдетъ въ погѣбель, ѿкѹ даръ Бжій неощевалъ ёси сребромъ стажати.

ка. Нѣсть ти части ни жребїа въ словеси семъ: ѿбо сердце твоё нѣсть право предъ Богомъ.

кв. Покайся оубо ѿ злобѣ твоёй сей, ѿ молися Богъ, ѿще оубо ѿпѣститъ ти помышленїе сѣца твоёгѹ:

кг. Въ жёлчи бо горести ѿ союзѣ неправды зрю тѣ сѣща.

кд. Ѡвѣщавъ же Симѹнъ рече: помолїтеса вы ѿ мнѣ ко Гд҃у, ѿкѹ да ничтоже сїхъ найдетъ на мѧ, ѿже рекосте.

ке. Онѣ же оубо засвидѣтельствовавши ѿ глаголавше слово Гд҃не, возвратїшася во Іерлїмъ, ѿ минѹгимъ вѣсемъ Самарїїскимъ бѣговѣстиша.

кз. Ангелъ же Гд҃нъ рече къ Фїліппу, глагола: востани ѿ ндѣ на полѹдне, на пѣть сходящїй ѿ Іерлїма въ Газъ: ѿ той ёсть пѣсть.

кз. ѿ воставъ поїде: ѿ сѣ мѹжъ Мѣрїинъ ѡуишъ силенъ Канадкїи царїцы Мѣрїискїа, ѿже бѣ надъ всѣми сокровищи ёа: ѿже прїиде поклонїтиса во Іерлїмъ:

ки. Бѣ же возвращалъсѧ ѿ сѣдѧ на колесницѣ своёй, чтѧше прѣрока Ісѧїю.

ко. Рече же Дхъ къ Фїліппу: прїстѣпѣ ѿ прилѣпїсѧ колесницѣ сей.

л. Прїтѣкъ же Фїліппъ оуслыша ёгѹ чтѣща прѣрока Ісѧїю, ѿ рече: оубо разсмѣши ли, ѿже чтѣши;

ла. Онъ же рече: какѹ оубо могѹ (разсмѣти,) ѿще не кто настѧвнтъ мѧ; оумолї же Фїліппа, да возшедъ сѧдетъ съ нїмъ.

лв. Слово же писанїа, ёже чтѧше, бѣ сїе: ѿкѹ Ѡвчѧ на заколенїе ведѣса, ѿ ѿкѹ агнецъ правмъ стрїгшїемъ ёгѹ безгласенъ: тѧкѹ не ѿверзѧетъ оустъ своїхъ.

20. А Петръ му рече : Сребро-то ти съ тебе наедно въ погибель да бѣде ; защото си възмнѣлъ че даръ-тъ Божій съсъ сребро ся придобыва.

21. Ты нѣмашь часть, нито дѣлъ въ това, защото сърдце-то ти не е право прѣдъ Бога.

22. За то покай ся отъ тѣзи твоѣхъ злобѣхъ, и моли ся Богу, да но бы ти ся простилъ тойзи на сърдце-то ти помыслъ ;

23. Понеже тя гледамъ че си въ жълчкѣ на горестъ и въ свръскѣ на неправдѣ.

24. А отговори Симонъ и рече : Молѣте ся вы за мене на Господа, да мя не постигне ни едно отъ тыя що рекохте.

25. Тъ прочее като засвидѣтелствувахъ и говорихъ слово-то Господне, върнѣхъ ся въ Иерусалимъ, и на много Самарійскы села проповѣдувахъ евангеліе-то.

26. А ангелъ Господень говори на Филиппа и каза : Стани и иди къмъ пладиѣ, въ пѣтъ-тъ, който слѣзува отъ Иерусалимъ въ градъ Газа ; той е пустъ.

27. И станъ и отиде ; и ето, человекъ отъ Еѳіопіѣ, скопецъ, велможа на Кандакіѣ Еѳіопскѣ-тъ царицѣ, който бѣше надъ всичкѣ-тъ нейнѣхъ хазнѣ ; той бѣ дошелъ въ Иерусалимъ да ся поклони.

28. И на връщаніе, като сѣдѣше на колѣсницѣ-тъ си, четѣше пророка Исаіѣ.

29. А Духъ-тъ рече Филиппу : Пристѣпни, и прилѣпи ся до тѣзи колѣсницѣ.

30. И притече Филиппъ, и го чу като прочиташе пророка Исаіѣ, и рече : Разумѣвашь ли това което четешъ ?

31. А той рече : И какъ быхъ можалъ *да разумѣхъ*, ако мя не настави нѣкой ? И покани Филиппа да възлѣзе и да сѣдне съ него.

32. А мѣсто-то на писаніе-то, което прочитае, бѣше това : Заведохъ го като овцѣ на закаланіе, и като агне безгласно прѣдъ тогози който го стриже, така не отваря уста-та си.

ѿг. Но смиренїи ѿгѡ сѣдѡ ѿгѡ взѣтсѧ, рѡдѡ же ѿгѡ кѡ
исповѣстѣ; ѿкѡ взѣмлетсѧ ѡ землї живѡтѡ ѿгѡ.

ѿд. Ѣвѣщѡвѡ же кѡженикѡ кѡ Фїліппѡ речѣ: молю тѧ,
ѡ кѡмѡ Прѡрокѡ глаголетѡ сїѣ; ѡ себѣ ли, ѡли ѡ иномѡ нѣ-
коемѡ;

ѿе. Ѣверѡвѡ же Фїліппѡ оустѧ своѧ, ѡ начѣнѡ ѡ писанїѧ
сегѡ, бѡговѣстї ѿмѡ Іисѧ.

ѿз. Іѡкоже ѡдѡхѡ пстѣмѡ, прїидѡша на нѣкѡю водѡ: ѡ
речѣ кѡженикѡ: сѣ водѧ: чѡ возбранѡетѡ мѡ крестї-
тисѧ;

ѿз. Речѣ же ѿмѡ Фїліппѡ: ѡще вѣрѡеши ѡ всегѡ сѣрдѡ
твоегѡ, мѡщно тѧ ѣстѣ. Ѣвѣщѡвѡ же речѣ: вѣрѡю сїѧ Бжїѧ
бытї Іисѧ Хрїтѧ.

ѿи. Іѡ повелѣ стѧти колесницѣ: ѡ снїдѡста Ѧва на водѡ,
Фїліппѡ же ѡ кѡженикѡ: ѡ крестї ѿгѡ.

ѿо. Ѣгдѧ же ѡзыдѡста ѡ водѡ, Дхѡ стѣиѡ нападѣ на кѡ-
женикѧ. Іѡгѡз же Гдѡнѡ восхїти Фїліппѧ, ѡ не вїдѣ ѿгѡ
кѡмѡ кѡженикѡ: ѡдѡше ко вз пѣть своѡ рѡдѡсѧ.

ѿ. Фїліппѡ же ѡверѣтсѧ во Ізѡтѣ: ѡ прохѡдѧ благо-
вѣстѡвѡше градѡмѡ всемѡ, дѡндеже прїитї ѿмѡ вз Ке-
сарїю.

ГЛАВА Ѧ.

ѧ. Сѡулѡ же ѣще дѡхѧ прешѣнїемѡ ѡ оубїїствомѡ на оу-
ченикѡ Гдѡнѡ, пристѣпѧ ко ѡрхїерѣю,

Ѣ. Испросї ѡ негѡ послѡнїѧ вз Дѡмѡскѡ кѡ собѡришемѡ,
ѿкѡ да ѡще нѣкїѧ ѡврѡщѡетѡ тогѡ пстї сѣщѡмѡ, мѡжи же ѡ
жѣнѡ, свѡзѡнѡ привѣдѣтѡ во Іерѡсалїмѡ.

Ѣ. Внѣгдѧ же итї, вѣстѣ ѿмѡ приѡлїжитисѧ кѡ Дѡмѡскѡ,
ѡ внѣзѡпѡ ѡблїстѧ ѿгѡ свѣтѡ ѡ нѣсѣ:

ѧ. Іѡ пѡдѡ на зѣмлю, слѡшѧ глѡсѡ глаголющѡ ѿмѡ: Сѡуле,
Сѡуле, чѡ мѧ гѡниши;

33. Въ негово-то униженіе отне му ся сѣдба-та; а родъ-тъ му кой ще искаже? защото ся зема животъ-тъ му отъ земѣ-тъ.

34. И отговори скопецъ-тъ и рече на Филиппа: *Кажу ми, моѣ ти ся, за кого казува това пророкъ-тъ? за себе си ли, или за другыго нѣкого?*

35. А Филиппъ отвори уста, и наченѣ отъ това писаніе, та му благовѣсти Исуса.

36. И като вървахъ въ пѣть-тъ, дойдохъ на единъ водъ; и казува скопецъ-тъ: Ето вода; какво мя въспира да ся не кръстѣхъ?

37. И Филиппъ рече: Ако вѣрувашъ отъ все сѣрдце, можешъ. А той отговори и рече: Вѣрувамъ че Исусъ Христосъ е Сынъ Божій.

38. И заповѣда да ся спрѣ колѣсница-та: и слѣзохъ и двама-та на водъ-тъ, Филиппъ и скопецъ-тъ, и кръсти го.

39. А когато излѣзохъ изъ водъ-тъ, Духъ Господень грабнѣ Филиппа, и не го видѣ вече скопецъ-тъ: но отхождаше на пѣть-тъ си радостенъ.

40. А Филиппъ ся намѣри въ Азотъ; и като прѣхождаше, проповѣдуваше евангеліе-то по всички-тъ градове доклѣ дойде въ Кесаріѣ.

ГЛАВА 9.

1. А Савлъ, като дыхаше още устрашаваніе и убійство врѣхъ ученицы-тъ Господни, отиде при първосвященника,

2. И поиска отъ него писма до съборища-та въ Дамаскъ, че ако бы да намѣри нѣкои отъ тойзи пѣть мѣжіе и жены, да ги докара вързаны въ Іерусалимъ.

3. И на отиваніе когато приближаваше Дамаскъ, внезапно бляснѣ около него свѣтлина отъ небе-то.

4. И като паднѣ той на земѣ-тъ, чу гласъ, който му говорѣше: Савле, Савле, защо мя гонишь?

Ѣ. Речѣ же : кто ѣси Гдѣи ; Гдѣ же речѣ : азъ ѣсмь Іисъ, ѣгоже ты гониши : жестоко ти ѣсть противъ рожи твѣ прѣти.

Ѥ. Трепѣща же ѣ оужасѣасѣ, глагола : Гдѣи, что ма хощеши творѣти ; ѣ Гдѣ речѣ къ немъ : востѣни ѣ вниди во градъ, ѣ речѣтсѣ ти, что ти подобѣетъ творѣти.

Ѧ. Мъжѣе же ѣдѣщѣи съ нимъ стоѣхъ чдѣѣсѣ, гласъ оубо слышѣше, но никогже видѣше.

Ѩ. Востѣ же Савлъ въ землѣ : ѣ въверстыма очѣма своѣма ѣдѣнаго видѣше : ведѣше же ѣго за рѣкъ введѣша въ Дамаскъ.

Ѣ. И бѣ дни три не видѣ, ѣ ни идѣ, ниже пѣѣше.

ї. Бѣ же нѣкто оученикъ въ Дамаскъ, ѣменемъ Анаѣи, ѣ речѣ къ немъ Гдѣ въ видѣнѣи : Анаѣе, Онь же речѣ : сѣ азъ, Гдѣ.

Ѥ. Гдѣ же къ немъ : востѣвъ понди на стѣгнѣ нарицѣемъю правъю, ѣ взыщи въ домъ Ісдовѣ Савла ѣменемъ, Тарсанина : сѣ ко молѣтвѣ дѣетъ.

Ѧ. И видѣ въ видѣнѣи мъжа ѣменемъ Анаѣио вшѣдша, ѣ возложша на нь рѣкъ, ѣкъ да прѣзритъ.

ї. Оубѣѣ же Анаѣи : Гдѣ, слышѣхъ въ многѣхъ въ мъжи сѣмъ, колика зла сотвори съѣмъ твоѣмъ во Іерлѣмѣ :

Ѥ. И здѣ ѣмѣть властъ въ архѣерѣи, свѣзѣти всѣ нарицѣющыѣ ѣма твоѣ.

Ѣ. Речѣ же къ немъ Гдѣ : ѣдѣи, ѣкъ сосѣдъ ѣзбрѣнъ ми ѣсть сѣи, пронестѣи ѣма моѣ прѣдъ ѣзѣки ѣ царѣмъ, ѣ сынѣмъ Іудѣемъ.

Ѧ. Азъ ко скажѣ ѣмъ, ѣлика подобѣетъ ѣмъ въ ѣмени моѣмъ пострадати.

Ѧ. Пѣѣ же Анаѣи ѣ вниде въ храмъ, ѣ возложъ на нь рѣцѣ, речѣ : Савле братѣ, Гдѣ Іисъ ѣвлѣйтсѣ на пѣти, ѣмже шѣлъ ѣси, послѣ ма, ѣкъ да прѣзриши ѣ испѣлниши Дѣѣ сѣѣ.

5. А той рече: Кой си *ты*, Господи? И Господь му рече: Азъ съмъ Исусъ когото ты гонишь; не ти е лесно да риташъ срѣщъ остень.

6. А той растреперанъ и смаянъ рече: Господи, какво ищешь да сторѣхъ? И Господь му рече: Стани и влѣзь въ градъ-тъ, и ще ти ся каже, какво трѣба да правишь.

7. А мѣжѣ-тъ конто го придружавахъ, като чувахъ гласъ-тъ а не виждахъ никого, стояхъ като вцѣпени.

8. И станъ Савлъ отъ земѣхъ-тъ, и съ отворены очи не виждаше никого; и водѣхъ го за рѣкъ, та го възведохъ въ Дамаскъ.

9. И три дни минъ безъ да види, и не яде нищо ни.

10. А въ Дамаскъ имаше единъ ученикъ на име Ананія, и рече му Господь во видѣніе: Ананіе. А той рече: Ето мя, Господи.

11. И Господь му рече: Стани, та иди на улицъ-тъ която ся казува Права, и попытай въ домъ-тъ на Іудъ за *някого си* на име Савлъ, Тарсянинъ; защото ето ся моли;

12. И видѣ во видѣніе одного чловѣка, именемъ Ананія, че влѣзе и турѣ рѣкъ на него за да прогледа.

13. И отвѣща Ананія: Господи, чухъ отъ мнозина за тогоъ чловѣка, колко злины е сторилъ на твои-тъ святыни въ Іерусалимъ.

14. И тука има власть отъ първосвященници-тъ да върже вси-чкы конто призоваватъ твое-то име.

15. А Господь му рече: Иди, защото съсѣдъ избранъ ми е той, да носи мое-то име прѣдъ народы и царіе, и прѣдъ сынове-тъ Израилевы:

16. Защото азъ ще му покажъ *все* що има да пострада за името ми.

17. И отиде Ананія и влѣзе въ къщъ-тъ; и като възложи рѣцѣ на него, рече: Савле брате, Господь, Исусъ, който ти ся яви на пѣть-тъ по който ты идѣше, проводи мя за да прогледашь, и да ся изпълнишь съ Духа Святаго.

iii. И ѡбѣ ѿпадѡша ѿ ѻчѣю ѣгѡ ѡкѡ чешсѧ, прозрѣ же ѡбѣ, и воставъ крѣтисѧ,

ѡi. И прѣмь пишъ оукрѣписѧ. Бѣсть же Савлаъ сѧ сѣ-
шнми въ Дамасцѣ оученика́ми днѣ иѣкѣи.

к. И ѡбѣ на со́мнишахъ проповѣдаше Ииса, ѡкѡ сѣи ѣсть Сѣхъ Бжѣи.

ка. Дивла́хсѧ же всѣи слышашѣи и глаголахъ: не сѣи ли ѣсть гонѣмый во Иерусали́мѣхъ нарица́ющыя и́ма сѣе, и заѣ на сѣе прѣиде, да свѣзаны тѣла приведе́тъ ко а́рхѣе-
ре́емъ;

кв. Савлаъ же па́че крѣплѣшесѧ, и смѣшаше Исдѣи живѡ-
щыя въ Дамасцѣ, препираѧ, ѡкѡ сѣи ѣсть Хрѣтѡсѧ.

кг. И́коже испѡлнишасѧ днѣ доволны, совѣшаша Исдѣе
оубѣити ѣгѡ:

кд. Оубѣданъ же бѣсть Савлаъ совѣтъ и́хъ. стрежа́хъ же
вра́тъ дѣнь и нощь, ѡкѡ да оубѣю́тъ ѣгѡ.

ке. По́емше же ѣгѡ оученицы нощѣю, свѣсиша по стѣнѣ
въ ко́шницѣ.

кз. Прише́дъ же Савлаъ во Иерусали́мъ, покъшѣшесѧ при-
лѣплѣтисѧ оученикѡмъ: и всѣи бо́ахсѧ ѣгѡ, не вѣрѣюще,
ѡкѡ ѣсть оучени́къ.

кз. Варна́ва же прѣемъ ѣгѡ, приведе́ ко Апѡлѡмъ, и повѣда
и́мъ, ка́кѡ на пѣти видѣ Гдѧ, и ѡкѡ глагола́ емѡ, и ка́кѡ въ
Дамасцѣ дерзѣше ѡ и́мени Иисовѣ.

ки. И бѣше сѧ ни́ми вхо́дъ и исхо́дъ во Иерѡ́лимѣ, и дер-
зѣа ѡ и́мени Гдѧ Ииса.

ко. Глаголаше же и ста́зѣшесѧ сѧ Ѣмнины: ѻ́ни же и́ска-
хъ оубѣити ѣгѡ.

л. Разсмѣ́кше же вра́тѣи сведѡша ѣгѡ въ Кесарѣю, и ѿпѣс-
сти́ша ѣгѡ въ Тѡрсѧ.

ла. Цркви же по все́и Исдѣи и Гали́ленѣи и Самарѣи и́мѣахъ
ми́ръ, созидѣ́ющесѧ и ходѣ́ше въ стрѣ́скъ Гдѣи, и оутѣше́-
нѣемъ стѣгѡ Дхѧ оумножа́хсѧ.

18. И тозь часъ паднѣхъ отъ очи-тѣ му като люспы, и тутакси прогледа; и станѣ та ся кръсти;

19. А като похапнѣ, добы силѣ. И прѣсѣдѣ Савлѣ нѣколко дни съ ученицы-тѣ въ Дамаскъ.

20. И отъ тозь часъ проповѣдуваше по съборища-та Христа, че той е Сынъ-тѣ Божій.

21. И всичкы конто го чувахъ, дивяхъ ся и казувахъ: Не е ли тойзи който погубяше въ Иерусалимъ тѣзи конто призовавахъ това име? и тука за това бѣ дошелъ, да ги закара вързаны при първо-священници-тѣ.

22. А Савлѣ ся укрѣпяваше повече, и надпираше Иуден-тѣ конто живѣяхъ въ Дамаскъ, като доказуваше че тойзи е Христосъ.

23. И когато ся минѣхъ нѣколко дни, наговорихъ ся Иуден-тѣ да го убійтъ;

24. И това тѣхно наговаряніе станѣ извѣстно на Савла; и вардахъ порты-тѣ деня и ноця, за да го убійтъ.

25. Но ученицы-тѣ го зѣхъ прѣзь ноцъ и го спуснѣхъ прѣзь стѣни-тѣ съ кошче.

26. И като дойде Савлѣ въ Иерусалимъ, стараяше ся да ся при-дружи съ ученицы-тѣ; но всичкы ся бояхъ отъ него, понеже не вѣрувахъ че е ученикъ.

27. А Варнава го зѣ, та го доведе при апостолы-тѣ и расказа имъ какъ е видѣлъ Господа въ пѣть-тѣ, и че му е говорилъ, и какъ въ Дамаскъ е проповѣдувалъ съ дързновеніе въ име-то Исусово.

28. И вхождаше и исхождаше съ тѣхъ въ Иерусалимъ, и дързновенно проповѣдуваше въ име-то на Господа Исуса;

29. И говоряше и прѣпираше ся съ Еллинисты-тѣ; а тѣ гледахъ да го убійтъ.

30. *Това* като разумѣхъ братія-та, заведохъ го въ Кесаріѣ и отпратихъ го въ Тарсъ.

31. И тогазь по всичкѣ Иудеѣ и Галилеѣ и Самаріѣ церкви-тѣ имахъ миръ, и назидавахъ ся и ходяхъ въ страхъ Господень, и съ утѣшеніе-то на Святаго Духа умножавахъ ся.

лв. И бысть Петръ посѣщающъ всѣхъ, снѣти и ко стѣмъ живущимъ въ Лудѣ.

лг. Обръте же тѣмъ челоуѣка нѣкоего именемъ Енеа, ѡсмн лѣтъ лежаща на одрѣ, иже бѣ разслабленъ.

лд. И рече ѣмъ Петръ: Енее, исцѣлѣтъ тѣа Иисъ Хрѣтосъ: востани съ постѣли твоеѣ. и ѡбѣ воста:

ле. И видѣша егѡ вси живущіи въ Лудѣ и во Иссарѣнѣ, иже ѡбратишася ко Гдѣ.

лз. Во Іоппѣ же бѣ нѣкая оученица именемъ Табѣа, иже сказѣма глаголетсѣ Сѣрна: сѣа бѣше исполнена блгѣхъ дѣлъ и милостынъ, иже творѣше:

лз. Бысть же во дни тѣа, колѣвшей ей оумрѣти: ѡмывъ же ю положиша въ горницѣ.

лн. Близъ же сѣшей Лудѣ Іоппѣ, оученицы слышавше, иже Петръ есть въ ней, послаша двѣ мѣжа къ немъ, моляще егѡ не ѡблѣкнѣтисѣ прѣити до нихъ.

ло. Востаъ же Петръ иде съ нѣма: егѡже пришедша возведѡша въ горницю, и предѣлаша емъ всѣ вдовѣцы плачуща и показующа рѣзы и одежды, елика творѣше съ нѣми сѣши Сѣрна.

лм. Изгнавъ же вѡнъ всѣ Петръ, преклѡнь колѣна помолѣсѣ: и ѡбръщѣсѣ къ тѣмъ, рече: Табѣа, востани. Она же ѡвѣрзе ѡчи свои: и видѣвши Петра, сѣде.

ла. Подавъ же ей рѣкѡ, воздвиже ю: и призвавъ стѣа и вдовѣцы, постави ю живѡ.

лв. Оубѣдано же бысть сѣ по всеѣ Іоппѣ, и мнози вѣрѡваша въ Гдѣ.

лг. Бысть же дни доволны пребыти емъ во Іоппѣ оу нѣкоегѡ Сѣмѡна оусмарѣ.

ГЛАВА І.

а. Мѣжа же нѣкій бѣ въ Кесарѣи именемъ Корнѣлѣй, сотникъ ѡ спѣры нарицающѣсѣа Італѣискѣа,

32. И станѣ когато Петръ обхождаше всичкы-тѣ, да слѣзе и до святын-тѣ конто живѣяхѣ въ Лиддѣ.

33. И намѣри тамо нѣкого челоувѣка на име Еней, който бѣше разслабенъ, и отъ осмь години все лѣжаше на постелкѣ.

34. И рече му Петръ: Енее, исцѣлява тя Иисусъ Христосъ: стани и постели си самъ си. И тозъ часъ станѣ.

35. И видѣхѣ го всичкы конто живѣяхѣ въ Лиддѣ и въ Саронѣ, конто ся обѣрихѣхѣ къмъ Господа.

36. А въ Юппіѣ имаше нѣкоя ученица на име Тавиѳеа, (което истълкувано ще рече, Сърна:) тя бѣ исполнена съ добры дѣла и съ милостыни конто правяше.

37. И случи ся прѣзъ тѣзъ дни *та* да ся поболи и да умрѣ; и като ѣж окаяхѣ, турихѣ ѣж въ горницѣ.

38. И понеже Лидда бѣше близу до Юппіѣ, ученици-тѣ като чухѣ че Петръ е тамъ, проводихѣ до него двама челоувѣцы, и моляхѣ го да ся не облѣни да дойде до тѣхъ.

39. И станѣ Петръ и отиде съ тѣхъ; и щомъ дойде, изведохѣ го въ горницѣ-тѣ; и прѣдстави хѣ прѣдъ него всичкы-тѣ вдовицы, та плачѣхѣ, и показувахѣ му ризы и дрехы конто *имѣ* правяше Сърна, когато бѣ съ тѣхъ.

40. А Петръ испрати на вѣнъ всичкы-тѣ, и колѣннича та ся помоли, и ся обѣрихъ къмъ тѣло-то, и рече: Тавиѳеа, стани. А тя отвори очи-тѣ си, и като видѣ Петра, сѣди.

41. А той ѣ подаде рѣкѣ и ѣж исправи; повыка послѣ святын-тѣ и вдовицы-тѣ, и прѣдстави ѣж *прѣдъ тѣхъ* живѣ.

42. И това станѣ извѣстно по всичкѣ Юппіѣ; и мнозина повѣрувахѣ въ Господа.

43. А *Петръ* прѣсѣдѣ довольно врѣме въ Юппіѣ, у нѣкого си Симона усмари.

ГЛАВА 10.

1. Имаше пакъ нѣкой си челоувѣкъ въ Кесаріѣ на име Корнилій, стотникъ отъ полкѣ-тѣ нарицаемый Италійскый,

Ѣ. Благоговѣиши и боѣхса Бѣа со всѣмъ домоу своимъ, творѣи милостыни многѣ людемъ, и моѣхса Бѣа всегда:

Г. Видѣхъ въ видѣиши ѡвѣ, ѡкѡ въ часъ девѣтый днѣ, Ангѣла Бжѣа сшѣдша къ немъ, и рѣкша ѣмъ: Корниліе.

Д. Онъ же воззрѣвъ на нѣ и пристрашенъ бывъ рече: что ѣсть Гдѣи; рече же ѣмъ: молитвы твоѣ и милостыни твоѣ въздѣла на пѣмѣхъ предъ Бѣа.

Е. И нынѣ послѣи во Іоппию мужей, и призовѣи Сѣмѡна нарицаемаго Петра:

З. Сѣи странствуетъ оу нѣкоего Сѣмѡна оусмарѣ, ѣмъже ѣсть домоу при морѣ. тоѣи речѣтъ тебѣ глаголы, въ нѣхъже спасѣхсѣ ты, и всѣ домоу твоѣи.

З. И ѡкоже ѡидѣ Ангѣла глаголаи Корнилію, пригласивъ двѣ ѡ рабѡвъ своихъ, и вѡнна благочестѣивѣ ѡ сажѣицѣхъ ѣмъ,

и. И сказавъ имъ всѣ, послѣи ихъ во Іоппию.

Д. Во оутрѣе же пѣтшѣествующимъ имъ и ко градѣ при-
ближающимся, възидѣ Пѣтрѣхъ на горницѣхъ помолѣтисѣ, ѡ часѣхъ шестѡмъ.

Г. Бысть же приѣхенъ, и хотѣше вкѣсѣти: готѡвающимъ же онѣмъ, нападѣ на нѣхъ оужасъ,

Д. И видѣхъ нѣо ѡверсто, и сходяицѣхъ на нѣхъ сосѣдѣхъ нѣкѣи ѡкѡ плащаницѣхъ вѣлію, по четѣремъ краѣмъ привѣзанъ, и нѣз спѣшаемъ на зѣмлю:

Е. Въ нѣмъже вѣхъ всѣ четверѡнѡгѣхъ зѣмліи и свѣкрѣи и гдѣи и птици неѣснѣхъ:

Г. И бысть гласъ къ немъ: воставъ Пѣтрѣ, заколѣи и ѡждѣ.

Д. Пѣтрѣхъ же рече: никакѡже Гдѣи: ѡкѡ никѡлиже ѡдѡхъ всѣко скверно илѣи нечѣсто.

Е. И сѣ гласъ пѣки къ немъ вторѣцею: ѡже Бѣхъ ѡчѣистѣхъ ѣсть, ты не скверни.

З. Сѣ же бысть трѣици: и пѣки вѣзѣхъ сосѣдѣхъ на нѣо.

2. Благочестивъ и богобоязливъ съсъ всичкый-тъ си домъ, и раздаваше много милостыни на народъ-тъ, и моляше ся Богу непрѣстанно.

3. Около деветый часъ на день-тъ той въ видѣніе видѣ ясно ангела Божія, който влѣзе при него и рече му : Корниліе.

4. А той погледнѣ на него, и уплашенъ рече : Що е, Господи ? И ангелъ-тъ му рече : Твои-тъ молитвы и твои-тъ милостыни възлѣзохъ на поменъ прѣдъ Бога.

5. И сега проводи челоуѣцы въ Іопіиѣ, и призови Симона който ся нарича Петръ.

6. Той е гость у нѣкого си Симона усмаря, на когото къща-та е край море-то ; той ще ти каже що трѣба да правиши.

7. И като си отиде ангелъ-тъ който говоряше Корнилію, *той* повыква двамина отъ слугы-тъ си, и единъ благочестивъ воинъ отъ тѣзи които ся намѣрувахъ всякога при него ;

8. И рассказа имъ всечко, и проводи ги въ Іопіиѣ.

9. А на утринь-тъ, когато тѣ пѣтувахъ и приближавахъ градъ-тъ, часъ-тъ кѣдѣ шесть, Петръ възлѣзе на къщѣ-тъ отъ горѣ да ся помолн.

10. И бѣше огладиѣлъ и искаше да яде, а тѣ още като приготвяхъ, той дойде въ изстѣпленіе,

11. И вижда небе-то отворено и съждѣ като голѣмъ плащаниѣ, вързанъ за четири-тъ края, че слѣзуваше надъ него, и спущаше ся къмъ земіѣ-тъ.

12. Въ него имаше всякаквы четвероногы земны, и звѣрове, и гадове, и птицы небесны.

13. И дойде му гласъ : Стани, Петре, заколи и яждь.

14. А Петръ рече : Никакъ, Господи ; защото никога не съмъ ялъ нищо мръсно или нечисто.

15. И пакъ второй пѣтъ му дойде гласъ : Което е Богъ очистилъ, ты за мръсно го не считай.

16. И това станѣ три пѣти ; и пакъ ся вдигнѣ съждѣ-тъ на небе-то.

ѡі. И҃коже въ себѣ недосмѣваша Пётръ, что́ бы было видѣніе, ꙗ́же видѣ, ѿ сѣ мѡжіе посланіи ѡ Корніліа, вопрошае ѿ оубѣдѣше домъ Сімонѡвъ, ста́ша пре́д враты́:

іі. И возгла́шше вопроша́хсѣ, ꙗ́же Сімонѡвъ нарица́емый Пётръ за́дѣ странствуетъ.

ѡі. Пётръ же размышля́ющъ ѡ видѣніи, рече́ емѹ Дѣхъ: сѣ мѡжіе тріе ѿи́стѣ тебѣ:

іі. Но воста́въ снѣдѣ, ѿ іидѣ сѣ нѣмнѣ, ничто́ же разсѣжда́а: занѣ ѡ́з послáхъ ѿхъ.

іа. Соше́дъ же Пётръ къ мѡже́мъ пѡсланнѣмъ къ немѹ ѡ Корніліа, рече́: сѣ ѡ́з ꙗ́смь, ѡгѡ́же ѿше́те: ка́а ꙗ́сть ви́нѣ, ꙗ́же ра́ди прѣидѡ́сте;

ів. О́нѣ же реко́ша: Корніліѣ со́тникъ, мѡжъ прáведенъ ѿ бо́йсѣ Бѣа, свидѣ́тельствѡванъ ѡ все́мъ ꙗ́зыка Ісудѣ́йска, оубѣ́щенъ ꙗ́сть ѡ А́ггѣа сѣа, призвáти тѣ въ до́мъ сво́й, ѿ слы́шати глаго́лы ѡ тебѣ.

іг. Призвáвъ же ѿхъ оубре́дѣ. ꙗ́стрѣ же Пётръ воста́въ іидѣ сѣ нѣмнѣ, ѿ нѣцын ѡ брáтѣй, ꙗ́же ѡ Іоппѣн іидѡша сѣ нѣмъ.

ід. И ꙗ́стрѣ ви́идѡша въ Кесарію: Корніліѣ же бѣ́ ча́а ѿхъ, созвáвъ сродни́ки своѣ ѿ любе́зныѣ дрѣгнѣ.

іе. И҃коже бы́сть ви́ити Пётръ, срѣ́те ѡго́ Корніліѣ, ѿ па́дъ на нѡ́гъ ѡгѡ́ поклонѣ́са.

іж. Пётръ же воздвѣ́же ѡго́ глаго́ла: воста́ннѣ: ѿ ѡ́з сáмъ челове́кѣ ꙗ́смь.

із. И сѣ нѣмъ бесѣ́дѡа, ви́идѣ, ѿ ѡбръ́те собрáвшыѣа мнѡ́гнѣ.

іи. Рече́ же къ нѣмъ: вы́ вѣ́сте, ꙗ́кѡ не лѣ́по ꙗ́сть мѡжъ Ісудѣ́анинѣ прѣлѣ́патисѣ ꙗ́ли прѣходѣ́ти ко ѿноплемѣ́нни́кѣ: ѿ мнѣ́ Бѣа показá ннѣ́динаго сквѣ́рна ꙗ́ли нечѣ́ста глаго́лати челове́ка.

17. И като ся недоумѣваше Петръ въ себе си, какво знамену-ваше това видѣніе което видѣ, ето, проводени-тъ отъ Корнилія челоуѣци, като бѣхъ испытани Симоновъ-тъ кѣщъ, застанъхъ на врата-та ;

18. И повикахъ та пытахъ, тука ли е гость Симонъ нарицаемый Петръ.

19. И когато още Петръ размышляваше за видѣніе-то, рече му Духъ-тъ : Ето трима челоуѣци тя търсятъ ;

20. Но стани и слѣзь та иди съ тѣхъ и никакъ ся не сумнявай, защото азъ gy съмъ проводилъ.

21. И като слѣзе Петръ при челоуѣцы-тъ проводены-тъ до него отъ Корнилія, рече : Ето азъ съмъ когото търсите ; за койъ причинъ дойдохте ?

22. А тѣ рекохъ : Корнилій стотникъ, челоуѣкъ праведенъ и богобоязливъ, и свидѣтельствующъ отъ всичкій народъ Іудейскій, пріе заповѣдь отъ Бога чрѣзь единъ святъ ангелъ да тя призове у дома си и да чуетъ думы отъ тебе.

23. Тогава gy покани вътрѣ, и угости gy. И на утринъ-тъ Петръ излѣзе съ тѣхъ, а съ него отидохъ и нѣкои отъ братія-та, които бѣхъ въ Іоппій.

24. И на другой-тъ день влѣзохъ въ Кесарій ; а Корнилій gy очакуваше, като бѣ свикалъ роднины-тъ си и ближни-тъ си пріатели.

25. И когато влѣзваше Петръ, Корнилій го посрѣщъ, и падъ на нозѣ-тъ му и поклони ся.

26. А Петръ го дигъ и рече : Стани ; и самъ азъ съмъ челоуѣкъ.

27. И като ся разговаряше съ него, влѣзе и намѣри мнозина събранны.

28. И рече имъ : Вы знаете че не е простено на челоуѣкъ Іудеянинъ да има сношеніе или да ся сближава съ иноплеменикъ : Богъ обаче ми показа да не казувамъ ни на одного челоуѣка мръсенъ или нечистъ.

кѡ. Тѣмже ѿ безъ сумнѣніа приидохъ призванъ. вопрошаю
вы оубо: коеѧ рѡди винны посласте по мене ;

л. И Корнілій рече: ѿ четвѣртаго днѣ даже до сегѡ часа,
гдѣхъ постаѧ, ѿ въз девѡтый часъ молаѧ въз домъ моѣмъ :
ѿ сѣ мѡжъ стѧ предо мною во одеждѣ свѣтлѣ,

ла. И рече: Корніліе, оуслышана бысть мѡтва твоѧ, ѿ
милостыни твоѧ поманишасѧ предъ Богомъ.

лв. Послѧ оубо во Іоппію, ѿ призовѧ Сімонѧ, ѿже нари-
цѣтсѧ Пѣтръ: сѣй странствуетъ въз домъ Сімона оусмари
близъ моря: ѿже пришедъ возглаголетъ тебѣ.

лг. Яко оубо послахъ къ тебѣ: ты же добръ сотвориѧ
еси пришедъ. нынѣ оубо вси мы предъ Богомъ предстоимъ
слышати всѧ повелѣніа тебѣ ѿ Бога.

лд. Обверзъ же Пѣтръ оустѧ, рече: поистиннѣ разсмѣваю,
ѡткѡ не на лица зрѣтъ Богъ:

ле. Но во всѧкомъ языцѣ боѧсѧ бгѡ, ѿ дѣлаѧ правдъ,
прѡятенъ ѣмъ єсть.

лз. Слово же послѧ сынѡмъ Іудевымъ, блговѣствѧ миръ
Іисъ Хрѣтомъ, сѣй єсть всѣмъ Гдѧ.

лз. Бы вѣсте глаголаъ бывшій по всѣй Іудѣи, начѣншійсѧ
ѿ Галиленѧ, по крѣщеніи, же проповѣда Іѡаннъ:

лн. Іиса, ѿже ѿ Назарѣта, ѡткѡ помаза бгѡ Богъ Дхѡмъ
сѣымъ ѿ сілою, ѿже проѧде блгодѣтельствѧ ѿ исцѣлѧ всѧ
наслаиваниа ѿ діавѡла, ѡткѡ Богъ бѡше съ нимъ:

ло. И мы єсмы свидѣтелѣ всѣхъ, ѡже сотвори во странѣ
Іудейстѣи ѿ во Іерлѡмкѣ: бгѡже ѿ оубиша повѣшше на дрѣвѣ.

м. Сегѡ Богъ воскресѧ въз третій дѣнь, ѿ даде ѣмъ ѡвлѣнъ
быти,

ма. Не всѣмъ людемъ, но намъ свидѣтелѣмъ преднаречен-
нымъ ѿ Бога, ѿже съ нимъ ѡдохомъ ѿ нѣхомъ, по воскрѣніи
бгѡ ѿ мѣртвыхъ:

мв. И повелѣ намъ проповѣдати людемъ, ѿ засвидѣ-

29. За това и като мя повикахте, дойдохъ безъ противорѣчіе ; и тѣй пытамъ *вы*, за коѣхъ причинѣхъ мя призовахте ?

30. И Корнилій рече : Прѣди четири дена отъ тойзи часть държахъ постъ, и часть-тъ по деветъ като ся молахъ *Богу* въ къщѣхъ-тъ си, ето, застанѣхъ прѣдъ мене человекъ въ свѣтло облѣкло,

31. И казува : Корниліе, послушана бы твоя-та молитва, и твои-тъ милостии поменѣхъхъ ся прѣдъ Бога ;

32. И тѣй проводи въ Юппѣхъ, и призови Симона който ся нарича Петръ : той е гость въ домъ-тъ на Симона усмаря при море-то ; и той като дойде, ще ти говори.

33. И на часть-тъ проводихъ до тебе ; и ты добръ си сторилъ че си дошелъ. Сега прочее нѣхъ всиначъ прѣдстоимъ прѣдъ Бога, да чуемъ все що ти е заповѣдано отъ Бога.

34. А Петръ отвори уста и рече : Наистинѣхъ разбирамъ че Богъ не гледа на лице ;

35. Но во всякой народъ, онзи който му ся бои, и дѣйствува правдѣхъ, приятенъ му е.

36. Слово-то което проводи на сынове-тъ Израилевы, та *имъ* благовѣствоваше миръ чрѣзъ Исуса Христа ; (той е Господь на всицы ;)

37. *Това* слово *вы* знаете което станѣхъ по всицкѣхъ Іудеѣхъ, като наченѣхъ отъ Галилеѣхъ, слѣдъ крещеніе-то, което проповѣда Іоаннѣхъ :

38. Какъ помаза Богъ съ Духъ Святъ и съсь силѣхъ Исуса отъ Назаретъ, който обхождаше, правяше благодѣянія и исцѣляваше всицы-тъ насиллованы отъ діавола ; защото Богъ бѣше съ него.

39. И нѣхъ смы свидѣтели на всицко що стори той въ Іудейскѣхъ-тъ земѣхъ и въ Іерусалимъ ; когото убихъхъ, повѣсивше на дърво.

40. Него Богъ възкръси въ третій-тъ день, и показа го явно,

41. Не на всицкій-тъ народъ, но на насъ прѣдопрѣдѣленны-тъ отъ Бога свидѣтели, конто ядохмы и пихмы съ него наедно, слѣдъ като възкръснѣхъ изъ мъртвы-тъ.

42. И повелѣ ни да проповѣдуваме на народа, и да засвидѣ-

ТЕЛЬСТВОВАТИ, ꙗкоу тоу ѣсть наречѣнный ѿ Бѣа сздѣа живымъ и мѣртымъ.

мг. Ѿ сѣмъ вси Прорocy свѣдѣтельствуютъ, ѡставленіе грѣхѡвъ пріати ѡменемъ ѣгоу всакому вѣрствующему въ Онь.

мд. Оумѣ же глаголющъ Петръ глаголы сѣа, нападе Дхъ стый на вса слышавшыа слово.

ме. И оужасѡшася, ѡже ѿ ѡбрѣзаніа вѣрїи, елицы прїидоша съ Петромъ, ꙗкоу и на ꙗзыки даръ стѣагу Дха ꙗзѣася :

мс. Слышавъ бо ѡхъ глаголющихъ ꙗзыки, и величавшихъ Бѣа. тогда ѡвѣща Петръ :

мз. Еда вода возбранити можетъ кто, ѣже не крестїтиса сѣмъ, ѡже Дхъ стый пріаша ꙗкоже и мы ;

ми. Повелѣ же ѡмъ крѣтитиса во ѡма Іисъ Хрѣтово : тогда молиша егоу пребыти оу нихъ дни нѣкїа.

ГЛАВА 11.

а. Слышавша же Аѡли и братїа сѣїи во Ісдеи, ꙗкоу и ꙗзыцы пріаша слово Бжїе.

б. И егда възде Петръ во Іерлїмъ, препирахъся съ нимъ, ѡже ѿ ѡбрѣзанїа,

в. Глаголюще : ꙗкоу къ мѡжемъ ѡбрѣзанїа не ѡмѡщымъ вшеаъ есѣ, и ꙗаъ есѣ съ нимъ.

г. Наченъ же Петръ, сказоваше ѡмъ порѡдъ, глагола :

е. Язъ бѣхъ во градѣ Іоппїистѣмъ молаъся, и видѣхъ во оужасѣ видѣніе, сходящѣа сосѣаъ нѣкїи ꙗкоу плащаницъ келїю, ѿ четырехъ краевъ низпущаемоу съ нѣсѣ, и прїиде даже до мене :

б. Ръ ꙗкоже воззрѣвъ смотрѣхъ, и видѣхъ четвероногѣа земнаа и звѣри и гады и птїцы небесныа.

телствувамы, че той е опрѣдѣленный-тъ отъ Бога Сѣдникъ на живы-тъ и мъртвы-тъ.

43. Всичкы-тъ пророцы свидѣлствувать за него, че всякой който повѣрува въ него, чрѣзъ негово-то име ще прииме прощеніе на грѣхове-тъ *си*.

44. И когато още говоряше Петръ тѣзи думы, слѣзе Духъ Святый на всички които слушахъ слово-то.

45. И смаяхъ ся вѣрни-тъ що бѣхъ отъ обрѣзаны-тъ, които бѣхъ дошли съ Петра, че даръ-тъ на Святаго Духа ся излѣ и на язычници-тъ ;

46. Защото ги чувахъ да говорятъ языцы, и да величаѣтъ Бога.

47. Тогази отговори Петръ : Може ли нѣкой да възбрани водъ-тъ да ся не кръстятъ и тѣзи които пріяхъ Духа Святаго както и ный ?

48. И заповѣда да ся кръстятъ въ име-то Господне. Тогази му ся примолихъ да прѣсѣди нѣколко дена у *тѣхъ*.

ГЛАВА 11.

1. И чухъ апостоли-тъ и братія-та които бѣхъ въ Іудеѣ, че и язычници-тъ пріяхъ слово-то Божіе.

2. И когато възлѣзе Петръ въ Іерусалимъ, прѣспирахъ ся съ него тѣзи *които бѣхъ* отъ обрѣзаны-тъ,

3. И казувахъ : Че при необрѣзаны чловѣцы си влѣзъл и ялъ си съ тѣхъ.

4. А Петръ наченъ и излагаше имъ наредъ станѣло-то и казуваше :

5. Азъ бѣхъ на молитвѣ въ градъ-тъ Іоппій ; и въ изстѣпленіе видѣхъ видѣніе, единъ съсѣдъ като голѣма плащаница, *вързана* за четири-тъ краища слѣзуваше, и спущаше ся отъ небе-то, и дойде даже до мене.

6. Въ него като ся вгледвахъ, разсматряхъ и видѣхъ, четвероногы земны, и звѣрове, и гадове, и птицы небесны.

3. Слышахъ же гласъ глаголющихъ миѣ: воставъ Пётре, заколи ѿ ѿждь.

и. Рѣхъ же: никакоже Гдѣи: ѿкѡ всако скверно ѿ нечисто николѣже вниде во оустѣ моѣ.

д. Ѡбѣща же мѣ гласъ вторицею съ нѣсѣ глаголющихъ: ѿже Пѣхъ ѡчисти азъ есть, ты не скверни.

г. Сіе же бысть трѣжды, ѿ пакѣи взашася всѣ на нѣбо.

11. И сѣ ѡбѣи трѣи мѣжѣи сташа предъ храминою, въ нейже бѣхъ, послани ѡ Кесарѣи ко миѣ.

вѣ. Рече же мѣ Дхъ, ити съ нѣми, ничтоже разсуждалъ: прѣидоша же со мною ѿ шестъ братѣи сѣи, ѿ виндохомъ въ домъ мѣжа,

гѣ. И возвѣсти намъ, какѡ видѣ Аггѣла (сѣа) въ домѣ своемъ ставша ѿ рекша ѣмѣ: послѣи во Іовнѣи мѣжѣи, ѿ призовѣи Сѣмѡна нарицаемаго Петра,

дѣ. Иже речѣтъ глаголы къ текѣ, въ нѣхѣже спасѣшися ты ѿ весь домъ твоѣи.

ѣи. Инегда же начѣхъ глаголати, нападе Дхъ стѣи на нѣхъ, ѿкоже ѿ на нѣи въ началѣ.

ѣи. Поманѣхъ же глаголъ Гдѣнь, ѿкоже глаголаше: Іѡаннѣи оубѡ крѣти азъ есть водѡю, вы же имѣте крѣтитисѣ Дхомъ стѣимъ.

3и. Аще оубѡ равенъ дѣръ даде ѿмъ Пѣхъ, ѿкоже ѿ намъ вѣровавшимъ въ Гдѣа нашего Іѣса Хрѣта, ѡзъ же ктѡ бѣхъ могѣи возбранѣти Пѣа;

иѣ. Слышавше же сѣа оумолкоша, ѿ славѣхъ Пѣа глаголюще: оубѡ ѿ ѡзыкомъ Пѣхъ покѣи даде въ живѡтъ.

дѣ. Разсѣлавшѣи оубѡ ѡ скорѣи кѣвшѣа при Стефанѣ, прѣидоша даже до Фѣникіи ѿ Кѣпра ѿ Антиѡхіи, ни ѣдиномъ же глаголюще слово, токѡмъ ѡсѣемъ.

кѣ. Пахъ же иѣциѣи ѡ нѣхъ мѣжѣи Кѣпретѣи ѿ Кѣрнѣистѣи, иже вшѣаше во Антиѡхію, глаголахъ къ Ѣлѣнимъ, бѣго-вѣствѣюще Гдѣа Іѣса.

7. И чухъ гласъ който ми казуваше : Петре, стани, заколи и яждь.

8. И рѣкохъ : Никакъ, Господи ; защото никога не е влѣзло въ уста-та ми нищо мръсно или нечисто.

9. И отговори ми второй пѣть гласъ-тъ отъ небе-то : Което е Богъ очистилъ, ты за мръсно го не считай.

10. И това станъ до три пѣти, и пакъ ся дрѣпнахъ всичко на небе-то.

11. И ето, на сѣщій-тъ часъ, трима чловѣци пристигнахъ прѣдъ кѣщъ-тъ, въ който бѣхъ, проводени отъ Кесаріѣ до мене.

12. И рече ми Духъ-тъ да идъ съ тѣхъ и никакъ да ся не сумнявамъ ; а съ мене наедно дойдохъ и шестима-та тѣзи братія, и влѣзохмы въ кѣщъ-тъ на чловѣка.

13. И каза ни, какъ видѣлъ ангела въ кѣщъ-тъ си, че застанѣлъ и му рекъ : Проводи чловѣцы въ Іуппіѣ, и призови Симона който ся нарича Петръ.

14. Той ще ти каже думы, чрѣзъ които ще ся спасешъ ты и всичкій-тъ твой домъ.

15. И когато наченѣхъ да говорѣхъ, Духъ Святый слѣзе на тѣхъ, както и на насъ испърво.

16. Тогази смислихъ рѣчь-тъ Господнѣ, какъ казуваше : Іоаннъ е кръстилъ съ водъ, а вы ще ся кръстите Духомъ Свѣтымъ.

17. И тѣй понеже даде Богъ равенъ даръ и на тѣхъ, които повѣрувахъ въ Господа *нашего* Іисуса Христа, както и намъ, азъ кой бѣхъ щото да можъ да въспрѣ Бога ?

18. Това като чухъ, мълкиахъ си, и славяхъ Бога и казувахъ : И на язычници-тъ прочее даде Богъ покаяніе за животъ.

19. И тѣй распрѣсѣхти-тъ отъ гоненіе-то, което станъ по *смерть-тъ* на Стефана, прѣминахъ до Финикіѣ и Кипръ и Антіохіѣ, и никому другому не проповѣдувахъ слово-то, тѣкмо на Іудей-тъ.

20. И отъ тѣхъ имаше нѣкои чловѣци Кипряне и Киринейци, които, като влѣзохъ въ Антіохіѣ, говорѣхъ на Еллинисты-тъ, и благовѣствувахъ *имъ* Господа Іисуса.

ѳа. И бѣ рска Гѳна сз нѣмн : многое же число вѣровавше ѡбратишася ко Гѳс.

ѳв. Смышано же бысть слово ѡ нѣхз во оушїю цркве ссущїа во Іерусалимѣ, и послаша Варнаѳс прентї дѣже до Антіохїи.

ѳг. Иже пришедз и видѣвз бѣгодѣть Бжїю, возрадовася, и моляше всѣхз ѡзволѣніемз сѣрдца терпѣти ѡ Гѳѣ :

ѳд. Иѳко бѣ мѣжз блѣгз и ѡсполнь дѣла сѣа и вѣры. и приложиса народз многз Гѳви.

ѳе. Изыде же Варнаѳа вз Тѣрсз взыскати Савла, и ѡбрѣтз єго, приведе єго во Антіохїю.

ѳс. Бысть же ѡмз лѣто цѣло собирѣтиса вз цркви, и оучити народз многз, нареци же прѣжде во Антіохїи оученики Хрїстіани.

ѳз. Вз тѣа же днїи синадѡша ѡ Іерусалима пррцы во Антіохїю.

ѳи. Востѣвз же єдинз ѡ нѣхз ѡменемз Агѣвз, назнѣмаше дѣомз, гладз великз хотѣщїх быти по всей вселѣннѣй : иже и бысть при Клавдіи Кесарѣ.

ѳѡ. Ѣ оученикз же, по ємїкз ктѡ ѡмѣаше что, ѡзволиша кїждо ѡхз на слѣжеѳ послати живущимз во Іудейи брѣтїамз :

ѳ. Ёже и сотвориша, послѣвше кз старцемз рскою Варнаѣлею и Савлею.

ГЛАВА ѳі.

ѳ. Во сїю же время возложї Иродз царь рсцѣ ѡслобити нѣкїа иже ѡ цркве.

ѳ. Оубї же Іѡкѡва брѣта Іѡаннова мечѣмз.

ѳ. И видѣвз, іѡко годѣ єсть Іудеемз, приложї іѣти и Петра : бѣхс же днїе ѡпрѣсночнїи.

ѳ. Ёгоже и ємь всадї вз темницз, предѣвз четыремз

21. И рѣка-та Господня бѣше съ тѣхъ; и много множество повѣрувахъ и обѣрихъхъ ся къмъ Господа.

22. И чу ся дума-та за тѣхъ въ уши-тъ на церквѣ-тъ въ Іерусалимъ, и пратихъ Варнавѣ да прѣмине до Антиохіѣ.

23. И той като дойде и видѣ Божіѣ-тъ благодать, възрадува ся, и подканяше всички-тъ да прѣбѣдватъ въ Господа съ постоянно сѣрдце.

24. Понеже той бѣше чловѣкъ добръ и исполненъ съ Духъ Святъ и съ вѣрѣ: и приложи ся къмъ Господа довольно народъ.

25. Тогава излѣзе Варнава до Тарсъ да търси Савла, и като го намери, доведе го въ Антиохіѣ.

26. И като ся събрахъ въ церквѣ-тъ цѣлѣ години, научихъ довольно народъ: и най първо въ Антиохіѣ ученици-тъ ся наименувахъ Христіани.

27. И прѣзъ тѣзи дни слѣзохъ пророци отъ Іерусалимъ въ Антиохіѣ.

28. И станѣ единъ отъ тѣхъ на име Агавъ, и назначи Духомъ, че има да бѣде голѣмъ гладъ по всички вселениѣ, който и станѣ во врѣме-то на Клавдія Кесаря.

29. За това ученици-тъ отредихъ всякой отъ тѣхъ споредъ състояніе-то си да проводятъ помощ на братія-та конто живѣехъ въ Іудеѣ:

30. Коего и сторихъ и ѣж испратихъ до презвитеры-тъ чрѣзъ рѣкѣ-тъ на Варнавѣ и Савла.

ГЛАВА 12.

1. Въ онова врѣме царь Иродъ прострѣ рѣцѣ да стори зло на нѣкои отъ церквѣ-тъ.

2. И уби съ мечъ Іакова Іоанновъ-тъ братъ.

3. И като видѣ че е угодно на Іудеѣ-тъ, приложи да улови и Петра; (а бѣхъ дни-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове;)

4. Когото хванѣ, и хвърли въ тъмницѣ, и прѣдаде го на четири

ЧЕТВЕРІЦАМЪ ВОІННОВЪ СТРЕЩІИ ЁГО, ХОТѦ ПО ПЛСЦѢ ИЗВЕСТІИ
ЁГО КЪ ЛЮДЕМЪ.

Ѣ. И ОУКѢ ПЕТРѦ СТРЕЖАХСѢ ВЪ ТЕМНИЦѢ: МОЛИТВА ЖЕ БѢ
ПРИЛѢЖНА БЫВАЕМАА Ѿ ЦРКВЕ КЪ БГ҃С Ѿ НЕМЪ.

Ѥ. ЁГДА ЖЕ ХОТАШЕ ЁГО ИЗВЕСТІИ ЙРѦДЪ, ВЪ НОЩІ ТОЙ БѢ
ПЕТРЪ СПѦ МЕЖДѢ ДВѢМА ВОІННОМА, СВѦЗАНЪ ЖЕЛѢЗНОМА ОУ-
ЖЕМА ДВѢМА, СТРАЖЕ ЖЕ ПРЕДЪ ДВЕРМИ СТРЕЖАХСѢ ТЕМНИЦЫ.

Ѧ. И СЕ АГГЛЪ ГД҃ИХЪ ПРЕСТА, И СВѢТЪ ВОЗСѦ ВЪ ХРАМИНѢ:
ТОЛКНУВЪ ЖЕ ВЪ РЕБРА ПЕТРѦ, ВОЗДВІЖЕ ЁГО ГЛАГОЛА: ВОСТАНИ
ВСКОРѢ. И СПАДОША ЕМѢ ОУЖА ЖЕЛѢЗНАА СЪ РЪКѢ.

И. РЕЧЕ ЖЕ АГГЛЪ КЪ НЕМЪ: ПРЕПОАШИСА, И ВСТЪПИ ВЪ
ПЛЕСНИЦЫ ТВОѦ: СОТВОРИ ЖЕ ТАКѢ. И ГЛАГОЛА ЕМѢ: ѾБЛЕЦЫСА
ВЪ РІИЗѢ ТВОЮ, И ПОСЛАДСТВУЙ МНѢ.

Ѧ. И ИЗШЕДЪ ВЪ СЛѢДЪ ЕГѦ ИДАШЕ: И НЕ ВѢДАШЕ,
ІАКѢ ИСТИНА ЁСТЬ БЫВШЕЕ Ѿ АГГЛА, МНАШЕ ЖЕ ВИДѢТИЕ
ЗРѢТИ.

І. ПРОШЕДША ЖЕ ПЕРВЮ СТРАЖѢ И ВТОРЮ, ПРИДОСТА КО
ВРАТѢМЪ ЖЕЛѢЗНЫМЪ, ВВОДАЩЫМЪ ВО ГРАДЪ, ІАЖЕ Ѿ СЕБѢ
ѾВЕРЗОШАСА ИМА: И ИЗШЕДАШЕ ПРИДОША СТОГНѢ ЕДИНѢ, И ѦБІЕ
ѾСТЪПИ АГГЛЪ Ѿ НЕГѦ.

Ѧ. И ПЕТРЪ БЫВЪ ВЪ СЕБѢ, РЕЧЕ: ИНЫѢ ВѢМЪ ВОІСТИНИНѢ,
ІАКѢ ПОСЛА БГ҃Ъ АГГЛА СВОЕГО, И ИЗЪАТЪ МѦ ИЗЪ РЪКЪ ЙРѦДОВЫ И
Ѿ ВСЕГѦ ЧЛАНІА ЛЮДЕЙ ІУДЕЙСКИХЪ.

Ѣ. СМОТРИВЪ ЖЕ ПРИИДЕ ВЪ ДОМЪ МАРИИ МАТЕРЕ ІѦВАННА
НАРИЦАЕМАГѦ МАРКА, ИДѢЖЕ БѦХСѢ МНОЗИ СОБРАНИ И МО-
ЛАЩЕСА.

Ѣ. ТОЛКНУВШѢ ЖЕ ПЕТРѢ ВО ВРАТА ДВОРА, ПРИСТЪПИ СЛЫ-
ШАТИ ОУТРОКОВИЦА ИМЕНЕМЪ РОДИ:

Ѧ. И ПОЗНАВШИ ГЛАСЪ ПЕТРѢВЪ, Ѿ РАДОСТИ НЕ ѾВЕРЗЕ ВРАТЪ,
ПРИТЕКШИ ЖЕ СКАЗА ПЕТРѦ СТОѦЩА ПРЕДЪ ВРАТЪ.

Ѣ. ОНИ ЖЕ КЪ НЕЙ РѢША: БѢСИШЕСА ЛИ; ОНА ЖЕ КРѢ-
ПЛАШЕСА ТАКѢ БЫТИ. ОНИ ЖЕ ГЛАГОЛАХЪ: АГГЛЪ ЕГѦ ЁСТЬ.

четворицы войны да го вардятъ, съ намѣреніе да го изведе прѣдъ народъ-тъ подиръ пасхъ-тъ.

5. И тъй Петра вардахъ въ тъмницъ-тъ, а отъ церквъ-тъ ставаше усърдна молба къмъ Бога за него.

6. И когато щѣше Иродъ да го изведе, прѣзъ тѣзи нощъ Петръ спѣше между двама войны, вързанъ съ двѣ вериги, и стражари прѣдъ врата-та вардахъ тъмницъ-тъ.

7. И ето, ангелъ Господень прѣдстанъ, и свѣтлина осія стаи-тъ; и *ангелъ-то* като побута Петра по ребра-та, разбуди го, и рече му: Ставай скоро; и спадихъ вериги-тъ отъ рѣцѣ-тъ му.

8. И рече му ангелъ-тъ: Опаши ся, и обуи сандалия-та си; и стори така: и казува му: Облѣчи дрехъ-тъ си, и ела слѣдъ мене.

9. И *Петръ* излѣзе и отиваше слѣдъ него, и не знаеше че е истинно това което ставаше отъ ангела, по мисляше си че видѣние види.

10. А като прѣминухъ първъ-тъ стражъ и вторъ-тъ, дойдохъ на желѣзны-тъ врата, които водятъ къмъ градъ-тъ, и тѣ имъ ся отворихъ отъ самосебе си; и *отъ тамъ* като излѣзохъ, изминухъ една улица и тутакси ангелъ-тъ отстѣпи отъ него.

11. И Петръ дойде на себе си и рече: Сега наистинъ знаиъ, че Господъ проводи ангела своего, и мя избави изъ рѣкъ-тъ Иродовъ, и отъ всичко-то очакваніе на Іудейскій-тъ народъ.

12. И като си помисли, дойде въ къщи-тъ на Маріи майкъ-тъ на Іоанна, нарицаемаго Марка, дѣто имаше мнозина съборани та ся моляхъ *Богу*.

13. И когато похлопа Петръ на пѣтны-тъ врата, пристѣпи една слугиня на име Рода да послуша *кой е*.

14. И щомъ позна Петровъ-тъ гласъ, отъ радость не отвори врата-та, но завтече ся и даде извѣстіе, че Петръ стои прѣдъ врата-та.

15. А тѣ ѱ рекохъ: Ты си луда; но тя подтвърдяваше, че *това що имъ казува* е така. А тѣ думахъ: Неговъ-тъ ангелъ е.

ѣі. Пётръ же пребываше толкій: ѡвѣрзше же видѣша єгò, ѡужасóшася.

ѣі. Помаавъ же ѡмъ рскою молчати, сказа ѡмъ, какъ Гдѣ єгò изведе ѡз темницы. рече же: возвѣстите ѡакъс ѡ кра- тѣамъ сѣа. ѡ изшѣдъ ѡде во ѡно мѣсто.

ѡі. Бывшъ же дню, бѣ мова не мала въ воинѣхъ, что оубо Петръ бысть.

аі. Ирѡдъ же поискавъ єгò ѡ не ѡбрѣтъ, ѡ истазавъ стрѣжы, повелѣ ѡвести ѡхъ: ѡ изшѣдъ ѡ ісакѣй въ Кесарію живаше.

б. Бѣ же Ирѡдъ гнѣваася на Тѣраны ѡ Сѣдѣнаны: ѡже єдинодѣшнѡ прѣидѡша къ немъ, ѡ оумолѣвшѣ влѣста по- стѣлника царѣва, прошѡхъ мѣра, понѣже страны ѡхъ ѡ царства єгѡ питѡхсѣ.

ба. Въ наречѣнный же дѣнь Ирѡдъ ѡболѣа во одѣждѣ царскѣ, ѡ сѣдъ на сѣдѣицѣ прѣдъ народомъ, глаголаше къ ѡмъ.

бв. Народъ же возглашаше: гласъ Бжѣй, а не человѣкъ.

бг. Внѣзѡпъ же порази єгò аггѣлъ Гдѣ, занѣ не даде славы Бгъ: ѡ кѣвъ червмѡ изадѣнъ, ѡдше.

бд. Слово же Бжѣе растѡше ѡ множашесѣ.

бе. Варнава же ѡ Савла возвратѣстасѣ ѡз Іерлѣма во Ан- тѣохію, ѡспѡливше слѣжѣс, поѣмше съ собою ѡ Іѡанна на- рицаемаго Марка.

ГЛАВА ГЛ.

а. Бѡхъ же иѣцыѡ въ цркви сѣшей во Антѣохіи прѣрѡцы ѡ оучѣтелѣе, Варнава же ѡ Сѣмѣѡнъ нарицаемый Нігеръ, ѡ Лскій Кѣринеѣлиниъ, ѡ Манайѡ со Ирѡдомъ четвертовлѣст- никомъ воспитанный, ѡ Савла.

б. Слѣжащымъ же ѡмъ Гдѣ ѡ постѡщымсѣ, рече Дхъ

16. А Петръ стояше та хлопаше ; и като отвори хъ, видѣхъ го и смаяхъ ся.

17. И като имъ помахъ съ рѣкъ да мълчатъ, рассказа имъ какъ го изведе Господь изъ тъмницѣ-тъ ; и рече : Извѣстѣте това на Иакова и на братія-та. А той излѣзе та отиде на друго мѣсто.

18. А като съмнѣ, станѣ голѣмо смущеніе между войны-тѣ, кѣдѣ ся дѣнѣ Петръ.

19. И като го потърси Иродъ и го не намѣри, испита стражари-тѣ и повелѣ да ги погубятъ ; а той слѣзе отъ Іудеѣ въ Кесаріѣ и тамъ живѣяше.

20. А Иродъ бѣше много гнѣвенъ на Тирияны-тѣ и Сидоняны-тѣ, и тѣ дойдохъ вси чкы единодушно при него, и като убѣдихъ Власта, постелникъ-тѣ царевъ, просяхъ миръ ; защото тѣхна-та область ся храняше отъ царевѣ-тѣ.

21. И въ единъ отреденъ день, Иродъ облѣченъ въ царскѣ одеждѣ, сѣднѣ на прѣстолъ-тѣ, и говоряше имъ всенародно.

22. А народъ-тѣ възгласяваше ; *Това е* гласъ Божій, а не человѣческій.

23. И на часъ-тѣ го порази ангелъ Господень, защото не въздаде славѣ-тъ на Бога, и очервивъ и умрѣ.

24. А слово-то Божіе растяше и умножаваше ся.

25. А Варнава и Савлъ като свършихъ службѣ-тъ си, завърнѣхъ ся отъ Іерусалимъ въ *Антіохіѣ*, и зѣхъ съсъ себе си Іоанна нарицаемаго Марка.

ГЛАВА 13.

1. А въ церквѣ-тъ която бѣше въ Антіохіѣ имаше нѣкои си пророци и учители, Варнава и Симеонъ нарицаемый Нигеръ, и Луцій Киринейнинъ, и Мананіъ възпитаный-тѣ наедно съ Ирода четверовластика, и Савлъ.

2. И когато служахъ тѣ Господу и постяхъ, рече Духъ Святый :

СТѢЙ: ѠДѢЛІТЕ МѢ ВАРНАВѢ ꙗ СѢНЛА НА ДѢЛО, НА НЕЖЕ ПРИЗВАХЪ ПЪХЪ.

Г. Тогда постѣвшеся и помолѣвшеся, и возложше рѣки на
нѣ, ѿпсѣстѣша ѿ нѣхъ.

Д. ГІА ОҢКО ПѢСЛАНА БЫВША Ꙗ ДХА С҃ТА, СИИДОСТА ВЪ СЕЛЕН-
КІЮ, ꙖТ҃СДЪ ЖЕ ꙖПЛЫША ВЪ К҃ПРЪ.

Ѣ. И БЫВШЕ ВЪ САЛАМІНКѢ, ВОЗВРАЩАСТА СЛОВО БЖІЕ ВЪ
СОПНИЩАХЪ ІЗДѢЙСКІХЪ: ИМѢСТА ЖЕ И ІВАННА САСГѢ.

Ѣ. Прощѣши же Островъ даже до Пѣфа, ѡбрѣтѣши нѣ-
коего мѣста волхвъ лжепророка Исѣянина, ѣмѣже ѣма Варїи-
сѣсѣ,

3. Иже въ со Апостолѣхъ Сергіемъ Павломъ, можемъ разумнымъ. сѣи призвѣвъ Варнаву и Савла взыска оуслышати слово Бжїе.

и. Сопротивляшесѧ же ѿма ἐλάμα νόλхвз: (такъ бо
скажетсѧ ѿма ἐγὼ:) и҃скій развратити Ἰσραὴλᾱта ὡ
вѣры.

Ѣ. СЛ҃АВЪ ЖЕ ЫЖЕ Ѳ ПЛ҃ВЕЛЪ, ИСПОЛНИСЯ ДХ҃А С҃Т҃А, Ѳ ВОЗ-
ЗРѢВЪ ПЛ҃НЬ,

Г. Речѣ: съ исполненіе всѣхъ лѣсти и всѣхъ словъ, сыне
дѣаволь, враже всѣхъ правды, не престанеши ли развращаа
пствіи Гдѣни правыа;

аї. ꙗкоже сѣ рска Гдѣа на тѣ, ꙗкоже вѣдѣши сѣпѣа не вѣда
солнца до вѣремене. вѣзѣпѣа же нападе на нѣа мрѣкѣа ꙗкоже тѣа, ꙗкоже
вѣзѣпѣа ꙗкоже вѣзѣпѣа.

БІ. ТОГДА ВІДЪВЪЗЪ АНДРІАТЪЗЪ БЫВШЕЕ, ВЪРОВА, ДИВАСА Ѡ
ОУЧЕНІИ ГДНИ.

ГІ. Ѡвѣзшеса же ѿ Пѡфа Пѡвелѧ ѡ сѣщїи сѧ нїмѧ, прїи-
доша въ Пергїю Памфѡліїскаго. Іωάνнѧ же ѡлагчївса ѿ нїхъ,
возвратїса во Іерусалимъ.

ΔΙ. Οὐνί же проше́дше въ Пергѣн прїи́дѡша во Ἀνтіοχίον

Отдѣлите ми Варнавѣ и Савла на работѣ-тѣ на който съмь ги призовалъ.

3. Тогази като постихъ и ся помолихъ, възложихъ на тѣхъ рѣцѣ и *гы* испратихъ.

4. И така тѣ проводени отъ Духа Святаго, слѣзохъ въ Селевкиѣ, и отъ тамъ отплувахъ въ Кипръ.

5. И когато бѣхъ въ Саламинъ, проповѣдувахъ слово-то Божіе въ Іудейскы-тѣ съборища; и имахъ за слугѣ Іоанна.

6. И като прѣмнѣхъ *всичкій* островъ до Пафа, намѣрихъ нѣкого си магесника, лъжовенъ пророкъ Іудеянинъ на име Варіисусъ,

7. Който бѣше съ исправника Сергія Павла, челоуѣка разумнаго. Той *Сергій* повыка Варнавѣ и Савла, и поиска да чуе слово-то Божіе.

8. Но магесникъ-тѣ Елима (защото така ся тѣкува негово-то име,) противаше имъ ся, и стараяше ся да развѣрне исправника отъ вѣрѣ-тѣ.

9. Но Савлъ, който *ся наричаше* и Павелъ, исполни ся съ Духъ Святъ, вгледа ся въ него, и рече :

10. О ты исполненный съсъ всякъ лъжѣ и съсъ всякакво кознодѣйство, сыне діаволскый, враже на всякъ правдѣ, нѣма ли да прѣстанешъ отъ да развращавашъ правы-тѣ пѣтища Господни ?

11. И нынѣ ето, рѣка-та Господня е врѣхъ тебе, и ще бѣдешъ слѣпъ, и нѣма да виждашъ слънце-то до врѣме. И на часъ-тѣ нападѣ на него помрачаваніе и тьминна; и луташе ся и търсяше да го води нѣкой за рѣкѣ.

12. Тогази като видѣ исправникъ-тѣ това що станѣ, смая ся на ученіе-то Господне и повѣрува.

13. И като ся отвезохъ отъ Пафа, Павелъ и дружина-та му, дойдохъ въ Пергѣ Памфилійскѣ, а Іоаннъ ся отлѣчи отъ тѣхъ и върнѣ ся въ Іерусалимъ.

14. А тѣ замнѣхъ отъ Пергѣ, и стигнѣхъ въ Антиохіѣ

Писидійскію, и вшедше въ сонмище въ день съзбвѣтнѣй, сѣдоша.

ѿ. По чтеніи же закона и Пррѣвъ, послѣла начѣлницы сонмища къ нимъ, глаголюще: мѣже кратіе, ѿше ѣсть слово въ васъ оутѣшеніа къ людемъ, глаголите.

ѿ. Поставъ же Павелъ, и помаавъ рѣкою, рече: мѣже Іпатіане, и воѣщиса Бѣа, оуслышите.

з. Бѣа людѣи сіихъ извѣра Оцѣи наши: и люди вознесе въ пришѣлствіи въ землі Егѣпетстѣи, и мышцею высокою изведе ихъ изъ неѣ:

и. И до четѣредесати лѣтъ препитѣ ихъ въ пѣстѣи:

д. И низложи въ ѣзыкъ сѣмь въ землі Ханаѣнстѣи, даде имъ въ наслѣдіе зѣмлю ихъ.

ѣ. И по сіихъ, ѣкъ лѣтъ четѣреста и пѣтьдесѣтъ, даде имъ сѣдѣи до Самсѣла пррѣка:

ѣ. И ѣтѣдѣ просиша црѣ, и даде имъ Бѣа Саѣла сына Кісова, мѣжа ѣ колѣна Бенѣамінова, лѣтъ четѣредесѣтъ:

ѣ. И престѣвалъ ѣго, воздѣвиже имъ Дѣда въ црѣ, ѣмѣже и рече свидѣтельствовавъ: ѣкрѣтохъ Дѣда сѣа Іессѣова, мѣжа по срѣс моемъ, ѣже сотвори въ всѣ хотѣніа моѣ.

ѣ. Ѣ сегѣ сѣмене Бѣа по ѣкрѣтованію, воздѣвиже Іѣлю спасѣніе Іѣса,

ѣ. Проповѣдавѣшъ Іѣанѣс предѣ лицѣмъ вѣнѣтіа ѣгѣ крѣпѣніе покаѣніа всѣмъ людемъ Іѣлевѣмъ.

ѣ. И ѣкоже скончаваѣше Іѣанѣс течѣніе, глаголаше: когѣ ма неплѣшете вѣти, иѣсмъ ѣзъ: но сѣ градѣтъ по мѣѣ, ѣмѣже иѣсмъ достѣнѣи разрѣшѣти ремѣнь сапогѣ ѣгѣ.

ѣ. Мѣже кратіе, сынове рѣда Іѣвраѣмѣа, и ѣже въ васъ воѣщиса Бѣа, вамъ слово спасѣніа сегѣ послѣса.

ѣ. Живѣщѣи ко во Іѣрѣлімѣ и кнѣзи ихъ, сегѣ не размѣвѣше, и глаѣс пррѣчѣскѣа по всѣ съзбѣвѣты чтѣмъа, ѣсѣдѣвѣше (ѣго,) исполниша:

Писидійскѣ, и сѣботный-тъ день влѣзохъ въ съборище-то и сѣд-
няхъ.

15. И слѣдъ прочитаніе-то на законъ-тъ и пророцы-тѣ, начал-
ници-тѣ на съборище-то проводихъ до тѣхъ та имъ рекохъ :
Мѣжіе, братія, ако имате *ныкое* слово за увѣщаніе на народъ-тъ,
кажѣте.

16. И станъ Павелъ та помахъ съ рѣкъ и рече : Мѣжіе Израиля-
не, и *вы* конто ся бонте отъ Бога, слушайте.

17. Богъ на тойзи (Израилскый) народъ избра отцы-тѣ наши, и
възвыси народъ-тъ, когато бѣхъ прѣселенци въ земѣ-тъ Египет-
скѣ ; и съ мышцѣ высокѣ изведе ги изъ неѣ.

18. И четыридесеть години ги води и храни въ пустинѣ-тъ.

19. И като истрѣби седмъ язычески народа въ Ханаанскѣ-тъ
земѣ, раздѣли имъ въ наслѣдіе тѣхнѣ-тъ земѣ.

20. И слѣдъ това, около четыристотинъ и петдесеть години, дава
имъ сѣдницы до пророка Самуила.

21. И напоконъ понскахъ царь, и даде имъ Богъ Саула сына
Кисова, мѣжъ отъ племе-то Веніаминово, четыридесеть години :

22. И него като отмахнѣ, въздигнѣ имъ за царь Давида, за
когого рече и свидѣтельствува : Намѣрихъ Давида Іессеевъ, чело-
вѣкъ по мое-то сѣрдце, който ще испълни всичкы-тѣ ми щѣнія.

23. Отъ негово-то потомство Богъ споредъ обѣщаніе-то си
въздигнѣ на Израиля Спаситель Іисуса,

24. Отъ какъ проповѣда Іоаннъ, прѣди негово-то идваніе крѣ-
щеніе-то на покаяніе на всичкый-тъ Израилскый народъ.

25. И когато свършваше Іоаннъ поприще-то *си*, казуваше :
Кого мя имате да съмъ ? не съмъ азъ ; но ето, иде слѣдъ мене онзи,
комуто не съмъ достоннѣ да развържъ обувкѣ-тъ на нозѣ-тѣ.

26. Мѣжіе, братія, сынове отъ Авраамовый родъ, и конто между
васъ ся боѣтъ отъ Бога, вамъ ся проводи слово-то на това спасеніе.

27. Защото жители-тѣ Іерусалимскы, и тѣхни-тѣ началници,
като не познахъ него, и *не разумяхъ* прочитаы-тѣ всякъ сѣботѣ
пророческы изреченія, испълнихъ *ги*, като *го* осѣдихъ ;

кн. И ни единыя вины смертныя ѡбрѣтше, просиша оу Пїлата оубїти єго.

ко. Икоже скончаша вса іже ѡ немъ писана, снѣмше съ дрѣва, положиша во гробѣ.

л. Бѣ же воскресъ єго ѡ мѣртвыхъ,

ла. Иже іавлѣшеся во дни мнози совозшедшымъ съ нимъ ѡ Галїлен во іерлїмъ, иже нынѣ сѣть свидѣтелїе єгѡ къ людємъ.

лв. И мы вамъ бѣговѣствовемъ ѡбѣтованїе бывшее ко оцѣмъ, іакѡ сїе бѣже исполнило єсть намъ чадомъ ихъ, воздвїгъ іиса.

лг. Икоже и во Псалмѣ второмъ писано єсть: Сїи мои єси ты, азъ днесь родихъ тѣ.

лд. А ікоже воскресъ єго ѡ мѣртвыхъ, не ктомъ хотѣща возвратїтиса во їстлѣнїе, сїце рече: іакѡ дамъ вамъ преподѣнаа дѣдова вѣрнаа.

ле. Тѣмъ же и въ другомъ глаголетъ: не даши Преподѣномъ твоємъ видѣти їстлѣнїа.

лз. Дѣдъ ко своемъ роду посаживъ Бжїимъ совѣтомъ оуспе, и приложиса ко оцѣмъ своимъ, и видѣ їстлѣнїе:

лз. А єгоже бѣже воздвїже, не видѣ їстлѣнїа.

лн. Вѣдомо оубо да бѣдетъ вамъ мѣжѣ братїе, іакѡ єгѡ ради вамъ ѡставленїе грѣхѡвъ проповѣдается:

ло. И ѡ всѣхъ ѡ нїхъ же не возможѣте въ законѣ Моисѣевѣ, ѡправдїтиса, ѡ сѣмъ всѣмъ вѣршай ѡправдается.

м. Блюдите оубо да не прїїдетъ на васъ речѣнное во Прѡрѣхъ:

ма. Видите нерадївїи, и чсдїтеся и оузрите и исчѣзнете: іакѡ дѣло азъ содѣлаю во дни ваша, ємъ же не имате вѣровати, иже ктѣ повѣсть вамъ.

мв. Исходѣвающимъ же имъ ѡ сонмища іудейска, молѣхъ їзѣицы въ другю сѣкѣмъ глаголатиса имъ глаголомъ сїмъ.

28. И безъ да намѣрятъ ни еднѣ винѣ за смърть, изискахъ отъ Пилата да го убіе.

29. И като свършихъ всичко що бѣ писано за него, свѣхъ го отъ дърво-то и положихъ го въ гробъ.

30. Но Богъ го възкръси отъ мъртвы-тѣ,

31. И той въ продълженіе на много дни ся явява на тѣзи които бѣхъ възлѣзли съ него наедно отъ Галилеѣ въ Іерусалимъ, и които сѣ негови свидѣтели прѣдъ народъ-тѣ.

32. И ный ви благовѣствуваме че обѣщаніе-то което станѣ на отцы-тѣ ни, Богъ го изпълни на насъ тѣхны-тѣ чада, като възкръси Іисуса;

33. Както е писано и во второй-тъ Псаломъ: Сынъ мой си ты, азъ днесъ тя родихъ.

34. А че го е възкръсилъ отъ мъртвы-тѣ, безъ да има да ся враща вече въ ислѣніе-то, казува така: Ще ви дамъ милости-тѣ *обѣщаны-тъ* на Давида вѣрно.

35. За това и въ другой *Псаломъ* казува: Нѣма да оставишь прѣподобнаго твоего да види ислѣніе.

36. Защото Давидъ като послужилъ на Божіе-то позволеніе въ свой-тъ си родъ, прѣстави ся, и приложи ся при отцы-тѣ си, и видѣ ислѣніе.

37. А тойзи когото Богъ възкръси, не видѣ ислѣніе.

38. И така извѣстно да бѣде вамъ, мѣжіе, братія, че чрѣзъ него ся проповѣдува вамъ прощеніе на грѣхове-тѣ;

39. И отъ всичко що не сте могли да ся оправдаете чрѣзъ законъ-тъ Моисеевъ, чрѣзъ него всякой който вѣрува оправдава ся.

40. И така гледайте да не дойде на васъ речено-то отъ прорocy-тѣ:

41. Виждте прѣзрители и почудѣте ся и исчезнѣте; защото азъ вършѣ работѣ на ваше врѣме, работѣ коѣкото нѣма да повѣрувате, ако ви каже нѣкой.

42. И когато излѣзувахъ изъ съборище-то Іудейско, язычници-тѣ ги моляхъ да проповѣдатъ и тѣмъ тѣзи думы до сѣбботѣ.

мг. Разшѣдшася же соборѹ, послѣдоваша мнози ѿ ѿдѣй и честивыхъ пришлецѹ Павла и Варнаѳъ: иже глаголюще имъ оубѣщаху ихъ прерывати въ благодати Бжїей.

мд. Во градѹшю же сѣбѣвѹтсѹ малѹ не весь градъ собрасѹ послѣшати слова Бжїа.

ме. Видѣвше же ѿдѣи народы, исполнишасѹ зависти, и вопреки глаголаху глаголемымъ ѿ Павла, сопротивъ глаголюще и хсѣлюще.

мс. Дерзнувше же Павелъ и Варнава рекоста: вамъ вѣлю перѣе глаголати слово Бжїе: а понѣже ѿвергосте є, и недостойны творите сами себѣ вѣчному животѹ, сѣ ѿбращаемсѹ во ѿзыки.

мз. Такѹ во заповѣда намъ Гдѣ: положихъ тѹ во свѣтѹ ѿзыкомъ, єже быти текѣ во спасенїе даже до послѣднихъ землѹ.

мн. Слышающе же ѿзыцы, радовахсѹ, и славаху слово Гдѣне, и вѣроваша, єлицы оучинени бѣху въ жизнь вѣчную.

ма. Проношашесѹ же слово Гдѣне по всей странѣ.

и. ѿдѣи же настѣша честивыя жены и благообразныя и старѣйшныя града, и воздвигоша гоненїе на Павла и Варнаву, и изгнаша а ѿ предѣлѹ своихъ.

иа. Она же ѿтрѣсше прѣхъ ѿ нѹгъ своихъ на нихъ, принѣоста во ѿконїю.

ив. Оученицы же исполнихсѹ радости и дха сѣа.

ГЛАВА 1.

а. Бысть же во ѿконїи, вкѣпѣ внити йма въ сонмище ѿдѣйское, и глаголати такѹ, ѿкѹ вѣровати ѿдѣевъ и єллиновъ множество многѹ.

43. И когато ся разиде съборъ-тъ, мнозина отъ Іудей-тъ и отъ благочестивы-тъ прозелиты тръгнѣхъ слѣдъ Павла и Варнава; конто като ся разговаряхъ съ тѣхъ убѣждавахъ ги да прѣбѣдватъ въ Божіѣ-тъ благодать.

44. И въ идущъ-тъ сѣбботѣ събра ся токо речи всичкій-тъ градъ, да чуѣтъ слово-то Божіе.

45. А Іудей-тъ като видѣхъ събранный-тъ народъ, испълнихъ ся отъ завистъ, и съ противорѣчіе и хулы говоряхъ противъ това което Павелъ казуваше.

46. Но Павелъ и Варнава дързновенно говоряхъ и рекохъ: Нужно бѣ първомъ вамъ да ся проповѣда слово-то Божіе; но понеже го отхвърляте, и сами себе си имате недостойны за вѣчный животъ, ето обращамы ся къмъ язычници-тъ;

47. Защото така ни заповѣда Господъ; Положихъ тя за свѣтило на язычници-тъ, да бѣдешъ за спасеніе до послѣдній-тъ край на земѣ-тъ.

48. И язычници-тъ като чувахъ, радувахъ ся и славяхъ слово-то Господне; и повѣрувахъ всички конто бѣхъ отредени за вѣчный животъ.

49. И слово-то Господне ся распростираше по всичкъ тѣзи странѣ.

50. А Іудей-тъ подсторихъ набожны-тъ и почтенны-тъ жены, и първы-тъ въ градъ-тъ, и повдигнѣхъ гоненіе врѣхъ Павла и Варнава, и ги испѣдихъ отъ прѣдѣлы-тъ си.

51. А тѣ отрьсихъ на тѣхъ и прахъ-тъ отъ нозѣ-тъ си, и дойдохъ въ Иконіѣ.

52. И ученици-тъ ся испълнихъ съ радость и съ Духъ Святъ.

ГЛАВА 14.

1. А въ Иконіѣ, тѣ влѣзохъ наедно въ съборище-то Іудейско, и говорихъ така, щото много множество Іудей и Еллини повѣрувахъ.

Ѣ. Не вѣршующи же Ісѣи воздвигоша ѿ ѿслобѣиша дѣшны ѿзыкъхъ на братію.

Г. Довольно же оубо время пребыша дерзавице ѿ Гдѣ свѣдѣтельствующемъ словесъ благодати своеѣ, ѿ дающимъ знаменіа ѿ чюдеса быти рскама ѿхъ.

Д. Раздѣлишася множество града: ѿ ѿви оубо вѣхъ со Ісѣи, ѿви же со аплы.

Е. И егда бысть стремленіе ѿзыкъмъ же ѿ Ісѣемъ съ началники ѿхъ, досадити ѿ каменіемъ побѣити ѿхъ,

З. Оубѣдѣвши же прикѣроста во грады Лѣкарнскіа, въ Лѣстръ ѿ Дѣрвію, ѿ во ѿкрѣстныа ѿхъ,

З. И тамъ кѣста благоуспѣвающе.

И. И некто мѣжъ въ Лѣстрѣхъ немоуиенъ ногѣма сѣдѣше, хромъ ѿ чрева матери своеѣ сынъ, ѿже николѣже кѣ ходилъ.

Д. Сѣи слышаше Павла глаголюща: ѿже воззрѣвъ на нѣ, ѿ видѣвъ ѿкъ вѣрш ѿмать здравъ быти,

Г. Рече вѣлѣмъ гласомъ: тебѣ глаголю: во ѿма Гдѣ Ісѣа Хрѣта, встанѣ на нѣгъ твою правъ, ѿ ѿвѣе возсочи ѿ хождалше.

Д. Народъ же видѣвши, ѿже сотвори Павелъ, воздвигоша гласъ свой Лѣкарнски глаголюще: бози оубодѣшася человекмъ снѣдоша къ намъ:

В. Паризѣхъ же оубо Паризѣ, Діа, Павелъ же, Ерміа, понѣже тѣи кѣше началникъ слова.

Г. Жрецъ же Діевъ сѣцагъ предъ градомъ ѿхъ, приведе юнцы, ѿ (принесе) вѣнцы предъ врата, съ наръды хотѣше жрѣти.

Д. Слышавше же аплы Паризѣа ѿ Павелъ, растерзавше рѣзы своѣ вскочѣста въ народъ, зовѣице ѿ глаголюще:

Е. Мѣжѣе, что сѣа творитѣ; ѿ мы подовоострастни есмѣ вамъ человекцы, благоуспѣвающе вамъ ѿ сѣхъ сѣетныхъ

2. А неповѣрували-тѣ Іуден подигнѣхъ и раздражихъ души-тѣ на язычници-тѣ врѣхъ братія-та.

3. Но и тѣй тѣ доста врѣме прѣсѣдѣхъ и проповѣдувахъ съ дързновение въ Господа, който свидѣлствувавше за слово-то на своѣхъ-тѣ благодать, и дававше да ставатъ знаменія и чудеса чрѣзъ тѣхны-тѣ рѣцѣ.

4. И раздвои ся множество-то въ градъ-тѣ; и едни бѣхъ съ Іуден-тѣ, а други съ апостолы-тѣ.

5. И когато станѣ стремление отъ язычници-тѣ и отъ Іуден-тѣ съ начальници-тѣ имъ, да ги обесчестятъ и да ги убійатъ съ камъние,

6. Тѣ ся усѣтихъ, и прибѣгнѣхъ въ Ликаонскы-тѣ градове, въ Листрѣ и Дервиѣ, и въ околны-тѣ *или* мѣста,

7. И тамо проповѣдувахъ евангеліе-то.

8. А въ Листрѣ бѣше нѣкой си человекъ, немощенъ въ нозѣ-тѣ си и хромъ отъ утробѣ-тѣ на майкѣ си, който сѣдѣше и никогда не бѣ стѣпилъ.

9. Той слушаше Павла като говоряше; а *Павелъ* щомъ го изгледа, и видѣ че има вѣрѣ за да получи исцѣленіе,

10. Рече съ голѣмъ гласъ: Стани правъ на нозѣ-тѣ си. И скачаше и ходѣше.

11. А народъ-тѣ като видѣ това което сторѣ Павелъ, възвысихъ гласъ-тѣ си, и казувахъ по Ликаонскы: Богове-тѣ уподобени на человекы слѣзохъ при насъ.

12. И наричахъ Варнавѣ Юпитеръ, а Павла, Меркурій; понеже той началствувавше въ слово-то.

13. И жрецъ-тѣ на Юпитеровъ-тѣ *идолъ* що бѣше прѣдъ градъ-тѣ имъ, приведе юнцы, и *донесе* вѣнцы на врата-та, и наедно съ народъ-тѣ ищѣше да принесе жертвѣ.

14. *Това* како чухъ апостоли-тѣ Варнава и Павелъ, раздрахъ дрехы-тѣ си, и скочихъ въ срѣдъ народъ-тѣ, та выкахъ,

15. И казувахъ: О мѣже, защо правите това? и ный смы подобострастни вамъ человекы, и проповѣдувамы ви, да ся обърнете

ѡбращаѣтиса кѣ Бг҃с жиѡв, ꙗже сотвори нѣо ѡ зѣмлю ѡ море ѡ всѧ, ꙗже въ нихъ :

ѡ1. ꙗже въ мимошѣдшыхъ рѣды ѡстаѡиавъ вѣ всѧ ꙗзыки ходѣти въ пстѣхъ ѡхъ :

ѡ2. ꙗко ѡуѣкъ не несвидѣтельствована себѣ ѡстаѡи, вѣготвори, съ нѣсѣ намъ дождѡ даѡ, ѡ временѡ плодонѡсна, исполнѡа пиѡею ѡ весѣлѣемъ сердца нѡша.

ѡ3. ꙗ сѡ глѡюѡе, ѣдѡ ѡстаѡиства нарѣды не жрѣти ѡмъ : но ѡнѣи коемъждо во своѡ си. прѣкывѡюшымъ же ѡмъ ѡ ѡуѣшымъ,

᠕1. Прѣидѡша ѡ Антіѡхѣи ѡ Іконіи нѣцыи Ісаѣи, ѡ стѡзѡюшымъ ѡмъ съ дерзновѣнѣемъ, наѡстѣша нарѣды ѡтѡпѣти ѡ нихъ, глѡгѡлюѡе : ꙗкъ ничѣже ѡстинно глѡгѡлете, но всѣ лжѣте. ѡ наѡстѣвшѣ нарѣды, ѡ кѡменѣемъ побѣвшѣ Павла, ѡзѡлекѡша вѣѣ града, мѡлѡе ѣгѡ ѡмѣрша.

ѡ2. ѡкрѣтъ же стѡвшымъ ѣгѡ ѡуѣеникѡмъ, востѡвъ вѣнѣе во градъ : ѡ наѡтрѣ ѡзыѣе съ Варѡавѡю въ Дѣрѡю.

ѡ3. Вѣговѣствовѡвшѣ же градъ томъ, ѡ наѡчѣвшѣ мѡнѣи, возѡратѣшасѡ въ Лѡстръ ѡ Іконію ѡ Антіѡхѣю :

ѡ4. ѡутѡерждѡлюѡе дѡшы ѡуѣеникѡмъ, мѡлѡе прѣѡѣти въ вѣрѣ, ѡ ꙗкъ мѡнѡгими скорѣми подѡбѡетъ намъ вѣнѣи въ црѣтѣе Бжѣе.

ѡ5. Рѡкопѡложѡе же ѡмъ прѣсѡвѣтери на всѧ цркви, ѡ помѡлѡвшѣсъ съ постѡмъ, прѣдѡша ѡхъ Гдѡи, въ негѡже ѡуѣѣрѡѡша.

ѡ6. ꙗ прѡшѣдше Пѣсѣдію прѣидѡша въ Памфѡлію :

ѡ7. ꙗ глѡгѡлавѡе въ Пергѣи слѡво Гдѡе, сѡидѡша во Атѡлію :

ѡ8. ꙗ ѡтѣдъ ѡплѡша во Антіѡхѣю, ѡнѡдъже вѣѡша прѣданы вѣгодѡти Бжѣей въ дѣло, ѣже сконѡаша.

ѡ9. Прѣшѣдше же ѡ собрѡвшѣ црѣковъ, сказѡша, ѣлиѡа сотѡри Бг҃хъ съ нѣми, ѡ ꙗкъ ѡвѣрзе ꙗзыѡкѡмъ дѡѣрѣ вѣрѣ.

ѡ10. Прѣѡша же тѡмъ вѣрема не мѡло со ѡуѣеникѡи.

отъ тѣзи суетны *идолы* къмъ Бога живаго, който е сотворилъ небо-то и земѣ-тъ и море-то, и всичко що има въ тѣхъ.

16. Който въ прѣмнижы-тъ родове оставилъ бѣ всичкы-тъ народы да ходятъ по свои-тъ пѣтища ;

17. Ако и да не е оставилъ себе си несвидѣтельствуванъ, понеже е правилъ добрини, и давалъ ни е дъждове отъ небо-то и плодосны врѣмена, и напълнувалъ е съ хранѣ и веселѣ сърдцата ни.

18. И това като казувахъ, едвамъ въспрѣхъ народы-тъ, да имъ не принесѣтъ жертвѣ.

19. Между това дойдохъ Іуден отъ Антиохіѣ и Иконіѣ, които убѣдихъ народъ-тъ, та бихъ Павла съ камъніе, и го извлѣкохъ внѣ изъ градъ-тъ, като го възмихъ че е умрѣлъ.

20. А когато го обыколихъ ученицы-тъ, станъ та влѣзе въ градъ-тъ ; и на утринъ-тъ отиде съ Варнавъ въ Дервіѣ.

21. И като проповѣдахъ евангеліе-то и въ тойзи градъ, и научихъ мнозина, върнѣхъ ся въ Листръ, и Иконіѣ и Антиохіѣ,

22. И утвърдявахъ души-тъ на ученицы-тъ, като ги увѣщавахъ да прѣбѣдватъ въ вѣрѣ-тъ ; *и поучавахъ ги*, че съ много скърби трѣба да влѣземъ въ царство-то Божіе.

23. И като имъ рѣкоположихъ презвитеры на всякъ церквъ, и ся помолихъ съ постъ, прѣдадохъ ги Господу, въ когото бѣхъ повѣрували.

24. И като миѣхъ прѣзь Писидіѣ, дойдохъ въ Памфиліѣ ;

25. И проповѣдахъ слово-то въ Пергіѣ, и слѣзохъ въ Аталіѣ ;

26. И отъ тамъ отплувахъ въ Антиохіѣ, отъ дѣто бѣхъ прѣпорѣчени на Божіѣ-тъ благодать за дѣло-то което извършихъ.

27. И като дойдохъ та събрахъ церквъ-тъ, извѣстихъ всичко което стори Господъ чрѣзь тѣхъ, и какъ отвори за язычници-тъ врата-та на вѣрѣ-тъ.

28. И прѣсѣдѣхъ тамо доста врѣме съ ученицы-тъ.

ГЛАВА ѿ.

а. И ꙗкоже сшедеши въ Иерусалѣмъ, оучаху братію: ꙗкоже ѿще не ѡбръжетеса по обычаю Мѡѡсеѡвъ, не можете спастица.

б. Бывшей же распри и стазанію не малу Павлу и Варнаву кз нимъ, оучившиа възити Павлу и Варнаву и ꙗкимъ другимъ въ нихъ, ко Апѡлоломъ и старцемъ во Иерусалѣмъ въ вопрошеніи сѣмъ.

в. Онѣи же оубо предпослани бывше въ цркви, проходяху Финікію и Самарію, повѣдающе ѡбращеніе языкомъ. и творяху радость велию всей братіи.

г. Пришедше же во Иерусалѣмъ, прѣити выша въ цркви и Апѡлаз и старецъ, сказаша же, елика сотвори Госъ съ ними, и ꙗкоже ѡбѣрзе языкомъ двѣрь вѣры.

д. Восташа же ꙗкоже въ ереси Фарисейскіа вѣровавшіи, глаголюще: ꙗкоже подобаетъ ѡбръзати ихъ, заѡбщавати же блюсти законъ Мѡѡсеѡвъ.

е. Собрашася же Апѡли и старцы вѣдѣти ѡ словесѣ сѣмъ.

ж. Мнози же взысканію бывши, востаху Петръ рече кз нимъ: мужіе братіе, вы вѣсте, ꙗкоже въ днѣи первыхъ Госъ въ насъ избра оустыи моими оуслышати языкомъ слово благаго вѣстїа, и вѣровати.

з. И сердцеѡдецъ Госъ свидѣтельствова имъ, дава имъ Дха сѣго, ꙗкоже и намъ:

и. И ничтоже разсѣди междѡ нами же, и Онѣми, вѣрою ѡчиши сердца ихъ.

і. Понѣ оубо что ѡсуждаете Гѡа, хотѣице возложити ѡго на выи оученикомъ, егѡже ни Оцы наши ни мы возмогѡхомъ понести;

к. Но благаго Гѡа Іиса Хрѣта вѣршемъ спастица, ꙗкоже и Онѣи.

ГЛАВА 15.

1. А нѣкои, които бѣхъ слѣзли отъ Іудеѣхъ, учахъ братія-та, че ако ся не обрѣжете по обычаю Моисееву, не можете да бѣдете спасени.

2. И тѣй като станъ много прѣпиране и разыскване по между тѣхъ и Павла и Варнава, отредихъ да възлѣзе Павелъ и Варнава и нѣкои други отъ тѣхъ въ Іерусалимъ до апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ за тойзи въпросъ.

3. И тѣй испроводени отъ церквѣ-тѣ, тѣ минувахъ прѣзъ Финикій и Самаріѣ, и расказувахъ обращеніе-то на язычници-тѣ; и причинявахъ радость голѣмъ на всичкы-тѣ братія.

4. А като дойдохъ въ Іерусалимъ, пріехъ ся отъ церквѣ-тѣ, и отъ апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ, и извѣстихъ все що стори Богъ чрѣзъ тѣхъ.

5. Но станяхъ нѣкои отъ Фарисейскѣ-тѣ ересь, които бѣхъ повѣрвали, и казувахъ че трѣба да ся обрѣзуютъ *язычници-тъ* и да имъ ся зарѣча да държатъ Моисеевъ-тъ законъ.

6. И събрахъ ся апостоли-тѣ и презвитери-тѣ да разгледать това нѣщо.

7. И слѣдъ много разыскване станъ Петръ и рече имъ: Мѣжѣ братія, вы знаете какъ Богъ отъ пьрвы-тѣ дни избра между насъ, чрѣзъ мон-тѣ уста да чуѣтъ язычници-тѣ слово-то на евангеліе-то, и да повѣрватъ.

8. И сьрдцевѣдецъ Богъ свидѣлствува тѣмъ, като имъ даде Духа Святаго, както и намъ;

9. И не направи никакъхъ разликъ между насъ и тѣхъ, като очисти сьрдца-та имъ съ вѣрж-тѣ.

10. Сега прочее защо искушавате Бога, да налагате на ученицы-тѣ на шіѣ-тѣ хомоть който нито отци-тѣ ни, нито ный можехмы да носимъ?

11. Но ный вѣруваме че съ благодать-тѣ на Господа Іисуса Христа ще ся спасемъ, както и тѣ.

еі. Оумолча же все множество, и послѣшахс Варнавы и Павла повѣдающихъ, елика сотвори Бгъ знаменїа и чудеса во языцѣхъ ѿмн.

гї. По оумолчанїи же ихъ, ѡбѣща ѡаквѣхъ глагола: мѣже братїе, послѣшайте мене.

дї. Сумевѣхъ повѣда, ѡкв прежде Бгъ посѣти прїати ѡ языцкхъ люди ѡ имени своемъ:

еі. И семѣ согласуютъ словеса Пррѣхъ, ѡкоже пишеть:

еі. По сіхъ ѡбращѣса и созїждѣхъ кровъхъ дѣдовъ падшїхъ: и раскѡпаннаа егѡ созїждѣхъ, и исправаю егѡ:

зї. Иѡ да възвѣстѣхъ прочїи челоѡцы Гдѣ, и всѣмъ языцѣмъ, въ нихже наречѣса ѿмн моѣ: глаголетъ Гдѣ творѣи сїѣ всѣ.

иї. Разсѣмна ѡ вѣка сѣть Бгови всѣ дѣла егѡ.

дї. Сегѡ ради ѡзъ сѣждѣ не стѣжати ѡ языцкхъ ѡбращающымъ къ Бгу:

к. По заповѣдати ѿмъ ѡгрѣѣтисѣ ѡ трѣхъ ѡдѣльскихъхъ и ѡ вѣдѣхъ и оудѣвленнѣхъ и ѡ кровѣ, и, елика неспѣдна себѣ сѣть, ѿнимъ не творїти.

ка. Мѡисей бо ѡ родѣхъ древнихъхъ по всѣмъ градѣмъхъ проповѣдающимъ егѡ ѿмать въ сонмищахъ, по всѣмъ сѣбѣмъ чѣмъ.

кв. Тогда ѡзѡлѣса ѡплѣмъхъ и старцѣмъ со всею црковїю, ѡзѣравше мѣжа ѡ нихъ послати во Антіохїю съ Павломъ и Варнавою, ѡдѣхъ нариѣмаго Варсѣс, и Сїѣс, мѣжа нариѣнѣа въ братїи,

кг. Написѣвше рѣкама ихъ сїѣ: ѡплѣ и старцы и братїѣ, сѣщимъ во Антіохїи и Сїрїи и Кїлікїи братїѣмъ, ѿже ѡ языцкхъ, (ѡ Гдѣ) радоватисѣ.

кд. Понѣже слышахомъ, ѡкв нѣцынъ ѡ насъ ѡзѣдѣше возмстїиша насъ словесѣ, разѡбращающе дѣшѣ наша, глѣюще ѡбѣзѣтисѣ и елюстїи законъхъ ѿмъ мы не ѡѡѣмъхъ:

12. Тогава мѣкиѣ всичко-то множество, и слушахѣ Варнава и Павла които разказувахѣ колкото знаменія и чудеса стори Богъ чрѣзъ тѣхъ между язычници-тѣ.

13. И слѣдъ тѣхно-то умълчаваніе, отговори Іаковъ и рече : Мѣжіе братіе, послушайте мене.

14. Симеонъ изясни по кой начинъ Богъ най напрѣдъ посѣти язычници-тѣ, да земе отъ тѣхъ народъ за свое-то име.

15. И съ това сѣ съгласны и пророчески-тѣ словеса, както е писано :

16. Слѣдъ това ще ся върнѣ, и ще съградѣ паднѣлѣ-тѣ скипѣѣ Давидовѣ ; и развалины-тѣ ѣще съградѣ пакъ, и ще ѣхъ исправѣ :

17. За да потърсятъ Господа други-тѣ чловѣци, и всички-тѣ народи, надъ които ся нарече мое-то име, казува Господъ, който прави всичко това.

18. Отъ вѣка сѣ познаты Богу всички-тѣ неговы дѣла.

19. За това азъ сѣдѣхъ да не отяготѣвамы тѣзи отъ язычници-тѣ, които ся обращатъ къмъ Бога ;

20. Но да имъ пишемъ да ся вардятъ отъ сквърны-тѣ *жертвы* идолскы, и отъ блудство, и отъ удавенинѣ, и отъ крѣвь.

21. Защото Монсей отъ ветхо врѣме по всички-тѣ градове има които да го проповѣдуватъ, прочита ся и всякъ сѣбботѣ въ съборища-та.

22. Тогазъ апостоли-тѣ и презвитери-тѣ съсѣ всичкѣ-тѣ църквѣ намѣрихѣ за добро да избержатъ отъ тѣхъ си чловѣци, и да ги проводятъ въ Антиохіѣ съ Павла и Варнава ; *а избрахѣ* Іудѣ нарицаемаго Варсавѣ, и Силѣ, мѣжіе отличны между братія-та ;

23. И писахѣ *имъ* по тѣхъ така : Отъ апостоли-тѣ, и презвитеры-тѣ и братія-та поздравленіе до тѣзи които сѣ отъ язычници-тѣ братія въ Антиохіѣ, Спріѣ и Киликіѣ.

24. Понеже чухмы че нѣкои като излѣзохѣ отъ насъ смутихѣ вы съ думы, и развращаватъ души-тѣ ви, като ви казватъ да ся обрѣзувате и да държите законъ-тѣ, а ный не смы имъ порѣчали *това* ;

ѿе. Изволиса намъ собравшимся единодушнѣ, избраннымъ мѣжы послати къ вамъ, съ возлюбленными нашими Варнавою ѿ Павломъ,

ѿз. Человѣки предавшими дѣшы своѣ ѿ имени Гдѣ нашегѣ Ииса Христѣ.

ѿз. Послѣхомъ оубо Ісѣсъ ѿ Сіла, ѿ тѣхъ словомъ сказующихъ тѣлажде.

ѿи. Изволиса ко стѣомъ Дхсъ ѿ намъ, ничтѣже множае возложити вамъ таготы, развѣ нѣждныхъ сѣхъ,

ѿо. Ѡгрѣбѣтиса ѿ идоложертвенныхъ ѿ крове ѿ оудавленны ѿ блѣдѣ: ѿ ѣлѣка не хощете вамъ быти, дрзгѣмъ не творите: ѿ нихже соблюдающе себѣ, добрѣ сотворите. Здрѣвствуйте.

ѿ. Сѣи же оубо послани бывше прѣидѣша ко Антиохію: ѿ собравше народъ, вѣдѣша посланіе.

ѿа. Прочѣтше же, возрадовашася ѿ оутѣшеніи.

ѿв. Ісѣа же ѿ Сіла, ѿ тѣи прѣроцы сѣше, словомъ мнозѣмъ оутѣшиша братію, ѿ оутвердиша.

ѿг. Прекывъше же тѣмъ времѣ, ѿпшѣени быша съ миромъ ѿ братіи ко Апѣломъ.

ѿд. Изволиса же Сілѣ пребыти тѣмъ, Ісѣа же возвратиса во Іерусалимъ.

ѿе. Павелъ же ѿ Варнава живѣхъ во Антиохіи, оучаще ѿ блговѣстѣюще слово Гдѣе, ѿ со ѿнѣми многими.

ѿз. По шѣкнихъ же днѣхъ речѣ Павелъ къ Варнавѣ: возвращешася подоубѣтѣ посѣтити братію нашь во всѣхъ градѣхъ, въ нихже проповѣдахомъ слово Гдѣе, какъ пребывають.

ѿз. Варнава же восхотѣ поити съ собою Іованна нарицаемаго Марка:

ѿи. Павелъ же глаголаше: ѿстѣпашаго ѿ насъ ѿ Памфѣліи, ѿ не шѣдшаго съ нами на дѣло, на неже послани быхомъ, не поити сегѣ съ собою.

25. Ный като ся събрахмы единодушно видѣхмы за добро да изберемъ мѣжѣ, и да проводимъ до васъ наедно съ любезны-тъ намъ Варнава и Павла,

26. Человѣцы, които сѣ прѣдали души-тъ си за име-то на Господа нашего Исуса Христа.

27. И така проваждамы Іудѣ и Силѣ, да *си* възвѣстятъ и тѣ устно исто-то.

28. Защото ся видѣ угодно Святому Духу и намъ да ви не налагамы повече никоѣж тяготѣ освѣнь тѣзи най пуждны-тъ :

29. Да ся вардите отъ идолскы жертвы, и отъ кръвь, и отъ удавенинѣ, и отъ блудъ ; отъ които като ся пазите, добръ ще сторите : Здрави бѣдѣте.

30. И така тѣ проводени, дойдохъ въ Антиохіѣ, и като събрахъ множество-то на *спружѣцы-тъ*, дадохъ имъ писмо-то.

31. И тѣ като го прочетохъ, възрадувахъ ся за утѣшеніе-то.

32. А Іуда и Сила като бѣхъ и тѣ пророци, съ много словеса увѣщахъ братія-та, и утвърдихъ *гы*.

33. И отъ какъ прѣсѣдѣхъ *тамо нѣколко* врѣме, оставихъ гы братія-та съ миромъ да ся вържатъ при апостолы-тъ.

34. Но Сила видѣ за добро да посѣди още тамъ.

35. А Павелъ и Варнава ся намѣрвахъ въ Антиохіѣ, и учяхъ и проповѣдувахъ слово-то Господне, наедно съ мнозина други.

36. И слѣдъ нѣколко дни рече Павелъ на Варнава : Да ся върнемъ сега по всичкы-тъ градове, въ които смы проповѣдували слово-то Господне, и да нагледамы братія-та си, какъ сѣ.

37. И Варнава бѣше на мнѣніе да земжъ съсъ себе си Іоанна нарицаемаго Марка ;

38. А Павелъ не намѣрваше за добро, да земжъ съсъ себе си тогожь който ся бѣ отлѣчилъ отъ тѣхъ още отъ Памфиліѣ и не отиде съ тѣхъ на дѣло-то.

ѡ. Бѣсть оубо рѣспра, ѡкѡ ѡлсчѣтисѧ ѡма ѡ себѣ, Варнава оубѡ поемь Марка ѡплы въз Кѹпрз :

м. Павла же ѡзбрѣвъ Сіас ѡзыде преданъ бѣгодѣти Бжїей ѡ братїи.

мла. Проходяше же Сѹрію ѡ Кілікію, оутверждаа цркви.

ГЛАВА 31.

а. Прїиде же въз Дѣрвію ѡ Лѹстрз : ѡ сѣ оученикѡ нѣкїи бѣ тѣ, ѡменемъ Тїмодѣи сынъ жени нѣкїа Ісдѣанїни вѣрны, Отца же Елїна :

б. Иже свидѣтельствованъ бѣ ѡ сѣщихъ въз Лѹстрѣхъ ѡ Іконїи братїи.

в. Сегѡ восхотѣ Павла сз собою ѡзыти : ѡ прїемь ѡврѣза ѣгѡ, Ісдѣи ради сѣщихъ на мѣстѣхъ Онѣхъ : вѣдахъ во всѡ Отца ѣгѡ, ѡкѡ Елїинъ вѣше.

г. И ѡкоже проходяхъ грады, предаше ѡмъ хранїти оуставы ссждѣннымъ ѡ Аптѡмъ ѡ старецѡ, ѡже во Іерусалимѣ.

д. Цркви же оутверждахъсѧ вѣрою, ѡ прибывахъ въз числѡ по всѡ днѡ.

е. Прошедше же Фрѹгію ѡ Галатїйскю страну, возвращенїи быша ѡ стѣгѡ Дхѡ глаголати слѡво во Асїи.

ж. Прїедше же въз Мѹсію, покшѡхъсѧ въз Рїѡнїю понтї : ѡ не ѡстави ѡхъ Дхѡ.

з. Прешедше же Мѹсію, спидѡша въз Трѡѡдз.

д. И видѣнїе въз ношїи ѡвїса Павла : мѣжъ нѣкїи бѣ Македонїинъ стоѡ, молѡ ѣгѡ ѡ глагола : прїедъ въз Македонїю, помози намъ.

г. И ѡкоже видѣнїе видѣ, ѡбїе взыскахомъ ѡзыти въз Македонїю, разсмѣвше, ѡкѡ призвѡ ны Гдѡ бѣговѣстїти ѡмъ.

39. И тѣй станѣ распрѣ помежду имъ, така що отлѣчихъ ся единъ отъ другій, и Варнава зѣ Марка, та отплува въ Кипръ;

40. А Павелъ си избра Силъ и трѣгнъ, прѣпорѣченъ отъ братіа-та на Божіѣ-тѣ благодать.

41. И заминуваше прѣзъ Сиріѣ и Киликіѣ, и утвърждаваше церкви-тѣ.

ГЛАВА 16.

1. И пристигнъ въ Дервіѣ и Листрѣ; и ето, имаше тамо нѣкой ученикъ, на име Тимоѣей, сынъ на нѣкоѣ си женѣ Еврейкѣ повѣрвалъ, а баща му *бы* Елминъ;

2. Който ученикъ бѣше свидѣтельствуванъ отъ братіа-та въ Листрѣ и Иконіѣ.

3. И поиска го Павелъ да отиде той съ него; и зѣ го и обрѣза го, зарадъ Іудеѣ-тѣ които бѣхъ по тѣзи мѣста; понеже всички знаяхъ баща му че бѣше Елминъ.

4. И като ходяхъ по градове-тѣ, прѣдавахъ имъ да държатъ наредбы-тѣ одобрены отъ апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ въ Іерусалимъ.

5. И така церкви-тѣ ся утвърдявахъ въ вѣрѣ-тѣ, и отъ день на день число-то имъ ся умножаваше.

6. И като прѣминяхъ Фригіѣ и Галатійскѣ-тѣ земіѣ, понеже имъ ся възбрани отъ Духа Святаго да проповѣдять слово-то въ Азіѣ,

7. Дойдохъ въ Мизіѣ, и прѣдприемахъ да идѣтъ во Вioenіѣ; но Духъ-тѣ не имъ допусти.

8. И като изминяхъ Мизіѣ, слѣзохъ въ Троадѣ.

9. И яви ся Павлу нощемъ видѣніе; чловѣкъ нѣкой си Македонецъ стояше та му ся моляше и казуваше: Мни въ Македоніѣ, и помози ми.

10. И щомъ видѣ видѣніе-то, тутакси поискахмы да идемъ въ Македоніѣ, като разумѣхмы че Господъ ны призовава да проповѣдамы евангеліе-то на тѣхъ.

41. ОВѢЗШЕСЯ ЖЕ ѿ Трѡады прїидѡхомъ въ Самодрѡкъ,
во оутрїе же въ Неаполь.

42. Оутѣсѡ же въ Фїліппы, ѣже ѣсть пѣрвый градъ части
Македонїи Колѡнїа. бѣхомъ же въ томъ градѣ пребывающе
днїи нѣкїа,

43. Въ дѣнь же събѣвѣтныи ѡзыдѡхомъ вѡнъ ѡзъ града при
рѣцѣ, ѡдѣже мнѡшесѡ молїтвенница быти, ѡ сѣдше глаго-
лахомъ къ собравшымъ женамъ.

44. И нѣкаѡ жена ѡменемъ Лѹдіа, порфїропродѡлница ѿ
града Фѡатїрскаго, чтѣши бѣга, послѡшаше : ѣйже гдѣ ѿвѣрзе
сѣрдце, внимати глаголемымъ ѿ Павла.

45. Икоже крестїса тѡ, ѡ домъ ѣа, молѡше ны глаго-
лющи : ѡше оусмотристе мѡ вѣрїс гдѣи быти, вшѣдше въ
домъ мой, превѣдите : ѡ принѣди насъ.

46. Бысть же ѡдѣшымъ намъ на молїтвѣ, Отроковица
нѣкаѡ ѡмѣщаѡ дѣхъ нытѡнѣхъ срѣте насъ, ѡже стажанїе
много далѣше господѣмъ своимъ, волхвѣющи.

47. Тѡ послѣдовавши Павелъ ѡ намъ, взывѡше глаголющи :
сїи человѣцы равнѡ бѣга вышнаго сѣтъ, ѡже возвѣщѡютъ
намъ пѣтъ спасенїа.

48. Сѣ же творѡше на мнѡги днїи : стѣжївѣ же сїи Павелъ,
ѡ вѣрѡсѡ, дѣховнїи речѣ : запрещѡю ти ѡменемъ Іиса Хрїтѡ,
ѡзыди ѡзъ неѡ. ѡ ѡзыде въ томъ часѣ.

49. Рїдѣвше же господѣе ѣа, ѡкѡ ѡзыде надѣжда стажан-
нїа ѡхъ, поѣмше Павла ѡ Сїлс, влекѡша на торгъ ко кнѡ-
зѣмъ :

50. И привѣдше ѡхъ къ воевѡдамъ, рѣша : сїи человѣцы
возмѣщѡютъ градъ нашъ, ѡдѣе сѣше :

51. И завѣщѡвѡютъ ѡкѡчан, ѡже не достѡнтъ намъ прї-
нимати ни творїти, Римляномъ сѣшымъ.

52. И снїдѣсѡ народъ на ѡхъ, ѡ воевѡды растерзѡвше
ѡмъ рїзы, велѡхъ пѡлицами бїти ѡхъ.

11. И тъй като ся отвезохмы отъ Трояджъ, прѣминѣхмы право на Самоеракъ, и на утринъ-тъ въ Неаполь,

12. И отъ тамо въ Филиппы, който е първый градъ *на онѣзи* часть отъ Македоніѣ, *и* поселеніе *Римско*. Въ тойзи градъ прѣсѣдѣхмы нѣколко дена ;

13. И въ сѣбботѣ-тъ излѣзохмы внѣ отъ градъ-тъ край единъ рѣкъ, дѣто имаше обычай да става молба, и сѣдѣхмы та говорѣхмы на събранны-тѣ *тамо* жены.

14. И нѣкоя си богобоязлива жена на име Лидія, отъ градъ Ѳиагиръ, която продаваше багряницы, слушаше ; и ней Господь отвори сърдце-то да внимава на това което Павелъ говорѣше.

15. И като ся кръсти *тя* и домъ-тъ ѣ, помолѣ ни ся и казуваше : Ако мя припознавате че съмъ вѣрна Господу, влѣзте въ къщѣ-тъ ми, да сѣдите : и принуди ны.

16. И като отхождахмы на молбѣ, срѣщѣхъ ны една слугыня що имаше духъ прѣдвѣщателенъ, която даваше много печалбѣ на господари-тѣ си, като проричаше.

17. Тя вѣрѣше слѣдъ Павла и насъ, и выкаше, и казуваше : Тѣзи чловѣци сѣ раби на Бога Вышняго, които проповѣдувать намъ пѣть на спасеніе.

18. Това правяше много дни наредъ. И понеже дотегнѣ на Павла, обърнѣ ся и рече духу : Повелѣвамъ ти въ име-то на Ісуса Христа да излѣзешъ изъ неѣ. И излѣзе въ тозъ часъ.

19. А като видѣхъ господари-тѣ ѣ, че исчезнѣ надежда-та на печалбѣ-тъ имъ, уловихъ Павла и Силѣ и завлѣкохъ ги на тържище-то при началницы-тѣ.

20. И като ги изведохъ при войводы-тѣ, рекохъ : Тѣзи чловѣци сѣ Іудеи и смущавать градъ-тъ ни,

21. И проповѣдувать обычаи, които намъ като Римляне, не ни е простено да ги приімамы, ни то да ги правимъ.

22. И навали народъ-тъ врѣхъ тѣхъ, и войводы-тѣ раскѣсахъ дрехы-тѣ имъ, и заповѣдахъ да *ги* бѣжтъ съ тоягы.

ѢГ. Мнѡги же дѣвше ѿмз рѣны, всадѣша въ темницѣ, заѣмѣвше темничномѣ стражѣ, твѣрдѡ стрещи ѿхъ :

ѢД. Иже таково заѣмѣніе пріемз, всадѣ ѿхъ во внѣтреннюю темницѣ, ѿ ногѣ ѿхъ заѣмъ въ клѣтѣ.

ѢЕ. Въ полнощѣи же Павла ѿ Гіла молѣюща поахъ Гѣа : послашахъ же ѿхъ ѡзники.

ѢЗ. Рензѣа же трѣсѣ бысть вѣлѣи, ѿкѡ поколебѣтѣса ѡснованію темничномѣ : ѡверзѡшасѣ же ѡбѣ двѣри всѣ, ѿ всѣмз ѡзы ѡслабѣша.

ѢЗ. Возвѣждасѣ же темничный стражъ, ѿ видѣвз ѡверсты двѣри темницы, ѡзвѣкз нѡжъ, хотѣше себѣ оубѣити, мнѣ ѡзвѣкша ѡзники.

ѢИ. Возгласѣ же гласомъ вѣлѣимз Павла глагола : ничтоже сотвори себѣ зла : всѣ ко ѣсмѣ здѣ.

ѢО. Просѣвз же свѣщѣи вскочѣ, ѿ трѣпетенз бывз, припадѣ кз Павла ѿ Гіла :

А. И ѡзвѣдз ѿхъ вѡнъ, речѣ : господѣе, что ми подобѣетъ творѣти, да спасѣса ;

АА. Она же рекѡста : вѣрѣи въ Гѣа Іиса Хрѣта, ѿ спасѣшасѣ ты ѿ всѣхъ домъ твоѣхъ.

АВ. И глаголаста ѣмѣ слово Гѣне, ѿ всѣмз, иже въ домѣ ѣгѡ.

АГ. И поѣмз ѡ въ тоѣже часъ нощѣ ѡзмы ѡ рѣнъ, ѿ крѣтѣса самъ ѿ свой ѣмѣ всѣ ѡбѣ :

АД. Рвѣдз же ѡ въ домъ свой, поставѣ трапѣзѣ, ѿ возрадѡвасѣ со всѣмз домомъ своимъ, вѣровавз Гѣс.

АЕ. Днѡ же бывшъ, послѣла военѡды пѣлѣнники глаголюще : ѡпсѣти челоѣка Она.

АВ. Сказѣ же темничный стражъ словеса сѣа Павла, ѿкѡ послѣла военѡды, да ѡпсѣтѣни вѣдѣтъ : нынѣ оубѡ ѡзвѣдѣше, ѡдѣте сѣ мѣромъ.

АЗ. Павла же речѣ кз нимъ : бывше насъ предъ людми, неѡсѣждѣнныхъ челоѣкѡвз Римлянъ сѣщѣхъ, всадѣша въ

23. И като гы бихъ много, турихъ гы въ тъмницѣ, и зарѣчахъ на тъмничный-тъ стражъ да гы варди здраво ;

24. Който като зѣ таквозъ зарѣчваніе, турн гы въ най вѣтрѣш-ниѣ-тѣ тъмницѣ, и стѣгнѣ добрѣ нозѣ-тѣ имъ въ кладѣ.

25. И по срѣдъ ноцъ Павелъ и Сила моляхъ ся и славяхъ Бога ; а запрѣни-тѣ гы слушахъ.

26. И внезапно бы трусъ голѣмъ, така що поклатихъ ся основа-нія-та на тъмницѣ-тѣ, и тутакси отворихъ ся всичкы-тѣ врата, и на всичкы-тѣ оковы-тѣ ся развързахъ.

27. И като ся събуди стражарь-тъ, и видѣ отворены врата-та на тъмницѣ-тѣ, измѣкнѣ ножъ, и щѣше да ся убіе, понеже мысляше че сѣ избѣгнѣли запрѣни-тѣ.

28. Но Павелъ извика съ высокъ гласъ, и каза : Не дѣй струва-никое зло на себе си ; защото всинца смы тука.

29. И поиска *стражарь-тѣ* свѣщи, вскочи вѣтрѣ и растреперанѣ паднѣ прѣдъ Павла и Силѣ :

30. И изведе гы възъ, и рече : Господіе, що трѣба да сторѣхъ за да ся спасѣ ?

31. А тѣ рекохъ : Повѣрувай въ Господа Іисуса Христа, и ще ся спасешъ ты и домъ-тъ тѣ.

32. И говорихъ слово-то Господне нему, и на всичкы-тѣ конто бѣхъ въ домъ-тъ му.

33. И зѣ гы въ тойзи истый-тъ часъ прѣзъ ноцъ-тѣ, та имъ измы раны-тѣ, и безъ забавѣ кръсти ся той и свои-тѣ му всичкы.

34. И като гы заведе въ кѣщѣ-тѣ си, сложи *имѣ* трапезѣ, и възрадува ся съсъ всичкый-тъ си домъ защото повѣрува въ Бога.

35. И когато ся разсѣмнѣ войводы-тѣ проводихъ палчинцы-тѣ да кажѣтъ : Пусни онѣзи челоуѣцы.

36. И стражарь-тъ извѣсти тѣзи думы на Павла : Че войводы-тѣ проводихъ да вы пуснемъ : и тѣй сега излѣзте и идѣте си съ миромъ.

37. Но Павелъ имъ рече : Като ны бихъ прѣдъ народъ-тъ безъ да ны сѣдятъ, насѣ конто смы Римляне, хвърлихъ ны въ тъмницѣ,

темницы, и нынѣ ѿтай ѿзводѣтъ насъ; ни бо: но да прише́дше сами ѿведе́тъ насъ.

лн. Сказаша же паличники воеводамъ глаголы сѣа: и оубо́ашася слышавше, ѿкѡ Римляне сѣтъ.

ло. И прише́дше оумоли́ша ихъ, и ѿведе́ше мола́хъ ѿзыти ѿзъ гра́да.

м. Ише́дше же ѿзъ темницы прѣидо́ста къ Лѹди́и: и ви́дѣвше бра́тію, оутѣшиста ихъ, и ѿзыдо́ста.

ГЛАВА 31.

а. Преше́дше же Амфи́роль и Аполони́ю, ви́идо́ста въ Солѹнь, и да́же бѣ со́нмище Ісде́йское.

б. По обы́чаю же своемꙋ Па́велъ ви́иде къ нимъ, и по сѣвѣ́нты три стаза́шеся съ ними ѿ писа́ній,

г. Сказа́а и предлага́а имъ, ѿкѡ Хрѣ́тъ подобаше пострада́ти и воскрѣснѣти ѿ ме́ртвыхъ, и ѿкѡ се́й Іисъ, е́гоже ѡ́зъ проповѣ́даю вамъ. е́сть Хрѣ́то́съ.

д. И нѣ́цыи ѿ нихъ вѣ́роваша, и приложи́шася къ Па́велъ и Сила́, ѿ че́стивыхъ Елли́нъ мно́жество мно́го, и ѿ же́нъ благо́родныхъ не ма́ло.

е. Возревновáвше же непоко́рши́ся Ісде́е, и прѣ́емше крамо́лники нѣ́кіа мѹ́жы злы́а, и собра́вше наро́дъ, мо́лвахъ по гра́дъ: наше́дше же на до́мъ Іассо́новъ, иска́хъ ихъ ѿзвѣсти къ наро́дъ:

ж. Не ѡ́бръ́тше же ихъ, влеча́хъ Іассо́на и нѣ́кіа ѿ бра́тій ко градоначáлникымъ, вопі́юще: ѿкѡ, ѿже разврати́ша вселе́нщю, сѣи и за́ѣ прѣидо́ша,

з. Ихже прѣ́а́тъ Іассо́нъ: и сѣи вси протѣ́вни велѣ́нїемъ Кѣ́саревымъ твора́тъ, црѣ́а глаго́люще ѿного́ быти, Іиса.

и. Смото́ша же наро́дъ и градоначáлники слы́шавшымъ сѣа:

а. Взѣ́мше же дово́льное ѿ Іассо́на и ѿ прѣ́чихъ, ѡ́псѣти́ша ихъ.

и сега тайно ли ны изваждатъ ? То не става ; но тѣ да дойдѣтъ и да ны изведѣтъ.

38. И паличники-тѣ възвѣстихъ тѣзи думы на войводы-тѣ ; а тѣ като чухъ че были Римляне, убояхъ ся ;

39. И дойдохъ та гы умолихъ, и като гы изведохъ, моляхъ нмѣ ся да излѣзѣтъ изъ градъ-тѣ.

40. А тѣ като излѣзохъ изъ тъмницѣ-тѣ отидохъ у Лидіины, и като видѣхъ братія-та, утѣшихъ гы, и *отъ тамъ* трѣгнѣхъ.

ГЛАВА 17.

1. И като изминѣхъ Амфиполь и Аполлоніѣ, дойдохъ въ Солунъ, дѣто бѣше съборище-то Іудейско.

2. И по обычаю си Павелъ влѣзе при тѣхъ, и три сѣбботы наредѣ ся разговаряше съ тѣхъ отъ писанія-та,

3. Та *имѣ* открываше и доказуваше, че трѣбуваше Христосъ да пострада, и да възкресе отъ мъртвы-тѣ, и че тойзи Іисусъ, когото ви азъ проповѣдувамъ, е Христосъ.

4. И пѣкон отъ тѣхъ повѣрувахъ, и присоединихъ ся съ Павла и Силѣ, *така* и много множество отъ набожны-тѣ Еллины, и отъ благородны-тѣ жены не малко.

5. Но неповѣрвали-тѣ Іудеи завидѣхъ, и като зѣхъ съ тѣхъ си нѣколцина просты и лошы чловѣцы, събрахъ гы на купъ и размирявахъ градъ-тѣ ; и нападнѣхъ на Ясоновъ-тѣ кѣщѣ, та търсахъ *Павла и Силѣ* да гы изведѣтъ прѣдъ народъ-тѣ.

6. И като не гы намѣрихъ, повлѣкохъ Ясона и пѣкон отъ братія-та къмъ градоначалницы-тѣ, и выкахъ : Тѣзи, конто размирихъ свѣтъ-тѣ, дойдохъ и тука :

7. Конто прія Ясонъ ; и всичкы тѣзи дѣйствовать противу Кесаревы-тѣ повелѣнія, и казувать че има другой царь Іисусъ.

8. И смутихъ народа и градоначалницы-тѣ конто чухъ това.

9. Но като зѣхъ порѣчителство отъ Ясона и отъ други-тѣ, пуснѣхъ гы.

Г. БРАТІА ЖЕ АЖЕ ВЪ ПОШНІ УСЛАША ПАВЛА НІ СІА8 ВЪ БЕРІЮ :
ИЖЕ ПРИШЕДШЕ, ПДОША ВЪ СОВОРЪ І8ДЕЙСКІИ.

ДІ. СІН ЖЕ БАХ8 БЛГОРОДНІИШН ЖИВШІИХЪ ВЪ СОЛОНѢ, ИЖЕ
ПРІАША СЛОВО СО ВСѢМЪ ОУСЕРДІЕМЪ, ПО ВСА ДНІ РАЗСЖДАЮЩЕ
ПИСАНІА, АЖЕ СЪТЪ СІА ТАКЪ.

ЕІ. МНОЗИ ОУКО У НИХЪ ВѢРОВАША, НІ У ЭЛЛИНСКИХЪ ЖЕНЪ
БЛАГООВРАТНЫХЪ НІ МЖЕИ НЕ МАЛЪ.

ГІ. НІ ІАКЪ ОУВѢДАША, ИЖЕ У СОЛОНА І8ДЕНІ, ІАКЪ НІ ВЪ
БЕРІИ ПРОПОВѢДАСА У ПАВЛА СЛОВО БЖІЕ, ПРИДОША НІ ТАМЪ
ДВІЖШЕ НІ СМЖІАЮЩЕ НАРОДЫ.

ДІ. АЖЕ ЖЕ ТОГДА БРАТІА УПРЕСТІША ПАВЛА ИТИ НА ПОМОРІЕ :
УСТАСТА ЖЕ СІА НІ ТІМОДЕИ ТАМЪ.

ЕІ. ПРОВОЖДАЮЩИИ ЖЕ ПАВЛА, ВЕДОША ЕГО ДАЖЕ ДО АФОНЪ :
НІ ПРИЕМШЕ ЗАПОВѢДЬ КЪ СІАКЪ НІ ТІМОДЕЮ, ДА ІАКЪ СКОРѢ
ПРІИДСТЪ КЪ НЕМЪ, ИЗЫДОША.

ЕІ. ВО АФОНІИХЪ ЖЕ ЖДШИ8 НІХЪ ПАВЛА, РАЗДРАЖАШЕСА ДХЪ
ЕГНЪ ВЪ НЕМЪ ЗРАЩЕМЪ ІДЛАХЪ ПОЛНЪ СЪШЬ ГРАДЪ.

ЗІ. СТАЗАШЕСА ЖЕ ОУКО НА СОНИШИ СО І8ДЕНІ НІ СЪ
ЧЕСТИВЫМИ, НІ НА ТѢРЖИШИ ПО ВСА ДНІ СЪ ПРИКЛЮЧАЮЩИ-
МІА.

ИІ. ИКЦИИ ЖЕ У ЕПІК8РЪ НІ У СТІІКЪ ФІЛОСѢФЪ СТАЗАХСА
СЪ НИМЪ : НІ ИКЦИИ ГЛАГОЛАХ8 : ЧТО ОУБЪ ХОЩЕТЪ СЪЕСЛОВИВЫИ
СЕЙ ГЛАГОЛАТИ ; ИНИИ ЖЕ : ЧЖДНІХЪ БОГѢМЪ МИИТСА ПРОП-
ОВѢДНИКЪ БЫТИ : ІАКЪ ІИСА НІ ВОСКРЕСЕНІЕ БЛГОВѢСТВОВАШЕ
ИМЪ.

ДІ. ПОЕМШЕ ЖЕ ЕГО, ВЕДОША НА АРЕОПАГЪ ГЛАГОЛЮЩЕ : МС-
ЖЕМЪ ЛИ РАЗСМѢТИ, ЧТО НОВОЕ СІЕ ГЛАГОЛЕМОЕ ТОВОЮ ОУ-
ЧЕНІЕ ;

К. СТРАНИА БО ИККАА ВЛАГЛЕШИ ВО ОУШЕСА НАША : ХОЩЕМЪ
ОУКО РАЗСМѢТИ, ЧТО ХОТАТЪ СІА БЫТИ.

КА. АФОНЕН ЖЕ ВСИ НІ ПРИХОДАЮЩИИ СТРАНИИИ, НИ ВО ЧТОЖЕ
ИНО ОУПРАЖНАХСА, РАЗВѢ ГЛАГОЛАТИ ЧТО ИЛИ СЛЫШАТИ
НОВОЕ.

10. А братія-та незабавно прѣзъ ноцъ испратихъ Павла и Силъ въ Беріѣжъ; и тѣ като стигнѣхъ *тамъ*, отидохъ въ съборище-то Іудейско.

11. И *Беряни*-тѣ бѣхъ по благородни отъ Солунцы-тѣ, защото пріяхъ слово-то съсъ всяко усърдіе, и испитувахъ всякой день писанія-та, да ли е това така.

12. И тѣи мнозина отъ тѣхъ повѣрувахъ, и отъ почтенны-тѣ Еллинскы жены, и отъ мѣжіе-тѣ не малко.

13. И като разбрахъ Солунскы-тѣ Іуден, че и въ Беріѣжъ ся проповѣда отъ Павла слово-то Божіе, дойдохъ и тамо, и разбъркахъ народъ-тѣ.

14. Тогазъ братія-та по скоро отпратихъ Павла да иде кѣдѣ море-то; а Сила и Тимоѣей останѣхъ тамо.

15. А тѣзи конто придружавахъ Павла, заведохъ го до Аѳинъ; и като зѣхъ отъ него заповѣдъ до Силъ и Тимоѣя, за да дойдѣтъ колкото по скоро при него, трѣгнѣхъ си.

16. А Павелъ като ги чакаше въ Аѳинъ, раздражаваше ся духъ-тъ му въ него, като гледаше градъ-тѣ пеленъ съ идолы.

17. И тѣи разговаряше ся въ съборище-то съ Іуден-тѣ, и съ набожны-тѣ, и по пазарь-тѣ всякой день съ конто му ся случяхъ.

18. И нѣкон отъ Епикурейскы-тѣ и Стопческы-тѣ философы идвахъ на прѣпираніе съ него; и един казувахъ: Какво ище да каже тойзи празнословецъ? А другы: Види ся че е проповѣдникъ на чужды богове; защото имъ проповѣдуваше Іисуса и въскръсѣніе-то.

19. И зѣхъ го та го заведохъ на Ареопагъ, и казувахъ: Можемъ ли разумѣ какво е това ново ученіе, което ты проповѣдувашъ?

20. Защото нѣщо странно вносишь въ уши-тѣ ни: ищемъ прочее да разберемъ, що ще да е то?

21. А всичкы-тѣ Аѳинейци и колкото чужденци ся наѣрувахъ тамо, съ нищо друго не си прѣминувахъ врѣме-то, тъкмо да говорятъ и да слушатъ нѣщо по ново.

кв. Стáвх же Пáвэлх посреѣѢ Ареопа́га, рече: мѣжѣ Ядинейстѣн, по всемѣ зрю вы ꙗки бл҃гочестнѣыѣ.

кг. Проходя́ ко ѣ согла́даа чествова́нїа ва́ша, ѡбръто́хх ѣ ка́пише, на нѣмже кѣ на́писано: невѣ́домомѣ Пѣс. Ѣгѡ́же о́уко не вѣ́дѣше (бл҃гоу́чїиѣ) чте́тѣ, се́гò ꙗ́зз проповѣ́дѣю ва́мх.

кд. Пѣх сотвори́вый мі́рх ѣ всѣ́, ꙗ́же вх нѣ́мх, се́й нѣ́сѣ ѣ зе́мліи Гдѣ́ сѣ́й, не вх рс҃котвори́ныхх хра́мѣхх жи́вѣтх,

ке. Ни ѡ́ рс҃кх челоуѣ́ческихх о́угожде́нїа прїе́млетх, трѣ́бѣа что́, са́мх да́ всѣ́мх жи́вотх ѣ ды́ханїе ѣ всѣ́:

кз. Сотвори́ах же ѣсть ѡ́ ѣ́дїныѣ кро́ве вѣ́сь ꙗ́зыкх челоуѣ́чх, жи́ти по всемѣ ли́цѣ зе́мліомѣ, о́устáвїехх пре́дсчїне́наѣ вре́менѣ ѣ пре́дѣлы́ селѣ́нїа ѣ́хх,

кѣ. Взыска́ти Гдѣ́, да по́нѣ ѡ́са́жстх ѣ́гò ѣ ѡ́бръ́щстх, ꙗ́кѡ не да́лече ѡ́ ѣ́динагѡ́ коегѡ́ждо на́сх сѣ́ща.

кн. Ѣ́ нѣ́мх ко жи́вѣмх ѣ двї́жемсѣ ѣ ѣ́смы: ꙗ́коже ѣ нѣ́щын ѡ́ ва́шихх кнї́жнїкх рекóша: се́гѡ́ ко ѣ ро́дх ѣ́смы.

кo. Ро́дх о́уко сѣ́ще Гжї́й, не до́лжнї ѣ́смы непщевáти подо́бно бы́ти Гжтѡ́, злáтѣ ꙗ́ли сре́крѣ́, ꙗ́ли кáменю хс҃до́жнѣ́ пачертáнѣ ѣ смы́слѣнїю челоуѣ́чѣс:

л. Лѣ́та о́уко невѣ́дѣнїа презирáа Пѣх, ны́нѣ повелѣ́ва́етх челоуѣ́кѡмх всѣ́мх всюдѣ́ покáатїсѣ:

ла. За́нѣ о́устáвїах же́сть де́нь, вх Ѣ́ныже хóщетх ссáдїти вселѣ́нїкѣ́ вх прáвдѣ́, ѡ́ мѣ́жѣ, Ѣ́гѣже пре́дс́тави, вѣ́рс пода́ всѣ́мх, воскресї́вх ѣ́гò ѡ́ мѣ́ртвѣхх.

лв. Слѣ́шавше же́ воскресе́нїе мѣ́ртвѣхх, Ѣ́вїи о́уѣ́вх рс҃гáхсѣ: Ѣ́вїи же́ рѣ́ша: да слѣ́шнїмх тѣ́ па́ки ѡ́ сѣ́мх.

лг. И́ тѣ́кѡ Пáвэлх ѣ́зїде ѡ́ сре́дѣ́ ѣ́хх.

лд. И́щын же́ мѣ́жѣ прилѣ́пї́вшесѣ ѣ́мѣ́, вѣ́рова́ша: вх нї́хже кѣ́ ѣ́ Дїонї́сїи́ Ареопа́гїтскї́и, ѣ́ женѣ́ ѣ́менѣ́мх Дáмáрь, ѣ́ дрѣ́зїи сѣ́ нї́ми.

22. И застанъ Павелъ на срѣдъ Ареопагъ, и рече: Мѣжѣ Аѳинейци, по всичко вы гледамъ че сте твърдѣ набожни.

23. Защото като минавахъ та разгледвахъ святи-тъ ви мѣста, намѣрихъ едно капище, на което бѣ написано НЕЗНАЕМОМУ БОГУ. Тогозь прочее когото вы не знаете а почитате, него ви проповѣдувамъ азъ.

24. Богъ, който е сътворилъ свѣтъ-тъ и всичко що е въ него, той като е Господъ на небе-то и на земѣ-тъ, не живѣе въ храмове отъ рѣкъ направены,

25. Нито приема служенія отъ рѣцѣ чловѣчески, *като* да бы ималъ нуждъ отъ нѣщо, понеже той дава на всички и животъ и дыханіе и все;

26. И създалъ е отъ единъ кръвъ всичкій-тъ родъ чловѣческій, да живѣятъ по всичко-то лице на земѣ-тъ, и опрѣдѣлилъ е прѣдначерчены-тъ врѣмена, и прѣдѣлы-тъ на населеніе-то имъ;

27. За да търсятъ Господа, дано бы го поне напипали и намѣрили; ако и да не е далечъ *той* отъ всякого одного отъ насъ.

28. Защото въ него живѣемъ и движимъ ся и сѣществуваме; както и нѣкои отъ ваши-тъ стихотворцы сѣ рекли, Защото и неговъ родъ смы.

29. И тѣй като смы родъ Божій, не трѣбува да мыслимъ че Божество-то е подобно на злато или на сребро, или на камѣкъ изработенъ съ искусство и измышленіе чловѣческо.

30. Богъ прочее като прѣзира врѣмена-та на невѣжество-то, сега повелѣва на всички-тъ чловѣцы на всякъдѣ да ся покаятъ.

31. Защото е отредилъ день, въ който ще сѣди вселеннѣ-тъ праведно чрѣзъ чловѣка когото е опрѣдѣлилъ, и даде увѣреніе на всички-тъ, като го въскрѣси отъ мъртвы-тъ.

32. А тѣ като чухъ въскрѣсеніе-то на мъртвы-тъ, едни ся ругаяхъ, а други рекохъ: За това пакъ щемъ тя слуша.

33. И така Павелъ излѣзе отъ помежду тѣхъ.

34. А нѣкои чловѣци ся прилѣпихъ при него, и повѣрувахъ; между които бѣше и Діонисій Ареопагитъ, и нѣкоя си жена на име Дамаръ, и други *още* съ тѣхъ.

ГЛАВА III.

А. По сіхъ же ѡсчѣвса Пáвeлъ ѡ Я́оинъ прїиде въ Корінѡхъ :

Б. И ѡкрѣтъ нѣкоего Ісдѣанна ѡименемъ Я́кълъ, Пóнтанина рóдомъ, нóвъ пришедша ѡ Італін, и Прискілаъ женѣ ѣгѡ, (занѣ повелѣлъ бѣше Клавдіи ѡсчѣтиса всѣмъ Ісдѣемъ ѡ Рѣмá,) прїиде къ нимъ :

Г. И занѣ ѣдинохóжннкѡмъ быти ѡмъ, прекысть оу нихъ и дѣлаше : бѣхъ во скинотвóрцы хитростію.

Д. Стазѣшеса же на сóмнищахъ во всѣ сѣбѡвѣ, и препираше Ісдѣи и Ёллины.

Е. И ѣгда спидóша ѡ Македóнн Сіла же и Тѣмодѣи, тѣжѣше дѣхомъ Пáвeлъ, свидѣтельствѣа Ісдѣомъ Іиса быти Хрѣтá.

Ж. Протѣвѣшымся же ѡмъ и хóлашымъ, ѡтрáсъ рѣзы своѣ, рече къ нимъ : крóвъ вáша на главáхъ вáшихъ : чистъ ѣзъ, ѡ нынѣ во ѡзыки ѡдѣ.

З. И прешѣдъ ѡтѣдъ прїиде въ дóмъ нѣкоегѡ ѡименемъ Ісста, чтѣща Бѣга, ѣмѣже хрáмниа бѣ въскрáи сóмнища.

И. Крѣпъ же начáлникъ сокóра вѣрова Гѣви со всѣмъ дóмомъ своѣмъ : и мнóзи ѡ Корінóднхъ слышавше вѣровахъ и крепѣхъса.

А. Рече же Гѣъ въ видѣннѣи ношнóмъ Пáвлъ : не бóйсѣ, но глагóли, и да не оумóлкнеши :

Г. Занѣ ѣзъ ѣсмь съ тобóю, и никтóже приложѣтъ ѡслóбити тѣ : занѣ лóдѣе сѣтъ мѣ мнóзи во грáдѣ сѣмъ.

Аи. Прекысть же тáмъ лѣто и мѣсацъ шѣсть, оучѣа въ нихъ слóвѣ Бжѣію.

Би. Галлѡнѣ же Анаѡпáтѣ сѣшъ во Я́хáин, нападóша

ГЛАВА 18.

1. Подирь това отлѣчи ся Павелъ отъ Аѳинѣ и дойде въ Коринѣ ;

2. И намѣри тамо нѣкого си Иудеянина на име Акила, роденъ въ Понтъ, който бѣ скоро дошелъ отъ Италиѣ съсъ женѣ си Прискилѣ, (защото Клавдій бѣ повелѣлъ да ся махнѣтъ всичкы-тѣ Иудеи отъ Римъ,) и дойде при тѣхъ.

3. И понеже бѣше сохудожникъ, сѣдѣше у тѣхъ и работяше ; защото художество-то имъ бѣше да правятъ шатъры.

4. И всякъ сѣбботѣ ся разговаряше въ съборище-то и убѣждаваше и Иудеи и Еллины.

5. А когато слѣзохъ отъ Македоніѣ Сила и Тимоѳей, Павелъ ся утѣсняваше духомъ и свидѣтелствуваше на Иудеи-тѣ че Исусъ е Христосъ.

6. И понеже тѣ ся противяхъ и хуляхъ, отърси си дрехы-тѣ и рече имъ : Кръвь-та ваша на главы-тѣ ви *да е* ; азъ съмъ чистъ *отъ това* ; отъ нынѣ ще идѣ въ язычницы-тѣ.

7. И като ся прѣмѣсти отъ тамо, дойде въ домъ-тѣ на нѣкого си на име Густа, който почиташе Бога, и на когото къща-та бѣше до съборище-то.

8. А Криспъ начальникъ-тѣ на съборище-то повѣрува въ Господа съсъ всичкый-тѣ си домъ, и мнозина отъ Коринѣяны-тѣ като слушахъ, вѣрувахъ и крысѣвахъ ся.

9. И рече Господъ на Павла ношемъ въ видѣніе : Не бой ся, но говори, и да не мълкнешъ.

10. Защото азъ съмъ съ тебе, и никой нѣма да тури рѣкъ на тебе за да ти стори зло, защото имамъ народъ много въ тойзи градъ.

11. И сѣдѣ тамо годинѣ и шесть мѣсеца та гы поучаваше на Слово Божіе.

12. А когато бѣше Галліонъ исправникъ въ Ахайѣ, Иудеи-тѣ ся

ѢДИНОВАШИШУ ІСАѢИ НА ПАВЛА, Ѳ ПРИВЕДОША ЁГО НА СЕДИ-
 нище,

Ѳі. Глаголюще; ѿкѡ противѡ законѡ сѣй оубѣщаваетѡ
 человеѣки чтѣти Бѣга.

Ѣі. Хотѣшѡ же Павелѡ ѡверстѣи оустѣ, рече Галліѡнѡ кѡ
 ІСАѢЕМЪ: ѡще оубѡ неправда была бы кѣм Ѳли дѣло слово, сѡ
 ІСАѢЕ, по словѡ послѣшамѡ кѣхѡ вѣсѡ:

Ѣі. ѡще ли же стазаніѡ сѣтъ ѡ словесѣ Ѳ ѡ Ѳменехѡ
 Ѳ ѡ законѣ вѣшемѡ, вѣдите сѣми: сѣдѣѡ ко ѡзѡ сѣмѡ не
 хошѡ кѣти.

Ѣі. Ѳ Ѳзгнѣ Ѳхѡ ѡ сѣдѣниѡ.

Ѣі. Ѣмше же всѣ Ѣллини Сосѡѣна началника собѡра вѣѡхѡ
 предѡ сѣдѣнишемѡ: Ѳ ни Ѣдіѡ ѡ сѣхѡ Галліѡнѡ радѣніе
 кѣсть.

Ѣі. Павелѡ же Ѣще пребѣвѡ днѣ доволѡны, Ѳ цѣловѣвѡ
 братіѡ ѡплѣ вѡ Сѡріѡ (Ѳ сѡ нѣмѡ Акѡла Ѳ Прѣскілла,) ѡ-
 стрѣгѡ главѡ вѡ Кегхрѣнѡхѡ: ѡбрѣкса ко бѣ.

Ѣі. Пристѣ же во Ѣфѣсѣ, Ѳ тѣхѡ ѡстѣви тѣмѡ: сѣмѡ же
 вѣдѡ вѡ сѡнище, стазѡшѣса со ІСАѢИ.

Ѣ. Молѡщымѡ же Ѳмѡ ёго на многѡ времѡ пребѣти оу-
 ниѡхѡ, не Ѳзволѣ:

Ѣа. По ѡречѣса Ѳмѡ, глагола: ѿкѡ подобѣетѡ мѣ всѡкѡ
 праздниѡхѡ градѡщѣи сотворѣти во Іерѡлімѣ: пакѣ же воз-
 вращѣса кѡ вѣмѡ, Бѣс хотѣшѡ. Ѳ ѡвезѣса ѡ Ѣфѣса: (Акѡла
 же Ѳ Прѣскілла ѡстѣша во Ѣфѣсѣ).

Ѣв. Ѳ сошѣдѡ вѡ Кесаріѡ, возшѣдѡ Ѳ цѣловѣвѡ црѡковь,
 снѣде во ѡнтѡхіѡ.

Ѣг. Ѳ сотворѡ времѡ нѣкое, Ѳзѣде, проходѣ по рѣдѡ Гала-
 тѣйскѡ странѡ Ѳ Фрѡгіѡ, оутверждаѣ всѣ оучениѣ.

Ѣд. ІСАѢАНИИХѡ же нѣкто ѡполлѡсѡ Ѳменемѡ, ѡлезѡндрѡ-
 ниѡхѡ рѡдомѡ, мѡжѡ словѣсенѡ, прѣде во Ѣфѣсѣ, сѣленѡ сѣи
 вѡ кнѣгахѡ.

Ѣе. Сѣи бѣ ѡглашенѡ пѣти Гѡнѡ, Ѳ горѣ дѡхѡмѡ, глаго-

подигнахъ единодушно връхъ Павла, и доведохъ го на съдовнище-то,

13. И казувахъ: Тойзи убѣждава чловѣцы-тъ на богопочитаніе нестѣгласно съсъ законъ-тъ.

14. И когато Павелъ щѣше да отвори уста, Галліонъ рече на Іуден-тъ: Ако бѣ нѣкоя неправда, или злодѣяніе лукаво, о Іуден, быхъ ималъ причинъ да вы слушамъ;

15. Ако ли е въпросъ за ученіе, за имена и за вашій-тъ законъ, виждте си вы; защото азъ не щѣ да съмъ съдникъ на таквызъ работы.

16. И испѣди ги отъ съдовнище-то.

17. И всичкы-тъ Елліни уловихъ Сосвѣна начальникъ-тъ на съборище-то, та го бяхъ прѣдъ съдовнище-то; и Галліонъ не щѣше нито да знае за това.

18. А Павелъ като посѣдѣ още довольно врѣме, опрости ся съ братія-та, и отплува въ Сирію: (и съ него Прискилла и Акила,) като си остриже главъ-тъ въ Кенхрейъ; защото имаше обрѣкъ.

19. И стигна въ Ефесъ, и остави тѣхъ тамо, а той *самъ* влѣзе въ съборище-то, и разговори ся съ Іуден-тъ.

20. И умоляванъ отъ тѣхъ да посѣди повечко врѣме у тѣхъ, не склони;

21. Но прости ся съ тѣхъ и рече: Трѣба непрѣмѣнно да направѣмъ пдуцій-тъ празникъ въ Іерусалимъ, и ако ще Богъ ще ся завърнѣ пакъ при васъ. И отплува отъ Ефесъ.

22. И като слѣзе въ Кесарію, възлѣзе въ *Іерусалимъ* та поздрави церквъ-тъ, и слѣзе въ Антиохію.

23. И като посѣдѣ тамо нѣколко врѣме, излѣзе, и обхождаше наредъ Галатійскъ-тъ земѣ и Фригію, та утвърдяваше всичкы-тъ ученицы.

24. И нѣкой си Іуденинъ на име Аполлосъ, роденъ въ Александрію, чловѣкъ ученъ, и силенъ въ писанія-та, дойде въ Ефесъ.

25. Той бѣше оглашенъ въ пѣтъ-тъ Господень, и духомъ распа-

лаше ѿ оучаше ѿвѣстнѣ, ѿже ѿ Гдѣ, вѣдый токмо крещеніе Іwannово :

кз. Сѣй же начатѣ дерзати на сонмищахъ. слышавше же егò Акула ѿ Прѣскілла, пріаша егò, ѿ ѿвѣстнѣе томѣ сказаша пѣть Гднь.

кз. Хотѣшѣ же емѣ прентѣ во Ахаїю, предпославше братіа написаша оученикомъ пріати егò : ѿже пришедѣ тамъ посѣбствова многѣ вѣровавшимъ бѣгодатію :

кн. Твѣрдѣ во Іздѣе не престаѣ ѡбличаше предъ людми, сказѣа писанимъ, Іиса быти Хртѣ.

ГЛАВА ѠІ.

а. Бысть же внегда быти Апостолѣмъ въ Коринѣ, Павелъ прошедѣ вышнѣа страны, пріиде во Ефѣсъ : ѿ ѡбрѣтѣ нѣкѣа оученики,

б. Рече къ нимъ : ѿице оуѣмъ Дхъ стѣа пріали естѣ вѣровавшие ; Онѣ же рѣша къ немѣ : но ниже ѿице Дхъ стѣый естѣ, слышахомъ.

в. Рече же къ нимъ : во что оуѣмъ крестѣстесѣ ; Онѣ же рекѣа : во Іwannово крещеніе.

г. Рече же Павелъ : Іwannъ оуѣмъ крестѣи крещеніемъ покланѣа, людемъ глагола : да во градѣишаго по немъ вѣрѣютъ, сѣрѣчь во Хртѣ Іиса.

д. Слышавше же крестѣшасѣ во ѿма Гда Іиса :

е. ѿ възложшѣ Павелъ на нѣа рѣцѣ, пріиде Дхъ стѣый на нѣа глаголахъ же ѡзыки ѿ прѣрочествовахъ.

ж. Бѣаше же всѣхъ мѣжѣи ѿкѣ дванадесѣть.

з. Вшедѣ же въ сонмище, дерзаше, не ѡбенигасѣа три мѣсѣаы кесѣдѣа ѿ оуѣбрѣа, ѿже ѿ цѣтѣи Бжѣи.

д. ѿ егда нѣкѣи ѡжесточахъсѣа ѿ прѣхъсѣа, сласѣловаше пѣть Гднь предъ народомъ, ѡстѣпль ѡ нѣхъ ѡлѣсѣи оученики, по всѣа дни стѣзѣасѣа во оучѣилѣи мѣчѣи нѣкоегѣ.

лень, говоряше и поучаваше за Господа, а знаяше само кръщение-то Иоанново.

26. И той наченъ да говори съ дързновение въ съборище-то ; и като го чухъ Акила и Прискила, прибрахъ го, и му изложихъ по точно пѣть-тъ Господень.

27. И когато ся канѣше той да мине въ Ахайѣ, братія-та го насърчихъ и писахъ до ученицы-тъ да го приѣмътъ ; и той като дойде много помогна на повѣрвалы-тъ чрѣзъ благодать-тъ,

28. Защото силно наддумуваше Юден-тъ всенародно, като доказуваше отъ писанія-та че Исусъ е Христосъ.

ГЛАВА 19.

1. А когато Аполлосъ бѣше въ Коринѣъ, Павелъ минъ прѣзъ горин-тъ страны и дойде въ Ефесъ, и като памѣри нѣкон ученицы,

2. Рече имъ : Прияхте ли Духа Святаго като повѣрувахте ? А тѣ му рекохъ : Не смы нито чули да ли има Духъ Святъ.

3. И рече имъ : А въ какво ся кръстихте ? А тѣ рекохъ : Въ кръщение-то Иоанново.

4. А Павелъ рече : Иоаннъ кръсти съ кръщение на покаяніе, като казуваше на народъ-тъ да вѣрува въ того който иде слѣдъ него, сирѣчь въ Христа Исуса.

5. И като чухъ тѣ кръстихъ ся въ име-то на Господа Исуса.

6. И щомъ възложи Павелъ рѣцѣ на тѣхъ, дойде Духъ Святыи на тѣхъ, и говоряхъ языцы и пророчествувахъ.

7. И всички-тъ бѣхъ до дванадесетъ мъжіе.

8. И като влѣзе въ съборище-то, проповѣдуваше съ дързновение, и три мѣсеца наредъ разговаряше ся съ *народъ-тъ*, и убѣждаваше ги за царство-то Божіе.

9. А понеже нѣкон ся ожесточавахъ и не вѣрувахъ, но злословяхъ учение-то прѣдъ народа, той ся оттегли отъ тѣхъ, и отлѣчи ученицы-тъ, та ся разговаряше съ *тѣхъ* всякой день въ училище-то на нѣкого си Тиранна.

ї. Сїе же бысть двѣ лѣта, ѿкѣ всѣмъ живущимъ во Асїи слышати слово Гдѣ Іиса, Жидѣмъ же и Еллиниимъ.

ѿ1. Силы же не просты твораше Пѣз рскама Пѣнловима,

в1. Иѿкѣ и на недѣжныя наносити ѿ поѣта тѣла ѿгн главоѣжы и оубрѣсцы, и иѿцѣлѣтиса имъ ѿ недѣгъ, и дсхѣмъ лскавымъ иѿсходити ѿ нихъ.

ї1. Начаша же иѣцыи ѿ скитающихся Ісдѣи заклинателей именѡвати наѣ имѡщими дсхи лскавыя ѿма Гдѣ Іиса, глаголюще: заклинаемъ вы Іисомъ, ѿгнѡже Пѣвелз проповѣдзетъ.

д1. Бѣхъ же иѣцыи сынове Скѣвы Ісдѣанина архіерѣа сѣдмъ, иже сїе творѣхъ.

ѿ1. Ѣвѣщѣвъ же дсхъ лскавый рече: Іиса знаю, и Пѣвлз свѣмъ, вы же кто естѣ;

в1. И скачѡ на нихъ челоѣкъ, вз немже бѣ дсхъ лскавый, и ѡдолѣвъ имъ, оубрѣписа на нихъ, ѿкоже нагѣмъ и оубрѣненымъ иѿбѣжѣти ѿ храма Ѣнагѡ.

з1. Сїе же бысть разсѣмно всѣмъ живущимъ во Ѣфѣск Ісдѣемъ же и Еллиниимъ, и нападѣ страхъ на всѣхъ ихъ, и величѣшесѣ ѿма Гдѣ Іиса.

и1. Мнози же ѿ вѣровавшихъ приходяхъ исповѣдающе и сказзѡще дѣла своѣ.

д1. Довѡлни же ѿ сотворшихъ чародѣѣнїѣ, собравше кнїги своѣ, сожигѣхъ предъ всѣми: и сложїша цѣны ихъ, и ѡбрѣтоша сребрѡ пѣть тѣмъ.

ї. Сїце крѣпко слово Гдѣе растѣше и крѣплѣшесѣ.

ка. И ѿкоже скончѣшасѣ сїѣ, положї Пѣвелз вз дсѣк, прошедъ Македонїю и Ахѣю ити во Іерусалимъ, рекъ: ѿкѣ бывшъ мѣ тамъ подѡбѣтъ мѣ и Римъ вїдѣти.

кв. Послѣвъ же вз Македонїю двѣ ѿ слзжѣщихъ ѣмъ, Тїмѡѣа и Ѣраста, самъ же пребысть время во Асїи.

кг. Бысть же во время Ѣно молѡ не мѡла ѡ пѣти Гдѣи.

10. И това ся продължава двѣ години; така що всички конто живяхъ въ Азіѣ, Іуден и Еллини, чухъ слово-то на Господа Исуса.

11. Голѣмы още чудеса струваше Богъ чрѣзъ Павловы-тѣ рѣцѣ:

12. До толко що кърпы и прѣстилky отъ негово-то тѣло носяхъ ги по болны-тѣ, и отмахваше ся болѣсть-та отъ тѣхъ, и зли-тѣ духове излѣзувахъ изъ тѣхъ.

13. И нѣкои скитници Іуден заклинатели начинахъ да произносятъ име-то на Господа Исуса надъ тѣзи конто имахъ злы духове, и казувахъ: Заклѣвамы вы въ Исуса, когото Павелъ проповѣдува.

14. И тѣя що правяхъ това бѣхъ нѣкои си седмица сынове на Скевъ първосвященникъ Іудейскый.

15. И отговори лукавый-тѣ духъ и рече: Исуса познавамъ и Павла знаѣ; но вы кои сте?

16. И скочи врѣхъ тѣхъ челоуѣкъ-тѣ, въ когото бѣше лукавый-тѣ духъ, и като имъ надви, укрѣпи ся надъ тѣхъ, така що голи и ранени избѣгахъ изъ онѣзи кѣщѣ.

17. И това станъ извѣстно на всички Іуден и Еллины, жители Ефескы; и нападиъ страхъ на всички тѣхъ, и възвеличаваше ся име-то на Господа Исуса.

18. И мнозина отъ повѣрувалы-тѣ дохождахъ та ся исповѣдувахъ и исказувахъ дѣла-та си.

19. Мнозина още и отъ тѣзи конто правяхъ магин, донасяхъ си книги-тѣ и ги горяхъ прѣдъ всички-тѣ; и като прѣсмѣтнѣхъ цѣня-тѣ имъ, намѣрихъ петдесеть тысящы сребро.

20. Така силно растяше и крѣпяше ся слово-то Господне.

21. И като ся свърши това, Павелъ положи духомъ, слѣдъ като обходи Македоніѣ и Ахайѣ, да иде въ Іерусалимъ, и рече: Като идѣ тамъ, трѣба да видѣ и Римъ.

22. И проводи въ Македоніѣ двамина отъ тѣзи, конто му слугувахъ, Тимоѣя и Ераста, а той останъ за *малко* врѣме въ Азіѣ.

23. А въ онова врѣме голѣмъ мятежъ станъ за пѣтъ-тѣ *Господень*.

кд. Димитрій ко нѣкто ѿменемъ, срекроковачь, творѣи храмы сребраны Артемідѣ, подааше хитрецеѣмъ дѣланіе не мало :

ке. И҆хже собравъ, и҆ ѿны сицевыѣхъ вещей дѣлатели, рече : мѣжѣ, вѣсте, ѿкѡ ѡ сегѡ дѣланіа доволство житію нашему єсть :

кз. И҆ видѣте и҆ слышите, ѿкѡ не токѡмъ ѡфесъ, но малѡ не всѡ Асію Павелъ сѣи препрѣвъ ѡвратѣ многѡхъ народѡхъ, глагола, ѿкѡ не сѣтъ бѡзи, и҆же рскаѣми челоѣческими кывають.

кз. Не токѡмъ же сѣа вѣдѣ пріемлетъ наша часть, єже кѡ во ѡбличеніе не пріити, но дабы и҆ великіа богиѣи Артеміды храмы ни во чтоже не вѣнѣиася, имать же разорити сѣа величество єа, юже всѣа Асія и҆ вселенная почитаетъ.

кн. Слышавше же и҆ бывше ѡсполненѣи ѡрости, вопіахъ глаголюще : велика Артеміда ѡфесская.

ко. И҆ ѡсполни сѣа градъ весь матежа : оустремѣшася же єдинопѣшнѣи на позѡрище, восхѣише Гѣа и҆ Арѣстарха Македоняны, дрѣги Павловы.

к. Павелъ же хотѣиши вниѣти въ народѡхъ, не ѡставлахъ єгѡ оученицы.

ка. И҆ѣцын же ѡ Асіиѣскихъ началникѡхъ сѣиє ємѡ дрѣзи, пославше къ немѡ, молахъ не вѣати сѣбѣ въ позѡрѣ.

кв. Дрѣзи же оубѡ ѿно нѣчто вопіахъ : вѣ ко собраніе смѡщено, и҆ множайши ѡ ниѣхъ не вѣдахъ, чѣсѡ ради собравшася.

кг. Ѣа народа же ѡзбраша Алезандра, ѡзвѣдшымъ єгѡ ѡдѣємъ : Алезандра же помаавъ рскою, хотѣше ѡвѣщати народѡс.

кд. Разсмѣвше же, ѿкѡ ѡдѣанинъ єсть, гласѡ бысть єдиѡхъ ѡ всѣхъ, ѿкѡ на двѣ часа вопіиющихъ : велика Артеміда ѡфесская.

ке. Оутишнѣхъ же книжникѡхъ народѡхъ, рече : мѣжѣ ѡфесстѣи,

24. Защото златарь нѣкой си на име Димитрій, който правяше сребърны храмчета на Артемидѣ, и даваше на художници-тѣ голѣмѣ печалбѣ;

25. Като събра тѣхъ, още и други работници които работяхъ таквызи нѣща, рече: Братіе, *вы* знаете че отъ тѣзи работѣ е наша-та прѣхрана.

26. Но *сега* видите и чувате, че не само въ Ефесъ, но токо речн въ всичкѣ Азіѣ тойзи Павелъ прѣдума и обзрѣ много народъ, като казува че не сѣ богове тѣзи които ся правятъ съ *человѣчески* рѣцѣ.

27. И не само това наше художество е въ опасность да дойде въ прѣзрѣніе, но и храмъ-тѣ на великѣ-тѣ богыниѣ Артемидѣ, да ся възмни за нищо, и ще да ся съсыне нейно-то величіе, коѣто цѣла Азія и вселенна-та почита.

28. *Това* отъ какъ зачухъ *тъ*, испълнени съ гнѣвъ, выкахъ и казувахъ: Велика е Артемида Ефесская.

29. И смущеніе-то ся распрострѣ по всичкый градъ, и впущѣхъ ся единодушно на позорище-то, като дръпнѣхъ съсъ себе си Македонцы-тѣ Гаія и Аристарха Павловы-тѣ спътници.

30. А когато Павелъ щѣше да влѣзе между народъ-тѣ, ученици-тѣ го не пущѣхъ.

31. Така и нѣкои отъ Азіѣйскы-тѣ началници, понеже му бѣхъ пріятелн, проводихъ до него и моляхъ му ся да ся не показва на позорище-то.

32. И тѣи едни выкахъ едно, а други друго; защото събраніе-то бѣше неразбрано, и повече-то не знаяхъ защо ся бѣхъ събрали.

33. А отъ народа искарахъ Александра *да говори*, понеже Іудей-тѣ прѣдложихъ него; и Александръ помахъ съ рѣкѣ и щѣше да ся отговори на народъ-тѣ.

34. Но като го познахъ че е Іудейнъ, нададохъ единъ гласъ всичкы-тѣ и выкахъ *колкото* до два часа: Велика е Артемида Ефесская.

35. *На това* писарь-тѣ *градскый* като утиши народъ-тѣ казува:

кто бо ѣсть челоуѣкъ, ꙗже не вѣсть, ꙗкоу ѳѳесскій градъ служитель ѣсть великіа богѣни Артемѣды и Діопѣта;

лв. Безъ всакаго оубо прекословіа сѣмъ сѣе съшымъ, потрѣбно ѣсть вамъ безмѣльнымъ быти, и ничтоже безчѣнно творити:

лз. Приведѣсте ко мѣжѣи сѣхъ, ни храмъ Артемѣдинъ ѡкрѣдшихъ, ниже богѣнию вашъ хлашихъ:

ли. Аще оубо Димѣтрій, и ꙗже съ нимъ хадѣжницы, ѡмѣтъ къ комѣ слово, сѣды сѣтъ, и Анаѡпати сѣтъ: да поѣмлютъ дрѣгъ на дрѣга.

ла. Аще ли же что ѡ иныхъ ѡщете, въ законномъ собраніи разрѣшѣтсѣ.

м. Ибо бѣдѣствомъ порицѣемъ быти ѡ крамолѣ днѣшнѣй, ни ѣдинѣй винѣ сѣише, ѡ нейже возмѣжемъ воздати слово стремленіа сегѡ. и сѣа рѣкъ, распѣсти собранѣиша народъ.

ГЛАВА К̃.

а. По оутишеніи же молвы призвѣвъ Павла оученики оутѣшивъ и цѣловѣвъ ихъ, ѡзыде ити въ Македонію.

б. Прошедъ же страны Ѧны и оутѣшивъ ихъ словомъ многимъ, прѣиде во Ѣмладъ.

в. Поживъ же мѣсѣцы три, бывшъ на нѣ навѣтъ ѡ Ісѣѣй, хотѣшъ ѡвестѣса въ Сѣрію, бысть хотѣніе возвратѣтсѣ сквозѣ Македонію.

г. Послѣдова же ѣмъ даже до Асѣи Сѡсѣпатръ Пѣрровъ Пѣранинъ: Солѣиане же, Арѣстархъ и Сексѣндъ, и Гѣій Дѣрванинъ и Тѣмоѣѣй: Асѣиане же, Тѣхѣкъ и Трофѣмъ.

д. Сѣи прѣшѣдше ждѣхъ насъ въ Трѡадѣ:

е. Мы же ѡвезѣхомъ по днѣхъ ѡпрѣсночныхъ ѡ Фѣлѣппъ, и прѣидѣхомъ къ нимъ въ Трѡадъ во днѣхъ пяти, и дѣже пребыхомъ днѣи сѣдмъ.

Мѣжѣ Ефесскы, кой е онзи чловѣкъ който не знае че градъ-тъ Ефесъ обожава великъ-тъ богынь Артемидъ и паднѣлый-тъ отъ Юпитера *идолъ*?

36. И тѣй това като е неоспоримо, вы трѣба мирни да бѣдете, и да не правите нищо несмысленно.

37. Защото сте довели тѣзи чловѣци, които нито сѣ святотатци, нито богынь-тъ ви хулятъ.

38. И тѣй Димитрій и художници-тъ които сѣ съ него ако имать сѣдѣжъ съ нѣкого, има дни сѣдебни, има и исправници, нека излѣ-жѣтъ да ся сѣдятъ единъ съ другый.

39. Ако ли търсите нѣщо друго, въ законно-то събрание ще ся рѣши.

40. Защото за днешній-тъ *мѣсежъ* опасно е да ны не обвинятъ като размирници, понеже нѣма никаква причина съ който бы могли да оправдаемъ това *безчинно* стичаніе.

41. И това като рече, распуснѣ събрание-то.

ГЛАВА 20.

1. И слѣдъ утишаваніе-то на мѣлѣж-тъ, Павелъ призова учени-цы-тъ, прости ся съ тѣхъ, и излѣзе да иде въ Македоніѣ.

2. И като прѣминѣ онѣзи мѣста, та гы увѣща съ много думы, дойде въ Еладѣ.

3. И като прѣсѣде *тамъ* три мѣсецы, понеже Іудеи-тъ ся наго-ворихъ да му сторятъ зло на трѣгваніе-то му за въ Сиріѣ, рѣшено бы да ся върне прѣзъ Македоніѣ.

4. И придружихъ го до въ Азіѣ Сопатръ Берянинъ-тъ и отъ Солунцы-тъ Аристархъ и Секундъ, и Гаій отъ Дервіѣ, и Тимоѣей; Азіѣйци-тъ, Тихикъ и Трофимъ.

5. Тѣ като бѣхъ стигнѣли по напрѣдъ чакахъ ны въ Троадѣ;

6. А ный отплувахмы отъ Филиппы слѣдъ дни-тъ на бесквасны-тъ хлѣбове, и за петъ дни дойдохмы при тѣхъ въ Троадѣ, дѣто прѣсѣдѣхмы седмъ дена.

ѡ. Во ѳдинѣ же ѡ сѣбѣ ѡтъ, собравшимся оученикомъ преломити хлѣбъ, Павелъ бесѣдоваше къ нимъ, хотѣ изыти настрѣн, прострѣ же слово до полѣнощи :

и. Бѣхъ же свѣщъ мнѡги въ горницѣ, и дѣже бѣхомъ собрани.

ѣ. Сѣдѣ же и кто юноша именемъ ѳвѣнъ въ окиѣ, ѡтагченъ сномъ глгбѡкимъ, глгбѡющъ Павла ѡ мнѡзѣ, преклоненъ ѡ сна, падѣ ѡ трекрѡвника долъ, и взѣша ѳгѡ мѣртва.

ї. Сошѣдъ же Павелъ нападѣ на нѣ, и ѡбѣмъ ѳгѡ, речѣ : не мѡлвите : ико дшѣ ѳгѡ въ нѣмъ ѣсть.

л. Возшѣдъ же и преломъ хлѣбъ и вкшъ, доволнъ же бесѣдовавъ дѣже до зарѣ, и тѣмъ изыде.

ѳ. Приведѡша же ѳтрока жива, и оутѣшишася не малѡ.

ї. Мы же пришѣдше въ корабль, ѡвезѡхомъ во Ѳссонъ, ѡтѣдъ хотѣше поѣти Павла : тѣмъ во нѣмъ бѣ повелѣвъ, хотѣ самъ пѣшъ ити.

л. И ѳкоже спидѣса съ нѣми во Ѳссонѣ, взѣмше ѳгѡ прѣндѡхомъ въ Мѣтѡлнѣ.

ї. И ѡтѣдъ ѡвѣзшесѣ, вѡстрѣ пристѣхомъ прѡтивъ Хію, въ дрѣгѣи же ѡвезѡхомъ въ Сѣмонъ : и пребывше въ Трѡгѡлнѣ, въ градѣиѣи же дѣнь прѣндѡхомъ въ Мѣлнѣ.

ѳ. Сѣдѣ во Павелъ мѣмъ ити ѳфѣсъ, ѳкѡ да не бѣдетъ ѳмъ закосиѣти во Ѳсїи : тѣлѣшесѣ, ѣше возможно бѣдетъ, въ дѣнь пѣтѣдѣсѣтнѣи вѣти во Ѳерѡлѣмѣ.

ї. Ѣ Мѣлнѣи же послѣвъ во ѳфѣсъ, призѣ прѣсѣвѣтеры црѣковнѣи.

и. И ѳкоже прѣндѡша къ нѣмъ, речѣ къ нѣмъ : вѣ вѣсте, ѳкѡ ѡ пѣрѣвѣгѡ днѣ, ѡнѣлнже прѣндѡхъ во Ѳсїю, кѣмъ съ нѣми всѣ вѣмѣ вѣхъ,

л. Рабѡтаѣ Гѣви со всѣкимъ смѣренѡмѣдрѣемъ, и мнѡгимъ

7. И въ първый-тъ день на седмицѣ-тѣ, когато бѣхъ събрани ученици-тѣ за ломеніе-то на хлѣбъ-тъ, Павелъ, понеже щѣше на сутринь-тѣ да тръгне, разговаряше ся съ тѣхъ; и прострѣ слово-то до срѣдъ ноць.

8. И горяхъ свѣщи много въ горницѣ-тѣ дѣто бѣхъ събрани.

9. И едно момче на име Евтихъ, като сѣдѣше на прозорець-тъ, тежкъ снѣгъ го бѣ налегнало когато Павелъ ся разговаряше надълго, и обдавано отъ снѣгъ-тъ, паднѣ отъ третій-тъ катъ долу; и дигнѣхъ го мъртво.

10. И слѣзе Павелъ и паднѣ на него, и като го пригърнѣ рече: Не ся мѣлѣте, защото душа-та му е въ него.

11. Слѣдъ това възлѣзе *горъ*, прѣломи хлѣбъ та похапнѣ, и приказува *пакъ* доволно до зоры, и така тръгнѣ.

12. А момче-то го доведохъ живо, и много ся утѣшихъ.

13. А ный слѣзохмы по напрѣдъ въ корабъ-тъ, и отплувахмы въ Ассонъ, че отъ тамъ щѣхмы да земемъ Павла, понеже така бѣ нарѣчалъ, като щѣше да иде пѣшь.

14. И когато ся събра съ насъ въ Ассонъ, зѣхмы го и дойдохмы въ Митилинъ.

15. И отъ тамъ като ся отвезохмы, на утрѣшній-тъ день отплувахмы срѣщъ Хіо; а на другій-тъ стигнѣхмы въ Самось; и като прѣсѣдѣхмы въ Трогиліѣ, на слѣдующій-тъ *день* дойдохмы въ Милитъ.

16. Защото Павелъ разсѣди да заmine Ефесъ, да не бы да ся забави въ Азіѣ; защото бързаше, ако му бѣше възможно, да ся намѣри въ Іерусалимъ за день-тъ на петдесетницѣ-тѣ.

17. А отъ Милитъ проводи въ Ефесъ, та повыка презвитеры-тѣ церковны.

18. И когато дойдохъ при него, рече имъ: Вы знаете отъ първый-тъ день отъ какъ стѣпихъ въ Азіѣ, какъ прѣминѣхъ всичко-то врѣме съ васъ,

19. Въ служеніе на Господа съсъ всяко смиренумудріе, и съ

слезѣми ѿ напѣстъми, приагчѣвшимисѧ мнѣ ѿ ісудейскихъ навѣтъ:

б. ѿкѡ ни въз чесомъ ѿ полезныхъ ѡбнишхъсѧ, еже сказати вамъ ѿ насчѣти васъ предъ людьми ѿ по домомъ,

ка. Засвидѣтельствѡша ісудеѡмъ же ѿ еленимъ еже къ бгѡсѧ покааніе, ѿ вѣрѡсѧ ѿже въз гдѧ нашего іиса хрѣта.

кв. ѿ нынѣ сѣ ѡзъ свѣзанъ дѡмъ, градъ во іерусалимъ, ѿже въз немъ хотѣша приагчѣтисѧ мнѣ не вѣдый,

кг. Точію ѿкѡ дѡхъ стѣи по всѧ грады свидѣтельствѡшетъ, глагола: ѿкѡ оузы менѣ ѿ скѡрѣи ждѡтъ.

кд. По ни единому же попеченію творю, ниже ѿмамъ дѡшъ мою чѣстисъ себѣ, развѣ еже скончати теченіе мое съ радостію, ѿ сажѡсѧ юже прѣяхъ ѿ гдѧ іиса, засвидѣтельствовати бгѡу блгодати бжїа.

ке. ѿ нынѣ сѣ ѡзъ вѣмъ, ѿкѡ ктому не оузрите лицѧ моего въ сѣи, въз нижехъ проидѡхъ проповѣдаша црѣвіе бжїе.

кз. Темже свидѣтельствѡю вамъ во днѣшній дѣнь, ѿкѡ чїстъ ѡзъ ѿ кровѣ вѣхъ:

кз. Не ѡбнишхъсѧ во сказати вамъ всѡ волю бжїю.

ки. Внимайте оубо себѣ ѿ всемъ стѡдѡсѧ, въз немже васъ дѡхъ стѣи постави епископы, пастѣи црѣковь гдѧ ѿ бгѧ, юже стѡжа кровію своєю.

ко. ѡзъ во вѣмъ сѣ, ѿкѡ по ѡшествїи моѡмъ внидѡтъ воумы тѡжцы въз васъ, не цѡдѡщїи стѡда:

л. ѿ ѿ васъ самѣхъ востѡнѡтъ мѡжїе глаголющїи развращѣннаѧ, еже ѡторгати оученикѣ въз слѣдъ себѣ.

ла. Сегѡ ради бдѣте, поминѡюще, ѿкѡ три лѣта нощѣ ѿ дѣнь не престѡхъ оучѧ со слезѣми единого кождо васъ.

лв. ѿ нынѣ предаю васъ братїе, бгѡви ѿ словѡсѧ блгодати

много съзъ и напасти, конто ми ся случихъ отъ злоумышленія-та на Иудей-тъ;

20. Какъ ся не посвѣнихъ за нищо отъ полезны-тъ *вамъ*, да ви го не кажъ, и да вы не поучъ и прѣдъ народъ-тъ, и по кѣшты-тъ,

21. Като проповѣдувахъ на Иудей и на Еллина покаяніе прѣдъ Бога, и вѣрѣхъ въ Господа нашего Исуса Христа.

22. И сега ето, азъ вързанъ духомъ отхождамъ въ Иерусалимъ, безъ да знаѣхъ що има да ми ся случи тамъ;

23. Освѣнь *това* що Духъ Святый свидѣлствува во всякой градъ и казува, че вързуванія и скърби мя очакувать.

24. Но не мя е грыжа за нищо *отъ това*, нито ми е свидень животъ-тъ ми, докль да искарамъ пѣть-тъ си съ радость, и слуге-ніе-то, което пріяхъ отъ Господа Исуса, да проповѣдувамъ евангеліе-то на Божіѣхъ-тъ благодать.

25. И сега ето азъ знаѣхъ че нѣма вече да видите лице-то ми въ всинца, между конто мнѣхъ та проповѣдахъ царство-то Божіе,

26. За това свидѣлствувамъ ви на дѣшній-тъ день, че азъ *съмъ* чистъ отъ кръвъ-тъ на всички.

27. Защото не ся посвѣнихъ да ви не извѣстѣхъ всичкъ-тъ волѣхъ Божіѣхъ.

28. И тѣй внимайте себе си, и всичко-то стадо надъ което Духъ Святый вы постави епископы, да пасете церквъ-тъ на *Господа* Бога, койкто съсъ собственихъ-тъ си кръвъ *той* придобы.

29. Защото азъ знамъ това, че слѣдъ мое-то отхождане, ще да навлѣжътъ между васъ вѣрли вѣлци, на конто не ще да е свидно стадо-то.

30. И отъ самы васъ ще встанѣтъ челоувѣци, конто ще говорятъ развратно, за да отвлачатъ ученицы-тъ слѣдъ себе си.

31. За това бѣдѣте будни и помнѣте че три години деня и ноця не прѣставахъ отъ да поучавамъ съсъ съзъ всякого едного *отъ васъ*.

32. И нынѣ, братіе, прѣпорѣчамъ вы на Бога, и на слово-то на

ѢГѠ, МОГѠЩЕМѠ НАЗДАТИ И ДАТИ ВАМѠ НАСЛѢДІЕ ВО ѠСВЯЩЕН-
НЫХЪ ВСѢХЪ.

АГ. СРЕБРѠ ИЛИ ЗЛАТА ИЛИ РІЗЪ НИ ЕДИНАГѠ ВОЗЖЕ-
ЛАХЪ:

АД. САМИ ВѢСТЕ, ІАКѠ ТРЕБОВАНІЮ МОЕМѠ И СЪЩЫМЪ СО
МНОЮ ПОСЛАЖИТЕСѢ РѢЦѢ (МОИ) СІН.

АЕ. ВСѦ СКАЗАХЪ ВАМЪ, ІАКѠ ТАКѠ ТРЕБДАЮЩИМСЯ ПОДО-
БАЕТѢ ЗАСТѢПАТИ НЕМѠЩНЫМЪ, ПОМИНАТИ ЖЕ СЛОВО ГДА ІИСА,
ІАКѠ САМЪ РЕЧЕ: БЛЖЕННѢЕ ЕСТЬ ПАЧЕ ДААТИ НЕЖЕЛИ ПРИМАТИ.

АЗ. И СІѦ РЕКЪ: ПРЕКЛОНИ КЛАКНА СВОѦ, СО ВСѢМИ ИМИ
ПОМОЛІСА.

АЗ. МНОГЪ ЖЕ БЫСТЬ ПЛАЧЪ ВСѢМЪ: И НАПАДШЕ НА ВѢЮ
ПАВЛОВЪ, ѠБЛОБЫЗАХЪ ЕГѠ:

АИ. СКОРБАШЕ НАИПАЧЕ Ѡ СЛОВЕСИ, ЕЖЕ РЕЧЕ: ІАКѠ КТОМѠ
НЕ ИМѢТѢ ЛИЦѠ ЕГѠ ОУЗРѢТИ. ПРОВОЖДАХЪ ЖЕ ЕГѠ ВЪ КОРАБЕЛЬ.

ГЛАВА КА.

А. И ІАКОЖЕ БЫСТЬ ѠВЕСТІСА НАМЪ, ѠТОРГШИМСЯ Ѡ НИХЪ,
ПРАМѠ ШЕДШЕ ПРИДОХОМЪ ВЪ КѠНЪ, ВЪ ДРЪГІЙ ЖЕ ДЕНЬ ВЪ
РОДОСЪ, И ѠТЪДѠ ВЪ ПАТАРЪ.

Б. И ѠВРѢТШЕ КОРАБЕЛЬ ПРЕХОДАЮЩЪ ВЪ ФІНІКІЮ, ВОЗШЕДШЕ
ѠВЕЗОХОМСЯ:

Г. ВОЗНИКШІЙ ЖЕ НАМЪ КѠПРЪ ѠСТАВШЕ ѠШѢЮ, ПЛЫХОМЪ
ВЪ СѢРІЮ, И ПРИСТАХОМЪ ВЪ ТѢРЪ: ТАМѠ КО БАШЕ КОРАБЕЛЮ
ИЗЛОЖИТИ КРЕМА.

Д. И ѠВРѢТШЕ ОУЧЕНИКИ, ПРЕВЫХОМЪ ТѢ ДНИИ СЕДМЪ: ИЖЕ
ПАВЛОВИ ГЛАГОЛАХЪ ДѢХОМЪ, НЕ ВОСХОДИТИ ВО ІЕРУСАЛИМЪ.

Е. ЕГДА ЖЕ БЫСТЬ НАМЪ СКОНЧАТИ ДНИ, ИЗШЕДШЕ ИДОХОМЪ,
ПРОВОЖДАЮЩИМЪ НАСЪ ВСѢМЪ СЪ ЖЕНАМИ И ДѢТМИ ДАЖЕ ДО
ВНѢ ГРАДА, И ПРЕКЛОНИШЕ КЛАКНА ПРИ КРЕЗѢ ПОМОЛИХОМСЯ.

Ж. И ЦѢЛОВАВШЕ ДРЪГЪ ДРЪГА ВНИДОХОМЪ ВЪ КОРАБЕЛЬ, ОНИ
ЖЕ ВОЗВРАТИШАСЯ ВО СВОѦ СІ.

неговѣ-тѣ благодать, което може да ви назидавя и да ви даде наслѣдіе между всички-тѣ освятены.

33. На никого сребро-то или злато-то или дрехѣ-тѣ не пожелахъ.

34. И сами знаете че за мои-тѣ потребности, и за *потрѣбы-тъ на онѣзи* които бѣхъ съ мене, тѣзи *мои* рѣцѣ послужихъ.

35. Всякакъ ви показахъ, че така трудяще ся трѣба да помагате на немощны-тѣ, и да помните словеса-та на Господа Исуса, че той рече: По блаженно е да дава нѣкой отъ колкото да зема.

36. И това като рече колѣнниси и помоли ся съсъ всички тѣхъ.

37. И всички плакахъ много; и припаднахъ на Павла на вратѣ-тъ и го цѣлувахъ;

38. Насърбени най много за рѣчѣ-тѣ които каза, че нѣма да видятъ вече лице-то му. И го испроводихъ до корабѣ-тъ.

ГЛАВА 21.

1. И когато ся раздѣлихмы отъ тѣхъ и тръгнахмы, дойдохмы право на Коосъ, а на утринѣ-тѣ на Родосъ, и отъ тамо на Патаръ.

2. И понеже намѣрихмы корабѣ, който заминуваше за Финикиѣ, качихмы ся на него и отплувахмы.

3. И като съзрѣхмы отъ далечъ Кипръ, и го оставихмы отлѣво, плувахмы къмъ Сиріѣ и слѣзохмы на Тиръ; защото тамъ щѣше корабѣ-тъ да извади товарѣ-тъ си.

4. И като намѣрихмы ученицы-тѣ, прѣсѣдѣхмы тамо седмь дни; и тѣ отъ Духа казувахъ на Павла да не възлѣзува въ Іерусалимъ.

5. И когато прѣминяхмы *седмь-тѣхъ* дена, излѣзохмы и отхождахмы си, и ны испроваждахъ всички съсъ жены-тѣ и дѣца-та си до отвѣнъ градѣ-тъ: и колѣнничихмы на брѣгѣ-тъ и помолихмы ся.

6. И като ся опростихмы единъ съ другий, влѣзохмы въ корабѣ-тъ, а тѣ ся върнахъ у тѣхъ си.

ѳ. Мы же плáваніе начéнше ѿ Тύра пристáхомъ во Пто-
лемаїдѣ, ѿ цѣловáвше брáтїю превы́хомъ дéнь є́дїнъ оу-
нїхъ.

ѿ. Во оўтрїе же ѿшéдше Пáвелъ ѿ ѿже съ нїмъ, прїи-
дóхомъ въ Кесарїю: ѿ вшéдше въ дóмъ Фїлїппа κλγοуѣст-
ника, сѣѿа ѿ седмї дїáквнъ, превы́хомъ оу негѹ.

а. Сергѹ же бáхс дїѳѣри дѣвїцы чєтыри прорїцáющїа.

ї. Превывáющимъ же нáмъ тáмъ днї мнѹги, снїде нѣкто
ѿ Ісáен прѹрóкъ ѿменемъ Агáвъ:

аї. ѿ прїшéдъ къ нáмъ, ѿ взéмъ пóасъ Пáвлъ, свáзавъ
же своѹ рѹцѣ ѿ нóзѣ, речé: тáкѹ глаголетъ Дхъ сѣй, мѣжа,
ѣгѹже єсть пóасъ сѣй, тáкѹ свáжстъ єгѹ во Іерлїмѣ Ісáен,
ѿ предадáтъ въ рѹцѣ їзýквнъ.

бї. ѿ їáкоже слышáхомъ сїá, молáхомъ, мы же ѿ намѣст-
нї, не восходїти ємѹ во Іерлїмъ.

гї. Оуѣкїáвъ же Пáвелъ ѿ речé: чтѹ творитѣ, плáчше ѿ
сокршáюще мѹ сѣрдце; áзъ ко не тóчїю свáзанъ быти
хочѹ, но ѿ оумрѣти во Іерсалимѣ готѹвъ єсмь за їма Гдá
Іисá.

дї. Не повинююсѹ же ємѹ, оумолчáхомъ, рéкше: вóла
Гдá да кѣдетъ.

єї. По днѣхъ же сїхъ оутотѹвшесѹ взыдóхомъ во
Іерлїмъ.

ѕї. Прїдóша же съ нáми ѿ нѣцын оученицы ѿ Кесарїи,
ведѹще съ сокою, оу негѹже кы ѿвїтáти нáмъ, Мнáсѿна
нѣкогого Кўпранина, дрéвнаго оученика.

зї. Бывшымъ же нáмъ во Іерлїмѣ, любéзнѹ прїáша нáсъ
брáтїа.

иї. На оўтрїе же внїде Пáвелъ съ нáми ко їáквѹ, всї же
прїдóша стáрцы.

аї. ѿ цѣловáвъ ѿхъ, сказáше по є́дїномѹ кѹеждѹ, є́же
сотворї Гдъ во їзýцѣхъ сáжєнїемъ єгѹ.

7. И ный, като исплувахмы отъ Тиръ стигнахмы въ Итолемаидѣ, дѣто поздравихмы братія-та и прѣсѣдѣхмы у тѣхъ единъ день.

8. А на утринь-тѣ Павелъ и ный конто бѣхмы съ него излѣзохмы, та дойдохмы въ Кесарію; и влѣзохмы въ домъ-тѣ на Филиппа благовѣстинка, който бѣ единъ отъ седмина-та *діаконы*, и останѣхмы при него.

9. А той имаше четири дъщери дѣвицы, конто пророчествувахъ.

10. И като останѣхмы *тало* много дни, слѣзе отъ Иудейскѣ нѣкой си пророкъ на име Агавъ.

11. И дойде при насъ, и зѣ Павловъ-тѣ поясъ, та си върза рѣцѣ-тѣ и нозѣ-тѣ, и рече: Това казува Духъ Святый: Така ще вържатъ Иудей-тѣ въ Иерусалимъ челоуѣкъ-тѣ, на когото е тойзи поясъ, и ще го прѣдадѣтъ въ рѣцѣ-тѣ на язычници-тѣ.

12. И като чухмы това ный и тамошни-тѣ, молахмы му ся да не възлѣзува въ Иерусалимъ.

13. Но Павелъ отговори: Какво правите вы та плачете и ми съкрушавате сѣрдце-то? зашто азъ съмъ готовъ не само вързанъ да бѣдѣ, но и да умиръ въ Иерусалимъ за име-то на Господа Исуса.

14. И понеже не склоняваше той, млъкнахмы си, и рѣкохмы: Да бѣде воля-та Господня.

15. И слѣдъ тѣхъ дни приготвихмы ся и възлѣзохмы въ Иерусалимъ.

16. А съ насъ дойдохъ и нѣкои ученици отъ Кесарію, и *мы* водахъ при нѣкого си Мнасона, Киприянина, отколѣшенъ ученикъ, у когото щѣхмы да бѣдемъ гости.

17. И като дойдохмы въ Иерусалимъ, пріяхъ ны братія-та съ радость.

18. И на утринь-тѣ влѣзе Павелъ съ насъ при Іакова, и дойдохъ всички-тѣ презвитери.

19. И като гы поздрави *Павелъ*, разказуваше имъ едно по едно все що сторн Богъ чрѣзъ негово-то служеніе между язычници-тѣ.

ѳ. О́ни же слышавше, сла́вахус ѳѳа, и рекóша ѳмъ: видѣши ли, бр́ате, коли́кѣ тѣмъ ѳсть ісѳѳей вѳровавшихъ: и всѣ ревнители законъс сѣтъ.

ѳа. Оу́вѣстѣшася же ѱ тебѣ, іѳкѣ ѱстспленію оу́чиши ѱ законѣ мѱѱсѳова живѣщима во іѳзыцѣхъ всѣ ісѳѳей, глаго́ла не ѱбрѣзовати ѳмъ члѣдъ своіхъ, ниже во о́бываеихъ о́тѣческихъ ходѣти.

ѳв. Чтò оу́бо ѳсть; всѣкѣ подобѣетъ народъс снѣтисѣ: оу́слышатъ ко, іѳкѣ пришѣлѣ ѳсѣ.

ѳг. Сѣ оу́бо сотвори, ѳже тѣ глаго́лемъ: сѣтъ оу́ насъ мѣжіе чѣтыри ѱбѣщѣвше себѣ ѳѳс:

ѳд. Сѣ поимъ ѱчѣтисѣ сѣ нимѣ, и иждивѣ на нѣхъ, да ѱстрижѣтъ сѣ главы, и разсѣмѣютъ всѣ, іѳкѣ возвѣщѣннаѣ ѳмъ ѱ тебѣ, ничтòже сѣтъ, но прекывѣаши и сѣмъ законъс хранѣ.

ѳе. Я ѱ вѳровавшихъ іѳзыцѣхъ мѣ посла́хомъ, ссѣдѣвше ничтòже таковòе соблю́дѣти ѳмъ, то́кмѣ хранѣти себѣ ѱ іѳдѣожертвенныхъ, и крòве и оу́дѣаенныѣ и блѣдѣ.

ѳѳ. Тогда́ пѣвелѣ поѣмъ мѣжѣ о́ны, на оу́трѣе сѣ нимѣ ѱчѣтисѣ вни́де во стѣланіе, возвѣщѣлѣ іѳсполнѣніе днѣй ѱчѣщѣніѣ, дòндеже принесенò вѣсть за ѳдінаго коегòждо ѳхъ приношѣніе.

ѳз. И іѳкоже хотѣхъс сѣдмѣ днѣй скончѣтисѣ, ѳже ѱ іѳсѣ ісѳѳей видѣвше ѳгò во стѣланіи, навѣдѣша вѣсь народъ, и возложѣша на́нь рѣцѣ,

ѳи. Ропѣю́ще: мѣжіе іѳлѣтѣи, помози́те. сѣй ѳсть чѣловѣкѣ, ѳже на лю́ди и законъ и на мѣсто сѣе всѣхъ всюдѣс оу́читъ: ѳщѣ же и ѳлины введе въ црковѣ, и ѱсквернѣ стòе мѣсто сѣе.

ѳѣ. Пѣхъ ко видѣли Трофѣма ѳѳѣсанина во градѣ сѣ нимъ, ѳгòже мнѣхъс іѳкѣ въ црковѣ ввѣлѣ ѳсть пѣвелѣ.

ѳ. Подвѣжесѣ же градъ вѣсь, и вѣсть стѣчѣніе лю́демъ:

20. А тѣ като чухъ славяхъ Бога ; и рекохъ му : *Ты* видишь, брате, колко тысящи има отъ Іудей-тѣ, които повѣрувахъ, и тѣ всички сж ревнители на законъ-тѣ.

21. А за тебе сж разбрали, че ты учишь всички-тѣ Іудей, които сж между язычници-тѣ, да отстапять отъ Моисеевъ-тѣ *законъ*, и казувашъ имъ да не обрѣзвать чада-та си, нито да ходять по *стары-тъ* обычаи.

22. И тѣй що е ? безъ друго ще ся събере много народъ, защото ще чуѣтъ че си дошелъ.

23. За това стори *ты* което ти казувамы. У насъ има четирыма челоуѣци, които иматъ обрѣкъ на себе си ;

24. Земѣ ты и съ тѣхъ наедно направи очищеніе-то си, и иждиви за тѣхъ, да си обрѣснѣтъ главы-тѣ, и да познаѣтъ всички че нѣма нищо отъ това що сж чули за тебе, но и ты слѣдувашъ да вардиши законъ-тѣ.

25. А за язычници-тѣ които повѣрувахъ, ный писахмы като рѣшихмы да не пазятъ нищо таквозъ, освѣнъ да ся привардватъ отъ идоложъртвенно, и отъ кръвъ, и отъ удавенниѣ и отъ блудъ.

26. Тогази Павелъ зѣ челоуѣцы-тѣ при себе си и на утринь-тѣ като направи очищеніе-то си наедно съ тѣхъ, влѣзе въ храмъ-тѣ и объяви че ся исполнихъ дни-тѣ на очищеніе-то, когато ще ся принесе приносъ-тѣ за всякого едного отъ тѣхъ.

27. И на свършеніе на седмъ тѣхъ дена, Іудей-тѣ отъ Азіѣ, като го видѣхъ въ храмъ-тѣ, разбѣркахъ всичкый-тѣ народъ, и турихъ рѣцѣ на него,

28. И выкахъ : О, мѣжіе Израяляне, помагайте. Тойзи е оный челоуѣкъ който на всякадѣ всички-тѣ учи противъ народъ-тѣ, противъ законъ-тѣ и противъ това мѣсто ; а още и Еллина въведе въ храмъ-тѣ, и осквърни свято-то това мѣсто.

29. (Защото бѣхъ видѣли по напрѣдъ Трофима Ефесчанина въ градъ-тѣ съ него, за когото мысляхъ че го е въвелъ Павелъ въ храмъ-тѣ.)

30. И повдигнѣ ся всичкый-тѣ градъ, и стече ся народъ-тѣ ;

и ѿмше Павла, влечѣхсѣ ѹго воиѣхъ иѣ цркви: и ѡбѣе затвори-
шасѣ двѣри.

лѦ. Иишшимъ же имъ оубѣити ѹго, възиде вѣсть къ
тысащеникѣмъ спѣры, ѡѡкъ вѣсь возмѣтисѣ Іерусалимъ:

лѧ. Онѣ же ѡбѣе поимъ воины и сотники, притечѣ на
наѣ. Онѣ же видѣвше тысащеника и воины, престѡша бити
Павла.

лѧ. Пристѣпль же тысащеникъ ѡѡтъ ѹго, и повелѣ свѡзѡти
ѹго верѣги желѣзными двѣмѡ: и вопрошѡше, ктѡ оубѣ
ѣсть, и чтѡ ѣсть сотворилъ.

лѧ. Дрсѣи же ино иѡчтѡ вопѡхсѣ въ народѣ: не могѣи
же размѣтити иѣзвѣстное молвы рѡди, повелѣ ѡвести ѹго въ
пѡлкъ.

лѧ. Ѣгда же бысть на степѣнѣхъ, прилѡчисѣ воздѡвиженъ
быти ѣмѣ ѡ воинѣхъ нѣжды рѡди народа:

лѧ. Послѣдоваше бо множество людеѣ звѡвѣщихъ, возмѣ
ѹго.

лѧ. Хотѡ же виѣти въ пѡлкъ Павелъ глагола тысащеникѣмъ:
ѡще лѣтъ ми ѣсть глаголати чтѡ тебѣ; Онѣ же речѣ:
Грѣчески оубѣеши ли;

лѧ. Не ты ли ѣси Ѣгѣпѣтинѣхъ прѣжде сѣхъ днѣй превѣ-
щавый и иѣзведый въ пѣстыню чѣтыре тысащы мѣжѣи сѣкарѣи;

лѧ. Речѣ же Павелъ: ѡзъ чѡловѣкъ оубѣ ѣсмь Іудѣанинъ
Тѡрсанинъ, славнаго града въ Кѣликиѣ житѣль: молѡ же тѡ,
повелѣ ми глаголати къ людемъ.

м. Повелѣвшъ же ѣмѣ, Павелъ стоѡ на степѣнѣхъ помаѡвъ
рѣкою къ людемъ: многѣ же безмѡлвѣю бывшъ, возгласѣ
Ѣврейскимъ ѡзыкомъ глагола:

ГЛАВА КВ.

л. Мѣжѣе братѣе и Ѧтцы, оубѣишите мѡи къ вамъ нынѣ
ѡвѣтъ.

и като уловихъ Павла, влачехъ го вънъ изъ храмъ-тъ ; и той часъ ся затворихъ врата-та.

31. И когато ищѣхъ да го убиѣтъ, стигна извѣстіе до тысящникъ-тъ на пълкъ-тъ че всичкій Іерусалимъ е размирень ;

32. И той навчасъ взѣ войскъ и стотницы, и завтече ся долу връхъ тѣхъ. А тѣ като видѣхъ тысящникъ-тъ и войскъ-тъ, прѣстаняхъ отъ да биѣтъ Павла.

33. Тогазы тысящникъ-тъ пристѣпи та го хвана, и заповѣда да го оковатъ въ двѣ вериги, и пыташе, кой е той и какво е сторилъ.

34. А изъ между народъ-тъ едни выкахъ едно а други друго ; и понеже не можаше поради мълвж-тъ да разбере право-то, заповѣда да го закарать въ крѣпость-тъ.

35. А когато стигна до стѣпала-та, поради насиліе-то отъ народа, войни-тъ го дигнахъ и носяхъ.

36. Защото множество-то на народа идяхъ слѣдъ него и выкахъ : Махни го *отъ свѣтъ-тъ*.

37. И когато щѣхъ да въведѣтъ Павла въ крѣпость-тъ, той казува тысящнику : Простено ли ми е да ти река нѣщо ?

38. А той рече : Знаешъ ли Грыцкы ? Не си ли ты онзи Египтянинъ който прѣди нѣколко дни, размири и изведе въ пустыниѣ-тъ четири-тъ тысящы мѣжіе убиинцы ?

39. И Павелъ рече : Азъ съмъ человекъ Іуденинъ отъ Тарсъ, гражданинъ на *тойзи* знаменитъ градъ въ Киликіѣ ; и ти ся моля, дай ми дозволеніе да поговорѣ на народъ-тъ.

40. И като му даде воля, Павелъ застана на стѣпала-та, и помахъ съ рѣжъ на народъ-тъ ; а като станъ голѣмо мълчаніе, наченъ да говори на Еврейскій языкъ, и казуваше :

ГЛАВА 22.

1. Мѣжіе братіе и отци, слушайте сега мое-то прѣдъ васъ оправданіе.

В. СЛЫШАВШЕ ЖЕ, ГЛАГОЛАХЪ ЕВРЕЙСКИМЪ ЯЗЫКОМЪ ВОЗГЛАСИ КЪ
ИМЪ, ПАЧЕ ПРИЛОЖИША БЕЗМОЛВІЕ: И РЕЧЕ:

Г. Ёѣз оубѣ ѣсмь мѣжѣ Іѣдѣанинѣ, родѣнѣ вѣ Тѣрѣѣ Кѣ-
лѣкѣнѣмѣ, воспитѣнѣ же во градѣ сѣмѣ при ногѣ Гѣмѣилѣовѣ,
накаѣзанѣ нѣзвѣстѣнѣмѣ Оѣтѣческомѣ законѣмѣ, ревнѣтель сѣѣ Бѣжѣѣ,
ѣѣкоже всѣ вѣ ѣстѣ днѣсѣ.

д. Иже сѣи пѣть гонѣхъ даже до смѣрти, вѣжѣ и предаѣ
вѣ темницѣ мѣжѣ же и жѣнѣ,

Ѹ. ꙗкоже ꙗ архїерей свидѣтельствуетъ ми, ꙗ вси старцы :
ѡ нихже ꙗ посланїа прїемъ къ живущимъ въ дамасцѣ брѣ-
тїамъ, ꙗдохъ привести същїа тамъ, свѣзаны во іеруса-
лимъ, да мѣчатся.

Ѣ. ГЫСТЬ ЖЕ МНЪ ИДУЩЕ Ѣ ПРИБЛИЖАЮЩЕСЯ КЪ ДАМАСКУ ВЪ
ПОЛДНЕ, ВНЕЗАПЪ СЪ НЕБЕСЕ ѢВЛИСЯ СВѢТЪ МНОГЪ ѢОКРЕСТЪ
МЕНЕ :

3. Падóхѣ же на зéмаю, ꙗ́ слы́шахѣ глáсѣ глагóлющѣ мѣ:
Гáуле, Гáуле, чтó ма гóниши;

ii. Ἄξζ же ѡѡѣщѧхъ, ктѡ єси Гдїи; речѣ же ко мнѣ: Ἄξζ
єсмь Іисъ Назарѣй, єгѡже ты гѡниши.

д. Го мною же сꙋщїи свѣтъ оубо видѣша, ѿ пристрашни
бѣша: гласа же не слышаша глаголющихъ ко мнѣ.

І. Рекѡхъ же: что сотворю Гдѣи; Гдѣ же рече ко мнѣ: воставъ ѿдѣи въ Дамаскъ: ѿ тамъ речется ти ѡ всѣхъ, ꙗже вчинено ти ѣсть творити.

аѲ. И ꙗкоже не видѣхъ ѡ славы свѣта Ѳнагѡ, за рѣкѡ
ведѡмъ ѡ сѣшхъ со мною, внидохъ въ Дамаскъ.

ВІ. АНАНІА ЖЕ НѢКІЙ, МѢЖА БЛГОГОВѢНІЯ ПО ЗАКОНѢ СВИДѢ-
ТЕЛЬСТВОВАНА ВЪ ВСѢХЪ ЖИВШИХЪ ВЪ ДАМАСЦѢ ІУДЕЙ,

҃҃҃. Прише́дѣ ко мнѣ́ ѿ стѣ́нъ рече́ ми: Сѧ́вѣ брѧ́те,
прозрѣ́: ѿ ѡ́зъ въ то́й часъ воззрѣ́хъ на́нь.

ДІ. ОНѢ ЖЕ РЕЧЕ МН: БГ҃Ъ ОТЕЦЪ НАШИХЪ ИЗВОЛИ ТѢ
РАЗСМѢТИ ХОТѢНІЕ ЁГ҃О, И ВІДѢТИ ПРАВЕДНИКА, И СЛЫШАТИ
ГЛАСЪ ѡ ОУСТЪХЪ ЁГ҃О:

2. И като чухъ че на Еврейскій языкъ имъ говоряше, показахъ по голѣмъ тишинѣ; и рече :

3. Азъ съмъ человекъ Иуденъ, роденъ въ Тарсъ Киликійскій, и въспитанъ въ тойзи градъ при позѣ-тѣ Гамалииловы, изученъ точно въ отцепрѣданный-тѣ законъ, и ревнитель Божій бѣхъ, както сте вы всинца днесъ :

4. И гонихъ до смъртъ *последователи-тъ* на това ученіе, като вързувахъ и прѣдавахъ въ тъмници мъжѣе и жены ;

5. Както ми свидѣтельствува и първосвященникъ-тѣ, и всичко-то старѣйшинство ; отъ които бѣхъ зѣлъ и писма до братія-та, и отхождахъ въ Дамаскъ, да докарамъ вързаны въ Іерусалимъ, и тѣзи които бѣхъ тамъ, за да ги накажатъ.

6. И когато вървахъ и приближихъ Дамаскъ, около пладнѣ, внезапно бляснѣ около мене свѣтлина голѣма отъ небе-то ;

7. И паднахъ на земя-тѣ, и чухъ гласъ който ми казуваше : Савле, Савле, що мя гонишь ?

8. А азъ отговорихъ : Кой си *ты*, Господи ? И рече ми : Азъ съмъ Іисусъ Назорянинъ, когото ты гонишь.

9. А тѣзи които бѣхъ съ мене, свѣтлинѣ-тѣ видѣхъ, и ся уплашихъ, но гласъ-тѣ на тогожь който ми говоряше не чухъ.

10. И рѣкохъ : Що да сторѣхъ, Господи ? И Господь ми рече : Стани та иди въ Дамаскъ ; и тамъ ще ти ся каже за всичко що ти е отредено да сторѣшь.

11. И понеже отъ блясъ-тѣ на свѣтлинѣ-тѣ, изгубихъ зрѣніе-то си, поведохъ мя за рѣкѣ дружина-та ми, и влѣзохъ въ Дамаскъ.

12. И пѣкой си Ананія, человекъ благочестивъ по закону, свидѣтельствуванъ отъ всички-тѣ *тало* живущы Іуденъ,

13. Дойде при мене, и като застанѣ надъ *мене* рече ми : Савле, брате, прогледай ; и азъ на часъ-тѣ погледнѣхъ на него.

14. А той рече : Богъ на отцы-тѣ ни прѣдначинилъ тя е да познаешъ неговѣ-тѣ волѣхъ, и да видишь Праведника, и да чуешъ гласъ отъ неговы-тѣ уста ;

15. Защото ще му бѣдешъ свидѣтель прѣдъ всѣхъ-тѣхъ чловѣцы за това косто си видѣлъ и чулъ.

16. И сега що ся бавишь? Стани, кръсти ся и омый ся отъ грѣхове-тѣхъ си и призови име-то Господне.

17. И като ся върнѣхъ въ Иерусалимъ, когато ся моляхъ въ храмъ-тъ, дойдохъ въ изстъпление,

18. И видѣхъ го че ми казуваше: Побързай та излѣзь скоро изъ Иерусалимъ; защото не ще да приимѣтъ твое-то за мене свидѣтелство.

19. И азъ рѣкохъ: Господи, тѣхъ знаѣтъ че азъ затваряхъ и бѣяхъ по съборища-та тѣхъни конто вървахъ въ тебе.

20. И когато ся проливаше кръвъ-та на твоего мученика Стефана, и азъ бѣхъ тамъ, и соизволявахъ на негово-то убиваніе, и вардахъ дрехы-тѣхъ на тѣхъни конто го убивахъ.

21. И рече ми: Иди; защото азъ ще тя проводѣхъ далеко въ язычници-тѣхъ.

22. И до тѣхъни рѣчь го слушахъ; а *тогазъ* възвышихъ гласъ-тъ си и казувахъ: Махни отъ земѣхъ-тѣхъ единъ такъвъ; защото не трѣба да бѣде живъ.

23. И понеже тѣхъхъ выкахъ, и захвърляхъ си дрехы-тѣхъ, и хвърляхъ прахъ по въздухъ,

24. Тысящникъ-тъ заповѣда да го закарать въ крѣпость-тъ, и порѣчи да го испытать съ бой, за да узнае за коиъ причинѣхъ выкахъ така врѣхъ него.

25. И като го растегнѣхъ съ ременіе, Павелъ рече на стотникъ-тъ, който стояше *тамъ*: Законно ли е вамъ да бѣете чловѣка Римлянинъ и не съдени?

26. Това като чу стотникъ-тъ, отиде та извѣсти тысящнику, и рече: Видѣ какъ ще сторишь; защото той чловѣкъ е Римлянинъ.

27. А тысящникъ-тъ пристѣпи и рече му: Кажи ми, Римлянинъ ли си ты? А той рече: Римлянинъ.

28. И отговори тысящникъ-тъ: Азъ съ много сребро съмъ

жїтєльства сегѡ стажахъ. Павѣлъ же речѣ: ѡзъ же ѡ
родѣхса въ нѣмъ.

ѳа. ѡбїе оубо ѡстѣпїша ѡ негѡ, хотѣшїи єгѡ ѡстазѣти.
ѡ тысащїиѣхъ же оубоѡса, разсмѣвъ, ѡѣѡ Рїмляниѣхъ єсть,
ѡ ѡѣѡ вѣ єгѡ свазѡлъ.

л. Наѣтрїе же хотѣ разсмѣти ѡстїнѣ, чєсѡ рѡди ѡклеве-
тѣетса ѡ ѡсѣѣи, разрѣшїи єгѡ ѡ оубъ, ѡ повелѣ прїитї ар-
хїереемъ ѡ всемъ собѡрѡмъ ѡхъ: ѡ свѣдѣ Павла, постѡви єгѡ
прѣдъ нїмї.

ГЛАВА ѳГ.

л. Возврѣвъ же Павѣлъ на сонмъ речѣ: мѡжїе братїе, ѡзъ
всѣю сѡвѣстїю благою жїтєльствовахъ прѣдъ Нѣомъ дѡже до
сегѡ днѣ.

ѳ. Архїерей же ѡнанїа повелѣ прѣдстоѡщїмъ ємъ бїти
єгѡ оубѣ.

ѳ. Тогда Павѣлъ речѣ къ немъ: бїти тѡ ѡмѡтъ Бѣхъ, стѣ-
нѡ повѡплєнѡ: ѡ ты сѣдѡшїи сѣдѡ ми по законѣ, прѣстѣпѡлѡ
же законъ велїши, да бїѡтъѡ мѡ;

л. Прѣдстоѡщїи же рѣша: архїерею ли Бѣїю досаж-
дѡешї;

ѳ. Речѣ же Павѣлъ: не вѣдѡхъ братїе, ѡѣѡ архїерей єсть:
пїсѡно ко єсть: кнѡзїю людѣи твоїхъ да не речѣшї сѡлѡ.

ѳ. Разсмѣвъ же Павѣлъ, ѡѣѡ єдїнна чѡсть єсть сѡдѡскѣи,
дрѣгѡла же фарїсѣи, воззѡлъ въ сонмїишїи: мѡжїе братїе, ѡзъ
фарїсѣи єсмъ, сынъ фарїсѣевъ: ѡ оубѡвѡнїи ѡ ѡ воскрѣнїи
мѣртвѡхъ ѡзъ сѣдѡ прїѣмлю.

ѳ. Сѣ же ємъ рѣкшѡ, кѡсть рѡспрѡ междѡ сѡдѡскѣи ѡ
фарїсѣи, ѡ раздѣлїса нарѡдѡ.

ѳ. Сѡдѡскѣи ко гѡлѡгѡютъ не кѡти воскрѣсѣнїѡ, ни ѡгѡла
ни дѡхѡ: фарїсѣи же ѡспѡвѣдѡютъ ѡбѡлѡ.

л. Кѡсть же кнѡчѡ велїкѡ: ѡ вѡстѡвше кнѡжїиѣы чѡсти

добылъ това гражданство : а Павелъ рече : Но азъ съмь ся и родилъ *въ него*.

29. И тѣй тозъ часъ ся отстапихъ отъ него тѣзи които щѣхъ да го мѣчатъ. Още и тысящникъ-тъ ся улаши, като разбра че е Римлянинъ, и защото го бѣше вързалъ.

30. На утринъ-тъ като искаше да разумѣ истинъ-тъ, въ какво го обвинявать Иудей-тъ, развърза го отъ върскы-тъ, и повелъ да дойдѣтъ първосвященници-тъ и всичкый-тъ имъ съборъ, а доведе долу и Павла та го постави прѣдъ тѣхъ.

ГЛАВА 23.

1. И погледнъ Павелъ на съборъ-тъ и рече : Мѣжіе, братіе : До тойзи день азъ съмь живѣлъ прѣдъ Бога съсъ цѣлѣмъ добрѣ совѣсть.

2. А първосвященникъ-тъ Ананія повелъ на прѣдстоящы-тъ да го ударятъ по уста-та.

3. Тогази Павелъ му рече : Богъ ще удари тебе, стѣно варосана ; и ты си сѣднѣлъ да мя сѣдишь по закону, а противъ законъ-тъ повелѣвашъ ли да мя бѣжтъ ?

4. А прѣдстоящы-тъ рекохъ : Първосвященникъ-тъ Божій ли хулишь ?

5. И Павелъ рече : Не знаяхъ, братіе, че е първосвященникъ ; защото е писано : Да не злословишь начальникъ-тъ на народа си.

6. И понеже разумѣ Павелъ че една-та часть сѣ Саддукеи, а друга-та Фарисеи, извика въ съборъ-тъ ; Мѣжіе, братіе, азъ съмь Фарисей, сынъ Фарисеовъ ; сѣдятъ мя за надеждѣ-тъ и въскръсеніе-то на мърты-тъ.

7. И когато изговори това, станъ распря между Фарисей-тъ и Саддукеи-тъ ; и раздвои ся множество-то.

8. Защото Саддукеи-тъ казувать, че нѣма въскръсеніе, нито ангелъ, нито духъ ; а Фарисей-тъ исповѣдувать и двѣ-тъ.

9. И станъ глѣчка голѣма, и дигихъ ся книжници-тъ отъ

Фарісѣйскіа прѣхсѣ междѣ собою, глаголюще: ни единого слоу върѣтѣмъ въ человецѣхъ сѣмъ. ѿше же дхъ глагола емоу или ѿглаго, не противимся бгѣ.

і. Мнози же бывшей распрѣ, коимъ тысящникомъ, да не растерзанъ вѣдетъ Павелъ въ нихъ, повелѣ воиннымъ снѣти и восхитити егѡ въ среды ихъ, и вестѣ егѡ въ полкъ.

лі. Въ наставшю же нощь представъ емоу Гдѣ, рече: дерзай Павелъ: ѿкоже бо свидѣтельствовалъ еси, ѿже ѡ мнѣ, во іерлімѣ, сѣце ти подоклетъ и въ римѣ свидѣтельствовать.

ві. Бывшъ же днѡ, сотворше нѣцыи ѡ ісакѣи совѣтъ, заклѣша себѣ, глаголюще не ѣсти ни пити, дѡндеже оубіютъ Павла.

гї. Бѣхъ же множае четыредесатихъ сѣю клѣтвъ сотворшии:

дї. ѿже пристѣпаше ко архіереемъ и старцемъ рѣша: клѣтвою проклѣхомъ себѣ, ничтоже вкисѣти, дѡндеже оубіемъ Павла.

еї. Нынь оубо вы скажите тысящникомъ съ соборомъ, ѿкъ да оутрѣ сведетъ егѡ къ вамъ, ѿки бы хотѣше разсмѣти извѣстнѣе, ѿже ѡ немъ: мы же, прежде даже не приближитисѣ емоу, готови есмы оубіити егѡ.

ѕї. Слышавъ же сынъ сестры Павловы ковъ, пришѣдъ и вшѣдъ въ полкъ сказа Павла.

зї. Призвѣвъ же Павелъ единого ѡ сѣтнѣхъ, рече: юношъ сего ѡведи къ тысящникомъ: имать бо нѣчто сказати емоу.

иї. Снъ же оубѡ поимъ егѡ привелѣ къ тысящникомъ, и рече: оузинъ Павелъ призвѣвъ мѧ оумолѣ, сего юношъ привестѣ къ тебѣ, имѣща нѣчто глаголати тебѣ.

ді. Поимъ же егѡ за рѣкъ тысящникъ, и ѡшѣдъ наединѣ вопрошаше егѡ, что естъ, еже имашѣ возвѣстити ми;

к. Рече же: ѿкъ ісакѣи совѣщѣша оумолѣти тѧ, ѿкъ да оутрѣ сведѣши Павла къ нимъ въ соборъ, ѿки бы хотѣшимъ извѣстнѣе ѡстазѣти ѿже ѡ немъ.

Фарисейскъ-тъ странъ, прѣпирахъ ся и казувахъ: Никое зло не намѣрувамы въ тогось чловѣка; и ако му е говорилъ духъ или ангелъ, да ся не противимъ Богу.

10. И понеже станъ распря-та голѣма, убоя ся тысящникъ-тъ да не бы да раскъснѣтъ Павла, и повелѣ да слѣзе войска-та и да го грабне отъ помежду нмъ и да го заведе въ крѣпость-тъ.

11. И въ идущъ-тъ ноцъ яви му ся Господь и рече: Дързай, Павле, защото както свидѣтельствува за мене въ Иерусалимъ, така трѣба да свидѣтелствувашь и въ Римъ.

12. И като съмнѣ, нѣкои отъ Иуден-тъ направихъ съзаклѣтіе, и ся турихъ подъ проклѣтіи и рекохъ, нито да ядѣтъ, нито да пѣтъ, додѣ не убѣятъ Павла.

13. И тѣзи, които направихъ това съзаклѣтіе бѣхъ повече отъ четиридесетъ души.

14. Тѣ дойдохъ при първосвященници-тъ и при старѣйшины-тъ и рекохъ: Подъ проклѣтіи турихмы себе си, да не вкусимъ нищо доклѣ не убѣемъ Павла.

15. Сега прочее вы съсъ съборъ-тъ явѣте на тысящника, да го доведе утрѣ долу при васъ, като да искате ужъ да разумѣете по извѣстно за него; а ный, прѣди да наближи той, готови сме да го убѣемъ.

16. Като чу тозь заговоръ Павловый-тъ сестринъ сынъ, дойде и влѣзе въ крѣпость-тъ та извѣсти на Павла.

17. И Павелъ повыка одного отъ стотници-тъ и рече му: Заведи това момче при тысящника; защото има да му обади нѣщо.

18. И той го зѣ, заведе го при тысящника, и казува: Запрѣный-тъ Павелъ мя повыка и ми ся примолѣ да доведѣ тойзи момъкъ при тебе, защото има нѣщо да ти каже.

19. А тысящникъ-тъ го зѣ за рѣкъ, и като ся оттегли на самѣ попыта: Що е това което имашъ да ми обадишь?

20. А той рече: Иуден-тъ ся нагласихъ да тя умолятъ да зеведешъ утрѣ Павла долу въ съборъ-тъ, ужъ че иматъ да пытатъ нѣщо по точно за него.

КА. Ты оубо не посадиши ихъ: ловати бо егò ѿ нихъ мѣже множае четыредесати, иже заклаша себѣ ни їасти ни пити, доидеже оубіютъ егò: и нынѣ готови сѣть чающе ѿвержѣніа, еже ѿ тебе.

КВ. Тысящникъ оубо ѿпссти юношѣ, заведевъ ни единомѣже повѣдати, ѿкъ сѣа іавилъ еси мнѣ.

КГ. И призавъ двѣ иже ѿ сѣтнихъ рече: оуготовите мѣ воиныхъ вооруженныхъ двѣстѣ, ѿкъ да ѿидутъ до Кесаріа, и кѣмъ седмьдесятъ, и стрѣлецъ двѣстѣ, ѿ третїаго часа нощи:

КД. И скоты привести, да всадише Павла провѣдати до Філіпа ігермена:

КЕ. Паписъ же и посланіе имѣющее ѡбрази сѣй:

КЗ. Клаудій Лѹсіа державномѣ ігерменѣ Філіпѣс радѡва-
тиса.

КЗ. Мѣже сего іаѣ ѿ Ісдѣй, и имѣща оубіена быти ѿ нихъ, пристѣпавъ съ воины ѡахъ егò, оувѣдѣвъ, ѿкъ Римля-
нинъ естъ.

КН. Хотѣ же разсмѣти вины, еѣже ради поимахъ на нь, сведѡхъ егò въ сомиши ихъ:

КО. Егòже ѿверѣтохъ ѿглаголемѣ ѿ взысканіа закона ихъ, ни единомѣже достѡнно смѣрти илѡ оузамъ согрѣшеніе имѣща.

Л. Сказавъ же бывшѣ мѣ кобѣ хотѣишъ быти ѿ Ісдѣй на мѣже сего, ѡбѣе послахъ егò къ тебѣ, заведевъ и клеветни-
кѡмъ егѡ глаголати предъ тобою, иже на нь. Здрѡвъ бѣди.

ЛА. Бѡини же оубо по повелѣномѣ имъ, взѣмше Павла, ведѡша ѿкнѡщъ во Антипатрїдѣс.

ЛВ. Вострѣ же ѡстаѡмше конники ити съ нимъ, возвра-
тишасѣ въ полкъ:

ЛГ. Онѡ же пришедше въ Кесарію, и вѣдѡше посланіе ігермена, представши ѣмѣ и Павла.

ЛД. Прочетъ же ігерменъ посланіе, и вопрошъ: ѿ коѣѣ
Ѳласти естъ, и оувѣдѣвъ, ѿкъ ѿ Кілікіа, рече:

21. А ты не дѣй гы слуша, защото го причакувать повече отъ четиридесетъ души отъ тѣхъ, които ся турихъ подъ проклѣтъ нѣ да ядѣтъ, ни да пѣютъ, додѣ го не убѣютъ; и сега сѣ готови, чакатъ *само* да имъ ся вречешъ.

22. И тѣй тысячникъ-тъ остави момче-то да си иде, като му зарѣча: Да не кажешъ никому че ми си явилъ това.

23. И повика двамина отъ стотницы-тъ и рече *имъ*: Пригответе двѣстѣ войны *плши*, и седмдесетъ конницы, и двѣстѣ стрѣлцы, отъ третій-тъ часъ на нощъ-тъ да идѣтъ до Кесаріѣ;

24. Пригответе и скотове, да въскачатъ Павла и да го отведѣтъ безопасно до управителя Феликса.

25. Написа и писмо, което имаше слѣдующе-то съдържаніе:

26. Отъ Клавдія Лисіѣ честитому управителю Феликсу поздравленіе.

27. Тогози челоѣка, когото Іудей-тъ бѣхъ уловили и щѣхъ да го убѣютъ, пристигнѣхъ съ войскѣ-тъ и го избавихъ, понеже ся научихъ че е Римлянинъ.

28. И като искахъ да разумѣѣ причинѣ-тъ, за коѣто го обвинявахъ, низведохъ го на съборъ-тъ имъ;

29. И намѣрихъ го обвиняванъ за въпросы отъ закона имъ; нѣмаше обаче никакѣхъ погрѣшкѣхъ достойнѣхъ за смъртъ или за оковы.

30. И понеже ми подказахъ че има да стане отъ Іудей-тъ навѣтъ *връхъ живота* на тогозъ челоѣка, тозъ часъ го испратихъ при тебе, като зарѣчахъ и на обвинители-тъ му да си кажѣтъ прѣдъ тебе което *иматъ* връхъ него: Здравъ бѣди.

31. И тѣй войни-тъ споредъ даденѣ-тъ имъ заповѣдъ, зѣхъ Павла и заведохъ го прѣзъ нощъ въ Антипатридъ.

32. И на утринѣ-тъ оставихъ конницы-тъ да идѣтъ съ него, и ся върнѣхъ въ крѣпость-тъ.

33. А тѣ като влѣзохъ въ Кесаріѣ, и врѣчихъ писмо-то на управителя, прѣдставихъ му и Павла.

34. А управитель-тъ като прочете *писмо-то*, и попыта отъ коѣ е область, и разбра че е отъ Киликіѣ,

Ѧ. ОУСЛЫШЪ Ѡ ТЕБѢ, ЁГДА Ѣ КЛЕВЕТНИЦЫ ТВОИ ПРИИДУТЪ,
Ѣ ПОВЕЛѢ ВЪ ПРЕТѢРѢ ИРВАНОВѢ СТРЕЩІИ ЁГО.

ГЛАВА ҃Ѧ.

Ѧ. ПО ПАТИХЪ ЖЕ ДНЕХЪ СНИДЕ АРХІЕРЕЙ АНАНІА СО СТАРЦЫ
Ѣ СЪ РІТОРОМЪ НѢКІИМЪ ТЕРТУЛЛОМЪ, ѢЖЕ СКАЗАША ѢГЕМВНЪ
Ѡ ПАВЛѢ.

Б. ПРИЗВАНЪ ЖЕ БЫВШЪ ЕМЪ, НАЧАТЪ КЛЕВЕТАТИ ТЕРТУЛЛЪ,
ГЛАГОЛА :

Г. МНОГЪ МІРЪ ОУСЛУЖАЮЩЕ ТОВОЮ, Ѣ ИСПРАВЛЕНІА БЫВАЕМАА
ІЗЫКЪ СЕМЪ ТВОИМЪ ПРОМЫШЛЕНІЕМЪ, ВСАКИМЪ ЖЕ ОБРАЗОМЪ
Ѣ ВЕЗДѢ ПРИЕМЛЕМЪ, ДЕРЖАВНЫЙ ФИЛІЗЕ, СО ВСАКИМЪ БЛАГО-
ДАРЕНІЕМЪ.

Д. ПО ДА НЕ МНОЖАЕ СТЪЖАЮ ТЕБѢ, МОЛЮ ТѦ ПОСЛАШАТИ
НАСЪ ВЪКРАТЦѢ ТВОЕЮ КРОТОСТІЮ.

Е. ОБРѢТОХОМЪ БО МЪЖА СЕГО ГОВѢТЕА, Ѣ ДВІЖУЩА ПРО-
ТИВЛЕНІЕ ВСѢМЪ ІУДАЕИМЪ ЖИВУЩИМЪ ПО ВСЕЛЕНІИѢ, Ѣ ПРЕД-
СТАТЕА СЪЩА ПАЗВРЕИСТѢИ ЖРЕЩІИ :

Ж. ѢЖЕ Ѣ ЦРКОВЬ ПОКЪСІСА ѠСКВЕРНИТИ, ЁГОЖЕ Ѣ ІАХОМЪ Ѣ ПО
ЗАКОНЪ НАШЕМЪ ХОТѢХОМЪ СДІИТИ ЕМЪ.

З. ПРИШЕДЪ ЖЕ ЛУСІА ТЫСАЩИННІКЪ МНОГОЮ СІЛОЮ Ѡ РЪКЪ
НАШИХЪ ИСХІТИ ЕГО, Ѣ КЪ ТЕБѢ ПОСЛА.

И. ПОВЕЛѢВЪ Ѣ НАМЪ ПОЕМЛЮЩИМЪ НАНЪ ИТИ КЪ ТЕБѢ : Ѡ
НЕГѠЖЕ ВОЗМОЖЕШИ САМЪ РАЗСДІВЪ Ѡ ВСѢХЪ СІХЪ ПОЗНАТИ,
Ѡ НИХЪЖЕ МЫ ПОЕМЛЕМЪ НАНЪ.

Д. СЛОЖИШАСА ЖЕ Ѣ ІУДАЕНЪ, ГЛАГОЛЮЩЕ СІМЪ ТАКѠ ВЪИТИ.

Г. ОБВѢЩА ЖЕ ПАВЕЛЪ : ПОМАНИВШЪ ЕМЪ ѢГЕМВНЪ ГЛАГОЛАТИ :
Ѡ МНОГИХЪ ЛѢТЪ СЪЩА ТѦ СДІЮ ПРАВЕДНА ІЗЫКЪ СЕМЪ СВѢД-
ДЫИ, БЛАГОДЪШНѢ, ІАЖЕ Ѡ МНѢ, ѠВѢЩАЮ :

АІ. МОГУЩЪ ТИ РАЗСМѢТИ, ІАКѠ НЕ МНОЖАЕ МНЪ ЕСТЬ ДНЕИ
ДВАНДЕСАТИХЪ, ѠНѢЛѢЖЕ ВЪЗДОХЪ ПОКЛОНИТИСА ВО ІЕРУСАЛИМЪ :

БІ. Ѣ НИ ВЪ ЦРКВИ ѠБРѢТОША МА КЪ КОМЪ ГЛАГОЛЮЩА

35. Ще тя слушамъ, рече, кога дойдѣтъ и обвинители-тъ ти. И повелѣ да го вардятъ въ преторіѣ-тъ Иродовѣ.

ГЛАВА 24.

1. И подиръ петъ дни слѣзе първосвященникъ-тъ Ананія съ съ старѣйшины-тъ и съ нѣкого си Тертила ритора, *който* прѣдстави хъ прѣдъ управителя *жидѣ* противъ Павла.

2. И като го повикахъ, наченъ Тертилъ да го обвинява, и казуваше :

3. Понеже ся помниуваме въ голѣмо спокойствіе чрѣзъ тебе, честитый Феликсе, и понеже чрѣзъ твое-то промышленіе бывать благоустроения на тойзи *нашъ* народъ, съ съ всяко благодареніе, всегда и всякъдѣ признателни сме *ти*.

4. Но да тя не отегчавамъ повече, моля хъ тя да ни послушашъ вкратцѣ споредъ твоѣ-тъ списходителность.

5. Понеже намѣрихмы тогози чловѣка че е заразителъ, и подига мятежъ между всички-тъ по вселеннѣхъ Іуден, още е и главатаръ на ересь-тъ Назорейскъ ;

6. Който ся нае и храмъ-тъ да осквърни ; когото и уловихмы и по нашій-тъ си законъ поискахмы да го сѣдимъ.

7. Но тысящникъ-тъ Лисія дойде, и съ голѣмо насилство го истрѣгна изъ рѣцѣ-тъ ни,

8. И повелѣ на обвинители-тъ му да дойдѣтъ прѣдъ тебе ; отъ когото и ты като испыташъ ще можешъ да узнаешъ за всичко това, за което го ный обвиняваме.

9. И Іуден-тъ потвърди хъ и казахъ, че това е така.

10. Тогазъ Павелъ, като му кыви хъ управитель-тъ да говори, отвѣща : Понеже тя знаѣ хъ че отъ много години си сѣдія на тойзи народъ, по на радо сърдце ще говорѣ хъ за свое-то оправданіе.

11. Защото можешъ да ся научиши, че нѣма повече отъ дванадесетъ дни отъ какъ възлѣзохъ азъ на поклоненіе въ Іерусалимъ.

12. И нито сѣ мя въ храмъ-тъ намирали да ся разговарямъ съ

или развратъ творѣща народъ, ни въ снмищахъ, ни во градѣхъ:

Ѣ. Ниже довести мѡгутъ, ѣлика тебѣ нынѣ на ма глаголютъ.

Ѣ. Исповѣсяю же тебѣ сѣ, ѣкъ въ пстѣ, ѣгоже сѣ глаголютъ ѣресъ, тѣкъ сажѣ отѣческомъ Бѣс, върѣа всѣмъ сѣшымъ въ законѣ и прѣрѣцѣхъ писанымъ,

Ѣ. Оуповѣнїе имѣи на Бѣа, ѣкъ воскресенїе хѣшетъ вѣти мѣртвымъ, прѣведникымъ же и грѣшникымъ, ѣгѡже и сѣми сѣи чѣютъ.

Ѣ. Ѣ сѣмъ же и ѣзъ подвижѣюся, непорѣчнѣ сѣвѣсти имѣти всегда прѣд Бѣомъ же и человекѣи.

Ѣ. По лѣтѣхъ же многѣхъ прѣидѣхъ сотворѣти мѣлѡстыни во ѣзыкъ мѡй, и приношенїа:

Ѣ. Въ нѣхъже ѡверѣтоша ма ѡчищенїа въ цркви, ни съ народомъ ниже съ молвою.

Ѣ. Иѣцыи ѡ Ѣсѣи Ѣдаѣи, имже подобаше прѣд тѣ прѣити и глаголати, ѣще имѣтъ что на ма.

Ѣ. Или сѣми тѣи да глаголютъ, ѣще кѣю ѡверѣтоша во мнѣ неправдѣ, ставшѣ мѣ въ снмищи,

Ѣ. Развѣ ѣдинагѡ сегѡ гласа, имже возопѣхъ стоѣ въ нѣхъ, ѣкъ ѡ воскресенїи мѣртвыхъ ѣзъ сѣдѣ прѣемлю днѣсь ѡ вѣсѣ.

Ѣ. Слышавъ же сѣа Филѣзъ, ѡвѣща имъ, ѣзвѣстнѣе оувѣдѣвъ, ѣже ѡ пстѣ сѣмъ, глагола: ѣгда Лѣсѣа тѣсѣишнѣхъ прѣидетъ, разсѣдѣ, ѣже ѡ вѣсѣ:

Ѣ. Повелѣ же сѣтнѣхъ стрѣщи Пѣвѣа, и имѣти ѡслабѣ, и ни ѣдинѡмъ же возбранѣти ѡ своѣхъ ѣмѣ сажѣти или прѣходѣти къ немѣ.

Ѣ. По днѣхъ же нѣкѣихъ прѣшедъ Филѣзъ со Дрсѣлѣею женѡю своѣю сѣшею Ѣдаѣишею, прѣзва Пѣвѣа, да слышитъ ѡ негѡ вѣрѣ, ѣже во Хрѣтѣ Ісѣа.

Ѣ. Глаголющѣ же ѣмѣ ѡ правдѣ и ѡ воздержанїи и ѡ

нѣкого или да размирявамъ народъ-тъ, нито въ съборища-та, нито въ градъ-тъ.

13. Нито могатъ да докажатъ това за което мя обвиняватъ сега.

14. А това ти исповѣдувамъ, че споредъ ученіе-то, което *ты* наричатъ ересь, така служж на отеческый-тъ *нашъ* Богъ, като вѣрувамъ всичко щото е писано въ законъ-тъ и пророцы-тъ;

15. И имамъ и надеждж на Бога, койжто и тѣ сами прииматъ, че ще да бѣде въскръсеніе на мъртвы-тъ, на праведны и неправедны.

16. На това азъ ся стараѣхъ, да имамъ всякога непорочнж съвѣсть и прѣдъ Бога и прѣдъ чловѣцы-тъ.

17. И слѣдъ много години дойдохъ да сторѣхъ милостыни на народъ-тъ си и приношенія.

18. А между това Юден нѣкои си отъ Азіѣхъ, намѣрихъ мя очищенъ въ храмъ-тъ, не съ много народъ, нито съ мълвж.

19. Които ако да имахъ нѣщо врѣхъ мене трѣбаше да ся прѣдставятъ прѣдъ тебе, и да мя обвинятъ.

20. Или тѣ сами да рекатъ, ако сж намѣрили въ мене нѣкоѣхъ неправдѣ, когато прѣдстанѣхъ прѣдъ съборище-то;

21. Освѣнъ *ако е* за единный-тъ тойзи гласъ, що извикахъ като стояхъ между тѣхъ: Че *поради ученіе-то* за въскръсеніе-то на мъртвы-тъ мя сѣдите вы днесъ.

22. Това като чу Феликсъ, отложи *сѣдѣж-тъ* имъ, понеже знаеше по точно за това ученіе, и рече: Кога слѣзе тысящникъ-тъ Лисія, ще испытая наздраво за *распрѣж-тъ* ви.

23. И повелѣ стотнику да вардятъ Павла, и да има спокойствіе, и да не въспиратъ никого отъ познаницы-тъ му да му послужатъ или да дохождатъ при него.

24. Слѣдъ нѣколко дни дойде Феликсъ съсъ женѣ си Друсиліѣхъ, която бѣше Юдеянка, и прати та повыка Павла, и слуша отъ него за вѣрѣ-тъ въ Христа *Исуса*.

25. И когато говоряше той за правдѣ и за въздържаніе и за

сздѣ хотѣшемъ быти, пристрашенъ бывъ Філіѣхъ ѿвѣща: нѣмѣ оубо иди: время же ползчихъ призовѣ тѣ.

кѣ. Вкѣпѣ же и надѣаса, ѿкѣ мзда дѣстѣ ѣмѣ ѿ Пѣвѣла, ѿкѣ да ѿпѣститѣ ѣго: тѣмъже и чѣстѣмъ призывѣла ѣго вѣсѣдоваше сѣ нѣмъ.

кз. Двѣмѣ же лѣктома скончѣвшемасѣ прѣѣтѣ измѣненіѣ Філіѣхъ Поркіѣ Фіста: хотѣ же оубо одное сотворѣти ѿдѣемъ Філіѣхъ, ѿстави Пѣвѣла свѣзана.

ГЛАВА КѢ.

а. Фістѣ же оубо прѣимъ вѣлѣсть, по трѣхъ днѣхъ взыде во ѿерѣлімъ ѿ Кесаріи.

б. Сказѣша же ѣмѣ архіерѣи и пѣрвѣи ѿ ѿдѣѣи на Пѣвѣла, и молѣхъ ѣго,

г. Просѣше вѣлодѣти на нѣ, ѿкѣ да пѣслѣтѣ ѣго во ѿерѣсалимъ: кѣмъ творѣше ѿкѣ да оубѣютѣ ѣго на пѣгѣи.

д. Фістѣ же повелѣ Пѣвѣла стрѣщѣи въ Кесаріи, сѣмъ тѣмъ хотѣ вѣскѣрѣ и зѣти.

ѣ. Иже оубо сѣлѣи въ вѣсѣ, рѣчѣ: сѣ мнѣю шѣдѣше, ѣше ѣсть кѣмъ невѣрѣдѣ въ мѣжѣ сѣмъ, да глаголютѣ на нѣ.

ѥ. Превѣмъ же оубо нѣхъ не мнѣжѣе дѣсѣтѣ днѣѣ, сѣидѣ въ Кесарію, настрѣѣ сѣдѣ на сѣдѣиши, повелѣ Пѣвѣла прѣвѣстѣи.

з. Прѣвѣдѣи же вѣвѣмъ ѣмѣ, ѿкрѣстѣ стѣла, иже ѿ ѿерѣсалима сѣшѣдѣи ѿдѣѣи, мнѣгѣи и тѣжѣи вѣнѣи прѣносѣѣше на Пѣвѣла, иже не можѣхъ и зѣвѣти,

и. ѿвѣщаваѣюшѣ ѣмѣ, ѿкѣ ни на закѣнъ ѿдѣѣѣскіѣи, ни на цѣрѣковѣ, ни на Кѣсарѣ чѣто согрѣшѣхъ.

а. Фістѣ же хотѣ оубо одное ѿдѣемъ сотворѣти, ѿвѣщаѣмъ

бѣдѣщій-тъ сѣдѣ, Феликсъ уплашенъ отговори: Сега си иди, и кога имамъ врѣме ще тя повикамъ пакъ.

26. А при това надѣяше ся че ще му ся дадѣтъ отъ Павла пары за да го пусне. За това и по честичко го выкаше та приказуваше съ него.

27. Но слѣдъ навършаніе-то на двѣ години, Феликса наслѣдува Порцій Фестъ; а Феликсъ понеже ищѣше да угоди на Іудей-тъ, остави Павла въ оковы.

ГЛАВА 25.

1. Фестъ прочее като дойде въ область-тъ, слѣдъ три дни възлѣзе отъ Кесаріѣ въ Іерусалимъ.

2. И первосвященникъ-тъ и голѣмци-тъ Іудейскы, прѣдставиха прѣдъ него жалбѣ врѣхъ Павла, и молахъ му ся,

3. И просяхъ да склони на исканіе-то имъ противъ него за да го проводи въ Іерусалимъ, а тѣ правяхъ засадъ на пѣть-тъ да го убійтъ.

4. Фестъ обаче отговори, Павелъ да стои запрѣнъ въ Кесаріѣ, и самъ той скоро ще трѣгне *за тамъ*.

5. За това, които могатъ отъ васъ, рече, да слѣзѣтъ съ мене, и ако има нѣщо въ тогоу чловека, да го обвинятъ.

6. И като прѣсѣдѣ между тѣхъ до десетина дена, слѣзе въ Кесаріѣ, и на утринъ-тъ сѣднѣ на сѣдовище-то, и повелѣ да доведѣтъ Павла.

7. И като дойде той обиколихъ го Іудей-тъ които бѣхъ слѣзли отъ Іерусалимъ, и наносяхъ противъ Павла много и тежки обвиненія, които не можахъ да докажѣтъ.

8. Понеже той ся оправдаваше: Че нито противъ законъ-тъ Іудейскый, нито противъ храмъ-тъ, нито противъ Кесаря съмъ сторилъ нѣкое прѣстѣпленіе.

9. Но Фестъ понеже искаше да угоди на Іудей-тъ, отговори на

Павлови рече: хощеши ли во Іерусалимѣ возшесть, тамъ ѡ сѣхъ сѣдъ прѣйти ѡ менѣ;

Г. Рече же Павелъ: на сѣдѣши Кесаревѣ столѣ ѣсмь, и дѣже мнѣ достѡитъ сѣдъ прѣйти. И да ѣй ничимъже ѡбидѣхъ, ꙗкоже и ты добръ вѣси:

Д. Аще во неправдѣ или достѡнно смѣрти сотвори хъ что, не ѡмѣшса оумрѣти: аще ли же ничтоже ѣсть во мнѣ, ѣже сѣи на мѣ клеветѣхъ, никтоже мѣ можетъ тѣмъ выдати. Кесарь нарицаю.

В. Тогда Фистъ состязався съ совѣтники, ѡвѣща: Кесарь ли нарекае ѣси, кз Кесарю пойдещи.

Г. Днѣмъ же минувшимъ и бѣкимъ, Агриппа царь и Берникіа снудѡста въ Кесарію, цѣловати Фиста.

Д. И ꙗкоже мнози днѣ превѣста тѣ, Фистъ сказа царю, ꙗже ѡ Павлѣ, глагола: мѣжъ и бѣи ѣсть ѡставленъ ѡ Филиппа оузнанихъ,

В. Ѣмъже, бывшъ мнѣ во Іерусалимѣ, ꙗвиша архіерей и старцы Иудейстѣи, просаще насъ сѣдъ:

В. Кз нимъже ѡвѣщахъ, ꙗкѡ и бѣсть ѡбывай Римляномъ выдати челоука кобѡ на погібель, прѣжде даже ѡклеветаемый не имать предъ лицемъ клеветѣщихъ ѣго, и мѣсто ѡвѣта прѣиметъ ѡ своемъ согрѣшеніи.

З. Сшедшимъ же имъ заѣ, законѣніе ни ѣдино сотвори, на оутрѣе сѣдъ на сѣдѣши, повелѣхъ привести мѣжа:

И. Окрестъ же ѣго ставше клеветницы ни ѣднѣ винѣ, ꙗже азъ нещевѣхъ, нанесѡша:

Д. Стадѣи же и бѣка ѡ своей различіи вѣрѣ имѣхъ кз немѣ, и ѡ и бѣкомъ и бѣ оумѣршемъ, ѣгоже глаголаше Павелъ жива быти.

К. Недоумѣаса же азъ ѡ взысканіи сѣхъ, глаголахъ: аще хощетъ ити во Іерусалимъ, и тамъ сѣдъ прѣйти ѡ сѣхъ.

Павла и рече : Щеш ли да възлѣзеш въ Іерусалимъ и тамъ да ся сѣдиши за това прѣдъ мене ?

10. И Павелъ рече : *Азъ* прѣдстоѣж на Кесарево-то сѣдовище, дѣто трѣба да ся сѣдиж. Не съмъ обидѣлъ въ нищо Іудей-тѣ, както и ты твърдѣ добрѣ познавашъ.

11. Защото, ако не съмъ правъ, и съмъ сторилъ нѣщо достойно за смъртъ, не бѣгамъ отъ смъртъ-тѣ : но ако нѣма нищо отъ това което мя тѣ обвиняватъ, никой не може да мя прѣдаде на волѣж-тѣ имъ ; отнасямъ ся до Кесаря.

12. Тогази Фестъ, като ся поразговори съсъ совѣтъ-тѣ, отговори : Отнеслъ си ся до Кесаря, при Кесаря ще идешъ.

13. И отъ какъ ся минѣхъ нѣколко дена, царъ Агриппа и Верникіа дойдохъ въ Кесарію да поздравятъ Феста.

14. И като ся бавихъ тамо доста врѣме, Фестъ споменъ на царя за Павловъ-тѣ работѣ, и каза : Има нѣкой си чловѣкъ оставенъ отъ Фелпкса въ оковы,

15. За когото, когато бѣхъ въ Іерусалимъ, първосвященници-тѣ и старѣйшины-тѣ Іудейскы дадохъ *ми* жалбѣ, и искахъ да го осѣдиж ;

16. На които отговорихъ че Римляни-тѣ нѣматъ обычай да прѣдаватъ нѣкого чловѣка на смъртъ доклѣ обвиняемый-тѣ нѣма обвинители-тѣ си на лице, и му ся не дозволи да ся оправдае за обвинение-то.

17. И тѣй когато дойдохъ тѣ тука, *съ мене* наедно, безъ забавъ на другый-тѣ день сѣдихъ на сѣдовище-то и заповѣдахъ да доведѣтъ чловѣкъ-тѣ :

18. За когото обвинители-тѣ му като застанѣхъ, не нанесохъ никое *таквозь* обвинение каквото азъ прѣдполагахъ ;

19. Но имахъ противъ него нѣкаквы разыскванія за тѣхны-тѣ си вѣруванія, и зарадъ нѣкого си Іисуса който былъ умрѣлъ, за когото Павелъ казуваше че е живъ.

20. И азъ понеже бѣхъ въ недоумѣніе за едно такова разыскваніе казувахъ, ако ще да иде въ Іерусалимъ, и тамо да ся сѣди за това.

̅ка. Пάυλος же нари́кшъ блюде́нъ бы́ти ѿмѣ до разсѣжде́нїа ѿту́гста, повеле́хъ блюсти ѿго́, до́ндеже послѣ ѿго́ къ Кесарю.

̅кв. Агри́ппа же къ Фі́стѣ рече́: хотѣ́хъ бы́хъ ѿ са́мъ чело́вѣка сего́ слы́шати. О́нъ же рече́: о́утрѣ́ о́услы́шши ѿго́.

̅кг. На о́утрѣ́ же прише́дшъ Агри́ппѣ ѿ Верні́ки со мно́гою го́рдостїю, ѿ вше́дшымъ въ сѣде́бнѣю пала́тъ, съ ты́сѣщѣми ѿи́и съ на́рочитыми мѣ́жи гра́да, ѿ повеле́вша Фі́стѣ, приведе́нъ бы́сть Пάυλος.

̅кд. И́ рече́ Фі́стѣ: Агри́ппо царю́, ѿ всѣ́хъ сѣ́щїи съ на́ми мѣ́жїе, ви́дите сего́, ѿ не́мъ же все́ мно́жество Іуде́й стѣ́жѣхъ ми́ во Іерусали́мѣ́ же ѿ за́ѣ, вопїю́ще, ѿ́къ не подо́бѣтъ жи́ти ѿмѣ́ кто́мъ.

̅ке. А́зъ же разсмѣ́хъ ничто́же досто́йно сме́рти сотво́рша ѿго́, ѿ са́момъ же се́мъ нари́кшъ Се́васта, сѣди́хъ посла́ти ѿго́.

̅кз. О́ ѿ не́мъ же ѿзвѣ́стное что́ писати гѣ́и́нъ не ѿма́мъ: тѣ́мъ же ѿ приве́дохъ ѿго́ пре́дъ ва́съ, наипа́че же пре́дъ та́ Агри́ппо царю́, ѿ́къ да разсѣ́де́нїю бывшъ ѿма́мъ что́ писати.

̅кз. Безсло́весно ко́ мнѣ́тса ми́, посыла́ющъ ю́зника, а́ вины́ ѿ́же на́нь не сказа́ти.

ГЛАВА ̅кс.

̅а. Агри́ппа же къ Пάυлѣ рече́: повеле́ва́ется ти ѿ́ себѣ́ са́момъ глаго́лати. то́гда Пάυлѣ́ простѣ́хъ рѣ́къ ѿ́вѣща́юще:

̅б. О́ всѣ́хъ ѿ́ ни́хъ же ѿ́клеветáемъ ѣ́смь ѿ́ Іуде́й, царю́ Агри́ппо, не́щїю́ себѣ́ блáже́нна бы́ти, ѿ́къ пре́дъ то́бою ѿ́вѣща́ти днѣ́сь ѿ́ма́мъ:

̅в. Па́че же вѣ́ща та́ сѣ́ща свѣ́дый всѣ́хъ Іуде́йскихъ

21. Но понеже Павелъ поиска да го оставѣхъ за сѣдѣхъ-тѣ на Августа *Кесаря*, повелѣхъ да го вардятъ докѣ да го испратѣхъ при Кесаря.

22. Тогазъ Агриппа рече Фесту : Ищѣше ми ся и мене да чуѣхъ тогозъ чловѣка. И той рече : Утрѣ щешъ го чу.

23. И тѣй на утрѣнь-тѣ, когато Агриппа и Верникія дойдохъ съ голѣмо великолѣпіе, и влѣзохъ въ сѣдовнищнѣ-тѣ стаѣхъ съ тысящници-тѣ и съ отличны-тѣ мѣжѣ на града, заповѣда Фестъ и доведохъ Павла.

24. Тогазъ казува Фестъ : Царю Агриппо, и всичкы конто при-сѣтствувате *тука* съ насъ, гледате тогозъ, за когото всичко-то множество Иудейско ми говорихъ, и въ Иерусалимъ и *тука*, и крѣщѣхъ че той не трѣбува вече да е живъ.

25. Но азъ, понеже разбрахъ че не е сторилъ нищо достойно за смъртъ, и самъ той ся отнесе до Августа *Кесаря*, рѣшихъ да го проводѣхъ.

26. За когото нѣмамъ нищо извѣстно да пишѣхъ на господаря *си* : за това го изведохъ прѣдъ васъ, и нарочно прѣдъ тебе, царю Агриппо, за да стане испытаніе-то *му* и да имамъ какво да пишѣхъ.

27. Защото ми ся вижда беспѣтно, като проваждамъ вързанъ чловѣкъ, да не забѣлѣжъ и обвиненія-та противъ него.

ГЛАВА 26.

1. И Агриппа рече Павлу : Имашъ дозволеніе да говоришь самъ за себе си. Тогазъ Павелъ прострѣ рѣкъ и наченъ да говори за оправданіе-то си :

2. Честитъ считамъ себе си, царю Агриппо, като имамъ прѣдъ тебе днесъ да ся оправдаѣхъ за всичко, за което мя Иудеи-тѣ обвинявать.

3. А найвече понеже *знаѣхъ* че си вѣждъ на всичкы-тѣ обычаи и

ОБЫЧАЕВЪ И ВЪЗЫСКАНІИ. ТѢМЖЕ МОЛЮСА ТИ, ДОЛГОТЕРПѢЛИВУ ПОСЛАШАТИ МЕНЕ.

Д. ЖИТІЕ ОУКѢ МОЕ ѢЖЕ Ѣ ЮНОСТИ, ИСПЕРВА БЫВШЕЕ ВО ІАЗЫЦѢ МОЕМЪ ВО ІЕРУСАЛИМѢ, ВѢДАЕШЬ ВСІ ІУДАЕИ,

Е. ВѢДАЕШЬ МА ИСПЕРВА, АЩЕ ХОТАТЪ СВИДѢТЕЛЬСТВОВАТИ, ІАКѢ ПО ИЗВѢСТИИ ѢРЕСИ НАШЕА ВѢРЫ ЖИХЪ ФАРИСЕИ:

З. И НИИЦѢ Ѣ ОУПОВАНИИ ѢКѢТОВАНИА БЫВШАГО Ѣ БГА КО ОЦЕМЪ НАШЫМЪ, СТОЮ СЕДИМЪ:

З. ИЗ НЕЖЕ ОБАНАДЕСАТЕ КВАКѢ НАША БЕЗПРЕСТАНИ ДЕНЬ И НОЩЬ СЛАЗАЮЩЕ НАДѢЮТСА ДОУТИ: Ѣ НЕМЖЕ ОУПОВАНИИ ѢКЛЕВЕТАЕМЪ ѢСМЪ, ЦАРИЮ АГРИППУ, Ѣ ІУДАЕИ.

И. ЧТО; НЕВѢРНО ЛИ СЕДИТСА ВАМИ, ІАКѢ БГЪ МЕРТВЫМЪ ВОЗСТАВЛЯЕТЪ;

Д. АЗЪ ОУКѢ МИХЪ, ІАКѢ ПОДОВАЕТЪ МНѢ МНОГА СОПРОТИВНА ПРОТИВЪ ИМЕНЕ ІИСУ НАЗВРЕА СОТВОРИТИ:

Г. ѢЖЕ И СОТВОРИХЪ ВО ІЕРУСАЛИМѢ, И МНОГИ Ѣ СТЫХЪ АЗЪ ВЪ ТЕМНИЦАХЪ ЗАТВОРАХЪ, ВЛАСТЬ Ѣ АРХІЕРЕИ ПРИЕМЪ: ОУБНВАЕМЫМЪ ЖЕ ИМЪ ПРИЛАГАХЪ СОВѢТЪ:

А. И НА ВСѢХЪ СОМНИЦАХЪ МОЖИЦЕЮ МЪЧА ИХЪ, ПРИИЗЖАХЪ ХЪЛТИ: ПРЕЗМѢХА ЖЕ ВРАЖДА НА НИХЪ, ГОНАХЪ ДАЖЕ И ДО ВНЕШНИХЪ ГРАДѢВЪ.

Б. ИЗ НИХЪЖЕ ИДЫИ ВЪ ДАМАСКЪ СО ВЛАСТІЮ И ПОВЕЛѢНІЕМЪ ѢЖЕ Ѣ АРХІЕРЕИ,

Г. ИЗ ПОСЛАНИИ, НА ПЪТИ ВІДѢХЪ, ЦАРИЮ, СЪ ИКСЕ ПАЧЕ СІАНИА СОЛНЕЧНАГО, ѢСТАВШИИ МА СВѢТЪ И СО МНОЮ ИДЪЩИХЪ.

Д. ВСѢМЪ ЖЕ ПАДШЫМЪ НАМЪ НА ЗЕМЛЮ, СЛЫШАХЪ ГЛАСЪ ГЛАГОлюЩИ КО МИѢ И ВѢЩАЮЩИ ѢВРЕЙСКИМЪ АЗЫКОМЪ: САУЛЕ, САУЛЕ, ЧТО МА ГОНИШИ; ЖЕСТОКО ТИ ѢСТЬ ПРОТИВЪ РОЖИА ПРАТИ.

Е. АЗЪ ЖЕ РѢХЪ: КТО ЕСИ ГДН; ОНЪ ЖЕ РЕЧЕ: АЗЪ ѢСМЪ ІИСУ, ѢГОЖЕ ТЫ ГОНИШИ.

разыскванія Іудейскы; за това молиж ти ся да мя послушашь търпѣливо.

4. Мой-тъ *още* отъ младость-тъ ми животъ, който проминяхъ отъ начало между народъ-тъ си въ Іерусалимъ, всичкы-тъ Іудей го знаѣтъ,

5. Понеже мя знаѣтъ отъ начало, (ако бы щѣли да засвидѣтельствувать), че споредъ най точно-то ученіе на нашъ-тъ вѣрж живѣхъ Фарисей.

6. И сега прѣдстоѣ на сѣдъ за надеждъ-тъ на обѣщаніе-то, което е Богъ обѣщаль на отцы-тъ ни,

7. Въ което *обѣщаніе всичкы-тъ* дванадесеть наши плѣмена, които служатъ *Богу* день и нощъ непрѣстанно, надѣѣтъ ся да достигнѣтъ; за тѣзи надеждъ, царю Агриппо, мя обвинявать Іудей-тъ.

8. Що? мыслите ли за невѣрваніе, че Богъ възкрѣсыва мъртвы-тъ?

9. Тѣй и азъ помислихъ въ себе си, че трѣбаше да сторѣж много противности врѣхъ име-то на Іисуса Назорея:

10. Коего и сторихъ въ Іерусалимъ; и мнозина отъ святыи-тъ азъ запрѣхъ въ тъмници, като зѣхъ власть отъ первосвященницы-тъ; и на убиваніе-то имъ и азъ дадохъ гласъ врѣхъ *мѣхъ*.

11. И по всичкы-тъ съборища много пѣти като ги мѣчахъ, принуждавахъ ги да хулятъ; и безъ мѣрж като ся яряхъ противъ тѣхъ, гоняхъ ги даже и по външни-тъ градища.

12. А между това когато отхождахъ въ Дамаскъ съ власть и поржчаніе отъ первосвященницы-тъ,

13. По пладнѣ, видѣхъ на пѣть-тъ, царю, свѣтлинж отъ небе-то, която надминуваше слѣнчено-то сѣяніе, която осія мене и тѣзи конто пѣтувахъ съ мене.

14. И като паднахмы всица на земѣ-тъ, чухъ гласъ който ми говоряше, и казуваше ми на Еврейскый языкъ: Савле, Савле, що мя гонишь? жестоко ти е да риташъ сръщж остны.

15. И азъ рѣкохъ: Кой си *ты*, Господи? А той рече: Азъ съмъ Іисусъ, когото ты гонишь.

ѣі. Но востани, и стани на нѡгѣ твоѣю: на сѣ бо іавихса тѣ, сотвори ти тѣ сазгѣ и свидѣтеля, іаже видѣла еси и іаже іавлю тебѣ,

ѣі. Изимая тѣ ѡ людѣи іудейскихъ и ѡ іазыкъ, къ нимже азъ тѣ послю,

іі. Ѡверсти Очи ѡхъ, да ѡбратѣтса ѡ тмѣ въ свѣтъ, и ѡ Ѡбласти сатанины къ Бгѣ, ѣже пріати ѡмъ ѡставленіе грѣхѡвъ, и достоиніе во стѣхъ, вѣрою, іаже въ ма.

ѣі. Тѣмже царю Агриппо, не быхъ противенъ нѣномъ видѣнію,

к. По сѣшымъ въ Дамасцѣ прежде и во іерусалимѣ, и во всякой странѣ іудейстей, и іазыкомъ, проповѣдаю покаитиса: и ѡбратитиса къ Бгѣ, достѣнна поканію дѣла твоѣ.

ка. Сѣхъ ради ма іудей ѣмше во сватилищи, хотѣхъ растерзати.

кв. Помошь оубо оулачѣвъ, іаже ѡ Бга, даже до днѣ сегѡ стою, свидѣтельствъ маас же и великъ, ничтоже вѣщаа, развѣ іаже прѡрцы рекѡша хотѣлаа быти и Мѡсѣи,

кг. Іакъ Христѡсъ ѡмѣаше пострадати, іакъ первыи ѡ воскресеніа мѣртвыхъ свѣтъ хотѣше проповѣдати людемъ (іудейскимъ) и іазыкомъ.

кд. Сѣа же ѣмѣ ѡвѣщаваящъ, Фістѣ велѣимъ глаголомъ рече: вѣснѣшиса ли Павелъ; мнѡгіа тѣ книги въ неистовство прелагѡуть.

ке. Сѣхъ же, не вѣснѣюса, рече: державный Фісте, по істинны и цѣломудрѣа глаголы вѣщаю.

кз. Рѣсть бо ѡ сѣхъ царь, къ немѣже и сѣ дерзновѣнемъ глаголю: оутѣитиса бо ѣмѣ ѡ сѣхъ не вѣрѣю ничесомѣже: иѣсть бо во оуглѣ сотворѣно сѣ.

кз. Рѣрешиса ли, царю Агриппо, прѡрокъмъ; вѣмъ іакъ вѣрешиса.

16. Но стани, и ся исправи на нозѣ-тѣ си; понеже за това ти ся явихъ, да тя назначѣхъ служитель и свидѣтель на това що си видѣлъ, и на това което ще ти откриѣхъ,

17. Като тя изваждамъ отъ народъ-тѣ *Иудейскый* и отъ язычници-тѣ въ които сега тя проваждамъ,

18. Да имъ отворишъ очи-тѣ, да ся обърнатъ отъ тъмно-то на видѣло-то, и отъ власть-тѣхъ на Сатанѣхъ къмъ Бога, и чрѣзъ вѣрж-тѣхъ въ мене да земѣтъ прощениѣ на грѣхове-тѣ си и наслѣдіе между освятены-тѣ.

19. За това, царю Агриппо, не бѣхъ непокоренъ на небесно-то видѣніе;

20. Но проповѣдувахъ първомъ на *Иудеи*-тѣ въ Дамаскъ и въ Иерусалимъ, и во всичкѣхъ-тѣ земѣхъ *Иудейскѣхъ*, и *напокоихъ* на язычници-тѣ, да ся покаюватъ, и да ся обращать къмъ Бога, и да правятъ дѣла достойны на покаяніе-то:

21. За това *Иудеи*-тѣ като мя уловихъ въ храмъ-тѣ, турихъ ся да мя убиѣтъ.

22. Но съ помощъ-тѣхъ коѣхъто получихъ отъ Бога, стоѣхъ до тойзи день, та свидѣтелствувамъ и прѣдъ малѣхъ и прѣдъ голѣмъ, безъ да говорѣхъ нищо *друго* освѣнъ *това* което сѣхъ пророци-тѣ и Моисей говорили че *то* имаше да бѣде;

23. Сирѣчь че Христосъ имаше да пострада, и че *той* първъ като възкрѣсне отъ мъртвы-тѣ, щѣше да проповѣда видѣлихъ на народъ-тѣ *Иудейскый* и на язычници-тѣ.

24. И когато ся той така отговаряше, Фестъ съ голѣмъ гласъ рече: Полудѣлъ си Павле; много-то учениѣ ты докарва въ лудость.

25. А той рече: Не съмъ полудѣлъ, честитый Фесте, но изговарямъ словеса отъ истинѣхъ и отъ здравъ умъ;

26. Защото знае за това царъ-тѣ, комуто и говорѣхъ съ дързновеніе; понеже не вѣрувамъ да има нѣщо отъ това да не знае той; защото то не е станжло въ нѣкой жгълъ.

27. Вѣрувашъ ли, царю Агриппо, пророцы-тѣ? знаѣхъ че *ты* вѣрувашъ.

Кн. Агриппа же кз Павла рече: вѣдѣхъ мѧ препираещи Христіанина быти.

Кд. Павелъ же рече: молихъ оубо вѣхъ Бѣга, ѿ вѣдѣхъ ѿ мнозѣхъ, не токмо тебе но ѿ всѣхъ слышавшихъ мѧ днѣсь быти ѿмъ тацѣмъ, іакѡвъ ѿ азъ ѣсмь, кромѣ оубо сѣхъ.

Л. И сѧ рекшъ ѣмъ, воста царь ѿ ижемынъ, ѿ Верникіа, ѿ сѣдѣщихъ съ нимъ.

Ла. И ѡшѣдше бесѣдовахъ дрѣхъ ко дрѣхъ глаголюще: іакъ ничтоже смѣрти достѡйно ѿ оубо творитъ человекъ сѣй.

Лв. Агриппа же Фістъ рече: ѡпсѣенъ быти можаше человекъ сѣй, ѡже не бы Кесара нарицахъ. ѿ таку сѣдѣ ижемынъ, послати ѣго кз Кесарю.

ГЛАВА КЗ.

А. И іакже сѣждено бысть, ѡплыти намъ во Італію, предахъ Павла же ѿ нынѣ нѣкіа юзники сотники, ѿменемъ Ісѣаю, спѣры Севастійскіа.

Б. Вшедше же въ корабль Адрамѣтскій, восхотѣвше плыти во Ісійскаа мѣста, ѡвезохомъ сѣхъ съ нами Арістархъ Македонанинъ ѡ Солунъ.

В. Въ дрѣгій же пристѣхомъ въ Сидонѣхъ: человекъ колѡбіе же Ісѣи Павловъ дѣла, повелѣхъ кз дрѣгѡмъ шѣдшъ, прилѣжаніе оулажити.

Г. И ѡтѣдъ ѡвѣзшесѧ приплѣхомъ въ Кѣпръ, занѣ вѣтри бѣхъ противни.

Д. Псѣнъ же іакже противъ Кілікіи ѿ Памфѣліи преплывше, принѣдохъ въ Мѣры Лѣкійскіа.

Е. И тамъ ѡверѣтъ сотникъ корабль Александрійскій плѡвѣшъ во Італію, всадѣ ны въ Онь.

З. Но мнози же днѣ коши плавающе, ѿ ѣдѣхъ бывше противъ Кніда, не ѡставающе насъ вѣтръ, приплѣхомъ подъ Крѣтъ, при Салмонѣхъ:

28. И Агриппа рече на Павла: Безъ малко мя убѣждаваш да станѣ Христіанинъ.

29. А Павелъ рече: Молилъ ся быхъ Богу щото не токо безъ малко но на пълно, *и* не само ты но и всички конто мя днесъ слушатъ да станѣтъ таквизи какъвто съмъ и азъ, освѣнь тѣзи оковы.

30. И това като рече той, станѣ царь-тъ и управитель-тъ и Верникія, и сѣдящи-тъ съ тѣхъ;

31. И като отдохъ на странѣ говоряхъ помежду си и казувахъ: Тойзи чловѣкъ не прави нищо достойно за смърть или за оковы.

32. И Агриппа рече Фесту: Тойзи чловѣкъ можаше да ся пусне, ако не бѣше ся отнеслъ *за сѣдбѣ* прѣдъ Кесаря.

ГЛАВА 27.

1. И когато бы рѣшено да отплуваме въ Италиѣ, прѣдадохъ Павла и други нѣкои вързаны на стотника, именемъ Іулія, отъ пълкъ-тъ Августовъ.

2. И влѣзохмы въ корабъ Адрамитскій, и отвезохмы ся съ намѣреніе да плуваме около Азійскы-тъ мѣста; илахмы още съ насъ си Аристарха Македонца отъ Солунъ.

3. И на другый-тъ *день* стигнѣхмы въ Сидонъ; и Іулій ся докарваше чловѣколюбиво съ Павла, и дозволи му да иде при пріятели-тъ *си* да му пригодятъ.

4. И отъ тамъ като станѣхмы провезохмы ся подъ Кипръ, защото вѣтрове-тъ бѣхъ противни.

5. И като прѣплувахмы море-то Киликійско и Памфилійско, стигнѣхмы въ Миры, Ликійскій *градъ*.

6. Тамо стотникъ-тъ намѣри корабъ Александрійскій който плуваше за Италиѣ, и тури ны въ него.

7. И мудро като плувахмы довольно дни и едвამъ стигнѣхмы въ Книдъ, понеже не ны пушаше вѣтръ-тъ, проплувахмы подъ Критъ срѣщѣ Салмонъ.

ѿ. Ѣдѡа же ѿзбирѡюще край, прїидѡхомъ на мѣсто нѣкое нарицаемое доброе пристанище, ѣмѹже близъ бѣ градъ Ласей.

ѡ. Многѹ же времени минѹвшѹ, ѿ сѣиѹ оуже не безвѣднѹ плаванїю, занеже ѿ поств оуже бѣ прешелъ, совѣтоваше Павелъ,

ї. Глагола ѿмъ: мѡжѣе, виждѹ, ѿкѡ съ досажденїемъ ѿ многою тѣетѡю, не токѡмъ бремене ѿ корабля, но ѿ дѹшъ нашихъ хощетъ быти плаванїе.

ѡ. Гѡтннкъ же кормчїа ѿ навклїра послашаше пѡче, нежелї Павломъ глаголемыхъ.

ѡ. Не доврѹ же пристанищѹ сѣиѹ ко ѡзимѣнїю, мнози совѣтъ даѹхъ ѡвезтїса ѡтѹдѹ, ѡще кѡкѡ возмогѹтъ, достїгше Фїнїкїи ѡзимѣти, въ пристаници Крїтствѣмъ зращемъ къ Лївѹ ѿ къ Хѡрсъ.

ї. Дхнѹвшѹ же югѹ, мнѣвше волю свою оулачїти, воздвїгше вѣтрила, плыхъ вскраї Крїта.

ѡ. Не по мнѡзѣ же возвѣа прѡтивенъ ѣмѹ вѣтръ вѣренъ, нарицаемый Ѣурокалѡнъ.

ї. Восхищенъ же бывшъ кораблю, ѿ не могѹщѹ сопрѡтивитсѹ вѣтрѹ, давшесѹ волнамъ носїмї бѣхомъ.

ѡ. Ѣстровъ же нѣкїи мнѡтѣкше нарицающсѹ Клавдїи, Ѣдѡа возмогѡхомъ оудержати ладїю :

ї. Юже востѡгше, всѡкимъ Ѣбразомъ помогѹхъ, подтверждающе корабль: коѡщесѹ же да не въ сѹрть впадѹтъ, низпсгствїше пѡрсѹ, сїце носїмї бѣхъ.

ї. Велии же ѡбсрѡвѡемымъ намъ, настрїе ѿметанїе творѹхъ :

ѡ. ѿ въ третїи день своимї рѹкамї ѡдрило корабленое ѿвергѡхомъ :

ї. Ни солнцѹ же, ни звѣздамъ ѡбашымсѹ на многи дни,

8. И едвамъ що прѣмниѣхмы него, стигнѣхмы на нѣкое си мѣсто което ся казува Добры Пристанища, близу при конто бѣ градъ-тъ Ласей.

9. Но като бѣше ся минѣло довольно врѣме, и плуваніе-то бѣше вече опасно, защото и постъ-тъ бѣше ся вече минѣлъ, совѣтуваше Павелъ,

10. И казуваше имъ: Братіе, виждамъ че плуваніе-то ще бѣде съсъ злостраданіе и съ голѣмѣхъ щетѣ, не токо за товаръ-тъ, и за корабъ-тъ но и за души-тъ ни.

11. Но стотникъ-тъ ся увѣряваше повече на кормчій-тъ и на стопанинъ-тъ на кораба, а не на Павловы-тъ думы.

12. И понеже пристанище-то не бѣ способно за прѣзимуваніе, повече-то дадохъ миѣніе да ся дигнѣтъ и отъ тамъ, за да стигнѣтъ, ако бы было възможно, до Финикъ, пристанище Критско, което гледа срѣщъ югозападный-тъ и сѣверозападный-тъ вѣтръ, и *тамъ* да прѣзимувать.

13. И когато подухнѣ малко югъ-тъ, помислихъ че сполучихъ цѣль-тъ си, дигнѣхъ ся, и плувахъ близу по край Критъ.

14. Но слѣдъ малко възвѣя срѣщъ него вѣтръ бурепъ нарицаемый Евроклидонъ.

15. И понеже ся дрѣпнѣ корабъ-тъ, и не можаше да устои срѣщъ вѣтръ-тъ, оставихмы ся *на волны-тъ* и носяхъ ны.

16. И като утекохмы задъ едно островче което ся наричаше Клавдій, едвамъ можѣхмы да удържимъ ладіѣ-тъ;

17. Коѣкто като дигнѣхъ, употребявахъ *всякакви* пособия, и прѣпасвахъ корабъ-тъ изъ отдолу; и бояще ся да не паднѣтъ на плитко, снѣхъ платна-та, и носяхъ ся така.

18. И понеже бѣхмы въ голѣмѣхъ бѣдѣхъ отъ бурѣ-тъ, въ слѣдующій день хванѣхъ да исхвърлятъ товаръ-тъ.

19. И на третій-тъ *день* сами съ рѣцѣ-тъ си исхвърлихмы корабленны-тъ нѣща.

20. И понеже за много дни не ся виждаше ни слѣнце ни звѣзды,

и зимѣ не малѣ належащей, прочее ѿнмашеся надежда вса, ѣже спастиса намъ.

ѳа. Многѣ же неаденію сѣшс, тогда стѣвз Пѣвелъ посредѣ ѿхъ рече: подобаше оубѣ, съ мѣжѣ, посадивше мене не ѿвезтиса ѿ Крита, и ѿзбыти досажденіа сегѣ и тѣтѣ.

ѳв. И сѣ нынѣ молю вы благоушествовати: погнѣель ко ни единаго дшнѣ ѿ васъ бѣдетъ, развѣ корабля.

ѳг. Предста ко ми въ сѣю нѣрь Ангелъ Бѣа, егѣже азъ есмь, емѣже и сажѣ,

ѳд. Глагола: не войс Пѣвле, Кесарю ти подобѣтъ предстѣти: и сѣ даровѣ тебѣ Бѣа вса плавающимъ съ тобою.

ѳе. Тѣмже дерзѣйте мѣжѣ: вѣрѣю ко Бѣови, ѿкѣ такъ бѣдетъ, ѿмже Ѧвразомъ речѣно ми бысть.

ѳз. Во Ѧстровъ же нѣкій подобѣтъ намъ пристѣти.

ѳз. И егда четвертаадесять нѣрь бысть, носимымъ намъ во Адриѣтской пшнѣ въ полшѣиши, нещевѣхъ корабленицы ѿкѣ приближѣются къ нѣкоей странѣ:

ѳи. И ѿзмѣривше глѣннѣ ѿвѣтѣша сажѣней двѣдѣсѣтъ: малѣ же прѣшѣдше, и пакѣ ѿзмѣривше, ѿвѣтѣша сажѣней пѣтѣдѣсѣтъ:

ѳо. Поѣщесѣ же, да не кѣкѣ въ прѣдѣла мѣстѣ впадѣтъ, ѿ носа корабля вѣргше кѣтѣвы чѣтыри, молахомсѣ да дѣнь бѣдетъ.

ѳа. Корабленикомъ же ѿшшымъ вѣжѣти ѿзъ корабля, и ѿзвѣсившымъ ладѣю въ морѣ, ѿзвѣтомъ ѿки ѿ носа хотѣшымъ кѣтѣвы простѣрти,

ѳа. Рече Пѣвелъ сѣтѣикѣ и вѣннѣмъ: ѿще не сѣи прѣкѣдѣтъ въ корабль, вы спастиса не можете.

ѳв. Тогда вѣннѣ ѿрѣзаша оубѣ ладѣи, и ѿстѣвиша ѿ ѿпѣсти.

ѳг. Егда же хотѣше дѣнь быти, молаше Пѣвелъ всѣхъ, да прѣймѣтъ пшс, глагола: чѣтыренадѣсѣтый дѣнь дѣнь ждѣше, не ѿдѣше прѣбывѣете, ни чѣтоже вкѣсѣше.

и силна-та бура наваляше, исчезнѣ вече отъ насъ всяка надежда за спасеніе.

21. А подиръ много неяденіе, застанѣ Павелъ между тѣхъ и рече: Трѣбаше, о пріятели, да мя послушате, да ся не дигамы отъ Критъ, и да ны не постигнѣше това злостраданіе и тази щета.

22. Но и сега вы свѣтуетамъ да сте весели, защото ни една душа отъ васъ нѣма да ся изгуби, но само корабъ-тъ:

23. Защото ангель отъ Бога, чійто съмъ азъ, и комуто служѣ, яви ми ся тѣзи нощъ,

24. И каза: Не бой ся, Павле, *ты* трѣба да прѣдстанешъ прѣдъ Кесаря; и ето Богъ ти подари всички-тѣ конто плувать съ тебе.

25. За това, братіе, бѣдѣте весели; защото вѣрувамъ въ Бога че така ще бѣде, споредъ както ми бы речено.

26. А ный трѣба да бѣдемъ исхвърлени на нѣкой островъ.

27. И когато настанѣ четиринадесета-та нощъ, като ся носяхмы на самъ на тамъ по Адриатическо-то *море*, кѣдѣ срѣдъ нощъ, корабници-тѣ угаждахъ че приближавать до нѣкойхъ сушѣ.

28. И като измѣрихъ дълбочинѣ-тѣ, намѣрихъ двадесеть растега; и малко по нататѣкъ като отидохъ, пакъ измѣрихъ и намѣрихъ петнадесеть растега.

29. И бояще ся да не бы да паднѣтъ вѣнъ на камениты мѣста, спуснѣхъхъ четири котвы отъ кормъ-тъ, и желаяхъ да съмне.

30. И понеже корабници-тѣ ищѣхъ да побѣгнѣтъ отъ корабъ-тъ, и спуснѣхъхъ ладійкѣ-тѣ въ море-то, съ причинѣ ужъ че ще спуснѣтъ котвы отъ кѣдѣ прѣдницѣ-тѣ,

31. Павелъ рече на стотника и на войны-тѣ: Тѣзи ако не останѣтъ въ корабъ-тъ, вы не можете ся избави.

32. Тогазъ войны-тѣ отрѣзаха вѣжя-та на ладійкѣ-тѣ и оставихъ ихъ да падне вѣнъ.

33. А при съмнуваніе Павелъ каняше всички-тѣ да похапнѣтъ *по нѣщо*, и казуваше: Четиринадесеть дена днесъ ожидате, и стоите гладни, безъ да сте вкусили нищо.

лѧ. Тѣмже молю васъ прїѣти пи́шѹ: се бо кз ва́шемѹ спасѣнію ѣсть: ни є́диномѹ бо ѿ васъ влѧсъ главѹ ѿпадаѣтъ.

лѢ. Рѣкъ же сїа, ѿ прїѣмъ хлѣбъ, благодарѣнїѹ Б҃га прѣдъ всѣмнѹ, ѿ преломъ начѧтъ ѣсти.

лѤ. Благонаде́жни же бывше всѣ, ѿ тѣхъ прїѧша пи́шѹ.

лѭ. Бѣ же въ кораблѣ всѣхъ дѣшъ, двѣстѣ сѣмьдесятъ ѿ шестѣ.

лн. Насы́шесѧ же бра́шна, ѿблагчи́ша кора́бль, ѡзмета́юще пшени́цѹ въ мо́ре.

лѧ. О́гдѧ же де́нь бы́сть, землѣ не познава́хѹ: нѣдро же нѣкое оу́смотрѣша ѡмѣщѣе песѡкъ, въ не́же, ѡще мо́щно ѣсть, совѣща́ша ѡзвѣщѣи кора́бль.

лн. И кѡ́твы собра́вше веза́хсѧ по мо́рю, кѣпшѹ ѿсла́бивше оу́жа корми́льнѹ: ѿ воздви́гше ма́лое вѣтрило кз ды́шущемѹ вѣтрѣцѹ, везо́хомсѧ на кра́й.

лн. Рѧда́ше же въ мѣсто ѡсо́нное, оу́вази́ша кора́бль: ѿ носъ оу́бѹ оу́вазшїѹ превы́сть недви́жимь, корми́ло же разбива́шесѧ ѿ ѡжда́хъ во́лнъ:

лѡ. Рѡни́мъ же совѣтъ бы́сть, да оу́зники оу́бїю́тъ, да не ктѡ поплывъ ѡзбѣ́гнетъ.

лѧ. Со́тникъ же хотѧ соблюсти́ Па́вла, возвра́ни совѣтъ ѡхъ, повелѣ же могущы́мъ пла́вати, да ѡзскачѣ́вше пе́рвѣѣ ѡзы́дѹтъ на кра́й,

лѧ. А про́чїи, ѡви оу́бѹ на дщи́цахъ, ѡви же на нѣчемъ ѿ кора́блѧ. ѿ та́къ бы́сть всѣмъ спасти́сѧ на зе́млю.

ГЛАВА Кн.

а. Спасѣни́и же бывше ѡ́же сз Па́вломъ, ѿ кора́блѧ, тогдѧ разсмѣ́ша, ѡ́къ О́стровъ Мелїтъ нарица́етсѧ.

б. Ра́рвари же твора́хѹ немáлое мнѡсѣрдїе на́мъ: воз-

34. За това вы молѣхъ да похапнете ; Защото това е *нуждно* за упазваніе-то ви ; понеже ни одному отъ васъ ни косъмъ отъ главѣ-тъ нѣма да падне.

35. И като рече това, зѣ хлѣбъ, благодари Бога прѣдъ всички, та прѣломѣ и наченѣ да яде.

36. Отъ това ся ободрихъ всички, та ядохъ и тѣ.

37. И всинѣ въ корабъ-тъ бѣхмы двѣстѣ и седмдесетъ и шесть души.

38. И като ся насытихъ съ хранѣ, облегчавахъ корабъ-тъ като исхвърляхъ жито-то въ море-то.

39. И когато ся разсъмѣхъ не познавахъ земѣ-тъ ; съгледувахъ обаче заливъ нѣкой си който имаше брѣгъ, на който ся рѣшихъ да тѣкнѣтъ корабъ-тъ, ако бѣ възможно.

40. И като истеглихъ котвы-тѣ, оставихъ *корабъ-тъ* по море-то, развързахъ още върски-тѣ на кормила-та, и развихъ малко-то вѣтрило на кѣдѣ вѣтръ-тъ, и управихъ ся къмъ брѣгъ-тъ.

41. Но испаднѣхъ на мѣсто дѣто бѣяше отъ двѣ страны море-то, и тамъ засѣднѣ корабъ-тъ ; прѣдница-та ся заби и не мърдаше ; а задница-та ся разглобяваше отъ насліе-то на волны-тѣ.

42. И наговорихъ ся войни-тѣ да избѣгнѣтъ запрѣны-тѣ, да не бы да исплува нѣкой и да побѣгне.

43. Но стотникъ-тъ като искаше да избави Павла, въспрѣ ги отъ *това* намѣреніе, и повелѣ, конто можѣтъ да плуватъ, да скочатъ първомъ тѣ въ море-то, и да излѣзѣтъ на сухо :

44. А останѣли-тѣ, едни на дѣски, други пакъ на плѣщо отъ корабъ-тъ. И така бы та ся избавихъ всички на сушѣ-тъ.

ГЛАВА 28.

1. И отъ какъ ся избавихъ, тогазъ познахъ че островъ-тъ ся казуваше Малта.

2. А варвари-тѣ *тамошни жители* показахъ намъ голѣмо

гнѣише во Огнь, прїаша всѣхъ насъ, за настоащїй дождь,
и зїмъ.

ѳ. Сгромаждашъ же Павлъ рождїа множество, и возложивъ
шъ на Огнь, ехїана ѿ теплоты ѡзшедши сѣкнѣ въ рѣкѣ егѡ.

Ѥ. И егда видѣша варвари вїсающа смїю ѿ рѣки егѡ, гла-
голахъ дрѣгъ ко дрѣгъ: всаку оубїица есть челоѳекъ сїй,
егѡже спасена ѿ моря сѣдъ Бжїй жити не ѡстаѡи.

Ѧ. Тѡй же оубѡ ѡтрасъ смїю во Огнь, ничтѡже зло по-
страда:

ѧ. Оні же члахъ егѡ ѡмѣща возгорѣтиса, ѡли пастї
внезапъ мѣртѡ: на мнозѣ же (тогѡ) члѡущимъ, и ничтѡже
зло въ немъ бывшее видѡущимъ, претѡршеса, глаголахъ
бога того быти.

Ѩ. Окрестъ же мѣста Онагѡ вѣхъ села перѡагѡ во
Островѣ, ѡменемъ Попліа, ѡже прїимъ насъ три дни любезнѣ
оубредїи.

ї. Бысть же Отцѣ Попліевъ Огнемъ и воднымъ трѣдомъ
ѡдержимъ лежати: къ немѣже Павелъ вшедъ, и помоливсѡ,
и возложъ рѣцѣ свой на нь, ѡсцѣли егѡ.

ѫ. Семъ же бывшъ, и прочїи ѡмѣщїи недѣги во Островѣ
томъ, приходяхъ, и ѡсцѣлѣвахъсѡ:

ї. ѡже и многими честымъ почтѡша насъ, и ѡвозащымсѡ
намъ, ѡже на потребѣ, вложїша.

ѡ. По трѣхъ же мѣѣхъ ѡвезѡхомсѡ въ кораблї ѡлександрїй-
стѣмъ подпїсаномъ, Дїоскѡры, презимѣвшемъ во Островѣ.

ѡ. И доплывше въ Сѡраксы, пребыхомъ дни три:

ѡ. Ѣсѣдъ же ѡплывше прїидѡхомъ въ Рїгїю, и по едїн-
номъ дни возвѣавшъ югъ во вторїй дѣнь прїидѡхомъ въ
Потїѡлы:

ѡ. Идѣже ѡбрѣтше братїю, оумолѣни быхомъ ѡ нихъ
пребыти днѣй сѣмъ: и таку въ Рїмъ ѡдѡхомъ.

ѡ. И ѡ тамъ братїа слышавше, ѡже ѡ насъ, ѡзѡдѡша въ

человѣколюбіе; защото ны пріяхъ всинца, и понеже валѣше дѣждъ и студено бѣше, накладохъ огнь.

3. И когато Павелъ сграмади много хврастіе и го тури на огнь-тъ, една ехидна излѣзе изъ топлинѣ-тъ и залѣпи ся за рѣкѣ-тъ му.

4. А варвари-тъ като видѣхъ змійѣ-тъ какъ висяше о рѣкѣ-тъ му, думахъ си помежду си: Безъ друго тойзи человѣкъ е убійца, който ако и да ся избави отъ море-то, *Божіе-то* правосѣдіе го не остави да е живъ.

5. Но той трѣснѣ змійѣ-тъ въ огнь-тъ, и не пострада никое зло.

6. А тѣ ся падѣяхъ че ще да отече, или внезапно да падне долу мъртъвъ: но като очакувахъ много врѣме, и гледахъ че му не ставаше никое зло, промѣнихъ *мысль* и думахъ че е богъ.

7. И около това мѣсто бѣхъ стяжанія-та на най първый-тъ въ островъ-тъ, име-то му Поплій: той ны пріа и гощава ны пріятелски три дни.

8. А случи ся да е болѣнъ Попліевъ баша, и лежаше отъ трескѣ и отъ дисентеріѣ: а Павелъ влѣзе при него, и като ся помоли *Богу*, възложи рѣцѣ на него, и го исцѣли.

9. И тѣй това като станѣ, и други-тъ отъ островъ-тъ, които имахъ нѣщо болѣсть, идяхъ и исцѣлявахъ ся:

10. Като и съ много почести ны почетохъ, и на трѣгваніе-то ни снабдихъ ны съ потрѣбны-тъ.

11. И слѣдъ три мѣсецы отплувахмы съ единъ Александрійскый корабъ, *що бѣше съ съ знамя на Діоскуры*, и който бѣ прѣзимувалъ въ тойзи островъ.

12. И като стигнахмы въ Сиракусы, прѣсѣдѣхмы три дни.

13. И отъ тамо все край брѣгъ-тъ, стигнахмы въ Ригіѣ, и слѣдъ единъ день като повѣя югъ-тъ, на второй-тъ день дойдохмы въ Потіолы;

14. Дѣто намѣрихмы братія, които ны умолихъ да прѣсѣдимъ у тѣхъ седмъ дена, и така дойдохмы въ Римъ.

15. И отъ тамо братія-та като чухъ за насъ, излѣзохъ до

срѣщеніе наше даже до Аппіева торгоу и тріеих корчѣмницъ: иже видѣвъ Павелъ, и благодаривъ Бѣга, пріятъ дерзновѣніе.

ѣ. Егда же пріидѣхомъ въ Римъ, соудники предадѣ оузники воеводѣ: Павелъ же повелѣ пребывати ѿ себѣ, съ соблюдающимъ егѡ воиномъ.

ѥ. Бысть же по днѣхъ трѣхъ, созва Павелъ съшывъ ѿ Іудеевъ первыя: съшедшымъ же имъ, глаголаше къ нимъ: мѡже братіе, азъ ничтѡже протівно сотворивъ людемъ или обичаемъ отеческимъ, оузникъ ѿ Іерусалима прѣданъ быхъ въ рѣцѣ Римляномъ:

и. Иже разсудивше, иже ѿ мнѣ, хотѣхъ псѣтити, зане и единая вина смѣртная бысть во мнѣ.

и. Сопротивъ же глаголющимъ Іудеємъ, иже да ми бысть нареши Кесаря, не ѣкъ ѡзыкъ мой имѣа въ чesомъ ѡклеветати.

к. Сеа ради оубо вины оумолихъ васъ, да виждѡ и бесѣдую: надежды бо ради Іилевы веригами сими ѡбложенъ есмь.

ка. Снѣ же къ немъ рѣша: мы ниже писаніа ѿ тебѣ пріахомъ ѿ Іудей, ниже пришѣдъ ктѡ ѿ братіи возвѣстити, или глагола что ѿ тебѣ зло.

кв. Молимся же да слышимъ ѿ тебѣ, иже мѡдрствесши: ѿ ереси бо сей вѣдомо естъ намъ, ѣкъ всюдѡ сопротивъ глаголемо естъ.

кг. Оуставивше же емъ дѣнь, пріидѡша къ немъ въ страннопріѣмницъ множайши: имже сказаше свидѣтельствѡ цѣтвіе Бжѣе, и оубѣраа ихъ, иже ѿ Іисъ, ѿ закона Моисѣева и прѡрокъ, ѿ оутра даже до вечера.

кд. И ѡви оубѡ вѣровахъ глаголемымъ, ѡви же не вѣровахъ.

ке. Несогласни же сѣше другъ ко другъ ѡхождахъ, рѣкшъ Павелъ глагола едины: ѣкъ добръ дѣхъ стѣй глагола Ісѣемъ прѡрокомъ ко оцѣмъ нашимъ,

Аппіево-то тържище и до Три-тѣ Кръчмы да ни посрѣщашъ; и Павелъ като видѣ тыя *братія*, благодарн Бога, и ободри ся.

16. А когато дойдохмы въ Римъ, стотникъ-тѣ прѣдаде окованы-тѣ на войводж-тж; а на Павла ся дозволи да живѣе особно съ воинъ-тѣ който го вардяше.

17. И слѣдъ три дни свыка Павелъ по първы-тѣ отъ Іудей-тѣ; и като ся събрахъ казуваше имъ: Мажіе братіе, азъ безъ да съмъ сторилъ нищо противъ народъ-тѣ, или противъ отеческы-тѣ обычаи, вързанъ отъ Іерусалимъ прѣдадохъ мя въ ржцѣ-тѣ на Римляны-тѣ;

18. Които като мя испытахъ, щѣхъ да *мя* пуснатъ, защото ни една вина за смъртъ нѣмаше въ мене;

19. Но понеже Іудей-тѣ ся противяхъ, принудихъ ся да ся отнесъ до Кесаря; а не че имахъ да обвиниъ въ нѣщо народъ-тѣ си.

20. И тѣй по тѣхъ причинъ вы призовахъ, да *вы* видѣхъ и да *ви* поговорѣхъ; защото зарадъ надеждж-тж на Израиля имамъ на себе си тѣзи веригы.

21. А тѣ му рекохъ: Ный нито писма смы получили отъ Іудейжъ за тебе, нито нѣкой отъ братія-та е дошелъ да ни извѣсти, или да ни каже нѣщо зло за тебе.

22. Но желаемъ да чуемъ отъ тебе твое-то мнѣніе; защото е извѣстно намъ, че за тѣзи ересь на всякъдѣ противно ся говори.

23. И като му опрѣдѣлихъ день, дойдохъ при него въ гостилницж-тж мнозина, на които изложи съсъ свидѣтельства царство-то Божіе, и отъ сутринь-тж до вечерь-тж увѣряваше ги за Іисуса, и отъ закона Моисеевъ, и отъ пророцы-тѣ.

24. И едни отъ тѣхъ ся увѣрявахъ на това което говорѣше, а други не вѣрувахъ.

25. И тѣ понеже бѣхъ несогласни помежду си, отхождахъ си, като *имъ* рече Павелъ единъ рѣчь: Добръ е рекъ Духъ Святый на бащы-тѣ ни чрѣзъ пророка Исаія,

кз. Глагола: ѿдѣи кѣ людемъ симъ и рцы: слѣхомъ оуслышите, и не имате разсмѣти: и видаще оузрите, и не имате видѣти.

кз. Судебелѣ бо сердце людеи сиихъ, и оушима тѣжкѣ слышаша, и очи свои смѣжиша: да не какъ оувидатъ очима, и оушима оуслышатъ, и сердцемъ оуразсмѣютъ и ѡбратѣтсѣ, и ѡсцѣлю ѿихъ.

кн. Вѣдомо оубо да вѣдетъ вамъ, ѿкъ ѡзыкомъ посласѣ спасеніе Бжїе, сїи и оуслышатъ.

ка. И сїѧ томъ рекшъ, ѡидѣша Ісѣи, многое имѣще междѣ собою состязаніе.

л. Превысть же Павелъ двѣ лѣта ѡсполнь своею мздою, и прїимаше всѧ приходѣщыѧ къ немъ.

ла. Проповѣдѣѧ црѣвїе Бжїе, и оучѧ ѡже ѡ Гдѣ нашемъ Іисѣ Хрѣтѣ, со всѧкимъ дерзновѣніемъ невозбраннѣ.

26. Когато е казалъ: Иди и речи на тойзи народъ: Слухомъ ще чувате, и нѣма да разумѣете; и съ очи ще гледате, и нѣма да видите.

27. Защото задебелѣ сърдце-то на тѣзи людѣ, и съ уши-тѣ си тежко чуватъ, и очн-тѣ си склопиха, да не бы съ очи да видятъ, и съ уши да чуѣтъ, и съсѣ сърдце да разумѣтъ, и ся завърнатъ та гы исцѣлѣхъ.

28. И тъй да знаете, че спасеніе-то Божіе на язычници-тѣ ся
проводѣ; тѣ и ще чуѣтъ.

29. И това като рече, отидохъ си Іудей-тъ съ голѣмо прѣспира-
ніе помежду сѣ.

30. А Павелъ останѣ цѣлы двѣ години въ особеннѣхъ подѣ наемѣхъ, и принимаше всичкы-тѣ конто идяхѣхъ при него,

31. Та проповѣдуваше царство-то Божіе, и поучаваше невъзбранно съсъ всяко дръзновение за Господа Исуса Христа.

СОБОРНОЕ

ПОСЛАНИЕ ІАКОВЛЕ.

ГЛАВА А.

а. Іаковъ Бгъ ѿ Гдѣ Іисъ Хртъ рабъ, Обѣманадесате конѣнома, ѿже въ разсѣпанн, радоватиса.

б. Всѣмъ радость имѣйте, братіе моѣ, егда во искушеніи впадете различна,

в. Бѣдаше, іакъ искушеніе ваше вѣры содѣловаетъ терпѣніе :

г. Терпѣніе же дѣло совершенно да имать, іакъ да бѣдете совершенни ѿ всецѣлн, ни въ чемъже лишени.

д. Иже же кто ѿ васъ лишени ѣсть премудрости, да проситъ ѿ дающаго Бга всѣмъ нелицепріемнѣ, ѿ не поношающаго, ѿ дастся емъ.

е. Да проситъ же вѣрою, ничтоже ссмиаца : ссмиаца бо оуподобися волненію морскому вѣтры возметаема ѿ развѣваемъ.

ж. Да не мнитъ бо члвкъ Оиз, іакъ пріиметъ что ѿ Бга.

з. Мѣжъ двоедѣшенъ, нестробенъ во всѣхъ пстѣхъ своихъ.

и. Да хвалитса же братъ смиренный въ высотѣ своей :

і. Богатый же во смиреніи своемъ, зане іакоже цвѣтъ травный мѣмъ ѿдетъ.

іа. Возсѣа бо солнце со зномъ, ѿ ѿзсши травъ, ѿ цвѣтъ еѣ ѿпадѣ, ѿ благолѣпіе лица еѣ погнѣе : снѣ же ѿ богатый въ хожденіи своемъ оуважаетъ.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІАКОВА.

ГЛАВА 1.

1. Іаковъ рабъ на Бога и на Господа Ісуса Христа, до дванадесеть-тѣ племена които сѣ въ разсѣяніе, поздравленіе.

2. Всякъ радость имайте, братіе мои, когато впадате въ различни искушенія;

3. Понеже знаете че испытаніе-то на вашъ-тѣ вѣрѣ произвежда търпѣніе;

4. А търпѣніе-то да има дѣло съвършенно, за да бѣдете съвършени и цѣли, безъ никакъвъ недостатъкъ.

5. Ако ли нѣкой отъ васъ е оскуденъ отъ мудрость, да проси отъ Бога, който дава богато на всички и не укорява, и ще му ся даде.

6. Но да проси съ вѣрѣ, безъ да ся сумнява никакъ; защото който ся сумнява, подобенъ е на морскы волны караны и разблѣскуваны отъ вѣтрове-тѣ.

7. И такъвъ чловѣкъ да не мысли че ще пріеме нѣщо отъ Господа.

8. Чловѣкъ двоеумень непостоянъ е во вслѣчки-тѣ си пѣтища.

9. Който братъ е отъ по долно *сѣстояние* да ся хвали въ своето си възвышаваніе;

10. А богатый-тѣ, въ смиряваніе-то си; понеже, като цвѣтъ на трѣвѣ, ще прѣцвѣти.

11. Защото изгрѣя слънце-то съ пекъ-тѣ, и изсуши трѣвѣ-тѣ, и цвѣтъ-тѣ ѿ слѣтъ и хубость-та на лице-то ѿ погынѣ; така и богатый-тѣ ще повѣхне въ пѣтища-та си.

ѢІ. Бл҃женѣ мѣжѣ, ꙗже претерпѣтъ ѡск҃шеніе: занѣ ѡск҃сенѣ вѣвѣхъ прїиметѣ вѣнѣцѣ жїзні, ꙗкоже ѡбѣщѣа Б҃гѣ любаѣмѣмѣ ꙗко.

ГІ. Никтоже ѡск҃шаемѣ да глаголетѣ, ꙗко ꙗ Б҃га ѡск҃шаемѣ ꙗсѣмѣ: Б҃гѣ бо нѣсть ѡск҃ситель слаѣмѣ: не ѡск҃шетѣ же тоѣ никог҃оже.

ДІ. Кїждо же ѡск҃шается, ꙗ своеѣ похоти влекомѣ ꙗ прельщѣемѣ:

ЕІ. Таже похоть зачѣнши раждѣетѣ грѣхѣ: грѣхѣ же содѣланѣ раждѣетѣ смѣрть.

ЄІ. Не асти҃тесѣ братїе моѣ возлюбленнаѣ:

ЖІ. Всѣко даѣніе блага, ꙗ всѣхъ дарѣ совершенѣхъ, свѣше ꙗсть, сходѣѣ ꙗ Оцѣ свѣтѣмѣ, оу негѣмѣ нѣсть премѣненіе, ꙗли преложенїѣ стѣнь.

ИІ. Восхотѣвѣ бо породї насѣ словомѣ ꙗстины, бо ꙗже быти намѣ начѣтокѣ нѣкїѣхъ создѣнїемѣ ꙗко.

ДІ. Тѣмѣже братїѣ моѣ возлюбленнаѣ, да бѣдетѣ всѣхъ челоѣкѣхъ скорѣ оуслышати, ꙗ косенѣхъ глаголати, косенѣхъ бо гнѣвѣхъ.

КІ. Гнѣвѣхъ бо мѣжа, правды Бжїѣ не содѣловѣетѣ.

КА. Сегѣмѣ рѣди ѡложше всѣхъ сквернѣхъ, ꙗ ꙗзѣмѣтокѣ слѣбы, вѣ крѣтѣсти прїимїте всѣжденное слѣво, могѣщее спасти дѣшы вѣша.

КВ. Бывѣйте же творцѣ слѣва, ꙗ не точїю слышѣтели, прельщѣюще себѣ самѣхъ.

КГ. Занѣ ꙗже кто ꙗсть слышѣтель слѣва ꙗ не творѣцѣ, таковѣмѣ оуподѣбїсѣ мѣжѣ смѣтрѣющѣхъ лицѣ бытїѣ своеѣ вѣ зерцѣлѣ.

КД. Оусмотри ꙗ себѣ ꙗ ѡнде, ꙗ ꙗбїе забѣмѣ каковѣхъ бѣ:

КЕ. Прїимїтѣ же вѣ законѣхъ совершенѣхъ своѣѣ, ꙗ прѣвѣвѣхъ, сѣмѣ не слышѣтель забѣмѣмѣхъ бывѣхъ, но творѣцѣ дѣла, сѣмѣ бл҃женѣхъ вѣ дѣланїи своемѣхъ бѣдетѣ.

КЄ. ꙗже кто мнїтсѣ вѣренѣхъ быти вѣ вѣсѣхъ, ꙗ не ѡбсѣда-

12. Блаженъ онзи чловѣкъ който прѣтърпява искушеніе, защото като прѣмине испытъ-тъ, ще приеме вѣнецъ-тъ на живота, който обща Богъ на онѣзи които го любятъ.

13. Никой искушаванъ да не казува: Че Богъ мя искушава; защото Богъ ся отъ зло не искушава, и той никого не искушава.

14. А всякой ся искушава, завлечанъ и подлгванъ отъ собственнѣ-тъ си похоть:

15. Похоть-та послѣ като зачене, ражда грѣхъ, а грѣхъ-тъ като ся извърши, ражда смърть.

16. Не заблуждавайте, любезни мои братіе.

17. Всяко добро даваніе, и всяка съвършенна дарба отъ горѣ е, и слѣзува отъ Отца на свѣтлны-тъ, въ когото нѣма измѣненіе, или сѣнка на промѣняваніе.

18. Отъ собственнѣ-тъ си волѣхъ родилъ ны е съсъ слово-то на истиннѣ-тъ, да бждемъ ный нѣкакъвъ си начатъкъ на неговы-тъ сздація.

19. И тѣй, любезни мои братіе, да бжде всякой чловѣкъ бързъ на чуваніе, а муденъ на говораніе, и муденъ на гнѣвъ;

20. Защото гнѣвъ-тъ на чловѣка не върши Божіѣ-тъ правдѣ.

21. За това отхвърлѣте всякъ нечистотѣхъ и множество-то злобѣ, и приимѣте съ кротость всаждено-то слово, което може да спасе души-тъ ви.

22. Бывайте и творители на слово-то, а не само слушатели, да лжете себе си.

23. Защото ако бжде нѣкой слушатель на слово-то, а не творитель, той прилича на чловѣкъ който гледа природно-то си лице въ огледало:

24. Защото огледа ся, и отиде, и завчасъ забрави какъвъ бѣ.

25. Но който вникне въ совършенный-тъ законъ на свободнѣ-тъ, и прѣбжде *въ него*, той като не е слушатель забравливъ, но творитель на дѣло-то, той ще бжде блаженъ въ дѣла-та си.

26. Ако нѣкой отъ васъ мни че е благочестивъ, и не обуздава

ВЛЕТЪ АЗЫКА СВОЕГѢ, НО ЛСТИТЪ СЕРДЦЕ СВОЕ, СЕГѢ СЧЕТНА
ЕСТЬ ВѢРА.

ѳз. ВѢРА ВО ЧИСТА ІИ НЕ СКВЕРНА ПРЕД БГОМЪ И ОЦЕМЪ СІА
ЕСТЬ, ЕЖЕ ПОСѢЩАТИ СІРЫХЪ И ВДОВИЦЪ ВЪ СКОРБЕХЪ ИХЪ, И
НЕСКВЕРНА СЕБЕ БЛЮСТИ Ѣ МИРА.

ГЛАВА ѳ.

а. БРАТІЕ МОА, НЕ НА ЛИЦА ЗРАЩЕ ИМѢЙТЕ ВѢРС ГАА
НАШЕГѢ ІИСА ХРТА СЛАВЫ.

б. АЩЕ БО ВНИДЕТЪ ВЪ СѢМИЩЕ ВАШЕ МЖЖЪ, ЗАЛТЪ ПЕРСТЕНЬ
НОСА, ВЪ РІЗѢ СВѢТЛѢ, ВНИДЕТЪ ЖЕ И НИЩЬ ВЪ ХѢДѢ
ОДЕЖДАѢ,

г. И ВОЗЗРИТЕ НА НОСАЩАГО РІЗЪ СВѢТЛЪ, И РЕЧЕТЕ ЕМУ:
ТЫ САДИ ЗАѢ ДОБРѢ, И НИЩЕМУ РЕЧЕТЕ: ТЫ СТАНИ ТАМУ, ИЛИ
САДИ ЗАѢ НА ПОДНОЖІИ МОЕМЪ:

д. И НЕ РАЗСМОТРИТЕ ВЪ СЕБѢ, И БЫСТЕ СДІИ ПОМЫШЛЕНІИ
БЛЫХЪ.

е. СЛЫШИТЕ, БРАТІЕ МОА ВОЗЛЮБЛЕННАА: НЕ БГЪ ЛИ ИЗБРА
НИЩЫА МИРА СЕГѢ, БОГАТЫ ВЪ ВѢРѢ, И НАСЛЕДНИКИ ЦРТВІА,
ЕЖЕ ОБѢЩА ЛЮБАЩЫМЪ ЕГѢ;

ѳ. ВЫ ЖЕ ОУКОРИТЕ НИЩАГО. НЕ БОГАТИИ ЛИ НАСЛАЖУТЪ
ВАМЪ, И ТІИ ВЛЕКУТЪ ВЫ НА СДІИЩА;

з. НЕ ТІИ ЛИ ХѢЛТЪ ДОБРОЕ ІМА НАРЕЧЕННОЕ НА ВАСЪ;

и. АЩЕ ОУКѢ ЗАКОНЪ СОВЕРШАЕТЕ ЦАРСКІИ, ПО ПИСАНИЮ: ВОЗ-
ЛЮБИШИ ИСКРЕННАГО СВОЕГО, ІАКОЖЕ СЕБЕ САМАГО, ДОБРѢ ТВОРИТЕ.

а. АЩЕ ЖЕ НА ЛИЦА ЗРИТЕ, ТО ГРѢХЪ СОДѢВАЕТЕ, ОБЛИ-
ЧАЕМИ Ѣ ЗАКОНА ІАКОЖЕ ПРЕСТѢПНИЦЫ.

і. ИЖЕ БО ВЕСЬ ЗАКОНЪ СОБЛЮДЕТЪ, СОГРѢШИТЪ ЖЕ ВО ЕДИ-
НОМЪ, БЫСТЬ ВСѢМЪ ПОВІНЕНЪ.

аі. РЕКІИ БО: НЕ ПРЕЛЮБЫ СОТВОРИШИ, РЕКАЗ ЕСТЬ И: НЕ
ОУБІЕШИ. АЩЕ ЖЕ НЕ ПРЕЛЮБЫ СОТВОРИШИ, ОУБІЕШИ ЖЕ, БЫЛЪ
ЕСИ ПРЕСТѢПНИКЪ ЗАКОНА.

языкъ-тъ си, но лъже сърдце-то си, суетно е негово-то благочестіе.

27. Чисто и непорочно благочестіе прѣдъ Бога и Отца е това : Да пригледува сирачета-та и вдовицы-тъ въ утѣшеніе-то имъ, и да пази себе си неосквърненъ отъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 2.

1. Братіе мои, вѣра-та ви въ прославленнаго Господа нашего Іисуса Христа да бѣде безъ лицепріятіе.

2. Защото ако влѣзе въ соборище-то ви человекъ съсъ златъ пѣрстень и съ великолѣпны дрехы, а влѣзе и сиромыхъ съ уплесканы дрехы,

3. И погледнете на тогози който е съ великолѣпны-тъ дрехы, та му речете : Ты сѣдши тука добрѣ ; и на сиромыхъ-тъ речете : Ты стой тамъ ; или, сѣдши тука до подножіе-то ми ;

4. Да ли не сте направили отличіе помежду си, и не сте ли станѣли сѣдници съ лукавы помышленія ?

5. Слушайте, любезни мои братіе. Не избра ли Богъ сиромасы-тъ отъ тойзи свѣтъ, богаты съ вѣрѣ, и наслѣдници на царство-то което обѣща на тѣзи които го любятъ ?

6. А вы обезчестихте сиромыхъ-тъ. Не сѣ ли богати-тъ които вы угнѣтавать, и не влачатъ ли вы тѣ по сѣдовища ?

7. Не хулятъ ли тѣ добро-то име съ което ся именувате ?

8. Ако исполнявате вы царскій-тъ законъ, споредъ писаніе-то : Да възлюбиши ближняго своего, както самаго себе си, добрѣ струвате.

9. Но ако гледате на лице, грѣхъ струвате, и отъ законъ-тъ както прѣстѣпници ся изобличавате.

10. Защото който упазни всичкій-тъ законъ, и погрѣши въ едно, повиненъ быва во всичко ;

11. По това че който е рекъ, Не прѣлюбодѣйствувай, рече и, Не убивай. Но ако не сториши прѣлюбодѣяніе, а пакъ убиешъ, станѣлъ си прѣстѣпникъ на законъ-тъ.

҃и. ТАКѢ ГЛАГОЛАНТЕ ꙗкоу ТВОРИТЕ, ꙗкоу ЗАКОНОМЪ СВОБОДНЫМЪ ѿМѢЩІИ СЪДЪЗ ПРІАТИ.

҃и. СЪДЪЗ БО БЕЗЪ МІЛОСТИ НЕ СОТВОРШЕМОУ МІЛОСТИ: ꙗ ХВАЛИТСА МІЛОСТЬ НА СЪДѢ.

҃и. КАА ПОЛЪЗА БРАТІЕ МОА, ѿЩЕ ВѢРС ГЛАГОЛЕТЪ КТО ѿМѢТИ, ДѢЛЪ ЖЕ НЕ ѿМАТЬ; ЕДА МОЖЕТЪ ВѢРА СПАСТИ ЕГО;

҃и. ѿЩЕ ЖЕ БРАТЪ ѿЛИ СЕСТРА НАГН ВЪДЪСТЪ, ꙗ ЛИШЕНИ БЪДЪСТЪ ДНЕВНІА ПІЩИ,

҃и. РЕЧЕТЪ ЖЕ ѿМЪ КТО ѿ ВАСЪ: ѿДІТЕ СЪ МІРОМЪ, ГРѢИТЕСЯ ꙗ НАСЫЩАЙТЕСЯ: НЕ ДАСТЪ ЖЕ ѿМЪ ТРЕБОВАНІА ТѢЛЕСНАГО: КАА ПОЛЪЗА;

҃и. ТАКОЖДЕ ꙗ ВѢРА, ѿЩЕ ДѢЛЪ НЕ ѿМАТЬ, МЕРТВА ЕСТЬ ѿ СЕБѢ.

҃и. ПО РЕЧЕТЪ КТО: ТЫ ВѢРС ѿМАШИ, ѿЗЪ ЖЕ ДѢЛА ѿМАМЪ: ПОКАЖИ МИ ВѢРС ТВОЮ ѿ ДѢЛЪ ТВОИХЪ, ꙗ ѿЗЪ ТЕБѢ ПОКАЖУ ѿ ДѢЛЪ МОИХЪ ВѢРС МОЮ.

҃и. ТЫ ВѢРСЕШИ, ꙗкоу БГЪ ЕДИНЪ ЕСТЬ: ДОБРѢ ТВОРИШИ: ꙗ ВѢСИ ВѢРЮЮТЪ, ꙗ ТРЕПЕЩУТЪ.

҃и. ХОЩЕШИ ЖЕ ЛИ РАЗУМѢТИ, СѢ ЧЕЛОВѢЧЕ СЧЕТНЕ, ꙗкоу ВѢРА БЕЗЪ ДѢЛЪ МЕРТВА ЕСТЬ;

҃и. ѿБРААМЪ ОТЕЦЪ НАШЪ НЕ ѿ ДѢЛЪ ЛИ ѿПРАВДАСЯ, ВОЗНЕСЪ ІСААКА СЫНА СВОЕГО НА ЖЕРТВЕННИКЪ;

҃и. ѿИДИШИ ЛИ, ꙗкоу ВѢРА ПОСПѢШЕСТВОВАШЕ ДѢЛАМЪ ЕГО, ꙗ ѿ ДѢЛЪ СОВЕРШИЛСЯ ВѢРА;

҃и. ꙗ СОВЕРШИЛСЯ ПИСАНІЕ ГЛАГОЛЮЩЕЕ: ВѢРОВА ЖЕ ѿБРААМЪ БГОВИ, ꙗ ВМѢНИЛСЯ ЕМУ ВЪ ПРАВДЪ: ꙗ ДРУГОУ БЖІИ НАРЕЧЕОСЯ.

҃и. ЗРИТЕ ЛИ ОУБО, ꙗкоу ѿ ДѢЛЪ ѿПРАВДАЕТСЯ ЧЕЛОВѢКЪ, А НЕ ѿ ВѢРЫ ЕДИНЪА;

҃и. ТАКОЖДЕ ЖЕ ꙗ РААВЪ БЛАДНИЦА НЕ ѿ ДѢЛЪ ЛИ ѿПРАВДАСЯ, ПРІЕМШИ СХОДИНИКИ, ꙗ ѿНИМЪ ПСТЕМЪ ѿЗВЕДШИ ѿХЪ;

҃и. ѿКОЖЕ БО ТѢЛО БЕЗЪ ДЪХА МЕРТВО ЕСТЬ, ТАКѢ ꙗ ВѢРА БЕЗЪ ДѢЛЪ МЕРТВА ЕСТЬ.

12. Така говорѣте и така правѣте, като че ще бъдете съдени по законъ-тъ на свободѣ-тъ.

13. Защото съдба-та *ще бжде* немилостива на тогози който милость не е сторилъ; и милость-та ся хвали надъ съдъ-тъ.

14. Коя полза, братіе мои, ако казува нѣкой че има вѣрж, а дѣла нѣма? да ли може вѣра-та да го спасе?

15. *Нѣкой* братъ или *нѣкоя* сестра, ако сж голи и лишени отъ дневнѣ-тъ хранѣ,

16. И нѣкой отъ васъ имъ рече: Идѣте си съ миромъ, топлѣте ся и хранѣте ся, а не имъ дадете потрѣбно-то за тѣло-то, коя полза?

17. Така и вѣра-та, ако нѣма дѣла, сама по себе си е мъртва.

18. Но ще рече нѣкой: Ты имашъ вѣрж, и азъ имамъ дѣла; покажи ми вѣрж-тъ си отъ дѣла-та си, и азъ ще ти покажѣ отъ мои-тъ дѣла вѣрж-тъ си.

19. Ты вѣрувашъ че Богъ е единъ; добрѣ струвашъ; и бѣсове-тъ вѣруватъ и треперятъ.

20. Но ищешь ли да познаешъ, о суетный человекъ, че вѣра безъ дѣла е мъртва?

21. Авраамъ нашій-тъ отецъ не ся ли оправда отъ дѣла, когато принесе сына си Исаака на жертвенникъ-тъ?

22. Видишь ли че вѣра содѣйствуваше съ дѣла-та му, и отъ дѣла-та ся усъвършенствува вѣра-та?

23. И ся исполни писаніе-то което казува; Повѣрува Авраамъ въ Бога, и вмѣни му ся въ правдѣ, и пріятель Божій ся нарече.

24. И тѣй видите ли че отъ дѣла ся оправдава человекъ, а не само отъ вѣрж?

25. Така сжщо и Раавъ блудница не ся ли оправда отъ дѣла, когато прія проводены-тъ, и гы изведе прѣзь другъ пѣтъ?

26. Защото както тѣло-то безъ духъ е мъртво, така и вѣра-та безъ дѣла е мъртва.

ГЛАВА Ҫ.

А. Не мнози оучители бываѣте, братіе моѣ, вѣдающе, ѿкѣ болшее ѿсужденіе прїимемъ :

Б. Мнози бо согрѣшаемъ вси. ѿше кто въ словѣ не согрѣшаѣтъ, сѣи совершенъ мужъ, силенъ ѿбсздати ѿ все тѣло.

Ҫ. Се бо ѿ концемъ оуды во оустѣ влагаемъ, да повижутся намъ, ѿ все тѣло ѿхъ ѿбрашаемъ.

Д. Се ѿ кораблѣ велицы сѣше, ѿ ѿ жестокыхъ вѣтрѣхъ заточаеми, ѿбрашаются малымъ кормицемъ, ѿможе стремленіе прѣващаго хощетъ :

Е. Такоже же ѿ ѿзыкъ малъ оудъ ѣсть, ѿ велики хвалѣтсѣ, се малъ ѿгнь, ѿ коль велики вѣщи сожигаетъ :

Ж. ѿ ѿзыкъ ѿгнь, лѣпота неправды. сѣе ѿ ѿзыкъ водворѣтсѣ во оудѣхъ нашихъ, скверна все тѣло, ѿ пала коло рожденіѣ нашего, ѿ ѿпалаа ѿ геѣнны :

З. Иако во естество свѣрѣй же ѿ птиць, гадъ же ѿ рыкъ, оукрошѣтсѣ ѿ оукротитсѣ естествомъ человѣческимъ :

И. ѿзыка же никтоже можетъ ѿ человѣкъ оукротити, недержимо бо зло, исполнь ѿда смертоносна.

А. Тѣмъ блгословѣемъ Бга ѿ ѿца, ѿ тѣмъ кленѣмъ человѣки бывшыя по подобію Бжїю.

Г. ѿ тѣхъ же оустъ исходитъ блгословеніе ѿ клѣтва. не подобѣтъ, братіе моѣ возлюбленнаѣ, симъ такъ бывати.

АІ. Еда ли источникъ ѿ единаго оустѣа источѣтъ сладкое ѿ горькое ;

БІ. Еда можетъ. братіе моѣ, смоковница маслины творити, или виноградна лоза смѣкви ; такоже ни единаго источника слана ѿ сладка творитъ вода.

ҪІ. Кто премудръ ѿ хсдогъ въ васъ, да покажетъ ѿ добраго житїѣ дѣла своѣ въ кротости ѿ премудрости.

ДІ. ѿше же зависть горька имате ѿ рвеніе въ сердцахъ вашихъ, не хвалитсѣ, ни лжите на истинъ.

ГЛАВА 3.

1. Не бивайте мнозина учители, братіе мои, като знаете че по голѣмо осъждане ще приедемъ.

2. Защото всинца въ много грѣшимъ. Който не грѣши въ слово, той е свършенъ мѣжъ, възможенъ да обуздае и всичко-то тѣло.

3. Ето узды-тъ турямы въ уста-та на коніе-тъ, за да ни се покоряватъ, и обращамы всичко-то имъ тѣло.

4. Ето и кораби-тъ, ако и да сѣ толкова голѣми, и отъ силны вѣтрове се тласкатъ, съ твърдѣ малко кормило се обращатъ на какъвто ище воля-та на управителя.

5. Така и языкъ-тъ малъкъ удѣ е, но много се хвали. Ето малъкъ огнь колко голѣмо вещество запала.

6. И языкъ-тъ е огнь, свѣтъ *пѣли* съ неправдѣ. Така между наши-тъ удове се намѣрва языкъ-тъ, който заразява всичко-то тѣло, и въспала колело-то на животъ-тъ *ни*, и самъ той се запала отъ пѣкъль-тъ.

7. Защото всякакво естество звѣрове, и птици, и гадове, и морскы животны, укротяватъ се, и укротени сѣ отъ чловѣческо-то естество:

8. А языкъ-тъ никой отъ чловѣцы-тъ не може да го укроти; неудържимо зло е, пѣли съ смъртоносенъ ядъ.

9. Съ него благославямы Бога и Отца, и съ него кълнемъ чловѣцы-тъ, създадени-тъ по подобію Божию.

10. Отъ сѣщы-тъ уста излѣзува благословеніе и кѣтва. Не трѣбува, братіе мои, да бива това така.

11. Да ли изворъ-тъ отъ сѣщій-тъ чучуръ истака сладкъ и горчивъ водъ?

12. Да ли е възможно, братіе мои, смокыня-та да роди маслины, или лоза-та смокыны? така ни единъ изворъ *не е възможно* да пуца соленъ и сладкъ водъ.

13. Кой е отъ васъ мудръ и ученъ? да покаже отъ добро-то си поведеніе свои-тъ работы съ кротость на прѣмудрость.

14. Но ако имате въ сърдце-то си завистъ горчивъ, и свадъ, не дѣйте се хвали и лѣга противъ истинъ-тъ.

ѿ. И҃же сѣа премѣдрость свѣше низходящи, но зѣмна, дѣшевна, вѣсовска.

ѿ. И҃же ко зѣвисть и рвеніе, тѣ нестроеніе и всѧка зла вѣщь.

ѿ. И҃же свѣше премѣдрость, первѣе о҃убо чистѧ ѣсть, потѣмъ же мирна, кротка, благопокорѧва, исполнь милости и плодѣмъ благѣмъ, несмѣнна и нелицемѣрна.

и. Плодъ же правды въ мирѣ сѣется творѧщимъ миръ.

ГЛАВА ҃.

а. Ѣкогда брани и свѣры въ васъ; не ѡсѣдѧ ли, ѡ сластей вашихъ воюющихъ во о҃убѣхъ вашихъ;

б. Желаете, и не имаете: о҃убиваете и забывѧте, и не можете о҃услѣхити. сварѧетесь и борете, и не имаете, зане не просите:

в. Просите, и не пріемлете, зане слѣ просите, да въ сластѣхъ вашихъ иждивѣте.

г. Прелюбодѣи и прелюбодѣицы, не вѣсте ли, іакѡ любви міра сегѡ вражда бѣсѣ есть; иже ко восхощетъ дрѡгъ быти міру, врагъ бѣгѣи бывѧетъ.

ѿ. Или минѣ, іакѡ все писаніе глаголетъ: къ зѣвисти желѧетъ дѣхъ, иже вселѧся въ ны;

ѿ. Полшю же даѣтъ бѣгодѧтъ: тѣмъже глаголетъ: Гдѣ гнѣдымъ противѧтся, смиреннымъ же даѣтъ бѣгодѧтъ.

з. Повинѧтсѧ о҃убо бѣсѣ, противѧтсѧ же діаволу, и вѣжѧтъ ѡ васъ:

и. Приближѧтсѧ бѣсѣ, и приближѧтсѧ вамъ, ѡчѣстите рѣцѣ грѣшницы, исправѧте сердца ваша двоедѣшны.

д. Постраждѧте и слезѧте и плачѧтсѧ: смѣхъ вашъ въ плачь да ѡбратѧтся, и радость въ сѣтованіе.

і. Смирѧтсѧ предъ Гдемъ, и вознесѣтъ вы.

а. Не ѡклеветѧйте дрѡгъ дрѡга, кратіе: ѡклеветѧи ко

15. Тая мудростъ не е която слѣзува отъ горѣ, но е земна, плътска, бѣсовска;

16. Защото дѣто е завистъ и свада, тамъ има бъркотія и всякаква лошавина.

17. Но мудростъ-та която е отъ горѣ, първо е чиста, послѣ мирна, привѣтлива, благопокорна, пълна съ милостъ и добры плодове, беспристрастна и нелицемѣрна.

18. И плодъ-тъ на правдѣ-тъ сѣе ся съ миръ за миротворцы-тъ.

ГЛАВА 4.

1. Отъ дѣ произлѣзватъ бойове и борбы между васъ? Не отъ тамъ ли, отъ сласти-тъ ваши конто воюватъ въ удове-тъ ви?

2. Желаете, и нѣмате; убивате и завиждате, и не можете да получите; карате ся и ся біете, но нѣмате, защото не просите.

3. Просите и не получавате, защото злѣ просите, да иждивите въ сласти-тъ си.

4. Прѣлюбодѣи и прѣлюбодѣицы, не знаете ли че свѣтовно-то пріятелство е вражда противъ Бога? и тѣй който ище да е пріятель на свѣтъ-тъ, бива врагъ на Бога.

5. Или мислите че напусто казува писаніе-то: На завистъ рѣвнува духъ-тъ който живѣе въ насъ?

6. Но по голѣмъ благодать дава *Богъ*; за това казува: Богъ на гордѣливы-тъ ся противи, а на смиренны-тъ дава благодать.

7. И тѣй покорѣте ся Богу; съпротивѣте ся на діаволъ-тъ, и ще побѣгне отъ васъ.

8. Приближѣте при Бога, и ще приближи *и той* при васъ. Очистѣте рѣцѣ-тъ *си*, *вы* грѣшни, и освятѣте сѣрдца-та *си*, *вы* двоеумни.

9. Мѣчѣте ся, и тѣжѣте и плачѣте; смѣхъ-тъ ви да ся обърне на плачъ, и радость-та *ви* на тѣжъ.

10. Смирѣте ся прѣдъ Господа, и *той* ще вы възвыси.

11. Не ся одумувайте единъ другый, братіе; който одумува

бРАТА, ІЛИ ѠСЖДААИ БРАТА СВОЕГО, ѠКЛЕВЕТАЕТЪ ЗАКОНЪ, И ѠСЖДАЕТЪ ЗАКОНЪ: АЩЕ ЖЕ ЗАКОНЪ ѠСЖДАЕШИ, НѢСИ ТВОРЕЦЪ ЗАКОНА, НО СДАІА.

ВІ. ЕДИНЪ ЕСТЬ ЗАКОНОПОЛОЖНИКЪ И СДАІА МОГІИ СПАСТИ И ПОГРЕБИТИ: ТЫ ЖЕ КТО ЕСИ ѠСЖДААИ ДРУГА;

ГІ. СЛЫШИТЕ НЫНѢ ГЛАГОЛЮЩИИ: ДНЕСЬ ІЛИ ОУТРОК ПОЙДЕМЪ ВО ОНЪ ГРАДЪ, И СОТВОРИМЪ ТЪ ЛѢТО ЕДИНО, И КЪПЛО ДѢЕМЪ, И ПРИВЕРЖЕНЫЕ.

ДІ. ИЖЕ НЕ ВѢСТЕ, ЧТО ОУТРОК СЛУЧИТСА: КАА БО ЖИЗНЬ ВАША; ПАРА БО ЕСТЬ, ІАЖЕ ВМАЛѢ ІАВЛЯЕТСА, ПОТОМУ ЖЕ ІСЧЕЗАЕТЪ:

ЕІ. ВМѢСТѢ ЖЕ ВЫ ГЛАГОЛАТИ ВАМЪ: АЩЕ ГДѢ ВОСХОДИТЕ, И ЖИВИ БѢДЕМЪ, И СОТВОРИМЪ СІЕ ІЛИ ОНО:

ЄІ. НЫНѢ ЖЕ ХВАЛИТЕСА ВЪ ГОРДЫНАХЪ ВАШИХЪ: ВСАКА ХВАЛА ТАКОВА СЛА ЕСТЬ.

ЗІ. РѢШАЕМЪ ОУЖЕ ДОБРО ТВОРИТИ, И НЕТВОРАЕМЪ, ГРЕХЪ ЕМЪ ЕСТЬ.

ГЛАВА Ե.

А. ПРИИДИТЕ НЫНѢ БОГАТИИ, ПЛАЧНИТЕСА И РЫДАЙТЕ Ѡ ЛЮТЫХЪ СКОРБЕХЪ ВАШИХЪ ГРАДСКИХЪ НА ВЫ.

Б. БОГАТСТВО ВАШЕ ІЗГНИ, И РИЗЫ ВАША МОЛІЕ ПОАДОША:

Г. ЗЛАТО ВАШЕ И СРЕБРО ІЗОРЖАВѢ, И РЖА ИХЪ ВЪ ПОСЛУШЕСТВО НА ВАСЪ БѢДЕТЪ, И СИЛѢСТЬ ПЛОТИ ВАША АКИ ОГНЬ: ЕГОЖЕ СНИСКАСТЕ ВЪ ПОСЛѢДНІА ДНИ.

Д. СЕ МЗДА ДѢЛАТЕЛЕЙ ДѢЛАВШИХЪ НИВЫ ВАША, ОУДЕРЖАНАА Ѡ ВАСЪ, ВОПІЕТЪ: И ВОПІЕНІА ЖАВШИХЪ ВО ОУШИ ГДА САВАѠА ВНИДОША.

Е. ВОЗВЕСЕЛИТЕСА НА ЗЕМЛИ, И НАСЛАДИТЕСА: ОУПИТАСТЕ СЕРДЦА ВАША АКИ ВЪ ДЕНЬ ЗАКОЛЕНІА.

Є. ѠСДАЙТЕ, ОУБИТЕ ПРАВЕДАГО: НЕ ПРОТИВИТСА ВАМЪ.

З. ДОЛГОТЕРПИТЕ ОУЖЕ, БРАТИЕ МОА, ДО ПРИШЕСТВІА ГДНА. СЕ ЗЕМЛЕДѢЛЕЦЪ ЖДЕТЪ ЧЕСТНАГѠ ПЛОДА Ѡ ЗЕМЛИ, ДОЛГОТЕРПА Ѡ НЕМЪ, ДОНДЕЖЕ ПРИИМЕТЪ ДОЖДЬ РАНЪ И ПОЗДЕНЪ:

брата, и осѣжда брата си, одумува законъ-тъ, и осѣжда законъ-тъ ; и ако осѣждашь законъ-тъ, не си изпълнитель на законъ-тъ но сѣдія.

12. Единъ е Законоположникъ [и Сѣдія], който може и да спасе и да погуби ; а ты кой си що осѣждашь другыго ?

13. Елате сега *вы* които казувате : Днесъ или утрѣ ще идемъ въ тойзи градъ, и ще прѣсѣдимъ тамъ една година, и ще търгуваме, и ще спечелимъ ;

14. *Вы* които не знаете утрѣ какво *ще бѣде* ; защото що е животъ-тъ ви ? наистинъ пара е която за малко ся явява, и послѣ изчезнува ;

15. Вмѣсто да казувате : Ако ще Господь, и бѣдемъ живи, ще направимъ това или онова.

16. Но сега ся хвалите съ гордости-тъ си : всяка таквази хвала е зла.

17. И тѣй на всякого който знае да прави добро-то и го не прави, грѣхъ е нему.

ГЛАВА 5.

1. Елате сега, *вы* богати, плачѣте и рыдайте зарадь бѣдствія-та които идѣтъ врѣхъ васъ.

2. Богатство-то ви изгни, и дрехы-тъ ви молци гы изѣдохъ.

3. Злато-то ви и сребро-то ви порѣждавъ, и рѣжда-та имъ ще бѣде въ свидѣтельство врѣхъ васъ, и ще пояде плѣтъ-тъ ви както огнь ; събирахте съкровища за послѣдни-тъ дни.

4. Ето заплата-та на работници-тъ които сѣ жнѣли нивя-та ви, отъ които гы лишихте, выка ; и выкове-тъ на жтвари-тъ влѣзохъ въ уши-тъ на Господа Саваоа.

5. Веселихте ся на земѣ-тъ, и распусно живѣхте, огоихте сърдца-та си, като въ день на закланіе.

6. Осѣдихте, убихте праведнаго : не ви ся противи.

7. И тѣй, братіе, имайте дълготърпѣніе, до пришествіе-то Господне. Ето земледѣлецъ-тъ очакува многоцѣнный-тъ плодь отъ земѣ-тъ, и търпи за него много врѣме, доклѣ получи дѣждь и ранний и късний.

и. Долготерпѣйте оубо и вы, оутвердите сердца ваша, ѿкв пришествіе Гдѣне приближиса.

ѡ. Не воздыхайте дрѡгз на дрѡга, братіе, да не ѡсуждени бѣдете: се сѣдѣа предъ двѣрми стоить.

і. Образъ прїимите, братіе моѣ, слоотраданїа и долготерпѣнїа, пророки, иже глаголаша именемъ Гдѣнимъ.

ѡі. Се блажимъ терпѣшыа: терпѣнїе Іѡвле слышасте, и кончинъ Гдѣню видѣсте, ѿкв многимилоствѣхъ єсть Гдѣ и шѣдръ.

бі. Прѣжде же всѣхъ, братіе моѣ, не кленитеса, ни нѣомъ ни землѣю, ни иною коею клѣтвою: бѣди же вамъ, еже єи, єи, и еже ни, ни: да не въ лицемѣрїе впадѣте.

гі. Слоотраждетъ ли кто въ васъ; да молитвѣсѣ дѣетъ: благодѣшествоетъ ли кто; да поетъ.

дї. Полить ли кто въ васъ; да призоветъ пресвѣтеры црковныа, и да молитвѣсѣ сотворить надъ нимъ, помазавше єго єлѣемъ, во имя Гдѣне.

єі. И молитва вѣры спасетъ болящаго, и воздвигнетъ єго Гдѣ: и ѡще грѣхѣи сотвориша єсть, ѡпсѣстася ємъ.

ѕі. Исповѣдайте оубо дрѡгз дрѡгъ согрѣшенїа, и молитеса дрѡгъ за дрѡга, ѿкв да исцѣлѣете. многѡ бо можетъ молитва праведнагѡ поспѣшествѣма.

зі. Иліа человекъ кѣ подобострастенъ намъ, и молитвою помолїсѣ, да не бѣдетъ дождь: и не ѡдождѣ по землѣи лѣта три и мѣзъ шесть:

иі. И пакѣ помолїсѣ, и нѣо дождь даде, и землѣа прозавѣ плодъ свой.

ѡі. Братіе, ѡще кто въ васъ заблѣдитъ ѡ пстѣи истины, и ѡвратитъ кто єго,

і. Да вѣсть, ѿкв ѡвративый грѣшника ѡ заблужденїа пстѣи єго, спасетъ дѣшъ ѡ смѣрти, и покрѣетъ множество грѣхѡвъ.

8. Имайте търпѣніе и вы, укрѣпѣте си сѣрдца-та; защото пришествіе-то Господне наближи.

9. Не въздышайте единъ на другый, братіе, да не бѣдете осѣдени; ето Сѣдія-та стои прѣдъ врата-та.

10. Братіе мои, земѣте примѣръ на злостраданіе-то и на дълготърпѣніе-то пророцы-тѣ, които говорихъ въ име-то Господне.

11. Ето, ублажавамы търпѣливы-тѣ: чули сте търпѣніе-то Іовово, и видѣли сте сетниж-тѣ отъ Господа, че е многомилостивъ Господъ и благоутробенъ.

12. А прѣди всичко, братіе мои, не ся кълнѣте, нито съ небо-то, нито съ земя-тѣ, нито съ другъ нѣкой кѣтвъ, но да ви бѣде което е ей, ей; и което е не, не; да не подпаднете подъ осѣжденіе.

13. Злостражда ли нѣкой отъ васъ? да ся моли *Богу*; веселъ ли е нѣкой? псалмы да пѣе.

14. Болѣнъ ли е нѣкой отъ васъ? да призове презвитеры-тѣ церковны, и да сторятъ молбъ надъ него, и да го помажѣтъ съ масло въ име-то Господне:

15. И молба-та която е съ вѣржъ ще избави страждущый-тѣ, и Господъ ще го привдигне, и грѣхове ако да е сторилъ, ще му ся простятъ.

16. Исповѣдувайте единъ на другый прѣгрѣшенія-та *си*, и молѣте ся единъ за другый да исцѣлите. Голѣмъ силъ има усърдна-та молба на праведный-тѣ.

17. Илія бѣ чловѣкъ подобострастенъ намъ, и помоли ся съ усърдіе да не вали дѣждъ; и не валѣ дѣждъ на земя-тѣ три години и шесть мѣсеца;

18. И пакъ ся помоли, и небо-то даде дѣждъ, и земя-та произрасти плодъ-тѣ си.

19. Братіе, ако заблуди отъ помежду ви нѣкой отъ истинж-тѣ, и го обърне нѣкой,

20. Да знае че който е обърнулъ грѣшнаго отъ заблужденіе-то на пѣть-тѣ му, ще спасе души отъ смъртъ, и ще покрые множество грѣхове.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ПЕРВОЕ СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА Я.

А. Пётръ Апостолъ Іисъ Хрѣтовъ, избраннымъ пришельцемъ разсѣланіа Понта, Галатін, Каппадокін, Асіи ѿ Ві-
вѣніи,

Б. По прозрѣнію Бѣа Оца, во стѣни Дѣа, въ посланіе ѿ
кропленіе крове Іисъ Хрѣтовы: бѣгодать вамъ ѿ міръ да
оумножится.

Г. Бѣгословенъ Бѣа ѿ Оца Гда нашего Іиса Хрѣта, ѿже
по многѣи своѣи милости порождѣн насъ, во оупованіе живо
воскрѣнемъ Іисъ Хрѣтовымъ ѿ мѣртвыхъ,

Д. Въ наследіе нетлѣнно ѿ нескверно ѿ несвадѣмо, со-
блюденію на нескѣхъ васъ ради.

Е. Иже сілою Бжїею соблюдаемъ естѣ чрезъ вѣръ, во спа-
сеніе готовое явитица во время послѣднее:

Ж. О немже радуйтеца малъ нынѣ, ѿше лѣпо естъ, при-
скорени бывше въ различныхъ напастехъ,

З. Да искушеніе вашея вѣры многочестнѣйше злата гнѣ-
нша, огнемъ же искушена, ѿбращетца въ похвалъ ѿ чѣсть
ѿ славы, во ѿкровеніи Іисъ Хрѣтовѣ:

И. Егѣже не видѣвше любите, ѿ на негоже нынѣ не зраце,
вѣрюще же, радуетеца радостію неизглаголанною ѿ просла-
вленною,

А. Прїемлюще кончинъ вѣръъ вашей, спасеніе дшамъ:

ПЪРВО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА I.

1. Петръ Апостолъ Исусъ Христовъ, до прѣселенцы-тъ които сѣхъ прѣсидѣти по Понтъ, по Галатіѣ, по Каппадокіѣ, по Азіѣ и по Воніѣ,

2. Избрании по прѣдъзнаніе на Бога Отца, чрѣзъ освященіе-то на Духъ-тъ; въ послушаніе и поръчаніе на кръвъ-тъ Исусъ Христовъ, благодать и миръ да ся умножи вамъ.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, който по много-то своѣхъ милость възроди насъ за надеждѣ живѣхъ чрѣзъ въскръсеніе-то на Исуса Христа отъ мъртвы-тъ,

4. За наслѣдіе нетлѣнно, неосквърняемо, и неповѣхнуваемо, съхранено на небеса за васъ,

5. Которо съ Божіѣхъ-тъ силѣхъ сте вардени чрѣзъ вѣрѣхъ-тъ, за спасеніе което е готово да ся открие на послѣдно врѣме;

6. Въ което ся радувате, ако и да скѣрбите сега малко (ако е потребно) въ различни напасти,

7. Да бы испытъ-тъ на вашѣхъ-тъ вѣрѣхъ, като е много по драгоцѣненъ отъ тлѣмо-то злато което ся испытва чрѣзъ огнь, да ся намѣри въ похвалѣ и почестъ и славѣ, когато ся яви Исусъ Христосъ;

8. Когото, ако и да не сте видѣли, любите, ако и сега да го не виждате, но като вѣрувате, радувате ся съ неисказанихъ и прѣславныхъ радость;

9. Като приимате сетиниѣхъ-тъ на вашѣхъ-тъ вѣрѣхъ, спасеніе-то на душиѣхъ-тъ;

І. Ѣ́ не́мже спасе́нїи взыска́ша и́ испыта́ша прѣ́рocy, и́же ѡ́ ва́шей б́лгодати прорекóша,

АІ. Испыта́юще, вѣ́ каковò и́ли вѣ́ ко́е вре́мѧ іавла́ше вѣ́ нѣхъ дѣ́хъ хрѣ́товъ, прѣ́жде свидѣ́тельствѧ ѡ́ хрѣ́товѣхъ стрѣ́тѣхъ, и́ ѡ́ сла́вахъ, іа́же по сѣ́хъ :

БІ. Имже ѡ́кры́са, іа́кѡ не і́мъ самѣ́мъ, но на́мъ слагáхсѧ сѣ́а, іа́же ны́нѣ возвѣ́стїи́шасѧ ва́мъ б́лговѣ́ствовáвшими ва́мъ дѣ́хомъ стѣ́мъ посланны́мъ сѧ и́сѣ́, вѣ́ на́же желáютъ ѧ́ггліи принї́кнсти.

ГІ. Тѣ́мже, возлю́бленнїи, преподáсавше чрѣ́сла помышлѣ́нїѧ ва́шегѡ, трезвѣ́и́сѧ, совершѣ́ннѣ́ оупова́йте на приносї́мъю ва́мъ б́лгодать ѡ́крове́нїемъ і́исъ хрѣ́товѣмъ.

ДІ. Іа́кѡ чѣ́да послас́шѧ, не преврѣ́зюи́сѧ пѣ́рвыми невѣ́дѣнїѧ ва́шегѡ похотѣ́нїи,

ЕІ. Но по звáшемъ вѣ́ стѣ́мъ, и́ самѣ́ стїи во всѣ́мъ житїи бѣ́днте :

ЕІ. Занѣ́ писано ѣ́сть : стїи бѣ́днте, іа́кѡ ѧ́зъ стѣ́хъ ѣ́смь :

ЖІ. И́ и́же о́цѧ назывáете нелицемѣ́рнѡ сдáща комѣ́ждо по дѣ́лѡ, со стрáхомъ житїѧ ва́шегѡ вре́мѧ жїтельствѣ́и́те :

ИІ. Бѣ́дающе, іа́кѡ не і́стѣ́ннѣ́мъ сребрѣ́мъ и́ли злáтомъ и́збáвїстесѧ ѡ́ сѣ́тнагѡ ва́шегѡ житїѧ о́цѣ́ прѣ́даннагѡ,

ДІ. По честнѣ́ю кровїю іа́кѡ ѧ́гнца непорѣ́чна и́ пречї́ста хрѣ́та,

КІ. Прѣ́дсвѣ́дѣ́нагѡ о́у́кѡ прѣ́жде сложенїѧ мї́ра, іавельшáгѡ же вѣ́ послѣ́днѧ лѣ́та ва́схъ рáди,

КА. И́же ѣ́гѡ рáди вѣ́р҃сете вѣ́ б́га воздвї́гшаго ѣ́гѡ и́з мѣ́ртвѣхъ, и́ сла́вѡ ѣ́мѡ дáвша, іа́кѡ да вѣ́ра ва́ша и́ оупова́нїе бѣ́детъ на б́га :

КВ. Дѡ́шы ва́ша ѡ́чїстїи́ше вѣ́ послас́шѧнїи і́стїны дѣ́хомъ, вѣ́ кратолѣ́бїе нелицемѣ́рно, ѡ́ чї́ста сѣ́рдца дрѹ́гъ дрѹ́га лю́бїте прилѣ́жнѡ :

10. За което спасение прѣтърсихъ и изслѣдувахъ пророци-тъ, които пророкувахъ за благодать-тъ, която *бъ* за васъ.

11. Понеже изслѣдувахъ, кое или какво врѣме показуваше въ тѣхъ Духъ-тъ Христовъ, когато прѣдизвѣстваше страданія-та Христовы, и слѣдъ тѣхъ славы-тъ :

12. И откри имъ ся че не за тѣхъ, но за насъ служажъ тѣ това, което сега ся извѣсти вамъ чрѣзъ тѣзи, които ви проповѣдахъ благовѣстіе-то, съ Духа Святаго проводенаго отъ небеса, въ което и *сами-тъ* ангели желаятъ да надникнатъ.

13. За това прѣпашиѣте ся прѣзъ чрѣсла-та на ваши-тъ помислы, бѣдѣте трѣзвенни, и имайте съвършениъ надеждъ за благодать-тъ която ще ся даде вамъ, когато ся яви Исусъ Христосъ ;

14. Както послушны чада, безъ да ся съобразявате съ първы-тъ похоти, *които имахте* въ ваше-то незнаяніе ;

15. Но както е святъ тойзи който вы е призовавъ, така бывайте святи и вы во всичко-то *си* поведеніе ;

16. Защото е писано ; Святѣ бѣдѣте, защото азъ съмъ святъ.

17. И ако назовавате Отецъ тогози който сѣди споредъ дѣло-то на всякого безъ да гледа на лице, помпнувайте съсъ страхъ врѣмѣ-то на ваше-то пришествованіе,

18. Като знаете че отъ суетно-то ваше отцепрѣдадено поведѣніе не сте искупени съ тѣлны *ища*, съсъ сребро или злато ;

19. Но съ драгоцѣннъ-тъ кръвъ Христовъ, като на агнецъ непороченъ и прѣчистъ,

20. Който бѣше наистиннъ прѣдопрѣдѣленъ прѣди създание міра, а ся яви на послѣдно врѣмѣ за васъ,

21. Който повѣрувахте чрѣзъ него въ Бога, който го въскреси отъ мъртвы-тъ, и му е далъ славъ, щото вѣра-та ви и надежда-та ви да сѣ въ Бога.

22. Понеже сте очистили души-тъ си съ послушаніе-то на истиннъ-тъ чрѣзъ Духъ-тъ за нелицемѣрно братолюбіе, възлюбѣте ся усърдно единъ другый отъ чисто сѣрдце ;

кг. Порождѣни не ѿ сѣмене истѣнна, но неистѣнна, слó-
вомъ живѣгѡ Б҃га ꙗже прѣкывающа во вѣки.

кд. Занѣ всѧка плóть ꙗкѡ травѧ, ꙗже всѧка слáва челоувѣча
ꙗкѡ цвѣтѧ травный. ꙗзше травѧ, ꙗже цвѣтѧ ꙗже ѡпадѣ:

ке. Глагола же Г҃дь прѣкываетѧ во вѣки. сѣ же ꙗсть
глагола бѣговѣствованный въ вѣсѧ.

ГЛАВА 2.

а. Ѣложше оубо всѧкъ слóвѧ ꙗже всѧкъ лѣсть ꙗже лицемѣрїе ꙗже
зависть ꙗже всѧ клеветы,

б. ꙗкѡ новорождѣни младенцы, словесное ꙗже нелестное млекѡ
возлюбите, ꙗкѡ да ѡ немъ возрастѣте во спасѣнїе.

в. Понѣже вкѣсѣте, ꙗкѡ бѣгѧ Г҃дь.

г. Къ немъже приходѧще, каменн живѡ, ѡ челоувѣкѧ оубо
оуничиженѧ, ѡ Б҃га же ѡзбрѧнѧ, чѣстнѧ,

д. ꙗже самн ꙗкѡ каменїе живѡ зиждѧтѣсѧ, въ храмъ дѣ-
хóвѧ, стѣнѣство стѡ, возносѧти жѣртвы дѣхóвнн бѣго-
прѧтнн Б҃гови ꙗже Хрѣтомъ.

е. Занѣ писано ꙗсть въ писанїи: сѣ полагаю въ сѣмѣ
камень краесгóлѧ, ѡзбрѧнѧ, чѣстенѧ: ꙗже вѣрѧи въ ѡнь,
не постыдѧтѣсѧ.

ж. Намъ оубо чѣсть вѣрсюущимъ, ꙗже протѣвѧщимсѧ, камень,
ѣгѡже не брегѡша зиждѧщїи, сѣи бысть во главѧ оубо, ꙗже
камень претыканїѧ ꙗже камень соблѧзна:

з. Ѣ немъже ꙗже претыкаютсѧ, слóвѧ протѣвѧющїнсѧ, на
нѣже ꙗже положѣни быша:

и. Бы же рóдѧ ѡзбрѧнѧ, царское сїѣнїе, ꙗзыкѧ стѧ, людн
ѡновлѣнїѧ, ꙗкѡ да добродѣтели возвѣстѧтѣ ѡз тмы вѣсѧ
прѣзѣвѧшгѡ въ чѣдннн сѡбѡ свѣтѧ:

ї. ꙗже ѡногдѧ не лóдїе, нынѣ же лóдїе Бжїи: ꙗже не
помѧловани, нынѣ же помѧловани бысте.

23. Понеже ся възродихте не отъ тлѣнно сѣме, но отъ нетлѣнно, чрѣзъ слово-то Божіе което живѣе и прѣбывае во вѣкъ.

24. Защото всяка плѣть е като трѣва, и всяка слава челоувѣческа като цвѣтъ отъ трѣвъ: изсѣхнѣ трѣва-та, и цвѣтъ-тъ ѿ слѣтъ.

25. Слово-то Божіе обаче прѣбывае во вѣкъ. И това е пропо-вѣдано-то вамъ слово.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй отхвърлѣте всякъ злобъ и всякъ лъсть, и лицемѣріе, и зависть и всяко одумуваніе;

2. Пожелайте, като новорождени младенци, чисто-то словесно мѣлко, съ него да порастете;

3. Понеже вкусихте че Господь е благъ:

4. При когото идвайте, *като* при камень живъ, отъ челоувѣцы-тъ отхвърленъ, а отъ Бога избранъ и драгоцѣненъ,

5. И вы като живи камъніе, зиждѣте ся на домъ духовенъ, на священство свято, да принесете жертвы духовны благопріятны Богу чрѣзъ Исуса Христа.

6. За това е и писано въ писаніе-то: Ето полагамъ въ Сіонъ камъкъ краежгъленъ, избранъ, драгоцѣненъ, и който вѣрува въ него, нѣма да ся посрами.

7. На васъ прочее конто вѣрувате е драгоцѣненъ; а на тѣзи конто ся противятъ, камъкъ-тъ когото прѣнебрѣгнѣхъ зидаи-тъ, той бы глава на жгль, и камъкъ на прѣпъиваніе, и камъкъ на соблазнъ;

8. Конто ся прѣпъивуватъ и на слово-то сѣ противни, на което бѣхъ и опрѣдѣлени.

9. Вы обаче сте родъ избранъ, царско священство, народъ святъ, людіе конто *Богъ* придобы, за да възвѣстите добродѣтели-тъ на тогова, който вы призова отъ тьмнинъ-тъ въ чуднѣ-тъ своѣхъ свѣтлинъ;

10. *Вы*, конто нѣкога си не *блхте* народъ, а сега народъ Божій, *нѣкога* си непомиловани, а сега помилувани.

ѿ. Возлюбленніи, молю ѿкъ пришлецевъ и странниковъ, ѡгрѣятиса ѡ плотскіхъ похотѣхъ, ѿже воюютъ на дѡшъ:

ѿ. Житіе ваше имѡще добрѡ во ѡзыцѣхъ, да ѡ немже клеветштъ васъ ѡки слодѣевъ, ѡ добрыхъ дѣлъ видѣвше прославатъ Бга въ дѣнь посѣщенія.

ѿ. Повинитеса оубо всѡкомъ человѣкъ созданію Гда ради: ѡще царю, ѿкъ превладающъ:

ѿ. ѡще ли же княземъ, ѿкъ ѡ негѡ пѡсланнымъ, во ѡмщеніе оубо слодѣемъ, въ похвалѡ же блготворцемъ:

ѿ. ѿкъ такъ есть вола Бжїа, блготворяшымъ ѡбездовати беззѡннхъ человѣкъ невѣжество:

ѿ. ѿкъ свободни, ѡ не ѿкъ прикровеніе имѡще слобы свободѡ, но ѿкъ равн Бжїи.

ѿ. Всѣхъ почитайте: братство возлюбите, Бга бѡитеса, црѡ чтите.

ѿ. Равн, повинѡитеса во всѡкомъ стрѡсѣ владыкамъ, не токмъ блгнмъ и крѡткмъ, но и стрѡптивымъ.

ѿ. Сѣ во есть оубо годно предъ Бгомъ, ѡще совѣсти ради Бжїа терпѡтъ ктѡ скѡрбн, страждѡ безъ правды.

ѿ. Кѡ во похвалѡ, ѡще согрѣшающе мѡчимн терпите; но ѡще добрѡ творѡще и страждающе терпите, сѣ оубо годно предъ Бгомъ.

ѿ. На сѣ во и звѡни вѡсте: занѣ и Хртѡсъ пострада по насъ, намъ ѡставѡ образъ, да послѣдземъ стопамъ ѿгѡ:

ѿ. ѡже грѣхѡ не сотвори, ни ѡбрѣтеса лѣсть во оустѣхъ ѿгѡ:

ѿ. ѡже оубо карѡемъ прѡтивъ не оубо карѡше, страждѡ не прецѡше: предаѡше же сдѡащемъ праведнъ:

ѿ. ѡже грѣхѡ наша самъ вознесѣ на тѣлѣ своѣмъ на дрѣво, да ѡ грѣхъ ѡзбѡвше, правдою поживѣмъ: ѿгѡже ѡзвою ѡсцѣлѣсте.

11. Възлюбенни, моля ви ся, като пришелци и чужденци на *свѣтъ-тъ*, да ся отдалечавате отъ плътскы-тъ похоти, които воюватъ противъ душѣ-тъ :

12. Да имате добро поведеніе-то си между язычници-тъ, та дѣто вы одумуватъ като злодѣйцы, отъ добры-тъ *ви* дѣла, като *вы* видятъ, да прославятъ Бога въ день-тъ на посѣщеніе-то.

13. И тъй на всяко чловѣческо началство бѣдѣте покорни зарадъ Господа ; или на царь-тъ, като що има най высокъ власть,

14. Или на управители-тъ, като на проводены отъ него за наказаніе на злодѣйцы-тъ, и за похвалѣ на добротворцы-тъ ;

15. Защото така е воля-та Божія, като правите добро да затуляте уста-та на невѣжество-то на безумны-тъ чловѣцы ;

16. Като свободни, и не като че имате свободѣ-тъ покрывало на зло-то, но като раби Божіи.

17. Всичкы-тъ почитайте, братство-то обичайте, бойте ся Богу, царь-тъ почитайте.

18. Слугы, покорявайте ся на господари-тъ съсъ всякой страхъ, не токо на добры-тъ и на кроткы-тъ, но и на строптивы-тъ.

19. Защото това е богоугодно, ако нѣкой заради совѣсть-тъ къмъ Бога прѣтърпѣва оскѣрбенія като страда несправедно.

20. Защото каква похвала е, ако търпите бѣненіе когато съгрѣшавате ? но ако търпите кога струвате добро и страдате, това е угодно прѣдъ Бога.

21. Защото на това сте и звани, понеже и Христосъ пострада за васъ, и остави примѣръ вамъ, да послѣдувате по неговы-тъ стѣпки,

22. Който грѣхъ не е сторилъ, нито ся намѣри лъсть въ уста-та му ;

23. Който укоряванъ, укореніе не отвращаше, като страдаше не заплашваше, но прѣдаваше себе си на тогожь който сѣди праведно ;

24. Който самъ понесе на тѣло-то си грѣхове-тъ наши на дърво-то, за да бѣдемъ мъртви къмъ грѣхове-тъ, и живи къмъ правдѣ-тъ, на когото съ ранѣ-тъ *вы* исцѣлѣхте.

КѢ. БѢСТЕ БО ІАКѢ ОВЦЫ ЗАВЛѢЖДШЫА (НЕ ІМѢЮЩЕ ПАСТЫРА:) НО ВОЗВРАТИТЕСЯ НЫНѢ КЪ ПАСТЫРЮ І ПОСѢКТИТЕЛЮ ДѢШЪ ВАШИХЪ.

ГЛАВА І.

А. ТАКОЖЕ ЖЕ І ЖЕНЫ, ПОВИНЮЩЕСЯ СВОИМЪ МЪЖЕМЪ, ДА І АЩЕ НѢЦЫН НЕ ПОВИНЮТСЯ СЛѢВЪ, ЖЕНСКИМЪ ЖИТИЕМЪ БЕЗЪ СЛѢВА ПЛѢНЕНИ БѢДѢТЪ:

Б. ВІДѢВШЕ ЁЖЕ СО СТРАХОМЪ ЧІСТО ЖИТИЕ ВАШЕ:

Г. ИМЖЕ ДА БѢДЕТЪ, НЕ ВИѢШАА ПЛЕТЕНІА ВЛѢСЪ, І ВЪЛОЖЕНІА ЗЛАТА, ИЛИ ВДѢАНІА РИЗЪ ЛѢПОТА:

Д. НО ПОТЛЕННЫЙ СЕРДЦА ЧЕЛОВѢКЪ, ВЪ НЕИСТАВНІИ КРОТКАГѢ І МОЛЧАЛІВАГѢ ДѢА, ЁЖЕ ЁСТЬ ПРЕДЪ БГОМЪ МНОГОЦѢННО.

Е. ТАКѢ БО ИНОГДА І СТѢА ЖЕНЫ ОУПОВАЮЩЫА НА БГА, ОУКРАШАХЪ СЕБѢ, ПОВИНЮЩЕСЯ СВОИМЪ МЪЖЕМЪ:

Ж. ИКОЖЕ САРРА ПОСЛѢШАШЕ ІВРААМА, ГОСПОДИНА ТОГО ЗОВУЩИ, ЁАЖЕ БЫТЕ ЧАДА: БЛГОТВОРАЩЕ І НЕ БОАЩЕСЯ НИ ЕДИНАГѢ СТРАХА.

З. МЪЖЕ ТАКОЖЕ, ВКѢПѢ ЖИВУЩЕ СЪ СВОИМИ ЖЕНАМИ ПО РАЗЪСЪ, ІАКѢ НЕМОЩНѢЙШЪ СОСѢДЪ, ЖЕНСКОМЪ ВОЗДАЮЩЕ ЧЕСТЬ, ІАКѢ І СПАСѢБНИЦЫ БЛГОДѢТНЫА ЖІЗНИ, ВО ЁЖЕ НЕ ПРЕКРАЩАТІСЯ МОЛІТВАМЪ ВАШИМЪ.

И. КОНЕЦЪ ЖЕ, ВСІ ЕДИНОМѢДРЕННИ БѢДИТЕ, МІЛОСТИВИ, КРАТОМѢЦЫ, МИЛОСЕРДНИ, БЛГОСТРОБНИ, МѢДРОМѢЦЫ, СМНРЕНОМѢДРИ:

А. НЕ ВОЗДАЮЩЕ СЛА ЗА СЛО, ИЛИ ДОСАЖДЕНІА ЗА ДОСАЖДЕНІЕ: СПРОТИВНОЕ ЖЕ, БЛГОСЛѢВІЕ, ВѢДАЩЕ, ІАКѢ НА СЕ ЗВАНІ БЫТЕ, ДА БЛГОСЛОВЕНІЕ НАСЛѢДИТЕ.

Г. ХОТѢИ БО ЖИВОТЪ ЛЮБИТИ, І ВІДѢТИ ДНІ БЛГИ, ДА ОУДЕРЖИТЪ АЗЫКЪ СВОЙ Ѡ СЛА, І ОУСТИНѢ СВОИ ЁЖЕ НЕ ГЛАГОЛАТИ ЛѢСТІИ.

АІ. ДА ОУКЛОНИТЪ Ѡ СЛА, І ДА СОТВОРИТЪ БЛГО: ДА ВЗЫЧИЕТЪ МІРА І ДА ДЕРЖИТЪ ЁГѢ.

25. Защото бѣхте както овцы загубены, но сега ся завърнѣхте при Пастырь-тъ и Надзиратель-тъ на души-тъ ви.

ГЛАВА 3.

1. Подобно *и вы*, жены, покорявайте ся на мѣжѣ-тъ си, щото, ако нѣкои отъ тѣхъ ся не покоряватъ на слово-то, да ся придобѣ-
ѣтъ безъ слово-то чрѣзъ поведеніе-то на жены-тъ,

2. Като видятъ ваше-то поведеніе че е съсъ страхъ и чистотѣ ;

3. На които украшаваніе-то да не е външно, *сирѣчь* плетеніе на космы-тъ и кытеніе съсъ злато, или прѣмѣна на дрехы-тъ ;

4. Но потаенный-тъ чловѣкъ на сърдце-то *украшенъ* съ нетлѣ-
ніе-то на кроткѣ и тихъ духъ, което е многоцѣнно прѣдъ Бога.

5. Защото така нѣкога си и святы-тъ жены, които ся на Бога надѣяхъ, украсявахъ себе си и ся покорявахъ на мѣжѣ-
тъ си,

6. Както Сарра ся покоряваше Аврааму, и наричаше го госпо-
динъ ; на който вы станѣхте дѣщери, кога правите добро и не ся
боите отъ никакъвъ страхъ.

7. Така също и вы, мѣжѣ, живѣйте благоразумно съсъ *жены-
тъ си*, и отдавайте почетъ на женскый-тъ полъ като на по слабъ
съсъждъ, и като на сонаслѣдницы на благодать-тъ на живота, да не
става прѣпятствіе на молитвы-тъ ви.

8. А найпослѣ, бѣдѣте всинца единомыслени, сострадателни,
братолюбиви, милостиви, дружелюбиви.

9. Не въздавайте зло за зло, или хула за хула ; но на противъ
това благославяйте ; понеже знаете че на това быхте позовани, за
да наслѣдите благословеніе.

10. Защото който ище да любн животъ-тъ, и да види добры
дни, да спре языкъ-тъ си отъ зло, и устны-тъ си отъ да говорятъ
льсть.

11. Да ся уклони отъ зло и да стори добро ; да потърси миръ и
да го слѣдува.

вг. Зане́ Очи Гдѣи на праведныя, и оуши ѿгнѣ въ молитвѣхъ: лице́ же Гдѣе на творящыя злоа, ѣже потребити ѿхъ ѿ земли.

гг. И кто ѡслобитъ васъ, ѡице бѣгомъ подобницы бѣдете;

дг. Но ѡице и страждете правды ради, бѣжени есте. страха же ѿхъ не оубойтеса, ниже смущайтеса:

ег. Гдѣ же Бга встѣте въ сердцахъ вашихъ. готови же приснѣ ко ѡбѣтѣ всѣмъ вопрошающимъ въ словесѣ ѡ вѣшемъ оуповѣнии, съ кротостію и страхомъ:

ег. Сѡвѣсть имѣюще бѣгъ, да ѡ немъже клеветѣтъ васъ ѡкии злодѣевъ, постыдѣтса ѡсловѣщійи ваше бѣгоѣ ѡ Хртѣ житіѣ.

зг. Лѣчше ко естъ бѣгоѣ творящимъ, ѡице хощетъ вола ижѣа, пострадаѣти, нежели зло творящимъ:

иг. Зане́ и Хртѣсъ единою ѡ грѣсѣхъ нашихъ пострада, праведникъ за неправедники, да приведе́тъ ны Бгови: оумершвлѣнъ оубѣи бѣвъ плѣтїю, ѡживъ же дхѣмъ,

дг. Ѣи немъже и сѣщимъ въ темницѣ дхѣвѣмъ соше́дъ проповѣда,

к. Протѣвѣвшимъ иногда, егда ѡжидаше Бжїе долготерпѣніе во дни Нѣвы, дѣлаемъ ковчегъ, въ немъже малѣ, снѣчь, Ѣсмь дѣшъ спасѣшася ѡ воды.

ка. Ѣгнѣже воображеніе нынѣ и насъ спасѣетъ крещеніе, не плѣтскїа ѡложеніе скверны, но сѡвѣсти бѣлѣи вопрошеніе оу Бга, воскресеніемъ Іисъ Хртѣвымъ,

кв. Иже естъ ѡдеснѣю Бга, возше́дъ на нѣбо, покѣршымъ емъ дѣгѣмъ и властѣмъ и сіламъ.

12. Защото очи-тъ Господни сж на праведны-тъ и уши-тъ неговы на тѣхнѣ-тъ молбѣ, а лице-то Господне е противъ онѣзи които правять зло.

13. И кой ще ви стори зло, ако бждете подражатели на добро-то ?

14. Но ако и да страдате за правдѣ-тъ блажени *сте*, а отъ тѣхнѣй-тъ страхъ не бойте ся нито ся смущавайте.

15. Но освятѣте Господа Бога въ сѣрдца-та си; и вынѣгы *бждѣте* готови на отвѣтъ съ кротость и страхъ, на всякого който вы пыта за вашѣ-тъ надеждѣ.

16. Имайте совѣсть добрѣ, щото когато вы одумувать като злодѣйцы, да ся посрамятъ които клеветять добро-то ви въ Христа поведеніе.

17. Защото е по добрѣ да страдате, ако е така воля-та Божія, като правите добро, а не като правите зло.

18. Понеже и Христосъ веднѣжъ пострада за грѣхове-тъ, праведный-тъ за неправедны-тъ, да ны приведе при Бога, умъртвенъ бывши по плѣтъ, а оживотворенъ по духъ ;

19. Съ когото отиде та проповѣда и на духове-тъ които бѣхж въ тѣмницѣ-тъ,

20. Которы ся въспротивихж нѣкога си на Божіе-то дълготърпѣніе, което гы чакаше едно врѣме въ дни-тъ Ноевы, когато ся правѣше ковчегъ-тъ, въ който малцина, то есть осмь души, избавихж ся чрѣзъ водѣ-тъ ;

21. На коѣкто като е образъ крещеніе-то, не измываніе-то на плѣтскѣ-тъ нечистотѣ, но свидѣтелство-то на добрѣ-тъ совѣсть къмъ Бога, спасава и насъ днесъ, чрѣзъ възкресеніе-то на Исуса Христа ;

22. Който е отдесно на Бога, отъ какъ ся възнесе на небе-то, и комуто ся покорихж ангели-тъ и власти-тъ и силы-тъ.

ГЛАВА Ǻ.

Ǻ. Хрѣтъ оубо пострадавъш за ны плѣтїю, ѿ вы въ тѣже мыслѣ воустроѣхѣся: занѣ пострадавъи плѣтїю, престѣ ѿ грѣхѣ.

Б. Но ѣже не к томѣ челоуѣческимъ похотемъ, но воли Бжїей прочее во плѣти жити время.

Г. Довѣстѣ ко вамъ мимошедшее время житїѣ, волю ꙗзыческою творившимъ, ходившимъ въ нечистотѣхъ, въ похотехъ, [въ мѣжелѣстствѣ, въ скотолѣстствѣ, въ помыслѣхъ,] въ пїанствѣ, въ козлогласованїихъ, въ лихонманїи, ѿ богомѣрзскихъ ѡбласлаженїихъ:

Ǻ. Ѣ немже дивѣтѣ, не сходѣвшимъ вамъ въ тѣже бл҃гаѣ разлїанїе, хс҃лаще:

Е. Иже воздадѣтъ слово готовѣ сꙋщемъ сдѣлѣти живымъ ѿ мѣртымъ.

Б. На сѣ бо ѿ мѣртымъ бл҃говѣстїса, да сдѣз оубо прїимстѣ по челоуѣкъ плѣтїю, поживстѣ же по Бж҃ѣ дх҃омъ.

З. Всѣмъ же кончина приближисѣ. оуцѣломѣдритесѣ оубо ѿ трезвитесѣ въ молитвахъ:

И. Прѣжде же всѣхъ др҃гъ ко др҃гѣ любовь прилѣжнѣ имѣйте, занѣ любовь покрывѣетѣ множество грѣхѣвъ:

Ǻ. Страннолюбцы др҃гъ ко др҃гѣ, безъ роптанїи:

Г. Кїждо ꙗкоже прїѣтъ дарованїе, междѣ себѣ сїмъ слѣжаще, ꙗкѡ добрии строителїе различныѣ бл҃годѣти Бж҃їѣ:

Ǻ. Ёще ктѣ глаголетѣ, ꙗкѡ словеса Бж҃їѣ: ёще ктѣ слѣжитѣ, ꙗкѡ ѿ крѣпости, юже подаѣтъ Бг҃ъ: да ѿ всемъ славитсѣ Бг҃ъ Иисъ Хр҃томъ, ем҃ѣже ёсть слава ѿ держава во вѣки вѣковъ. ѡминѣ.

Б. Розмѣоаенїи, не дивїтесѣ ѣже въ васъ раждеженїю ко ѿсхшенїю вамъ бываемъ, ꙗкѡ ч҃ждѣ вамъ слѣчающа:

ГЛАВА 4.

1. И тъй, понеже Христосъ пострада за насъ по плътъ, оржѣте ся и вы съсъ същѣ-тъ мысль; защото пострадалий-тъ по плътъ прѣстанѣлъ е отъ грѣхъ-тъ;

2. За да живѣете прѣзъ останѣло-то въ плътъ-тъ врѣме, не вече по чловѣчески похоти, но по Божіѣ-тъ волѣ.

3. Защото е доста намъ прѣминѣло-то врѣме на животъ-тъ, дѣто сме правили волѣ-тъ на язычници-тъ, и сме живѣли въ нечистоты, въ похоти, въ винопійства, въ кошунства, въ упиванія, и въ омерзны-тъ идолослуженія.

4. За това ся и чудятъ, че вы не тичате съ *тѣхъ* въ исто-то разливаніе на блудство-то, и *вы* хулятъ;

5. Конто ще дадѣтъ отвѣтъ на оногова който е готовъ да сѣди живы-тъ и мъртвы-тъ.

6. Понеже за това ся проповѣда благовѣстіе-то и на мъртвы-тъ, за да ся сѣдятъ по чловѣчески въ плътъ, а да живѣѣтъ по Бога въ духъ.

7. А свършаніе-то на всичко е приближило; и тъй разумно живѣйте и трѣзвенни бѣдѣте въ молитвы-тъ.

8. А прѣди всичко имайте усърднѣ любовь помежду си; защото любовь-та ще покрые множество грѣхове.

9. Бывайте един на други гостолубиви безъ роптаніе.

10. Всякой споредъ дарбѣ-тъ който е пріѣлъ, служѣте съ неѣ едиѣ на другый, като добри стронтели на многоразличнѣ-тъ Божіѣ благодать.

11. Ако говори нѣкой, *нека говори* като словеса Божіи; ако слугува нѣкой, *нека слугува* като отъ силѣ-тъ който му Богъ дава, да ся слави во всичко Богъ чрѣзъ Исуса Христа, комуто е слава-та и дѣжава-та во вѣкы вѣковъ. Аминь.

12. Възлюбленни, не ся чудѣте за огненно-то искушеніе, което става на васъ за испытнѣ, като че ви ся случава *нѣщо* чудно;

҃і. Но понѣже привѣщаетеся Хрѣтовымъ страстѣмъ, радѣйтеся, ꙗко да ѿ възлюбленіе славы ѿгнѣ возвратитесь все-
лашесѧ.

Ѧ. ѿше оубо раеми бѣвѣте ѿ имени Хрѣтовѣ, бѣжени
ѣстѣ: ꙗко славы ѿ Бжїѣ Дхъ на васъ почивѣтъ: ѿнѣми
оубо хсѣлитсѧ, а вамъ прославляѣтсѧ.

Ѣ. Да не ктѣ оубо ѿ васъ постраждѣтъ ꙗко оубиѣца ѿли
ꙗко тѣтъ ѿли ꙗко злодѣѣ, ѿли ꙗко чуждопосѣтитѣль:

Ѥ. ѿше ли же ꙗко Хрѣтіанинъ, да не стыдѣтсѧ, да про-
славляѣтъ же Бгѧ въ части сѣѣ.

Ѧ. ꙗко время начѣти сѣдѣ ѿ домѣ Бжїѧ: ѿше же
прѣжде ѿ васъ, кѣмъ кончина противѣщимсѧ Бжїѣ
ѿвѣлю;

Ѣ. ѿ ѿше праведникъ ѿвѣ спасѣтсѧ, нечестивый ѿ грѣш-
ный гдѣ ѿвѣтсѧ;

Ѧ. Тѣмъ же ѿ страждущѣи по волѣ Бжїей, ꙗко вѣрнѣ
зидѣтелю да предадѣтъ дѣшы своѣ во бѣготворѣніи.

ГЛАВА Ѣ.

Ѧ. Стѣрцы ѿже въ васъ молю, ꙗко стѣрецъ сѣѣ ѿ сви-
дѣтель Хрѣтовымъ страстѣмъ, ѿже ѿ хотѣщей славы ѿвѣтсѧ
ѿвѣщникъ,

Ѣ. Пасѣте ѣже въ васъ стадо Бжїѣ, посѣщѣюще не нѣ-
ждаю, но волею, ѿ по Нхъ: ниже неправедными прибѣтки,
но оубѣрдѣи:

҃. Ни ꙗко ѿбладѣюще причѣтсѧ, но ѿбрази бѣвѣйте
стадѣ:

Ѧ. ѿ ѿвѣщсѧ пастыренѣчѣникъ, прїѣмете незвѣдѣемый
славы вѣнѣцъ.

Ѣ. Тѣкоже ѿнѣи повинѣтсѧ стѣрцѣмъ: всѣ же дрѣгъ
дрѣгъ повинѣющесѧ, смиреномѣрдїѣ стажѣте: занѣ Бгъ
гѣрдѣмъ противѣтсѧ, смиреннымъ же дѣѣтъ бѣгодѣтъ.

13. Но радувайте ся, споредъ дѣто сте причастници на Христовы-тѣ страданія, за да ся зарадувате веселяще ся и когато слава-та негова ся яви.

14. Блажени сте ако вы укоряватъ за име-то Христово ; защото Духъ-тъ на славѣ-тъ и на Бога почива на васъ ; отъ къмъ тѣхъ ся хули, а отъ къмъ васъ ся прославява.

15. Защото никой отъ васъ да не страда като убица, или като крадецъ, или злодѣецъ, или като испытователь на чужды работы.

16. Но ако страда като Христіанинъ, да ся не срамува, но да слави Бога въ това нѣщо.

17. Защото *дойде* врѣме-то да ся започене сѣдба-та отъ домъ-тъ Божій ; и ако *начене* първомъ отъ насъ, каква ще бѣде сетнина-та на тѣзи които ся не покоряватъ на евангеліе-то Божіе ?

18. И ако праведный-тъ едвамъ ся спасава, нечестивый-тъ и грѣшный-тъ дѣ ще ся яви ?

19. Така и тѣзи които страдатъ по Божіѣ-тъ волѣ, да прѣдаватъ души-тѣ си *нему*, като на вѣренъ Създатель, въ благодаріе.

ГЛАВА 5.

1. Презвитеры-тѣ, които сѣ между васъ, умолявамъ азъ, който съ тѣхъ на едно сѣмъ презвитерь и свидѣтель на страданія-та Христовы, и причастникъ на славѣ-тъ която има да ся яви,

2. Пасѣте Божіе-то между васъ стадо, надзиравайте го не съ принужденіе, но самоволно ; нито за гнѣснѣ печалбѣ, но съ усърдіе ;

3. Нито като че обладавате наслѣдіе-то *Божіе*, но бывайте примѣръ на стадо-то.

4. И когато ся яви Пастыреначалникъ-тъ, ще приемете вѣнецъ на славѣ-тъ който не повѣхнува.

5. Подобно и вы, млади, покорявайте ся на презвитеры-тѣ, и всички единъ на другъ като ся покорявате, облѣчѣте смиренномудріе-то ; защото Богъ ся противи на горды-тѣ, а на смиренны-тѣ дава благодать.

б. Смирїтєся оубо подѣ крѣпкою рѣкою Бжїю, да вы вознесѣтѣ во время :

в. Всю печаль вашу возвергше на нѣ, ѿкѣ тои печѣтѣ ѿ васъ.

г. Трезвїтєся, бодрствуйтє, занѣ спостѣтѣ вашъ дїаволъ, ѿкѣ лѣвъ рыкаѣ, ходитѣ, искии когдѣ поглотити :

д. Емѣже противитєся твѣри вѣрою, вѣдѣше, ѿкѣ тѣже страсти слагѣются вашему братству, ѣже въ мирѣ.

е. Бѣзъ же всѣхъ благахъ, призвѣвый васъ въ вѣчную свою славу ѿ Хрїстѣ Иисѣ, малѣ пострадавъшы, тои да совершитѣ вы, да оутвердитѣ, да оукрѣпитѣ, да ѿснѣтѣ :

ж. Тому слава, и держава во вѣки вѣковъ. Аминь.

з. Сїлѣномъ вамъ вѣрнымъ братомъ, ѿкѣ неписю, малѣ написавъ, молѣ и засвидѣтельствѣ сѣи быти истиннѣхъ благахъ Бжїей, въ нейже стоитѣ.

и. Цѣлѣтѣ вы ѿже въ Павлѣи конзвѣрѣннаѣ, и Марко сынъ мой.

к. Цѣлѣйтѣ другъ друга любзѣнїемъ любвѣ. миръ вамъ всѣмъ ѿ Хрїстѣ Иисѣ. Аминь.

6. И тъй смирѣте ся подъ държавиѣ-тъ рѣкѣ Божіѣ, за да вы възвыси на врѣме ;

7. И всякѣ вашѣ грѣхѣ възложѣте на него, защото той ся грижи за васѣ.

8. Бѣдѣте трѣзвенни, бодри ; защото соперникѣ-тъ ви діаволѣ-тъ, като лъвѣ рыкае, и обхожда да търси кого да погълне ;

9. Комуто ся съпротивѣте, *стояще* твърди въ вѣрѣ-тъ, понеже знаете че исты-тъ страданія ся случаватѣ на братія-та ви които сѣ на свѣтъ-тъ.

10. А Богѣ на всякѣ благодать, който чрѣзъ Христа Исуса е призовалъ насѣ въ вѣчнѣ-тъ своѣ славѣ, като пострадае малко, той да вы осъвършенствува, да вы утвърди, да вы укрѣпи, и да вы направи непоколебими.

11. Нему слава и държава да бѣде во вѣкы вѣковѣ. Аминѣ.

12. Писахъ ви на кѣсо чрѣзъ Силуана вѣрнаго, както мыслиѣ, брата, и увѣщавамъ ви и свидѣлствувамъ ви, че тая е истинна-та Божія благодать, въ коѣто стоите.

13. Поздравява вы съизбранна-та *сѣ васѣ църква* у Вавилонѣ, и сынѣ мой Марко.

14. Поздравѣте ся единѣ другый съсѣ цѣлованіе на любовь. Мирѣ на всички васѣ които сте въ Христа Исуса. Аминѣ.

СОБО́РНОЕ ПОСЛА́НІЕ ВТОРО́Е
СВАТА́ГО АПО́СТОЛА ПЕТРА́.

ГЛАВА́ Я́.

А. СѢМѢНѢ ПЕТРѢ, РАБѢ И ПОСЛА́ННИКѢ ІІСУ ХРІ́ТОВѢ, РАВНОЧЕ́СТНОЮ СЪ НА́МИ ПОЛЗЧИ́ВШЫМЪ ВѢ́РОЮ ВЪ ПРА́ВДѢ БѢ́ГА НА́ШЕГѢ И СѢ́СА ІІ́СУ ХРІ́СТА:

Б. БЛАГОДА́ТЬ ВА́МЪ И МИ́РЪ ДА ОУМНО́ЖИТСЯ ВЪ ПОЗНА́НІИ БѢ́ГА, И ХРІ́СТА ІІ́СУ ГА́А НА́ШЕГѢ:

Г. И́ЖЕ ВСѢ́ НА́МЪ БЖ́ТВЕННЫ́А СІ́ЛЫ ѿГѢ́, І́ЖЕ КЪ ЖИВОТѢ́ И БЛГО́ЧЕ́СТІЮ, ПОДА́НА РАЗ́СМОМЪ ПРИЗВА́ВШАГѢ НА́СЪ СЛА́ВОЮ И ДОБРОДѢ́ТЕЛІЮ.

Д. И́МНІЖЕ ЧЕ́СТНА́А НА́МЪ И ВЕЛИ́КАА ѿБѢ́ТВО́ВАНІ́А ДА́РОВА́ШАСѢ, ДА СІ́ХЪ РА́ДИ БѢ́ДЕТЕ БЖ́́СТВЕННА́ГѢ ПРИЧА́СТНИЦЫ ѿ́СЕСТЕСТВѢ́, ѿБѢ́ГШЕ, І́ЖЕ ВЪ МИ́РѢ́, ПО́ХОТНЫ́А ТѢ́:

Е. И́ ВЪ СА́МОЕ ЖЕ СІ́Е, ТѢ́ЛАНІ́Е ВСѢ́ ПРИВНЕ́СШЕ, ПОДА́ДИТЕ ВЪ ВѢ́РѢ́ ВА́ШЕЙ ДОБРОДѢ́ТЕЛЬ, ВЪ ДОБРОДѢ́ТЕЛИ ЖЕ РАЗ́СМЪ́,

Ж. И́З РАЗ́СМѢ́ ЖЕ ВОЗДЕРЖА́НІЕ, ВЪ ВОЗДЕРЖА́НІИ ЖЕ ТЕРПѢ́НІЕ, ВЪ ТЕРПѢ́НІИ ЖЕ БЛГО́ЧЕ́СТІЕ,

З. ВО БЛГО́ЧЕ́СТІИ ЖЕ БРАТОЛЮ́БІЕ, ВЪ БРАТОЛЮ́БИИ ЖЕ ЛЮ́БОВЬ.

И. СІ́А БО СЪ́ЩАА ВЪ ВА́СЪ И МИ́НУ́ЖАШАСѢ, НЕ ПРА́ЗДНЫХЪ И́МНІЖЕ БЕЗПЛО́ДНЫХЪ СОТВОРА́ТЪ ВѢ́ ВЪ ГА́А НА́ШЕГѢ ІІ́СУ ХРІ́СТА ПОЗНА́НІЕ.

А. Ѹ́МѢ́ЖЕ БО И́КСТЬ СІ́ХЪ, СЛѢ́ПЪ ѿ́СТЬ, МЖА́И, ЗАБВѢ́НІЕ ПРИѢ́МЪ ѿ́ЧИЩЕ́НІА ДРЕ́ВНИХЪ СВОИ́ХЪ ГРѢ́ХѢ́ВЪ.

І. ТѢ́МЖЕ ПА́ЧЕ, БРА́ТІЕ, ПОТѢ́ШИТЕСѢ І́ЗВѢ́СТНО ВА́ШЕ ЗВА́НІЕ

ВТОРО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА 1.

1. Симонъ Петръ, рабъ и апостолъ Исусъ Христовъ, вамъ, които сте получили еднакъвъ-тъ съ насъ драгоценнъ вѣръ чрѣзъ правдъ-тъ на Бога нашего и Спаса Исуса Христа ;

2. Благодать и миръ да ся умножи на васъ съ познаніе-то на Бога, и на Исуса Господа нашего.

3. Както божественна-та негова сила е дарила намъ всичко що е за животъ-тъ *потрѣбно* и за благочестіе-то, чрѣзъ познаніе-то на тогози, който е призовавъ насъ съсъ славъ и добродѣтель,

4. Чрѣзъ които ся дарихъ намъ най голѣмы-тъ и драгоценны-тъ обѣщанія, за да бѣдете поради тѣхъ причастници на божественно-то естество, и да отбѣгнете отъ похотно-то растлѣніе което е на свѣтъ-тъ.

5. И за това исто-то, турѣте всичко-то си стараніе, и приложѣте на вѣръ-тъ си добродѣтель, на добродѣтель благоразуміе,

6. На благоразуміе въздържаніе, на въздържаніе търпѣніе, на търпѣніе благочестіе,

7. На благочестіе братолюбіе, и на братолюбіе любовь.

8. Защото тѣзи *добрини* ако ся намѣруватъ у васъ и ся умножаватъ, правятъ вы да не сте празни нито бесплодни въ познаваніе-то на Господа нашего Исуса Христа.

9. Понеже въ когото ся тѣ не намѣруватъ, *той е слѣпъ*, кжсогледъ, и забравилъ е очищеніе-то на вѣтхы-тъ си грѣхове.

10. За това, братіе, постарайте ся повече да утвърждавате

и избрание творити : сѣѧ бо творѧще, не имате согрѣшити никогдаже.

Ѧі. Еице бо Обѧнѧ приподѧтся вѧмъ вхѧдъ въ вѣчное црѣтво Гдѧ нѧшегѧ и Еисѧ Іисѧ Хрѣтѧ.

Ѧі. Сегѧ рѧди не ѡблѧнѧсь воспоминаѧти прѣшѧ вѧмъ ѡ сѣхъ, ѧще и вѣдите, и оутвержденіи естѣ въ настоѧщей истинѣ.

Ѧі. Прѧведѧ бо мноѧ, донелѣже есмъ въ сѣмъ тѣлесѣ, возстаѧти вѧсъ воспоминаѧніемъ :

Ѧі. Вѣдый, ѧкѧ скорѧ естѣ ѡложѣніе тѣлесѣ моегѧ, ѧкоже и Гдѧ нѧшъ Іисъ Хрѣтѧ сказа мнѣ.

Ѧі. Потѣсѧ же и всегдѧ имѣти вѧсъ по моѣмъ исхѧдѣ пѧмать ѡ сѣхъ творити.

Ѧі. Не оухищрѣннымъ бо кѧснемъ послѣдовавше сказѧхомъ вѧмъ сѧсъ и прѣшествіе Гдѧ нѧшегѧ Іисѧ Хрѣтѧ, но самовѣдцы бывше величествѧ Ѧнагѧ.

Ѧі. Прѣѣмъ бо ѡ Бѣѧ Ѧцѧ чѣсть и слѧвъ, глѧсъ прѣѣдшѧ къ немѧ таковѧ ѡ велелѣннымъ слѧвы : сѣй естѣ Сѣй мой возлюбленный, ѡ немъже ѧзъ блгонзѧнѧхъ.

Ѧі. И сѣй глѧсъ мы слышѧхомъ съ нѣсѣ сшѣдшъ, съ нѣмъ сѧще на горѣ стѣѧй.

Ѧі. И имамы извѣстѣнѣѧшее прорѧческое слѧво, емѧже внимающе ѧкоже свѣтилѧ сѧѧющѧ въ тѣмнѣмъ мѣстѣ, дѧбрѣ творитѣ, дѧндеже дѣнь ѡзарѣтѧ, и денница возсѧѧетъ въ сердѧцѧхъ вѧшихъ.

Ѧі. Сѣѣ прѣжде вѣдѧще, ѧкѧ всѧко прорѧчество книжное, по своемѧ сказѧнію не бывѧетъ.

Ѧѧ. Ни бѧ волею бысть когдѧ чѧловѣкѧмъ прорѧчество, но ѡ сѧгѧ Дѧѧ просвѣщѧемѧ глаголѧша стѣи Бѣѧи чѧлѧвѣцѧ.

призваніе-то и избирание-то ваше ; защото това като струвате, никога нѣма да прѣгрѣшите.

11. Защото така ще изобилно да ви ся даде входъ въ вѣчно-то царство на Господа нашего и Спаса Иисуса Христа.

12. Заради това не ще ся облѣниж да ви напонувамъ всякога за тѣзи *работы*, ако и да *вы* знаете, и да сте утвърдени въ настоящѣ-тѣ истинѣ.

13. Мыслиж обаче праведно, до когато съмъ въ тѣхъ хыжнихъ *тѣлеснѣ* да вы възбуждамъ съ напонуваніе ;

14. Понеже знаиж, че скоро ще оставиж хыжнихъ-тѣ си, както Господь нашъ Иисусъ Христосъ ми извѣсти.

15. Ще ся постараиж обаче, щото вы и слѣдъ умирание-то ми да можете всякога да поминте тѣзи *работы*.

16. Защото като ви обадихмы сиж-тѣ и идваніе-то на Господа нашего Иисуса Христа, не слѣдовахмы хитронзмыслены басни, но бѣхмы самовидци на негово-то величествіе :

17. Защото прія отъ Бога Отца честь и славѣ, когато дойде нему отъ великолѣпнихъ-тѣ славѣ такъвъ гласъ : Тойзи е Сынъ мой възлюбленный-тъ, въ когото азъ благоволихъ.

18. И тойзи гласъ чухмы ний че дойде отъ небе-то, когато бѣхмы съ него на святѣ-тѣ горѣ.

19. Още имамы и по извѣстно пророческо-то слово, на което добрѣ струвате да внимавате, като на свѣтило което свѣти въ тъмно мѣсто, додѣ ся зазорн день-тъ, и зорница-та изгрѣе въ сѣрдца-та ваши.

20. И това най първо да знаете, че никое пророчество отъ писаніе-то не бѣва отъ собственно-то разясненіе *на тогози който пророчествува*.

21. Защото никога не е идвало пророчество отъ чловѣческж волиж, но отъ Духа Святаго движени, говорихж святи-тѣ чловѣци Божіи.

ГЛАВА Ї.

а. Быша же и живии пророцы въ людехъ, якоже и въ васъ бѣдѣтъ живии оучители, иже внесѣтъ єреси погнѣбели, и искѣпашаго ихъ вѣки ѿметающеся, приводѣше себѣ скорѣ погнѣбель :

б. И мнози послѣдствуютъ ихъ нечистотѣмъ, ихже ради пѣтъ истинный похѣмѣтся,

в. И въ прегмноженіи астивыхъ словесъ васъ оуловѣтъ : ихже сѣдъ и сконнѣ не коснѣтъ, и погнѣбель ихъ не дрѣмлетъ.

г. Ище бо бѣхъ аггеловъ согрѣшнѣвшихъ не пощадѣ, но пленіицами мѣрка связавъ предаде на сѣдъ мѣримыхъ блюстѣ :

д. И перваго мѣра не пощадѣ, но Осмаго Иѣа правды проповѣдника сохрани, потѣмъ мѣрсъ нечѣствовавшихъ наведе :

е. И грады Содомскіа и Гомѣррскіа сжегъ разорѣніемъ ѿсѣдѣ, Ѧбразъ хотѣщимъ нечѣствовати положивъ :

ж. И праведнаго Лѣта ѿбѣдѣма ѿ беззаконныхъ въ нечистѣ сожитіа ѿзбѣви :

з. Видѣніемъ бо и слѣхомъ праведный живый въ нихъ, дѣнь ѿ днѣ дѣшѣхъ праведнѣхъ беззаконными дѣлами мѣчае :

и. Вѣсть Гдѣхъ вѣлгочестивыхъ ѿ напасти ѿзбавѣти, неправедники же на дѣнь сѣдѣный мѣримы блюстѣ :

і. Наипаче же во слѣдѣхъ плотскіа похоти сквернѣнѣа ходѣшѣа, и ѿ Гдѣствѣхъ нерадѣшѣа, продержателе, себѣ оуговѣдѣнны, славы не трепѣшѣтъ хѣлаше :

іа. Идѣже Ѧггѣлѣхъ крѣпостію и сілою бѣлши сѣше, не терпѣтъ на сѣ ѿ Гдѣа оукорѣннѣхъ сѣдъ.

іб. Сѣи же, ѿкѣхъ скѣти живѣтѣхъ єстествомъ бѣвшѣ въ

ГЛАВА 2.

1. Но имало е и лъжливи пророци между народъ-тъ, както и между васъ ще има лъжливи учители, които ще въведѣтъ скрито губителны ереси, и ще ся отричатъ и отъ Господаря *си* който ги е купилъ, та ще навлѣкѣтъ на себе си скорашнѣ погубель.

2. И мнозина ще послѣдуютъ тѣхны-тъ развращенія, поради които пакъ-тъ на истинѣ-тъ ще ся похули.

3. И отъ любостяжаніе ще вы употребяватъ като търговіи съ прѣсторены думы; тѣхно-то осѣждане, отколѣ *приготовено*, не ся забавя, и тѣхна-та погубель не дрѣме.

4. Защото ако Богъ не пощадѣ ангелы-тъ които съгрѣшихъ, но ги хвърли въ преисподниѣ *вързаны* съ веригы мрачны, и прѣдаде ги да бѣдѣтъ вardenи за сѣдѣ,

5. И *ако* не пощадѣ старій-тъ свѣтъ, но като нанесе потопъ врѣхъ свѣтъ-тъ на нечестивы-тъ, съхрани *сѣсѣ семь души* осмый-тъ Ноя, проповѣдника на правдѣ-тъ;

6. И осѣди на разореніе градове-тъ Содомскы и Гоморскы, и направи ги на пепелъ, та ги постави примѣръ на онѣзи, които послѣ щѣхъ да нечествуватъ;

7. И освободи праведнаго Лота, комуто бѣ досадило нечисто-то поведеніе на нечестивы-тъ;

8. (Защото праведный-тъ, който живѣяше между тѣхъ, отъ день на день измѣчваше праведнѣ-тъ си душѣ, като гледаше и чуваше *тъхны-тъ* беззаконны дѣла);

9. Знае Господь да освободява благочестивы-тъ отъ напасть, а неправедны-тъ да държи за сѣдний-тъ день да ся мѣчатъ:

10. А наипаче на тѣзи които съ пожеланіе на нечистотѣ слѣдуютъ подиръ плѣтъ-тъ, и прѣзиратъ власть-тъ: *тъ* сѣ дързостливи, безочливи, и не треперятъ кога хулятъ чиновничества-та.

11. Дѣто ангели-тъ, ако и по голѣми да сѣ въ крѣпость и силѣ, не произносятъ противъ тѣхъ хуштеленъ сѣдѣ прѣдъ Господа;

12. Тѣзи обаче, като природны безсловесны животны, родены за

погибель и тѣло, въ нихже не разсмѣютъ хлѣще, во истѣннѣи
своѣмъ истѣютъ :

ѿ. Пріемлюще мзѣ неправеднѣ, сласть мнѣше всенѣвное
насыщеніе, сквернѣтели и порѣчницы, питѣющеся лестѣми
своими, идѣще съ вами,

ѿ. Очнѣ имѣше исполнь благодѣаніѣ и непрестѣмагѣ
грѣхѣ, прелѣщѣюще дѣшы нествѣрждѣны, сердце насѣчено
лихоимствѣ имѣше, клѣтвы чѣда,

ѿ. Оставаше правѣи пѣтъ закладѣша, послѣдовавше
пѣти Балаама Росѣрова, ѿже мзѣ неправеднѣ воз-
любѣи,

ѿ. Обличеніе же имѣе своегѣ беззакѣнѣи : поѣдрѣмникѣ
безгласенѣ, человѣческимъ гласомъ провѣщѣавшѣ, возбранѣи
прорѣка безѣмѣ.

ѿ. Сѣи сѣтъ истѣчницы безѣднѣи, Облѣцы и мглы ѿ
вѣтрѣ пренѣсѣми, ѿмже мракѣ тѣмнѣи во вѣки блѣ-
дѣтѣса.

ѿ. Прегѣрѣа ко сѣтѣи вѣщѣюще, прелѣщѣютъ въ сквернѣи
плѣтскѣи похѣти, ѿвѣгѣюще всѣчески ѿ нихъ живѣщихъ
во лѣтѣи.

ѿ. Своѣѣдѣ имѣ ѿвѣщѣавѣюще, сѣми рабѣи сѣше тѣнѣи :
ѿмже ко ктѣ повѣждѣнѣи бѣветъ, семѣ и рабѣтѣнѣи
ѣсть.

ѿ. ѿше ко ѿвѣгѣше сквернѣи мѣра въ разѣмъ Гѣа и Сѣса
нашегѣ Иѣса Хрѣта, сѣми же пакѣи сплѣтѣшѣа повѣждаѣми
бѣвѣютъ, бѣша имѣ послѣдѣа гѣрѣша пѣрѣыхъ.

ѿ. Лѣше ко вѣ имѣ не познѣти пѣти правѣи, нѣжеи
познѣавшѣмъ возвратѣтѣи вспѣтъ ѿ прѣдѣннѣи имѣ стѣиѣ
заповѣдѣи.

ѿ. Слѣчѣа ко имѣ истѣннѣи прѣтѣа : пѣсѣи возвратѣи
на своѣ блѣвѣтѣи : и свѣнѣи ѿмѣвшѣи, въ кѣмъ тѣн-
нѣи.

ловъ и истрѣбваніе, хулять за нѣща които не знаѣтъ, и ще погынѣтъ въ свой-тъ си развратъ,

13. И ще пріемѣтъ заплатѣ-тъ на неправдѣ-тъ; иматъ го за наслажденіе деня да раскошествувать; тѣ сѣ сквърнителни и порочници; наслаждавать ся съ лъсти-тъ си, когато сѣ на угощеніе съ васъ наедно;

14. Иматъ очи пълны съ блудъ и съ непрѣстаненъ грѣхъ; подлѣстятъ души неутвърдены; иматъ сърдце-то си научено на любостяжаніе; чада на кльѣтъ сѣ.

15. Оставивше правый-тъ пѣтъ заблудихъ, и послѣдовахъ пѣтъ-тъ на Валаама *сынъ-тъ* Восоровъ, който възлюбилъ заплатѣ-тъ на неправдѣ-тъ;

16. Но изобличенъ бы за свое-то си беззаконіе; нѣмъ подяремникъ съ гласъ чловѣческый проговори, и въспрѣ безуміе-то на пророкъ-тъ.

17. Тѣ сѣ безводни кладенци, облаци отъ вихрушки тласкани, за които мрачна тъма ся варди во вѣкъ.

18. Защото като говорятъ съ надуту празнословіе, прѣлѣгвать съ плѣтскы-тѣ похоти, съ невѣздържанія-та, тѣзи които сѣ наистинѣ избѣгнали отъ живушы-тѣ въ заблудженіе,

19. Като имъ общавать свободѣ, а тѣ сами сѣ робби на развратъ-тъ; защото отъ когото бива побѣденъ нѣкой, нему и робъ става.

20. Понеже, като избѣгнѣхъ отъ мръсотіи-тѣ на свѣтъ-тъ чрѣзъ познаніе-то на Господа и Спаса Исуса Христа, ако сѣ ся сплели пакъ въ тѣхъ и оставать побѣдени, послѣдно-то имъ състояніе е станѣло по лошо отъ първо-то.

21. Понеже по добро бы было за тѣхъ да не бѣхъ познали пѣтъ-тъ на правдѣ-тъ, нежели като го познахъ да ся повърнатъ отъ прѣдаденѣ-тъ тѣмъ святѣ заповѣди.

22. Но съ тѣхъ ся случавъ това което казува истинна-та пословица: Псе-то ся върнѣ на блевотинѣ-тъ си, и, свиня-та окѣпана *вгнѣ* ся да ся валя въ тинѣ-тъ.

ГЛАВА ҃.

а. Сіє оуже возлюбленнїи, второе вамъ пишѹ посланїе, въ нїхже возбуждаю воспоминанїемъ вашъ чїстый смысѣлъ :

б. Поманїти прѣжде речєнныя глаголы ѿ стїхъ Пррѣкъ, ѿ апѣлъ вашихъ заповѣдъ Гдѣ ѿ Сїса :

в. Сіє прѣжде вѣдаше, ѿкъ прїидетъ въ послѣднїа дни рсгатеѣ, по своїхъ похотєхъ ходяще,

г. ѿ глаголюще : гдѣ єсть ѡбѣтованїе пришествїа єгѡ ; ѡнѣлже во оцѣ оуспоша, всѣ такъ прекываютьъ ѿ начала созданїа.

д. Таїтса во ѿмъ сіє хотѣшимъ, ѿкъ нѣсѣ бѣша ѿспєрва, ѿ землѣ ѿ воды, ѿ водою составлена Бжїимъ слѡвомъ.

е. Тѣмже тогдашнїи мїръ, водою потопленъ бывъ погїбе :

ж. ѿ нынѣшнѣа нѣсѣ ѿ землѣ тѣмже слѡвомъ сокровєна сѣтъ, о҃гню блѡдѡма на дєнь сѣдѣ ѿ погїбели нечестївыхъ челоѣкъ.

з. Едино же сіє да не оутайтса васъ возлюбленнїи, ѿкъ єдинъ дєнь прѣдъ Гдємъ ѿкъ тысаща лѣтъ, ѿ тысаща лѣтъ ѿкъ дєнь єдинъ.

и. Не коснїтъ Гдѣ ѡбѣтованїа, ѿкоже нѣцыи коснѣнїе мнѣтъ : но долготерпїтъ на насъ, не хотѣ да ктѡ погїбнетъ, но да всѣ въ покаїнїе прїидетъ.

і. Прїидетъ же дєнь Гдѣ ѿкъ тѣтъ въ нощї, въ оньже нѣсѣ оубъ сѣ шѣмомъ мнѣмъ ѿдетъ, стїхїи же сжигѣмы разорѣтса, землѣ же, ѿ ѿже на нѣй дѣлѣ сгорѣтъ.

к. Сїмъ о҃рко всѣмъ разорѣемымъ, кѣцѣмъ подобѣтъ быти вамъ во стїхъ прекыванїихъ ѿ бл҃гочестїихъ ;

л. Чаюшимъ ѿ скорѣе кыти желаюшимъ пришествїа Бжїагѡ днѣ, єгѡже радї нѣсѣ жегѡма разорѣтса, ѿ стїхїи ѡпалѣени растѣютса ;

ГЛАВА 3.

1. Ето, възлюбленни, пишж ви това второ посланіе, въ които *два* посланія възбуждамы чрѣзъ напомуваніе чистый-тъ вашъ смыслъ :

2. Да помните прѣдизговорены-тъ отъ святы-тъ пророцы слова, и заповѣдь-тъ отъ насъ апостолы-тъ на Господа и Спаса.

3. Най първо знайте това, че въ послѣдни-тъ дни ще дойдѣтъ подиграватели, които ще ходятъ по свои-тъ си похоти,

4. И ще казывать : Дѣ е обѣщаніе-то на идваніе-то му ? защото отъ какъ сж ся баци-тъ *ни* поминѣли, всичко-то си така стои отъ начало-то на стѣзdanіe-то.

5. Защото самоволно не разумѣвать това, че небеса-та отъ край си, и земя-та която е отъ *вѣнъ* водѣ-тъ и въ водѣ-тъ съсь слово-то Божіе станѣхъ.

6. Чрѣзъ, които тогашній-тъ свѣтъ погынѣ потопенъ отъ водѣ-тъ.

7. А днешни-тъ небеса и земя-та, съ исто-то слово сж вардены, да ся пазятъ за огнь-тъ до день-тъ на сѣдѣ-тъ и на погываніе-то на нечестивы-тъ челоуѣцы.

8. Още едно и това да не забравяте, възлюбленни, че прѣдъ Господа единъ день е като тысяща години, и тысяща години, като единъ день.

9. Господъ не забавя обѣщаніе-то *си*, както що смѣтатъ нѣкои *това* баваніе, но търпи ны за много врѣме, понеже не иска да погынѣтъ нѣкои, но всички да дойдѣтъ на покаяніе.

10. А день-тъ Господень ще дойде, като крадецъ ношя, въ който небеса-та ще прѣйдѣтъ съ бученіе, а стихіи-тъ разгоряваны ще ся стопятъ, и земя-та и дѣла-та по неѣж ще изгорятъ.

11. И тѣй понеже всичко това ще ся стопи, какви трѣбува да сте вы въ святѣ обходѣ и въ благочестіе,

12. Като чакате и бързате за идваніе-то на Божій-тъ день, въ който небеса-та въспламеняваны ще ся развалятъ, и стихіи-тъ разгоряваны ще ся стопятъ ?

҃҃. Но́ва же нѣсѣ, ѿ но́вы земаи по ѡбѣтованію ҃г҃ѡ чаѣмъ, въ нѣхже пра́ва живѣтъ.

҃҃. Тѣмже, возлю́бленніи, сіѣхъ ча́юще, потщи́теса несквѣрни ѿ непоро́чни томъ ѡбръѣстисѧ въ мирѣ:

҃҃. И Г҃а на́шегѡ долготерпѣніе, спасѣніе неощи́йте: ѿкоже ѿ возлю́бленный на́шъ бра́тъ Па́велъ по да́ннѣй ҃мѡ премудрости написа́ вамъ.

҃҃. И́коже ѿ во всѣхъ своіхъ посла́ніихъ, глаго́ла въ нѣхъ ѡ сіѣхъ: въ нѣхже сѣтъ неодо́вь разсѣмна нѣкаа, ѿже ненавѣни ѿ нествѣрже́ни развра́щаютъ, ѿкоже ѿ прѡчаа писаніа, къ своѣй погнѣбѣи ѿмъ.

҃҃. Вы же оубо возлю́бленніи, предвѣда́юще храни́теса, да не лѣстїю беззако́нныхъ сведѣни бѣвше, ѡпаде́те своегѡ оутвѣрже́ніа:

҃҃. Но да расте́те во блага́ти ѿ разсѣ Г҃а на́шегѡ ѿ Сїса Іѣса Хр҃та. томъ сла́ва ѿ нынѣ ѿ въ де́нь вѣка. а́минь.

13. А споредъ обѣщаніе—то му очакувамы новы небеса и новѣ земѣ, въ които живѣе правда.

14. За това, възлюбленни, тѣзи нѣща като очакувате, прилѣжайте да ся намѣрите чисти и непорочни прѣдъ него миромъ ;

15. И дълготърпѣніе—то на Господа нашего имайте за спасеніе ; както и възлюбленный—тъ нашъ братъ Павелъ ви писа споредъ даденѣ—тъ нему мудрость,

16. Както и въ всички—тъ *си* посланія, кога говори въ тѣхъ за тѣзи работы ; въ които има нѣкон нѣща мѣчноразумителны, които неучени—тъ и неутвърдени—тъ искривявать, както и други—тъ писанія, за своѣ—та си погубель.

17. И тѣй вы, възлюбленни, като сте прѣдизвѣстени *за това*, пазѣте ся, да ся не увлѣчете съсъ заблужденіе—то на беззаконны—тъ, и отпаднете отъ утвържденіе—то си.

18. Но растѣте въ благодать—тъ и въ познаніе—то на Господа нашего и Спаса Іисуса Христа. Нему слава *да бжде* и нынѣ и въ день вѣчный. Аминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНІЕ ПЕРВОЕ
СВЯГО АПЛА ІОАННА БГСЛОВА.

ГЛАВА Я.

А. Ёже бѣ испѣрва, ёже слышахомъ, ёже видѣхомъ очима нашими, ёже оузрѣхомъ, и рѣки наша ѡсвѣща ѡ словеси живѣщихъ :

Б. И живѣтъ я́внѣа, и видѣхомъ, и свидѣтельствемъ, и возвѣщаемъ вамъ живѣтъ вѣчный, иже бѣ оу Оца, и я́внѣа намъ :

Г. Ёже видѣхомъ и слышахомъ, повѣдаемъ вамъ, да и вы ѡбщѣніе имате съ нами : ѡбщѣніе же наше со Оцемъ и съ Сномъ ѣгѡ Иисомъ Хрѣтомъ :

Д. И сіа пишемъ вамъ, да радость ва́ша бѣдетъ исполнена.

Е. И сіе ёсть ѡбѣтованіе, ёже слышахомъ ѡ негѡ, и повѣдаемъ вамъ, я́кѡ Бгъ свѣтъ ёсть, и тмы въ немъ нѣсть ни единыа.

Ж. Иже речемъ, я́кѡ ѡбщѣніе имамы съ нимъ, и во тмѣ ходимъ, лжемъ, и не творимъ истины :

З. Иже же во свѣтѣ ходимъ, я́коже самъ той ёсть во свѣтѣ, ѡбщѣніе имамы дрѣгъ ко дрѣгъ, и кровь Ииса Хрѣта Сна ѣгѡ ѡчищаетъ насъ ѡ всѣагѡ грѣхѡ.

И. Иже речемъ : я́кѡ грѣхѡ не имамы, себѣ преліа́емъ, и истины нѣсть въ насъ.

К. Иже исповѣдаемъ грѣхѡ наша, вѣренъ ёсть и праведенъ, да ѡставитъ намъ грѣхѡ наша, и ѡчиститъ насъ ѡ всѣахъ неправды.

ПЪРВО-ТО (СЪБОРНО) ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Това което бѣ отъ начало, което смы чули, което съ очи-тѣ си видѣхмы, което изгледахмы, и рѣцѣ-тѣ ни похванѣхъ, за Слово-то на животъ-тѣ ;

2. (И животъ-тѣ ся яви, и видѣхмы, и свидѣтельствуваме, и ви извѣствамы вѣчный-тѣ животъ, който бѣ у Отца и яви ся намъ ;)

3. Това което смы видѣли и чули, него ви извѣствамы, да имате и вы съ насъ общеніе ; а пакъ наше-то съобщеніе е съ Отца и съ Исуса Христа неговъ-тѣ Сынъ.

4. И това ви пишемъ, да бѣде ваша-та радость исполнена.

5. И това е извѣстіе-то, което чухмы отъ него и го извѣствамы вамъ, че Богъ е видѣлиа, и никаква тъмнина нѣма въ него.

6. Ако речемъ че имамы съобщеніе съ него, а ходимъ въ тъмнинѣ, лъжемъ, и не вършимъ истинѣ-тѣ.

7. Ако ли ходимъ въ видѣлиа, както е той въ видѣлиа, имамы единъ съ другъ съобщеніе, и кръвъ-та на Сына му Исуса Христа очисти ны отъ всякой грѣхъ.

8. Ако речемъ че грѣхъ нѣмамы, сами себе си лъжемъ, и истина-та не е въ насъ.

9. Ако исповѣдвамы грѣхове-тѣ наши, вѣренъ и праведенъ е, да ни прости грѣхове-тѣ ни, и да ны очисти отъ всякъ неправдъ.

Г. Яже речѣмъ, ꙗко не согрѣшихомъ, аже творимъ єго, и слово єго неѣсть въ насъ.

ГЛАВА Ё.

А. Чадца моѧ, сѧ пишѣ вамъ, да не согрѣшите: и яже кто согрѣшитъ, ходатаѧ имамы ко Оцѣ, Ииса Хрѣта праведника.

Б. И той ѡчищеніе єсть ѡ грѣсѣхъ нашихъ, не ѡ нашихъ же точию, но и ѡ всегѡ міра.

Г. И ѡ сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко познахомъ єго, яже заповѣди єго соблюдаемъ.

Д. Глаголай, ꙗко познахъ єго, и заповѣди єго не соблюдаетъ, ложь єсть, и въ сѣмъ истины неѣсть:

Е. Я иже яже соблюдаетъ слово єго, поистиниѣ въ сѣмъ любви Бжїѧ совершенна єсть. ѡ сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко въ немъ єсмы.

Ж. Глаголай въ немъ пребывать, долженъ єсть, ꙗкоже Онь ходилъ єсть, и сѣй такожде да ходитъ.

З. Познѡблении, не заповѣдь новъ пишѣ вамъ, но заповѣдь вѣтхъ, юже имѣете испѣрва: заповѣдь вѣтха єсть слово, еже слышасте испѣрва.

И. Паки заповѣдь новъ пишѣ вамъ, еже єсть поистиниѣ въ немъ и въ васъ: ꙗко тма мимоходитъ, и свѣтъ истинный сѣй оуже сїдетъ.

А. Глаголай себѣ во свѣтѣ быти, а брата своего ненавидѧ, во тмѣ єсть досѣлѣ.

І. Любѧи брата своего, во свѣтѣ пребываетъ, и соблазна въ немъ неѣсть.

ІІ. Я ненавидѧ брата своего, во тмѣ єсть, и во тмѣ ходитъ, и не вѣсть, каму ѡдетъ, ꙗко тма ѡслѣпн Очн ємъ.

ІІІ. Пишѣ вамъ, чадца, ꙗко ѡставляются вамъ грѣси ѡмене єго ради.

10. Ако речемъ че не сме съгрѣшили, правимъ го лъжъ, и негово-то слово не е въ насъ.

ГЛАВА 2.

1. Чадца мой, това ви пишъ, да не съгрѣшите: и ако съгрѣши нѣкой, имамы ходатай при Отца, Исуса Христа, Праведнаго.

2. И той е умилоствленіе за наши-тъ грѣхове, и не тъкмо за наши-тъ, но и за всичкій-тъ свѣтъ.

3. И по това знаемъ че сме го познали, ако пазимъ неговы-тъ заповѣди.

4. Който казува: Познахъ го, а заповѣди-тъ му не пази, лъжъ е, и истина-та не е въ него.

5. А който пази негово-то слово, въ него наистинъ Божія-та любовъ е съвършенна. По това знаемъ че сме въ него.

6. Който казува че въ него прѣбѣдва, длъженъ е, както е онъ ходилъ, така и той да ходи.

7. Братіе, не ви пишъ новъ заповѣдъ, но заповѣдъ ветхъ, който отъ начало имаште; ветха-та заповѣдъ е слово-то което сте отъ начало чули.

8. Пакъ новъ заповѣдъ ви пишъ, което е и въ него и въ васъ истино; защото тъмнина-та прѣхожда, и истина-та видѣнна вече свѣти.

9. Който казува че е въ видѣлнъ, а ненавижда брата си, въ тъмнинъ е до нынѣ.

10. Който люби брата си, той прѣбѣдва въ видѣлнъ, и нѣма соблазнъ въ него.

11. А който ненавижда брата си, въ тъмнинъ е, и въ тъмнинъ ходи, и не знае кѣдѣ отхожда, защото тъмнина-та му е заслѣпила очи-тъ.

12. Пишъ вамъ, чадца, защото ви ся простихъ грѣхове-тъ заради негово-то име.

҃҃. Пишѣ вамъ, О́тцы, ꙗ́кѡ позна́сте безнача́льнаго. пишѣ вамъ, ю́нншы, ꙗ́кѡ побѣди́сте азка́ваго. Пишѣ вамъ, дѣти, ꙗ́кѡ позна́сте О́цѧ.

҃҃. Писа́хъ вамъ, О́тцы, ꙗ́кѡ позна́сте ѿсконна́го. писа́хъ вамъ, ю́нншы, ꙗ́кѡ крѣпцы́ есте, ꙗ́ слово Бжіе въ васъ пребыва́етъ, ꙗ́ побѣди́сте азка́ваго.

҃҃. Не любите́ міра, ни, ꙗ́же въ мірѣ. ꙗ́же кто́ любитъ міръ, нѣсть любви́ О́чи въ не́мъ:

҃҃. ꙗ́кѡ все́, ꙗ́же въ мірѣ, по́хоть плотска́а, ꙗ́ по́хоть о́чєсъ, ꙗ́ гóрдость житѣйска́а, нѣсть ѿ О́цѧ, но ѿ міра сегѡ́ есть.

҃҃. И міръ прехо́дитъ, ꙗ́ по́хоть е́гѡ: а́ твора́и волю Бжію, пребыва́етъ во вѣки.

҃҃. Дѣти, послѣдняя́ година́ есть: ꙗ́ ꙗ́коже слы́шасте, ꙗ́кѡ а́нтихрістъ гра́детъ, ꙗ́ нынѣ́ а́нтихрісти мно́зи бы́ша: ѿ сегѡ́ разсмѣ́ваемъ, ꙗ́кѡ послѣдній́ часъ́ есть.

҃҃. О́ насъ ѡзыдо́ша, но не вѣ́ша ѿ насъ: ꙗ́же бы ѿ насъ были́, пребы́ли о́убо бы́ша съ на́ми: но да ѡбвѣ́ста, ꙗ́кѡ не сѣтъ всѣ́ ѿ насъ.

҃҃. И вы́ помаза́ніе ѡ́мате ѿ О́тцѡ, ꙗ́ вѣ́сте всѧ́.

҃҃. Не писа́хъ вамъ, ꙗ́кѡ не вѣ́сте ѿ истины, но ꙗ́кѡ вѣ́сте ѡ́, ꙗ́ ꙗ́кѡ вса́ка лжа́ ѿ истины нѣ́сть.

҃҃. Кто́ есть́ жи́вый, то́чїю ѡ́метѧ́йса, ꙗ́кѡ І́сусъ нѣ́сть Хр́тосъ; се́й есть́ а́нтихр́стъ, ѡ́метѧ́йса О́цѧ ꙗ́ О́на.

҃҃. Всѧ́къ ѡ́метѧ́йса О́на, ни О́цѧ ѡ́мать: а́ ѡсповѣ́даѧ́ О́на, ꙗ́ О́цѧ ѡ́мать.

҃҃. Вы́ о́убо ꙗ́же слы́шасте ѡ́спѣ́рва, въ васъ да пребыва́етъ. (и́) ꙗ́же въ васъ пребѣ́детъ ꙗ́же ѡ́спѣ́рва слы́шасте, ꙗ́ вы въ О́нѣ ꙗ́ О́цѣ́ пребѣ́дете.

҃҃. И сѣ́ есть ѡ́бѣ́тованіе, ꙗ́же са́мъ ѡ́бѣ́ща на́мъ, живѡ́тъ вѣ́чный.

҃҃. О́на писа́хъ вамъ ѡ́ а́ста́щихъ васъ.

҃҃. И вы́ ꙗ́же помаза́ніе прі́а́сте ѿ негѡ́, въ васъ пребы́-

13. Пишѣ вамъ, отци, защото вы познахте тогози, който е отъ начало. Пишѣ вамъ, млади, защото побѣдихте лукаваго. Пишѣ вамъ, дѣца, защото познахте Отца.

14. Писахъ вамъ, отци, защото познахте тогози, който е отъ начало. Писахъ вамъ, млади, защото сте крѣпки, и слово-то Божіе прѣбѣдва въ васъ, и побѣдихте лукаваго.

15. Не обичайте свѣтъ-тъ, нито което е въ свѣтъ-тъ. Ако люби нѣкой свѣтъ-тъ, любовь-та на Отца не е въ него.

16. Защото всичко що е въ свѣтъ-тъ, похоть-та на плѣтъ-тъ, и похоть-та на очи-тъ, и гордость-та на живота, не е отъ Отца, но отъ свѣтъ-тъ е.

17. Но свѣтъ-тъ прѣхожда и негова-та похоть; а който прави волѣ-тъ Божію, въ вѣки прѣбѣдва.

18. Дѣца, послѣдно врѣме е; и както сте чули че Антихристъ иде, и сега има много антихристи; отъ това познаваме че е послѣдно врѣме.

19. Отъ насъ измѣзохъ, но не бѣхъ отъ насъ; защото ако бы были отъ насъ, щѣхъ да си останѣтъ съ насъ; но *измѣзохъ*, да ся явятъ че не сѣ всички-тъ отъ насъ.

20. И вы имате помазаніе отъ Святаго, и знаете всичко.

21. Не съмъ ви писалъ защото не знаете истинѣ-тъ, но защото ѣж знаете, и защото всяка лъжа не е отъ истинѣ-тъ.

22. Кой е лъжець, освѣнъ оногози който отрича че Исусъ не е Христосъ? Той е антихристъ, който ся отрича отъ Отца и отъ Сына.

23. Всякой който ся отрича отъ Сына, нѣма нито Отца; [а който исповѣдува Сына, има и Отца.]

24. И тѣй онова което сте вы отъ начало чули, нека прѣбѣде въ васъ. Ако прѣбѣде въ васъ това което сте отъ начало чули, *то* ще прѣбѣдете и вы въ Сына и въ Отца.

25. И това е обѣщаніе-то, което ни той обѣща, животъ вѣчный.

26. Това ви писахъ поради тѣзи, които вы лъстятъ.

27. И помазаніе-то което вы пріяхте отъ него, прѣбѣдва въ

ВЛЕТЪ, ꙗко не трѣбуете, да кто оучитъ вы: но ꙗко то само помазаніе оучитъ вы ѿ всемъ, ꙗко истинно есть, ꙗко несть ложно: ꙗко ꙗкоже насъ, васъ, пребывайте въ немъ.

ки. И нынѣ, чада, пребывайте въ немъ: да егда явится, ꙗмамы дерзновеніе, ꙗко не посрамимъ ѿ негъ, въ пришествіи егъ.

ко. Иже въсте, ꙗко праведникъ есть, разсмыслите, ꙗко всако творѣніе правды, ѿ негъ родиша.

ГЛАВА ҃.

а. Видите, каковъ любовь дала есть Оцъ намъ, да чада Бжїа наречемъ, ꙗко едемъ. сегъ ради мїръ не знаетъ насъ, зане не позна егъ.

б. Возлюбленіи, нынѣ чада Бжїа есмы, ꙗко не оучи явѣ, что едемъ: вѣмы же, ꙗко, егда явится, подобни есмъ едемъ, ꙗко оузириши егъ, ꙗкоже есть.

в. И всако имѣніе надежда сїю на ны, ѿчищаетъ себѣ, ꙗкоже Онь чистъ есть.

г. Всако творѣніе грѣхъ, ꙗко беззаконіе творитъ: ꙗко грѣхъ есть беззаконіе.

д. И въсте, ꙗко Онь явѣ, да грѣхъ наша возметъ: ꙗко грѣхъ въ немъ несть.

е. Всако, ꙗже въ немъ пребываетъ, не согрѣшаетъ: всако согрѣшало, не видѣ егъ, ни позна егъ.

ж. Чада, никтоже да лститъ васъ: творѣніе правды, праведникъ есть, ꙗкоже Онь праведенъ есть.

з. Творѣніе грѣхъ, ѿ діавола есть: ꙗко исперва діаволъ согрѣшаетъ. сегъ ради явѣ Снъ Бжїи, да разсвѣтитъ дѣла діавола.

и. Всако рожденный ѿ Бга, грѣхъ не творитъ, ꙗко сѣмъ егъ въ немъ пребываетъ: ꙗко не можетъ согрѣшати, ꙗко ѿ Бга рожденъ есть.

васъ, и нѣмате нуждѣ да вы учи нѣкой; но както исто-то помазаніе вы учи за всичко, и е истинно, и не е лъжливо; и както вы е научило, ще прѣбждете въ него.

28. И сега, чадца, прѣбждвайте въ него; та когато ся яви да имамы дързновеніе, и да ся не посраимъ отъ него въ пришествіе-то му.

29. Ако знаете че е праведенъ, знайте че всякой който прави правдѣ отъ него е роденъ.

ГЛАВА 3.

1. Виджте каквѣ любовь е далъ намъ Отецъ, да ся наречемъ *и да смы* чада Божіи. За това свѣтъ-тъ не познава насъ, защото не позна него.

2. Възлюбленни, сега смы чада Божіи; и още не ся е явило какво ще бждемъ; но знаемъ че, кога ся яви, ще смы подобни нему; защото ще го видимъ както е.

3. И всякой който има тѣзи надеждѣ на него, очиства себе си, както е онъ чистъ.

4. Всякой който прави грѣхъ, прави и беззаконіе; защото грѣхъ-тъ е беззаконіе.

5. И знаете че той ся яви, да земе наши-тъ грѣхове; и грѣхъ нѣма въ него.

6. Всякой който прѣбждва въ него, не съгрѣшава; всякой който съгрѣшава, не го е видѣлъ, нито го е позналъ.

7. Чадца, да вы не льсти никой; който прави правдѣ праведенъ е, както *и* онъ е праведенъ.

8. Който прави грѣхъ, отъ діавола е; защото отъ начало діаволъ-тъ съгрѣшава. За това ся яви Сынъ Божій, да съсыпѣ дѣлата на діавола.

9. Всякой който е роденъ отъ Бога, грѣхъ не прави, защото сѣме негово прѣбждва въ него; и не може да съгрѣшава, защото е отъ Бога роденъ.

҃. СЕГѠ РАДИ ІАВЛЕНА СЪТЪ ЧАДА БЖІА И ЧАДА ДІАВОЛА. ВСАКЪ НЕ ТВОРАИ ПРАВДЫ, ИЖЕ СЪТЪ ВЪ БГА, И НЕ ЛЮБАИ БРАТА СВОЕГѠ.

а҃. ИЖЕ СЕ ЕСТЬ ЗАВѢЩАНІЕ, ЕЖЕ СЛЫШАСТЕ ИСПЕРВА, ДА ЛЮБИМЪ ДРУГЪ ДРУГА :

б҃. НЕ ІАКОЖЕ КАІНЪ ВЪ АСКАВАГѠ БѢ, И ЗАКЛА БРАТА СВОЕГѠ : И ЗА КСЮ ВИНЪ ЗАКЛА ЕГѠ ; ІАКЪ ДѢЛА ЕГѠ АСКАВА БѢША, А БРАТА ЕГѠ ПРАВЕДНА.

в҃. НЕ ЧУДИТЕСЯ, БРАТІЕ МОА, АЩЕ НЕ НАВИДИТЪ ВАСЪ МІРЪ.

д҃. МЫ ВѢМЪ, ІАКЪ ПРЕДОХОМЪ ВЪ СМЕРТИ ВЪ ЖИВОТЪ, ІАКЪ ЛЮБИМЪ БРАТІЮ : НЕ ЛЮБАИ ВО БРАТА, ПРЕБЫВАЕТЪ ВЪ СМЕРТИ.

е҃. ВСАКЪ НЕ НАВИДАИ БРАТА СВОЕГѠ, ЧЕЛОВѢКОУБИЦА ЕСТЬ : И ВѢСТЕ, ІАКЪ ВСАКЪ ЧЕЛОВѢКОУБИЦА НЕ ИМАТЪ ЖИВОТА ВѢЧНАГѠ ВЪ СЕБѢ ПРЕБЫВАЮЩА.

ж҃. Ѡ СЕМЪ ПОЗНАХОМЪ ЛЮБОВЬ, ІАКЪ ѠНЪ ПО НАСЪ ДШЕ СВОЕѠ ПОЛОЖИ : И МЫ ДОЛЖНИ ЕСМЪ ПО БРАТИИ ДШЕ ПОЛАГАТИ.

з҃. ИЖЕ ОУБѠ ИМАТЪ БОГАТСТВО МІРА СЕГѠ, И ВИДИТЪ БРАТА СВОЕГѠ ТРЕВЗЮЩА, И ЗАТВОРИТЪ ОУТРОБЕ СВОЕѠ ВЪ НЕГѠ, КАКЪ ЛЮБЫ БЖІА ПРЕБЫВАЕТЪ ВЪ НЕМЪ ;

и҃. ЧАДА МОА, НЕ ЛЮБИМЪ СЛОВОМЪ НИЖЕ ЯЗЫКОМЪ, НО ДѢЛОМЪ И ИСТИННОЮ.

а҃. И Ѡ СЕМЪ РАЗСМѢЕМЪ, ІАКЪ ВЪ ИСТИНЫ ЕСМЪ, И ПРЕДЪ НИМЪ СМІРАЕМЪ СЕРДЦА НАША :

б҃. ЗАНЕ АЩЕ ЗАИРАЕТЪ НАМЪ СЕРДЦЕ НАШЕ, ІАКЪ БОЛШЕ ЕСТЬ БГЪ СЕРДЦА НАШЕГѠ, И ВѢСТЬ ВСА.

в҃. ВОЗЮБЛЕНІИ, АЩЕ СЕРДЦЕ НАШЕ НЕ ЗАЗРИТЪ НАМЪ, ДЕРЖОВЕНІЕ ИМАМЪ КЪ БГЪ,

г҃. И ЕГѠЖЕ АЩЕ ПРОСИМЪ, ПРИЕМАЕМЪ ВЪ НЕГѠ, ІАКЪ ЗАПѠВѢДИ ЕГѠ СОБЛЮДАЕМЪ, И ОУГВѢДАА ПРЕДЪ НИМЪ ТВОРИМЪ.

д҃. И СІА ЕСТЬ ЗАПѠВѢДЪ ЕГѠ, ДА ВѢРШЕМЪ ВО ИМА СІА ЕГѠ ІІСА ХРІТА, И ЛЮБИМЪ ДРУГЪ ДРУГА, ІАКОЖЕ ДАЛЪ ЕСТЬ ЗАПѠВѢДЪ НАМЪ.

10. Въ това ся познаватъ чада-та Божїи и чада-та дяволскы. Всякой който не прави правдѣ, не е отъ Бога, нито който не любн брата си.

11. Защото това е заръчаніе-то което отъ начало чухте, да любимъ единъ другыго.

12. Не както Каннѣ, *който* бѣ отъ лукаваго, и закла брата си. И защо го закла? Защото неговы-тѣ дѣла бѣхѣ лукавы, а братовы-тѣ му праведны.

13. Не дѣйте ся чудн, братіе мои, ако свѣтъ-тъ вы ненавижда.

14. Ный знаемъ че прѣминѣхмы отъ смъртъ въ животь, защото любимъ братія-та: който не любн брата *си* останува въ смъртъ.

15. Всякой който ненавижда брата си, чловѣкоубіецъ е, и знаете че никой чловѣкоубіецъ нѣма животь вѣченъ да прѣбѣдва въ него.

16. Отъ това познавамеы любовь-тѣ, че той животь-тъ си положи за насъ; и ный смы длѣжни да положимъ *нашій-тъ* животь за братія-та.

17. Но който има свѣтовны-тѣ добринны, и гледа брата си че има нуждѣ, а заключи срдце-то си отъ него, какъ ще прѣбѣдва въ него любовь-та Божїа?

18. Чадца мои, да не любимъ съ думѣ, нито съ языкъ, но съ дѣло и съ истинѣ.

19. И отъ това познавамеы че смы отъ истинѣ-тѣ, и ще увѣримъ срдца-та си прѣдъ него.

20. Защото ако ны осѣжда срдце-то, извѣстно че Богъ е по голѣмъ отъ срдце-то ни, и знае всичко.

21. Възлюбленни, ако срдце-то ни не ны осѣжда, имамы дързновение у Бога;

22. И, какво-то да понщемъ, прїнимамы отъ него, защото пазимъ заповѣди-тѣ неговы, и правимъ угодно-то прѣдъ него.

23. И тая е негова-та заповѣдъ, да вѣрувамеы въ име-то на Сына му Исуса Христа, и да любимъ единъ другыго, както е далъ намъ заповѣдъ.

кд. ꙗко соблюдаѣи заповѣди ѿгнѣ, въ немъ пребываетъ, ꙗко тоѣ въ немъ. ꙗко ѿ сѣмъ разсмѣемъ, ꙗко пребываетъ въ насъ, ѿ дѣа, ѿгнѣе дѣа есть намъ.

ГЛАВА ̑.

а. Возлюбленнии, не всѣмъ дѣхъ вѣрѣйте, но искъшѣйте дѣхъ, ꙗко ѿ бѣа сѣтъ: ꙗко мнози лжепророцы ѡзвѣщаю въ мѣрѣ.

б. ѿ сѣмъ познаваѣте дѣа бжѣа, ꙗко дѣа лѣстѣа. всѣмъ дѣхъ, ꙗко исповѣдѣтъ ꙗко хрѣта во плѣти пришедша, ѿ бѣа есть.

в. ꙗко всѣмъ дѣхъ, ꙗко не исповѣдѣтъ ꙗко хрѣта во плѣти пришедша, ѿ бѣа нѣтъ: ꙗко сѣа есть антѣхрѣстовъ, ѿгнѣе слышѣте, ꙗко градѣтъ, ꙗко нынѣ въ мѣрѣ есть оуѣе.

г. вы ѿ бѣа естѣ, чѣдѣа, ꙗко повѣдѣте тѣхъ: ꙗко болѣе есть, ꙗко въ насъ, нежели, ꙗко въ мѣрѣ.

д. ѿни ѿ мѣра сѣтъ: сѣгнѣ ради ѿ мѣра глаголютъ, ꙗко мѣрѣ тѣхъ посаждаетъ.

е. мы ѿ бѣа есмы: ꙗко знаѣтъ бѣа, посаждаетъ насъ: ꙗко ꙗко нѣтъ ѿ бѣа, не посаждаетъ насъ. ѿ сѣмъ познаваемъ дѣа истины ꙗко дѣа лѣстѣа.

ж. Возлюбленнии, возлюбимъ дрѣгъ дрѣга: ꙗко любви ѿ бѣа есть, ꙗко всѣмъ любѣи, ѿ бѣа рожденъ есть, ꙗко знаѣтъ бѣа:

з. ꙗко не любѣи, не позна бѣа, ꙗко бѣа любви есть.

и. ѿ сѣмъ ѡбѣса любви бжѣа въ насъ, ꙗко сѣа своего ѣдинороднаго послѣ бѣа въ мѣрѣ, да живи въдемъ ѿмъ.

і. ѿ сѣмъ есть любви, не ꙗко мы возлюбимъ бѣа, но ꙗко тоѣ возлюбѣи насъ, ꙗко послѣ сѣа своего ѡчищеніе ѿ грѣсѣхъ нашихъ.

к. Возлюбленнии, ꙗко сѣе возлюбѣа есть насъ бѣа, ꙗко мы должни есмы дрѣгъ дрѣга любѣти.

24. И който пазн неговы-тъ заповѣди, прѣбѣдва въ него, и той въ него; и отъ това познаваме че прѣбѣдва въ насъ, отъ Духа когото е далъ намъ.

ГЛАВА 4.

1. Възлюбенни, всякому духу не вѣрувайте, но испытуйте духове-тъ отъ Бога ли сѣ; защото много лжепророци излѣзохъ по свѣтъ-тъ.

2. Отъ това познавайте Духъ-тъ Божій; всякой духъ който исповѣдува че Исусъ Христосъ дойде въ плоть, отъ Бога е;

3. И всякой духъ който не исповѣдува че Исусъ Христосъ дойде въ плоть, не е отъ Бога; и той е духъ-тъ антихристовъ, за когото чухте че иде, и сега е вече на свѣтъ-тъ.

4. Вы сте отъ Бога, чадца, и побѣдили сте ги; защото по голѣмъ е оный който е въ васъ, а не който е въ свѣтъ-тъ.

5. Тѣ сѣ отъ свѣтъ-тъ, за това отъ свѣтъ-тъ говорятъ, и свѣтъ-тъ тѣхъ слуша.

6. Ный смы отъ Бога; който познава Бога, насъ слуша: който не е отъ Бога, не ны слуша. Отъ това познаваме духъ-тъ на истинѣ-тъ и духъ-тъ на заблужденіе-то.

7. Възлюбенни, да любимъ единъ другого; защото любовь-та е отъ Бога; и всякой който люби, отъ Бога е роденъ, и познава Бога.

8. Който не люби, не е позналъ Бога, защото Богъ е любовь.

9. Въ това ся яви Божія-та къмъ насъ любовь, че Сына своего единороднаго проводи Богъ на свѣтъ-тъ, да бѣдемъ живи чрѣзъ него.

10. Въ това е любовь-та, не че ный смы Бога възлюбилъ, но че той възлюбилъ насъ, и проводи Сына своего умилостивеніе за наши-тъ грѣхове.

11. Възлюбенни, понеже така възлюбилъ насъ Богъ, и ный смы длѣжни да любимъ единъ другого.

БІ. Б҃га нікто́же нигда́же ви́дѣ : аще дрѹгъ дрѹга лю́бимъ,
Б҃гъ въ насъ пре́кыва́етъ, ѿ любви є́го соверше́нна єсть въ насъ.

Г҃І. Ѡ СЕМЪ РАЗМѢМЪ, ІАКѢ ВЪ НЕМЪ ПРЕБЫВАЕМЪ, И ТОЙ
ВЪ НАСЪ, ІАКѢ Ѡ ДХ҃А СВОЕГѢ ДАМЪ ЁСТЬ НАМЪ.

дѣ. ꙗко мы видѣхомъ ѿ свидѣтельствемъ, ꙗко ѿ послѣ
сѣа сѣи́телѣа мѣсѣа.

ѿ. Иже ѿре исповѣсть, ѿкѡ Іисѡ ѣсть Сѣз Бжій, Бгѡ въ нѣмъ пребываетъ, ѿ той въ Бгѡ.

ѣи. ꙗко мы познахомъ и вѣровахомъ любовь, юже имать
Бгъ къ намъ. Бгъ любви ѣсть, и пребываѣи въ любви, въ
Бгѣ прекываѣтсѣ, и Бгъ въ немъ пребываѣтсѣ.

ѸІ. Ѡ СѢМЪ СОВЕРШАЕТСЯ ЛЮБЫ СЪ НАМИ, ДА ДЕРЗНОВѢНІЕ
ИМЪМЫ ВЪ ДЕНЬ СЪДНЬИ, ЗАПѢ, ТАКОЖЕ ОНЪ ЁСТЬ, И МЫ ЁСМЪ
ВЪ МІРѢ СѢМЪ.

III. СТРА́ХА НѢСТЬ ВЪ ЛЮБВИ, но соверше́нна любви́ во́нъ
изгоня́етъ стра́хъ, ꙗ́кѡ стра́хъ мѣкѡ ѿма́тъ: бо́йса же не
соверши́са въ любви́.

ḁ1. Мы лю́бимъ єгò, ꙗ́кѡ то́й пѣрвѣе возлю́билъ ѣсть насъ.

К. Аще кто речётъ, ѿкѡ люблю Бѣа, а брата своего не на-
видѣтъ, ложь есть: ꙗко не любѣа брата своего, ѿгнѡже вѣдѣ,
Бѣа, ѿгнѡже не вѣдѣ, какѡ можетъ любѣти;

ка. И сїю заповѣдь ѿ мамы ѿ негѡ, да любяи Б҃га, любитъ
и брата своего.

ГЛАВА 5.

Ѧ. ВСѦКЪ ВѢРОВАИ, ѦКѦ ІІСЪЗЪ ЖЕСТЬ ХРІТОСЪЗЪ, Ѧ ПѢА РОЖДѢНЪ
ЖЕСТЬ: Ѧ ВСѦКЪ ЛЮБАИ РОЖДАШАГО, ЛЮБИТЪ Ѧ РОЖДѢННАГО Ѧ
НЕГѦ.

В. О СЕМЪ ВѢСЫ, ІАКѢ ЛЮБИМЪ ЧАДА ПРАТА, ЕЩЕ БѢА ЛЮБИМЪ, И ЗАПОВѢДИ ЕГѢ СОБЛЮДАЕМЪ.

Г. СІА БО ЁСТЬ ЛЮКЫ ПЖІА, ДА ЗАПОВ'ІДИ ЁГНВ СОВАЮДАЕМЗ:
І ЗАПОВ'ІДИ ЁГНВ ТАЖКИ НЕ СІТЬ.

12. Бога никой не е видѣлъ никога ; ако любимъ единъ другъго, Богъ прѣбѣдва въ насъ, и любовь-та негова е съвършенна въ насъ.

13. Отъ това познаваме, че прѣбѣдваме въ него, и той въ насъ, защото отъ Духа своего е далъ намъ.

14. И ний видѣхмы и свидѣтельствуваме, че Отецъ проводи Сина Спаситель на свѣтъ-тъ.

15. Който исповѣда че Исусъ е Сынъ Божій, Богъ прѣбѣдва въ него, и той въ Бога.

16. И ний познахмы и повѣрувахмы любовь-тъ, коѣхто Богъ има къмъ насъ. Богъ е любовь ; и който прѣбѣдва въ любовь-тъ, прѣбѣдва въ Бога, и Богъ въ него.

17. Въ това е съвършенна любовь-та въ насъ, да имамы дързновение въ сѣдний-тъ день ; защото както е той, *така* сме и ний въ тойзи свѣтъ.

18. Въ любовь-тъ страхъ нѣма, но съвършенна-та любовь пропѣжда вънъ страхъ-тъ ; защото страхъ-тъ има мѣкъ, и който ся страхува не е съвършенъ въ любовь-тъ.

19. Ний любимъ него, защото първомъ той възлюбилъ насъ.

20. Ако рече нѣкой : Любѣхъ Бога, а ненавижда брата си, лъже е ; защото който не любилъ брата си, когото видѣ, Бога когото не е видѣлъ, какъ може да го любилъ ?

21. И тъйжъ заповѣди имамы отъ него, че който любилъ Бога да любилъ и брата си.

ГЛАВА 5.

1. Всякой който вѣрува че Исусъ е Христосъ, отъ Бога е роденъ ; и всякой който любилъ оногози който е родилъ, любилъ и роденный-тъ отъ него.

2. Отъ това познаваме че любимъ чада-та Божіи, когато Бога любимъ, и заповѣди-тъ неговы пазимъ.

3. Защото тая е любовь-та Божія, да пазимъ заповѣди-тъ неговы ; и заповѣди-тъ му не сѣмъ тежки.

Д. Ёѡв всѧкъ рождѣнный ѿ Бѣа побѣждаетъ міръ: ѿ сѧ
ѣсть побѣда побѣдившаа міръ, вѣра наша.

Ѣ. КТО ЁСТЬ ПОБѢДІАМІ МІРЪ, ТОКМЪ ВѢРІАИ, ІАКЪ ІІСЪ
ЁСТЬ СІИЪ БЖІИ;

Ѣ. ГЕ́Й ѢСТЬ ПРИШЕ́ДЫЙ ВОДО́Ю ѿ КРОВО́Ю [ѿ ДХОМЪ], І́ИСУ ХРІ́ТОСЪ, НЕ ВОДО́Ю ТО́ЧНО, ПО ВОДО́Ю ѿ КРОВО́Ю: ѿ ДХЪ ѢСТЬ СВИДѢ́ТЕЛЬСТВУ́ЮЩІЙ, І́АКЪ ДХЪ ѢСТЬ І́СТИНА.

3. ИҢкѡ трѣ сѣть свидѣтельствуюиїи на небесѣхъ, Оҗзъ, Слово, ѡ сѣи Дѣхъ: ѡ сѣи трѣ едиіно сѣть.

ї. І тріє сѣть свидѣтельствующїи на землї, дѣхъ, і вода,
і кровъ: і тріє во єдино сѣть.

д. Иже свидѣтельство челоѣческое пріѣмлемъ, свидѣ-
тельство Бжіе болѣе естъ: ꙗко сіе естъ свидѣтельство
Бжіе, еже свидѣтельства ѡ Сѣбѣ своимъ.

І. ВѢРОВАИ ВЪ СІА БЖІА, ІМАТЬ СВИДѢТЕЛЬСТВО ВЪ СЕБѢ:
НЕ ВѢРОВАИ БГОВИ, ЛЖА СОТВОРИЛЪ ЁСТЬ ЁГО, ІАКЪ НЕ ВѢРОВА
ВО СВИДѢТЕЛЬСТВО, ЕЖЕ СВИДѢТЕЛЬСТОВА БГЪ Ѡ СІИХЪ СВОЕМЪ.

аі. ꙗко сѣѣ ѣсть свидѣтельство, ꙗко живѡтъ вѣчный дѣла
ѣсть на́мъ бгъ, ꙗ сѣѣ живѡтъ въ сѣѣ ѣсть.

ВІ. ІМѢАЙ СНА БЖІА, ІМАТЬ ЖИВѢТЪ: А НЕ ІМѢАЙ СНА
БЖІА, ЖИВѢТА НЕ ІМАТЬ.

ГІ. ГІА ПИСАХЪ ВАМЪ ВЪРЮЩИМЪ ВО ИМЯ СНА БЖІА, ДА
ВЪСТЕ, ІАКЪ ЖИВОТЪ ВЪЧНЫЙ ИМАТЕ, И ДА ВЪРЮТЕ ВО ИМЯ
СНА БЖІА.

ДІ. И СІЕ ЁСТЬ ДЕРЗНОВЕНІЕ, ЕЖЕ ИМАМЫ КЪ НЕМЪ, ІАКЪ АЩЕ
ЧЕСЪ ПРОСИМЪ ПО ВОЛИ ЕГЪ, ПОСЛАШАЕТЪ НАСЪ :

ѿ. И ѿше вѣмы, ѿкѡ послѣшаетъ насъ, еже ѿше прѡсимъ,
вѣмы, ѿкѡ имамы прошенїа, и хже просїхомъ ѡ негѡ.

ѡ. Иже кто оузритъ брата своего согрѣшающа грѣхъ не
къ смѣрти, да прѡситъ, и дастъ ѣмъ живѡтъ, согрѣшающимъ
не къ смѣрти. Есть грѣхъ къ смѣрти: не ѡ томъ, глаголю,
да молитсѧ:

31. ВСАКА НЕПРАВДА ГРѢХЪ ЁСТЬ, И ЁСТЬ ГРѢХЪ НЕ КЪ СМЕРТИ.

4. Защото всяко отъ Бога родено, побъждава свѣтъ-тъ, и тая е побѣда-та която е свѣтъ-тъ побѣдила, вѣра-та наша.

5. Кой е който побъждава свѣтъ-тъ, ако не тойзи който вѣрува че Исусъ е Сынъ Божій?

6. Той е който е дошелъ съ водъ и съ кръвъ, Исусъ Христосъ ; не тъкмо съ водъ, но съ водъ и съ кръвъ ; и Духъ-тъ е който свидѣлствува ; понеже Духъ-тъ е истина-та.

7. Защото трима сж които свидѣлствуватъ [на небеса, Отецъ, Слово и Духъ Святый ; и тия трима-та сж едно.

8. И три сж които свидѣлствуватъ на земѣ-тъ], Духъ-тъ, и вода-та и кръвъ-та ; и *тия* три-тъ *сгласни* сж въ едно.

9. Ако принамамы свидѣлство-то на челоуѣцы-тъ, свидѣлство-то Божіе по голѣмо е ; защото това е свидѣлство-то Божіе, което свидѣлствова за Сына си.

10. Който вѣрува въ Сына Божія, има свидѣлство-то въ себе си ; който не вѣрува въ Бога, лъжець го е направилъ, защото не е повѣрувалъ въ свидѣлство-то, което Богъ е свидѣлствовалъ за Сына си.

11. И това е свидѣлство-то, че животъ вѣченъ е далъ намъ Богъ, и той животъ е въ Сына му.

12. Който има Сынъ-тъ, има животъ : който нѣма Сына Божія нѣма животъ.

13. Това писахъ вамъ, които вѣрувате въ име-то на Сына Божія, да знаете че имате животъ вѣченъ, и да вѣрувате въ име-то на Сына Божія.

14. И това е дързновение-то, което имамы къмъ него, че ако просимъ нѣщо по неговъ-тъ волѣ, слуша ны.

15. И ако знаемъ че ны слуша, каквото да му попросимъ, знаемъ че получавамы прошенія-та които сме попросили отъ него.

16. Ако види нѣкой брата си че съгрѣшава грѣхъ не смъртно, ще попроси, и *Богъ* ще му даде животъ, *сирѣчь* на оныя които съгрѣшаватъ не смъртно. Има грѣхъ смъртенъ ; не казувамъ за него да ся помоли.

17. Всяка неправда е грѣхъ, и има грѣхъ не смъртенъ.

ПОСЛАНИЕ ІОАННОВО Е.

иі. Вѣмы, іакѡ всѧкъ рождѣнный ѿ Б҃га, не согрѣшѧетъ : но рождѣнный ѿ Б҃га, блюдетъ себѣ, и азкавыи не прикасѧетсѧ ѣмѸ.

ѧі. Вѣмы, іакѡ ѿ Б҃га ѣсмы, и міръ весь во слѣ лежитъ.

к. Вѣмы же, іакѡ Сѣхъ Бж҃ій прїиде, и далъ ѣсть намъ (свѣтъ и) рѧзсмъ, да познаемъ Б҃га истиннаго : и да вѣдемъ во истиннѣмъ Сѣѣ ѣгѡ Іисѣ Хр҃тѣ. сѣй ѣсть истинный Б҃гъ и живѡтъ вѣчный.

ка. Чѧдѧ, храните себѣ ѿ трѣхъ ѡдваскихъ. ѧминь.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ВТОРОЕ СТ҃ЯГѢ АПЛА ІОАННА Б҃ГОСЛОВА.

ГЛАВА Я.

а. Старецъ избранный господѣ, и чѧдѡмъ ѣа, и хже ѡзъ люблю воистинно, и не ѡзъ точїю, но и всѧ разсмѣвшїи истиннѸ :

б. За истиннѸ пребывающю въ насъ, и съ нами вѣдетъ во вѣки.

г. Да вѣдетъ съ вами благодѧть, милость, миръ, ѿ Б҃га Оца и ѿ Г҃ла Іиса Хр҃та Сѣа Оча, во истинѣ и любви.

д. Возрадовахсѧ вѣаѡ, іакѡ ѡкрѣтохъ ѿ чѧдъ твоихъ ходѧщихъ во истинѣ, іакоже заповѣдь прїахомъ ѿ Оца.

е. И нынѣ молю тѧ господѣ, не іакѡ заповѣдь пишѸ текѣ нѡвѸ, но юже ѣмамы испѣрва, да любимъ другъ друга.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА ІОАННА.

---

18. Знаемъ че всякой роденый отъ Бога не съгрѣшава; но който е роденъ отъ Бога пазн себе си, и лукавый не ся прикоснува нему.

19. Знаемъ че смы отъ Бога; и цѣлый свѣтъ въ лукаваго лежи.

20. Знаемъ още че Сынъ Божій дойде, и даде намъ разумѣніе, да познаваме истиннаго, и въ истиннаго смы, *сирѣчь* въ Сына му Іисуса Христа; той е Богъ истинный, и животь вѣчный.

21. Чадца, пазѣте себе си отъ пдолы. Аминь.

ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Азъ Старець до избраннѣ-тѣ Госпожѣ, и до чада-та ѣ, които азъ наистинѣ любѣж; и не само азъ, но и всички които сѣ познали истинѣ-тѣ;

2. За истинѣ-тѣ, която прѣбѣдва въ насъ, и ще бѣде во вѣки съ насъ;

3. Да бѣде съ васъ благодать, милость, миръ отъ Бога Отца, и отъ Господа Іисуса Христа Сына Отца, въ истинѣ и любовь.

4. Много ся възрадовахъ, че намѣрихъ отъ чада-та ти *нѣкои* да ходять въ истинѣ-тѣ, както пріяхмы заповѣдь отъ Отца.

5. И сега, госпоже, умолявамъ тя, не като че ти пишѣ новѣ заповѣдь, но тѣжъ коѣто отъ начало имамы, да любимъ единъ другою.

б. І сїа єсть любви, да ходимъ по заповѣдемъ єгѡ. сїа єсть заповѣдь, ꙗкоже слышасте испѣрва, да въ ней ходите.

в. Запѣ мнози лестцы внидоша въ міръ, не исповѣдающе Іиса Хрѣта пришедша во плѣти: сѣй єсть лстецъ ѿ антихрѣстъ.

г. Блюдіте себе, да не погубите, ꙗже дѣласте двѣрѣмъ, но да мзда совершенна воспрїимете.

д. Всѣхъ престѣпѣй, ѿ не пребываѣй во оученїи Хрѣтовѣ, бѣга не ѣмать: пребываѣй же во оученїи Хрѣтовѣ, сѣй ѿ Оца ѿ Сїна ѣмать.

е. Ёще кто приходитъ къ вамъ, ѿ сего оученїѧ не приноситъ, не прїемлите єгѡ въ домъ, ѿ радѡватисѧ ємѸ не глаголите:

ж. Глаголай бо ємѸ радѡватисѧ, совокупѧется дѣломъ єгѡ съ вамъ.

з. Многа ѡмѣхъ писати вамъ, ѿ не восхотѣхъ хартїею ѿ черниломъ: но надѣюся прїити къ вамъ, ѿ оустъ ко оустѡмъ глаголати, да радѡсть ваѡа бѣдетъ исполнена.

и. Цѣлуютъ тѧ чѡда сестры твоѧ избранныѧ, аминь.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА ЮАННА.

6. И тая е любовь-та, да ходимъ по заповѣди-тъ неговы. Тая е заповѣдь-та, както сте испърво чули, да ходите въ нейъ.

7. Защото много льстци влѣзохъ въ свѣтъ-тъ, които не исповѣдуватъ че Исусъ Христосъ дойде въ плѣтъ; такъвъ *человѣкъ* е лъжець и антихристъ.

8. Внимавайте себе си да не изгубимъ онова, което сме изработили, но да получимъ пълнъ заплатъ.

9. Всякой който прѣстъпува и не прѣбѣдва въ Христово-то учение, нѣма Бога; тойзи който прѣбѣдва въ учение-то Христово, той има и Отца и Сына.

10. Ако иде нѣкой при васъ, и не носи това учение, не дѣйте го приима въ къщи, и не го поздравявайте.

11. Защото който го поздравява, бива участникъ въ неговы-тъ злы дѣла.

12. Ако и да имашъ много да ви пишешъ, не рачихъ съ книгъ и съ мастило; но надѣкъ ся да дойдешъ при васъ, и уста съ уста да ви говорешъ, да бѣде радость-та наша исполнена.

13. Поздравяватъ тя чада-та на избраннѣ-тъ твоѣхъ сестрѣхъ. Аминъ.

СОБОРНОЕ ПОСЛАНИЕ ТРЕТІЕ

СТ҃ЯГ҃Ѡ А҃ПЛА І҃ѠА҃ННА Б҃ГОСЛ҃ОВА.

ГЛАВА Я.

А. СТА́РЕЦЗ ГА́ИВИ ВОЗЛЮ́БЛЕННОМЗ, Ё́ГОЖЕ А́ЗЗ ЛЮБЛЮ́ ВО-
И́СТИННЗ.

Б. ВОЗЛЮ́БЛЕННЕ, ВО ВСѢ́ХЗ МОЛЮ́СА (Ѡ́ ТЕБѢ́) БЛ҃ГОСПѢ́КАТИСА
ТЕБѢ́, Ѳ́ ЗАРА́ВСТВОВАТИ, І́АКОЖЕ БЛ҃ГОСПѢ́КЕТСА ТЕБѢ́ А́ША.

Г. ВОЗРА́ДОВАХСА СѢ́ЛѠ, ПРИШЕ́ДШЫМЗ БРА́ТІАМЗ Ѳ́ СВИДѢ́-
ТЕЛЬСТВЮ́ЩЫМЗ ТВОЮ́ И́СТИНЗ, І́АКОЖЕ ТЫ́ ВО И́СТИНѢ́ ХО́-
ДИШИ.

Д. БО́ЛЬШИ СЕ́А НЕ І́МАМЗ РА́ДОСТИ, ДА СЛЫ́ШЗ МОА́ ЧѢ́ДА ВО
И́СТИНѢ́ ХО́ДЯ́ША.

Е. ВОЗЛЮ́БЛЕННЕ, ВѢ́РНѠ ТВОРИ́ШИ, Ё́ЖЕ А́ЩЕ ДѢ́ЛАЕШИ ВЗ
БРА́ТІЮ, Ѳ́ ВЗ СТРА́ННЫА,

Є. И́ЖЕ СВИДѢ́ТЕЛЬСТВОВА́ША Ѡ́ ТВОЕ́Й ЛЮБВИ́ ПРЕ́Д ЦР҃КОВІ́Ю :
Ѳ́ХЖЕ ПРЕ́ПОСЛА́ВЗ ДОСТО́ЙНѠ Б҃ГЗ, ДОБРА́Ѣ ТВОРИ́ШИ.

З. Ѡ́ І́МЕНИ БО Ё́ГѠ І́ЗЫДО́ША НИЧТО́ЖЕ ПРІ́ЕМЛЮ́ЩЕ Ѡ́
І́ЗЫКЗ.

И. МЫ́ ОУ́БО ДО́ЛЖНИ Ё́СМЫ ПРІ́НМА́ТИ ТАКОВЫ́ХЗ, ДА ПОСПѢ́Ш-
НИЦЫ ВЗДЕ́МЗ И́СТИНѢ́.

А. ПИСА́ХЗ ЦР҃КВИ : но ПЕРВЕНСТВОЛЮ́БЕЦЗ Ѳ́ХЗ ДІОТРЕ́ФЗ, НЕ
ПРІ́ЕМЛЕТЗ НА́СЗ.

І. СЕГѠ́ РА́ДИ А́ЩЕ ПРІ́ИДѢ́, ВОСПОМАНѢ́ Ё́ГѠ ДѢ́ЛА, І́ЖЕ ТВО-
РИ́ТЗ, СЛОВЕСЫ́ А҃КА́ВЫМИ ОУ́КОРА́А НА́СЗ : Ѳ́ НЕДОВО́ЛЕНЗ БЫВА́А
Ѡ́ СІ́ХЗ, НИ СА́МЗ ПРІ́ЕМЛЕТЗ БРА́ТІЮ, Ѳ́ ХОТА́ЩЫМЗ ВОЗБРА-
НА́ЕТЗ, Ѳ́ Ѡ́ ЦР҃КВЕ І́ЗГО́НИТЗ.

ТРЕТО-ТО ПОСЛАНИЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1. Азъ Старецъ възлюбленному Гаю, когото наистинѣ любѣхъ.
2. Възлюбленне, молихъ тебѣ въ всичко да благоуспѣвашъ и да си здоровъ, както благоуспѣва душа-та ти.
3. Защото много се възрадувахъ, когато "дойдохъ братія-та и свидѣтельствувахъ за твоѣ-тъ истинѣ, както ты ходиши въ истинѣ-тъ.
4. По голѣмъ радость нѣмамъ отъ това, да слушамъ че чада-та ми ходятъ въ истинѣ-тъ.
5. Възлюбленне, вѣрно вършиши каквото правиши на братія-та и на чужденцы-тъ,
6. Които свидѣтельствувахъ прѣдъ церквѣ-тъ за твоѣ-тъ любовь, и които ако прѣдиспратиши достойно Богу, добръ ще сториши.
7. Защото за негово-то име излѣзохъ, безъ да земамъ нищо отъ язычници-тъ.
8. Ный прочее длѣжни сме да приемамы таквызи, за да сме спомощници на истинѣ-тъ.
9. Писахъ до церквѣ-тъ ; но Діотрефъ, който обыча да първенствува въ тѣхъ, не ны приима.
10. За това, ако бы да дойдъ, ще напомнѣхъ за неговы-тъ дѣла които прави, като блядослови противъ насъ съ лошы думы ; и като не е доволенъ съ това, не само той не приима братія-та, но възпира и тѣзи които ищятъ *да ги прииматъ*, и отъ церквѣ-тъ ги пѣди.

ПОСЛАНІЕ ІЋДИНО.

АІ. Возлюбленне, не оуподобляйсѧ сломѧ, но бл҃гомѧ. благотворѧй, ѿ Б҃га ѣсть: а́ слотворѧй, не видѣ́ Б҃га.

БІ. Димітрїевѣ свидѣ́тельствоваѧ ѿ всѣхъ, ѡ ѿ сѧмыѧ истины: ѡ мы же свидѣ́ствуемъ, ѡ вѣ́сте, ꙗ́кѡ свидѣ́тельство на́ше истинно ѣсть.

ГІ. Мно́га ѡмѣхъ писати, но не хощѸ черниломъ ѡ трѣ́стию писати тебѣ́:

ДІ. Оуповаю же ѡ́бѣ видѣ́ти тѧ, ѡ оустѣ ко оустѣмъ глаго́лати.

ЕІ. Миръ тебѣ́. цѣлѹютъ тѧ дрѹзи: цѣлѹи дрѹги по ѡ́мени. а́минь.

СОБО́РНОЕ ПОСЛАНІЕ

ІЋДИНО.

ГЛАВА́ Я́.

А́. Ісѹда, Іиса Хр҃та рабъ, братъ же Іа́кѡва, същымъ ѿ Бѣ́ѣ Оцѣ́ ѡсѣ́еннымъ Іисъ Хр҃томъ соблю́деннымъ звѧ́ннымъ:

Б́. Милость вѧмъ ѡ́ миръ ѡ́ любви да оумно́житсѧ.

Ѓ. Возлюбленнѣи, всѧ́ко тѣ́аніе творѧ́ писати вѧмъ ѿ ѡ́цшмъ спасѣ́нѣи вѧшемъ, нѣ́ждаѸ возимѣхъ писати вѧмъ, молѧ́ подви́зѧтсѧ ѿ преда́ннѣи вѣ́рѣ́ стѣ́ымъ ѣ́ди́но.

Д́. Привидѣ́ша ко нѣ́цыи чело́вѣ́цы, дрѣ́вле пре́дста́вленнѣи на сѣ́ ѡсѣ́ждѣ́нїе, нечестѣ́вѣи, Б҃га на́шегѡ бл҃го́дѧть пре-

ПОСЛАНІЕ НА ІУДА.

---

11. Възлюбленне, не подражавай зло-то, но добро-то. Който прави добро отъ Бога е, а който прави зло, не е видѣль Бога.

12. За Димитрія ся *добро* свидѣтельствува отъ всичкы, и отъ самѣ-тъ истинѣ; а свидѣтельствувамы още и ный, и знаете че наше-то свидѣтелство е истинно.

13. Много имахъ да пишѣ, но не щѣ да пишѣ съ мастило и перо;

14. А надѣѣ ся скоро да тя видѣ, и ще поговоримъ уста съ уста.

15. Миръ тебѣ. Поздравяватъ тя пріатели-тъ; поздрави пріатели-тъ по име.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ІУДА.

ГЛАВА 1.

1. Іуда, рабъ Іисусъ Христовъ, а братъ Іакововъ, до званны-тъ, *които сѣ* освятени отъ Бога Отца, и съхранени отъ Іисуса Христа;

2. Милость да ся умножи вамъ, и миръ и любовь.

3. Възлюбленни, понеже полагамъ всяко стараніе да ви пишѣ за общо-то спасеніе, за нуждно счетохъ да ви пишѣ, и да вы увѣщаѣ да ся подвизавате за вѣрѣ-тъ, която единѣ бы прѣдана на святыи-тъ.

4. Защото ся примѣкнѣхъ нѣкои чловѣци, които отъ давна сѣ прѣдначени на това осѣждане, нечестиви, които прѣобрацатъ

ПОСЛАНІЕ ІЪДИНО.

лагающе въ скверны, и единому Иѣки Бѣа, и Гдѣа нашего
Иѣса Хрѣта ѿметающеся.

Ѣ. Воспомяти же вамъ хошѣ, вѣдущимъ и вамъ единою
сѣе, ꙗкоу Гдѣа мѡди ѿ земли Ѣгѣпетскѣа спасѣ, послѣди
невѣровавшиа погуби.

Ѥ. Ангелы же не соблюдиши своего начальства, но ѿстава-
ши свое жилище, на сѣдѣ великаго днѣ, оузами вѣчными
подъ мракѡмъ соблюде.

Ѧ. Иѡже Содома и Гоморра, и окрестныя ихъ грады,
подобнымъ имъ образомъ преблудиша, и ходиша въ слѣдѣ
плѡти иныа, предажѣтъ въ показаніе огня вѣчнаго сѣдѣ
подемше.

И. Такоже оубо и сѣи сѡнѣа видѣше, плѡть оубо сквер-
нѣтъ, гдѣства же ѿметаются, славы же хсѣаши (не
трепещѣтъ).

Ѧ. Михѣилъ же Архангѣлъ егда со дѣволомъ разсѣдѣа
глаголаше ѿ Мѡѡсеѡвѣ телесѣ, не смѣаше сѣдѣ навести
хсѣа, но рече: да запретѣтъ тебѣ Гдѣа.

І. Сѣи же, елика оубо не вѣдѣтъ, хсѣатъ: елика же по
естествѣ ꙗкоу безсловеснаа живѡтнаа вѣдѣтъ, въ сѣхъ
сквернѣтъ.

Ѧ. Горѣ имъ: ꙗкоу въ пѣть Каїновъ понѡша, и въ лѣсть
Балаамовы мзды оустремѣшася, и въ прерѣканіи Коррѡвѣ
погнѡша.

Б. Сѣи сѣтъ въ любѣхъ вашихъ сквернѣтели, съ вами
идѡще, безъ воли сѣе пасѣше: облацы безводни, ѿ вѣтрѣ
преносими: древесѣ есенна, безплѡдна, дважды оумѣрша,
искоренѣна:

Г. Рѡны свирѣпыа морѣа, воспѣнѡюще своѣ стыдѣніа:
свѣзды прелѣстныа, имже мракъ тмы во вѣки блудѣтъ.

Д. Прорѡчествова же и ѿ сѣхъ седмый ѿ Адама Ѣнѡхъ,
глагола: сѣ прїидѣтъ Гдѣа во тмѣхъ стѣхъ Ангѣлъ своихъ,

Ѣ. Сотвориши сѣдѣ ѿ всѣхъ, и ѡзвѣличити всѣхъ нече-

ПОСЛАНІЕ НА ІУДА.

благодать-тж на Бога нашего въ невъздържність, и отричатъ ся отъ самага Владыкж Бога и Господа нашего Исуса Христа.

5. А искамъ да ви напомнимъ, ако и да сте познали вы еднѣжъ това, че Господь отъ какъ избави *свой-тж* народъ изъ Египетскж-тж земѣж, погуби послѣ онѣзи конто не повѣрвахж.

6. И ангелы-тѣ конто не упазихж свое-то достоинство, но напуснхжхъ собствено-то си жилище, варди въ вѣчны врьскы отдолу подъ мракъ-тѣ, за сѣдѣ-тѣ на великый-тѣ день :

7. Както Содомъ, Гоморрь, и околни-тѣ нимъ градове, подобно тѣмъ ся прѣдадохж на блудство, и слѣдувахж слѣдъ чуждъ плѣть, прѣдлежатъ за примѣръ, като търпятъ наказаніе-то на вѣчный-тѣ огнь.

8. Така и тѣзи конто бълнуватъ и осквърняватъ плѣть-тж, прѣзиратъ власть-тж, и началства-та злословятъ.

9. А Михаилъ архангелъ, когато въ борбж съ діавола ся прѣпираше за Моисеево-то тѣло, не смѣи да произнесе *противъ него* хулително осжжденіе, но рече : Господь да ти запрѣти.

10. Но тѣ злословятъ това което не знаѣжтъ, а което знаѣжтъ природно, както безсловесны-тѣ животны, въ това растлѣватъ себе си.

11. Горко имъ : защото ходихж въ пѣть-тѣ Каиновъ, и зарадъ мѣздж рукижхъ ся въ заблужденіе-то Валаамово, и погынхжхъ въ упорство-то Кореєво.

12. Тѣ сж пятна на ваши-тѣ любовны събранія, като пируватъ съ васъ заедно безъ страхъ, и напасуватъ себе си ; облаци безводни, носени отъ вѣтрове-тѣ ; дървета есенны, бесплодны, дваждъ умрѣлы, искоренены ;

13. Свирѣпы вълны морскы, конто испущатъ като пѣняж свои-тѣ си срамоты ; звѣзды скытателны, за конто е въ вѣкъ завардена мрачна тъмнина.

14. А пророкува за тѣхъ и Енохъ седмый отъ Адама, и каза : Ето иде Господь съ много тысящи свои святыни,

15. Да направи сѣдбж надъ всички, и да изобличи всички-тѣ

ПОСЛАНІЕ ІВѢДИНО.

СТІВЫХЪ Ѡ ВСѢХЪ ДѢЛѢХЪ НЕЧЕСТІА НѢХЪ, ИМЖЕ НЕЧЕСТВОВАША,
И Ѡ ВСѢХЪ ЖЕСТОКИХЪ СЛОВЕСѢХЪ НѢХЪ, ІАЖЕ ГЛАГОЛАША НАНѢ
ГРѢШНИЦЫ НЕЧЕСТІВІИ.

ѢІ. СІН СѢТЬ РОПОТНИЦЫ, ОУКОРИТЕЛИ, ЧАСТЬ ПОРОЧНА ВЪ ПО-
ХОТЕХЪ СВОИХЪ ХОДЯЩЕ, НЕЧЕСТІЕМЪ И ЗАКОНОПРЕСТУПЛЕНІЕМЪ: И
ОУСТА НѢХЪ ГЛАГОЛЮТЪ ПРЕГѢРДАА, ЧУДАЮЩЕСА ЛИЦАМЪ ПОЛЪЗЫ РАДИ.

ѢІ. ВЫ ЖЕ, ВОЗЛЮБЛЕННІИ, ПОМИНАЙТЕ ГЛАГОЛЫ ПРЕЖДЕРЧЕ-
НЫА Ѡ ИПТОВАХЪ ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРТА:

ИІ. ЗАПЕ ГЛАГОЛАХЪ ВАМЪ: ІАКѠ ВЪ ПОСЛѢДНЕЕ ВРЕМЯ БѢДСТЪ
РЪГАТЕЛИ: ПО СВОИХЪ ПОХОТЕХЪ ХОДЯЩЕ И НЕЧЕСТІИХЪ.

ІІ. СІН СѢТЬ ѠДѢЛАЮЩЕ СЕБѢ [Ѡ ЕДИНОСТИ ВѢРЫ, И СѢТЬ]
ТѢЛЕСНИ, ДХА НЕ ИМѢЩЕ.

ІІ. ВЫ ЖЕ, ВОЗЛЮБЛЕННІИ, СТОЮ ВАШЕЮ ВѢРОЮ НАЗИДАЮЩЕ
СЕБѢ, ДХОМЪ СТЫМЪ МОЛАЮЩЕСА,

ІІА. САМИ СЕБѢ ВЪ ЛЮБВИ БЖІЕЙ СОБЛЮДАЙТЕ, ЖДѢЩЕ МИЛОСТИ
ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРТА, ВЪ ЖІЗНЬ ВѢЧНУЮ.

ІІВ. И ОВѢХЪ ОУБѠ МИЛѢЙТЕ РАЗСЖДАЮЩЕ:

ІІГ. ОВѢХЪ ЖЕ СТРАХОМЪ СПАСАЙТЕ, Ѡ ОГНА ВОСХИЩАЮЩЕ:
ѠБЛИЧАЙТЕ ЖЕ СЪ БОЛЗНІЮ, НЕНАВИДАЩЕ И ІАЖЕ Ѡ ПЛОТИ
ѠСКВЕРНЕННУЮ РІЗЪ.

ІІД. МОГѢЩЕМЪ ЖЕ СОХРАНИТИ ВЫ БЕЗЪ ГРѢХА, И БЕЗЪ СКВЕРНЫ,
И ПОСТАВИТИ ПРЕДЪ СЛОВОЮ СВОЕЮ НЕПОРОЧНЫХЪ ВЪ РАДОСТИ,

ІІЕ. ЕДИНОМЪ ПРЕМѢДРОМЪ БГЪ И СПСЪ НАШЕМЪ, ІІСОМЪ
ХРТОМЪ ГДЕМЪ НАШИМЪ, СЛАВА И ВЕЛИЧІЕ, ДЕРЖАВА И ВЛАСТЬ
ПРЕЖДЕ ВСЕГѠ ВѢКА, И НЫНѢ, И ВО ВСА ВѢКИ. АМИНЬ.

ПОСЛАНИЕ НА ІУДА.

между тѣхъ нечестивы, за вси-тѣ дѣла на тѣхно-то нечестіе, които сторихъ, и за вси-тѣ жестоки думы които говорихъ противъ него нечестиви-тѣ грѣшници.

16. Тѣ сѣ роптатели, жмрицы, които ходять по похоти-тѣ си; и уста-та имъ надутѣ говорятъ, и ласкаѣтъ лица за печалбъ.

17. Но вы, възлюбленни, помнѣте думы-тѣ прѣдречены отъ апостолы-тѣ на Господа нашего Іисуса Христа;

18. Какъ ви казувахъ че на послѣдно врѣме ще има подсмиватели, които ще ходять по свои-тѣ си нечестивы похоти.

19. Тѣ сѣ които ся отлѣчватъ, плѣтскы, които Духъ нѣмать.

20. А вы, възлюбленни, назидавайте себе си на прѣсвятѣ-тѣ вашъ вѣрѣ, и молѣте ся Духомъ Святымъ,

21. Пазѣте себе си въ любовь-тѣ Божію, въ ожиданіе на милость-тѣ на Господа нашего Іисуса Христа за животъ вѣченъ.

22. И кѣмъ едни бывайте милостиви, съ разсѣженіе;

23. А други спасавайте съсъ страхъ, като гы истрѣгнувате изъ огонь-тѣ, и гнѣсѣте ся даже и отъ дрехѣ-тѣ осквърненѣ отъ плѣть-тѣ.

24. А на Оногози който може да вы съхрани безгрѣшны, и да вы постави непорочны въ радость прѣдъ неговѣ-тѣ си славѣ,

25. Единому прѣмудрому Богу и Спасу нашему, да бжде слава, и величіе, държава и власть, и нынѣ и во вся вѣкъ. Аминь.

КЪ РИМЛЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

СВЯГО АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА I.

а. Павелъ рабъ Іиса Хрѣтовъ, званъ апла, избранъ въ бѣговѣстіе Бжїе,

б. Еже прежде ѡбѣща прорѣки своїми въ писанїихъ стѣхъ,

в. Ѣ Сѣк своемъ, кѣшемъ ѡ сѣмене Дѣдова по плѣти,

г. Нареченїемъ Сѣк Бжїи въ силѣ, по Дхс стѣни, изъ воскрѣнїа ѡ мѣртвыхъ, Іиса Хрѣта Гда нашегъ,

д. Имже прїахомъ бѣгодать и апѣлство въ посласханїе вѣры во всѣхъ языцѣхъ, ѡ имени ѣгѡ,

е. Изъ нихъже естѣ и вы, званн Іисс Хрѣтѣ :

ж. Всѣмъ сѣшымъ въ Римѣ возлюбленнымъ Бгс, званымъ стѣмъ : бѣгодать вамъ и миръ ѡ Бга Ѣца нашегѡ и Гда Іиса Хрѣта.

з. Первое оубѣ бѣгодарю Бга моего Іисомъ Хрѣтомъ ѡ всѣхъ васъ, ѡкѡ вѣра ваша возвѣщаетъ въ всѣмъ мирѣ :

и. Свидѣтель бо мнѣ есть Бгъ, емже сажѣ дхѡмъ моимъ во бѣговѣствованїи Сѣа ѣгѡ, ѡкѡ безпрестанн пѣмать ѡ васъ творю,

і. Нсгдѣ въ молїтвахъ моїхъ молѣса, ѡще оубѣ когдѣ поспѣшенъ кѣдѣ волею Бжїею, прїити къ вамъ :

іі. Желѣю бо видѣти васъ, да нѣкое подамъ вамъ дарованїе дхѡвное, ко оутвержденїю вашему,

КЪ РИМЛЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ рабъ Ісусъ Христовъ, призованъ апостолъ, избранъ *да проповѣда* евангеліе-то Божіе,

2. (Коего понапрѣдъ обща *Богъ* чрѣзъ пророцы-тѣ си въ святы-тѣ писанія,

3. За Сына си, Господа нашего Ісуса Христа който по плоть ся роди отъ сѣме-то Давидово,

4. А по Духъ-тъ на святыниѣ-тѣ, чрѣзъ въскръсеніе-то отъ мъртвы-тѣ, открь ся въ *всичкѣ* силѣ Сынъ Божій :

5. Чрѣзъ когото приехмы благодать и посланничество за негово имѣ *да приведемъ* въ послушаніе на вѣрѣ-тѣ отъ всѣхы-тѣ народы ;

6. Между които сте и вы призовани отъ Ісуса Христа,)

7. На всичкы васъ които сте въ Римъ, възлюбленни Божіи, призвани святіи ; благодать да бѣде вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Ісуса Христа.

8. Най първо благодарѣхъ Бога моего чрѣзъ Ісуса Христа за всинца ви, защото вѣра-та ваша по всичкій-тъ свѣтъ ся възвѣстѣява.

9. Понеже свидѣтель ми е Богъ, комуто служѣхъ съ духъ-тъ си въ блатовѣствованіе-то на Сына му, че непрѣстанно вы помяну-вамъ,

10. И въ молитвы-тѣ си вынѣгы ся молихъ дано съ волиѣ-тѣ Божіиѣ да ся сподобиѣ нѣкога, да дойдѣ до васъ ;

11. Защото желяхъ да ви видѣхъ, за да ви прѣдамъ духовно нѣкое дарованіе, за утвърденіе ваше,

Ѣ. Сіе же ѣсть, соотѣшитиса въ васъ вѣрою Ѣщею, вѣшею же ѡ моею :

Гі. Не хоще же не вѣдѣти вамъ, братіе, ѡко множицею восхотѣхъ прїити къ вамъ, ѡ возвращенїемъ быхъ доселѣ, да нѣкій плодъ имѣю ѡ въ васъ, ѡкоже ѡ въ прочихъ изыщѣхъ.

Ді. Ёллинимъ же ѡ варваримъ, мудрымъ же ѡ неразсмыслымъ долженъ ѣсмь :

Еі. Тако же, еже по моему оусердїю ѡ вамъ същымъ въ Римѣ благоговѣтити.

ѕі. Не стыжуся бо благоговѣствованїемъ Хрїстовымъ : сила бо Бжїа жесть во спасенїе всакому вѣрующему, Ісусови же прежде ѡ Ёллинъ.

Зі. Правда бо Бжїа въ немъ являетсѣ въ вѣры въ вѣрѣ, ѡкоже жесть писано : праведный же въ вѣры живъ бѣдетъ.

иі. Ѣкрывается бо гнѣвъ Бжїї съ нѣсе на всако нечестїе ѡ неправдѣ чловековъ содержащихъ истинъ въ неправаѣ.

лі. Зане, разумное Бжїе, явѣ жесть въ нихъ : Бгъ бо явилъ жесть имъ.

к. Невидима бо егѡ, въ созданїи міра творенїи помышлѣма видима сѣтъ, ѡ приносѣннаи сила егѡ ѡ Бжество : во еже быти имъ безъвѣтнымъ.

ка. Занеже разсмысливше Бга, не ѡко Бга прославиша или благодарїша, но ѡсуетїшася помышленїи своими, ѡ ѡмрачїса неразсмыслное ихъ сердце :

кв. Глаголющесѣ быти мудры ѡбчородѣша,

кг. ѡ измѣниша славу нетлѣннаго Бга въ подобїе Ѣбраза тлѣнна чловека ѡ птицъ ѡ четвероногъ ѡ гадъ.

кд. Тѣмъ же ѡ предаде ихъ Бгъ въ похотехъ сердецъ ихъ въ нечистотѣ : во еже сквернїтиса тѣлесемъ ихъ въ себѣ самѣхъ.

ке. Иже премѣниша истинъ Бжїю во лжѣ, ѡ почтѡша ѡ

12. А то е да ся утѣшѣ взаимно между васъ чрѣзъ общѣ-тѣ вѣрѣ вашѣ и моѣ.

13. И не искамъ, братіе, да не знаете че много пѣти ся канихъ да дойдѣ до васъ, за да имамъ и отъ помежду васъ пѣкой плодъ, както и между други-тѣ народы, (но до сега все съмь былъ въспирапъ).

14. Длѣженъ съмь и на Еллины и на варвары, на учены и на неучены;

15. Така колкото отъ моѣ странѣ, готовъ съмь да проповѣдамъ евангеліе-то и на васъ които сте въ Римъ.

16. Защото не ся срамувамъ отъ благовѣствованіе-то Христово; понеже е сила Божія за спасеніе на всякого който вѣрува, първомъ на Іудейна а *посль* и на язычника.

17. Защото правда-та Божія въ него ся открыва чрѣзъ вѣрѣ за вѣрѣ, както е писано: Праведный-тѣ чрѣзъ вѣрѣ ще бѣде живѣ.

18. Защото гнѣвъ Божій ся открыва отъ небе-то врѣхъ всяко нечестіе и неправдѣ на чловѣцы-тѣ които държатъ истинѣ-тѣ съ неправдѣ.

19. Понеже това което е възможно да ся знае за Бога извѣстно е на тѣхъ; защото Богъ имъ го изяви.

20. Понеже невидимы-тѣ неговы, *сирль* присносущна-та негова сила и божественность, виждатъ ся явно, отъ създание міра разумѣваемы чрѣзъ творенія-та, така що тѣ оставатъ безотвѣтны.

21. Защото като познахъ Бога, не прославихъ го като Бога, нито го благодарихъ; но осуетихъ ся въ свои-тѣ размышленія, и помрачи ся несмысленно-то тѣхно сѣрдце.

22. Като ся казуватъ че сѣ мудри избезумѣхъ,

23. И славѣ-тѣ на петлѣннаго Бога измѣнихъ въ подобіе на образъ на тлѣненъ чловѣкъ, и на птицы и на четвероногы и на гадове.

24. За това и споредъ похоти-тѣ на сѣрдца-та имъ, прѣдаде ги Богъ на нечистотѣ, да ся обезчестяватъ тѣла-та имъ въ самы тѣхъ,

25. Тѣ които промѣнихъ истинѣ-тѣ Божіи въ лъжѣ, и покло-

послажіша твѣри паче Творца, ѿже єсть благословенъ во вѣки. аминь.

кѡ. Сегѡ ради предаде ѿхъ Бгъ въ страсти безчестіа: ѿ жены во ѿхъ ѡзмѣниша єстѣственную подобю въ презестественную,

кз. Такожде ѿ мѡжи ѡставаше єстѣственную подобю женска пола, разжегѡшася похотію своею другъ на друга, мѡжи на мѡжѣхъ стѡдъ содѣвающе, ѿ возмѣздіе, ѿже подобаше прелести ѿхъ, въ себѣ воспріемающе.

кн. И ѿкоже не ѡскѡсѡша ѡмѣти Бга въ размѣ, (сегѡ ради) предаде ѿхъ Бгъ въ неискѡсенъ оумъ, творити неподѣнаа,

ко. Ѣсполненныхъ всѡкѡа неправды, благеніа, аскѡвства, лихѡманіа, слѡбы: ѡсполненныхъ зависти, оубійства, рвеніа, лсти, слоправіа:

л. Шепотникѣ, клеветникѣ, богомѣрзскѣ, досаждѣтели, величавы, гврдѣ, ѡбрѣтѣтели слыхъ, родителемъ непокоривы,

ла. Перазмѣны, непримирѣтельны, нелюбѡвы, неклатворханітельны, немѡлостивны:

лв. Иѡцынъ же ѿ ѡправданіе Бжїе размѣвше, ѿкѡ такѡваа творѡрїи достѡйни смѣрти сѣтъ, не тѡчію сами творѡтѣ, но ѿ созволають творѡчимъ.

ГЛАВА ѳ.

а. Сегѡ ради безѡвѣтенъ єси, сѡ человекѣ, всѡкѡ сдѡай: ѿмже во сдѡмъ сдѡиши друга, себе ѡсѡждаеши: тѡаже во творѡиши сдѡай.

б. Вѣмы же, ѿкѡ сдѡдъ Бжїи єсть поистиннѣ на творѡицѣхъ такѡваа.

в. Помышляеши ли же сїе, сѡ человекѣ, сдѡай такѡваа творѡицѣмъ ѿ творѡ самъ тѡаже, ѿкѡ ты ѡзѡбѣжиши ли сдѡа Бжїа;

нихъ ся и послужихъ на тварь-тъ а не на Творца, който е благо-словенъ въ вѣки. Аминь.

26. За това гы прѣдаде Богъ на срамотны страсти; защото и жены-тъ имъ измѣнихъ естествено-то употрѣбленіе на противо-естественно.

27. Подобно и мѣжіе-тъ оставихъ естествено-то употрѣбленіе на женскій-тъ полъ, та ся разжегохъ въ похоть-тъ си единъ на другый, и струвать безобразность мѣжіе на мѣжіе, и принмать си достойно-то въздаяніе на свое-то заблужденіе.

28. И както не ся постарахъ да иматъ разумѣніе за Бога, прѣдаде гы Богъ на развратенъ умъ, да правятъ което не подобава,

29. Испълнени съсъ всякъ неправдѣ, блудство, лукавство, корыстолюбіе, и злобѣ; пълни съсъ зависть, убійство, крамолѣ, измамѣ, и злонравіе;

30. Шепотници, клеветници, богоненавистници, хулители, горди, самохвалци, измыслители на злины, непокорни на родители-тъ си,

31. Безсовѣстни, вѣроломни, немилосърди, непримирителни, немилостиви;

32. Конто още и като знаѣтъ праведный-тъ Божій сѣдъ, че тѣзи който правятъ таквызи работы сѣ достойни за смърть, не само че гы правятъ, но и соизволятъ на онѣзи конто гы правятъ.

ГЛАВА 2.

1. За това безотвѣтенъ си, о человѣче, който и да си, що сѣдишь *другого*; защото въ каквото сѣдишь *другого*, себе си осждашь; понеже ты който сѣдишь, правишь исто-то.

2. А знаемъ че Божій сѣдъ е споредъ истинѣ-тъ врѣхъ *тѣзи* конто правятъ таквызи *работы*.

3. И мыслишь ли това, о человѣче, ты който сѣдишь тѣзи що правятъ таквызи работы, че ще избѣгнешъ отъ Божій-тъ сѣдъ, като правишь и ты исто-то?

д. Или ѿ когѣтствѣ бѣгости ѿгнѣи и кротости и долготерпѣніи не радѣши, не вѣдый, ѿкъ бѣгость Бжѣа на покаяніе тѣ ведѣтъ;

е. По жестокости же твоѣи и непокаянному сѣрдцу, сообрадѣши себѣ гнѣву въ день гнѣва и ѡкровѣніа прѣведнаго сѣдѣ Бжѣа,

ѕ. Иже воздастъ коемуждо по дѣланію ѿгнѣи:

з. Овымъ оубо по терпѣнію дѣла благаго, славы и чести и нетлѣніа ѿишымъ, животъ вѣчный:

и. А иже по рвенію противлѣются оубо истинѣ, повинуются же неправдѣ, ярость и гнѣву:

д. Скорѣи и тѣснотѣ на всѣхъ дѣшхъ чловека творѣщаго злое, іудѣа же прѣжде и еллина:

і. Слава же и честь и миръ всѣмъ дѣлающимъ бѣгое, іудѣевѣи же прѣжде и еллинамъ.

іі. Ижесть бо на лицѣ зрѣніа оубо Бга.

ііі. Елѣицы бо беззаконнѣ согрѣшиша, беззаконнѣи погнѣшѣтъ, и елѣицы въ законѣ согрѣшиша, закономъ сѣдѣ пріимѣтъ.

іііі. Не слышатель бо закона прѣведни прѣдъ Бгомъ, но творцы закона, (сін) ѡправдѣтѣ.

ііііі. Егда бо іазыцы не имѣюще закона естествомъ закѣннѣа творѣтъ, сін закона не имѣюще, сами себѣ сѣтъ законъ:

іііііі. Иже іавлѣютъ дѣло законное написано въ сѣрдцѣхъ своихъ, спослѣдствующей имъ совѣсти, и междѣ собою помысломъ ѡсуждающимъ или ѡвѣщающимъ,

ііііііі. Въ день егда сѣдѣтъ Бгъ тайна чловекомъ, по бѣговѣстію моемъ, іисомъ Хрѣтомъ.

іііііііі. Се ты іудѣи именовѣши, и почиѣши на законѣ, и хвалиши ѿ Бгѣ,

ііііііііі. И разсмѣши волю, и разсуждаши лѣшаа, насчаемъ ѡ закона:

4. Или прѣзирашъ богатство—то на неговъ—тѣхъ благодѣтели, тѣрпѣливость, и долготѣрпѣніе, безъ да знаешъ че Божія—та благодѣтели ты води на покаяніе ?

5. А по упорство—то си и непокаянно—то *си* сѣрдце, ты трупашъ на себе си гнѣвъ, *за* въ день—тѣхъ на гнѣвъ—тѣхъ и на открытіе—то на праведный—тѣхъ сѣдѣтъ отъ Бога,

6. Който ще въздаде всякому споредъ дѣла—та му ;

7. Животъ вѣченъ на тѣхъ, които съ постоянство—то въ добро дѣло тѣрсятъ славѣ, почестъ и безсмертіе ;

8. Ярость пакъ и гнѣвъ на тѣхъ които упорствуютъ и ся не покоряватъ на истинѣ—тѣхъ, а покоряватъ ся на неправдѣ—тѣхъ ;

9. Скорѣе и утѣшеніе на всякъ душѣ на чловѣка който работи зло, първомъ на Іудеина *послѣ* и на язычника ;

10. А слава и почестъ и миръ всякому който прави добро, първомъ на Іудеина *послѣ* и на язычника.

11. Понеже Господъ на лице не гледа.

12. Защото тѣхъ които сѣ съгрѣшили безъ законъ, безъ законъ ще и да погынѣтъ ; и които сѣ подъ законъ съгрѣшили, по закону сѣдени ще бѣдѣтъ,

13. (Защото не сѣ праведни прѣдъ Бога слушатели—тѣхъ на законъ—тѣхъ, но исполнители—тѣхъ на законъ—тѣхъ ще бѣдѣтъ оправдани.

14. Понеже, когато язычници—тѣхъ, които нѣматъ законъ, по природѣ—тѣхъ правятъ което е законно, то и законъ като нѣматъ тѣ, сами сѣ законъ на себе си :

15. Тѣ показувать дѣло—то на законъ—тѣхъ, написано на сѣрдца—та имѣ, иматъ и совѣсть—тѣхъ си, която съсвидѣтельствува, и помыслы—тѣхъ които ся осѣждатъ или ся и оправдаватъ помежду си единъ другий),

16. Въ день—тѣхъ, когато, споредъ мое—то благоволеніе, Богъ чрѣзъ Іисуса Христа ще сѣди тайны—тѣхъ *дѣла* на чловѣцы—тѣхъ.

17. Ето ты ся зовешъ Іудеинъ, и облегаешъ ся на законъ—тѣхъ, и съ Бога ся хвалишъ,

18. И знаешъ волю—тѣхъ *неговѣ*, и разсѣждаешъ по добро—то, понеже ся научавашъ отъ законъ—тѣхъ ;

д҃і. Оуповаа же себе вождѧ кѣти слѣпымъ, свѣта сѣщымъ во тмѣ,

к҃. Наказателя беззѣмнымъ, оучителя младенцемъ, имѣща образъ разума и истины въ законѣ:

ка. Начала оубо иного, себе ли не оучиши;

кв. Проповѣдаа не красти, крадеши: глаголаа не прелюбы творити, прелюбы твориши: гнѣшаася ѿдѣла, стѣла крадеши:

кг. Иже въ законѣ хвалишися, престоупленіемъ закона б҃га безчестивеши.

кд. Имаа бо бж҃е вами хс҃антсѧ во языцѣхъ, ꙗкоже есть писано.

ке. Обрѣзаніе бо пользуетъ, ꙗже законъ твориши: ꙗже же закона преступникъ еси, ѡбрѣзаніе твоѣ неѡбрѣзаніе кѣсть.

кз. ꙗже оубо неѡбрѣзаніе ѡправданіе закона сохранитъ, не неѡбрѣзаніе ли е҃го во ѡбрѣзаніе вмѣнитсѧ;

кз. И ѡсѣдитъ еже ѡ естества неѡбрѣзаніе законъ совершающее, тебѣ, иже писаніемъ и ѡбрѣзаніемъ еси преступникъ закона.

кн. Не бо иже ꙗвѣ іс҃деи есть, ни еже ꙗвѣ во плѣти, ѡбрѣзаніе:

ко. Но иже въ тайнѣ іс҃деи, и ѡбрѣзаніе сердца дх҃омъ, (а) не писаніемъ: ем҃же похвала не ѡ человекъ, но ѡ б҃га.

ГЛАВА ҃.

а. Чтѡ оубо лишнее іс҃дею; или кѧ польза ѡбрѣзаніа;

б. Многѡ по всѧкомъ образѣ. первѣе бо ꙗкѡ ввѣрена быша имъ словеса бж҃іа.

19. Имашь още увѣреніе въ себе си, че си водитель на слѣпы-тъ, видѣнна на тѣзи конто сж въ тъмнинѣ,

20. Наставникъ на простацы-тъ, учитель на младенцы-тъ, понеже имашь въ законъ-тъ образъ-тъ на знаніе-то и на истинѣ-тъ.

21. И тѣй ты който учишь другыго, не учишь ли себе си? Ты който проповѣдувашь да не крадѣтъ, крадешь ли?

22. Ты който казувашь да не прѣлюбодѣйствувать, прѣлюбодѣйствуваешь ли? Ты който ся гнушишь отъ идолы-тъ, святотатствуваешь ли?

23. Ты, който ся хвалишь съсъ законъ-тъ, безчестишь ли Бога чрѣзь прѣстѣпваніе-то на законъ-тъ?

24. Защото, споредъ както е писано, име-то Божіе поради васъ ся хули между язычници-тъ.

25. Понеже обрѣзаніе-то ползува, ако испълняшь законъ-тъ; ако ли си прѣстѣпникъ на законъ-тъ, то твое-то обрѣзаніе става необрѣзаніе.

26. И тѣй, ако необрѣзанный-тъ съхранява заповѣди-тъ на закона, негово-то необрѣзаніе нѣма ли да му ся вмѣни за обрѣзаніе?

27. И въ природно състояніе необрѣзанный-тъ, който испълнява законъ-тъ не ще ли осѣди тебе, който имашь писаніе-то на *законъ-тъ* и обрѣзаніе-то, а пакъ си прѣстѣпникъ на законъ-тъ?

28. Защото не е Іудеинъ тойзи който е наявѣ *такъвъ*, нито е обрѣзаніе, косто е наявѣ, въ плѣтъ-тъ.

29. Но Іудеинъ е *тойзи* който е вътрѣшно *Іудеинъ*, и обрѣзаніе това *косто е* въ сърдце-то, по духъ, а не по буквѣ; на когото похвала-та не е отъ челоуѣцы-тъ, но отъ Бога.

ГЛАВА 3.

1. И тѣй какво е прѣимущество-то на Іудеинъ-тъ? или каква полза има отъ обрѣзаніе-то?

2. Много отъ всякъ странѣ. А най първо защото на *Іудеи-тъ* ся въвѣри слово-то Божіе.

г. Чтѡ во, ѿше не вѣроваша нѣцыи; едѡ (оубо) невѣр-
ствіе ихъ вѣрс Бжїю оупразднїтъ;

д. Да не бѣдетъ: да бѣдетъ же Бгъ истиненъ, всѧкъ же
человѣкъ лѡжь, ѿкоже єсть писано: ѿкѡ да ѡправдишиа во
словесѣхъ твоихъ, ѡ погѣдиши, внегда сдѣити ти.

е. ѿше ли неправда наша, Бжїю правдѡс составляетъ, чтѡ
речѣмъ: едѡ ли неправденъ Бгъ наносѧи гнѣвъ; по чело-
вѣкѡс глаголю,

ѕ. Да не бѣдетъ: понѣже кѧкъ сдѣити ѡмѧтъ Бгъ мїрсъ;

з. ѿше во истина Бжїѧ въ моѣй лжи ѡзвѣточествова
въ слѡвѡс єгѡ, чтѡ єще ѡ ѡзъ ѿкѡ грѣшникъ ѡсуж-
даюса;

и. ѡ не ѿкоже хсѧимса, ѡ ѿкоже глаголютъ нѣцыи насъ
глаголати, ѿкѡ сотворимъ слѡдѡ, да прїидетъ блгѡ: ѡхже
сдѡдѡ правденъ єсть.

ѡ. Чтѡ оубо; пренмѣемъ ли; никакѡже: предѡскорѣхомъ
во ѡдѣи же ѡ блнны всѧ подѡ грѣхомъ вѣити,

і. ѿкоже єсть писано, ѿкѡ нѣсть правденъ никтѡже:

ѡі. Нѣсть разсмѣвѡи, ѡ нѣсть взыскѡи Бгѡ.

ѡі. Всѡ оублѡнишасѡ, всѡпѣкѡ непотрѣбни вѣша: нѣсть
творѡи блгостїню, нѣсть дѡже до єдїнагѡ.

гї. Грѡвъ ѡвѣрстѡ гортѡнъ ихъ, ѡзыки своѡми лциѡхъ:
ѡдѡ ѡспїдовъ подѡ оустнѡми ихъ:

дї. ѿхже оустѡ клѡтвы ѡ горѣсти пѡла сѣтъ.

еї. Скѡры нѡги ѡхъ проліѡти крѡвъ.

ѕї. Сокрсѣнїе ѡ ѡзлѡвлѣнїе на пстѣхъ ѡхъ:

зї. ѡ пстѡ мїрнагѡ не познѡша.

иї. Нѣсть стрѡха Бжїѧ предѡ очїма ѡхъ.

ѡі. Вѣмъ же, ѿкѡ єлїка закѡнъ глаголетъ, сѣшымъ въ
закѡнѣ глаголетъ: да всѡка оустѡ заградѡтса, ѡ повїненъ
бѣдетъ вѣсѡ мїрсъ Бгѡви.

3. Понеже ако нѣкои не повѣрувахъ, *що има отъ това?* Да ли ще тѣхно-то невѣрство да унищожи Божіѣ-тѣ вѣрѣ?

4. Да не бѣде; но Богъ нека е истиненъ, а всякой чловѣкъ лъжливъ; споредъ както е писано: За да ся оправдаешъ въ словеса-та си, и да побѣдишь когато ся сѣдишь.

5. Ако ли наша-та неправда показува Божіѣ-тѣ правдѣ, *що има да речемъ?* Да ли е Богъ несправедливъ, когато наноси гнѣвъ? (По чловѣчески говорѣ.)

6. Да не бѣде! понеже какъ ще сѣди Богъ свѣтъ-тъ?

7. Защото, ако съ моѣ-тѣ лъжѣ стане повече явна истина-та Божія за неговѣ славѣ, то зашто вече азъ да ся осѣждамъ като грѣшникъ?

8. И, (както ны хулятъ, и както говорятъ нѣкои че ный *той* казвамы,) *защо* да не правимъ зло-то, за да дойде добро-то? На таквызъ осѣженіе-то е праведно.

9. А *що* отъ това? надминувамы ли *въ нѣщо язычници-тъ?* Никакъ не; защото прѣдизобличихмы и Іудеи-тъ и язычници-тъ, че всѣкы сѣ подъ грѣхъ;

10. Както е писано: Нѣма праведенъ ни единъ;

11. Нѣма който да разумѣва, нѣма който да търси Бога.

12. Всѣкы ся уклонихъ, купно непотрѣбни станяхъ, нѣма който да прави добро, нѣма ни единъ.

13. Гърло-то имъ е гробъ отворенъ; съ языцы-тъ си льстѣхъ; подъ устны-тъ имъ е ядъ аспидовъ:

14. На които уста-та сѣ пълны съ клятвы и горести.

15. Позѣ-тъ имъ сѣ бързы да пролѣятъ крѣвъ.

16. Запустеніе и окаяństwo въ пѣтища-та имъ;

17. И пѣть миренъ не сѣ познали.

18. Нѣма страхъ Божій прѣдъ очн-тъ имъ.

19. И знаемъ че което казува законъ-тъ, говори на онѣзи които сѣ подъ законъ-тъ; за да ся затулятъ всякы уста, и да бѣде цѣлъ свѣтъ повиненъ прѣдъ Бога.

к. Занѣ ѿ дѣлаз закона не ѡправдѣтся всѧка плоть предъ нѣмъ: закономъ бо познаніе грѣхѧ.

ка. Нынѣ же кромѣ закона правда Бжїа явїса, свидѣ-
тельствема ѿ закона и прорѣкз.

кв. Правда же Бжїа вѣрою Іисъ Хрїтовою во всѣхъ и на
всѣхъ вѣрющихъ: иѣсть бо рѣзніствѧ:

кг. Всѧ бо согрѣшїша, и лишени сѣть славы Бжїа,

кд. Ѿправдѣми тѣне бѣгодѣтїю ѣгѡ, избавленїемъ, ѣже
ѡ Хрїтѣ Іисѣ,

ке. Ѣгѡже предположїи Бгѣ ѡчищенїе вѣрою въ кровї ѣгѡ,
въ явленїе правды своеѧ, за ѡписанїе прежде бѣвшихъ
грѣхѡвъ.

кз. Въ долготерпѣнїи Бжїи, и въ показанїе правды ѣгѡ
въ нынѣшнее время, во ѣже бѣти ѣмъ праведнѡ, и ѡправ-
дѣющъ сѣшаго ѿ вѣры Іисовы.

кз. Гдѣ оубо похвалѧ; ѡгнѧса: которымъ закономъ;
дѣлы ли; ни, но закономъ вѣры.

кн. Мыслимъ оубо вѣрою ѡправдѣтисѧ человекъ, безъ
дѣлаз закона.

ко. Или Ісдѣевъ Бгѣ токмѡ, а не и языкѡвъ; ѣй, и
языкѡвъ.

л. Понѣже єдинъ Бгѣ, иже ѡправдѣтъ ѡбрѣзанїе ѿ вѣры,
и неѡбрѣзанїе вѣрою.

ла. Законъ ли оубо разорѣемъ вѣрою; да не бѣдетъ: но
законъ оутверждаемъ.

ГЛАВА 4.

а. Чтѡ оубо речемъ Авраѧма Оца нашего ѡбрѣсти по
плѡти;

б. Яше бо Авраѧмъ ѿ дѣлаз ѡправдѧса, имѧть похвалѧ, но
не оубо Бгѧ.

20. Защото ни една плът нѣма да ся оправдае прѣдъ него отъ дѣла-та на законъ-тъ; понеже чрѣзъ законъ-тъ бѣва *само* познаваніе-то на грѣхъ-тъ.

21. А сега и безъ законъ-тъ ся яви правда-та Божія, за които свидѣлствувать законъ-тъ и пророци-тъ;

22. Сирѣчь правда-та Божія чрѣзъ вѣрж-тъ въ Исуса Христа за всички и на всички които вѣрувать; защото нѣма разлика.

23. Понеже всички съгрѣшихъ, и лишени сж отъ славж-тъ Божіѣхъ.

24. А оправдавать ся даромъ съ неговж-тъхъ благодать, чрѣзъ искупваніе-то което е въ Христа Исуса,

25. Когото Богъ прѣдложи умилостивеніе чрѣзъ вѣрж-тъхъ въ кръвь-тъхъ му, да покаже правдж-тъхъ си, за опрощаваніе на сторены-тъхъ изъ напредъ грѣхове, чрѣзъ дълготърпѣніе-то Божіе,

26. Да покаже правдж-тъхъ си въ настоящо-то врѣме, за да е той праведенъ, и да оправдава тогози който вѣрува въ Исуса.

27. И тѣй дѣ остава похвала-та? Исклучена е. Чрѣзъ кой законъ? *чрѣзъ законъ-то* на дѣла-та ли? Не; но чрѣзъ законъ-тъ на вѣрж-тъхъ.

28. И тѣй нѣй заключавамы че человекъ ся оправдава чрѣзъ вѣрж-тъхъ, безъ дѣла-та на закона.

29. Или Богъ е *Богъ* само на Іудей-тъхъ? а не и на язычници-тъхъ? Нанстинж и на язычници-тъхъ е.

30. Понеже единъ е Богъ, който ще оправдае обрѣзаніе-то отъ вѣрж-тъхъ, и необрѣзаніе-то чрѣзъ вѣрж-тъхъ.

31. И тѣй съ вѣрж-тъхъ законъ ли развалямы? Да не бѣде; но законъ утвърдявамы.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй що има да речемъ, че е намѣрилъ Авраамъ нашій-тъхъ отецъ по плѣти?

2. Защото ако ся е оправдалъ Авраамъ отъ дѣла-та, има съсъщо да ся хвали; но не прѣдъ Бога.

г̃. Чтѡ бо писаніе глаголетъ; върова же Авраамъ Бгови, ѡ вѣніиса ѣмъ въ правдѣ.

д̃. Дѣлающею же мзда не вѣняется по бѣгодати, но по долгу.

е̃. Я не дѣлающею, вѣрющею же во ѡправдающаго нечестіва, вѣняется въра ѣгѡ въ правдѣ.

ѡ̃. Ибоже ѡ дѣла глаголетъ бѣженство челоука, ѣмъ же вѣняется Бгу въ правдѣ, безъ дѣла закона,

з̃. Бѣженіи, ѡхъ же ѡпсѣтишася беззаконіа, ѡ ѡхъ же прикрышася грѣсѡи.

и̃. Бѣженіа мѡжъ, ѣмъ же не вѣніитъ Гдѣ грѣхѡ.

к̃. Бѣженство оубо сѣ на ѡвѣзаніе ли, ѡли на неовѣзаніе; глаголемъ бо: ѡкѡ вѣніиса Авраамъ въра въ правдѣ:

л̃. Какѡ оубо вѣніиса ѣмъ; во ѡвѣзаніи ли сѣшъ, ѡли въ неовѣзаніи; не во ѡвѣзаніи, но въ неовѣзаніи:

м̃. ѡ знаменіе пріатъ ѡвѣзаніа, печать правды въры, ѡже въ неовѣзаніи: ѡкѡ быти ѣмъ Оцѣ всѣхъ вѣрющеихъ въ неовѣзаніи, во ѣже вѣніитиса ѡ тѣмъ въ правдѣ:

н̃. ѡ Оцѣ ѡвѣзаніа, не сѣшымъ точию ѡ ѡвѣзаніа, но ѡ ходѡшымъ въ стопѡхъ въры, ѡже (бѣ) въ неовѣзаніи, Оцѡ нашегѡ Авраама.

о̃. Не закономъ бо ѡвѣтованіе Авраамъ ѡли сѣмени ѣгѡ, ѣже быти ѣмъ наслѣдникъ мірови, но правдою въры.

п̃. Яше бо сѣшѡи ѡ закона, наслѣдницы, ѡспразднісѡ въра, ѡ разорісѡ ѡвѣтованіе.

ѣ̃. Законъ бо гнѣвъ содѣловлетъ: ѡдѣже бо нѣсть закона, (тѣ) ни престѡплѣніа.

ѡ̃. Сегѡ радѡи ѡ въры, да по бѣгодати, во ѣже быти ѡзвѣстнѣ ѡвѣтованію всемъ сѣмени, не точию сѣшѣмъ ѡ

3. Понеже що казува писаніе-то? И повѣрува Авраамъ въ Бога, и *то* му ся вмѣни за правдѣ.

4. А на тогожь който работи, заплата-та му не ся вмѣнява като благодать, но като дългъ;

5. А на тогожь който не работи, а вѣрува въ тогожь, който оправдава нечестивый-тъ, негова-та вѣра му ся вмѣнява за правдѣ.

6. Както и Давидъ казува блаженство-то на чловѣка, комуто Богъ вмѣнява правдѣ безъ дѣла.

7. Блажени *тѣзи* на които беззаконія-та ся простихъ, и на които грѣхове-тъ ся прикрыхъ.

8. Блаженъ чловѣкъ той комуто Господъ нѣма да вмѣни грѣхъ.

9. И тѣй това блаженство за обрѣзанны-тъ ли *быва*, или и за необрѣзанны-тъ? защото казуваны че на Авраама вѣра-та му ся вмѣни за правдѣ.

10. А какъ му ся вмѣни? когато бѣше въ обрѣзаніе ли, или въ необрѣзаніе? Не въ обрѣзаніе, но въ необрѣзаніе.

11. И прія бѣлѣгъ-тъ на обрѣзаніе-то, *като* печать на правдѣ-тъ чрѣзъ вѣрж-тъ, който *имаше* като бѣше необрѣзанъ, да бѣде той отецъ на всичкы-тъ вѣрующы *когато* сж въ необрѣзаніе, за да ся вмѣни правда-та и на тѣхъ;

12. И отецъ на обрѣзаніе-то, не тѣкмо на обрѣзаны-тъ, но и на тѣзи които ходятъ въ стѣпки-тъ на вѣрж-тъ на отца нашего Авраама когато бѣ въ необрѣзаніе.

13. Понеже обѣщаніе-то къмъ Авраама или къмъ негово-то сѣме, че ще бѣде наслѣдникъ на свѣтъ-тъ, не *станж* чрѣзъ законъ-тъ, но чрѣзъ правдѣ-тъ на вѣрж-тъ.

14. Защото ако сж наслѣдници тѣзи които сж отъ законъ-тъ, то вѣра-та е осуетена, и обѣщаніе-то е унищожено;

15. Понеже законъ-тъ докарва гнѣвъ; защото дѣто нѣма законъ, *тамъ* нѣма нито прѣстѣпленіе.

16. За това *наслѣдіе-то* е отъ вѣрж-тъ, за да бѣде по благодать, така що обѣщаніе-то да е здраво на всичко-то сѣме, не токо

закона, но ѿ сѣшемъ ѿ вѣры Авраамовы, иже есть оца всѣмъ намъ:

ѳі. Икоже есть писано: ѿко оца многимъ языкомъ положихъ та: праму бгс, емже вѣрова, животворящемъ мертвыя, ѿ нарицающа не сѣлаа ѿко сѣлаа.

ѳі. Иже паче оупованія во оупованіе вѣрова, во еже быти емъ оцъ многимъ языкомъ, по реченномъ: такъ вѣдетъ сѣма твоѣ:

ѳі. И не изнемогъ вѣрою, ни оусмотри своея плоти оуже оумерщвленныя, столѣтенъ нѣгда сый, ѿ мертвости ложеснъ сарриныхъ:

ѳ. По ѿвѣтованію же бжїи не оусмиѣса невѣрованіемъ, но возможе вѣрою, давъ славу бгови,

ѳа. И извѣстенъ бывъ, ѿко, еже ѿвѣща, сіленъ есть ѿ сотворити.

ѳв. Тѣмже ѿ вѣннѣса емъ въ правду.

ѳг. Не писано же бысть за того єдинаго точїю, ѿко вѣннѣса емъ:

ѳд. Но ѿ за ны, имже хощетъ вѣннѣтиса, вѣрющымъ въ воскресншаго їиса хртѣ гда нашего изъ мертвыхъ,

ѳе. Иже преданъ бысть за прегрѣшенїа наша, ѿ воста за ѿправданіе наше.

ГЛАВА ѳ.

а. Ѿправдившеса оубо вѣрою, миръ имамы къ бгс гдемъ нашимъ їисъ хртѣмъ,

б. Имже ѿ приведеніе ѿвѣтохомъ вѣрою во бгдѣть сїю, въ нейже стоимъ: ѿ хвалимса оупованіемъ славы бжїа.

в. Не точїю же, но ѿ хвалимса въ скорбехъ, вѣдающе, ѿко скорбь терпѣніе содѣловаетъ,

г. Терпѣніе же ѿсѣсство, ѿсѣсство же оупованіе,

на това което е отъ законъ-тъ, но и на това което е отъ вѣрж-тъ на Авраама, който е на всннца ни отецъ,

17. (Както е писано : Поставихъ тя отецъ на много народы,) прѣдъ Бога въ когото повѣрува, и който съживява мъртвы-тъ, и парича което не съществува като че съществува.

18. Той безъ *причинъ* за надеждъ повѣрува въ надеждъ, че ще бжде отецъ на много пароды, по речено-то : Така *многобройно* ще бжде твое-то сѣме.

19. И безъ да ослабне въ вѣрж-тъ, не сматраше че тѣло-то му е вече замъртвѣло, като бѣ почти столѣтенъ, нито мъртвостъ-тъ на Сарринъ-тъ утробъ.

20. Нито си тури омыслъ съ невѣріе за Божіе-то обѣщаніе, но утвърди ся въ вѣрж-тъ, и даде Богу славъ,

21. Увѣренъ че това което обѣща *Богъ*, силенъ е и да го изпълни.

22. За това му ся и вѣрни за правдъ.

23. *Това* пакъ, че му ся вѣрни за *правдъ*, не ся написа *тъкмо* за одного него,

24. Но и за насъ, на които ще ся вѣлиява, като вѣруваме въ тогози който е въскрѣснѣ отъ мъртвы-тъ Исуса Господа нашего,

25. Който бы прѣдаденъ за прѣгрѣшенія-та ни и въскрѣснѣ за оправданіе-то ни.

ГЛАВА 5.

1. И тѣй оправдани чрѣзъ вѣрж, имамы миръ съ Бога, чрѣзъ Господа нашего Исуса Христа ;

2. Чрѣзъ когото *ный* съ вѣрж-тъ придобыхмы и входъ-тъ въ тѣзи благодать въ коѣто стоимъ, и ся хвалимъ съ надеждъ-тъ на Божіѣ-тъ славъ.

3. И не токо това, но хвалимъ ся и въ скърби-тъ *си*, като знаемъ че скърбъ-та произвожда търпѣніе,

4. А търпѣніе-то опытность, а опытность-та надеждъ :

ѿ. Оупованіе же не посрамитъ: ꙗкоже любви Бжіа изліася въ сердца наша Дѣломъ стѣмъ даннымъ намъ.

ѿ. Ёще бо Хрѣтосъ съшымъ намъ немощнымъ, по времени за нечестивыхъ оумре.

з. Едва бо за праведника кто оумретъ: за благаго бо негли кто и дерзнетъ оумрети:

и. Составлетъ же свою любовь къ намъ Бгъ, ꙗкоже еше грѣшникомъ съшымъ намъ Хрѣтосъ за ны оумре.

д. Многѡ оубо паче, ѡправдани бывше нынѣ кровію егѡ, спасѣмса имъ ѡ гнѣва.

і. Аще бо врази бывше примирѣхомса Бгъ смертію Сѣа егѡ, множае паче примирѣвшеся спасѣмса въ животѣ егѡ:

іі. Не точїю же, но и хвалимса ѡ Бгѣ Гдемъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ, имже нынѣ примирѣніе прїахомъ.

ііі. Сегѡ ради ꙗкоже единымъ человекомъ грѣхъ въ міръ вніде, и грѣхомъ смѣръ, и такъ смѣръ во всѣхъ человеки вніде, въ немже вси согрѣшиша.

іііі. До закона бо грѣхъ бѣ въ мірѣ: грѣхъ же не вѣнчалъ не съшъ законъ:

ііііі. Но царствова смѣръ ѡ Адама даже до Мѡисѣа и на дѣ несогрѣшившими по подобію престѣплѣніа Адамова, иже естъ Образъ вѣдѡшагъ.

іііііі. Но не ꙗкоже прегрѣшеніе, такъ и даръ. Аще бо прегрѣшеніемъ единымъ мнози оумроша, множае паче благадѣ Бжіа и даръ благадѣтии единымъ члвкъ Іиса Хрѣта во многихъ прензлішествова.

ііііііі. И не ꙗкоже единымъ согрѣшившимъ, дарованіе, грѣхъ бо ѡзъ единымъ во ѡсѣжденіе, даръ же ѡ многихъ прегрѣшенїи во ѡправданіе.

іііііііі. Аще бо единымъ прегрѣшеніемъ смѣръ царствова

5. А надежда-та не посрамя; защото любовь-та Божія е излъяна въ сърдца-та ни чрѣзь дадената намъ Духа Святаго.

6. Понеже Христосъ, когато ний бѣхмы още немощни, на *опредѣленно-то* врѣме умрѣ за нечестивы-тъ.

7. Защото едва ще ся намѣрва да умре нѣкой и за праведенъ *человѣкъ*; (а може бы да дързне нѣкой да умре за благодѣтелнаго;)

8. Но Богъ показува своѣж-тъ къмъ насъ любовь, защото когато ний още бѣхмы грѣшници, Христосъ умрѣ за насъ;

9. Много повече сега като ся оправдахмы чрѣзь кръвь-тъ му, ще ся избавимъ отъ гнѣвъ-тъ чрѣзь него.

10. Защото неприятели като бѣхмы ако ся примирихмы съ Бога чрѣзь смърть-тъ на Сына му, колко повече *сега* примирени като мы ще ся избавимъ чрѣзь неговъ-тъ животъ.

11. И не токо това, но и хвалимъ ся въ Бога чрѣзь Господа нашего Исуса Христа, чрѣзь когото пріяхмы сега примиреніе.

12. За това, както чрѣзь одного чловѣка грѣхъ-тъ влѣзе въ свѣтъ-тъ, и чрѣзь грѣхъ-тъ смърть-та, и така множъ смърть-та въ всички-тъ чловѣцы, понеже всички съгрѣшихъ.

13. (Защото и до прѣдъ законъ-тъ грѣхъ-тъ бѣше въ свѣтъ-тъ; грѣхъ обаче не ся счита когато нѣма законъ;)

14. Но смърть-та отъ Адама до Моисея царува и надъ тѣзи които не бѣхъ съгрѣшили споредъ прѣстѣпваніе-то на Адама, който е образъ на Бѣдѣщій-тъ.

15. Но не както съгрѣшеніе-то, така и дарованіе-то; защото ако поради прѣгрѣшеніе-то на одного-то измрѣхъ много-то, то Божія-та благодать и дарованіе-то чрѣзь благодать-тъ на одного-то чловѣка, Исуса Христа, много повече ся прѣумножи за мнозина-та.

16. И дарба-та не е както *сѣдба-та* чрѣзь одного що е съгрѣшилъ; защото сѣдба-та бы отъ одного за осѣжденіе, а дарба-та отъ много прѣгрѣшенія за оправданіе.

17. Защото чрѣзь прѣгрѣшеніе-то на одного-то ако ся воцари

ѢДИНѢМЪ, МНОЖАЕ ПАЧЕ ИЗБЫТОКЪ БЛАГОДАТИ И ДАРЪ ПРАВДЫ ПРИЕМЛЮЩЕ, ВЪ ЖИЗНИ ВОЦРАТСА ѢДИНѢМЪ ИИСУ ХРИТОМЪ.

III. ТѢМЖЕ ОУБО, ІАКОЖЕ ѢДИНАГѢ ПРЕГРѢШЕНІЕМЪ ВО ВСА ЧЕЛОВѢКИ ВНИДЕ ѠСЪЖДЕНІЕ: ТАКОЖЕ И ѢДИНАГѢ ѠПРАВДАНІЕМЪ ВО ВСА ЧЕЛОВѢКИ ВНИДЕ ѠПРАВДАНИЕ ЖИЗНИ.

ѦI. ІАКОЖЕ БО ѠСЪЗНАНІЕМЪ ѢДИНАГѢ ЧЕЛОВѢКА ГРѢШНИ ВЫША МНОЗИ, СИЦЕ И ПОСЪЗНАНІЕМЪ ѢДИНАГѢ ПРАВЕДИИ БѢДЪТЪ МНОЗИ.

К. ЗАКОНЪ ЖЕ ПРИВНИДЕ, ДА ОУМНОЖИТСА ПРЕГРѢШЕНІЕ. ИДѢЖЕ БО ОУМНОЖИТСА ГРѢХЪ, ПРЕИЗЫТОЧЕСТВОВА БЛАГОДАТЬ:

КА. ДА ІАКОЖЕ ЦАРСТВОВА ГРѢХЪ ВО СМЕРТЬ ТАКОЖЕ И БЛАГОДАТЬ ВОЦРИТСА ПРАВДОЮ ВЪ ЖИЗНЬ ВѢЧНЮ, ИИСУ ХРИТОМЪ ГДЕМЪ НАШИМЪ.

ГЛАВА 5.

А. ЧТО ОУБО РЕЧЕМЪ; ПРЕБЪДЕМЪ ЛИ ВО ГРѢСѢ, ДА БЛАГОДАТЬ ПРЕИМНОЖИТСА; ДА НЕ БѢДЕТЪ.

Б. ИЖЕ БО ОУМРОХОМЪ ГРѢХЪ, КАКЪ ПАКИ ѠЖИВЕМЪ ѠНЕМЪ;

Г. ИЛИ НЕ РАЗСМѢТЕ ІАКЪ ЕЛИЦЫ ВО ХРИТА ИИСУ КРТИХОМЪ, ВЪ СМЕРТЬ ЕГѢ КРТИХОМЪ;

Д. СПОГРЕКОХОМЪ ОУБО ЕМЪ КРЩЕНІЕМЪ ВЪ СМЕРТЬ: ДА ІАКОЖЕ ВОСТА ХРИТОСЪ Ѡ МЕРТВЫХЪ СЛОВОЮ ѠЧЕЮ, ТАКЪ И МЫ ВО ѠБНОВЛЕНІИ ЖИЗНИ ХОДИТИ НАЧНЕМЪ.

Е. ИЩЕ БО СООБРАЗНИ ВЫХОМЪ ПОДОБИЮ СМЕРТИ ЕГѢ, ТО И ВОСКРІІА БѢДЕМЪ:

Ж. СІЕ ВѢДАЮЩЕ, ІАКЪ ВѢТХИИ НАШЪ ЧЕЛОВѢКЪ СЪ НИМЪ РАСПАТСА, ДА ОУПРАЗДНИТСА ТѢЛО ГРѢХОВНОЕ, ІАКЪ КТОМЪ НЕ РАБОТАТИ НАМЪ ГРѢХЪ.

З. ОУМЕРЫИ БО СВОБОДИСА Ѡ ГРѢХѢ.

смърть-та чрѣзь одного-то ; то тѣзи които получаватъ пзобиліе-то на благодать-тѣ и на дарбѣ-тѣ на правдѣ-тѣ много повече ще царуватъ въ животъ чрѣзь одного-то Исуса Христа.

18. И тъй както чрѣзь прѣгрѣшеніе-то на одного-то дойде осѣждане-то на вснѣкы-тѣ чловѣцы, така и чрѣзь правдѣ-тѣ на одного-то *дойде* на вснѣкы чловѣцы оправданіе въ животъ.

19. Защото, както чрѣзь непослушаніе-то на одного-то чловѣка станѣхъ грѣшни много-то, така чрѣзь послушаніе-то на одного-то, много-то ще станѣтъ праведни.

20. А законъ-тъ влѣзе испослѣ, да ся умножи прѣгрѣшеніе-то : и дѣто ся умножи грѣхъ-тъ, прѣумножи ся благодать-та ;

21. Да бы както царувѣ грѣхъ-тъ въ смърть-тѣ, така да ся воцари благодать-та чрѣзь правдѣ-тѣ въ животъ вѣченъ чрѣзь Исуса Христа Господа нашего.

ГЛАВА 6.

1. И тъй що да речемъ ? Да останаемъ ли въ грѣхъ-тъ, за да ся умножи благодать-та ?

2. Да не бѣде ! *нѣй* които смы умрѣли къмъ грѣхъ-тъ, какъ ще живѣемъ вече въ него ?

3. Или не знаете, че нѣй които смы ся крѣстили въ Исуса Христа, крѣстнихмы ся въ смърть-тѣ му ?

4. И тъй чрѣзь крѣщеніе-то спогребохмы ся съ него въ смърть, да бы, както Христосъ чрѣзь славѣ-тѣ на Отца въскрѣснѣ отъ мъртвы-тѣ, така и нѣй да ходимъ въ новъ животъ.

5. Защото ако станѣхмы еднакви съ *него* по подобіе-то на смърть-тѣ му, бы щемъ *еднакви и по подобіе-то* на въскрѣсеніе-то ;

6. Като знаемъ това, че ветхый-тъ нашъ чловѣкъ бы распятъ съ *него*, за да исчезне тѣло-то на грѣха, щото да не бѣдемъ вече роби на грѣхъ-тъ.

7. Защото който е умрѣлъ, свободенъ е отъ грѣхъ-тъ.

и. Иже же оумрохомъ со Хрѣтомъ, вѣршемъ, ѿкъ ѿ живи
вѣдемъ съ нимъ,

а. Вѣдающе, ѿкъ Хрѣтосъ востѣ ѿ мѣртвыхъ, ктомъ оуже
не оумираетъ: смѣръть ѿмъ ктомъ не ѿкладѣтъ:

г. Еже бо оумре, грѣхъ оумре единою: а еже живѣтъ,
Бгови живѣтъ.

а. Такожде ѿ вы помышляйте себѣ мѣртвыхъ оуѣкъ быти
грѣхъ, живыхъ же Бгови, ѿ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ нашемъ.

б. Да не царствуетъ оубо грѣхъ въ мѣртвеннымъ вашимъ
тѣлѣ, во еже послѣшати егѡ въ похотехъ егѡ:

г. Нижѣ представляйте оуды ваша Ѧрѣжѣ неправды
грѣхъ: но представляйте себѣ Бгови ѿкъ ѿ мѣртвыхъ жи-
выхъ, ѿ оуды ваша Ѧрѣжѣ правды Бгови.

а. Грѣхъ бо вами да не ѿкладѣтъ: нѣсте бо подъ за-
кономъ, но подъ бѣгодѣтїю.

б. Чтѡ оубо; согрѣшимъ ли, занѣ нѣсмы подъ закономъ,
но подъ бѣгодѣтїю; да не вѣдетъ.

б. Не вѣсте ли, ѿкъ емъже представляете себѣ рабы въ
послѣшанїе, рабы естѣ, егѡже послѣшаете, ѿли грѣхѣ въ
смѣръть, ѿли послѣшанїѣ въ правдѣ;

з. Благодаримъ оубо Бга, ѿкъ вѣсте рабы грѣхъ, послѣ-
шасте же ѿ сѣрдца, въ Ѧньже ѿ предѣстеса Ѧбразъ оу-
ченїѣ.

и. Свобѡждшеса же ѿ грѣхѣ, порабѡтншеса правдѣ.

а. Человѣческо глаголю за немощь плѡти вашей. ѿкоже
бо представите оуды ваша рабы нечистотѣ ѿ беззаконїю
въ беззаконїе: такъ нынѣ представите оуды ваша рабы
правдѣ во стѣнїю.

б. Егда бо рабы вѣсте грѣхѣ, свободни вѣсте ѿ прав-
ды.

в. Кїи оубо тогда ѿмѣсте плѡдъ, ѿ нїхъже нынѣ сты-
дитѣся; кончина бо Ѧнѣхъ, смѣръть.

8. Ако ли сме умрѣли съ Христа, вѣруваме че ще и да живѣемъ съ него ;

9. Когато знаемъ че Христосъ като възкрѣснѣ отъ мъртвы-тъ, не умира вече ; смърть-та вече нѣма власть надъ него.

10. Защото, това дѣто умрѣ той, умрѣ веднѣжъ за грѣхъ-тъ ; а това дѣто живѣе, живѣе за Бога.

11. Така и вы считайте себе си че сте мъртви къмъ грѣхъ-тъ, а живи къмъ Бога, чрѣзъ Христа Исуса Господа нашего.

12. И тъй да не царува грѣхъ-тъ въ смъртно-то ваше тѣло, за да сте послушни на неговы-тъ похоти.

13. Нито прѣдставяйте удове-тъ ваши на грѣхъ-тъ за орѣдія на неправдѣ-тъ, но прѣдставѣте себе си на Бога като отъ мъртвы-тъ оживѣли, и удове-тъ ваши на Бога за орѣдія на правдѣ-тъ.

14. Защото грѣхъ-тъ нѣма да вы обладае, понеже не сте подъ законъ, но подъ благодать.

15. А що отъ това ? Да съгрѣшимъ ли, защото не сме подъ законъ, но подъ благодать ?

16. Да не бѣде ! Не знаете ли че комуто прѣдставяте себе си рабы за послушаніе, раби сте нему, комуто ся покорявате, или на грѣхъ-тъ за смърть, или на послушаніе-то за правдѣ ?

17. Благодареніе обаче Богу, защото бѣхте раби на грѣхъ-тъ, но послушахте отъ сърдце образъ-тъ на ученіе-то което ви ся прѣдаде.

18. А освободени отъ грѣхъ-тъ, вы станѣхте раби на правдѣ-тъ.

19. По чловѣчески говорѣжъ зарадъ немощъ-тъ на вашѣ-тъ плѣть. Защото както прѣдставихте удове-тъ ваши за рабы на нечистотѣ-тъ и на беззаконіе-то за беззаконство, така сега прѣдставѣте вашн-тъ удове рабы на правдѣ-тъ, за святость.

20. Защото когато бѣхте раби на грѣхъ-тъ, свободни бѣхте отъ правдѣ-тъ.

21. Тогазъ прочее какъвъ плодъ имаште отъ онѣзи *работы*, за които сега ся срамувате ? защото сетнина-та имъ е смърть.

бв. Имѣ же свободѣшесѧ въ грѣхѣ, порабѣишесѧ же грѣшнѣ, имате плодѣ вашѣ во сѣнь: кончинѣ же, жизнь вѣчную.

бг. Обрѣцы во грѣхѣ, смѣръ: дарованіе же Бжїе, животѣ вѣчный, въ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ нашемѣ.

ГЛАВА 3.

а. Или не разсуждете, братїе: вѣдѣшымѣ во законѣ глаголю: ꙗко законѣ владаетѣ надѣ человекомѣ, во елико время живѣтѣ;

б. Ибо мужѣтѣ женѣ живѣ мужѣ привѣзана естъ закономѣ: ꙗже ли же оумретѣ мужѣ еѣ, разрѣшитѣся въ закона мужескаго.

г. Тѣмѣже оубо живѣ сѣшѣ мужѣ прелюбоудѣица бываеѣтѣ, ꙗже бѣдетѣ мужевѣ иномѣ: ꙗже ли же оумретѣ мужѣ еѣ, свободѣна естъ въ закона, не быти еѣ прелюбоудѣицѣ, бывшей мужѣ иномѣ.

д. Тѣмѣже, братїе мои, и вы оумрѣете законѣ тѣломѣ Хрѣтовымѣ, во еже быти вамѣ иномѣ, воставшемѣ изѣ мертвыхѣ, да плодѣ принесѣмѣ грѣшнѣ.

е. Егда во бѣхомѣ во плѣти, страсти грѣхѣвныя, ꙗже закономѣ, дѣйствовахѣ во оудѣхѣ нашихѣ, во еже плодѣ творити смѣрти:

ж. Имѣ же оупразднѣхомѣся въ закона, оумѣрше, имѣже держимѣ бѣхомѣ, ꙗко работати намѣ (грѣшнѣ) во обновленіи дѣла, а не въ вѣтхѣхѣ писмене:

з. Чтѣ оубо речѣмѣ; законѣ ли грѣхѣ; да не бѣдетѣ: но грѣхѣ не знахѣ, точію закономѣ: похѣти же не вѣдахѣ, ꙗже не въ законѣ глаголахѣ: не похѣиши:

и. Видѣ же пріѣмѣ грѣхѣ заповѣдїю, соудѣла во мнѣ всѣхѣ похѣть: безѣ закона во грѣхѣ мѣртвѣ естъ.

22. Но сега като ся освободихте отъ грѣха, и станѣхте раби Богу, имате плодъ-тъ си въ святость, а сетниѣ-тъ животъ вѣченъ.

23. Защото заплата-та на грѣхъ-тъ е смъртъ; а Божіе-то дарованіе е животъ вѣченъ въ Христа Иисуса Господа нашего.

ГЛАВА 7.

1. Или не знаете, братіе, (защото говорѣхъ на тѣзи конто знаѣтъ законъ-тъ,) че законъ-тъ владѣе надъ чловѣка, до колкото врѣме живѣе?

2. Защото мѣжатица жена чрѣзъ законъ-тъ е привързана на мѣжъ-тъ додѣ е живъ, ако ли умрѣ мѣжъ-тъ, остава свободна отъ мѣжевий-тъ законъ.

3. И тѣй, ако бы при животъ-тъ на мѣжа *си* да отиде за другъ мѣжъ, блудница става; но ако умре мѣжъ ѝ, свободна е отъ законъ-тъ, да не е блудница, ако отиде за другъ мѣжъ.

4. И тѣй, братіе мои, колкото за законъ-тъ и вы умрѣхте чрѣзъ тѣло-то Христово, за да ся сочетаєте съ другыго, който е въскрѣснѣлъ отъ мъртвы-тъ, да принесемъ плодъ Богу.

5. Защото когато бѣхмы въ плѣть-тъ, страсти-тъ на грѣхове-тъ конто *ся показувахъ* чрѣзъ законъ-тъ, дѣйствувахъ въ наши-тъ удове, за да принесемъ плодъ на смъртъ-тъ.

6. Сега обаче, като умрѣ онзи който ны държѣше, освободихмы ся отъ законъ-тъ; за да работимъ *Богу* по новыи-тъ духъ, а не по ветхъ-тъ буквѣ.

7. И тѣй що има да речемъ? Законъ-тъ ли е грѣхъ? Да не бѣде! но не познахъ грѣхъ-тъ, освѣнь чрѣзъ законъ-тъ; защото и пожеланіе-то не быхъ позналъ *за грѣхъ*, ако да не бы казувалъ законъ-тъ: Не пожелавай.

8. Но понеже грѣхъ-тъ зѣ поводъ чрѣзъ заповѣдь-тъ, произведе въ мене всяко пожеланіе; защото безъ закона грѣхъ-тъ е мъртъвъ;

д. Ёзз же живѣхъ кромѣ закона иногда пришедшей же заповѣди, грѣхъ оубо ѡживѣ,

г. Ёзз же оумрохъ: ѡ ѡбрѣтеса ми заповѣдь, ѡже въ живѡтъ, сѣа въ смѣръть.

дг. Грѣхъ бо винѣ прѣемъ заповѣдию, прельсти ма, ѡ тою оумертви ма.

е. Тѣмже оубо законъ стѣ, ѡ заповѣдь стѣа ѡ праведна ѡ бѣга.

ег. Бѣго ли оубо бысть миѣ смѣръть; да не бѣдетъ: но грѣхъ, да ѡвѣстѣа грѣхъ, бѣгѣмъ ми содѣваа смѣръть: да бѣдетъ по премногѣмъ грѣшенъмъ грѣхъ заповѣдию.

дгг. Рѣмы бо, ѡкѣ законъ дѣхѡвенъ ѣсть: ёзз же плѡтанъ ѣсмъ, проданъ подѣ грѣхъ.

ег. Ёже бо содѣваю, неразсмѣю: не ёже бо хоцѣ, сѣ творю: но ёже ненавижда, то содѣловаю.

егг. Ёще ли, ёже не хоцѣ, сѣ творю, хвалю законъ, ѡкѣ дѡбръ.

еггг. Нынѣ же не ктомъ ёзз сѣ содѣваю, но живѣи бо миѣ грѣхъ.

егггг. Рѣмъ бо, ѡкѣ не живѣтъ во миѣ, сѣрѣчь въ плѡти моѣй, дѡброе. Ёже бо хотѣти прилежитъ ми, а ёже содѣати дѡброе не ѡбрѣтаю.

дггг. Не ёже бо хоцѣ дѡброе, творю: но ёже не хоцѣ злое, сѣ содѣваю.

к. Ёще ли ёже не хоцѣ ёзз, сѣ творю, оубѣ не ёзз сѣ творю, но живѣи во миѣ грѣхъ.

кг. Ѡбрѣтаю оубо законъ, хотѣиъ ми творѣти дѡброе, ѡкѣ миѣ злое прилежитъ.

кв. Сослаждаюся бо законѣмъ бжѣю по внѣшнему чело-
вѣку:

кг. Вѣжда же ѡнъ законъ во оудѣхъ моѣхъ, прѡтивѣ

9. И азъ живѣяхъ нѣкога си безъ законъ-тъ; но когато дойде заповѣдь-та, оживѣ грѣхъ-тъ, а пакъ азъ умрѣхъ;

10. И заповѣдь-та която *ся даде* за животъ, тя ми ся намѣри за смъртъ.

11. Защото грѣхъ-тъ като зѣ поводъ чрѣзъ заповѣдь-тъ, прѣлъсти мя, и умъртви мя чрѣзъ неѣжъ.

12. Тѣй що законъ-тъ е святъ, и заповѣдь-та свята и праведна и добра.

13. И тѣй, добро-то ли станѣ смъртъ на мене? Да не бѣде! но грѣхъ-тъ, да ся яви грѣхъ, който ми причинява смъртъ чрѣзъ добро-то, тѣй що чрѣзъ заповѣдь-тъ, грѣхъ-тъ да бѣде много по грѣховенъ.

14. Защото знаемъ че законъ-тъ е духовенъ; а пакъ азъ съмъ плѣтенъ, продаденъ подъ грѣхъ-тъ.

15. Защото не познавамъ онова което правѣжъ; понеже не правѣжъ това което ищѣ, но онова което мразѣжъ, нѣго правѣжъ.

16. Ако ли правѣжъ това което не щѣ, съгласенъ съмъ съсъ законъ-тъ, че е добръ.

17. А сега вече това не го правѣжъ азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ мене.

18. Защото знамъ че въ мене (сирѣчь въ плѣтъ-тъ ми) не живѣе добро; понеже желаніе *за добро-то* имамъ, но да правѣжъ добро-то, това не намѣрувамъ.

19. Защото не правѣжъ добро-то което ищѣ; но зло-то което не щѣ, нѣго правѣжъ.

20. А кога правѣжъ азъ това което не щѣ, то вече го не правѣжъ азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ мене.

21. И тѣй намѣрувамъ тойзи законъ, че кога азъ ищѣ да правѣжъ добро-то, зло-то е готово при мене.

22. Защото, споредъ вѣтрѣшній-тъ чловѣкъ соуслаждавамъ ся въ законъ-тъ Божій;

23. Но въ удове-тъ си виждамъ другъ законъ, който воюва

воіующѣхъ законѣ оумѣ моегѡ, ѿ плѣніающѣхъ мѧ законѡмъ грѣхѡвнымъ сѣшымъ во оудѣхъ моіихъ.

КД. Сѡкааненѣхъ ѡзъ человекѣхъ: кто мѧ ѿзбавитѣ ѿ тѣла смѣрти сѣа;

КЕ. Бѣгодарю Бѣга моего Іисъ Хрѣтѡмъ Гдѣмъ нашимъ. тѣмже оубо самъ ѡзъ оумѡмъ моимъ рабѡтаю законѣ Бжїю: плѡтію же, законѣ грѣхѡвномъ.

ГЛАВА II.

А. Ни єдинѡ оубо нынѣ ѡсужденіе сѣшымъ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, не по плѡти ходѣишымъ, но по дхѣ.

Б. Законъ бо дхѧ жїзни ѡ Хрѣтѣ Іисѣ свободѣлъ мѧ єсть ѿ закона грѣхѡвнагѡ ѿ смѣрти.

Г. Немошнѡе бо закона, въ немже немоществоваше плѡтію, Бѣгъ Сѣа своего посла въ подобїи плѡти грѣхѧ, ѿ грѣсѣ ѡсудѣ грѣхъ во плѡти,

Д. Да ѡправданїе законѧ ѡсполнитѣ въ насъ, не по плѡти ходѣишихъ, но по дхѣ.

Е. Сѣшїи бо по плѡти, плотскѣа мѣдрствуютъ: а ѿже по дхѣ, дхѡвнаа.

Ж. Мѣдрованїе бо плотскѡе, смѣрть єсть: а мѣдрованїе дхѡвное, живѡтъ ѿ мїръ.

З. Занѣ мѣдрованїе плотскѡе, враждѧ на Бѣга: законѣ бо Бжїю не покарѣтѣ, ниже бо мѡжетъ:

И. Сѣшїи же во плѡти, Бѣгъ оубоудити не мѡгетъ.

А. Вы же нѣсте во плѡти, но въ дѣѣ, понеже Дхъ Бжїй живѣтъ въ васъ. ѡже же кто Дхѧ Хрѣтѡва не ѡмѧтъ, сѣи нѣсть єгѡвъ.

Г. ѡже же Хрѣтѡсъ въ васъ, плѡть оубѡ мертвѧ грѣхѧ радѣ, дхъ же живѣтъ правды радѣ.

АІ. ѡже ли же Дхъ воскрѣсѣвагѡ Іисѧ ѿ мертвыхъ

противъ закона на умъ-тъ ми, и поробва мя на грѣховный-тъ законъ който е въ удове-тъ ми.

24. Окаянень азъ челоѡкъ! кой ще мя избави отъ това тѣло на смърть-тъ?

25. Благодарѣхъ Бога чрѣзъ Исуса Христа Господа нашего. И тѣй самъ азъ съ умъ-тъ си слугувамъ на Божій-тъ законъ; а съ плѣть-тъ на грѣховный-тъ законъ.

ГЛАВА 8.

1. Сега прочее нѣма никакво осужданіе на тѣзи които сѣ въ Христа Исуса, които ходятъ не по плѣть, но по Духу.

2. Защото законъ-тъ на Духа на живота въ Христа Исуса освободи мя отъ законъ-тъ на грѣха и на смърть-тъ.

3. Понеже, невъзможно-то на законъ-тъ, по това що бѣ ослаб-нѣлъ чрѣзъ плѣть-тъ, Богъ като проводи Сына си въ подобіе на грѣховнѣ-тъ плѣть и *въ жьртѣж* за грѣхъ-тъ, осжди грѣхъ-тъ въ плѣть-тъ,

4. За да ся испълни правда-та на законъ-тъ въ насъ, които не ходимъ по плѣть, но по Духу.

5. Защото които живѣѣтъ по плѣть, плѣтско-то мудруватъ, а които *живѣѣтъ* по Духу, духовно-то.

6. Понеже мѣдрованіе-то на плѣть-тъ е смърть: а мѣдрованіе-то на Духа е животъ и миръ.

7. Защото мѣдрованіе-то на плѣть-тъ е вражда противъ Бога; понеже ся не покорява на Божій-тъ законъ, нито пакъ може.

8. И които сѣ на плѣть-тъ, не могатъ да угодятъ Богу.

9. Вы обаче не сте на плѣть-тъ, но на духъ-тъ, ако живѣе въ васъ Духъ-тъ Божій. Но ако нѣкой нѣма Духъ Христовъ, той не е неговъ.

10. Ако ли е Христосъ въ васъ, тѣло-то е мъртво поради грѣхъ-тъ, а духъ-тъ е живъ поради правдѣ-тъ.

11. Ако ли живѣе въ васъ Духъ-тъ на тогози който е възкрѣсилъ

живётъ въ васъ, воздвигй Хртѣ изъ мёртвыхъ, ѡживотворитъ и мёртвенная тѣлесѧ ваша, живущимъ Дхѡмъ ёгѡ въ васъ.

Ѣ. Тѣмже оубо, братіе, должни ёсмы не плѡти, ѣже по плѡти жити.

Г. Иже бо по плѡти живете, имате оумрѣти: ѡще ли дхѡмъ дѣѧиѧ плотскѧ оумерщиваете, живи бѣдете.

Д. Елицы бо дхѡмъ Бжѣимъ водатсѧ, сѣи сѣтъ сынове Бжѣи.

Е. Не прѣѧсте бо дхѧ рабѡты пакѣи въ боѧзнь: но прѣѧсте дхѧ сыноположеніѧ, ѡ немже вопіемъ: Авва Оче.

ѕ. Сѧмый дхъ спослѧшествуетъ дхѡви нашемъ, ѡкѡ ёсмы чѧдѧ Бжѣѧ.

з. Иже же чѧдѧ, и наслѣдницы: наслѣдницы оубѡ Бгъ, наслѣдницы же Хртъ: понѣже съ нимъ страждемъ, да и съ нимъ прослѧвимсѧ.

и. Непшю бо, ѡкѡ недостѡйны страсти нынѣшнягѡ времени къ хотѧщей слѧвѣ ѡбнѣтисѧ въ насъ.

ѡ. Чѧниѣ бо тѡврѣ ѡкровѣнїѣ сынѡвъ Бжѣихъ чѧетъ.

Ѣ. Светѣ бо тѡврѣ повинѣсѧ не волею, но за повинѣвшаго ю на оупѡванїи,

Ѣѧ. Ёкѡ и самѧ тѡврѣ свободѣтсѧ ѡ рабѡты истлѣнїѧ въ свободѡ слѧвы чѧдъ Бжѣихъ.

Ѣѡ. Бѣмы бо, ѡкѡ всѧ тѡврѣ [съ нами] совоздыхаетъ и скорѣзѣетъ даже до нынѣ:

ѢГ. Не точию же, но и самѣи начѧтокъ дхѧ имѡще, и мы самѣи въ себѣ воздыхаемъ, всыновленїѧ чѧюще, ѡзбавленїѧ тѣлѧ нашемъ.

ѢД. Оупѡванїемъ бо спасѡхомсѧ. оупѡванїѣ же вѣдѣмое,

Исуса отъ мъртвы-тъ; то, тойзи който въскреси Христа отъ мъртвы-тъ ще оживи и смъртны-тъ ваши тѣлеса, чрѣзь неговъ-тъ Духъ който обитава въ васъ.

12. И тѣй, братіе, ный смы длѣжни не на плѣть-тъ да живѣемъ по плѣть.

13. Защото по плѣть ако живѣете, ще умрете; но ако умирѣваете Духомъ тѣлесны-тъ дѣла, ще бѣдете живи.

14. Понеже конто ся управляватъ отъ Духа Божія, тѣ сѣ сынове Божіи.

15. Защото не сте пріяли духъ на рабство че *да бѣдете* пакъ на страхъ, но пріяли сте духъ на усыновеніе, чрѣзь когото и выкамы: Авва, Отче.

16. Самъ той Духъ свидѣтельствува наедно съ нашій-тъ духъ че *ный* смы чада Божіи.

17. Ако ли *смы* чада, *то смы* и наслѣдници; наслѣдници на Бога, а сънаслѣдници на Христа; ако страдамы съ него наедно, за да станемъ и съпричастници на неговъ-тъ славъ.

18. Понеже смѣтамъ че нынѣшни-тъ врѣмenni страданія не сѣ достойны *да ся сравнятъ* съъ славъ-тъ която има да ся открие въ насъ.

19. Защото усърдно-то чаканіе на *всичко-то* създание ожида открываніе-то на сынове-тъ Божіи.

20. Понеже създание-то ся подчини на суетность-тъ, не свое-волно, но чрѣзь тогози който го подчини,

21. Съ надеждѣ, че и само-то създание ще ся освободи отъ рабство-то на тлѣніе-то, *и ще прѣмине* въ свободѣ-тъ на славъ-тъ на чада-та Божіи.

22. Понеже знаемъ че *всичко-то* създание съвокупно въздыша и на мѣкы е даже до нынѣ.

23. И не *то* само, но и ный що имамы начатъкъ-тъ на Духа, и ный сами въздышамы въ себе си и ожидамы усыновеніе-то, *сирѣчь* искупваніе-то на наше-то тѣло.

24. Защото съ надеждѣ-тъ ся избавихмы; а надежда която ся

и҃ѣсть о҃упова́нїе: ѿже бо ви́дитѣ кто́, что́ и о҃упова́етѣ;

кѢ. Я́ще ли ѿгнѣе не ви́димѣ, надѣемсѣ, терпѣнїемѣ ждѣмѣ.

кѤ. Си́це же и Дх҃ъ спосо́бствуетѣ на́мѣ въ нѣмо́щихъ на́шихъ. ѿ чесо́мѣ бо помо́лимсѣ, ꙗ́коже подо́баетѣ, не вѣ́мы, но са́мѣ Дх҃ъ ходата́йствуетѣ ѿ на́сѣ, воздыха́нїи неизглаго́ланными:

кѦ. Испыта́й же сердца́, вѣ́сть, что́ ѣсть мѣдرو́ванїе Дх҃а, ꙗ́кѡ по Бг҃с приповѣ́дуютѣ ѿ стѣхъ.

кн. Вѣ́мы же, ꙗ́кѡ любя́щимѣ Бг҃а всѣ́ поспѣ́шествуютѣ во кѣ́ое, сѣи́мѣ по пре́свѣдѣнїю зва́ннымѣ.

кѡ. И́хже бо пре́свѣдѣ, [тѣхъ] и пре́сста́ви соо́бразныхъ бы́ти ѡ́бразъ Сѣа́ своегѡ́, ꙗ́кѡ бы́ти ѣмѡ́ перво́ро́днѣ во мно́гихъ бра́тіяхъ:

л. А́ и́хже пре́сста́ви, тѣхъ и призва́. а́ и́хже призва́, си́хъ и ѡ́правдѣ: а́ и́хже ѡ́правдѣ, си́хъ и просла́ви.

ла. Что́ о҃убо рече́мѣ къ сѣмѣ; я́ще Бг҃ъ по на́сѣ, кто́ на ны́;

лв. И́же о҃убо своегѡ́ Сѣа́ не поща́дѣ, но за на́сѣ всѣ́хъ пре́далѣ ѣсть ѿгѡ́: ка́кѡ о҃убо не и сѣ ни́мѣ всѣ́ на́мѣ дѣ́рствуетѣ;

лг. Кто́ поѣмлетѣ на ѡ́звѣ́нныѣ Бж҃їа; Бг҃ъ ѡ́правда́ай:

лд. Кто́ ѡ́сужда́ай; Хр҃тѡ́сѣ И́сѣ о҃умѣ́рый, па́че же и воскрѣ́сий, и́же и ѣсть ѡ́деснѡ́ю Бг҃а, и́же и ходата́йствуетѣ ѿ на́сѣ:

ле. Кто́ ны́ разлучи́тѣ ѡ́ любви Бж҃їа; ско́ръ ли, и́ли тѣ́снотѣ, и́ли гонѣ́нїе, и́ли гла́дѣ, и́ли наготѣ, и́ли бѣ́дѣ, и́ли ме́чь; ꙗ́коже ѣсть пи́сано:

лѣ. ꙗ́кѡ тебе́ ра́ди о҃умерщива́еми ѣсмы́ ве́сь де́нь, вмѣ́нихомсѣ ꙗ́коже ѡ́вцы заколе́нїа.

види, не е надежда; защото това което види нѣкой, какъ ще ся надѣе *за него*?

25. Ако ли ся надѣемъ за онова което не видимъ, то съ търпѣніе *го* очакуваме.

26. Така също и Духъ-тъ *ни* помага въ наши-тъ немощи; понеже не знаемъ за какво да ся молимъ както подобава; но Духъ-тъ самъ ходатайствува за насъ съ неписанни въздышанія.

27. А тойзи който испытыва сърдца-та, знае какво е мѣдрованіе-то на Духа, че по *волѣ-тъ* Божіѣ ходатайствува за свя-тии-тъ.

28. Знаемъ пакъ че на тѣзи които любятъ Бога, които сж призвани споредъ *негово-то* прѣдопрѣдѣленіе, всичко-то на добро имъ съдѣйствува.

29. Защото които прѣдузна, *тъхъ* и прѣдопрѣдѣли *да бждѣтъ* съобразни въ образъ-тъ на Сына му: за да е той първороденъ между много братія:

30. А които прѣдопрѣдѣли, тѣхъ и призова; а които призова, тѣхъ и оправда; а които оправда, тѣхъ и прослави.

31. И тѣй на това какво има да кажемъ? Ако Богъ е отъ къмъ насъ, кой ще бѣде противъ насъ?

32. Понеже *той* който и Сына своего не пожали, но прѣдаде го за всинца ни, какъ не ще ни подари съ него наедно и всичко?

33. Кой ще обвини избрани-тъ Божии? Богъ е който *ги* оправдава.

34. Кой ще е тойзи дѣто ще *ги* осѣжда? Христосъ е който умрѣ, а наипаче и възкрѣснѣ, който е и отъ деснѣ странѣ на Бога, който и ходатайствува за насъ;

35. Кой ще ны отлѣчи отъ любовь-тъ Христовъ? скърбъ ли, или утѣшеніе, или гоненіе, или гладъ, или голота, или бѣда, или ножъ?

36. (Както е писано: За тебе всякой день смы убивани; вмѣнявани смы като овцы за кланіе.)

ѡз. Но во всѣхъ сѣхъ преповѣждаемъ за возлюбшаго ны.

ѡи. Извѣстѣхса ко, ѡакъ ни смѣръ, ни живѣтъ, ни ѡгнѣи, ни начѣла, ниже сѣлы, ни настоѣщаѣ, ни грядѣщаѣ,

ѡѡ. Ни высотѣ, ни глѣбинѣ, ни ѡна тѣварь кѣа возмѣжетъ насъ разлучити ѡ любѣ Бжѣа, ѡже ѡ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ насъ шемъ.

ГЛАВА Ѧ.

ѡ. Истиннѣ глаголю ѡ Хрѣтѣ, не лгѣ, послѣшествоющеи ми совѣсти моеи Дхѡмъ стѣымъ :

ѡ. ѡакъ скорѣи ми ѣсть вѣлѣа, ѡ не прѣстаѡщаѣ болѣзнь сѣрдѣа моемъ :

ѡ. Молихсѣ ко самъ ѡзъ ѡсчѣнъ быти ѡ Хрѣтѣ по братѣи моеи, сроднищѣхъ моѣхъ по плѣти :

ѡ. ѡже сѣтъ ѡплѣте, ѡже всыновлѣнѣ ѡ слава, ѡ завѣти ѡ законоположенѣи, ѡ сѣженѣи ѡ ѡбѣтовѣнѣа,

ѡ. ѡже ѡцѣи, ѡ ѡ ниже Хрѣтѡсъ по плѣти, сѣи надъ всѣми Бжѣа блгословѣнъ во вѣки, ѡминъ.

ѡ. Не тѣкоже, ѡакъ ѡпадѣ слово Бжѣе. не всѣ ко сѣщѣи ѡ ѡлѣа, сѣи ѡлѣа :

ѡ. Ни занѣ сѣтъ сѣма ѡвраѡмѣа, всѣ чѣда, но ко Ісаѡцѣа, речѣ, наречѣтсѣ тѣ сѣма.

ѡ. Сирѣчь, не чѣда плѣтскѣа, сѣа чѣда Бжѣа : но чѣда ѡбѣтовѣнѣа, причѣтаютсѣ въ сѣма.

ѡ. ѡбѣтовѣнѣа ко слово сѣе : на сѣе вѣрема прѣндѣ, ѡ вѣдетъ сѣррѣ сынъ.

ѡ. Не тѣчию же, но ѡ Ревѣкка ѡ ѣдинѣагѡ лѡжа Ісаѡка ѡцѣа нашегѡ ѡмѣщи :

ѡ. ѡиѣ ко не рѡждашымсѣ, ни сотворѣшымъ чѣдѣ блгѡ ѡлѣа вѣдѣ, да по ѡзбрѣнѣи прѣложенѣи Бжѣе прѣвѣдетъ,

37. Но во всичко това прѣпобѣждаваме чрѣзъ тогози който ны е възлюбилъ.

38. Понеже съмъ увѣренъ че нито смъртъ, нито животъ, нито ангели, нито власти, нито силы, нито сегашно-то, нито бѣдѣщо-то,

39. Нито высочина, нито дълбина, ни друго нѣкое създание, не ще може да ны отлѣчи отъ любовь-тъ Божію, която е въ Христа Иисуса Господа нашего.

ГЛАВА 9.

1. Истинѣ говорѣхъ въ Христа, не лъжѣ, (понеже *имамъ съвѣсть-тъ* си съ мене която ми свидѣтельствува въ Духа Святаго),

2. Че имамъ голѣмѣ скѣрбъ и непрѣстанныѣ мѣжъ на сърдце-то си.

3. Защото желалъ быхъ, самъ азъ да съмъ анаѣма *сирѣчь отлѣченъ* отъ Христа заради мои-тъ братія и за мои-тъ по плѣтъ роднини ;

4. Конто сѣ Израїляни, *и* на конто *принадлежатъ* усыновленіе-то, и слава-та, и завѣти-тъ, и законоположеніе-то, и Богослуженіе-то, и обѣщанія-та ;

5. На конто сѣ *и* отци-тъ, и отъ конто *ся* *роди* по плѣтъ Христосъ, който е надъ всичко Богъ благословенъ въ вѣки : Аминь.

6. Но не може да бѣде че е пропаднало слово-то Божіе ; защото не сѣ всички Израїль тѣзи конто сѣ отъ Израїля :

7. Нито защото сѣ сѣме Авраамово, *за това* сѣ тѣ всички чада ; но въ Исаака ще ти ся нарече сѣме :

8. Сирѣчь, чада-та на плѣтъ-тъ, не сѣ тѣ чада Божіи ; но чада-та на обѣщаніе-то ся считатъ сѣме.

9. Защото това е слово-то на обѣщаніе-то : По това врѣме ще дойдѣ, и Сарра ще има сынъ.

10. И не токо това, но и Ревекка, когато зачнѣ *два сына* отъ единого, *сирѣчь отъ* Исаака отца нашего ;

11. (Защото прѣди да ся родятъ *дѣца-та*, и прѣди да сѣ сторили нѣщо добро или зло, за да остане Божіе-то по избраніе прѣдопрѣдѣленіе, не отъ дѣла-та, но отъ призовающій-тъ ;)

ВІ. НЕ ꙋ ДѢЛѢ, НО ꙋ ПРИЗЫВАЮЩАГѢ РЕЧЕСѢ ѿ: ꙗко бѣ-
лѣѢ ПОРАБОУЕТЕСѢ МЕНШЕМЪ:

ГІ. Ї́коже є́сть пи́сано: І́акѡва возлюбѣхъ, І́сѡва же воз-
ненавѣдѣхъ.

ДІ. ЧТО ОУБО РЕЧЕМЪ; ЕДА НЕПРАВДА ОУ БГА; ДА НЕ БѢДЕТЪ.

ѣ. Μῠνῆσέωνι ко глаголетъ: помѣлѣю, ѣгѣже ѣще помѣлѣю,
и оушѣдрю, ѣгѣже ѣще оушѣдрю.

ἑ. Τέκνε οὐκοι καὶ χολάματῳ, καὶ τέκνισματῳ, καὶ μήλσιματῳ
 ἑ.

31. Глаголетъ ко писаніе Фараоновн: ѿкѡ на ѣстое сѣе
воздвигохъ тѣ, ѿкѡ да покажѹ тобою сілѹ мою, и да воз-
вѣститѣ ѿмѹ моѹ по всѣй землѣ.

III. ТѢМЖЕ ОҢЕО ЁГОЖЕ ХОЩЕТЪ, МІЛЮЕТЪ: А ЁГОЖЕ ХОЩЕТЪ, ѠЖЕСТОЧАЕТЪ.

ѦІ. Речѣши (оѣко) мѣ: чesѡ рѣди ѣще оѣкорѣетѣ; воли
ко ѣгѡ кѡ протѣвѣтѣса мѡжетѣ;

К. ТѢМЖЕ О҃БЕ, СѢ ЧЕЛОВѢЧЕ, ТЫ КТО ЕСИ ПРОТІВЪЗ ѠВѢЩАЯИ П҃ГОВИ; ЕДѢ РЕЧЕТЪ ЗДАНІЕ СОЗДАВШЕМОЕ Е, ПОЧТО МА СОТВОРИЛЪ ЕСИ ТАКЪ;

КА. Или не имать власти ссудѣнникъ на брѣни, ꙗко то-
гда смѣшеніа сотворити ѿвз оубо сосѣдъ въ чѣсть, ѿвз
же не въ чѣсть;

КР. Ыѣ же хотѣ БГ҃Ъ показати гнѣвъ свой, ѡ гавѣти силъ
своѣхъ, пренесе во мнозѣхъ долготерпѣнїи сосѣды гнѣва совер-
шенны въ погнѣбель :

КГ. ꙗко да скажетъ богатство славы своеѣ на сосѣдѣхъ милости, ꙗже предѣготова въ славу:

БД. Иҗҗе и́ призва́ насъ не то́чию ѿ і҃с҃аѣй, но и́ ѿ і҃а́зѡвкъ:

Б҃Е. И́коже ѿ во́сѣи глаго́летъ: нареку́ не лю́ди моѧ,
лю́ди моѧ: ѿ невозмо́вленію, возмо́вленъ.

кѣ. ꙗко бѣдетъ на мѣстѣ, ꙗдѣже речеся ѿ нѣ: не людіе
мои естѣ вы, тѣмъ нарекутсѣ сынове Бѣ живагъ.

12. Рече ѱ ся: Че по голѣмый-тъ ще бѣде рабъ на по мал-кый-тъ.

13. Както е писано: Іакова възлюбихъ, а Исава възненавидѣхъ.

14. И тѣй какво ще речемъ? Неправда има ли въ Бога? Да не бѣде.

15. Защото казува Моисею: Ще помилувамъ когото ще помилувамъ, и ще пожалѣхъ когото ще пожалѣхъ.

16. И тѣй не е отъ тогова който ище, нито отъ тогова който тича, но отъ Бога който милува.

17. Защото писаніе-то говори Фараону: Само за това тя повдигнахъ, да покажъ въ тебе сила-тъ си, и да ся възвѣсти името ми по всѣхъ-тъ земѣхъ.

18. И тѣй когото ще, милува, и когото ще, ожесточава.

19. На това ты ще ми речешъ: А защо укорява? кой ся е възпротивилъ на волѣ-тъ му?

20. Но, о человекѣ, ты кой си, що отговаряшъ срѣщъ Бога? Да ли направено-то нѣщо ще рече на оногוזъ, който го е направилъ: Защо си мя така направилъ?

21. Или нѣма власть грѣнчарь-тъ надъ калъ-тъ, отъ едно смѣшеніе да направѣ единъ съсѣдъ за почетъ, а другый за беспочетъ?

22. И *що отъ това*, ако Богъ, като е искалъ да покаже гнѣвъ-тъ си и да яви сила-тъ си, е търпѣлъ съ голѣмо дълготърпѣніе съсѣды-тъ на гнѣвъ-тъ приготвени за погыбель;

23. И да направѣ *накъ* опознато богатство-то на слава-тъ си надъ съсѣды-тъ на милость-тъ, които е прѣдуготовилъ за слава?

24. Насъ, които призова, не само отъ Іудей-тъ, но и отъ язычници-тъ;

25. Както и въ Осѣѣ казува: Ще нарекахъ мой народъ не мой-тъ си народъ, и възлюбленнъ не възлюбленнъ-тъ.

26. И на също-то мѣсто дѣто имъ ся рече: Не сте мой народъ, тамъ ще ся назовѣтъ сынове на Бога живаго.

кз. Исаіа же вопіетъ ѿ Іуды : ѿже вѣдетъ число сыновъ Іудевыхъ ꙗко песокъ морской, ѿстановъ спасетъ :

кн. Слово бо скончавъ и сокращавъ въ правдѣ, ꙗко слово сокращено сотворитъ Гдѣ на земли.

ко. И ꙗкоже прорече Исаіа : ѿже не бы Гдѣ Саванѣ ѿставилъ намъ сѣмене, ꙗкоже Бодомъ оубо были быхомъ, и ꙗкоже Гоморры оуподобилися быхомъ.

л. Что оубо речемъ ; ꙗко языцы не гонящии правды, постигоша правды, правды же, ꙗже ѿ вѣры.

ла. Иудѣ же гонѣ законъ правды, въ законъ правды не постиже :

лв. Чесѡ ради ; зане не ѿ вѣры, но ѿ дѣла закона. преткнѡшася бо ѿ камень претыканіа,

лг. ꙗкоже есть писано : се полагаю въ Сіѡнѣ камень претыканіа, и камень соблазна : и всѣхъ вѣрѡмъ въ Онѣ, не постыдѣтсѧ.

ГЛАВА І.

а. Братіе, бѣговолѣніе оубо моего сердца, и молитва, ꙗже къ Бгѡ по Іудѣ есть во спасеніе.

б. Свидѣтельствую бо имъ, ꙗко ревность Бжію имѡтъ, но не по разуму.

в. Не разсмѣюще бо Бжїа правды, и свою правды ищуще поставити, правдѣ Бжїей не повинѡшася.

г. Кончина бо закона Хртѡсъ въ правды всѣмъ вѣрѡущемъ.

д. Моисей бо пишетъ правды, ѡже ѿ закона : ꙗко сотворивъ тѣа чловѣкъ, живъ вѣдетъ въ нѣхъ :

е. И ꙗже ѿ вѣры правда, сїце глаголетъ : да не речеши

27. А Исаія выка за Израіля : Число-то на сынове-тъ Израилевы ако и да е колкото пѣсъкъ-тъ на море-то, остатъкъ-тъ ще се спасе ;

28. Защото ще свърши и ще рѣши дѣло по правдѣ, понеже рѣшително дѣло ще направи Господь на земѣ-тъ.

29. И както прѣдрече Исаія : Ако не бы Господь Саваоѣъ оставилъ памѣ сѣме, като Содома быхмы станѣли, и на Гоморра быхмы ся уподобили.

30. И тѣй що има да речемъ ? Че язычници-тъ които не дирахъ правдѣ, получилихъ правдѣ, и правдѣ която е отъ вѣруваніе ;

31. А Израиль, който дираше законъ на правдѣ, не стигна въ законъ на правдѣ.

32. Защо ? За това че не *иѣ тѣрси* чрѣзъ вѣрваніе, но като отъ дѣла-та на законъ-тъ ; защото ся прѣпѣняхъ о камькъ-тъ на прѣпѣваніе-то ;

33. Както е писано : Ето полагамъ въ Сіонъ камькъ на прѣпѣваніе, и капарѣ на соблазнъ, и всякой който вѣрува въ него нѣма да ся посрами.

ГЛАВА 10.

1. Братіе, мое-то сѣрдечно желаніе и молба-та ми къмъ Бога за Израіля, е за *тѣхно-то* спасеніе.

2. Защото свидѣтелствувамъ за тѣхъ, че имать ревность за Бога, но не по право разумѣніе.

3. Понеже Божіѣ-тъ правдѣ като не разумѣвать и своїѣ-тъ си правдѣ като искать да възстановять, не ся покорихъ на Божіѣ-тъ правдѣ.

4. Понеже Христосъ е свършеніе-то на законъ-тъ, за оправданіе на всякого който вѣрува.

5. Защото Моисей пише за правдѣ-тъ която е отъ законъ-тъ, и казува : Человѣкъ който прави тѣзи *заповѣди*, чрѣзъ тѣхъ ще бѣде живъ.

6. А правда-та която е отъ вѣрж казува така : Да не речешъ въ

ВЪ СЕРДЦЫ ТВОЕМЪ, КТО ВЪЫДЕТЪ НА НБѢ; СІРѢЧЬ ХРѢТА СВЕСТИ:

З. ИЛИ КТО СНИДЕТЪ ВЪ БѢЗДНЬ; СІРѢЧЬ ХРѢТА Ѡ МЕРТВЫХЪ ВОЗВЕСТИ.

И. Но что глаголетъ писаніе; БЛИЗЪ ТИ ГЛАГОЛЪ ЕСТЬ ВО ОУСТѢХЪ ТВОИХЪ, И ВЪ СЕРДЦѢ ТВОЕМЪ, СІРѢЧЬ ГЛАГОЛЪ ВѢРЫ, ЕГОЖЕ ПРОПОВѢДАЕМЪ:

Д. ИѦКЪ ѦЩЕ ИСПОВѢСИ ОУСТЫ ТВОИМИ ГДА ІИСУ, И ВѢРОВАШИ ВЪ СЕРДЦѢ ТВОЕМЪ, ІѦКЪ БГЪ ТОГО ВОЗДВИЖЕ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ, СПАСЕШИСЯ:

Г. СЕРДЦЕМЪ БО ВѢРОВАЕТСЯ ВЪ ПРАВДУ, ОУСТЫ ЖЕ ИСПОВѢДОВАЕТСЯ ВО СПАСЕНІЕ.

ДІ. ГЛАГОЛЕТЪ БО ПИСАНІЕ: ВСѦКЪ ВѢРОВАИ ВЪ ОНЬ, НЕ ПОСТЫДИТСЯ.

ІІ. ИѦСТЬ БО РАЗНИЦІА ІЗДАЕВИ ЖЕ И ѢЛИИИ, ТОЙ БО БГЪ ВСѢХЪ, БОГАТАИ ВО ВСѢХЪ ПРИЗЫВАЮЩИХЪ ЕГО.

ГІ. ВСѦКЪ БО, ИЖЕ ѦЩЕ ПРИЗОВЕТЪ ИМА ГДНЕ, СПАСЕТСЯ.

ДІ. КАКЪ ОУБО ПРИЗОВѢТЪ, ВЪ НЕГОЖЕ НЕ ВѢРОВАША; КАКЪ ЖЕ ОУВѢРОВАЮТЪ, ЕГОЖЕ НЕ ОУСЛЫШАША; КАКЪ ЖЕ ОУСЛЫШАТЪ БЕЗЪ ПРОПОВѢДАЮЩИХЪ;

ЕІ. КАКЪ ЖЕ ПРОПОВѢДАТЪ, ѦЩЕ НЕ ПОСЛАНИ БѢДУТЪ; ІѦКОЖЕ ЕСТЬ ПИСАНО: КОЛЬ КРАСНЫ НОГИ БЛГОВѢСТВУЮЩИХЪ МІРЪ, БЛГОВѢСТВУЮЩИХЪ БЛГѦ.

БІ. Но не вси послашаша блгвѣствованіа: ИСАІА БО ГЛАГОЛЕТЪ: ГДИ, КТО ВѢРОВА СЛѢХЪ НАШЕМЪ;

ЗІ. ТѢМЖЕ ОУБО ВѢРА Ѡ СЛѢХѢ, СЛѢХЪ ЖЕ ГЛАГОЛОМЪ БЖІИМЪ.

ИІ. Но глаголю, ЕДА НЕ СЛЫШАША; ТѢМЖЕ ОУБѢ, ВО ВСЮ ЗЕМЛЮ ИЗЫДЕ ВѢЩАНІЕ ИХЪ, И ВЪ КОНЦЫ ВСЕЛЕННЫА ГЛАГОЛЫ ИХЪ.

ДІ. Но глаголю, ЕДА НЕ РАЗУМѢ ІИЛЬ; ПЕРВЫЙ МОУСЕЙ

сърдце-то си: Кой ще възлѣзе на небе-то? сирѣчь да низведе Христа;

7. Или, кой ще слѣзе въ безднѣ-тѣ? сирѣчь да възведе Христа отъ мъртвы-тѣ.

8. Но що казува *писаніе-то*? Слово-то е близу до тебе, въ уста-та ти, и въ сърдце-то ти: сирѣчь слово-то на вѣрж-тѣ което проповѣдуваме;

9. Ако исповѣдашь съ уста-та си Господа Исуса, и повѣрувашъ въ сърдце-то си че Богъ го е възкрѣсилъ отъ мъртвы-тѣ, ще ся спасешъ.

10. Защото съсъ сърдце вѣрува нѣкой за оправданіе, и съ уста бива исповѣдуваніе за спасеніе.

11. Защото казува писаніе-то: Всякой който вѣрува въ него, нѣма да ся посрами.

12. Понеже нѣма разлика между Іудейна и язычника; защото самъ той е Господъ на всички, богатъ къмъ всички които го призоваватъ.

13. Защото: Всякой, който призове име-то Господне ще ся спасе.

14. Какъ прочее ще призовѣтъ *тогози* въ когото не сѣ повѣрували? И какъ ще повѣруватъ въ *тогози* за когото не сѣ чули? И какъ ще чуѣтъ безъ проповѣдникъ?

15. И какъ ще проповѣдатъ, ако ся не проводятъ? Както е писано: Колко сѣ прѣкрасны нозѣ-тѣ на тѣзи които благовѣстуватъ миръ, на тѣзи които благовѣстуватъ добро-то.

16. Но всички не быхъ послушни на благовѣствованіе-то; защото Исаія казува: Господи, кой повѣрува на онова което е чулъ отъ насъ?

17. И тѣй вѣра-та е отъ слушаніе; а слушаніе-то отъ слово-то Божіе.

18. Но казувамъ: Тѣ не сѣ ли чули? Наистинѣ *чули сѣ*: По всичкѣ-тѣ земѣ ся разнесе гласъ-тѣ имъ, и въ краища-та на вселеннѣхъ рѣчи-тѣ имъ.

19. И пакъ казувамъ: Израиль не разумѣ ли? Най напрѣдъ

ГЛАГОЛЕТЪ: ѿзъ раздражѣ въ не ѡ ѡзыцѣ, но ѡ ѡзыцѣ не-разсмыслѣ прогнѣваю васъ.

В. Исаіа же дерзаетъ ѡ глаголетъ: ѡбрътѣхъ не ѡищ-шимъ менѣ, ѡвлечъ быхъ не вопрошающимъ ѡ мнѣ:

В. Ко Іаіа же глаголетъ: весь день воздѣхъ рѣцѣ мои къ людемъ непокоривымъ ѡ прерѣкающимъ.

ГЛАВА 41.

А. Глаголю оубо: ѿдѣ ѡринѣ Бгъ люди свои; да не вѣ-детъ: ибо ѡ ѿзъ Іуданинъ ѣсмь, ѡ сѣмене Авраама, колѣна Веніамінова.

В. Не ѡринѣ Бгъ людей своихъ, ѡхже прежде разсмыслѣ. Или не вѣсте, ѡ Іаіа, что глаголетъ писаніе; ѡакъ припо-вѣдѣтъ Бгови на Іаіа, глагола:

Г. Гди, пророки твои извѣша, ѡ олтари твои раскопаша: ѡ ѿзъ вѣстѣхъ єдинъ, ѡ ѡищѣхъ дѣшн мои, извѣти ю.

Д. Но что глаголетъ ємѣ Бжтвенный ѡвѣтъ; вѣставихъ себѣ сѣмь тысящъ мжѣй, ѡже не преклоніша колѣна предъ Вааломъ.

Е. Такъ оубо ѡ въ нынѣшнее время вѣстанокъ по избрѣ-нію бжгдѣти бысть.

З. Иже ли по бжгдѣти, то не ѡ дѣлз: занѣ бжгдѣти оубж не бвѣетъ бжгдѣти. Иже ли ѡ дѣлз, комѣ нѣсть бжгдѣти, занѣ дѣло оубж нѣсть дѣло.

З. Что оубо; єгѡже искаше Іаіа, сего не полгнѣ, а избрѣніе полгнѣ: прочѣи же ѡслѣпнѣшася,

И. Икоже єсть писано: даде ѡмъ Бгъ дхъ ѡмилѣніа, очѣи не видѣти, ѡ оуши не слышати, даже до днѣшнягѡ днѣ.

Д. И дѣдъ глаголетъ: да вѣдетъ трапѣза ѡхъ въ сѣть ѡ въ лѡвъ, ѡ въ соблазнъ ѡ въ воздѣаніе ѡмъ:

Г. Да помрачѣтсѣ очѣи ѡхъ єже не видѣти, ѡ хребѣтъ ѡхъ вынѣ слѣцѣй.

Моисей казува: Азъ ще ви раздразниѣ на ревнованіе съ *тѣзи които* не сѣ народъ, ще ви разяриѣ съ несмысленъ народъ.

20. А Исаія дързнува и казува: Намѣрихъ мя тѣзи които не мя търсяхъ, явенъ быхъ на тѣзи които не пытахъ за мене.

21. А за Израиля казува: Цѣль день простирахъ рѣцѣ-тѣ си къмъ народъ който ся не покорява и противорѣчи.

ГЛАВА 11.

1. И тѣй казувамъ: Отхвърлилъ ли е Богъ свой-тъ народъ? Да не бѣде; защото и азъ съмъ Израилѣнинъ, отъ сѣме-то Авраамово, отъ племе-то Веніаминово.

2. Не е отхвърлилъ Богъ народъ-тъ си, когото е прѣдузналъ. Или не знаете що казува писаніе-то за Иліѣ: Какъ выка къмъ Бога противъ Израиля и казува:

3. Господи, пророцы-тѣ твои избихъ, и олтари-тѣ твои раскопахъ; и самъ азъ останъхъ, и щѣтъ и мой-тъ животъ *да земѣтъ*.

4. Но що му отговаря Божественный отвѣтъ? Оставилъ съмъ си седмъ тысящи *души* мѣжіе които не сѣ прѣклонили колѣно прѣдъ Ваала.

5. Така и въ сегашно-то врѣме останѣло е *мѣщо* остатѣкъ по избраніе на благодать-тѣ.

6. Ако ли е по благодать, не е вече отъ дѣла-та; защото *иначе* благодать-та не быва вече благодать; ако ли отъ дѣла-та, не е вече благодать: защото *иначе* дѣло-то не е вече дѣло.

7. И тѣй що? Израиль не получи това което търсяше; но избранни-тѣ получихъ, а останѣли-тѣ ослѣпѣхъ,

8. (Както е писано: Даде имъ Богъ духъ на нечувствіе, очи да не виждатъ, и уши да не чуѣтъ,) даже до днесъ.

9. И Давидъ казува: Трапеза-та имъ да бѣде за тѣхъ примка и уловка, и соблазнъ и въздаяніе.

10. Да помрачѣтъ очи-тѣ имъ за да не видятъ, и гърбъ-тъ имъ за вынѣгы сгѣрби.

аї. Глаголю оубо, ѿдѣл согрѣшиша, да ѿпадѣтъ; да не
бѣдетъ: но тѣхъ падѣніемъ спасеніе ізъыкомъ, во ѣже раз-
дражити ихъ.

ВІ. Нѣ ли же прегрѣшѣніе ѡхъ богѣтство міра, ѡ ѡпа-
дѣніе ѡхъ богѣтство ѡзыхъ: колми пѣче ѡсполнѣніе
ѡхъ;

ГІ. НѦМЪ БО ГЛАГОЛЮ ПЪЗЫКѦМЪ: ПОНѦЖЕ ОУБѦ ЁСМЪ ЪЗ
ПЪЗЫКѦМЪ АПЪЛЪ, СЛѦЖЕБ МОЮ ПРОСЛАВЛЮ,

ДѢ. Я́же кáкѡ рáзражѣ моѹ плóть, ѿ спáсѣ нѣкѣѡ ѿ
нóушѣ.

ѿ. Ёще во ѿложеніе ѿхъ, примиреніе міръ: что прѣятіе,
развѣ жизнь ѿ мѣртвыхъ;

ѡ. Аще ли начѣтокъ сѣзъ, то ѡ примѣшеніе: ѡ аще ко-
рень сѣзъ, то ѡ вѣтви.

31. Иже ли и҃щцыи ѿ вѣтвей ѿломѣшася, ты же дѣвѣа
мѣлина сый, прицѣпѣлсѣ ѣси въ нѣхъ, и причѣстникъ корене
и мѣсти мѣлинына сотворѣлсѣ ѣси.

нї. Не хвалїса на вѣтви: ѿше ли же хвалїшисѧ, не ты
корень носїши, но корень тебѣ.

дї. Речѣши оубо: ꙗко мѣшахъ въ бѣдѣ, да ѡзъ прицѣплюхъ.

К. ДѢВРѢ: НЕВѢРІЕМЪ ꙗ́ломѣшася, ты же вѢрою стоиши.
НЕ ВЫСОКОМЪДРСТВЫИ, НО БОІСА:

КА. Яже бо Б҃ГЪ ѿСРѢСТЕННЫХЪ ВѢТВЕИ НЕ ПОЩАДѢ, ДА НЕ
КАКѸ И ТЕБѢ НЕ ПОЩАДИТЪ.

КВ. ВѢЖАДЪ ОУКО БѢГОСТЬ И НЕПОЩАДѢНІЕ БЖІЕ: НА ѠПѢД-
ШИХЪ ОУКВ НЕПОЩАДѢНІЕ, А НА ТЕБѢ БѢГОСТЬ БЖІА, ѢЩЕ ПРЕ-
ВЪДЕШИ ВЪ БѢГОСТИ, ѢЩЕ ЛИ ЖЕ НИ, ТО И ТЫ ѠСѢЧЕНЪ БЪ-
ДЕШИ.

БГ. И Оні же, ѿше не превѣдѣтъ въ невѣрствѣи, прицѣ-
пѣтца: сіиленъ бо єсть Бгъ пакѣ прицѣпѣти оухъ.

КД. Ище во ты ѿ ѣстѣственныхъ ѿсѣченъ дѣѣа маслины,
и чрезъ ѣстество прицѣпѣа ѣси къ доброй маслинѣ: колми
паче си, иже по ѣстествѣ, прицѣпѣа своей маслинѣ.

11. И тъй казувамъ: Да ли сж прѣгрѣшили, че да паднѣтъ? Да не бѣде! Но чрѣзъ тѣхно-то паданіе станѣ спасеніе-то въ язычници-тѣ, за да възбуди въ тѣхъ ревнованіе.

12. И ако тѣхно-то паданіе е богатство на свѣтъ-тѣ, и смаяваніе-то имъ богатство на язычници-тѣ, колко повече тѣхна-та пълнота!

13. Защото на васъ язычници-тѣ говорѣхъ, понеже съмъ апостолъ на язычници-тѣ, моѣхъ-тѣ службѣхъ славіхъ,

14. Дано бы да възбудиъ ревнованіе въ *тѣзи които сж моя плѣтъ*, и да спасѣхъ нѣкои отъ тѣхъ.

15. Защото ако че тѣхно-то отхвърляніе е примиреніе на свѣтъ-тѣ, що бы друго было приманіе-то имъ, ако не оживяваніе отъ мъртвы-тѣ?

16. И ако сж начатки-тѣ святы, то и *цѣло-то* замѣсваніе е *свято*; и ако е святъ корень-тѣ, *то* и вѣтви-тѣ сж *святѣ*.

17. Ако ли сж нѣкои вѣтви отрѣзаны, и ты като си былъ дива маслина, присадилъ си ся по между тѣхъ и си станѣлъ соучастникъ на корень-тѣ и на тѣстинѣхъ-тѣхъ на маслинѣхъ-тѣхъ,

18. Не ся хвали срѣщѣ вѣтви-тѣ; ако ли ся хвалишь, *то знай* че не държишь ты корень-тѣ, но корень-тѣ тебе.

19. Но ще речешъ: Отрѣзахъ ся вѣтви-тѣ, да ся присадѣхъ азъ.

20. Добрѣ; за невѣрство-то *имѣ* отрѣзахъ ся, а ты за вѣрж-тѣхъ си стоишь: не високоумствуй, но бой ся.

21. Защото ако Богъ не пощадѣ природны-тѣ вѣтви, *пази ся* да не бы да не пощади и тебе.

22. Видѣ сега благость-тѣхъ и строгость-тѣхъ Божіѣхъ; строгость надъ падѣлы-тѣхъ; а благость надъ тебе си, ако прѣбѣдешъ въ благость-тѣхъ *му*; ако ли не, то и ты ще бѣдешъ отсѣченъ.

23. И тѣ пакъ, ако не останѣтъ въ невѣрство-то, ще ся присадѣтъ; защото силенъ е Богъ пакъ да ги присади.

24. Понеже, ако ты, отсѣченъ отъ природнѣхъ-тѣхъ дивѣхъ маслинѣхъ и противъ природѣхъ-тѣхъ си присаденъ на питомнѣхъ маслинѣхъ, колко повече тѣ природны-тѣхъ ще ся присадѣтъ на своѣхъ-тѣхъ си маслинѣхъ.

Ке. Не бо хоще васъ не вѣдѣти тайны сея, братіе, да не бѣдете ѿ сего мѣдри, ꙗко ѿслѣплѣніе ѿ части Іисусови бысть, доидеже исполненіе ꙗзыковъ видѣтъ:

Кс. И тако весь Іисъ спасѣтся, ꙗкоже есть писано: прійдетъ ѿ Сиѡна избавляѣи, и ѡвратитъ нечестіе ѿ Іакова:

Кз. И сей ѿмъ ѿ мене заветъ, егда ѡмъ грѣхъ ихъ.

Ки. По благоугодію оубо врази васъ ради: по избранію же, возлюбленіи Оцъ ради.

Кд. Не раскланна бо дарованіа и званіе Бжіе.

Л. ꙗкоже бо и вы иногда противистеса Бгови, нынѣ же помиловани бысте сіихъ противленіемъ:

Ла. Такожде и сѣи нынѣ противишася вѣшей милости, да и тѣи помиловани бѣдѣтъ.

Лв. Затвори бо Бгъ всѣхъ въ противленіе, да всѣхъ помилуетъ.

Лг. Сѣ гасениа богатства и премѣдрости и разума Бжіа: ꙗко неиспытани сѣдове егѡ, и неизслѣдовани пѣтіе егѡ.

Лд. Кто бо разумѣ оумъ Гдѣнь; или кто совѣтникъ емъ бысть;

Ле. Или кто прежде даде емъ, и воздастся емъ;

Лз. ꙗко изъ тогѡ и тѣмъ и въ немъ всѣческаа: томъ слава во вѣки. Аминь.

ГЛАВА VI.

Г. Молю оубо васъ, братіе, щедрѡтами Бжіими, представите тѣлесѡ вѣша жертва живъ, стѣ, благоугодна Бгови, словесное саженіе вѣше:

В. И не сообразѣйтесь вѣкъ семъ, но превобразѣйтесь

25. Защото, братіе, не искамъ да не знаете тѣзи тайни, за да не имате себе си че сте мудри, че ослѣпленіе частно станѣ въ Израиль, докѣдъ влѣзе пълно-то *число* на язычници-тѣ;

26. И така всичкій Израиль ще ся спасе, както е писано: Ще дойде отъ Сіонъ Избавитель, и ще отвърне нечестія-та отъ Іакова.

27. И тойзи е завѣтъ-тъ отъ мене къмъ тѣхъ, Когато отнемѣ грѣхове-тѣ имъ.

28. По евангеліе-то *тъ сѣ* непріатели за васъ, а по избраніе-то, възлюблени *Богу* заради отцы-тѣ.

29. Защото дарованія-та и призваніе-то Божіе не прииматъ раскаяніе.

30. Защото както и вы быхте нѣкога си непокорни Богу, но сега чрѣзъ тѣхно-то непокорство сте помиловани,

31. Така и тѣ сега быхъ непокорни, та чрѣзъ ваше-то помилованіе да бѣждѣ помиловани и тѣ:

32. Защото Богъ затвори всички-тѣ въ непокорство, та всички-тѣ да помилува.

33. О колко е дълбоко богатство-то и прѣмудрость-та и знаніе-то Божіе! Колко сѣ непостижими неговы-тѣ съдбы, и неизслѣдовани пѣтища-та му!

34. Защото кой е позналъ умъ-тъ Господень? Или кой е былъ нему съвѣтникъ?

35. Или кой му е далъ отъ по напрѣдъ нѣщо, та да му бѣде въздаяніе *за него*?

36. Защото всичко е отъ него, и чрѣзъ него и за него. Нему слава во вѣки. Аминь.

ГЛАВА 12.

1. И тѣй моляхъ вы, братіе, за Божіе-то милосердіе, да прѣдставите тѣла-та ваши въ жъртва живѣ, святѣ, благоугоднѣ Богу; *то да бѣде разумно-то* ваше служеніе;

2. И недѣйте ся съобразява съ тойзи вѣкъ, но прѣобразувайте

ВЪНОВЛЕНІЕМЪ ОУМѦ ВАШЕГѦ, ВО ѢЖЕ ИСКЪШАТИ ВАМЪ, ЧТО ѢСТЬ ВОЛА БЖІА БЛГАА И ОУГОДНАА И СОВЕРШЕННАА.

Г. ГЛАГОЛЮ КО БЛГОДАТІЮ ДАВШЕЮСА МНѢ, ВСАКОМУ ССІЕМУ ВЪ ВАСЪ НЕ МѢДРСТВОВАТИ ПАЧЕ, ѢЖЕ ПОДОБАЕТЪ МѢДРСТВОВАТИ, НО МѢДРСТВОВАТИ ВЪ ЦѢЛОМѢДРІИ, КОЕМѢЖДО ТАКОЖЕ БГЪ РАЗДѢЛИЛЪ ѢСТЬ МѢРЪ ВѢРЫ.

Д. ЁКОЖЕ КО ВО ЕДИНОМУ ТѢЛЕСИ МНѢГИ ОУДЫ ИМАМУ, ОУДЫ ЖЕ ВСИ НЕ ТОЖДЕ ИМУТЪ ДѢЛАНІЕ :

Е. ТАКОЖДЕ МНОЗИ ЕДИНО ТѢЛО ЕСМУ Ѡ ХРѢТѢ, А ПО ЕДИНОМУ ДРЪГЪ ДРЪГЪ ОУДИ.

Ж. ИМУЩЕ ЖЕ ДАРОВАНІА ПО БЛГОДАТИ ДАННѢИ НАМЪ РАЗЛИЧНА : ѡЩЕ ПРОРОЧЕСТВО, ПО МѢРѢ ВѢРЫ :

З. ѢЩЕ ЛИ СЛЪЖЕНІЕ, ВЪ СЛЪЖЕНІИ : ѡЩЕ ОУЧАЙ, ВО ОУЧЕНІИ :

И. ѢЩЕ ОУТѢШАЙ, ВО ОУТѢШЕНІИ : ПОДАВАЙ, ВЪ ПРОСТОТѢ : ПРЕДСТОАЙ, СО ТЩАНІЕМЪ : МИЛОВАЙ, СЪ ДОБРЫМЪ ИЗВОЛЕНІЕМЪ.

К. ЛЮБЫ НЕЛИЦЕМѢРНА : НЕНАВИДАЩЕ СЛАГѦ, ПРИЛѢПЛЯЙТЕСА БЛГОМУ :

Г. БРАТОЛЮБИЕМЪ ДРЪГЪ КО ДРЪГЪ ЛЮБЕЗНИ : ЧЕСТІЮ ДРЪГЪ ДРЪГА КОЛЫША ТВОРАЩЕ :

А. ТЩАНІЕМЪ НЕ ЛѢНИВИ, ДЪХОМУ ГОРАЩЕ, ГДѢ РАБОТАЮЩЕ :

Б. ОУПОВАНИЕМЪ РАДЪЮЩЕСА, СКѢРЕН ТЕРПАЩЕ, ВЪ МОЛІТВѢ ПРЕКЫВАЮЩЕ :

Г. ТРЕБОВАНИЕМЪ СѢИХЪ ПРИВѢЩАЮЩЕСА, СТРАННОЛЮБИА ДЕРЖАЩЕСА :

Д. БЛГОСЛОВАЙТЕ ГОНАЩАА ВЪ : БЛГОСЛОВІТЕ, А НЕ КЛЕНІТЕ.

Е. РАДОВАТИСА СЪ РАДЪЮЩИМИСА, И ПЛАКАТИ СЪ ПЛАЧУЩИМИ.

ся съсъ обновленіе-то на умъ-тъ си, за да познавате отъ опытъ-тъ що е блага-та, угодна-та и съвършенна-та воля Божія.

3. Защото казувамъ, чрѣзъ даденж-тъ ми благодать, всякому който е между васъ, да не мѣдрува *за себе си* по високо отъ колкото трѣба да мѣдрува, но да мѣдрува така що да смиренно-мѣдрствува, по мѣркж-тъ на вѣрж-тъ, който *мѣркж* е всякому Богъ раздѣлилъ.

4. Защото както имамы много удове въ едно тѣло, а всички-тъ удове пѣматъ истж-тъ работжъ ;

5. Така и *нѣи* много-то, едно тѣло смы въ Христа, а всякой *отъ насъ* единъ на другый удове *смы*.

6. И като имамы дарованія различни по даденж-тъ намъ благодать ; ако е пророчество, *да пророчествуваме* съразмѣрно на вѣрж-тъ ;

7. Ако ли служеніе, *да прилъжавамы* въ служеніе-то ; ако учи нѣкой, *да прѣбжда* въ ученіе-то ;

8. Ако увѣщава, въ увѣщаніе-то ; който раздава да раздава съ простотжъ ; който началствува, *да началствува* съ усърдіе ; който мѣлува, *да мѣлува* доброволно.

9. Любовь-та да бѣде нелицемѣрна ; имайте отвращеніе отъ зло-то, и прилъпявайте ся къмъ добро-то.

10. Обычайте ся единъ другый съ братскж любовь ; прѣваряйте да си отдавате единъ на другый почетъ ;

11. *Бывайте* въ усърдіе-то нелѣнни, духомъ пламенни ; Господу служѣте ;

12. Въ надеждж *бывайте* радостни, въ скърбъ търпѣливи, въ молитвж постоянни ;

13. Помагайте на святыи-тъ въ нужды-тъ *имъ* ; отъ гостолюбіе ся не оставяйте.

14. Благославяйте тѣзи които вы гонятъ ; благославяйте и не кльнѣте.

15. Радуйте ся съ онѣзи които ся радовать, плачѣте съ онѣзи които плачжтъ.

ѿ. ТОЖДЕ ДРѢГЪ КО ДРѢГѢМЪ МѢДРСТВЮЩЕ: НЕ ВЫСѢКАА МѢДРСТВЮЩЕ, НО СМІРЕННЫМИ ВЕДѢЩЕСА. НЕ БЫВАЙТЕ МѢДРИ Ѿ СЕБѢ.

з. Ни ѢДИНОМУ ЖЕ СЛА ЗА СЛО ВОЗДАЮЩЕ, ПРОМЫШЛЯЮЩЕ ДѢЛАА ПРЕДЪ ВСѢМИ ЧЕЛОВѢКИ:

и. ЯЩЕ ВОЗМОЖНО, ЁЖЕ Ѿ ВАСЪ, СО ВСѢМИ ЧЕЛОВѢКИ МІРЪ ИМѢЙТЕ.

а. НЕ СЕБѢ ѾМЩАЮЩЕ, ВОЗЛЮБЛЕННІИ, НО ДАДИТЕ МѢСТО ГНѢВЪ: ПИСАНО БО ЁСТЬ: МНѢ ѾМЩЕНІЕ, ЯЗЪ ВОЗДАМУ, ГЛАГОЛЕТЪ ГДЬ.

б. ЯЩЕ ОУБО АЛЧЕТЪ ВРАГЪ ТВОЙ, ОУХЛѢВИ ЁГО: ЯЩЕ ЛИ ЖАЖДЕТЪ, НАПОЙ ЁГО. СІЕ БО ТВОРА, ОУГЛІЕ ОГНЕННО СОБІРАЕШИ НА ГЛАВѢ ЁГѸ.

в. НЕ ПОВѢЖДЕНЪ БЫВАЙ Ѿ СЛА, НО ПОВѢЖДАЙ БЛГІМУЪ СЛОЕ.

ГЛАВА ҃І.

а. ВСАКА ДѢША ВЛАСТѢМУЪ ПРЕДЕРЖАЮЩЕМЪ ДА ПОВИНѢТЕСЯ. НѢСТЬ БО ВЛАСТЬ, ЯЩЕ НЕ Ѿ БГА: СЪЩЕМА ЖЕ ВЛАСТИ Ѿ БГА ОУЧИНЕННІ СЪТЬ.

б. ТѢМЖЕ ПРОТИВЛѢАЙСЯ ВЛАСТИ, БЖІЮ ПОВЕЛѢНІЮ ПРОТИВЛѢЕТСЯ: ПРОТИВЛѢЮЩІНСА ЖЕ, СЕБѢ ГРѢХЪ ПРИЕМАЮТЪ.

в. КНѢЗІ БО НЕ СЪТЬ БОАЗНЬ ДѢВЕРЫМУЪ ДѢЛАУМУЪ, НО СЛЫМУЪ. ХОЩЕШИ ЖЕ ЛИ НЕ БОАТИСЯ ВЛАСТИ; БЛГОЕ ТВОРИ, И ИМѢТИ БЗДЕШИ ПОХВАЛѢ Ѿ НЕГѸ:

г. БЖІИ БО СЛГѸ ЁСТЬ, ТЕБѢ БО БЛГОЕ. ЯЩЕ ЛИ СЛОЕ ТВОРИШИ, БОИСА: НЕ БО БЕЗЪ ОУМА МЕЧЬ НОСИТЪ: БЖІИ БО СЛГѸ ЁСТЬ, ѾМСТІТЕЛЪ ВЪ ГНѢВѢ СЛОЕ ТВОРАЩЕМОУ.

д. ТѢМЖЕ ПОТРЕБА ПОВІНОВАТИСЯ НЕ ТОКМУЪ ЗА ГНѢВЪ, НО И ЗА СѸВѢСТЬ.

16. Исто-то единъ къмъ другый мѣдрувайте; не мѣдрувайте высоки нѣща, но да ся водите по смиренны-тъ; не имайте себе си за мѣдры.

17. Никому не въздавайте зло за зло; промыслийте това което е добро прѣдъ всичкы-тъ чловѣцы;

18. Ако е възможно, колкото отъ вашъ странъ, имайте миръ съсъ всичкы-тъ чловѣцы.

19. Не си отмѣстявайте, възлюблени *мои*; но дайте мѣсто на гнѣвъ-тъ; защото е писано: Мое е отмѣщеніе-то, азъ ще сторѣ въздаяніе, казува Господь.

20. И тѣй ако е гладенъ непріатель-тъ ти, нахрани го; ако е жѣденъ, напои го; защото това като правишь ще натрупашъ жаръ на главъ-тъ му.

21. Не ся оставяй да тя побѣждава зло-то; но ты побѣждавай зло-то чрѣзъ добро-то.

ГЛАВА 13.

1. Всякой чловѣкъ да ся покорява на власти-тъ що сѣ надъ него; защото нѣма власть, която да не е отъ Бога; и колкото власти има на *свѣтъ-тъ*, *всичкы-тъ* сѣ отъ Бога отредены.

2. Тѣй що, който ся противи на власть-тъ, противи ся на Божіѣ-тъ наредъ; и конто ся противятъ ще земѣтъ осужданіе на себе си.

3. Защото владѣтели-тъ не сѣ страхъ за добры-тъ работы, но за злы-тъ; искашь ли да ся не боишь отъ власть-тъ? прави добро-то и ще имашъ похвалъ отъ неѣ.

4. Понеже *владелецъ-тъ* е Божій слуга на тебе за добро. Ако ли правишь зло, да ся боишь; защото не носи напраздно сабѣ-тъ; понеже Божій слуга е, отмѣститель *да извършва* гнѣвъ-тъ противъ тогози който прави зло-то.

5. За това нуждно е да ся покорявате, не тъкмо поради гнѣвъ-тъ, но и зарадъ съвѣсть-тъ.

Ѣ. СЕГѦ ВО РАДН Н ДАНИ ДАЕТЕ: СЛЖИТЕЛИ БО БЖИИ СЪТЬ ВО ИСТОЕ СІЕ ПРЕВЫВАЮЩЕ.

З. ВОЗДАДИТЕ ОУБО ВСЕМЪ ДУАЖНАА: ЕМЪЖЕ ОУБѦ ОУРОКЪ, ОУРОКЪ: А ЕМЪЖЕ ДАНЬ, ДАНЬ: А ЕМЪЖЕ СТРАХЪ, СТРАХЪ: Н ЕМЪЖЕ ЧЕСТЬ, ЧЕСТЬ.

И. НИ ЕДИНОМУ ЖЕ НИЧІМУЖЕ ДОЛЖНИ БЫВАЙТЕ, ТОЧІЮ ЕЖЕ ЛЮБИТИ ДРУГЪ ДРУГА: ЛЮБАИ БО ДРУГА, ЗАКОНЪ ИСПОЛНИ.

Д. ЕЖЕ БО: НЕ ПРЕЛЮБИ СОТВОРИШИ, НЕ ОУКІЕШИ, НЕ ОУКРАДЕШИ, НЕ ЛЖЕСВИДѢТЕЛЬСТВУЕШИ, НЕ ПОХОЩЕШИ, Н ЛЖЕ КАА ИНА ЗАПОВѢДЬ, ВЪ СЕМЪ СЛОВЕСИ СОВЕРШАЕТСЯ: БО ЕЖЕ ВОЗЛЮБИШИ ИСКРЕННАГО ТВОЕГО, ІАКОЖЕ САМУ СЕБЕ.

І. ЛЮБЫ ИСКРЕННЕМУ СЛА НЕ ТВОРИТЪ: ИСПОЛНЕНІЕ ОУБО ЗАКОНА ЛЮБЫ ЕСТЬ.

АІ. Н СІЕ, ВЪДАИЕ ВРЕМЯ, ІАКЪ ЧАСЪ ОУЖЕ НАМУ Ѡ СНА ВОСТАТИ: ПЫНЪ БО БЛИЖАЙШЕЕ НАМУ СПАСЕНІЕ, НЕЖЕЛИ ЕЩА ВЪРОВАХОМУ.

БІ. НОЩЬ ОУБѦ ПРЕЙДЕ, А ДЕНЬ ПРИБЛИЖИСА. ѠЛОЖИМУ ОУБО ДѢЛА ТЕМНАА, Н ѠБЛЕЧЕМСА ВО СРЪЖІЕ СВѢТА.

ГІ. ІАКЪ БО ДНИ, БЛГОУБРАЗИУ ДА ХОДИМУ, НЕ КОЗЛОГЛАСОВАНИИ Н ПІАИСТВЫ, НЕ ЛЮБОДѢАНИИ Н СТРАДОДѢАНИИ, НЕ РВЕНІЕМЪ Н ЗАВИСТІЮ:

ДІ. НО ѠБЛЕЦІТЕСЯ ГДЕМУ НАШИМУ ІИСУ ХРТОМУ, Н ПЛОТИ ОУГОДА НЕ ТВОРИТЕ ВЪ ПОХОТИ.

ГЛАВА Ѧ.

А. ИЗНЕМОГАЮЩАГО ЖЕ ВЪ ВЪРѢ ПРИЕМЛИТЕ, НЕ ВЪ СОМНѢНІЕ ПОМЫШЛЕНІИ.

Б. ѠВЪ БО ВЪКРЕПЕТЪ ІАСТИ ВСА, А ИЗНЕМОГААИ СЕЛІА (ДА) ІАСТЪ.

6. Понеже за това и дань плащате ; защото сж Божіи служители, които постоянно съ това ся занимавать.

7. И тъй отдавайте на всички кому каквото сте длъжни ; комуто *сте* дань *длъжни*, дань-тж ; комуто бирь, бирь-тж, комуто страхъ, страхъ-тж, комуто почетъ, почетъ-тж.

8. Не оставайте никому длъжни въ нищо, освѣнь да имате любовь единъ на другый си ; защото който любии другыго, исполнява законъ-тж.

9. Понеже *заповѣди*-тѣ : Не прѣлюбодѣйствувай ; не убивай ; не кради ; не лжесвидѣтельствувай ; не пожелай ; и коя да е друга заповѣдь, въ това слово ся заключава : Люби ближняго твоего както *самаго* себе си.

10. Любовь-та не прави зло ближнему ; слѣдователно любовь-та е исполненіе на законъ-тж.

11. И то като знаемъ врѣме-то ; защото часъ-тж вече настанж да ся събудимъ отъ снъ ; защото е по близо намъ спасеніе-то сега отъ колкото когато повѣрувахмы.

12. Нощъ-та прѣминуж, а день-тж наближи ; и тъй нека отхвърлимъ работы-тѣ на тъмнинж-тж, и да ся облѣчемъ въ оржіе-то на видѣлиж-тж.

13. Както въ день да ходимъ благопрістойно ; не по кошуинства и піянства, не по курварство и похотливость, не по крамолы и зависти ;

14. Но облѣчѣте ся въ Господа Іисуса Христа, и не промышляйте за плътъ-тж, въ похоти-тѣ ѱ.

ГЛАВА 14.

1. Слабый-тж въ вѣрж-тж прїнмайте, не съ прѣпираніе за мнѣнія-та.

2. Защото единъ вѣрува че *може* всякакво да яде ; а който е слабъ *въ вѣрж-тж* зеліе яде.

г. Идѣй не идѣшаго да не оубораетъ: и не идѣй идѣшаго да не ѡсуждаетъ: Бгъ бо его пріятъ.

д. Ты кто еси сдѣавъ чуждѣмъ рабъ; своимъ Гдѣви стоишь, или падаешь, станешь же: силенъ бо есть Бгъ поставити его.

е. Овъ оубо разсуждаетъ день чрезъ день, Овъ же сядетъ на всѣхъ день. кѣждо своею мыслію да извѣстѣется.

ё. Мѡдрствуй день, Гдѣви мѡдрствуетъ: и не мѡдрствуй день, Гдѣви не мѡдрствуетъ. идѣй, Гдѣви іастъ, благодаритъ бо Бга: и не идѣй, Гдѣви не іастъ, и благодаритъ Бга.

з. Никтоже бо насъ себѣ живѣтъ, и никтоже себѣ оумираетъ.

и. Иже бо живѣмъ, Гдѣви живѣмъ: иже же оумираемъ, Гдѣви оумираемъ. иже оубо живѣмъ, иже оумираемъ, Гдѣни есмь.

к. На сѣе бо Хртѡсъ и оумре и воскрсе и ѡживе, да и мертвыми и живыми ѡбладаетъ.

і. Ты же почто ѡсуждаеши брата твоего; или ты что оуничижаеши брата твоего; вси бо предстанемъ сдѣишъ Хртѡвс.

л. Писано бо есть: живъ азъ, глаголетъ Гдъ: іакъ миѣ поклонитса всѣко колѣно, и всѣхъ языкъ исповѣтса Бгови.

к. Тѣмже оубо кѣждо насъ ѡ себѣ слово дастъ Бгс.

г. Не ктомъ оубо дрѣгъ дрѣга ѡсуждаемъ: но сѣе паче сдѣйте, еже не полагати претыканіа братѣ или соблзну.

д. Рѣмъ и извѣщенъ есмь ѡ Хртѣ Іисѣ, іакъ ничтоже скверно само собою, точию помышляющею что скверно быти, Ономъ скверно есть:

е. Иже же брѣшна ради братѣ твоѣ скорбѣтъ, оужѣ не по любви ходиши. не брѣшномъ твоимъ того погубиши, за негоже Хртѡсъ оумре.

ё. Да не хсантса оубо ваше блгое.

3. Който яде да не прѣзира тогозь, който не яде ; и който не яде, да не осжда тогозь, който яде ; защото Богъ го е приелъ.

4. Ты кой си що сѣдишь чуждъ слугъ ? Прѣдъ свой-тъ си Господарь стои или пада ; но ще стои ; защото Богъ е силенъ да го направи да стои.

5. Нѣкой си има единъ день *за по святъ* отъ другъ день, а другый има всякой день еднакъвъ. Всякой по свой-тъ си умъ да бѣде удостовѣренъ.

6. Който различава день-тъ различава *го* за Господа, и който не различава день-тъ, за Господа го не различава. Който яде, за Господа яде ; защото благодари Бога ; и който не яде, за Господа не яде и благодари Бога.

7. Защото никой отъ насъ не живѣе за себе си, и никой не умира за себе си.

8. Понеже и ако живѣемъ, за Господа живѣемъ, и ако умирамы, за Господа умирамы ; и тѣй, живѣемъ ли, умирамы ли, Господни сме.

9. Защото Христосъ за това и умрѣ, и въскръснѣ, и оживѣ, да господствува надъ мъртвы-тъ и надъ живы-тъ.

10. А ты защо сѣдишь брата си ? или защо и ты прѣзирашь брата си ? понеже ный вснища ще прѣдстанемъ на Христово-то сѣдовище.

11. Защото е писано : Живъ съмъ азъ, казува Господъ, прѣдъ мене ще ся поклони всяко колѣно, и всякой языкъ Бога ще славослови.

12. И тѣй всякой отъ насъ за себе си ще даде отвѣтъ Богу.

13. Тѣй като е да не сѣдимъ вече единъ другыго, но сѣдѣте повече това, да не полагате на брата *си* прѣпънуваніе или соблазнъ.

14. Знаѣй и увѣренъ съмъ въ Господа Исуса, че нищо нѣма отъ самосебе си нечисто, освѣнъ за тогозь който мысли за нѣщо че е нечисто, нечисто е нему.

15. Но, ако е братъ ти скърбенъ поради яденіе-то, ты вече не ходишь по любовь. Съ яденіе-то си не погубувай тогозь, за когото е Христосъ умрѣлъ.

16. И тѣй да ся не охула ваше-то добро.

ѡі. Иѣсть бо црѣтво Бжїе брашно и питїе, но правда и мїръ и радость ѡ Дсѣ стѣ:

иі. Иже бо сіми служитѣ Хрѣтови, блгосгоденъ єсть Бгѡ-ви, и иисксєнъ челоѡѡмъ.

ѡі. Тѣмже оубо мїръ возлюбимъ, и ѡже кз созиданїю дрѡгъ ко дрѡгъ.

ік. Не брашна ради разорай дѣло Бжїе. всѧ ко чїста, но слѡ челоѡѡкъ претыканїемъ іадѡщемъ:

іка. Добрѡ не ѡсти мѡсѣ, ниже пїти вїна, ни ѡ немже братѣ твоѡ претыкается, илї соблазнается, илї изнемогаєтѣ.

ікв. Ты вѣрѡ ѡмаши; ѡ себѣ самъ имѣи предъ Бгомъ. блженъ не ѡсждаай себѣ, ѡ немже иискшається.

ікг. Я сомнѡайся, ѡще ѡстѣ, ѡсждається, занѣ не ѡ вѣры: всѧко же, єже не ѡ вѣры, грѣхъ єсть.

ікд. Могушемъ же всѣхъ оутвердїти по блговѣствованїю моемъ, и проповѣданїю Іисъ Хрѣтовъ, по ѡкровенїю тѡйны, лѣты вѣчными оумолчанныѣ.

іке. Иѡвашїасѣ же нынѣ, писанїи прорѡческиѣ, по повелѣнїю вѣчнагѡ Бга, вз посланїе вѣры во всѣхъ ізыцѣхъ познѡвшїасѣ,

ікз. Единѡмъ премѡдрѡмъ Бгъ, Іисѡмъ Хрѡмъ, ємъже слава во вѣки. ѡминь.

ГЛАВА ЕІ.

а. Должни єсмы мѡ сїлїи немощи немощныхъ носїти, и не себѣ оугождаїти:

б. Кїйждѡ же всѣхъ блжнемъ да оугождаєтѣ во блгѡе кз созиданїю.

г. Ибо и Хрѣтѡсѣ не себѣ оугоди, но ѡкоже єсть писано: поношенїѡ поносѡщихъ тебѣ, нападоша на мѧ.

17. Защото царство-то Божіе не е яденіе и піяніе, но правда и миръ и радость въ Духа Святаго.

18. Понеже който служи Христу въ това, угождава Богу, и одобренъ е отъ чловѣцы-тъ.

19. И тъй да диримъ това, което *служи* за миръ, и за назиданіе единъ на другий.

20. За яденіе не дѣй съсыпва Божіѣ-тъ работѣ. Всичко е чисто; но зло е на чловѣка който яде съсъ соблазнъ.

21. Добро е да не ядешъ месо, нито да піешъ вино, нито *да сторишь* нѣщо въ което ся прѣпънува, или ся соблазнява, или изнемощева братъ ти.

22. Ты имашъ вѣрж; имай ѣ въ себе си прѣдъ Бога; блаженъ който не осжжда себе си въ това, което избира за добро.

23. Но който ся сумнява, *той* ако яде, осжжда ся; защото не яде отъ вѣрж; и всяко, което не *быва* отъ вѣрж, грѣхъ е.

ГЛАВА 15.

1. Ный силпи-тъ длѣжни смы да носимъ слабости-тъ на безсилны-тъ, и да не угождамы на себе си.

2. Но всякой отъ насъ да угожда ближнему си въ добро-то за назиданіе.

3. Понеже и Христосъ не угоди на себе си, но както е писано: Укоренія-та на онѣзи които тя укоряватъ нападижжъ врѣхъ мене.

Ѧ. Блѣка во преднаписана кыша, въ наше наказаніе преднаписа́шася: да терпѣніемъ ѿ оутѣшеніемъ писаній, оупованіе имамы.

Ѣ. Бгъ же терпѣніа ѿ оутѣшеніа да дастъ вамъ тожде мѣдрствовать дрѣгъ ко дрѣгъ ѿ Хртѣ Іисъ:

Ѥ. Да единопѣшнѣ ѣдиными оусты слѣвите Бга ѿ ѿца Гда нашегѣ Іиса Хрта.

Ѧ. Тѣмже пріемлите дрѣгъ дрѣга, ꙗкоже ѿ Хртосъ пріятъ васъ во слѣвѣ Бжїю.

и. Глаголю же, Хрта Іиса сажителя бывша ѿверзаніа по истинѣ Бжїей, во ѣже оутвердити ѿвѣтованіа отцѣвъ,

Ѧ. А ꙗзыкомъ по милости прослѣвити Бга, ꙗкоже ѣсть писано: сегѣ ради исповѣмся тебѣ во ꙗзыцѣхъ Гди, ѿ имени твоегѣ пою.

ї. ѿ пакы глаголетъ: возвеселитесь ꙗзыцы, съ людьми ѣгѣ.

ѧ. ѿ пакы: хвалите Гда всѣ ꙗзыцы, ѿ похвалите ѣго всѣ людіе.

Ѣ. ѿ пакы Ісѣа глаголетъ: вѣдетъ корень Іесѣовъ, ѿ востаѧ владѣти наꙗ ꙗзыки: на того ꙗзыцы оуповѣютъ.

ї. Бгъ же оупованіа да исполнитъ васъ всѣхъ радосты ѿ міра въ вѣрѣ, ꙗзбыточествовати вамъ во оупованіи, сілою Дха стѣгѣ.

ѧ. Извѣщенъ же ѣсмь, братіе моѧ, ѿ самъ ꙗзъ ѿ васъ, ꙗкъ ѿ сами въ полни ѣстѣ бл҃гости, исполненни всѣхъ разума, могущѣ ѿ нынѣ насчитати.

Ѣ. Дѣрзѣ же писахъ вамъ, братіе моѧ, ѿ части, ꙗкъ воспоминѧ вамъ, за бл҃годѣть даннѣю мѣ ѿ Бга,

Ѥ. Во ѣже быти мѣ сажителю Іисъ Хртосъ во ꙗзыцѣхъ, свѣщеннодѣйствующъ благовѣствованіе Бжїе, да вѣдетъ

4. Защото всичко що е отъ по напръдъ писано, за поученіе намъ е прѣднаписано; та чрѣзъ тѣрпѣніе-то и утѣшеніе-то на писанія-та да имамы надеждѣ.

5. А Богъ на тѣрпѣніе-то и на утѣшеніе-то, дано ви даде единомысліе помежду ви по Христа Исуса;

6. Да славите единомудшно съ едни уста Бога и Отца на Господа нашего Исуса Христа.

7. За това прїимайте ся единъ другъ, както и Христосъ ны прїя за славѣ Божіѣ.

8. И казувамъ, че Исусъ Христосъ станѣ служителъ на обрѣзаніе-то заради истинѣ-тѣ Божіѣ, за да утвърди обѣщанія-та къмъ отцы-тѣ;

9. А язычници-тѣ да прославятъ Бога за *неговѣ-тѣ* милость, както е писано: За това ще тя прославѣ между язычници-тѣ, и име-то твое ще възпѣѣ.

10. И пакъ казува: Възвеселѣте ся, язычници, съ народъ-тѣ неговъ.

11. И пакъ: Хвалѣте Господа, вси язычници, славословѣте го, вси народи.

12. И пакъ Исаія говори: Ще бѣде корень Иесеевъ, и който ще възстане да владѣе надъ язычници-тѣ; на него ще ся надѣѣтъ язычници-тѣ.

13. А Богъ на надеждѣ-тѣ дано ви испълни съсь всякъ радость и миръ въ вѣрованіе-то, тѣй що чрѣзъ силѣ-тѣ на Святаго Духа да ся прѣумножава надежда-та ви.

14. И самъ азъ, братіе мои, увѣренъ съмъ за васъ, че и вы сте пълни съ благодать, испълнени съсь всяко знаніе, и можете единъ другъ да ся наставлявате.

15. Но, братіе, писахъ ви, нѣколко по дързновенно, като да ви напомнѣ, заради даденѣ-тѣ ми отъ Бога благодать,

16. Да бѣдѣ служителъ Исусъ Христовъ въ язычници-тѣ; и да вършѣ священнодѣйствиe-то на благовѣствованіе-то Божіе, за да

приношеніе ѣже ѿ іазыкъ благопріятно, и ѿсущенно Дѣомъ стѣмъ.

зї. Имамъ оубо похвалѣ ѿ Хрѣтѣ Іисѣ въ тѣхъ, іаже къ Бг҃сѣ :

иї. Не смѣю бо глаголати что, ѿхже не содѣла Хрѣтосъ мною, въ посасаніе іазыковъ, словомъ и дѣломъ,

ѡї. Въ силѣ знаменій и чудесъ, силою Дѣа Бж҃іа : іакоже мнѣ ѿ Іерлѣма и Окрестъ даже до Імѣрика исполнити бѣговѣствованіе Хрѣтово :

кї. Сіце же потщѣхъсѣ бѣговѣстѣти, не іадѣже именовахъ Хрѣтосъ, да не на чужемъ ѿснованіи созидасъ :

ка. Но іакоже есть писано : имже не возвѣстѣхъ ѿ немъ, оубратъ : и иже не слышаша, оубразмѣютъ.

кв. Тѣмже и возбранѣнъ быхъ многажды прѣити къ вамъ.

кг. Нынѣ же ктомѣ мѣста не имый въ странахъ сіихъ, желаніе же имый прѣити къ вамъ ѿ многихъ лѣтъ :

кд. Іѣкѡ ѡице пойдѣ во Іспанію, прѣидѣ къ вамъ. оуповаю бо мнѣмъ градый видѣти васъ, и вами проводитѣсѣ тамъ, ѡице васъ прѣжде ѿ части насыщасѣ.

ке. Нынѣ же градѣ во Іерлѣмѣ, сасжаи стѣмъ.

кз. Бѣговолѣша бо Македонїа и Ахаїа ѡбщеніе нѣкое сотворити къ нѣшымъ стѣмъ живѣшымъ во Іерлѣмѣ :

кз. Бѣговолѣша бо, и должни имъ сѣть. ѡице бо въ дѣхъ-ныхъ ѿхъ причастники быша іазыцы, должни сѣть и въ плотскѣхъ посасжити имъ.

ки. Сїе оубо скончавъ, и запечатлѣвъ имъ плодъ сѣй, пойдѣ вами во Іспанію.

ка. Рѣмъ же, іѣкѡ градый къ вамъ, во исполненіи бѣгословенїа бѣговѣстїа Хрѣтова прѣидѣ.

бже приношеніе-то на язычници-тѣ благопріятно, освященно Духомъ Святымъ.

17. И тѣй за това което *ся относѣ* къмъ Бога, можѣ да се похвалѣ въ Христа Исуса :

18. Защото не быхъ държѣлъ да рекѣ нѣщо таково, което не е извършилъ Христосъ чрѣзъ мене, за покореніе на язычници-тѣ *въ вѣрж-тѣ*, словомъ и дѣломъ,

19. Съсѣ силѣ-тѣ на знаменія и чудеса, съсѣ силѣ-тѣ на Духа Божія, така що отъ Іерусалимъ и на около, даже до Илирикъ изпълнихъ съ *проповѣдъ-тѣ* на Христово-то евангеліе ;

20. И така постарахъ се да проповѣдувамъ евангеліе-то, не тамъ дѣто бѣше извѣстно име-то Христово, за да не зида на чуждо основаніе ;

21. Но, както е писано : Онѣзи на които не се е възвѣстило за него, ще видятъ ; и онѣзи които не сѣ чули, ще разумѣятъ.

22. Това мя е и възпирало много пѣти та не съмъ дошелъ при васъ.

23. Но сега като нѣмамъ вече мѣсто по тѣзи страны, и отъ много години насамъ като желямъ да дойда при васъ,

24. На отхождане въ Испаніѣ, ще дойда при васъ ; защото се надѣмъ на минуваніе да ви видѣмъ, и ви да мя испроводите до тамо, слѣдъ като ви се насытѣмъ колко годѣ.

25. А сега отхождамъ въ Іерусалимъ, да послужѣ на святын-тѣ.

26. Защото благоволихъ Македонія и Ахаія да сторятъ нѣкоѣхъ помощъ на бѣдны-тѣ между святын-тѣ въ Іерусалимъ.

27. Благоволихъ наистинѣ, и длѣжни имъ сѣмъ ; защото ако язычници-тѣ станѣхъ участници тѣмъ въ духовны-тѣ нѣща, длѣжни сѣмъ да имъ послужатъ и въ тѣлесны-тѣ.

28. И тѣй като извършѣ това, и като имъ прѣвручѣ тойзи плодъ, ще минѣмъ чрѣзъ ваши-тѣ *мѣста* за Испаніѣ.

29. И знамъ че кога дойда при васъ, ще дойда съ изобилно благословеніе отъ Христово-то благовѣствованіе.

а. Молю же вы, братіе, Гдемъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ, и любовію дѣла, споспѣшествуйте мнѣ въ молитвахъ ѡ мнѣ къ Бг҃у:

аа. Да избѣаюся ѡпротивляющихся во Іерусалимѣ, и да служба моя, ѡже во Іерусалимѣ, благопріятна вѣдетъ стѣмъ:

ав. Да съ радостію принѣсѣ къ вамъ волею Бж҃іею, и оупокоюся съ вами.

аг. Бг҃ъ же мира со всеми вами. Аминь.

ГЛАВА 51.

а. Врѣчаю же вамъ Фіѡс сестрѣ нашѣ, съшѣ служительницѣ цр҃кве ѡже въ Кегхреехъ:

б. Да пріимите ю ѡ Гдѣ достойнѣ стѣмъ, и споспѣшествуйте ей, ѡ нейже ѡще ѡ васъ потребуетъ вещи: ибо сіа заступница многимъ бысть, и самомъ мнѣ.

в. Цѣлуйте Прискіллу и Аквилу споспѣшника моего ѡ Хрѣтѣ Іисъ:

г. Иже по дѣшнѣ моеи своѣ вѣла положиша, иже не ѡзѣ единъ благодарю, но и всѣ цр҃кви іерусалимскіа: и домашнюю ихъ цр҃ковь.

д. Цѣлуйте Епенета возлюбленнаго мнѣ, иже есть начатокъ Ахаіи во Хрѣтѣ.

е. Цѣлуйте Маріамъ, ѡже многѣмъ тѣснитъ ѡ насъ.

ж. Цѣлуйте Андроника и Івнѣю сродники мои и сплѣнники мои: иже сѣтъ нарочиты во Апѣлахъ, иже и прежде мене вѣроваха во Хрѣтѣ.

з. Цѣлуйте Ампліа возлюбленнаго мнѣ ѡ Гдѣ.

и. Цѣлуйте Оурвана споспѣшника нашего ѡ Хрѣтѣ, и Стахѣа возлюбленнаго мнѣ.

30. А *при това* молихъ ви ся, братіе, за Господа нашего Ісуса Христа, и за любовь-тъ на Духъ-тъ, да ся потрудите съ мене заедно съ молитвы-тъ си къмъ Бога за мене;

31. Да ся избавихъ отъ противници-тъ *на впрж-тъ* въ Іудеиѣ, и да бжде благопріятна на святыи-тъ моя-та въ Іерусалимъ услуга;

32. И да дойдѣ радостенъ съ волихъ-тъ Божіиѣ до васъ, и да си спочинѣ съ васъ.

33. А Богъ на миръ-тъ *да бжде* съсъ всички васъ. Аминь.

ГЛАВА 16.

1. Прѣпорѣчвамъ ви Фивѣ сестрѣ-тъ нашѣ, която е служительница на церквѣ-тъ въ Кенхрейѣ;

2. Да ѣхъ приимете въ Господа както е прилично на святыи-тъ, и да ѣхъ пристоите за каквото бы да ѣхъ потрѣбува отъ васъ; защото и тя е на мнозина пристоявала, и на самага мене.

3. Поздравѣте Прискилѣ и Акилѣ мои-тъ въ Христа Ісуса сътрудници,

4. (Конто си положихъ шѣи-тъ *подъ ножъ* за мой-тъ животъ, на конто не съмъ само азъ *що* благодарѣхъ, но и всички-тъ церкви между язычници-тъ,) и домашниѣ-тъ имъ церквѣ.

5. Поздравѣте възлюбленнаго ми Епенета, който начатѣкъ на Ахайѣ въ Христа.

6. Поздравѣте Маріѣ, която ся е много трудила за насъ.

7. Поздравѣте Андроника и Іуниѣ мои-тъ сродници и съ мене сплѣнници, конто сѣхъ отлични между апостолы-тъ, конто още и прѣди мене бѣхъ *повпрували* въ Христа.

8. Поздравѣте Ампліѣ възлюбленнаго ми въ Господа.

9. Поздравѣте Урвана нашего въ Христа сотрудирика, и възлюбленнаго ми Стахія.

Г. ЦѢЛѢЙТЕ АПЕЛЛІА ИСКУСНА Ѡ ХРѢТѢ: ЦѢЛѢЙТЕ СЪЩЫА Ѡ АРІСТОВЪЛА.

ДІ. ЦѢЛѢЙТЕ ПРОДІѠНА СРѠДНИКА МОЕГО. ЦѢЛѢЙТЕ ИЖЕ Ѡ НАРКІССА СЪЩЫА Ѡ ГДѢ.

ВІ. ЦѢЛѢЙТЕ ТРѠФѢНС І ТРѠФѠСЪ ТРЪЖДАЮЩЫМЪ Ѡ ГДѢ. ЦѢЛѢЙТЕ ПЕРСІДЪ ВОЗМОБЛЕННЮ, ІАЖЕ МНОГѠ ТРЪДІСА Ѡ ГДѢ.

ГІ. ЦѢЛѢЙТЕ РЪФА ИЗБРАННАГО Ѡ ГДѢ, І МАТЕРЬ ЕГѠ І МОЮ.

ДІ. ЦѢЛѢЙТЕ АСѠГКРІТА, ФЛЕГОНТА, ЕРМА, ПАТРѠВА, ЕРМІА, І СЪЩЮ СЪ НИМИ БРАТІЮ.

ЕІ. ЦѢЛѢЙТЕ ФІЛОЛОГА І ІСАІЮ, ПИРЕА І СЕСТРЪ ЕГѠ, І ѠЛІМПАНА, І СЪЩЫА СЪ НИМИ ВСѦ СТѢЛА.

БІ. ЦѢЛѢЙТЕ ДРЪГЪ ДРЪГА ЛЮБЪАНІЕМЪ СТѢМЪ. ЦѢЛѢЮТЪ ВЪ ВСѦ ЦРКВИ ХРѢТѠВЫ.

ЗІ. МОЛЮ ЖЕ ВЪ, БРАТІЕ, ВЛЮДІТЕСѦ Ѡ ТВОРАЩИХЪ РЪСПРИ І РАЗДѠРЫ, КРОМѢ ОУЧЕНІА, ЕМЪЖЕ ВЪ НАЧІСТЕСѦ, І ОУКЛОНИТЕСѦ Ѡ НИХЪ.

ІІ. ТАКОВІН КО ГДѠИ НАШЕМЪ ІИСУ ХРѢТЪ НЕ РАКѠТАЮТЪ, НО СВОЕМЪ ЧРЕВЪ: ИЖЕ БЛГІМИ СЛОВЕСІ І БЛГОСЛОВЕНІЕМЪ ПРЕЩАЮТЪ СЕРДЦѦ НЕЗЛОБІВЫХЪ.

ДІ. ВАШЕ КО ПОСЛАШАНІЕ КО ВСѢМЪ ДОСТІЖЕ: РАДЪЮСѦ ЖЕ ЕЖЕ Ѡ ВАСЪ: ХОЩЪ ЖЕ ВАСЪ МЪДРЫХЪ ОУЧѠ БЫТИ ВО БЛГОЕ, ПРОСТЫХЪ ЖЕ ВЪ ЗЛОЕ.

К. БГЪ ЖЕ МІРА ДѦ СОКРЪШІТЪ САТАНЪ ПОДЪ НѠГИ ВАША ВСКОРѢ. БЛГОДАТЬ ГДѦ НАШЕГѠ ІИСУ ХРѢТА СЪ ВАМИ. АМІНЬ.

КА. ЦѢЛѢЕТЪ ВАСЪ ТІМОДѢЙ СПОСПѢШНИКЪ МОЙ, І АСКІЙ І ІАСУИЪ І СВЕІПАТРЪ СРѠДНИЦЫ МОЙ.

КВ. ЦѢЛѢЮ ВЪ І АЗЪ ТЕРТІЙ НАПИСАВЫЙ ПОСЛАНІЕ СІЕ Ѡ ГДѢ.

10. Поздравѣте Апеллія, познатый-тъ за вѣренъ въ Христа. Поздравѣте които сж отъ Аристовуловы-тъ.

11. Поздравѣте роднинѣ-тъ ми Иродіона. Поздравѣте отъ Наркисовы-тъ тѣзи, които сж въ Господа.

12. Поздравѣте Трифенѣ и Трифосѣ които ся трудятъ за Господа. Поздравѣте любезнѣ-тъ Персидѣ, която ся много труди за Господа.

13. Поздравѣте Руфа избраннаго въ Господа, и неговѣ-тъ и моѣ-тъ майкѣ.

14. Поздравѣте Асингрита, Флегонта, Ерма, Патрова, Ермія и братія-та които сж съ тѣхъ.

15. Поздравѣте Филолога и Іуліѣ, Нирея и сестрѣ му, и Олимпана, и всичкы-тъ святии които сж съ тѣхъ.

16. Поздравѣте ся единъ другъ съсъ свято цѣлованіе. Поздравяватъ вы *всичкы-тъ* церкви Христовы.

17. И моѣхъ ви ся, братіе, да ся привардвате отъ тѣзи които правятъ раздоры противъ ученіе-то косто вы сте научили, и отстранявайте ся отъ тѣхъ.

18. Защото таквици *человѣци* не служатъ Господу нашему Іисусу Христу, но на свой-тъ си тѣрбухъ; и съсъ сладкы и ласкателны думы прѣлѣгватъ сѣрдца-та на просто-душны-тъ.

19. Защото ваше-то послушаніе е на всичкы извѣстно; и тѣй колкото за васъ радувамъ ся; ищѣ пакъ да бѣдете мудри на добро-то, а прости на зло-то.

20. А Богъ на миръ-тъ скоро ще строи Сатанѣ подъ позѣ-тъ ви. Благодать-тъ на Господа нашего Іисуса Христа *да бѣде* съ васъ. Аминь.

21. Поздравяватъ вы Тимоѣей сътрудникъ-тъ мой, и сродници-тъ ми Лукій, и Ясонъ и Сосипатръ.

22. Поздравявамъ вы въ Господа азъ Тертій, който писахъ това писмо.

ѲГ. ЦѢЛУЕТЪ ВЪ ГАІЕ СТРАННОПРІИМЕЦЪ МОЙ Ѳ ЦРКВЕ
ВСЕА. ЦѢЛУЕТЪ ВЪ БРАТЪ СТРОИТЕЛЬ ГРАДСКІЙ, Ѳ КВАРТЪ
БРАТЪ.

БД. БЛАГОДАТЬ ГАДА НАШЕГѠ ІИСА ХРТА СО ВСѢМИ ВАМИ.
АМИНЬ.

23. Поздравява вы Гайй страннопріемець-тъ мой и на всичкѣ-тъ церквѣ. Поздравява вы Ерасть строитель-тъ градскый, и братъ Квартъ.

24. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бжде* съсь всичкы васъ. Аминь.

25. А на тогова който може да вы утвърди по мое-то благовъ-
ствованіе и проповѣдь-тъ за Исуса Христа, по откровеніе-то на
тайнѣ-тъ, която е была смѣлчана отъ вѣчны врѣмена,

26. А сега ся е явила, и чрѣзь пророческы-тъ писанія, по
повелѣніе-то на вѣчнаго Бога, станѣ позната на всичкы-тъ народы,
за *тѣхно* покореніе на вѣрѣ-тъ ;

27. Единому прѣмудрому Богу *да бжде* слава чрѣзь Исуса
Христа во вѣкы. Аминь.

КЪ КОРИНѠАНСѠМЪ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ

СТ҃АГѠ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ ЗВАНЪ АПОТОЛЪ ІІСЪ ХР҃ТОВЪ, ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, И СѠСЛОЕНЪ БРАТЪ:

Б. ЦРКВИ БЖІЕЙ СС҃ИЕЙ ВЪ КОРИНАѠЪ, ѠСЦ҃ЕННЫМЪ Ѡ ХР҃ТѠ ІІСѠ, ЗВАННЫМЪ С҃Т҃ЫМЪ, СО ВСѠМИ ПРИЗЫВАЮЩИМИ ИМѠ ГД҃А НАШЕГѠ ІІСА ХР҃ТА, ВО ВСѠКОМЪ МѠСТѠ, ТѠХЪ ЖЕ И НАШЕМЪ.

Г. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БЖ҃А С҃Ц҃А НАШЕГѠ, И ГД҃А ІІСА ХР҃ТА.

Д. БЛАГОДАРИЮ БЖ҃А МОЕГО ВСЕГДА Ѡ ВАСЪ, Ѡ БЛАГОДАТИ БЖІЕЙ ДАНИИѠ ВАМЪ Ѡ ХР҃ТѠ ІІСѠ:

Е. ИЖѠ ВО ВСЕМЪ ѠБОГАТИТЕСѠ Ѡ НЕМЪ, ВО ВСѠКОМЪ СЛѠВѠ И ВСѠКОМЪ РАЗСМѠ,

Ж. ИЖѠ СВИДѠТЕЛЬСТВО ХР҃ТОВО ИЗВѠСТИСѠ ВЪ ВАСЪ:

З. ИЖѠ ВАМЪ НЕ ЛИШИТИСѠ НИ ВО ЕДИНОМЪ ДАРОВАНІИ, ЧАЮЩИМЪ ѠКРОВЕНІѠ ГД҃А НАШЕГѠ ІІСА ХР҃ТА,

И. ИЖЕ И ОУТВЕРДИТЪ ВАСЪ ДАЖЕ ДО КОНЦѠ НЕПОВІННЫХЪ ВЪ ДЕНЬ ГД҃А НАШЕГѠ ІІСА ХР҃ТА.

А. БЖ҃РЕНЪ БЖ҃Ъ, ИЖЕ ЗНАНИ БЫТЕ ВО ѠВЩЕНІЕ С҃НА ЕГѠ ІІСА ХР҃ТА ГД҃А НАШЕГѠ.

І. МОЛЮ ЖЕ ВЫ, БРАТІЕ, ИМЕНЕМЪ ГД҃А НАШЕГѠ ІІСА ХР҃ТА, ДА ТОЖДЕ ГЛАГОЛЕТЕ ВСѠ, И ДА НЕ БС҃ДѠТЪ ВЪ ВАСЪ РАСПРИ, ДА ВЪДѠТЕ ЖЕ ОУТВЕРЖДЕНІИ ВЪ ТОМЪЖЕ РАЗСМѠКНІИ И ВЪ ТОЙЖЕ МЫСЛИ.

КЪ КОРИНѢНОМЪ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, призванъ, съ волѣхъ-тѣхъ Божіихъ, апостолъ Іисусъ Христовъ, и братъ Состенъ,

2. На церквѣхъ-тѣхъ Божіихъ, която е въ Коринѣхъ, на освященны-тѣхъ въ Христа Іисуса, на призванны-тѣхъ святыи, наедно съхъ всичкы-тѣхъ които призовахъ на всяко мѣсто име-то на Іисуса Христа Господа нашего, *който е* и тѣхенъ и нашъ.

3. Благодать *да бжде* вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Іисуса Христа.

4. Благодарѣхъ Бога моего вышѣхъ за васъ, за Божіихъ-тѣхъ благодать, даденъ-тѣхъ вамъ чрѣхъ Іисуса Христа,

5. Че ся обогатихте чрѣхъ Него во всичко, во всяко слово и всяко знаніе,

6. Както ся утвърди въ васъ свидѣтельство-то Христово ;

7. Така що вы не оставате назадь въ никое дарованіе : като чакате откровеніе-то на Господа нашего Іисуса Христа ;

8. Който ще и до край да вы утвърди *да бждете* неповинни въ день-тѣхъ на Господа нашего Іисуса Христа.

9. Вѣренъ е Богъ, чрѣхъ когото ся призовахте въ съобщеніе на Сына му Іисуса Христа Господа нашего.

10. Молѣхъ ви ся, братіе, за име-то на Господа нашего Іисуса Христа, всинца едно да говорите, и да пѣма раздори между васъ, но да бждете съвършенно съединени въ единъ умъ и въ единъ мысль.

ѿ. Возвѣстисѧ ко мѣ ѿ васъ, братіе моѧ, посланнымъ ѿ Хлоуса, ѿкѡ рвеніѧ въ васъ сѣтъ :

ѿ. Глаголю же сѣ, ѿкѡ кійждо васъ глаголетъ : ѿзъ оубѣ ѣсмь Павловъ, ѿзъ же ѿполновсѣвъ, ѿзъ же Кіфинъ, ѿзъ же Хрѣтовъ.

ѿ. Еда раздѣлѣсѧ Хрѣтосъ ; еда Павеъ распѣтсѧ по васъ, или во ѿмѧ Павлово крѣтитесѧ ;

ѿ. Блгодарю Бга, ѿкѡ ни единого ѿ васъ крѣтихъ, точю Криспа и Гаіа :

ѿ. Да не кто речетъ, ѿкѡ въ моѣ ѿмѧ крѣтихъ.

ѿ. Крѣтихъ же и Стефаніновъ домъ : прочее не вѣмъ, ѡще когò иного крѣтихъ.

ѿ. Не посла ко менѣ Хрѣтосъ крѣтити, но блговѣстити : не въ премѣдрости слова, да не испразднитсѧ крѣтъ Хрѣтовъ.

ѿ. Слово ко крѣтное погнѣблющимъ оубѣ юродство ѣсть, а спасаемымъ на́мъ сила Бжїѧ ѣсть.

ѿ. Писано ко ѣсть : погнѣлю премѣдрость премѣдрыхъ, и разсмъ разсмныхъ ѿвергъ.

ѿ. Гдѣ премѣдръ ; гдѣ книжникъ ; гдѣ совопросникъ вѣка сегѡ ; не ѿбѣ ли Бгъ премѣдрость міра сегѡ ;

ѿ. Понѣже ко въ премѣдрости Бжїей не разсмѣ міръ премѣдростію Бга, блгоизволивъ Бгъ вѣствомъ проповѣди спасти вѣрствующихъ :

ѿ. Понѣже и ѿдѣе знаменіѧ просѧтъ, и Ѣллини премѣдрости ищѧтъ :

ѿ. Мы же проповѣдаемъ Хрѣта распѣта, ѿдѣемъ оубѣ соблзнь, Ѣллинымъ же безсмїе :

ѿ. Самимъ же званнымъ ѿдѣемъ же и Ѣллинымъ Хрѣта Бжїю силъ и Бжїю премѣдрость.

ѿ. Занѣ вѣе Бжїе, премѣдрѣе человѣкъ ѣсть : и немощное Бжїе, крѣпчѣе человѣкъ ѣсть.

11. Защото отъ *домашни-тъ* Хлоины ми явихъ за васъ, братіе мои, че помежду ви имало распри :

12. И това го казувамъ, защото всякой отъ васъ дума : Азъ съмъ Павловъ, а азъ Аполлосовъ, а азъ Кифовъ, а пакъ азъ Христовъ.

13. Да ли Христосъ ся е раздѣлилъ ? Павелъ ли ся распѣ за васъ ? Или въ Павлово-то име ся кръстихте ?

14. Благодарѣхъ Бога че не съмъ кръстилъ никого отъ васъ освѣнь Криспа и Гаія ;

15. Да не бы реклъ нѣкой че съмъ кръстилъ въ мое име.

16. Кръстихъ още и Стефаниновъ-тъ домъ ; освѣнь тѣзи не знаѣхъ да ли съмъ кръстилъ другыго нѣкого.

17. Защото не мя е проводилъ Христосъ да крышавамъ, по да проповѣдувамъ евангеліе-то ; не съ прѣмудрость въ слово-то, да ся не осуети кръсть-тъ Христовъ.

18. Защото слово-то за кръсть-тъ на тѣзи които погыбнувать е безумство, а за насъ които ся спасавамы е сила Божія.

19. Понеже е писано : Ще погубѣхъ мудрость-тж на мудры-тѣ, и разумъ-тъ на разумны-тѣ ще отхвърлѣхъ.

20. Дѣ мудрый-тъ ? дѣ книжный-тъ ? дѣ *искусный-тъ* разискатель на тойзи вѣкъ ? Не обърнѣ ли Богъ въ безумство мудрость-тж на тойзи свѣтъ ?

21. Защото, понеже въ Божіѣхъ-тж прѣмудрость свѣтъ-тъ съ мудрость-тж *си* не позна Бога, благоволи Богъ чрѣзъ безумство-то на проповѣдъ-тж да спасе вѣрующы-тѣ.

22. Понеже Іудей-тѣ ищѣтъ знаменія, а Еллини-тѣ тѣрсятъ мудрость ;

23. А ный проповѣдувамы Христа распѣтъ, за Іудей-тѣ соблазнъ, а за Еллины-тѣ безумство ;

24. На самы-тѣ обаче призванны, и Іудей и Еллины, Христа, Божіѣхъ силѣ и Божіѣхъ прѣмудрость.

25. Защото Божіе-то безумно е по мудро отъ чловѣцы-тѣ, и Божіе-то немощно е по крѣпко отъ чловѣцы-тѣ.

кѣ. Видите бо званіе ваше, братіе, ꙗкоже не мнози премъдри по плоти, не мнози силни, не мнози блгодни:

кз. Но всаа міра избра бгъ, да премъдрыа посрамитъ: и немощнаа міра избра бгъ, да посрамитъ крѣпкаа:

ки. И хсдорванаа міра и оуничиженнаа избра бгъ, и не сѣшаа, да сѣшаа оупразднитъ:

ко. ꙗкоже да не похвалятся всаа плоть предъ бгомъ.

л. Изъ негѡже вы есте ѡ хртѣ іисѣ, ѡже бысть намъ премъдрость ѡ бга, правда же и ѡсващеніе и избавленіе:

ла. Да, ꙗкоже пишется: хвалайса, ѡ гдѣ да хвалится.

ГЛАВА вѣ.

а. И азъ пришедъ къ вамъ, братіе, прїидѡхъ не по восходному словеси или премъдрости, возвѣщаа вамъ свидѣтельство бжіе.

б. Не сдѣхъ бо вѣдѣти что въ васъ, точїю іиса хрта, и сего распата.

в. И азъ въ немощи и страстѣ и трепетѣ мнозѣ быхъ въ васъ:

г. И слово мое и проповѣдь моя не въ препрѣтелныхъ человѣческихъ премъдрости словесѣхъ, но въ явленїи дха и силы:

д. Да вѣра ваша не въ мъдрости человѣчестѣи но въ силѣ бжіей бѣдетъ.

е. Премъдрость же глаголемъ въ совершѣнныхъ: премъдрость же не вѣка сегѡ, ни князѣи вѣка сегѡ престающихъ:

з. Но глаголемъ премъдрость бжію въ тайнѣ сокровѣннсю, ѡже предъстави бгъ прежде вѣкъ въ славѣ намъ,

26. Понеже, братіе, виждате ваше-то призваніе, че *изъ между васъ* нѣма по плѣть мнозина мудри, нито мнозина силни, нито мнозина благородни;

27. Но Богъ избра безумны-тъ на свѣтъ-тъ, да посрами мудры-тъ, избра пакъ Богъ немощны-тъ на свѣтъ-тъ, да посрами силны-тъ;

28. Още и худородны-тъ на свѣтъ-тъ и унищожены-тъ избра Богъ, и тѣзи които не сж *нищо*, за да съсыне които сж *нѣщо*;

29. Да ся не похвали прѣдъ него ни една плѣть.

30. А вы сте отъ него въ Христа Исуса, който станж за насъ отъ Бога мудрость, и правда, и освященіе, и искупуваніе;

31. Тѣй що, споредъ както е писано: Който ся хвали, съ Господа да ся хвали.

ГЛАВА 2.

1. И азъ, братіе, когато дойдохъ при васъ, дойдохъ не съ прѣвсходство-то въ слово или въ мудрость, да ви възвѣстіж свидѣтелство-то Божіе.

2. Защото рѣшилъ бѣхъ да не знаѣж между васъ *нищо друго*, освѣнь Исуса Христа, и него распѣтъ.

3. И азъ при васъ бѣхъ немощенъ, въ страхъ и въ голѣмо трепераніе;

4. И слово-то ми и проповѣдь-та ми не *бывахъ* съ думы убѣдителны отъ чловѣческж мудрость, но съ доказателство отъ Духъ и силж;

5. За да бжде вѣрованіе-то ви не чрѣзъ чловѣческж мудрость, но чрѣзъ силж Божііж.

6. А говоримъ мудрость между съвършенны-тъ; но не мудрость отъ тойзи вѣкъ, нито отъ господари-тъ на тойзи вѣкъ, които прѣминувають;

7. Но говоримъ въ тайнж прѣмудрость-тж Божііж, скритж-тж, коіжто Богъ отъ прѣди вѣкъ е прѣдопрѣдѣлилъ за нашж славж;

и. Юже никтоже ѿ князей вѣка сегѡ разсмѣ: ѡце бо быша разсмѣли, не быша Гда славы распали:

ѡ. Но ѡкоже єсть писано: и хже ѡко не видѣ, и оухо не слыша, и на сердце челоуѣкс не възидѡша, ѡже оуготова Бгъ любашымъ єго.

і. Намъ же Бгъ ѡкрылъ єсть дхѡмъ своимъ: дхъ бо вса испытѡетъ, и глгвинъ бжїа.

іа. Ктѡ бо вѣсть ѿ челоуѣкx, ѡже въ челоуѣцѣ, точию дхъ челоуѣка живущїй въ немъ; такожде и бжїа никтоже вѣсть, точию дхъ бжїй.

іа. Мы же не дѡха міра сегѡ прїахомъ, но дха иже ѿ бга, да вѣмы, ѡже ѿ бга дарованаа намъ.

іа. Иже и глаголемъ не въ нагченыхъ челоуѣческїа премѡдрости словесѣхъ, но въ нагченыхъ дха стѡгѡ: дхѡвнаа дхѡвными сразсѡдающе.

іа. Дѡшевенъ же челоуѣкx не прїемлетъ, ѡже дха бжїа, юродство бо ємѡ єсть: и не мѡжетъ разсмѣти, занѣ дхѡвнѣ востазѡетъ.

іа. Дхѡвный же востазѡетъ оубѡ вса, а самъ той ни ѿ єдїнагѡ востазѡетъ.

іа. Ктѡ бо разсмѣ оумъ гдѡнь, иже иѡснїтъ и; мы же оумъ хртѡвъ имамы.

ГЛАВА Г.

а. И ѡзъ, братїе, не могѡхъ вамъ глаголати ѡкѡ дхѡвнымъ, но ѡкѡ плѡтанымъ, ѡкѡ младѣнцемъ ѡ хртѣ.

б. Млѣкомъ вы напоихъ, а не брашномъ: иѡ не оумѡжете, но ниже єще мѡжете нынѣ:

г. Єще бо плѡтстїи єстѣ. иѡже бо въ васъ зѡвнсти и рвенїа и рѡспри, не плѡтстїи ли єстѣ, и по челоуѣкx хѡдите;

Гл. 3. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

8. Коѣкто никой отъ господари-тъ на тойзи вѣкъ не е позналъ; защото ако быхъ познали, не быхъ распѣли Господа на славѣ-тъ.

9. Но споредъ както е писано: Око не е видѣло, и ухо не е чуло, и на чловѣкъ на сърдце-то не е дохождало, това което е приготвилъ Богъ на тѣзи които го любятъ.

10. А намъ Богъ откри *това* чрѣзъ свой-тъ Духъ; понеже Духъ-тъ всичко, даже и глѣбини-тъ Божіи, издирва.

11. Защото кой отъ чловѣцы-тъ знае чловѣчески-тъ *нѣща* освѣнь духъ-тъ на чловѣка който е въ него? Така и Божіи-тъ *нѣща*, никой ги не знае, освѣнь Духъ-тъ Божій.

12. А ний приехмы не духъ-тъ на свѣтъ-тъ, но Духъ-тъ който е отъ Бога, за да познаемъ това което е дарено намъ отъ Бога;

13. Което и възвѣствамы, не съсъ словеса научены отъ чловѣчески мудрость, но съсъ *словеса* научены отъ Духа Святаго, като сравнявамы духовно съ духовно.

14. Естественный-тъ обаче чловѣкъ не побира *това* което е отъ Духа Божія; защото за него е безуміе, и не може да го разумѣе; понеже то духовно ся испытыва.

15. Но духовный-тъ чловѣкъ всяко нѣщо испытыва, а той отъ никого ся не испытыва.

16. Защото: Кой е разумѣль умъ-тъ Господень, за *да може* да го настави? А ний имамы умъ Христовъ.

ГЛАВА 3.

1. И азъ, братіе, не можихъ да ви говорѣхъ като на духовны, но като на плѣтскы, и като на младенцы въ Христа.

2. Съ мѣко вы нахранихъ, и не съ ястіе; защото не можахте още *да го приѣмете*; а и сега още не можете;

3. Понеже сте още плѣтскы; защото, докѣ има помежду васъ зависть, распрія и разногласіе, не сте ли плѣтскы, и не постѣпывате ли по чловѣчески?

Д. Егда бо глаголетъ кто, азъ оубо есмь Павловъ: дрзгій же, азъ Аполлѡсовъ: не плѡтстїи ли естє;

Е. Кто оубо есть Павелъ, кто же ли Аполлѡсъ, но точїю сажителїе, ѡмнже вѣроставе, ѡ комѡждо, ѡкоже Гдѡ даде;

З. Азъ насадихъ, Аполлѡсъ напои, Бгъ же возрасти:

З. Тѣмже ни насаждааи есть что, ни напаааи, но возращааи Бгъ.

И. Насаждааи же ѡ напаааи единое сѣть, кїждо же свою мзда прїиметъ по своему труду.

А. Бгъ бо есмь споспѣшницы: Бжїе тажаїе, Бжїе заїе естє.

Г. По благодати Бжїей даїиѡи миѣ, ѡкв премѡдръ архї-тѣктвиѡ ѡснованїе положихъ: ѡнъ же назидаетъ: кїждо же да влюдетъ, какъ назидаетъ.

А. Основанїа бо ѡнагѡ никтоже можетъ положить паче лежащагѡ, еже есть Іисъ Христѡсъ.

Б. Аще ли кто назидаетъ на ѡснованїи сѣмъ, златѡ, серебрѡ, каменїе честное, дрѡва, сѣно, тростїе:

Г. Когѡждо дѣло явлено вѣдетъ: день бо явитъ: занє огнемъ ѡкрывается: ѡ когѡждо дѣло, ѡковѡже есть, огонь ѡскѣситъ.

Д. И егѡже аще дѣло превѣдетъ, еже назда, мзда прїиметъ.

Е. А егѡже дѣло сгоритъ, ѡтиретїтсѧ: самъ же спасетсѧ, такожде ѡкоже огнемъ.

З. Не вѣсте ли ѡкв храмъ Бжїї естє, ѡ дхъ Бжїї живѣтъ въ васъ;

З. Аще кто Бжїї храмъ растлїтъ, растлїтъ сего Бгъ: храмъ бо Бжїї стѧ есть, ѡже естє вы.

И. Никтоже себѣ да прелїцаетъ: аще кто мнитсѧ мѡдръ вѣти въ васъ, въ вѣщѣ сѣмъ, вѣи да бываетъ, ѡкв да премѡдръ вѣдетъ.

4. Защото кога единъ казва : Азъ съмъ Павловъ ; а другъ : Азъ съмъ Аполлосовъ ; не сте ли плътски ?

5. Кой е прочее Павелъ, и кой е Аполлосъ ? не сж ли служители чръзъ които повѣрувахте, и *то* както е Господь всякому далъ ?

6. Азъ насадихъ, Аполлосъ напои ; но Богъ възрасти.

7. Тѣй що нито който сади е нѣщо, нито който пои, но Богъ който възрастява,

8. А който сади и който пои едно сж, и всякой споредъ свой-тъ си трудъ ще приеме свойж-тъ си заплатж.

9. Защото *нынѣ* сме съработници на Бога ; а *вы* сте нива Божія, Божіе здание.

10. Азъ, споредъ даденж-тъ ми отъ Бога благодать, като искусенъ домоздатель основаніе положихъ ; а другъ на *него* зиде ; но всякой да гледа какъ зиде на *него*.

11. Защото никой не може да положи друго основаніе освѣнь положено-то, което е Исусъ Христосъ.

12. И на това основаніе отгорѣ ако зиде нѣкой, злато, сребро, драгоценни камъніе, дръвїе, сѣно, сламж,

13. Всякому работа-та ще стане явна ; защото день-тъ ще *їх* покаже ; понеже съ огнь ся открыва ; и огнь-тъ ще испыта всякому каква е работа-та.

14. На когото работа-та, който е зидалъ, устои, *той* ще земе заплатж.

15. А на когото работа-та изгори, ще ся отщети, а самъ той ще ся избави, но тѣй като изъ огнь.

16. Не знаете ли че сте храмъ Божій, и Духъ Божій живѣе въ васъ ?

17. Ако развали нѣкой Божій-тъ храмъ, *него* ще Богъ да развали, защото храмъ-тъ Божій е святъ, който *храмъ* сте вы.

18. Никой да ся не лъже ; ако нѣкой отъ помежду ви мни че е мудръ на тойзи свѣтъ, да стане безуменъ, за да бѣде мудръ.

̑і. Премѣдрость бо міра сегѡ, бѣйство оу Бѣа єсть. пи-
сано бо єсть: запинаяй премѣдрымъ въ коварствѣ ихъ.

̑. И пакѣ: Гѣъ вѣсть помышленіа челоувѣческа, ѡкѡ
сѣтъ сѣетна.

̑а. Тѣмже никтоже да хвалѣтса въ челоувѣцѣхъ: всѧ бо
ваша сѣть,

̑в. Яще Павелъ или Аполлѡсъ, или Кіфа, или міръ, или жи-
вѡтъ, или смѣръть, или настѡицаа, или бѣдѡщаа: всѧ ваша сѣть:

̑г. Вы же Хрѣтѡвы: Хрѣтѡсъ же Бжїй.

ГЛАВА ̑.

̑. Тѡкѡ насъ да непиѣетъ челоувѣкъ, ѡкѡ слѣгъ Хрѣтѡ-
выхъ и строителей тѡиныхъ Бжїиныхъ:

̑. Я ѣже прочее иишетса въ строитеলেখъ, да вѣренъ ктѡ
ѡбръѣщетса.

̑. Миѣ же не велико єсть, да ѡ насъ истажѣса, или ѡ
челоувѣческагѡ днѣ: но ни самъ себѣ востажѣю:

̑. Ничесѡже бо въ свѣѣ свѣмъ, но ни ѡ сѣмъ ѡправдаю-
са: востажѣай же ма, Гѣъ єсть.

̑. Тѣмже прѣжде вѣмене ничтѡже сдѣите, дѡндеже прѣ-
идетъ Гѣъ, иже во свѣтѣ приведеѣтъ тѡннаа тмы, и ѡбѣ-
авѣтъ совѣты сердѣчныа: и тогда похвала бѣдетъ комѣждѡ
ѡ Бѣа.

̑. Сѣа же, братіе моѧ, превѣразиыхъ на себѣ и Аполлѡса
насъ радѣ, да ѡ насъ насчитѣса не пѣче написанныхъ
мѣдрствовати, да не єдинъ по єдиному гордитеса на
дрѣгѡго.

̑. Ктѡ бо тѧ разсѣждѣетъ; чтѡ же имѡши єгѡже нѣси
прѣлѡхъ; яще же и прѣлѡхъ єси, чтѡ хвалишиса ѡкѡ не прѣемъ;

̑. Сѣ сѣти єстѣ, сѣ ѡбогатѣстеса, вѣъ насъ воцарѣстеса:
и сѡ да вы воцарѣлиса єстѣ, да и мы выхомъ съ вами царѣ-
ствовали.

19. Защото мудрость-та на тойзи свѣтъ е безуміе прѣдъ Бога. Понеже е писано : Улавя мудры-тъ въ пронырство-то имъ.

20. И пакъ : Господь знае помышленія-та на мудры-тъ че сж суетны.

21. И тѣй никой да ся не хвали съ чловѣцы-тъ ; защото всичко е ваше ;

22. Павелъ ли или Аполлосъ, или Кифа, или свѣтъ, или животъ, или смъртъ, или сегашно-то, или бѣдѣщо-то ; всичко е ваше ;

23. И вы Христови ; а Христосъ Божій.

ГЛАВА 4.

1. *Всякой* чловѣкъ така да ны има, като служители Христовы, и стронтели на Божін-тъ тайны.

2. А това което ся ище отъ стронтели-тъ е всякой единъ да ся намѣри вѣренъ.

3. А за мене е твърдѣ малко нѣщо да бѣдѣ отъ васъ или отъ чловѣческѣ сѣдѣж сѣденъ ; но нито азъ самъ себе си сѣдѣж.

4. Защото совѣсть-та ми въ нищо не мя изобличава ; но съ това не съмъ оправданъ ; а Господь е който ще мя сѣди.

5. За това нищо не дѣйте сѣди прѣди вѣме, доклѣ да дойде Господь, който ще и да извади на видѣло скрито-то въ тъмнинѣ-тъ, и ще изяви сърдечны-тъ намѣренія ; и тогазы ще бѣде всякому похвала отъ Бога.

6. И това, братіе, загатихъхъ врѣхъ себе си и врѣхъ Аполлоса заради васъ ; да ся научите отъ насъ да не мудрувате повече отъ писано-то, да ся не прѣвъзнося нѣкой отъ васъ за одного противъ другыго.

7. Защото кой тя прѣдпочита *отъ другыго* ? и какво имашъ което да не си пріялъ ? Ако ли си пріялъ, що ся хвалишь като че не си пріялъ ?

8. Сыти сте вече, обогатихте ся вече, въцарихте ся безъ насъ ; и дано да царувате, та да быхмы и ный съ васъ наедно царували.

д. Мнѡ бо, ѿкѡ бгѡ ны посланники послѣднѣя ѿвѣ ѿкѡ насмертнники : занѣ позѡрѡ бѣхомѡ мѣрс ѿ ѿггѡмѡ ѿ чело-вѣкѡмѡ.

ї. Мы (оуѡ) бгѣ Хрѣтѣ ради, вы же мѣдри ѡ Хрѣтѣ : мы нѣмоущи, вы же крѣпцы : вы слѣви, мы же безчѣстни.

л. До нынѣшнягѡ часа ѿ ѿлчемѡ, ѿ жаждемѡ, ѿ наготѣ-емѡ, ѿ страждемѡ, ѿ скитаемѡ,

ѣ. ѿ трсждаемѡ дѣлающе свои мѣ рѡкѡмѡ, оуѡкорѣми, бѣгословаемѡ : гонѣми, терпѣмѡ :

г. Хѡлими, оуѡтѣшамѡ : ѿкоже ѡтрѣби мѣрс бѣхомѡ, всѣмѡ поправѣ досѣлѣ.

д. Не срамаѡ вѡсѡ сѣѡ пишѣ, но ѿкоже чѡда моѡ возлюбленнаѡ наказѡю.

ѣ. ѿше бо ѿ многи пѣстѡны ѿмѡте ѡ Хрѣтѣ, но не многи ѡѡы : ѡ Хрѣтѣ бо ѿнсѣ благовѣствовѡнѣмѡ ѡзѡ вы родѣхѡ.

ѣ. Молю же вѡсѡ, подобни мнѣ бѡвѡйте, ѿкоже ѡзѡ Хрѣтѣ.

з. Сегѡ ради послѡхѡ кѡ вѡмѡ Тѣмѡѣѡ, ѿже мѣ ѣсть чѡдо возлюблено ѿ вѣрно ѡ Гдѣ, ѿже вѡмѡ воспомѡнетѡ пѡтѣ моѡ, ѿже ѡ Хрѣтѣ ѿнсѣ, ѿкоже вездѣ ѿ во всѡкой црѡкви оуѡчѣ.

н. ѿкѡ не градѡшѡ мѣ кѡ вѡмѡ разгорѣшѡсѡ нѣцыи :

д. Прѣидѣ же скѡрѡ кѡ вѡмѡ, ѡше Гдѣ восхѡщѣтѡ, ѿ оу-разсмѣю не слѡво разгорѣвшѡсѡ, но сѣлѡ.

к. Не вѡ словесѣ бо црѣтво бжѣе, но вѡ сѣлѣ.

ка. Чтѡ хѡщѣте ; сѡ пѡлицѡю ли прѣидѣ кѡ вѡмѡ, или сѡ любѡвѣю ѿ дѡмѡ крѡтости ;

ГЛАВА ѳ.

а. Ѧнѡдѡ слѡшѣтѡсѡ вѡ вѡсѡ блжѣнѣе, ѿ таково блжѣнѣе, ѿковѡже ни во ѡзыѡцѣхѡ ѿменѣтѡсѡ, ѿкѡ нѣкоемѡ ѿмѣти жѣнѣ ѡтѡю :

9. Защото ми ся струва че Богъ показа насъ апостола-тъ най послѣдни, като осъдени на смъртъ; защото позоръ станѣхмы на свѣтъ-тъ, и на ангелы и на чловѣцы.

10. Ный безумни заради Христа, а вы разумни въ Христа; ный немощни, а вы крѣпки; вы славни, а ный безчестни.

11. До тойзи часъ и гладувамы и жадувамы, и голи сме, и сме биени, и скытамы ся,

12. И трудимъ ся та работимъ съ рѣцѣ-тъ си; укорявани, благославямы; гонени, търпимъ;

13. Хуленн, молимъ ся; станѣхмы като изметъ на свѣтъ-тъ, сметъ на всичкы-тъ до днесъ.

14. Не пишж това за посраменіе на васъ, но като любезны мои чада вразумявамъ вы.

15. Защото ако имате тысящы наставницы въ Христа, но мнозина отцы нѣмате; понеже азъ вы родихъ въ Христа Исуса чрѣзъ благовѣствованіе-то.

16. И тѣй молихъ ви ся бѣдѣте подражатели на мене.

17. За туй ви проводихъ Тимоѣя, който ми е любезно и вѣрно въ Господа чадо, който ще ви напомни мон-тъ въ Христа пѣтища, както поучавамъ на всякъдѣ въ всякъ церквѣ.

18. Но нѣкон си ся възгордѣхж, като че нѣмаше да дойдж азъ при васъ;

19. Но ако ще Господь азъ скоро ще дойдж при васъ, и ще познаиж не слово-то, но сплж-тъ на тѣзи що сж ся възгордѣли.

20. Защото царство-то Божіе не е въ слово, по въ сплж.

21. Що ищете? съ тоягж ли да дойдж при васъ, или съ любовь и кроткъ духъ?

ГЛАВА 5.

1. Въобще ся чува че между васъ има блудодѣяніе, и таквозь блудодѣяніе, на което нито име-то помежду язычницы-тъ ся чува, така що да има нѣкой бащинж-тъ си женж.

Ѣ. И вы разгордѣсте, и не паче плакасте, да ѡзметса ѡ средѣ васъ содѣавый дѣло сѣе.

Г. Занѣ азъ оубо ѡще не оубо васъ сый тѣломъ, тѣ же живый дѡмъ, оубже сдѣихъ, ѡкѡ тамъ сый, содѣавшаго сѣе,

Д. Ѣ имени Гдѣ нашего Іиса Хрѣта, собравшимся вамъ и моемъ дѣхъ, съ силою Гдѣ нашего Іиса Хрѣта.

Е. Предати таковаго сатанѣ во ѡзмождѣнїе плоти, да дѣхъ спасѣтса въ день Гдѣ нашего Іиса Хрѣта.

Ѣ. Не добра похвала ваша. не вѣсте ли, ѡкѡ малъ квасъ все смѣшенїе кваситъ;

З. Ѣчистите оубо вѣтхїй квасъ, да бѣдете ново смѣшенїе, ѡкоже естѣ безквасни: ѡбо пасха наша за ны пожренъ бысть, Хрѣтосъ.

И. Тѣмже да празнѡемъ, не въ квасѣ вѣтсѣ, ни въ квасѣ слобы и лъкавства, но въ безквасїихъ чистоты и истинны.

Д. Писахъ вамъ въ посланїи, не примѣшатиcя блзаникѡмъ.

Г. И не всѡкѡ блзаникѡмъ міра сегѡ, ѡли лихѡимцемъ, ѡли хищникѡмъ, ѡли ѡдѡлослзжителемъ: понѣже оубо должни вы естѣ были ѡ міра сегѡ ѡзыти:

Д. Нынѣ же писахъ вамъ не примѣшатиcя: ѡще нѣкїй братъ именѡемъ бѣдетъ блзаникъ, ѡли лихѡимецъ, ѡли ѡдѡлослзжитель, ѡли досадитель ѡли пѣница, ѡли хищникъ, съ таковымъ ниже ѡсти.

В. Чтѡ бо мы и внѣшнихъ сдѣити; не внѣшнихъ ли вы сдѣите;

Г. Внѣшнихъ же бѣхъ сдѣитъ: и ѡзмїте слѡго ѡ васъ самѣхъ.

ГЛ. 5. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

2. И вы сте ся възгордѣли, а наипаче не ся ни оскърбихте, за да ся испъди отъ помежду ви тойзи който е сторилъ туй нѣщо?

3. Защото азъ, ако и да не съмъ при васъ тѣломъ, но духомъ съмъ при васъ, и като че съмъ тамъ, отсѣдихъ вече тогози който е това така сторилъ,

4. Въ име-то на Господа нашего Иисуса Христа, щомъ ся съберете вы и мой-тъ духъ, съсъ силъ-тъ на Господа нашего Иисуса Христа,

5. Такъвъ *человѣкъ* да го прѣдадемъ на Сатанъ за погубуваніе на плътъ-тъ, за да ся спасе духъ-тъ въ день-тъ на Господа Иисуса.

6. Не е добра хвалба-та ви; не знаете ли че малко квасъ всичко-то тѣсто заквасува?

7. И тѣй очистѣте ветхый-тъ квасъ, да бѣдете ново тѣсто, както сте бесквасни; защото Христосъ пасха-та наша закланъ бы жертва за насъ.

8. За това да празнуваме, не съ ветхъ квасъ, нито съ квасъ на злобъ и на лукавство, но съ бесквасны *хлѣбове* на искренность и на истинъ.

9. Писахъ ви въ писмо-то да нѣмате сношеніе съ блудницы.

10. И не съвсѣмъ *да нѣмате сношеніе* съ блудницы-тъ на тойзи свѣтъ, или съ лихоимцы-тъ, или съ грабители-тъ, или съ идоло-служители-тъ, понеже тогазы трѣба да излѣзете отъ свѣтъ-тъ.

11. Но сега ви писахъ да нѣмате сношеніе, ако бы нѣкой който ся нарича братъ да е блудникъ, или лихоимецъ, или идолослужитель, или хулителъ, или пияница, или грабитель; съ такъвзи нито да ядете наедно.

12. Защото що мя е *грыжа* да сѣдѣхъ и външни-тъ? Не сѣдите ли вы вътрѣшни-тъ?

13. А външни-тъ Богъ ще сѣди; за това испѣдѣте лошій-тъ отъ помежду си.

ГЛАВА 5.

А. СМѢТЪ ЛИ КТО ꙗко ѡ вѣсѣхъ, вещь имѣа ко иному, сдѣитиса ꙗко неправедныхъ, а не ꙗко стѣхъ;

Б. Не вѣсте ли, ꙗко стѣи мѣрови имѣтъ сдѣити; и ѡще вамъ сдѣа прїиметъ мѣръ, недостѣйни естѣ сдѣишемъ хс-дымъ;

Г. Не вѣсте ли, ꙗко ѡ аггеломъ сдѣити имамы, а не тѣчю житѣйскихъ;

Д. Житѣйская ко сдѣиша ѡще имате, оуничженныхъ въ цркви, сѣхъ посаждаете.

Е. Къ срамъ вамъ глаголю: такъ ли нѣсть въ вѣсѣхъ мѣдръ ни едѣнъ, иже мѣжетъ разсдѣити междѣ брѣтѣи своѣхъ;

Ж. Но брѣтъ сѣ брѣтомъ сдѣитсѣ, и тѣ прѣдъ невѣрными;

З. Оужѣ оубо ѡниѣдъ вамъ срамъ естъ, ꙗко тажеѣ имате междѣ собою. почтѣ не пачѣ ѡбѣдими естѣ; почтѣ не пачѣ лишѣни бывѣете;

И. Но вы сѣми ѡбѣдите и лишѣете, да ещѣ брѣтѣю.

А. Или не вѣсте, ꙗко неправедницы црѣвѣа Бжѣа не наслѣдѣтъ; не астиѣте сѣбѣ, ни владѣицы, ни їдѣлослѣжѣтели, ни премѣводѣи, ни сквернѣиѣтели, ни малакѣи, ни мѣжелѣжѣицы,

Г. Ни лихѣнѣицы, ни тѣтѣе, ни пѣиѣицы, ни досадѣиѣтели, ни хищѣицы, црѣвѣа Бжѣа не наслѣдѣтъ.

А. И сѣми оубо нѣцыи вѣсте: но ѡмыѣстѣсѣ, но ѡстѣиѣстѣсѣ но ѡправдѣстѣсѣ, именемъ Гдѣа нашегѣо Іиса Хрѣта, и Дхѣомъ Бгѣа нашегѣо.

Б. Всѣа ми лѣтъ сѣтъ, но не всѣа на пользѣ: всѣа ми лѣтъ сѣтъ, но не ѡзѣ ѡбладѣнъ бѣдѣ ѡ чегѣ.

Г. Брѣшна чрѣвѣсѣ, и чрѣво брѣшнѣмъ: Бгѣ же и сѣе и сѣа оупразднѣтъ. тѣло же не влѣженѣю, но Гдѣви, и Гдѣ тѣлѣсѣ:

ГЛАВА 6.

1. Нѣкой отъ васъ, кога има нѣщо съ другыго, смѣе ли да ся сѣди прѣдъ несправедны-тѣ, а не прѣдъ святыи-тѣ?

2. Не знаете ли че святѣи-тѣ ще сѣдятъ свѣтъ-тѣ? и тѣи вы като ще сѣдите свѣтъ-тѣ, не сте ли достойни да сѣдите ни най малкы работы?

3. Не знаете ли че ный щемъ ангелы да сѣдимъ? а колко повече житейскы *работы*.

4. За то житейскы сѣдбы ако имате, най нищожны-тѣ въ церквѣ-тѣ, тѣхъ поставяйте *сѣдници*.

5. За *вашъ* срамъ ви казувамъ *това*; така ли нѣма между васъ ни единъ мудръ, който бы можель между братѣя-та си да отсѣди?

6. Но братъ съ брата ся сѣди, и та прѣдъ невѣрны-тѣ!

7. Сега прочее голѣмъ порокъ е за васъ, дѣто имате помежду си сѣдбы; защо по добръ не оставате обидени? защо не прѣдпочитате да изгубите свое-то?

8. Но вы *сами* правите обидѣ и отнемате, и то отъ братѣя.

9. Или не знаете че несправедни-тѣ нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе? Не дѣйте ся лѣга: нито блудници-тѣ, нито идолослужители-тѣ, ни прѣлюбодѣйци-тѣ, нито малакійцы-тѣ, нито мъже-ложници-тѣ,

10. Нито крадци-тѣ, ни лихоимци-тѣ, нито пѣяници-тѣ, нито хулители-тѣ, нито грабители-тѣ, нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе.

11. И отъ васъ нѣкон бѣхте таквизи; но измыхте ся, но освятихте ся, но оправдахте ся, съ име-то на Господа Исуса, и съ Духъ-тъ на Бога нашего.

12. Всичко ми е позволено, но не е всичко за ползѣ; всичко ми е позволено, но азъ не ще бѣдѣ обладанъ отъ нищо.

13. Ястія-та сѣ за тѣрбухъ-тъ, и тѣрбухъ-тъ е за ястія-та; но Богъ и него и тѣхъ ще унищожи; а тѣло-то не е за блудодѣяніе, но за Господа, и Господъ е за тѣло-то;

ѦІ. БѢЖА ЖЕ И ГЛА ВОЗДВИЖЕ, И НАСЪ ВОЗДВИГНЕТЪ СИЛОЮ СВОЕЮ.

ЄІ. НЕ ВѢСТЕ ЛИ, ІАКѠ ТѢЛЕСА ВАША ОУДОУЕ ХРІТОВЫ СЪТЪ; ВЗЕМЪ ЛИ ОУКО ОУДА ХРІТОВЫ, СОТВОРИО ОУДА ВЪЗДАНІИ; ДА НЕ ВЪДЕТЪ.

ЄІ. ИЛИ НЕ ВѢСТЕ, ІАКѠ ПРИЛѢПЛАЯСЯ СКВЕРНОДѢЙЦѢ, ЁДИНО ТѢЛО ЁСТЬ (СЪ ВЪЗДОДѢЙЦЕЮ); ВЪДЕТА КО РЕЧѢ, ОБА ВЪ ПЛОТЬ ЁДИНЪ:

ЗІ. ПРИЛѢПЛАЯСЯ ЖЕ ГДЕВИ, ЁДИНЪ ДХЪ ЁСТЬ СЪ ГДЕМЪ.

ИІ. БѢГАЙТЕ ВЪЗДОДѢАНІА. ВСАКЪ КО ГРѢХЪ, ЁГОЖЕ ЛІЦЕ СОТВОРИТЪ ЧЕЛОВѢКЪ, КРОМѢ ТѢЛА ЁСТЬ: А ВЪЗДАИ, ВО СВОѢ ТѢЛО СОГРѢШАЕТЪ.

ѦІ. ИЛИ НЕ ВѢСТЕ, ІАКѠ ТѢЛЕСА ВАША ХРАМЪ ЖИВУЩАГО ВЪ ВАСЪ СТѢГѠ ДХА СЪТЪ, ЁГОЖЕ ИМАТЕ Ѡ ПѢА, И ИѢСТЕ СВОИ;

К. КЪПЛЕНИ КО ЁСТЕ ЦѢНОЮ: ПРОСЛАВНТЕ ОУКО ПѢА ВЪ ТѢЛЕСѢХЪ ВАШИХЪ, И ВЪ ДЪШАХЪ ВАШИХЪ, ІАЖЕ СЪТЪ БЖІА.

ГЛАВА 3.

А. Я Ѡ НИХЪЖЕ ПИСАСТЕ МНѢ, ДОБРО ЧЕЛОВѢКЪ ЖЕНѢ НЕ ПРИКАСАТИСЯ:

Б. Но вЪЗДОДѢАНІА РАДИ КІИЖДО СВОЮ ЖЕНЪ ДА ИМАТЬ, И КАКАЖДО ЖЕНА СВОЕГО МЪЖА ДА ИМАТЬ.

Г. ЖЕНѢ МЪЖЪ ДОЛЖИЮ ЛЮБОВЬ ДА ВОЗДАЕТЪ: ТАКОЖДЕ И ЖЕНА МЪЖЪ.

Д. ЖЕНА СВОИМЪ ТѢЛОМЪ НЕ ВЛАДѢЕТЪ, ПО МЪЖЪ: ТАКОЖДЕ И МЪЖЪ СВОИМЪ ТѢЛОМЪ НЕ ВЛАДѢЕТЪ, ПО ЖЕНА.

Є. НЕ ЛИШАЙТЕ СЕБѢ ДРЪГЪ ДРЪГА, ТОЧІЮ ПО СОГЛАСІЮ ДО ВРЕМЕНИ, ДА ПРЕБЫВАЕТЕ ВЪ ПОСТѢ И МОЛІТВѢ, И ПАКИ ВЪКЪПѢ СОБИРАЙТЕСЯ, ДА НЕ ИСКЪШАЕТЪ ВАСЪ САТАНА НЕВОЗДЕРЖАНІЕМЪ ВАШИМЪ.

Є. СІЕ ЖЕ ГЛАГОЛЮ ПО СОВѢТЪ, А НЕ ПО ПОВЕЛѢНІЮ.

Гл. 7. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

14. А Богъ и Господа въскреси, и насъ ще съсъ силж-тж си да въскреси.

15. Не знаете ли че ваши-тѣ тѣла сж удове Христови? И тѣй да земж удове-тѣ Христовы, и на блудницж удове ли да ги направиж? Да не бжде.

16. Или не знаете че който ся съвкупява съ блудницж, едно тѣло е съ неѣж? Защото ще бжджтъ, казува, двама-та въ една плтъ.

17. Но който ся съединява съ Господа, единъ духъ е съ него.

18. Бѣгайте отъ блудодѣянїе-то; всякой грѣхъ който бы сториъ чловѣкъ, е внѣ отъ тѣло-то; но който блудствува противъ свое-то си тѣло съгрѣшава.

19. Не знаете ли че тѣло-то ваше е храмъ на Святаго Духа който е въ васъ, когото имате отъ Бога, и не сте свои си?

20. Защото вы сте съсъ цѣнж купени; за то прославѣте Бога съ ваши-тѣ тѣла, и съ ваши-тѣ души, които сж Божїи.

ГЛАВА 7.

1. За това що ми писахте, добрѣ е да ся не прикасава чловѣкъ до женж.

2. Но по причинж на блудодѣянїя-та, нека има всякой свой си женж, и всяка жена да има свой си мжжъ.

3. Мжжъ-тѣ да отдава на женж-тѣ длжжно-то ней благорасположенїе, подобно и жена-та на мжжъ-тѣ.

4. Жена-та не владѣе на свое-то си тѣло, но мжжъ-тѣ; така и мжжъ-тѣ не владѣе на свое-то си тѣло, но жена-та.

5. Не оставайте лишени единъ отъ другый, освѣнь ако е нѣщо по съгласїе за врѣме, за да ся упражнявате въ постъ и молитвж; и пакъ ся сходяйте наедно, да вы не искушава Сатана поради ваше-то невъздържанїе.

6. И това го казувамъ по дозволенїе, а не по повелѣнїе.

3. Хоушъ бо, да вси челоуѣцы бѣдѣтъ, ꙗкоже ѿ ѡзъ: но кійждо своѣ дарованіе имать ѿ Бѣа, ѡвхъ оуѣкѡ сѣце, ѡвхъ же сѣце.

ѿ. Глаголю же безбранимъ ѿ вдовицамъ: добрѡ имъ єсть, ѡце пребѣдѣтъ ꙗкоже ѿ ѡзъ.

ѡ. Яже ли не оудержѣтъсѣ, да посагѣютъ: лѣчше бо єсть женитисѣ, неже ли разжизѣтисѣ.

ѿ. Я ѡженѣвшымсѣ завѣщавѣю, не ѡзъ, но Гѣъ, женѣ ѡ мѣжа не разлѣчѣтисѣ:

ѡ. Яже ли же ѿ разлѣчѣтсѣ, да пребывѣтъ безбрана, ѿли да смириѣтъсѣ съ мѣжемъ своимъ: ѿ мѣжѣ женѣ не ѡпѣѣти.

Ѣ. Прочимъ же ѡзъ глаголю, а не Гѣъ: яже котѡрый братъ женѣ имать невѣренъ, ѿ тѣ блѣговолѣтъ жити съ нимъ, да не ѡставляѣтъсѣ ѣъ:

Ѣ. Я женѣ яже имать мѣжа невѣрна, ѿ тѡ блѣговолѣтъ жити съ нею, да не ѡставляѣтъсѣ ѣѡ.

Ѥ. Сватѣтъсѣ бо мѣжѣ невѣренъ ѡ женѣ вѣрнѣ, ѿ сватѣтъсѣ женѣ невѣрна ѡ мѣжѣ вѣрнѣ: ѿначе бо чѣда вѣша нечѣста бѣли бѣ, нынѣ же сѣа сѣтъ.

ѥ. Яже ли невѣрный ѡлѣчѣтъсѣ, да разлѣчѣтъсѣ: не порабѡтисѣ бо братъ ѿли сестра въ таковыхъ: въ мирѣ бо призвѣ насъ Гѣъ Бѣъ.

Ѧ. Чтѡ бо вѣси, жѣно, яже мѣжа спасѣши; ѿли чтѡ вѣси, мѣжѣ, яже женѣ спасѣши;

3. Тѡчѣю коемѣждо ꙗкоже раздѣлилъ єсть Бѣъ, кійждо ꙗкоже призванъ бѣтъ Гѣемъ, тѣкъ да хѡдитъ: ѿ тѣкъ во всѣхъ црѣвахъ повѣлѣѣю.

ѿ. Бо ѡбрѣзанѣ ли ктѡ призванъ бѣтъ: да не ѡторгнѣтъсѣ: въ неѡбрѣзанѣ ли ктѡ призванъ бѣтъ; да не ѡбрѣзѣтъсѣ.

ѡ. ѡбрѣзаніе ничтѡже єсть, ѿ неѡбрѣзаніе ничтѡже єсть, но соклѡденіе заповѣдей Бѣишъ.

Ѣ. Кійждо въ звѣніи въ немѣже призванъ бѣтъ, въ томъ да пребывѣтъ.

7. Защото ищѣ всички-тѣ чловѣци да сѣ каквото съмъ азъ: но всякой има особеннѣ дарбѣ отъ Бога, единъ така а другъ иначе.

8. А на неженены-тѣ и на вдовицы-тѣ казувамъ, добро е за тѣхъ, ако останѣтъ както и азъ.

9. Но ако не могатъ да ся въздържатъ, нека ся оженятъ: защото по добръ е да ся оженятъ, а не да ся разжегватъ.

10. А на оженены-тѣ зарѣчвамъ, не азъ, но Господь, жена отъ мъжа *си* да ся не разлѣчи.

11. Но ако ся и разлѣчи, да остане неженена, или да ся при-
мири съ мъжа *си*. И мъжъ да не напуска женѣ *си*.

12. А на други-тѣ азъ казувамъ, не Господь: Ако нѣкой братъ има женѣ невѣрницѣ, и тя сонзволява да живѣе съ него, да ѣ не напуска.

13. И жена която има мъжъ невѣрникъ, и той сонзволява да живѣе съ неѣ, да го не напуска.

14. Защото невѣрникъ-тѣ мъжъ освященъ бива поради женѣ-
тѣ, и невѣрница-та жена освячена бива поради мъжъ-тѣ; понеже
иначе чада-та ви щѣхъ да бѣдѣтъ нечисти; но сега сѣ святы.

15. Ако ли невѣрникъ-тѣ ся отлѣча, да ся отлѣчи; въ таквызъ
ища не е порабощенъ братъ-тѣ или сестра-та. Но Богъ ны
призова на миръ.

16. Защото, що знаешъ *ты*, жено, да ли не ще да спасешъ
мъжъ-тѣ? или що знаешъ, мъжу, да ли не ще да спасешъ *ты*
женѣ-тѣ?

17. Но всякой както му е Богъ отдѣлилъ, и всякой както го е
Господь призовавъ, така да ходи; и така заповѣдувамъ по всички-
тѣ церкви.

18. Обрѣзанъ ли е призованъ нѣкой *въ вѣрж-тѣ*, да не крѣе
обрѣзаніе-то. Необрѣзанъ ли е нѣкой призованъ, да ся не обрѣ-
зува.

19. Обрѣзаніе-то е нищо и необрѣзаніе-то нищо; но *всичко е*
въ пазеніе-то на Божіи-тѣ заповѣди.

20. Всякой да си остава въ това званіе въ което е призованъ.

Ѣа. РѢкз ли прѣзванз кѣлз ѣсѣ; да не нерадѣши: но ѡце ѣ мѡжешѣ свокодеиз бѣти, колыше порабоѣти себѣ.

Ѣв. Прѣзванный ко ѡ Гдѣ рѢкз, свокодеиз Гдѣ ѣсть: такожде ѣ прѣзванный свокодеиз, рѢкз ѣсть Хрѣтовз.

Ѣг. Цѣноѡ кѣплени ѣстѣ: не вѣдите рабѣ челоѣкѡмз.

Ѣд. Кѣждо, вз нѣмже прѣзванз кѣсть, братѣ, вз томз да прекывѣетз преѣ Бгѡмз.

Ѣе. Ѡ дѣвахз же повелѣнѣа Гдѣа не ѣмамз: совѣтз же даю, ѣкѡ помѣлованз ѡ Гдѣа вѣренз бѣти.

Ѣз. Мнѡ оѣво сѣ докрѡ бѣти за настоѣщю нѣждз, ѣкѡ докрѡ челоѣкѡз такѡ бѣти.

Ѣз. Привазѣлз ли ѣсѣ женѣ; не ѣщѣ разрѣшенѣа: ѡрѣшилз ли ѣсѣ жены; не ѣщѣ жены.

Ѣи. ѡце ли же ѣ ѡженѣнѣсѣ, не согрѣшилз ѣсѣ: ѣ ѡце посѣгнетз дѣва, не согрѣшилз ѣсть: скорѣ же плѡти ѣмѣти вѣдѣтз таковѣн: ѡзз же вѣ шѣждѣ.

Ѣо. Сѣе же глаголю, братѣ, ѣкѡ времѣ прекращѣно ѣсть прочее, да ѣ ѣмѣщѣи жены, ѣкоже не ѣмѣщѣи вѣдѣтз:

Ѣ. Ѣ плѣщѣнѣсѣ, ѣкоже не плѣщѣи: ѣ радѣющѣнѣсѣ, ѣкоже не радѣющѣсѣ: ѣ кѣпѣющѣн, ѣкѡ не содерѣѣше:

Ѣа. Ѣ трѣѣющѣн мѣра сегѡ, ѣкѡ не трѣѣюще: прѣходѣтз ко Ѣбразз мѣра сегѡ.

Ѣв. Хошѣ же вѣсз кѣзпечѣлѣныхз бѣти. не ѡженѣвѣйсѣ печѣтсѣ ѡ Гдѣнѣхз, кѣкѡ оѣгодѣти Гдѣви:

Ѣг. Ѣ ѡженѣвѣйсѣ печѣтсѣ ѡ мѣрскѣхз, кѣкѡ оѣгодѣти женѣ. раздѣлѣсѣ женѣ ѣ дѣва.

Ѣд. Не посѣгшѣа печѣтсѣ ѡ Гдѣнѣхз, кѣкѡ оѣгодѣти Гдѣви, да вѣдѣтз сѣа ѣ тѣломз ѣ дѣомз: Ѣ посѣгшѣа печѣтсѣ ѡ мѣрскѣхз, кѣкѡ оѣгодѣти мѣжз.

Ѣе. Сѣе же на пользз вѣмз самѣмз глаголю: не да силѡ

Гл. 7. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНТЯНОМЪ.

21. Рабъ ли ся призванъ? Да тя не е gryжа; но ако можешъ още да станешъ свободенъ, по добръ употрѣби *това*.

22. Защото който е рабъ призванъ въ Господа, свободникъ Господень е; така и който е свободенъ призванъ, рабъ е Христовъ.

23. Съсъ *скжж* цѣнж сте купени: не бывайте роби на челоуѣцы.

24. Въ каквото *званіе* е нѣкой призванъ, братіе, въ него всякой да си остава прѣдъ Бога.

25. Колкото за дѣвицы—тѣ нѣмамъ заповѣдь отъ Господа; но, като помилванъ отъ Господа да съмъ вѣренъ, мнѣніе давамъ.

26. И тѣй за настоящъ—тѣ нуждъ мыслиж да е добро това, *сирѣчь* че е добръ челоуѣку така да си бжде:

27. Вързанъ ли си съ женж? Не трѣси развързуваніе. Отвързанъ ли си отъ женж? Не трѣси женж.

28. Но ако ся и оженишь, не съгрѣшавашъ, и дѣвица ако ся ожени, не съгрѣшава; но таквизи които сж ще иматъ скърбъ по плѣти; а пакъ азъ вы съжалявамъ.

29. Това само казувамъ, братіе, че останжло—то врѣме е кратко; за това и тѣзи които иматъ жены да сж като че нѣматъ;

30. И които плачжтъ като че не плачжтъ, и които ся радувать като че ся не радувать; и които купувать, като че *нищо* не добывать;

31. И които иматъ сношеніе съ тойзи свѣтъ, като че не сж прѣдани нему; защото на тойзи свѣтъ образъ—тѣ прѣхожда.

32. А азъ искамъ вы да сте безгryжни; нежененый ся грижи за това което е Господне, какъ да угоди Господу;

33. А жененый ся gryжи за това което е свѣтовно, какъ да угоди на женж—тѣ.

34. Между женж и дѣвицж има разлика: неженена—та ся грижи за това което е Господне, за да бжде свята и тѣломъ и духомъ; а оженена—та ся gryжи за това което е свѣтовно, какъ да угоди на мжжъ—тѣ.

35. И това го казувамъ за собствениж—тѣ вашж ползж; не да

ВАМЪ НАЛОЖѸ, НО КЪ БЛГООБРАЗІЮ И БЛГОПРИСТЪПАНІЮ ГДѢВИ
БЕЗМОЛВНУ.

А. ЯЩЕ ЛИ ЖЕ КТО БЕЗОБРАЗИТИ Ѡ ДѢВѢ СВОЕЙ НЕПЩЕТА,
ЯЩЕ ЕСТЬ ПРЕВОЗРАСТНА, И ТАКЪ ДОЛЖНА ЕСТЬ БЫТИ: ЕЖЕ
ХОЩЕТА, ДА ТВОРИТА, НЕ СОГРѢШАЕТА, ЯЩЕ ПОСАГНЕТА.

Б. Я ИЖЕ СТОИТА ТВЕРДА СЕРДЦЕМЪ, НЕ ИМЫЙ НУЖДЫ,
ВЛАСТЬ ЖЕ ИМАТЬ Ѡ СВОЕЙ ВОЛИ, И СЕ РАЗСЪДИЛА ЕСТЬ ВЪ
СЕРДЦѢ СВОЕМЪ, ВКЮСТИ ДѢВУ СВОЮ, ДОБРѢ ТВОРИТА.

В. ТѢМЖЕ И ВДААИ БРАКС СВОЮ ДѢВУ, ДОБРѢ ТВОРИТА: И
НЕ ВДААИ, ЛУЧШЕ ТВОРИТА.

Г. ЖЕНА ПРИВАЗАНА ЕСТЬ ЗАКОНОМЪ ВЪ ЕДИНО ВРЕМЯ ЖИВЕТА
МУЖУ ЕА: ЯЩЕ ЖЕ ОУМРЕТА МУЖУ ЕА, СВОБОДНА ЕСТЬ, ЗА
НЕГОЖЕ ХОЩЕТА ПОСАГНЕТИ, ТОЧІЮ Ѡ ГДѢ.

Д. ПАЖЕНИИША ЖЕ ЕСТЬ, ЯЩЕ ТАКЪ ПРЕБДЕТА, ПО МОЕМУ
СОВѢТУ: МИЮСА КО И АЗЪ ДХА БЖІА ИМѢТИ.

ГЛАВА І.

А. Ѡ ІДВЛОЖЕРТВЕННЫХЪ ЖЕ ВѢМЫ: ІАКЪ ВСИ РАЗУМУ
ИМАЕМЫ: РАЗУМУ ОУБѢ КНИЧЕТА, А ЛЮБЫ СОЗДАЕТА:

Б. ЯЩЕ ЛИ КТО МНИТСА ВѢДѢТИ ЧТО, НЕ ОУ ЧТО РАЗУМѢ,
ІАКОЖЕ ПОДОВАЕТА РАЗУМѢТИ:

Г. ЯЩЕ ЖЕ КТО ЛЮБИТА БГА, СЕЙ ПОЗНАНЪ БЫСТЬ Ѡ НЕГѠ.

Д. Ѡ ІАДЕНИИ ЖЕ ІДВЛОЖЕРТВЕННЫХЪ, ВѢМЫ, ІАКЪ ІДВЛА
НИЧТОЖЕ ЕСТЬ ВЪ МІРѢ, И ІАКЪ НИКТОЖЕ БГЪ ИИЪ, ТОКМУ
ЕДИНЪ.

Е. ЯЩЕ КО И СЪТЪ ГЛАГОЛЕМИ БОЗИ, ИЛИ НА НЕБИ, ИЛИ НА
ЗЕМЛИ: ІАКОЖЕ СЪТЪ БОЗИ МНОЗИ, И ГОСПОДІЕ МНОЗИ:

Ж. НО НАМЪ ЕДИНЪ БГЪ ѠЦЪ, ИЗ НЕГѠЖЕ ВСА, И МЫ ОУ
НЕГѠ: И ЕДИНЪ ГДЬ ІИСУ ХРІТОСУ, ИМЖЕ ВСА, И МЫ
ТѢМЪ.

З. НО НЕ ВО ВСѢХЪ РАЗУМУ: ИЩУЩИ ЖЕ СОВѢСТІЮ ІДВЛСКОЮ,

ви наложж примжж, но за благообразіе, и постоянно прѣбждваніе въ служеніе-то Господне безъ развлѣченіе *на умъ-тъ*.

36. Ако ли мысли нѣкой че прави неприлично за дѣвицж-тж си, ако да ѝ е минжло врѣме, и трѣба така да бжде, нека прави каквото ще: не сжгрѣшава; нека ся женятъ.

37. Но който стои твърдъ на сърдце-то си, и нѣма нуждъ, но има власть за своѣж-тж си волѣж, и е рѣшилъ това въ сърдце-то си, да държи дѣвицж-тж си *нежененж*, добрѣ прави.

38. Така що който ожена дѣвицж-тж си добрѣ прави; а който ѣж не оженя, прави по добрѣ.

39. Жена-та е вързана отъ законъ-тъ, до колкото врѣме е живъ мжжъ ѝ; ако ли умрѣ мжжъ ѝ, свободна е да ся ожени за когото ще, тъкмо *да бива това* въ Господа.

40. Но по мое-то миѣніе по блажена е, ако си остане така; а мыслиж че и азъ имамъ Духъ Божій.

ГЛАВА 8.

1. Колкото за идолжжртвенно-то, знаемъ че всинца имамы знаніе; *но* знаніе-то възгордѣва, а любовь-та назидава.

2. И ако ся има нѣкой че знае нѣщо, не е позналъ още нищо както трѣбува да познава.

3. Но ако любн нѣкой Бога, той е познать отъ него.

4. И тѣй колкото за яденіе-то отъ идолжжртвенно-то, знаемъ че идолъ-тъ е нищо на свѣтъ-тъ, и че освѣтъ едного *Бога нѣма* никой другъ Богъ.

5. Защото ако и да има нарицаеми богове, или на небе-то или на земѣж-тж; (както *ся казува* че има много богове; и господари много;)

6. Но намъ е единъ Богъ Отецъ, отъ когото е всичко, и ный смы въ него; и единъ Господъ Исусъ Христосъ, чрѣзъ когото е всичко, и ный чрѣзъ него.

7. Но *това* знаніе въ всички го нѣма; и нѣкон съсъ совѣсть на

ДАЖЕ ДОСЕЛѢ ЯКОЖЕ ІДВЛОЖЕРТВЕННОЕ ІАДАТЪ, І СОВѢСТЬ
ИХЪ НЕМОЩНА СЪЩИ СКВЕРНИТСА.

И. ПРАШНО ЖЕ НАСЪ НЕ ПОСТАВЛЯЕТЪ ПРЕДЪ ИГОМЪ, НИЖЕ КО
АЩЕ ЯМЫ, ИЗБЫТОЧЕСТВЕМЪ: НИЖЕ АЩЕ НЕ ЯМЫ, ЛИША-
ЕМСА.

Ѧ. БЛЮДИТЕ ЖЕ, ДА НЕ КАКЪ ВЛАСТЬ ВАША СІА ПРЕТКНОВЕНІЕ
ВЪДЕТЪ НЕМОЩНЫМЪ.

І. АЩЕ КО КТО ВІДИТЪ ТА, ИМѢЩА РАЗЪМЪ, ВЪ ТРЕБИЩИ
ВОЗЛЕЖАША, НЕ СОВѢСТЬ ЛИ ЕГО НЕМОЩНА СЪЩИ СОЗІЖДЕТСА
ІДВЛОЖЕРТВЕННАА ІАСТИ;

АІ. И ПОГІБНЕТЪ НЕМОЩНЫЙ БРАТЪ ВЪ ТВОЕМЪ РАЗЪМѢ,
ЕГОВЪ РАДИ ХРІТОСЪ ОУМРЕ.

БІ. ТАКОЖДЕ СОГРѢШАЮЩЕ ВЪ БРАТІЮ, И КІЮЩЕ ИХЪ СОВѢСТЬ
НЕМОЩНА СЪЩИ, КО ХРІТА СОГРѢШАЕТЕ.

ГІ. ТѢМЖЕ АЩЕ БРАШНО СОБЛАЗНАЕТЪ БРАТА МОЕГО, НЕ
ИМАМЪ ІАСТИ МАСА ВО ВѢКИ, ДА НЕ СОБЛАЗНИО БРАТА МОЕГО.

ГЛАВА Ѧ.

А. ИЖЕ СМЪ ЛИ АПЛА, ИЖЕ СМЪ ЛИ СВОБОДА; НЕ ИИСА ХРІТА
ЛИ ГАДА НАШЕГО ВІДѢХЪ; НЕ ДѢЛО ЛИ МОЕ ВЫ ЕСТЕ Ѧ
ГАДѢ;

Б. АЩЕ ИНЫМЪ И ИЖЕ СМЪ АПЛА, ПО ОБАЧЕ ВАМЪ ЕЖЕ СМЪ: ПЕ-
ЧАТЬ КО МОЕГОВЪ АПЛАСТА ВЫ ЕСТЕ Ѧ ГАДѢ.

Г. МОИ ѦВѢТЪ ВОСТАЗЮЩЫМЪ МЕНЕ СЕЙ ЕСТЬ:

Д. ЕДА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ ІАСТИ И ПІТИ;

Е. ЕДА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ СЕСТРѢ ЖЕНѢ ВОДИТИ, ЯКЪ И ПРО-
ЧІИ АПЛА, И БРАТІА ГАДА, И КІФА;

Ж. ИЛИ ЕДИНЪ АЗЪ И ВАРНАВА НЕ ИМАМЪ ВЛАСТИ ЕЖЕ НЕ
ДѢЛАТИ;

З. КТО ВОИНСТВУЕТЪ СВОИМИ ѦБРѢНКИ КОГДА; ИЛИ КТО НА-

идолъ-тъ и до сега яджтъ *идоложъртвенно* като жъртвж на идолъ-тъ, и совѣсть-та имъ като е слаба осквърнява ся.

8. А яденіе-то не ны прѣпоржчва на Бога; защото нито ако ядемъ ни ся нѣщо придава, нито ако не ядемъ лишавамы ся отъ нѣщо.

9. Но гледайте да не бы тая ваша свобода да бжде соблазнъ на слабы-тъ.

10. Защото ако бы да види нѣкой тебе, който имашъ знаніе, че сѣдишь на трапезж-тъ въ идолско капище, той като е слабъ, совѣсть-та му не ще ли ся одързости да яде идоложъртвенно?

11. И поради твое-то знаніе ще загине немощный-тъ братъ, за когото е умрѣлъ Христосъ.

12. А като согрѣшавате така противъ братія-та, и наранявате слабж-тъ имъ совѣсть, то вы противу Христа согрѣшавате.

13. За това, ако яденіе-то соблазнява брата ми, нѣма да ямъ мѣсо въ вѣкы, за да не соблазниъ брата си.

ГЛАВА 9.

1. Не съмъ ли апостолъ? Не съмъ ли свободенъ? Не видѣхъ ли Исуса Христа Господа нашего? Не сте ли вы мое-то въ Господа дѣло?

2. На други ако не съмъ апостолъ, *то* поне на васъ съмъ; защото въ Господа вы сте печать-тъ на мое-то апостолство.

3. Това е мой-тъ отвѣтъ на тѣзи които испытувать *поведеніе-то* ми.

* 4. Да ли нѣмамы власть да ядемъ и да пиѣмъ?

5. Да ли нѣмамы власть *и ныи* както други-тъ апостоли, и братія-та Господни, и Кифа, да водимъ съсъ *себе си* женж отъ сестры-тъ?

6. Или само на мене и на Варнавж не е дозволено да не работимъ?

7. Кой воинствува нѣкога на свое си пждивеніе? Кой

САЖДАЕТЪ ВІНОГРАДЪ, ꙗ ꙗ ПЛОДѦ ѿГВЪ НЕ ІАСТЪ; ꙗЛИ КТО ПАСЕТЕ
СТАДО, ꙗ ꙗ МЛЕКА СТАДА НЕ ІАСТЪ;

Π. ἘΔὲ πο ^ὁчеловѣкъ ^{τῆς}сѣ̑ глаголю; не ѡ ^{τῶν}законѣ ли ^{τῆς}сѣ̑ гла-
голетъ;

Ѧ. БѢ МѢСѢСѢВѢ БО ЗАКОНѢ ПИСАНО: ДА НЕ ЗАГРАДИШИ
ОУСТѢНЪ ВОЛѢ МОЛОТѢЩА. ЕДѢ Ѡ ВОЛѢХЪ РАДИТЪ БѢ;

Г. Или́ насъ ра́ди вса́кѡ глаго́летъ; насъ во ра́ди напи-
сася, ꙗ́кѡ ѡ наде́ждѣ до́лженъ єсть ѡра́и ѡра́ти, ѡ моло-
та́и сѧ наде́ждею свое́ѡ оу́пованіѧ причаща́тисѧ.

ΑΙ. Ἰησε μὴ δῶνῃς σῶαί με, ἀλλὰ ἵνα
 ἴδωμαι τὸ πρόσωπόν σου, ὅτι ἡ χάρις σου ὡς ὁ ἥλιος
 ἀνέστει.

ВІ. Їще ѿи́и вла́сти ва́ша прѣча́ются, не па́че ли мы; но не со́твори́хомъ по Ѽбласти се́й: но всѧ́ терпѣ́мъ, да не прѣкра́щеніе ко́е да́мы бѣ́гствова́нню Хрѣ́сту.

ГІ. НЕ ВѢСТЕ ЛИ, ЯКЪ ДѢЛАЮЩІИ СІЩЕ НОВА, ВЪ СТІЛИЩА
ІДАЮТЪ; И СЖИВШІИ ОЛТАРЮ СО ОЛТАРЕМЪ ДѢЛАЮТСЯ;

ДѢ. ТАКѢ ОУ ГДѢ ПОВЕЛѢ ПРОПОВѢДАЮЩИМЪ БЛГОВѢСТІЕ, Ѿ
БЛГОВѢСТІА ЖІТИ.

ѢІ. ЪЗЖЕ НИ ѢДИНО СОТВОРИХЪ Ѡ СІХЪ. НЕ ПИСАХЪ ЖЕ СІА,
ДА ТАКѠ ВЪДѢТЪ Ѡ МИѢ. ДОБРЕ БО МИѢ ПЛЧЕ ОУМРЕТИ, НЕЖЕЛИ
ПОХВАЛѢ МОЮ КТО ДА ИСПРАЗДИНІТЪ.

Ѹ. ѿше бо бѣговѣствовѣю, и ꙗко мѣ похвалы: нѣжда бо мѣ належитъ: горе же мнѣ ѣсть, ѿше не бѣговѣствовѣю.

51. **Ѹше оꙋбѡ волюю сїе творю, мздѡ ѿмамъ: Ѹше же не-
волюю, строенїе мѡ ѣсть предано.**

III. КѢА ОУБО МНЪ ЁСТЬ МЗАА; ДА БЛГОВѢСТВУАИ БЕЗЪ МЗАЫ
ПОЛОЖЪ БЛГОВѢСТІЕ ХРІТОВО, ВО ЁЖЕ НЕ ТВОРИТИ МНЪ ПО ОБЛАСТИ
МОЕЙ ВЪ БЛГОВѢСТВОВАНІИ.

Ѧ. СВОБОДЕНЪ БО СЫИ Ѡ ВСѢХЪ, ВСѢМЪ СЕБѢ ПОРАБОТИХЪ, ДА
МНОЖАЙШЫЯ ПРИВБРАЩУ:

насажда лозіе, и не яде отъ плодъ-тъ му? Или кой пасе стадо, и не яде отъ млѣко-то на стадо-то?

8. По чловѣчески ли говорѣхъ това? не казува ли и законъ-тъ исто-то?

9. Защото въ законъ-тъ Моисеевъ е писано: Не обвързувай уста-та на волъ който вършѣ. За волове-тъ ли ся грижи Богъ?

10. Или непрѣмѣнно заради насъ казува? защото *това* е за насъ писано; така що който оре, съ надеждѣ трѣба да оре; и който вършѣ, съ надеждѣ да е участникъ въ надеждѣ-тъ си.

11. Ако сме ний посѣяли у васъ духовно-то, много ли е ако пожнемъ отъ васъ тѣлесно-то?

12. Ако други участвуватъ въ власть-тъ надъ васъ, не трѣба ли ний повече? Тѣзи власть обаче ний не употрѣбихме; но търпимъ всичко, за да не причинимъ нѣкое прѣкратеніе на благовѣствованіе-то Христово.

13. Не знаете ли че които священнодѣйствуватъ отъ святилище-то ся хранятъ? И които служатъ на олтарь-тъ зематъ дѣлъ отъ олтарь-тъ?

14. Така и Господь заповѣда, проповѣдници-тъ на евангеліе-то да живѣятъ отъ благовѣствованіе-то.

15. Но азъ ни едно отъ тѣзи не употрѣбихъ; нито писахъ това, да ми бѣде така; защото за мене е по добръ да умрѣ, а не да осуети нѣкой похвалѣ-тъ ми.

16. Защото ако проповѣдувамъ евангеліе-то, то не ми е похвала; защото нужда ми надлежи, и тежко ми ако не благовѣствувамъ.

17. Защото ако правѣхъ това отъ своиъ волѣхъ, имамъ заплатѣ; ако ли отъ неволѣхъ, *а то* ми е служеніе-то повѣрено.

18. И тѣй коя е моя-та плата? *Тая*, съ проповѣданіе-то си да положѣ евангеліе-то Христово безъ иждивеніе, така що да не злоупотрѣбѣхъ моиъ-тъ власть въ благовѣствованіе-то.

19. Защото като съмъ свободенъ отъ всички, заробихъ себе си на всички-тъ, за да придобѣхъ по много-то:

Ѣ. БЫХЪ ІСАДЕЕМЪ ІАКЪ ІСАДЕИ, ДА ІСАДЕИ ПРИВЕРАЩС: ПОДЗАКОННЫМЪ ІАКЪ ПОДЗАКОНЕНЪ, ДА ПОДЗАКОННЫА ПРИВЕРАЩС:

ѢА. БЕЗЗАКОННЫМЪ ІАКЪ БЕЗЗАКОНЕНЪ, НЕ СЫИ БЕЗЗАКОННИКЪ БГ҃С, НО ЗАКОННИКЪ ХР҃Т҃С, ДА ПРИВЕРАЩС БЕЗЗАКОННЫА.

ѢВ. БЫХЪ НЕМОЩНЫМЪ ІАКЪ НЕМОЩЕНЪ, ДА НЕМОЩНЫА ПРИВЕРАЩС: ВСЕМЪ БЫХЪ ВСА, ДА ВСАКЪ НѢКІА СПАСѢ.

ѢГ. СІЕ ЖЕ ТВОРИО ЗА БЛГОВѢСТІЕ, ДА СОВѢЩНИКЪ ЁМѢ БѢДѢ.

ѢД. НЕ ВѢСТЕ ЛИ, ІАКЪ ТЕКѢЩИИ ВЪ ПОЗОРИЩИ, ВСИ ОУБѢ ТЕКѢТЪ, ЁДИНЪ ЖЕ ПРИЕМЛЕТЪ ПОЧЕСТЬ; ТАКЪ ТЕЦЫТЕ, ДА ПОСТИГНЕТЕ:

ѢЕ. ВСАКЪ ЖЕ ПОДВИЗАЙСЯ, Ѡ ВСѢХЪ ВОЗДЕРЖИТСА: И ОНИ ОУБѢ ДА ИСТАКНЕНЪ ВѢНЦЪ ПРИИМЕТЪ, МЫ ЖЕ НЕИСТАКНЕНЪ.

ѢЗ. ЯЗЪ ОУБО ТАКЪ ТЕКѢ, НЕ ІАКЪ БЕЗВѢСТИНЪ: ТАКЪ ПОДВИЗАЮСА, НЕ ІАКЪ ВОЗДѢХЪ БІАИ:

ѢЗ. НО ОУМЕРЩЕЛАЮ ТѢЛО МОЕ И ПОРАБОЩАЮ, ДА НЕ КАКЪ, ИНЫМЪ ПРОПОВѢДАЮ, САМЪ НЕКЛЮЧИМЪ БѢДѢ.

ГЛАВА І.

А. НЕ ХОЩЕ ЖЕ ВАСЪ НЕ ВѢДѢТИ, БРАТІЕ, ІАКЪ ОТЦЫ НАШИ ВСИ ПОД ѠБЛАКОМЪ БЫША, И ВСИ СКВОЗѢ МОРЕ ПРИДОША,

Б. И ВСИ ВЪ МѠВ҃СЕА КРЕСТИШАСА ВО ѠБЛАЦѢ И ВЪ МОРИ,

Г. И ВСИ ТОЖДЕ БРАШНО ДХ҃ОВНОЕ ІАДОША,

Д. И ВСИ ТОЖДЕ ПІВО ДХ҃ОВНОЕ ПІША: ПІАХС КО Ѡ ДХ҃ОВНАГЪ ПОСЛѢДЮЩАГЪ КАМЕНЕ, КАМЕНЬ ЖЕ БѢ ХР҃ТОСЪ.

Е. НО НЕ ВО МНОЖАЙШИХЪ БЛГОВОЛИ БГ҃Ъ: ПОРАЖЕНИ КО БЫША ВЪ ПСГ҃ЫНИ.

З. СІА ЖЕ ѠБРАЗЫ НАМЪ БЫША, ІАКЪ НЕ БЫТИ НАМЪ ПОХОТНИКѠМЪ СЛЫХЪ, ІАКОЖЕ И ОНИ ПОХОТѢША.

20. И на Іуден-тѣ быхъ като Іудениъ, Іуден-тѣ да придобыѣхъ : на тѣзи конто сѣ подѣ законъ като подзаконенъ быхъ, да придобыѣхъ тѣзи конто сѣ подѣ законъ.

21. На тѣзи конто нѣматъ законъ *быхъ* като че нѣмамъ законъ, (не че съмъ безъ законъ прѣдъ Бога, но подзаконенъ на Христа,) за да придобыѣхъ тѣзи конто нѣматъ законъ.

22. На немощны-тѣ като немощенъ быхъ, за да придобыѣхъ немощны-тѣ. На всичкы-тѣ станѣхъ всичко, да бы всякакъ да спасѣхъ нѣколцина.

23. И това го правѣхъ за евангеліе-то, да бѣдѣ на него съучастникъ.

24. Не знаете ли, че конто тичатъ на поприще-то всичкы тичатъ, а само единъ зема наградъ-тѣ ? така тичайте, като да ѣхъ получите.

25. И всякой подвижникъ отъ всичко ся въздържава ; и тѣ за да земѣтъ вѣнецъ тѣленъ, а ный нетѣленъ.

26. И тѣй азъ тичамъ така, не като на неизвѣстно *нѣщо* ; така бѣхъ, не като че бѣхъ въздухъ-тѣ.

27. Но уморявамъ тѣло-то си и порабощавамъ го, че като проповѣдамъ на други-тѣ, да не бы да останѣ азъ отхвърленъ.

ГЛАВА 10.

1. И не искамъ, братіе, да не знаете, че отци-тѣ наши бѣхъ всичкы подѣ облакъ-тѣ, и всичкы прѣзъ море-то прѣминахъхъ.

2. И въ облакъ-тѣ и въ море-то всичкы ся кръстнѣхъ въ Моисея,

3. И всичкы отъ исто-то духовно ястіе ядохъ,

4. И всичкы отъ исто-то духовно питіе пихъ ; защото пияхъ отъ духовный-тѣ камъкъ, който гы придружаваше ; и тойзи камъкъ бѣ Христосъ.

5. По въ по много-то отъ тѣхъ не благоволи Богъ ; защото испомрѣхъ въ пустыни-тѣ.

6. А тѣзи *нѣща* станѣхъ намъ примѣри да не бѣдемъ ный желатели на зло-то, както и тѣ пожелахъ.

з. Ни їдѡслагжітели бываѣте, ꙗкоже нѣцыи ѿ нѣхъ : ꙗкоже єсть писано : сѣдоша людѣ їсти ѡ пити, ѡ восташа ѡгрѣти.

и. Нижѣ сослаганимъ, ꙗкоже нѣцыи ѿ нѣхъ сослаганиша, ѡ падоша во єдинъ дѣнь двѣдесать трѣ тысячи.

д. Ни да ѡскѡбѣмъ Хрѣта, ꙗкоже нѣцыи ѿ нѣхъ ѡскѡсѣша, ѡ ѿ смѣи погнѣбѡша.

г. Ни ропщите, ꙗкоже нѣцыи ѿ нѣхъ ропташа, ѡ погнѣбѡша ѿ всегубителя.

а. Гдѣ же всѧ Ѧбрази прилагасѧ Ѧнѣмъ : писана же быша въ нагчѣніе наше, въ нѣхъже концы вѣкъ достигѡша.

в. Тѣмъже мѣѡса стоѡти, да клѡдетсѧ, да не падѣтъ.

г. Ѣскѡбѣніе вѡсхъ не достигѣтъ тѣчѣю челоѡчѣское : вѣренъ же Бгъ, ѡже не ѡставитъ вѡсхъ ѡскѡсѣтисѧ пачѣ, ѣже мѡжете, но сотворитъ со ѡскѡбѣнѣмъ ѡ ѡзбѡитѣ, ꙗкѡ вѡзможѣи вѡмъ попестѣи.

д. Тѣмъже, брѡтѣ моѡ возмѡблѣннаѧ, вѣгаѣте ѿ їдѡслагжіѡ.

є. ꙗкѡ мѡдрѡмъ глаголю, сѡдѣте вѣ, ѣже глаголю :

з. Чѡша бѡгѡсловѣнїѧ, ѡже бѡгѡсловаѣмъ, не ѡбщѣніе ли крѡве Хрѣтоѡ єсть ; хлѣбъ, єгѡже лѡмимъ, не ѡбщѣніе ли тѣла Хрѣтоѡ єсть :

и. ꙗкѡ єдинъ хлѣбъ, єдино тѣло єсмы мнози : всѣ ко ѿ єдинагѡ хлѣба причѡщѡемсѧ.

и. Видѣте їмѡ по плѡти : не їдѡщѣи ли жѣртѡ Ѧбщѣннѣ Ѧтарѣѡ сѣтъ ;

д. Чтѡ ѡубѡ глаголю ; ꙗкѡ їдѡмъ чтѡ єсть ; ѡли їдѡмѡ жѣртѡенное чтѡ єсть ;

к. Но занѣ, ѡже жрѣтъ їзыцы, вѣсѡмъ жрѣтъ, ѡ не бгѡѡ : не хѡщѣ же вѡсхъ Ѧбщѣннѣмъ быти вѣсѡмъ.

ка. Не мѡжете чѡшѡ гдѣю пити ѡ чѡшѡ вѣсѡвѡскѡю, не

7. Нито идолослужители бивайте, както нѣкои отъ тѣхъ, споредъ писано-то: Сѣднѣ народъ-тъ да яде и да пие, и станѣхъ да играѣтъ.

8. Нито да блудствувамы както блудствувахъ нѣкои отъ тѣхъ, и паднѣхъ въ единъ день двадесетъ и три тысящи души.

9. Нито да искушавамы Христа, както и нѣкои отъ тѣхъ искусихъ и погынѣхъ отъ змін-тъ.

10. Нито роптайте, както възроптахъ нѣкои отъ тѣхъ и погынѣхъ отъ истрѣбителя.

11. И всичко това имъ ся прилучаше за примѣры, и написа ся за поученіе намъ конто смы достигнѣли послѣдни-тъ врѣмена.

12. Така що който ся има че стоп, да гледа да не падне.

13. Васъ *друго* искушеніе освѣнь чловѣческо не вы е постигнѣло; вѣренъ е обаче Богъ, който нѣма да вы остави да бѣдете искушени повече отъ колкото ви е сила-та, но съ искушеніе-то наедно ще даде и срѣдство-то, така що да можете да прѣтърпѣвате.

14. За това, възлюблени мои, отбѣгнуйте отъ идолослуженіе-то.

15. Говорѣхъ като на разумны; сами вы сѣдѣте *това*, което казувамъ.

16. Чаша-та на благословеніе-то, който благославямы, не е ли причастіе на кръвъ-тъ Христовъ? Хлѣбъ-тъ когото прѣломявамы не е ли причастіе на Христово-то тѣло?

17. Защото единъ хлѣбъ, едно тѣло смы *нѣй* мнозина-та; понеже всинца отъ единъ-тъ хлѣбъ ся причащавамы.

18. Гледайте Израиля по плѣтъ; тѣзи конто ядѣтъ жертвы-тъ не сѣ ли причастници на жертвенникъ-тъ?

19. И тѣй азъ какво казувамъ? това ли че идолъ-тъ е нѣщо, или че идоложертвенно-то е нѣщо? *Не.*

20. Но *казувамъ* че онова което язычники-тъ жертвувать, жертвувать го на бѣсове-тъ, и не на Бога; а не вы искамъ да бѣдете причастници на бѣсове-тъ.

21. Не можете да пиете чашъ-тъ Господнѣхъ и чашъ-тъ бѣсов-

можете трапéзѣ Гд̑ней причащáтиса и трапéзѣ бж҃-
сѡвѣтѣй.

кв. Илѝ раздража́емъ Гд̑а; е́да крѣпча́йши е́гѡ
е́смь;

кг. Вс̑а ми лѣтъ сѣтъ, но не вс̑а на по́льзѣ: вс̑а ми лѣтъ
сѣтъ, но не вс̑а назидáютъ.

кд. Никтѡже своегѡ сѝ да и́щетъ, но ѣ́же бли́жнѡгѡ
кѝйждо.

ке. Всѣ, ѣ́же на тѡржищи прода́емое, и́дѣте ничтѡ́же сѣмнá-
щеся, за сѡвѣсть:

кз. Гд̑на ко землѣ и́ исполнѣ́нїе е́а.

кз. Я́ще ли ктѡ ѿ невѣрныхъ призывáетъ вы, и хѡ́щете
и́ти, всѣ́ предлага́емое ва́мъ и́дѣте, ничтѡ́же сѣмнáщеся, за
сѡвѣсть.

кн. Я́ще ли же ктѡ ва́мъ речѣтъ: сѣ́ е́дѡложѣ́рвенно
е́сть: не и́дѣте за О́ного повѣ́дава́го и́ сѡвѣсть. Гд̑на ко
землѣ, и́ исполнѣ́нїе е́а.

ко. Сѡвѣсть же глаго́лю не своѡ, но дрѡга́гѡ. вскѣ́ю ко
свѡбо́да моѧ сѣ́дѣтсѧ ѿ ны́а сѡвѣсти;

л. Я́ще азъ б́гдѡдѧ́тїю причащáюсѧ, почтѡ́ хѡлѣ́ прѣ́мляю,
ѡ нѣ́мже азъ б́гдѡдѧ́рю;

ла. Я́ще о́убо ѣ́сте, я́ще ли пѣ́те, я́ще ли и́но чтѡ́ тво-
ри́те, вс̑а въ сла́вѣ Бж҃їю твори́те.

лв. Безпреткнѡвѣ́ннъ бы́вайте ї́сдѣ́емъ и́ б́мнѡмъ и́ цркви
Бж҃їей:

лг. И́коже и́ азъ во всѣ́мъ всѣ́мъ о́угожда́ю, не и́скїй своѣ́
по́льзѣ, но мно́гихъ, да спасѣ́тсѧ.

ГЛАВА Я.

а. Подража́тели мнѣ́ бы́вайте, и́коже и́ азъ Хр̑т̑с̑.

б. Хвали́ю же вы, бра́тїе, и́кѡ вс̑а моѧ по́мните, и́ и́коже
преда́хъ ва́мъ, преда́нїѧ держи́те.

Гл. 11. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

скаж; не можете да сте причастници на трапезѣ-тъ Господнѣ и на трапезѣ-тъ бѣсовскѣ.

22. Или ищемъ да побудимъ Господа на ревнованіе? по силни ли сме нѣмъ отъ него?

23. Всичко ми е позволено, но всичко не е за полза; всичко ми е позволено, но всичко не е за назиданіе.

24. Никой да не трѣси своѣ-тъ си *полза*, но всякой *полза-тъ* на другыго.

25. Всичко що ся продава на месопродавницѣ-тъ яждте, и безъ никакво придираваніе заради совѣсть-тъ;

26. Защото Господня е земя-та, и което ѣмъ напълнява.

27. И ако отъ невѣрны-тъ нѣкой вы покани, и вы искате да идете, яждте каквото сложатъ отъ прѣдъ ви, безъ никакво придираваніе заради совѣсть-тъ *си*.

28. Ако ли ви рече нѣкой: Това е идолжертвенно, не яждте, заради тогожъ който ви е обадилъ, и *за* совѣсть-тъ; защото Господня е земя-та, и което ѣмъ напълнява.

29. А совѣсть казувамъ не твоѣ-тъ, но на другыго *совѣсть-тъ*, понеже защо да ся съди моя-та свобода отъ другжъ совѣсть?

30. И ако азъ съ благодареніе участвувамъ *въ яденіе-то*, защо да бѣдѣ охуланъ за това, за което азъ благодарѣмъ?

31. И тъй ядете ли, пиете ли, нѣщо ли правите, всичко за славѣ Божіѣ правѣте.

32. Не бывайте соблазнѣ ни на Іуден, ни на Еллины, ни то на церквѣ-тъ Божіѣ;

33. Както и азъ угождавамъ на всички во всяко нѣщо безъ да трѣсѣмъ своѣ-тъ си *полза*, но *полза-тъ* на мнозина за да ся спасѣтъ.

ГЛАВА 11.

1. Подражатели бывайте на мене както и азъ на Христа.

2. И захвалямъ ви, братіе, че во всичко мя помните, и държите прѣданія-та, както ви *мы* прѣдадохъ.

Г. Хошѣ же вѣсѣ вѣдѣти, ꙗкоу всѧкомꙋ мѣжꙋ главлѧ
Хрѣтоꙋсѣ ѣсть: главлѧ же женѣ, мѣжꙋ: главлѧ же Хрѣтꙋ, Бг҃ъ.

Д. ПСАКЗ МѢЖЗ МОЛІТВѢ ДѢЛІ ИЛИ ПРОРОЧЕСТВАИ ПОКРЫ-
ТОЮ ГЛАВОЮ, СРАМЛѢЕТЗ ГЛАВѢ СВОІ.

Ѣ. И всѧка жена моли́твѣ дѣ́ющаѧ или проро́чествующаѧ
ѡкро́вѣнною главо́ю, срама́етсѧ главо́ю своѣю: ѡ́днѣно бо ѣсть и
то́жде ѡ́стриженнѣи.

Ѣ. Аще бо не покрывѣется женѧ, да стрижѣтся: аще ли же срамъ женѣ стрижѣса или брѣтиса, да покрывѣется.

3. МѢЖ ОУЕУ НЕ ДОЛЖЕНЪ ЁСТЬ ПОКРЫВАТИ ГЛАВѸ, ОБРАЗЪ
И СЛАВА БЖІА СЫН. ЖЕНА ЖЕ СЛАВА МѢЖЪ ЁСТЬ:

н. Нѣсть бо мѣжъ ѿ жены, но жена ѿ мѣжа:

д. Ибо не созданъ бысть мѣжъ жены радн, но жена мѣжа радн:

І. СЕГН РАДН ДОЛЖНА ЁСТЬ ЖЕНА ВЛАСТЬ ІМѢТИ НА ГЛАВѢ
АГГЛЗ РАДН.

АІ. ОБАЧЕ НН МЅЖЗ БЕЗ ЖЕНЫ, НН ЖЕНА БЕЗ МЅЖА, Ѡ
ГЛА:

БІ. НѢКОЖЕ БО ЖЕНА ѿ МЪЖА, СІЦЕ НІ МЪЖЪ ЖЕНОЮ, ВСА ЖЕ
ѿ ПѢА.

ГІ. ВѢ ВАСЪ СЛѢДѢХЪ СЪДѢТЕ: ЛѢПО ЛИ ЁСТЬ ЖЕНѢ ВѢКРОВѢН-
НѢЙ БГ҃С МОЛІТІСЯ;

ДІ. Или ꙗже не самое естество оучитъ вы, ꙗко мѡжж оубо
ѡще власы раститъ, безчестіе емѡ есть:

ѢІ. ЖЕНА ЖЕ ѢЩЕ ВЛАСЫ РАСТѢЮТЪ, СЛАВА ЕЯ ЁСТЬ; ЗАНѢ РАСТѢНІЕ ВЛАСѢВЪ ВМѢСТѢ ѠДѢВАНІА ДАНО БЫТЬ ЕЯ.

51. Я́ще ли ктò мнѣтся спѡринѣзъ быти, мы́ таковы́хъ
обы́чаа не ѣ́мамы, ни́же цркви́ Бж́їа.

31. ГІЕ ЖЕ ЗАВѢЩАВАА НЕ ХВАЛЮ, ІАКЪ НЕ НА ЛѢЧШЕЕ, НО НА
ХՏЖДШЕЕ СВЕРՔЕТЕСА.

III. ПЕРВОЕ ОУБѢ СХОДЯЮЩИМСЯ ВАМЪ ВЪ ЦРКОВЬ, СЛЫША ВЪ
ВАСЪ РАСПРІ СЪЮЩА, И ЧАСТЬ НѢКЮ СІХЪ ВѢРЮ:

3. Искамъ пакъ да знаете, че глава на всякой мъжъ е Христосъ, а глава на женѣ-тъ е мъжъ-тъ; глава пакъ на Христа е Богъ.

4. Всякой мъжъ кога ся моли, или кога пророчествува, ако има главѣ-тъ си покрѣтъ, засрамува главѣ-тъ си.

5. А всяка жена която ся моли или пророчествува съ непокрѣтъ главѣ, засрамува главѣ-тъ си; защото е все еднакво като да е съ бръснѣтъ главѣ.

6. Защото жена ако ся не покрѣва, нека остриже и космы-тъ си. Но ако е срамотно на женѣ да си стриже космы-тъ, или да си бръсне главѣ-тъ, *то* нека ся покрѣва.

7. Защото мъжъ-тъ не трѣбува да си покрѣва главѣ-тъ, понеже е образъ и слава Божія; а жена-та е слава на мъжъ-тъ;

8. Защото мъжъ-тъ не е отъ женѣ-тъ, но жена-та отъ мъжъ-тъ;

9. Понеже не бы създаденъ мъжъ-тъ за женѣ-тъ, но жена-та за мъжъ-тъ;

10. За това жена-та е длѣжна заради ангелы-тъ да има на главѣ-тъ си *блѣтъ* на власть.

11. Ни мъжъ обаче безъ женѣ, нито жена безъ мъжъ *быва* въ Господа;

12. Защото както жена-та е отъ мъжъ-тъ, така и мъжъ-тъ е чрѣзъ женѣ-тъ; а всичко е отъ Бога.

13. Сами въ себе си сѣдѣте, прилично ли е на женѣ, да ся моли Богу гологлава?

14. А не учи ли вы и само-то естество, че мъжъ ако оставя косѣ-тъ си да расте, то е безчестіе нему?

15. Но жена ако оставя косѣ-тъ си да расте, *то* е ней за славѣ; защото коса-та е дадена ней намѣсто покривало.

16. Но ако ся яви нѣкой да е прѣпирливъ, ный такъвъ обычай нѣмамы, нито церкви-тъ Божіи.

17. И това като *ви* зарѣчвамъ, не *ви* захвалямъ, че ся събирате не за по добро, но за по лошо.

18. Защото първо, кога ся събирате въ церквѣ, чувамъ че ставали раздори помежду ви; и по нѣщо вѣрувамъ:

ѿі. Подобаѣтъ бо ѿ ѣресѣмъ въ васъ быти, да ѿскѣсѣн ѿвлѣни бываюуъ въ васъ.

ѿ. Сходѡщымса оубо вамъ въспѣ, иѣсть Гѡсксю вѣчерю ѿсти :

ѿа. Кійждо бо свою вѣчерю предварѣтъ въ спѣденіе, ѿ овъ оубо ѡлетъ, овъ же оупивѣтса.

ѿв. Еда бо домывъ не ѿмате, во ѣже ѿсти ѿ пїти ; ѿли ѡ цркви Бжїи нераднѣ, ѿ срамлѣете не ѿмѣшымъ ; что вамъ рекъ ; похвалю ли вы ѡ сѣмъ ; не похвалю.

ѿг. Азъ бо прїахъ ѡ Гѡа, ѣже ѿ предахъ вамъ, ѿкв Гѡъ ѿсз въ нощь, въ нюже преданъ бываше, прїемъ хлѣвъ,

ѿд. И блгодарївъ преломї, ѿ речѣ : прїимїте, ѿдїте, сїѣ ѣсть тѣло моѣ, ѣже за вы ломїмое : сїѣ творїте въ моѣ вос- помнїнїе.

ѿе. Такожде ѿ чашъ, по вѣчери, глагола : сїа чаша нѡвый завѣтъ ѣсть въ моѣй кровї : сїѣ творїте, ѣлижды ѡще пїете, въ моѣ воспомнїнїе.

ѿз. Елижды бо ѡще ѿсте хлѣвъ сѣй, ѿ чашъ сїю пїете, смѣръ Гѡню возвѣщѣете, дондеже прїїдетъ.

ѿз. Тѣмже ѿже ѡще ѿстъ хлѣвъ сѣй ѿли пїетъ чашъ Гѡню недостѡйнѣ, повїненъ бѣдетъ тѣла ѿ кровї Гѡни.

ѿи. Да ѿскшѣетъ же челоѡкъ себѣ, ѿ такъ ѡ хлѣба да ѿстъ, ѿ ѡ чаши да пїетъ :

ѿа. Идѡй бо ѿ пїаи недостѡйнѣ, сѣдъ себѣ ѿстъ ѿ пїетъ, не разсѣдѡа тѣла Гѡна.

ѿ. Сегѡ ради въ васъ мнози нѣмоцни ѿ недѣжливн, ѿ спѡтъ доѡлн.

ѿа. ѡще бо въхомъ себѣ разсѣдѡамъ, не въхомъ ѡсѣдѣнн быамъ :

ѿв. Сздѡмн же, ѡ Гѡа наказѣмса, да не съ мїромъ ѡсѣ- димса.

Гл. 11. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

19. Защото, нужно е да има и раздѣленія между васъ, за да ся явятъ достойни-тѣ изъ помежду ви.

20. И тъй събираніе-то ви наедно не е че ядете Господниѣ вечеріѣ;

21. Защото на яденіе-то всякой бърза да зема своиѣ-тѣ си вечеріѣ прѣди другыго, и единъ остава гладенъ, а другий ся напива.

22. Кѣщи ли нѣмате да ядете и да пиете? или церквѣ-тѣ Божіѣ прѣзирате, и посрамяте тѣзи конто нѣматъ *нищо*? Какво да ви рекѣ? Да ви захвалямъ ли за това? Не *ви* захвалямъ.

23. Защото азъ отъ Господа пріяхъ това, което ви и прѣдадохъ; че Господъ Исусъ прѣзъ нощъ-тѣ на прѣдаваніе-то му, зѣ хлѣбъ,

24. И като благодари, прѣломи и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое, което за васъ ся ломн; това правѣте за мое въспоминаніе.

25. Така и чашѣ-тѣ, слѣдъ вечеряніе-то *зѣ*, и рече: Тая чаша е новий завѣтъ въ моиѣ-тѣ кръвь; това правѣте, всякой пѣтъ когато пиете, за мое въспоминаніе.

26. Защото всякой пѣтъ когато ядете тойзи хлѣбъ, и пиете тѣзи чашѣ, смъртъ-тѣ Господниѣ възвѣставате, докѣ дойде той.

27. Така що който яде тойзи хлѣбъ или піе чашѣ-тѣ Господниѣ недостойно, повиненъ ще бѣде на тѣло-то и кръвь-тѣ Господниѣ.

28. Но да испитува человекъ себе си, и така да яде отъ хлѣбъ-тъ, и да піе отъ чашѣ-тѣ;

29. Защото, който яде и піе недостойно, той яде и піе осѣжденіе на себе си, като не отличава тѣло-то Господне.

30. Отъ това *има* изъ помежду ви мнозина немощни, и болни, а доста и умиратъ.

31. Защото ако быхмы сами себе си сѣдили, не быхмы были сѣдени.

32. Но когато бывамы сѣдени, наказувамы ся отъ Господа, за да не бѣдемъ осѣдени наедно съсъ свѣтъ-тъ.

ѡг. Тѣмже, братіе моѡ, сходящесѡ ѡсти, другъкъ другу жаи́те :

ѡд. Яще ли кто ѡчетъ, въ домъ да ѡстѡ : да не въ грѣхъ сходя́тесѡ. ѡ прочи́хъ же, ѳгда прїидѡ, оустро́ю.

ГЛАВА ѳІ.

ѡ. Ѣ дѡво́ныхъ же, братіе, не хо́щѡ вѡсѡ не вѣдѣти.

Ѣ. Вѣ́сте, ѡ́кѡ ѳгда не вѣ́рни вѣ́сте, ко ѡдѡлѡмъ безгѡ́с-нымъ ѡ́кѡ ведо́мѡ ведо́тесѡ :

Ѣ. Тѣмже сказа́ю ва́мъ, ѡ́кѡ ни́ктоже дѡ́мъ ѳѡимъ глаго́лай, рече́тъ ѡ́наде́ма ѡ́са : ѡ́ ни́ктоже мо́жетъ ре́ши Ѣда ѡ́са, то́чию дѡ́мъ стѡ́мъ.

ѡ. Раздѣ́ленїѡ же дарова́нїѡ сѣтъ, ѡ́ то́йже дѡ́хъ :

Ѣ. Ѣ раздѣ́ленїѡ сѡзже́нїѡ сѣтъ, ѡ́ то́йже гѡ́дъ :

Ѣ. Ѣ раздѣ́ленїѡ дѣ́йствѡ сѣтъ, ѡ́ то́йже ѣ́сть Ѣѡ, дѣ́й-ствѡѡ всѡ во всѣ́хъ.

Ѣ. Ко́мѡже да́етсѡ ѡ́влє́нїе дѡ́а на по́льзѡ.

Ѣ. Ѣво́мъ во дѡ́мъ да́етсѡ сло́во премѡдрости, ѡ́но́мъ же сло́во рѡ́зѡа, ѡ́ то́мже дѣ́ѡ :

ѡ. Дро́го́мъ же вѣ́ра, тѣ́мже дѡ́мъ : ѡ́но́мъ же дарова́нїѡ ѡ́сѡвлє́нїѡ, ѡ́ то́мже дѣ́ѡ :

Ѣ. Дро́го́мъ же дѣ́йствїѡ сїѡз, ѡ́но́мъ же проро́чество, дро́го́мъ же разсѡзже́нїѡ дѡ́во́мъ, ѡ́но́мъ же ро́дѡ ѡ́зыѡвѡ, дро́го́мъ же сказа́нїѡ ѡ́зыѡвѡ :

ѡі. Всѡ же сїѡ дѣ́йствѡетъ ѣ́дїѡ ѡ́ то́йже дѡ́хъ, раздѣ́лаѡ вла́стїю ко́мѡже ѡ́коже хо́шетъ.

Ѣі. Ѣко́же во тѣ́ло ѣ́дїѡ ѣ́сть, ѡ́ о́дѡ ѡ́мѡтъ мнѡ́ги, всѡ же о́дѡ ѣ́дїѡѡгъ тѣ́ла, мнѡ́зи сѡ́ще, ѣ́дїѡ сѣтъ тѣ́ло : та́кѡ ѡ́ хрѡ́сѡ.

Ѣі. Ѣѡ ѣ́дїѡѡмъ дѡ́мъ мѡ́ всѡ во ѣ́дїѡ тѣ́ло крѡ́ти́хомсѡ,

33. За това, братіе мои, когато ся събирате да ядете, чакайте ся единъ другый;

34. Ако ли е нѣкой гладенъ, да яде у дома си, да ся не събирате за осѣжденіе. А за друго що остава когато дойдѣ ще наредѣхъ.

ГЛАВА 12.

1. А за духовны-тѣ дарбы, братіе, не искамъ да не знаете.

2. *Вы* знаете че бѣхте язычници, влѣчени къмъ нѣмы-тѣ идолы, както ся водяхте.

3. За това ви увѣdomявамъ, че никой, като говори съ Духъ Божій, не казува анаѣема Иисусу, и никой не може да парече Иисуса Господь, освѣнь чрѣзь Духа Святаго.

4. Има различія на дарбы-тѣ, но Духъ-тѣ е истый-тѣ.

5. Има различія на служенія-та, но Господь е истый-тѣ.

6. Има и различія на дѣйствія-та, но Богъ е истый-тѣ, който дѣйствува все во все.

7. А всякому ся дава явеніе-то на Духа за ползжъ.

8. Защото одному ся дава чрѣзь Духа слово на прѣмудрость, а другому слово на знаніе, по истый-тѣ Духъ;

9. Другому пакъ вѣра, чрѣзь истый-тѣ Духъ, а другому дарбы на исцѣленія, пакъ чрѣзь истый-тѣ Духъ *ся даватъ*;

10. А другому дѣйствіе на чудеса, другому пророчество, а другому распознаваніе на духове-тѣ, и другому различни языци, другому пакъ тълкуваніе на языцы.

11. А всичко това го дѣйствува единый-тѣ и тойзи истый Духъ, който всякому особно раздѣлява както му е угодно.

12. Защото както тѣло-то е едно, а има много удове, и вси-тѣ удове на едно-то тѣло, ако и много да сжъ, *пакъ* едно тѣло сжъ; така и Христосъ.

13. Защото всички ный чрѣзь единый-тѣ Духъ ся кръстихмы *да*

ѡше Ѳдаѳен, ѡше Ѳлнини, Ѳли раки, Ѳли свободни: Ѳ вси ѳди-
нѣмъ дѡмъ напоиѡмъ.

ѳі. Ибо тѣло нѣсть ѳдинъ оудъ, но мнози.

ѳі. ѡше речѣтъ ногѡ, ѡкѡ нѣсмъ рска, нѣсмъ ѡ тѣла:
ѳдѡ сегѡ рѡди нѣсть ѡ тѣла;

ѳі. И ѡше речѣтъ оѡхо, ѡкѡ нѣсмъ Ѳко, нѣсмъ ѡ тѣла:
ѳдѡ сегѡ рѡди нѣсть ѡ тѣла;

ѳі. ѡше все тѣло Ѳко, гдѣ слѡхъ; ѡше же все слѡхъ, гдѣ
оѡхѡнїе;

ѳі. Нынѣ же положи бѣхъ оуды, ѳдинаго коегѡдо Ѳхъ въ
тѣлеси. ѡкоже Ѳзвѡли.

ѳі. ѡше ли быша вси ѳдинъ оудъ, гдѣ тѣло;

ѳі. Нынѣ же мнози оѡѡѡ оѡдове, ѳдино же тѣло.

ѳі. Не мѡжетъ же Ѳко рѣши рсцѣ, не трѣбѣ ми ѳси: Ѳли
пѡки главѡ ногѡмъ, не трѣбѣ ми ѳстѣ.

ѳі. По многѡ пѡче, мнѡщїнса оудѡ тѣла немощнѣйши
быти, Ѳжнѣйши сѣтъ:

ѳі. И Ѳхъже мнїмъ безчѣстнѣйшихъ быти тѣла, сїмъ
чѣсть мнѡжѡйшю прилагѡмъ:

ѳі. И неѡлоѡбрѡзїи нѡши ѡлоѡбрѡзїе мнѡжѡйше
Ѳмстѣ: ѡ ѡлоѡбрѡзїи нѡши, не трѣбѣ Ѳмстѣ. но бѣхъ рас-
твори тѣло, хсдѣйшемъ ѡльшѡ дѡвъ чѣсть,

ѳі. Да не вѣдетъ распри въ тѣлеси, но да тѡжде въ себѣ
пекѣтъ оудѡ:

ѳі. И ѡше стрѡждѣтъ ѳдинъ оудъ, съ нїмъ стрѡждѣтъ
вси оудѡ: ѡше ли же слѡвїтъ ѳдинъ оудъ, съ нїмъ рѡдѡ-
їтъ вси оудѡ.

ѳі. Ны же ѳстѣ тѣло Хрїтѡво Ѳ оудѡ ѡ чѡсти.

ѳі. И Ѳвѡхъ оѡѡѡ положи бѣхъ въ цркви пѣрѡѡ ѡплѡвъ,
вторѡе прорѡкѡвъ, трѣтїе оѡчїнїей, потѡмъ же сїлы, тѡже
дарѡвѡнїѡ Ѳсцѣлѣнїй, застѣплѣнїѡ, правлѣнїѡ, рѡдѡ ѡзыѡвъ.

ѳі. ѳдѡ вси ѡплѡ; ѳдѡ вси прорѡцы; ѳдѡ вси оѡчїнїей;
ѳдѡ вси сїлы;

Гл. 12. ПЪРВО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

смы въ едно тѣло, и Иудеи и Еллини, и раби и свободни; и всица въ единъ Духъ ся напоихмы.

14. Защото тѣло-то не е единъ удъ, но много.

15. Ако речѣше нога-та: Понеже не съмъ рѣка, не съмъ отъ тѣло-то; да ли за това *тя* не е отъ тѣло-то?

16. И ако речѣше ухо-то: Понеже не съмъ око, не съмъ отъ тѣло-то; да ли за това *то* не е отъ тѣло-то?

17. Ако бѣше всичко-то тѣло око, дѣ *щѣше да е* слышаніе-то? ако ли все слышаніе, дѣ обонаніе-то?

18. Но сега Богъ е положилъ удове-тѣ всякой единъ отъ тѣхъ въ тѣло-то, както е изволилъ.

19. Ако бѣхъ были вси-тѣ единъ удъ, дѣ *щѣше да е* тѣло-то?

20. Но сега удове сѣ много, а тѣло едно.

21. И не може око-то да рече на рѣкѣ-тѣ: Нѣмамъ потрѣбъ отъ тебе; или пакъ глава-та на нозѣ-тѣ: Нѣмамъ потрѣбъ отъ васъ.

22. Но удове-тѣ на тѣло-то, които ся виждатъ че сѣ по слаби, *тѣ* сѣ много по потрѣбни.

23. И тѣзи *части* на тѣло-то които ни ся виждатъ за по безчестны, тѣмъ повече почестъ прилагамы, и неблагообразни-тѣ наши *удове* иматъ по голѣмо благообразіе.

24. А благообразни-тѣ наши *удове* нѣмамъ нуждѣ. Но Богъ е распоредилъ тѣло-то, като е далъ на лишено-то по голѣмъ почестъ;

25. За да нѣма раздоръ въ тѣло-то, но удове-тѣ да иматъ истото попеченіе единъ за другый;

26. И ако страда единъ удъ, вси-тѣ удове състрадатъ; ако ли слави единъ удъ, вси-тѣ удове ся радуватъ съ него заедно.

27. А вы сте тѣло Христово, и частно удове.

28. И едни постави Богъ въ църквѣ-тѣ, първо апостоли, второ пророцы, трето учители, послѣ чудеса, напokonъ дарбы на исцѣленіе, помаганія, управленія, разны языцы.

29. Всички-тѣ апостоли ли сѣ? всички-тѣ пророци ли сѣ? всички-тѣ учители ли сѣ? всички *дѣйствуютъ* ли чудеса?

А. Еда вси дарованіа ѿмстѣ исцѣленій; еда вси ѡзыки глаголютѣ; еда вси сказуютѣ;

АА. Ревнуйте же дарованій большіхъ: и еще по превосхожденію путь вамъ показую.

ГЛАВА ГІ.

А. Ище ѡзыки человѣческими глаголю и ѡгласкими, любве же не ѿмамъ, бѣхъ (іакъ) мѣдѣ звенѣши, или кѹмвалъ звѣщаѣи:

Б. И ище ѿмамъ пророчество, и вѣмъ тайны всѣ и всѣхъ разсмъ, и ище ѿмамъ всю вѣрѣ, іакъ и горы представляти, любве же не ѿмамъ, ничтоже есмь.

Г. И ище раздамъ всѣ имѣнія моя, и ище предамъ тѣло мое во еже сжеши ѣ, любве же не ѿмамъ, никаа польза ми естъ.

Д. Любы долготерпятъ, милосердствуютъ: любви не завидятъ, любви не превозносятся, не гордятся,

Е. Не безчинствуютъ, не ищутъ своихъ сн, не раздражаются, не мыслятъ зла,

Ж. Не радуются ѿ неправды, радуются же ѿ истинѣ,

З. Всѣ любятъ, всемъ вѣрѣ емутъ, всѣ оуповаютъ, всѣ терпятъ.

И. Любы николиже ѿпадаютъ. Ище же пророчествіа оупразднятѣ: ище ли ѡзыцы оумолкнутъ: ище разсмъ испразднятѣ.

А. Ѣ части во разсмѣваемъ, и ѿ части пророчествуемъ:

І. Егда же прійдетъ совершенное, тогда, еже ѿ части, оупразднятѣ.

АІ. Егда бѣхъ младенецъ, іакъ младенецъ глаголахъ, іакъ младенецъ мѣдрствовахъ, іакъ младенецъ смышляхъ: егда же бѣхъ мѣжъ, ѿвергохъ младенческую.

БІ. Видимъ оубо нынѣ іакже зерцаломъ въ гаданіи,

30. Всички иматъ ли дарбы на исцѣленіе? всички говорятъ ли языцы? всички тълкувать ли?

31. Имайте ревность за по добры-тъ дарбы; и *азъ* още по прѣвѣсходенъ пѣтъ ви показвамъ.

ГЛАВА 13.

1. Ако говорѣхъ съ чловѣчески и ангелски языцы, а любовь нѣмамъ, ще съмъ мѣдъ що звѣнти или кимваль що дрънка.

2. И ако имамъ пророчество, и знаѣхъ всички-тъ тайны, и всяко знаніе, и ако имамъ всички-тъ вѣрѣ, щото и горы да прѣмѣстамъ, а любовь нѣмамъ, нищо не съмъ.

3. И ако раздамъ всички-тъ си имотъ за прѣхранѣ *на сиромасы-тъ*, и ако прѣдамъ тѣло-то си на изгорѣніе, а любовь нѣмамъ, нищо не ся ползувамъ.

4. Любовь-та дълготърпи, благосклонна е; любовь-та не завижда; любовь-та не ся прѣвѣзнося, не ся горди,

5. Не безобразствува, не дѣри свое-то си, не ся раздражава, не мысли зло,

6. На неправдѣ-тъ ся не радува, а срадува ся на истинѣ-тъ,

7. Всичко прѣтърпѣва, на всичко хваща вѣрѣ, на всичко ся надѣе, всичко търпи.

8. Любовь-та никога не отпада; *други-тъ* обаче, пророчества ли сѣ, ще ся прѣкратятъ; языци ли сѣ, ще прѣстанѣтъ; знаніе ли е, ще исчезне:

9. Защото отъ части знаемъ, и отъ части пророкуваме;

10. Но когато дойде съвършенно-то, тогазъ *това* което е отъ части ще ся прѣкрати.

11. Когато бѣхъ младенецъ, като младенецъ говоряхъ, като младенецъ мудрувахъ, като младенецъ размышлявахъ; но отъ какъ станѣхъ мѣжъ, напуснѣхъ което е младенческо.

12. Защото сега видимъ мракаво *както* прѣзъ огледало, а тога

ТОГДА́ ЖЕ ЛИЦѠМЪ КЪ ЛИЦѠ: НЫНѢ РАЗСМѢЮ Ѡ ЧАСТИ, ТОГДА́ ЖЕ ПОЗНАЮ Я́КОЖЕ И ПОЗНАНЪ БЫХЪ.

ГІ. НЫНѢ ЖЕ ПРЕВЫВАЮТЪ ВѢРА, НАДѢЖДА, ЛЮБЫ, ТРИ СІА: БО́ЛЬШИ ЖЕ СІХЪ ЛЮБЫ.

ГЛАВА 41.

А. ДЕРЖИТЕСЯ ЛЮБВЕ: РЕВНУЙТЕ ЖЕ ДХВНЫМЪ, ПАЧЕ ЖЕ ДА ПРОРОЧЕСТВУЕТЕ.

Б. ГЛАГОЛАЙ ВО ЯЗЫКИ, НЕ ЧЕЛОВѢКѠМЪ ГЛАГОЛЕТЪ, НО БГ: НИКТО́ЖЕ ВО СЛЫШИТЪ, ДХѠМЪ ЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ ТА́ЙНЫ:

Г. ПРОРОЧЕСТВУАЙ ЖЕ, ЧЕЛОВѢКѠМЪ ГЛАГОЛЕТЪ СОЗДА́НІЕ И ОУТѢШЕ́НІЕ И ОУТВЕРЖЕ́НІЕ.

Д. ГЛАГОЛАЙ ВО ЯЗЫКИ, СЕБѢ ЗИ́ЖДЕТЪ: А́ ПРОРОЧЕСТВУАЙ, ЦѢРКОВЬ ЗИ́ЖДЕТЪ.

Е. ХОЦЮ́ ЖЕ ВСѢХЪ ВА́СЪ ГЛАГОЛАТИ ЯЗЫКИ, ПАЧЕ ДА ПРОРИЦА́ЕТЕ: БО́ЛШЬ ВО ПРОРОЧЕСТВУАЙ, НЕЖЕЛИ ГЛАГОЛАЙ ЯЗЫКИ, РАЗВѢ́ Я́ЩЕ (КТО) СКАЗѢ́ТЪ, ДА ЦѢРКОВЬ СОЗДА́НІЕ ПРІЕМА́ЕТЪ.

Ж. НЫНѢ ЖЕ, БРА́ТІЕ, Я́ЩЕ ПРІИ́ДѢ КЪ ВА́МЪ ЯЗЫКИ ГЛАГОЛА́, КСЮ́ ВА́МЪ ПО́ЛЬЗЪ СОТВОРИ́Ю, Я́ЩЕ ВА́МЪ НЕ ГЛАГО́ЛЮ ИЛИ́ ВО ѠКРѠВѢ́НІИ, ИЛИ́ ВЪ РАЗСМѢ́, ИЛИ́ ВЪ ПРОРОЧЕСТВѢ́И, ИЛИ́ ВЪ НАСЧЕ́НІИ;

З. О́БАЧЕ БЕЗДѢ́ШНАА ГЛАСЪ ДАЮ́ЩАА, Я́ЩЕ СОПѢ́ЛЬ, Я́ЩЕ ГСАН, Я́ЩЕ РАЗНІ́ВІА ПИСКА́НІЕМЪ НЕ ДАДА́ТЪ, КА́КЪ РАЗСМНО́ БѢ́ДЕТЪ ПИСКА́НІЕ ИЛИ́ ГСДѢ́НІЕ;

И. И́БО Я́ЩЕ БЕЗВѢ́СТЕНЪ ГЛАСЪ ТРЕ́БА ДА́СТЪ, КТО́ ОУГО́ТОВИ́ТСА НА БРА́НЬ;

А. ТА́КЪ И́ ВЫ Я́ЩЕ НЕ БЛАГОРАЗСМНО́ СЛѠВО ДАДИ́ТЕ ЯЗЫКО́МЪ, КА́КЪ ОУ́РАЗСМѢ́ЕТСЯ ГЛАГО́ЛЕМОЕ; БѢ́ДЕТЕ БО́ НА ВОЗДѢ́ХЪ ГЛАГО́ЛЮЩЕ.

І. ТО́ЛІКИ ОУ́КЪ, Я́ЩЕ КЛЮЧИ́ТСА, РО́ДН ГЛАСѠ́ВЪ СѢ́ТЬ ВЪ МІ́РѢ, И́ НИ Е́ДИНЪ И́ХЪ БЕЗГЛАСЕНЪ:

ще гледамы лице съ лице ; сега познавамъ отъ части, а тога ще познаѣмъ, както съмъ и познать.

13. А сега оставатъ тѣзи три-тѣ, вѣра, надежда, любовь ; но най голѣма отъ тѣхъ е любовь-та.

ГЛАВА 14.

1. Слѣдувайте любовь-тѣ, и желайте съ ревность духовны-тѣ *дарбы*, а наипаче да пророчествувате.

2. Защото който говори языкъ *незнаенъ*, не говори на чловѣцы, но Богу ; защото никой му не проумѣва, но духомъ тайны говори ;

3. А който пророчествува, говори на чловѣцы за назиданіе и утѣшаніе и утѣшаніе.

4. Който говори *незнаенъ* языкъ, назидавъ себе си ; а който пророчествува назидавъ църквѣ-тѣ.

5. Искамъ всички да говорите языцы, а повече да пророчествувате ; защото който пророчествува по горень е отъ *тогози* който говори *разны* языцы, освѣнъ ако тѣкува за да земе църква-та назиданіе.

6. И сега, братіе, ако бы да дойдѣ при васъ и да говорѣхъ *не-знаены* языцы, какво ще вы ползувамъ, ако ви не говорѣхъ, или съ откровеніе, или съ познаніе, или съ пророчество, или съ поученіе ?

7. И бездушны-тѣ *нпща*, които издаватъ гласъ, свирка или китара, ако не дадѣтъ отличителны звукове, какъ ще ся познае това което свирятъ съсъ свиркѣ-тѣ или съ китарѣ-тѣ ?

8. Защото ако бы издава трѣба-та неопредѣленъ гласъ, кой бы ся приготвилъ на бой ?

9. Така и вы, ако не дадете съ языкъ-тѣ си вразумителны рѣчи, какъ ще ся познае това което говорите ? защото на вѣтръ ще говорите.

10. Толкозь вида гласове ся случаватъ на свѣтъ-тѣ, и ни единъ отъ тѣхъ *не* е безъ значеніе.

Ѧі. Яще оубо не оубѣмъ силы гла́са, бѣдѣ глаголющемъ иноязычникомъ: ѿ глаголющій, мнѣ иноязычникомъ.

Ѧі. Та́къ ѿ вы, понѣже ревнители есте дѣловѣмъ, (ѡже) къ созиданію цркви просите, да ѿбѣточествуете.

Ѧі. Тѣмже глаголай ѡзыкомъ, да мо́лится, да ска́зѣтъ.

Ѧі. Яще бо молюся ѡзыкомъ, дѣхъ мой мо́лится, ѡ оумъ мой безъ плода́ есть.

Ѧі. Чтѣ оубо есть; помолюся дѣомъ, помолюся же ѿ оумомъ: воспойю дѣомъ, воспойю же ѿ оумомъ.

Ѧі. Понѣже яще бѣгословиши дѣомъ, исполняй мѣсто невѣжды, ка́къ речѣтъ, ѡмнѣ по твоѣмъ бѣгодарѣнію, понѣже не вѣсть чтѣ глаго́лешъ;

Ѧі. Ты оубо до́брѣ бѣгодарѣши, но дрѣгій не создѣется.

Ѧі. Бѣгодарю бѣга моего, па́че всѣхъ ва́сѣ ѡзыки глаго́ла:

Ѧі. Но въ цркви хоцѣ па́ть словѣсѣ оумомъ моимъ глаго́лати, да ѿ ѿны пользѣю, нежели тѣмъ словѣсѣ ѡзыкомъ.

Ѧі. Бра́тіе, не дѣти кывѣйте оумы: но сло́бою младе́нствѣйте, оумы же соверше́нни кывѣйте.

Ѧі. Къ законѣ пи́шетъ: ѡ́къ ѿнымы ѡзыки, ѿ оустны ѿнымы, возглаго́лю лю́демъ сѣмъ, ѿ ни та́къ послѣшѣютъ менѣ, глаго́летъ Гѡ.

Ѧі. Тѣмже ѡзыцы въ зна́меніе сѣтъ не вѣрѣющимъ, но невѣрнымъ: ѡ прорѣчество не невѣрнымъ, но вѣрѣющимъ.

Ѧі. Яще оубо снѣдется црковь ва́ вкѣпѣ, ѿ всѣ ѡзыки глаго́лѣтъ, вни́детъ же ѿ неразѣмивѣи ѿли невѣрѣи, не рекѣтъ ли ѡ́къ вѣснѣтѣсѣ;

Ѧі. Яще же всѣ прорѣчестваѣтъ, вни́детъ же нѣкѣи невѣренъ ѿли невѣжда, ѡбличѣтѣсѣ всѣми, ѿ ѡстазѣтѣсѣ ѿ всѣхъ.

11. И тъй ако не разумѣхъ значеніе-то на гласъ-тъ ще бѣждь другоязыченъ за тогози който говори, и тойзи който говори другоязыченъ за мене.

12. Така и вы, понеже сте ревнители на духовны-тъ *дарованія*, старайте ся да ся прѣумножатъ у васъ за назиданіе на церквѣ-тъ.

13. За това който говори языкъ *незнаенъ*, нека ся моли за *дарбѣ-тъ* и да тълкува.

14. Защото ако ся моляхъ по языкъ *незнаенъ*, духъ-тъ ми ся моли, а умъ-тъ ми остава бесплоденъ.

15. И тъй що е? ще ся моляхъ съ духъ-тъ си, ще ся моляхъ и съ умъ-тъ си; ще пѣхъ съ духъ-тъ си, ще пѣхъ и съ умъ-тъ си.

16. Понеже ако славословишь съ духъ-тъ си, онзи който е отъ редъ-тъ на простацы-тъ, какъ ще каже на твое-то благодареніе, аминъ, като не знае що говоришь?

17. Защото ты благодаришь добръ, но другый-тъ не ся назидавъ.

18. Благодарѣхъ Бога моего, че азъ отъ всички васъ повече языцы говорихъ:

19. Но въ церквѣ прѣдпочитамъ да пзговорихъ петъ думы съ умъ-тъ си, за да наставѣхъ и други, а не десеть тысящы думы съ языкъ *незнаенъ*.

20. Братіе, не бывайте по умъ-тъ дѣца, но бывайте младенци по злобѣ-тъ, а по умъ-тъ съвършенни мѣжіе.

21. Въ законъ-тъ е писано: Съ други языцы и съ други устны ще поговорихъ на тойзи народъ; и нито така ще ми послушатъ, казува Господь.

22. За това, языци-тъ сѣ бѣлѣгъ не за тѣзи конто вѣруватъ, но за тѣзи конто не вѣруватъ; а пророчество-то е не за тѣзи конто не вѣруватъ, но за тѣзи конто вѣруватъ.

23. И тъй ако ся събере всячка-та церква наедно, и всички-тъ *наченжтъ* да говорятъ по *незнаены* языцы, а влѣзѣтъ простацы, или невѣрни, не ще ли да рекѣтъ че вы сте полудѣли?

24. Ако ли всички пророчествуватъ, и влѣзе нѣкой невѣрникъ, или простакъ, той отъ всичко ся изобличава, и отъ всичко ся испытува;

Ке. И́ сѣе тайнаѧ сѣрѧца ѣгѡ ѡблѣна быва́ютъ: и́ та́кѡ па́дъ ни́цъ, поклони́тсѧ Бѡгѡи, возвѣща́а, ѡ́акоѡ вои́стиннѡ Бѣхъ сѧ ва́мѡи ѣсть.

Кз. Чтѡ о́убо ѣсть, бра́тїе; ѣгда́ сходи́тесѧ, кѣждѡ ва́сѧ ѡ́алѡмъ ѡ́мать, о́уче́нїе ѡ́мать, ѡ́зыкъ ѡ́мать, ѡ́крове́нїе ѡ́мать, сказа́нїе ѡ́мать: всѧ́ же къ созида́нїю да быва́ютъ.

Кз. Я́ще ѡ́зыкомъ ктѡ глаго́летъ, по двѣ́мѡ, ѡ́ли мнѡ́же по трѣ́мъ, и́ по ча́сти: и́ ѣди́нъ да сказа́етъ.

Ки. Я́ще ли не вѣ́детъ сказа́тель, да молчи́тъ въ цркви́: се́е́ же да глаго́летъ и́ Бѡгѡи.

Ко. Проро́цы же двѡ́ ѡ́ли трѣ́ да глаго́лѡтъ, и́ дрѡзи́ да разсѡжда́ютъ:

К. Я́ще ли ѡ́номъ ѡ́крые́тсѧ сѣ́дѡиѡ, пе́рѡый да молчи́тъ.

Ка. Мо́жете ко всѡ́ по ѣди́номъ проро́чествѡвати, да всѡ́ о́уча́тсѧ, и́ всѡ́ о́утѣ́ша́ютсѧ:

Кв. И́ дрѡи́ проро́честїи проро́комъ повинѡ́ютсѧ:

Кг. И́ѣсть ко нестро́е́нїѧ Бѣхъ, по ми́ра, ѡ́акоѡ во всѣ́хъ црква́хъ стѣ́хъ.

Кд. Же́нѡи ва́ша въ црква́хъ да молча́тъ: не повелѣ́сѧ ко ѡ́мъ глаго́лати, но повинѡ́ватисѧ, ѡ́ако́же и́ за́ко́нъ глаго́летъ.

Ке. Я́ще ли чесѡ́мъ насчи́тисѧ хотѡ́тъ, въ до́мъ своѡ́хъ мѡ́жеи да вопроша́ютъ: сра́мно ко ѣсть же́нѣ въ цркви́ глаго́лати.

Кз. ѡ́ли ѡ́ ва́сѧ сло́во Бѣїе ѡ́зыде; ѡ́ли ва́сѧ ѣди́нѡхъ до́сти́же;

Кз. Я́ще ктѡ мни́тсѧ проро́къ бы́ти ѡ́ли дхѡ́венъ, да разсѡ́кетъ, ѡ́же пи́шѡ ва́мъ, занѡ́ Гдѡи́ сѣ́тъ за́пѡвѣ́ди:

Ки. Я́ще ли ктѡ не разсѡ́кетъ, да не разсѡ́кѡ́ветъ.

Ко. Тѣ́мже, бра́тїе моѡ́, ревнѡ́йте ѣ́же проро́чествѡвати, и́ ѣ́же глаго́лати ѡ́зыки не возбу́жда́йте:

К. Всѧ́ же кѡ́гѡо́бразнѡ и́ по чи́нѡ да кѡ́ва́ютъ.

25. И така скръшны-тъ на сърдце-то му ставатъ явны; и тъй ще падне на лице-то си, ще се поклони Богу, и ще исповѣда че наистинѣ Богъ е между васъ.

26. И тъй, братіе, що има? Кога ся събирате, всякой отъ васъ псаломъ има, поученіе има, языкъ има, откровеніе има, тълкованіе има; всичко да бѣва за назиданіе.

27. Ако говори нѣкой языкъ *незнаенъ*, да *говорятъ* по двама, или най много по трима, и на редъ; а единъ да тълкува.

28. Ако ли нѣма тълкователь, да мълчи въ церквѣ, и да говори въ себе си и Богу.

29. А пророци да говорятъ двама или трима, а други-тъ да разсѣждатъ;

30. Ако ли дойде откровеніе на другого отъ сѣдѣщи-тъ, първий-тъ да мълкнува.

31. Защото единъ слѣдъ другый всинца можете да пророчествувате, за да научаватъ всички, и всички да ся утѣшаватъ.

32. И духове-тъ пророчески покоряватъ ся на пророцы-тъ.

33. Защото Богъ не е *Богъ* на немпрство, но на миръ, както по всички-тъ церкви на святыи-тъ.

34. Жены-тъ ви да мълчатъ въ церкви-тъ, защото не имъ е простено да говорятъ, но да ся покоряватъ, както и законъ-тъ казува.

35. Ако ли ищѣтъ да научатъ нѣщо, да пытатъ мъжіе-тъ си у дома си; защото е срамотно на жены да говорятъ въ церквѣ.

36. Слово-то Божіе отъ васъ ли излѣзе? или е само до васъ достигнало?

37. Ако мни нѣкой че е пророкъ или духовецъ, нека узнае че това което ви пишѣ е заповѣди Господни.

38. Но ако не разумѣва нѣкой, да не разумѣва.

39. За това, братіе, имайте ревность да пророчествувате, и не възбранявайте да говорятъ языцы.

40. Всичко да бѣва благообразно и редовно.

ГЛАВА ЄІ.

а. Сказѣю же вамъ, братіе, бѣговѣствованіе, ѣже бѣговѣстіхъ вамъ, ѣже ѿ пріаєте, въ немъже ѿ стоите,

б. Имъже ѿ спасаѣтеся, кацѣмъ словомъ бѣговѣстіхъ вамъ, ѣще содержите, развѣ ѣще не все вѣровасте.

в. Предѣхъ во вамъ ѿспѣва, ѣже ѿ пріахъ, ѿкѣ Хрѣтосъ оумре грѣхъ нашихъ ради, по писаніемъ:

г. И ѿкѣ погребѣнъ бысть, ѿ ѿкѣ востѣ въ третій день, по писаніемъ:

д. И ѿкѣ ѿвѣса, Кіфѣ, таже єдинонадесятихъ.

е. Потомъ же ѿвѣса боле пяти сѣмъ братіамъ єдиною, ѿ нихъже множайшіи пребывають досѣлѣ, иѣцыи же ѿ почиша:

ж. Потомъ же ѿвѣса ѿкѣмъ, таже ѿплѣмъ всѣмъ.

з. Послѣдніи же всѣхъ, ѿкѣ иѣкоемъ ѿзвергъ, ѿвѣса ѿ мнѣ.

и. Язъ во єсмь мнѣ ѿплѣмъ: иѣже иѣсмь достѣинъ наре- щиса ѿплѣмъ, занѣ гонихъ црковь Бжїю:

і. Бѣгодѣтїю же Бжїею єсмь, ѣже єсмь, ѿ бѣгодѣть єгѣ, ѿже во мнѣ, не тиѣ бысть, но пѣче всѣхъ ѿхъ потрѣдїхъ, не азъ же, но бѣгодѣть Бжїа, ѿже со мною.

к. Яще оубо азъ, яще ли онѣ, таѣмъ проповѣдаемъ, ѿ таѣмъ вѣровасте.

л. Яще же Хрѣтосъ проповѣдаѣтсѣ, ѿкѣ ѿзъ мѣртвыхъ востѣ, каѣмъ глаголютъ иѣцыи въ васъ, ѿкѣ воскресѣніа мѣртвыхъ иѣсть;

м. И яще воскресѣніа мѣртвыхъ иѣсть, то ни Хрѣтосъ востѣ:

н. Яще же Хрѣтосъ не востѣ, тиѣ оубо проповѣданіе наше, тиѣ же ѿ вѣра ваѣша.

ѣ. Обрѣтаѣмъ же ѿ лжесвидѣтелѣ Бжїи, ѿкѣ послѣ-

ГЛАВА 15.

1. Още, братіе, увѣдомявамъ ви евангеліе-то което ви проповѣдахъ, което и прияхте, въ което и стоите,

2. Чрѣзъ което ся и спасавате, ако държите споредъ както ви съмъ благовѣстилъ; освѣнь ако не сте напрасно повѣрували.

3. Защото ви прѣдадохъ най първо, онова което и прияхъ, *сирничъ* че Христосъ умрѣ за грѣхове-тъ ни, споредъ писанія-та;

4. И погребенъ бы, и възкръснѣ въ третій день, споредъ писанія-та;

5. И яви ся на Кифъ, послѣ на дванадесеть-тъ.

6. Слѣдъ това ся яви на повече отъ петстотинъ братія изведнѣжъ, отъ които повече-то и до сега сѣ живи, а нѣкои и починахъ.

7. Послѣ ся яви Іакову, послѣ на всички-тъ апостоли;

8. А най послѣ отъ всички, яви ся и на мене, като на нѣкой извергъ.

9. Защото азъ съмъ най малкый-тъ отъ апостоли-тъ; който не съмъ достоинъ и апостолъ да ся нарека, защото гонихъ църквъ-тъ Божіи.

10. Но съ Божіи-тъ благодать съмъ каквото съмъ; и негова-та на мене благодать не бы празна, но трудихъ ся повече отъ всички тѣхъ; не азъ обаче, но Божія-та благодать, която е съ мене.

11. И тѣй или азъ или тѣ, така проповѣдуваме, и така сте повѣрували.

12. А когато ся проповѣдва че Христосъ е възкръснѣлъ отъ мъртвы-тъ, какъ казувать нѣкои отъ помежду ви че нѣма възкръсеніе на мъртвы-тъ?

13. Ако нѣма възкръсеніе на мъртвы-тъ, то нито Христосъ е възкръснѣлъ;

14. И ако Христосъ не е възкръснѣлъ, то празна е наша-та проповѣдъ, празна и ваша-та вѣра.

15. Намѣруваме ся още и лъжесвидѣтели на Бога; защото

шествовахомъ на Бѣга, ѿкѡ воскрѣсѣ Хрѣта, ѣгѡже не воскрѣсѣ, ѿше оубѡ мѣртвѣи не востаютъ :

ѿ. ѿше бо мѣртвѣи не востаютъ, то ни Хрѣтѡсѡз востѣ :

ѿ. ѿше же Хрѣтѡсѡз не востѣ, сѣетна вѣра вѣша, ѣше ѣстѣ бо грѣсѣхъ вѣшихъ :

и. Оубѡ и оумѣршѣи ѡ Хрѣтѣ, погибѡша.

ѿ. И ѿше въ животѣ сѣмъ точѣю оуповающе ѣсмы во Хрѣта, ѡкаѣниѣиши всѣхъ челоувѣкѡхъ ѣсмы.

к. Нынѣ же Хрѣтѡсѡз востѣ ѡ мѣртвыхъ, начѣтокъ оумѣршыхъ бѣсть.

ка. Понѣже бо челоувѣкомъ смѣрть бѣсть, и челоувѣкомъ воскрѣніе мѣртвыхъ :

кв. Икоже бо ѡ Ядѣмъ вси оумираютъ, такожде и ѡ Хрѣтѣ вси ѡживѣтъ.

кг. Кійждо же во своѣмъ чинѣ : начѣтокъ Хрѣтѡсѡз, потѡмъ же Хрѣтѣ вѣровавшѣи въ пришѣствѣи ѣгѡ :

кд. Тѣже кончѣина, ѣгда предѣтъ црѣтво Бѣгѣ и ѡцѣ, ѣгда испразднитѣ всѣко начѣлство и всѣхъ вѣласть и сѣла :

ке. Подѡбѣтъ бо ѣмѣ црѣтовати, дѡндеже положѣтъ всѣ врагѣи подѣ ногѣма своѣма.

кз. Послѣдній же врагъ испразднитѣся смѣрть.

кз. Всѣ бо покорѣи подѣ нѡзѣ ѣгѡ : внегда же реши, ѿкѡ всѣ покорѣна сѣтъ ѣмѣ, ѿвѣ, ѿкѡ рѣзвѣ покорѣшагѡ ѣмѣ всѣ.

кн. Ѣгда же покорѣтъ ѣмѣ всѣчѣскаѣ, тогда и сѣмъ Ѣнъ покорѣтъ покорѣемъ ѣмѣ всѣчѣскаѣ, да вѣдетѣ Бѣхъ всѣчѣскаѣ во всѣхъ.

ка. Понѣже, что сотворѣтъ крѣстѣиѣнѣ мѣртвыхъ рѣдѣ ; ѿше ѡниѡдѣ мѣртвѣи не востаютъ, что и крѣиѣютѣ мѣртвыхъ рѣдѣ ;

л. Почтѡ же и мы вѣдѣи прѣемлемъ на всѣхъ чѣсѣ ;

свидѣтельствувахмы за Бога, че е възкръсиль Христа; когото не е възкръсиль, ако е тъй че мъртви-тъ не възкръснувать;

16. Защото ако мъртви-тъ не възкръснувать, не е нито Христосъ възкръснѣль;

17. Ако ли Христосъ не е възкръснѣль, суетна е вѣра-та ви; още сте въ грѣхове-тъ си.

18. То и тѣзи които сѣ починали въ Христа погынѣли сѣ.

19. Ако само въ тойзи животъ ся надѣемъ на Христа, то сме найокаянии отъ всички-тъ чловѣцы.

20. А нинѣ Христосъ възкръснѣ отъ мъртвы-тъ, и станѣ началъ на починалы-тъ.

21. Понеже както чрѣзъ чловѣка смърть-та *дойде*, така чрѣзъ чловѣка и възкръсеніе-то на мъртвы-тъ.

22. Защото, както чрѣзъ Адама всички умиратъ, така чрѣзъ Христа всички ще оживѣѣтъ.

23. Но всякой на редъ-тъ си; Христосъ начатъкъ, послѣ които сѣ Христови въ пришествіе-то негово;

24. Напokonъ *ще бѣде* скончаніе-то, когато прѣдаде царство-то Богу и Отцу; когато унищожн всяко началство и всякъ власть и силъ;

25. Защото трѣба да царува доклѣ положи всички-тъ врагове подъ нозѣ-тъ си.

26. Най послѣдень врагъ *който* ся унищожава е смърть-та.

27. Защото всичко покори подъ нозѣ-тъ му; а кога каже, че всичко е покорено, явно е че осѣѣнь тогози, който е покорилъ нему всичко-то;

28. А когато ся покори нему всичко, тогазы и самъ си Сынъ-тъ ще ся покори на тогози който е покорилъ нему всичко-то, за да бѣде Богъ все во все.

29. Понеже какво ще сторятъ тіа които ся крыщавать заради мъртвы-тъ, ако никакъ мъртви-тъ не възкръснувать? защо ли ся и крыщавать зарадъ мъртвы-тъ?

30. Защо ли и ный всякой часъ бѣдствуемы?

Ѧа. По всѧ днѧ оумираю, такъ мѧ вѧша похвалѧ, братіе, юже ѧмамъ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ нашемъ.

Ѧв. ѡже бо по человеѣмъ со свѣремъ борѧхса въ ѡфесѣ, кѧкъ мѧ польза, ѡже мѣртвѧи не востаютъ; да ѧмы ѧ піемъ, оутрѣ бо оумремъ.

Ѧг. Не астітеса: тлѧтъ ѡбычанъ блѧги вестѣды слы.

Ѧд. Истрезвітеса праведнѡ, ѧ не согрѣшѧйте: невѣдѣніе бо Бжіе нѣцыи ѧмстѧ: къ срамъ вѧмъ глаголю.

Ѧе. По речѣтъ нѣкто: кѧкъ востѧнстѧ мѣртвѧи; кѡнмъ же тѣломъ прїидстѧ;

Ѧс. Безсѧне, ты ѣже сѣши, не ѡживѣтъ, ѡже не оумретъ:

Ѧз. И ѣже сѣши, не тѣло всѧдѡщее сѣши, но голо зерно, ѡже сѧснѣтса, пшеницы ѧлѧ ѧнѡгѡ ѡ прочѧхъ:

Ѧи. Нѣкъ же дѧетъ ѣмъ тѣло, ѧкоже восхѡдетъ, ѧ коемъждо сѣмени свое тѣло.

Ѧо. Не всѧка плѡть, тѧже плѡть: но ѧна оубѡ плѡть человеѣкѡмъ, ѧна же плѡть скотѡмъ, ѧна же рыбамъ, ѧна же птїцамъ.

Ѧ. И тѣлесѧ нѣнаѧ, ѧ тѣлесѧ земнѧѧ: но ѧна оубѡ нѣнымъ слѧва, ѧ ѧна земнѡмъ.

Ѧа. ѧна слѧва солнцѡ, ѧ ѧна слѧва лснѣ, ѧ ѧна слѧва свѣздамъ: свѣзда бо ѡ свѣзды рѧзнствѡетъ во слѧвѣ:

Ѧв. Такожде ѧ воскрѣніе мѣртвѡхъ: сѣтса въ тлѣніе, востаѣтъ въ нетлѣніи:

Ѧг. Сѣтса не въ чѣсть, востаѣтъ въ слѧвѣ: сѣтса въ нѣмоши, востаѣтъ въ силѣ:

Ѧд. Сѣтса тѣло дшѣвное, востаѣтъ тѣло дхѡвное. ѣсть тѣло дшѣвное, ѧ ѣсть тѣло дхѡвное:

Ѧе. Такъ ѧ писано ѣсть: бысть перѡый человеѣкъ ѧдѧмъ въ дшѡ живѡ, послѣднѧй ѧдѧмъ въ дхѡ животѡрѧщъ:

31. Всякой день умирамъ, тако ми похваля-тѣ за васъ, който имамъ въ Христа Иисуса Господа нашего.

32. Ако по чловѣчески ся борихъ азъ съсъ звѣрове въ Ефесъ, каквѣ ползѣ имамъ, ако мъртви-тѣ не въскрѣснуть? Да ядемъ и да пиемъ, защото утрѣ ще умремъ.

33. Не ся лѣстѣте: злы-тѣ съобщества развалятъ добры-тѣ нравы.

34. Свѣстѣте ся споредъ както е праведно, и не съгрѣшавайте; защото нѣкон *отъ васъ* Бога не знайтѣ: *това* за вашъ срамъ го казувамъ.

35. Но ще рече нѣкой: Какъ ще въскрѣснѣтъ мъртви-тѣ? и съ какво тѣло ще дойдѣтъ?

36. Безумие, това което ты сѣнешъ, ако не умре не ся съживява.

37. И това което сѣнешъ, не посѣвашъ тѣло-то което ще изникне, но голо зръно, каквото ся случи, пшенично или друго нѣкое;

38. А Богъ му дава тѣло, каквото си ще, и на всяко сѣме свое-то му тѣло.

39. Всяка плѣть не е еднаква плѣть; но друга плѣть е на чловѣцы-тѣ, а друга плѣть на скотове-тѣ, друга пакъ на рыбы-тѣ, и друга на птицы-тѣ.

40. Има и тѣлеса небесны, и тѣлеса земны; друга е обаче слава-та на небесны-тѣ, а друга на земны-тѣ.

41. Друга е слава-та на слѣнце-то, и друга слава-та на лунж-тѣ, и друга слава-та на звѣзды-тѣ; защото звѣзда отъ звѣздѣ различа споредъ славѣ-тѣ.

42. Така и въскрѣсеніе-то на мъртвы-тѣ. Сѣе ся въ тлѣніе, въскрѣснува въ нетлѣніе;

43. Сѣе ся въ безчестіе, въскрѣснува въ славѣ; сѣе ся въ немощъ, въскрѣснува въ силѣ;

44. Сѣе ся тѣло естественно, въскрѣснува тѣло духовно. Има тѣло естественно, има и тѣло духовно.

45. Така е и писано; Първый-тѣ чловѣкъ Адамъ станѣ душа жива, а послѣдній-тѣ Адамъ е духъ животворящъ.

46. Но не първомъ духовно-то, но естествено-то, и послѣ духовно-то.

47. Първий-тъ челоѡкъ е отъ земѣ-тъ, прѣстенъ; вторий-тъ челоѡкъ, Господь отъ небе-то.

48. Какъвто е прѣстний-тъ, такъвизи сѣ и прѣстни-тъ, и какъвто небесный-тъ, такъвизи и небесны-тъ.

49. И както ся облѣкохмы въ образъ-тъ на прѣстний-тъ, ще ся облѣчемъ и въ образъ-тъ на небесный-тъ.

50. И това *ви* казувамъ, братіе, че плѣтъ и крѣвь не могатъ да наслѣдятъ царство-то Божіе; нито тѣлніе-то наслѣдува нетѣлніе-то.

51. Ето, еднѣ тайнѣ *ви* казувамъ; всинца нѣма да умремъ, но всинца ще ся измѣнимъ,

52. Въ еднѣ минутѣ, въ мгновеніе на око, съ послѣднѣ-тъ трѣбѣ; защото ще затрѣбн; и мъртви-тъ ще възкрѣснатъ нетѣлни, и ный ще ся измѣнимъ.

53. Защото трѣбува това тѣлно-то да ся облѣче въ нетѣлніе, и смъртно-то това да ся облѣче въ безсмъртіе.

54. А когато тѣлно-то това ся облѣче въ нетѣлніе, и смъртно-то това ся облѣче въ безсмъртіе, тогазы ще ся сѣде слово-то което е писано: Погълнѣта бы смъртъ-та съ побѣдѣ.

55. Дѣ ти, смърте, жило-то? Дѣ ти, аде, побѣда-та?

56. Жило-то на смъртъ-тъ е грѣхъ-тъ, и сила-та на грѣхъ-тъ е законъ-тъ.

57. Но благодареніе Богу, който ни даде побѣдѣ-тъ чрѣзъ Господа нашего Ісуса Христа.

58. И тѣй, възлюблени мои братіе, бѣдѣте твърди, непоколебими, и прѣизобилувайте всякога въ дѣло-то Господне, понеже знаете че трудъ-тъ *ви* не ще да бѣде празденъ въ Господа.

ГЛАВА 51.

а. Ѡ мѣлостыни же ѡже ко стѣмъ, ѡкоже оустроиъхъ црквамъ Галатїйскимъ, такъ и вы сотворайте.

б. По единому въ свѣтъхъ кїждо васъ да полагаеъхъ оу себе сохрѣнаа, еже ѡше что благопоспѣшитъ: да, не егда прїиде, тогда собранїа бывають.

г. Егда же прїиде, ѡже ѡше ѡсксните, съ посланни сїхъ послѣ ѡнести благодѣтъ вашъ во іерлїмъ:

д. ѡше же достѣнно вѣдетъ и мнѣ ити, со мною пойдеть.

е. Прїиде же къ вамъ, егда Македонїю преиде: (Македонїю ко прохождѣ.)

ж. Оу васъ же, ѡше сазнѣтъ мнѣ, превѣдѣ, или и ѡзнимѣю, да вы мѣ проводите, ѡже ѡше понде.

з. Не хощѣ ко васъ нынѣ въ мимохождѣнїи вѣдѣти: оуповаю же время нѣкое превѣти оу васъ, ѡше Гдѣ повелѣтъ.

и. Превѣдѣ же во ѡфѣсѣ до пенѣтїкостїи:

а. Дверѣ ко мѣ ѡверзѣса велика и поспѣшна, и сопротївїи мнози.

г. ѡше же прїидетъ Тїмодѣй, влудїте, да безъ страха вѣдетъ оу васъ: дѣло ко Гдѣ дѣлаетъ, ѡкоже и азъ:

а. Да нїктоже оубо егѣ оуничижитъ: проводїте же егѣ съ мїромъ, да прїидетъ ко мнѣ: жде ко егѣ съ вратїею.

б. Ѡ Апѣлѣсѣ же братѣ, многѣ молїхъ егѣ, да прїидетъ къ вамъ съ вратїею: и всѣмъ не бѣ вола, да нынѣ прїидетъ: прїидетъ же, егда оупразднїтъ.

г. Бѣдрствїте, стѣйте въ вѣрѣ: мзжѣйте, оутверждайте:

а. Всѣ вамъ любѣвїю да бивають.

е. Молѣ же вы, братїе, вѣсте домъ Стефанїиновъ, ѡквѣсть начѣтокъ ѡхѣнїи, и въ сазнѣнїе стѣмъ оунишѣ себе:

ГЛАВА 16.

1. А колкото за събиране-то на милостинѣ-тѣ за святии-тѣ, както наредихъ въ церкви-тѣ Галатійскы, така сторѣте и вы.

2. Въ първый-тъ *день* на седмицѣ-тѣ, всякой отъ васъ да отдѣля *по нѣщо*, споредъ както му успѣва работа-та, и да го има при себе си; да не бы, кога дойдѣ тогазы да ставатъ събиранія-та на милостинѣ-тѣ.

3. И кога дойдѣ, които одобрите съ писма тѣхъ ще проводѣ да отнесѣтъ подарѣкъ-тъ ви въ Иерусалимъ;

4. И ако бѣде достойно да идѣ и азъ, съ мене ще отидѣтъ.

5. Азъ ще дойдѣ при васъ, като минѣ прѣзъ Македоніѣ; (защото прѣзъ Македоніѣ минавамъ.)

6. А може бы да поостанѣ при васъ, или *може* и да прѣзимувамъ, за да мя испроводите вы на кѣдѣто отидѣ.

7. Защото сега не ми ся ще да ся видѣ съ васъ; но надѣѣ ся да останѣ при васъ нѣколко врѣме, ако бы *ми* Господь дозволилъ.

8. А въ Ефесъ ще ся бавѣ до петдесетницѣ-тѣ;

9. Защото ми ся отворишѣ врата голѣмы и работны, *или* и много противници.

10. Ако ли дойде Тимофей, гледайте да бѣде безъ страхъ при васъ; защото и *той* работи дѣло-то Господне, както и азъ.

11. За това никой да го не унищожи; но испроводѣте *ми* го мпромъ, да дойде при мене; защото го очакувамъ съ братія-та.

12. А за брата Аполлоса молихъ му ся много да дойде съ братія-та при васъ; и не му ся щѣше никакъ да дойде сега; ще дойде обаче когато му прилегне.

13. Бѣдѣте бодрѣ, стойте въ вѣрѣ-тѣ, бѣдѣте мъжественни, крѣпки бѣдѣте.

14. Всичко у васъ съ любовь да бѣва.

15. Още вы моѣ, братіе; знаете Стефаниновъ-тъ домъ, че е начатѣкъ на Ахайѣ, и сѣ отредили себе си въ служеніе на святии-тѣ;

51. Да ѿ вы повинѣйтесь такъ вѣмъ, ѿ всакомъ споспѣш-
ствующъ ѿ трѣждующихъ.

52. Возрадовахъ же ѿ пришествіи Стефаніновѣ ѿ Фср-
тнѣатовѣ ѿ Яхѣиковѣ, ꙗко вѣше лишѣніе сѣи испѣлниша :

53. Оѣпокоѣша бо мой дѣхъ ѿ вѣшъ. познавѣйте оѣбо та-
ковѣа.

54. Цѣлѣютъ вѣ цркви Ясѣйскѣа : цѣлѣютъ вѣ ѿ Гѣѣ
многѣмъ Якѣла ѿ Прискѣлаа, съ домѣшнею ѿхъ црковѣю :

55. Цѣлѣютъ вѣ брѣтѣа всѣа. цѣлѣйте дрѣгъ дрѣга любѣ-
нѣемъ стѣмъ.

56. Цѣловѣніе моею рѣкою Пѣвѣю :

57. Яще кто не любѣтъ Гѣа Іѣса Хрѣта, да бѣдетъ прѣ-
кѣтъ, марѣи доа.

58. Пѣгодѣтъ Гѣа нѣшегѣмъ Іѣса Хрѣта съ вѣми :

59. И любѣ мои со всѣми вѣми, ѿ Хрѣтѣ Іѣск. ѣмѣнь.

16. Да ся подчинявате и вы на таквызь едны, и на всякого който съдѣйствува и ся труди.

17. Радувамъ ся за дохожданіе-то на Стефанина, на Фуртуната и на Ахалка, защото тѣ запълнихъ *мое-то* отъ васъ лишеніе;

18. Понеже успокоихъ и мой-тъ духъ и вашій-тъ; за това припознавайте таквызь *человѣцы*.

19. Поздравяватъ вы церкви-тѣ които сѣ въ Азіѣ. Поздравяватъ вы въ Господа прѣмного Акила и Прискила, съ домашниж-тѣ си церквѣ.

20. Поздравяватъ вы вси-тѣ братія. Поздравѣте ся единъ другый съсь цѣлованіе свято.

21. Поздравленіе-то *нииж* азъ Павелъ съ рѣжж-тѣ си.

22. Който не любѣ Господа Ісуса Христа, да бѣде анаѣема, маранъ аѣа.

23. Благодать-та на Господа *нашего* Ісуса Христа *да бѣде* съ васъ.

24. Любовь-та ми съсь вси-тѣ васъ въ Христа Ісуса. Аминь.

КЪ КОРИНѠАНѦМЪ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ

СѢАГѦ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ ПОСЛАНИИКЪ ИИСУ ХРІТОВЪ, ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, И ТІМОДЕЙ ВРАТЪ, ЦРКВИ БЖІЕЙ СЪЩЕИ ВЪ КОРИНѦХЪ, СО СѢИМИ ВСѢМИ СЪЩИМИ ВО ВСЕЙ АХАІИ :

Б. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БГА ѠЦА НАШЕГѦ, И ГДА ИИСУ ХРІТА.

Г. БЛАГОСЛОВЕНЪ БГЪ И ѠЦЪ ГДА НАШЕГѦ ИИСУ ХРІТА, ѠЦЪ ЦЕДРѦВЪ И БГЪ ВСАКИА ОУТѢХИ,

Д. ОУТѢШАИ НАСЪ Ѡ ВСАКОЙ СКОРБИ НАШЕЙ, ІАКѦ ВОЗМОЖИ НАМЪ ОУТѢШИТИ СЪЩЕА ВО ВСАКОЙ СКОРБИ, ОУТѢШЕНІЕМЪ, ІАКѦ ОУТѢШАЕМСА САМИ Ѡ БГА :

Е. ЗАПЕ ІАКОЖЕ ИЗВѢСТОЧЕСТВЮЮТЪ СТРАДАНИЯ ХРІТОВА ВЪ НАСЪ, ТАКѦ ХРІТОМЪ ИЗВѢСТОЧЕСТВУЕТЪ И ОУТѢШЕНІЕ НАШЕ.

Ж. АЩЕ ЛИ ЖЕ СКОРБИМЪ, Ѡ ВАШЕМЪ ОУТѢШЕНІИ, И СПАСЕНІИ, ДѢЙСТВУЮЩЕМЪ ВЪ ТЕРПѢНИИ ТѢХЪЖЕ СТРАДАНИИ, ІАКѦ И МЫ СТРАЖДЕМЪ :

З. И ОУПОВАНІЕ НАШЕ ИЗВѢСТНО Ѡ НАСЪ : АЩЕ ЛИ ОУТѢШАЕМСА, Ѡ ВАШЕМЪ ОУТѢШЕНІИ И СПАСЕНІИ : ВѢДАЮЩЕ, ЗАПЕ ІАКОЖЕ ѦКРИНИЦЫ ЕСТЬ СТРАСТЕМЪ НАШИМЪ, ТАКОЖДЕ И ОУТѢШЕНІЮ.

И. НЕ БО ХОЩЕМЪ НАСЪ, ВРАТИЕ, НЕ ВѢДѢТИ Ѡ СКОРБИ НАШЕЙ КЪВШЕЙ НАМЪ ВО АСІИ, ІАКѦ ПО ПРЕМНОГО И ПАЧЕ СИЛЫ ѠТАГОТИХОМСА, ІАКѦ НЕ НАДѢКАТИСЯ НАМЪ И ЖІТИ :

А. ПО САМИ ВЪ СЕБѢ ѠСЖДЕНІЕ СМЕРТИ ІАКѦХОМЪ, ДА НЕ

КЪ КОРИНѢЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ Божіѣхъ-тѣхъ волѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ, и Тимоѣей братъ, къмъ Божіѣхъ-тѣхъ церквѣхъ която е въ Коринѣхъ, и къмъ всичкы-тѣхъ святыи, които сѣхъ по всичкѣхъ Ахайѣхъ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, Отецъ на милосердіе-то и Богъ на всяко утѣшеніе,

4. Който ны утѣшава въ всякѣхъ нашѣхъ скърбѣхъ, за да можемъ и ный да утѣшавами тѣзи които ся намѣруватъ во всякѣхъ скърбѣхъ, съ утѣшеніе-то съ което ный сами смѣхъ утѣшавани отъ Бога.

5. Защото както ся прѣумножаватъ въ насъ страданія-та Христовы, така чрѣзъ Христа ся прѣумножава и утѣшеніе-то наше.

6. И скърбимъ ли, *скърбили* за ваше-то утѣшеніе и спасеніе, което ся дѣйствиува чрѣзъ търпѣніе-то на исты-тѣхъ страданія, които страдамы и ный; ако ли ся утѣшавами, *утѣшаеми* ся за ваше-то утѣшеніе и спасеніе;

7. И надежда-та коѣхъто имамы за васъ е твърда; понеже знаемъ, че както сте участници на страданія-та, така и на утѣшеніе-то.

8. Защото не искамы да не знаете, братіе, за нашѣхъ-тѣхъ скърбѣхъ, която ни ся случи въ Азіѣхъ, че твърдѣ много ся отеготихмы, повече отъ силѣхъ-тѣхъ си, така щото ся отчаяхмы и за животъ-тѣхъ си;

9. Но ный сами въ себе си зѣхмы си осажданіе-то на смърть-

надѣющесѧ вѣдемѧ на сѧ, но на Бѣа возставаіющаго мѣр-
твѣа :

і. Иже ѿ толікіа смѣрти ѡзбавиѧ ны ѣсть, ѡ ѡзба-
вѣетѧ : напѣже ѡ оуповахомѧ, іакѡ ѡ ѣще ѡзбавитѧ,

ѧі. Споспѣшествѣющымѧ ѡ вамѧ по насѧ молиѣтвоу, да ѿ
многихѧ лицѧ, ѣже въ насѧ дарованіе, многими бѣгодаритѧ
ѿ васѧ.

бі. Похваленіе ко наше сѣе ѣсть, свидѣтельство совѣсти
нашеа, іакѡ въ простотѣ ѡ чистотѣ Бжїей, ѧ не въ мѣдрости
плѣти, но бѣгодѣтію Бжїею жиѣхомѧ въ мирѣ, множае же оуп
васѧ.

гі. Не ѡнаа ко пишемѧ вамѧ, но іакѣ чететѣ, ѡ разсмѣ-
вѣете, оуповаю же, іакѡ ѡ до конца оупразмѣете,

дї. Икоже ѡ разсмѣсте насѧ ѿ части, іакѡ похваленіе
вамѧ ѣсмы, іакѣже ѡ вы намѧ, въ дѣнь Гдѧ нашегѡ Іиса Хрѣта.

еі. И сѣмѧ оупованіемѧ хотѣхѧ къ вамѧ прїити прѣжде,
да вторгю бѣгодѣть имѣте :

ѣі. И вами пронти въ Македонію, ѡ пакѡ ѿ Македонїи
прїити къ вамѧ, ѡ вами проводитѧ во Ісдѣю.

зї. Сїе же хотѧ, еда что оубѡ легкотію дѣлахѧ ; ѡли іакѣ
совѣщавѣю, по плѣти совѣщавѣю, да вѣдетѧ оуп менѣ ѣже
ѣи ѣи, ѡ ѣже ни ни ;

иі. Вѣренѧ же Бгѧ, іакѡ слово наше ѣже къ вамѧ не
вѣсть ѣи ѡ ни :

ѧі. Ико Бжїи Сїѧ Іисѧ Хрѣтѣсѧ ѡже оуп васѧ нами про-
повѣданный, мною ѡ Сїасаномѧ ѡ Тїмодѣемѧ, не вѣсть ѣи ѡ
ни, но въ немѧ самѣмѧ ѣи вѣсть :

к. Елиѧ ко ѡвѣтвѣаніа Бжїа, въ томѧ ѣи, ѡ въ томѧ
ѧминѣ : Бгѧ къ славѣ нами.

ка. Извѣствѣай же насѧ съ вами во Хрѣта, ѡ помѧзавый
насѧ, Бгѧ :

кв. Иже ѡ запечатлѣ насѧ, ѡ даде ѡбѣщѣніе Дхѧ въ
сердцѧ наша.

Гл. 1. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

тъ, да не уповаваме на себе си, но на Бога който възкръсява мъртвы-тъ ;

10. Който е избавилъ насъ отъ толкозъ *близкж* смърть, и избавя ны ; комуто ся надѣемъ че и пакъ ще избави,

11. Когато и вы съ молитвж содѣйствувате за насъ, щото поради дадено-то намъ чрѣзъ мнозина дарованіе, да бжде за насъ отъ много лица благодареніе.

12. Защото паша-та похвала е това, свидѣтелство-то на нашж-тъ совѣсть, че ный съ простотж и искренность по Бога, не съ плтскж мудрость, но съ благодать Божіѣ, поминѣхмы на свѣтъ-тъ, а най много между васъ.

13. Защото не ви пишемъ друго, освѣнь това което четете, или и познавате ; а надѣѣмъ ся че и до край ще познаете ;

14. Както ны отчасти и познахте, че смы похвала вамъ, както и вы намъ, въ день-тъ на Господа Исуса.

15. И съ тѣзи увѣренность искахъ да дойдж при васъ по испърво, за да имате вторж благодать ;

16. И прѣзъ васъ да минж въ Македоніѣ, и пакъ отъ Македоніѣ да дойдж при васъ, и вы да мя испроводите въ Іудеѣ.

17. И тѣй като бѣше това намѣреніе-то ми, да ли съмъ лекоумно постѣпилъ ? или намѣреніе-то ми е намѣреніе плтско, за да бжде у мене ту ей ей, ту не не ?

18. Вѣренъ е Богъ, че слово-то ни къмъ васъ не станж ей и не.

19. Защото Исусъ Христосъ Сынъ Божій, проповѣданный-тъ у васъ отъ насъ, отъ мене и Силуана и Тимоѣя, не станж ей и не, но въ него станж ей.

20. Защото всичкы-тъ Божіи обѣщанія въ него сж ей, и въ него аминъ, за славж Божіѣ чрѣзъ насъ.

21. А който ны утвърдява съ васъ въ Христа, и който ны е помазалъ е Богъ ;

22. Който и запечата насъ, и даде обрученіе-то на Духъ-тъ въ сърдця-та ни.

ѢГ. ЯЗЪ же свидѣтелъ БѢа призываю на моѡ дѡшъ, ѡкѡ
цадѡ вѡсѡ ктоѡ не прѡдѡхъ въ Корѡнахъ :

БД. Не ѡкѡ ѡбладѡемъ вѣрою вѡшею, но ѡкѡ споспѣш-
ницы ѡсмы вѡшей рѡдѡсти : вѣрою бо стоимѡ.

ГЛАВА Ъ.

А. Сѡдѡхъ же въ себѣ сѡе, не пѡки скорѡею къ вѡмъ
прѡитѡ.

Б. Яше ко ЯЗЪ скорѡь творю вѡмъ, тѡ кто ѡсть веселѡи
мѡ, тѡчѡю прѡемѡи скорѡь ѡ менѡ ;

Г. И писѡхъ вѡмъ сѡе ѡстѡе, да не пришѡдъ скорѡь на
скорѡь прѡимъ, ѡ нѡхъже подѡвѡше мѡ рѡдовѡтисѡ, надѣвѡса
на всѡ вы, ѡкѡ моѡ рѡдѡсть всѣхъ вѡсѡ ѡсть.

Д. Ѣ печѡли бо мнѡгѡи ѡ тѡгѡ сѡрдѡца написѡхъ вѡмъ
мнѡгимъ слѡзѡми, не ѡкѡ да ѡскорѡитѡсѡ, но любѡвь да
познѡете, юже ѡмамъ ѡзѡбѡилъ къ вѡмъ.

Е. Яше ли кто ѡскорѡилъ менѡ, не менѡ ѡскорѡи, но ѡ
чѡсти, да не ѡтѡгѡдъ всѣхъ вѡсѡ.

Ж. Дѡвѡлно бо таковѡмъ запрѡиѡнѡю сѡе, ѡже ѡ мнѡгихъ :

З. Тѣмъже сопрѡтивѡе пѡче вы да дѡрѡете ѡ ѡутѣ-
шите, да не кѡкѡ мнѡгою скорѡею пожѡртъ бѡдетъ та-
ковѡи.

И. Тѣмъже молю вы, ѡутѡерѡите къ немъ любѡвь :

К. На сѡе бо ѡ писѡхъ, да рѡзмѣю ѡскѡсство вѡше, яше во
всѣмъ послѡшѡиѡи ѡстѡе.

Г. Ѣмъже яше чѡ дѡрѡете, ѡ ЯЗЪ : ѡбо ЯЗЪ яше чѡ
дарѡвѡхъ, ѡмъже дарѡвѡхъ, вѡсѡ рѡди, ѡ лицѣ Іисъ
Хрѡтовѣ,

А. Да не ѡбѡдимъ бѡдемъ ѡ сѡтанѡи : не перѡзмѣвѡемъ
ко ѡумышлѡнѡи ѡгѡвѡ.

Б. Пришѡдъ же въ Трѡѡдѡ во бѡговѣстѡе Хрѡво, ѡ двѡри
ѡвѡрѡенѣ мѡ бѡвѡшей ѡ Гѡвѣ,

23. И азъ призовавамъ Бога за свидѣтель на моѣж-тѣ душѣ, че понеже вы щадѣж не съмь дошелъ още въ Коринѣж :

24. Не че имамы власть на вѣрж-тѣ ви, но защото смы споспѣш-ници на радость-тѣ ви : понеже чрѣзъ вѣрж-тѣ стоите.

ГЛАВА 2.

1. И това рѣшихъ въ себе си, да не дохождамъ при васъ пакъ съсъ скърбъ.

2. Защото ако оскърбявамъ азъ васъ, то мене кой ще да разве-сели, ако не тойзи, който е оскърбенъ отъ мене ?

3. И това исто-то ви писахъ, че, кога дойдѣ, да нѣмамъ скърбъ отъ тѣзи отъ които ми подобава радость да имамъ, като имамъ увѣреніе на всинца ви, че моя-та радость е *радость* на всички васъ.

4. Защото отъ голѣмж скърбъ и сърдечнж тѣгж писахъ съ много сызы, не да ся оскърбите, но да познаете голѣмж-тѣ любовь, коѣжто имамъ къмъ васъ.

5. Ако ли *мя* е нѣкой оскърбилъ, не е оскърбилъ мене, но всинца ви отчасти, да не отеготѣж повече.

6. За такъвъ единъ доста е това задрѣженіе отъ по мнозина-та ;

7. Така що напротивъ вы *търба* повече да му простите и да го утѣшите, щото такъвъ единъ да не бѣде погълнжтъ отъ безмѣриж скърбъ.

8. За това вы моѣж да утвърдите *вашж-тѣ* къмъ него любовь :

9. Понеже за това и писахъ, за да вы познаѣж съ опытъ, да ли сте на всечко послушливи.

10. А комуто вы прощавате нѣщо, *прощавамъ* му и азъ ; защото ако съмь и простилъ нѣщо, комуто съмь простилъ, за васъ съмь *сторилъ* това, отъ Христова лице,

11. За да не добые прѣимущество надъ насъ Сатана : защото не смы да не знаемъ неговы-тѣ умышления.

12. И когато *азъ* дойдохъ въ Троадѣ да *проповѣдамъ* евангеліе-то Христово, и ми ся отворихъ врата въ *дѣло-то* Господне,

гг. Не ѡмѣхъ покѡла дхс моемъ, не ѡбрѣтшъ мнѣ Тита брата моего: но ѡрѣкса ѡмъ, ѡзыдохъ въ Македонію:

дд. Бгс же блгодарѣніе всегда повѣдители насъ творящемоу ѡ Хртѣ Іисѣ, и воню рзсма ѣгн ѡблѡюща нами во всѡкомъ мѣстѣ.

ее. Іѡкв Хртѡво блгосхѡніе ѣсмы Бгѡви въ спасаемыхъ и въ погнѣляющихъ.

єє. Оубѣмъ оубѣ вонѡ смѣртнаѡ въ смѣртъ, Оубѣмъ же вонѡ живѡтнаѡ въ живѡтъ. и къ сімъ ктѡ доволенъ;

жж. Иѣсмы бо, іѡкоже мнози, нечистѡ проповѣдающіи слово Бжїе, но іѡкв ѡ чистотѣ, но іѡкв ѡ Бга, предъ Бгѡмъ, во Хртѣ глаголемъ.

ГЛАВА Г.

а. Зачинаемъ ли пакѣ насъ самѣхъ ѡзвѣщавати вамъ; ѡли трѣвземъ, іѡкоже иѣцыи, ѡзвѣщавательныхъ посланій къ вамъ, ѡли ѡ васъ ѡзвѣстительныхъ;

б. Посланіе бо наше вы ѣстѣ, написаное въ сердцахъ нашихъ, знаемое и прочитаемое ѡ всѣхъ челоѡкхъ:

г. Іѡблѣми, іѡкв ѣстѣ посланіе Хртѡво ссжѣное нами, написано не черниломъ, но дхѡмъ Бга жива, не на скрижалѣхъ каменныхъ, но на скрижалѣхъ сердца плѡтанныхъ.

д. Надѣаніе же таково ѡмамы Хртѡмъ къ Бгс:

е. Не іѡкв доволенъ ѣсмы ѡ себѣ помыслити что, іѡкв ѡ себѣ, но доволенъ наше ѡ Бга:

ж. Иже и оудовѡли насъ ссжѣтели быти нѡвс завѣтс, не писмене, но дхс: писма бо оубивѡетъ, а дхъ живѡтворитъ.

з. Иже ли ссжѣніе смѣрти писмены ѡбразѡвано въ камнехъ, вѣсть въ слѡвс, іѡкв не можи възрати синовѡмъ Іѡлевѡмъ на лицѣ Мѡѡсѡѡво, слѡвы радѣ лица ѣгн престѡюща:

Гл. 3. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

13. Понеже не намѣрихъ брата си Тита, не ся успокои духъ-тъ ми; но простихъ ся съ тѣхъ и излѣзохъ за въ Македоніѣ.

14. Но благодареніе Богу който ны прави вынѣгы да сме побѣдители въ Христа, и на всяко мѣсто чрѣзъ насъ явява уханіе-то на негово-то познаніе.

15. Защото ний прѣдъ Бога сме Христово благоуханіе за тѣзи които ся спасавать, и за тѣзи които погынувать.

16. На едни-тѣ сме уханіе отъ смърть за смърть, а на другы-тѣ уханіе отъ животъ за животъ. И на това кой е доволенъ?

17. Защото не сме както много-то оиѣзи които прѣправяють слово-то Божіе, но искренно, и като отъ Бога, прѣдъ Бога въ Христа говоримъ.

ГЛАВА 3.

1. Пакъ ли наченувамы да ся прѣпорѣчвамы? или имамы нуждѣ, както иѣкоп, за прѣпорѣчителны писма до васъ, или за прѣпорѣчителны отъ васъ?

2. Вы сте наше-то писмо, написано въ сѣрдца-та ви, знаемо и прочитаемо отъ всѣкы-тѣ человѣцы;

3. И явявате ся че сте писмо Христово, станѣло чрѣзъ наше-то служеніе, написано не съ мастило, но съ Духъ-тъ на Бога живаго, не на плочы каменны, но на плочы пѣтяны на сѣрдце-то.

4. И такъжѣи увѣренность къмъ Бога имамы ний чрѣзъ Христа;

5. Не че сме отъ самосебе си доволни да намыслимъ иѣщо, като отъ насъ си, но наше-то доволство е отъ Бога;

6. Който ны и удоволи да бѣдемъ служители на новыи-тѣ завѣтъ, не на буквѣ-тѣ, но на духъ-тѣ; защото буква-та убива, а духъ-тъ оживотворява.

7. Ако ли служеніе-то на смърть-тѣ, въ буквы издѣлбаны на камѣкъ, станѣ съсъ славѣ, така що сынове-тѣ Израилеви не можахъ да гледать Моисея въ лице, поради славѣ-тѣ на лице-то му, която имаше да прѣстане;

Ѣ. КѠКѠ НЕ МНОЖАЕ ПѠЧЕ СЛЖЕНІЕ ДХА ВЪДЕТЪ ВЪ СЛѠВѢ;

Ѥ. ̑ЩЕ КО СЛЖЕНІЕ ѠСЖДЕНІѠ СЛѠВА, МНОГѠ ПѠЧЕ ̑ЗВЫТОЧЕСТВЗЕТЪ СЛЖЕНІЕ ПРѠВДЫ ВЪ СЛѠВѢ.

Ї. ̑КО НЕ ПРОСЛѠВИСѠ ПРОСЛѠВЛЕННОЕ ВЪ ЧѠСТИ СЕѢ, ЗА ПРЕВОСХОДѠЩЮ СЛѠВУ.

̑І. ̑ЩЕ КО ПРЕСТАѠЩЕЕ, СЛѠВОЮ : МНОГѠ ПѠЧЕ ПРЕВЫѠЮЩЕЕ, ВЪ СЛѠВѢ.

ѢІ. ̑МЩЕ О҃КО ТАКОВО О҃ПОВѠНІЕ, МНОГИМЪ ДЕРЗНОВЕНІЕМЪ ДѢЙСТВЕМЪ :

҃І. ̑ НЕ ̑КОЖЕ МѠВСЕѢ ПОЛАГАШЕ ПОКРЫВАЛО НА ЛИЦѢ СВОЕМЪ, ЗА ѢЖЕ НЕ МОЩІИ ВЗИРАТИ СЫНѠМЪ ̑ІІСѠВЫМЪ НА КОНЕЦЪ ПРЕСТАѠЩАГѠ.

̑І. Но ѠСЛѢПІШАСѠ ПОМЫШЛЕНІѠ ̑ХЪ : ДѠЖЕ КО ДО СЕГѠ ДНѢ ТОЖДЕ ПОКРЫВАЛО ВО ЧТЕНІИ ВѢТХАГѠ ЗАВѢТА ПРЕВЫѠЕТЪ НЕ ѠКРОВЕНО, ЗАНѢ Ѡ ХРѢТѢ ПРЕСТАЕТЪ :

ѢІ. Но ДѠЖЕ ДО ДНЕСѢ, ВНЕГДА ЧТЕТСѠ МѠВСЕѢ, ПОКРЫВАЛО НА СЕРДЦѢ ̑ХЪ ЛЕЖИТЪ :

ѢІ. ВНЕГДА ЖЕ ѠКРАТѠТСѠ КО ГДѢ, ВЗИМАЕТСѠ ПОКРЫВАЛО.

҃І. ГДѢ ЖЕ ДХЪ ѢСТЬ : Ѡ ̑ДѢЖЕ ДХЪ ГДѢНЪ, ТѢ СВОБОДА.

̑І. МЫ ЖЕ ВСѢ ѠКРОВЕННЫМЪ ЛИЦЕМЪ СЛѠВУ ГДѢЮ ВЗИРАЮЩЕ, ВЪ ТОѢЖЕ ѠБРАЗѢ ПРЕВБРАЗЖЕМСѠ Ѡ СЛѠВЫ ВЪ СЛѠВУ, ̑КОЖЕ Ѡ ГДѢНѠ ДХѠ.

ГЛАВА ̑.

̑. СЕГѠ РАДІИ ̑МЩЕ СЛЖЕНІЕ СЕѢ, ̑КОЖЕ ПОМИЛОВАНИ БЫХОМЪ, НЕ СТЖАЕМЪ СѢ :

Ѣ. Но ѠРЕКОХОМСѠ ТѠЙНЫХЪ СРѠМА, НЕ ВЪ ЛЖКѠВСТВІИ ХОДѠЩЕ, НИ ЛСТѠЩЕ СЛОВЕСѢ ГЖІѠ, Но ̑ВЛЕНІЕМЪ ̑СТИНЫ

8. Какъ може служеніе-то на Духъ-тъ да не бѣде съ по голѣмъ славѣ ?

9. Защото ако служеніе-то на осѣждане-то *станѣ съсѣ* славѣ, много повече служеніе-то на правдѣ-тъ ще го надминува въ славѣ-тъ.

10. Защото прославлено-то не ся прослави по тѣзи часть заради онѣзи славѣ която прѣвѣсхожда.

11. Защото, ако бѣ съсѣ славѣ това което имаше да прѣстане, много по славно ще с трайно-то !

12. И тѣй като имамы таквѣзь надеждѣ, съ голѣмо дързновение дѣйствуваме ;

13. А не както Моисей *що* полагаше покрывало на лице-то си, за да не могатъ да гледать сынове-тъ Израилеви край-тъ на това което имаше да прѣстане.

14. Но тѣмъ умове-тъ имъ сѣ заслѣпени ; Защото и до днесъ кога прочитатъ ветхый-тъ завѣтъ, исто-то покрывало стон неоткрывано, понеже *само* чрѣзъ Христа ся унищожава.

15. До днесъ обаче, при прочитаніе-то на Моисея, покрывало лежи на сърдце-то имъ.

16. Но когато *Израиль* ся обърне къмъ Господа, покрывало-то ще ся отнеме.

17. А Господь е тойзи Духъ ; и дѣто е Духъ-тъ Господень, тамъ е свобода.

18. А ный всица като гледамы славѣ-тъ Господниѣ съ открыто лице както въ огледало, прѣображавамы ся въ истый-тъ образъ отъ славѣ въ славѣ, както отъ Духъ-тъ Господень.

ГЛАВА 4.

1. Заради това, споредъ както быхмы помнловани *отъ Бога*, туй служеніе като имамы, не ни дотега ;

2. Но отрѣкохмы ся отъ скръшность-тъ на срамъ-тъ, и не ходимъ съ пронырство, нито съ лѣжж проповѣдвамы слово-то

представляюще себѣ во всѧкой совѣсти челоувѣчестѣй, предъ Бѣгомъ.

̑. Яще ли же ѣсть покровѣно блговѣствованіе наше, въ гнѣбшцнхъ ѣсть покровѣно :

̑. Въ ннхже бѣхъ вѣка сегѡ ѡслѣпн рѧзсмы невѣрныхъ, ко ѣже не возсіати ѡмъ свѣтѡ блговѣствованіѧ слѧвы Хрѣтовы, ѡже ѣсть Образъ Бѣа невидимаго.

̑. Не себѣ ко проповѣдаемъ, но Хрѣта Іиса Гдѧ : себѣ же самѣхъ равнѡвъ вѧмъ Іиса (Гдѧ) рѧди.

̑. Іѡкѡ Бѣхъ рекій ѡзъ тмы свѣтѡ возсіати, ѡже возсіѧ въ сердцахъ нашихъ, къ просвѣщенію рѧзсма слѧвы Бжїѧ ѡ лицѣ Іисъ Хрѣтовѣ.

̑. Імамы же сокровище сїѣ въ скрѣдныхъ сосѡдѣхъ, да премнѡжество сілы вѣдетъ Бжїѧ, ѧ не ѡ насъ.

̑. Во всѣмъ скорѣюще, но не стѡжающе сѧ : нечѧеми, но не ѡчадавѧеми :

̑. Гонимы, но не ѡставляѧеми : низлагѧеми, но не погнѣбающе :

̑. Всегдѧ мѣртвость Гдѧ Іиса въ тѣлѣ носѧще, да ѡ живѡтѡ Іисовъ въ тѣлѣ нашемъ ѡбїтѧ.

̑. Прїснѡ ко мы живїи, въ смѣрть предаѧсѧ Іиса рѧди, да ѡ живѡтѡ Іисовъ ѡбїтѧ въ мѣртвеннѣй плѡти нашей.

̑. Тѣмже смѣрть оубѡ въ насъ дѣйствуетъ, ѧ живѡтѡ въ насъ.

̑. Імѡще же тоѡже дѡхъ вѣры, по писанномъ : вѣровахъ, тѣмже возглаголахъ, ѡ мы вѣршемъ, тѣмже ѡ глаголемъ :

̑. Вѣдающе, іѡкѡ воздвїгїи Гдѧ Іиса, ѡ насъ со Іисомъ воздвїгнетъ, ѡ предпоставитъ съ вѧми.

̑. Всѧ ко насъ рѧди, да блгодѧтъ оумнѡжившасѧ, мнѡжайшими блгодаренїи ѡзбыточествитъ въ слѧвѣ Бжїю.

̑. Тѣмже не стѡжаемъ сѧ : но яще ѡ внѣшнїи нашъ челоувѣкъ тѧкетъ, ѡбѧче внѣтреннїи ѡбновлѧется по всѧ днї.

Гл. 4. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

Божіе, но като изявявамы истинѣ-тъ, прѣпорѣчвамы себе си прѣдъ Бога на совѣсть-тъ на всякого челоуѣка.

3. Ако ли е наше-то благоуѣствованіе покрито, то е покрито за тѣзи конто погынувать ;

4. За тѣзи, невѣрны-тъ, на конто богъ-тъ на тойзи свѣтъ е заслѣпилъ умъ-тъ, да ги не озари свѣтлина-та отъ славно-то благоуѣстіе на Христа, който е образъ на *невидимаго* Бога.

5. Защото ный не проповѣдувамы себе си, но Христа Исуса Господа ; а себе си рабы ваши заради Исуса.

6. Защото Богъ който е реклъ да възсіе видѣлина отъ тъмнинѣ-тъ, *той е* който възсіа въ сѣрдца-та ни, за просвѣщеніе съ познаніе-то на славѣ-тъ Божіѣ съ лице-то Исусъ Христово.

7. И това съкровище имамы го въ прѣстны сѣдове, за да бѣде прѣвѣсходство-то на силѣ-тъ отъ Бога, а не отъ насъ.

8. Всякакъ смы угнѣтавани, но не смы въ утѣшеніе ; въ недоумѣніе смы, но не въ отчаяніе ;

9. Гонени смы, но не оставяни ; оборени смы, но не погубени.

10. Всякога носимъ на тѣло-то си умирање-то на Господа Исуса, за да ся яви на тѣло-то ни и животъ-тъ Исусовъ.

11. Защото ный живи-тъ вынѣгы ся прѣдавамы на смърть за Исуса, да ся яви и животъ-тъ Исусовъ въ смъртнѣ-тъ нашѣ плѣть.

12. Така що смърть-та дѣйствува въ насъ, а животъ-тъ въ васъ.

13. А като имамы истый-тъ духъ на вѣрѣ-тъ, по писаному, Повѣрувахъ, за то и говорихъ, и ный вѣрувамы, за то и говоримъ ;

14. Понеже знаемъ че тойзи който е възкрѣсилъ Господа Исуса, ще възкрѣси и насъ чрѣзъ Исуса и ще *ны* прѣдстави съ васъ наедно.

15. Защото всичко-то е за васъ, щото благодать-та умножена поради благодареніе-то на мнозина-та, да прѣизобилува въ славѣ Божіѣ.

16. За това не ни дотегнува ; но ако и да тѣѣ вѣншій-тъ нашъ челоуѣкъ, вѣтрѣшній-тъ обаче всякой день ся подновява.

ѳ. Ѵже ко нынѣ легкое печáли нáшеа по пресмноженію
вз преспѣваніе таготѣ вѣчныа слáвы содѣловаетъ нáмъ,

и. Не смотрѣюще нáмъ видимыхъ, но невидимыхъ:
видимаа ко, вре́менная: невидимаа же, вѣчна.

ГЛАВА ѳ.

а. Рѣкмы ко, ꙗкѡ ѿше земнаа нáша хра́мина тѣла разо-
рѣтса, создáніе ѿ Бѣа ѿмамы, хра́минѣ перскотворенѣ, вѣч-
нѣ, на нѣсѣхъ.

б. Ибо ѿ сѣмъ воздыхáемъ, вз жилище нáше небѣсное
ѡблещи́са желáюще.

в. ѿше то́чию и ѡблѣкшеся, не нáзи ѡбрѣ́шемся.

г. Ибо сѣи́и вз тѣлѣ сѣмъ воздыхáемъ ѡтагчáемѣ: по-
нѣже не хóщемъ совлещи́са, но повлещи́са, да пожертѡ бѣ-
детъ мѣртвенное животѡмъ.

ѳ. Сотвори́вый же насъ вз сѣе ѿстое Рѣъ, ѿже и даде́ нáмъ
ѡбрѣ́ченіе дѣа.

ѳ. Дерзáюще оубѡ всегда, и вѣда́ще, ꙗкѡ живѣ́ще вз
тѣлѣ, ѡходимъ ѿ Гѣа:

з. Рѣрою ко ходимъ, а не видѣ́немъ:

и. Дерзáемъ же и бѣгволимъ пáче ѡпѣти ѿ тѣла, и вни́ти
ко Гѣа.

а. Тѣмже и ти́нимся, ѿше вхо́даще, ѿше ѡхо́даще, бѣго-
сгѡдни ѳмѣ быти.

і. Рѣмъ ко ꙗвѣ́тиса нáмъ подѡба́етъ пре́дъ сдѣ́ишемъ
Хрѣтѡвымъ, да прѣ́иметъ кѣждѡ, ꙗже съ тѣломъ содѣла, илѣ
блáга, илѣ слá.

а. Рѣдѣ́ще оубѡ стра́хъ Гѣнѣ, чело́вѣки оубѣ́шавáемъ,
Рѣори же ꙗвлѣ́ни ѳсмы: оубѡвáемъ же, ꙗкѡ и вз совѣ́стехъ
вáшихъ ꙗвлѣ́ни ѳсмы.

б. Не пáки ко себѣ хвáлимъ пре́дъ вáми, но винѣ́ да́емъ

17. Защото приврѣмнна-та наша лека скърбъ произвожда намъ отъ много по много вѣчниѣ тежинѣ на славѣ ;

18. Понеже ный не смятрамы на видимы-тѣ, но на невидимы-тѣ, защото видимы-тѣ сѣ приврѣмнны, а невидимы-тѣ вѣчны.

ГЛАВА 5.

1. Защото знаемъ че ако ся развали земна-та кѣща на наше-то селеніе, имамы отъ Бога зданіе на небеса, домъ перѣжкотворенъ, вѣченъ.

2. Понеже за това и въздышамы, и желяемъ да ся облѣчемъ въ небесно-то наше жилище ;

3. Ако само облѣчени *сѣ него*, не ся намѣримъ голи.

4. Защото ный конто смы въ *това* селеніе, стеномъ подъ брѣмне-то *му*, понеже искамы не да ся съблѣчемъ, но да ся облѣчемъ още, за да бѣде смъртно-то погълнѣто отъ животъ-тѣ.

5. И Богъ е който за това исто-то ны создаде, който ни и даде обрученіе-то на Духа.

6. И тѣй понеже имамы вышѣгы дързновение, и знаемъ, че до когато ся намѣрвамы въ тѣло-то, отдалечени смы отъ Господа :

7. (Защото съ вѣруваніе ходимъ, а не съ вижданіе) :

8. За това и дързновение имамы, и благоволявамы повече да излѣземъ отъ тѣло-то, и да ся въдворимъ при Господа ;

9. За това и съ ревность ся стараемъ, въдворявамы ли ся, отстранявамы ли ся, да смы благоугодни нему.

10. Защото всинца трѣба да ся явимъ прѣдъ сѣдовище-то Христово, да приеме всякой споредъ каквото е правилъ въ тѣло-то, добро или зло.

11. И тѣй като знаемъ страхъ-тѣ Господень, челоуѣцы-тѣ убѣждавамы, а на Бога смы извѣстни ; надѣѣмъ ся още че и на ваши-тѣ совѣсти смы извѣстни.

12. Защото не прѣпорѣчвамы себе си на васъ, но давамы ви

ВѠМЪ ПОХВАЛЕНІЮ Ѡ НАСЪ, ДА ЇМАТЕ КЪ ХВАЛѠЩИМЪСѠ ВЪ ЛИЦЕ,
А НЕ ВЪ СЕРАДЦЫ.

ГІ. ЇЩЕ БО ЇЗЪМІХОМСѠ, БГОВИ : ЇЩЕ ЛИ ЦЕЛОМЪДРСТВЕМЪ,
ВѠМЪ.

ДІ. ЇКО ЛЮБЫ БЖІА ѠБДЕРЖІТЪ НАСЪ СЪЖДАШИХЪ СІЕ : ІАКЪ
ЇЩЕ ЕДИНЪ ЗА ВСѠХЪ ОУМРЕ, ТО ОУКО ВСІ ОУМРОША :

ЕІ. ХРТОСЪ ЖЕ ЗА ВСѠХЪ ОУМРЕ, ДА ЖИВЪЩІИ НЕ КТОМЪ
СЕБѠ ЖИВЪТЪ, НО ОУМЕРШЕМЪ ЗА НИХЪ І ВОСКРЕСЕМЪ.

ЖІ. ТЕМЪЖЕ І МЫ Ѡ НЫНѠ НИ ЕДИНАГѠ ВѠМЫ ПО ПЛОТИ :
ЇЩЕ ЖЕ І РАЗЪМѠХОМЪ ПО ПЛОТИ ХРТА, НО НЫНѠ КТОМЪ НЕ
РАЗЪМѠЕМЪ.

ЗІ. ТЕМЪЖЕ ЇЩЕ КТО ВО ХРТѠ, НОВА ТВАРЬ : ДРЕВНАА МИМО-
ИДОША, СЕ БЫША ВСѠ НОВА.

ИІ. ВСѠЧЕСКАА ЖЕ Ѡ БГА, ПРИМИРІВШАГѠ НАСЪ СЕБѠ ІИСУ
ХРТОМЪ, І ДѠВШАГѠ НАМЪ СЪЖЕНІЕ ПРИМИРЕНІА :

ДІ. ЗАНЕ БГЪ БѠ ВО ХРТѠ МІРЪ ПРИМИРАА СЕБѠ, НЕ ВМѠНАА
ІМЪ СОГРЕШЕНІЙ ІИХЪ, І ПОЛОЖІВЪ ВЪ НАСЪ СЛОВО ПРИ-
МИРЕНІА.

К. ПО ХРТѠ ОУКО МОЛИМЪ, ІАКЪ БГС МОЛАЩСѠ НАМИ, МОЛИМЪ
ПО ХРТѠ, ПРИМИРІТЕСѠ СЪ БГОМЪ :

КА. НЕ ВѠДѠВШАГО БО ГРѠХА ПО НАСЪ ГРѠХЪ СОТВОРИ, ДА
МЫ БГДЕМЪ ПРАВА БЖІА Ѡ НЕМЪ.

ГЛАВА 5.

А. СПОСПѠШЕСТВЮЩЕ ЖЕ І МОЛИМЪ, НЕ ВОТЩЕ БЛГОДАТЬ
БЖІЮ ПРИАТИ ВѠМЪ.

Б. ГЛАГОЛЕТЪ БО : ВО ВРЕМѠ ПРИАТНО ПОСЛАШАХЪ ТЕБѠ, І
ВЪ ДЕНЬ СПАСЕНІА ПОМОГОХЪ ТИ : СЕ НЫНѠ ВРЕМѠ БЛГОПРИАТНО,
СЕ НЫНѠ ДЕНЬ СПАСЕНІА.

Гл. 6. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

причинѣ да ся хвалите съ насъ, да има какво да кажете на тѣзи които ся хвалятъ отъ лице, а не отъ сърдце.

13. Защото ако смы ся изумили, то за Бога; ако ли здраво мыслимъ, то заради васъ.

14. Защото любовь-та Христова ны принуждава; понеже смы разсѣдили за това, че ако е умрѣлъ единъ за всички-тѣ, то всички-тѣ сѣ умрѣли;

15. И умрѣ за всички-тѣ, за да не живѣѣтъ вече живи-тѣ за себе си, но за тогожь който е умрѣлъ и възкрѣснѣлъ за тѣхъ.

16. За това ный отъ нынѣ не знаемъ никого по плѣтъ; а пакъ, ако и да знаяхмы Христа по плѣтъ, но сега вече *така* го не знаемъ.

17. За то ако е нѣкой въ Христа, *той* е създание ново; ветхото прѣмниѣ, ето всичко станѣ ново.

18. А всичко е отъ Бога, който ны примпри съсь себе си чрѣзь Исуса Христа, и даде намъ служеніе-то на примиряваніе-то;

19. Спрѣчь, Богъ бѣше въ Христа, и примиряваше свѣтъ-тѣ съсь себе си, като не вмѣняваше на *человѣцы-тъ* прѣгрѣшенія-та имъ, и вложи въ насъ слово-то на примиреніе-то.

20. И тѣй отъ Христовѣ странѣ посланници смы, като че Богъ чрѣзь насъ умолява; молимъ *вы* отъ Христовѣ странѣ, примирѣте ся съ Бога.

21. Защото тогожь който грѣхъ не е знаялъ, *Богъ* за насъ го грѣшенъ направил, за да станемъ ный чрѣзь него праведни прѣдъ Бога.

ГЛАВА 6.

1. И ный като съдѣйствиувамы *съ него*, умолявамы вы да не бѣде у васъ напразно приѣманіе-то на Божіѣ-тѣ благодать.

2. (Защото казува: Въ прието врѣме послушахъ тя, и въ день на спасеніе помогнахъ ти; ето сега врѣме благоприятно, ето сега день на спасеніе.)

Ѣ. Инедѣно ни въ чѣмже дающе претыканіе, да слагеніе безпорочно вѣдетъ :

Ѥ. Но во всемъ представляюще себѣ ѡкоже Бжїа слагѣ, въ терпѣнїи многѣ, въ скорбехъ, въ вѣдахъ, въ тѣснотѣхъ, ѥ. Въ ранахъ, въ темницѣхъ, въ нестроенїихъ, въ тѣснѣхъ, во вѣдѣнїихъ, въ пощенїихъ,

Ѧ. Во ѡчищенїи, въ рязанїи, въ долготерпѣнїи, въ бѣгости, въ дѣлѣ стѣ, въ любви нелицемѣрнѣ,

ѧ. Въ словесїи истины, въ силѣ Бжїей, Оръжїи правды десными ѡ шлемѣ,

Ѩ. Славою ѡ безумїемъ, гажденїемъ ѡ бѣгохваленїемъ : ѡкѡ лестїи, ѡ истинѣ :

Ѭ. Ѣкѡ незнаѣми, ѡ познаѣми, ѡкѡ оумирающе, ѡ сѣ живїи ѥсмы, ѡкѡ наказѣми, ѡ не оумерщвлѣми :

Ѧ. Ѣкѡ скорбѣше, прїснѣ же радующесѣ : ѡкѡ нищїи, ѡ мнѡгѣ богатѣше. ѡкѡ ничтѣже ѡмѣше, ѡ всѣ содер-
жаще.

Ѩ. Оустѣ наша ѡверзѡшасѣ къ вамъ, КоринѠане, сердце наше распространисѣ :

Ѣ. Не тѣснѣмъ вмѣщѣетесѣ въ насъ, оутѣснѣетесѣ же во оутрѣбахъ вашихъ :

Ѧ. Тѣмже же возмѣздѣе, ѡкоже чадѣмъ глаголю, распро-
странистесѣ ѡ вы.

Ѥ. Не бывайте (оудѣбѣ) прелѣжнѣ ко ѡномѣ ѡрмѣ, ѡкоже невѣрнѣ : кѣе во причастїе правдѣ къ беззакѡнїю ; ѡли кѣе Ѧкѣненїе свѣтѣ ко тмѣ ;

ѥ. Кѣе же согласїе Хрїтовѣ съ велѣромъ ; ѡли кѣа часть вѣрнѣ съ невѣрными ;

Ѧ. ѡли кѣе слагенїе цркви Бжїей со ѡдѣлы ; вы ко ѥстѣ цркви Бжїа живѣ, ѡкоже речѣ Бжїа : ѡкѡ всемоѣ въ нѣхъ, ѡ походяѣ, ѡ вѣдѣ ѡмъ Бжїа : ѡ тѣмъ вѣдѣмъ мнѣ
людіе.

3. Ний въ нищо не давамы никаквѣхъ соблазнъ, да не бы да ся похули служеніе-то ;

4. Но во всичко прѣдставямы себе си като служители Божіи, въ търпѣніе голѣмо, въ скърби, въ нужды, въ утѣшенія,

5. Въ біенія, въ запиранія, въ бъркотии, въ трудове, въ неспанія, въ неяденія,

6. Съ чистотѣ, съ благоразуміе, съ дълготърпѣніе, съ благость, съ Духа Святаго, съ любовь нелицемѣриѣ,

7. Съсъ слово-то на истинѣ-тѣ, съсъ силѣ Божіи, съ оръжія на правдѣ-тѣ въ деснѣ-тѣ рѣкѣ и въ лѣвѣ-тѣ.

8. Въ славѣ и безчестіе, въ хуленіе и захваленіе ; като прѣльстѣниці, а истинни ;

9. Като не познати, а опознати ; като на умираше, а ето живи сме ; като наказвани а не умъртвявани ;

10. Като паскърбени, а то выжгы радостни ; като спромаси, но мнозина обогатявамы ; като че нищо пѣмамы, а пакъ всичко владѣемъ.

11. Уста-та ни ся отвориѣхъ къмъ васъ, о Коринѣяне, сърдце-то ни ся разшири ;

12. *Вы* не сте на утѣшеніе въ насъ, но вѣтрѣ въ васъ си на утѣшеніе сте.

13. И тѣй *отдайте ми* това възмездіе, (като на чада говорѣѣ,) разширѣте ся и вы.

14. Не ся съвпрѣгайте неподобно съ невѣрны-тѣ ; защото каквѣ смѣсѣ има правда-та съ беззаконіе-то ? или какво общеніе между видѣлиниѣ-тѣ и тъмниниѣ-тѣ ?

15. И какво съгласіе има Христосъ съ Веліара ? или какъѣ дѣлъ има вѣрный-тѣ съ невѣрный-тѣ ?

16. И какво спогаданіе има храмъ-тѣ Божій съ идоли-тѣ ? защото вы сте храмъ на Бога живаго, както рече Богъ : Ще ся заселѣ въ тѣхъ, и въ тѣхъ ще ходѣѣ ; и ще имъ бѣдѣ Богъ, и тѣ ще ми бѣдѣтъ народъ.

31. Тѣмже ѡзѡдѣте ѡ среды ѡхъ ѡ ѡсчѣтѣсѣ, глаголетъ
Гдѣ: ѡ нечистотѣ не прикасѣтѣсѣ: ѡ ѡзъ прѣимѣ вы,
нѣ. И бѣдѣ вамъ во ѡцѣ, ѡ вы бѣдете мѣ въ сыны ѡ
дшѣри, глаголетъ Гдѣ Вседержитель.

ГЛАВА 3.

А. Сицевѣ ѡубо ѡмѣше ѡбѣтѡванѣа, ѡ возлюбленнѣи,
ѡчѣстимъ себѣ ѡ всѣхъ скверны плѣти ѡ дѣха, творѣше
сѣбѣ въ стрѣсѣ Бжѣи:

Б. Бжѣстите ны: ни ѣдинаго ѡбнѣхѡмъ, ни ѣдинаго
ѡстѣхѡмъ, ни ѣдинаго ѡхѡмѡмъ.

Г. Не на ѡсжѣнѣе глаголю: прѣжде во рѣхъ, ѡкѡ въ
сердѣхъ нашихъ ѣстѣ, во ѣже ѡмрѣти сѣ вами ѡ со-
жити.

Д. Многѡ мѣ дерзновѣнѣе кѣ вамъ, многѡ мѣ похвалѣ ѡ
вѣсѣ: ѡполнихѣ ѡтѣхѣи, прѣзвѣточѣствѣю радѡстѣю ѡ
всѣхъ печѣли нашей.

Е. Ибо прѣшедшымъ намъ въ Македонѣю, ни ѣдинаго
ѡмѣ покѡа плѣть наша, но во всѣхъ скорбѣше: вѣдѣдѣ
кѣни, вѣтрѣдѣ бѣдѣи.

Ж. Но ѡтѣхѣдѣи смирѣнныа, ѡтѣхѣи на сѣ Бжѣ прѣше-
ствѣемъ Тѣтовымъ.

З. Не тѣмъ же прѣшествѣемъ ѣгѡ, но ѡ ѡтѣхѣнѣемъ,
ѡмже ѡтѣхѣи сѣ ѡ вѣсѣ, повѣдаа намъ вѣше желѣнѣе, вѣше
рыдѣнѣе, вѣшѣ рѣвносѣть по мѣ, ѡкѡ мѣ пѣче возрадѡ-
ватѣсѣ.

И. Иѡкъ ѡше ѡ ѡскорбѣхъ вѣсѣ послѣнѣемъ, не раскѣюсѣ,
ѡше ѡ раскѣдѣхѣсѣ: вѣждѣ во, ѡкѡ послѣнѣе ѡно, ѡше ѡ кѣ
часѣ, ѡскорбѣи вѣсѣ.

К. Пѣнѣ радѣюсѣ, не ѡкѡ скорбѣи бѣсте, но ѡкѡ ѡскор-
бѣтѣсѣ въ покѣнѣе, ѡскорбѣтѣсѣ во по Бжѣ, да ни въ чѣмже
ѡтѣтитѣсѣ ѡ на сѣ.

Гл. 7.   ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

17. За това излѣзте отъ срѣдъ тѣхъ, и отлжчѣте ся, казува Господь, и не ся допирайте до нечисто ; и азъ ще вы приѣмъ,

18. И ще ви бѣдѣ Отецъ, и вы ще ми бѣдете сынове и дѣщери, казува Господь Вседържитель.

ГЛАВА 7.

1. И тѣй, възлюблени, като имамы тѣзи обѣщанія, да очистимъ себе си отъ всякъ мърсотъ на плѣть-тѣ и на духъ-тѣ, и да вършимъ святость-тѣ съсъ страхъ Божій.

2. Приимѣте ны : никого не сме обидѣли, никого не сме развратили, не сме ся полакомили отъ никого да припечелимъ.

3. Не *си* казувамъ *това* за осъждение ; защото по напрѣдъ рѣкохъ че сте въ сѣрдца-та ни, щото и да умремъ наедно и да живѣемъ наедно.

4. Голѣмо дързновение имамъ къмъ васъ, много ся хвалѣхъ съ васъ ; пълнъ съмъ съ утѣшеніе, и во всяко наше наскърбяваніе радость-та ми е прѣизобилна.

5. Защото, отъ какъ дойдохмы въ Македоніѣ, плѣть-та ни никакво спокойствіе не е пріела, но отъ всякъдѣ бѣхмы въ утѣшеніе ; отъ вѣнъ борбы, отъ вѣтрѣ страхове.

6. Но Богъ който утѣшава смиренны-тѣ, утѣши ны съ дохожданіе-то Титово ;

7. И не тѣкмо съ негово-то дохожданіе, но и съ утѣшеніе-то, съ което той бѣше ся отъ васъ утѣшилъ, като ни извѣсти голѣмото ваше *за насъ* желаніе, плаканіе-то ви, ревность-тѣ ви за мене ; така що повече ся възрадувахъ.

8. Защото ако и да вы наскърбихъ съ писмо-то си, не съмъ въ раскаяніе, ако и да бѣхъ ся пораскаялъ ; понеже гледамъ че онова писмо вы наскърби, ако и за малко врѣме.

9. Сега ся радувамъ, не за скърбъ-тѣ ви, но защото скърбъ-та ви станъ на покаяніе ; понеже скърбѣхте по Бога, да ся не поврѣдите отъ насъ въ нищо.

Г. Печаль во, ѿже по Бѣѣ, покаяніе нераскаанно во спасеніе содѣловаетъ: а сего міра печаль, смѣрть содѣловаетъ.

Ѧ. Се ко сѣ самое, ѣже по Бѣѣ ѡскорѣнїа вамъ, колико содѣла въ васъ тѣшенїе; но ѡбѣтъ, по негодованїе, по страхъ, по возжеланїе, по ревность, по ѡмщенїе. во всемъ предстанете себѣ чисты быти въ вѣки.

В. ѿше ко ѱ писанъ вамъ, не ѡбидѣвшиа ради, ниже ѡбидимаа ради, но за ѣже ѡбидѣнїа въ васъ тѣшенїю нашимъ ѣже ѡ васъ предъ Богомъ.

Г. Сего ради оутѣшихомся ѡ оутѣшенїи вашемъ: лишше же паче возрадовахомся ѡ радости Титовѣ, ѿкъ покѡиса дѣхъ сего ѡ всѣхъ васъ:

Ѧ. ѿкъ ѿше что емъ ѡ васъ похвалихся, не посрамихся: но ѿкъ всѣ воистинно глаголахомъ вамъ, такъ ѱ похваленїе наше, ѣже къ Титу, истинно бысть:

В. ѱ оутрѣба сего ѡблиха къ вамъ ѣсть, воспоминающаа всѣхъ васъ посланїе, ѿкъ со страхомъ ѱ трепетомъ прїахте сего.

В. Радуюся оубо, ѿкъ во всемъ дерзаю въ васъ.

ГЛАВА ѱ.

Ѧ. Скажемъ же вамъ, братїе, бѣгодать Бжїю даннїю въ црквахъ Македонскихъ:

В. ѿкъ во многѣмъ ѡскршенїи скорбей ѡзбытокъ радости ѿхъ, ѱ ѿже ко глгвинѣ нищета ѿхъ ѡзбыточествова въ богатство простоты ѿхъ:

Г. ѿкъ по силѣ ѿхъ, свидѣтельствю, ѱ паче силы доброты,

Ѧ. Со многимъ моленїемъ моляще насъ, бѣгодать ѱ ѡбещанїе спасенїа, ѣже ко стѣмъ, прїати намъ,

В. ѱ не ѿкоже надѣяхомся, но себѣ вѣдша первѣ Гави, ѱ намъ волею Бжїею:

10. Защото скърбь-та по Бога ражда спасително покаяніе, което не докарва раскаяніе; свѣтовна-та обаче скърбь ражда смърть.

11. Защото ето, това ваше по Бога скърбеніе какво усърдіе породи въ васъ, какво извиненіе, какво негодование, каквъ страхъ, какво желаніе, каквъ ревность, какво отмыщеніе! Всякакъ вы показахте себе си че сте чисти въ това пѣщо.

12. И тѣй ако и да ви писахъ *това*, не *го стори*хъ заради обидникъ-тъ, нито за обиденный-тъ, но за да ся яви вамъ наше-то усърдіе, което за васъ имамы прѣдъ Бога.

13. За това ся утѣшихмы заради ваше-то утѣшеніе; и още повече ся възрадовахмы заради Титово-то възрадуваніе че ся успокоилъ духъ-тъ му отъ всинца ви.

14. Защото ако му ся похвалихъ пѣщо зарадъ васъ, не ся засрамахъ, но както ви говорихмы всичко съ истинъ, така и похвала-та ни прѣдъ Тита станъ истинна.

15. И той още повече милѣе за васъ, като поменува послушаніе-то на всинца ви, какъ сте го пріяли съсъ страхъ и трепеть.

16. И тѣй радувамъ ся че во всичко имамъ довѣріе на васъ.

ГЛАВА 8.

1. Еще, братіе, обявявамы ви Божіѣ-тъ благодать даденъ-тъ на церкви-тъ въ Македоніѣ;

2. Че, като търпятъ голѣмо утѣшеніе, прѣумножена-та тѣхна радость, и дълбока-та имъ нищета, показахъ прѣзобилно богатство-то на тѣхнѣ-тъ щедрость;

3. Защото споредъ силъ-тъ си (*това го свидѣлствувамъ*) и повече отъ силъ-тъ си, доброволни ся посочихъ,

4. Като ны умолявахъ съ голѣмо приканваніе да пріедемъ даръ-тъ *имъ*, и участіе-то въ служеніе-то на святыни-тъ;

5. И не само както ся надѣяхмы, но себе си отдадохъ първомъ Господу, а *послѣ* намъ, съ волѣ-тъ Божіѣ;

Ѣ. Во ѣже оумолѣти намъ Тѣта, да ѡкоже прѣжде начѣтъ, такожде ѡ скончѣетъ въ васъ ѡ блгоудѣ сѣю.

З. Но ѡкоже во всѣмъ ѡзбыточествуете, вѣрою ѡ слѡвомъ ѡ рѣзномъ ѡ всѣмъ тѣшѣемъ, ѡ любовію, ѡже ѡ васъ къ намъ, да ѡ въ сѣй блгоудѣ ѡзбыточествуете.

Ѳ. Не по повелѣнію глаголю, но за ѡныхъ тѣшѣе ѡ вѣшея любовіе ѡистинное ѡскшѣа :

Ѧ. Вѣсте ко блгоудѣ Гда нашегъ Ісѣа Хрѣта, ѡкѡ васъ рѣди ѡвнѣа когѣтъ сѣй, да въ нищетѡю ѣгѡ ѡбогѣтитѣса.

І. ѡ совѣтъ даю ѡ сѣмъ: сѣ ко вамъ ѣсть на пользѣ, ѡже не тѡчѣю, ѣже творѣти, но ѡ ѣже хотѣти, прѣжде начѣсте ѡ прѣшѣшагѡ лѣта :

Ѧ. ѡнѣ же ѡ сѣе творѣти скончѣйте, да ѡкоже бытъ оусердѣе хотѣти, тѡкѡ бѣдетъ ѡ ѡсполнѣти, ѡ (сегѡ) ѣже ѡмѣте.

Ѣ. ѡше ко оусердѣе прѣлежитъ, по ѣлико ѡше кѡ ѡмѣтъ, благопрѣѣтенъ ѣсть, ѡ не по ѣлико не ѡмѣтъ.

Г. Не ко да ѡнымъ оуѣгѡ ѡрѣда, вамъ же скорѣ: но по ѡзравнѣнію,

Ѧ. Въ ѡнѣшнее вѣмѣ вѣше ѡзбыточествіе во ѡнѣхъ лишеніе: да ѡ ѡнѣхъ ѡзбытокъ бѣдетъ въ вѣше лишеніе, ѡкѡ да бѣдетъ рѣвенство,

Ѣ. ѡкоже ѣсть пѣсѣно: ѡже мнѡгое, не презмѡжилъ ѣсть, ѡ ѡже малѡе, не оумѣлѣлъ.

З. Блгодарѣніе же Бговѣ давшемъ тѡже тѣшѣе ѡ васъ въ сѣрдѣе Тѣтѡ :

З. ѡкѡ молѣніе оуѣгѡ прѣѣтъ, тѣшѣвѣшѣй же сѣй, своѣю волею ѡзѣде къ вамъ.

Ѳ. Послѡхомъ же съ ѡмъ ѡ брѣта, ѣгѡже похвалѣ во Ѣѡлѣ по всѣмъ црѣвамъ :

Ѧ. Не тѡчѣю же, но ѡ ѡсѣенъ ѡ црѣвѣй съ ѡми ходѣти,

6. Така що примолыхмы ся на Тита, както бѣ започелъ, така и да допскара въ васъ и това благодарѣніе.

7. И тъй както избилувате во всяко нѣщо, въ вѣрѣ и въ слово и въ разумъ и во всяко усърдіе и въ любовь—тѣ си къмъ насъ, така да прѣизбилувате и въ това благодарѣніе.

8. *Това не ви го* казувамъ като заповѣдь, но чрѣзъ усърдіе—то на други—тѣ, да опытамъ и искренность—тѣ на вашѣ—тѣ любовь :

9. Защото знаете благодать—тѣ на Господа нашего Иисуса Христа, че богатъ като бѣ станѣ сиромашъ за васъ, да ся обогатите вы съ неговѣ—тѣ сиромашіиѣ.

10. И на това азъ давамъ съвѣтъ ; защото е то полезно за васъ, конто отъ лани започенѣхте не токо да го правите, но и да го искате.

11. А сега свършѣте и да го правите, така що както *е было* усърдіе—то да искате, така да бѣде и да го извършите отъ колкото имате.

12. Защото ако ся появи отъ по напрѣдъ у нѣкого усърдіе, той е пріятъ споредъ колкото има, а не споредъ колкото нѣма.

13. Понеже не *искаш* да е на други облегченіе, а на васъ утѣсненіе ,

14. Но *да бѣде* равно, *така що* ваше—то въ сегашно—то врѣме избиліе *да запълни* тѣхно—то лишеніе, за да послужи и тѣхно—то избиліе на ваше—то лишеніе, така що да бѣде изравненіе,

15. Споредъ както е писано : Който *собра* много, не му ся прѣумножи ; и който малко, не му недостигнѣ.

16. А благодареніе Богу, който вложи въ сърдце—то Титово исто—то усърдіе за васъ ;

17. Защото и молбѣ—тѣ *ни* прія, но понеже имаше голѣмо усърдіе, трѣгнѣ къмъ васъ самоволно.

18. Проводихмы още съ него и тойзи братъ, похваляемый—тѣ во всичкы—тѣ церкви за евангеліе—то,

19. (И не токо *това*, но още избранъ е отъ церкви—тѣ да пѣтува

со бѣгоудѣію сѣю сазжѣмою нами, кѣ самогѡ Гдѣ славѣ ѡ оубсердѣію вѣшемъ :

Ѣ. Блюдошѣса тогѡ, да не ктѡ насъ поречѣтъ въ обѣліи сѣмъ сазжѣмѣмъ нами :

Ѥ. Промышлѣюще двѣрѣхъ не токми предъ бгѡмъ, но ѡ предъ челоувѣки.

Ѧ. Послѣхомъ же съ нѣми ѡ брата нашего, ѣгоже ѡсксѣхомъ во многѣхъ многѣи встанѣва сѣца, нѣнѣ же сѣлѡ встанѣвѣйша, наѣканѣмъ многѣмъ на васъ.

Ѧ. Ѣще ли же ѡ тѣбѣ, ѡбщѣнѣхъ мѣ, ѡ кѣ вамъ споспѣшѣнѣхъ : Ѣще ли, братѣа наша, послѣнѣицы црѣвѣй, слава хрѣтова.

Ѧ. Показѣніе оубо любвѣ вѣшей, ѡ нашегѡ хвалѣнѣа ѡ васъ, кѣ нѣмъ показѣте, ѡ въ лицѣ црѣвѣй.

ГЛАВА Ѧ.

Ѧ. Ѧ сѣжѣтъ ко ѡже ко свѣтѣмъ лѣше мѣ ѣсть писѣти вамъ.

Ѧ. Бѣмъ ко оубсердѣе вѣше, ѡмже ѡ васъ хвалѡса Македонѣмъ, ѡкѡ Ѣхѣа приготѡвѣса ѡ мѣмошѣдшагѡ лѣта : ѡ ѡже ѡ васъ рѣвѣность раздражѣ многѣйшихъ.

Ѧ. Послѣхъ же братѣію, да не похвалѣніе наше ѣже ѡ васъ ѡспразднѣтъ въ чѣсти сѣй : но да, ѡкоже глаголахъ, приготѡвани бѣдете,

Ѧ. Да не кѣкѡ, Ѣще прѣидѣтъ со мѣію Македонѣе, ѡ ѡбращѣтъ васъ не приготѡванныхъ, постыдѣмъ мѣ, да не глаголемъ вы, въ чѣсти сѣй похвалѣнѣа.

Ѧ. Потрѣбно оубо оумѣслѣхъ оумолѣти братѣію, да прѣжде прѣидѣтъ кѣ вамъ, ѡ прѣдготѡватъ прѣжде возвѣщѣенное бѣгѡсловѣніе вѣше сѣе гѡтѡво бѣти, тѣкѡ ѡкоже бѣгѡсловѣніе, ѡ не ѡкѡ лѣхѣмство.

съ насъ за това благодарѣніе на което служимъ за славѣ-тъ на самого Господа, и за *доказателство на ваше-то усердіе.*)

20. Като ся свѣдѣмъ отъ това да не ны похули поради това изобиліе което е повѣрено на наше-то служеніе.

21. Понеже промыслимы това което е добро не само прѣдъ Господа, но и прѣдъ челоуѣцы-тъ.

22. Проводихмы още съ тѣхъ нашій-тъ братъ, когото много пѣти въ много нѣща смы опытали че има усердіе, а сега е много по усерденъ поради много-то на васъ увѣреніе.

23. Колкото за Тита, *той е мой другарь и сотрудникъ во васъ*, а колкото за братія-та наши, *тъ сж посланници на церкви-тъ и слава Христова.*

24. Покажѣте прочее къмъ тѣхъ и прѣдъ церкви-тъ доказателство-то на вашѣ-тъ любовь и на нашѣ-тъ съ васъ похваля.

ГЛАВА 9.

1. Защото излишно е да ви пишѣ за спомоществованіе-то което *смы длѣжны* на святыи-тъ.

2. Понеже знаѣхъ ваше-то усердіе, за което ся хвалѣхъ съ васъ прѣдъ Македонцы-тъ, че Ахаія отъ лани е приготвена; и ваша-та ревность мнозина побуди.

3. И проводихъ братія-та, да не бы да излѣзе напразно наше-то, колкото за това, на васъ захваляніе, и да бѣдете, както казувахъ, приготвени.

4. Да не бы, ако дойдѣтъ съ мене Македонци, та вы намѣрятъ неприготвени, да ся посрашимъ ный, да не казвамъ вы, въ това дързновенно похваленіе.

5. И тѣй за нужно го намѣрихъ да ся примолѣхъ на братія-та да дойдѣтъ по напрѣдъ при васъ, и да прѣдуготовятъ вашѣ-тъ прѣдизвѣстнѣхъ милостынѣхъ, да бѣде готова тѣй като милостыня, а не като лихонмство.

ѡ. Се же, глаголю, сѣай скѣдостію, скѣдостію ѿ пожитъ:
а сѣай ѿ бѣгословеніи, ѿ бѣгословеніи ѿ пожитъ.

ѣ. Кійждо ꙗкоже ѿзволѣніе ѿмать сѣрдцемъ, не ѿ скорби
ни ѿ нѣжды: доброхотна бо дѣла любитъ бѣхъ.

ѿ. Силенъ же бѣхъ всѣмъ бѣгодѣть ѿзобѣловати въ васъ,
да ѿ всемъ всегда всѣмъ доволство ѿмѣше, ѿзбыточествуете
во всѣмъ дѣло блага:

ѡ. ꙗкоже єсть писано: расточи, даде оубѣгимъ, правда
єгѡ пребываетъ во вѣкъ вѣка:

ї. Дѣай же сѣмѣ сѣющемъ, ѿ хлѣбъ въ сѣдѣ да подѣстъ,
ѿ оумножитъ сѣмѣ ваше, ѿ да возраститъ жита правды
ваше:

ѡ. Да ѿ всемъ богатаѣшесѣ во всѣмъ простотѣ, ꙗже со-
дѣваетъ нами бѣгодареніе бѣхъ:

ѡ. ꙗко работа сегѡ сѣженіѣ не токму єсть ѿпол-
няющаѣ лишніѣ стѣхъ, но ѿ ѿзбыточествующаѣ многими
бѣгодареніи бѣгови.

ї. Искъшеніемъ сѣженіѣ сегѡ славаѣ бѣа, ѿ покореніи
ѿповѣданіѣ вашегѡ въ бѣговѣствованіи хрѣтовѣ ѿ ѿ про-
стотѣ сообщеніѣ къ нимъ ѿ ко всѣмъ,

ѡ. ѿ ѿ тѣхъ молитвѣ ѿ васъ, возжелѣющихъ васъ за
премногѡ бѣгодѣть бѣжю на васъ.

ѡ. Бѣгодареніе же бѣгови ѿ несповѣдимѣмъ єгѡ дарѣ.

ГЛАВА І.

ѡ. Сѣмъ же ѡзъ пѣвелъ молю въ кротостію ѿ тиѣхостію
хрѣтовою, ꙗже въ лицѣ оубѣмъ смиренъ въ васъ, не сѣй же оу
васъ дерзѣю въ васъ:

ѡ. Молю же, да не присѣиъ дерзѣю надѣаніемъ, ꙗже

Гл. 10.   ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

6. А това *казувамъ* че който сѣе оскудно, оскудно и ще пожъне, а който сѣе щедро, щедро ще и да пожъне.

7. Всякой споредъ произволеніе-то на сърдце-то *си*, не съсъ скърбъ, или отъ принужденіе; защото Богъ обыча оногози който дава съ драго сърдце.

8. А Богъ е силенъ да прѣумножи во васъ всякъ благодать, така що като имате вынѣгы во всячко всяко доволство да прѣизобилувате въ всяко добро дѣло;

9. Както е писано: Распрѣснѣ, даде на сиромасы-тѣ, правда-та му вѣчно прѣбѣдва.

10. А тойзи който дава сѣме на сѣятеля и хлѣбъ за хранѣ, да даде и да умножи сѣме-то ваше, и да възрасти плодове-тѣ на вашѣ-тѣ правдѣ;

11. Та да бѣдете отъ всякъдѣ богати во всякъ щедрость, която чрѣзъ насъ произвожда благодареніе Богу;

12. Защото служеніе-то на тѣхъ службѣ не само че запълня скудость-тѣ на святыи-тѣ, но и прѣизобилува чрѣзъ много благодаренія Богу;

13. Понеже чрѣзъ опытъ-тѣ на това служеніе тѣ славятъ Бога за покорство-то, което имате въ исповѣданіе-то на евангеліе-то Христово, и за щедрость-тѣ на ваше-то къмъ тѣхъ и къмъ всички участіе,

14. И чрѣзъ тѣхно-то моленіе за васъ, като имъ сте драгы за прѣмногѣ-тѣ Божіи благодать на васъ.

15. Благодареніе же Богу за неисказаниѣ-тѣ неговѣ дарбѣ.

ГЛАВА 10.

1. И самъ азъ Павелъ молихъ вы съ кротость-тѣ и тихость-тѣ Христовѣ, азъ който *сѣмъ* смиренъ, когато сѣмъ при васъ; а когато не сѣмъ при васъ земамъ дързновеніе къмъ васъ;

2. И молихъ *ви* ся, кога дойдѣ при васъ, да *ся* не *принудѣхъ* да

помышлѧю смѣти на нѣкѧ непцѧющѧ насъ, ѡкѡ по плѧти ходѧщѧхъ.

҃. Во плѧти бо ходѧще, не по плѧти вѧннствеземъ :

҃. Срѡжѧ бо вѧннства нѧшегѡ не плѧтскѧ, но сѧла Бгѡмъ на разорѣнїе твѣрдѣмъ : помышлѣнѧ низлагѧюще,

҃. И всѧко возношенїе взимѧющѣеса на рѧзсмъ Бжѧй, и плѣнѧюще всѧкъ рѧзсмъ въ посласѧнїе Хрѧтово,

҃. И въ готовѡсти ѧмѡще ѡмстѧти всѧко пресасѧнїе, ѡгдѧ ѧсполнитсѧ вѧше посласѧнїе.

҃. Иже ли предѧ лицѣмъ, зрѧтѣ ; ѧще ктѧ надѣетсѧ себѣ Хрѧтова бжѧти, да помышлѧетъ нѧкѧ ѡ себѣ, занѣ, ѡкоже Онъ Хрѧтовъ, тѧкоже и мы Хрѧтовы.

҃. ѧще бо и лишше чтѧ похвалѡсѧ ѡ влѧсти нѧшей, ѡже даде нѧмъ Гдѧ въ создѧнїе, ѧ не на разорѣнїе вѧше, не постыжѡсѧ :

҃. (Но) да не ѡвалѡсѧ ѡкѡ страшѧ насъ послѧнми.

҃. ѡкѡ послѧнѧ оубѡ, речѣ, тѧжки и крѣпки : ѧ пришествїе тѣла нѣмоцнѡ, и слѡво оубнѧжѣннѡ.

҃. Сїе да помышлѧетъ таковѧй, ѡкѡ ѡцы же ѣсмѧ слѡвомъ послѧнїй, ѡстоѧще, таковѧи и тѡ сѡще ѣсмѧ дѣломъ.

҃. Не смѣемъ бо сздѧти, или прикладѡвати себѣ ѧнѧмъ хвалѧщѧмъ себѣ самѡхъ : но сѧми въ себѣ себѣ ѧзмѣрѧюще, и прилагѧюще себѣ самѧмъ себѣ, не разсмѣвѧютъ :

҃. Мы же не въ безмѣрнаѧ похвалѧмсѧ : но по мѣрѣ прѧвила, ѡгѡже раздѣли нѧмъ Бгъ, мѣрс достнзѧти дѧже и до насъ.

҃. Не ѡкѡ бо не досѧжѡще до насъ пѧче простирѧемъ

употрѣбѣ дързновение съ онѣзи смѣлость съ коѣкто мыслиж да ся осмѣлиж противъ нѣкои които мнятъ че ный по плѣтскы ходимъ.

3. Защото ако и да ходимъ въ плѣть, по плѣть не воинствуваме.

4. Защото оржѣя-та на наше-то воинствуваніе не сж плѣтскы, но съ Бога сж силы да разоряватъ твърдини.

5. Понеже съсыпваме помышления, и всяко възвышеніе което ся въздига противъ познание-то Божіе, и плѣнимъ всякой разумъ да ся покорява Христу.

6. И готови сме да отмѣстимъ на всяко непокорство, когато ся исполни ваша-та покорность.

7. Външно-то ли на работы-тѣ гледате вы? Ако има нѣкой на себе си увѣреніе че е Христовъ, то и това пакъ отъ само себе си да размысля че както е той Христовъ, така сме и ный Христови,

8. Защото ако бы и нѣщо повечко да ся похвалиж за нашѣ-тѣ власть, коѣкто ни даде Господь за назиданіе а не за разореніе ваше, нѣма да ся посрамиж.

9. Но да ся не покажж че искамы да вы заплашамъ съ писмата си.

10. Понеже писма-та му сж, казува *нѣкой*, тежки и силы; но лично-то му присѣтствіе слабо, и говореніе-то му нищожно.

11. Такъвъ единъ нека знае че ный каквито сме на слово въ писма-та си кога сме далечъ отъ васъ, такъвизи сме и на дѣло когато сме при васъ.

12. Защото не смѣемъ да считамы, или да сравняваме себе си съ нѣкои отъ тѣзи които сами себе си прѣпорѣчватъ; но тѣ себе си като измѣруватъ съсъ себе си и пакъ себе си като сравняватъ съсъ себе си, не правятъ разумно.

13. А ный не щемъ ся похвали възъ отъ прѣдѣлы-тѣ си, но споредъ мѣрж-тѣ на дѣлъ-тѣ, който е Богъ намъ отдѣлилъ, мѣрж, щото да достигамы даже и до васъ.

14. Защото ный не ся простирамы възъ отъ мѣрж-тѣ си като

СЕБѢ: ДАЖЕ БО ꙗ ДО ВАСЪ ДОСТИГОХОМЪ БЛГОВѢСТІЕМЪ ХРТО-
ВЫМЪ:

Ѣ. НЕ ВЪ БЕЗМѢРНАА ХВАЛѢЩЕСА ВЪ ЧЪЖДІХЪ ТРЪДѢХЪ, ОУ-
ПОВАНІЕ ЖЕ ꙗМЩЕ, РАСТЩЕИ ВѢРѢ ВАШЕЙ, ВЪ ВАСЪ ВЕЛИЧА-
ТИСА ПО ПРАВИЛА НАШЕМЪ ꙗЗОВІАНУ,

Ѣ. БО ѢЖЕ ꙗ ВЪ ДАЛШНХЪ ВАСЪ (СТРАНАХЪ) БЛГОВѢСТІТИ,
НЕ ЧЪЖІМЪ ПРАВИЛОМЪ ВЪ ГОТОВЫХЪ ПОХВАЛИТИСА.

ЗІ. ХВАЛАЙСА ЖЕ, Ѡ ГДѢ ДА ХВАЛИТСА:

ІІ. НЕ ХВАЛАЙ БО СЕБѢ СЕІ ꙗСКЪСЕНЪ, БО ѢГОЖЕ БГЪ ВОСХВА-
ЛАЕТЪ.

ГЛАВА ІІ.

А. Ѡ ДА БЫТЕ МАЛУ ПОТЕРПѢЛИ БЕЗЪМІЮ МОЕМЪ; БО ꙗ ПО-
ТЕРПІТЕ МА.

Б. РЕВНЮ БО ПО ВАСЪ БЖІЕЮ РЕВНОСТІЮ: ѠВЕРЩИХЪ БО
ВАСЪ ѢДИНОМЪ МЪЖЪ ДѢВЪ ЧІСТЪ ПРЕСТАВІТИ ХРТОВИ:

Г. БОЮСА ЖЕ, ДА НЕ КАКЪ, ꙗКОЖЕ СМІЙ БУЪ ПРЕЛСТИ АСКАВ-
СТВОМЪ СВОИМЪ, ТАКЪ ІСТАБЮТЪ ꙗ РАЗЪМЪ ВАША Ѡ ПРОСТОТЫ,
ѢЖЕ Ѡ ХРТѢ.

Д. ЯЩЕ БО ГРАДЫЙ ꙗНАГО ІІСА ПРОПОВѢДАЕТЪ, ѢГВЪЖЕ НЕ
ПРОПОВѢДАХОМЪ, ꙗЛІ ДЪХА ꙗНАГО ПРІЕМЛЕТЕ, ѢГВЪЖЕ НЕ ПРІАСТЕ,
ꙗЛІ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ ꙗНО, ѢЖЕ НЕ ПРІАСТЕ, ДОБРѢ БЫТЕ ПО-
ТЕРПѢЛИ.

Е. НЕПЩЮ БО НИЧІМЪЖЕ ЛИШІТИСА ПРЕДНИХЪ ЯПЪ.

Б. ЯЩЕ БО ꙗ НЕВѢЖДА СЛОВОМЪ, БО НЕ РАЗЪМОМЪ: БО ВЕЗДѢ
ѢВѢЩЕСА Ѡ ВСЕМЪ ВЪ ВАСЪ.

З. ꙗЛІ ГРѢХЪ СОТВОРИХЪ СЕБѢ СМІРАА, ДА ВЫ ВОЗНЕСЕТЕСА,
ѢКЪ ТЪНЕ БЖІЕ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ БЛГОВѢСТІХЪ ВАМЪ;

ІІ. Ѡ ꙗНЫХЪ ЦРКВЕІ ОУАХЪ, ПРІІМЪ ѠВРОКЪ КЪ ВАШЕМЪ
САЪЖЕНІЮ: ꙗ ПРИШЕДЪ КЪ ВАМЪ, ꙗ ВЪ СКЪДОСТИ БЫВЪ, НЕСТЪ-
ЖІХЪ НИ ѢДИНОМЪ:

Гл. 11. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

че не сме достигнали до васъ ; понеже досегнахмы даже и до васъ съ благовѣствованіе-то Христово.

15. И не ся хвалимъ вѣнъ отъ прѣдѣль-тъ си въ чужды трудове, но имамы надеждѣ, че колкото вѣра-та ви възрастува, споредъ дѣль-тъ ни ще ся възвеличимъ во васъ прѣмно,

16. Така що да проповѣдамы евангеліе-то и отъ васъ по нататѣкъ, не да ся хвалимъ съ готово-то въ чуждъ дѣль.

17. А който ся хвали, съ Господа да ся хвали ,

18. Защото не е одобренъ тойзи който самъ себе си прѣпорѣчва, но тойзи когото Господь прѣпорѣчва.

ГЛАВА 11.

1. Да бяхте потърпѣли малко нѣщо на мое-то безуміе ; но и потърпѣте мя.

2. Защото ревнувамъ за васъ съ Божіе ревнованіе : понеже вы сгодихъ съ единъ мѣжъ, да вы прѣдставиъ Христу чистѣ дѣла.

3. Но боіж ся да не бы, както змія-та съ пронырство-то си прѣльсти Евѣ, така да ся разврати умъ-тъ ви, *и отпадне* отъ простотѣ-тъ *на любовь-тъ ви къмъ Христа.*

4. Защото ако бы дошелъ нѣкой да *ви* проповѣдува друго Иисуса, когото ний не сме проповѣдали, или да приемете другъ духъ, когото не сте приели, или друго евангеліе, което не сте приели, добръ бяхте го потърпѣли.

5. Но мисліж че не съмъ въ нищо по доленъ отъ най първы-тъ апостола.

6. А пакъ, ако и да съмъ въ говореніе-то простакъ, въ знаніе-то не съмъ ; но ний всякакъ сме явени вамъ во всичко.

7. Или съмъ грѣхъ сторилъ, като смирявахъ себе си да ся възвысите вы, защото даромъ ви проповѣдахъ евангеліе-то Божіе ?

8. Другы церкви обрахъ, та зѣхъ заплатѣ за служеніе на васъ ; а когато бѣхъ при васъ, и ся намѣрихъ въ оскудность, не отеготихъ никого ;

д. Скъдость ко мою исполниша братїа пришедше ѿ Македонїи: ѿ во всемъ безъ стѣженїа вамъ себѣ соблюдохъ ѿ соблюдѣ.

г. Есть истина Хрѣтова во мнѣ, ꙗко похваленїе сїе не заградїтсѧ ѿ мнѣ въ странахъ ꙗхѡистѣхъ.

а. Почто; занѣ не люблю ли васъ; Бгъ вѣсть: а еже творю, ѿ сотворю,

в. Да ѿсѣкѣши хотѣющимъ вини, да, ѿ немже хвалѧтсѧ, ѡбращѧтсѧ ꙗкоже ѿ мы:

г. Таковїи ко живїи апостоли, дѣлатели истиѡви, превращѡщесѧ во ꙗвлѧ Хрѣтовы:

д. И не дивно: самъ ко сатанѣ превращѣтсѧ во ꙗггѧ свѣтла:

е. Не вѣю оуко, ꙗже ѿ сасжителїе егѡ превращѡтсѧ ꙗко сасжителїи правды, ѿмже кончина бѣдетъ по дѣломъ ѿхъ.

ж. ꙗки глаголю: да никтоже мнѣтъ мѧ безѣмна быти: ꙗже ли нї, понѣ ꙗко безѣмна прїимїте мѧ, да ѿ ѡзъ мало что похвалюсѧ.

з. А еже глаголю, не глаголю по Гдѣ, но ꙗко въ безѣмїи, въ сїи части похвалы.

и. Понѣже мнози хвалѧтсѧ по плѡти, ѿ ѡзъ похвалюсѧ.

к. Любѣзнь ко прїемлете безѣмныа, мѣдри сѣше:

л. Прїемлете ко, ꙗже ктѡ васъ поракошѧетъ, ꙗже ктѡ поадѧетъ, ꙗже ктѡ (не вѣпотс) прѡторитъ, ꙗже ктѡ по лицѣ бїетъ вы, ꙗже ктѡ величѧетсѧ.

м. По досажденїю глаголю, занѣ ꙗки мы ѡзнемѡгохомъ. ѿ немже ꙗже дерзѧетъ ктѡ, несмысленнь глаголю, дерзѧю ѿ ѡзъ:

н. Евреїи ли сѣтъ; ѿ ѡзъ: ѿлїте ли сѣтъ; ѿ ѡзъ: сѣмѧ ꙗвраѧмѧ ли сѣтъ; ѿ ѡзъ:

о. Сасжителїе ли Хрѣтовы сѣтъ; не въ мѣдрости глаголю,

9. Защото оскудность-тъ ми запълнихъ братія-та които дойдохъ отъ Македоніѣ, и по всичко упазихъ себе си, и ще ся упазѣ да ви не бѣдѣ въ теготѣ.

10. Истина-та Христова е въ мене, че тая похвала нѣма да ми ся загради за въ Ахайскы-тѣ мѣста.

11. Защо? Защото вы не обычате ли? Знае Богъ.

12. А каквото правѣхъ, *това* и ще правѣхъ, за да отсѣкѣхъ причинѣ-тъ на тѣзи, които искатъ причинѣ, да ся намѣрятъ въ това, за което ся хвалятъ, *таквизи* каквито и пий.

13. Защото които сѣ таквизи, тѣ сѣ лъжеапостоли, лукави работници, и прѣобразаватъ ся на Христовы апостоли.

14. И не е чудно; защото самъ си Сатана ся прѣобразява на свѣтлъ ангелъ.

15. И тѣй не е голѣмо *нищо* ако и негови-тѣ служители ся прѣобразаватъ като служители на правдѣ-тъ; но тѣхна-та сетнина ще бѣде споредъ дѣла-та имъ.

16. пакъ казувамъ, никой да мя не възмни че съмъ безуменъ; или иначе, приимѣте мя поне като безуменъ, да ся похвалѣхъ и азъ малко нѣщо.

17. Което говорѣхъ въ това дързновеніе на хваленіе-то не говорѣхъ го по Господа, но като въ безуміе.

18. Понеже мнозина ся хвалятъ по плѣтъ, ще ся похвалѣхъ и азъ.

19. Защото вы като сте разумни, съ благодареніе търпите безумны-тѣ;

20. Понеже търпите ако нѣкой вы поработшава, ако *вы* испояжда, ако *вы* зема нѣкой *ваше-то*, ако ся нѣкой прѣвъзнося, ако нѣкой вы бие въ лице.

21. По обезчестеніе казувамъ, ужъ че съмъ пий немощни; но въ каквото ся осмѣлява нѣкой (несмысленно говорѣхъ,) осмѣлявамъ ся и азъ.

22. Еврен ли сѣ? и азъ *сѣмъ*; Израиляне ли сѣ? и азъ; сѣме Авраамово ли сѣ? и азъ;

23. Служители Христови ли сѣ? (*като* изумненъ говорѣхъ,) азъ

паче ѿзъ: въ трѣдѣхъ множае, въ ранахъ преколье, въ темнищахъ ѿзаниа, въ смертехъ многаши.

ѿд. Ѡ ѿдеѣи пятькрѣты четыредесѣть рѣзвѣ ѣдинымъ прѣихъ,

ѿе. Трѣи пѣлицами бѣенъ бѣхъ, ѣдиною кѣменни наметанъ бѣхъ, трикрѣты корѣбль ѡпровѣржесѣ со мною: ношь ѿ дѣнь во глѣбниѣ сотворѣхъ:

ѿз. Въ ѡстныхъ шѣствѣихъ множицею: бѣдѣ въ рѣкѣхъ, бѣдѣ ѡ разбѣйникѣхъ, бѣдѣ ѡ срѣдникѣхъ, бѣдѣ ѡ ѣзыкѣхъ, бѣдѣ во градѣхъ, бѣдѣ въ пѣстыни, бѣдѣ въ морѣ, бѣдѣ во лжебрѣти:

ѿз. Въ трѣдѣ ѿ пѣдвизѣ, во бѣдѣихъ множицею, во ѡлчѣѣ ѿ жѣждѣ, въ пощѣнѣихъ многаши, въ зимѣ ѿ наготѣ.

ѿи. Кромѣ внѣшнихъ, нападѣнѣе ѣже по всѣ днѣ, ѿ пощѣнѣе всѣхъ цѣквѣй:

ѿо. Ктѣ ѿзнемѣетъ, ѿ не ѿзнемѣю; ктѣ соблазнѣетъ, ѿ ѿзъ не разжизѣюсѣ;

ѿ. Ѣще хвалѣтѣсѣ мѣ подобѣетъ, ѡ нѣмоци моѣй похвалюсѣ.

ѿа. Бѣхъ ѿ Ѡцѣ Гдѣ нашегѣ Іисѣ Хрѣтѣ вѣсть, сѣй бѣгѣсловѣнъ во вѣки, ѿкѣ не лѣзъ:

ѿв. Въ Дамѣсцѣ ѣзыческѣй кнѣзь Ѣреѣ царѣ стрѣжѣше Дамѣсѣхъ градъ, ѿти мѣ хотѣ: ѿ Ѡкѣнцемъ въ кѣшницѣ свѣшенъ бѣхъ по стѣнѣ, ѿ ѿзвѣгѣхъ ѿзъ рѣкѣ ѣгѣ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. Похвалятѣсѣ же не пользѣетъ мѣ: прѣидѣ во въ видѣнѣ ѿ ѡкровѣнѣ Гдѣ.

ѿ. Вѣмъ чѣловѣка ѡ Хрѣтѣ, прѣжде лѣтѣ четыренѣдесѣти: Ѣще въ тѣлѣ, не вѣмъ, Ѣще ли кромѣ тѣла, не вѣмъ, Бѣхъ вѣсть: восхѣнѣна бѣвѣша таковѣгѣ до трѣтѣгѣ иѣсѣ.

Гл. 12. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

повече; въ трудове повече, въ біенія по прѣмного, въ тъмницы още помного, много пѣти и на смърть.

24. Петъ пѣти по четиридесеть безъ единъ *удари* ми ударихъ Иуден-тъ;

25. Три пѣти мя съ тоягы бихъ, веднѣжъ съ камъніе мя бихъ, три пѣти коработрошеніе съмъ прѣтърпѣлъ, единъ ноцъ и единъ день останяхъ по дълбини-тъ на море-то.

26. Много пѣти *съмъ былъ* и въ пѣтуванія; въ бѣды отъ рѣкы, въ бѣды отъ разбойницы, въ бѣды отъ еднородцы, въ бѣды отъ язычници, въ бѣды въ градъ, въ бѣды въ пустынѣ, въ бѣды по море, въ бѣды между лжебратія;

27. Въ трудъ и мѣжъ, много пѣти въ неспаніе, въ гладъ и жедность, много пѣти въ неяденіе, въ студъ и въ голотъ;

28. Осѣнь въишно-то, още и натрупуваніе-то *на много чело-вѣцы* у мене всякой день, и грыжа-та за всички-тъ церкви.

29. Кой изнемощева, та не изнемощевамъ *и азъ*? Кой ся соблазнява и ся не распалямъ азъ?

30. Ако трѣба да ся хвалѣхъ, ще ся похвалѣхъ съ това косто принадежи на немощъ-тъ ми.

31. Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, който е благословенъ въ вѣкы, знае че не лъжъ.

32. Въ Дамаскъ областный-тъ управитель на Царя Арета зѣ подъ стражъ градъ-тъ Дамаскъ, като искаше да мя улови;

33. И прѣзъ прозорецъ по стѣнъ-тъ мя спуснахъ съ кошъ, та избѣгнахъ отъ рѣцъ-тъ му.

ГЛАВА 12.

1. Истинъ не ми е за ползъ да ся хвалѣхъ, защото ще дойдъ до видѣнія и откровенія отъ Господа.

2. Знаѣхъ въ Христа едного чловѣка, който прѣди четиринадесеть години, (въ тѣло-то ли, не знаѣхъ; вънъ отъ тѣло-то ли, не знаѣхъ; Богъ знае;) въсхытенъ бы до трето-то небе.

Г. И вѣмъ такова челоуѣка: ѡше въ тѣлѣ, или кромѣ тѣла, не вѣмъ, Гѣхъ вѣсть:

Д. Иѡвъ восхитѣнъ бысть въ рай, и слыша неизреченны глаголы, иѡже не лѣтъ есть челоуѣкъ глаголати.

Е. О такоуѣмъ похвалюся: ѡ себѣ же не похвалюся, току ѡ немощехъ моихъ.

Ж. Аше бо восхощу похвалити ся, не бѣдѣ безмѣнъ: истина бо рекъ: шаждѣ же, да не какъ кто вознепщѣтъ ѡ мнѣ паче, еже видѣтъ ма, или слышитъ что ѡ менѣ.

З. И за преминѡга ѡкровѣнѡа, да не превозношѣса, дадѣса ми пакостникъ плоти, аггелъ сатанинъ, да ми пакости дѣетъ, да не превозношѣса.

И. О сѣмъ трикрѡты Гда молюхъ, да ѡстѣпитъ ѡ менѣ:

А. И рече ми: доваѣтъ ти бѡгодѡть моѡ: сила бо моѡ въ немощи совершѡется. сладецъ оубо похвалюся паче въ немощехъ моихъ, да вселѣтся въ ма сила Хрѣтова.

Г. Тѣмже бѡговолѡ въ немощехъ, въ досаждѣнїихъ, въ бѣдахъ, во изгнѡнїихъ, въ тѣснотѡхъ по Хрѣтѣ: егда бо немоществѡю, тогда силенъ ѣсмь.

Д. Быхъ несмысленъ хвалѡса: вы ма понѡдите. ѡзъ бо долженъ бѣхъ ѡ васъ хвалѡмъ бывать: ничѡмже бо лишѡхъса первѣйшихъ апѡлъ, аше и ничтоже ѣсмь.

ВІ. Знаменѡа бо апѡстолѡва соудѡшасѡ въ васъ во всѡкомъ терпѣнїи, въ знаменїихъ и чюдесѣхъ и силахъ.

ГІ. Что бо ѣсть, егѡже лишѡстесѡ паче прочѡхъ црѣвей, рѡзвѣ точѡю, ѡкѡ ѡзъ сѡмъ не стѣжѡхъ вамъ; дадите ми неправдѣ сѡю.

ДІ. Сѣ трѣтѣе готѡвъ ѣсмь прѣити къ вамъ, и не стѣжѡ вамъ. не ищѡ бо вашихъ, но васъ. не дѡлжна бо сѣтъ чѡда родѡителемъ спискѡти ѡмѣнѡа, но родѡители чѡдѡмъ:

3. И такъвъ единъ челоѡкъ знаѡ, (въ тѣло ли, вънъ отъ тѣло ли, не знаѡ ; Богъ знае ;)

4. Че бѣ въсхытенъ въ рай, и чу словеса неизреченны, които не е простено челоѡку да ги говори.

5. Съ такъвъ *челоѡкъ* ще ся похвалѡ, а съ мене си не ще да ся похвалѡ, освѣнъ съ немощи-тѣ си.

6. Защото ако поискамъ да ся похвалѡ, безуменъ не ще бѣдѡ ; понеже ще рекѡ истинѡ ; но свѣнѡ ся да не бы помислилъ нѣкой за мене повече отъ каквото мя види, или чува отъ мене.

7. И за да ся не прѣвъзнасямъ за прѣмногo-то откровеніа, даде ми ся трѣнъ въ плѣтъ-тѣ ми, ангелъ Сатанинъ да мя мѣчи, за да ся не прѣвъзнасямъ.

8. За това *нищо* три пѣти ся молихъ Господу, да го отмахне отъ мене ;

9. И рече ми ; Доволно ти е моя-та благодать : защото сила-та ми въ немощъ ся показува съвършенна. И тѣй съ крайно благодареніе по добрѣ ще ся похвалѡ въ немощи-тѣ си, за да ся всели въ мене сила-та Христова.

10. За това благодаренъ оставамъ въ немощи, въ укореніа, въ нужды, въ гоненіа, въ притѣсненіа за Христа ; защото когато съмъ немощенъ, тогази съмъ силенъ.

11. Станѡхъ безуменъ съ хвалбы-тѣ си ; вы мя пришудихте ; защото азъ трѣбуваше отъ васъ да ся прѣпорѣчвамъ ; понеже не съмъ былъ по доленъ отъ най първы-тѣ апостолы, ако и да съмъ нищо.

12. Знакове-тѣ на единъ апостолъ показахъ ся дѣломъ между васъ въ всяко търпѣніе, съсъ знаменіа и чудеса и силы,

13. Защото въ какво останѡхте по долни отъ други-тѣ церкви, освѣнъ дѣто самъ азъ не вы отеготихъ ? простѣте ми тѣзи неправдѡ.

14. Ето третій пѣтъ съмъ готовъ да дойдѡ при васъ, и нѣма да вы отеготѡ ; защото не искамъ ваше-то, но васъ ; защото не сѡ длѣжны чада-та да събиратъ имотъ за родители-тѣ, но родители-тѣ за чада-та :

ѢІ. Ъзъ же въ сладость ѡживѣ ѡ ѡживѣнъ вѣдъ по дѣшѣхъ вѣшихъ : ѡще ѡ ѡзміше вѣсѣ любѣ, мѣнше любѣмъ ѣсмь.

ѢІ. Бѣдѣ же, ѡзъ не ѡтагчѣхъ вѣсѣ : но коваренъ сѣй, лѣстѣю вѣсѣ прѣѣхъ.

ѢІ. Ёдѣ коимъ ѡ посланныхъ къ вѣмъ лихѣмствахъ вѣсѣ ;

ѢІ. Оумолѣхъ Тѣта, ѡ сѣ нѣмъ послѣхъ брата : ёдѣ лихѣмства чѣмъ вѣсѣ Тѣтѣ ; не тѣмже ли дѣомъ ходѣхомъ ; не тѣмже ли стопѣмъ ;

ѢІ. Пѣки ли мнитѣ, ѡкѣ ѡвѣтѣхъ вѣмъ творѣмъ ; прѣдѣ бѣомъ, ѡ Хрѣтѣ глаголемъ : всѣ же, возлюбленѣи, ѡ вѣшемъ созидѣнѣи (ѡ оутвержѣнѣи).

ѢІ. Поюсѣ же, ёдѣ кѣкѣ пришѣдѣ, не ѡцѣхъ же хоуѣ, ѡвѣрѣхъ вѣсѣ, ѡ ѡзъ ѡвѣрѣсѣ вѣмъ, ѡковѣ же не хоуѣте : да не кѣкѣ (вѣдѣтѣ) рѣнѣа, зѣвнѣи, ѡрѣсти, рѣти, клеветѣ, шептѣнѣа, кичѣнѣа, нестроѣнѣа :

ѢІ. Да не пѣки пришѣдѣша мѣ смирѣтѣ бѣхъ мѣ оу вѣсѣ, ѡ воспѣхъсѣ мнѣгнѣхъ прѣжде согрѣшнѣхъ, ѡ не покѣвѣшихъсѣ ѡ нечистотѣ ѡ вѣжѣнѣи ѡ стѣдолѣжѣвѣи, ѡже содѣкаша.

ГЛАВА ГІ.

Ѣ. Третѣею сѣ градѣ къ вѣмъ : при оутѣхъ двою ѡли трѣхъ свидѣтелей стѣнетѣ всѣхъ глагола.

Ѣ. Прѣжде рѣхъ ѡ прѣдглаголю, ѡкѣ оу вѣсѣ бѣвѣ вторѣ, ѡ ѡсѣтѣства нынѣ пишѣ, прѣжде согрѣшнѣвшимъ ѡ прочѣмъ всѣмъ, ѡкѣ ѡще прѣидѣ пѣки, не пощѣждѣ :

Ѣ. Пѣнеже ѡксѣнѣа ѡщѣте глаголющѣмъ во мнѣ Хрѣтѣ, ѡже въ вѣсѣ не ѡзнемогѣтѣ, но мѣжетѣ въ вѣсѣ.

Ѣ. Ъко ѡще ѡ распѣтѣ бѣсть ѡ нѣмоуѣи, но жѣвѣ ѣсть

Гл. 13. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ КОРИНӨЯНОМЪ.

15. А пакъ азъ съ крайнѣ радость ще иждивѣи и цѣль ще ся иждивѣи за души—тѣ ви; съвсѣмъ че, като вы обычаемъ азъ повече, вы мя обычате по малко.

16. По тѣй да е, азъ вы не отеготихъ, а като хытръ уловихъ вы съ измамѣ.

17. Спечелилъ ли съмъ азъ нѣщо отъ васъ, чрѣзъ нѣкого отъ тѣзи които испроводихъ до васъ?

18. Примолыхъ ся Титу и съ него проводихъ братъ—тѣ; Титъ ли припечели нѣщо отъ васъ? не съ истый—тѣ ли духъ ходихмы? не въ исты—тѣ ли стѣпки?

19. Пакъ ли минте че ся оправдавамы прѣдъ васъ? прѣдъ Бога говоримъ въ Христа; всичко това, възлюбленни мои, е за ваше назиданіе.

20. Защото ся боѣи да не бы, като дойдѣ, да вы не намѣрихъ каквыто вы желаѣи, и азъ да ся не намѣрихъ за васъ не какъвто мя желаете; да не бы *да има между васъ* распри, завиданія, гнѣвовѣ, дразненія, одумванія, шептанія, голѣмѣнія, бѣркотин.

21. Да не бы кога дойдѣ пакъ че мя смири Богъ мой при васъ, и оплачѣ мнозина които сѣ отъ напрѣдъ съгрѣшили, и не сѣ ся покаяли зарадъ нечистотѣ—тѣ, блудство—то и похотливостъ—тѣ, които сѣ сторили.

ГЛАВА 13.

1. Ето третій пѣтъ идѣ при васъ; отъ уста—та на двама или трима свидѣтели ще ся потвърди всяка рѣчь.

2. И прѣди рѣкохъ, и *пакъ* като че съмъ вторый пѣтъ при васъ прѣдказувамъ, и нынѣ като не съмъ при васъ пишѣ на тѣзи които сѣ изнапрѣдъ съгрѣшили, и на всички други, че, ако дойдѣ пакъ, нѣма да пощадиѣ:

3. Понеже търсите да опитате Христа който говори въ мене, който къмъ васъ не е немощенъ, но е силенъ между васъ.

4. Защото ако и да бы распятъ въ немощъ, живъ е обаче съсъ.

ѡ сѣлы Бжїа: ꙗко ѡ мѡ нѡмощствѣмъ въ нѣмъ, но живи бѣдемъ съ нѣмъ ѡ сѣлы Бжїа въ васъ.

Ѣ. Себѣ ѡскъшайте, ꙗже ѣстѣ въ вѣрѣ, себѣ ѡскъшайте: ꙗли не знаѣте себѣ, ꙗкѡ Іисъ Хрѣтѡсъ въ васъ ѣсть, развѣкѣ тѡчїю чѣмъ пенскѣни ѣстѣ.

Ѥ. Оуповаю же ꙗкѡ разсмѣти ѡмате, ꙗкѡ мѡ нѣсмы не-
нскѣни.

Ѧ. Мѡлимса же къ Бгс, не сотвориѣти вамъ ни ѣдинагѡ
блѡ: не ꙗкѡ да мѡ ѡскѣни ꙗвимса, но да вы доброе сотво-
риѣте, мѡ же ꙗкѡ пенскѣни бѣдемъ.

ѧ. Ниѣтѡже ко мѡжемъ на ѡстинъ, но по ѡстинѣ.

Ѩ. Радземса ко, ѣгда мѡ нѡмощствѣмъ, вы же сѣли
бывѣете: ѡ сѣмъ же ѡ мѡлимса, ѡ вашемъ совершѣнїи.

ї. Сегѡ ради не сѣи оупъ васъ сѣа пишѣ, да не пришѣдъ без-
щаднѡ сотворю по власти, ꙗже Гдѣ далъ мѡ ѣсть въ сози-
данїе, а не на разорѣнїе.

їі. Прѡчее же, братїе, радѣйтеся, совершайтеса, оутѣ-
шайтеса, тѡжде мѡдрствѣйте, миръ ѡмѣйте: ѡ Бгъ любѣ
ѡ мира бѣдетъ съ вами.

їіі. Цѣлѣйте дрѡгъ дрѡга лѡбзѡнїемъ стѣмъ: цѣлѣютъ вы
стѣи всїи.

ѳі. Блѡгодѣть Гда нашегѡ Іиса Хрѣта, ѡ любѣ Бга ѡ ѡца
ѡ ѡбѣнїе стѣгѡ Дха со всѣми вами. аминь.

силѣ Божіѣ; понеже и ный въ него смы немощни, но съсѣ силѣ Божіѣ ще бждемъ живи съ него между васъ.

5. Себе си испытуйте, да ли сте въ вѣрѣ-тѣ; себе си опыту-вайте. Или не познавате вы себе си, че Христосъ е въ васъ? освѣтъ ако че *вы* сте неодобрени.

6. И надѣѣ ся че ще познаете че ный не смы неодобрени.

7. Молиѣ Бога да не сторите нищо зло; не за да ся покажемъ ный одобрени, но за да струвате вы добро-то, а ный нека бждемъ неодобрени;

8. Защото не можемъ нищо противъ истинѣ-тѣ, но за истинѣ-тѣ *можемъ*.

9. Понеже ся радуваме когато ный смы немощни, а вы сте силни; наипаче това и желяемъ, ваше-то оствѣршенствованіе.

10. За това и като не съмъ при васъ пишѣ това, щото кога дойдѣ при васъ да ся не докарамъ строго, по власть-тѣ който ми е далъ Господъ за назиданіе, а не за разореніе.

11. И тѣѣ, братіе, радуйте ся, съвѣршенствуйте ся, утѣшайте ся, бждѣте единомыслени, миръ имайте; и Богъ на любовь-тѣ и на миръ-тѣ ще бжде съ васъ.

12. Поздравѣте ся единъ другый съсѣ цѣлованіе свято. Поздравяватъ вы всички-тѣ святіи.

13. Благодать-та на Господа Исуса Христа, и любовь-та Божія, и общеніе-то на Святаго Духа да бжде съсѣ всички васъ. Аминь.

КЪ ГАЛАТѢМЪ ПОСЛАНИЕ

СЪАГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА I.

А. ПАВЕЛЪ АПЛА, НИ Ѡ ЧЕЛОВѢКЪ, НИ ЧЕЛОВѢКОМЪ, НО ИСУСЪ ХРІТОМЪ И БГОМЪ СЦЕМЪ ВОСКРЕСНВШИМЪ ЕГО ИЗЪ МЕРТВЫХЪ,

Б. И ИЖЕ СО МНОЮ ВСА БРАТІА, ЦЕРКВАМЪ ГАЛАТІЙСКИМЪ :

Г. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БГА СЦА И ГДА НАШЕГѠ ИСУСЪ ХРІТА,

Д. ДАВШАГѠ СЕБѢ ПО ГРѢСѢХЪ НАШИХЪ, ІАКѠ ДА ИЗБАВИТЪ НАСЪ Ѡ НАСТОАЩАГѠ ВѢКА ЛКАВАГѠ, ПО ВОЛИ БГА И СЦА НАШЕГѠ,

Е. ЕМЪЖЕ СЛАВА ВО ВѢКИ ВѢКѠВЪ. АМІНЬ.

Ж. ЧЖДЪСА, ІАКѠ ТАКѠ СКОРѠ ПРЕЛАГАЕТЕСѠ Ѡ ЗВАВШАГѠ ВЪ БЛАГОДАТІЮ ХРІТОВОЮ, ВО ИНО БЛГОВѢСТВОВАНІЕ :

З. ЕЖЕ ИѢСТЬ ИНО, ТОЧІЮ ИѢЦЫИ СЪТЪ СМЪЦІАЮЩІИ ВЪ, И ХОТАЩІИ ПРЕВРАТИТИ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ ХРІТОВО.

И. НО И АЩЕ МЫ, ИЛИ АГЛАЪ СЪ ИѢСѢ БЛГОВѢСТИТЪ ВАМЪ ПАЧЕ, ЕЖЕ БЛГОВѢСТИХОМЪ ВАМЪ, АПАДЕМА ДА БЪДЕТЪ.

К. ИКОЖЕ ПРЕДРЕКОХОМЪ, И ПЫНѢ ПАКИ ГЛАГОЛЮ : АЩЕ КТО ВАМЪ БЛГОВѢСТИТЪ ПАЧЕ ЕЖЕ ПРИАСТЕ, АПАДЕМА ДА БЪДЕТЪ.

Л. ПЫНѢ КО ЧЕЛОВѢКИ ПРЕПИРАЮ ИЛИ БГА ; ИЛИ ИЩЪ ЧЕЛОВѢ-

КЪ ГАЛАТЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, апостолъ не отъ человѣцы, нито чрѣзь человѣка, но чрѣзь Иисуса Христа и Бога Отца който го е въскрѣсилъ отъ мъртвы-тъ,

2. И всички-тъ братія които сж съ мене, къмъ церкви-тъ Галатійскы :

3. Благодать да бжде вамъ и миръ отъ Бога Отца, и Господа нашего Иисуса Христа,

4. Който даде себе си за грѣхове-тъ наши, за да ны избави отъ настоящій-тъ лукавъ вѣкъ, по волѣж-тъ на Бога и Отца нашего,

5. Комуто слава-та да бжде въ вѣкы вѣковъ. Аминь.

6. Чудѣ ся какъ вы отъ оногова който вы призова чрѣзь благодать-тъ Христовъ, така скоро прѣминувате въ друго благовѣствованіе ;

7. Коего не е друго, но има нѣкои които вы смущаватъ, и ищѣтъ да прѣвѣрѣжѣтъ евангеліе-то Христово.

8. Но ако бы и сами ный, или ангелъ отъ небе-то да ви проповѣда друго евангеліе освѣнь онова което ви проповѣдахмы, да бжде анаѣема.

9. Както по горѣ рекохмы, и сега пакъ казувамъ, ако нѣкой ви проповѣдува друго евангеліе освѣнь онова, което приехте, да бжде анаѣема.

10. Защото человѣцы ли *искаж* да склонѣж сега, или Бога ? или

кѡмъ оубождати; ѿше бо быхъ еше челоѡѡмъ оубождѡмъ,
Хрѡтѡмъ рѡбѡмъ не быхъ оубо вымъ.

ѡ. Сказѡю же вамъ, брѡтѡе, бѡговѡствовѡнѡе бѡговѡшен-
ное ѡ менѡ, ѡкѡ нѡесть по челоѡѡмъ:

ѡ. Ни бо ѡзъ ѡ челоѡѡка прѡѡхъ ѡ, ниже насчихъ, но
ѡвлѡнѡемъ ѡсз Хрѡтѡвымъ.

ѡ. Слышасте бо моѡ житѡе ииога въ жидѡвствѡ, ѡкѡ по
премногъ гонѡхъ црѡковь Гѡѡю, и разрѡшѡхъ ю:

ѡ. И преспѡбѡхъ въ жидѡвствѡ пѡче многихъ свѡрстни-
кѡмъ въ рѡдѡ моѡмъ, ѡзѡхъ ревнитель сѡй ѡтѡески-
хъ моѡхъ предѡнѡи.

ѡ. Егда же бѡговѡмъ Гѡмъ ѡзкрѡвыи мѡ ѡ чрѡва мѡтере
моѡ, и призѡвыи бѡгодѡтѡю своѡю,

ѡ. Иѡвити Сѡа своѡго во мѡѡ, да бѡговѡствѡю ѡго во
ѡзыѡѡхъ: ѡбѡе не приложѡхъ плѡти и крѡви,

ѡ. Ни възѡдохъ во ѡерѡмъмъ кѡ пѡрѡѡишымъ менѡ
ѡплѡмъ, но ѡдохъ во ѡравѡю, и пѡки възвратѡхъ въ да-
мѡскъ.

и. Потѡмъ же по трѡехъ лѡтѡхъ възѡдохъ во ѡерѡмъмъ
согѡдѡти Петрѡ, и прѡвѡхъ оубо негѡ дѡнѡ пѡтѡнѡдѡсѡтъ.

ѡ. Ииогѡ же ѡ ѡплъ не вѡдѡхъ, тѡкмѡ ѡкѡва брѡта
Гѡна.

ѡ. ѡ ѡже пишѡ вамъ, сѡ предѡ Гѡмъ, ѡкѡ не лѡ.

ѡ. Потѡмъ же прѡдохъ въ страны Сѡрсѡѡ и Кѡлѡкѡйсѡѡ:

ѡ. Вѡхъ же не знѡемъ лицѡмъ црѡкамъ ѡдѡйсѡимъ, ѡже
ѡ Хрѡѡ:

ѡ. Тѡѡю же слышѡше бѡхъ, ѡкѡ гонѡи насъ ииога,
ниѡѡ бѡговѡствѡетъ вѡрсъ, юже ииога разрѡшѡше:

ѡ. И слѡвѡхъ ѡ мѡѡ Гѡа.

ГЛАВА в.

ѡ. Потѡмъ же по чѡтыренѡдѡсѡти лѡтѡхъ пѡки възѡдохъ
во ѡерѡмъмъ съ Парнѡвою, поѡмъ съ соѡю и Тѡта.

искамъ да угождамъ на челоѣцы? Защото ако угождавахъ още на челоѣцы, не щѣхъ да съмъ Христовъ рабъ.

11. Извѣстивамъ ви, братіе, че проповѣданно-то отъ мене евангеліе не е челоѣческо ;

12. Защото нито азъ отъ челоѣкъ съмъ го приелъ, нито съмъ го научилъ, освѣнъ съ откровение Исусъ Христово.

13. Защото сте чули нѣкогашно-то мое въ Іудейство-то поведение, какъ гоняхъ твърдѣ много церкѣ-тъ Божіѣ и разорявахъ ѣ.

14. И прѣспѣвахъ въ Іудѣйство-то повече отъ мнозина мои врѣстници въ родъ-тъ ми, понеже бѣхъ по голѣмъ ревнителъ за отечески-тъ мои прѣдания.

15. А когато Богъ, който бѣ мя опрѣдѣлилъ отъ утробѣ-тъ на майкѣ ми, и призвавъ чрѣзъ своиѣ-тъ благодать, благоволи,

16. Да открие Сына своего въ мене, да го проповѣдувамъ между язычници-тъ ; отъ тойзи част не ся допытахъ до плѣтъ и кръвъ,

17. Нито възлѣзохъ въ Іерусалимъ при апостолы-тъ които бѣхъ прѣди мене, но отидохъ въ Арабіѣ, и пакъ ся завърнахъ въ Дамаскъ.

18. Послѣ слѣдъ три години възлѣзохъ въ Іерусалимъ, за да ся познаѣ съ Петра, и останѣхъ при него петнадесетъ дена ;

19. И друго отъ апостолы-тъ не видѣхъ освѣнъ Іакова брата Господня.

20. А това което ви пишѣ, ето прѣдъ Бога *исповѣдувамъ* че не лъжѣ.

21. Послѣ дойдохъ въ Сирійски-тъ и Киликійски-тъ страны ;

22. И лично не бѣхъ познатъ на Іудейски-тъ въ Христа церкви ;

23. А чувахъ само, че той който нѣкога ны гоняше, сега проповѣдува вѣрѣ-тъ, който нѣкога разоряваше.

24. И славяхъ Бога за мене.

ГЛАВА 2.

1. Послѣ, слѣдъ четирнадесетъ години пакъ възлѣзохъ въ Іерусалимъ съ Варнаѣ, като зѣхъ съсъ себе си и Тита.

Ѣ. Взыдохъ же по ѡкровенію, ѡ предложихъ ѡмъ бѣговѣствованіе, ѣже проповѣдаю во ѡзыцѣхъ, наединѣ же мнѣмъ, да не кѣмъ воще текъ, ѡнъ текѣхъ.

Ѣ. Но ни Тѣтъ ѡже со мною, Ѣлихъ сѣй, ѡжденъ бысть ѡверѣзатиса :

Ѣ. Ѣ за пришедшую лжебрѣтѣю, ѡже привидѣша согладати свободѣ ѡшеа, ѡже ѡмамы ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, да ѡсѣхъ поравѣгатъ :

Ѣ. Ѣмже ни къ часѣ повинѣхомъсѣ въ покореніе, да ѡстина бѣговѣстѣа превѣдетъ въ вѣсѣ.

Ѣ. Ѣ мнѣишхъсѣ же быти что, ѡковѣ нѣкогда вѣша, ни-чтоже мѣ рѣзнстветъ : ѡцѣ бѣхъ челоѣча не прѣмлетъ : мнѣ бо мнѣишъ ни-чтоже привозложѣша :

Ѣ. Но сопротивное, ѡуразмѣвше, ѡкѣ ѡвѣрено мѣ бысть бѣговѣстѣе неѡверѣзанѣа, ѡкоже Петръ ѡверѣзанѣа :

Ѣ. Ѣбо споспѣшествоваѣый Петръ въ посланіе ѡверѣзанѣа, споспѣшествова ѡ мнѣ во ѡзыки :

Ѣ. Ѣ познѣвше бѣгодѣть дѣннѣю мѣ, ѡкѣвъ ѡ Кѣфа ѡ Іѡаннѣхъ мнѣишъ столпѣ быти, деснѣцы дѣша мнѣ ѡ Варѣвѣ ѡбщенѣа, да мѣ во ѡзыки, Ѣнѣ же во ѡверѣзаніе :

Ѣ. Тѣѣю нишѣхъ да помнѣмъ, ѣже ѡ потѣахъсѣ сѣе ѡстѣе сотворѣти.

Ѣ. Ѣгда же прѣидѣ Пѣтръ во Ѣнтѣохѣю, въ ѡцѣ ѣмѣхъ прѣтивъ стѣхъ, ѡкѣхъ заборѣхъ вѣ.

Ѣ. Прѣжде бо дѣже не прѣитѣ нѣкѣмъ ѡ ѡкѣва, сѣ ѡзыки ѡдѣше : Ѣгда же прѣидѣша, ѡпрѣташѣсѣ ѡ ѡлѣчѣшѣсѣ, боѣсѣ сѣшѣхъ ѡ ѡверѣзанѣа.

Ѣ. Ѣ ѡцѣмѣришѣсѣ сѣхъ нѣмъ ѡ прѣчѣи Ісѣдѣн, ѡкѣ ѡ Варѣвѣ прѣстѣти ѡцѣмѣрствѣхъ ѡхъ.

Ѣ. Но Ѣгда видѣхъ, ѡкѣхъ не прѣвѣхъ хѣдатъ ко ѡстинѣ бѣговѣствованѣа, рекѣхъ Петръ прѣдъ всѣмъ : Ѣще ты Ісѣдѣи

2. И то възлѣзохъ по откровеніе, та имъ прѣдложихъ евангеліе-то което проповѣдувамъ между язычници-тъ, особенно прѣдъ знаменити-тъ, да не бы напразно да тичамъ или да съмъ тичалъ.

3. Но нито Титъ който бѣ съ мене, ако и да бѣше Елиниъ, не бы принуденъ да ся обрѣже:

4. А тѣзи лжебратія, които сж ся вкрадѣли и примѣкнѣли да сгледателствувать нашѣ-тъ свободѣ койѣто имамы въ Христа Исуса за да ны поработять;

5. На тѣхъ ни на часъ не устѣпихмы да имъ ся покоримъ, *и то* за да прѣбѣде въ васъ евангелска-та истина.

6. А за тѣзи които ся мнятъ че сж нѣщо, каквито и да сж были нѣкога, менѣ ми е все едно; (Богъ не гледа на лице-то на чело-вѣка;) защото знаменити-тъ не ми приложихъ нищо повече;

7. Но напротивъ, щомъ видѣхъ че быхъ повѣренъ *да проповѣдувамъ* евангеліе-то на необрѣзаны-тъ, както Петръ на обрѣзаны-тъ,

8. (Защото който подѣйствува въ Петра за апостолство между обрѣзаны-тъ, подѣйствува и въ мене за въ язычници-тъ;)

9. И като познахъ даденѣ-тъ менѣ благодать Іаковъ и Кифа и Іоаннъ, които ся виждахъ че сж стѣлпове, дадохъ десници на общеніе на мене и на Варнавѣ, за да идемъ ний въ язычници-тъ а тѣ въ обрѣзаны-тъ.

10. *Искахъ* само да помнимъ спромасы-тъ; за което и ся потрудихъ съ усърдіе това исто-то да сторѣхъ.

11. А когато дойде Петръ въ Антиохіѣ, въспротивихъ му ся въ очи, защото бѣше достоинъ за пзоблчненіе.

12. Понеже прѣди да дойдѣтъ нѣкои отъ Іакова, ядѣше наедно съ язычници-тъ, а когато дойдохъ, свѣнѣше ся и странѣше отъ тѣхъ, защото ся убоя отъ обрѣзаны-тъ.

13. И съ него заедно лицемѣрствувахъ и други-тъ Іуденъ; така щото и Варнава ся увлѣче въ това тѣхно лицемѣрство.

14. Но азъ, като видѣхъ че не постѣпвать право по истинѣ-тъ евангелскѣ, рѣкохъ на Петра прѣдъ всички-тъ: Ако ты който си

сый, ꙗзычески ꙗ не ѿдаёйски живёши, почтò ꙗзыки нѣдиши ѿдаёйски жителствовати ;

ѿ. Мы естествомъ ѿдаёи, ꙗ не ѿ ꙗзыкъ грѣшницы.

ѿ. Оувѣдѣвше же, ꙗкѡ не ѡправдѣтсѧ человѣкъ ѿ дѣлъ закона, но токѡмъ вѣрою Іисъ Хрѣтовою : ꙗ мы во Хрѣтѣ Іисѣ вѣровахомъ, да ѡправдимсѧ ѿ вѣры Хрѣтовы, ꙗ не ѿ дѣлъ закона : зане не ѡправдѣтсѧ ѿ дѣлъ закона всѧка плоть.

з. Ёще ли ищуще ѡправдитсѧ ѡ Хрѣтѣ, ѡверѣтохомсѧ ꙗ сѧми грѣшницы, Хрѣтосъ оубо грѣхъ ли сазжителъ ; да не вѣдѣтъ.

и. Ёще бо ꙗже разорихъ, сѧ пакѡ созидѡю, престѣпника себѣ представляю.

ѡ. Ёзъ бо закономъ законъ оумрохъ, да Ггови живъ вѣдъ : Хрѣтосъ срѣспѧхъ :

к. Живъ же не котѡмъ ѡзъ, но живѣтъ во мнѣ Хрѣтосъ : ꙗ еже нынѣ живъ во плоти, вѣрою живъ Сѧ Бжѧа, возлюбившаго мене ꙗ предавшаго себѣ по мнѣ.

ка. Не ѡметѡю бѡгодѧти Бжѧа : Ёще бо закономъ правда, оубо Хрѣтосъ тѣне оумре.

ГЛАВА Г.

а. Ѡ несмысленнѡи Галатѣ, ктѡ вы прелстѧлъ естъ не покорѣтсѧ истинѣ ; ѡмже предъ Очиѡма Іисъ Хрѣтосъ преднаписанъ вѣсть въ васъ распѧтъ.

б. Сѧ едѡно хоще оувѣдѣти ѿ васъ, ѿ дѣлъ ли закона Дхѧ прѧсте ꙗли ѿ сѧхъ вѣры ;

г. Тѡкѡ ли несмысленни естѣ, начѣнше дхѡмъ, нынѣ плотию скончавѧете ;

д. Толѡка пострадѧсте тѣне ; Ёще точию ꙗ тѣне.

Иудеинъ, живѣешь язычески а не Іудейскы, защо принуждавашъ язычници-тъ да Іудействуватъ?

15. Ный *които* смы природно Іудей а не грѣшници отъ язычници-тъ,

16. Като знаемъ че не ся оправдава челоувѣкъ отъ дѣла-та на законъ-тъ, тъкмо съ вѣрж-тъ въ Іисуса Христа, и ный повѣрувахмы въ Христа Іисуса, за да ся оправдаемъ отъ вѣрж-тъ Христовъ, и не отъ дѣла-та на законъ-тъ; защото отъ дѣла-та на законъ-тъ нѣма да ся оправдае никаоя плѣть.

17. Но като нщемъ да ся оправдаемъ чрѣзъ Христа, ако смы ся намѣрили и ный грѣшни, то Христось на грѣхъ-тъ ли е служитель? Да не бѣде.

18. Защото ако възсъздавамъ пакъ онова което съмы развалилъ, показувамъ себе си прѣстѣпникъ.

19. Защото азъ чрѣзъ законъ-тъ закону мъртъвъ быхъ, да бѣдѣ живъ Богу.

20. Сраспахъ ся съ Христа, и *сега* вече живѣѣхъ не азъ, по Христось живѣе въ мене; а това що живѣѣхъ сега въ плѣть, живѣѣхъ въ вѣрж-тъ на Сына Божія, който мя възлюби, и прѣдаде себе си заради мене.

21. Не отвыргамъ Божіѣхъ-тъ благодать; защото ако оправданіе-то бѣва чрѣзъ законъ-тъ, то напразно е Христось умрълъ.

ГЛАВА 3.

1. О несмысленни Галатяне, кой вы омая, да ся не покорявате на истинѣхъ-тъ, *вы*, прѣдъ очн-тъ на които Іисусъ Христось ся прѣдначѣрта распнѣтъ между васъ?

2. Това само ищѣ да научѣ отъ васъ: Отъ дѣла-та на законъ-тъ ли приѣхте Духъ-тъ, или отъ слушаніе-то на вѣрж-тъ?

3. Толкозъ ли сте несмысленни, че като започенѣхте съ Духъ, сега свѣршате съ плѣть?

4. Напусто ли толкозъ пострадахте? ако наистинѣ да е напусто!

Ѣ. ПОДАЛИ ОУБО ВАМЪ ДѢЛА, И ДѢЙСТВАИ СИЛЫ ВЪ ВАСЪ, Ѣ ДѢЛАМЪ ЗАКОНА, ИЛИ Ѣ СЛѢДЪ ВѢРЫ;

Ѥ. ИКОЖЕ АВРААМЪ ВѢРОВА Б҃ГЪ, И ВМѢНИСА ѤМУ ВЪ ПРАВДѢ.

Ѧ. РАЗУМѢЙТЕ ОУБО, ІАКЪ СЪЩІИ Ѣ ВѢРЫ, СІИ СЪТЪ СЫНОВЕ АВРААМА.

ІІ. ПРЕДВІДѢВШЕ ЖЕ ПИСАНИЕ, ІАКЪ Ѣ ВѢРЫ ѢПРАВДАЕТЪ ІАЗЫКИ Б҃ГЪ, ПРЕЖДЕ БЛГОВѢСТВОВА АВРААМУ: ІАКЪ БЛГОСЛОВАТСА Ѣ ТЕБѢ ВСИ ІАЗЫЦИ.

ІІІ. ТѢМЖЕ СЪЩІИ Ѣ ВѢРЫ, БЛГОСЛОВАТСА СЪ ВѢРНЫМЪ АВРААМОМЪ.

ІІІІ. ЕЛИЦЫ КО Ѣ ДѢЛА ЗАКОНА СЪТЪ, ПОДЪ КЛАТВОЮ СЪТЪ: ПИСАНО КО ѤСТЬ: ПРОКЛАТЪ ВСАКЪ ІЖЕ НЕ ПРЕБѢДЕТЪ ВО ВСѢХЪ ПИСАННЫХЪ ВЪ КНИЗѢ ЗАКОННѢИ, ІАКЪ ТВОРИТИ А.

ІІІІІ. А ІАКЪ ВЪ ЗАКОНѢ НИКТОЖЕ ѢПРАВДАЕТСА Ѣ Б҃ГА, ІАВѢ, ІАКЪ ПРАВЕДНЫЙ Ѣ ВѢРЫ ЖІВЪ БѢДЕТЪ:

ІІІІІІ. ЗАКОНЪ ЖЕ НѢСТЬ Ѣ ВѢРЫ, НО СОТВОРИВШІИ ТА ЧЕЛОВѢКЪ ЖІВЪ БѢДЕТЪ ВЪ НИХЪ.

ІІІІІІІ. ХРІТОСЪ НЫ ІСКУПИЛЪ ѤСТЬ Ѣ КЛАТВЫ ЗАКОННЫЯ, БЫВЪ ПО НАСЪ КЛАТВА: ПИСАНО КО ѤСТЬ: ПРОКЛАТЪ ВСАКЪ ВІСАИ НА ДРЕВѢ:

ІІІІІІІІ. ДА ВЪ ІАЗЫЦѢХЪ БЛГОСЛОВЕНІЕ АВРААМУ БѢДЕТЪ Ѣ ХРІТѢ ІІСУ, ДА ѢВѢТОВАНИЕ ДѢХА ПРИИМЕМЪ ВѢРОЮ.

ІІІІІІІІІ. ПРАТІЕ, ПО ЧЕЛОВѢКУ ГЛАГОЛЮ, ОБАЧЕ ЧЕЛОВѢЧЕСКАГЪ ПРЕДТВЕРЖДЕННА ЗАВѢТА НИКТОЖЕ ѢМЕТАЕТЪ ИЛИ ПРИПОВѢВЪАЕТЪ:

ІІІІІІІІІІ. АВРААМУ ЖЕ РЕЧЕНИ БЫША ѢВѢТЫ, И СѢМЕНИ ѤГВЪ: НЕ ГЛАГОЛЕТЪ ЖЕ, И СѢМЕНЕМЪ, ІАКЪ Ѣ МНОЗѢХЪ, НО ІАКЪ Ѣ ЕДИНОМЪ, И СѢМЕНИ ТВОЕМЪ, ІЖЕ ѤСТЬ ХРІТОСЪ:

ІІІІІІІІІІІ. СІЕ ЖЕ ГЛАГОЛЮ, ЗАВѢТА ПРЕДТВЕРЖДЕННАГО Ѣ Б҃ГА ВО ХРІТА, КЫВШІИ ПО ЛѢТѢХЪ ЧЕТЫРНСТА И ТРИДЕСЯТИХЪ ЗАКОНЪ НЕ ѢМЕТАЕТЪ, ВО ѤЖЕ РАЗОРИТИ ѢВѢТОВАНИЕ.

5. Тойзи който ви дава Духъ-тъ, и дѣйствиува чудеса между васъ, отъ дѣла-та на законъ-тъ ли, или отъ слушаніе-то на вѣрж-тъ *прави това?*

6. Както Авраамъ повѣрува въ Бога, и вмѣни му ся за правдѣ.

7. И тѣй познайте че тѣзи които вѣруватъ, тѣ сѣ сынове Авраамови.

8. И писаніе-то като прѣдвидѣ че Богъ чрѣзъ вѣрж оправдава язычници-тъ, прѣдвѣзвѣсти Аврааму : Въ тебе ще ся благословятъ вси-тъ народи.

9. Така що тѣзи които вѣруватъ, благословяватъ ся *наедно* съ вѣрнаго Авраама.

10. Защото които сѣ отъ дѣла-та на законъ-тъ, подъ клѣтвѣ сѣ, понеже е писано : Проклѣтъ всякой който не прѣбѣде въ всичко което е писано въ книгѣ-тъ на законъ-тъ, за да го прави.

11. А то че никой не ся оправдава чрѣзъ законъ-тъ прѣдъ Бога, явно е по това че, Праведный-тъ чрѣзъ вѣрж ще бѣде живъ.

12. И законъ-тъ не е отъ вѣрж ; но человекъ-тъ който прави *това което заповѣдува законъ-тъ*, ще бѣде живъ чрѣзъ него.

13. Христосъ ны искупи отъ клѣтвѣ-тъ на закона, понеже той станѣ клѣтва за насъ ; защото е писано : Проклѣтъ всякой който виси на дрьво.

14. За да дойде благословеніе-то Авраамово чрѣзъ Исуса Христа на язычници-тъ, така що да пріемень общаніе-то на Духъ-тъ чрѣзъ вѣрж-тъ.

15. Братіе, по человекески говорѣж ; но *и* человекеско завѣщаніе, като е подтвърдено, никой го не разваля, нито прилага *его* *нищо*.

16. А общанія-та ся изрекохъ на Авраама и на негово-то сѣме ; не казува : И на сѣмена-та, като за много, но като за едного : И на сѣме-то твое, който е Христосъ.

17. И това казувамъ, че завѣтъ прѣдутвърденъ отъ Бога въ Христа, не може да го развали законъ станѣлъ слѣдъ четыристотинъ и тридесетъ години, така що да унищожѣ общаніе-то.

иі. Яще бо ѿ закона наслѣдіе, не ктою (оуже) ѿ ѿбѣтованіа : Авраамъ же ѿбѣтованіемъ дарова Бгъ.

иі. Что оубо законъ ; престъплѣній ради приложиса, дондеже приидетъ сѣма, емуже ѿбѣтоваса, вчинѣнъ Англы, рскою ходатаа :

к. Ходатаа же единая нѣсть, Бгъ же единый ѣсть.

ка. Законъ ли оубо противъ ѿбѣтованіемъ Бжїимъ ; да не вѣдетъ. Яще бо данъ бысть законъ могій ѿживити, воистинно ѿ закона бы была правда :

кв. Но затвори писаніе всѣхъ подъ грѣхомъ, да ѿбѣтованіе ѿ вѣры Іисъ Хртовъ дастся вѣрющимъ.

кг. Прѣжде же пришествіа вѣры, подъ закономъ стрегоми грѣхомъ затворѣни въ хотѣвшую вѣрс ѿкрытиса :

кд. Тѣмже законъ пѣстѣнъ намъ бысть во Хртѣ, да ѿ вѣры ѿправдимса :

ке. Пришедшей же вѣрѣ, оуже не подъ пѣстѣномъ есмь.

кз. Всі бо вы сынове Бжїи есте вѣрою ѿ Хртѣ Іисѣ :

кз. Емцы бо во Хртѣ кртістеся, во Хртѣ ѿблекостеся.

кп. Нѣсть Іудей, ни Еллинъ : нѣсть рабъ, ни свободъ : нѣсть мужескій полъ, ни женскій : всі бо вы едино есте ѿ Хртѣ Іисѣ.

ка. Яще ли вы Хртовы : оубо Авраамле сѣма есте, и ѿ ѿбѣтованію наслѣдницы.

ГЛАВА 4.

а. Глаголю же, въ елико время наслѣдникъ младъ ѣсть, ничимже лѣшій ѣсть раба, господь сый всѣхъ :

18. Защото ако е наслѣдіе-то отъ законъ-тъ, не е вече отъ обѣтованіе; но Аврааму съ обѣщаніе го подари Богъ.

19. И тъй защо *ся даде* законъ-тъ? Приложи ся по причинѣ на прѣстѣпленія-та, докль дойде сѣме-то къмъ което станѣ обѣщаніе-то, още *той законъ* вчиненъ бы чрѣзъ ангелы-тъ съ рѣжъ-тъ на единъ ходатай.

20. Но ходатай-тъ не е на одного; а Богъ е единъ.

21. И тъй законъ-тъ противенъ ли е на Божіи-тъ обѣщанія? Да не бѣде! Защото ако бы ся далъ законъ който да може да оживотвори, то наистинѣ правда-та щѣше да е отъ законъ-тъ.

22. Но писаніе-то затвори всичко подъ грѣхъ, за да ся даде обѣщаніе-то отъ вѣржъ-тъ въ Исуса Христа на тѣзи които вѣрувать.

23. А прѣди да дойде вѣра-та, бѣхмы подъ стражъ-тъ на законъ-тъ, затворени до *еръме-то* на вѣржъ-тъ която имаше да ся открие;

24. Така що законъ-тъ станѣ намъ дѣководитель къмъ Христа, да ся оправдаемъ чрѣзъ вѣржъ-тъ;

25. Но слѣдъ идваніе-то на вѣржъ-тъ, не сме вече подъ дѣководитель.

26. Защото всички сте сынове Божіи чрѣзъ вѣржъ-тъ въ Христа Исуса;

27. Понеже всици които сте ся въ Христа кръстили, въ Христа сте ся облѣкли.

28. Нѣма *вече* Іудейинъ, нито Еллинъ; нѣма рабъ, нито свободенъ; нѣма мъжскій полъ, ни женскій; защото всички вы едно сте въ Христа Исуса;

29. Ако ли сте вы Христови, то сте сѣме Авраамово, и по обѣтованіе наслѣдници.

ГЛАВА 4.

1. Казувамъ още, до колкото врѣме наслѣдникъ-тъ е младенецъ, не различа въ нищо отъ рабъ, ако и да е господаръ на всичко;

Ѣ. Но по̑ повелітеѡи ѡ приставники ѣсть, даже до на-
рока Ѡча.

Г. Такоже ѡ мѡ, ѣгда вѣхомъ мади, по̑ стѣхiami вѣ-
хомъ міра порабоцѣни :

Д. Ѣгда же прїиде кончина лѣта, послѧ Б҃҃҃хъ С҃҃҃а своего
(Ѣдинороднаго,) раждаемаго ѡ жены, бываема по̑ зако-
номъ :

Ѣ. Да подзакѡнныѧ ѡскѡпитъ, да всыновленіе воспрї-
имемъ.

Ѣ. Ѣ понѣже ѣстѣ сынове, послѧ Б҃҃҃хъ Д҃҃҃а С҃҃҃а своего въ
сердцѧ ваѡа, вопїюѡа : Авва Ѡче.

Ѣ. Тѣмже о҃҃҃же ѡѣси рабъ, но сынъ : ѡще ли же сынъ, ѡ на-
слѣдникъ Бжїи Ісусъ Хрїтомъ.

Ѣ. Но тогда о҃҃҃е не вѣдѡше Б҃҃҃а, сѡзжіте не по ѣсте-
ствѧ сѡщымъ богѡмъ :

Д. Пынѣ же, познавше Б҃҃҃а, паѣ же познани бывше ѡ
Б҃҃҃а, каѡ возвращаетеѡа паѡи на немѡщныѧ ѡ хсѡдѡа стѣхи,
ѡмже паѡи свѡше сѡзжіти хѡщете ;

Г. Дни смотраете, ѡ мѣсѡцы, ѡ временѧ ѡ лѣта.

Д. Поюѡа ѡ ваѡъ, ѣда каѡ все трѡдѡхѡа въ ваѡъ.

Ѣ. Бѣдите ѡкоже ѡзѧ, занѣ ѡ ѡзѧ, ѡкоже вы, братїе,
молю вы. ничїмже менѣ ѡвѣдѣте :

Г. Вѣсте же, ѡѡ за немоѡъ плѡти бѡговѣстїхъ ваѡмъ
перѡѣ,

Д. Ѣ ѡскѡшенїѧ моего, ѣже во плѡти моеѡ не о҃҃҃нижиѡте
не ѡплѡбѡте, но ѡкоже ѡг҃҃ла Бжїѧ прїѡсте ма, ѡѡ Хрїѧ
Ісѡ.

Ѣ. Коѣ о҃҃҃ко баѡше бѡженство ваѡше ; свидѣтельствѡю ко
ваѡмъ, ѡѡ ѡще бы было моѡно, Ѡчесѧ ваѡа ѡзвертѣвше,
дали быѡте мѡ.

Ѣ. Тѣмже врагъ ваѡмъ быхъ, ѡстинѧ ваѡмъ глагола ;

2. Но е подь настоятели и домостроители, до *назначенный-тъ* отъ башѣ-тѣ срокъ.

3. Така и ный, когато бѣхмы младенци, бѣхмы порабощени подь стихій-тѣ на свѣтъ-тѣ.

4. А когато дойде исполненіе-то на врѣме-то, проводи Богъ Сына си, който ся роди отъ женѣ, и станѣ подь законъ-тѣ,

5. За да испуки онѣзи които бѣхѣ подь законъ-тѣ за да въспріе-
мемъ усыновеніе-то.

6. И понеже сте сынове, проводи Богъ Духъ-тѣ на Сына си въ сѣрдца-та ваши, който выка, Авва, Отче,

7. За това не си вече рабъ, но сынъ; ако ли си сынъ *то си* и наслѣдникъ Божій чрѣзь Христа.

8. Но тогази като не познавахте Бога, служихте на тѣзи, които не сѣ по естество богове;

9. А сега, като познахте Бога, или *да речемъ* по добръ като быхте познани отъ Бога, какъ ся вращате къмъ слабы-тѣ и скудны-тѣ стихій, на които пакъ изново искате да служите?

10. Дни-тѣ сматряте, и мѣсецы-тѣ, и врѣмена-та и години-тѣ.

11. Боѣ ся за васъ, да не бы напусто да съмъ ся трудилъ помежду вы.

12. Бѣдѣте каквото азъ, защото и азъ съмъ както вы: братіе, моѣ ви ся, не сте ми сторили никаквѣ неправдѣ,

13. И знаете че най напрѣдъ ви проповѣдахъ евангеліе-то като бѣхъ немощенъ по плѣть.

14. И вы не унищожихте, нито ся погнѣсихте отъ мое-то въ плѣть-тѣ ми искушеніе, но приехте мя като ангела Божія, като Христа Исуса.

15. И тѣй кое бѣше ваше-то блаженство? Понеже свидѣл-
ствувамъ за васъ че, ако да бы было възможно, очн-тѣ си быхте извъртѣли и быхте ми ги дали.

16. И тѣй азъ непріятель ли ви станѣхъ, защото ви казувамъ истинѣ-тѣ?

31. Ревнѣютъ по вѣсѣ не добръ, но ѿбачити вѣсѣ хотѣтъ,
да ѿмъ ревнѣете.

32. Добро же, еже ревновати всегда въ добромъ, и не
точию, внегда приходити ми къ вамъ.

33. Чѣда моѣ, ѿмѣже паки колѣзю, дондеже вовебра-
зѣтсѣ Христѣ въ вѣсѣ.

34. Хотѣхъ же быхъ прѣити къ вамъ нынѣ, и ѿмѣнити
глазѣ мои, ѿкъ не домышляюся ѿ вѣсѣ.

35. Глаголюте ми, иже подъ закономъ хощете быти, за-
кона ли не слышите;

36. Писано бо есть: ѿкъ Авраамъ два сына имѣ: еди-
наго ѿ рабы, а другаго ѿ свободныя.

37. Но иже ѿ рабы, по плоти родиасѣ: а иже ѿ свободныя,
по ѿвѣствованію.

38. Иже сѣть ѿносказѣма: сѣѣ бо естѣ два завѣта:
единый оубо ѿ горы Синайскѣ, въ рабѣхъ раждаѣи, иже есть
Агарь.

39. Агарь бо, Сина горѣ есть во Аравіи, прилагѣтсѣ же
нынѣшнемъ Іерусалимъ, рабѣтаетъ же съ чѣды своимъ.

40. А вышній Іерусалимъ, свобода есть, иже есть мати
всѣмъ намъ.

41. Писано бо есть: возвеселисѣ неплоды не раждающаѣ:
расторгни и возопи не колащѣа, ѿкъ мнѣга чѣда прстыѣ
паче нежели ѿмѣиѣа мѣжа.

42. Мы же, братіе, по Ісаакъ ѿвѣствованіѣ чѣда есмы.

43. Но ѿкоже тогда по плоти родивыйсѣ гонѣше дѣхѣвнаго,
такъ и нынѣ.

44. Но что глаголетъ писаніе; ѿзженіи рабѣ и сына еѣ, не
имать бо наследовати сынъ рабынины, съ сыномъ свобо-
дныя.

45. Тѣмже, братіе, не смы рабынина чѣда, но свобо-
дныя.

17. Показувать къмъ васъ ревность не добръ, но ищѣтъ да вы отлѣчатъ, за да имате вы ревность къмъ тѣхъ.

18. Добръ е да сте ревнителѣ на добро-то вынѣжы, а не само кога ся намѣрувамъ между васъ.

19. Чада мои, за които съмъ пакъ въ мѣкы на раждане доклѣ ся образи Христосъ въ васъ,

20. Искалъ быхъ да съмъ сега при васъ, и да промѣнѣхъ гласъ-тъ си, защото съмъ въ недоумѣніе за васъ.

21. Кажѣте ми, вы които искате да сте подъ законъ, не слушате ли законъ-тъ ?

22. Защото е писано, че Авраамъ имаше двама снове, одного отъ рабынѣхъ-тѣхъ и одного отъ свободнѣхъ-тѣхъ ;

23. Но тойзи който бѣ отъ рабынѣхъ-тѣхъ роди ся по плѣтъ ; а тойзи който бѣ отъ свободнѣхъ-тѣхъ, по обѣщаніе.

24. И това е иносказано ; защото тѣ сѣ два-та завѣта, единный отъ Синайскѣхъ-тѣхъ горѣ, който ражда въ робство, и той е Агаръ ;

25. Защото Агаръ е гора-та Синай въ Арабіѣхъ, и спосрѣща ся съ днешній-тъ Іерусалимъ ; и въ робство е съ чада-та си.

26. А горній Іерусалимъ е свободенъ, който е майка на всинѣхъ ни ;

27. Защото е писано : Възвесели ся неплодна, която не раждашь, възгласи и извикай ты която не си была въ мѣкы на раждане, защото чада-та на заупустѣлѣхъ-тѣхъ сѣ повече отъ чада-та на тѣхъзи която има мѣжѣ.

28. А ний, братіе, чада на обѣщаніе-то сме, както Исаакъ.

29. Но както тогазы роденый-тъ по плѣтъ, гоняше *роденаго* по духу, така и сега.

30. Но що казува писаніе-то ? Испѣди рабынѣхъ-тѣхъ и сына ѣ ; защото сынъ-тъ на рабынѣхъ-тѣхъ нѣма да бѣде наслѣдникъ наедно съ съ сынъ-тъ на свободнѣхъ-тѣхъ.

31. И тѣй, братіе, не сме чада на рабынѣхъ-тѣхъ, но на свободнѣхъ-тѣхъ.

ГЛАВА ѿ.

а. Свободою оубо, ѿюже Хрѣтосъ насъ свободи, стоите, и не пакы поа игомъ рабѣты держитесь.

б. Се азъ Павелъ глаголю вамъ: ꙗкоже ѡще ѡбрѣзаетесь, Хрѣтосъ васъ ничтоже пользуетъ.

в. Свидѣтельству же пакы всакомъ человекъ ѡбрѣзающемся, ꙗкоже долженъ есть весь законъ творити.

г. Оупразднистесь ѡ Хрѣта, иже закономъ ѡправдаетесь, ѡ блгодати ѡпадѣте:

д. Мы бо дѣломъ ѡ вѣры оупованіа правды ждемъ.

е. Ѿ Хрѣтѣ бо иисѣ ни ѡбрѣзаніе что можетъ, ни неѡбрѣзаніе, но вѣра любовію поспѣшествуема.

ж. Течаете добрѣ: кто вамъ возбраніи не покаратиса истинѣ;

з. Препрѣніе не ѡ призвѣшагъ вы.

и. Малъ квасъ все смѣшеніе кваситъ.

і. Азъ надѣюся ѡ васъ въ Галѣ, ꙗкоже ничтоже ино разсмѣти бѣдете: смущаи же васъ понесетъ грѣхъ, кто бы ни былъ.

іа. Азъ же, братіе, ѡще ѡбрѣзаніе ещѣ проповѣдаю, почто ещѣ гонимъ есмь; оубо оупразднися совлзны крѣта.

іб. Ѿ дабы ѡскѣненъ былъ развращающій васъ.

ів. Вы бо на свободѣ звани бысте, братіе: точию да не свобода ваша въ вниѣ плѣти, но любовію работайте дрѣгъ дрѣгъ.

іг. Ибо весь законъ во единомъ словеси исполняется, во еже: возлюбши ближнаго твоего ꙗкоже себе.

ід. ѡще же дрѣгъ дрѣга оугрызаете и смѣдаете, блюдитесь, да не дрѣгъ ѡ дрѣга истреклени бѣдете.

іе. Глаголю же: дѣломъ ходите, и похоти плотскіа не совершайте.

ГЛАВА 5.

1. Стойте прочее постоянни въ свободж-тж съ коѣкто ны Христосъ освободи, и не ся подлагайте пакъ подъ иго на рабство.

2. Ето, азъ Павелъ ви казувамъ че, ако ся обрѣзвате, Христосъ нѣма да ви ползува нищо ;

3. А пакъ свидѣлствувамъ на всякого чловѣка, който ся обрѣзува, че е длѣженъ да испълни всичкый-тѣ законъ.

4. Вы които ся оправдавате чрѣзъ законъ-тѣ, отстранихте ся отъ Христа : отпаднахте отъ благодать-тж.

5. Защото ный чрѣзъ Духъ-тѣ ожидамы надеждж-тж на оправданіе-то отъ вѣрж.

6. Защото въ Христа Иисуса нито обрѣзаніе-то има нѣкаквж силж, нито необрѣзаніе-то, но вѣра която дѣйствува съ любовь.

7. *Вы* вѣрвѣхте добрѣ ; кой вы възбрани да ся не покорявате на истинж-тж ?

8. *Това* прѣдмужваніе не е отъ оногוזъ който вы е призоваж.

9. Малко квасъ все-то тѣсто заквасува.

10. Азъ съмъ увѣренъ за васъ въ Господа, че нѣма да помислите нищо друго : а който вы смущава, той ще подпадне подъ наказаніе, кой былъ да былъ.

11. И азъ, братіе, ако още проповѣдувамъ обрѣзаніе, защо да съмъ още гоненъ ? тогазъ бы ся махнжла соблазнъ-та на кръсть-тѣ.

12. Дано ся отсѣчахъ тѣзи които вы развращаватъ.

13. Защото вы, братіе, на свободж бѣхте призвани, само не *употрѣблявайте* свободж-тж за причинж на плѣть-тж, но съ любовь единъ другый си слугуйте.

14. Защото всичкый-тѣ законъ въ единъ рѣчь ся испълнява : сирѣчь въ тѣзи : Да възлюбишъ ближняго твоего както самага себе си.

15. Ако ли ся хапете единъ другый и ся ядете, пазѣте ся да не бы единъ другый да ся истрѣбите.

16. Прочее казувамъ : *Ходѣте по Духу*, и не извършвайте похоти-тѣ на плѣть-тж.

31. ПЛОТЬ ВО ПОХОТСТВѢТЪ НА ДѢА, ДѢХЪ ЖЕ НА ПЛОТЬ: СІА ЖЕ ДРѢГЪ ДРѢГЪ ПРОТІВАТЪСЯ, ДА НЕ ІАЖЕ ХОЩЕТЕ, СІА ТВОРИТЕ.

32. ЯЩЕ ЛИ ДѢОМЪ ВОДІМЫ ЕСТЬЕ, НѢСТЬЕ ПОДЪ ЗАКОНОМЪ.

33. ИВЛЕНА ЖЕ СЪТЪ ДѢЛА ПЛОТСКІА, ІАЖЕ СЪТЪ ПРЕЛЮБОВАНІЕ, БЛѢДЪ, НЕЧИСТОТА, СТѢДОУБАНІЕ,

34. ІДВОЛАСЖЕНІЕ, ЧАРОУБАНІА, ВРАЖДА, РВЕНІА, ЗАВИДЫ, ІАРВСТИ, РАЗЖЕНІА, РАСПРИ, СОБЛАЗНЫ, ЁРЕСИ,

35. ЗАВИСТИ, ОУБІЙСТВА, ПІАНСТВА, БЕЗЧИННЫ КЛИЧЫ, І ПОДЪВІАА СІМЪ: ІАЖЕ ПРЕДЪГЛАГОЛЮ ВѢМЪ, ІАКОЖЕ І ПРЕДРЕКОХЪ, ІАКЪ ТАКЪВѢА ТВОРАЩІИ ЦРѢВІА БЖІА НЕ НАСЛѢДѢТЪ.

36. ПЛОДЪ ЖЕ ДѢОВЫЙ ЕСТЬ ЛЮБЫ, РАДОСТЬ, МІРЪ, ДОЛГОТЕРПЕНІЕ, БЛГОСТЬ, МИЛОСЕРДІЕ, ВѢРА,

37. КРОТОСТЬ, ВОЗДЕРЖАНІЕ: НА ТАКОВЫХЪ НѢСТЬ ЗАКОНА.

38. А ІАЖЕ ХРѢТОВЫ СЪТЪ, ПЛОТЬ РАСПѢША СО СТРАСТМИ І ПОХОТМИ.

39. ЯЩЕ ЖИВЕМЪ ДѢОМЪ, ДѢОМЪ І ДА ХОДИМЪ.

40. НЕ БЫВАИМЪ ТІЕСЛѢВНИ, ДРѢГЪ ДРѢГА РАЗДРАЖАЮЩЕ, ДРѢГЪ ДРѢГЪ ЗАВИДАЮЩЕ.

ГЛАВА 5.

А. БРАТІЕ, ЯЩЕ І ВПАДЕТЪ ЧЕЛОВѢКЪ КЪ НѢКОЕ ПРЕГРѢШЕНІЕ, ВЪ ДѢОВИИ ИСПРАВЛЯЙТЕ ТАКОВАГО ДѢОМЪ КРОТОСТИ, БЛЮДЫ СЕБѢ, ДА НЕ І ТЫ ИСКЪШЕНЪ БѢДЕШИ.

Б. ДРѢГЪ ДРѢГА ТАКЪВѢА ПОСИТЕ, І ТАКЪ ИСПОЛНИТЕ ЗАКОНЪ ХРѢТОВЪ.

Г. ЯЩЕ ВО КТО МНИТЪ СЕБѢ БЫТИ ЧТО, НИЧТОЖЕ СЫИ, ОУМОМЪ АСТІТЪ СЕБѢ.

Д. ДѢЛО ЖЕ СВОѢ ДА ИСКЪШАЕТЪ КІИЖДО, І ТОГДА ВЪ СЕБѢ ТОЧІЮ ХВАЛЕНІЕ ДА ІМАТЬ, А НЕ ВО ІНОМЪ:

Е. КІИЖДО ВО СВОѢ ВРЕМА ПОНЕСЕТЪ.

17. Защото плът-та похотствува противно-то на Духъ-тъ, а Духъ-тъ противно-то на плът-тъ, а тѣ ся противять едно на друго, така що да не правите това което ищете.

18. Но ако ся водите отъ Духъ-тъ, не сте подъ законъ.

19. И дѣла-та на плът-тъ сж явны : тѣ сж прѣлюбодѣяніе, блудъ, нечистота, похотливость,

20. Идолослуженіе, чародѣйство, вражды, распри, ревнованія, ярости, крамолы, раздори, ереси,

21. Зависти, убійства, пїянства, кощунства, и подобны-тѣ на тѣхъ ; за които ви прѣдказувамъ, както и прѣдрѣкохъ, че които правять таквызъ *работы* нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе.

22. А плодъ-тъ на Духъ-тъ е любовь, радость, миръ, дълготърпѣніе, благодать, милосердіе, вѣра,

23. Кротость, въздържаніе : противъ таквызи нѣма законъ.

24. А които сж Христови, распѣли сж плът-тъ наедно съ състрасти-тѣ и похоти-тѣ ѿ.

25. Ако Духомъ живѣемъ, Духомъ и да ходимъ.

26. Да не бывамы тщеславни, за да ся раздражнямы единъ другъ-гый, и единъ другъгый да си завиждамы.

ГЛАВА 6.

1. Братіе, ако и впадне чловѣкъ въ нѣкое прѣгрѣшеніе, вы духовни, поправяйте такового съ духъ на кротость ; но пазн и себе си, да не бы и ты искушенъ да бѣдешъ.

2. Единъ другому теготы-тѣ посѣте, и така ще испълните законъ-тъ Христовъ.

3. Защото ако мни нѣкой себе си че е нѣщо, като не е нищо, лѣже ся съ умъ-тъ си.

4. Но всякой да испытыва свое-то дѣло, и тогазы ще има похвалѣ само въ себе си, а не въ другыго ;

5. Защото всякой свое-то брѣме ще понесе.

ѡ. Да ѡбщѣется же оучаѣся словеси оучаѣемыхъ во всѣхъ бѣгѣхъ.

ѣ. Не лститеся, бѣхъ поругаемъ не бываетъ: ѡже бо ѡще сѣдетъ человекъ, тожде и поженетъ:

и. Иѡвъ сѣай въ плоть свою, ѡ плоти поженетъ истощеніе: а сѣай въ дѣхъ, ѡ дѣха поженетъ животъ вѣчный.

ѥ. Добрае же творѣше да не стужаемъ сѣ: во время бо свое поженемъ, не ѡслабѣюще.

і. Темже оубо дондеже время имамы, да дѣлаемъ бѣгоу ко всѣмъ, паче же къ приносимъ въ вѣрѣ.

іі. Видите, колѣнцѣми книгами писавъ вамъ моею речю.

ііі. Емцы хотѣтъ хвалѣтиса по плоти, сѣи нѣдѣтъ въ ѡбрѣзѣніи, точю да не крѣта ради Хрѣтова гоними вѣдѣтъ.

іііі. Ни во ѡбрѣзающѣихъ сѣми законъ хранѣтъ: но хотѣтъ вамъ ѡбрѣзоватиса, да въ вашей плоти похвалятсѣ.

ііііі. Мы же да не вѣдѣтъ хвалѣтиса токму ѡ крѣтѣ Гда нашего Іиса Хрѣта: имже мы миръ распѣли, и азъ миръ.

іііііі. О Хрѣтъ во Іисѣ ни ѡбрѣзаніе что можетъ, ни неѡбрѣзаніе, но нова тварь.

ііііііі. И емцы правиломъ сѣмъ жителствуютъ, миръ на нихъ и милость, и на Іоаннѣ Бжїи.

іііііііі. Прочее, тсѣды да никтоже мѣ дѣетъ: азъ бо ѡзвы Гда Іиса на тѣлѣ моемъ ношѣ.

ііііііііі. Благодѣтъ Гда нашего Іиса Хрѣта со дѣхомъ вашимъ, братіе. ѡминь.

6. А тойзи който ся учи на слово-то *Божіе*, да направя участникъ въ вси-тъ *си* добрини тогоъзъ който го учи.

7. Не дѣйте ся лъга : Богъ поругаемъ не бѣва ; понеже каквото поспе чловѣкъ, това ще и да пожъне.

8. Защото който сѣе въ плѣть-тъ си, отъ плѣть-тъ ще тлѣніе да пожъне ; а който сѣе въ Духъ-тъ, отъ Духъ-тъ ще животь вѣченъ да пожъне.

9. Да не ни ся додѣва да правимъ добро ; Защото ако ся не уморявамы на врѣме ще пожънемъ.

10. И тъй, доклѣ имамы врѣме, да струваме добро на всички, а найвече на свои-тъ по вѣрж-тъ.

11. Виждте колко пространно писмо ви написахъ съ рѣжж-тъ си.

12. Конто пскать да покажѣтъ добръ видъ по плѣть, тѣ вы нудятъ да ся обрѣзувате, само да не бѣдѣтъ гонени за кръсть-тъ Христовъ.

13. Защото нито тѣ, които ся обрѣзувать, пазятъ законъ-тъ, но ищѣтъ да ся обрѣзувате вы, за да ся похвалятъ въ вашж-тъ плѣть.

14. А азъ не дай, Боже, да ся хвалѣ, освѣтъ съ кръсть-тъ на Господа нашего Исуса Христа, чрѣзъ когото е свѣтъ-тъ за мене распѣтъ, и азъ за свѣтъ-тъ.

15. Защото въ Христа Исуса нито обрѣзаніе-то има нѣкоѣжъ силѣ, нито необрѣзаніе-то, но ново създаніе.

16. И на *есички* конто живѣѣтъ по това правило, миръ на тѣхъ и милость и на Божій-тъ Израиль.

17. Отъ нынѣ никой да ми не досажда, защото азъ носѣмъ на тѣло-то си бѣлѣзы-тъ на Господа Исуса.

18. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа да бѣде, братіе, съ вашій-тъ духъ. Аминь.

КО ЕФЕСЕЕМЪ ПОСЛАНИЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА I.

А. ПАВЕЛЪ ПОСЛАНИИКЪ ІІСЪЗ ХРІТОВЪ ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, СВАТЫМЪ СЪЩЫМЪ ВО ЕФЕСѢ И ВЪРНЫМЪ Ѡ ХРІТѢ ІІСѢ :

Б. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѡ БГА ѠЦА НАШЕГѢ И ГДА ІІСА ХРІТА.

Г. БЛГОСЛОВЕНІЪ БГЪ И ѠЦЪ ГДА НАШЕГѢ ІІСА ХРІТА, БЛГОСЛОВІВЫЙ НАСЪ ВСАЦѢМЪ БЛГОСЛОВЕНІЕМЪ ДХОВНЫМЪ ВЪ НБНЫХЪ Ѡ ХРІТѢ,

Д. ИКОЖЕ ИЗВРА НАСЪ ВЪ НЕМЪ ПРЕЖДЕ СЛОЖЕНІА МИРА, БЫТИ НАМЪ СТѢМЪ И НЕПОРѢЧНЫМЪ ПРЕДЪ НИМЪ ВЪ ЛЮБВИ,

Е. ПРЕЖДЕ НАРЕКЪ НАСЪ ВО ОУСЫНОВЛЕНІЕ ІІСЪЗ ХРІТОМЪ ВЪ НЕГО, ПО БЛГОВОЛЕНІЮ ХОТѢНІА СВОЕГѢ,

Ж. ВЪ ПОХВАЛѢ СЛАВЫ БЛАГОДАТИ СВОЕА, ЪЮЖЕ ѠБЛАГОДАТИ НАСЪ Ѡ ВОЗЛЮБЛЕНІЕМЪ :

З. Ѡ НЕМЪЖЕ ИМАМЫ ИЗБАВЛЕНІЕ КРѢВІЮ ЁГѢ, И ѠСТАВЛЕНІЕ ПРЕГРѢШЕНІЙ, ПО ВОГАТСТВЪ БЛАГОДАТИ ЁГѢ :

И. ЮЖЕ ПРЕЗМѢЖИЛЪ ЁСТЬ ВЪ НАСЪ ВО ВСАКОИ ПРЕМЪДРОСТИ И РАЗУМѢ,

А. СКАЗАВЪ НАМЪ ТАЙНЪ ВОЛИ СВОЕА, ПО БЛГОВОЛЕНІЮ СВОЕМЪ, ЪЖЕ ПРЕЖДЕ ПОЛОЖИ ВЪ НЕМЪ :

І. ИЗ СМОТРЕНІЕ ИСПОЛНЕНІА ВРЕМЕНЪ, ВОЗГЛАВИТИ ВСАЧЕСКАА Ѡ ХРІТѢ, ИЖЕ НА НБСѢХЪ И ИЖЕ НА ЗЕМЛІ ВЪ НЕМЪ :

КЪ ЕФЕСЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ волѣх-тъ Божіѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ до святыи-тъ които сж въ Ефесъ, и вѣрны-тъ въ Христа Исуса ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа нашего Исуса Христа, който е благословилъ насъ съсъ всяко духовно благословеніе въ небесно *блаженство* въ Христа :

4. Както е избралъ насъ въ него прѣдъ созданіе міра, да бждемъ святи и непорочни прѣдъ него въ любовь :

5. Като ны е прѣдопрѣдѣлилъ да бждемъ усыновени нему чрѣзъ Исуса Христа, по благоволеніе-то на свой-тъ волѣхъ,

6. За похвалъ на славнѣхъ-тъ си благодать, съ коѣхто е обдарилъ насъ чрѣзъ Възлюбленнаго *си* ;

7. Въ когото имамы искупуваніе-то чрѣзъ кръвъ-тъ му, прощеніе-то на прѣгрѣшенія-та, по богатство-то на неговѣхъ-тъ благодать ;

8. Коѣхто е прѣумножилъ въ насъ съсъ всякъ прѣмудрость и разумъ,

9. Като ни обади тайнѣхъ-тъ на свой-тъ волѣхъ по свое-то благоволеніе, което е отъ понапрѣдъ положилъ въ него си ;

10. Въ устроеніе на изпълненіе-то на врѣмена-та, да съвокупи въ Христа всичко, и което е на небеса-та и което е на земѣхъ-тъ ; въ него,

ѧі. Вѣ немже ѿ наслѣдницы сотворѣхомсѧ, прѣжде наре-
ченіи бывше по прозрѣнію Бжѣю, всѧ дѣйствующагѧ по
совѣтѧ воли своеѧ,

ѧі. Иѧкѡ быти намѣ вѣ похваленіе славы ѳгѡ прѣжде
оѹповѣвшимѣ во Хрѣтѧ,

ѧі. Вѣ немже ѿ вы, слышавше слѡво ѿ истины, бл҃говѣство-
ваніе спасеніѧ нашегѧ, вѣ немже ѿ вѣровавше знаменастесѧ
дѣломѣ ѡбѣтованіѧ стѣымѣ,

ѧі. Иже ѣсть ѡбръщеніе наслѣдіѧ нашегѧ, во ѡзбавленіе
спасеніѧ, вѣ похвалѣ славы ѳгѡ.

ѧі. Сегѡ ради ѿ ѧзз слышавѣ вашѣ вѣрѣ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, ѿ
любовѣ, ѧже ко всѣмѣ стѣымѣ,

ѧі. Не престаю бл҃годарѧ ѡ васѣ, поминаніе ѡ васѣ творѧ
вѣ молитвахѣ моѣхѣ :

ѧі. Да Бгѣ Гдѧ нашегѧ Іисѧ Хрѣтѧ, ѡцѣ славы, дастѣ вамѣ
дѣла премѣдрости ѿ ѡкровеніѧ, вѣ познаніе ѳгѡ :

ѧі. Просвѣщеніѧ очесѧ сѣрдца вашегѧ, ѧкѡ оѹвѣдѣти
вамѣ, кое ѣсть оѹпованіе званіѧ ѳгѡ, ѿ кое богѧтство славы
достѡяніѧ ѳгѡ во стѣыхѣ,

ѧі. И кое преспѣющее величество сѣлы ѳгѡ вѣ насѣ
вѣрѣющихѣ по дѣйствѣ державы крѣпости ѳгѡ,

ѧі. Юже содѣѧ ѡ Хрѣтѣ, воскресѣвѣ ѳгѡ ѡ мѣртвыхѣ, ѿ
посадиѣвѣ ѡдесѣю себѣ на нѣбныхѣ,

ѧі. Превыше всѧкагѡ началства ѿ власти ѿ сѣлы ѿ
господства, ѿ всѧкагѡ ѿмене ѿменѣемагѡ не точѣю вѣ вѣцѣхѣ
сѣмѣ, но ѿ во градѣшемѣ.

ѧі. И всѧ покорѣ подѣ нѡзѣхѣ ѳгѡ : ѿ того даде главѣ выше
всѣхѣ цркви,

ѧі. Иже ѣсть тѣло ѳгѡ, ѡполненіе ѡполняющагѡ всѧ-
ческаѧ во всѣхѣ.

11. Въ когото и наслѣдіе добыхмы, прѣдопрѣдѣлени бывше на това споредъ намѣреніе-то на *Бога* който дѣйствува всичко по свѣтъ-тъ на свой-тъ волю,

12. Да бѣдемъ за похвалъ на славъ-тъ му ний конто ся отъ напрѣдъ надѣяхмы на Христа;

13. На когото и вы *уповахте*, като чухте слово-то на истинъ-тъ, сирѣчь благовѣствованіе-то на ваше-то спасеніе, въ когото и като повѣрувахте, бяхте запечатани съ обѣщаный-тъ Святый Духъ,

14. Който е оброченіе на наше-то наслѣдіе, до искупваніе-то на стяжаніе-то *си*, за похвалъ на неговъ-тъ славъ.

15. За това и азъ, като чухъ вѣржъ-тъ ви въ Господа Исуса, и любовь-тъ *ви* къмъ всички-тъ святыи,

16. Не прѣстанувамъ да благодарѣмъ *Бога* за васъ, и да вы помечувамъ въ молитвы-тъ си;

17. Да бы Богъ на Господа нашего Исуса Христа, Отецъ на славъ-тъ, далъ вамъ духъ на прѣмудрость и на откровеніе, за да го познаете,

18. И да просвѣти сърдечны-тъ ваши очи, за да познаете каква е надежда-та на призваніе-то му, и какво е богатство-то на славно-то негово за святыи-тъ наслѣдіе,

19. И колко е прѣвъсходно величіе-то на неговъ-тъ силъ камъ насъ конто вѣруваме, по дѣйствиe-то на държавиъ-тъ неговъ крѣпость,

20. Коѣмъто подѣйствова въ Христа, като го въскреси отъ мъртвы-тъ, и туря го да сѣдне отъ деснъ-тъ си странъ на небеса,

21. По горъ отъ всяко началство и власть, и силъ, и господство, и отъ всяко име съ което ся именувать, не само въ тойзи свѣтъ, но и въ бѣдѣщый-тъ;

22. И всичко покори подъ нозѣ-тъ му; и постави го надъ всичко, главъ на церквъ-тъ,

23. Която е негово-то тѣло и изпълненіе-то на тогоъ който изпълнява все во все.

ГЛАВА Ѣ.

Ѧ. И вѣсѣ сѣшнихъ прегрѣшенни мѣртвыхъ и грѣхѣи вѣшнихъ:

Ѣ. Въ нѣхже ииногда ходѣте, по вѣксъ мѣра сегѣ, по кнѣзю вѣласти вѣздѣшныя: дѣха иже нынѣ дѣйствуетъ въ сынѣхъ противленѣиѣ:

Ѣ. Въ нѣхже и мы всѣи жѣхѣмъ ииногда въ похѣтѣхъ плѣти нѣшеѣ, творѣше волю плѣти и помышленѣиѣ, и вѣхѣмъ ѣстествомъ чѣда гнѣва, ѣкоже и прѣчи:

Ѧ. Гнѣ же, богѣтъ сѣи въ мѣлѣсти, за премнѣгсѣю любѣвь своѣю, ѣюже возлюбѣи нѣсѣ,

Ѣ. И сѣшнихъ нѣсѣ мѣртвыхъ прегрѣшенни, совживѣи Хрѣтомъ: бѣгодѣтию ѣстѣ спасѣни:

Ѣ. И сѣи нѣмъ воскресѣи, и спѣсѣдѣи на нѣныхъ во Хрѣтѣ Иѣсѣ:

Ѣ. Да ѣвѣтъ въ вѣцѣхъ градѣшнихъ прѣѣкнѣое богѣтство бѣгодѣти своѣѣ бѣгѣстынѣю на нѣсѣ ѡ Хрѣтѣ Иѣсѣ.

Ѣ. Бѣгодѣтию во ѣстѣ спасѣни чрѣзъ вѣрсъ: и сѣѣ не ѡ вѣсѣ, Бжѣи дѣрсъ:

Ѧ. Не ѡ дѣлѣ, да никтѣже похѣлѣтсѣ.

Ѣ. Тѣгѣ во ѣсмы творѣнѣе, создѣни въ Хрѣтѣ Иѣсѣ на дѣлѣ вѣлѣдѣѣ, ѣже прѣжде ѡгѣтѣва Гнѣ, да въ нѣхъ ходѣмъ.

Ѧ. Тѣмже помнѣѣте, ѣкѡ вы, иже ииногда ѣзѣцы во плѣти, глѣгѣлѣи нѣшѣвѣрѣзанѣѣ ѡ рекѣмагѣ ѡвѣрѣзанѣѣ во плѣти рѣкотворѣннагѣ,

Ѣ. Ѣкѡ вѣсте во вѣрѣма Ѣно бѣзъ Хрѣтѣ, ѡчѣждѣни житѣѣѣ Ѣлѣва, и чѣжди ѡ завѣтъ ѡвѣтовѣнѣѣѣ, ѡѣповѣнѣѣѣ не ѣмѣше, и вѣзѣжѣни въ мѣрѣ;

Ѣ. Нынѣ же ѡ Хрѣтѣ Иѣсѣ, вы бѣвшѣи ииногда далѣче, бѣѣзъ бѣѣсте крѣвѣию Хрѣтѣвою.

ГЛАВА 2.

1. *Съживи* и васъ конто бѣхте мъртви въ прѣстѣпленія-та и грѣхове-тѣ,

2. Въ конто сте нѣкога си ходили споредъ обычай-тѣ на тойзи свѣтъ, по князь-тѣ на въздушнѣ-тѣ власть, духъ-тѣ който дѣйствува нынѣ въ сынове-тѣ на противеніе-то ;

3. Между конто и ный всинца смы живѣли нѣкога си въ похоти-тѣ на нашѣ-тѣ плѣть, като смы правили волѣ-тѣ на плѣть-тѣ и на помыслы-тѣ ; и по естество смы были, както и други-тѣ, чада на гнѣвъ-тѣ ;

4. Богъ обаче, който е богатъ въ милость, за голѣмѣ-тѣ си любовь съ коѣто ны възлюби,

5. И като бѣхмы мъртвы въ прѣстѣпленія-та, оживи ны наедно съ Христа, (по благодать сте вы спасени,)

6. И съвѣскрси ны и турнѣ ны наедно да сѣднемъ въ небесно блаженство въ Христа Исуса ;

7. Да покаже на идущы-тѣ вѣкове прѣмно-то богатство на своѣ-тѣ благодать съ добринѣ-тѣ си кѣмъ насъ въ Христа Исуса ;

8. Защото по благодать сте спасени чрѣзъ вѣрѣ-тѣ ; и това не е отъ васъ ; Божій даръ е :

9. Не отъ дѣла, за да ся не похвали никой.

10. Защото негово смы твореніе, създадени въ Христа Исуса за добры дѣла, конто е Богъ прѣдуготовилъ, да ходимъ въ тѣхъ.

11. За това помнѣте, че вы нѣкога си по плѣть язычници, наричани необрѣзани отъ тѣзи конто ся наричатъ обрѣзани, съ обрѣзаніе на плѣть-тѣ което става съ рѣцѣ,

12. Че въ онова врѣме бѣхте безъ Христа, отчуждени отъ гражданство-то Израилево, и страни отъ завѣты-тѣ на общаніе-то, безъ да имате надеждѣ, и безъ Бога бѣхте на свѣтъ-тѣ ;

13. А сега въ Христа Исуса, вы конто нѣкога си бѣхте далеко, станѣхте близу чрѣзъ кръвъ-тѣ Христовѣ.

д҃. Тѡй во ѣсть мѣръ нѡшъ, сотвори́вый Ѡбоѧ ѣдино, ѿ средостѣнїе ѡграды разори́вый :

е҃. Браждаѧ плѡтїю своєю, законъ заповѣдей оучении оупраздни́въ: да Ѡба сози́ждетъ собою во ѣдинаго нѡваго чело́вѣка, твора́ мѣръ :

ѕ҃. И примирѣтъ Ѡбои́хъ во ѣди́номъ тѣлѣ Б҃гови крѣ́томъ, оубѣ́въ враждаѧ на нѣмъ :

з҃. И прише́дъ бѣговѣстїи мѣръ ва́мъ дѣ́лнимъ ѿ бѣ́жнимъ :

и҃. Запѣ тѣмъ ѿ мамы приве́денїе Ѡбой во ѣди́номъ дѣ́кѣ ко Ѡц҃ю.

д҃. Тѣмже оубо ктомъ нѣ́сте стра́нни ѿ прише́лцы, но сожї́теле стѣ́мъ ѿ при́снїи Б҃гъ,

е҃. Назда́ни бывше на ѡснованїи Апѡлъ ѿ проро́къ, съшъ крелего́лнъ самомъ Іисъ Хрѣ́тъ,

ѕ҃. Ѡ нѣмже вса́ко созданїе составля́емо растѣ́тъ въ црковѣ стѣ́ю ѡ Гл҃ѣ,

ѣв. Ѡ нѣмже ѿ вы сози́да́етеса въ жили́ще Бж҃їе дѣ́хомъ.

ГЛАВА ҃.

а. Сегѡ́ ради ѡ́зъ Павелъ ю́зникъ Іисъ Хрѣ́товъ ѡ ва́съ ѡзы́щѣхъ :

б. И́же оубо слы́шасте смотре́нїе бѣ́годати Бж҃їа да́нныа мнѣ́ въ ва́съ,

в. И́къ по ѡкрове́нїю сказа́са мнѣ́ та́йна: ѡ́коже предна́писѡхъ вма́лѣ,

г. Ѡ нѣмже мо́жете чтѣ́ще разсмѣ́ти разсмъ́ мой въ та́инѣ Хрѣ́товѣ́ :

д. И́же во ии́ѣхъ ро́дѣхъ не сказа́са сынѡ́мъ чело́вѣче́скимъ, ѡ́коже ны́нѣ ѡкры́са стѣ́мъ ѡгѡ́ Апѡло́мъ ѿ проро́къмъ дѣ́хомъ стѣ́мъ :

ѕ. (И́къ) бы́ти ѡзы́къмъ снаслѣ́дникъмъ ѿ стѣ́лѣсникъмъ

14. Защото той е наший-тъ миръ, който направил двѣ-тъ едно, и развали срѣдникъ-тъ стѣна на прѣграждъ-тъ ;

15. Като унищожил враждъ-тъ съ плѣтъ-тъ си, законъ-тъ на заповѣди-тъ съ учение-то *си* ; за да създаде въ себе си два-та въ единъ новъ чловѣкъ, и да направил миръ,

16. И въ едно тѣло да примири и двама-та съ Бога чрѣзъ кръсть-тъ, като уби на него враждъ-тъ ;

17. И като дойде проповѣда благовѣстіе-то на миръ-тъ на васъ които *быхте* далеко, и на тѣзи които *быхъ* близу :

18. Защото чрѣзъ него и единъ-тъ и други-тъ имамы достигли при Отца въ единъ Духъ.

19. За то не сте вече странни и пришелци, но сограждане на святыи-тъ, и свои на Бога.

20. Понеже быхте създани на основаніе-то на апостоли-тъ и пророцы-тъ, като е краежгъленъ *камень* самъ си Исусъ Христосъ,

21. На когото всичко-то здание сглобявано расте за храмъ святъ Господу ;

22. На когото и вы наедно ся зиждете за жилище Божіе чрѣзъ Духъ-тъ.

ГЛАВА 3.

1. За това азъ Павелъ, узникъ Исусъ Христовъ за васъ язычници-тъ ;

2. Понеже сте чули смотреніе-то на даденъ-тъ мене за васъ Божіиъ благодать,

3. Че по откровеніе станъ ми извѣстна тайна-та, (както и по прѣди ви вкратцъ писахъ ;

4. Отъ което, като прочитате, може да разумѣете мое-то проумѣваніе въ тайни-тъ Христовъ,))

5. Която въ други родове не бы извѣстена на чловѣчески-тъ сынове, както сега ся чрѣзъ Духа откри на святы-тъ неговы апостоли и пророцы ;

6. Да бждатъ язычници-тъ сънаслѣдници, да съставляватъ едно

и причастиникомъ ѡбѣтованіа егѡ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, бѣговѣ-
ствованіемъ,

ѡ. Емѣже быхъ служитель по дарѡ бѣгодати Бжїа данныа
миѣ по дѣйствию силы егѡ :

и. Миѣ мѣншемъ всѣхъ стѣхъ дана бысть бѣгодати
сїа, во ізъицѣхъ бѣговѣстити неизслѣдованное богѣтство
Хрѣтѡво,

ѡ. И просвѣтити всѣхъ, что ѣсть смотрѣніе тайны со-
кровѣнныхъ ѡ вѣкѡвъ въ Бжѣ создавшемъ всѣхъ Іисѣ
Хрѣтѡмъ,

ї. Да скажется нынѣ началомъ и властемъ на нѣсныхъ
црковію многоразличнаа премѣдрость Бжїа,

ѡ. По предложенію вѣкъ, ѣже сотвори ѡ Хрѣтѣ Іисѣ Гдѣ
нашемъ,

ѡ. Ѣ немѣже ѡмамы дерзновѣніе и приведѣніе въ надѣж-
нїи вѣрою егѡ :

ї. Тѣмѣже молю въ не стѣжати сї въ скорбехъ моихъ ѡ
васъ, іаже ѣсть слава ваша.

ѡ. Егѡ ради преклонѣю колѣна моѣ ко Ѣцѣ Гдѣ нашегѡ
Іиса Хрѣта.

ѡ. Изъ негѡже всѣко Ѧтѣчество на нѣсѣхъ и на землї
имѣнется :

ѡ. Да дѣстъ вамъ по богѣтствѡ славы своеѡ, сїлою ѡу-
твердити Дхѡмъ егѡ во вѣстреннѣмъ челоѣцѣ.

ѡ. Вселѣтиса Хрѣтѡ вѣрою въ сердца ваша : въ любви
вкоренѣни и ѡсновани,

и. Да возмѡжете разсмѣти со всѣми стѣими, что ширѡта
и долгѡта и глѣбинѣ и высотѣ,

ѡ. Разсмѣти же прѣспѣиющю рѣзмъ любовѣ Хрѣтѡвѡ, да
исполнитесѣ во всѣко исполнѣніе Бжїе.

ѡ. Могѣшемъ же пѣче всѣ творити по прѣизбыточествію,

тѣло, и да сж съпричастници на негово-то обѣщаніе въ Христа, чрѣзъ евангеліе-то,

7. На което быхъ служитель по дарбж-тж на Божіѣж-тж благодать, която ми е дадена по дѣйствиe-то на неговж-тж силж ;

8. На мене най малкый-тѣ отъ всичкы-тѣ святыи даде ся тая благодать да благовѣстѣж между язычници-тѣ неизсѣдно-то богатство Христово ;

9. И да просвѣтѣж вси-тѣ, що е смотреніе-то на тайнж-тж, която е была отъ вѣкы скрита у Бога, който е сздалъ всичко чрѣзъ Исуса Христа,

10. За да стане сега чрѣзъ церквж-тж извѣстна на началства-та и власти-тѣ небесны, многоразлична-та прѣмудрость Божія,

11. Споредъ прѣдвѣчно-то намѣреніе което направи въ Христа Исуса Господа нашего ;

12. Въ когото имамы дързновеніе и достѣпъ съ увѣреніе чрѣзъ вѣрж-тж въ него.

13. За това вы молиж да не ви ся додѣе отъ мои-тѣ за васъ скърби, които сж ваша слава.

14. За това прѣклонявамъ колѣни-тѣ си прѣдъ Отца на Господа нашего Исуса Христа,

15. Отъ когото ся именува всяко отечествіе на небеса-та и на земіж-тж,

16. Да ви даде споредъ богатство-то на славж-тж си, чрѣзъ неговый-тѣ Духъ да ся утвърдите крѣпко въ вѣтрѣшній-тѣ чело-вѣкъ,

17. Чрѣзъ вѣрж-тж *ви* да ся всели Христосъ въ ваши-тѣ сърдца ; штоо вкоренени и основани въ любовь-тж,

18. Да можете да разумѣете наедно съсъ всичкы-тѣ святыи, що е широчина-та и дължина-та и дълбочина-та и высочина-та,

19. И да познаете любовь-тж Христовж, която прѣвѣсхожда всяко знаніе, за да ся изпълните съсъ всичкж-тж пылотж Божіѣж.

20. А на того, който, по дѣйствующж-тж въ насъ силж, може

и҃хже про́симъ и҃ли разсмѣмъ, по си́лѣ дѣ́йствемѣи въ на́съ,

ѡ. То́мѡ сла́ва въ цр҃кви ѡ Хр҃тѣ́ Іисѣ́, во всѣ́ ро́ды вѣ́ка вѣ́ковъ. а́минь.

ГЛАВА .

. Молю́ оубо́ ва́съ ъзъ ю́зникъ ѡ Гд҃ѣ, досто́йно ходи́ти звѣ́нїа, въ не́же звѣ́ни бы́сте,

ѡ. Со всѣ́миъ смиреномѣ́дрїемъ и крѣ́постїю, съ долго-терпѣ́нїемъ, терпѣ́ше дрѹ́гъ дрѹ́гъ лю́бовїю,

г. Тѣ́шася́ бл҃гостї́ ѡ́днѣ́нїе́ дх҃а въ сою́зѣ́ ми́ра.

. Ѳ́дно тѣ́ло, ѡ́днѣ́нъ дх҃ъ, ѡ́коже и звѣ́ни бы́сте во ѡ́днѣ́номъ оубо́вѣ́нїи звѣ́нїа ва́шегѡ :

ѡ. Ѳ́днѣ́нъ Гд҃ь, ѡ́дина вѣ́ра, ѡ́дно кр҃ще́нїе :

ѡ. Ѳ́днѣ́нъ Бг҃ъ и Ѳ́цъ всѣ́хъ, и҃же на́дъ всѣ́ми, и чре́зъ всѣ́хъ и во всѣ́хъ на́съ.

з. Ѳ́дноомъ же ко́мѹждо на́съ даде́ся бл҃гоуда́тъ по мѣ́рѣ́ дарова́нїа Хр҃това́.

и. Тѣ́мже глаго́летъ : возше́дъ на высо́тѣ́ плѣ́нїаъ ѡ́си плѣ́нъ, и даде́ да́нїа́ чело́вѣ́комъ,

. И ѡ́же, взы́де, что́ ѡ́сть, то́чїю, ѡ́къ и снї́де пре́жде въ до́лнѣ́ишѡ́у стра́нѣ́ зе́млї ;

г. Сше́дый, то́й ѡ́сть и возше́дый пре́выше́ всѣ́хъ нѣ́съ, да и́сполнитъ всѣ́хъ :

и. И то́й да́лъ ѡ́сть Ѳ́вы оубо́у А́плы, Ѳ́вы же Проро́ки, Ѳ́вы же бл҃говѣ́стники, Ѳ́вы же па́стыри и оубо́чїтели,

ѡи. Къ соверше́нїю сѣ́ихъ въ дѣ́ло сзвѣ́нїа, въ созиданїе́ тѣ́ла Хр҃това́ :

гї. До́ндеже дости́гнемъ всѣ́ въ соединѣ́нїе́ вѣ́ры и по-знѣ́нїа́ Сѣ́а́ Бж҃їа, въ мѣ́жа соверше́нна, въ мѣ́рѣ́ вѡзра́ста и́сполне́нїа Хр҃това́ :

да направи несравненно повече отъ колкото просимъ или мыслимъ,

21. Нему слава *да бже* въ церквѣ-тѣ чрѣзъ Иисуса Христа, въ всичкы-тѣ родове отъ вѣка до вѣка. Аминь.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй, азъ узникъ въ Господа, молю вы да ходите достойно на званіе-то, въ което быхте призвани,

2. Съсъ всяко смиренномудріе и кротость, съ дълготърпѣніе да си прѣтърпѣвате единъ другъ съ любовь,

3. Като ся стараете да увардите единство-то на Духъ-тъ въ свѣрскѣ-тѣ на миръ-тъ.

4. Едно тѣло и единъ Духъ, както ся и призовахте съ една надеждѣ на званіе-то ваше ;

5. Единъ Господъ, една вѣра, едно крещеніе ;

6. Единъ Богъ и Отецъ на вси-тѣ, който е надъ всичкы, чрѣзъ всичкы и въ всичкы насъ.

7. А всякому отъ насъ ся даде благодать, по мѣркѣ-тѣ на Христово-то дарованіе.

8. За това казува : Като възлѣзе на високо, плѣни плѣнъ, и даде даванія на чловѣцы-тѣ.

9. А това, възлѣзе, що е друго, освѣнъ, че е и слѣзълъ понапрѣдъ въ най долны-тѣ страны на земь-тѣ ?

10. Тойзи който е слѣзълъ той е който и възлѣзе по горѣ отъ всичкы-тѣ небеса да испълни всичко.

11. И той даде едни *да сж* апостоли, други пророци, други пакъ благовѣстителн, а други пастыри и учители,

12. За усъвършенствованіе на святыи-тѣ, въ дѣло-то на служеніе-то на тѣло-то Христово ;

13. Доклѣ достигнемъ всинца въ единство-то на вѣрѣ-тѣ, и на познаніе-то на Сына Божія въ совършенъ мѣжъ, въ мѣрѣ-тѣ на възрастъ-тъ на Христовѣ-тѣ пълнотѣ.

дї. Да не бываемъ кѣмъ младенцы, влѣющеса ѿ скитѣющиха всѣмъ въ трюмъ оученіа, во лжи челоѣчестѣи, въ коварствѣ козней лженіа :

еї. Истинствующе же въ любви, да возрастѣмъ въ него всѣческаа, ѿже ѣсть глава Хрѣтосъ,

еі. Изъ негѣже все тѣло составляемо ѿ счинѣваемо приличнѣ, всѣмъ въ сазаніемъ подлѣніа, по дѣйствѣ въ мѣрѣ единыа коеждо части, возраженіе тѣла творитъ въ созданіе самѣго себе любовію.

зї. Сїе оубо глаголю ѿ послѣшествію ѿ Гдѣ, кѣмъ не ходити вамъ, ѿкоже ѿ прочіи языцы ходятъ въ свѣтѣ оумѣ ѿхъ,

иї. Помраченіи смысломъ, сѣще въчужденіи въ жизни Бжїа, за невѣжество сѣщее въ нихъ, за въкамененіе сердецъ ѿхъ :

дї. Иже въ нечѣстїи вложшеса предѣла себе стѣдѣнію въ дѣланіе всѣкѣа нечистотѣ въ лхонманїи :

к. Въ же не тѣмъ познаете Хрѣта.

ка. Ище оубо слышасте єго, ѿ ѿ немъ насчиістеса, ѿкоже ѣсть истина ѿ Іисъ :

кв. Обложити вамъ, по первому житію, вѣтхаго челоѣка тѣлющаго въ похотехъ прелѣстныхъ :

кг. Обновлѣтса же дѣломъ оумѣ вашего.

кд. И вълециіса въ новаго челоѣка созданнаго по Бгъ въ правдѣ, ѿ въ преподѣиїи истинны.

ке. Тѣмъже вложше лжѣ, глаголите истинн кїждо ко ѿскреннемъ своему : занѣ єсмы дрѣгъ дрѣгъ оудове.

кз. Гнѣбайтеса, ѿ не согрѣшайте : солице да не зайдетъ въ гнѣвъ вашемъ,

кз. Ниже дадѣте мѣста дїаволъ.

кн. Крадѣи, кѣмъ да не крадетъ, но паче да трѣждѣетса, дѣлаа своима рѣкама бгѣе, да ѿмать подаати трѣбующемъ.

14. Да не сме вече младенци, блъскани и завличани отъ всякой вѣтръ на учение-то, съ чловѣческо-то лъстеніе, съ пронырство по ухищреніе-то на измамъ-тъ;

15. Но съ истинство въ любовь-тъ, да порастемъ по всичко въ него, който е глава-та, Христосъ,

16. Отъ когото всичко-то тѣло съчленявано и свързувано чрѣзъ всяко сключуваніе на спомагателны-тъ членове, споредъ съразмѣрно-то дѣйствиe на всякъ еднъ часть, прави тѣло-то да расте, за свое-то си въ любовь-тъ назиданіе.

17. Прочее, това казувамъ и свидѣлствувамъ въ Господа, да не ходите вече, както ходятъ и други-тъ язычници въ суетъ-тъ на умъ-тъ си,

18. Помрачени въ разумъ-тъ, и отчуждени отъ животъ-тъ Божій за невѣжество-то което е въ тѣхъ, и заради окамененіе-то на сърдце-то имъ.

19. Които, като въ нечувствіе сѣ ся прѣдали на похотливостъ, да вършатъ ненасытно всякъ нечистотъ.

20. Но вы не сте така познали Христа;

21. Понеже сте го чули, и сте научени отъ него, както е истинна-та въ Исуса,

22. Да ся съблѣчете отъ ветхый-тъ чловѣкъ, споредъ по прѣдишно-то си поведеніе, който тлѣе въ прѣльстителны-тъ похоти;

23. И да ся подновявате въ духъ-тъ на вашій-тъ умъ,

24. И да ся облѣчете въ новый-тъ чловѣкъ, създаденый-тъ по образъ-тъ на Бога въ правдъ и въ святость на истинъ-тъ.

25. За това, отхвърлѣте лъжъ-тъ: и всякой съ ближняго си говорѣте истинъ; защото сме удове единъ на другъ.

26. Гнѣвайте ся и не съгрѣшавайте, слънце-то да не зайде въ разгнѣваніе-то ви,

27. Нито давайте мѣсто на діаволъ-тъ.

28. Който е кралъ, да не краде вече, а наипаче да ся труди да работи добро-то съ рѣцъ-тъ си, за да има да раздава и на тогози който има нуждъ.

ѡ. Всѧко слѡво гнѣло да не ѡсхѡдитѧ ѡз ѡуствѧ вѧшихъ, но тѡчїю ѣже ѣсть бѧго кѧ создѧнію вѣры, да дѧстѧ бѧго-дѧтъ слышащымъ:

ѧ. И не ѡскорблѧйте Дѧхѧ стѧгѡ Бжїѧ, ѡмже знѧменастесѧ вѧ дѣнь ѡзбавлѣнїѧ.

ѧѧ. Всѧка гѡрестъ, ѡ гнѣвѧ, ѡ ѡростъ, ѡ клѣчь, ѡ хѧлѧ, да вѡзметсѧ ѡ вѧсѧ, со всѧкою слѡбою:

ѧв. Бывѧйте же дрѡгѧ ко дрѡгѡ вѧзи, милосѣрди, прощѧ-юще дрѡгѧ дрѡгѡ, ѡкоже ѡ Бгѧ во Хрѣтѣ прѡстїѧлѧ ѣсть вѧмъ.

ГЛАВА Ѣ.

ѧ. Бывѧйте ѡубо подражѧтели Бгѡ, ѡкоже чѧдѧ возлю-блѣннаѧ:

Ѣ. И ходїте вѧ любвѧ, ѡкоже ѡ Хрѣтѡсѡ возлюбїѧлѧ ѣсть нѧсѧ, ѡ предаде себѣ за ны приношенїе ѡ жѣртвѡ Бгѡ вѧ вѡню бѧгѡсхѧнїѧ.

Ѣ. Блѡдѧ же ѡ всѧка нечїстѡтѧ ѡ лихѡимство нїже да ѡменѣтсѧ вѧ вѧсѧ, ѡкоже подѡбѧетѧ стѣмъ:

ѧ. И сквернослѡвїе, ѡ вѡслѡвїе, ѡлѧ кощїны, ѡже непо-дѡбнаѧ, но пѧче бѧгѡдарѣнїе.

Ѣ. Сїе бо да вѣстѣ, ѡкѡ всѧкѡ блѡднїкѡ, ѡлѧ нечїстѡ, ѡлѧ лихѡимецѡ, ѡже ѣсть ѡдѡлѡсѡсѡжїтель, не ѡмѧть достѡ-ѧнїѧ вѧ црѣтѡн Хрѣтѧ ѡ Бгѧ.

Ѣ. Пнктѡже вѧсѧ да лстїтѧ сѣетнымї словесѡ: сїхѡ бо рѧдн гѡдѣтѧ гнѣвѧ Бжїѡ на сыны непокорївыѧ.

Ѣ. Не бывѧйте ѡубо сопрїчастницы сїмъ.

Ѣ. Бѣстѣ бо ѡногдѧ тмѧ, нынѣ же свѣтѡ ѡ Гѧѣ: ѡкоже чѧдѧ свѣтѧ ходїте:

ѧ. Плѡдѡ бо дѧхѡвный ѣсть во всѧкой бѧгѡстынї ѡ прѧвдѣ ѡ ѡстїнѣ:

Ѣ. Искѡшѧюще чѡѡ ѣсть бѧгѡсгѡдно Бгѡви:

29. Никое гнило слово да не измѣзва изъ уста-та ви, но онова което е добро за потребно-то назиданіе, за да принесе благодать на тѣзи които слушатъ ;

30. И не оскърбявайте Святый-тъ Духъ Божій, съ когото сте запечатани за день-тъ на искупуваніе-то.

31. Всяко огорченіе, и яръсть, и гнѣвъ, и выкъ, и хула, да ся дигне отъ васъ наедно съсъ всякъ злобъ ;

32. А бывайте благи единъ другому, милосърди, прощавайте си единъ на другый, както ви е и Богъ простилъ чрѣзь Христа.

ГЛАВА 5.

1. И тѣй бывайте подражатели Богу, като чада възлюбленны ;

2. И ходѣте въ любовь, както и Христосъ ны възлюби, и прѣдаде себе си за насъ приносъ и жертвъ Богу въ благовоннѣхъ миризмѣхъ.

3. А блудъ и всякаква нечистота или лихоимство, да имъ ся не чува нито име-то между васъ, както подобава на святыи.

4. Нито срамотны и пусты прикаскы, нито кощунства, които сѣхъ неприличны нѣща ; но повече *вмѣсто тѣхъ* благодареніе.

5. Защото знаете това, че всякой блудникъ, или нечистъ, или лихоимецъ, (който е идолослужитель,) нѣма наслѣдіе въ царството на Христа и Бога.

6. Да вы не льсти никой съ праздны думы ; понеже за *всичко* това иде гнѣвъ-тъ Божій врѣхъ сынове-тъ на непокорство-то.

7. И тѣй не бывайте съучастници тѣмъ.

8. Защото нѣкога си бѣхте тъмнина, а сега сте видѣлина въ Господа : ходѣте като чада на видѣлинѣхъ-тъ ;

9. (Защото плодъ-тъ на Духъ-тъ е въ всякъ благостыніѣ, и правдѣ и истинѣ ;)

10. Опытувайте що е благоугодно Господу.

дї. И не приобщайтесь къ дѣломъ неплатнымъ тмы, паче же и увеличайте.

еї. Бываемаа ко ѡтай ѡ нихъ срамно ѣсть и глаголати :

гї. Всѧ же ѡбличаемаа, ѡ свѣта являются : все ко являемое, свѣтъ ѣсть :

дї. Серѡ ради глаголетъ : востани спай и воскресни ѡ мертвыхъ, и ѡсвѣтитъ тѧ Хрѣтосъ.

еї. Блюдите оубо, какъ ѡпаснѡ ходите, не ѡкоже не мѡдри, но ѡкоже премѡдри :

ѕї. Искънѡюще время, ѡкѡ днѣ аскани сѣть.

зї. Серѡ ради не бывайте несмысленни, но разсмѣвайте, что ѣсть вола Бжїа :

иї. И не оупивайтесь вїномъ, въ немъ же ѣсть блѡдъ : но паче исполняйтесь дѡмъ,

дї. Глаголюще себѣ во ѡмѣхъ и пѣнїихъ и пѣснехъ дѡвнѡхъ, воспѣвающе и поюще въ сердцахъ вашихъ Гдѡи,

к. Благодарше всегда ѡ всѣхъ ѡ имени Гда нашего Іиса Хрѣта Бгс и Оцѣ :

ка. Повинѡщесѧ дрѡгъ дрѡгъ въ страхѣ Бжїи.

кв. Женѡ, своимъ мѡжемъ повинѡщитесь, ѡкоже Гдѡ,

кг. Занѣ мѡжъ глава ѣсть женѡ, ѡкоже и Хрѣтосъ глава цркви, и той ѣсть Спситель тѣла :

кд. Но ѡкоже црковь повинѡщется Хрѣтѡ, такожде и женѡ своимъ мѡжемъ во всемъ.

ке. Мѡжѣ, любите своѡ женѡ, ѡкоже и Хрѣтосъ возлюбѡ црковь, и себѣ предаде за ню :

кз. Да ѡстѣтъ ю, ѡчїстивъ канею водою въ глаголѣ,

кз. Да представѡтъ ю себѣ славы цркови, не имѡущѡ скверны, или порока, или нечто ѡ таковыхъ, но да бѡдетъ сѣа и непорочно.

кн. Такъ должни сѣть мѡжѣ любѡти своѡ женѡ, ѡкѡ своѡ тѣлесѡ. любай ко своѡ женѡ, себѣ самаго любѡтъ :

ко. Пиктоже ко когда своѡ плѡтъ возненавидѣ, но питаетъ и грѣтъ ю, ѡкоже и Гдѡ црковь.

11. И не участвувайте на бесплодни-тъ дѣла на тъмнинѣ-тъ, а наипаче и обличавайте ги.

12. Защото това което скритомъ правятъ, срамотно еи да ся говори.

13. А всичко което ся изобличава отъ видѣлиѣ-тъ, става явно ; понеже всяко което става явно, видѣлина е ;

14. За това казува : Стани ты който спишь, и възкръсни отъ мъртвы-тъ, и ще тя освѣти Христосъ.

15. И тъй гледайте какъ съ прѣдупазваніе да ходите, не както глупави, но както прѣмудри,

16. Искупувайте врѣме-то, защото дни-тъ сѣ лукави.

17. Заради това не бывайте несмысленни, но разумѣвайте що е воля-та Божія.

18. И не ся опивайте съ вино, въ което е разблудство, но изпълняйте ся Духомъ ;

19. И разговаряйте ся съ псалмы и пѣнія и пѣсни духовны, пѣйте и възпѣвайте Господу въ сърдце-то си,

20. Выпѣгы благодаряще за всичко Бога и Отца въ име-то на Господа нашего Іисуса Христа ;

21. Покорявайте ся единъ другому въ страхъ Божій.

22. Жены, покорявайте ся на свои-тъ си мъжіе, както на Господа ;

23. Защото мъжъ-тъ е глава на женѣ-тъ, както е и Христосъ глава на церквѣ-тъ, и той е Спаситель на тѣло-то.

24. Но както церква-та ся покорява Христу, така жены-тъ *да ся покоряватъ* въ всичко на свои-тъ си мъжіе.

25. Мъжіе, любѣте жены-тъ си, както и Христосъ възлюби церквѣ-тъ, и прѣдаде себе си за неѣ,

26. Да ѣхъ освяти и очисти съ омываніе-то съ водѣ, чрѣзъ слово-то,

27. Да ѣхъ прѣдстави на себе си церквѣ славнѣ, безъ да има пятно, или бръчкѣ, или *друго* нѣщо такова, но да е свята и непорочна.

28. Така сѣ длѣжни мъжіе-тъ да любѣтъ жены-тъ си, както свои-тъ си тѣла. Който любѣ женѣ си, себе си любѣ ;

29. Защото никой никога не е възненавидѣлъ своиѣ-тъ си плѣть, но храни ѣхъ и ся грыжи за неѣ, както и Господъ церквѣ-тъ.

А. Занѣ оуды ѣсмы тѣла ѣгѡ, ѡ плѡти ѣгѡ, ѡ костѣи ѣгѡ.

АА. Сегѡ ради ѡстáвнтѣ человѣкъ Оцá своего ѡ мáтерь : ѡ прилѣпíтсѣ къ женѣ своей, ѡ бѣдетѣ двá въ плѡть ѣдíнѣ.

АВ. Тáйна сáа велика ѣсть : ѡзѣ же глаголю во Хрѣтá, ѡ во црковѣ.

АГ. Обáче ѡ вы по ѣдíномѣ, кíйждо свою женѣ сíце да любитѣ ѡкоже ѡ себя : á женá да боíтсѣ своего мѣжа.

ГЛАВА 5.

А. Чáдá, послáшайте своихъ родíтелей ѡ Гдѣ : сíе ко ѣсть прáведно.

Б. Чтí Оцá твоегѡ ѡ мáтерь : ѡже ѣсть заповѣдь пѣрваа во ѡбѣтовáнíи :

Г. Да бáго тí бѣдетѣ, ѡ бѣдешí долготѣнѣ на землí.

Д. Ы Оцы, не раздражáйте чáдѣ своихъ, но воспитовáйте ихъ въ наказáнíи ѡ оученíи Гдни.

Е. Рáбѣ, послáшайте госпѡдíи своихъ по плѡти, со стрáхомъ ѡ трѣпетомъ, въ простѡтѣ сѣрдáца вáшегѡ, ѡкоже ѡ Хрѣтá :

Ж. Не преѡ очíма тѡчíю рабѡтающе ѡкѡ челоѡвѣкозгѡдннцы, но ѡкоже рабѣ Хрѡтѡвы, творáще волю Бжíю, ѡ дѣшí.

З. Со бáгоразмѣемъ слáжáще ѡкоже Гдѣ, á не ѡкѡ челоѡвѣкѡмъ :

И. Рѣдáюще, ѡкѡ кíйждо, ѣже ѡже сотворíтѣ бáгѡе, сíе прíиметѣ ѡ Гдá, ѡже рáбѣ, ѡже зовѡдѣ.

А. Ы госпѡдíе, тáжде творíте къ нímъ, послаблáюще íмъ прещенíа : вѣдѣюще, ѡкѡ ѡ вáмъ самѣмъ ѡ тѣмъ Гдѣ ѣсть на нѣсѣхъ, ѡ ѡбнѡвенíа лицá нѣсть оу негѡ.

І. Прѡчее же, вратíе моѡ, возмогаíte во Гдѣ, ѡ въ держáвѣ крѣпѡсти ѣгѡ :

30. Понеже смы удове на негово-то тѣло, отъ неговѣ-тѣ плѣть, и отъ неговы-тѣ кости.

31. Заради това ще остави чловѣкъ бащѣ си и майкѣ си, и ще ся присоедили при женѣ-тѣ си, и ще бѣдѣтъ и двама-та въ единѣ плѣть.

32. Тая тайна е голѣма; но азъ говорѣхъ *това* за Христа и за църквѣ-тѣ.

33. Но и вы всякой единъ отъ васъ да любѣ женѣ-тѣ си така както себе си; а жена-та да ся бон на мѣжъ-тѣ си.

ГЛАВА 6.

1. *Вы*, чада, слушайте родители-тѣ си въ Господа; защото това е праведно.

2. Почитай отца си и майкѣ си, което е първа заповѣдь съ общаніе;

3. Да ти бѣде добрѣ, и да бѣдешъ многобѣтенъ на земѣ-тѣ.

4. И *вы*, отцы, не раздражайте чада-та си, но възпитавайте ги въ ученіе и наставленіе Господне.

5. *Вы*, раби, покорявайте ся на *ваши-тъ* по плѣть господари съсъ страхъ и трепетъ, въ простотѣ-тѣ на сърдце-то си, както на Христа.

6. Не прѣдъ очи само да работите както чловѣкоугодници, но както раби Христови, исполняйте отъ душѣ волю-тѣ Божію,

7. И слугувайте доброволно *като* на Господа, а не *като* на чловѣцы;

8. Понеже знаете че всякой рабъ, или свободенъ, каквото добро стори, това ще приеме отъ Господа.

9. И *вы*, господари, исто-то правѣте тѣмъ, поослабѣйте устрашаваніе-то; като знаете че *както* на *тѣхъ така* и на самы васъ има Господаръ на небеса, и у него нѣма лицепріятіе.

10. Най послѣ, братіе мои, укрѣпвайте ся въ Господа, и въ силѣ-тѣ на негово-то могущество.

ѿ. Ѡблещьтеса во всѧ Ѡрѳжїѧ Бжїѧ, ѿкѡ возмоуи вѧмъ стѧти протївѧ ко́знемъ дїаволскимъ :

ѿ. ѿкѡ нѣсть нѧша брань кѧ кровї и плѧти, но кѧ начѧлѡмъ, и ко властѣмъ, и кѧ мїродержїтелѣмъ тмѣ вѣка сегѡ, кѧ дѧхѡвѡмъ злобы поднебѣснымъ.

ѿ. Сегѡ рѧди прїимїте всѧ Ѡрѳжїѧ Бжїѧ, да возмѡжете протївїтисѧ вѧ дѣнь лѡтѧ, и всѧ содѣавше стѧти.

ѿ. Стѧнїте оубѡ препѡсѧни чреслѧ вѧша їстиною, и ѡбѡлкъшеѧ кѧ бронѧ прѧвды,

ѿ. И ѡкѣвше нѡзѣ во оубѡтѡванїе блѡговѣствовѧнїѧ мїра :

ѿ. Иѧ всѣмї же воспрїимше шїтѧ вѣры, вѧ нѣмже возмѡжете всѧ стрѣлы азѧвагѡ разжїѣнныѧ оубѡсїти :

ѿ. И шлѣмъ спасѣнїѧ воспрїимїте, и мѣчь дхѡвный иже ѣсть глагѡлѧ Бжїѧ.

и. Всѧкою молїтвою и молѣнїемъ молѧщесѧ на всѧко врѣмѧ дхѡмъ, и вѧ сїѣ їстѡе бдѧше во всѧкомъ терпѣнїи и молїтвѣ ѡ всѣхъ стѣихъ,

ѿ. И ѡ мнѣ, да дѧстсѧ мнѣ слѡво во ѡверзѣнїе оубѡтѧ моїхъ, сѧ дерзновѣнїемъ сказѧти тѧйнѧ блѡговѣствовѧнїѧ,

ѿ. Ѡ нѣмже посѡльствѡю во оубѡхъ, да вѧ нѣмъ дерзѧю, ѿкоже подѡбѧетѧ мнѣ глагѡлати.

ѿ. Да оубѣстѣ же и вы, ѿже ѡ мнѣ, что дѣлаю, всѧ скѧжетѧ вѧмъ Тѣхїкѧ возлюбленнѧ брѧтѧ и вѣренѧ слѧжїтель ѡ Гдѣ :

ѿ. Ѣгѡже послѧхъ кѧ вѧмъ на сїѣ їстѡе, да оубѣстѣ, ѿже ѡ нѧсѧ, и да оубѣшїтѧ серцѧ вѧша.

ѿ. Мїрѧ брѧтїи и любѡвь сѧ вѣрою ѡ Бгѧ Ѡцѧ и Гдѧ Іисѧ Хрѣтѧ.

ѿ. Блѡгодѧть со всѣмї любѧщїмї Гдѧ нѧшего Іисѧ Хрѣтѧ вѧ пенстѣнїи. ѧмїнь.

11. Облѣчѣте ся въ всеорѣжіе-то Божіе, за да можете да устоите срѣщъ ухыщренія-та на діаволъ-тъ ;

12. Защото наша-та борба не е срѣщъ кръвъ и плътъ, но срѣщъ началства-та, срѣщъ власти-тъ, срѣщъ управители-тъ на тъмнотъ-тъ на тойзи вѣкъ, срѣщъ лукавы-тъ духове въ поднебеснѣхъ.

13. За това земѣте всеорѣжіе-то Божіе, за да можете да противостоите въ день-тъ лукавый, и на всичко като надвѣете, да устоите.

14. Стойте прочее прѣпасани съ истинѣхъ прѣзъ чръсла-та си, и облѣчени въ брони-тъ на правдѣ-тъ,

15. И нозѣ-тъ ви да бѣждѣтъ обути въ приготвяніе за благовѣстіе на миръ.

16. А врѣхъ всичко *това* земѣте щитъ-тъ на вѣрж-тъ, съ който ще можете да угасите всички-тъ разжѣжены стрѣлы на лукавый-тъ ;

17. И земѣте шлемъ-тъ на спасеніе-то, и мечъ-тъ на Духъ-тъ, който е слово-то Божіе ;

18. Моляще ся Духомъ на всяко врѣме съсъ всякъ молитвъ и молбѣ, и въ това исто-то бѣждѣте бодри съсъ всяко стърпяваніе и моленіе за всички-тъ святы,

19. И за мене, да ми ся даде слово да отворѣхъ уста-та си съ дързновение, за да направѣхъ познатѣ тайнѣ-тъ на благовѣстіе-то,

20. За което съмъ посланникъ въ оковы, да говорѣхъ за него съ дързновение, както подобава да говорѣхъ.

21. Но за да знаете и вы за мене, що правѣхъ, всичко-то ще ви каже Тихикъ, възлюбленный братъ и вѣренъ въ Господа служителъ ;

22. Когото проводихъ до васъ за това исто-то, да разберете за насъ, и да утѣши сѣрдца-та ви.

23. Миръ на братія-та и любовь съ вѣржъ отъ Бога Отца и Господа Исуса Христа.

24. Благодать *да бѣде* съсъ всички-тъ които любятъ искрено Господа нашего Исуса Христа. Аминь.

КЪ ФІЛІППИСІЕМЪ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА І.

А. ПАВЕЛЪ И ТІМОФЕИ РАВНІ ИІСЪ ХРІТОВЫ, ВСѢМЪ СТЫМЪ
Ѡ ХРІТѢ ИІСѢ СЪЩЫМЪ ВЪ ФІЛІППЕХЪ, СЪ ЕПІСКОПЫ И ДІА-
КОНЫ :

Б. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МІРЪ Ѡ БГА СЦА НАШЕГЪ, И ГА ИІСА
ХРІТА.

Г. БЛАГОДАРИЮ БГА МОЕГО Ѡ ВСЕЙ ПАМАТИ ВАШЕЙ,

Д. ВСЕГДА ВО ВСАКОЙ МОЛИТВѢ МОЕЙ ЗА ВСѢХЪ ВАСЪ СЪ РА-
ДОСТІЮ МОЛИТВЪ МОЮ ТВОРАЮ,

Е. Ѡ ОБЩЕНІИ ВАШЕМЪ ВЪ БЛГОВѢСТВОВАНІЕ, Ѡ ПЕРВАГЪ
ДНѢ ДАЖЕ И ДО НЫНѢ :

Ж. НАДѢЯСЯ НА СІЕ ИСТОЕ, ІАКЪ НАЧНУЙ ДѢЛО БЛГО ВЪ ВАСЪ,
СОВЕРШИТЪ Е, ДАЖЕ ДО ДНѢ ИІСЪ ХРІТОВА :

З. ИКОЖЕ ЕСТЬ ПРАВЕДНО МНѢ СІЕ МѢДРСТВОВАТИ Ѡ ВСѢХЪ
ВАСЪ, ЗА ЕЖЕ ИМѢТИ МНѢ ВЪ СЕРДЦѢ ВАСЪ, ВО ОУЗАХЪ МОИХЪ
И ВО ѠВѢТѢ И ИЗВѢЩЕНІИ БЛГОВѢСТІА, СОБЩНИКОВЪ МНѢ
БЛАГОДАТИ ВСѢХЪ ВАСЪ СЪЩИХЪ.

И. СВИДѢТЕЛЬ БО МНѢ ЕСТЬ БГЪ, ІАКЪ ЛЮБЛЮ ВСѢХЪ ВАСЪ ПО
МИЛОСТИ ИІСЪ ХРІТОВѢ.

А. И Ѡ СЕМЪ МОЛЮСЯ, ДА ЛЮБОВЬ ВАША ЕЩЕ ПАЧЕ И ПАЧЕ
ИЗБЫТОЧЕСТВУЕТЪ ВЪ РАЗУМѢ И ВО ВСАКОМЪ ЧЪСТВІИ,

І. БО ЕЖЕ ИСКУШАТИ ВАМЪ ЛЪЧШАА, ДА ВЪДЕТЕ ЧІСТИ И
НЕПРЕТКНОВЕННИ ВЪ ДЕНЬ ХРІТОВЪ,

КЪ ФИЛИППЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Тимоѳей, раби Исусъ Христови, до вси-тъ въ Христа святыи, които сѣ въ Филиппы, наедно съ епископы-тъ и діаконь-тъ ;

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

3. Благодарѣхъ Бога моего всякога когато вы поменувамъ,

4. (Вынѣгы, во всякъ мойѣ молитвѣ за всинца ви съ радость като правѣхъ молбѣ-тъ си,)

5. Заради ваше-то участіе въ евангеліе-то отъ първый-тъ день даже до нынѣ ;

6. Като съмъ увѣренъ въ това исто-то, че оный който е начинѣлъ въ васъ добро дѣло, ще го свърши даже до день-тъ Исусъ Христовъ ;

7. Както е и праведно за мене да мыслихъ това за всинца ви, понеже вы имамъ на сърдце, и въ оковы-тъ ми, и въ оправданіе-то и въ подтвърждаваніе-то на благовѣствованіе-то, всички вы сте соучастници мои на благодать-тъ.

8. Защото Богъ ми е свидѣтель, че милѣхъ за всички васъ съ милосърдіе Исусъ Христово.

9. И това ся молихъ, да прѣизобилува любовь-та ви още повече и повече въ познаніе и во всяко разумніе,

10. Да испытувате по добро-то, за да бждете искренни и непрѣпъвани до день-тъ Христовъ,

ѧі. Исполнени плодѣхъ правды Іисъ Хрѣтомъ, въ слѣсѣ ѡ похвалѣ Бжїю.

ѧі. Разсмѣти же хощѣ вамъ, братїе, ѡко, ѡже ѡ мнѣ, паче во оуспѣхъ бѣговѣствованїа прїидоша :

ѧі. Ѣко оузы мои ѡвлѣны ѡ Хрѣтѣ быша во всемъ сдѣиши ѡ въ прочихъ всѣхъ,

ѧі. Ѣ множайшии братїа ѡ Гдѣ надѣжавшиисѣ ѡ оузахъ моихъ, паче дерзѣютъ безъ страха слово Бжїе глаголати.

ѧі. Иже оубо по зависти ѡ ревности, дрзѣи же ѡ за бѣговолѣнїе Хрѣта проповѣдаютъ.

ѧі. Ови оубо ѡ рвенїа Хрѣта возвѣщѣютъ нечїстѣ, мнѣше печаль нанести оузамъ моимъ :

ѧі. Ови же ѡ любви, вѣдающе, ѡко во ѡвѣтѣ бѣговѣствованїа лежѣ.

ѧі. Чтѣ оубо ; Обаче всѣмъ образомъ, ѡще винѣю, ѡще истинѣю, Хрѣтѣмъ проповѣдаемъ єсть : ѡ ѡ сѣмъ радѣюсѣ, но ѡ возрадѣюсѣ.

ѧі. Вѣмъ бо, ѡко сїе сѣдетсѣ мнѣ во спасѣнїе вѣшею моїтѣвою ѡ подѣнїемъ Дха Іисъ Хрѣтова,

ѧі. По чѣмъ ѡ оуповѣнїю моемъ, ѡко ни ѡ єдинѣмъ же постыжѣсѣ, но во всѣмъ дерзновѣнїи, ѡкоже всегда, ѡ нынѣ возвеличїтсѣ Хрѣтѣмъ въ тѣлѣ моемъ, ѡще животѣмъ, ѡще ли смѣртїю.

ѧі. Мнѣ бо єже жїти, Хрѣтѣмъ : ѡ єже оумрѣти, при-
верѣтенїе єсть.

ѧі. ѡще же, єже жїти мнѣ тѣломъ, сїе мнѣ плодъ дѣла : ѡ чтѣ ѡзвѣлю, не вѣмъ :

ѧі. Сѣдержїмъ же єсмъ ѡ обою, желанїе ѡмнї разрѣ-
шїтисѣ, ѡ со Хрѣтомъ быти, мнѣмъ паче лѣше :

ѧі. Ѣ єже превѣвати во плѣти, ѡжнѣише єсть вѣсъ радѣи.

ѧі. Ѣ сїе ѡзвѣстїѣ вѣмъ, ѡко вѣдѣ ѡ спревѣдѣ вамъ всѣмъ въ вѣхъ оуспѣхъ ѡ радость вѣры,

11. Испълнени съ плодове на правдѣ, които сѣ чрѣзъ Исуса Христа, въ славѣ и похвалѣ Божіѣ,

12. Искамъ още, братіе, да знаете, че всичко що ми ся случи, спомогнѣ повече за прѣуспѣяніе на евангеліе-то,

13. До толкозъ щото мои-тѣ за Христа оковы станѣхъ извѣстны на всичкѣ-тѣ преторіѣ и на всички други.

14. И повечето отъ братія-та въ Господа, одързновени отъ мои-тѣ оковы, осмѣлихъ ся повече да говорятъ слово-то безъ страхъ.

15. Нѣкои наистинѣ отъ завистъ и отъ любопрѣніе проповѣдуватъ Христа, а нѣкои си и отъ добръ волю.

16. Едини-тѣ възвѣщаватъ Христа отъ съперничество, не съ чистотѣ, и мислятъ че прилагатъ тѣхъ на оковы-тѣ ми;

17. А други-тѣ отъ любовь, като знаѣтъ че съмъ настаненъ да защищавамъ евангеліе-то.

18. Но що *быва отъ това*? какъ и да е, или съ приструваніе, или съ истинѣ, Христосъ ся проповѣдува, и азъ на това ся радувамъ, и ще ся радувамъ.

19. Защото знаѣ че това ще ми излѣзе за спасеніе, съ вашѣ-тѣ молитви и съ помощъ-тѣ на Духъ-тѣ Исусъ Христовъ,

20. Споредъ постоянно-то мое ожиданіе и надеждѣ, че нѣма да ся посрамѣ въ нищо, но съсъ всяко дързновеніе, както всякога, и сега ще ся възвеличи Христосъ въ тѣло-то ми, или чрѣзъ животъ или чрѣзъ смъртъ.

21. Защото за мене да съмъ живъ е Христосъ, и да умрѣ, придобиваніе.

22. Но ако живѣѣ въ плѣть-тѣ това ми е плодъ на дѣло-то, и що да изберж, не знаѣ.

23. Защото въ утѣсеніе съмъ и отъ двѣ-тѣ, понеже имамъ желаніе да отидѣ, и да съмъ съ Христа, което бы было много по добро;

24. Но да останѣ въ плѣть-тѣ, по нужно е за васъ.

25. И за това увѣренъ, знаѣ че ще останѣ и ще прѣбѣждѣ наедно съсъ всички васъ, за вашій-тѣ въ вѣрѣ-тѣ успѣхъ, и за вашѣ-тѣ радость;

кѳ. Іѳкѳ да похвалѧ вѧша ѳзбыточествуетѧ ѱ Хрѳтѣ Іисѳкѣ во мнѣ, моимѧ пришествіемѧ пѧки кѧ вѧмѧ.

кз. Тѳчю достѳинѣ блѳговѣствовѧнію Хрѳтѳвѧ жителѣствуйте, да ѧще пришѣдѧ ѳ видѣвѧ вѧсѧ, ѧще ѳ не сѳй оѳ вѧсѧ, оѳслышѧ, іѧже ѱ вѧсѧ, іѧкѳ (ѳстиною) стоитѣ во ѣдинѳмѧ дѣѣ, ѳ ѣдинодѣшнѣ сподвизѧющесѧ по вѣрѣ блѳговѣствовѧнїѧ (вѳлею,)

кн. Іѳ не колѣблѧющесѧ ни ѱ ѣдинѳмѧ же ѱ сопротивныхѧ: ѣже тѣмѧ оѳѳѧ ѣсть іѧвлѣнїе погїбелн, вѧмѧ же спасѣнїѧ, ѳ сїѣ ѱ Бѳѧ :

ко. Іѳкѳ вѧмѧ даровѧсѧ, ѣже ѱ Хрѳтѣ, не тѳкмѧ ѣже вѧ негѳ вѣкровѧти, но ѳ ѣже по нѣмѧ страдѧти :

л. Тѳйже пѳдвнѧз ѳмѣше, іѧковѧ же во мнѣ видѣсте, ѳ нынѣ слышите ѱ мнѣ.

ГЛАВА ѳ.

ѧ. ѧще оѳѳѧ кѳе оѳтѣшенїе ѱ Хрѳтѣ, ѳлѧ ѧще кѧѧ оѳтѣхѧ любвѣ, ѧще кѳе ѳбщѣнїе дѧѧ, ѧще кѳе млѳсѣрдїе ѳ щедрѳты,

ѳ. Іспѳмните мою рѧдѳсть, да тѳжде мѣдрствуетѣ, тѣже любѳвь ѳмѣше, ѣдинодѣшни, ѣдиномѣдреннн :

ѳ. Ничтѳже по рвѣнїю ѳлѧ тѣслѧвїю, по смиренѳмѣдрїемѧ дрѣгѧ дрѣгѧ чѣстїю бѳлѧ себѣ творѧще :

ѧ. Не своїхѧ сѳ кїйждѳ, но ѳ дрѣжннхѧ кїйждѳ смотрѧйте.

ѣ. Сїѣ во да мѣдрствуетсѧ вѧ вѧсѧ, ѣже ѳ во Хрѳтѣ Іисѳкѣ :

ѧ. Іѳже во ѳбразѣ Бѳїн сѳй, не восхїщѣнїемѧ непѣвѧ вѣтн рѧвенѧ Бѳѧ,

з. По себѣ оѳмѧлнѧ, зрѧкѧ рѧкѧ прїїмѧ, вѧ подѳвїн челѳвѣчѣстѣмѧ вѣвѧ, ѳ ѳбразѳмѧ ѳбрѣтесѧ іѧкоже челѳвѣкѧ,

н. Смирїѧз себѣ, послѧшлївѧ бѣвѧ дѧже до смѣртн, смѣртн же крѣстнѧ.

26. Да ся прѣумножава чрѣзъ мене ваша-та въ Исуса Христа похвала, съ мое-то дохожданіе пакъ при васъ.

27. Обхождайте ся само достойно на евангеліе-то Христово, да бы, или кога дойдѣ и вы видѣхъ, или като не съмъ при васъ, да чуѣхъ за васъ, че стоите въ единъ духъ, и сподвизавате ся единомушно за вѣрж-тѣ евангелскѣ.

28. И не устрашавани въ нищо отъ противници-тѣ; което ще бѣде доказателство за тѣхъ на погубель, а за васъ на спасеніе, и то отъ Бога;

29. Защото, колкото за Христа, вамъ е дарено, не само да вѣрувате въ него, но и да страдате за него;

30. Като имате истый-тъ подвигъ, какъвто сте видѣли въ мене, и сега чувате *че е* въ мене.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй ако *има* нѣкое утѣшеніе въ Христа, или нѣкоя растуха отъ любовь, или нѣкое общеніе на Духа, или нѣкое милосърдіе и сожаленіе,

2. Испълнѣте радость-тѣ ми, да мыслите все едно *всички*, да имате еднакъвъ любовь, *да сте* единомушни и единомыслени.

3. *Да не правите* нищо отъ съперничество или отъ тщеславіе, но по смиреномудріе *всякой* единъ да има другыго по горень отъ себе си.

4. Не гледайте всякой само за себе си, но всякой и за другы-тѣ.

5. Да бѣде въ васъ сѣщо-то мудруваніе, което *бльше* и въ Христа Исуса;

6. Който въ образъ Божій като бѣ, не го помисли похыщеніе да е равенъ Богу,

7. Но обезслави себе си, като прія рабскый образъ, и станѣ подобенъ на челоуѣцы-тѣ;

8. И като ся намѣри по образъ както челоуѣкъ, смири себе си, и послушливъ бы даже до смърть, и смърть на кръсть.

д. Тѣмже и Бгъ его превознесѣ, и дарова ѣмъ йма, еже паче всакаго ймене ;

і. Да ѡ ймени Іисовѣ всако колѣно поклонится нѣныхъ и земныхъ и преисподнихъ,

іі. И всакъ языкъ исповѣсть, ѡкв Гдъ Іисъ Хртосъ въ славу Бга Оца.

ііі. Тѣмже, возлюбленнй мой, ѡкоже всегда послѣшасте мене, не ѡкоже въ пришествіи моемъ точію, но нынѣ многу паче во ѡшествіи моемъ, со страхомъ и трепетомъ свое спасеніе содѣвайте :

іііі. Бгъ бо есть дѣйствуй въ васъ, и еже хотѣти и еже дѣлати ѡ бгволеніи.

ііііі. Всѣ творите безъ роптанія и размысленія,

іііііі. Да бѣдете неповинни и цѣли, чада Бжїа непорочно посредѣ рода строптивѣ и развращенѣ, въ нихже являетеса ѡкоже свѣтила въ мірѣ,

ііііііі. Слово живоотно придерживае, въ похвалу мнѣ въ день Хртосъ, ѡкв не вотще текыхъ, ни вотще трыхъ.

іііііііі. Но ѡще и жренъ бываю ѡ жертвѣ и слѣжбѣ вѣры вашихъ, радуюся и сораднуюся всѣмъ вамъ :

ііііііііі. Такоже и вы радуйтеся и сорадуйтеся мнѣ.

іііііііііі. Оуповаю же ѡ Гдѣ Іисѣ, Тимоѡѣа вскорѣ послати къ вамъ, да и ѡзъ бггдшествою, оувѣдѣвъ, ѡже ѡ васъ :

ііііііііііі. Ни єдинаго бо ймамъ равнодшна, иже приснѣ ѡ васъ попечѣтса.

іііііііііііі. Всіи бо своихъ си иштѣ, а не ѡже Хртѣ Іиса :

ііііііііііііі. Искѣство же єгѡ знаете, занѣ ѡкоже Очъ чадо, со мною поработалъ въ бггвѣстїи.

9. За това и Богъ го прѣвъзвыши, и подари му име което е надъ всяко *друго* име ;

10. Така що на Исусово-то име да ся поклони всяко колѣно отъ небесны-тъ, и земны-тъ и подземны-тъ ;

11. И всякой языкъ да исповѣда, че Исусъ Христосъ *е* Господь, за славъ на Бога Отца.

12. Заради това, възлюбенни мои, каквото сте *мя* вынѣги слушали, не само както когато съмъ при васъ, но сега много повече като не съмъ при васъ, изработувайте спасеніе-то си съсъ страхъ и трепетъ ;

13. Защото Богъ *е* който дѣйствува въ васъ и хотѣніе-то и дѣйствуваніе-то, споредъ *неговъ-тъ* добръ волѣхъ.

14. Правѣте всичко безъ роптаніе и противорѣчіе,

15. Да бѣдете безукоризнени и незлобиви, чада Божіи непорочны въ срѣдъ строптивъ и развращенъ родъ, между който свѣтите като свѣтила на свѣтъ-тъ,

16. Като държите слово-то на *вѣчный-тъ* животъ, за мойъ похвалъ въ день-тъ Христовъ, че не съмъ тичалъ напразно, и не съмъ ся напразно трудилъ.

17. Но, ако и да ся приносямъ азъ възліяніе за жертвъ-тъ и за служеніе-то на вашъ-тъ вѣржъ, радувамъ ся и срадувамъ ся съсъ всички васъ.

18. И така и вы ся радуйте и срадувайте ся съ мене.

19. И надѣжъ ся на Господа Исуса, скоро да проводѣхъ до васъ Тимоѳея, да ся утѣшжъ духомъ и азъ като разбержъ за ваше-то състояніе.

20. Защото нѣмамъ *другого* никого на еднакъвъ духъ *съ мене*, който да ся погрыжи искрено за васъ ;

21. Понеже всички-тъ търсятъ свое-то си ; *а* не което *е* на Христа Исуса ;

22. А вы знаете неговъ-тъ вѣрность, че както чадо съ отца си слугува съ мене въ благовѣствованіе-то.

кг. Сего же оубо оуповаю послати ѡбїе, повнегда оубѣмъ,
ѡже ѡ мнѣ :

кд. Падѣюса же ѡ Гдѣ, ѡкѡ ѡ самъ скорѡ прїидѣ къ
вамъ.

ке. Потрѣбнѣ же возмнѣхъ Епафродїта брата ѡ спо-
спѣшника ѡ свѣнника моего, вашего же посланника, ѡ слѣ-
жителѣ потрѣбѣ моеї, послати къ вамъ :

кз. Понѣже желанїемъ желаше видѣти всѣхъ васъ, ѡ тѣ-
жаше, занѣ слышастѣ, ѡкѡ болѣ.

кз. Ибо болѣ близъ смѣрти : но Гдѣ помїлова єгѡ, не
єгѡже токѡмъ, но ѡ менѣ, да не скорѣ на скорѣ прїимѣ.

кн. Скорѣ оубо послѣхъ єгѡ, да видѣвше єгѡ паки воз-
радзетеса, ѡ азъ безпечаленъ прекъдѣ.

ко. Прїимїте оубо єгѡ ѡ Гдѣ со всѣкою радостїю, ѡ та-
кѡвѣя чѣстны ѡмѣйте :

л. Занѣ за дѣло Хрѣтово даже до смѣрти приблїжисѣ,
поисѣдѣвъ себѣ вседѣшнѡ, да ѡсполнитъ ваше лишенїе, слѣжбы
ѡже ко мнѣ.

ГЛАВА ҃.

а. Прѡчее же, братїе моѡ, радзїтеса ѡ Гдѣ : тѡжде
бо писати вамъ, мнѣ оубо неѣнѡстѡ, вамъ же тѣрдо.

б. Блюдїтеса ѡ псѡвъ, блюдїтеса ѡ вѣлїхъ дѣлателѣй,
блюдїтеса ѡ сѣченїѣ :

в. Мы бо єсмѣ ѡбрѣзанїе, ѡже дѡмъ Гдѣ слѣжимъ, ѡ
хвалїмса ѡ Хрѣтѣ Іисѣ, а не въ плѡти надѣемса,

г. Ибо ѡ азъ ѡмѣю надѣанїе такожде во плѡти. ѡще ктѡ
ѡнъ мнїтъ надѣатисѣ во плѡти, азъ паѣ :

д. ѡбрѣзанъ ѡсѡднѣвнѡ, ѡ рода Іудѣа, колѣна Венїа-
мїнова, Еврѣнъ ѡ Еврѣй, по законѣ Фарїсѣй,

23. И тѣй, надѣй ся него да проводѣх тутакси, щомъ разберѣхъ какъ ще стане съ мене ;

24. А увѣренъ съмъ въ Господа че и самъ скоро ще дойдѣхъ.

25. Помыслихъ обаче за нужно да проводѣх до васъ Епафродита, брата и сотрудника и сподвижника моего, а вашего посланника, и служителя на потрѣбѣ-тъ ми ;

26. Понеже милѣяше за всички васъ, и тѣжаше, защото бѣхте чули че бѣ боленъ.

27. И наистинѣх болѣдува близу до смъртъ ; но Богъ го помилува, и не тѣкмо него, но и мене, да ми не стане скърбъ врѣхъ скърбъ.

28. За това и по скоро го проводихъ, да ся възрадувате като го видите пакъ, и азъ да бѣдѣх по безскърбенъ.

29. И тѣй прѣимѣте го въ Господа съсъ всякъ радость, и имайте таквызи на почесъ ;

30. Понеже за дѣло-то Христово приближи до смъртъ, защото прѣзрѣ животъ-тъ си, да допълни недостатѣкъ-тъ на ваши-тъ къмъ мене услуги.

ГЛАВА 3.

1. При това, братіе мои, радувайте ся въ Господа ; азъ да ви пишѣхъ все това исто-то, колкото за мене не ми е досадно, а за васъ е безопасно.

2. Пазѣте ся отъ псета-та, пазѣте ся отъ злы-тъ работници, пазѣте ся отъ лѣжливо-то обрѣзаніе ;

3. Защото обрѣзаніе-то смы ный, конто духомъ служимъ Богу, и ся хвалимъ съ Христа Ісуса, и увѣреніе-то ни не е на плѣть-тѣхъ.

4. Ако и *да* можъ азъ и на плѣть-тѣхъ да имамъ увѣреніе. Ако бы другъ нѣкой мыслилъ че може да има увѣреніе на плѣть-тѣхъ, то азъ повече ;

5. Обрѣзанъ въ осмый-тъ день, изъ родъ-тъ Израилевъ, *отъ* племе-то Веніаминово, Евреинъ отъ Евреи, по законъ-тъ Фарисей,

б. По ревности гонѣхъ црковь Бжїю, по правдѣ законнѣй
бывъ непороченъ.

в. Но ꙗже мѣ бѣхъ прихвѣщенїа, сїа вмѣнѣхъ Хрѣта
ради тишетъ:

г. Но оубо вмѣнаю вса тишетъ быти за превосходящее
разсмѣненїе Хрѣта Іиса Гда моего. Егѡже ради всѣхъ ѡше-
тѣхъ: ѿ вмѣнаю вса оумѣты быти, да Хрѣта прих-
вѣщу,

д. И ѡбращаюся въ немъ, не имѣй моего правды, ꙗже ѡ
закона, но ꙗже вѣрою (Іиса) Хрѣтовою, сѣшю ѡ Бга правды
въ вѣрѣ,

е. Ибо разсмѣти егѡ, ѿ сїаго воскресѣнїа егѡ, ѿ сооб-
щенїе страстей егѡ, сообразася смѣрти егѡ,

ж. Иже какъ достигъ въ воскресѣнїе мертвыхъ:

з. Не занѣ оубо достигоу ѿны оубо совершѣхъ, гоню
же ѡще ѿ постигъ, ѡ немже ѿ постиженъ быхъ ѡ Хрѣта
Іиса.

и. Братїе, азъ себѣ не оу помышляю достигша: единого
же, заднаа оубо забываа, въ преднаа же простирася,

к. Со оусердїемъ гоню, къ почести вышнѣму званїа Бжїа
ѡ Хрѣтѣ Іисѣ,

л. Елицы оубо совершенни, сїе да мѣдрствемъ: ѿ еже
ѡще ѿно что мыслите, ѿ сїе Бгъ вамъ ѡкрыетъ,

м. Оубо въ неже достигохомъ, тоже да мѣдрствемъ,
ѿ темже правиломъ жителствемъ.

н. Подобни мѣ бываѣте, братїе, ѿ смотряѣте такъ
ходящыя, ꙗкоже имате ѡбразъ насъ.

о. Мнози бо ходятъ, ѿхже многѣжды глаголахъ вамъ,
нынѣ же ѿ плача глаголю, врагѣ крѣта Хрѣтова,

п. Имже кончина погѣбель, имже боги чрево, ѿ слава въ
стѣхъ ѿхъ, ѿже земнаа мѣдрствуютъ.

6. По ревность-тъ гонитель на церквѣ-тъ, по правдѣ-тъ на законъ-тъ непороченъ быхъ.

7. Но това което бѣше за мене придобываніе, щетъ го вмѣнихъ за Христа ;

8. А още и вмѣнявамъ всичко-то че е щета поради прѣвѣсходство-то на познаваніе-то на Христа Исуса Господа моего ; за когото изгубихъ всичко, и вмѣнявамъ *всичко* за изметъ, *само* Христа да придобѣя,

9. И да ся найдѣ въ него, безъ да имамъ своиѣ си отъ законъ-тъ правдѣ, но *правдѣ-тъ* която е отъ вѣрѣ-тъ Христовѣ, *то естъ* правдѣ-тъ, която е отъ Бога чрѣзъ вѣрѣ-тъ ;

10. Да познаѣмъ него, и силѣ-тъ на негово-то въскръсненіе, и участіе-то въ неговы-тъ страданія, съобразяванъ съ съ смъртъ-тъ му ;

11. Дано бы да достигнѣмъ въ въскръсненіе-то на мъртвы-тъ ;

12. Не че съмъ достигнѣлъ вече, или съмъ станѣлъ вече съвършенъ ; но гонѣмъ исподиръ, дано постигнѣмъ това, за което быхъ и постигнѣтъ отъ Христа Исуса.

13. Братіе, азъ не мыслиѣ себе си че съмъ постигнѣлъ ;

14. Но едно *прасѣ*, задно-то забравямъ, а къмъ прѣдно-то ся простирамъ, и тичамъ къмъ цѣль-тъ за награждѣ-тъ на горно-то отъ Бога призваніе въ Христа Исуса.

15. И тѣй, *ниѣ* които *смы* съвършенни, това да мыслимъ, и ако мыслите нѣщо инакъ, и него Богъ ще ви открие.

16. Но въ това въ което *смы* достигнѣли, по исто-то правило да живѣемъ, исто-то да мудруваме.

17. Братіе, бѣдѣте мои подражатели, и смятайте на тѣзи, които ходятъ така, както имате насъ за примѣръ.

18. Защото ходятъ мнозина, за които много пѣти ви казувахъ, а сега и съ плачь ви казувамъ, *че* тѣ сѣ врагове на кръстѣ-тъ Христовъ,

19. На които сетнина-та е погыбель, на които богъ е търбухъ-тъ *имѣ*, и слава-та *имѣ* е въ срамотны-тъ *имѣ* работы, които мудруватъ земны-тъ нѣща.

к. НАШЕ ВО ЖИТІЕ НА НЕСѢХЪ ЖЕсть, ѿОНѢДЖЕ ѿ СПІСИТЕЛ
ЖДЕМЪ ГДА НАШЕГО ІІСА ХРТА,

ка. ИЖЕ ПРЕОБРАЗИТЪ ТѢЛО СМІРЕНІА НАШЕГѦ, ІАКѦ БЫТИ
СЕМЪ СООБРАЗИМЪ ТѢЛО СЛАВЫ ЕГѦ, ПО ДѢЙСТВУ ЖЕ ВОЗМОГАТИ
ЕМЪ ѿ ПОКОРИТИ СЕБѢ ВСАЧЕСКАА.

ГЛАВА ̑.

а. ТѢМЖЕ, БРАТІЕ МОА ВОЗЛЮБЛЕННАА ѿ ВОЖДЕЛѢННАА, РА-
ДОСТЕ ѿ ВѢКНЕ МОЙ, ТАКѦ СТОЙТЕ ѿ ГДА, ВОЗЛЮБЛЕННИИ.

б. ѸВОДИЮ МОЛЮ, ѿ ѸВИТІХІЮ МОЛЮ, ТОЖДЕ МДРСТВОВАТИ
ѿ ГДА:

г. ѸИ МОЛЮ ѿ ТЕБѢ, СПРЪЖНИЧЕ ПРИСНІЙ, СПОСПѢШЕСТВУЙ
ИМЪ, ІАЖЕ ВО БЛАГОВѢСТВОВАНІИ СПОДВИЗАШАСЯ СО МНОЮ, ѿ СЪ
КЛИМЕНТОМЪ, ѿ СЪ ПРОЧИМИ СПОСПѢШНИКИ МОИМИ, ИХЪЖЕ ИМЕНА
ВЪ КНИГАХЪ ЖИВОТНЫХЪ.

д. РАДШТЕСЯ ВСЕГДА ѿ ГДА: ѿ ПАКИ РЕКЪ, РАДШТЕСЯ.

е. КРОТОСТЬ ВАША РАЗСМНА ДА БѢДЕТЪ ВСѢМЪ ЧЕЛОВѢКМЪ.
ГДА БЛИЗЪ.

ж. ПИ ѿ ЧЕМЪЖЕ ПЕЦИТЕСЯ, НО ВО ВСЕМЪ МОЛИТВОЮ ѿ МО-
ЛЕНІЕМЪ, СО БЛАГОДАРЕНІЕМЪ ПРОШЕНІА ВАША ДА СКАЗЮТСЯ КЪ
БГ:

з. ѿ МИРЪ БЖІИ ПРЕВОСХОДАИ ВСАКЪ ОУМЪ ДА СОБЛЮДЕТЪ
СЕРДЦА ВАША ѿ РАЗСМБЕНІА ВАША ѿ ХРТѢ ІІСѢ.

и. ПРОЧЕЕ ЖЕ, БРАТІЕ МОА, ЕЛИКА СЪТЪ ИСТИННА, ЕЛИКА
ЧЕСТНА, ЕЛИКА ПРАВЕДНА, ЕЛИКА ПРЕЧИСТА, ЕЛИКА ПРЕЛЮБЕЗНА,
ЕЛИКА ДОБРОХВАЛНА, АЩЕ КАА ДОБРОДѢТЕЛЬ ѿ АЩЕ КАА ПО-
ХВАЛА, СІА ПОМЫШЛАЙТЕ:

а. ИМЪЖЕ ѿ НАЗЧИТЕСЯ ѿ ПРИАСТЕ ѿ СЛЫШАСТЕ ѿ ВИДѢСТЕ
ВО МИѢ, СІА ТВОРИТЕ: ѿ БГЪ МИРА БѢДЕТЪ СЪ ВАМИ.

і. ВОЗРАДОВАХСА ЖЕ ѿ ГДА ВЕЛИИ, ІАКѦ ОУЖЕ КОГДА ВОСПО-
МАНШТЕ ПЕЧИНСА ѿ МИѢ: ПОНЕЖЕ ѿ ПЕЧАСТЕСЯ, НО НЕПОГѢ-
ДНЫМЪ ВРЕМЕНЕМЪ ѿБДЕРЖАСТЕСЯ.

20. Защото наше-то жителство е на небеса, отъ дѣто и Спасителя очакуваме Господа Исуса Христа,

21. Който ще прѣобрази унижено-то наше тѣло да стане съобразно съ негово-то славно тѣло, по дѣйствието чрѣзъ което може и да покорнѣ всичко на себе си.

ГЛАВА 4.

1. За това, възлюблени и въздѣлени мои братіе, радосте и вѣнче мой, така стойте въ Господа, любезни мои.

2. Молю Еводию, молю и Синтихию, да мудруватъ исто-то въ Господа;

3. Още, и тебе молю, искренный мой съдружникъ, помагай имъ, които наедно съ мене ся подвизавахъ въ благоустройство-то, наедно и съ Климента и други-тъ мои соудружници, на които имена-та сѣ въ книгѣ-тъ на животъ-тъ.

4. Радуйте ся всякога въ Господа; пакъ ще рекъ: Радуйте ся.

5. Кротость-та ви да бѣде позната на всички-тъ чловѣци. Господъ е близу.

6. За нищо недѣйте ся грижи; но во всяко съ благодареніе казувайте прошенія-та си на Бога съ молитви и моленіе;

7. И миръ Божій, който прѣвѣсходи всякой умъ, ще сохрани сѣрдца-та ви и помышленія-та ви въ Христа Исуса.

8. Слѣдователно, братіе, косто е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е любезно, което е доброхвално, ако има нѣкоя добродѣтель, и ако има нѣкоя похвала, това размыслийте.

9. Коего сте и научили, и приели, и чули, и видѣли въ мене, това правѣте; и Богъ на миръ-тъ ще бѣде съ васъ.

10. Азъ ся много възрадвахъ въ Господа, че сега най послѣ показахте изново процвѣтающъ вашъ-тъ за мене грижъ; за което ся погрижихте, но нѣмахте благоуверіе.

᠕і. Не ꙗко по скъдости глаголю: ꙗзъ во навѣкѣхъ, въ нѣхъже ѣсмь, доволѣнъ быти.

ві. Рѣмъ ѿ смиренїа, вѣмъ ѿ избыточествовати: во вѣмъ ѿ во вѣхъхъ навѣкѣхъ, ѿ насыщати ѿ алкати, ѿ избыточествовати ѿ лишати.

ғі. Рсѧ мѡгѣ ѡ оѣкрѣпляющемъ ма Іисѣ Хрѣтѣ.

᠕і. Оѡаче дѡбрѣ сотворїсте, спринѣщїи вшеа печѧли моѣй.

ѣі. Рѣсте же ѿ вы Філіппїсіане, ꙗко въ началѣ бѣговѣствованїа, егда изыдохъ ѡ Македонїи, ни еди́на ми црковь ѡбїшевѧ въ слово да́нїа ѿ прїятїа, то́чїю вы еди́ни:

ѣі. ꙗко ѿ вы Солснѣ ѿ еди́ною ѿ двѡи въ трѣбованїе моѣ посла́сте ми.

зї. Не ꙗко ѿ вы да́нїа, но ѿ вы плодѧ мно́жащегѡ въ слово ва́ше.

їі. Прїахъ же всѧ, ѿ избыточествю: испѡлнїхъ, прїѣмъ ѡ Пафродїта пѣсланнаа ѡ васъ, вои́ю бѣгосхѧнїа, жѣртѡ прїа́ти, бѣгосгѡднѡ бѣгс.

᠗і. Бѣ же моѣ да испѡлнитъ всѧкое трѣбованїе ва́ше по богѧтствѡ своемъ въ сла́вѣ, ѡ Хрѣтѣ Іисѣ.

к. Бѣ же ѿ Оѡсѧ на́шемъ сла́ва во вѣки вѣкѡвъ. ѧмїнь.

ка. Цѣлѡйте всѧкаго стѧ ѡ Хрѣтѣ Іисѣ. цѣлѡютъ вы сѣщѧ со мно́ю крѧтїа.

кв. Цѣлѡютъ вы стѧи всѧ, ꙗ́че же ѿже ѡ Кѣсарѡва до́мѡ.

кг. Бѣгѡдѧтъ Гѡа на́шегѡ Іиса Хрѣта со всѣми ва́ми. ѧмїнь.

11. Не че по оскудность казувамъ *това* ; защото азъ ся научихъ да съмъ доволенъ въ каквото ся намѣрвамъ.

12. Знамъ да живѣѣмъ оскудно, знамъ и изобилно да живѣѣмъ ; всякъдѣ и всякакъ съмъ наученъ, и да съмъ сытъ и да съмъ гладенъ, и да съмъ въ изобиліе и да съмъ въ скудость.

13. Всичко можъ чрѣзъ Христа, който мя укрѣпява.

14. Но добръ сторихте че зѣхте участие въ скърбь—тъ ми.

15. А и вы, Филиппяне, знаете че въ начало—то на благоувѣствованіе—то, когато излѣзохъ изъ Македоніѣ, ни една църква не влѣзе въ сообщеніе съ мене, за даване и за земаніе, тъкмо едни вы ;

16. Защото и въ Солунъ и единъжъ и дваъжъ проваждахте ми въ нуждѣ—тъ ми.

17. Не че нищъ даръ—тъ, но нищъ плодъ—тъ който ся умножава за вашъ смѣткъ.

18. Но пріяхъ всичко, и имамъ изобилно ; удоволихъ ся като пріяхъ отъ Епафродита *проводено—то* отъ васъ, благоуханнѣ миризмѣ, жертвѣ пріятнѣ, благоугоднѣ Богу.

19. А Богъ мой ще испълни всякъ вашъ потрѣбъ, по свое—то богатство въ славѣ—тъ, чрѣзъ Христа Исуса.

20. А Богу и Отцу нашему *да бжде* слава въ вѣки вѣковъ. Аминь.

21. Поздравѣте въ Христа Исуса всякого святаго. Поздравяватъ вы братія—та, които сж съ мене,

22. Поздравяватъ вы всички—тъ святін, а наипаче които сж отъ Кесаревъ—тъ домъ.

23. Благодать—та на Господа нашего Исуса Христа *да бжде* съсь всички васъ. Аминь.

КЪ КОЛОССАЕМЪ ПОСЛАНИЕ

СВЯГӨ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ АПЛА ИИСУ ХРІТОВЪ ВОЛЕЮ БЖІЕЮ, И ТІМОДІЙ
БРАТЪ,

Б. СЪШЫМЪ ВЪ КОЛОССАЕХЪ СВАТЫМЪ И ВЪРНЫМЪ БРАТІЯМЪ
У ХРІТѢ ІИСУ: БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МІРЪ У БОГА ОЦА НАШЕГѸ, И
ГДА ІИСУ ХРІТА.

Г. БЛАГОДАРІМЪ БОГА И ОЦА ГДА НАШЕГѸ ІИСУ ХРІТА, ВСЕГДА
У ВАСУ МОЛЯЩЕСЯ:

Д. СЛЫШАВШЕ ВЪРЪ ВАШЪ, ІАЖЕ У ХРІТѢ ІИСУ, И ЛЮБОВЬ,
ІАЖЕ ИМАТЕ КО ВСѢМЪ СТЫМЪ,

Е. ЗА ОУПОВАНІЕ УЛОЖЕННОЕ ВАМЪ НА НѢСЪХЪ, ЁЖЕ ПРЕЖДЕ
СЛЫШАСТЕ ВЪ СЛОВЕСИ ИСТИНЫ БЛГОВѢСТВОВАНІА,

З. СЪЩАГѸ ВЪ ВАСУ, ІАКОЖЕ И ВО ВСЕМЪ МІРѢ, И ЁСТЬ ПЛО-
ДОНОСНО И РАСТИМО, ІАКОЖЕ И ВЪ ВАСУ, У НЕГѸЖЕ ДНѢ СЛЫШАСТЕ
И РАЗУМѢТЕ БЛАГОДАТЬ БЖІЮ ВО ИСТИНѢ:

З. ІАКОЖЕ И ОУВѢДѢТЕ У ЕПАФРАСА ВОЗМОКЛЕННАГѸ СО-
РАБОТНИКА НАШЕГѸ, ИЖЕ ЁСТЬ ВЪКРЕНЪ У ВАСУ СЛЪЖИТЕЛЬ ХРІТОВЪ,
И. ИЖЕ И ІАВН НАМЪ ВАШЪ ЛЮБОВЬ ВЪ ДСѢ.

Д. СЕГѸ РАДИ И МЫ, У НЕГѸЖЕ ДНѢ СЛЫШАХОМЪ, НЕ ПРЕ-
СТАЕМЪ У ВАСУ МОЛЯЩЕСЯ, И ПРОСЯЩЕ, ДА ИСПОЛНИТЕСЯ ВЪ
РАЗУМѢ ВОЛИ БГѸ ВО ВСАКОЙ ПРЕМЪДРОСТИ И РАЗУМѢ ДХѸВ-
НЕМЪ,

І. ІАКѸ ХОДИТИ ВАМЪ ДОСТОЙНѢ БГѸ ВО ВСАКОМЪ ОУГОЖДЕ-

КЪ КОЛОССЯНОМЪ ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, съ волѣхъ-тѣ Божіихъ, апостолъ Исусъ Христовъ, и братъ Тимоѳеѣй,

2. До святы-тѣ и вѣрны-тѣ въ Христа братія, които сѣ въ Колосѣхъ: благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

3. Благодаримъ Бога и Отца на Господа нашего Исуса Христа, моляще ся вынѣгы за васъ,

4. Като чухмы вашѣхъ-тѣ въ Христа Исуса вѣрѣхъ, и любовь-тѣхъ ви къмъ вси-тѣхъ святымъ,

5. Зарадъ надеждѣхъ-тѣ която ся пазн за васъ на небеса; за който сте чули отъ понапрѣдъ въ истинно-то слово на евангеліе-то,

6. Коего дойде въ васъ, както и въ вси-тѣхъ свѣтъ; и приноси плодъ *и расте*, както и въ васъ, отъ който день сте чули и познали Божіихъ-тѣ благодать въ истинѣхъ-тѣхъ;

7. Както сте и научили отъ Епафраса възлюбленный-тѣ нашъ сослужникъ, който е за васъ вѣренъ слугителъ Христовъ,

8. Който ни и яви вашѣхъ-тѣ по духу любовь.

9. За това и ний отъ день-тѣ въ който сме чули, не прѣстану-ваме да ся молимъ за васъ и да просимъ *отъ Бога*, да ся исполните съ познаніе-то на неговѣхъ-тѣхъ волѣхъ, въ всякъ прѣмудростъ и духовно разумѣніе,

10. Да ходите достойно Господу, да му угождавате въ всичко, и

пѣи : ѿ всѧкомъ дѣлѣ блáзѣ плодоносáще ѿ возрастáюще въ рáзсмѣ Бжѣи :

ѧ. Всѧкою сілою возмогáюще по держáвѣ слáвы ѣгѡ во всѧкомъ терпѣніи ѿ долготерпѣніи съ рáдостію :

вѣ. Блáгодарáще Бгѧ ѿ Оцѧ призвáвшаго вáсъ въ причáстїе наслѣдія стѣхъ во свѣтѣ,

гѣ. Иже ѿбáви нáсъ ѡ влáсти тѣмныя, ѿ престáви въ црѣтво Сѣа любви своеѧ,

дѣ. О немже ѿ мамы ѿбавленіе крѡвію ѣгѡ ѿ ѡставленіе грѣхѡвъ :

еѣ. Иже єсть Образъ Бгѧ невидимагѡ, перворожденъ всеѧ твѣри :

єѣ. Иѡкъ тѣмъ созданъ быша всѧческѧ, ѡже на нѣси, ѿ ѡже на землѣ, видимаѧ ѿ невидимаѧ, ѡже прѣтоли, ѡже гдѣствѧ, ѡже начáла, ѡже влáсти : всѧческѧ тѣмъ ѿ ѡ немъ созданъ :

зѣ. И тѡй єсть прѣжде всѣхъ, ѿ всѧческѧ въ немъ состоáтъ :

иѣ. И тѡй єсть главá тѣлѣ црѣве, ѡже єсть начáтокъ, перворожденъ ѿ мѣртвыхъ, ѡкъ да бѣдетъ во всѣхъ тѡй первенствѧ :

дѣ. Иѡкъ въ немъ блáгоизвѡли всемѡ ѡсполненію вселѣтисѧ,

кѣ. И тѣмъ примирѣти всѧческѧ къ себѣ, оумиротворѣвъ крѡвію крѣтá ѣгѡ, чрезъ него, ѡже земнаѧ, ѡже ли нѣнаѧ.

кл. И вáсъ ѡногдá същѣхъ ѡчсждѣныхъ, ѿ врагѡвъ помышленіи въ дѣлѣхъ аскáвыхъ,

кѡ. Нынѣ же примирѣ въ тѣлѣ плѡти ѣгѡ смѣртію ѣгѡ представити вáсъ стѣхъ, ѿ непорѡчныхъ ѿ неповинныхъ прѣдъ собою :

кѣ. ѡже оубо пребывáете въ вѣрѣ ѡсновани ѿ твѣрдѧ, ѿ неподвижни ѡ оуповáнїа блáговѣствовáнїа, ѡже слышастѣ, проповѣданое всеѣ твѣри подлѣнѣи, ємѡже вѣхъ ѡзъ Пáвелъ сáзжѣтель.

да приносите плодъ во всяко добро дѣло, и да растете въ позна-
ніе-то Божіе,

11. Възможвани въ всичкѣ силѣ по могущество-то на неговѣ-
тъ славѣ, во всяко търпѣніе и дълготърпѣніе съ радость ;

12. Благодаряще *Бога* Отца който ны удостой за участие-то въ
наслѣдіе-то на святыи-тъ во видѣлииѣ-тъ,

13. Който ны избави отъ власть-тъ на тъмнииѣ-тъ, и прѣмѣсти
ны въ царство-то на възлюбленнаго Сына своего,

14. Въ когото имамы искупуваніе-то чрѣзь кръвь-тъ му, про-
щеніе-то на грѣхове-тъ ;

15. Който е образъ на невидимаго Бога, първороденъ *прѣди*
вси-тъ твари ;

16. Понеже чрѣзь него бы създадено всичко, което е на небеса,
и което е на земѣ-тъ, видимо-то и невидимо-то, прѣстоли было,
или господства, или началства, или власти, всичко-то чрѣзь него и
зарадъ него ся създаде ;

17. И той е прѣди всичко, и всичко-то чрѣзь него ся състон.

18. И той е глава на тѣло-то, на църквѣ-тъ ; който е начатъкъ,
първороденъ изъ мъртвы-тъ, за да има той първенство во всичко ;

19. Защото въ него благоволи *Отецъ* да ся всели всяка-та
пълнота,

20. И чрѣзь него да примири всичко-то съсъ себе си, като
умири чрѣзь него, съ кръвь-тъ на неговъ-тъ кръстъ, и земны-тъ и
небесны-тъ.

21. И васъ, които бѣхте нѣкога си отчуждени и врагове споредъ
помысли-тъ въ злы-тъ дѣла,

22. Примири сега чрѣзь тѣло-то на неговѣ-тъ плоть, чрѣзь
смърть-тъ, да вы прѣдстави прѣдъ себе си святы и непорочны и
неповинны ;

23. Ако прѣбѣдете основани и твърди во вѣрѣ-тъ, и неподвижни
отъ надеждѣ-тъ на евангеліе-то което сте чули, проповѣдано-то
на всякѣ тварь която е подъ небеса-та, на което азъ Павелъ
станѣхъ служителъ.

ѢД. Нынѣ радуюся во страданіихъ моихъ ѿ васъ, ꙗкѡ исполняю лишеніе скорбей Хрѣтовыхъ во плоти моеѣ за тѣло ѿгнѡ, ѣже ѣсть црковь :

ѢЕ. Ѣйже выхъ ѡзъ сажитель по смотренію Бжїю данномъ миѣ въ васъ исполнити слово Бжїе,

ѢЗ. Тайны сокровенныя ѿ вѣкъ ѿ родовъ, нынѣ же явися стѣмъ ѿгнѡ :

ѢЗ. Имже восхотѣ Бгъ сказати, кое богѣство славы тайны сеѣ во языцехъ, ѣже ѣсть Хрѣтосъ въ васъ, оупованіе славы :

ѢН. Ѣгоже мы проповѣдаемъ, наказующе всѣаго человека, ѿ оучающе всѣакой премѣдрости, да представимъ всѣаго человека совершенна ѿ Хрѣтѣ Іисѣ :

ѢО. Ръ немже ѿ тръждаяся ѿ подвижаяся по дѣйствъ ѿгнѡ дѣйствуемомъ во миѣ сілюю.

ГЛАВА Ё.

А. Хоцѣ оубо васъ вѣдѣти, коликъ подвигъ имамъ ѿ васъ ѿ ссущихъ въ Лаодикии, ѿ во Іерасолн, ѿ ѣмцы не видѣша лица моего во плоти,

Б. Да оутѣшатся сердца ихъ, снѣмшихъ въ любви, ѿ во всѣомъ богѣствѣ извѣщеніѣ разума, въ познаніе тайны Бга ѿ Оца ѿ Хрѣта,

Г. Ръ немже сѣтъ всѣ сокровища премѣдрости ѿ разума сокровенна.

Д. Сїе же глаголю : да никтоже васъ прелстѣтъ въ словопрѣкнѣ :

Е. Яже ко ѿ плотию встою, но дхмъ съ вами ѣсмь, радася, ѿ видѣ вашъ чинъ, ѿ оутвержденіе вашеѣ вѣры, ꙗже во Хрѣта.

З. Имже оубо прїѣсте Хрѣта Іиса Гда, такожде въ немъ ходѣте,

24. Сега ся радувамъ въ страдація-та си за васъ, и запълнямъ въ мое-то тѣло недостатъкъ-тъ на Христовы-тѣ скърби, зарадъ негово-то тѣло, което е църква-та ;

25. На които азъ станяхъ служителъ по Божіе смотреніе, което ми ся даде заради васъ, да изпълнѣхъ *проповѣдь-тъ* на слово-то Божіе,

26. Тайна-та която бѣше скрита отъ вѣкове-тѣ и отъ родове-тѣ, и сега ся яви на неговы-тѣ святыи ;

27. На които благоизволи Богъ да яви, какво е богатство-то на славѣ-тъ на тѣзи тайни между язычници-тѣ, което е Христосъ во васъ, надежда-та на славѣ-тъ ;

28. Когото ний проповѣдуваме, и съвѣтуваме всякого чловѣка, и поучаваме всякого чловѣка во всякъ прѣмудрость, да прѣдставимъ всякого чловѣка съвършенъ въ Христа Ісуса ;

29. За което ся и трудѣхъ, и подвизавамъ ся по дѣйствиѣ-то негово, което дѣйствува въ мене силно.

ГЛАВА 2.

1. Защото нищъ да знаете какъвъ голѣмъ подвигъ имамъ за васъ и за тѣзи конто сѣ въ Лаодикій, и за тѣзи конто не сѣ виждали лице-то ми въ плѣтъ,

2. Да ся утѣшатъ сърдца-та нмъ, съединены купно въ любовь, и во всяко богатство на съвършенно разумѣніе, да познаѣтъ тайни-тъ на Бога и Отца и на Христа,

3. Въ когото сѣ скреты вси-тѣ съкровища на прѣмудрость-тъ и на знаніе-то.

4. А това ви казувамъ, да вы не прѣльсти нѣкой съ убѣдителны рѣчи ;

5. Защото ако и да не съмъ съ васъ тѣломъ, но духомъ съмъ съ васъ, и радувамъ ся като гледамъ наредѣ-тъ ви, и постоянство-то ви въ вѣрѣ-тъ Христовѣ.

6. И тѣй, както сте пріями Христа Ісуса Господа, въ него ходѣте,

ѣ. Оукоренѣни ѿ наздани въ немъ, ѿ извѣствовани въ рою, ꙗкоже нагчистеса, извыточествующе въ ней блгодарѣнемъ.

ѿ. Братіе, блюдітеса, да никтоже васъ вѣдетъ преліяа философією, ѿ тиѣтною лѣстію, по преданію челоувѣческомъ, по стѣхіамъ міра, а не по Хрѣтѣ:

ѡ. Ꙗко въ томъ живѣтъ всако исполненіе Бжества тѣлѣснѣ.

ї. ꙗ да вѣдете въ немъ исполненни, ꙗже єсть глава всакомъ начаа ѿ власти:

ѡ. Ѣмже ѿ ѡбрѣзани высте ѡбрѣзаніемъ нерскотворѣннымъ, въ совлечѣни тѣла грѣхѡвнаго плоти, во ѡбрѣзаніи Хрѣтоу,

ѡ. Спобѣвшеса ємъ крѣпленіемъ: ѡ немже ѿ совоптасте въ рою дѣйствіа ꙗко воскресѣшаго єго ѿ мѣртвыхъ.

ї. ꙗ васъ мѣртвыхъ сѣиныхъ въ прегрѣшеніихъ ѿ въ неѡбрѣзаніи плоти вашихъ, соживиха єсть съ нимъ, даровавъ намъ вса прегрѣшеніа:

ѡ. Истребивъ єже на насъ рскописаніе оученни, єже въ сопротивно намъ, ѿ то вѣтъ ѡ среды, пригвоздивъ є на крѣтѣ:

ї. Совека начаа ѿ власти, изведѣ въ позоръ дерзновѣніемъ, извеличивъ ѿхъ въ себѣ.

ї. Да никтоже оубо васъ ѡсждаѣтъ ѡ іадѣни ѿ ѿ питіи, ѿ ѿ части праздника, ѿ ѿ новомѣсачіихъ, ѿ ѿ сбежѣтахъ:

ѣ. ꙗже сѣтъ стѣнь градѣиныхъ, тѣло же Хрѣтово.

ї. Никтоже васъ да преліяѣтъ, изволѣннымъ ємъ смиренномудріемъ ѿ слѣжбою ꙗггавъ, ꙗже не оубѣдѣ оуча, безъ оумъ дмаса ѿ оумъ плоти своеа,

ѡ. ꙗ не держа главы, ѿ неаже все тѣло соства ѿ созы подаемо ѿ снѣмлемо, растітъ возвращеніе Бжѣ.

7. Вкоренени и назидавани въ него, и утвърдявани въ вѣрж-тѣ, както бѣхте научени, и прѣуспѣвайте въ неѣ съ благодареніе.

8. *Братіе*, гледайте да вы не заплѣни пѣкой съ философійж, и съ празнѣ измамж по прѣданіе чловѣческо, по стихій-тѣ на свѣтъ-тѣ, а не по Христа;

9. Защото въ него обитава тѣлесно всичка-та пълнота на Божество-то,

10. И вы имате пълнотѣ въ него, който е глава на всяко началство и власть;

11. Въ когото и обрѣзани быхте съ нержкотворенно обрѣзаніе и съблѣкохте грѣховно-то тѣло на плѣть-тѣ чрѣзь обрѣзаніе-то Христово,

12. Спогребени съ него въ крещеніе-то, въ което и съвъскрѣснѣхте чрѣзь вѣрж-тѣ на дѣйствиe-то отъ Бога, който го въскрѣси отъ мъртвы-тѣ.

13. И васѣ, като бѣхте мъртви въ прѣгрѣшенія-та и въ необрѣзаніе-то на плѣть-тѣ си, съживи съ него като прости вси-тѣ ваши прѣстапленія;

14. И като истрѣби противный-тѣ намѣ съ постановленія-та записѣ, който бѣше противъ насѣ, и махнѣ го отъ срѣдѣ, и прикова го на кръсть-тѣ;

15. И като съблѣче началства-та и власти-тѣ, изведе ги на позорѣ явно и въстѣржествува надѣ тѣхѣ чрѣзь него,

16. И тѣй, да вы не осѣжда никой за яденіе или за піеніе или за това което ся относи до нѣкой праздниѣ, или до новолуніе, или до сѣбботы;

17. Конто сѣ сѣнка на бѣдѣщо-то, а тѣло-то е Христово.

18. Никой съ измамж да вы не лиши отъ наградѣ-тѣ съсѣ самоволно смиреномудріе и съ ангелослуженіе като ся вглѣбява въ нѣща конто не е видѣль, и напразно ся надува съ плѣтскый-тѣ си умѣ,

19. А не държи главѣ-тѣ *Христа*, отъ когото всичко-то тѣло чрѣзь ставы-тѣ и свѣрскы-тѣ снабдѣвано, и свѣрзвано, расте по Божіе нараснуваніе.

ѣ. Яше оубо оумросте со Хрѣтомъ ѿ стѣхій міра, почто ѿни живѣше въ мірѣ стазаетеся;

ѣа. Не коснѣса, ниже вкѣсѣ, ниже ѿсажѣ:

ѣв. Иже сѣтъ всѧ во истѣкнѣе оупотребленіемъ: по заповѣдемъ ѿ оученіемъ чловѣческимъ:

ѣг. Иже сѣтъ слово оубо ѿмѣща премѣдрости въ самовѣнѣи слѣжеѣ ѿ смиреномѣдріи ѿ непошадѣніи тѣла, не въ чѣсти коѣи, кз сѣтѣсти плѣти.

ГЛАВА Г.

а. Яше оубо воскресѣсте со Хрѣтомъ, вышнихъ ѿиште, ѿдѣже єсть Хрѣтѣсъ ѿдеснѣю Нѣа сѣдѧ:

б. Гѣриѧа мѣдрствѣйте, (а) не земнѧа.

г. Оумросте ко, ѿ живѣтѣ ваѣхъ сокровѣнѣхъ єсть со Хрѣтомъ въ Нѣѣ.

д. Єгда же Хрѣтѣсъ ѿвѣтѣса, живѣтѣ ваѣхъ, тогда ѿ вы сѣ нѣмъ ѿвѣтѣса въ слѣвѣ.

е. Оумертвѣте оубо оуды ваѣа, ѿже на землѣ, влѣдѣхъ, нечистѣтѣ, стрѣсть, похѣть слѣю, ѿ лихѣнмѣнѣе, єже єсть ѿдѣлѣсѣженіе,

ѣ. Иже рѣди гредѣтѣ гѣѣвъ Бжѣи на сѣны противлѣніа:

з. Въ нѣхъже ѿ вы ѿногдѧ ходѣсте, єгда живѣсте въ нѣхъ:

и. Пѣнѣ же ѿложѣте ѿ вы тѧ всѧ, гѣѣвъ, ѿрѣсть, слѣвѣсъ, хлѣніе, срамѣсловѣе ѿ оудѣтѣ ваѣнихъ.

а. Не лжѣте дрѣгѣ на дрѣга, совлѣкшесѧ вѣтѣхагѣ чловѣка сѣ дѣаннѣи єгѣ:

г. И ѿвлѣкшесѧ въ нѣваго, ѿвѣновлѣемаго въ рѣзѣмъ, по ѣвразѣ создѣваѣгѣ єгѣ:

а. Идѣже нѣєтъ єлѣнѣхъ нѣ ѿдѣнѣ, ѿвѣрѣзаніе ѿ невѣрѣзаніе, вѣрварѣ ѿ скѣѣзъ, рѣвѣ ѿ свѣбѣдѣ, по всѣчѣскаѧ ѿ во всѣхъ Хрѣтѣсѣ.

в. ѿвѣлѣцѣтесѧ оубо ѿкоже ѿвѣрѣннѣи Бжѣи свѣти ѿ воз-

20. И тъй ако сте съ Христа умрѣли колкото за стихии-тъ на свѣтъ-тъ, то защо, като че сте живи на свѣтъ-тъ, държите постановенія,

21. Не похващай, не вкушвай, не пыпай :

22. Конто всички отъ употрѣбене ся развалятъ, по чловѣчески заповѣди и ученія ?

23. Конто иматъ само видъ на прѣмудрость въ самоволно богослуженіе и смиреномудріе и непоощадѣніе на тѣло-то, не за никаквѣ почестъ, въ насыщеніе на плътъ-тѣ.

ГЛАВА 3.

1. И тъй, ако сте съвѣскръснѣли съ Христа, трѣсѣте горно-то, дѣто Христосъ сѣдиѣ отдѣсно на Бога.

2. Мыслѣте за горно-то, а не за земно-то.

3. Защото умрѣхте, и животъ-тъ ви е скритъ съ Христа въ Бога.

4. Когато Христосъ, животъ-тъ нашъ, ся яви, тогазы и вы съ него ще ся явите въ славѣ.

5. И тъй умъртвѣте земны-тъ ваши удове, блудъ, нечистотѣ, страсть, злѣ похоть и лихоимство, което е идолослуженіе ;

6. Заради конто иде гнѣвъ Божій врѣхъ сынове-тъ на непокорство-то ;

7. Въ конто сте и вы нѣкога си ходили, когато живѣяхте въ тѣхъ ;

8. А сега отвъргнѣте и вы всичко това, гнѣвъ, ярость, злобѣ, хуленіе, срамотны рѣчи отъ уста-та си.

9. Не дѣйте говори лѣжѣ единъ на другый, като ся съблѣкохте вече отъ ветхый-тъ чловѣкъ съ дѣла-та му,

10. И облѣкохте ся въ новый-тъ, който ся подновява въ познаніе, по образъ-тъ на того който го е сздалъ ;

11. Дѣто нѣма Еллинъ нито Іудеинъ, обрѣзаніе и необрѣзаніе, варваръ, Скиѣтъ, робъ, свободенъ ; но все и во все Христосъ.

12. И тъй, като избрани Божии святи и възлюбленни, облѣчѣте

любленин, во оутрѣвы щедрѣтъ, бл҃гость, смиреносѣрдіе, крѣтость, и долготерпѣніе :

г҃и. Пріемлюще дрѣгѣ дрѣга, и прощѣюще себѣ, ѡже кто на когѣ имать поречѣніе, ѡкоже и Хр҃тосѣ простиаъ єсть вѣмѣ, тѣкъ и вы :

д҃и. Наѣ всѣмѣи же сімѣи стажи́те любѣвь, ѡже єсть соѣзъ совершѣнства :

е҃и. И мирѣ Бж҃ій да водворѣется въ сердцаѣхъ вѣшихъ, въ о́нѣже и звѣни бы́сте во є́диномѣ тѣлѣ : и бл҃годарни бывѣйте.

ѕи. Слово Хр҃тово да вселѣется въ вѣсѣ когѣтиѣ, во всѣкоѣ премѣдрости оучѣще и вразсмаѣюще себѣ самѣхъ, во ѡамѣхъ и пѣніихъ и пѣснѣхъ дх҃овныхъ, во бл҃годѣти поѣюще въ сердцаѣхъ вѣшихъ Гд҃ви.

з҃и. И всѣ ѣже ѡже что творите́ словомѣ или дѣломѣ, всѣ во имѣ Гд҃а Іиса Хр҃та, бл҃годарѣюще Бг҃а и Оцѣ тѣмѣ.

и҃и. Женѣ, повинѣйтесь своимѣмѣ мѣжѣмѣ, ѡкоже подобѣетѣ, ѡ Гд҃ѣ.

д҃и. Мѣжѣе, любите́ женѣ вѣша, и не ѡгорчѣйтесь къ нимѣ.

к҃и. Чѣда, послѣшайте роди́телей своихъ во всѣмѣ : сіе ко оутѣдно єсть Гд҃ви.

ка. Оцѣ, не раздража́йте чѣдѣ вѣшихъ, да не оунываѣютѣ.

кв. Рабѣ, послѣшайте по всемѣмѣ плотскихъ госпѣдѣй вѣшихъ, не предѣ очіма то́чїю рабѣтающе ѡки челоѣкѣкозгѣдѣниці, но въ простѣтѣ сѣрдѣа, коѣщесѣ Бг҃а.

кг. И всѣко, ѣже ѡже что творите́, ѡ дѣшнѣ дѣлайте, ѡкоже Гд҃с, ѡ не челоѣкѣкѣмѣ :

ка. Бѣдаще, ѡкѣ ѡ Гд҃а пріимете воздаѣніе достоѣнїѣ : Гд҃с ко Хр҃тѣ рабѣтаете.

ке. ѡ ѡбѣдѣи воспріимѣтъ, ѣже ѡбѣдѣ, и нѣсть лица ѡбѣнновѣнїѣ.

ся въ милосърдіе, благодать, смиреномудріе, кротость, дълготърпѣніе;

13. Прѣтърпѣвайте си единъ на другый, и единъ на другый си прощавайте, ако бы нѣкой да има врѣхъ нѣкого тѣжбѣ; както и Христосъ е простилъ вамъ, така и вы;

14. И надъ всичко това *облѣчете ся въ любовь-тѣ*, която е свѣрска на съвършенство-то.

15. И миръ Божій да владѣе въ сѣрдца-та ви, на който сте призовани въ едно тѣло, и благодарни бывайте.

16. Слово-то Христово да ся вселява въ васъ богато съсъ всякъ прѣмудрость; учѣте ся и вразумявайте ся въ псалмы, и пѣнія и пѣсни духовны, като пѣете Господу съ благодать въ сѣрдца-та си.

17. И все що правите словомъ или дѣломъ, всичко *правѣте* въ име-то на Господа Исуса, благодаряще чрѣзь него Бога и Отца.

18. Жены, покорявайте ся на свои-тѣ си мѣжје, както подобава въ Господа.

19. Мѣжје, любѣте жены-тѣ си, и не бывайте жестоки къмъ тѣхъ.

20. Чада, бѣдѣте послушны на родители-тѣ си во всичко, защото това е благоугодно Господу.

21. Отци, не раздражайте чада-та си, да не малодушествувать.

22. Раби, бѣдѣте въ всичко послушни на ваши-тѣ по плѣть господари, не съ работеніе *само* прѣдъ очи-тѣ *или* както чловѣкоугодищи, но съ простотѣ сѣрдечнѣ бояще ся отъ Бога.

23. И все що правите, работѣте отъ душъ, като на Господа, а не като на чловѣцы.

24. Понеже знаете че ще приѣмете отъ Господа заплатѣ-тѣ на наслѣдіе-то; защото на Господа Христа служувате.

25. А който струва неправдѣ ще приѣме заплатѣ-тѣ на неправдѣ-тѣ си, и нѣма лицепріятіе.

ГЛАВА Ѧ.

Ѧ. Господіе, правдѣ и оуравненіе ракомъ подавайте, вѣдающе, ꙗко и вы имате Гда на нѣсѣхъ.

Б. Въ молитвѣ терпите, бодрствующе въ ней со благоудреніемъ:

Г. Молишеся и ѿ насъ вкѣпѣ, да Бгъ ѿверзетъ намъ двѣри слова, проглаголати тайны Хртѣ, ѣже ради и свѣзанъ ѣсмь,

Ѧ. Да ꙗвлю ю, ꙗкоже подокаетъ ми глаголати.

Е. Въ премѣдрости ходите ко внѣшнимъ, время искипѣюще.

З. Слово ваше да бываеъ всегда во благоудати, солю растворено, вѣдѣти, ꙗко подокаетъ вамъ единому комѣждо ѿвѣщаючи.

З. Иже ѿ мнѣ, всѣ скажетъ вамъ Тυχикъ возлюбленный братъ, и вѣренъ служитель и соработникъ ѿ Гдѣ,

и. Егѣже послахъ къ вамъ на сѣ истое, да разсмѣетъ, ꙗже ѿ васъ, и оутѣшитъ сердца ваша,

д. Со Снѣсимомъ вѣрнымъ и возлюбленнымъ братомъ нашимъ, иже ѣсть ѿ васъ: всѣ вамъ скажутъ, ꙗже зѣ.

Г. Цѣлаетъ вы Арѣстархъ сплѣнникъ мой, и Марко ѡнещій Пармавинъ, ѿ немже пріѣсте заповѣди: ѡце пріидетъ къ вамъ, пріимите егѣ:

а. И Исѣсъ нареченный Исѣтъ, сѣщій ѿ ѿверѣзаніа, сѣ едины споспѣшницы во црѣво Бжїе, иже быша ми оутѣшеніе.

в. Цѣлаетъ вы Епафрасъ, иже ѿ васъ, ракъ Іиса Хртѣ, всегда подвижалъ ѿ васъ въ молитвахъ, да бѣдете совершенни и исполненни во всѣмъ волѣ Бжїей.

г. Свидѣтельство ко ѿ немъ, ꙗко имать ревность многъ, и колѣзнь ѿ васъ, и ѿ сѣущихъ въ Лаодіки и во Іераполи.

д. Цѣлаетъ вы Лскѣ врачъ возлюбленный, и Димасъ.

ГЛАВА 4.

1. Господари, отдавайте на рабы-тъ си праведно-то и равно-то, като знаете че и вы имате Господарь на небеса.

2. На молитвъ бждѣте постоянни, и бодърствуйте въ нейъ съ благодареніе;

3. Молѣте ся още и за насъ, да ни отвори Богъ врата на слово-то, да говорѣхъ тайнъ-тъ Христовъ, за коѣто съмъ и вързанъ,

4. Да ѣхъ явиъ, както ми подобава да говорѣхъ.

5. Къмъ външни-тъ обхождайте ся съ мудрость, като искупвате врѣме-то.

6. Говореніе-то ви да бжде вынѣгы съ благодать, подправено съсъ соль, да знаете какъ трѣба да отговаряте всякому одному.

7. Колкото за мене, ще ви искаже всичко-то Тихпкъ възлюбленный братъ, и вѣренъ служитель и сослужникъ въ Господа,

8. Когото само за това проводихъ до васъ, да разбере състояніе-то ви, и да утѣши сѣрдца-та ви,

9. Съ Онисима вѣрнаго и любезнаго брата, който е отъ васъ; ще ви искажѣтъ за тука всичко.

10. Поздравява вы Аристархъ, сплѣнникъ-тъ ми, и Марко сродникъ-тъ на Варнавъ, (за когото приехте порѣчваніе; ако дойде при васъ, примѣте го;)

11. И Исусъ нарицаемый Іустъ, които сѣхъ отъ обрѣзаны-тъ; тѣ ми сѣхъ единственни-тъ сотрудники въ царство-то Божіе, които ми станѣхъхъ утѣшеніе.

12. Поздравява вы Епафрасъ, рабъ Христовъ, който е отъ васъ, и който всякога за васъ ся подвизава въ молитвы-тъ, да стоите съвършени и исполнени во всякъ волѣхъ Божіихъ.

13. Защото свидѣтельствуюмъ за него, че има голѣмъ ревность за васъ, и за тѣзи които сѣхъ въ Лаодикіихъ и въ Іераполь.

14. Поздравява вы възлюбленный-тъ Лука лѣкарь-тъ, и Димасъ.

ѣі. Прѣлѣйте кратію сѣщію въ Лаодікін, ѡ Пѣмфанѣ ѡ домѣшнюю ѣгѡ цркви :

ѣі. Ѣгда прочтѣтсѣ посланіе сѣѡ оу васъ, сотворіте, да ѡ въ Лаодікістѣй цркви прочтѣно вѣдетъ, ѡ написанное ѡ Лаодікін да ѡ вы прочтѣте :

ѣі. Ѣрцыте Ярхіппс : влюди сѣженіе, ѣже пріѣлѣ ѣси ѡ Гѣѣ, да довершіши ѣ.

ѣі. Цѣлованіе моѣю рзкою Павлею. поминѣйте моѣ оузы. влгодѣть со всѣми вами. аминь.

КЪ СОЛѢНАНОМЪ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ

СТѢГѢ ЯПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

а. Павелъ ѡ Сіласѣх ѡ Тімоѡѣй, цркви Солѣнстѣй, ѡ Бѣѣ Оуѣѣ ѡ Гѣѣ Іисѣ Хрѣтѣ : влгодѣть вамъ ѡ миръ ѡ Бѣѣ Оуѣѣ нашегѡ ѡ Гѣѣ Іисѣ Хрѣтѣ.

б. Благодаримъ Бѣѣ всегда ѡ всѣхъ васъ, поминѣние ѡ васъ творѣше въ моѣтвахъ нашихъ,

в. Непрестѣнно поминѣюще вѣше дѣло вѣры, ѡ трѣдѣ любѣ, ѡ терпѣніе оуѡваніѣ Гѣѣ нашегѡ Іисѣ Хрѣтѣ, прѣѣ Пѣѡмъ ѡ Оуѣѣмъ нашимъ :

г. Вѣдающе, братіе возлюбленнаѣ, ѡ Бѣѣ ѡзѣрѣніе вѣше,

ѣ. Іѣѣѣ влговѣствованіе наше не вѣсть къ вамъ въ

15. Поздравѣте братія-та които сѣ въ Лаодикійѣ, и Нимфана и домашнѣ-тъ му църквѣ.

16. И като прочетете писмо-то помежду си, сторѣте да ся прочете и въ църквѣ-тъ на Лаодикійцы-тъ; и това, което е изъ Лаодикійѣ да го прочетете и вы.

17. И речѣте Архиппу: Внимаи на служеніе-то, което си приелъ въ Господа, да го изпълнишь.

18. Поздравеніе-то *сѣмь писалъ* азъ Павелъ съ рѣкнѣ-тъ си. Помнѣте оковы-тъ ми. Благодать *да бже* съ васъ. Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Силуанъ и Тимоѳей до Солунскѣ-тъ църквѣ въ Бога Отца, и Господа Исуса Христа, благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

2. Благодаримъ всякога Бога за всички васъ, и помянуваме вы въ молитвы-тъ си.

3. Като помнимъ непрѣстанно ваше-то дѣло на вѣрѣ-тъ, и трудъ-тъ на любовь-тъ, и търпѣніе-то на надеждѣ-тъ въ Господа нашего Исуса Христа, прѣдъ Бога и Отца нашего.

4. Понеже знаемъ, възлюблени братіе, ваше-то отъ Бога избраніе.

5. Защото наше-то къмъ васъ благовѣствованіе не станѣ само

слово точию, но и въ силѣ, и въ дѣѣ стѣх, и во извѣщеніи мнозѣх, ꙗкоже и вѣсте, каковы быхомъ въ васъ ради васъ.

ѳ. И вы подобницы бысте намъ и Гдѣ, пріѣмше слово въ скорби мнозѣхъ съ радостію Дхѣ стѣхъ,

з. ꙗкѡ быти вамъ образъ всемъ вѣрствующимъ въ Македоніи и Ѳхѣи.

и. Ѣ вы въ промѣсѣ слово Гдѣ не токму въ Македоніи и Ѳхѣи, но и во всяко мѣсто вѣра ваша, ꙗже къ Нѣс, изыде, ꙗкѡ не трѣбовати намъ глаголати что.

д. Тѣхъ въ насъ возвѣщajúтъ, каковы вхѣдъ имѣхомъ къ вамъ, и какъ ѡбратистесѣ къ Нѣс ѡ ѡдѣхъ, работати Нѣс живъ и истиннъ,

и. И ждѣти Ѣа ѣгѡ съ нѣс, ѣгоже воскресѣ изъ мѣртвыхъ, ꙗса, избавляющаго насъ ѡ гнѣва гдѣхъ.

ГЛАВА ѳ.

а. Сѣмъ въ вѣсте, братіѣ, вхѣдъ нашъ ꙗже къ вамъ, ꙗкѡ не воцѣе бытъ :

б. Но предпострадавше и досаждѣни бывше, ꙗкоже вѣсте, въ Філіппѣхъ, дерзнухомъ ѡ Нѣхъ намъ глаголати къ вамъ бѣговѣствованіѣ Нѣхъ со многимъ подвигомъ.

в. Оутѣшеніѣ въ наше не ѡ прѣлести, ни ѡ нечистотѣ, ни лѣстію :

г. Но ꙗкоже ѡсудѣхомъ ѡ Нѣхъ вѣрни быти пріѣти бѣговѣствованіѣ, тѣхъ глаголемъ, не ꙗки чловѣкомъ оугождающе, но Нѣхъ ѡсудѣющимъ сердца наша.

д. Никогдаже въ словесѣхъ ласканіѣхъ быхомъ къ вамъ, ꙗкоже вѣсте : ниже въ винѣхъ лихонманіѣ, Нѣхъ свидѣтель :

е. Ни ѡищѣ ѡ чловѣкѣхъ славы, ни ѡ васъ, ни ѡ ѡнѣхъ,

з. Могуще въ таготѣхъ быти, ꙗкоже Хрѣтѣвы ѡптомъ : но

съсь слово, но и съсь силъ, и въ Духа Святаго, и съ голѣмо удостовѣреніе, както знаете какви бѣхмы заради васъ помежду вы.

6. И вы станѣхте подражатели намъ и Господу като при много утѣшенія приѣхте слово-то съ радость на Духа Святаго.

7. Така що станѣхте примѣръ на вси-тѣ вѣрующы конто сѣ въ Македоніѣ и въ Ахайѣ.

8. Защото отъ васъ ся прогласи слово-то Господне, не само въ Македоніѣ и Ахайѣ, но на всяко мѣсто ся расчу ваша-та вѣра въ Бога, щото ный не трѣба да говоримъ нѣщо.

9. Защото тѣ възвѣщаватъ за насъ, какъ станѣ наше-то влѣзваніе при васъ, и какъ сте ся обѣрнѣли отъ идолы-тѣ къмъ Бога, за да служите на живый-тѣ и истинный-тѣ Богъ,

10. И да очакувате отъ небеса неговъ-тѣ Сынъ, когото възкръси отъ мъртвы-тѣ, Исуса, който ны освободява отъ идѣщій-тѣ гнѣвъ.

ГЛАВА 2.

1. Защото вы сами знаете, братіе, наше-то при васъ влѣзваніе, че не бы напрасно ;

2. Но като бѣхмы отъ по напрѣдъ, както знаете, пострадали и обесчестени въ Филиппы, дързыхмы въ Бога нашего да проповѣдамы вамъ евангеліе-то Божіе съ голѣмъ подвигъ.

3. Защото наше-то увѣщаніе не *бы* отъ прѣлѣгваніе, нито отъ нечистотѣ, нито съ измамѣ ;

4. Но както бѣхмы одобрени отъ Бога да ни повѣри благовѣствованіе-то, така говоримъ, не като че угождаваны на чловѣцы, но на Бога който испытыва сѣрдца-та ни.

5. Защото както знаете, нито ласкателно слово употребихмы нѣкога, нито причинѣ за лихонство ; Богъ е свидѣтель ;

6. Нито понскахмы славѣ отъ чловѣцы, нито отъ васъ, нито отъ други ;

7. (Ако и да можехмы да смы въ тяжесть като Христови апо-

БѢХОМЪ ТИСИ ПОСЕРДѢ ВАСЪ, ꙗкоже доуница грѣетъ своѣ
члѣда.

И. ТАКЖЕ ЖЕЛАЮЩЕ ВАСЪ, БЛГОВОЛНХОМЪ ПОДАТИ ВАМЪ НЕ ТОЧНО БЛГОВѢСТВОВАНІЕ БЖІЕ, НО И ДУШЫ СВОА, ЗАНѢЖЕ ВОЗДЮБЛЕНІИ ВЪСТЕ НАМЪ.

Ѧ. ПОМНИТЕ БО, БРАТІЕ, ТРѢДЪ НАШЪ И ПОДВИГЪ: НОЩЬ БО
И ДЕНЬ ДѢЛАЮЩЕ, ДА НЕ УТЪГОТИМЪ НИ ЕДИНАГО ВЪ ВАСЪ, ПРО-
ПОВѢДАЮЩЕ ВАМЪ КЛГОВѢСТВОВАНІЕ БЖІЕ.

Г. БЫ СВИДѢТЕЛИ И Г҃Ъ, ꙗкѡ преподѡбнѡ и прѡведнѡ и непорѡчнѡ вѣрꙋющымъ бѣхомъ,

Ѧ. И҃коже вѣсте, занѣ єдинаго когѣдо вѣсх, ꙗкоже оу҃х
члѣда своѣа,

ВІ. МОЛАЩЕ І ОУТѢШАЮЩЕ ВАСЪ, І СВИДѢТЕЛЬСТВУЮЩЕ
ВЪМЪ ХОДІТИ ДОСТОЙНУ П҃СЪ ПРИЗВАНШЕМОУ ВЪ ВО СВОѢ ЦР҃КВѢ І
СЛАВѢ.

ГІ. СЕГѢ РАДІ И МѢ БЛАГОДАРІМЪ БГА НЕПРЕСТАННѢ, ІАКѢ
ПРІЄМШЕ СЛОВО СЛЫШАНІА БЖІА Ѣ НАСЪ, ПРІАСТЕ НЕ ІАКІ СЛОВО
ЧЕЛОВѢЧЕСКО, НО, ІАКОЖЕ ЁСТЬ ВОІСТИННО, СЛОВО БЖІЕ, ЁЖЕ И
ДѢЙСТВЕТЕСЯ ВЪ НАСЪ ВѢРЮЩИХЪ.

ДѢ. РЫ́ ВО ПОДО́БНИЦЫ ВЫ́СТЕ, БРА́ТІЕ ЦР҃КВАМЪ БЖІИМЪ
С҃ЩЫМЪ ВО ІСА́ЕН Ѡ ХР҃ТѢ ІІ҃СѢ, ЗАНѢ Т҃ААЖДЕ И ВЫ ПОСТРА-
ДАСТЕ Ѡ СВОИ́ХЪ СПЛЕМѢННИКЪ, Ꙗ́КОЖЕ И ТІИ Ѡ ІСА́ЕИ,

ѣи. Оубѣишихъ ѿ Гда Іиса ѿ ѣгѡ пророки, ѿ насъ ѿзгнѣ-
шихъ, ѿ Бгс несподѣишихъ, ѿ всѣмъ челоѣкѡмъ протѣва-
щихъ,

ѣ. (И) возбраняющихъ намъ глаголати ꙗзыкомъ, да спастца, во ѣже исполнити ѡмъ грѣхѹ своѡ всегда: постиже же на нихъ гнѣвъ до конца.

31. МѢ ЖЕ, КРАТІЕ, ѠСИРОТѢВШЕ Ѡ ВАСЪ КО ВРЕМЕНИ ЧАСА,
ЛИЦЕМЪ А НЕ СЕРДЦЕМЪ, ЛИШШЕ ТИШАХОМСЯ ЛИЦЕ ВАШЕ ВІДѢТИ
МНОГИМЪ ЖЕЛАНИЕМЪ.

iii. Тѣмже хотѣхомъ прїити къ вамъ, ѿзъ оубо Памелъ
ѹмною ѿ двѣжды, ѿ возвращенїи намъ сатанѣ.

столи ;) но быхмы тихы посрѣдъ васъ, както кърмилца ся грижи нѣжно за чада-та си.

8. Така като имяхмы горещъ любовь къмъ васъ, имяхмы благодареніе да ви прѣдадемъ не токо евангеліе-то Божіе, но и души-тѣ си, защото станяхте любезни намъ.

9. Защото вы, братіе, помните нашій-тъ трудъ и мъжъ, понеже деня и ноця като работѣхмы, да не отеготимъ ни одного отъ васъ, проповѣдахмы вамъ евангеліе-то Божіе.

10. Вы сте свидѣтели и Богъ, какъ свято, и праведно, и неукоризненно ся обходихмы съ васъ вѣрующы-тѣ ;

11. Както знаете, какъ всякого отъ васъ като отецъ чада-та си увѣщавахмы и утѣшавахмы,

12. И строго ви заръччахмы, да ходите достойно Богу, който вы призовава въ свое-то царство и славъ.

13. За туй и ный благодаримъ Бога непрѣстанно, че като пріяхте слово-то Божіе, което чухте отъ насъ, пріяхте го не *като* слово чловѣческо, но, (както е наистинъ,) слово Божіе, което и дѣйствува между васъ вѣрующы-тѣ.

14. Защото, вы, братіе, станяхте подражатели на Божіи-тѣ въ Христа Исуса церкви, които сж въ Іудеѣъ, понеже и вы пострадахте исто-то отъ свои-тѣ си соплеменицы, както и тѣ отъ Іудеи-тѣ,

15. Които и Господа Исуса убихъ, и свои-тѣ си пророцы, и насъ распѣдихъ, и Богу не угодяватъ, и на всички-тѣ чловѣцы сж противни ;

16. Възбраняватъ ни да говоримъ на язычници-тѣ да ся спасятъ, за да изпълнятъ грѣхове-тѣ си вынѣгы, но постигнѣгы ги гиѣвъ-тъ до край.

17. А ный, братіе, като осиротѣхмы отъ васъ за малко врѣме, съ лице *а* не съсь сърдце, *още* повече съ голѣмо желаніе ся постаряхмы, дано видимъ лице-то ви.

18. За това поискахмы да дойдемъ при васъ, (и азъ Павелъ) и веднѣжъ и дваъ, но направи ни прѣчкъ Сатана.

Ѧ. КТО́ ВО НА́МЪ ОУПОВА́НІЕ ИЛИ РА́ДОСТЬ ИЛИ ВѢНЦЪ ПОХВАЛѢНІА, НЕ И́ ВЫ ЛИ, ПРЕДЪ ГДѢМЪ НА́ШИМЪ И́ИСУ ХРІ́ТОМУ ВО ПРИШЕ́СТВІИ ѿГНѢ ;

К. ВЫ ВО ѿСТЕ́ СЛА́ВА НА́ША И РА́ДОСТЬ.

ГЛАВА ҃.

А. ТѢМЖЕ ОУЖЕ́ НЕ ТЕРПА́ЩЕ, БЛ҃ГОВОЛИ́ХОМУ ѡСТА́ТИСЯ ВО Я́ВНѢХЪ ѿДІ́ИИ,

Б. И ПОСЛА́ХОМУ ТИМОДѢ́А БРА́ТА НА́ШЕГО И СЛ҃ЖИ́ТЕЛ҃А БЖІ́А И СПОСР҃Ѣ́ШНИКА НА́ШЕГО ВО БЛ҃ГОВѢ́СТІИ ХРІ́ТОВѢ́, ОУТВЕРДИ́ТИ ВА́СЪ И ОУТѢ́ШИТИ ѡ ВѢ́РѢ ВА́ШЕЙ,

Г. И́ЖЕ НИ ѿДІ́НОМУ СМѢ́ЩА́ТИСЯ ВЪ СКО́РБЕХЪ СІ́ХЪ: СА́МИ ВО ВѢ́СТЕ, И́ЖЕ НА СІ́Е И́СТОЕ ЛЕЖИ́МЪ:

Д. И́БЕ ѿГДА́ ОУ́ ВА́СЪ ВѢ́ХОМУ, ПРЕДРЕКО́ХОМУ ВА́МЪ, И́ЖЕ И́МАЕМЪ СКОРБѢ́ТИ, ѿЖЕ́ И КЫ́СТЬ, И ВѢ́СТЕ:

Е. СЕГѢ́ РА́ДИ И́ ѿЗЪ КТО́МУ НЕ ТЕРПѢ́, ПОСЛА́ХЪ РАЗСМѢ́ТИ ВѢ́РС ВА́ШЪ, ДА НЕ КА́КЪ И́СКСЪА́МЪ ВЫ И́СКСЪА́МЪ, И ВОТЩЕ́ ВЪДЕ́ТЪ ТРѢ́ДЪ НА́ШЪ.

Ж. НЫ́НѢ́ ЖЕ ПРИШЕ́ДШЪ ТИМОДѢ́Ю КЪ НА́МЪ ѡ ВА́СЪ, И БЛ҃ГОВѢ́СТИ́ВШЪ НА́МЪ ВѢ́РС ВА́ШЪ И ЛЮБОВЬ, И И́ЖЕ И́МАТЕ ПА́МАТЬ ѡ НА́СЪ БЛА́ГЪ, ВСЕГДА́ ЖЕЛА́ЮЩЕ НА́СЪ ВІ́ДѢ́ТИ, И́КОЖЕ́ И МЫ́ ВА́СЪ:

З. СЕГѢ́ РА́ДИ ОУТѢ́ШИ́ХОМУСЯ, БРА́ТІЕ, ѡ ВА́СЪ, ВО ВСА́КОЙ СКО́РБИ И́ Н҃ЖДѢ́ НА́ШЕЙ, ВА́ШЕЮ ВѢ́РОЮ.

И. И́ЖЕ МЫ́ НЫ́НѢ́ ЖІ́ВИ ѿСМЫ́, ѿИ́Е ВЫ СТОИ́ТЕ ѡ ГДѢ́.

А. КО́Е ВО БЛ҃ГОДАРЕ́НІЕ БГ҃Ъ МО́ЖЕМЪ ВОЗДА́ТИ ѡ ВА́СЪ, ѡ ВСА́КОЙ РА́ДОСТИ, ѿЮ́ЖЕ РА́Д҃ЕМСЯ ВА́СЪ РА́ДИ ПРЕДЪ БГ҃ОМУ НА́ШИМЪ;

Г. НО́ЩЬ И́ ДЕНЬ ПРЕЗНА́ХА МОЛѢ́ЩЕСЯ ВІ́ДѢ́ТИ ЛИЦЕ́ ВА́ШЕ, И́ СОВЕРШИ́ТИ ЛИШЕ́НІЕ ВѢ́РЫ ВА́ШЕѢ.

А. СА́МЪ ЖЕ БГ҃Ъ И́ СІ́ЦЪ НА́ШЪ, И ГДѢ́ НА́ШЪ И́ИСУ ХРІ́ТО́СЪ ДА ИСПРА́ВИТЪ П҃ТЬ НА́ШЪ КЪ ВА́МЪ:

19. Защото коя е наша-та надежда, или радост-та *ни*, или вѣнецъ-тъ на похвалѣ-тъ *ни*? не сте ли вы прѣдъ Господа нашего Иисуса Христа въ пришествіе-то негово?

20. Защото вы сте наша-та слава и радостъ.

ГЛАВА 3.

1. За това и като не можѣхмы да търпимъ вече, разсѣдихмы за добро да останемъ сами въ Аѳинѣ;

2. И проводихмы Тимоѳея, брата нашего и служителя Божія, и сотрудилика нашего въ евангеліе-то Христово, да вы утвърди, и да вы утѣши отъ къмъ вѣрж-тъ ви;

3. Да ся не колебае никой въ тѣзи скърби; защото вы знаете че на това смы опрѣдѣлени;

4. Защото когато бѣхмы при васъ, прѣдсказувахмы ви че има да прѣтърпимъ притѣсненіе, както и станѣ, и знаете.

5. За това и азъ като не можѣхъ вече да търпѣѣ, проводихъ да разумѣѣ за вѣрж-тъ ви, да не бы да вы е искусилъ искусителъ-тъ, и да бѣде трудъ-тъ ни напрасно.

6. А сега като дойде Тимоѳей отъ васъ при насъ та ни донесе добры извѣстія за вѣрж-тъ и любовь-тъ вашѣ, и това, че имате всякога добро поменуваніе за насъ, и желаете да ны видите, както и ный васъ,

7. За това, при всичкѣ-тъ нашѣ скърби и нуждѣ, утѣшихмы ся, братіе, за васъ, чрѣзъ вѣрж-тъ вашѣ;

8. Понеже сега смы живи, ако стоите вы въ Господа.

9. Защото кое благодареніе можемъ да въздадемъ Богу за васъ, заради всичкѣ-тъ радость съ коѣмъ ся радуваме за васъ прѣдъ Бога нашего?

10. Нощя и деня прѣусърдно ся молимъ да видимъ лице-то ви, и да допълнимъ което ви не достига въ вѣрж-тъ ви.

11. А самъ Богъ и Отецъ нашъ, и Господъ нашъ Иисусъ Христосъ дано управи пѣтъ-тъ ни къмъ васъ.

БІ. НАСЖ ЖЕ ГДЬ ДА ОУМНОЖИТЪ, И ДА ИЗБЫТОЧЕСТВИТЪ
ЛЮБОВІЮ ДРՅԴԶ КО ДРՅԴՏ И КО ВСԷՄԶ, ПАКОЖЕ И МЫ КЪ
ВԱՄԶ,

ГІ. БО ЇЖЕ ОУТВЕРДИТИ СЕРЦА ВАША НЕПОРѢЧНА ВЪ СТЫНИ,
ПРЕДЪ БГОМЪ И ОЦЕМЪ НАШИМЪ, ВЪ ПРИШЕСТВІЕ ГДА НАШЕГѦ
ІІСА ХРТА СО ВСѢМИ СТЫМИ ЁГѦ. АМІНЬ.

ГЛАВА Д.

д. Тѣмже оубо, братіе, просимъ вы ѿ молимъ ѿ Хрѣ-
іисѣ, ꙗкоже пріѣсте ѿ насъ, какѡ подобаетъ вамъ ходити ѿ
оубождати Бгови, ꙗкоже ѿ ходите, да ѿзбѣтаете паче:

Б. Г҃СТЕ БО, КАКОВА ПОВЕЛѢНІА ДАХОУЗ ВАМЪ ГДЕМЪ
ІІСОУЗ.

Г. СІА КО ЖЕСТЬ ВОЛА БЖІА, СТОСТЬ ВАША, ХРАНИТИ СЕБЕ
САМБХА У ВАСДА,

Ѧ. П'ВѢДѢТИ КОМУЖДО Ѡ ВАСЪ СВОЙ СОСѢДЪ СТАЖАВАТИ ВО
СТЫНИ И ЧЕСТИ,

Ѣ. Я не въ страсти похотиѣхъ, ꙗкоже ѡ ѡзыцы невѣдаѣхъ
Б҃га:

Ѣ. ꙗкоже не престоупати ꙗкоже лихѡмствовати въ вещи брата
своего, зане мстителъ есть гдѣ во всѣхъ снѣхъ, ꙗкоже ꙗ
прежде рекѡхомъ къ вамъ, ꙗкоже засвидѣтельствовахомъ.

3. Не призвѣ во насъ Бѣга на нечистотѣ, но во сѣсть.

И. ТѢМЖЕ ОУБО ѿМЕТÁЙ, НЕ ЧЕЛОВѢКА ѿМЕТÁЕТЪ, НО БГ҃А
ДАВШАГО Д҃ХА СВОЕГО СТ́АГО ВЪ Н́СѢХ.

д. ѿ братомѡбѣи же, не трѣвзете, да пишется къ вамъ:
самѣи бо вы Богомъ оучени есте, еже любѣти другъ друга:

Г. Ыко творитѣ то ко всѣй братѣи сѣиѣи во всѣй Маке-
донїи. молимъ же вы братїе, избѣгнѣте сѣиѣи паче,

ДІ. І МОВЭЗНУ ПРИЛЖАТИ ЁЖЕ БЕЗМОЛСТВОВАТИ, І ДѢЛАТИ
СВОЯ, І ДѢЛАТИ СВОИМИ РСКАМИ, ІАКОЖЕ ПОВЕЛѢХОМЪ ВАМЪ :

12. И васъ Господь да умножи и да *вы* направн да прѣизобилувате въ любовь—тѣ единъ къмъ другый и къмъ всичкы—тѣ, както и ный къмъ васъ,

13. За да утвърди сърдца-та ви непорочны въ святость—тѣ прѣдъ Бога и Отца нашего, въ пришествіе-то на Господа нашего Исуса Христа съсъ вси—тѣ неговы святыи.

ГЛАВА 4.

1. При това още, братіе, просимъ и молимъ вы въ Господа Исуса, каквото сте приели отъ насъ какъ трѣбува да ходите и да угодявате Богу, *така* да прѣуспѣвате повече;

2. Защото знаете каквы заповѣди ви дадохмы отъ Господа Исуса.

3. Понеже това е воля-та Божія, ваше-то освященіе, да ся въздържате отъ блудъ;

4. Да знае всякой отъ васъ да държи съсъдъ-тъ си въ святость и честность,

5. Не въ страсть на похоть, както и язычници—тѣ които не знаѣтъ Бога;

6. Да не прѣминува *никкой прѣдъ-те* и да поврѣжда брата си въ *това* нѣщо, защото за всичко това Богъ е отмъстителъ, както ви и отъ понапрѣдъ рекохмы и засвидѣтелствувахмы.

7. Защото Богъ не ны е призовавъ на нечистотѣ, но на святость.

8. И тѣй, който отхвърля *това*, не отхвърля челоуѣка, но Бога, който е и далъ намъ Духа своего Святаго.

9. А за братолюбіе-то нѣмате нуждѣ да ви пишѣ; защото вы сами сте отъ Бога научени да имате любовь единъ къмъ другый;

10. Защото и правите това на вси—тѣ братія които сѣ по всичкѣ Македоніѣ; и молимъ ви ся, братіе, да прѣуспѣвате повече,

11. И усърдно да ся стараете да живѣете тихо, и да вършите свои—тѣ си работы, и да работите съсъ свои—тѣ си рѣцѣ, както ви зарѣчахмы;

ѿ. Да ходите блгообразно ко внѣшнимъ, ѿ ни чесогѡже трѣбуете.

ѿ. Не хощѣ же васъ, братіе, не вѣдѣти ѡ оумѣршихъ да не скорбятѣ, ѿкоже ѿ прочіи не ѿмѣстѣи оупованіа.

ѿ. Иже бо вѣршемъ, ѿкѡ Іисъ оумре ѿ воскрѣсе, таку ѿ блѣ оумѣршыа въ Іисѣ приведѣтъ съ нимъ.

ѿ. Сіе бо вамъ глаголемъ словомъ гдѣимъ, ѿкѡ мы живѣщіи ѡстѣвшіи въ пришествіе гдѣе, не ѿмамы предварити оумѣршихъ:

ѿ. Икѡ самъ гдѣ въ повелѣніи, бо гласѣ архангловѣ, ѿ въ трѣбѣ бжїи спїдетъ съ нѣсе, ѿ мѣртвѣи ѡ хртѣ воскреситъ первѣе.

ѿ. Потѡмъ же мы живѣщіи ѡстѣвшіи, кспнъ съ ними восхїщеніи бѣдемъ на облацѣхъ въ срѣтеніе гдѣе на воздѣсѣ, ѿ таку всегда съ гдѣмъ бѣдемъ.

ѿ. Тѣмже оутѣшайте дрѣгъ дрѣга въ словесѣхъ сіихъ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. А ѡ лѣтѣхъ ѿ ѡ временѣхъ, братіе, не трѣбѣ ѣсть вамъ писати:

ѿ. Самѣи бо вы ѿзвѣстни вѣсте, ѿкѡ дѣнь гдѣнъ ѿкоже тѣтъ въ ношїи, таку прїидетъ:

ѿ. Егда бо рекѣтъ, миръ ѿ оутвержденіе, тогда внезапс нападетъ на нихъ всегвѣительство, ѿкоже колѣзнь во чрѣвѣ ѿмѣщей, ѿ не ѿмѣтъ ѿзбѣжати.

ѿ. Вы же, братіе, нѣсте во тмѣ, да дѣнь васъ ѿкоже тѣтъ постигнетъ:

ѿ. Ксіи бо вы сынове свѣта ѣстѣ ѿ сынове днѣ: нѣсмы ношїи, ниже тмы.

ѿ. Тѣмже оубо да не спїмъ ѿкоже ѿ прочіи, но да бѡдрствемъ ѿ трезвимъ.

12. За да ходите благообразно прѣдъ вѣншии-тѣ, и да нѣмате нуждѣ отъ нищо.

13. И не искаемъ, братіе, да не знаете за умрѣлы-тѣ, за да не скѣрбите, както и други-тѣ които нѣматъ надеждѣ.

14. Защото ако вѣруваме че Исусъ умрѣ и въскрѣснѣ, така и Богъ умрѣлы-тѣ въ Исуса ще приведе съ него заедно.

15. Защото това ви го казуваме съсъ слово Господне, че ный живи-тѣ, колкото останемъ до пришествіе-то Господне, нѣма да прѣдваримъ умрѣлы-тѣ;

16. Понеже самъ Господъ ще слѣзе отъ небе-то съ повелѣніе, съ гласъ архангеловъ, и съ трѣбѣ Божіи; и мъртви-тѣ въ Христа ще въскрѣснѣтъ понапрѣдъ;

17. Послѣ ный живи-тѣ които сме останѣли, съ тѣхъ наедно ще бѣдемъ грабнѣти на облацы да срѣщнемъ Господа на въздухъ, и така ще бѣдемъ всякога съ Господа.

18. И тѣй утѣшавайте се единъ другый съ тѣзи думы.

ГЛАВА 5.

1. А за години-тѣ и вѣремена-та, братіе, нѣмате нуждѣ да ви ся пише;

2. Защото вы знаете извѣстно, че день-тѣ Господень, както крадецъ прѣзъ ночь, така ще дойде;

3. Понеже когато казувать, Миръ и безопасность, тогазъ ще нападне на тѣхъ внезапна погубель както болѣзни-тѣ на непразниченъ, и нѣма да избѣгнѣтъ.

4. Но вы, братіе, не сте въ тѣмнищѣ, та да вы постигне день-тѣ като крадецъ.

5. Всички вы сте сынове на видѣлия-тѣ и сынове на день-тѣ: не сме на ночь-тѣ, нито на тѣмнищѣ-тѣ.

6. И тѣй да не спимъ както и други-тѣ, но да бѣдемъ будни и трѣзвенни.

ѣ. Спащїи ко, въ ноцїи спятъ: ѿ оупивающїихся, въ ноцїи оупиваются:

ѿ. Мы же сынове сѣще днѣ, да трезвимся, ѡбѣлшеся въ крону вѣры ѿ любви, ѿ шлемъ оупованїа спасенїа:

ѿ. Ёѡ не положи насъ бѣхъ въ гнѣвъ, но въ ползченїе спасенїа, Гдемъ нашимъ їисъ Хрѣтомъ,

ї. Оумершимъ за насъ, да, ѡще еди́мъ, ѡще ли спїмъ, кспнмъ съ нїмъ живѣмъ.

їа. Сегѡ ради оутѣшайте дрѣгъ дрѣга, ѿ созидайте кїиждо ближняго, ѿкоже ѿ творитѣ.

їб. Молимъ же вы, братїе, знайте трждающихся оу васъ, ѿ настоятелей вашихъ ѡ Гдѣ, ѿ наказующихъ вы,

їг. ѿ ѿмѣйте ѿхъ по презнїахъ въ любви за дѣло ѿхъ: мїрствуйте въ себѣ.

їд. Молимъ же вы, братїе, вразумляйте безчїнныа, оутѣшайте младѣшныа, застѣпайте немощныа, долготерпїте ко всѣмъ.

їе. Блаудїте, да никтоже зла за зло комѣ воздастъ: но всегда доброе гонїте ѿ дрѣгъ ко дрѣгѣ ѿ ко всѣмъ.

їѳ. Всегда радуйтеся:

їз. Непрестанно молїтеся.

їи. Ѿ всѣмъ благодарїте: сїа ко ѳстѣ вола бжїа ѡ Хрѣтѣ їисѣ въ васъ.

їй. Дха не оугашайте:

їк. Пророчествїа не оуничижайте.

їл. Рса же ѿскашающе: двѣра держїте,

їм. Ѿ вса́кїа вещиа слава ѡгрекайтеся.

їн. Слмъ же бѣхъ міра да ѡстїитъ васъ всесовершенныхъ (во всѣмъ): ѿ всесовершенъ вашихъ дхъ ѿ дшл ѿ тѣло непорочно въ пришествїе Гда нашего їиса Хрѣта да сохранїтся.

їо. Рѣренъ призвавый васъ, ѿже ѿ сотворїтъ.

їе. Пратїе, молїтеся ѡ насъ.

7. Защото конто спятъ, ноця спятъ, и конто ся опивать, ноця ся опивать :

8. Но ный, като смы *сынове* на день-тъ, да бждемъ трѣзвенни, и да облѣчемъ броніѣ-тъ на вѣрѣ-тъ и на любовь-тъ, и за шлемъ, надеждѣ-тъ на спасеніе-то ;

9. Защото Богъ не ны е опрѣдѣлилъ за гнѣвъ, но да получимъ спасеніе чрѣзъ Господа нашего Иисуса Христа,

10. Който умрѣ за насъ, за да живѣемъ съ него и когато смы будни и когато спимъ.

11. За това утѣшавайте ся единъ другый и назидавайте единъ другыго, както и правите.

12. И молимъ вы, братіе, да познавате тѣзи, конто ся трудять помежду вы, и сѣ настоятели ваши въ Господа, и вы поучавать,

13. И да ги почитате прѣмногo съ любовь за дѣло-то имъ. Живѣйте мирно помежду си.

14. Молимъ вы още, братіе, вразумявайте безчинны-тъ, утѣшавайте малодушны-тъ, поддържайте немощны-тъ, бждѣте къмъ всички търпѣливи.

15. Гледайте да не отдава нѣкой нѣкому зло за зло ; но търсѣте всякога добро-то, и единъ на другый си и на всички-тъ.

16. Вынѣгы ся радувайте.

17. Непрѣстанно ся молѣте.

18. За всичко благодарѣте ; защото това е воля-та Божія за васъ въ Христа Иисуса.

19. Духъ-тъ не угасяйте.

20. Пророчества не имайте за нищожны.

21. Всичко испытуйте : добро-то държете.

22. Отъ всякакъвъ видъ зло въздържайте ся.

23. А самъ Богъ мира да вы освяти всесъвършенно ; и да ся съхрани цѣлокупенъ духъ-тъ ви, и душа-та, и тѣло-то безъ порока, въ пришествіе-то на Господа нашего Иисуса Христа.

24. Вѣренъ е онзи който вы призовава, и ще го направи.

25. Братіе, молѣте ся за насъ.

Ѣ. ЦѢЛѢЙТЕ БРАТІЮ ВСЮ ЛЮБЗАНІЕМЪ СТЫМЪ.

ѢЗ. ЗАКЛИНАЮ ВЪ ГДѢМЪ, ПРОЧЕСТИ ПОСЛАНИЕ СЕ ПРЕДЪ ВСЕЮ СТОЮ БРАТІЕЮ.

ѢИ. БЛАГОДАТЬ ГДА НАШЕГѦ ІІСА ХРТА СЪ ВАМИ. АМИНЬ.

КЪ СОЛѢНАНОМЪ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ СТАГѦ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. ПАВЕЛЪ И СИЛАНЪ И ТИМОДЕЙ, ЦРКВИ СОЛѢНСТѢИ Ѿ БЗѢ
СОЦѢ НАШЕМЪ И ГДѢ ІІСѢ ХРТЕ:

Ѣ. БЛАГОДАТЬ ВАМЪ И МИРЪ Ѿ БГА СОЦА НАШЕГѦ И ГДА ІІСА
ХРТА.

Ѣ. БЛАГОДАРИТИ ДОЛЖНИ ЕСМЫ БГА ВСЕГДА Ѿ ВАСЪ, БРАТІЕ,
ІАКОЖЕ ДОСТОЙНО ЕСТЬ, ІАКѦ ПРЕВОЗРАСТАЕТЪ ВѢРА ВАША, И
МНОЖИТСЯ ЛЮБОВЬ ЕДИНАГѦ КОЕГѦЖДО ВСѢХЪ ВАСЪ ДРЪГЪ КО
ДРЪГЪ:

ѿ. ІАКѦ САМѢМЪ НАМЪ ХВАЛИТСЯ Ѿ ВАСЪ ВЪ ЦРКВАХЪ
БЖІИХЪ, Ѿ ТЕРПѢИИ ВАШЕМЪ И ВѢРѢ, ВО ВСѢХЪ ГОНЕНИИХЪ
ВАШИХЪ И СКОРБЕХЪ, ІАКѢ ПРИЕМЛЕТЕ,

Ѣ. ПОКАЗАНИЕ ПРАВЕДНАГѦ СЗДА БЖІА, ВО ЕЖЕ СПОДОВИТСЯ
ВАМЪ ЦРТВІА БЖІА, ЕГѦЖЕ РАДИ И СТРАЖДЕТЕ.

Ѣ. АЩЕ ОУЖЕ ПРАВЕДНО ОУ БГА, ВОЗДАТИ СКОРБЬ ѾСКОРБЛѦ-
ЮЩИМЪ ВАСЪ,

26. Поздравѣте всичкы-тъ братія съсь цѣлованіе свято.

27. Заклѣвамъ вы въ Господа посланіе-то да ся прочете на вси-тъ святы братія.

28. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бже* съ васъ. Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ и Силуанъ и Тимоѳей до Солунскѣ-тъ церквѣ въ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

2. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и Господа Исуса Христа.

3. Длъжни сме, братіе, да благодаримъ Бога всякога за васъ, както е достойно, защото вѣра-та ви прѣвъзраствува, и умножава ся любовь-та на всякого одного къмъ другыго помежду всичкы васъ ;

4. Така щото и сами ный ся хвалимъ съ васъ въ церкви-тъ Божіи, за ваше-то търпѣніе и за вѣрѣ-тъ *ви* во всичкы-тъ гоненія ваши и притѣсненія-та които прѣтърпѣвате.

5. *Кое*то е доказателство на праведнѣ-тъ съдѣи Божіи, за да ся сподобите въ царство-то Божіе, за което и страдате ;

6. Понеже е праведно у Бога да въздаде скърбъ на тѣзи, които вы оскърбявать,

з. Я вамъ ѿскорбляемымъ ѿрадоу съ нами, во ѿкровеніи
Гда Іиса съ нбсѣ, со Англы силы своеѣ,

и. По Огнѣ пламениѣ, дающеѣ ѿмщеніе не вѣдшымъ
Бга и не послѣдующимъ бѣговѣствованіа Гда нашегѣ Іиса
Хртѣ :

д. Иже мѣкс прїимстѣ, погнѣбель вѣчнѣю, ѿ лица Гда, и
ѿ славы крѣпости ѣгѣ :

і. Егда прїидетѣ прослѣвитися во стѣхъ своѣхъ, и дивенъ
быти во всѣхъ вѣровавшихъ, ѿкѣ оуѣрнѣа свидѣтельство
наше въ васъ, въ день Онъ.

л. За сѣѣ и молимся всегда ѿ васъ, да вы сподобитѣ
званію Бгѣ нашѣ, и испоминтѣ всѣко бѣговолѣніе благасти и
дѣло вѣры въ силѣ :

ѣ. Икѣ да прослѣвитѣся ѿма Гда нашегѣ Іиса Хртѣ въ
васъ, и вы въ немъ, по бѣгодѣти Бга нашегѣ и Гда Іиса
Хртѣ.

ГЛАВА Б.

а. Молимъ же вы, братіе, ѿ пришествіи Гда нашегѣ Іиса
Хртѣ, и нашемъ собраніи ѿ немъ,

б. Не скорѣ подвижатѣся вамъ ѿ оумѣ, ни оужасѣтѣся,
ниже дѣомъ, ниже слѣвомъ, ни посланіемъ ѿки ѿ насъ по-
сланнѣмъ, ѿкѣ оужѣ настоитѣ день Хртѣвъ.

в. Да никтоже васъ прелстѣтъ ни по едіномѣ же ѡбра-
зѣ : ѿкѣ ѡце не прїидетѣ ѿстѣплѣніе прѣжде, и ѿкрыетѣся
человѣкъ беззакѣнѣа, сынъ погнѣелѣ,

г. Протѣвникъ и превозносѣа пѣче всѣагѣ глаголемагѣ
кѣга ѿлѣ чтілѣща, ѿкоже ѣмѣ сѣсти въ цркви Бжїей ѿки
кѣгѣ показѣющѣ сѣбѣ, ѿкѣ кѣгѣ ѣсть.

д. Не поминѣте ли, ѿкѣ ѣще живѣи оу васъ, сѣа глаголахъ
вамъ ;

7. А на васъ оскърбяваны-тъ *да даде* отрадж наедно съ насъ когато ся яви Господь Исусъ отъ небе-то съ ангелы-тъ на своѣ-тъ силъ,

8. Въ огонь пламенень, да даде отмъщеніе на тѣзи които не познавать Бога, и които ся не покорявать на евангеліе-то на Господа нашего Исуса Христа;

9. Които ще прїимжтъ наказаніе, вѣчнѣ погыбель, отъ лице-то Господне, и отъ славъ-тъ на Неговъ-тъ силъ,

10. Когато дойде да ся прослави въ свои-тъ святин, и да ся покаже чудень между всички-тъ вѣрующы, (понеже вы повѣрувахте въ наше-то свидѣтельство) въ оный день.

11. Заради това и выпжгы ся молимъ за васъ, да вы сподоби Богъ нашъ на призваніе-то, и да испълни всяко благоволеніе на благость-тъ и *всяко* дѣло на вѣрж-тъ въ силъ;

12. За да ся прослави во васъ име-то на Господа нашего Исуса Христа, и вы въ него, по благодать-тъ на Бога нашего и Господа Исуса Христа.

ГЛАВА 2.

1. А колкото за пришествіе-то на Господа нашего Исуса Христа, и за наше-то събирание, молимъ вы, братіе,

2. Да ся не поколебавате скоро отъ умъ-тъ си, нито да ся смущавате, ни духомъ, ни словомъ, нито съ писмо, като отъ насъ проведено, ужъ че настанѣ день-тъ Христовъ.

3. Да вы не прѣльсти никой никакъ; защото *онзи день нѣма да дойде*, ако първо не дойде отстъпленіе-то, и ся не открие чело-вѣкъ-тъ на грѣхъ-тъ, сынъ-тъ на погыбель-тъ,

4. Който ся противи и прѣвзноси ся повече отъ всякого, който ся нарича Богъ, или *нѣщо* което за свято ся почита, така щото да сѣдне въ храмъ-тъ Божій както Богъ, и да показува себе си че е Богъ.

5. Не помните ли че когато бѣхъ още при васъ, казувахъ ви това?

ѡ. И нынѣ оудержавающее вѣсте, во ѣже іавѣтиса ѣмѡ въз своѣ ѣмѡ времѧ.

ѣ. Тѧйна во оуѣже дѣтсѧ беззаконїѧ, точию держѧи нынѣ, дондеже ѡ среды бѣдетъ :

и. И тогда іавѣтсѧ беззаконникъ, ѣгоже Гдѣ Іисъ оубѣетъ дѣомъ оуѣтъ своихъ, и оупразднитъ іавлѣніемъ пришествіѧ своегѡ :

ѧ. Ѣгѡже ѣсть пришествіе по дѣйствѡ сатанинѡ во всѧкой силѣ и знаменїихъ и чюдесѣхъ ложныхъ,

ї. И во всѧкой лстї неправды, въз погнѣблющихъ, занѣ люквѣ їстинны не прїѧша, во ѣже спастисѧ ѡмъ :

ѧі. И сегѡ радїи послетъ ѡмъ Бгѡ дѣйство лстї, во ѣже вѣровати ѡмъ лжї :

бї. Да сѣдъ прїймѡтъ всї невѣровавшїи їстинѣ, но блговолившіи въз неправдѣ.

҃ї. Мы же должни ѣсмы блгодарїти Бга всегда ѡ васъ, кратїе возлюблѣннаѧ ѡ Гдѧ, їѧкъ їзбрѧлъ ѣсть васъ Бгѡ ѡначѧла во спасѣніе во стѣйни дѣѧ и вѣры їстинны,

ѧі. Бѧ неже призѧлъ васъ блговѣствованїемъ нѧшимъ, въз ползчѣніе слѧвы Гдѧ нѧшегѡ Іисѧ Хрѧ.

ѣі. Тѣмже оуѧко вратїе, стѡйте, и держите предѧнїѧ, ѡмже нагчїстесѧ, їли слѡвомъ їли посланїемъ нѧшимъ.

ѡі. Самъ же Гдѣ нѧшъ Іисъ Хрѡсѡ, и Бгѡ и Ѡцѡ нѧшъ возлюбивый насъ и дѧвый оутѣшѣніе вѣчно и оупѡванїе блго въз блгодѧти,

ѣі. Да оутѣшитъ сердца вѧша, и да оутвердїтъ во всѧкомъ слѡвѣ и дѣлѣ блѧзѣ.

ГЛАВѧ ҃.

ѧ. Прѡчее, молїтесѧ ѡ насъ, вратїе, да слѡво Гдѧне течѣтъ и слѧвитсѧ, їѧкоже и въз васъ,

Гл. 3. ВТОРО ПОСЛАНИЕ КЪ СОЛУНЯНОМЪ.

6. А сега знаете онова което го въспира, за да ся яви въ своето си врѣме.

7. Защото тайна-та на беззаконіе-то дѣйствува вече, само да ся отмахне отъ срѣдъ, който ѿвъспира сега ;

8. И тогазы ще ся яви беззаконный-тъ, когото Господь ще убіе съ духъ-тъ на уста-та си, и ще истрѣби съ явленіе-то на пришествіе-то си,

9. Тогози на когото идваніе-то е по дѣйствіе-то на Сатанъ съсь всякъ силъ и знаменія и чудеса лъжовны,

10. И съсь всякъ измамъ на неправдъ-тъ, между тѣзи които погынувать ; защото не пріяхъ любовь-тъ на истинъ-тъ за да ся спасжтъ.

11. И за това Богъ ще имъ проводи дѣйство на заблужденіе, за да повѣрувать въ лъжъ-тъ ;

12. За да бѣдѣтъ осѣдени всички които не сѣ повѣрували въ истинъ-тъ, но сѣ благоволили въ неправдъ-тъ.

13. А ный смы длъжни вынѣгы да благодаримъ Бога за васъ, возлюбленни отъ Господа братіе, че Богъ отъ начало е избралъ васъ въ спасеніе чрѣзь освященіе-то на Духъ-тъ и вѣрованіе-то въ истинъ-тъ,

14. Въ което вы призова съ наше-то благовѣствованіе за получаніе на славъ-тъ на Господа нашего Иисуса Христа.

15. И тѣй, братіе, стойте и държете прѣданія-та които научихте или отъ слово-то или отъ посланіе-то наше.

16. А самъ Господь нашъ Иисусъ Христосъ, и Богъ и Отецъ нашъ, който ны възлюби, и по благодать даде ни вѣчно утѣшеніе и добръ надеждъ,

17. Да утѣши сърдца-та ви, и да вы утвърди во всяко добро слово и дѣло.

ГЛАВА 3.

1. Най послѣ, братіе, молѣте ся за насъ, да напрѣдва слово-то Господне и да ся славя, както и у васъ,

б. И да избавимся ѿ злыхъ и злыхъ чловѣкъ: не всѣхъ ко ѣсть вѣра.

в. Вѣренъ же ѣсть Гдѣ, ѡже оутвердитъ насъ, и сохранитъ ѿ злыхъ.

г. Оуповаемъ же на Гда ѡ насъ, ѡкъ, ѡже повелѣваемъ намъ, и творите и сотворите.

д. Гдѣ же да исправитъ сердца ваша въ любовь Бжю, и въ терпѣіе Хртово.

е. Повелѣваемъ же намъ, братіе, ѡ имени Гда нашего Иса Хртѣ, ѡбщатися намъ ѿ всакаго брата безчиннаго ходѣща, а не по преданію, еже прѣша ѿ насъ.

ж. Сами ко вѣсте, какъ лѣпо ѣсть (намъ) подобитися намъ: ѡкъ не безчинновахомъ оу насъ,

з. Ниже тѣне хлѣбъ ѡдохомъ оу когѡ, но въ тсѣѣ и подвижѣ, пощѣ и дѣнь дѣлающе, да не ѡтачимъ никогѣ ѿ насъ:

и. Не ѡкъ не имамы власти, но да себѣ образъ дамы намъ, во еже оуподобитися намъ.

і. Ибо егда бѣхомъ оу насъ, сѣе заѣщавѣхомъ намъ, ѡкъ ѡще ктѡ не хощетъ дѣлати, ниже да ѡстѣ,

ѡ. Слышимъ ко нѣкѣмъ безчиннымъ ходѣщимъ оу насъ, ничтоже дѣлающимъ, но злымъ ѡбходящимъ.

ѡ. Таковыми заѣщавѣмъ и молимъ ѡ Гдѣ нашемъ Иск Хртѣ, да сѣ безмолвіемъ дѣлающе, свой хлѣбъ ѡдѣтъ.

ѡ. Рѣ же, братіе, не стѣжайте доброе творѣще.

ѡ. ѡще же ктѡ не послѣшаетъ словесѣ нашего, посланіемъ сего назнѣменитъ: и не примѣшайтесь емѣ, да посрамится:

ѡ. И не ѡкъ врагѣ ѡмѣйте егѡ, но наказѣйте ѡкоже брата.

ѡ. Самъ же Гдѣ міра да дѣстѣ намъ миръ всегда во всѣмъ образѣ: Гдѣ со всѣми нами.

2. И да ся избавимъ отъ неразбраны-тъ и лукавы-тъ челоуѣцы ; защото нѣма во всички вѣрж.

3. Но вѣренъ е Господь, който ще вы утвърди и ще вы съхрани отъ лукаваго.

4. И имамы увѣреніе на Господа за васъ, че това което ви повелѣваемы и правите го и ще го правите.

5. А Господь да управи сърдца-та ви въ любовь Божіѣхъ и въ търпѣніе Христово.

6. Повелѣваемы ви още, братіе, въ име-то на Господа нашего Иисуса Христа, да ся отдалечавате отъ всякого брата който ходи безчинно, и не по прѣданіе-то което е пріѣлъ отъ насъ.

7. Понеже вы самы знаете какъ трѣбува да ни подражавате, защото не ся обходихмы безчинно между васъ ;

8. Нито даромъ ядохмы хлѣбъ у нѣкого, но съ трудъ и съ мѣжж работѣхмы деня и ноця, да не отяготимъ никого отъ васъ.

9. Не защото власть нѣмамы, но да ви дадемъ себе си образъ за да ни подражавате.

10. Защото и когато бѣхмы при васъ, това ви зарѣчахмы, че ако не рачи нѣкой да работи, нито да яде.

11. Понеже чуваемы че нѣкои ходять безчинно между васъ, които не работять нищо, но ся мѣсятъ въ чужды работы.

12. На таквыхъ зарѣчваемы и умоляваемы гы чрѣзъ Господа нашего Иисуса Христа, да работять въ безмѣліе и да ядѣтъ свой-тъ си хлѣбъ.

13. А вы, братіе, да ви не дотегнува да правите добро.

14. И ако нѣкой не слуша слово-то наше чрѣзъ посланіе-то, забѣлѣжѣте го, и не ся събирайте съ него, да ся засрами ;

15. И недѣйте го има като за неприѣтель, но наставлявайте го като братъ.

16. А самъ Господь на миръ-тъ да ви даде миръ всегда и всякакъ. Господь да бжде съсъ всички васъ.

ѡ. Цѣлованіе моею рзкою Павлею, ѣже ѣсть знаменіе во всѣхъ посланіи, сїце пишѣ:

и. Благодѣть Гда нашегѡ Іиса Хртѧ со всѣми вами. ѧминь.

КЪ ТІМОФЕЮ ПЕРВОЕ ПОСЛАНІЕ С҃ТѦГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

ѧ. Павелъ посланникъ Іисъ Хртѡвъ, по повелѣнію Бга Спса нашегѡ, и Гда Іиса Хртѧ оупованіа нашегѡ,

в. Тимофею присному чаду въ вѣрѣ: благодѣть, милость, миръ ѿ Бга Сѡца нашегѡ, и Хртѧ Іиса Гда нашегѡ.

г. Икоже оумолихъ тѧ прекыти во Фѣсѣхъ, идыи въ Македонію, да завѣщаеши нѣкимъ, не инакъ оучити,

д. Ниже внимати баснѣмъ и родословіемъ безконечнымъ, иже стазаніа творѧтъ паче, нежели Бжїе строеніе, ѣже въ вѣрѣ:

е. Конѣцъ же завѣщаніа ѣсть, любви ѿ чїста сѣрдца, и совѣсти блгѧ, и вѣры нелицемѣрнымъ:

ѣ. Изъ нихже нецыи погрѣшивше, оуклонїшасѧ въ сесавїѧ.

17. Поздравленіе-то съ моѣхъ-тѣ рѣкѣхъ Павловѣхъ, което е бѣлѣгъ въ всяко посланіе : така пишѣ.

18. Благодать-та на Господа нашего Иисуса Христа да бѣде съсъ всичкы васѣ. Аминь.

КЪ ТИМОФЕЮ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ апостолъ Иисусъ Христовъ, по повелѣніе на Бога Спаса нашего и Господа Иисуса Христа, нашѣхъ-тѣ надеждѣ,

2. На Тимофея собственно-то *ми* въ вѣрѣхъ-тѣ чадѣ : Благодать, милость, миръ, отъ Бога Отца нашего, и Христа Иисуса Господа нашего.

3. Както тя молихъ, когато отхождахъ въ Македоніѣхъ, да останешъ въ Ефесъ за да зарѣчашъ на нѣконъ си да не прѣдаватъ друго ученіе,

4. Нито да внимаватъ на басни и бесконечны родословія, които производятъ повече прѣпиранія, а не назиданіе Божіе въ вѣрѣхъ-тѣ, *така прави.*

5. А цѣль-та на зарѣчаніе-то е любовь отъ чисто сѣрдце, отъ добръ совѣсть, и отъ нелицемѣрнѣхъ вѣрѣхъ ;

6. Въ които като погрѣшихъ нѣконъ, уклонихъ ся въ празно-словіе,

ж. Хотѣше быти законоучители, не разсмѣюще ни ꙗже глаголютъ, ни ѿ нихже оутверждаются :

и. Рѣмы же, ꙗкѡ добръ законъ есть, ꙗже кто єго законнѣ творитъ,

к. Рѣдый сїе, ꙗкѡ праведникъ законъ не лежитъ, но беззаконнымъ и непокоривымъ, нечестивымъ же и грѣшникомъ, неправеднымъ и сквернымъ, Оца и матери досадителемъ, мжезбѣицамъ,

л. Блздинокъ, мжеложникъ, разбойникъ, клеветникъ, скотоложникъ, лживымъ, клятвопрестѣпникъ, и ꙗже что ѿно здравомъ оученію противится,

м. По блговѣстїю славы блженнаго Бга, же мнѣ оувѣрено бысть,

н. И блгодарю оукрѣпляющаго мѧ Хртѧ Ииса Бга нашего, ꙗкѡ вѣрна мѧ неплечеѧ положиѧ мѧ въ слѣзъ,

о. Бывша мѧ ѿногдѧ хсаника и гонителя и досадителя : но помилуванъ быхъ, ꙗкѡ не вѣдый сотворихъ въ невѣрствѣи,

п. Оупрезмнѣхъ же блгодѧть Бга нашего [Ииса Хртѧ] съ вѣрою и любовію ꙗже ѿ Хртѣ Иисѣ :

р. Рѣрно слово и всѧкаго прїѧтѧ достѡйно, ꙗкѡ Хртѡсъ Иисъ прїиде въ мїръ грѣшники спасти, ѿ нихже первыи єсмь ѧзъ :

с. По сегѡ рѧди помилуванъ быхъ, да во мнѣ первомъ покажетъ Иисъ Хртѡсъ все долготерпѣніе, за Образъ хотѧщихъ вѣровати ємѡ въ жизнь вѣчнѡю :

т. Црію же вѣкѡвъ, нетлѣнномъ, невидимомъ, єдиномъ премѣдромъ Бгѡ, чѣсть и слава во вѣки вѣкѡвъ. Амѣнь.

ѡ. Сїе же завѣщаніе предаю ти, чѧдо Тимѡее, по бывшихъ на тѧ прѣжде прорѡчествїихъ, да воинствеша въ нихъ доброе вѡнство,

7. И ищѣтъ да сѣ законоучители, безъ да разумѣвать нито което говорятъ, нито за което потвърждать.

8. А ный знаемъ че законъ-тъ е добръ, ако го употрѣбва нѣкой законно ;

9. Като знае това че законъ-тъ не бы положенъ за праведный-тъ, но за беззаконны-тъ и непокорливы-тъ, за нечестивы-тъ и грѣшны-тъ, неправедны-тъ и скверны-тъ, за отцеубійцы-тъ и майкоубійцы-тъ, за челоуѣкоубійцы-тъ,

10. За блудницы-тъ, мѣжеложници-тъ, заробители-тъ, лъжцы-тъ, клѣтвопрѣстѣпници-тъ, и за всичко друго що е противно на здраво-то ученіе,

11. По славно-то евангеліе на Блаженнаго Бога, което ми бы повѣрено.

12. И благодарѣх Христа Исуса Господа нашего, който ми даде силѣ, че мя има за вѣренъ, и настави на службѣ-тъ мене,

13. Който бѣхъ испърво хулителъ и гонителъ и обезчестителъ : но помилованъ быхъ, понеже безъ да знаѣхъ сторихъ *това* въ невѣріе ;

14. И прѣумножи ся благодать-та на Господа нашего съ вѣрѣ и любовь въ Христа Исуса.

15. Вѣрно и за всяко прїиманіе достойно е слово-то, че Христосъ Исусъ дойде на свѣтъ-тъ да спасе грѣшны-тъ, отъ които първый съмъ азъ ;

16. Но за това быхъ и помилованъ, да покаже Исусъ Христосъ първомъ въ мене всичко-то *си* длготърпѣніе, за примѣръ на тѣзи, които щѣхъ да повѣрувать въ него за животъ вѣченъ.

17. А на Царь-тъ на вѣковѣ-тъ, на нетлѣннаго, невидимаго, одного прѣмудраго Бога, честь и слава во вѣкы вѣковъ. Аминъ.

18. Това зарѣчаніе ти прѣдавамъ, чадо Тимофее, споредъ станѣлы-тъ понапрѣдъ за тебе пророчества, да воинствуашъ въ тѣхъ добро-то воинствование,

ѿ. Имѣа вѣрѣ и бѣгѣю совѣсть, юже нѣцыи ѡрѣнѣше,
ѡ вѣрѣ ѡпадѡша :

к. Ѣ нѣже ѣсть Ѹменей и Ялезандрѣ, ѡже предахъ
сатанѣ, да накажѣтся не хѣлѣти.

ГЛАВА Я.

а. Молю оубо прѣжде всѣхъ творѣти молѣтвы, молѣніа,
прошеніа, бѣгодареніа, за всѣа человеки,

б. За црѣа, и за всѣхъ, ѡже во власти сѣтъ, да тихое и
безмѡлвное житіе поживѣмъ во всѣакомъ бѣгочестіи и чистотѣ.

г. Сіе бо доброе и пріятно предъ Спсѣтелемъ нашимъ Бѣгомъ,

д. ѡже всѣмъ человекымъ хѡшетъ спастица и въ рѣзъмъ
истинны прѣити.

е. Ѣдинъ бо ѣсть Бѣгъ, и єдинъ ходѣтай Бѣга и челове-
кѡвъ, человекъ Хрѣтѣ Исъ,

є. Давый себѣ избавленіе за всѣхъ : свидѣтельство вре-
менъ своимъ,

з. Въ неже поставленъ быхъ ѡзъ проповѣдникъ и Апѡлъ,
истиннъ глаголю ѡ Хрѣтѣ, не лгѣ, оубѣдѣтель ѡзѡкѡвъ, въ вѣрѣ
и истинѣ.

и. Хошѣ оубо, да молѣтвы творѣтъ мѡжѣе на всѣакомъ
мѣстѣ, воздѣюще преподавѣнымъ рѣки безъ гнѣва и размы-
шленіа :

ѿ. Такожде и женѣ во оукрашеніи лѣпотномъ, со стыдѣ-
ніемъ и цѣломѣрдїемъ да оукрашѣютъ себѣ, не въ плетѣ-
ніихъ, ни златомъ, ни бѣсерми, ни рѣзами многоцѣнными,

і. Но, ѣже подобѣетъ женѣмъ ѡбѣщавѡущымъ бѣго-
честію, дѣла бѣгѣми,

ѿ. Женѣ въ безмѡлвіи да оубѣдѣтъ со всѣакомъ покореніемъ :

ѿ. Женѣ же оубѣдѣти не повѣлѣваю, ниже владѣти мѡ-
жемъ, но быти въ безмѡлвіи.

і. Адамъ бо прѣжде созданны бытъ, потѡмъ же Ѣва :

19. Като имашь вѣрѣ и добръ совѣсть, коѣто като отхвърлихъ нѣкои отпаднѣхъ отъ вѣрѣ-тѣ;

20. Отъ които сѣ Именей и Александръ, които прѣдадохъ на Сатанѣ, за да ся научать да не богохулствувать.

ГЛАВА 2.

1. И тѣй, молихъ *вы*, прѣди всичко да правите моленія, молитвы, прошенія, благодаренія, за всички чловѣцы,

2. За царіе, и за всички които сѣ во власть, за да поминемъ животъ тихъ и безмѣлвенъ въ всяко благочестіе и честность.

3. Защото това е добро и пріятно прѣдъ Спаса нашего Бога,

4. Който ище да ся спасѣтъ вси-тѣ чловѣци, и да дойдѣтъ въ познаніе на истинѣ-тѣ.

5. Защото единъ е Богъ, единъ и ходатай между Бога и чловѣцы-тѣ, чловѣкъ Христосъ Исусъ,

6. Който даде себе си искупленіе за всички, свидѣтельство на свое-то си врѣме.

7. За което быхъ поставенъ азъ проповѣдникъ и апостолъ, (истинѣ казувамъ въ Христа, не лъжѣ,) учитель на язычници-тѣ въ вѣрѣ-тѣ и въ истинѣ-тѣ.

8. И тѣй искамъ, мѣжѣ-тѣ да ся молятъ *Богу* на всяко мѣсто, и да въздигать рѣцѣ чисты безъ гнѣвъ и сумнѣніе.

9. Така и жены-тѣ съ приличнѣ прѣмѣнѣ, съсъ срамежливость и цѣломудріе да украсяватъ себе си, не съ плетенія *на космы-тъ*, или съсъ злато или съ бисеріе или съ многоцѣнны дрехы;

10. Но съ добры дѣла, както подовава на жены, които сѣ ся прѣдалы на благочестіе-то.

11. Жена-та да ся учи мълчаливо, съсъ всяко покорство.

12. А жена да поучава не позволявамъ, нищо да владѣе на мѣжѣ-тѣ, но да е въ мълчаніе.

13. Защото първо Адамъ бы съзяденъ, а послѣ Ева.

д҃і. И́ Я́дѡмъ не прелстѣса, женѡ же прелстѣвшисѡ, въ престѣплѣніи быѣтъ :

е҃і. Спасѣтсѡ же чадородѣѡ рѡди, ѡще пребѣдетъ въ вѣрѣ и́ любвѣ и́ во стѣни сѣ цѣломудрѣмъ.

ГЛАВА ҃.

а. Вѣрно слово : ѡще ктѡ епископства хощетъ, добра дѣла желѡдетъ.

б. Подобѡлетъ оубо епископъ быти непорочнъ, едїныѡ женѣ мѡжъ, трѣзвенъ, цѣломудръ, бѡгоговѣнъ, чѣстнъ, страннѡлюбивъ, оучителъ :

в. Не пїаницѣ, не бїицѣ, не сварливъ, не мшелоимъ, но кроткъ, (не завѣстливъ,) не сребролюбъ :

г. Своѣѡ домъ добрѣ правящъ, чѡда имѡщъ въ послѣшанїи со всѡкою чистотѡю :

д. ѡще же ктѡ своеѡ домъ не оумѣетъ правити, кѡкѡ ѡ цркви Бжїей прилѣжати возмѡжетъ ;

е. Не повокрещенъ, да не разгордѣвсѡ въ сѣдѣ впадѣтъ дѡволь.

ж. Подобѡлетъ же е́мъ и́ свидѣтельство добрѡ имѣти ѡ внѣшнихъ да не въ поношенїе впадѣтъ и́ въ сѣтъ непрїязненъ.

и. Дїаконѡмъ такожде чїстымъ, не двозычнымъ, не вїнъ многъ внимѡющимъ, не скверностажателнымъ,

а. Имѡщимъ таинство вѣры, въ чїстѣѣ совѣсти.

і. И́ сїи оубо да ѡсѡшѡются прѣжде, потѡмъ же да сѡсѣжатъ, непорочни сѣше.

д҃і. Женѡмъ такожде чїстымъ, не клеветивымъ, (не навадницѡмъ,) трѣзвеннымъ, вѣрнымъ во всѣмъ.

е҃і. Дїакони да бывѡютъ едїныѡ женѣ мѡжи, чѡда добрѣ правяще и́ своѡ домъ.

҃і. И́бо сѡсѣжившїи добрѣ, степенѣ себѣ добръ снѣ-

14. И Адамъ ся не излъга ; но жена-та ся излъга та паднѣ въ прѣстѣплєніе ;

15. Но пакъ ще ся спасе чрѣзъ чадородіе-то, ако прѣбѣждѣтъ въ вѣрж-тѣ и любовь-тѣ и въ святость съзъ цѣломудріе.

ГЛАВА 3.

1. Това слово е вѣрно : ако ся ревне нѣкому епископство, добро дѣло жєлає.

2. Трѣба прочее епископъ-тъ да е непороченъ, на еднѣ женѣ мѣжъ, трѣзвенъ, цѣломудръ, благочиненъ, страннолюбивъ, поучителенъ,

3. Не пияница, не побойникъ, не лакомъ за гнуснѣ печалбѣ, но кроткъ, не крамолникъ, не сребролюбецъ ;

4. Който управлява добръ свой-тъ си домъ, и държи чада-та си въ послушаніе съзъ всякѣ честность ;

5. (Защото ако не знае нѣкой да управлява свой-тъ си домъ, какъ ще има прилѣжаніе за церквѣ-тѣ Божіи ?)

6. Да не е новъ въ вѣрж-тѣ, за да ся не възгорди и падне подъ осѣжданіе-то на діаволъ-тъ.

7. Трѣбува още той да има добро свидѣтелство и отъ външни-тъ, за да не падне въ укоръ и въ примкѣ-тѣ на діаволъ-тъ.

8. Така и діакони-тъ да сѣ честни, не двоязычни, да не обычатъ много вино, да не сѣ лакомни за гнуснѣ печалбѣ.

9. Да пазятъ тайнѣ-тѣ на вѣрж-тѣ съ чистѣ совѣсть.

10. И тѣ пакъ първо да ся испытуютъ, и послѣ да ставатъ діакони, ако сѣ непорочни.

11. Тѣй и жены-тъ *имѣ* да сѣ честни, не клеветницы, трѣзвенни, вѣрни въ всичко.

12. Діакони-тъ да биватъ мѣжіе на еднѣ женѣ, и да управляватъ добръ чада-та си и кщя-та си.

13. Защото които сѣ служили добръ *въ тозъ чинъ*, придобы-

скіаѹтъ, ꙗко мно́гое дерзнове́ніе въ вѣрѣ, ꙗ́же ѿ Хрѣ́тѣ Іі́сѣ.

̑. Сіа пи́шѹ тебѣ, оꙋповѣ́а пріѣти къ тебѣ ско́рѡ :

̑. Я́ще же замѣ́аю, да оꙋвѣ́си, ка́кѡ подо́баеѹ въ до́мѣ Бж́іи жи́ти, ꙗ́же ѣ́сть цр́ковь Бга́ жи́ва: сто́лпъ ꙗко оꙋтвержде́ніе і́стинны.

̑. ꙗко і́сповѣ́ае́мѡ ве́ліа ѣ́сть бл҃гоче́стіа та́йна, Бѓъ іа́ви́са во плѣ́ти, ѡ́правда́са въ дѣ́ѣ, показа́са я́г҃лаѡмъ, проповѣ́данъ ѡ́бъ́сть во іа́зыцѣхъ, вѣ́роваса въ мі́рѣ, вознесе́са во сла́вѣ.

ГЛАВА ̑.

̑. Дѣ́хъ же іа́вственнѣ глаго́летъ: ꙗ́кѡ въ послѣ́дніа вре́мена ѡ́стѣ́патъ нѣ́цыи ѡ́ вѣ́ры, внемлю́ще а́схѡвѡмъ ле́стчымъ ꙗко оꙋче́ніемъ бѣ́совскимъ,

̑. Въ лице́мѣ́рїи а́жеслове́сникъ, сожже́нныхъ свое́ю со́вѣстїю,

̑. Возбра́нлющихъ жени́тиса, оꙋдала́тиса ѡ́ бра́шенъ, ꙗ́же Бѓъ сотвори въ си́вденіе со бл҃года́реніемъ вѣ́рнымъ ꙗко позна́вшимъ і́стинѹ.

̑. За́не́ вса́кое созда́ніе Бж́іе до́брѡ, ꙗко ничто́же ѡ́мѣ́тно, со бл҃года́реніемъ пріе́млемѡ :

̑. Ѣ́сѡца́и́аетса ко сло́вомъ Бж́іимъ ꙗко моли́твою.

̑. Сіа вса́ сказа́а бра́тїи, до́брѡ бѣ́деша слѣ́жителъ Іі́са Хрѣ́та, пита́емъ словесѣ́и вѣ́ры, ꙗко до́бымъ оꙋче́ніемъ, ѣ́мѹ же послѣ́довалъ ѣ́си.

̑. Сквѣ́рныхъ же ꙗко ба́вїихъ ба́спей ѡ́рица́йса: ѡ́бсча́й же себѣ́ ко бл҃гоче́стію.

̑. Тѣ́лесное ко ѡ́бсчѣ́ніе вма́лѣ ѣ́сть по́лезно: а́ бл҃гоче́стіе на все́ по́лезно ѣ́сть, ѡ́бѣ́тованїе і́мѣ́юще жи́вота ны́нѣшнѣагѡ ꙗко гра́дѹшагѡ.

̑. Вѣ́рно сло́во ꙗко вса́кагѡ пріа́тїа до́сто́йно :

ватъ за себе си добръ степенъ, и голѣмо дързновение въ вѣрж-тъ въ Христа Исуса.

14. Това ти пишж, и ся надѣж скоро да дойдж при тебе ;

15. Но ако закѣсиѣж, за да знаешъ какъ трѣба да ся обхождашъ въ домъ-тъ Божій, който е църква на Бога живаго, стѣлпъ и утвърждение на истинж-тъ.

16. И безъ противорѣчіе велика е тайна-та на благочестіе-то ; Богъ ся яви въ плѣть, оправда ся въ Духъ, показа ся на ангелы-тъ, проповѣданъ бы въ язычници-тъ, повѣруванъ бы въ свѣтъ-тъ, възнесе ся въ слава.

ГЛАВА 4.

1. А Духъ-тъ ясно казува, че въ послѣдни-тъ врѣмена нѣкои ще отстъпятъ отъ вѣрж-тъ, и ще слушатъ прѣлѣстителны духове и учения бѣсовскы,

2. Чрѣзъ лицемѣріе-то на тѣзи конто говорятъ лъжж, и иматъ совѣсть-тъ си пригорѣнж,

3. И запрѣщаватъ женение-то, *и заповѣдуютъ* въздржаніе отъ ястія, конто Богъ създаде да *мы* употрѣбаватъ съ благодареніе вѣрни-тъ и тѣзи конто сж познали истинж-тъ.

4. Защото всяко създаніе Божіе е добро, и нищо не е за отхвърляніе, когато ся прїима съ благодареніе ;

5. Понеже ся освятава съсъ слово-то Божіе и съ молитвж.

6. Това като совѣтувашъ братія-та, ще бѣдешъ добръ служитель Исусъ Христовъ, храненъ съсъ словеса-та на вѣрж-тъ, и на добро-то ученіе, което си послѣдовалъ.

7. А сквърны-тъ и бабинскы-тъ басни отбѣгвай, и обучавай себе си въ благочестіе.

8. Защото тѣлесно-то обучение за малко е полезно ; а благочестіе-то е на всичко полезно, понеже има обѣщаніе-то на сегашній-тъ и на бѣдѣщій-тъ животъ.

9. Това слово е вѣрно и за всяко възпрїеманіе достойно ;

Г. На сіе бо ѿ трсждаемса ѿ поношаніи ѿсмы, іакѡ оупо-
вѣхомъ на Бѣа живѣ, ѿже ѣсть Спситель всѣмъ человѣкомъ,
паче же вѣрнымъ :

Д. Завѣщавѣи сѣѡ ѿ оучи.

В. Никтоже ѡ ѿности твоѣи да не радѣтъ : но Образъ
бѣди вѣрнымъ, словомъ, житіемъ, любовію, дѣломъ, вѣрою,
чистотою.

Г. Дѡндеже прѣидѣ, внемѣи чтенію, оутѣшенію, оу-
ченію.

Д. Не не радѣи ѡ своемъ дарованіи живѣщемъ въ тебѣ,
ѣже данѡ тебѣ бысть пророчествомъ съ возложеніемъ рѣкъ
спсѣніи чества.

Е. Въ сѣхъ позхайса, въ сѣхъ пребывѣи, (въ сѣхъ разс-
мѣвѣи :) да преспѣваніе твоѡ іавленѡ бѣдетъ во всѣхъ,

Ж. Внимѣи себѣ ѿ оученію : ѿ пребывѣи въ нихъ. сѣѡ
бо творѣ, ѿ самъ спасѣшиса ѿ послѣдующи тебѣ.

ГЛАВА ѿ.

А. Старецъ не творѣи пакости, но оутѣшѣи іакже Оца :
ѡнѡши, іакже братію :

Б. Старицы, іакже матери : ѡныѡ, іакже сестры, со
всѣкою чистотою.

Г. Вдовицы чтѣи сѣшыхъ истинныхъ вдовицъ.

Д. Яще же кѡа вдовица чѡда или вѣсчѣта имѣтъ, да оу-
чѣтса прѣжде своѣи домъ вѣгочестивѡ оустрѡити, ѿ взѣмъ
воздаѣти родителемъ : сѣе бо ѣсть вѣгосгѡдно прѣдъ Бѡгомъ.

Е. Я сѣшѡа истиннаѡ вдовица ѿ оуединѣна, оуповѣетъ на
Бѣа, ѿ пребывѣетъ въ молитвахъ ѿ молѣніихъ дѣнь ѿ нощь :

Ж. Питѡущаѡса же прострѣниѡ, живѣи оумерѣѡ.

З. ѿ сѣѡ завѣщавѣи, да непорѡчни бѣдѣтъ.

И. Яще же кто ѡ своихъ, паче же ѡ прѣсныхъ не про-

10. Понеже за това ся и трудимъ и укоренія търпимъ защото имамы надеждъ на Бога живаго, който е Спаситель на всички-тъ чловѣцы, а наипаче на вѣрны-тъ.

11. Това заръчвай и учи.

12. Никой да не прѣзира твоѣ-тъ младость, но бѣди на вѣрны-тъ образъ въ слово, въ поведеніе, въ любовь, въ духъ, въ вѣрж, въ чистотж.

13. Доклѣ дойдж, внимавай въ прочитаніе-то, въ наставленіе-то и въ поученіе то.

14. Не оставяй въ нераденіе дарбж-тъ която е въ тебе, която ти ся даде чрѣзъ пророчество, съ възлаганіе-то на ржцѣ-тъ отъ презвитеры-тъ.

15. Въ това ся поучавай, въ това ся занимавай, да бѣде явно на всички-тъ твое-то прѣуспѣяніе.

16. Внимай на себе си и на поученіе-то, и стой въ това ; защото тѣй като правишь, и себе си ще спасеш и тѣзи които тя слушать.

ГЛАВА 5.

1. Старого чловѣка не укорявай, но като отца го увѣщавай ; а по млади-тъ като братія ;

2. Стары-тъ жены като майки ; по млади-тъ, като сестры, съсъ всякъ чистотж.

3. Вдовицы-тъ почитай, които сж истинно вдовицы.

4. Ако ли нѣкоя вдовица има чада или внучета, да ся учать първо да почитать добрѣ домашны-тъ си, и да въздаватъ въздаянія на родители тѣ си ; защото това е добро и угодно прѣдъ Бога.

5. А която е истинно вдовица и останжла сама, надѣе ся на Бога и прѣбѣдва въ моленія и въ молитвы день и ноць ;

6. Но която живѣе сладострастно, жива е умрѣла.

7. И това заръчвай, да бѣджтъ непорочни.

8. Ако ли нѣкой не промышлява за свои-тъ си, а наипаче за

мышлаетъ, вѣры ѡвергася есть, и невѣрнаго горшій есть.

д. Вдовица же да причитается не мѣнши лѣтъ шестидесятихъ, бывши единому мужу женъ.

ї. Изъ дѣлѣхъ добрыхъ свидѣтельствема, ѡще чада воспитала есть, ѡще стѣхъ нозѣ оумъ, ѡще стрѣнныхъ прѣтъ, ѡще сквернымъ оутѣшеніе бысть, ѡще всакомъ дѣлѣ блгъ послѣдовала есть.

ѡ. Юныхъ же вдовицъ ѡрицайсѧ : егда бо разсвирѣпѣютъ ѡ Хрѣтѣ, посагати хотѣтъ.

б. Имѣущыя грѣхъ, ѡкв пѣрвыя вѣры ѡвергошасѧ :

г. Ксѣни же и прѣзны оучатсѧ ѡеходити дѡмы : не точию же прѣзны, но и блдны и ѡплазны, глаголющыя, ѡже не подобаетъ.

д. Хошѧ оубо юнымъ вдовицамъ посагати, чада раждати, дѡмъ стрѣнти, инедины же вины дѣлати прѣвному хулы радн.

е. Се бо нѣкѣа развратишасѧ въ слѣдъ сатаны.

є. ѡще кто вѣренъ, или вѣренъ, имать вдовицы, да довлѣтъ ихъ, и да не таготѣтсѧ црковь, да сѣшихъ истинныхъ вдовицъ оудовѣлитъ.

ж. Прилежѣи же добрѣ пресвѣтеры ссгбвыя чѣсти да сподоблѣютсѧ, паче же трсждѣющѣхъ въ словѣ и оученіи.

з. Глаголетъ бо писаніе : волѧ молѡтаща не ѡверѡтиши, и : достѡинъ дѣлатель мзды своеѧ.

д. На пресвѣтера хулы не прѣемли, рѣзвѣ при двою или трѣхъ свидѣтелехъ.

е. Согрѣшающихъ же прѣдъ всѣми ѡбличѧ, да и прѣчи стрѣхъ имѣтъ.

ж. Засвидѣтельствую прѣдъ Бгомъ и Гдемъ Іисъ Хрѡмъ, и избранными (єгѡ) Англы, да сѣа сохраниши безъ лицемѣрѣа, пнчесѡже творѧ по оуклоненію.

домашны-тъ си, *той* ся е отрекль отъ вѣрж-тж, и отъ невѣрникъ е по лошъ.

9. Въ число-то на *вдовицы-тъ* да ся приема вдовица не подолу отъ шестдесетъ години, която е была на единъ мжжъ жена,

10. Свидѣтелствована въ добры дѣла, ако е чада отхранила, ако е странны пригледала, ако е на святын нозъ омыла, ако е на бѣдны помагала, ако е слѣдувала усърдно всяко добро дѣло.

11. А по млади-тъ вдовицы не приймай, защото когато разсви-рѣпѣѣтъ противу Христа, ищѣтъ да ся женятъ,

12. Та падатъ подъ осжждане, защото ся помѣтнѣхж отъ первж-тж *си* вѣрж;

13. А при това научаватъ ся *да стоѣтъ* праздни, да ходятъ отъ къщж въ къщж; и не тѣкмо праздни, но и блядивы и мѣсятъ ся въ чужды работы, и говорятъ което не е прилично.

14. И тѣй искамъ млади-тъ *вдовицы* да ся женятъ, да раждатъ чада, да управляватъ домъ, да не даватъ никоѣж причинж на противникъ-тъ за хуленіе.

15. Защото иѣкоп ся вече уклонихж слѣдъ Сатанж.

16. Иѣкой вѣренъ или вѣрна *никоя* ако има вдовицы, да си ги пригледуватъ, и да ся не патоваря церква-та; за *да може* да доволствува истинскы-тъ вдовицы.

17. Презвитери-тъ които добръ прѣдстояватъ, да ся сподобяватъ съ двойнж почестъ; а повече тѣзи които ся трудятъ въ слово-то и поученіе-то.

18. Защото писаніе-то казува: Не завързувай уста-та на волю който върше; и, Достопнъ е работникъ-тъ за заплатж-тж си.

19. Обвиненіе врѣхъ презвитеръ не приймай, освѣнь при двама или при трима свидѣтели.

20. Тѣзи които съгрѣшаватъ изобличавай ги прѣдъ всичкы-тъ, да иматъ страхъ и други-тъ.

21. Прѣдъ Бога и прѣдъ Господа Исуса Христа, и прѣдъ избранны-тъ ангелы завѣщавамъ *ти* да съхранишь тѣзи *заповѣди* безъ прѣдубѣжденіе, и нищо да не правишь по пристрастіе.

кв. Рсѣи скорѣ не возлагай ни на когѣже, ниже пришед-
шаго чуждымъ грѣхѣмъ. себѣ чиста соблюдай :

кг. Ктомѣ не пій воды, но мало вина пріемли, stomacha
ради твоего и чистыхъ твоихъ недръгивъ.

кд. Иблихъ же челоѣкъ грѣси предавленн сѣть, пред-
варяюще на сѣдъ : иблимъ же и послѣдствуютъ.

ке. Такоже и двѣрѣ дѣла предавлена сѣть : и сѣща
инакъ, оутѣйтисѣ не мѡгутъ.

ГЛАВА 5.

а. Елицы сѣть подъ игомъ раби, своихъ господѣи всѣхъ
чѣсти да сподобляютъ, да има Бжѣе не хсѣнтсѣ и оу-
ченіе.

б. Имѣи же вѣрныхъ господѣи, да не перадаѣтъ ѡ нихъ,
понеже кратѣи сѣть : но паче да рабѡтаютъ, занѣ вѣрни
сѣть, и возлюбленн, иже бѣгодѣть воспріемающѣи. сѣи оучи,
и молѣ.

г. Яше ли кто инакъ оучитъ, и не пристѣпаетъ къ зарѣ-
вымъ словесѣмъ Гдѣ нашего Ииса Хрѣта, и оученію, еже по
бѣговѣрію,

д. Разгордѣсѣ, ничтѡже вѣдый, но недръгивъ ѡ стѣзѣнихъ
и словопрѣниихъ : ѡ нихъже бывѣетъ зѣвистъ, рѣеніе, хсѣи,
непщевѣнѣи лѣкава,

е. Песѣды злыѣ растѣнныхъ челоѣкѡвъ оумѡмъ, и
лишенныхъ истины, непщующихъ прѣверѣтеніе быти бѣго-
чѣстѣи. ѡстѣнай ѡ таковыхъ.

ж. Есть же снисканіе вѣлѣи бѣгочѣстѣи съ доволѣствомъ.

з. Ничтѡже бо внесѡхомъ въ мѣръ сѣи, ѣвѣ, ѣкъ ниже
изнестѣи чтѡ мѡжемъ :

и. Имѣюще же пищѣ и ѡдѣаніе, сѣми доволѣнн вѣ-
демъ.

а. Я хотѣющѣи богатѣтисѣ, впѣдаютъ къ напѣсти, и сѣтъ.

22. Не възлагай ръцѣ за скоро на никого, нито бывай участникъ на чужды грѣхове. Пазѣ себе си чистѣ.

23. Не пий вече *само* водѣ, но употрѣбывай малко вино за стомахъ-тъ си и за чести-тъ твои болѣдуванія.

24. На нѣкои чловѣцы грѣхове-тъ сѣ прѣдизявени, и прѣдн *тѣхъ* идѣтъ на сѣдѣ; а на нѣкои отъ послѣ идѣтъ.

25. Така и добры-тъ дѣла на *нѣкои* сѣ прѣдизявени, и които сѣ иначе, не могатъ да се утаѣтъ.

ГЛАВА 6.

1. Раби-тъ които сѣ подѣ нго да считатъ свои-тъ си господари достойны за всякъ почестъ, да се не хули име-то Божіе, и ученіе-то.

2. Тѣзи които иматъ господари вѣрующы, да ги не прѣзиратъ, по това че сѣ братія; но только повече да *имѣ* работятъ, защото сѣ вѣрни и възлюбени тѣзи които възприематъ благодѣаніе-то. Тоза поучавай и увѣщавай.

3. Ако ли нѣкой учи иначе, и не пристава на здравы-тъ словеса на Господа нашего Иисуса Христа, и на ученіе-то, което е по благочестіе,

4. Възгордилъ се е, не знае нищо, но болѣдува за прѣдирванія и прѣпиранія, отъ които бива завистъ, распри, хулы, лукавы подозрѣнія,

5. Празны прѣпири на чловѣцы съ развратенъ умъ, и лишены отъ истинѣ-тъ, които мнятъ че благочестіе-то е придобываніе. Отдалечавай се отъ таквыи.

6. А благочестіе-то съ благодареніе е голѣмо придобываніе.

7. Защото не внесохмы въ свѣтъ-тъ нищо; явно че не можемъ нито да изнесемъ нищо;

8. А като имамы прѣхранѣ и облѣкло да сме благодарни съ това.

9. А които ищѣтъ да се обогатѣватъ, падатъ въ напасть, и въ

и въздохоти многѣхъ немисленны и вреждающе, ꙗже погрѣшають чловѣки во всегшїе телство и погѣбель.

ї. Корень во всѣмъ слымъ срекроуѣе єсть: єгѡже нѣцыи желающе заблудиша ѿ вѣры, и себе пригвоздиша болѣзнемъ многымъ.

ѧ. Ты же, ѿ чловѣче Пѣй, сїхъ вѣгай: гонї же прѣвдъ, бл҃гочестїе, вѣрѣ, любѡвь, терпѣнїе, кротость:

ѡ. Подвизѣиса добрымъ подвигомъ вѣры, ѣмиса за вѣчнѡю жизнь, въз нѡже и звѣнъ быхъ єси, и исповѣдалъ єси доброе исповѣданїе прѣдъ многими свидѣтели.

її. Забѣщаваю ти прѣдъ Б҃гомъ ѡживляющимъ всѣческа, и Хрѣтомъ Іисомъ свидѣтельствовавшимъ при Понтїйстѣмъ Пїлатѣ доброе исповѣданїе,

ѧ. Соблюсти тебѣ заповѣдь несквернѣ, и незабѡрнѣ, даже до явленїѧ Г҃а нашегѡ Іиса Хрѣта,

єї. Ёже во своѧ времена явиѣхъ бл҃женнѡй и єдинѡй силнѡй, Црѣ царствующихъ и Г҃ь господствующихъ,

єї. Єдинѡй имѣѧй безсмертїе, и во свѣтѣ живѡй непристѣпѣмъ, єгѡже никтоже видѣхъ єсть ѿ чловѣкъ, ниже видѣти мѡжетъ, ємѣже чѣсть и держѧва вѣчнаѧ. ѧминѣ.

їі. Богѧтымъ въз нынѣшнѣмъ вѣщѣ запрещѧй не высокоумѣрствовать, ниже ѡупѡвѧти на богѧтство погивѧющее, но на Б҃га живѧ, дающего намъ всѧ ѡбїишѡ въз наслаждѣнїе,

їі. Бл҃гоє дѣлати, богѧтитисѧ въз дѣлѣхъ добрыхъ, бл҃гопоудѧтивымъ быти, ѡбщїиѣльнымъ,

ѧ. Сокровишиюще себѣ ѡснованїе добрѡ въз бѣдѡщее, да прїимѣхъ вѣчнѡю жизнь.

ѧ. ѿ Тїмоѡее, предѧнїе сохрани, ѡклонѧсѧ скверныхъ сеселѡвїи и прекослѡвїи лженїишѡ рѣзсѧ:

ѧ. ѿ нѣмъже нѣцыи хвалѧшесѧ, ѡ вѣрѣ погрѣшиша. бл҃годѧть сѧ тобѡю. ѧминѣ.

примкж, и въ много несмысленны и врѣдителны похоти, конто правятъ челоѡцы-тѣ да потѣватъ въ пагубж и въ погыбель.

10. Защото корень на вси-тѣ злины е сребролюбіе-то, което като ся ревне на нѣкон, стори гы та заблудихж отъ вѣрж-тж, и пронизахж себе си съ много скърби.

11. Но ты, челоѡче Божій, бѣгай отъ тѣзи нѣща; и слѣдувай правдж-тж, благочестіе-то, вѣрж-тж, любовь-тж, търпѣніе-то, кротость-тж.

12. Подвизавай ся съ добрый-тѣ подвигъ на вѣрж-тж, хвани ся за вѣчный-тѣ животъ, на който си и призванъ былъ, и исповѣдалъ си добро-то исповѣданіе прѣдъ мнозина свидѣтели.

13. Завѣщавамъ ти прѣдъ Бога, който оживява всичко, и прѣдъ Христа Исуса, който засвидѣтельствува прѣдъ Понтійскаго Пилата добро-то исповѣданіе,

14. Да упазншь заповѣдь-тж чистж, безукорнж, до явленіе-то на Господа нашего Исуса Христа,

15. Коего въ свое си врѣме ще покаже блаженный-тѣ и единый-тѣ Властитель, Царь на царствующы-тѣ и Господъ на господствующы-тѣ,

16. Който самъ има безсмертіе, който обитава въ видѣлнж непристѣпнж, когото никой отъ челоѡцы-тѣ не е видѣлъ, нито може да види; комуто честь и държава во вѣкы. Аминь.

17. На богаты-тѣ въ тойзи свѣтъ заржчай да не высокоумствовать, нито да ся надѣятъ на непостоянство-то на богатство-то, но на Бога живаго, който дава намъ всичко изобилно, за наслажденіе;

18. Да струвать добро, да богатѣютъ въ добры дѣла, да бждятъ доброподатливи, общителни,

19. Да събиратъ имотъ за себе си, добро основаніе за въ бждще, за да достигнжтъ вѣчный животъ.

20. О Тимоѣе! пази залогъ-тѣ, и уклонявай ся отъ сквърны-тѣ празнословія, и противорѣчія на лъженменно-то знаніе,

21. На което като ся прѣдадохж нѣкон, погрѣшихж отъ вѣрж-тж. Благодать съ тебе. Аминь.

КЪ ТІМОѦЮ ВТОРОЕ ПОСЛАНИЕ

СЪЯГѦ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Я.

А. ПАВЕЛЪ АПЛА ІІСЪ ХРІТОВЪ РОЛЕЮ БЖІЕЮ ПО ѠБЪТОВАНІЮ ЖІЗНИ, ІАЖЕ Ѡ ХРІТѢ ІІСѢ,

Б. ТІМОѦЮ ВОЗЛЮБЛЕННОМУ ЧАДЪ: БЛГОДАТЬ, МІЛОСТЬ, МІРЪ Ѡ БГА СЦА, ІІ ХРІТА ІІСА ГДА НАШЕГѠ.

Г. БЛГОДАРЮ БГА, ЕМСЖЕ СЛЖЖЪ Ѡ ПРАРОДИТЕЛЕЙ ЧІСТОЮ СОВѢСТІЮ: ІАКѠ НЕПРЕСТАННУЮ ІІМАМЪ Ѡ ТЕБѢ ПАМАТЬ ВЪ МОЛІТВАХЪ МОИХЪ ДЕНЬ ІІ НОЦЬ,

Д. ЖЕЛАА ВІДЪТИ ТЯ, ПОМИНАА СЛЗЫ ТВОА, ДА РАДОСТИ ІСПОЛНЮСА:

Е. ВОСПОМИНАНІЕ ПРІЕМАА Ѡ СЪЩЕЙ ВЪ ТЕБѢ НЕАНЦЕМЪРНѢЙ ВЪРѢ, ІАЖЕ ВСЕЛІСА ПРѢЖДЕ ВЪ КАБЪ ТВОЮ ДВІДЪ, ІІ ВЪ МАТЕРЬ ТВОЮ ЕВНІКІЮ: ІЗВѢСТЕНЪ ЖЕ ЕСМЪ, ІАКѠ ІІ ВЪ ТЕБѢ.

Ж. ЕАЖЕ РАДИ ВІНЫ ВОСПОМИНАЮ ТЕБѢ ВОЗГРѢВАТИ ДАРЪ БЖІЙ ЖИВЮЩІЙ ВЪ ТЕБѢ ВОЗЛОЖЕНІЕМЪ РСКЪ МОЕЮ:

З. НЕ БО ДАДЕ НАМЪ БГЪ ДХА СТРАХА, НО СІЛЫ ІІ ЛЮБВѢ ІІ ЦѢЛОМЪДРІА.

И. НЕ ПОСТЫДИСА ОУБО СТРѢТІЮ ГДА НАШЕГѠ ІІСА ХРІТА, НИ МНОЮ ЮЗНИКОМЪ ЕГѠ: НО СПОСТРАЖА ІІ БЛГОВѢСТВОВАНІЮ ХРІТОВЪ ПО СІЛѢ БГА,

А. СПАСШАГѠ НАСЪ ІІ ПРИЗВАВШАГѠ ЗВАНІЕМЪ СЪІМЪ, НЕ ПО ДѢЛѠМЪ НАШЫМЪ, НО ПО СВОЕМЪ БЛГОВОЛЕНІЮ ІІ БЛГОДАТИ ДАННѢЙ НАМЪ Ѡ ХРІТѢ ІІСѢ, ПРѢЖДЕ ЛѢТЪ ВѢЧНЫХЪ,

І. ІІВЛШЕЙСА ЖЕ НЫНѢ ПРОСВѢЩЕНІЕМЪ СІСНТЕЛА НАШЕГѠ

КЪ ТИМОФЕЮ ВТОРО-ТО ПОСЛАНИЕ

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ съ волѣхъ-тъ Божіѣхъ апостолъ Исусъ Христовъ по общаніе-то на живота който е въ Христа Исуса,

2. На Тимофея, възлюбленно-то чадо ; благодать, милость, миръ отъ Бога Отца, и Христа Исуса Господа нашего.

3. Благодарѣхъ Бога, комуто отъ прародители *още* служъ съ чистъ совѣсть, че непрѣстанно тя поменувамъ въ молбы-тъ си день и нощъ,

4. И като помнѣхъ съззы-тъ ти, желяхъ да тя видѣхъ, за да ся изпълнѣхъ съ радость ;

5. Понеже си докарувамъ на паметъ нелицемѣрнѣхъ-тъ въ тебе вѣрѣхъ, която испърво обитаваше въ бабѣ ти Лопдѣ, и въ майкѣ ти Евникіѣхъ, а увѣренъ съмъ че и въ тебе.

6. По тѣзи причинѣхъ ти напомнямъ да распаляшь Божіе-то дарованіе, което е въ тебе отъ възлаганіе-то на мопъ-тъ рѣцѣ.

7. Защото Богъ не даде намъ духъ на боязнь, но духъ на силъ и любовь и цѣломудріе.

8. И тѣй не ся срамувай отъ свидѣтельство-то на Господа нашего, нито отъ мене неговый узникъ, но стани участникъ въ зло-страданія-та на евангеліе-то по силъ-тъхъ отъ Бога,

9. Който е спаслъ насъ и призовавъ съсъ свято призованіе, не споредъ дѣла-та ни, но по свое-то прѣдложеніе и по даденъ-тъхъ намъ прѣди вѣчны-тъхъ врѣмена благодать въ Христа Исуса,

10. А която ся откри нынѣ чрѣзъ явленіе-то на Спаса нашего

Іиса Хрѣта, разршѣвшашу оубо смѣрть, ѿ възсѣавшашу жизнь ѿ нетлѣніе блговѣствованіемъ,

ѿ. Въ неже поставленъ быхъ ѿзъ проповѣдникъ ѿ аплз ѿ оучитель ѿзбывъ:

ѿ. Ѣже радѣи винны ѿ сѣа страждѣ, но не стыждаѣса. вѣмъ бо, ѣмъже вѣровахъ, ѿ ѿзвѣстїихъ, ѿкѣ сїленъ єсть преданіе мое сохраниѣти въ дѣнь оныхъ.

ѿ. Образъ ѿмѣи здравыхъ словесъ, ѿхже ѿ мене слышалъ єси, въ вѣрѣ ѿ любви, ѿже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ:

ѿ. Доброе завѣщаніе соблюди дѣломъ сѣимъ живущимъ въ насъ.

ѿ. Рѣси ли сѣ, ѿкѣ ѿвратишася ѿ мене всѣ, ѿже ѿ Ісїи, ѿ нихже єсть фугѣлъ ѿ ѣмогенъ.

ѿ. Да дастъ же мїлость Гдѣ ѿннсіфоровъ домъ: ѿкѣ многѣмъ ма оупокѣи, ѿ веригъ моихъ не постыдѣса,

ѿ. Но пришедъ въ Римъ, тощѣе взыска ма ѿ ѿвѣрѣте.

ѿ. Да дастъ ѣмъ Гдѣ ѿвѣрѣти мїлость ѿ Гда въ дѣнь оныхъ: ѿ ѣлїкѣ во ѣфѣсѣ послѣжи ми, добръе ты вѣси.

ГЛАВА ѳ.

ѿ. Ты оубо, чадо мое, возмогаѣи во блгодѣти, ѿже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ:

ѿ. ѿ ѿже слышалъ єси ѿ мене многими свидѣтели, сѣа предаждъ вѣрнымъ человекѣмъ, ѿже доволни бѣдѣтъ ѿ иныхъ насчїти.

ѿ. Ты оубо слопостраждѣи ѿкѣ добрыхъ воинъ Іисъ Хрѣтовъ.

ѿ. Никтоже бо воинъ бываѣ ѿблзѣтсѣ кѣплами житѣйскими, да боевѣдѣ оугѣденъ бѣдетъ.

ѿ. ѿще же ѿ постраждѣтъ кто, не вѣнчаѣтсѣ, ѿще не законѣи мѣченъ бѣдетъ.

Исуса Христа, който унищожил смърть-тъ, и осія животъ-тъ и безсмъртіе-то чрѣзъ евангеліе-то ;

11. На което быхъ поставенъ азъ проповѣдникъ и апостолъ и учитель на язычници-тъ ;

12. За който причинѣ и страдамъ това ; но не ся срамувамъ ; защото знаѣхъ въ кого съмъ повѣрувалъ, и увѣренъ съмъ че е силенъ да упаси залогъ-тъ мой до онзи день.

13. Дръжъ примѣръ-тъ на здравы-тъ словеса, които си чулъ отъ мене, въ вѣрж и любовь която е въ Христа Исуса.

14. Добрый-тъ залогъ упаси чрѣзъ Духа Святаго който живѣе въ насъ.

15. Ты знаешъ това че всички които сж въ Азіѣхъ отвърнѣхъ ся отъ мене, отъ които е Фигель и Ермогенъ.

16. Господь да даде милость на домъ-тъ Онисифоровъ ; защото много пѣти мя упокои, и не ся усами отъ оковы-тъ ми,

17. Но когато дойде въ Римъ потърси мя съ по голѣмо стараніе и намѣри мя.

18. Господь да му даде да намѣри милость прѣдъ Господа въ онзи день ; а колко ми послужи въ Ефесъ, ты знаешъ твърдѣ добрѣ.

ГЛАВА 2.

1. И тъй ты, чадо мое, заякнуй въ благодать-тъ която е въ Христа Исуса.

2. И колкото си чулъ отъ мене при много свидѣтели, това прѣдай на вѣрны чловѣцы, които да сж способни и други да паучать.

3. За това ты прѣтърпи злостраданіе като добръ воинъ Исусъ Христовъ.

4. Никой воинъ ся не влита въ житейскы работы, за да угоди на тогози който го е зѣлъ за воинъ.

5. Ако бы и да ся подвизава нѣкой, не ся вѣнчава, ако бы законно да ся не подвизава.

Ѣ. Трѣждѣющеюся дѣлаемоу прѣжде подобѣтъ ѿ плода вѣснѣти.

Ѣ. Разсмѣй, ѿже глаголю: да дѣстѣ оубо тебѣ Гдѣ ра-
змѣ ѿ всемѣ.

Ѣ. Помниѣи Гдѣ Іиса Хрѣта востѣвшаго ѿ мѣртвыхѣ, ѿ
сѣмене дѣдова, по бѣговѣствованію моемѣ:

Ѣ. Вѣ немѣже слоотраждѣ даже до оубѣ, ѿкѣ слоубѣ: но
слово бѣте не вѣжетѣ.

Ѣ. Сегѣ ради всѣ терплю ѿзбрѣнныхѣ ради, да ѿ тѣи
спасѣніе оубѣтѣ ѣже ѿ Хрѣтѣ Іисѣ, со славою вѣчною.

Ѣ. Бѣрно слово: ѣще бо сѣ нѣмѣ оубѣрохомѣ, то сѣ нѣмѣ
ѿ ѿживѣмѣ:

Ѣ. ѣще терпѣмѣ, сѣ нѣмѣ ѿ воцрѣмѣ, ѣще ѿвѣржемѣ
ѿ тоѣ ѿвѣржетѣ насѣ:

Ѣ. ѣще не вѣржемѣ, онѣ вѣренѣ пребѣваетѣ: ѿрешиѣ
ко себѣ не мѣжетѣ.

Ѣ. Сѣѣ воспомниѣи, засвидѣтельствѣ прѣд Гдемѣ, не
словопрѣтѣсѣ, ни на кѣюже потрѣбѣ, на разорѣніе слы-
шащихѣ.

Ѣ. Потѣиѣ себѣ ѿскѣсна постѣвити прѣд Бѣомѣ, дѣла-
тѣлѣ непостѣдѣна, прѣвѣ прѣваща слово ѿ истины.

Ѣ. Сквѣрныхѣ же тѣеглѣсѣи ѿметѣиѣ: наипѣче бо прѣ-
спѣютѣ вѣ нечѣстѣ:

Ѣ. ѿ слово ѿхѣ ѿкѣ гѣггренѣ жѣрѣ ѿвѣраѣетѣ: ѿ нѣхѣ
ѣсть ѿменѣи ѿ Фѣлѣтѣ,

Ѣ. ѿже ѿ ѿстинѣ потрѣшиѣста, глаголюще, ѿкѣ воскрѣнѣ
оубѣ вѣистѣ, ѿ возмѣиѣютѣ нѣкоторыхѣ вѣрѣ.

Ѣ. Твѣрдѣ оубо ѿсновѣніе бѣте стоѣтѣ, ѿмѣщее печѣтъ
сѣѣ: познѣ Гдѣ сѣшѣ своѣ, ѿ да ѿстѣнитѣ ѿ непраѣды
всѣхѣ ѿменѣи ѿма Гдѣне:

Ѣ. Вѣ величѣмѣ же домѣ не точѣю сосѣди злѣти ѿ срѣбрани

6. Земледѣлецъ-тъ който ся трудн трѣба *той* първо да вкусн отъ плодове-тъ.

7. Разумѣвай това което ти казувамъ ; а Господь да ти даде разумѣніе на всичко.

8. Помни Исуса Христа, отъ сѣме-то Давидово, който възкреснѣхъ отъ мъртвы-тъ, споредъ мое-то благовѣствованіе ;

9. За което злострадамъ даже до оковы като злодѣецъ ; но слово-то Божіе ся не вързва.

10. За това всичко прѣтърпѣвамъ заради избранны-тъ, за да и тѣ получатъ спасеніе-то което е въ Христа Исуса съ вѣчнѣхъ славѣ.

11. Вѣрно е слово-то ; защото ако умремъ съ него, то ще и да живѣемъ съ него ;

12. Ако търпимъ, то ще и да царуваме съ него ; ако ся отричамы, и той ще ся отрече отъ насъ ;

13. Ако сме невѣрни, той вѣренъ остава ; не може да ся отрече отъ себе си.

14. Това напомняй и зарѣчвай имъ прѣдъ Господа, да не вѣзватъ въ прѣпираніе, *което не е* за никаквѣхъ потрѣбѣ, но за разореніе на слышатели-тъ.

15. Старай ся да прѣдставишь себе си одобренъ прѣдъ Бога, работникъ който нѣма отъ що да ся срамува, като расподѣляшь право слово-то на истинѣхъ-тъ.

16. А отъ сквърны-тъ празнословія отдалечавай ся ; защото ще прѣуспѣѣтъ повече въ нечестіе.

17. И слово-то имъ като живѣнница ще разяда ; отъ които сѣхъ Именей и Филетъ,

18. Които погрѣшихъ отъ истинѣхъ-тъ, и казувать че възкресеніе-то е вече станжло ; та събарятъ вѣрѣ-тъ на нѣкои.

19. Но твърдо-то основаніе Божіе стои, и има тойзи печать : Знае Господь тѣзи които сѣхъ неговни : и Всякой който именува името Господне да отстѣпн отъ неправдѣхъ-тъ.

20. А въ единъ голѣмъ домъ нѣма само златни и сребърни съсѣж-

сѣть, но ѿ древѣани ѿ глинѣани, ѿ ѿви оубо въз чѣсть, ѿви же не въз чѣсть.

ѧа. Яше оубо кѣмъ ѡчиѣтитѣ сѣбѣ ѡ сѣхъ, вѣдетѣ сосѣдѣ въз чѣсть, ѡчиѣненъ, ѿ бѣгопотрѣбенъ Гладыцѣ, на всѣкое дѣло бѣгое оубготѣванъ.

ѧв. Похотѣи юныхъ бѣгаи: держисѣ же правды, вѣры, любвѣ, міра, со всѣми призывающими Гда ѡ чиѣстагъ сѣрдца.

ѧг. Бѣхъ же ѿ ненаказанныхъ стѣзѣни ѡриѣисѣ, вѣдый, ѧкѡ раждаютѣ свѣры:

ѧд. Рабѣ же Гдню не подобѣетѣ сварѣтисѣ, но тѣхъ быти ко всѣмъ, оубиѣтѣмъ, незлобѣмъ,

ѧе. Съ крѣпостію наказующъ прѣтивныѣ: ѣда кѣмъ дастѣ ѧмъ Бгѣ покаѣніе въз рѣзмъ ѡистины,

ѧс. ѿ возникнетѣ ѡ дѣволскѣмъ сѣтѣ, живи оубовлѣни ѡ негѡ, въз своѡ ѣгѡ волю.

ГЛАВА ҃.

Ѧ. Сіе же вѣждѣ, ѧкѡ въз послѣдніѣ дни настѣнетѣ времяѣ люба.

Ѧ. Бѣдѣтѣ ко человекѣмъ самолюбѣмъ, сребролюбѣмъ, величѣмъ, горди, хѣлици, родиѣтелѣмъ прѣтивѣиѣсѣ, неблагодѣрни, неправѣдни, нелюбѣни,

Ѧ. Непримириѣтели, (продѣрзиви, возносиви, прелѣгѣтѣ), клеветницѣ, неводѣржници, некрѣтѣ, неблаглюбѣмъ,

Ѧ. Прѣдѣтелѣ, нагнѣ, напыѣени, сластолюбѣмъ пѣче нежелѣ бѣлюбѣмъ,

Ѧ. ѧмѣиѣ ѿбразѣ бѣгѣстѣмъ, сілы же ѣгѡ ѡвѣргѣисѣ. ѿ сѣхъ ѡвраѣисѣ.

Ѧ. Ѣ сѣхъ ко сѣть понѣрающѣ въз дѣмы ѿ пѣнѣиѣ жѣниѣща ѡтѣгоиѣнныѣ грѣхѣми, водѣмъ похѣтѣмъ разлѣчнѣми,

дн, но и дървени и пърстни; и едни сж за почетъ, а други за безчестіе.

21. И тѣй ако очисти нѣкой себе си отъ тѣзи нѣща, ще бжде съсѣдъ за почетъ, освященъ, и благопотрѣбенъ на стопанинъ-тъ, приготвенъ за всяко добро дѣло.

22. И отъ младешки-тъ похоти отбѣгнувай; и слѣдувай правдѣ-тъ, вѣрѣ-тъ, любовь-тъ, миръ-тъ, съсъ *всички* тѣзи които призоваватъ Господа отъ чисто сърдце.

23. А отъ глупавы-тъ и неучены-тъ прѣдирванія ся отричай, понеже знаешъ че раждатъ крамолы.

24. А рабъ Господень не трѣба да ся кара, но да бжде кроткъ къмъ всички-тъ, поучителенъ, незлобивъ,

25. Съ кротость да наставлява противници-тъ; дано бы имъ далъ Богъ покаяніе, да познаѣтъ истинѣ-тъ,

26. И да ся съземѣтъ отъ примѣ-тъ на діавола, отъ когото сж уловени живи за своѣ-тъ му волѣ.

ГЛАВА 3.

1. И това да знаешъ, че въ послѣдни-тъ дни ще настанѣтъ усилны врѣмена.

2. Защото чловѣци-тъ ще бждѣтъ самолюбиви, сребролюбиви, величави, гордѣливи, хулители, непокорни на родители-тъ, неблагодарни, нечестиви,

3. Немилосърди, непримирителни, клеветници, певздыржни, свирѣпи, непріятели на добро-то,

4. Прѣдатели, напрасничави, надути, повече сластолюбиви а не боголюбиви,

5. И ще иматъ видъ на благочестіе, а отъ силѣ-тъ неговѣ *ще* сж отречени; и отъ таквызи ся отвращай.

6. Защото отъ тѣхъ сж онѣзи които ся възвиратъ въ кѣща-та, и подлѣстятъ женища които сж прѣтоварены съ грѣхове, и ся водятъ отъ различни похоти,

3. Всегда оучаѣлася, и николиже въ разсмыслѣ истины прїити могущиѣ.

и. Ижеже Іанній и Іамврий противистася Мавсѣю, такоже и сїи противѣются истинѣ, человецы растлѣнии оумомъ, и неискъсни въ вѣрѣ.

д. Но не презпѣютъ волѣе: безсміе бо ѿхъ явлено бѣдетъ всѣмъ, ижеже и Оубѣхъ бысть.

г. Ты же послѣдовалъ еси моему оученію, житію, привѣтс, вѣрѣ, долготерпѣнію, любви, терпѣнію,

дл. Изгнаніемъ, страданіемъ, іаковѣ ми быша во Антіохіи, и во Іконіи, и въ Лустрѣхъ, іаковѣ изгнаніа прїахъ: и въ всѣхъ мѣ изѣавилъ есть Гдѣ.

в. И вси же хотѣвши блгочестнѣ жити въ Хрѣтѣ Іисѣ, гонимы бѣдѣтъ.

г. Лжѣави же человецы и чародѣи презпѣютъ на горшее, прелѣающе и прелѣаеми.

дл. Ты же прекывай, въ нихже наиченъ еси и іаже въверена сѣтъ тебѣ, вѣдый въ когѣ наичнася еси,

в. И іакъ ѿ млада сїѣннаѣ писаніѣ оумкешн, могущаѣ тѣ оумсдрити во спасеніе, вѣрою, іаже въ Хрѣтѣ Іисѣ.

в. Всяко писаніе бгѣосхвоуенно и полѣзно есть ко оученію, ко вѣличенію, ко исправленію, къ наказанію, еже въ правдѣ:

з. Да совершенъ бѣдетъ Бжїи человецъ, на всякое дѣло блгѣе оуготованъ.

ГЛАВА 4.

д. Засвидѣтельствую оубо ѡзъ предъ бгѣмъ и Гдѣмъ нашимъ Іисъ Хрѣтомъ хотѣющимъ сдѣити живымъ и мѣртвымъ въ явленіи ѡгѣ и царствіи ѡгѣ:

в. Проповѣдѣши слово, настоѣ блговременнѣ и безвременнѣ, вѣлчїи, запрети, оумолѣ, со всякимъ долготерпѣніемъ, и оученіемъ.

7. Конто всякого ся учать, и никога не могат да дойдѣтъ въ познаніе-то на истинѣ-тѣ.

8. И както Іанній и Іамврій ся въспротивихъ на Моисея, така и тѣ ся противять на истинѣ-тѣ, чловѣци умоу растлѣни, развращени въ вѣрѣ-тѣ.

9. Но нѣма да успѣѣтъ повече; защото безуміе-то имъ ще стане извѣстно на всички-тѣ, както станѣ и тѣхно-то.

10. А ты си послѣдовалъ мое-то ученіе, поведеніе, намѣреніе, вѣрѣ-тѣ *ми*, дълготърпѣніе-то, любовь-тѣ, търпѣніе-то,

11. Гоненія-та, страданія-та, конто ми станѣхъ въ Антиохіѣ, въ Иконіѣ, въ Листрѣ, каквы гоненія прѣтърпѣхъ; и отъ всички-тѣ мя избави Господь.

12. Но и всички конто ищѣтъ да живѣѣтъ благочестиво въ Христа Исуса, ще бѣдѣтъ гонени.

13. А лукави и прѣлестници чловѣци ще прѣуспѣѣтъ поназлѣ, да прѣлѣстятъ и да сѣ прѣлѣщавани.

14. А ты стой въ това което си научилъ, и което ти е вѣвѣрено, като знаешъ отъ кого си ся научилъ,

15. И че отъ дѣтинство знаешъ священны-тѣ писанія, конто могат да тя умудрятъ на спасеніе чрѣзъ вѣрѣ-тѣ въ Христа Исуса.

16. Всичко-то писаніе е Богодухновенно, и полезно за наученіе, за обличеніе, за поправленіе, за наставленіе въ правдѣ-тѣ;

17. За да бѣде чловѣкъ-тѣ Божій съвършенъ, приготвенъ за всяко добро дѣло.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй зарѣчвамъ ти прѣдъ Бога, и Господа Исуса Христа, който ще сѣди живы-тѣ и мъртвы-тѣ въ явленіе-то си и въ царуваніе-то си:

2. Проповѣдувай слово-то, настоявай на врѣме и безъ врѣме, обличй, запрѣти, умоли съсъ всяко дълготърпѣніе и поученіе.

҃. ПѢДЕТЪ КО ВРЕМѦ, ЁГДА ЗАРАВАГѦ ОУЧЕНІА НЕ ПОСЛАШАЮТЪ, НО ПО СВОИХЪ ПОХОТЕХЪ ИЗБЕРѢТЪ СЕБѢ ОУЧИТЕЛИ, ЧЕШЕМИ СЛѢХОМЪ :

д. Н ѿ ИСТИНЫ СЛѢХЪ ѾВРАТАТЪ, И КЪ БѦСНЕМЪ ОУКЛОНАТЪСЯ.

е. ТЫ ЖЕ ТРЕЗВИСЯ ѿ ВСЕМЪ, СЛОПОСТРАЖАИ, ДѢЛО СОТВОРИ БЛГОВѢСТНИКА, СЛЗЖЕНІЕ ТВОЕ ИЗВѢСТНО СОТВОРИ.

ѕ. ИЗЪ КО ОУЖЕ ЖРЕНЪ БЫВАЮ, И ВРЕМѦ МОЕГѦ ѾШЕСТВІА НАСТА :

з. ПОДВИГОМЪ ДОБРЫМЪ ПОДВИЗАХЪСЯ, ТЕЧЕНІЕ СКОНЧАХЪ, ВѢРС СОБЛЮДОХЪ :

и. ПРОЧЕЕ ОУКО СОБЛЮДАЕТСЯ МИѢ ВѢНЦЪ ПРАВДЫ, ЁГОЖЕ ВОЗДАСТЪ МНѢ ГДЬ ВЪ ДЕНЬ ОНЪ, ПРАВЕДНЫЙ СЪЗДА, НЕ ТОКМУ ЖЕ МИѢ, НО И ВСЕМЪ ВОЗАЮБАШЫМЪ ІАВЛЕНІЕ ЁГѦ.

ѡ. ПОТЩИСЯ СКОРѦ ПРИИТИ КО МИѢ.

ї. ДИМАСЪ КО МЕНЕ ѾСТАВИ, ВОЗАЮБИВЪ НЫНѢШНІЙ ВѢКЪ, И ИДЕ ВЪ СОЛОНЪ: КРИСКЕНТЪ ВЪ ГАЛАТІЮ, ТИТЪ ВЪ ДАЛМАТІЮ :

ѡ. ЛЗКА ЕДИНЪ ЁСТЬ СО МНОЮ. МАРКА ПОЕМЪ ПРИВЕДИ СЪ СОБОЮ: ЁСТЬ КО МНѢ БЛГОПОТРЕБЕНЪ ВЪ СЛЗЖЕ.

ѡ. ТУХІКА ЖЕ ПОСЛАХЪ КО ЕФЕСЪ.

҃. ФЕЛѦНЪ, ЁГОЖЕ ѾСТАВИХЪ ВЪ ТРѦДѢ ОУ КАРПА, ГРАДЫЙ ПРИНЕСИ, И КНИГИ, ПАЧЕ ЖЕ КѦЖАНЫА.

д. АЛЕЗАНДРЪ КОВАЧЪ МИНѢ МНѢ СЛА СОТВОРИ: ДА ВОЗДАСТЪ ЕМУ ГДЬ ПО ДѢЛАМЪ ЁГѦ :

е. Ѿ НЕГѦЖЕ И ТЫ СЕБЕ БЛОДИ, СЪЕЛѦ КО ПРОТИВИТЪ СЛОВЕСЕМЪ НАШЫМЪ.

ѕ. ВЪ ПЕРВЫЙ МОЙ ѾВѢТЪ НИКТОЖЕ КИСТЬ СО МНОЮ, НО ВСІА ѾСТАВИША: ДА НЕ ВМѢНИТЪ ИМЪ :

з. ГДЬ ЖЕ МИѢ ПРЕСТА: И ОУКРѢПИ МА, ДА МНОЮ ПРОПОВѢДАНІЕ ИЗВѢСТНО БѢДЕТЪ, И ОУСЛЫШАТЪ ВСІА ІАЗЫЦЫ: И ИЗБАВЛЕНЪ КИХЪ Ѿ ОУСТЪ ЛЪВѦВЪ :

и. И ИЗБАВИТЪ МА ГДЬ Ѿ ВСѦКАГѦ ДѢЛА ЛЗКАВА, И СПАСЕТЪ

3. Защото ще дойде врѣме, когато не ще да търпятъ здраво-то учение; но понеже гы сърбятъ уши-тъ, ще си натрупатъ учители по свои-тъ си похоти;

4. И отъ истинѣ-тъ ще отвърнатъ слухъ-тъ си, а къмъ басны-тъ ще ся обърнатъ.

5. Но ты бѣди трѣзвѣнъ въ всичко, злопострадай, изработи дѣло-то на благовѣститель, извърши напълно служеніе-то си.

6. Защото азъ вече ставамъ жертва, и врѣме-то на отхождане-то ми настанѣ.

7. Азъ ся подвизахъ съ добръ подвигъ, пѣтъ-тъ свършихъ, вѣрѣ-тъ упазихъ;

8. Отъ сега остава ми вѣнецъ-тъ на правдѣ-тъ, когото Господь, праведный-тъ Сѣдѣя, ще ми въздаде въ онзи день; и не само на мене, но и на всички които сѣ възлюбихъ негово-то явленіе.

9. Побързай да дойдешъ при мене скоро;

10. Защото Димасъ мя остави, понеже възлюби сегашный-тъ свѣтъ, и отиде въ Солунъ; Крискентъ въ Галатіѣ, а Титъ въ Далмаціѣ;

11. Само Лука е при мене. Земи Марка и доведи го съсь себе си; защото ми е потребенъ за служеніе-то.

12. А Тихика проводихъ въ Ефесъ.

13. Когато дойдешъ донеси япунджакъ-тъ който съмъ оставилъ въ Троадѣ при Карпа, и книги-тъ, а наипаче кожаны-тъ.

14. Александръ ковачъ-тъ много ми зло стори; Господь да му въздаде по дѣла-та му.

15. Отъ когото ся пазя и ты, защото много противостоя на наши-тъ слова.

16. Въ първый-тъ ми отвѣтъ никой не прѣдстанѣ съ мене, но всички мя оставихъ: Дано имъ ся *за грѣхъ* не вѣрва.

17. Но Господь ми прѣдстанѣ, и укрѣпи мя, за да ся извърши напълно проповѣдь-та чрѣзь мене, и да чуѣтъ всички-тъ язычници; и азъ ся избавихъ отъ лъвовы уста.

18. И ще мя избави Господь отъ всяко лукаво дѣло, и ще мя

во црѣтвіе своё небесное: ѿмѣже слава во вѣки вѣкѡвъ.
амѣнь.

ѧ. Цѣлѣй Прискѹла и ѧкѹла, и Сѣнсіфоровѣ дѡмѣ.

к. Ѣрастѣ ѡста въ Корѣнаѣ: Трофѣма же ѡстаѡнхъ въ Мѣмѣтѣ колѡца.

ка. Потѣиѣа прѣжде зимѣ прѣнтѣ. цѣлѣютѣ тѣ Ѣнѣлазъ,
и Пѣлазъ, и Лѣнѣ, и Клавдіа, и вратѣа всѣа.

кв. Гдѣ Іисѣ Хрѣтѡсѣ со дѡмѣ твоѣмѣ. бѣгодѣть сѣ вѣми.
амѣнь.

КЪ ТІТЪ ПОСЛАНІЕ

СѢАГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА ѧ.

ѧ. Павелѣ рабѣ Бжѣй, Апла же Іисѣ Хрѣтѡвѣ, по вѣрѣ
ѡзбрѣннхъ Бжѣихъ, и рабѣ истинны, ѡже по бѣго-
чѣстїю.

к. Ѣ ѡѡповѣніи жїзни вѣчныа, ѡже ѡбѣтовѣ неѡложный
Пѣа прѣжде лѣтѣ вѣчныхъ,

г. Іѡнѣ же во временѣ своѣ слово своѣ, проповѣданїемѣ,
ѣже мнѣ порѣчено бытъ по повелѣнію Сѣсѣтеля нашегѡ
Пѣа :

д. Тѣтѣ прѣсномѣ чѣдѣ по Ѣвѣей вѣрѣ: бѣгодѣть, мѣ-
лость, мѣрѣ ѡ Пѣа Сѡцѣ и Гдѣ Іисѣ Хрѣтѣ Сѣса нашегѡ.

е. Сегѡ ради ѡстаѡнхъ тѣа въ Крѣтѣ, да неѡкончѣннаѣ

спасе въ небесно-то свое царство : Комуто да бѣде слава въ вѣки вѣковъ. Аминь.

19. Поздрави Прискиллъ и Акиллъ, и Онисифоровъ-тъ домъ.

20. Ерастъ останъ въ Коринѣ, а Трофима оставихъ въ Милитъ боленъ.

21. Побързай да дойдешъ прѣди зимъ-тъж. Поздравява тя Еввулъ, и Пудъ, и Линъ, и Клавдія, и всички-тъ братія.

22. Господь Исусъ Христосъ да бѣде съ твой-тъ духъ. Благодаръ вамъ. Аминь.

КЪ ТИТУ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ, рабъ Божій, и апостолъ Исусъ Христовъ, по вѣрж-тъж на избранны-тъ Божіи, и по познаваніе-то на истинж-тъж която е по благочестіе,

2. Въ надеждж-тъж на вѣчный-тъ животъ, когото прѣди вѣчны-тъ врѣмена е обѣщаль Богъ, който не лъже,

3. А въ свои-тъ си врѣмена яви слово-то си чрѣзь проповѣдь-тъж, повѣренъ на мене по заповѣдь на Спаса нашего Бога ;

4. На Тита истинно-то *ми* чадѣ по общж-тъж вѣрж : Благодать, милость, миръ, отъ Бога Отца и Господа Исуса Христа Спаса нашего.

5. Заради това тя оставихъ въ Критъ, да поправишь недоиска-

исправниши, и оустроиши по всѣмъ градѹмъ пресвѣтеры: ѿкоже тебѣ ѹзъ повелѣхъ.

ѡ. Яще кто есть непороченъ, единыя жены мѡжъ, чадъ имѣй вѣрна, не во оукореніи блгдѣ, или непокорива.

ѣ. Подобаетъ бо епископъ безъ порока быти, ѿкоже Бжю строителю: не севѣ о҃гождающа, (не дерзъ, не напрасливъ,) не гнѣвливъ, не пѣнищъ, не бѣщъ, не скверностажателъ:

и. По страннолюбивъ, бл҃голюбъ, цѣломудренъ, праведенъ, преподобенъ, воздержателъ,

ѡ. Держащемся вѣрнѡ словесѣ по оученію, да силенъ бѣдетъ и оутѣшати во здравѣмъ оученіи, и противашася ѡбличати.

ї. Сѣтъ бо мнози некориви, сесловцы, и оумомъ прещени, наипаче же сѣиѣ ѡ ѡбрѣзаніа:

ѡ. Ихже подобаетъ оустѣ заграждати: иже всѣ домы развращаютъ, оучаще, ѿже не подобаетъ, сквернѡмъ ради прибытка.

ѡ. Речѣ же некто ѡ нихъ свойѣмъ пророкъ: Крѣтане прииди живи, сѣи свѣрѣ, оутрѣвы прѣздныя.

ї. Свидѣтельство сѣ истинно есть. ѿже ради вины ѡбличай ихъ нещадно, да здрави бѣдѣтъ въ вѣрѣ,

ѡ. Не внимающе і҃сусовымъ бл҃гѡмъ, ни заповѣдемъ чловѣкъ ѡбращающихся ѡ истинны.

ѡ. Всѣ оубо чѣста чѣстымъ: ѡскверненнымъ же и нечѣрнымъ ничтоже чѣсто, но ѡскверненъ ѿхъ и оумъ и совѣсть.

ѡ. Бѣ исповѣдуютъ вѣдѣти, а дѣла ѡмѣнѣются ѡмъ, мѣрзцы сѣи и некориви, и на всѣмъ дѣло бл҃гоу неискѣни.

ГЛАВА ѿ.

ѡ. Ты же глаголи, ѿже подобаетъ здравомъ оученію:

ѡ. Стѣмъ трѣзвеннымъ быти, чѣстнымъ, цѣломудреннымъ, здравствуюющимъ вѣрою, любовію, терпѣніемъ:

рано-то, и да поставишь на всякой градъ презвитеры както ти азъ заповѣдахъ ;

6. Ако е нѣкой непорочель, на еднѣ женѣ мѣжъ, и има чада вѣрны, не укоряваны за распуснѣть животъ или непокорны.

7. Защото епископъ-тъ подобава да е непорочень, както домо-строитель Божій, да не е безочливъ, нито гнѣвливъ, нито пияница, нито побойникъ, нито да е лакомъ за мърснѣ печалбъ ;

8. Но страннолюбивъ, добролюбивъ, цѣломудренъ, праведенъ, благочестивъ, въздержателенъ ;

9. Който да държи вѣрно-то слово споредъ учение-то, да бѣде възможенъ и да увѣщава съсъ здраво-то учение, и да избличава тѣзи, които противорѣчатъ.

10. Защото има мнозина непокорни, празнословци и умопрѣлстници, а наймного отъ обрѣзаны-тѣ,

11. На които трѣба да затулямы уста-та ; че тѣ развращаватъ цѣлы домове, като учатъ за гнуснѣ печалбъ това което не подобава.

12. Нѣкой си отъ тѣхъ, свой имъ пророкъ, е рекълъ : Критяне-тѣ сѣ вынѣгы лѣжци, зли звѣрове, тѣрбуси лѣниви.

13. Това свидѣтелство е истинно ; за коѣто причинѣ обличавай ги строго, да бѣдѣтъ здрави въ вѣрѣ-тѣ,

14. И да не даватъ вниманіе на Іудейскы басни, и на заповѣди отъ челоуѣцы които ся отвращатъ отъ истинѣ-тѣ.

15. За чисты-тѣ вснчко е чисто ; а за осквърнены-тѣ нищо *нѣма* чисто, но и умъ-тъ имъ и съвѣсть-та имъ сѣ осквърнены.

16. Исповѣдуватъ че знаѣтъ Бога, но съ дѣла отричатъ ся *отъ* него, като сѣ мърсени и непокорни, неспособни за всякакво добро дѣло.

ГЛАВА 2.

1. Но ты говори което подобава на здраво-то учение ;

2. Старци-тѣ да бѣдѣтъ трѣзвенни, честни, цѣломудренни, здрави въ вѣрѣ-тѣ, въ любовь-тѣ, въ търпѣніе-то ;

Ѣ. Стáрицамъ такожде во оукрашеніи свѣтлѣпнымъ, не-
клеветливымъ, не вѣнѣ многѣ порабоуженнымъ, добросчител-
нымъ,

Д. Да оцѣломудратъ юныя, мзжелюбницамъ быти, чадолю-
бницамъ,

Е. Цѣломудреннымъ, чистымъ, дѣмы добрѣ правашымъ,
бл҃гимъ, покарꙋющимъ своимъ мзжемъ, да не слово Бж҃іе
х҃антсѧ.

Ж. Юнѡшы такожде моли цѣломудрствовати.

З. Ѣ всѣмъ же самъ себѣ подаваа ѡбразъ добрыхъ дѣлъ,
во оученіи незавѣстное, чѣстность, нетлѣніе,

И. Слово здравое, незорное: да протѣвный посрамѣтсѧ,
ничтоже имѣѧ глаголати ѡ насъ оукорно.

Д. Рабы, своимъ господѣмъ повиновѣтисѧ, во всѣмъ бл҃го-
сг҃днымъ быти, непрекослѣвнымъ.

Г. Не крадущимъ, но вѣрсъ всѣхъ гл҃вающимъ бл҃гъ,
да оученіе Сп҃сителя нашего Б҃га оукрашꙋтъ во всѣмъ.

Ді. Ивѣсѧ во бл҃годѣть Бж҃іѧ спасительнаѧ всѣмъ человѣ-
комъ,

Ві. Паказꙋющѧ насъ, да ѡвѣргшесѧ нечѣстїѧ ѡ мїрскихъ
похотѣй, цѣломудреннѡ ѡ праведнѡ ѡ благочѣстнѡ поживѣмъ
въ нынѣшнѣмъ вѣцѣ:

Гі. Ждꙋще блаженнаго оуповѣнїѧ ѡ дѣленїѧ славы вели-
каго Б҃га ѡ Сп҃са нашего Іиса Хр҃та:

Ді. Иже далъ єсть себѣ за ны, да избавѣтъ ны ѡ всѣмъ
беззаконїѧ, ѡ ѡчїстѣтъ себѣ люди избранны, ревнители
дѣлѡмъ.

Еі. Сїѧ глаголи, ѡ моли, ѡ ѡбличай со всѣкимъ повелѣнїемъ:
да никтоже тѧ пренебритъ.

3. Такожде и стары-тъ жены да иматъ начинъ священнолѣпѣнь, да не сѣ клеветницы, нито да сѣ прѣданы много на винопійство, да поучаватъ на добро,

4. Да вразумяватъ млади-тъ *жены*, да любятъ мъжіе-тъ си и чада-та си,

5. Да сѣ цѣломудренны, чисты, да си редятъ добръ кѣщы-тъ, да сѣ добры, благопокорны на мъжіе-тъ си, за да ся не охулюва слово-то Божіе.

6. Подобно и момцы-тъ увѣщавай да бѣдѣтъ цѣломудренни.

7. Во венчко показувай себе си примѣръ на добры-тъ дѣла, въ поученіе-то нерастлѣнность и честность,

8. Слово здраво, неукорно, за да ся засрами противникъ-тъ, като нѣма да рече за васъ нищо лошо.

9. Слугы-тъ да ся покоряватъ на господари-тъ си, да *имѣ* угодяватъ во всичко, да *имѣ* не повращають рѣчь.

10. Да не посвояватъ чуждо, но да показувать всякъ добръ вѣръ: за да украшаватъ во всичко ученіе-то на Спаса нашего Бога.

11. Защото ся яви Божія-та благодать спасителна-та на вси-тъ человеѣцы,

12. Която ны учи да ся отречемъ отъ нечестіе-то и отъ свѣтовны-тъ похоти, и да живѣмъ цѣломудренно и праведно и благочестиво въ настоящій-тъ вѣкъ,

13. Ожидаяще блаженнѣ-тъ надеждѣ и славно-то явленіе на великаго Бога и Спаса нашего Иисуса Христа,

14. Който даде себе си за насъ, да ны избави отъ всяко беззаконіе, и да ны направи чисты, за избранъ на себе си народъ, ревнителъ на добры дѣла.

15. Така говори, и увѣщавай, и обличавай съсъ всякъ власть: да тя не прѣзира никой.

ГЛАВА Г.

а. Воспоминай тѣмъ начальствующимъ и владѣющимъ повиноватися и покаратися, и ко всакомъ дѣлу бл҃гъ готвъмъ быти,

б. Ни еди́наго хсѣлѣти, не сварливимъ быти, но тихимъ, вса́къ являющимъ кротость ко всѣмъ челове́комъ.

в. Бѣхомъ ко иногда и мы несмысленни, и непокориви, и прелюбни, работающе похотѣмъ и сластѣмъ различнымъ, въ словѣ и зависти живуще, мѣрзцы сѣи́е, и ненавидяще дрѹга:

г. Егда же бл҃годать и человеколюбіе яви́са Б҃га нашего Б҃га,

д. Не ѿ дѣла праведныхъ, и́же сотворихомъ мы, но по своей бг҃овѣ милости, спасѣ насъ, б́анею пакибытіа, и ѿновленіа дх҃а ст҃аго,

е. Е́же и́змѣна на насъ о́бнѣну, и́и сѣ хр҃томъ б҃госи́телемъ нашимъ,

ж. Да ѿправдившеса бл҃годатию бг҃овѣ, наслѣдницы бѣдемъ по оу́чванію жи́зни вѣчныа.

з. (Чадо Тіте,) вѣрно слово, и ѿ сѣхъ хоуѣ та и́звѣщати, да пекѣтса дѣбрымъ дѣломъ прилѣжати вѣровавши Б҃гъ: сѣа сѣтъ полѣзна челове́комъ и дѣвѣ.

и. Б҃гныхъ же стѣзаний и родословій и рвеній и свѣрвѣз законныхъ ѿстѣпай: сѣтъ ко неполезны и сѣетны.

і. Бретіка челове́ка по пѣрвомъ и второмъ наказаніи ѿрица́са,

аі. Бѣдый, и́къ развратіса таковыи, и согрѣшаѣтъ, и е́сть самовс҃жаденъ:

бі. Егда послѣ Арте́мъ къ тебѣ или Тѹхика, потщиса пріити ко миѣ въ Никополь: тамъ ко сѣдихъ ѡ́знимѣти:

ГЛАВА 3.

1. Напомняй имъ да ся покоряватъ на началства-та и власти-тъ, да ги слушать, и да бѣдѣтъ готови на всяко добро дѣло ;

2. Да не хулять никого, да не сѣ крамолинци, да бѣдѣтъ тихы, и да показувать къмъ всички-тъ чловеѣцы всякъ кротость.

3. Защото и ный нѣкога си бѣхмы несмыслени, непокорни, прѣльщавани, и порабощени на различни похоти и сласти, и живѣяхмы въ злобѣ и зависть, бѣхмы омразни и мразяхмы ся единъ другый.

4. Но когато ся яви благодать-та и чловеѣколюбіе-то на Спаса нашего Бога,

5. Не отъ праведны-тъ дѣла, които смы сторили ный, но по своѣ-тъ си милость той ны спасе съсъ окѣпваніе-то на възраждане-то отъ Духа Святаго,

6. Когото излія обилно на насъ, чрѣзь Исуса Христа Спасителя нашего,

7. Да бы, оправдани чрѣзь неговѣ-тъ благодать, да станемъ споредъ надеждѣ-тъ наслѣдници на вѣчный-тъ животъ.

8. Вѣрно е слово-то ; и това ищѣ да потвърдявашъ, за да ся грыжатъ тѣзи които сѣ повѣрували въ Бога да прѣдстоятъ на добры дѣла. Това е добро и полезно за чловеѣцы-тъ.

9. А отъ глупавы прѣдирванія и родословія, и прѣпиранія и каранія върху законъ-тъ, отдалечавай ся ; защото сѣ бесполезны и суетны.

10. Еретикъ чловеѣкъ като го съвѣтвашъ еднажъ и дважъ остави го,

11. Като знаешъ че единъ такъвъ ся е развратилъ, и съгрѣшава, и отъ самосебе си е осѣденъ.

12. Кога проводиѣ до тебе Артема или Тихика, побързай да дойдешъ при мене въ Никополь ; защото тамъ сторихъ намѣреніе да прѣзимувамъ.

КЪ ФІЛИМОНЪ ПОСЛА́НІЕ.

ГІ. Зѣнѣ законника ꙗко ѿпоща скорѣ предпослѣ, ꙗко да ничтоже ѿмѣ скѣдено бѣдетъ.

ДІ. Да оучѣтсѣ же ꙗко наші дѣбрымы дѣломъ прилѣжати въ пѣжнѣ трѣбованіѣ, да не бѣдѣтъ безплодни.

ЕІ. Цѣлѣютъ тѣ со мною сѣщїи всѣ: цѣлѣи любащыѣ ны въ вѣрѣ. бѣгодѣтъ со всѣми вами. ѿмѣнь.

КЪ ФІЛИМОНЪ ПОСЛА́НІЕ

СТѢГѠ ѸПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА Ѹ.

А. Павелъ ѿзникъ Іисъ Хрѣтовъ, ꙗко Тимоѣѣ братъ, Філімонъ возлюбленномъ ꙗко споспѣшникъ нашемъ,

Б. ꙗко Ѹпфѣн сестрѣ возлюбленнѣѣ, ꙗко Ѹрхіппѣ совоинственникъ нашемъ, ꙗко домашнѣѣ твоѣѣ цркви:

Г. бѣгодѣтъ вамъ ꙗко миръ ѿ Бѣга Сѣѣѣ нашего ꙗко Гѣѣ Іисъ Хрѣтѣ.

Д. бѣгодарѣ Бѣга моего, всегда памѣтъ ѿ тебѣ творѣ въ молитвахъ моихъ,

Е. Слышавъ мѣловъ твою ꙗко вѣрѣ, ѿже ѿмѣши ко Гѣѣ Іисъ ꙗко ко всѣмъ стѣѣмъ.

Ж. Ѹѣкъ да ѿкѣѣнїѣ твоѣѣ вѣрѣ дѣѣйствѣнно бѣдетъ, въ рѣзѣмъ всѣѣѣѣ бѣѣга, ѣже въ васъ, ѿ Хрѣтѣ Іисѣ.

13. Прѣдиспрати поскоро законника Зина и Аполлоса, и да не сж оскудни за нищо.

14. Нека ся учать и наши-тъ да прѣдстояватъ на добры дѣла въ нужды потрѣбы, за да не бѣдѣтъ бесплодни.

15. Поздравяватъ тя всичкы които сж съ мене; поздравя тѣзи които ны любятъ въ вѣрж-тъ. Благодать да бѣде съсь всичкы вась. Аминь.

КЪ ФИЛИМОНУ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Павелъ узникъ Исусъ Христовъ, и Тимоѳей братъ, до Филимона възлюбленнаго и сотрудника нашего,

2. И до Апфійъ възлюбленнж-тъ *сестрж*, и до Архимна сподвижника нашего и домашнж-тъ твоѣж церквж;

3. Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Исуса Христа.

4. Благодарѣж Бога моего и выжгы тя поменувамъ въ молитвы-тъ си,

5. Като слушамъ твоѣж-тъ любовь и вѣрж, коѣто имашъ къмъ Господа Исуса и къмъ вси-тъ святыи,

6. Да бѣде общеніе-то на твоѣж-тъ вѣрж дѣятелно въ познаніе на всяко добро, което има у вась въ Христа Исуса.

КЪ ФІЛИМОНЪ ПОСЛАНІЕ.

ѡ. Рáдость во ѿмамъ мно́гъ ѿ оутѣшеніе ѡ любви твоѣй, ꙗ́кѡ оутрѣ́вы стѣхъ почиша твоѡю, брáте.

ѡ. Сегѡ́ радѣ мно́гое дерзновѣніе ѿмѣа во Хрѣтѣ́ повелѣ́-
вати тебѣ́ ꙗ́же потре́бно ꙗ́сть,

б. Любвѣ́ же радѣ́ паче́ молю́ : такѡ́въ сый ꙗ́коже Пáвелъ
ста́рець, ны́нѣ́ же ѿ оу́зникъ І́иса Хрѣ́та :

г. Молю́ тѣ ѡ́ моѣ́мъ члѣ́кѣ, ѡ́гоже роди́хъ во оу́захъ мои́хъ
О́нісі́ма,

д. И́ногда́ тебѣ́ непотрѣ́бнаго, ны́нѣ́ же тебѣ́ ѿ мнѣ́
блгопотрѣ́бна, ѡ́гоже возпосла́хъ тебѣ́ :

е. Ты́ же ѡ́го, сирѣ́чь мою́ оутрѣ́бъ, прѣ́ими.

ж. ѡ́гоже ѡ́зъ хотѣ́хъ оу́ себѣ́ держа́ти, да вмѣ́стѡ́ тебѣ́
посла́житъ мѣ́ во оу́захъ блговѣ́ствованіа :

з. Безъ́ твое́а́ же во́ли ничто́же восхотѣ́хъ сотвори́ти,
да не ѡ́ки по нꙋ́ждѣ́ блго́е твоѣ́ бꙋ́детъ, но по во́ли.

и. Пѣ́ганъ во радѣ́ сегѡ́́ разлучи́са на члѣ́къ, да вѣ́чна то́го
прѣ́имешъ :

і. Не ктѡ́мꙋ́ ѡ́ки раба́, но вы́ше раба́, брáта возмѡ́-
бленна, паче́ же мнѣ́, ко́льми́ же паче́ тебѣ́ ѿ по́лти, ѿ ѡ́
Гдѣ́ :

і. Я́же оу́бо ѿмаши́ мене́ Ѻ́бщника, прѣ́ими́ сегѡ́́ ꙗ́коже
мене́.

і. Я́же же въ́ чело́мъ ѡ́кидѣ́ тебѣ́, ѿ́ли до́лженъ ꙗ́сть,
мнѣ́ сѣ́ вмѣ́ни.

і. Я́зъ Пáвелъ написа́хъ рꙋко́ю моѣ́ю, ѡ́зъ возда́мъ : да не
рекꙋ́ тебѣ́, ꙗ́кѡ ѿ са́мъ себѣ́ ми ѡ́си до́лженъ.

к. Ѻ́и брáте, ѡ́зъ да послꙋ́жъ ꙗ́же прошꙋ́ оу́ тебѣ́ ѡ́ Гдѣ́ :
оу́покой мою́ оутрѣ́бъ ѡ́ Гдѣ́.

к. На́дѣ́авъ на посла́шаніе твоѣ́ написа́хъ тебѣ́, вѣ́дый,
ꙗ́кѡ ѿ паче́, ꙗ́же глаго́лю, сотвори́ши.

к. Кꙋ́пи́шъ же ѿ оу́гото́ви мѣ́ Ѻ́бщитель : оу́пова́ю бо, ꙗ́кѡ
моли́твами ва́шими дарова́нъ бꙋ́дꙋ ва́мъ.

ПОСЛАНИЕ КЪ ФИЛИМОНУ.

7. Защото голѣмѣ радость и утѣшеніе имамы за твоѣж-тѣ любовь, понеже сѣрдца-та на святыи-тѣ отпочинахъхъ си чрѣзъ тебе, брате.

8. За това ако и да имамъ голѣмо дързновение въ Христа да ти повелѣвамъ това което подобава,

9. Но по любовь повече *тя* молихъ, такѣвъ както съмь, като Павелъ старецъ, а сега и узникъ Исусъ Христовъ.

10. Молихъ ти ся за мое-то чадо Онисима, когото родихъ въ оковы-тѣ си,

11. Който бѣше нѣкога си непотрѣбенъ на тебе, а сега и на тебе и на мене потрѣбенъ, когото проваждамъ назадъ.

12. А ты него, сирѣчь утробѣ-тѣ ми, приими ;

13. Когото азъ ницѣхъ да задържъ при мене си, да ми слугува вмѣсто тебе въ оковы-тѣ за евангеліе-то.

14. Но безъ твое-то мнѣніе не рачихъ да сторѣжъ нищо, да не бы твое-то добро да бѣде като по нуждѣ, но самоволно.

15. Защото може бы за това да ся е отлѣчилъ отъ тебе за малко врѣме, за да го приемешъ за всякога ;

16. Не вече както рабъ, но погорѣ отъ рабъ, братъ възлюбленъ, особенно на мене, а колко повече на тебе, и по плѣть и въ Господа ?

17. И тѣй ако имашъ мене за содружникъ, приими него както мене.

18. И ако тя е въ нѣщо обидѣлъ, или *ти* е длѣженъ, мини това на моѣжъ смѣткѣ.

19. Азъ Павелъ писахъ съ рѣкѣж-тѣ си, азъ ще платѣжъ ; да ти не рекѣжъ че ты ми си длѣженъ и самъ себе си.

20. Тѣй, брате, дано да получѣ азъ това добро отъ тебе въ Господа ; успокой сѣрдце-то ми въ Господа.

21. Увѣренъ на твое-то послушаніе, писахъ ти, и знаѣжъ че и повече отъ колкото ти казувамъ ще сторѣши.

22. А между това приготвуй ми обиталище, понеже ся надѣжъ че съ молитвы-тѣ ви ще бѣдѣ подаренъ вамъ.

ѡг. Цѣлѣтъ тѧ Ѣпафрасъ сплѣнникъ мой ѡ Хрѣ-
 Іисѣ,

ѡд. Мѣрко, Арїстѣрхъ, Димѣсъ, Лзкѧ, споспѣшницы мой.

ѡе. Блгоудтъ Гдѧ нашегѡ Іиса Хрѣта со дхѡмъ вѧшимъ.
 ѧминь.

КО ЄВРЄЕМЪ ПОСЛАНІЄ

СТѢГѢ АПЛА ПАУЛА.

ГЛАВА ѧ.

ѧ. Многочѣстнѣ ѡ многообрѣзѣ древле Бгъ глаголавый
 Ѧцѣмъ во прорѡцѣхъ, въ послѣдокъ днѣхъ сѣхъ глагола намъ
 въ Сѣхъ,

ѡ. Ёгѡже положѣ наследника всѣмъ, ѡмже ѡ вѣки со-
 творѣ,

ѡ. Ыже сынъ сѣанѣ славы ѡ Ѧбразъ ѡпѡстѣхъ ёгѡ, посѧ же
 всѧческѧ глаголомъ сѣлы своеѧ, собѡю ѡчищѣнѣ сотворѣвъ
 грѣхѡвъ нашихъ, сѣде ѡдеснѡю престѡла величествѧ на
 высѡкихъ,

ѧ. Толѣкѡ лѣчшѣхъ вѣхъ ѧггѡвъ, ѣлѣкѡ преслѡвѣе пѧче
 ѡхъ наследствова ѡмѧ.

ѡ. Комъ во речѣ когдѧ ѡ ѧггѡвъ: Сѣхъ мой ёсѣ ты, ѧзъ
 днѣсь родѣхъ тѧ; ѡ пакѣ: ѧзъ вѣдѡ ёмъ во Сѡцѧ, ѡ тѡѣ вѣ-
 детъ мѣхъ въ Сѡа;

ѡ. Ёгдѧ же пакѣ ввѡдѣтъ перворѡднаго во вселѣннѣю, гла-
 гѡлетъ: ѡ да поклѡнатся ёмъ всѣ ѧггѡвѣ Бжѣн.

23. Поздравяватъ тя Епафрасъ мой-тъ сплѣнникъ въ Христа Исуса,

24. Марко, Аристархъ, Димасъ, Лука, сотрудици-тъ мои.

25. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа да бѣде съ вашій-тъ духъ. Аминь.

КЪ ЕВРЕЕМЪ ПОСЛАНИЕ-ТО

НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1. Богъ, който много пѣти и съ много начини говори въ старо врѣме на *наши*-тъ отцы чрѣзъ пророцы-тъ, въ тѣзи послѣдни-тъ дни говори намъ чрѣзъ Сына,

2. Когото постави наслѣдникъ на всичко, чрѣзъ когото и свѣтъ-тъ направи;

3. Който, като е сіяніе на неговъ-тъ славъ, и образъ на негово-то сѣщество, и държи всичко съсъ слово-то на свой-тъ си силъ, отъ какъ направи чрѣзъ себе си очищеніе на грѣхове-тъ ни, сѣднѣ отдесно на величіе-то на високо;

4. И станѣ толкозъ по горень отъ ангелы-тъ, колкото по славно надъ тѣхъ име наслѣдува.

5. Защото кому отъ ангелы-тъ рече нѣкога: Ты си мой Сынъ, азъ днесъ тя родихъ? И пакъ, Азъ ще му бѣдѣ Отецъ, и той ще ми бѣде Сынъ?

6. А когато пакъ въвожда Първороднаго въ вселеннѣхъ, казува: И да му ся поклонятъ всички-тъ ангели Божіи.

з. И ко ѿглавмъ оубо глаголетъ: творай ѿглы свои дхн, и слагй свои огнь палащй:

и. Къ сѣс же: престолъ твой, Бже, въ вѣкъ вѣка: жѣлаз правости жѣлаз царствїа твоегѡ.

д. Возлюбилъ єси правдѡ, и возненавидѣлъ єси беззаконїе: сего ради помаза тѣ, Бже, бгъ твой ѡлеемъ радости паче причастиникъ твоихъ.

ї. И пакы: въ началѣ ты гдѣ, зѣлаю ѡсновалъ єси, и дѣла рска твоєю сѣть нечесѧ:

лї. Тѣ погибнѣтъ, ты же прекывѣши: и всѧ, ѿкоже рїза, ѡветшajúтъ,

бї. И ѿкъ одѣждѡ свѣши ѡхъ, и ѡзмѣнѧтся: ты же тойже єси, и лѣта твоѧ не ѡскзѧжѡтъ.

гї. Комѡ же ѡ ѿгль рече когдѧ: сѣдѣ ѡдеснѡ менѣ, дондеже положѡ врагѣ твоѧ подножїе нѡгъ твоихъ;

дї. Не вси ли сѣтъ слагѣиїи дсн, въ слагѣнїе посылаеми за хотѧщихъ наслѣдовати спасѣнїе;

ГЛАВА Ё.

а. Сего ради подобѣтъ намъ лише внимѧти слышаннымъ, да не когдѧ ѡпадѣмъ.

б. Иже ко глаголанное ѿглы слово вѣсть ѡзвѣстно, и всѧко престнлѣнїе и ѡсзшѧнїе праведное прїѧтъ мздовоздаѧнїе:

г. Какъ мы оубо жимъ ѡ толнѣмъ нерадѣвше спасѣнїи; ѡже зачѧло прїемше глаголатисѧ ѡ гдѣ, слышавшими въ насъ ѡзвѣстисѧ,

д. Сосвѣдѣтельствующѡ бгъ знаменми же и чудесѡ, и различными силами, и дхѧ стѧгѡ раздѣленми, по своей ѡмѡ волѣ.

е. Не ѿглавмъ ко покорѣ бгъ вселеннѡ градѡщю, ѡ пѣйже глаголемъ:

б. Засвѣдѣтельствова же нѣгдѣ нѣкто, глагола: что

7. И за ангелы-тъ казува: Който прави ангелы-тъ си духове и слугы-тъ си пламъкъ огнень.

8. А за Сынъ-тъ казува: Твой-тъ прѣстолъ е, Боже, во вѣкъ вѣка, скиптръ-тъ на твое-то царство е скиптръ на правдѣ-тъ.

9. Възлюбилъ си правдинѣ, и възненавидѣлъ си беззаконіе; за това тя помаза, Боже, твой-тъ Богъ, съ елей на радость повече отъ твои-тъ соучастницы.

10. И пакъ: Въ началъ ты, Господи, си основалъ земѣ-тъ, и дѣло на твои-тъ рѣцѣ сѣ небеса-та.

11. Тѣ ще погынѣтъ, а ты прѣбываешь: и всички-тъ като дрехѣ ще овехтѣѣтъ,

12. И като одеждѣ ще ги свѣешь, и ще ся измѣнятъ: а ты си се истый, и твои-тъ години нѣма да ся свѣршатъ.

13. И кому отъ ангелы-тъ е рекъ нѣкога; Сѣдни отдѣсно ми доклѣ положѣ врагове-тъ ти подножіе на позѣ-тъ ти?

14. Не сѣ ли *ты* всички служебни духове, проваждани да служатъ на тѣзи конто ще наслѣдуютъ спасеніе?

ГЛАВА 2.

1. За това ный смы длѣжши да внимаемъ повече на това което смы чули, да го не изгубимъ нѣкога.

2. Защото, ако че речено-то отъ ангелы-тъ слово станѣ твърдо, и всяко прѣстъпленіе и непослушаніе получи праведнѣ заплатѣ:

3. То ный какъ щемъ избѣгнѣ, ако оставимъ въ нераденіе едно толкозъ голѣмо спасеніе? което като наченѣ да ся говори отъ Господа, подтвърди ся намъ чрѣзъ тѣзи конто бѣхѣ го чули;

4. Като свидѣтельствувахе наедно и Богъ съсъ знаменія и чудеса, и съ различни силы, и съ раздаванія на Духа Святаго, по волѣ-тъ си.

5. Защото не покори на ангелы-тъ бѣдѣщѣ-тъ вселениѣ за койѣто говоримъ:

6. Но свидѣтельствува нѣкой нѣгдѣ си и казува: Що е чело-

ѢСТЬ ЧЕЛОВѢКЪ, ІАКѢ ПОМНИШИ ѢГО: ИЛИ СЫНЪ ЧЕЛОВѢЧЕСКІЙ, ІАКѢ ПОСѢЩАЕШИ И;

З. ОУМАЛНАЪ ѢСН ѢГО МАЛЫМЪ ИЖИМЪ Ѡ АГГЛЪ: СЛАВОЮ И ЧЕСТИЮ ВЪНЧАЛЪ ѢСН ѢГО, И ПОСТАВИЛЪ ѢСН ѢГО НАДЪ ДѢЛЫ РЪКЪ ТВОЕЮ:

И. ВСА ПОКОРИЛЪ ѢСН ПОДЪ НОЗѢ ѢГѢ. ВНЕГДА ЖЕ ПОКОРИТИ ѢМЪ ВСАЧЕСКАА, НИЧТОЖЕ ѠСТАВИ ѢМЪ НЕПОКОРЕНО: НЫНѢ ЖЕ НЕ ОУ ВИДИМЪ ѢМЪ ВСАЧЕСКАА ПОКОРЕНА:

Д. А ОУМАЛЕНАГО МАЛЫМЪ ЧИМЪ Ѡ АГГЛЪ ВИДИМЪ ІИСА, ЗА ПРИАТИЕ СМЕРТИ, СЛАВОЮ И ЧЕСТИЮ ВЪНЧАНА, ІАКѢ ДА БЛАГОДАТИЮ БЖІЕЮ ЗА ВСѢХЪ ВЪСЧИТЪ СМЕРТИ.

І. ПОДОБАШЕ КО ѢМЪ, ѢГѢЖЕ РАДИ ВСАЧЕСКАА И ИМЖЕ ВСАЧЕСКАА, ПРИВЕДШЪ МНОГИ СЫНЫ ВЪ СЛАВЪ, НАЧАЛНИКА СПАСЕНІА ИХЪ СТРАДАНИИ СОВЕРШИТИ.

АІ. И СТАИ КО И ѠСЦІАЕМІИ, Ѡ ЕДИНАГѢ ВСИ: ѢАЖЕ РАДИ ВИНЪ НЕ СТЫДИТСА БРАТИЮ НАРИЦАТИ ИХЪ, ГЛАГОЛА:

БІ. ВОЗВѢЩЪ ИМА ТВОЕ БРАТИИ МОЕЙ, ПОСРЕДѢ ЦРКВЕ ВОСПОЮ ТА.

ГІ. И ПАКИ: АЗЪ БѢДЪ НАДѢСА НАНЪ. И ПАКИ: СЕ АЗЪ, И ДѢТИ, ІАЖЕ МН ДАЛЪ ѢСТЬ БГЪ.

ДІ. ПОНЕЖЕ ОУКО ДѢТИ ПРИВѢЩІШАСЯ ПЛОТИ И КРОВИ, И ТОЙ ПРИИСКРЕННѢ ПРИВѢЩІСА ТѢХЪЖЕ, ДА СМЕРТИЮ ОУПРАЗДНИТЪ ИМЪЩАГО ДЕРЖАВЪ СМЕРТИ, СІРѢЧЬ, ДІАВОЛА,

ЕІ. И ИЗЪАВИТЪ СИХЪ, ѢЛИЦЫ СТРАХОМЪ СМЕРТИ ЧРЕЗЪ ВСЕ ЖИТИЕ ПОВІНИИ БѢША РАБОТѢ.

ЖІ. НЕ Ѡ АГГЛЪ КО КОГДА ПРИЕМЛЕТЪ, НО Ѡ СѢМЕНЕ АБРААМОА ПРИЕМЛЕТЪ:

ЗІ. ѠНОДАЖЕ ДОЛЖЕНЪ БѢ ПО ВСЕМЪ ПОДОВИТИСЯ БРАТИИ, ДА МИЛОСТИВЪ БѢДЕТЪ И ВѢРЕНЪ ПЕРВОСЦІЕННИКЪ ВЪ ТѢХЪ, ІАЖЕ КЪ БГЪ, ВО ѢЖЕ ѠЧИСТИТИ ГРѢХИ ЛЮДСКИА.

ИІ. РЪ НЕМЖЕ КО ПОСТРАДА, САМЪ ИСКУШЕНЪ БЫВЪ, МОЖЕТЪ И ИСКУШАЕМЫМЪ ПОМОЩИ.

вѣкъ, та го поминишь ; или сыпъ-тъ чловѣческый, та го посѣщавашъ ?

7. Направилъ си го малко нѣщо по доленъ отъ ангелы-тъ : съсь славъ и почестъ си го вѣнчалъ, и поставилъ си го надъ дѣла-та на твои-тъ рѣцѣ ;

8. Всичко си покорилъ подъ нозѣ-тъ му. А когато му покорнъ всичко, не остави нищо непокорено нему ; но сега не виждамы още *да е* всичко покорено нему.

9. А видимъ Исуса който е направенъ малко нѣщо по доленъ отъ ангелы-тъ, че за пострадаиіе-то на смърть-тъ е вѣнчанъ съсь славъ и честь, да бы, съ Божіѣ-тъ благодать, вкусилъ смърть за всякого *чловѣкъ*.

10. Защото подобаваше на тогозь, зарадь когото е всичко, и чрѣзь когото е всичко *станкло*, като привожда въ славъ много сынове, чрѣзь страдаиія-та да направи съвършенъ началникъ-тъ на тѣхно-то спасеніе.

11. Понеже и освящающій-тъ и освящаемы-тъ всички сж отъ одного, за коѣжто причинъ не ся срамува да ги нарича братія,

12. Защото казува : Ще възвѣстиж име-то ти на мои-тъ братія, въ срѣдъ церквѣ-тъ ще ти възспѣѣж славословіе.

13. И пакъ : Азъ ще имамъ надеждж-тъ си на него : и пакъ : Ето азъ и дѣца-та които ми е далъ Богъ.

14. И тѣй понеже дѣца-та участвувать въ плъть и кръвь, и той такожде зѣ участіе въ исто-то, да уничтожи чрѣзь смърть-тъ тогози който има държавж-тъ на смърть-тъ, спрѣчь діаволъ-тъ,

15. И да избави тѣзи, които поради страхъ-тъ на смърть-тъ прѣзь всякый-тъ си животъ бѣхж подчинени на робство.

16. Защото извѣстно че не пріе отъ ангелы-тъ *естество*, но отъ сѣме-то Авраамово пріе.

17. За това трѣбаше да ся уподоби по всичко на братія-та, да бжде милостивъ и вѣренъ първосвященникъ въ отношеніе къмъ Бога, за да направи умилостивеніе за грѣхове-тъ на народъ-тъ.

18. Понеже въ това което пострада и самъ искушенъ бы, може и на искушаемы-тъ да помогне.

ГЛАВА ҃.

а. Тѣмже, братіе сѣдѣ, званіа нѣнагѡ причѣстницы, разсмѣйте посланника и сѣи́телеа исповѣданіа нашегѡ Іиса Хрѣта :

б. Вѣрна сѣша сотворшѣмъ ѡго, ꙗкоже и Мѡѡсѣй во все́мъ домѣ ѡгѡ.

в. Множайшей ко сла́вѣ сѣй ꙗ́че Мѡѡсѣа сподо́биса, ѡ́лѣкѡ множайшю чѣсть ꙗ́мать ꙗ́че домъ сотвори́вый ѡго :

г. Всѣхъ во домъ создѣается ѡ ꙗ́коегѡ : а сотвори́вый всѣхъскаа, Бѣхъ.

д. И Мѡѡсѣй оу́кѡ вѣренъ бѣ во все́мъ домѣ ѡгѡ, ꙗкоже сазгѣ, во свидѣтельство глаго́латиса ꙗ́мѣвшимъ :

е. Хрѣтѡсъ же, ꙗкоже сынъ въ домѣ свое́мъ : ѡ́гѡже домъ мѡѡсѣи, ꙗ́ще дерзнове́нїе и похвалѣ оупова́нїа да́же до конца́ извѣстѣи оудержи́мъ.

ж. Тѣмже ꙗкоже глаго́летъ Дѣхъ сѣи́и : днѣсь, ꙗ́ще гла́съ ѡ́гѡ оу́слышите,

з. Не ѡжесточі́те серде́цъ ва́шихъ, ꙗкоже въ прогнѣ́ванїи, во дни́ ѡскѡ́женїа въ пѣсты́ни :

и. И́а́же ѡскѡ́сиша ма́ О́цѣи ва́ши, ѡскѡ́сиша ма́ и ви́дѣша дѣла́ моѣ́ четы́редесѣть лѣтъ.

і. Сегѡ́ ради́ него́дова́хъ ро́да тогѡ́, и рѣхъ : при́снѡ забавѣ́ютъ се́рдцемъ : тѣи же не позна́ша пѣтѣ́и мо́ихъ :

ѡ. И́а́кѡ кла́хса во ги́бѣѣ мо́емъ : ꙗ́ще ви́идѣтъ въ по́кой мо́и.

ѡі. Плюдо́йте, братіе, да не ко́гда вѣ́детъ въ ꙗ́коемъ ѡ ва́съ се́рдце азка́во (ѡспѡ́нено) невѣ́ріа, во ѡ́же ѡ́стѣпнѣти ѡ́ И́а жива :

ѡі. Но оу́тѣша́йте себѣ́ на всѣ́хъ де́нь, до́ндеже, днѣсь, на́рицается, да не ѡжесточі́тса ꙗ́кто ѡ ва́съ ле́стію грѣ́хѡвною :

ГЛАВА 3.

1. За това, братіе святии, участници на небесно-то званіе, разумѣйте посланика и първосвященника на наше-то исповѣданіе, Исуса Христа ;

2. Който бѣ вѣренъ на тогози който го постави, както и Моисей во всичкій-тъ неговъ домъ.

3. Понеже той ся сподоби на по голѣмъ славъ отъ Моисеевж-тъ, споредъ колкото по голѣмъ почестъ има отъ домъ-тъ тойзи който го е направилъ ;

4. Защото всякой домъ ся прави отъ нѣкого си ; а който е направилъ всичко е Богъ.

5. И Моисей бѣ вѣренъ въ всичкій-тъ му домъ като слуга, въ свидѣтелство на това което имаше да ся говори ;

6. А Христосъ, като сынъ надъ свой-тъ си домъ ; на когото домъ смы ный, ако удържимъ до край твърдо дързновеніе-то и похвалѣ-тъ на надеждѣ-тъ.

7. За това, както казува Духъ Святый, Днесъ, ако чуете неговъ-тъ гласъ,

8. Не ожесточавайте сѣрдца-та си, както во врѣме-то на прѣогорченіе-то въ день-тъ на искушеніе-то въ пустыниж-тъ,

9. Дѣто мя искусихъ отци-тъ ви, испитахъ мя, и видѣхъ дѣла-та ми четиридесетъ години ;

10. За това възнегодовахъ на онзи родъ, и рѣкохъ : Всякога заблуждавать съсъ сѣрдце-то си ; и тѣ не познахъ мон-тъ пѣтица ;

11. Така въ гнѣвъ-тъ си ся заклѣхъ : Че нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе.

12. Гледайте, братіе, да не бы да има въ нѣкого отъ васъ сѣрдце лукаво на невѣрство, щото да отстѣпи отъ Бога живаго ;

13. Но увѣщавайте ся единъ другый всякой день, доклѣ ся зове Днесъ, да не бы да ся ожесточи нѣкой отъ васъ чрѣзъ измамѣ-тъ на грѣхъ-тъ.

҃д. Причастницы ко вѣхомъ Хрѣстѣ, ѿже точію начатокъ состава даже до конца извѣстены оудержимъ :

ѣ. Внегда глаголетъ, днесь, ѿже гласъ єгѡ оуслышите, не ѡжесточите сердецъ вашихъ, ѿкоже въ прогнѣваніи.

ѥ. И҃цыи ко слышавше прогнѣваша, но не вси изшедши изъ Єгѣпта съ Мѡѡсеомъ :

ѕ. Коихъ же негодѡвъ четіредесать лѣтъ ; не согрѣшившихъ ли, ихъже кѡсти падѡша въ пꙋстыни ;

и. Котѡрымъ же клалса не вни́ти въ покоище єгѡ, ѿвѣ, ѿкѡ протівавшимся ;

ѡ. И видимъ, ѿкѡ не возмогѡша вни́ти за невѣрствіе.

ГЛАВА ҃.

҃а. Да оубоимса о҃убо, да не когда ѡставленъ ѡбѣтованію вни́ти въ покой єгѡ, ѡвѣтса ктѡ ѡ насъ лишивса.

б. Ибо намъ благовѣствовано єсть, ѿкоже и Ѧн҃емъ : но не пользова Ѧн҃хъ слово слѣха, не растворенное вѣрою слышавшихъ.

в. Выходимъ ко въ покой вѣровавшіи, ѿкоже рече : ѿкѡ клалса во гнѣвѣ моѣмъ, ѿже вни́дѣтъ въ покой мой : ѿже и дѣломъ ѡ сложеніи міра бывшимъ.

г. Рече ко нѣгда въ седмѡмъ сице : и почнѣ єгѡ въ дѣнь седмѡй ѡ всѣхъ дѣлахъ своихъ :

ѣ. И въ сѣмъ пакѣ : ѿже вни́дѣтъ въ покой мой.

ѥ. Понѣже о҃убо лишени нѣцыи вни́ти въ него, и имже прѣжде благовѣствовано бѣ, не вни́дѡша за непослушаніе :

ѕ. Пакѣ нѣкѣй о҃устанавлиетъ дѣнь, днесь, въ дѣдѣ глагола, по томицѣхъ лѣтѣхъ, ѿкоже прѣжде глаголаса, днесь, ѿже гласъ єгѡ оуслышите, не ѡжесточите сердецъ вашихъ.

14. Защото ный станѣхмы причастници на Христа, ако удържимъ до край твърдо начало-то на увѣреніе-то.

15. Когато ся казува: Днесъ, ако чуете неговъ-тъ гласъ, не ожесточавайте сърдца-та си, както въ прѣбогорченіе-то.

16. Защото нѣкои си като чухъ, прѣбогорчихъ го; но не всички конто излѣзохъ изъ Египетъ чрѣзъ Моисея.

17. А на кои негодова четиридесетъ години? Не на тѣзи ли, конто съгрѣшихъ, и на конто кости-тъ паднахъ въ пустынь-тъ?

18. На кои още ся заклѣ че нѣма да влѣзѣтъ въ негово-то упокоеніе, не на тѣзи ли, конто ся не покорявахъ?

19. И видимъ че не могахъ да влѣзѣтъ заради невѣріе-то си.

ГЛАВА 4.

1. И тѣй понеже ни остава общаніе да влѣземъ въ негово-то упокоеніе, нека ся убоимъ, да не бы да ся яви нѣкой отъ васъ че ся е лишилъ *отъ него*.

2. Защото намъ ся благовѣсти, както и тѣмъ; но тѣхъ ги не ползова слово-то което чухъ, понеже въ тѣзи конто го бѣхъ чули, не бѣше размѣсено съ вѣрѣ.

3. Защото влѣзувамы въ упокоеніе-то ный конто повѣрувахмы, като рече: Така ся заклѣхъ въ глѣвъ-тъ си, че нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе; ако и да сѣ былы свършени дѣла-та *Божіи* отъ поставленіе-то на свѣтъ-тъ.

4. Защото нѣгдѣ си е реклъ за седмый-тъ день така: И почини си Богъ въ седмый-тъ день отъ всички-тъ си дѣла.

5. И на това *мѣсто* пакъ: Нѣма да влѣзѣтъ въ мое-то упокоеніе.

6. И тѣй, понеже остава нѣкои да влѣзѣтъ въ него, и тѣзи на конто ся отъ понапрѣдъ благовѣсти, не сѣ влѣзли заради непокорство-то,

7. Пакъ опрѣдѣлява нѣкой день, Днесъ, като казува чрѣзъ Давида, подирѣ толкози вѣрѣме, както ся рече; Днесъ ако чуете неговъ-тъ гласъ, не ожесточавайте сърдца-та си.

и. Яше бо въ онѣхъ Іисъ оупокѡиашъ, не въ ѡ ино́мъ дни глаголаашъ по сѣхъ.

ѡ. Оубо ѡставлено єсть (и єще) сзбѣѡтство людемъ Бжїимъ.

і. Вше́дый бо въ поко́и єгѡ, и то́и почи ѡ дѣлъ своихъ, ꙗкоже ѡ своихъ Бгъ.

ѡі. Потѣшмса оубо внѣти во О́ный поко́и, да не ктѡ въ тѣже прѣтѣс противленіѡ впадѣтъ.

ѡі. Жѡво бо слово Бжїе, и дѣйстви́енно, и о́стрѣйше ꙗ́че всѧкагѡ меча́ о́боудс о́стра, и проходѧщее да́же до раздѣленіѡ дшїи же и дсха, членѡвъ же и мозгѡвъ, и сѣдѣтельно помышленіемъ и мыслемъ сердечнымъ :

іі. И нѣсть тѣрь неавлена прѣд нѣмъ, всѧ же нагѡ и ѡбавлена прѣд очіма єгѡ, къ немѡже на́мъ слово.

ѡі. Имѡще оубо Архїере́а вели́ка, прошѣдшаго небеса́, Іиса Сѣна Бжїѡ, да держимса исповѣданіѡ.

ѡі. Не ѡмѡмы бо архїере́а не могѡша спостра́дѡти нѣмошемъ на́шимъ, но ѡскшѣна по всѧческимъ по подѡбію, рѡзвѣ грѣхѡ.

ѡі. Да прѣстѣпѡемъ оубо съ дерзновѣніемъ къ престо́лс благо́дати, да прѣимемъ мѡлость, и бл҃годѡть ѡбращѣемъ, во бл҃говре́меннс по́мощь.

ГЛАВА Ѣ.

ѡ. Всѧкъ бо первосѣ́енникъ, ѡ челоѡѣкъ прѣемлемъ, за челоѡѣки поставлѣется на сѡзжбы, ꙗ́же къ Бгъ, да прино́ситъ дѡры же и жѣртвы ѡ грѣсѣхъ,

ѡ. Спостра́дѡти мо́гѡи неѡѣжествяющимъ и заблѡждаю́щимъ : по́неже и то́и нѣмо́щїю ѡ́ложѣнъ єсть.

і. И сегѡ рѡди до́лженъ єсть ꙗ́коже ѡ лю́дехъ, та́коже и ѡ себѣ прино́сити за грѣхѡ.

8. Защото ако бѣ имъ далъ Исусъ *Навинъ* упокоеніе, слѣдъ това не бы говорилъ за другъ день.

9. Слѣдователно за народъ-тъ Божій остава упокоеніе.

10. Защото който е влѣзълъ въ негово-то упокоеніе, и той си починѣ отъ свои-тъ си дѣла, както Богъ отъ неговы-тъ си.

11. И тѣй да ся постараемъ да влѣземъ въ това упокоеніе, за да не падне нѣкой въ истый-тъ примѣръ на непокорство-то.

12. Защото Божіе-то слово е живо, и дѣятелно, и по остро отъ всякой мечъ остръ и отъ двѣ-тъ страны, и проминува до раздѣленіе-то на души-тъ и на духъ-тъ, на съставы-тъ и на мозъкъ-тъ, и издирва помышленія-та и намѣренія-та сърдечны;

13. И нѣма *никог*е създание да не е явно прѣдъ него, но вспчкото е голо и раскрыто прѣдъ очи-тъ на тогозъ, къмъ когото е нашій-тъ отвѣтъ.

14. И тѣй като имама великъ Първосвященникъ, който е проималъ небеса-та, Исуса Сына Божія, нека държимъ това исповѣданіе.

15. Защото нѣмама първосвященникъ който да не може да пострада съ *насъ* въ наши-тъ немощи, но който освѣнъ грѣхъ, искушенъ бы подобно *намъ* всякакъ.

16. И тѣй да пристѣпваме съ дързновение къмъ прѣстолъ-тъ на благодать-тъ, за да приедемъ милость, и да намѣримъ благодать за помощь въ врѣме на нуждѣ.

ГЛАВА 5.

1. Защото всякой първосвященникъ който ся зема изъ между чловѣцы-тъ, за чловѣцы-тъ ся поставя въ *служеніе* къмъ Бога, да принося дарове и жертвы за грѣхове-тъ,

2. Такъвъ който може да има состраданіе къмъ невѣжы-тъ и заблуждающы-тъ; защото и самъ е обложенъ съ немощъ;

3. И за това е длѣженъ, както за народъ-тъ, така и за себе си да принося *жертви* за грѣхове-тъ.

Д. И НИКТО́ЖЕ СА́МЪ СЕБѢ ПРІЕМАЕТЪ ЧЕ́СТЬ, но зва́нный ѿ
Бѣа, ꙗ́коже и ѿарѡнъ.

Е. ТА́Кѡ и Хрѣ́тосъ не себѣ просла́ви бы́ти перво́сѣ́енника,
но глаго́лавый къ немѹ: Сынъ мой еси́ ты, азъ днѣсь ро-
дихъ тѣ:

Ж. ꙗ́коже и ѿи́дѣ глаго́летъ: ты еси́ сѣ́енникъ во вѣ́кхъ,
по чину́ Мелхиседе́ковъ.

З. Иже во днѣхъ плѣти своеѣ, моле́нїѣ же и моли́твы къ
могуще́му спасти́ е́го ѿ сме́рти, съ во́племъ крѣ́пкимъ и со
слеза́ми прине́съ, и оу́слышанъ кывъ ѿ б́лгоговѣ́нства,

и. ꙗ́же и Сынъ ба́ше, о́баче навѣ́че ѿ сѣхъ, ꙗ́же постра́дѣ,
посла́шанїю,

Д. И совер́шивъса бы́сть все́мъ посла́шающимъ е́го ви-
но́венъ спасе́нїѣ вѣ́чнагѡ:

и. Нарече́нъ ѿ Бѣа перво́сѣ́енникъ, по чину́ Мелхиседе́-
ковъ.

Ѧ. Ѿ не́мже мно́гое на́мъ сло́во и не́здѡкъ сказа́емое гла-
го́лати: поне́же не́мощни кѣ́сте слѣ́хи.

Ѧ. Ибо до́лжни сѣ́ше бы́ти оу́чи́тели лѣ́тъ ра́ди, па́ки
тре́буете оу́чи́тисѣ, кѣ́а пи́смена нача́ла словесъ Бжѣ́ихъ: и
кѣ́сте тре́бующе́ млека, а́ не крѣ́пкїѣ пи́щи.

Ѧ. Иса́къ во причаща́емъ млека́, неискѹ́сенъ сло́ва пра́-
вды: младе́нецъ бо е́сть:

Д. Соверше́нныхъ же е́сть тве́рдаѣ пи́ща, имѹ́щихъ чѹ́в-
ствїѣ ѡбсече́на до́лгимъ оу́че́нїемъ въ разсѣ́ждѣ́нїе до́бра же
и зла́.

ГЛАВА 5.

А. Тѣ́мже ѡста́ваше нача́ла Хрѣ́това сло́во, на соверше́нїе
да веде́мса: не па́ки ѡснованїе́ пока́нїѣ полага́юще ѿ ме́р-
твыхъ дѣ́лаъ, и вѣ́ры въ Бѣа,

4. И никой не зема на себе си тѣзи почестъ, освѣнь тойзи който ся призовава отъ Бога, както и Ааронъ.

5. Тѣи и Христосъ не прослави себе си да стане първосвященникъ, но тойзи който му е казалъ: Сынъ мой си ты, азъ днесъ тя родихъ.

6. Както и на друго мѣсто казува: Ты си Священникъ въ вѣки по чинъ-тъ Мелхиседековъ.

7. Който въ дни-тъ на плътъ-тъ си, като принесе, съсъ силно выканіе и съсъ съззы, моленія и молбы тому, който можаше да го избави отъ смъртъ, и послушанъ бы заради благоговѣнство-то си,

8. Ако и Сынъ да бѣ, научи ся на послушаніе отъ това което пострада,

9. И като ся усовършенствува, станъ причинитель на вѣчно спасеніе на всицы що му сѣ послушни;

10. Нареченъ отъ Бога първосвященникъ по чину Мелхиседекову.

11. За когото имамы да кажемъ много, и мѣсны за истыкуваніе; защото станѣхте мързеливи въ слушаніе.

12. Понеже като бѣхте длѣжни споредъ вѣме-то и учители да станете, вы пакъ имате нуждѣ да вы учи нѣкой първы-тъ начала на словеса-та Божіи; и стигнѣхте да имате нуждѣ за мѣко, а не за твърдѣ хранѣ.

13. Защото всякой който ся храни съ мѣко, нескусенъ е въ слово-то на правдѣ-тъ; понеже е младенецъ.

14. А твърда-та хранѣ е за съвършенны-тъ, които по навѣкновеніе иматъ чувства-та си обучены да распознавать добро-то и зло-то.

ГЛАВА 6.

1. Поради това да оставимъ начально-то ученіе Христово, и да ся водимъ къмъ съвършенство-то, безъ да полагамы пакъ основѣ на покаяніе отъ мъртвы дѣла, и вѣрѣ въ Бога,

в. Крещенїи оученїа, возложенїа же рѣкъ, воскрѣнїа же мѣртвыхъ, ѿ сѣдѣ вѣчнаго.

г. И сїе сотворимъ, ѿже Бгъ повелѣтъ.

д. Не возможно бо просвѣщенныхъ единою, ѿ вкрсившихъ дара небеснаго, ѿ причастниковъ бывшихъ Дха стѣго,

е. И добраго вкрсившихъ Бжїа глагола, ѿ силы градошаго вѣка.

ж. И ѿпадшихъ, наки ѿновлѣти въ покаянїе, второе распинающихъ Сїа Бжїа сего, ѿ ѿбличающихъ.

з. Земля бо пившая сходящїй на ню множицею дождь, ѿ раждающаа была двѣраа Онымъ, ѿмже ѿ дѣлаема бываеътъ, прїемлетъ бгословенїе ѿ Бга:

и. Я ѿносящаа тернїа ѿ волчещъ, непотребна есть ѿ клѣтвы кнѣзъ, ѣже кончина въ пожженїе.

д. Надѣмся же ѿ васъ, возлюбленїи, лѣзшихъ, ѿ придержащихъ спасенїа, ѿже ѿ тѣмъ глаголемъ.

ї. Не ѿбидавъ бо Бгъ, забыти дѣла вашихъ ѿ тѣхъ любвѣ, юже показате во ѿма егѡ, посаживше стѣмъ ѿ сажанїе.

к. Желѣмъ же, да кїждо васъ ѿблѣетъ тѣмъ тѣмъ ко ѿзвѣщенїю оупованїа даже до конца:

л. Да не лѣнїви есдете, но подражатели наслѣдствіющихъ ѿбѣтованїа вѣрою ѿ долготерпѣнїемъ.

м. Авраамъ бо ѿбѣтовалъ Бгъ, понеже ни единымъ ѿмаше бошимъ клѣтиса, клѣтса собою,

н. Глагола: воистинно бгослова бгословаю тѣ, ѿ множаа оумножс тѣ:

ѿ. И тѣмъ долготерпѣвъ, ползчи ѿбѣтованїе.

с. Человѣцы бо бошимъ кленѣтса, ѿ всѣкомъ ѿхъ прекословію кончина ко ѿзвѣщенїе клѣтва есть:

2. Ученіе-то за кръщенія-та, и за възлаганіе-то на ръцѣ, за възкръсеніе-то на мъртвы-тѣ, и за вѣчный-тъ съдъ.

3. И това ще сторимъ, ако Богъ допусне.

4. Защото тѣзи които еднѣжъ сѣ ся просвѣтили и вкусили сѣ отъ небесный-тъ даръ, и сѣ станѣли участници на Святаго Духа,

5. И които сѣ вкусили отъ добро-то слово Божіе, и отъ силы-тъ на бѣдѣщій-тъ вѣкъ,

6. И сѣ отпаднѣли, невъзможно е да ся обновиатъ пакъ съ покаяніе, понеже распъиватъ вторый пѣтъ въ себе си Сына Божія, и опозориватъ го.

7. Защото земя-та, която е пила дъждь-тъ що пада често на нейъ, и която ражда трѣвъ полезнѣ на тѣзи за които ся и обработва, приима благословеніе отъ Бога ;

8. Но когато прорастава тръніе и репей, непотрѣбна е и близу до проклѣтіе, на коѣто сетнина-та е изгоряваніе.

9. А заради васъ, възлюблени, ако и да говоримъ така, надѣемъ ся за нѣщо по добро и което принадлежи на спасеніе.

10. Защото Богъ не е несправеденъ, че да забрави ваше-то дѣло, и трудъ-тъ на любовь-тъ коѣто показахте къмъ негово-то име, като послужихте и служите на святын-тѣ.

11. И желаемъ всякой отъ васъ да показва исто-то прилѣжаніе за пълно увѣреніе на надеждѣ-тъ до край.

12. Да не бивате лѣниви, но подражатели на тѣзи които чрѣзъ вѣрѣ и дълготърпѣніе наслѣдуютъ обѣщанія-та.

13. Защото Богъ като даваше обѣщаніе Аврааму, понеже нѣмаше никого по голѣмъ *отъ себе си* въ когото да ся закълне, закль ся въ себе си.

14. И каза : Истинѣ, съ благословеніе ще тя благословѣ, и съ умножаваніе ще тя умножѣ ;

15. И така съ дълготърпѣніе-то, получи обѣщаніе-то.

16. Защото чловѣци-тѣ ся кляжтъ въ по голѣмый-тъ *отъ тѣхъ*, и клѣтва-та за утвържденіе бива свършваніе на всяко противорѣчіе между тѣхъ ;

31. БѢЗ НЕМЖЕ ЛІШШЕ ХОТѦ БѢЗ ПОКАЗАТИ НАСЛѢДНИКѢМЪ ѡБѢТОВАНІА, НЕПРЕЛОЖНОЕ СОВѢТА СВОЕГѦ, ХОДАТАЙСТВА КЛАТВОЮ,

32. ДА ДВѢМѦ ВѢЩМЪ НЕПРЕЛОЖНЫМЪ, ВЪ НИХЖЕ НЕ ВОЗМОЖНО СОЛГАТИ БѢЗ, КРѢПКОЕ ОУТѢШЕНІЕ ЫМАМЪ ПРИБѢГШІИ ІАТИСА ЗА ПРЕДЛЕЖАЩЕЕ ОУПОВАНІЕ.

33. ЕЖЕ АКИ КОТѢСЪ ЫМАМЪ ДШІИ ТВѢРДС ЖЕ И ИЗВѢСТИСЪ, И ВХОДАЩЮ ВО ВНОСТРЕННІЙШЕЕ ЗАВѢСЫ :

34. ИДѢЖЕ ПРЕДТЕЧА ѡ НАСЪЗ ВНИДЕ ІИСУ, ПО ЧІНУ МЕЛУХІСЕДЕКОВЪ ПЕРВОСЦІЕННИКЪ БЫВЪ ВО ВѢКИ.

ГЛАВА 3.

А. СЕИ КО МЕЛУХІСЕДЕКЪ ЦАРЬ ГАЛІМСКІИ, СЦІЕННИКЪ БѢЗ ВІШНАГѦ, ИЖЕ СРѢТЕ ІВРААМА ВОЗВРАЩАШАСѦ ѡ СѢЧА ЦАРЕЙ И БЛГОСЛОВИ ЕГѦ,

Б. ЕМУЖЕ И ДЕСАТИНСЪ ѡ ВСѢХЪ ѡДѢЛИ ІВРААМЪ : ПЕРВѢ ОУБѦ СКАЗѢТСѦ ЦАРЬ ПРАВДЫ, ПОТОМЪ ЖЕ ЦАРЬ ГАЛІМСКІИ, ЕЖЕ ЕСТЬ, ЦАРЬ МІРА :

Г. БЕЗЪ ОЦѦ, БЕЗЪ МАТЕРЕ, БЕЗЪ ПРИЧТА РОДА, НИ НАЧАЛА ДНЕМЪ, НИ ЖИВОТЪ КОНЦѦ ИМѢА, ОУПОДОБЛЕНЪ ЖЕ СЪСЪ БЖІЮ, ПРЕКЫВАЕТЪ СЦІЕННИКЪ БЫНЪ.

Д. ВІДИТЕ ЖЕ, ЕЛИКЪ СЕИ, ЕМУЖЕ И ДЕСАТИНСЪ ДАМЪ ЕСТЬ ІВРААМЪ ПАТРІАРХЪ ѡ ИЗБРАННЫХЪ.

Е. И ПРИЕМЛЮЩІИ ОУБѦ СЦІЕНСТВО ѡ СЫНѦМЪ ЛЕВІИМЪ, ЗАПОВѢДЬ ИМѢТЪ ѡДЕСАТСТВОВАТИ ЛЮДИ ПО ЗАКѦМЪ, СІРѢЧЬ БРАТІЮ СВОЮ, АЩЕ И ѡ ЧРЕСАМЪ ІВРААМОВЫХЪ ИЗШЕДАЩЮ :

Ж. НЕ ПРИЧИТАЕМЫЙ ЖЕ РОДОМЪ КЪ НИМЪ, ѡДЕСАТСТВОВА ІВРААМА, И ИМУЩАГО ѡБѢТОВАНІА БЛГОСЛОВИ :

З. БЕЗЪ ВСѦКАГѦ ЖЕ ПРЕКОСЛОВІА МЕНШЕЕ ѡ БОЛШАГѦ БЛГОСЛОВАЕТЪСѦ.

17. Въ което Богъ като ищѣше да покаже повече непрѣложно-то свое намѣреніе къмъ наслѣдници-тъ на общаніе-то, употреби срѣдство клѣтвъ-тъ,

18. Така щото чрѣзъ двѣ непрѣложны нѣща, въ които не е въз-можно да слѣже Богъ, да имамы твърдо утѣшеніе, ный, които смы прибѣгнали да ся хванемъ за прѣлежащъ-тъ надеждъ ;

19. Коѣто имамы както якорь на душъ-тъ безопасенъ и твърдъ, и който влѣзува въ най вѣтрѣшно-то на завѣсъ-тъ ;

20. Гдѣто Иисусъ влѣзе за насъ прѣдтеча, като станъ первосвященникъ во вѣки по чину Мелхиседекову.

ГЛАВА 7.

1. Защото тойзи Мелхиседекъ, царь Салимскый, священникъ на Бога Вышняго, който срѣщна Авраама, когато ся вращаше отъ поразяваніе-то на царіе-тъ, и го благослови ;

2. Комуто Авраамъ отдѣли и десетъкъ отъ всичкый-тъ *обиръ* ; той който първо ся тълкува царь на правдъ-тъ, а послѣ и царь Салимскый, сирѣчь царь на миръ ;

3. Безъ бащъ, безъ майкъ, безъ родословіе ; и нѣма нито начало на дни, нито край на животъ, но уподобенъ на Сына Божія, прѣбѣдва вынѣгы священникъ.

4. А смотрѣте колко великъ *бл* той, комуто патріархъ Авраамъ даде и десетъкъ отъ *обиры*-тъ.

5. И които отъ Левіевы-тъ сынове приимать священство-то, иматъ заповѣдь по закону да зематъ десетъкъ отъ народъ-тъ, сирѣчь отъ братія-та си, ако и да сѣ произлѣзли отъ чрѣсла-та Авраамовы ;

6. Но той, който не ся водяше отъ тѣхний-тъ родъ, зѣ десетъкъ отъ Авраама, и благослови тогожь който имаше общанія-та :

9. А безъ всяко противорѣчіе по малко-то ся благославя отъ по голѣмо-то.

и. И заѣ оубо десятины человекцы оумирающеи пріемлютъ: тѣмъ же свидѣтельствуемый, ѿкъ живъ есть.

д. И да сѣе рекъ: Авраамомъ и Левѣи пріемлай десятины, десятины даахъ есть:

г. Ѽще бо въ чреслахъ ѻчѣихъ бѣше, егда срѣте егò Мелхиседекъ.

а. Иже оубо совершенство Левѣтскимъ сїенствомъ было: людіе бо на немъ възаконени быша: кѣа еше потреба, по чинъ Мелхиседековъ иномъ востати сїенникъ, а не по чинъ Авраамовъ глаголатица;

в. Прелагаемъ бо сїенствъ, по нѣжди и законъ премѣненіе бываетъ.

г. Ѽ немже бо глаголются сѣа: колѣнъ иномъ причастіа, ѿ негѣже никтоже пристъпи ко олтарю:

д. Иѣвѣ бо, ѿкъ ѿ колѣна Ісдова возсіа Гдѣ нашъ, ѿ немже колѣнѣ Моусей ѿ сїенствѣ ничесѣже глагола.

е. И лишше еше іѣвѣ есть, ѿкъ по подобію Мелхиседековъ востаетъ сїенникъ ииъ,

ж. Иже не по законъ заповѣди плотскіа бысть, но по силѣ животѣ неразрешаемагъ:

з. Свидѣтельствуется бо, ѿкъ ты еси сїенникъ во вѣкъ, по чинъ Мелхиседековъ.

и. Ѽлаганіе оубо бываетъ прежде бывша заповѣди за немощное еѣ и неполѣзное:

д. Ничтоже бо совершилъ законъ: приведеніе же есть лѣгшемъ оупованію, иже приближаема къ Бгъ.

е. И по елико не безъ клѣтвы:

ж. Ѽни бо безъ клѣтвы сїенницы быша, сѣе же съ клѣтвою чрезъ глаголющаго къ немъ: клѣтся Гдѣ и не раскѣется, ты еси сїенникъ во вѣкъ по чинъ Мелхиседековъ:

з. По томѣко лѣгшагъ заѣкта бысть испорѣчникъ ииъ.

8. И тука зематъ десетъкъ чловѣци смъртни; а тамо *зема* той за когото ся свидѣтельствува че е живъ.

9. И така да рекъ, самый-тъ Левій който зема десетъкъ, даде и той десетъкъ чрѣзь Авраама;

10. Защото бѣше още въ чрѣсла-та на бащъ си, когато го срѣщна Мелхиседекъ.

11. И тѣй ако бѣ было съвършенство-то чрѣзь Левитско-то священство, (защото народъ-тъ подъ него пріе законъ-тъ;) каква нужда вече да ся привдигне другъ священникъ по чинъ-тъ Мелхиседековъ и да ся не казува по чинъ-тъ Аароновъ?

12. Защото когато ся промѣнява священство-то, по нуждъ става промѣненіе и на законъ-тъ.

13. Понеже тойзи за когото ся говори това, принадлежи на друго племе, отъ което никой не е приближилъ до олтарь-тъ.

14. Понеже *е* явно че отъ *племе-то* Іудино произлѣзе Господъ нашъ, за което племе Моисей нищо не говори за священство.

15. И още повече *е* явно, защото по подобіе на Мелхиседека вѣстава другъ священникъ,

16. Който не бы по закону на плѣтскъ заповѣдь, но по силъ на бесконеченъ животъ;

17. Защото свидѣтельствува *и казува*; Ты си священникъ въ вѣки по чинъ-тъ Мелхиседековъ.

18. Защото става унищоженіе на по прѣднѣ-тъ заповѣдь поради нейнѣ-тъ слабостъ и бесполезность;

19. (Понеже законъ-тъ не доведе нищо въ съвършенство,) а *станъ само* привождане на еднъ по добръ надеждъ, чрѣзь който приближавамы при Бога.

20. И споредъ колкото не *е бывалъ священникъ* безъ заклѣваніе,

21. (Защото тѣ станъхъ священници безъ заклѣваніе, а той съсъ заклѣваніе чрѣзь того, който му казува: Заклѣ ся Господъ и нѣма да ся раскае: Ты *си* священникъ въ вѣки по чинъ-тъ Мелхиседековъ,)

22. Толкозь на по добръ завѣтъ поручникъ станъ Исусъ.

КГ. И ОНѢ МНОЖАЙШИ СЦІЕННИЦЫ БЫША, ЗАНѢ СМЕРТІЮ ВОЗБРАНѢНИ СЪТЬ ПРЕБЫВАТИ :

КД. СЕИ ЖЕ, ЗАНѢЖЕ ПРЕБЫВАЕТЪ ВО ВѢКИ, НЕПРЕСТѢННОЕ ИМАТЬ СЦІЕНСТВО :

КЕ. ТѢМЖЕ И СПАСТИ ДО КОНЦА МОЖЕТЪ ПРИХОДАЩИХЪ ЧРЕЗЪ НЕГО КЪ БГ҃У, ВСЕГДА ЖИВЪ СЫИ, ВО ЪЖЕ ХОДАТАЙСТВОВАТИ Ѡ НИИХЪ.

КЖ. ТАКОВЪ КО НАМЪ ПОДОБАШЕ АРХІЕРЕЙ, ПРЕПОДОБЕНЪ, НЕЗЛОБИВЪ, БЕЗСКВЕРНЕНЪ, ѠЛАСЧЕНЪ Ѡ ГРѢШНИКЪ, И ВЫШЕ НЕБЪЗ БЫВЫИ :

КЗ. ИЖЕ НЕ ИМАТЬ ПО ВСѦ ДНИ НУЖДЫ, ІАКОЖЕ ПЕРВОСЦІЕННИЦЫ, ПРЕЖДЕ Ѡ СВОИХЪ ГРѢСѢХЪ ЖЕРТВЫ ПРИНОСИТИ, ПОТОМУЖЕ Ѡ ЛЮДСКИХЪ : СІЕ БО СОТВОРИ ЕДИНОЮ, СЕБѢ ПРИНЕСЪ.

КН. ЗАКОНЪ БО ЧЕЛОВѢКИ ПОСТАВЛЯЕТЪ ПЕРВОСЦІЕННИКИ, ИМѢЩІЯ НЕМОЩЬ : СЛОВО ЖЕ КЛАТВЕННОЕ ЪЖЕ ПО ЗАКОНѢ, СІА БО ВѢКИ СОВЕРШЕННА.

ГЛАВА II.

А. ГЛАВА ЖЕ Ѡ ГЛАГОЛЕМОХЪ : ТАКОВА ИМАМЫ ПЕРВОСЦІЕННИКА, ИЖЕ СѢДЕ ѠДЕСНЮ ПРЕСТОЛА ВЕЛИЧЕСТВІА НА НЕБЕСѢХЪ,

Б. СѢИМЪ СЛЪЖИТЕЛЬ, И СКИИИ ИСТИННИКЪ, ІОЖЕ ВОДРЪЗИ ГАДЪ, А НЕ ЧЕЛОВѢКЪ.

Г. ВСАКЪ БО ПЕРВОСЦІЕННИКЪ, ВО ЪЖЕ ПРИНОСИТИ ДАРЫ ЖЕ И ЖЕРТВЫ ПОСТАВЛЯЕМЪ БЫВАЕТЪ : ТѢМЖЕ ПОТРЕБА ИМѢТИ ЧТО И СЕМЪ, ЪЖЕ ПРИНЕСЕТЪ.

Д. АЩЕ БЫ БО БЫЛЪ НА ЗЕМЛИ, НЕ БЫ БЫЛЪ СЦІЕННИКЪ, СЪЩЫМЪ СЦІЕННИКѢМЪ ПРИНОСАЮИМЪ ПО ЗАКОНЪ ДАРЫ :

Е. ИЖЕ ОБРАЗЪ И СѢКИ СЛЪЖАТЪ НЕНЫХЪ, ІАКОЖЕ ГЛАГОЛАНО БЫСТЬ МОУСѢЮ ХОТАЩЪ СОТВОРИТИ СКИИЮ : ВИЖДЪ БО РЕЧѢ, СОТВОРИШИ ВСѦ ПО ОБРАЗЪ ПОКАЗАННОМУ ТИ НА ГОРѢ :

23. И истинѣ тѣ сѣ были мнозина священники, защото смъртъта имъ възбраняваше да прѣбѣдватъ *въ чинѣ-то си*.

24. Но той, понеже прѣбѣдва вѣчно, има священство което не прѣхожда на друго;

25. За това и може съвсѣмъ да спасава тѣзи които чрѣзъ него приходатъ при Бога, понеже е всякога живъ да ходатайствува за тѣхъ.

26. Защото такъвъ первосвященникъ подобаваше намъ, прѣподобенъ, незлобивъ, непороченъ, отлѣченъ отъ грѣшны-тѣ, който е станѣлъ по высокъ отъ небеса-та;

27. Който нѣма всякой день нуждѣ, както первосвященники-тѣ, да приноси жертвѣ първо за свои-тѣ си грѣхове, послѣ за *грѣхове-тъ* на народъ-тѣ; защото единъжъ стори това като принесе себе си.

28. Защото законъ-тѣ поставя первосвященники чловѣцы, които иматъ немощъ; а слово-то на заклѣваніе-то, което е слѣдъ законъ-тѣ, *постави* Сынъ-тѣ, който е съвършенъ въ вѣкъ.

ГЛАВА 8.

1. А главно-то въ това което говоримъ е, че ный имамы такъвъ первосвященникъ, който сѣдѣтъ отдесно на величественный-тѣ прѣстолъ на небеса-та,

2. Служитель на святилище-то и на истиниѣ-тѣ скиніѣ, който е Господъ въздигнѣлъ а не чловѣкъ.

3. Защото всякой первосвященникъ ся поставя да приноси дарове и жертвы; за това нужно е да има и той иѣщо което да приноси.

4. Понеже ако бѣше на земіѣ-тѣ, не щѣше нито да е священникъ, защото има священники които приносятъ дарове-тѣ по закону,

5. Которы служатъ въ образъ и сѣнкѣ на небесны-тѣ, както бы открито Моисею, когато щѣше да направи скиніѣ-тѣ; Защото, Гледай, казува, да направишь всичко-то по образъ-тѣ който ти бы показанъ на горѣ-тѣ.

ѡ. Нынѣ же лѣгшее оулачнѣ слѣженіе, поелѣкс ѡ лѣгшагѡ завѣта ѣсть ходатай, ѡже на лѣгшихъ ѡбѣтованіихъ оузаконѣса.

ѣ. Аще бо бы пѣрвыи ОНЪ непороченъ былъ, не бы вторѡмъ искалося мѣсто.

и. Оукорѣа бо ѡНЪ глаголетъ : се днѣ градѣтъ, глаголетъ ГДЬ : ѡ совершѣ на домъ Іилевъ ѡ на домъ Ісавовъ завѣтъ нѡвъ :

᠔. Не по завѣтѣ, ѣгѡже сотворѣхъ Оуѣмъ ѡНЪ, въ дѣнь, въ ОНЪже ѣмшъ мѡ ѡНЪ за рѣкъ, ѡзвестѣ ѡНЪ ѡ землѣ ѣгѣпетскѣа : занѣ тѣи не прекыша въ завѣтѣ моѣмъ, ѡ азъ перадѣхъ ѡ нѡхъ, глаголетъ ГДЬ :

і. Іѡкѡ сѣи завѣтъ, ѣгѡже завѣщѣаю домъ Іилевъ по ОНѣхъ днѣхъ, глаголетъ ГДЬ : даа законы моѣ въ мысли ѡНЪ, ѡ на сердцахъ ѡНЪ напишѣ ѡНЪ : ѡ бѣдѣ ѡмъ Бѣхъ, ѡ тѣи бѣдѣтъ мнѣ людіе.

᠕. ѡ не ѡмѣть насчѣти кѣждѡ ѡскреннаго своего, ѡ кѣждѡ брата своего, глагола, познаѣ ГДѣ : ѡкѡ всѣ оуѣѣдатъ ма ѡ маа даже ѡ до велика ѡНЪ,

б. Занѣ милостивъ бѣдѣ неправама ѡНЪ, ѡ грѣхѡвъ ѡНЪ ѡ беззакѡнѣи ѡНЪ не ѡмамъ поманѣти кѡмѣ.

г. Внѣгда же глаголетъ, нѡвъ, ѡбѣтѡи пѣрваго : ѡ ѡбѣтѡваѡущее ѡ состарѣваѡущееа, близъ ѣсть ѡстѣнѣа.

ГЛАВА ᠖.

а. ѡмѣаше оуѡ пѣрваа скѣнѣа ѡправданѣа слѣбѡ, сѣѡе же людскѡе.

б. Скѣнѣа бо сопрѡженѣа бысть пѣрваа, въ нѣеже свѣтіаиикъ ѡ трапѣза ѡ предложѣнѣе хлѣбѡвъ, ѡже глаголетъа сѣаа.

г. По вторѣи же завѣскѣ скѣнѣа глаголемаа, сѣаа сѣхъ.

6. Но сега, *Христосъ* улучи *толкось* по прѣвѣсно служеніе, споредъ колкото е и ходатай на по добръ завѣтъ, който е узаконенъ на по добры общанія.

7. Защото ако бѣше онзи първый-тъ *завѣтъ* безъ недостаткъ, не бы ся искало мѣсто за второй-тъ.

8. Защото като ги укорява, казува: Ето идѣтъ дни, казува Господь, и ще направѣхъ новъ завѣтъ съ домъ-тъ Израилевъ и съ домъ-тъ Іудинъ;

9. Не по завѣтъ-тъ който направихъ съ отцы-тъ имъ въ день-тъ когато ги хванѣхъ за рѣкѣ да ги изведѣ отъ земѣ-тъ Египетскѣ; защото тѣ не устояхъ въ завѣтъ-тъ ми, и азъ не радихъ за тѣхъ, казува Господь.

10. Защото тойзи е завѣтъ-тъ който ще завѣщаѣхъ съ домъ-тъ Израилевъ слѣдъ онѣзи дни, казува Господь; ще вложѣ мои-тъ законы въ умъ-тъ имъ, и ще ги напишѣ на сърдѣ-та имъ, и ще имъ бѣдѣ Богъ, и тѣ ще ми бѣдѣтъ народъ.

11. И нѣма да учи всякой ближній-тъ си, и всякой брата си, и да му казува: Познай Господа; защото тѣ всички ще мя познаѣтъ, отъ малкъ до голѣмъ;

12. Защото ще бѣдѣ милостивъ на тѣхны-тъ неправды, и грѣхове-тъ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече да поменѣ.

13. А като казува новъ овехти първый-тъ; а което овехтѣва и остарѣва то е близу до унищоженіе.

ГЛАВА 9.

1. И първый-тъ *завѣтъ* имаше постановленія за богослуженіе, и святилище земно.

2. Защото ся направѣ скинія, първа-та, въ коѣто бѣше и свѣтильникъ-тъ, и трапеза-та, и прѣдложеніе-то на хлѣбове-тъ; която ся казува Святая.

3. А задъ вторѣ-тъ завѣсѣ *имаше* скинія, която ся казуваше Святая святыхъ;

д. Златъ имѣши кадианницъ, и ковчѣгъ завѣта ѡкованъ всюду златомъ, въ немже стѣнна златѣ имѣша мѣны, и жезлы дароновъ прозѣвши, и скрижали завѣта :

е. Превыше же егѡ Херувимъ славы, ѡсвѣщающій олтарь : ѡ нихже не лѣтъ нынѣ глаголати подробности.

б. Сима же такъ оустроеннымъ, въ первсю оубо скінію вышъ вхождахъ сщеницы сажьвы совершающе :

з. Во вторсю же единою въ лѣто единыхъ архіерей, не безъ крове, юже приносятъ за себе, и ѡ людскихъ невѣжествихъ :

и. Сіе являющъ дѣхъ стѣомъ, якъ не оу явѣса стѣихъ пѣть, ещѣ первѣй скініи имѣшей стоаніе :

д. Иже прѣтча во время настоящее оутвердѣса, въ неже дарове и жертвы приносятся не могущыя по совѣсти совершити сажьащаго,

г. Точно въ браннахъ и питіяхъ, и различныхъ ѡмовеніихъ, и ѡправданіихъ плѣти, даже до времени исправленія належаша.

а. Хрѣтосъ же пришедъ архіерей градѣшихъ клѣгъ, болшею и совершеннѣйшею скініею, нерзотворенною, сѣрѣчь, не сеѣ тварь,

в. Не кровію козлею ниже телчею, но своею кровію, вниде единою во стѣа, вѣчное исполненіе ѡбрѣтый.

г. Иже во кровь козла и телца и пепелъ юнчій кропашій ѡскверненъ ѡсвѣщаетъ къ плѣтствѣй чистотѣ :

д. Кольми паче кровь Хрѣтова, иже дѣхомъ стѣымъ себе принесѣ непорѣчна бѣсѣ, ѡчиститъ совѣсть нашъ ѡ мертвыхъ дѣлахъ, во еже сажити намъ бѣсѣ живъ и истинны :

е. И сегѡ ради новымъ завѣтѣмъ ходатай естъ, да смѣрти бывшей, во исполненіе престѣпленій бывшихъ въ пер-

4. Която имаше златнѣ кадилницѣ, и ковчегъ-тъ на завѣтъ-тъ отъ всякъдѣ обкованъ съсъ злато, дѣто бѣ златна-та стомна която имаше манны-тъ, и жезлъ-тъ Аароновъ който процавѣ, и плочи-тъ на завѣтъ-тъ ;

5. И надъ него имаше херувими на славѣ-тъ които осѣнявахъ очистилище-то ; за които не е *нужда* сега да говоримъ подробно.

6. И като бѣхъ тѣзи така направены, въ первѣ-тъ скинїѣ вѣзвахъ всякога священници-тъ да совершаватъ богослуженїе-то ;

7. А въ вторѣ-тъ едниѣ въ години-тъ *вльзваше* первосвященникъ-тъ самъ, не безъ кръвь, коѣто приносяше за себе си и за народны-тъ отъ невѣдѣніе грѣхове.

8. Съ това показваше Духъ Святой, че пѣтъ-тъ за въ святилище-то не ся е явилъ, доклѣ стояше още първа-та скинїя ;

9. Която бѣше подобїе за тогашно-то врѣме, въ което ся приносяхъ дарове и жертвы, които не можахъ да направятъ совершенъ по совѣсть тогоу който служаше,

10. *И които ся състояхъ* само въ яденїе и пїанїе и въ разны омыванїя, и плѣтскы постановенїя, установены до врѣме-то на поправанїе-то.

11. А когато Христосъ, первосвященникъ на бѣдѣщи-тъ добрины дойде, прѣзъ по голѣмѣ-тъ и по совершеннѣ-тъ скинїѣ, която не бѣ съ рѣкѣ правенѣ, сирѣчь, не отъ таквѣзъ направѣ,

12. Нито съ кръвь отъ козлы и отъ телцы, но съсъ собствениѣ-тъ *си* кръвь вѣлзе единъ пѣтъ въ святилище-то и придобы вѣчно искупуванїе.

13. Защото, ако кръвь-та отъ юнцы и отъ козлы, и пепель-та отъ юницѣ, съ коѣто ся порѣсвахъ осквърненн-тъ, освящава за чистотѣ-тъ на плѣтъ-тъ ;

14. Колко повече кръвь-та на Христа, който чрѣзъ Духа вѣчнаго принесе себе си непороченъ Богу, ще очисти совѣсть-тъ ви отъ мъртвы-тъ дѣла, за да служите на Бога живаго !

15. И за това той е ходатай на новъ завѣтъ, да бы, чрѣзъ смъртъ-тъ която станѣ за искупуванїе на прѣстѣпленїя-та които

вомъ завѣтъ, ѡбѣтованіе вѣчнаго наслѣдіа пріймѣтъ звѣнній.

ѡ. Идѣже бо завѣтъ, смѣрти нѣжно ѣсть вносѣтиса за-вѣщающаго.

ѡ. Завѣтъ бо въ мѣртвыхъ нѣвозможенъ ѣсть, понеже ни-чесу же можетъ, егда живъ ѣсть завѣщаваѣй.

п. Тѣмъ же ни первый безъ крове ѡчищенія бысть.

д. Реченіи бо бывшей всакой заповѣди по закону ѡ мѡисѣа всѣмъ людемъ, пріемъ крове козѣю и тѣлчю, съ водою и волною червленою и ѡсѡпомъ, самыя же тыя кнѣги, и вса люди покропи,

ѣ. Глагола: сіа кровь завѣта, егѡже завѣща къ вамъ бѣтъ :

ѣа. И скінїю же и вса сосѣды служебныхъ кровею такожде покропи.

ѣв. И ѡнигда кровею вса ѡчищаються по закону, и безъ кровопролитїа не бываеъ ѡставленіе.

ѣг. Нѣгда оубо вѣше ѡбразѡмъ небесныхъ сіми ѡчища-тиса: самѣмъ же небеснымъ лѣшимъ жертвами, паче сіихъ.

ѣд. Не въ рзкѡтворенїа бо стѣла вниде Хрѣтѡсъ, проти-вообразнаа истинныхъ, но въ самое небо, нынѣ да явитсѣ лицѡ бжїю ѡ насъ :

ѣе. Нѣже да многажды приносѣтъ себѣ, ѡкоже перво-священникъ вхѡдитъ во стѣла (сѣихъ) по вса лѣта съ кровею чжжѣю :

ѣз. Понеже подобаше бы емѡ множицею страдати ѡ сло-женїа міра: нынѣ же единою въ кончинѣ вѣковъ, во ѡме-танїе грѣхъ, жертвою своею явѣсѣ.

ѣз. И ѡкоже лежѣтъ человекѡмъ единою оумрѣти, по-томъ же сѣдъ :

ѣи. Такѡ и Хрѣтѡсъ единою принесѣсѣ, во ѣже вознестѣ многихъ грѣхѣи, второе безъ грѣхъ явѣтсѣ, ждѡщимъ егѡ во спасенїе.

станѣхъ въ първый-тъ завѣтъ, да земать призовани-тъ общаніе-то на вѣчно-то наслѣдіе.

16. Защото дѣто има завѣщаніе, трѣбува да стане и смърть-та на завѣщатель-тъ.

17. Защото завѣщаніе-то е дѣйствително вслѣдъ смърть-тъ на умрѣлы-тъ, понеже никога нѣма силѣ доклѣ е живъ завѣщатель-тъ.

18. За това нито първый-тъ *завѣтъ* бы утвърденъ безъ кръвь.

19. Защото като прочете Моисей всякъ заповѣдь отъ законъ-тъ прѣдъ всичкій-тъ народъ, зѣ кръвь-тъ на телцы-тъ и на козлы-тъ, съ водѣ и чървенѣ вълнѣ и иссопъ, та поръси и самъ-тъ книгѣ и всичкій-тъ народъ,

20. И казуваше: Това е кръвь-та на завѣтъ-тъ, който ви завѣща Богъ.

21. Подобно и скиинѣ-тъ и всички-тъ служебны сѣдове поръси съ кръвь-тъ.

22. И по закону почти всичко съ кръвь ся очистя; и безъ кръвопролитіе прощеніе не бѣва.

23. И тъй нужда бѣше, образи-тъ на небесны-тъ да ся очищавать съ тѣзи; а самы-тъ небесны съсъ жъртвы по добры отъ тѣзи.

24. Защото Христосъ не влѣзе въ святилища съ рѣкѣ направены, които бѣхъ прѣобразованія на истинскы-тъ, но въ само-то небе, да ся яви сега прѣдъ лице-то Божіе за насъ:

25. Нито за да приноси себе си много пѣти, както първосвященникъ-тъ влѣзува въ святилище-то всякъ годниѣ съ чуждѣ кръвь;

26. (Защото тогази трѣбуваше да пострада много пѣти отъ сѣздание міра;) а сега единъжъ ся яви въ свършуваніе-то на вѣкове-тъ, да отмахне грѣхъ-тъ, чрѣзъ пожъртвованіе-то на себе си.

27. И както е опрѣдѣлено на чловѣцы-тъ единъжъ да умрѣтъ, а послѣ сѣдъ;

28. Така и Христосъ, понеже единъжъ бы принесенъ за да дигне грѣхове-тъ на мнозина, ще ся яви второй пѣтъ безъ грѣхъ, на тѣзи които го чакать, за спасеніе.

ГЛАВА І.

а. Сѣнь ко ѿмыи законѣхъ градоуицѣхъ блѣхъ, (а) не самыи образѣхъ вещей, на всѣкое лѣто тѣмже жертвами, ѿхже приносѣхъ выи, никогдаже можеть пристѣблюицѣхъ совершити.

б. Поже престали вы быти приносимы, ни единос ктому ѿмѣщымъ совѣсть ѿ грѣсѣхъ сажѣющимъ, единою ѿчищеннымъ.

в. Но въ нихъ воспоминаіе грѣхѣвъ на кождо лѣто выѣетъ :

г. Невозможно ко крови ѿнчей ѿ козлей ѿпсѣати грѣхѣ.

д. Тѣмже вхождѣ въ міръ, глаголетъ : жертвы ѿ приношеніа не восхотѣхъ еси, тѣло же совершилъ ми еси :

е. Всесоженіи ѿ грѣсѣ не благоволихъ еси.

ж. Тогда рѣхъ : се ѿдѣ, въ главизнѣ книжнѣи написѣхъ ѿ мнѣ, еже сотворити волю твою, Бже.

з. Выше глагола : ѿкоу жертвы ѿ приношеніа ѿ всесоженіи ѿ грѣсѣхъ не восхотѣхъ еси, ниже благоволихъ еси, ѿже по законѣ приносѣхъ,

и. Тогда рече : се ѿдѣ сотворити волю твою, Бже : ѿмелетъ первое, да второе поставитъ :

і. Ѿ нейже воли ѿсѣиени есмь принесенѣмъ тѣла Іисъ Хрѣтова единою.

іа. ѿ всѣхъ оубо сѣиенихъ стоить на всѣхъ дѣнь сажѣ, ѿ тыжде множицею приносѣхъ жертвы, ѿже никогдаже можеть ѿлати грѣхѣвъ :

іб. Онъ же единос ѿ грѣсѣхъ принесъ жертвѣ, всегда сѣдитъ ѿдѣсно Бга,

ів. Прочее ѿжидѣхъ, дождеже положѣхъ врази егѡ подножіе нѡгъ егѡ.

ГЛАВА 10.

1. Защото законъ-тъ като имаше сѣнкъ на бѣдѣщи-тѣ добрини а не самый-тъ образъ на вещи-тѣ, никога не може да направи съвършенны тѣзи конто прихождаѣтъ, съ исты-тѣ жертвы конто приносяѣтъ всякъ годинѣ непрѣстанно.

2. Понеже *иначе* бы прѣстанѣли да ги приносяѣтъ ; защото жертво-приносители-тѣ еднѣжъ очистени, не бы имали вече никое *обличеніе* на совѣсть-тѣ за грѣхове ;

3. Но въ тѣзи *жертвы* *быва* всякъ годинѣ въспоминаніе на грѣхове-тѣ.

4. Защото е невѣзможно крѣвь отъ юнцы и отъ козлы да отнема грѣхове.

5. За това когато влѣзваше въ свѣтъ-тъ казува : Жертвѣ и приношеніе не си поискалъ, но приготвилъ си ми тѣло.

6. Всесоженія и *приношенія* за грѣхъ не ти сѣ угодны.

7. Тогази рѣкохъ : Ето идѣ, (въ главизнѣ-тѣ на книгѣ-тѣ е писано за мене,) да сторѣжъ волѣж-тѣ ти, о Боже.

8. По горѣ бѣ реклъ : Жертвѣ и приношеніе и всесоженія и *приношенія* за грѣхъ не си поискалъ, нито ти сѣ угодны, (конто ся приносяѣтъ споредъ законъ-тъ ;)

9. Тогази рече : Ето идѣ, да сторѣжъ волѣж-тѣ ти, о Боже. Отнема първо-то, да постанови второ-то.

10. Съ койшто волѣжъ смы осятени, чрѣзъ приношеніе-то на тѣло-то Исусъ Христово *принесено* единъ пѣтъ.

11. И всякой священникъ стои та служи всякой день, и приноси много пѣти исты-тѣ жертвы, конто не могатъ никога да отнемѣтъ грѣхове.

12. Но той като принесе еднѣ жертвѣ за грѣхове-тѣ, сѣднѣ за вынѣгы одесно на Бога,

13. Та чака докѣ ся положатъ врагове-тѣ му подножіе на нозѣ-тѣ му.

ѿ. ЕДИНѢМЪ КО ПРИНОШЕНІЕМЪ СОВЕРШИЛЪ ЁСТЬ ВО ВѢКИ
УСВАЩАЕМЫХЪ.

ѿ. СВИДѢТЕЛЬСТВУЕТЪ ЖЕ НАМЪ И ДХЪ СТЫЙ: ПО РЕЧЕ-
НОМУ КО ПРЕЖДЕ:

ѿ. СЕИ ЗАВѢТЪ, ЕГОЖЕ ЗАВѢЩАЮ КЪ НИМЪ ПО ДНѢХЪ ОНѢХЪ,
ГЛАГОЛЕТЪ ГДЬ, ДАДЪ ЗАКОНЫ МОИ НА СЕРДЦА ИХЪ, И ВЪ ПОМЫШ-
ЛЕНІИХЪ ИХЪ НАПИШЕ ИХЪ:

ѿ. ТАЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ (ГДЬ:) И ГРѢХѢВЪ ИХЪ И БЕЗЗАКОНІИ
ИХЪ НЕ ИМАМЪ ПОМАНУТИ КТОМУ.

и. А ИДѢЖЕ УПРАЩЕНІЕ СІХЪ, КТОМУ ИБѢТЬ ПРИНОШЕНІА У
ГРѢСѢХЪ.

и. ИМѢЮЩЕ ОУКО ДЕРЗНОВЕНІЕ, БРАТІЕ, ВХОДИТИ ВО СѢЛА КРО-
ВІЮ ИСУСЪ ХРІТОВОЮ, ПУТЕМЪ НОВЫМЪ И ЖИВЫМЪ,

и. ЕГОЖЕ УБЕГОВАЛЪ ЁСТЬ НАМЪ ЗАВѢСОЮ, СІРѢЧЬ ПЛОТІЮ
СВОЕЮ,

и. И ІЕРЕА ВЕЛІКА НАДЪ ДОМОМЪ БЖІИМЪ:

и. ДА ПРИСТУПАЕМЪ СО ИСТИННЫМЪ СЕРДЦЕМЪ ВО ИЗВѢ-
ЩЕНІИ ВѢРЫ, УКРОПЛЕНІИ СЕРДЦЫ У СОВѢСТИ АСКАВЫА: И ИЗМО-
ВЕНІИ ТѢЛЕСИ ВОДОЮ ЧИСТОЮ:

и. ДА ДЕРЖИМЪ ИСПОВѢДАНІЕ ОУПОВАНІА НЕЗКОЛѢНОЕ: ВѢ-
РЕНЪ КО ЁСТЬ УБѢЩАВШІЙ:

и. И ДА РАЗСМѢВЛЯЕМЪ ДРУГЪ ДРУГА ВЪ ПОУЩЕНІИ ЛЮБВЕ
И ДОКРЫХЪ ДѢЛЪ,

и. НЕ УСТАВЛЯЮЩЕ СОБРАНІА СВОЕУ, ІАКОЖЕ ЁСТЬ ИБКИМЪ
ОБЫЧАИ, ПО ДРУГЪ ДРУГА ПОДВИЗАЮЩЕ: И ТОЛІКУ ПАЧЕ, ЕЛІКУ
ВИДИТЕ ПРИБЛИЖАЮЩІСЯ ДЕНЬ (СЪДНЫЙ.)

и. БОЛЕЮ КО СОГРѢШАЮЩИМЪ НАМЪ ПО ПРІАТІИ РАЗСМА
ИСТИНЫ, КТОМУ У ГРѢСѢХЪ НЕ УВРѢТАЕТСЯ ЖЕРТВА:

и. СТРАШНО ЖЕ ИБКОЕ ЧАЛНІЕ СЪДА, И ОГНА РЕВНОСТЬ ПО-
АСТИ ХОТАЩАГЪ СОПРОТІВНЫА.

и. ОВЕРГАСА КТО ЗАКОНА МУВСЕОВА, БЕЗЪ МИЛОСЕРДІА ПРИ
ДВОИХЪ ИЛИ ТРІЕХЪ СВИДѢТЕЛЕХЪ ОУМІРАЕТЪ:

и. КОЛІКУ МИНТЕ ГОРШІА СПОДОБИТСА МЪКИ, ИЖЕ СНА

14. Защото съ едно приношеніе направѣ *еднѣжъ* за вынѣжы съвършенны освящаемы-тъ.

15. А и Духъ Святый свидѣтельствува намъ; защото, като рече понапрѣдъ:

16. Тойзи *е* завѣтъ, който ще имъ завѣщаѣмъ слѣдъ онѣзи дни, казува Господь: Ще вложѣ законы-тъ си въ сърдца-та имъ, и ще ги напишѣмъ въ умове-тъ имъ,

17. *Прилага*, грѣхове-тъ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече да поменѣ.

18. А дѣто *има* прощеніе за тѣхъ, нѣма вече приношеніе за грѣхъ.

19. И тѣй, братіе, като имамы дързновение да влѣземъ въ святи-лище-то чрѣзъ крѣвъ-тъ Иисусовѣ,

20. Прѣзъ новыи-тъ и живыи-тъ пѣтъ, който е той отворилъ за насъ прѣзъ завѣсѣ-тъ, (спрѣчь плѣтъ-тъ си),

21. И *като имамы* великъ Священникъ надъ Божій-тъ домъ,

22. Нека пристапваме съ истинно сърдце въ плѣнъ вѣрѣ, съ сѣ сѣрдца очистены отъ лукавѣ совѣсть, и съ тѣло измыто въ чистѣ водѣ.

23. Нека държимъ непоколебимо исповѣданіе-то на надеждѣ-тъ; защото е вѣренъ той, който ся обѣща;

24. И да ся грыжимъ единъ за другый, да ся поощряваме на любовь и на добры дѣла.

25. Да не оставямы събираніе-то си, както иматъ обычаи нѣкои си, но да ся подканямы *единъ другый*; и толко повече, колкото виждате че день-тъ приближава.

26. Защото ако ный съгрѣшаваме самоволно отъ какъ смы познали истинѣ-тъ, не остава вече жертва за грѣхове,

27. Но страшно нѣкое ожиданіе на сѣдъ, и разяреніе на огнь-тъ, който ще испояде противници-тъ.

28. Ако бы нѣкой да ся отрече отъ законъ-тъ Моисеевъ, при двама или трима свидѣтели умира безъ пожалваніе:

29. За колко по жестоко наказаніе, мыслите, ще ся удостои

Бжїа поправый, и кровь заветнїю сквернъ возмнївъ, ѣюже ѡсватїса, и Дхѡ блгодати оукорнвыи;

а. Рѣмы бо рѣкшаго: мнѣ ѡмїщенїе, азъ воздаѡмъ, глаголетъ Гдѣ. и пакї: ѡкѡ сѣдитъ Гдѣ людемъ своимъ.

аб. Страшно єсть єже впасти въ рсцѣ Бга живагѡ.

ав. Воспоминайте же первыя дни ваша, въ нїхже просвѣтившесѡ мнѡгїа стрѣсти претерпѣсте страданїи:

аг. Ово оубѡ, поношенїи и скоремїи позоръ бывше: Ово же, Общницы бывше живѡщымъ такъ:

ад. Ибо оузамъ моимъ спострадасте, и разграбленїе имѣнїи вашихъ съ радостїю прїѡсте, вѣдающе имѣти себѣ имѣнїе на нѣсѣхъ пребывающее и лсчшее.

ае. Не ѡлагайте оубо дерзновенїа вашегѡ, єже имать мздовоздаанїе велико:

ас. Терпѣнїа бо имате потребъ, да волю Бжїю сотворше, прїимете ѡбѣтованїе.

аз. Еще бо мало ємїкѡ, градый прїидетъ и не оукоснитъ.

ан. А праведный ѡ вѣры живъ бсдетъ: и аще ѡвинѣтсѡ, не блговолїтъ дшѡ моѡ ѡ немъ.

ао. Мы же (брѣтїе) нѣсмь ѡвиновенїа въ погїбель, но вѣры въ снабдѣнїе дшїи.

ГЛАВА II.

а. Єсть же вѣра, оуповѡемыхъ ѡзвѣщенїе, вещьѡ ѡбличенїе невидимыхъ:

б. Иъ сѣи бо свидѣтельствовани бѡша дрѣвнїи.

г. Ркрою, разсмѣвѡемъ совершїтисѡ вѣкѡмъ глаголомъ Бжїимъ, во єже невлаѡемыхъ вїдимымъ бѣти.

тойзи който е потъпкалъ Сына Божія, и е възималъ за сквърнѣхъ кръвъ—тѣ на завѣтъ—тѣ съ който е освятенъ, и е укорилъ Духъ—тѣ на благодать—тѣ ?

30. Защото знаемъ тогози що е реклъ : Менѣ *принадлежи* отъмыщеніе—то, азъ ще заплатѣхъ, казува Господь. И пакъ : Господь ще сѣди свой—тѣ народъ.

31. Страшно е да падне нѣкой въ рѣцѣ—тѣ на Бога живаго.

32. Докарвайте си още на умъ първы—тѣ дни, въ които, отъ какъ ся просвѣтихте, прѣтърпѣхте голѣмѣхъ борбѣхъ на страданія,

33. Кога опозорявани съ хулы и скѣрби, кога пакъ като участвувахте на тѣзи които страдахъ така.

34. Защото показахте состраданіе на мои—тѣ оковы, и на радо сѣрдце пріяхте разграбуваніе—то на имотъ—тѣ си, като знаехте че имате за себе си на небеса по добръ и траенъ имотъ.

35. И тѣй не напущайте дързновение—то си, което има голѣмо въздаяніе.

36. Защото ви трѣбува търпѣніе, за да сторите волѣхъ—тѣ Божіихъ, и да получите общаніе—то.

37. Защото още твърдѣ малко врѣме, и ще дойде тойзи който има да дойде, и не ще да ся забави.

38. А праведный—тѣ отъ вѣрж—тѣхъ ще бѣде живъ, и ако ся дръпне *никой* назадъ не ще да благоволи въ него душа—та ми.

39. Ный обаче не сме отъ тѣзи които ся дръпнуватъ назадъ въ погыбель, но отъ тѣзи които вѣруватъ за спасеніе на душѣхъ—тѣхъ.

ГЛАВА 11.

1. А вѣра—та е осѣществованіе на онѣзи нѣща за които ся надѣемъ, и изявеніе на нѣща които не ся виждатъ.

2. Защото чрѣзъ неѣхъ быдохъ засвидѣтелствовани староврѣмени—тѣхъ.

3. Съ вѣрж разумѣваме че свѣтъ—тѣ бы создаденъ съсъ слово—то Божіе, што отъ неявляемы станѣхъхъ видими—тѣхъ.

4. Ёкрою, множайшю жёртвѣ Авель паче Каина принесѣ Ё҃с, ѣюже свидѣтельствоваѣхъ быти праведникъ, свидѣтельствующи ѡ дѣлѣхъ е҃гѡ Ё҃с: и тою оумѣрый е҃ще глаголетъ.

5. Ёкрою, е҃и҃нѣхъ преложѣнъ быти не видѣти смѣрти: и не ѡбѣщашесѣ, занѣ преложѣ е҃гѡ Ё҃с. прежде во преложѣнїѣ е҃гѡ свидѣтельствоваѣхъ быти, ѡ́кѡ оумѣи Ё҃с:

6. Безъ вѣры же не возможно оумѣити Ё҃с: вѣровати же подобаетъ приходѣиѣмъ къ Ё҃с, ѡ́кѡ е҃сть, и разыскѡиѣмъ е҃гѡ мздовоздатель кывѣетъ.

7. Ёкрою, ѡбѣтѣхъ прїимъ Иѡе, ѡ сїхъ, ѡ́же не о҃у видѣ, о҃убоавсѣ, сотвори ковчѣгъ во спасѣнїе до́мъ своегѡ: ѣюже ѡсѣди (вѣсь) мїръ, и правды, ѡ́же по вѣрѣ, быти наслѣдникъ.

8. Ёкрою, зовѡмъ Авраамъ послѣша и҃зыти на мѣсто, е҃же хотѣше прїѣти въ наслѣдїе, и и҃зыде не вѣдый, ка́мѡ градѣтъ.

9. Ёкрою, прїиде Авраамъ на зѣмлю ѡбѣтованїѣ, ѡ́коже на ч҃уждѣ, въ кро́вы всели́сѣ, со Исѣакомъ и ѡ́кѡмъ наслѣдника ѡбѣтованїѣ тогѡжде:

10. Ждѣше во ѡснованїѣ и҃мѣющагѡ града, е҃мѣже хсѣдожникъ и содѣтель Ё҃с.

11. Ёкрою, и сама Сарра неплоды сїѣхъ во о҃удержанїе сѣмене прїѣтъ, и паче времени вѡзраста роди, понѣже вѣрна непшѣва ѡбѣтовавшаго.

12. Тѣмже и ѡ е҃динагѡ роди́шасѣ, да е҃ще оумѣривленнагѡ, ѡ́коже свѣзды и҃бныѣ множествомъ, и ѡ́кѡ песѡкъ вскрай моря безчи́сленныѣ.

13. По вѣрѣ о҃умроша сїи вси, не прїѣмше ѡбѣтованїѣ, но и҃здалѣча видѣвше, и цѣловѣвше, и исповѣдавше, ѡ́кѡ страннїи и пришѣлцы сѣтъ на землїи.

14. И҃ко такѡваа глаголющїи, ѡ́блѣютсѣ, ѡ́кѡ О́тѣчествїѣ разыскѡютъ.

4. Съ вѣрж Авель принесе Богу жертвѣ по добрѣ отъ Каиновѣ-тѣ, чрѣзъ който быде засвидѣтелствованъ че е праведенъ, понеже Богъ даде свидѣтелство за дарове-тѣ му; и чрѣзъ неѣж и слѣдъ смърть-тѣ си, още говори.

5. Съ вѣрж Енохъ бы прѣселенъ да не види смъртъ; и не ся намѣрваше, защото го прѣсели Богъ; понеже прѣди прѣселение-то му засвидѣтелствованъ бы че е благоугодилъ Богу:

6. А безъ вѣрж не е възможно да угоди *никой Богу*; защото който приходяда при Бога, трѣба да повѣрува че има *Богъ*, и че той бива мздовоздатель на тѣзи конто го търсятъ.

7. Съ вѣрж Ное, увѣдоменъ отъ Бога за нѣща конто не бѣхъ още видими, убоя ся, и направи ковчегъ за спасение на домъ-тѣ си; чрѣзъ който осѣди свѣтъ-тѣ, и станъ наслѣдникъ на правдѣ-тѣ която е отъ вѣрж-тѣ.

8. Съ вѣрж послуша Авраамъ, когато ся призоваваше да излѣзе *и отиде* на мѣсто-то, което имаше да земе въ наслѣдіе, и излѣзе безъ да знае дѣ отхожда.

9. Съ вѣрж ся засели въ обѣщаниѣ-тѣ земѣж както на чуждѣ, и живѣяше въ шатры съ Исаака и Іакова сонаслѣдници-тѣ на истото обѣщание.

10. Защото очакуваше градъ-тѣ който има основанія, *и* на който художникъ и създатель е Богъ.

11. Съ вѣрж и сама Сарра прія силъ да зачне, и като бѣше прѣ-минѣла возрастъ-тѣ си роди; понеже позна за вѣренъ тогоъзъ, който ся обѣща.

12. За това и отъ одного *человѣка*, а и той замъртвѣлъ, народихъ ся множество колкото звѣзды-тѣ на небе-то, и като пѣсъкъ-тѣ който е по край море-то, и който не може да ся прѣброи.

13. Всички тѣзи въ вѣрж умрѣхъ, безъ да прѣимѣтъ обѣщанія-та, но отъ далечъ ги видѣхъ, и увѣрихъ ся, и поздравихъ *ги*, като исповѣдахъ че сѣ страни и пришелци на земѣж-тѣ.

14. Защото конто така говорятъ, показуватъ че търсятъ отечество.

ѣ1. И ѿше вы оубо оно помини, иже негѡже изыдоша, имѣли вы время возвратити ся :

ѣ1. Иныѣ же лѣшагѡ желаютъ, сирѣчь нѣнагѡ. тѣмже не стыдѣтсѧ сими бгѣ, бгѣ нарицѣтсѧ ихъ : оуготова бо имъ градъ.

ѣ1. Бгѡрою приведе Авраамъ Исаака и ссѣшѧемъ, и единороднаго приношаше ѡбѣтовѧнѧ прѣемыи,

и1. Къ немѡже глаголахо бысть : ѿкъ ѡ Исаѣѣ наречѣтсѧ тебѣ сѣма :

ѡ1. Помысливъ, ѿкъ и иже мѣртвыхъ воскресити силеиъ есть бгѣ, тѣмже того и въ прѣтчи прѣѧтъ.

ѣ. Бгѡрою, ѡ градѡиныхъ бгѡсловѣиъ Исаакъ ѿкъва и Исаѧа.

ѣа. Бгѡрою, ѿкъвъ оумираѧ коегѡждо сына Иѡсифѡва бгѡсловѣиъ : и поклонѣсѧ на верѣхъ жезла ѣгѡ.

ѣв. Бгѡрою, Иѡсифъ оумираѧ, ѡ и ссѡждѣнѣи сыновъ Иѡле-выхъ пѧмѧтствова, и ѡ костѣхъ своихъ заповѣда.

ѣг. Бгѡрою, Моѡсѣй родѣсѧ сокровѣиъ бысть три мѣцы ѡ отѣцъ своихъ, занѣ видѣша красно отроча : и не оубоѧшасѧ повелѣнѧ царѣва.

ѣд. Бгѡрою, Моѡсѣй великъ бывъ, ѡвержесѧ нарицѣтсѧ сынъ дѣере Фараѡновы,

ѣе. Пѧче же и зѡлѣи страдѧти сѧ людѣи бжѣимѣи, нежели имѣти временнѣю грѣхѧ слѧдость :

ѣз. Болѣшее когѧтство вѣнѣиъ ѣгѣпетскихъ сокровѣицъ поношенѣи Хрѣтѡво : взирѧше бо на мздовоздѧнѣи.

ѣз. Бгѡрою, ѡстѧви ѣгѣпетъ, не оубоѧвсѧ ѿрости царѣвы : невидѧмаго бо ѿкъ видѧ, терпѧше.

ѣи. Бгѡрою сотвори пѧсхъ и пролѣтѣи кроѡве, да не погсѧвлѧи перворождѣннаѧ, ко ссѣтсѧ ихъ.

15. И ако помняхъ онова отъ което бѣхъ излѣзли, намѣрили быхъ врѣме да ся завѣрѣхъ.

16. Но сега желайтъ едно по добро, сирѣчь небесно-то *отечество*; за това Богъ не ся срамува за тѣхъ да ся казува тѣхнѣ Богъ; защото имъ приготви градъ.

17. Съ вѣржъ Авраамъ, когато го опытуваше *Богъ*, принесе Исаака *жертвъ*, и единородный-тъ си приносяше тойзи който прѣя общанія-та, .

18. Комуто бѣше ся рекло: Въ Исаака ще ти ся наименоува сѣме;

19. Като си помисли че Богъ може да въскръсява и отъ мъртвы, отъ дѣто по единъ начинъ *на въскръсеніе* го и прѣе назадъ.

20. Съ вѣржъ Исаакъ благослови Іакова и Исава за това което имаше да стане.

21. Съ вѣржъ Іаковъ като бѣше на умираніе, благослови всякого отъ сынове-тъ Іосифовы, и поклони ся *като ся подпрѣ* на край-тъ на тоягъ-тъ си.

22. Съ вѣржъ Іосифъ на умираніе прѣдизвѣсти за излѣзуваніе-то на сынове-тъ Израилевы, и порѣча за кости-тъ си.

23. Съ вѣржъ, отъ какъ ся роди Моисей родители-тъ му крыхъ го три мѣсеца, защото видѣхъ прѣкрасно дѣте-то; и не ся убояхъ отъ царско-то повелѣніе.

24. Съ вѣржъ Моисей, като дойде на възрастъ, отказа ся да ся нарича сынъ на Фараоновъ-тъ дѣщерѣжъ,

25. И прѣдпочете по добрѣ да злостражде съ народъ-тъ Божій, а не да има кратковрѣменно наслажденіе на грѣхъ-тъ;

26. Като разсѣди че поношеніе-то за Христа е по голѣмо богатство отъ Египетскы-тъ съкровища; защото гледаше на *бѣдѣщю-то* мѣздовоздааніе.

27. Съ вѣржъ остави Египетъ, безъ да ся убои отъ гнѣвъ-тъ царевъ; защото утѣрпѣ като че гледаше Невидимаго.

28. Съ вѣржъ направи пасхъ-тъ и попрѣскуваніе-то съ крѣвъ-тъ, да ги не докачи тойзи който погубваше първородны-тъ.

КД. КѢроу пренѡша чермное море ѡки по сѣсѣ землѣ:
ѡгнѣ искушеніе пріемше ѡгнѣтане истопишася.

Ѧ. БѢроу, стѣны Іеріхѡнскія падѡша, ѡбхождѣніемъ седмѣхъ днѣй.

ла. Гѣрою, Раавъ блаженъ не погнѣе съ сопротивля-
мися прїимши сходыники съ миромъ, (и инымы пстѣмъ извѣдши.)

ЛВ. И ЧТО́ ЕЩЕ́ ГЛАГО́лю; не до́станетъ ко мѣ повѣстѣюи҃мъ
времѣни ѿ Гедеѡ́нѣ, Варѡ́цѣ же ѿ Самψѡ́нѣ ѿ Іефѡ́ан, ѿ
Дѡдѣ же, ѿ Самсѡ́нѣ, ѿ ѿ [αργήνχ] прорѡ́чѣхъ:

л҃г. Иже вѣрою побѣдиша цѣрствѣа, содѣаша правдѣ,
получиша ѿбѣтованїа, заградїша оустѣ лѣвѣвъ,

ЛД. Оуґасиша силс Огненисю: избѣгоша острел мечѧ,
возмоґоша ѿ нѣмоци, быша крѣпцы во кранѣхъ, ѡбратиша
въ бѣґство полки чуждѣхъ.

Ѧ. Прїѡша жены ѡ воскресенїѡ мѣртвыхъ своихъ: и ѡи
же ѡзвѣени быша, не прїѣмше ѡзбавленїѡ, да лѣгшее воскре-
сенїѡ оулучятъ:

лѣ. Дрѣвѣи же рѣганіємъ ѿ ранами ѿскѣшеніе прѣѣша, ѿще же ѿ оузамъ ѿ темницею,

ЛЗ. Каменіємъ повѣни быша, претрѣни быша, искъшени
быша, оубѣйствомъ мечѧ оумроша: проидоша въ милотехъ,
и въ козіяхъ кожахъ, лишеніи, скорбѣше, ѡзлѡблени,

лн. Иҗҗе не бѣ достѡинѣ (вѣсь) мїръ, въ пгстыѣнахъ
скнтѡющеса ѿ въ горѣхъ ѿ въ вертѣпахъ ѿ въ пропастехъ
земныхъ.

ЛѢ. ꙗко сѣи вси послѣдствовани бывше вѣроу, не прѣаша ѡбѣтованїа,

М. БѢГЪ ЛѢЧИШЕЕ ЧТО Ѡ НАСЪ ПРЕДЪЗРѢВШО, ДА НЕ БЕЗЪ НАСЪ
СОВЕРШЕНСТВО ПРИИМЕТЪ.

ГЛАВА ІІ.

Ѧ. ТѢМЖЕ ОУБѢ И МЫ ТОЛІКЪ ИМѢЮЩЕ ѠБЛЕЖАЮЩЪ НАСЪ
ОБЛАКЪ СВИДѢТЕЛЕЙ, ГОРДОСТЬ ВСАКЪ ѠЛОЖИШЕ, И ОУДОБѢ ѠБ-

29. Съ вѣрж прѣминѣхъ Червено-то море както по сухо, на което като ся опыхахъ и Египтяни-тѣ издавихъ ся.

30. Съ вѣрж падиѣхъ стѣны-тѣ Іерихонскы слѣдъ седмодневно около тѣхъ обикаляніе.

31. Съ вѣрж Раавъ блудница не погынѣ наедно съ тѣзи конто ся съпротивихъ, като прія согледатели-тѣ съ миръ.

32. И какво още да говорѣжъ? защото не ще ми постигнѣ врѣме да приказувамъ за Гедеона, и Варака и Самсона и Іефѣеа, за Давида още и Самуила и пророцы-тѣ;

33. Конто съ вѣрж побѣдихъ царства, работихъ правдѣ, сполучихъ обѣщанія, затулихъ уста на лъвове,

34. Угасихъ силѣ огненнѣ, избѣгнѣхъ отъ остро-то на ножъ-тѣ, замогнѣхъ ся отъ болѣсти, станѣхъ силни на бой, обѣрихъ въ бѣгъ чужды войскы.

35. Пріяхъ жены мъртвы-тѣ си въскрьснѣхъ, а други быхъ мѣчени, като не рачихъ да пріимѣтъ искупуваніе-то, за да получатъ по добро въскрьсеніе.

36. Другы пакъ прѣтеглихъ присмѣхы и біенія, а още и тъмницы,

37. Съ камъніе быхъ убити, съ трыонъ прѣтрыти, съ мѣжы мѣчени, съ ножъ заклани умрѣхъ, скыхахъ ся въ овчы и козій кожи, и търпѣхъ оскудность, бѣдствія и злостраданія;

38. (Тѣ за конто свѣтъ-тѣ не бѣ достоинъ), скыхахъ ся по пустыни-тѣ, по горы-тѣ, по пещеры-тѣ и пропасти-тѣ на земѣ-тѣ.

39. И всичкы тѣзи, ако и да пріяхъ *добро* свидѣтельство чрѣзъ вѣрж, не получихъ обѣщаніе-то;

40. Защото Богъ прѣдусмотри нѣщо по добро за насъ, да не достигнѣтъ въ съвършенство безъ насъ.

ГЛАВА 12.

1. Слѣдователно и ный, като сме обиколени отъ толкавъ облакъ свидѣтели, да отхвърлимъ всякъ теготѣ, и грѣхъ-тѣ който *ны* лесно

стоа́тельный грѣхъ, терпѣ́ніемъ да течѣмъ на предлежа́щій намъ по́дви́гъ :

Ѣ. Взира́юще на нача́льника вѣры, ѿ соверши́теля Іиса, ѿже вмѣ́стѣ предлежа́ща ємѹ ра́дости, претерпѣ́ крѣтъ, ѿ срамотѣ́ неради́въ, ѡдеснѹ́ю же престо́ла Бж́іа сѣде́.

Г. Помы́слите о́убо тако́вое пострада́вшаго ѿ грѣ́шникъ на себѣ́ прекосло́віе, да не стѣжа́ете, дѣ́шами своѣ́ми ѡсла́блѣ́емъ.

Д. Не о́убо до кро́ве ста́те, проти́въ грѣ́хѹ подви́зая́щеся,

Є. Ѳзабы́те оутѣ́шеніе, ѣ́же ва́мъ ѿко́ сынѡ́мъ глаго́летъ: сы́не моѿ, не прене́могаѿ наказані́емъ Гд́нимъ, ниже ѡслабѣ́и, ѿ негѡ́ ѡблѣча́емъ.

З. Ё́гоже бо лю́битъ Гд́ь, наказѹ́етъ: бѣ́етъ же вса́каго сына́, ё́гоже пріѣ́млетъ.

З. Я́ще наказані́е терпите́, ѿко́же сыновѡ́мъ ѡбрѣ́тается ва́мъ Бѓъ: кото́рый бо є́сть сынъ, ё́гѡже не наказѹ́етъ О́убъ;

И. Я́ще же безъ наказані́а є́сте, є́мѹже прича́стницы бы́ша всѿ, о́убо премо́дѣйшии є́сте, а́ не сы́нове.

Д. Къ́ сі́мъ, плѡ́ти на́шей О́убѹ ѿмѣ́хомъ наказате́ли, ѿ срамла́хомся: не мно́гѡ ли па́че повинѣ́мся О́убѹ дѣхѡ́вѡмъ ѿ жи́ви бѣ́демъ;

Г. О́уби бо въ́ ма́ло днѣ́й, ѿко́же годѣ́ ѿмъ бѣ́, наказовахъ на́съ: а́ сеѿ на по́льзѹ, да причасті́мся стѣ́ни є́гѡ.

Ді. Вса́кое бо наказані́е въ́ насто́ящее вре́мя не мни́тся ра́дость бы́ти, но печаль: послѣ́дѿ же пло́дъ ми́ренъ насче́нымъ тѣ́мъ воздаѣ́тъ пра́ды.

Ві. Тѣ́мже ѡслабѣ́нныа рѣ́ки ѿ ѡслабѣ́ннаа колѣ́на ѿс-пра́вите,

Гі. Ѳсте́зи пра́вы сотвори́те но́гами ва́шими: да не хро́мое совра́титса, но па́че да ѿсцѣ́лѣ́етъ.

сплита, и съ търпѣніе да тичамы на прѣдлежащо-то намъ поприще,

2. Като гледамы на Исуса начальникъ-тъ и съвършителъ-тъ на вѣрж-тъ, който заради прѣдлежащъ-тъ нему радость, прѣтърпѣ кръсть, като прѣзрѣ срамъ-тъ, и сѣди отдесно на прѣстолъ-тъ Божій.

3. Защото мыслѣте за тогожь който прѣтърпѣ на себе си таквъжь противорѣчіе отъ грѣшны-тъ, да ви не дотегнува, и да не бývате слабодушни.

4. Не сте ся съпротивили още до кръвь, като ся борите срѣщъ грѣхъ-тъ.

5. И забравили сте увѣщаніе-то, което ви говори както и сынове, и казува: Сыне мой, не прѣзирай наказаніе-то Господне; нито да ослабѣваш кога тя обличава.

6. Защото когото Господъ обыча наказува го; и бѣе всякого сына, когото приима.

7. Ако търпите наказаніе, Богъ ся докарува съ васъ като съсь сынове; защото кой сынъ е когото не наказува баща му?

8. Ако ли сте безъ наказаніе, на което всичкы участвувахъ, то сте прѣлюбодѣйчища а не сынове.

9. Освѣнь това, бащы-тъ си по плѣть имахмы наказатели, и почитахмы ги; не щемъ ли ся повече покори Отцу на духове-тъ, и да бѣдемъ живи?

10. Защото тѣ за малко врѣме сж ны наказували споредъ каквото имъ е было угодно, а той за нашъ ползъ, да станемъ соучастници на неговъ-тъ святость.

11. И всяко наказаніе по настоящемъ не ся вижда да е на радость, но на скѣрбъ; а послѣ приноси миренъ плодъ отъ правдъ на тѣзи които сж обучени чрѣзь него.

12. За това стегнѣте ослабѣлы-тъ си рѣцѣ, и разслабены-тъ си колѣнѣ;

13. И направѣте на нозѣ-тъ си правы пѣтища, да не ся искриви хромо-то, но повече да исцѣлѣе.

ѦІ. Миръ имѣйте ѿ сѣны со всѣми, ѿхже кромѣ ни-
ктоже оузритъ ГѦа.

ЁІ. Смотрѧюще, да не кто лишится бѣгодати БжѦа : да не
кій корень горести выспрь прозвѣмъ, пакость сотворитъ,
ѿ тѣмъ ѡсквернѧтся мнози :

ЁІ. Да не кто клзодѣй, ѿли сквернителъ, ѿкоже Исѧвъ,
ѿже за ѡдъ ѡдѣнс ѡдѣлз ѣсть первородство своѣ.

ЁІ. Бжѣте бо, ѿкѡ ѿ потѡмъ похотѣвъ насѣдовати бѣго-
словѣнїе, ѡверженъ вѣсть : покаѣнїа ко мѣста не ѡверѣте,
ѡже ѿ со слезѧми понскѧлз ѡгѡ.

ІІ. Не пристѣпите ко кз горѣ ѡсѧзѣмѣй, ѿ разгорѣв-
шемъсѧ Огнѡ, ѿ Ѣлакз, ѿ сѡмрѧкз, ѿ вѣрѣ,

ѦІ. ѿ трѣбномъ звѣкз, ѿ гласъ глагѡлз, ѡгѡже слышавшїи
ѡрекѡшасѧ, да не приложитсѧ ѿмъ слово :

К. Не терпѧхъ ко повелѣвѧющаго : ѡже ѿ свѣрь прикѡ-
снетсѧ горѣ, кѧменїемъ повѣнз бѣдетъ :

КѦ. ѿ тѧкѡ стрѧшно вѣ вѣдѡмое, Мѡѡсѣй речѣ : пристрѧ-
шенъ ѣсмъ ѿ трѣпетенъ.

КѦ. Но пристѣпите кз Сїѡнѣй горѣ, ѿ ко градъ Бѣа
живѧгѡ, Іерѡлѡмъ нѣномъ, ѿ тмѧмъ ѡгѡлѡвз,

КГ. Торжествѣ, ѿ цркви первородныхъ на небесѣхъ напѣ-
санныхъ, ѿ сѧдїи всѣхъ Бжѣ : ѿ дхѡмъ прѧведѡннѧхъ совершен-
ныхъ,

КД. ѿ кз ходѧтаю завѣта нѡвагѡ Исѣ, ѿ крѡви кроплѣнїа,
лѣчше глагѡлющей, нѣжели ѡвелева.

КЕ. Плюдїте же, да не ѡречѣтсѧ глагѡлющагѡ. ѡже бо не
ѡвѣжѧша ѡнїи ѡрекшїисѧ прорѡчествющагѡ на землїи,
множае пѧче мы ѡрицѧющїисѧ небѣснагѡ :

КЗ. Ѣгѡже гласъ землю тогда поколебѧ, нынѣ же ѡвѣтова,
глагѡла : ѡцѣ ѡдѣною ѡзз потрѧсѣ не тѡкмѡ землѣю, но ѿ
нѣбомъ.

14. Търсѣте миръ съсъ всѣхъ, и святость, безъ коѣхъ никоѣ нѣма да види Господа ;

15. Гледайте да не бы да е лишень нѣкой отъ Божіѣхъ—тѣхъ благодать ; да не бы изникнѣлъ горчивъ нѣкой корень и да ви докара поврѣдѣ, и да ся не заразятъ мнозина отъ него ;

16. Да не бы да е нѣкой блудникъ, или нечистъ, както Исавъ, който за едно ястіе продаде първородство—то си ;

17. Понеже знаете че и насетиѣ когато искаше да наслѣди благословеніе—то, отхвърленъ бы ; защото не намѣри мѣсто за покаяніе у *бащ си*, ако и да го потърси съсъ сълзы.

18. Защото вы не сте пристѣпили до горѣхъ осязаемъ, и разгоренъ съ огнь, и до тъмъ, и мракъ, и бурѣхъ,

19. И до трѣбень звукъ, и гласъ на думы, който *гласъ* тѣзи що чуждъ примолихъ ся да имъ ся не говори вече слово :

20. (Защото не стѣрпявахъ това що *имъ* ся повелѣваше ; И животно ако бы да ся допрѣ до горѣхъ—тѣхъ, съ камъни ще бѣде убито, [или съсъ стрѣлъ устрѣлено] ;

21. И толкозь страшно бѣ видимо—то, *щото* Моисей рече : Много съмъ уплашенъ и растреперанъ :))

22. Но пристѣпихте до горѣхъ—тѣхъ Сіонъ, и до градъ—тѣхъ на Бога живаго, небесный—тѣхъ Іерусалимъ, и до безчетны ангелы,

23. При торжество—то и церквѣхъ—тѣхъ на първородны—тѣхъ, които сѣхъ написани на небеса, и при Бога Сѣдникъ—тѣхъ на всѣхъ—тѣхъ, и при духове—тѣхъ на праведны—тѣхъ които сѣхъ стигнѣли до съвършенство—то.

24. И при Исуса Ходатая на новѣхъ—тѣхъ завѣтъ, и при крѣвъ—тѣхъ на порѣсваніе—то, която говори подобрѣ отъ Авелевъ—тѣхъ.

25. Внимавайте да не прѣзрите тогози който говори ; защото ако тѣхъ не избѣгнѣхъхъ *отъ наказаніе—то* като прѣзрѣхъхъ тогози който *имъ* говоряше на земѣхъ—тѣхъ, колко не *щемъ* избѣгнѣхъхъ нѣхъ, ако ся отвѣрнемъ отъ тогози който *говори* отъ небеса ;

26. На когото гласъ—тѣхъ расклати земѣхъ—тѣхъ тогази, а сега ся обѣща, и каза : Още единъ азъ ще поклатѣхъ не токо земѣхъ—тѣхъ, но и небе—то.

вз. Я ѣже, еше единою, скажетъ колеблемыхъ преложение, аки сотворенныхъ, да превздутъ, иже сѣть неподвижила.

ен. Темже царство непоколебимо прѣмлюще, да имамы блгодать, еюже сажимъ блгосгоду Бгс, съ блгоговніемъ и страхомъ.

ко. Ико Бгъ нашъ Огнь подадѣи есть.

ГЛАВА ГЛ.

а. Братолюбіе да пребываетъ:

б. Страннолюбіа не забываютъ, темъ бо не вѣдаше ищцы страннопріѣша Англы.

г. Помните юзники, аки съ ними свѣзаны: ѡблѣемы, аки и сами сѣше въ тѣлѣ.

д. Честна женитва во всѣхъ, и лже нескверно: блзники же и премоводѣмъ сдѣтѣ Бгъ.

е. Не серебромѣцы правомъ: доволни сѣшми. той бо рече: не имамъ тебѣ ѡстѣвити, ниже имамъ ѡ тебѣ ѡстѣпѣти:

ж. Икѡ дерзѡющимъ намъ глаголати: Гдѣ мнѣ помощники, и не ѡубоюса, что сотворитъ мнѣ человекъ;

з. Помните наставники ваша, иже глаголаша вамъ слово Бжїе, иже взирѡюще на скончаніе жителства, подражайте вѣрѣ ихъ.

и. Исхъ Хртѡсхъ вчера и днесь, тойже и во вѣки.

а. Въ насчєніа страдна и различна не прилагаете: добро бо блгодѣтио ѡтверждѣти сердца, (а) не вѣрши, ѡ нихже не пріѣша пользы ходивши въ нихъ.

г. Имамы же олтарь, ѡ негѡже не имѣтѣ власти ѣсти сажѡи сѣни.

аг. Иже бо кровь животныхъ вносите во стѣла за грѣхи первосієнникомъ, сіхъ тѣлеса сжигѡются въ стѣла.

27. А това, Още едиъжъ, знаменува прѣмѣстуваніе-то на тѣзи нѣща които ся колебаѣхъ, като що сѣ направены, за да останѣхъ тѣзи които ся не колебаѣхъ.

28. За това понеже приимамы царство което ся не колебае, трѣбува да имамы благодать-тѣ, чрѣзъ които да служимъ Богу благоприятно съ почестъ и благоговѣніе;

29. Защото Богъ нашъ е огнь пояждаѣхъ.

ГЛАВА 13.

1. Братолюбіе-то да прѣбѣдва.

2. Страннолюбіе-то не забравяйте; понеже чрѣзъ него нѣкои безъ да знаѣхъ угостили сѣ ангелы.

3. Помнѣте запрѣны-тѣ, като че сте съ тѣхъ наедно запрѣни; злостраждушы-тѣ, като що сте и вы въ тѣло.

4. Женитба-та е честна у всичкы, и легло-то непорочно; а блудницы-тѣ и прѣлюбодѣи-тѣ Богъ ще сѣди.

5. Да не е сребролюбиво поведеніе-то *ви*; доволствувайте ся съ каквото имате; защото той рече: Нѣма да тя оставѣхъ, нито да тя забравѣхъ;

6. Така що ный съ дързновение да казувамы: Господь ми е помощникъ, и нѣма да ся убоѣхъ какво ще ми стори человекъ.

7. Поменувайте наставницы-тѣ ваши, които сѣ ви говорили слово-то Божіе; и като имате прѣдъ очи сетнишъ-тѣ на тѣхнѣ-тѣ обходя, подражавайте вѣрѣ-тѣ имъ.

8. Исусъ Христосъ е истый-тѣ вчера и днесъ, и во вѣкы.

9. Не ся увличайте слѣдъ разны и странны ученія; защото е добро съ благодать да ся укрѣпѣва сърдце-то, а не съ ястія, въ които тѣзи що сѣ ходили не сѣ ся ползували.

10. Имамы олтарь, отъ който нѣматъ власть да ядѣхъ служители-тѣ на скниѣхъ-тѣ.

11. Защото на животны-тѣ, на които кръвъ-тѣ первосвященникъ-тѣ вноси въ святилище-то за грѣхове-тѣ, тѣхны-тѣ тѣлеса изгоряватъ ся вѣнь отъ стапъ-тѣ.

Ѣ. ТѢМЖЕ ІІСЪ, ДА ѠСТІТЪ ЛЮДИ СВОЕЮ КРОВОЮ, ВНѢ
БРАТЪ ПОСТРАДАТИ ІЗВОЛИАХ.

҃Г. ТѢМЖЕ О҃УКО ДА ІСХОДИМЪ КЪ НЕМЪ ВНѢ СТАНА, ПОНО-
ШЕНІЕ ѢГѢ НОСАЩЕ :

Д. НЕ ІМАМЪ БО ЗДѢ ПРЕКЫВАЮЩАГѢ ГРАДА, НО ГРАДѢЩАГѢ
ВЗЫСКѢМЪ.

Е. ТѢМЪ О҃УКО ПРИНОСИМЪ ЖЕРТВѢ ХВАЛЕНІА ВѢСѢ Б҃҃҃҃,
СІРѢЧЬ ПЛОДЪ О҃УСТЕНЪ ІСПОВѢДАЮЩИХЪ ІМЕНІ ѢГѢ.

Є. БЛГОТВОРЕНІА ЖЕ І ѠБЩЕНІА НЕ ЗАБЫВАЙТЕ : ТАКОВЫМИ
БО ЖЕРТВАМИ БЛГОСГОЖДАЕТСЯ Б҃҃҃҃.

Ж. ПОВНИШИТЕСЯ НАСТАВНИКѢМЪ ВАШЫМЪ І ПОКАРАЙТЕСЯ :
ТІИ БО БЛАТЪ Ѡ ДѢШАХЪ ВАШИХЪ, ІАКѢ СЛОВО ВОЗДАТИ ХОТАЩЕ :
ДА СЪ РАДОСТІЮ СІЕ ТВОРАТЪ, А НЕ ВОЗДУХАЮЩЕ : НѢСТЬ БО
ПОЛЕЗНО ВАМЪ СІЕ.

И. МОЛИТЕСЯ Ѡ НАСЪ : О҃УПОВАЕМЪ БО, ІАКѢ ДОБРЪ СОВѢСТЬ
ІМАМЪ, БО ВСѢХЪ ДОБРѢ ХОТАЩЕ ЖІТИ.

Д. ЛИШШЕ ЖЕ МОЛО, СІЕ ТВОРИТЕ, ДА ВСКОРѢ О҃УСТРОЮСЯ
ВАМЪ.

К. Б҃҃҃҃ ЖЕ МІРА, ВОЗВЕДЫЙ ІЗЪ МЕРТВЫХЪ ПАСТЫРА ѠВ-
ЦАМЪ ВЕЛІКАГО, КРОВОЮ ЗАВѢТА ВѢЧНАГѢ, ГДА НАШЕГО ІІСА
ХРІСТА,

КА. ДА СОВЕРШИТЪ ВЪ ВО ВСАКОМЪ ДѢЛѢ БЛАЗѢ, СОТВОРИТИ
ВОЛЮ ѢГѢ, ТВОРА ВЪ ВАСЪ БЛГОСГОДНОЕ ПРЕДЪ НИМЪ, ІІСЪ
ХРІТОМЪ : ѢМЪЖЕ СЛАВА ВО ВѢКИ ВѢКѢВЪ. АМИНЬ.

КВ. МОЛО ЖЕ ВЪ, БРАТІЕ, ПРИИМИТЕ СЛОВО О҃УТѢШЕНІА : ІБѢ
ВМАЛѢ НАПИСАВЪ ПОСЛАХЪ ВАМЪ.

КГ. ЗНАЙТЕ КРАТА НАШЕГО ѠПЩЕНА ТІМОДЕА, СЪ НИМЪЖЕ,
АЩЕ СКОРѢ ПРИДЕТЪ, О҃УЗРЮ ВАСЪ.

КД. ЦѢЛШЕТЕ ВСА НАСТАВНИКИ ВАША, І ВСА СѢБѢ : ЦѢЛЮТЪ
ВЪ, ІБЖЕ Ѡ ІТАЛІИ СЪЩІИ.

КЕ. БЛГОДАТЬ СО ВСѢМИ ВАМИ. АМИНЬ.

12. Заради това и Исусъ, за да освати народъ-тъ чрѣзъ собственъ-тъ си кръвъ, възъ отъ врата-та *градски* пострада.

13. И тъй да излѣзуваме *и ний* къмъ него възъ отъ станъ-тъ, и да носимъ негово-то поруганіе.

14. Защото нѣмамы тука постоянь градъ, но бѣдѣщій-тъ търсимъ.

15. Зато чрѣзъ него да приносимъ Богу непрѣстанно жертвъ на хваленіе, сирѣчь, плодъ отъ устни които исповѣдуватъ негово-то име.

16. А благодѣяніе-то и спомоществованіе-то не дѣйте забравя; защото такъви жертвы сѣ благоугодны Богу.

17. Бѣдѣте послушни и покорявайте се на ваши-тъ наставници; защото тѣ бодрѣствуватъ за ваши-тъ души, както що иматъ да дадѣтъ отвѣтъ; за да правятъ това *бодрѣствованіе* съ радость, а не съ въздышаніе; защото това не е полезно за васъ.

18. Молѣте се за насъ; защото сме увѣрени че имамы добръ совѣсть, и щемъ да се обхождамы во всичко добръ.

19. А повече ви се молѣх да правите това, за да се върнѣх по скоро при васъ.

20. А Богъ на миръ-тъ, който чрѣзъ кръвъ-тъ на вѣчный-тъ завѣтъ е въздигнулъ отъ мъртвы-тъ великаго Пастыря на овцы-тъ, Господа нашего Исуса,

21. Дано да вы направи съвършенны въ всяко добро дѣло, за да правите неговъ-тъ волѣхъ, като дѣйствува въ васъ *това* което е благоугодно прѣдъ него, чрѣзъ Исуса Христа, комуто да бѣде слава во вѣки вѣковъ. Аминь.

22. И молѣхъ ви ся, братіе, да ви не бѣде тежко слово-то на увѣщаніе-то; защото на кѣсо ви писахъ.

23. Знайте че *нашій-тъ* братъ Тимоѳей е пуснѣтъ, съ когото, ако дойде скоро, ще ви видѣхъ.

24. Поздравѣте всички-тъ ваши наставници, и всички-тъ святыи.

25. Поздравяватъ вы които сѣ отъ Италиѣхъ. Благодать да бѣде съсъ всеми васъ. Аминь.

АПОКАЛ҃ΥΨΙCЪ

CТ҃АГѠ ІѠА́ННІА ѠC҃ОЛОГА.

ГЛАВА́ А.

а. АПОКАЛ҃ΥΨΙCЪ І҃CА ХР҃ТА, Е҃ГОЖЕ ДАДЕ́ Е҃МѸ П҃ГЪ, ПОКАЗА́ТИ РАБѠМЪ СВОИМЪ, И҃МЖЕ ПОДОВА́ЕТЪ БЫ́ТИ ВСКОРѢ́: И́ СКАЗА́, ПОCЛА́ВЪ ЧРЕЗЪ А҃ГГЛА СВОЕГО́, РАБѸ СВОЕМЪ ІѠА́ННЪ,

б. И҃ЖЕ СВИДѢ́ТЕЛЬCТВОВА CЛОВО БЖІЕ́ И́ СВИДѢ́ТЕЛЬCТВО І҃CЪ ХР҃ТОВО, И́ Е҃МІКА ВІДУ́.

в. БЛЖЕНЪ ЧТЫ́Й, И́ CЛЫШАЮ́ЩІЙ CЛОВЕСА́ ПРОРО́ЧЕСТВІА, И́ СОБЛЮДА́ЮЩІЙ ПИСА́НА ВЪ НЕМЪ́: ВРЕ́МА КО БЛИ́ЗЪ.

г. ІѠА́ННЪ CЕДМІМЪ ЦЕРКВАМЪ, ІА́ЖЕ CЪТЬ ВО АCІИ́: БЛГОДА́ТЬ ВАМЪ́ И́ МИРЪ́ Ѡ́ CЪЩАГВЪ́, И́ И҃ЖЕ БѢ́, И́ ГРАДЪЩАГВЪ́: И́ Ѡ́ CЕДМІ́ ДУХѠВЪ́, И҃ЖЕ ПРЕДЪ ПРECТѠЛОМЪ́ Е҃ГѠ́ CЪТЬ:

д. И́ Ѡ́ І҃CА ХР҃ТА, И҃ЖЕ Ё́СТЬ СВИДѢ́ТЕЛЬ ВѢ́РНЫЙ, ПЕРВЕ́НЕЦЪ́ И҃З МЕРТВЫХЪ́, И́ КНАЗЬ́ ЦР҃ЕИ́ ЗЕМНЫ́ХЪ́: ЛЮБЯЩЪ́ НЫ́, И́ Ѡ́МЫВШЪ́ НАCЪ́ Ѡ́ ГРѢ́ХЪ́ НАШИ́ХЪ́ КРѠВІЮ́ СВОЕЮ́,

е. И́ CОТВОРИ́АЪ Ё́СТЬ НАCЪ́ ЦР҃И́, И́ ІЕРЕ́Н П҃ГЪ́ И́ Ѡ́ЦѢ́́ CВОЕМЪ́, ТОМЪ́ CЛАВА́ И́ ДЕРЖА́ВА ВО ВѢ́КИ ВѢ́КѠВЪ́. А́МИНЬ.

ж. CЕ́ ГРАДЕ́ТЪ́ CО Ѡ́БЛАКИ́, И́ О҃УЗРИ́ТЪ́ Е҃ГО́ ВСА́КО Ѡ́КО, И́ И҃ЖЕ Е҃ГО́ ПРОКОДО́ША, И́ ПЛА́ЧЬ CОТВОРА́ТЪ́ Ѡ́ НЕМЪ́́ ВСА́ КОЛѢ́НА ЗЕМНА́А. Ё́И А́МИНЬ.

з. А́ЗЪ Ё́СМЬ́ А́ЛФА́ И́ Ѡ́МЕ́ГА, НАЧА́ТОКЪ́ И́ КОНЕ́ЦЪ́, ГЛАГО́ЛЕТЪ́ ГД҃Ь, CЫ́Й, И́ И҃ЖЕ БѢ́, И́ ГРАДЫ́Й, РЕСЕДЕРЖИ́ТЕЛЬ.

и. А́ЗЪ ІѠА́ННЪ́, И҃ЖЕ́ И́ БРА́ТЪ́ ВАШЪ́ И́ Ѡ́БЩИННІКЪ́ ВЪ ПЕЧА́ЛН

ОТКРОВЕНІЕ-ТО

НА СВЯТАГО ІОАННА БОГОСЛОВА.

ГЛАВА 1.

1. Откровеніе Ісусъ Христово, което му даде Богъ, да покаже на рабы-тъ си онова, което има скоро да бѣде; и *той* проводи и го яви чрѣзъ ангела си, на свой-тъ рабъ Іоанна,

2. Който свидѣтельствува слово-то Божіе, и свидѣтелство Ісусъ Христово, и колкото е видѣлъ.

3. Блаженъ който прочита, и които слушать думы-тъ на това пророчество, и пазятъ което е писано въ него; защото врѣме-то е близо.

4. Іоаниъ на седмь-тъ церкви които сж въ Азіѣ; Благодать вамъ и миръ отъ оногози който е, и който е былъ, и който иде, и отъ седмь-тъ духове които сж прѣдъ неговъ-тъ прѣстолъ,

5. И отъ Ісуса Христа, *който* е вѣрный-тъ свидѣтель, първородный-тъ отъ мъртвы-тъ, и начальникъ-тъ надъ царіе-тъ на земѣ-тъ. На тогози който е възлюбилъ насъ, и омылъ ны е отъ грѣхове-тъ ни съ крѣвь-тъ си,

6. И който е направилъ насъ царіе и священники Богу и Отцу своему, на него да бѣде слава и държава во вѣки вѣковъ. Аминь.

7. Ето, иде съ облацы-тъ и ще го види всяко око, и онѣзи които го прободохъ; и ще възрыдаѣтъ за него всички-тъ племена земны. Ей, Аминь.

8. Азъ съмъ Алфа и Омега, начало и конецъ, казува Господъ, който е, и който е былъ, и който иде, Вседържитель.

9. Азъ Іоаниъ, който съмъ и братъ вашъ, и соучастникъ въ

и во царствѣи и въ терпѣніи Иисъ Хрѣтовѣ, вѣхъ во Островѣ, нарицаемомъ Пѣтмосѣ, за слово Бжїе и за свидѣтельство Иисъ Хрѣтово.

і. Вѣхъ въ Дѣѣ въ дѣнь недѣльный: и слышахъ за собою гласъ вѣлїи ѡкѡ трзвѣ глаголющїа: ѡзъ ѣсмь ѡлафа и Ѡмега, первыи и послѣднїи:

ѡ. И, ѡже видѣши, напиши въ книгѣ, и послѣи црквамъ, ѡже сѣтъ во Асїи: во Ѣфесѣ, и въ Смирнѣ, въ Пергамѣ, и въ Фѣатїрѣ, и въ Сардісѣ, и въ Фїладелфїи, и въ Лаодїкии.

ѣ. И ѡбратїхъсѣ видѣти гласъ, ѡже глаголаше со мною: и ѡбратївсѣ видѣхъ сѣдмь свѣтїлникѡвъ златыхъ,

ї. И посреде сѣдми свѣтїлникѡвъ подобна Снѣ человеку: ѡблечѣна въ подїръ, и препоясана при сосцѣхъ поясомъ златымъ:

ѡ. Глава же ѣгѡ и власи, вѣлѣ ѡки ѡрїна вѣлаа, ѡкоже сїѣхъ: и Ѡчи ѣгѡ ѡкѡ пламень Ѡгненъ:

ѣ. И нѡзѣ ѣгѡ подобни халколїанѣ, ѡкоже въ пещїи разжжѣнны: и гласъ ѣгѡ ѡкѡ гласъ вѣдъхъ мнѡгъ:

ѣ. И держѣ въ рсцѣхъ своѣхъ деснїѣхъ сѣдмь свѣздъ: и ѡзъ оустъ ѣгѡ мечъ Ѡкоюдъ Ѡстръ ѡзвстрѣнъ ѡсходѣи: и лице ѣгѡ ѡкоже солнце сїѣетъ въ силѣхъ своѣхъ.

з. И ѣгда видѣхъ ѣгѡ, падѡхъ къ ногѡма ѣгѡ ѡкѡ мѣртѡвъ, и положи деснїцѣхъ своїхъ на мнѣ, глагола ми: не бойсѣ: ѡзъ ѣсмь первыи и послѣднїи,

и. И живыи, и вѣхъ мѣртѡвъ, и сѣ живъ ѣсмь во вѣки вѣкѡвъ, ѡмїнь: и ѡмамъ ключїи ѡда и смѣрти.

ѡ. Напиши оубѡ, ѡже видѣла ѣси, и ѡже сѣтъ, и ѡмже подобѣетъ вѣти по сѣмъ.

ѣ. Таинство сѣдми свѣздъ, ѡже видѣла ѣси на деснїцѣхъ моѣхъ, и сѣдмь свѣтїлникѡвъ златыхъ: сѣдмь свѣздъ, ѡглан сѣдми црквѣхъ сѣтъ: и сѣдмь свѣтїлникѡвъ, ѡже видѣла ѣси, сѣдмь црквѣхъ сѣтъ.

скърби-тъ и въ царство-то и въ търпѣніе-то Исусъ Христово, бѣхъ на островъ-тъ нарицаемый Патмосъ, за слово-то Божіе, и за свидѣтельство-то Исусъ Христово.

10. Въ недѣлень день быдохъ *въ изстѣпленіе* Духомъ; и чухъ задъ себе си гласъ голѣмъ, като отъ трѣбъ,

11. Който говоряше: Азъ съмъ Алфа и Омега, първый и послѣдній; и, каквото виждашь, напиши въ книгъ, и проводи на *седмь*-тъ церкви копто сж въ Азіѣ, въ Ефесъ, и въ Смирнѣ, и въ Пергамъ, и въ Θиатиръ, и въ Сардисъ, и въ Филаделфій, и въ Лаодикій.

12. И обзрѣхъ ся да видѣхъ гласъ-тъ който ми проговори, и въ обращаніе-то си видѣхъ седмь свѣтильника златны;

13. И въ срѣдъ седмь-тъ свѣтильника *видѣхъ* *едного* подобенъ Сыну чловѣческому, облѣченъ въ дългъ дрехъ, и прѣпасанъ до грѣды-тъ съсъ златъ поясъ;

14. А глава-та и космѣ-тъ му *блж* бѣли като бѣла вълна, като снѣгъ, и очи-тъ му като пламѣкъ огнень;

15. И нозѣ-тъ му подобни халколивану, както въ пещъ нажъ-жены; и гласъ-тъ му като гласъ на много воды;

16. И имаше въ деснѣ-тъ си рѣкѣ седмь звѣзды, и изъ уста-та му излѣзуваше мечъ остръ и отъ двѣ-тъ страны; и лице-то му *свѣтъше* както свѣти слънце-то въ слѣж-тъ си.

17. И когато го видѣхъ, паднѣхъ при нозѣ-тъ му като мъртъвъ; и турн деснѣ-тъ си рѣкѣ на мене, и казуваше ми: Не бой ся; азъ съмъ първый и послѣдній,

18. И живущій, и мъртъвъ бѣхъ; и ето живъ съмъ во вѣки вѣковъ; Аминь; и имамъ ключеве-тъ на ада и на смъртъ-тъ.

19. Напиши това що си видѣлъ, и което е, и което има да бѣде слѣдъ това;

20. Тайнѣ-тъ на седмь-тъ звѣзды копто видѣ въ десницѣ-тъ ми, и седмь-тъ златны свѣтильники. Седмь-тъ звѣзды сж ангели-тъ на седмь-тъ церкви; и седмь-тъ свѣтильники, копто си видѣлъ, седмь-тъ церкви сж.

ГЛАВА Ё.

А. А҃ГГАС ѲФЕССКІА ЦРКВЕ НАПИШѢ: ТАКѠ ГЛАГОЛЕТЪ ДЕРЖАЙ СЕДМЬ СВѢЗДЪ ВЪ ДЕСНИЦѢ СВОЕЙ, ХОДАЙ ПОСРЕДѢ СЕДМИ СВѢТІЛНИКѠВЪ ЗЛАТЫХЪ:

Ё. РѢМЪ ТВОА ДѢЛА, И ТРЪДЪ ТВОЙ И ТЕРПѢНІЕ ТВОЕ, И ІАКѠ НЕ МОЖЕШИ ПОСІТИ СЛЫХЪ, И ІСКУСИЛЪ ЕCІ ГЛАГОЛЮЩАCЯ БЫТИ АПОCТОЛЫ, И НЕ СѢТЬ, И ѠВРѢЛЪ ЕCІ ИХЪ ЛОЖНЫХЪ:

Ѓ. И ПОНЕСЛЪ ЕCІ, И ТЕРПѢНІЕ ИМАШИ, И ЗА ИМА МОЕ ТРЪДІАСА ЕCІ, И НЕ ИЗНЕМОГЛЪ ЕCІ.

Д. ПО ИМАМЪ НА ТА, ІАКѠ ЛЮБОВЬ ТВОЮ ПЕРВЮ ѠСТАВИЛЪ ЕCІ.

Е. ПОМАНИ ОУКО, ѠКЪСДЪ СПАЛЪ ЕCІ, И ПОКАЙCЯ, И ПЕРВАА ДѢЛА СОТВОРИ: АЩЕ ЖЕ НИ, ГРАДЪ ТЕБѢ СКОРѠ, И ДВІГНЪ СВѢТІЛНИКЪ ТВОЙ Ѡ МѢCТА СВОЕГѠ, АЩЕ НЕ ПОКАЕШИCЯ.

Ё. ПО СЕ ИМАШИ, ІАКѠ ПЕНАВИДИШИ ДѢЛЪ ПІКОЛАИТСКИХЪ, ИХЪЖЕ И АЗЪ ПЕНАВИЖДЪ.

З. ИМѢАИ ОУХО, ДА СЛЫШИТЪ, ЧТО ДХЪ ГЛАГОЛЕТЪ ЦРКВАМЪ: ПОКѢЖДАЮЩЕМС ДАМЪ ІАСТИ Ѡ ДРЕВА ЖИВОТНАГѠ, ЁЖЕ ЁСТЬ ПОСРЕДѢ РАА БЖІА.

И. И А҃ГГАС ЦРКВЕ СМУРНСКІА НАПИШѢ, ТАКѠ ГЛАГОЛЕТЪ ПЕРВЫЙ И ПОСЛѢДНІЙ, ИЖЕ БЫСТЬ МЕРТВЪ, И СЕ ЖИВЪ ЁСТЬ:

А. РѢМЪ ТВОА ДѢЛА, И СКОРЬКЪ И НИЩЕТЪ, ПО БОГАТЪ ЕCІ: И ХСАИ ГЛАГОЛЮЩИХЪ БЫТИ ІCДѢЙ, И НЕ СѢТЬ, ПО СОМНИЩЕ САТАНИНО.

Г. НЕ БОЙCЯ НИЧЕCѠЖЕ, ІАЖЕ ИМАШИ ПОСТРАДАТИ. СЕ ИМАТЬ ДІАВОЛЪ ВСАЖДАТИ Ѡ ВАСЪ ВЪ ТЕМНИЦЫ, ДА ІСКУСИТЕCЯ: И ИМѢТИ БѢДЕТЕ СКОРЬКЪ ДО ДЕСАТИ ДНІЙ. БѢДИ ВѢРЕНЪ ДАЖЕ ДО СМЕРТИ И ДАМЪ ТИ ВѢНЕЦЪ ЖИВОТА.

АІ. ИМѢАИ ОУХО СЛЫШАТИ, ДА СЛЫШИТЪ, ЧТО ДХЪ ГЛАГОЛЕТЪ ЦРКВАМЪ: ПОКѢЖДААИ, НЕ ИМАТЬ ВРЕДИТИCЯ Ѡ СМЕРТИ ВТОРІА.

ГЛАВА 2.

1. На ангелъ-тъ на Ефесскѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува който държи седмъ-тъ звѣзды въ десницѣ-тъ си, и който ходи по срѣдъ седмъ-тъ златны свѣтилницы:

2. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и трудъ-тъ ти, и търпѣніе-то ти, и че не можешъ да търпишъ злы-тъ, и опиталъ си тѣзи, които наричатъ себе си апостоли, и не сѣ, и намѣрилъ си ги лъжцы;

3. И търпѣлъ си, и имашъ търпѣніе, и за мое-то име си ся трудилъ, и не си ся уморилъ.

4. Но имамъ *нищо* противъ тебе, защото си оставилъ първѣ-тъ си любовь.

5. И тѣй, помни отъ кѣдѣ си испадналъ, и покай ся, и стори първы-тъ дѣла; ако ли не, ще дойдѣ при тебе скоро, и ще дигнѣ свѣтилникъ-тъ ти отъ мѣсто-то му, ако ся не покаешъ.

6. Но имашъ това, че ненавиждашъ дѣла-та на Николанты-тъ, които ненавиждамъ и азъ.

7. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ: На тогози който побѣди, ще му дамъ да яде отъ дърво-то на живота, което е въ срѣдъ рай Божій.

8. И на ангелъ-тъ на Смирискѣ-тъ церквѣ пиши: Така казува първый-тъ и послѣдній-тъ, който бы мъртъвъ и оживѣ;

9. Знаѣхъ твои-тъ дѣла и скърбъ-тъ, и спромашіѣ-тъ, (но богаты си,) и хулы-тъ на тѣзи които казувать себе си че сѣ Іудей, и не сѣ, но сѣ съборище сатанинско.

10. Не бой ся нищо отъ онова което има да пострадашъ; ето дяволъ-тъ има да турн *нѣкои* отъ васъ въ тъмницѣ, за да бъдете искушени; и ще имате скърбъ до десеть дни. Бѣди вѣренъ до смъртъ, и ще ти дамъ вѣнецъ на животъ.

11. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ: Който побѣждава нѣма да ся поврѣди отъ вторѣ-тъ смъртъ.

ѳі. ꙗко ѿг҃лас Перга́мскіа цр҃кве напиши: та́кѡ глаго́летъ ѿмѣ́ай ме́чь обою́дѡ ѡзвѣ́ренъ:

ѳі. Рѣ́мъ дѣ́ла твоѧ, ꙗко гдѣ́ живѣши, ꙗкоже престо́лъ са-тані́нъ, ꙗко держі́ши ѿма моѐ, ꙗко не ѡвѣ́ргася ѣ́си вѣ́ры моеѧ ꙗко въ моѧ дни, въ ꙗже А́нтѣ́пасъ свидѣ́тель мо́й вѣ́рный, ꙗже оу́бѣ́нъ кы́сть въ ва́съ, ꙗкоже живѣ́тъ сатана́.

ѳі. Но ѿмамъ на тѧ́ ма́лѡ, ꙗко ѿмаши тѧ́ держа́щихъ оу́че́ніе Бала́мово, ꙗже оу́ча́ше Бала́ка положи́ти соба́зѣнъ пре́дъ сы́нми І́зрѣ́левыми, ꙗ́кши жѣ́рты І́дѡмскіа ꙗко любви тво́рѣти.

ѳі. Та́кѡ ѿмаши ꙗко ты держа́щыа оу́че́ніе Ні́колайтско, ѣ́гоже ненави́ждѡ.

ѳі. Пока́йся: ѡ́же ли ны́, прїи́дѡ тебѣ́ ско́рѡ, ꙗко бра́нь со-твори́о съ ны́ми мечѣ́мъ оу́стѡ мо́ихъ.

ѳі. ѿмѣ́ай оу́хо слы́шати, да слы́шитѡ, что́ Дх҃ъ глаго́летъ цр҃квамъ: побѣ́жда́ющеѡ да́мъ ꙗ́кши ѡ́ ма́нны со-кровѣ́нныа, ꙗко да́мъ ѣ́мѡ ка́мень кѣ́лѡ, ꙗко на ка́мени ѿма но́во напи́сано, ѣ́гоже ни́ктоже вѣ́сть, то́кмѡ прїе́млай.

ѳі. ꙗко ѿг҃лас Фѣ́атірскіа цр҃кве напиши: та́кѡ глаго́летъ Сѣ́хъ Бж҃ій, ѿмѣ́ай О́чи своѧ ꙗко пла́мень О́гненъ, ꙗко по́зѣ ѣ́го ꙗко подобіи ха́лколѣ́анъ:

ѳі. Рѣ́мъ твоѧ дѣ́ла ꙗко лю́бовь, ꙗко слѣ́жес ꙗко вѣ́рс ꙗко терпѣ́ніе твоѐ, ꙗко дѣ́ла твоѧ, ꙗко послѣ́дѡа бѣ́ла пер́выхъ.

ѳі. Но ѿмамъ на тѧ́ ма́лѡ, ꙗко ѡста́влѣши же́нѣ́ Іеза-вѣ́лѡ глаго́лющей себѣ́ кы́ти проро́чицѡ, оу́чи́ти ꙗко лѣ́стѣти моѧ ра́бѡ, лю́бодѣ́йствовати, ꙗко си́ксти жѣ́ртѡ І́дѡмскіа.

ѳі. ꙗко да́хъ ѣ́и вре́мѡ, да покѣ́тсѡ ѡ́ лю́бодѣ́йства своегѡ́, ꙗко не покѣ́сѡ.

ѳі. Сѣ́ ѡ́зъ полага́ю ю́ на О́дрѣ́, ꙗко лю́бодѣ́ющыа съ не́ю въ ско́рѡхъ ве́лію, ѡ́же не покѣ́ютсѡ ѡ́ дѣ́лѡ своѧхъ,

ѳі. ꙗко ча́да ꙗ́хъ оу́мрѣ́тъ смѣ́ртїю: ꙗко оу́разсмѣ́ютъ всѧ цр҃кви, ꙗко ѡ́зъ ѣ́смѡ ѡ́спыта́й сердца ꙗко оу́тѡ́бы: ꙗко да́мъ ва́мъ ко́мѡ по дѣ́ла́мъ ва́шымъ.

12. И на ангелъ-тъ на Пергамскѣ-тъ церквѣ пиши : Така казува тойзи който има острый-тъ и отъ двѣ-тъ страны мечъ :

13. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и дѣ живѣешь, дѣто е прѣстолъ-тъ сатанинскій, и държишь име-то ми, и не си ся отрекълъ отъ вѣрж-тъ ми, и въ дни-тъ въ които бѣ Антипа вѣрный-тъ мой свидѣтель, когото убиха между васъ, дѣто живѣе Сатана.

14. Но имамъ малко противъ тебе, защото имашъ *нѣкои* тамо които държатъ ученіе-то на Валаама, който учаше Валака да постави соблазнъ прѣдъ сынове-тъ Израилевы, да ядѣтъ идоложъртвенно и да блудствовать.

15. Така имашъ и ты *нѣкои* които държатъ ученіе-то на Николанты-тъ, което ненавиждамъ.

16. Покай ся ; ако ли не, ще дойдѣ при тебе скоро, и ще направѣхъ съ тѣхъ бой съ мечъ-тъ на уста-та си.

17. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церквы-тъ : На тогози който побѣди ще му дамъ да яде отъ скритѣ-тъ мѣнѣхъ, и ще му дамъ бѣло камыче, и на камыче-то име ново написано, което не познава никой освѣнь който го зема.

18. И на ангелъ-тъ на Ѣиатирскѣ-тъ церквѣ пиши : Така казува Сынъ-тъ Божій, който има очи-тъ си както пламъкъ огненный, и нозѣ-тъ му сѣ подобны на халколиванъ.

19. Знаѣхъ твои-тъ дѣла, и любовь-тъ, и служеніе-то, и вѣрж-тъ, и търпѣніе-то ти, и за дѣла-та ти, *че* послѣдни-тъ сѣ полного отъ първы-тъ.

20. Но имамъ малко противъ тебе, защото оставяшъ женѣ-тъ Іезавель, която казува себе си пророчица, да учи и да прѣлѣгва мѣнѣхъ рабы да блудствовать и да ядѣтъ идоложъртвенно.

21. И дадохъ ѣй вѣрме да ся покае отъ блудство-то си, и не ся покая.

22. Ето азъ ѣхъ турямъ на одръ, и които прѣлюбодѣйствовать съ неѣ въ голѣмъ скѣрбѣ, ако ся не покажѣтъ отъ дѣла-та си.

23. И чада-та ѣ ще убѣѣхъ съсь смъртъ. И ще познажѣтъ вси-къ-тъ церквы, че съмъ азъ който испытувамъ вѣтрѣшности и сѣрдца ; и ще ви дамъ всякому споредъ дѣла-та му.

кд. Я́АМѢ ЖЕ ГЛАГО́ЛЮ ѿ ПРѠ́ЧЫМѢ СЪШЫМѢ ВЪ ФѠ́ВІ́РѢ, ѿ́ЖЕ НЕ ѿ́М҃҃҃҃҃҃҃҃ ОУ́ЧЕ́НІА СЕГѠ́, ѿ́ ЖЕ НЕ РАЗСМѢ́ЮТѢ ГЛ҃БЕ́ИНЫ САТА́НИНЫ́ХЪ, ꙗ́коже ГЛАГО́ЛЮТѢ, НЕ ВОЗЛОЖѢ НА ВѢ ТАГО́ТЫ ѿ́НѢА :

ке. ТО́КМУ, ꙗ́же ѿ́МАТЕ, ДЕРЖИ́ТЕ, ДО́НДЕЖЕ ПРѢ́ИДѢ.

кз. ѿ́ ПОВѢ́ЖДА́ЮЩЕМЪ ѿ́ СОБЛЮ́ДА́ЮЩЕМЪ ДѢ́ЛА МОѢ ДО КОНЦА́, ДА́АМЪ Ѣ́МѢ ВЛА́СТЬ НА ѿ́ЗЫ́ЦѢ́ХЪ,

кз. ѿ́ ОУ́ПАСЕ́ТѢ ꙗ́ ЖЕЗЛО́МЪ ЖЕЛѢ́ЗНЫМЪ, ꙗ́кѡ СОСЪ́ДЫ СКС-ДЕ́ЛНИЧИ СОКР҃ША́ТСА, ꙗ́коже ѿ́ ѿ́ЗЪ ПРѢ́А́ХЪ ѿ́ СѠ́ЦА́ МОЕГѠ́ :

кн. ѿ́ ДА́АМЪ Ѣ́МѢ СВѢ́ЗДѢ ОУ́ТРЕ́ННІЮ.

ко. ѿ́МѢ́А ѿ́У́ХО СЛЫ́ШАТИ, ДА СЛЫ́ШИТѢ, ЧТО́ ДѢ́ХЪ ГЛАГО́-ЛЕТѢ ЦР҃КВАМЪ.

ГЛАВА ҃ҫ.

а. ѿ́ ѿ́Г҃҃҃҃҃ САРДІ́ЙСКІА ЦР҃КВЕ НАПИ́ШѢ : ТА́КѢ ГЛАГО́ЛЕТѢ ѿ́МѢ́А СЕ́ДМЬ ДѢ́ВЪЗЪ ПРѢ́И́НХЪ ѿ́ СЕ́ДМЬ СВѢ́ЗДЪ : ВѢ́МЪ ТВОѢ ДѢ́ЛА, ꙗ́кѡ ѿ́МА ѿ́МАШИ ꙗ́кѡ ЖІ́ВЪ, ꙗ́ МЕРТѢ́ВЪ Ѣ́СИ.

б. ПС҃ДИ БДѢ́, ѿ́ ОУ́ТВЕРЖДА́А ПРѠ́ЧАА ѿ́МЖЕ ОУ́МРЕ́ТИ, НЕ Ѡ́ВРѢ́ТО́ХЪ КО ДѢ́ЛА ТВОИ́ХЪ СКО́НЧА́НЫХЪ ПРЕ́Д ѿ́Г҃҃҃҃҃ ТВОИ́МЪ.

в. ПО́МИНА́Й ОУ́БО, КА́КѢ ПРѢ́А́А Ѣ́СИ, ѿ́ СЛЫ́ШАА Ѣ́СИ, ѿ́ СО-БЛЮ́ДА́Й ѿ́ ПОКА́ЙСА, ꙗ́ЩЕ ОУ́БО НЕ БДѢ́ШИ, ПРѢ́ИДѢ НА ТѢ ꙗ́кѡ ТА́ТЬ, ѿ́ НЕ ѿ́МАШИ ПОЧѢ́ТИ, ВЪ КІ́Й ЧАСЪ ПРѢ́ИДѢ НА ТѢ.

г. Но ѿ́МАШИ МА́ЛѢ ѿ́МЕНЪ ѿ́ ВЪ САРДІ́И, ѿ́ЖЕ НЕ Ѡ́СКВЕРНѢ́ША РІ́ЗЪ СВОИ́ХЪ : ѿ́ ХО́ДІТИ ѿ́М҃҃҃҃҃ СО МНО́Ю ВЪ БѢ́ЛЫХЪ, ꙗ́кѡ ДО́СТО́ИИ СѢ́ТЬ.

д. ПОВѢ́ЖДА́А, ТО́Й Ѡ́БЛЕЧЕ́ТСА ВЪ РІ́ЗЫ БѢ́ЛЫА : ѿ́ НЕ ѿ́МАМЪ Ѡ́МЫ́ТИ ѿ́МЕНЕ Ѣ́ГѠ́ ѿ́ КНИ́ГЪ ЖИВО́ТНЫХЪ, ѿ́ ѿ́СПОВѢ́МЪ ѿ́МА Ѣ́ГѠ́ ПРЕ́Д СѠ́ЦЕ́МЪ МОИ́МЪ ѿ́ ПРЕ́Д ѿ́Г҃҃҃҃҃ Ѣ́ГѠ́.

е. ѿ́МѢ́А ѿ́У́ХО, ДА СЛЫ́ШИТѢ, ЧТО́ ДѢ́ХЪ ГЛАГО́ЛЕТѢ ЦР҃КВАМЪ.

з. ѿ́ ѿ́Г҃҃҃҃҃ ФІ́ЛАДЕЛФІ́ЙСКІА ЦР҃КВЕ НАПИ́ШѢ : ТА́КѢ ГЛАГО́ЛЕТѢ С҃ТІ́Й ѿ́СТИ́ННЫЙ, ѿ́МѢ́А КЛЮ́ЧЪ ДВѢ́РЪЗЪ, Ѡ́ВЕРЗА́А, ѿ́ НИ́КТО́ЖЕ ЗАТВО́РИТѢ, ЗАТВО́РА́А, ѿ́ НИ́КТО́ЖЕ Ѡ́ВЕРЗЕ́ТѢ :

24. А на васъ казувамъ и на другы-тъ въ Ѳіатиръ, които имать това учение, и които не сѣ познали (както е казано) дълбини-тъ на Сатанѣ, имѣа да възложѣ на васъ другѣ теготѣ ;

25. Но онова което имате, държете доклѣ дойдѣ.

26. И който побѣди, и който упаци до край мон-тъ дѣла, нему ще дамъ власть надъ язычницы-тъ ;

27. И ще ги управява съсъ жезлъ желѣзнь ; ще ся строшатъ като сѣдове-тъ грѣшарскы ; както и азъ пріяхъ отъ Отца си.

28. И ще му дамъ звѣздѣ-тъ утреннѣ.

29. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

ГЛАВА 3.

1. И на ангелъ-тъ на Сардійскѣ-тъ церкви пиши : Така казува той който има седмь-тъ духове Божіи, и седмь-тъ звѣзды : Знаѣ твои-тъ дѣла, че имашъ име че си живъ, а мъртъвъ си.

2. Бѣди бодръ, и утвърди останѣло-то което е готово да умре ; защото не намѣрихъ дѣла-та ти съвършенны прѣдъ Бога.

3. Помни прочее какъ си пріяхъ и си чулъ, и пази, и покай ся. И тѣй ако не бодрствуваши, ще дойдѣ връхъ тебе като крадецъ, и имѣа да усѣтиши въ кой часъ ще дойдѣ връхъ тебе.

4. Но имашъ малко имена и въ Сардисъ, които не сѣ осквърнили дрехы-тъ си ; и ще ходятъ съ мене въ бѣлы дрехы, защото сѣ достойны.

5. Който побѣди, той ще ся облѣче въ бѣлы дрехы, и имѣа да изгладѣ име-то му отъ книгѣ-тъ на живота, и ще исповѣдамъ негово-то име прѣдъ Отца си, и прѣдъ неговы-тъ ангелы.

6. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

7. И на ангелъ-тъ на Филаделфійскѣ-тъ церкви пиши : Така казува святой-тъ, истинный-тъ, който има ключъ-тъ Давидовъ ; който отвара и никой не затвара ; и затвара и никой не отвара :

іі. ВҢМЗ ТВОА ДҢЛА: СӨ ДАХЗ ПРЕД ТОКОЮ ДВЕРИ ВВЕР-
СТЫ, І НІКТӨЖЕ МОЖЕТЗ ЗАТВОРИТИ ІХЗ: ІАКВ МАЛЗ ІМАШИ
СІЛЗ, І СОБЛЮАЗ ӨСІ МОӨ СЛОВО, І НЕ ВВЕРГЛСЯ ӨСІ ІМЕНЕ
МОЕГВ.

іі. СӨ ДАІӨ В СӨНМИЦА САТАНИНА ГЛАГОЛЮЩЫАСЯ БҢТИ
ІСАДЕН, І НЕ СҢТЬ: НО АГҢТЗ: СӨ СОТВОРИӨ ІХЗ, ДА ПРИІДҢТЗ
І ПОКЛОНАТСЯ ПРЕД НОГАМА ТВОИМА, І ОҢРАЗМҢЮТСЯ, ІАКВ АЗЗ
ВОЗЛЮБИХЗ ТА.

іі. ІАКВ СОБЛЮАЗ ӨСІ СЛОВО ТЕРПҢІА МОЕГВ, І АЗЗ ТА СО-
БЛЮАЗ В ГОДИНЫ ІСКҢШЕНІА ХОТАЩІА ПРИТИ НА ВСЮ ВСЕЛЕННЮ
ІСКҢСИТИ ЖИВҢЩЫА НА ЗЕМЛИ.

іі. СӨ ГРАДЗ СКОРВ: ДЕРЖИ, ӨЖЕ ІМАШИ, ДА НІКТӨЖЕ ПРИ-
ІМЕТЗ ВҢЦА ТВОЕГВ.

іі. ПОКҢЖДАЮЩАГО, СОТВОРИӨ СТОПЛА ВЗ ЦРКВИ БҢА МОЕГВ,
І БОЛҢ НЕ ІМАТЬ ІЗЫТИ КТОМЗ, І НАПИШЗ НА НЕМЗ ІМА БҢА
МОЕГВ, І ІМА ГРАДА БҢА МОЕГВ, НОВАГВ ІЕРЛІМА, СХОДАЩАГВ
СЗ ІКҢС В БҢА МОЕГВ, І ІМА МОӨ НОВОЕ.

іі. ІМҢАИ ОҢХО, ДА СЛЫШИТСЯ, ЧӨ ДХЗ ГЛАГОЛЕТЗ ЦРКВАМЗ.

іі. І АГҢЛС ЛАОДІКІЙСКІА ЦРКВЕ НАПИШІ: ТАКВ ГЛАГОЛЕТЗ
АМИНЬ, СВИДҢТЕЛЬ ВҢРНЫЙ І ІСТИННЫЙ, НАЧАТОКЗ СОЗДАНИА
БЖІА:

іі. ВҢМЗ ТВОА ДҢЛА, ІАКВ НИ СТСДЕНЗ ӨСІ НИ ТЭПЛЗ: НЕ
ДА СТСДЕНЗ БЫ БЫЛЗ НИ ТЭПЛЗ.

іі. ТАКВ ІАКВ ВҢСМОРЕНЗ ӨСІ, І НИ ТЭПЛЗ НИ СТСДЕНЗ,
ІЗБЛЕВАТИ ТА В ОҢСТЗ МОИХЗ ІМАМЗ.

іі. ЗАНӨ ГЛАГОЛЕШИ, ІАКВ БОГАТЗ ӨСМЬ, І ВБОГАТИХСА, І
НИЧТОЖЕ ТРЕБҢЮ, І НЕ ВҢСИ, ІАКВ ТЫ ӨСІ ВКААЕНЗ І БҢ-
ДЕНЗ, І НИЩЗ І СЛҢПЗ І НАГЗ:

іі. СОВҢЦІАЮ ТЕБҢ КҢПИТИ В МЕНӨ ЗЛАТО РАЗЖЖӨНО ОҢНЕМЗ,
ДА ВБОГАТИШИСА, І ВДҢАНИЕ ВҢЛО, ДА ВБЛЕЧЕШИСА, І ДА НЕ
ІВІТСЯ СРАМОТА НАГОТЫ ТВОЕА: І КОЛАСҢРИЕМЗ ПОМАЖИ ОЧИ
ТВОИ, ДА ВИДИШИ.

8. Знаѣхъ твои-тъ дѣла ; ето, поставихъ прѣдъ тебе врата отворены, и никой не може да ги затвори ; защото имашъ малко силѣ, и упазилъ си мое-то слово, и не си ся отречлъ отъ име-то ми.

9. Ето, ще направѣхъ тѣзи конто сѣ отъ съборище-то сатанинско, конто казуватъ себе си че сѣ Иудей, и не сѣ, но лъжатъ ; ето ще ги направѣхъ да дойдѣтъ и да ся поклонятъ прѣдъ нозѣ-тъ ти, и да познаѣтъ че азъ тя възлюбихъ.

10. Понеже си упазилъ слово-то на мое-то търпѣніе, и азъ ще упазѣхъ тебе отъ врѣме-то на искушеніе-то което ще дойде надъ всичкѣ вселеннѣхъ, да искуси онѣзи конто живѣѣтъ по земѣхъ-тѣхъ.

11. Ето, идѣ скоро ; дръжъ това което имашъ, да ти не земе никой вѣнецъ-тъ.

12. Който побѣди, ще го направѣхъ стѣлпъ въ храмъ-тъ на Бога моего, и нѣма да излѣзе вече внѣ ; и ще напишѣ на него име-то на Бога моего, и име-то на градъ-тъ на Бога моего, *сирѣчь* на новый-тъ Іерусалимъ, който слѣзува отъ небе-то отъ Бога моего ; *ще напишѣ* и ново-то мое име.

13. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ церкви-тъ.

14. И на ангелъ-тъ на Лаодикийскѣхъ-тѣхъ церкви пиши : Така казува Аминь, свидѣтель-тъ истинный и вѣрный, начало-то на Божіе-то създание.

15. Знаѣхъ дѣла-та ти, че не си нито студень нито топлъ ; дано да бѣше ты студень или топлъ ;

16. Така понеже си хладѣхъ, и нито студень нито топлъ, ще тя избѣлвамъ изъ уста-та си.

17. Защото казувашъ : Богатъ съмъ, и обогатихъ ся, и нѣмамъ нуждѣ отъ нищо, и не знаешъ че ты си окаяненъ, и бѣденъ, и сиромѣхъ, и слѣпъ, и голъ.

18. Совѣтувамъ тя да купишъ отъ мене злато прѣчистено прѣзъ огнь, за да ся обогатишъ, и дрехы бѣлы, за да ся облѣчешъ, и да ся не види срамота-та на твоѣхъ-тѣхъ голотъ, и помажи очи-тъ си съ колурий, за да гледашъ.

дл. Ѥзъ, ꙗже ѡще люблю, ѡбличаю ꙗ наказꙋю: ревнꙋи оубо ꙗ покайся.

к. Се стою при двѣрехъ ꙗ толкъ: ѡще кто оꙋслышитъ гласъ мой, ꙗ ѡверзетъ двѣри, вниде къ немꙋ, ꙗ вечерю съ нимъ, ꙗ той со мною.

кд. Побѣждающеѡ дѡмъ сѣсти со мною на престолѣ моѡмъ, ꙗкоже ꙗ ѡзъ побѣдихъ, ꙗ сѣдохъ со Оцѡмъ моимъ на престолѣ ѡгнѡ.

кв. Имѡй оꙋхо, да слышитъ, что Дхъ глаголетъ црквамъ.

ГЛАВА ᠕.

а. По сихъ видѣхъ, ꙗ се двѣри ѡверсты на нбсѡ, ꙗ гласъ первый, ѡгоже слышахъ ꙗко тръѡхъ глаголющихъ со мною, глагола: възиди сѣмъ, ꙗ покажѡ ти, ѡмꙋже подобаетъ быти по сихъ.

б. ꙗ ѡвѡ въхъ въ дсѣ: ꙗ се престолъ стоаше на нбсѡ: ꙗ на престолѣ сѣдѡхъ:

в. ꙗ сѣдѡй кѣ подобенъ видѣннѡмъ камени ѡспѡс ꙗ сардинѡви: ꙗ вѣ дсга Окрестъ престѡла подобна видѣннѡмъ смарагдовѡ.

г. ꙗ Окрестъ престѡла престѡли двѡдесѡть ꙗ четыри: ꙗ на престолѣхъ видѣхъ двѡдесѡть ꙗ четыри старцы сѣдѡщы, ѡблечѡны въ кѣлыѡ ризы, ꙗ имѡхъ вѣнцы зѡты на главахъ своихъ.

д. ꙗ ѡ престѡла ѡсхождахъ мнѡгѡ ꙗ грѡмъ ꙗ гласы: ꙗ сѣдмъ свѣщеникѡвъ Огненныхъ горящихъ предъ престѡломъ, ꙗже сѣтъ сѣдмъ дхѡвъ Бжѡихъ:

е. ꙗ предъ престѡломъ море стеклѡно, подобно крѣстѡлѡ. ꙗ посреѣдѣ престѡла ꙗ Окрестъ престѡла четыре живѡтна ѡполченѡ Очѡсъ спредѡ ꙗ создѡдѡ.

ж. ꙗ живѡтно первое подобно львꙋ, ꙗ второе живѡтно

19. Азъ конто любѣхъ, изболчавамъ и наказувамъ *гы*; за това бѣди ревнителъ и покай ся.

20. Ето, стоѣхъ на врата-та и хлопамъ; ако чуе нѣкой гласъ-тъ ми, и отвори врата-та, ще влѣзъ при него, и ще вечерямъ съ него, и той съ мене.

21. Който побѣди, ще му дамъ да сѣдне съ мене на прѣстолъ-тъ ми, както и азъ побѣдихъ, и сѣднѣхъ съ Отца си на неговъ-тъ прѣстолъ.

22. Който има ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ църквы-тъ.

ГЛАВА 4.

1. Слѣдъ това видѣхъ, и ето врата отворены на небе-то; и първый-тъ гласъ, *бѣше* като *гласъ* отъ трѣбъ която ми говоряше, и казуваше: Възлѣзъ тука, и ще ти покажъ което трѣбува да стане слѣдъ това.

2. И той часъ быдохъ *въ изстѣпленіе* Духомъ, и ето бѣше поставенъ прѣстолъ на небе-то, и на прѣстолъ-тъ *имаше нѣкой* сѣднѣлъ;

3. И сѣднѣлый-тъ бѣ подобенъ на іаспсъ и сардійскый камькъ; *имаше* около прѣстолъ-тъ и дѣга на гледъ подобна на смарагдъ.

4. И около прѣстолъ-тъ *имаше* двадесетъ и четири прѣстола, и на прѣстола-тъ видѣхъ че сѣдяхъ двадесетъ-тъ и четири старци, облѣчени въ бѣлы дрехы, и имахъ на главы-тъ си вѣнцы златны.

5. И отъ прѣстола исхождахъ свѣткавицы и грѣмежи и гласове. *Имаше* и седмъ свѣтила огненны, конто горѣхъ прѣдъ прѣстолъ-тъ, конто сѣ седмъ-тъ духове Божіи.

6. И прѣдъ прѣстолъ-тъ *имаше* море стьклено, подобно на кристалъ; и въ срѣдъ прѣстолъ-тъ и около прѣстолъ-тъ четири животны, пълны съ очи и отъ прѣдъ и отъ задъ.

7. И първо-то животно *бѣ* подобно на лвъ, и второ-то животно

ПОДОБНО ТЕЛЦ҃Ъ, ꙗко ТРЕТІЕ ЖИВОТНО ꙗМЩІЕЕ ЛИЦЕ ꙗКѠ ЧЕЛОВѢКЪ, ꙗко ЧЕТВЕРТОЕ ЖИВОТНО ПОДОБНО ОРА҃Ъ ЛЕТАЮЩЕ.

II. ꙗко ЖИВОТНА ЧЕТЫРЕ ЕДИННО КОЕЖДО ꙗХЪ ꙗМѢАХЪ ПО ШЕСТЬ КРИЛЪ ОКРЕСТЪ, ꙗко ВУСТРѢДЪШЕ ИСПОЛНЕНА ОЧЕСЪ, ꙗко ПОКОА НЕ ꙗМСТЪ ДЕНЬ ꙗко НОЩЬ, ГЛАГОЛЮЩЕ: С҃ТЪ, С҃ТЪ, С҃ТЪ ГДЬ БГЪ ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ, ꙗже ВѢ ꙗ СЫЙ ꙗ ГРАДЫЙ.

III. ꙗко ЕГДА ДАША ЖИВОТНАА СЛАВЪ ꙗ ЧЕСТЬ ꙗ БЛАГОДАРЕНІЕ СѢДАЮЩЕМУ НА ПРЕСТОЛѢ, ЖИВЮЩЕМУ ВО ВѢКН ВѢКНѠВЪ,

IV. ПОДОША ДВАДЕСЯТЬ ꙗко ЧЕТЫРЕ СТАРЦЫ ПРЕД СѢДАЮЩИМЪ НА ПРЕСТОЛѢ, ꙗко ПОКЛОНИШАСЯ ЖИВЮЩЕМУ ВО ВѢКН ВѢКНѠВЪ, ꙗко ПОЛОЖИША ВѢНИЦЫ СВОА ПЕРЕД ПРЕСТОЛОМЪ, ГЛАГОЛЮЩЕ:

VI. ДОСТОИНЫ ЕСѦ ГДЬ ПРИАТИ СЛАВЪ ꙗ ЧЕСТЬ ꙗ СИЛЪ: ꙗКѠ ТЫ ЕСѦ СОЗДААХЪ ВСАЧЕСКАА, ꙗко ВОЛЕЮ ТВОЕЮ СЪТЪ ꙗ СОТВОРЕНИ.

ГЛАВА Ѣ.

II. ꙗко ВИДѢХЪ ВЪ ДЕСНИЦѢ СѢДАЮЩАГО НА ПРЕСТОЛѢ КНИГЪ НАПИСАНЪ ВУСТРѢДЪШЕ ꙗко ВИФѢДЪШЕ ЗАПЕЧАТАНЪ СЕДМИЮ ПЕЧАТІЮ.

III. ꙗко ВИДѢХЪ АГГЛА КРѢПКА ПРОПОВѢДАЮЩА ГЛАСОМЪ ВЕЛИКИМЪ: КТО ЕСТЬ ДОСТОИНЪ РАЗГНѢТИ КНИГЪ ꙗко РАЗРѢШИТИ ПЕЧАТИ ЕА;

IV. ꙗко НИКТОЖЕ МОЖАШЕ НИ НА НЕБѢ, НИ НА ЗЕМЛИ, НИЖЕ ПОДЪ ЗЕМЛЕЮ, РАЗГНѢТИ КНИГЪ, НИЖЕ ЗРѢТИ Ю.

V. ꙗко АЗЪ ПЛАКАХЪСЯ МОГѠ, ꙗКѠ НИЕДИНЪ ѠВРѢТЕСЯ ДОСТОИНЪ РАЗГНѢТИ ꙗко ПРОЧЕСТИ КНИГЪ, НИЖЕ ЗРѢТИ Ю.

VI. ꙗко ЕДИНЪ Ѡ СТАРЕЦЪ ГЛАГОЛА МНѢ: НЕ ПЛАЧИСА: СЕ ПОБѢДИАХЪ ЕСТЬ ЛЕВЪ, ꙗже СЫЙ Ѡ КОЛѢНА ІЗДОВА КОРЕНЬ ДѢДОВЪ, РАЗГНѢТИ КНИГЪ ꙗко РАЗРѢШИТИ СЕДМЬ ПЕЧАТЕЙ ЕА.

VII. ꙗко ВИДѢХЪ, ꙗко СЕ ПОСРЕДѢ ПРЕСТОЛА, ꙗко ЧЕТЫРЕХЪ ЖИВОТНЫХЪ, ꙗко ПОСРЕДѢ СТАРЕЦЪ, АГНЕЦЪ СТОАЩЪ ꙗКѠ ЗАКОЛЕНЪ, ꙗМЩЕ РОВНЪ СЕДМЬ ꙗко ОЧЕСЪ СЕДМЬ, ЕЖЕ ЕСТЬ СЕДМЬ ДХѠВЪ ГИЖИХЪ ПОСЛАНЫХЪ ВО ВСЮ ЗЕМЛЮ.

подобно на телець, и трето-то животно имаше лице като чловѣкъ, и четвърто-то животно *бѣ* подобно на орелъ лѣтящъ.

8. И четири-тѣ животны имахъ всяко по шесть крыла изоколо, и отвѣтрѣ бѣхъ пълны съ очи; и не си почивать день и нощь но казувать: Святъ, святъ, святъ Господь Богъ Вседържитель, който бѣ, и който е, и който ще бѣде.

9. И когато животны-тѣ приносятъ славъ и почестъ и благодареніе на тогози който сѣди на прѣстолъ-тѣ, и живѣе во вѣкы вѣковъ,

10. Двадесеть-тѣ и четири старци падать прѣдъ сѣднѣмый-тѣ на прѣстолъ-тѣ, и ся покланяють живущему во вѣкы вѣковъ, и полагають вѣнцы-тѣ си прѣдъ прѣстолъ-тѣ, и казувать:

11. Достойнъ си, Господи, да приѣмешъ славъ и почестъ и силъ; защото ты си създалъ всичко, и чрѣзъ твоѣхъ-тѣхъ волю сѣществувать и е създадено.

ГЛАВА 5.

1. И видѣхъ въ десницѣхъ-тѣхъ на сѣднѣмый-тѣ на прѣстолъ-тѣ книгъ написанъ отъ вѣтрѣ и отъ възъ, запечатанъ съсъ седмь печата.

2. И видѣхъ ангелъ крѣпкъ че проповѣдуваше съ гласъ голѣмъ: Кой е достойнъ да разгѣне книгъ-тѣхъ и да развърже печати-тѣхъ?

3. И никой не можаше нито на небе-то, нито на земѣхъ-тѣхъ, нито подъ земѣхъ-тѣхъ, да разгѣне книгъ-тѣхъ, нито да ѣхъ гледа.

4. И азъ плакахъ много, защото ся не намѣри никой достойнъ да разгѣне и да прочете книгъ-тѣхъ, нито да ѣхъ гледа.

5. И единъ отъ старцы-тѣхъ казува ми: Не дѣй плака; ето прѣвзмогнѣ Львъ-тѣхъ, който е отъ племе-то Іудово, Корень-тѣхъ Давидовъ, да разгѣне книгъ-тѣхъ, и да развърже седмь-тѣхъ нейны печата.

6. И видѣхъ, и ето, въ срѣдъ прѣстолъ-тѣхъ и четири-тѣхъ животны, и въ срѣдъ старцы-тѣхъ, Агне стоеше като заклано, и имаше седмь рога, и седмь очи, които сѣхъ седмь-тѣхъ духове Божиіхъ распродовани по всичкѣхъ-тѣхъ земѣхъ.

3. И прїиде и прїаѣтъ кни́гъ ѿ десни́цы сѣда́шаго на престолѣ.

и. И ѣгда прїаѣтъ кни́гъ, четы́ре живѡ́тна, и двѣдесать и четы́ре ста́рцы падо́ша пре́д ѡгнемъ, имѡ́ще кїиждо г҃сли, и фїа́лы зла́ты по́лны дѡмїа́ма, иже с҃тъ моли́твы сѣи́хъ.

а. И пою́тъ пѣснь но́вѡ, глаго́люще: досто́инъ є́си прїа́ти кни́гъ, и ѡвѣрсти печѣ́ти є́а: ѡ́ткнѡ за́кнѡмъ, и ѡс҃спїа́хъ є́си Б҃гови на́сѡ кро́вию своѣю ѿ всѧкаго колѣ́на и ѡзы́ка и люде́й, и пле́менъ,

и. И сотвори́хъ є́си на́сѡ Б҃гови на́шемѡ цр҃ь, и іере́н, и воца́римъ на землїи.

аи. И ви́дѣхъ и слы́шахъ гласъ ѡг҃лаво́хъ мно́гихъ ѡкрестъ престѡла и живѡ́тныхъ и ста́рець, и бѣ́ число ѡ́хъ ты́сѡма ты́сѡциами,

ви. Глаго́люще гласомъ вели́кимъ: досто́инъ є́сть ѡг҃нецъ заколе́нный прїа́ти сїа́с и вога́тство и премѡдрѡсть и крѣ́пость и че́сть и сла́ва и бл҃гослове́нїе.

ғи. И всѧко созда́нїе, ѣже є́сть на нѣсїи, и на землїи, и по́д землїю, и на мо́ри, ѡ́же с҃тъ, и сѡща́а въ нїхъ, всѧ слы́шахъ глаго́люща: сѣда́шемѡ на престолѣ, и ѡг҃нецъ: бл҃гослове́нїе и че́сть и сла́ва и держа́ва во вѣ́ки вѣ́ковъ.

аи. И четы́ре живѡ́тна глаго́лахъ: а́мїнь; и двѣдесать и четы́ре ста́рцы падо́ша и поклаони́шася живѡ́щемѡ во вѣ́ки вѣ́ковъ.

ГЛАВА 5.

а. И ви́дѣхъ, ѣгда ѡвѣрзе ѡг҃нецъ є́динъ ѿ седми́ печѣтей, и слы́сахъ є́динаго ѿ четы́рехъ живѡ́тныхъ глаго́люща ѡ́коже гласъ грѡ́мный: гради́ и ви́ждь.

и. И ви́дѣхъ, и се ко́нъ бѣ́хъ, и сѣда́и на нѣмъ имѣ́аше л҃къ, и данъ бы́сть є́мѡ вѣ́нѣцъ, и ѡзы́де похва́даи, и да похва́дитъ.

7. И дойде и зѣ книгѣ-тѣ изъ десницѣ-тѣ на сѣдящій-тѣ на прѣстолѣ-тѣ.

8. И когато зѣ книгѣ-тѣ, четыри-тѣ животны, и двадесеть-тѣ и четыри старци паднѣхѣ прѣдъ Агне-то, държаше всякой китарѣ, и златны чашы пълны съ темянѣ, които съ молитвы-тѣ на святыи-тѣ.

9. И пѣхѣ новѣ пѣснь, и казувать: Достойнѣ си да земешъ книгѣ-тѣ, и да распечаташъ печати-тѣ ѿ; защото си былъ закланѣ, и искупилъ си ны Богу съ кръвь-тѣ си, отъ всяко племе и языкъ и народъ и родъ;

10. И направилъ си ны Богу нашему царіе и священницы, и ще царувамы на земѣ-тѣ.

11. И видѣхъ, и чухъ гласъ отъ много ангелы около прѣстолѣ-тѣ и животны-тѣ и старцы-тѣ; и число-то имъ бѣше тмы на тмы и тысящи на тысящи.

12. И казувахъ съ гласъ голѣмъ: Достойно е Агне-то закланото да земе силѣ, и богатство, и прѣмудрость, и крѣпость, и почесть, и слава, и благословеніе.

13. И всяко созданіе което е на небе-то, и на земѣ-тѣ, и подъ земѣ-тѣ, и колко-то съ въ море-то, и всичко що е въ тѣхъ, чухъ че казувахъ: На тогози който сѣди на прѣстолѣ-тѣ, и на Агне-то *да бжде* благословеніе и почесть и слава и държава во вѣкы вѣковъ.

14. И четыри-тѣ животны казувахъ: Аминь; и двадесеть-тѣ и четыри старци паднѣхѣ и поклонихъ ся тому който живѣе во вѣкы вѣковъ.

ГЛАВА 6.

1. И видѣхъ когато отвори Агне-то единъ отъ *седмь-тѣ* печата, и чухъ едно отъ четыри-тѣ животны че говораше, като съ гласъ отъ грѣмъ: Ела и виждь.

2. И видѣхъ, и ето конь бѣлъ; и сѣднѣмый-тѣ на него имаше лѣкъ; и даде му ся вѣнецъ, и излѣзе побѣждающъ и да побѣди.

҃. И ѿ҃҃҃дѣ ѡвѣрзе печѣть вторѣю, слышахъ вторѣе животно глаголющее: гради и вѣждь.

д. И ѡзыде дрѣвїи конь рыжъ, и сѣдѣиѣмъ на немъ дано бысть взѣти миръ ѡ землѣ, и да оубѣѣтъ дрѣвѣ дрѣва, и дѣнь бысть ѣмъ мечъ великій.

е. И ѿ҃҃҃дѣ ѡвѣрзе третїю печѣть, слышахъ третїе животно глаголющее: гради и вѣждь. и вѣдѣхъ, и сѣ конь вонъ, и сѣдѣи на немъ ѡмѣаше мѣрило въ рѣцѣ своѣй.

ѕ. И слышахъ гласъ посредѣ четырехъ животныхъ глаголющихъ: мѣра пшеницы за динѣрь, и три мѣры ѡчмѣна за динѣрь: и елѣа и вѣна не вредѣ.

з. И ѿ҃҃҃дѣ ѡвѣрзе четвертсю печѣть, слышахъ гласъ четвертаго животно глаголющихъ: гради, и вѣждь.

и. И вѣдѣхъ, и сѣ конь блѣдъ, и сѣдѣиши на немъ, ѡма ѣмъ смѣрть: и дѣзъ ѡдѣше въ слѣдъ ѿ҃҃҃: и дана бысть ѣмъ ѡбласть на четвертой чѣсти землѣ оубѣити ѡрѣжѣмъ и глѣдомъ и смѣртїю, и свѣрши земнымъ.

а. И ѿ҃҃҃дѣ ѡвѣрзе пѣтсю печѣть, вѣдѣхъ поѡ Олтарѣмъ дѣшъ ѡзвѣѣнныхъ за слово ѡжїе и за свидѣтельство, ѣже ѡмѣахъ.

ї. И возопїша гласомъ великимъ, глаголюще: доколѣ блѣко сѣи и ѡстинный не сѣдиши и не мстиши кровѣ нашої ѡ живущихъ на землѣ;

аі. И даны быша коемъждо ѡхъ, рѣзы бѣлы, и речѣно бысть ѡмъ, да почиѣтъ ѿ҃҃҃ вѣрма мѣло, дондеже скончаѣются и клеверѣти ѡхъ и братїа ѡхъ, ѡмѣиши ѡзвѣѣни быти, ѡкоже и тїи.

в. И вѣдѣхъ, ѿ҃҃҃дѣ ѡвѣрзе шестсѣю печѣть, и сѣ бысть трѣсхъ вѣлїи, и солнце мрачно бысть ѡкѡ вѣртише вѣлѣно, и лѣна бысть ѡкѡ кровь:

҃і. И свѣзды ѡбныа падѣша на зѣмлю, ѡкоже смокѡвница ѡметѣѣтъ ѡпы своѣ ѡ вѣтра великаа двѣжима:

3. И когато отвори вторый-тъ печать, чухъ второ-то животно че казуваше : Ела и виждь.

4. И излѣзе другъ конь чървень ; и на сѣднѣлый-тъ на него даде ся да вдигне миръ-тъ отъ земѣхъ-тъ, и да ся избѣжтъ единъ другый, и даде му ся сабя голѣма.

5. И когато отвори третій-тъ печать, чухъ трето-то животно че казуваше : Ела и виждь. И видѣхъ, и ето конь чернъ, и сѣднѣлый-тъ на него имаше кѣпоны въ рѣкѣхъ.

6. И чухъ гласъ отъ срѣдѣ четыри-тъ животны който казуваше : Една ока пшеница за динарь, и три омы ечимыкъ за динарь ; и масло-то и вино-то не поврѣждай.

7. И когато отвори четвъртый-тъ печать, чухъ гласъ отъ четвърто-то животно че казуваше : Ела и виждь.

8. И видѣхъ, и ето конь блѣдъ, и име-то на сѣдящій-тъ на него бѣше Смерть, и Адъ идяше слѣдъ него ; и даде имъ ся власть надъ четвъртъхъ-тъ часть на земѣхъ-тъ, да умъртвяватъ съсъ сабѣхъ и съ гладъ и съсъ смерть и съсъ звѣрове-тъ земны.

9. И когато отвори петый-тъ печать, видѣхъ подъ олтарь-тъ души-тъ на закланы-тъ за слово-то Божіе, и за свидѣтельство-то което упазихъ.

10. И выкахъ съ гласъ голѣмъ и казувахъ : До кога, Владыко святой и истинный, не сѣдишь и не отмѣстывашъ кръвь-тъ ни отъ живущы-тъ по земѣхъ-тъ ?

11. И дадохъ ся всякому бѣлы одежды, и рече имъ ся да си починѣтъ още малко врѣме доклѣ ся допѣлнѣтъ и сослужители-тъ имъ и братія-та имъ, които има да бѣждѣтъ убити както и тѣ.

12. И видѣхъ когато отвори шестый-тъ печать, и ето станѣ трусь голѣмъ, и слънце-то станѣ черно като врѣтище струнено, и луна-та станѣ като кръвь.

13. И звѣзды-тъ небесны паднѣхъ на земѣхъ-тъ, както смоковница-та мета незрѣлы-тъ си смокыни расклащана отъ спленъ вѣтръ.

д҃і. И нѣо ѡлазѣа іѡкѡ свѣтокѡ свивѣмо, и всѧка горѧ и ѡстровѡ ѡ мѣстѡ своѣхѡ двѣгнѡшасѧ :

е҃і. И цр҃іе зѣмстѣи и веамѡжи и богѧтѣи и тысащѣицы и сѣлѣи и всѧкѡ рѧбѡ и всѧкѡ свободѡ скрѣшасѧ въ пещѣрахѡ и кѧменѣи горѣстѣмѡ,

є҃і. И глаголаша горѧмѡ и кѧменѣю: падѣте на ны, и покрѣйте ны ѡ лицѧ сѣдѧщагѡ на престолѣ, и ѡ гнѣва ѡгнѣа:

з҃і. Іѡкѡ прѣиде дѣнь великѣи гнѣва є҃гѡ, и ктѡ мѡжетѡ стѧти;

ГЛАВА 3.

а. И по сѣмѡ вѣдѣхѡ четѣре ѡг҃ла стоѧщѣа на четѣрехѡ о҃г҃ахѡ земли, держѧщѣа четѣре вѣтры зѣмскѣа, да не дышетѡ вѣтрѡ на зѣмлю, ни на море, ни на всѧко дрѣво.

б. И вѣдѣхѡ ѥнаго ѡг҃ла восходѧща ѡ восхода солнца, ѥмѡща печѧть б҃га живѧгѡ: и возопѣ глагомѡ велѣимѡ кѡ четѣремѡ ѡг҃ламѡ, ѥмже данѡ бысть вредѣти зѣмлю и море, глагола:

г. Не вредѣте ни земли, ни моря, ни дрѣвѣсѡ, дѡндеже запечатѧемѡ рабѣ б҃га нѧшегѡ на челѣхѡ ѥхѡ.

д. И слышахѡ число запечатѧенныхѡ, стѡ четѣредѣсѧть четѣре тысащѣи запечатѧенныхѡ ѡ всѧкагѡ колѣна сынѡвѡ і҃лѣвыхѡ:

е. Ѡ колѣна і҃сѡдова, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ: ѡ колѣна рѡбімова, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ: ѡ колѣна гѧдова, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ:

є. Ѡ колѣна і҃сѣірова, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ: ѡ колѣна нефѡалѣмѧ, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ: ѡ колѣна манассѣнна, дванѧдѣсѧть тысащѣи запечатѧенныхѡ:

з. Ѡ колѣна сѡмѣѡнова, дванѧдѣсѧть тысащѣи запеча-

14. И небе-то ся оттегли като книга която ся свива, и всяка планина и островъ повдигнахъ ся отъ мѣсто-то си.

15. И царіе-тъ земни, и голѣмци-тъ, и богати-тъ, и тысящници-тъ, и силни-тъ, и всякой робъ, и всякой свободенъ, скрыхъ ся въ пещеры-тъ и въ канары-тъ на планины-тъ,

16. И казувать на планины-тъ и на канары-тъ : Паднѣте връхъ нась, и скрыйте ны отъ лице-то на сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ, и отъ гнѣвъ-тъ на Агне-то ;

17. Защото дойде голѣмий-тъ день на неговый-тъ гнѣвъ ; и кой може да устон ?

ГЛАВА 7.

1. И слѣдъ това видѣхъ четири ангелы че стоехъ на четири-тъ жгѣла на земѣ-тъ, и държехъ четири-тъ вѣтрове земны, да не духа вѣтръ по земѣ-тъ, нито по море-то, нито на никое дърво.

2. И видѣхъ другъ ангелъ че възлѣзе отъ истокъ на слънце-то, който имаше печать на Бога живаго ; и извика съ гласъ голѣмъ къмъ четири-тъ ангела, на които бѣ дадено да поврѣдятъ земѣ-тъ и море-то,

3. И казуваше имъ : Не поврѣждайте земѣ-тъ, нито море-то, нито дръвья-та, докль ударимъ печать на чела-та на рабы-тъ на Бога нашего.

4. И чухъ число-то на печатаны-тъ, сто и четиридесетъ и четири тысящи *блж* печатани отъ всички-тъ племена на сынове-тъ Израилевы ;

5. Отъ племе-то Іудово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Рувимово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Гадово, дванадесетъ тысящи печатани ;

6. Отъ племе-то Асирово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Нефѣалимово, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ племе-то Манассіево, дванадесетъ тысящи печатани ;

7. Отъ племе-то Симеоново, дванадесетъ тысящи печатани ; отъ

таѣннѣхъ: ѿ колѣна Леві́нна, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ: ѿ колѣна Ісаха́рова, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ:

и. Ѽ колѣна Завау́нна, двана́десать ты́сѣхъ запечатаѣн-
нѣхъ: ѿ колѣна Іу́сифова, двана́десать ты́сѣхъ запечатаѣн-
нѣхъ: ѿ колѣна Реніа́минова, двана́десать ты́сѣхъ запеча-
таѣннѣхъ.

д. По сіѣхъ вѣдѣхъ, и се наро́дъ мно́гъ, е́гоже и́счестѣ
никто́же мо́жетъ, ѿ вса́кагѡ іа́зыка и колѣна и люде́й и
пле́менъ, сто́ѣше пре́д престо́ломъ и пре́д а́гглицемъ, ѡблечены
въ рѣ́зы бѣ́лы, и фіні́цы въ рѣ́кахъ и́хъ:

і. И возопі́ша гласомъ ве́ліимъ глаго́люще: спасе́ніе съ-
дѣ́шемъ на престо́лѣ Бѣ́гѡ наше́мъ и а́гглицъ:

аі. И вси а́ггліи сто́ѣху о́крестъ престо́ла и ста́рецъ и
четыре́хъ живо́тныхъ: и падо́ша на лица пре́д престо́ломъ, и
покло́нишася Бѣ́гѡ,

ві. Глаго́люще: а́минь: вѣ́гослове́ніе и сла́ва и премѣ́дрость
и хва́ла и че́сть и сі́ла и крѣ́пость Бѣ́гѡ наше́мъ во вѣ́ки вѣ́-
кѡвъ, а́минь.

гі. И ѡбѣ́ща е́динъ ѿ ста́рецъ глаго́ла мѣ: сѣи ѡблече́ніи
въ рѣ́зы бѣ́лы, кто́ сѣтъ, и ѡкѣ́дѡ прѣ́идѡша;

аі. И рѣ́хъ е́мъ: Гдѣ́и, ты вѣ́си. и рече́ ми: сѣи сѣтъ, и́же
прѣ́идѡша ѿ ско́рби ве́лікѣѡ, и и́спра́ша рѣ́зы своѡ́ и оубѣ́-
ли́ша рѣ́зы своѡ́ въ кро́ви а́ггличъ.

еі. Се́гѡ ра́ди сѣтъ пре́д престо́ломъ Бѣ́гѡ, и слѣ́жатъ
е́мъ де́нь и но́щъ въ цр́кви е́гѡ: и сѣ́даѣи на престо́лѣ все-
лі́тсѡ въ нѣ́хъ.

ѕі. Не взѡмѣ́стъ кто́мъ ниже́ вжа́ждѡстъ, не и́мать же
па́сти на нѣ́хъ со́лнце, ниже́ вса́къ зно́й:

зі. И́кѡ а́ггнецъ, и́же посре́дѣ престо́ла, оуба́сѣтъ ѡ́, и
наста́витъ и́хъ на живо́тныхъ исто́чники вѣ́дъ, и ѡи́метъ Бѣ́гъ
вса́къ слѣ́зъ ѿ О́чию и́хъ.

племе-то Левіево, дванадесетъ тысящи печатани, отъ племе-то Иссахарово, дванадесетъ тысящи печатани,

8. Отъ племе-то Завулоново, дванадесетъ тысящи печатани; отъ племе-то Иосифово, дванадесетъ тысящи печатани; отъ племе-то Веніаминово, дванадесетъ тысящи печатани.

9. Слѣдъ това видѣхъ, и ето народъ много, когото никой не можаше да изброн, отъ всичкы-тѣ колѣна и племена и народы и языцы, конто стоехъ прѣдъ прѣстоль-тѣ и прѣдъ Агне-то, облѣчени въ бѣлы дрехы, и държехъ финиковы *вѣткы* въ рѣцѣ,

10. И выкахъ съ голѣмъ гласъ и казувахъ: Спасеніе Богу нашему който сѣди на прѣстоль-тѣ, *спасеніе* и на Агне-то.

11. И всичкы-тѣ ангели стоехъ около прѣстоль-тѣ и *около* старцы-тѣ и четири-тѣ животны, и паднѣхъ на лице прѣдъ прѣстола, та ся поклонихъ Богу,

12. И казувахъ: Аминь; благословеніе, и слава, и прѣмудрость, и благодареніе, и почестъ, и сила, и крѣпость, Богу нашему въ вѣкы вѣковъ, Аминь.

13. И отговори единъ отъ старцы-тѣ, та ми каза: Тѣзи облѣчени-тѣ въ бѣлы-тѣ дрехы, кои сѣ, и отъ кѣдѣ сѣ дошли?

14. И рѣкохъ му: Господине, ты знаешь. И рече ми: Тѣ сѣ конто идѣтъ отъ голѣмѣ-тѣ скърбъ; и опрахъ дрехы-тѣ си, още избѣлихъ дрехы-тѣ си въ кръвь-тѣ на Агне-то.

15. За това сѣ прѣдъ прѣстоль-тѣ Божій, и служатъ нему день и нощъ въ неговый-тѣ храмъ; и сѣдящій-тѣ на прѣстоль-тѣ ще ся всели въ нихъ.

16. Нѣма да огладнѣѣтъ вече, нито да ожедниѣтъ вече, нито ще ги удари слънце-то, нито нѣкой пекъ;

17. Защото Агне-то което е посрѣдъ прѣстоль-тѣ ще ги упасе, и ще ги заведе на живы извори отъ воды, и ще обърше Богъ всякъ съзж отъ очи-тѣ имъ.

ГЛАВА ѱ.

а. И ѿ҃гда ѿвѣрзе седмѣю печать, кысть безмолвіе на нѣси ѿкѡ полѡ часа.

б. И видѣхъ седмь ѡг҃лаѡвѡ, иже пре҃д прѡмѡ стоѡхѡ: и данѡ кысть имѡ седмь трѣѡ.

в. И др҃гій ѡг҃лаѡ пріиде, и стѡ пре҃д олтарѣмѡ имѣѡ каділницѡ златѡ: и данѡ быша ѿмѡ дѡмѡмѡ мнози, да даѡтѡ моли́твамѡ стѣхѡ всѣхѡ на олтарѡ златый сѣщій пре҃д престѡломѡ.

г. И и́зыде дѡмѡ каділный моли́твами стѣхѡ ѡ р҃скѡ ѡг҃ла пре҃д прѡ.

д. И взѡтѡ ѡг҃лаѡ каділницѡ, и напо́лни ю ѡ ѡгнѡ сѣщагѡ на олтарѡ, и положи на землѡ: и быша гласи и грѡми и бл҃гостѡиѡ и трѣѡ.

е. И седмь ѡг҃лаѡ, иже имѣѡхѡ седмь трѣѡ, о҃у҃готова-шасѡ, да вострѣѡѡтѡ.

ж. И перѡмѡ ѡг҃лаѡ вострѣѡѡвшѡ, кысть градѡ и ѡгнѡ, смѣшѡны сѡ кро́ѡію, и падѡша на землѡ: и трѣтѡѡ часть дрѡѡ погорѣ, и всѡка травѡ злѡчнаѡ погорѣ.

з. И вторѡй ѡг҃лаѡ вострѣѡѡ, и ѿкѡ горѡ велика ѡгнѣмѡ жегѡма вѡѡрѡжена кысть вѡ морѡ: и кысть трѣтѡѡ часть морѡ кро́ѡѡ,

и. И о҃у҃мре трѣтѡѡ часть создѡніѡ сѣщѡхѡ вѡ морѡ имѡ-щѡхѡ дѡшы, и трѣтѡѡ часть кораблѣѡ погнѡѡ.

и. И трѣтѡй ѡг҃лаѡ вострѣѡѡ, и падѡ сѡ нѣсѡ свѣздѡ велика горѡщѡ ѿкѡ свѣщѡ, и падѡ на трѣтѡѡ часть рѣѡѡ, и на нѣ-то́чѡнѡнѡи водѡнѡѡ.

иі. И имѡ свѣздѡ глаголетсѡ ѡѡщѡѡсѡсѡ: и кысть трѣтѡѡ часть вѡдѡѡ ѿкѡ пѡлынь: и мнози ѡ чѡловѣѡѡхѡ о҃у҃мрѡша ѡ вѡдѡѡ, ѿкѡ гѡрѡѡѡ кѣша.

иіі. И четѡѡрѡтѡй ѡг҃лаѡ вострѣѡѡ, и о҃у҃зѡѡѡ кысть трѣтѡѡѡ часть со́лѡнѡѡ и трѣтѡѡѡ часть л҃гнѡѡ и трѣтѡѡѡ часть

ГЛАВА 8.

1. И когато отвори седмий-тъ печать, мълчаніе быде на небе-то колкото до половинъ часъ.

2. И видѣхъ седмь-тъ ангелы, които стоехъ прѣдъ Бога, и дадохъ имъ ся седмь трѣбы.

3. И дойде другъ ангелъ, та застанъ при олтарь-тъ, и държеше златиѣ кадилницѣ; и даде ся нему темянъ много, да принесе съ молитвы-тъ на вси-тъ святыи, надъ златный-тъ олтарь, който бѣ прѣдъ прѣстолъ-тъ.

4. И възлѣзе прѣдъ Бога дымъ-тъ кадилный съ молитвы-тъ на святыи-тъ отъ рѣкъ-тъ на ангела.

5. И зѣ ангелъ-тъ кадилницѣ-тъ, и напълни ѣхъ отъ огнь-тъ на олтарь-тъ, и хвърли на земѣ-тъ; и станѣхъ гласове и грѣмове и свѣткавицы и трусь.

6. И седмь-тъ ангели които държехъ седмь-тъ трѣбы, пригответихъ ся да затрѣбятъ.

7. И първый-тъ ангелъ затрѣби, и станъ градъ и огнь размѣсень съ кръвь, и паднѣхъ на земѣ-тъ; и третя-та часть отъ дръвѣ-та изгорѣхъ, и всяка трѣва зелена изгорѣ.

8. И вторый-тъ ангелъ затрѣби, и *плещо* като планина голѣма която съ огнь горѣше хвърли ся въ море-то; и третя-та часть на море-то станъ кръвь,

9. Та измрѣ третя-та часть на одушевленны-тъ сѣзданія които бѣхъ въ море-то; и третя-та часть на кораби-тъ ся погуби.

10. И третій-тъ ангелъ затрѣби, и паднѣхъ отъ небе-то звѣзда голѣма която горѣше като свѣщъ, и паднѣхъ врѣхъ третѣ-тъ часть на рѣкы-тъ, и врѣхъ изворы-тъ водны.

11. А име-то на звѣздѣ-тъ ся казува Пелынь; и станъ третя-та часть на воды-тъ пелынь, и много чловѣци измрѣхъ отъ воды-тъ, защото ся вгорчихъ.

12. И четвъртый-тъ ангелъ затрѣби, и удари ся третя-та часть на слѣнце-то, и третя-та часть на лунѣ-тъ, и третя-та часть на

свѣздѣ, да затмѣется третїа часть ѿхъ, и днѣ третїа часть да не свѣтитѣ, и нощь такожде.

҃и. И вѣдѣхъ и слышяхъ еди́наго А҃г҃ла пара́ша посредѣ нѣсе, глаголюща гласомъ великимъ: горе, горе, горе живущимъ на землѣ ꙗко прочїихъ гласѡвъ трѣбныхъ трїѣхъ А҃г҃ла, хотѣвшихъ трѣбѣти.

ГЛАВА ᠕.

а. И пѣтый А҃г҃ла вострѣбѣ, и вѣдѣхъ свѣздѣ съ нѣсе спадѡшѣ на зѣмлю, и данѣ кысть ѿ ключѣ ст҃денца кѣзаны:

б. И ѡверзе ст҃денца кѣзаны, и възде дымъ ꙗко ст҃денца ꙗко дымъ пещи велики, и ѡмѣрче со́лнце и воздѣхъ ꙗко дыма ст҃денничаго.

в. И ꙗко дыма ѡзыдоша прѣзи на зѣмлю, и данѣ кысть ѿмъ ѡбласть ꙗкоже ѿмстѣ ѡбласть скорпїи земни:

г. И речено кысть ѿмъ, да не вредѣтъ травы земныя, ни всѣаго злака, ни всѣаго дѣва, но человеки то́чию, ѿже не ѿмстѣ печѣти Бж҃їа на члѣхъ своихъ:

д. И данѣ кысть ѿмъ, да не оубїю́тъ ѿхъ, но да мѣкс прїимстѣ пѣть мѣей: и мѣчѣнїе ѿхъ ꙗко мѣчѣнїе скорпїево, егда оубѣкнетѣ челове́ка.

е. И въз тыа днѣ възыштѣ челове́цы смѣрти, и не ѡбращѣштѣ еѣ: и вождѣлѣютѣ оумрѣти, и оубѣжитѣ ꙗко нѣхъ смѣрть.

ж. И оуподоблѣнїа прегѡвъ подѡбна конемъ оуготѡвленымъ на брань, и на главѣхъ ѿхъ ꙗко вѣнцы оуподоблени злѣтъ, и лица ѿхъ ꙗко лица челове́ческа,

з. И ѿмѣлахъ власы, ꙗко власы жѣнскїа, и зѣбы ѿхъ, ꙗко львѡвъ бѣша,

и. И ѿмѣлахъ брѡна, ꙗко брѡна желѣзны, и гласъ крїалъ ѿхъ, ꙗко гласъ колесницъ, егда кѡни многїи текѣтъ на брань.

звѣзды-тъ, щото да потъмнѣ третя-та имъ часть, и третя-та часть на день-тъ да не свѣти, така и на нощь-тъ.

13. И видѣхъ, и чухъ единъ ангелъ който лѣтъше по срѣдѣ небе-то и говоряше съ голѣмъ гласъ: Горко, горко, горко на тѣзи които живѣѣтъ на земѣ-тъ, за останѣлы-тъ гласове отъ трѣбы-тъ на трима-та ангелы, които има да затрѣбятъ!

ГЛАВА 9.

1. И петый-тъ ангелъ затрѣби, и видѣхъ че паднѣ на земѣ-тъ звѣзда отъ небе-то, и даде ѣ ся ключъ-тъ отъ пропасть-тъ на безднѣ-тъ.

2. И отвори пропасть-тъ на безднѣ-тъ; и възлѣзе дымъ отъ пропасть-тъ, като дымъ отъ голѣмъ пещъ; и потъмнѣ слънце-то и въздухъ-тъ отъ дымъ-тъ на пропасть-тъ.

3. И отъ дымъ-тъ излѣзохъ скакалци по земѣ-тъ, и даде имъ ся власть, както иматъ власть скорпѣи-тъ земны;

4. И рече имъ ся да не поврѣдятъ трѣвѣ-тъ на земѣ-тъ, нито нѣкой злакъ, нито нѣкое дърво, но тъкмо чловѣци-тъ които нѣ-матъ печать-тъ Божій на чела-та си.

5. И даде имъ ся да ги не убивать, но да ги мѣчатъ петь мѣ-сеца, и тѣхна-та мѣка бѣше като мѣка отъ скорпѣѣ, кога ожили чловѣка.

6. И прѣзъ сныя дни ще потърсятъ чловѣци-тъ смърть-тъ, и нѣма да ѣхъ намѣрятъ; и ще пожелаѣтъ да умрѣтъ, и смърть-та ще бѣга отъ тѣхъ.

7. И подобіе-то на скакалцы-тъ бѣ както на коніе приготвени за бой; и на главы-тъ имъ имаше като вѣнци подобни на злато, и лица-та имъ като чловѣчески лица.

8. А космы имѣхъ като космы-тъ на жены-тъ, и зѣби-тъ имъ бѣхъ като на львоуе;

9. Още имѣхъ брони, както брони желѣзны; и гласъ-тъ на крыла-та имъ бѣ като гласъ отъ колѣсницы, съ много коніе кога тичать на бой;

ї. Имѣах҃сѠ Ѡшнѣи подобни скорпѣинымъ, и жала бѣах҃сѠ во Ѡшнѣах҃хъ ихъ: и дана бѣ Ѡбласть имъ вредѣти челоуѣки пѣть мѣсацѣ.

᠗і. И имѣли наѣ собою царѣ ᠗ггела бѣзаны, имже имѣ Еврѣйски, ᠗вѣдѣи, ᠗ Еллінски ᠗поллѣи.

вї. Горѣ еѣино ѡидѣ: сѣ градѣтѣ ещѣ два гѡра по сѣхъ.

гї. И шестїи ᠗ггелѣ вострѣбѣи, и слышах҃ гласъ еѣиѣи ѡ чѣтырѣхъ роуѣхъ Ѡлтарѣ златѣи сѣиагѣи прѣд Нѡмѣи,

᠗ї. Глаголющїи шестѡмъ ᠗ггелѣмъ имѣиущѣмъ трѣбѣ: разрѣши чѣтырѣ ᠗ггелѣи свѣзаны при рѣцѣ велицѣи Евфратѣ.

еї. И разрѣшенїи быша чѣтырѣ ᠗ггелѣи оуѣготѡваны на часъ, и дѣнь, и мѣсацѣ, и лѣто, да ѡзвѣѡтъ третїю часть челоуѣкѣи.

ѕї. И число кониѣи конныхъ двѣ тмѣ тѣмъ: и слышах҃ число ихъ.

зї. И таѣи видѣх҃ въ видѣиїи кони, и сѣдѣиши на нихъ имѣиши брѡиѣи Ѡгнѣиїи и ѡакїиѡвыи и жѣлѣи, и главыи конѣи (ихъ) ѡѣи главыи льѡиѣи, и ѡз оуѣстѣи ихъ ѡсхождаше Ѡгнь и дымъ и жѣлѣи,

иї. И ѡ трѣхъ ѡзвѣи сѣхъ погїбѣ третїа часть челоуѣкѣиѣи, ѡ Ѡгнѣи и ѡ дымѣи, и ѡ жѣлѣи ѡсхождаиѣи ѡз оуѣстѣи ихъ.

᠔і. Ѡбласть во конѣи во оуѣстѣхъ ихъ бѣ, и Ѡшнѣи ихъ подобни смїѣи имѣише главыи, и тѣи пѣкѣи дѣише.

ѣ. И прочїи ѡ челоуѣкѣи, иже не вреждѣи быша ѡзѣи сїи, ниже покѣишасѣ ѡ дѣлѣи рѣкѣи своїхъ, да не покѡнатсѣ дѣиѣи, ни ѡѣи златѣи и сѣбѣранѣи и мѣдѣи и камѣиѣи и дрѣвѣиѣи, иже ни видѣти мѡгѣтѣи, ни слышати, ни ходїти:

ѣа. И не покѣишасѣ ѡ оуѣиствѣи своїхъ, ни ѡ волхѡѡанїи своїхъ, ниже ѡ блѣдѣи своѣи, ниже ѡ тѣтѣи своїхъ.

10. Имахъ и опашки подобны на скорпины, и жиламахъ на опашки-тъ си; и власть-та имъ бѣ да врѣдять челоуѣцы-тъ петь мѣсеца.

11. И надъ себе си имажъ царь, ангель-тъ на безднѣ-тъ, който по Еврейскы ся казува Аваддонъ, а на Еллинскый языкъ има име Аполліонъ.

12. Едно-то горко минѣ, ето, двѣ горки още идѣтъ слѣдъ това.

13. И шестый-тъ ангель затрѣби, и чухъ единъ гласъ отъ четыри-тъ рогове на златный-тъ олтарь прѣдъ Бога,

14. Че казуваше на шестый-тъ ангель, що имаше трѣбѣ-тъ: Развържи четыри-тъ ангелы вързаны-тъ при голѣмѣ-тъ рѣкѣ Евфратъ.

15. И развързани быхъ четыри-тъ ангелы, пригответи-тъ за часть-тъ и день-тъ и мѣсець-тъ и годинѣ-тъ, да убійтъ третѣ-тъ часть отъ челоуѣцы-тъ.

16. И число-то на войны-тъ конницы бѣше двѣстѣ миліона: и чухъ число-то имъ.

17. И така видѣхъ коніе-тъ въ видѣніе, и възсѣдишы-тъ на тѣхъ че имажъ брони огненны, и іащинѣовы, и жупелны; и главы-тъ на коніе-тъ бѣхъ като главы на лъвоуе, и изъ уста-та имъ излѣзуваше огонь и дымъ и жупель.

18. И отъ тѣзи три-тъ, отъ огонь-тъ, и отъ дымъ-тъ, и отъ жупель-тъ, що излѣзувахъ изъ уста-та имъ, убити быхъ третѣ-та часть отъ челоуѣцы-тъ.

19. Защото сила-та имъ бѣ въ уста-та имъ и въ опашки-тъ имъ, понеже опашки-тъ имъ бѣхъ подобны на змѣи, и имажъ главы, и съ тѣхъ поврѣждавахъ.

20. И останѣли-тъ отъ челоуѣцы-тъ които не быхъ убити отъ тѣзи язвы, не ся нито покаяхъ отъ работы-тъ на рѣцѣ-тъ си, да ся не кланятъ *вече* на бѣсове-тъ и на златны-тъ и сребърны-тъ и мѣдны-тъ и камешны-тъ и дървени-тъ идолы, които нито да гледать можѣтъ, нито да чуѣтъ, нито да ходять;

21. И не ся покаяхъ нито отъ убійства-та си, нито отъ чародѣянія-та си, нито отъ блудства-та си, нито отъ кражбы-тъ си.

ГЛАВА І.

а. И вѣдѣхъ и́наго А́гг҃ла крѣпка сходя́ща сз нѣсѣ, ѡкол-
чѣна во о́блакъ, и д҃сг҃а на́д главо́ю (ѣгѡ́), и лице ѣгѡ́ іа́кв
со́лнце, и нѡзѣ ѣгѡ́ іа́кв столпы́ о́гненны,

б. И ѡмѣаше вх рсцѣ́ своѣй кни́гс разгнѣ́нс, и поста́ви
но́гс свою́ десни́ю на мо́ри, а ш҃іюю на зе́млі.

г. И возопи́ гласомъ вели́кимъ іа́кв лѣвхъ ры́каа, и ѣгда́
возгласи́, глаго́лаша се́дмь гро́мѡвхъ гласы́ своа́:

д. И ѣгда́ возгласи́ша се́дмь гро́мѡвхъ гласы́ своа́,
хотѣхъ писа́ти: и слы́шахъ гласъ сз нѣсѣ глаго́лющхъ
мнѣ: запечатлѣ́й, іа́же глаго́лаша се́дмь гро́мѡвхъ, и сегѡ́ не
пиши́.

е. И А́гг҃ла, ѣго́же вѣдѣхъ стоа́ща на мо́ри и на зе́млі,
воздвѣ́же рѣ́кс свою́ на нѣо́,

ё. И ка́лѣтсѣ живѡ́щимъ во вѣ́ки вѣ́кѡвхъ, іа́же созда́ нѣо́,
и іа́же на нѣмъ, и зе́млю, и іа́же на нѣй, и мо́ре, и іа́же вх
нѣмъ, іа́кв лѣ́та оу́же не вѣ́детъ:

з. Но во дни́ гласа се́дма́гѡ А́гг҃ла, ѣгда́ ѡмать востре-
вѣ́ти, то́гда сконча́етсѣ та́йна Пѣ́іа, іа́коже ка́говѣ́сти сво-
і́ми раба́мъ проро́ки.

и. И гласъ ѣгѡ́ слы́нахъ сз нѣсѣ па́ки глаго́лющхъ со мно́ю,
и глаго́ла: и́ди и прѣ́ими кни́жицс разгнѣ́тсѡ вх рсцѣ́ А́гг҃ла
стоа́щагѡ на мо́ри и на зе́млі.

а. И ідо́хъ ко А́гг҃лс, глаго́ла ѣмѣ́: да́ждь мнѣ́ кни́жицс. и
рече́ мнѣ́: прѣ́ими и си́ѣждь ю́: и горька́ вѣ́детъ во чрѣ́вѣ́
твоѣ́мъ, но во оу́стѣ́хъ тво́ихъ сла́дка вѣ́детъ іа́кв ме́дъ.

і. И прѣа́хъ кни́гс ѡ́ рсѣ́и А́гг҃ла, и си́ѣдо́хъ ю́: и бѣ́ во
оу́стѣ́хъ мо́ихъ іа́кв ме́дъ сла́дка: и ѣгда́ си́ѣдо́хъ ю́, горька́
ка́ше во чрѣ́вѣ́ моѣ́мъ.

аі. И рече́ мнѣ́: подо́бѣ́тъ тво́и па́ки проро́чествова́ти вх
лю́дехъ и во пле́менѣ́хъ и во іа́зыцѣ́хъ и вх ца́рѣхъ мно́зѣхъ.

ГЛАВА 10.

1. И видѣхъ другъ ангелъ крѣпкъ който слазаше отъ небе-то, облѣченъ въ облакъ; и на главѣ-тъ му дѣга; и лице-то му като слънце, и нозѣ-тъ му като стълпове огненни;

2. И имаше въ рѣкѣ-тъ си книжкѣ разгнѣтъ; и тури деснѣ-тъ си ногѣ на море-то, а лѣвѣ-тъ на земѣ-тъ,

3. Та извика съ голѣмъ гласъ както рыкае лъвъ; и когато извика *той*, седмь-тъ грѣмове проговорихъ свои-тъ си гласове;

4. И когато изговорихъ седмь-тъ грѣмове свои-тъ си гласове, щѣхъ да пишѣ; и чухъ гласъ отъ небе-то, който ми казуваше: Запечатай това което изговорихъ седмь-тъ грѣмове, и недѣй го писа.

5. И ангелъ-тъ когото видѣхъ че стояше на море-то и на земѣ-тъ, дигнѣ рѣкѣ-тъ си на небе-то,

6. И заклѣ ся въ Живущаго во вѣки вѣковъ, който е създалъ небе-то и каквото е въ него, и земѣ-тъ и каквото е на неѣ, и море-то и каквото е въ него, че не ще да има вече врѣме;

7. Но въ дни-тъ на гласъ-тъ на седмий-тъ ангелъ, когато затръбнѣ, тогази ще ся извърши тайна-та Божія, както благовѣсти на свои-тъ рабы пророцы-тъ.

8. И гласъ-тъ който чухъ отъ небе-то, пакъ говоряше съ мене, и думаше: Иди, земи разгнѣтъ-тъ книжкѣ въ рѣкѣ-тъ на ангелъ-тъ, който стои на море-то и на земѣ-тъ.

9. И отидохъ при ангелъ-тъ та му казахъ: Дай ми книжкѣ-тъ. И казува ми: Земи та ѣѣ изѣждѣ; и ще бѣде горчива въ коремъ-тъ ти, но въ уста-та ти ще бѣде сладка като медъ.

10. И зѣхъ книжкѣ-тъ отъ рѣкѣ-тъ на ангела, та ѣѣ изѣдохъ: и бѣше въ уста-та ми сладка като медъ; и като ѣѣ изѣдохъ, вгорчи ся коремъ-тъ ми.

11. И казува ми: Тръбува пакъ да пророкувашъ за народы и племена и языцы и царѣ много.

ГЛАВА 11.

а. И дана мнѣ бысть трѣсть подобна жезлѣ, глагола: востани и измѣри црковь Бжїю и Олтарь, и кланяющыяся въ ней:

б. А двѣри сѣиѣи вѣстѣ цркве изнесѣ вѣсѣдѣ, ниже измѣри егѣ, занѣ дана бысть ѡзыкомъ: и градъ сѣиѣи поперѣтъ четыредесѣтъ и двѣ мѣсѣцы.

в. И дамъ ѡбѣма свидѣтелема моима, и прорицѣти вѣдѣтъ днѣи тысмѣи двѣстѣ и шестыдесѣтъ ѡболчѣна во врѣщѣи.

г. Сїи сѣтъ двѣ маслицы, и двѣ свѣщника предъ Бгомъ землѣи стоѣща.

д. И ѡже ѡмъ неправѣ сотворѣтъ, Ѧгнь ѡсходѣтъ ѡзѣ оустъ ѡхъ, и поѣтъ врагѣ ѡхъ: и ѡже восхѣмѣтъ ѡвѣдѣти ѡхъ, семѣ подобѣтъ оубѣиѣи быти:

е. И сїи ѡмѣтъ Ѧбласть затворѣти нѣо, да не снѣдетъ дождѣ на землю во днѣи прорицѣнїѣ ѡхъ: и Ѧбласть ѡмѣтъ на водѣхъ, ѡврашѣти Ѧ въ кровѣ, и поразѣти землю всѣкою ѡзвою, ѣмѣждѣ ѡиѣи восхѣмѣтъ.

ж. И ѣгѣлѣ скончѣютъ свидѣтельство своѣ, свѣрь, ѡже ѡсходѣтъ ѡ вѣзаны, сотворѣтъ съ нѣми вранѣ, и поѣдѣтъ ѡхъ и оубѣѣтъ Ѧ.

з. И трѣпы ѡхъ ѡстѣвѣтъ на стѣгнахъ града великаго, ѡже нарицѣтѣся дѣвѣиѣ Содѣмъ и ѣгѣпетъ, ѡдѣже и Гѣлѣишъ рѣспѣтъ бытъ.

и. И зрѣти ѡмѣтъ ѡ людѣи, и племѣнѣ, и ѡ ѡзыкѣ и ѡ колѣнѣ, тѣлесѣ ѡхъ днѣи трѣи и полъ, и трѣпы ѡхъ не ѡстѣвѣтъ положѣти во грѣбѣхъ.

і. И живѣщѣи на землѣи возрѣдѣютъ и возвеселѣтѣся ѡ нѣхъ, и дары послиютъ дрѣгѣ ко дрѣгѣ, ѡкѣ Ѧлѣ прорѣка мѣшиша живѣщѣи на землѣи.

11. И по трѣхъ днѣхъ и полъ, дѣхъ живѣтѣишъ вѣидѣтъ въ

ГЛАВА 11.

1. И даде ми ся трѣсть като тояга ; и ангелъ-тъ стояше и казуваше : Стани та измѣри храмъ-тъ Божій, и олтарь-тъ, и тѣзи конто ся кланятъ въ него ;

2. Но дворъ-тъ който е извънъ храмъ-тъ, остави вънъ, и недѣйго измѣрва, защото е даденъ на язычници-тъ, и святой-тъ градъ ще тѣпчѣтъ четиридесетъ и два мѣсеца.

3. И ще дамъ на двамина-та мои свидѣтели да пророкуватъ тысящъ и двѣстѣ и шестдесетъ дни, облѣчени во врѣтища.

4. Тѣ сж двѣ-тъ маслины и два-та свѣтильника, конто стоятъ прѣдъ Бога, *Господа* на земѣж-тъ.

5. И ако ище нѣкой да ги поврѣди, излѣзува огнь изъ уста-та имъ, та изяда врагове-тъ имъ ; и ако ище нѣкой да ги поврѣди, така трѣбува да бѣде убитъ той.

6. Тѣ иматъ власть да заключатъ небе-то, да не вали дѣждъ во врѣме-то на тѣхно-то пророкуваніе ; и иматъ власть надъ воды-тъ, да ги прѣвращатъ на кръвъ, и да поразятъ земѣж-тъ съсъ всякъ язвъ колкото пѣти бы поискали.

7. И когато свършатъ свидѣтелство-то си, звѣрь-тъ който възлѣзва отъ безднѣж-тъ ще направѣ бой съ тѣхъ, и ще ги побѣди и ще ги убіе.

8. И трупове-тъ имъ *ще лежатъ* по улицы-тъ на голѣмый-тъ градъ, който духовно ся нарича Содомъ и Египетъ, дѣто и Господъ нашъ бы распнѣтъ ;

9. И *мнозина* отъ народы-тъ и племена-та и языцы-тъ и колѣната ще гледатъ трупове-тъ имъ три дена и половина, и не ще да оставятъ да ся положатъ трупове-тъ имъ въ гробове.

10. И жители-тъ на земѣж-тъ ще ся възрадуватъ за тѣхъ, и ще ся възвеселятъ ; и дарове единъ на другъ ще си проводятъ, защото тѣзи двама-та пророци мѣчихъ жители-тъ на земѣж-тъ.

11. И слѣдъ три-тъ дена и половина, влѣзе въ тѣхъ духъ на

на ѿ Б҃га, ѿ стѣнѣхъ ѻ́ба на ногѣхъ своихъ, ѿ стрѣхъ велихъ нападе́хъ на зрѣщихъ ихъ.

ѿ. И оуслышатъ гласъ велихъ съ нѣсѣ глаголющихъ имъ, взыдите сѣмѡ, ѿ взыдоша на нѣо на ѻ́блацѣхъ, ѿ видѣша ѿ вразѣ ихъ.

҃г. И възъ часъ тохъ трѣсхъ бысть велихъ, ѿ десятиа часть града падѣ, ѿ погѣе трѣсомъ именъ человѣческихъ се́дмь тысячъ: ѿ прочѣи пристрашнѣ быша, ѿ даша слава Б҃гъ нѣномъ.

҃д. Горе второе ѡидѣ: се горе трѣтѣе граде́хъ скорѡ.

ѿ. И седмьхъ Анг҃лѣхъ вострѣхъ, ѿ быша гласи велицы на нѣсѣхъ глаголюще: бысть цр҃тво міра, Г҃да нашегѡ ѿ Хр҃та ѿгнѡ, ѿ воцрѣхъ во вѣки вѣкѡвъ.

ѿ. И двѣдесѣть ѿ четыре старцы предъ Б҃гомъ сѣда́хъ на престѡлѣхъ своихъ, падоша на лица своѣ, ѿ поклонѣхъ Б҃гъ,

҃з. Глаголюще: хвалѣмъ тѣ, Г҃дѣ Иже Вседержителю, ѿже сѣхъ, ѿ вѣ, ѿ градыхъ, ѿкѡ прѣлѣхъ ѿ сѣхъ слава твоѣ великѡ, ѿ воцрѣхъ ѿ сѣхъ.

и. И ѡзыцы прогнѣхъ, ѿ прѣидѣ гнѣхъ твоѣ, ѿ вре́мѣ мѣртвѡмъ сѣдѣхъ прѣидѣ, ѿ да́ти мѣдѣ рабѡмъ твоимъ про-ро́кѡмъ ѿ сѣхъ ѿ во́дѣхъ ѿ мене твоегѡ, малымъ ѿ великимъ, ѿ раста́нѣхъ посмра́ждѣхъ зѣмлю.

ѿ. И ѡверзѣхъ хра́мъ Б҃жѣхъ на нѣсѣ, ѿ ѡвѣхъ кѣвѡхъ за-вѣта ѿгнѡ възъ хра́мѣ ѿгнѡ: ѿ быша блиста́нѣ, ѿ гласи, ѿ трѣсхъ, ѿ гра́дѣхъ великѣхъ.

ГЛАВА ѿ.

ѿ. И зна́менѣе велие ѡвѣхъ на нѣсѣ, жена ѡблечѣна възъ со́лнце, ѿ л҃гнѣхъ по́д нога́ма ѿ, ѿ на главѣхъ ѿ вѣнѣхъ ѿ звѣздѣхъ двоюна́десѣте.

животъ отъ Бога ; и ся исправихъ на нозѣ-тѣ си, и страхъ голѣмъ нападиъ врѣхъ онѣзи конто гы гледахъ.

12. И чухъ гласъ голѣмъ отъ небе-то който имъ казуваше : Възлѣзте тука. И възлѣзохъ на небе-то въ облакъ, и видѣхъ гы врагове-тѣ имъ.

13. И тозъ часъ станъ трусь голѣмъ, и паднѣ десета-та часть на градъ-тѣ, та измрѣхъ въ тойзи трусь седмъ тысящи души чело-вѣци ; и останѣли-тѣ ся уплашихъ и въздадохъ славъ на Бога небеснаго.

14. Второ-то горко прѣминъ ; ето иде скоро и трето-то горко.

15. И седмый-тѣ ангелъ затрѣби, и станѣхъ гласове голѣми на небе-то, конто казувахъ : Царства-та свѣтовны станѣхъ *царства* на Господа нашего и на Христа неговъ, и ще царува во вѣкы вѣковъ.

16. И двадесеть-тѣ и четири старци, конто сѣдѣхъ прѣдъ Бога на прѣстола-тѣ си, паднѣхъ на лица-та си и поклонихъ ся Богу,

17. И думавъ : Благодаримъ ти, Господи Боже Вседържителю, който си, който си былъ, и който ще бѣдешъ, защото си пріялъ голѣмъ-тѣ си силъ, и воцарилъ си ся.

18. И язычници-тѣ ся разгнѣвахъ, и дойде твой-тѣ гнѣвъ, и врѣме-то на мъртвы-тѣ, да ся сѣдятъ, и да дадешъ заплатѣ-тѣ на твои-тѣ рабы пророцы-тѣ, и на святын-тѣ, и на онѣзи конто ся боятъ отъ име-то тѣ, малы и голѣмы, и да погубишь губители-тѣ на земѣхъ-тѣ.

19. И отвори ся храмъ-тѣ Господень на небе-то, и яви ся ковчегъ-тѣ на неговый-тѣ завѣтъ въ храмъ-тѣ му ; и станѣхъ свѣткавицы, и гласове, и грѣмове, и трусь, и градъ голѣмъ.

ГЛАВА 12.

1. И знаменіе голѣмо ся яви на небе-то ; жена облѣчена въ слѣще-то, и луна-та подъ нозѣ-тѣ ѣ, и на главѣхъ-тѣ ѣ вѣнецъ отъ дванадесеть звѣзды.

Ѣ. И во чрѣвѣ ѡмѡущи, вопіѣтъ болѣущи, ѡ стрѣжащѣхъ ро-
дѣхъ.

Г. И ГЛАВІСА ЫНО ЗНАМЕНІЕ НА НБСІ, И СЕ ЗМІЙ ВЕЛІКЪ ЧЕР-
МЕНЪ, ИМѢА ГЛАВЪ СЕДМЪ, И РОГОВЪ ДЕСАТЬ: И НА ГЛАВАХЪ ЕГѠ
СЕДМЪ ВѢЩЕЦЪ:

Д. И хѡботѣ ѿгнѣ ѿторже третію часть свѣздаз нѣныхъ, и положи ѿ въз земаю. и смій стоаше предъ женою хоташею родити, да, егда родитѣ, снѣсть чѣдо ѿѧ.

Ѣ. И родѣ сына мѣжеска, ѣже ѣмать оуѣпастѣ всѣ ѣзѣыки
жезѣомѣ желѣзнымѣ: ѣ восхѣнѣено бѣыть чѣдо ѣѣ кѣ Пѣ8,
ѣ престѣолѣ ѣгѣѣ.

Ѣ. И ЖЕНА БѢЖА ВЪ ПССТЫНЮ, ИДѢЖЕ ИМѢ МѢСТО ОУГОТОВАНО Ѡ ПѢА, ДА ТАМѢВЪ ПИТАЕТСЯ ДНІИ ТЫСАЩІСЯ ДВѢСТѢ ШЕСТЬДЕСѦТЪ.

3. ꙗкоже бранѣ на нѣсѣ: Мѣхалаз ꙗкоже ꙗггѣн ѿгнѣ бранѣ
сѣтворѣша со змѣмъ, ꙗкоже змѣн бранѣ ꙗггѣн ѿгнѣ.

и. И не возмо́гоша, и мѣста не ѡбрѣтеса ѡмзъ к томꙋ на
нѣсѣ.

Ѣ. И вложѣнъ бѣсть смѣи великѣи, смѣи древнѣи, нарицае-
мый дѣволъ и сатана, астаи вселѣнию всю, и вложѣнъ
бѣсть на зѣмлю, и аггелъ егѡ съ нимъ низверженъ бѣша.

Г. И слышахъ гласъ велѣй на нѣси, глаголющъ: нынѣ
бысть спасеніе и сила и црство Бга нашегѡ, и Область
Хртѡ егѡ: ѣкѡ низложенъ бысть клеветникъ брати нашеѡ,
ѡклеветала ихъ предъ Богомъ нашимъ день и нощь.

ЛІ. І́ тѣи побѣдиша ѿгдѣ кровію ѿгичею, и́ слѡвомъ свидѣ-
тельства своегѡ, и́ не возлюбѣша дѡшзъ своихъ да́же до
смѣрти.

БІ. СЕРГІ РАДН ВЕСЕЛІТЕСЯ НБСА І ЖИВЮЩІИ НА НИХЪ: ГОРЕ ЖИВЮЩИМЪ НА ЗЕМЛІ І МОРІ, ІАКЪ СНІДЕ ДІАВОЛЪ КЪ ВАМЪ, ІМѢА ІРОСТЬ ВЕЛІКЮ, ВЪДЫИ, ІАКЪ ВРѢМА МАЛО ІМАТЬ.

ГІ. П'ЄГДА ВІД'ЄВЗ СМІЙ, ІАКВ ПИЗЛОЖЄНЗ БЫІСТЬ НА ЗЄМЛЮ
ГОП'АШЕ ЖЕНЄ, ІАЖЕ РОДН МЄЖЕСКА.

2. И тя бѣ непразна, и выкаше отъ болѣзни, и мѣчаше ся да роди.

3. И яви ся друго знаменіе на небе-то, и ето змѣй голѣмъ чървенъ, който имаше седмъ главы и десеть рога; и на главы-тъ му седмъ короны;

4. И опашка-та му влачаше третѣж-тѣ часть отъ звѣзды-тъ небесны, и хвърли ги на земѣж-тѣ; и змѣй-тъ ся спрѣ прѣдъ женѣ-тѣ, която щѣше да роди, за да изѣде чадо-то ѿ щомъ роди.

5. И роди дѣте мѣжко, което ще управлява вси-тъ народы съ жезлъ желѣзенъ, и нейно-то чадо бы грабнѣто *и занесено* при Бога и при неговый-тъ прѣстолъ.

6. И жена-та побѣгна въ пустынь-тѣ, дѣто имаше приготовено отъ Бога мѣсто, да ѿх хранятъ тамо тысящъ и двѣстѣ и шестдесеть дни.

7. И станѣ бой на небе-то; Михаилъ и ангели-тъ неговѣ бихѣ ся противу змѣй-тъ; и змѣй-тъ ся би и ангели-тъ неговѣ,

8. И не надвихѣ, нито ся намѣри вече за тѣхъ мѣсто по небе-то.

9. И сваленъ бы голѣмый-тъ змѣй, старовѣременна-та онази змія, която ся нарича Діаволъ и Сатана, който льсти всичкѣ вселеннѣжъ, сваленъ бы на земѣж-тѣ, свалени быхѣ и ангели-тъ неговѣ съ него наедно.

10. И чухъ гласъ голѣмъ който говораше на небеса: Сега быде спасеніе-то и сила-та и царство-то на Бога нашего, и власть-та на Христа неговъ; защото низринѣтъ бы клеветникъ-тъ на наши-тъ братія, който ги клеветѣше день и нощъ прѣдъ Бога нашего.

11. И тѣ го побѣдихѣ съ кръвь-тѣ на Агне-то, и съсь слово-то на свое-то свидѣтелство; и не възлюбихѣ животъ-тъ си до смъртъ.

12. Заради това веселѣте ся, небеса, и *вы* конто живѣте въ тѣхъ. Горко вамъ конто живѣте на земѣж-тѣ и на море-то, защото слѣзе діаволъ-тъ у васъ много разяренъ, понеже знае че малко вѣме има.

13. И като видѣ змѣй-тъ че бы сваленъ на земѣж-тѣ, погна женѣ-тѣ, която бѣ родила мѣжко-то дѣте.

дѣ. И даны быша женѣ двѣ крила орла великаго, да паритѣ въ престѣнию въ мѣсто свое, и да же препитана баше тѣхъ время и времени и полъ времени, ѿ лица смѣнна.

еѣ. И испустѣ смѣи за женою и зѣ оустѣ своихъ вода ѣкв рѣкѣ, да ю въ рѣцѣхъ потопитѣ.

еѣ. И поможетъ земля женѣ, и ѿверзетъ земля оустѣ свои, и пожретъ рѣкѣ, ю же и зведетъ смѣи ѿ оустѣ своихъ.

зѣ. И разгнѣвася смѣи на женѣ, и иде сотворити брань со ѿставшимъ сѣменемъ еѣ, и же соблюдаютъ заповѣди Бжїѣ, и имѣютъ свидѣтельство Іисъ Хрѣтово.

ГЛАВА ПІ.

а. И стѣхъ на песцѣхъ морстѣхъ: и видѣхъ и зѣ моря свѣтра исходяща, имѣща главъ седмь, и рогѣхъ дѣсѣтъ, и на рогѣхъ егѣхъ вѣнѣцѣхъ дѣсѣтъ, а на главахъ егѣхъ имена хсѣна.

б. Звѣрь, егѣже видѣхъ, еѣ подобенъ рыси, и нозѣ еѣ ѣкв медвѣди, и оустѣ егѣхъ ѣкв оустѣ львѣва, и даде еѣ смѣи сѣлъ свою, и престолъ свой, и Ѧвласть великую.

г. И видѣхъ единаго ѿ главъ егѣхъ ѣкв заколенъ въ смѣрть, и ѣзва смѣрти егѣхъ исцѣлѣ. и чюдѣся всѣ земля во слѣдъ свѣтра, и поклонѣшася смѣю, и же даде Ѧвласть свѣрю.

д. И поклонѣшася свѣрю, глаголюще: кто подобенъ свѣрю; и кто можетъ ратоватися съ нимъ;

е. И даны быша еѣхъ оустѣхъ глаголюща велика и хсѣна: и дана бысть еѣхъ Ѧвласть творити мѣсѣцѣхъ четыредѣсѣтъ двѣ.

е. И ѿверзетъ оустѣ свои въ хсѣненіе къ Бгѣ, хсѣмѣи имѣ егѣхъ, и селеніе егѣхъ, и живущыѣ на нѣсѣхъ.

з. И дано бысть еѣхъ брань творити со стѣми, и побѣдити ѣ: и дана бысть еѣхъ Ѧвласть на всѣхъхъ колѣнѣхъ (людеѣхъ) и на ѣзыцѣхъ и племенѣхъхъ.

14. И дадохъ ся на женѣ-тъ двѣ крылѣ на голѣмъ орелѣ да лѣти въ пустыниѣ-тъ на мѣсто-то си, тамо дѣто ѿ хранятъ врѣме и врѣмена и половинѣ врѣме, *потулена* отъ лице-то на змѣй-тъ.

15. И испуснѣ змѣй-тъ слѣдѣ женѣ-тъ изъ уста-та си водѣ като рѣкѣ, да стори да ѿ повлѣче рѣка-та.

16. И помогнѣ земя-та на женѣ-тъ, и отвори земя-та уста-та си и погълнѣ рѣкѣ-тъ която бѣ испуснѣлъ змѣй-тъ изъ уста-та си.

17. И прогнѣва ся змѣй-тъ врѣхѣ женѣ-тъ, и отиде да направѣ бой съ останѣлы-тъ отъ нейно-то сѣме, които пазятъ заповѣди-тъ Божіи, и иматъ свидѣтелство-то Исусѣ Христово.

ГЛАВА 13.

1. И застанѣхъ на пѣськѣ-тъ морскый, и видѣхъ звѣрь който възлѣзуваше отъ море-то, който имаше седмѣ главы и десетѣ рога; и на рогове-тъ му десетѣ короны, и на главы-тъ му имена богохулы.

2. И звѣрь-тъ когото видѣхъ приличаше на рысь, и крака-та му бѣхъ като на мечкѣ, и уста-та му като уста на лвъ; и змѣй-тъ даде ему силѣ-тъ си, и прѣстолѣ-тъ си, и власть голѣмѣ.

3. И видѣхъ единѣ отъ главы-тъ му като раненѣ смъртно; и смъртоносна-та негова рана оздравѣ; и почуди ся всѣка-та земя на слѣдѣ звѣрь-тъ; и поклонихъ ся на змѣй-тъ, който даде на звѣрь-тъ власть;

4. И поклонихъ ся на звѣрь-тъ, и думамъ: Кой е подобенъ на звѣрь-тъ? Кой може да ся борѣ съ него?

5. И дадохъ му ся уста да говорятъ горделиво и богохулно; даде му ся още власть да направѣ *каквото ще* четиридесетѣ и два мѣсеца.

6. И отвори уста-та си на хулы врѣхѣ Бога, да хули име-то му, и жилище-то му, и тѣзи които живѣѣтъ на небеса.

7. И даде му ся да направѣ бой съ свѣтыи-тъ, и да ги побѣди, и даде му ся власть надъ всяко племе и языкъ и народѣ.

и. И поклѡнатса ѿмѡ всѣ живѡщїи на землѣ, и мже не написана сѣть именѡ въ книгахъ живѡтнѣхъ агнца заколенѡгѡ въ сложенїѡ мїра.

д. Аще кто имать оухо, да слышитъ.

г. Иже аще въ плѣненїе ведѣтъ, въ плѣненїе пойдѣтъ: аще кто оръжїемъ оубїѣтъ, подѡбѣтъ ѿмѡ оръжїемъ оубїѣнѡ быти. здѣ есть терпѣнїе и вѣра стѣхъ.

дл. И видѣхъ инаго свѣрѡ восходѡщаго въ землѣ, и имѣаше рѡга двѡ, подѡбна агнцнмъ, и глаголаше іакѡ смїи.

в. И влѣсть перѡгѡ свѣрѡ всѡ творѡше предъ нїмъ: и творѡше зѣмлю и всѣ живѡщїѡ на нѣй поклонїтисѡ перѡмъ свѣрѡ, ѿмѡже и сѣлѣна бысть іазѡ смѣртнаѡ.

҃҃. И сотворї чюдеса велика, да и огнь сотворїтъ сходїти съ нѣсѣ на зѣмлю предъ чѡлѡвѣкн:

дл. И лстїтъ живѡщїѡ на землѣ, ради знаменїѡ, іаже данѡ быша ѿмѡ предъ свѣремъ творїти: глагола живѡщїмъ на землѣ, сотворїти ѡбразъ свѣрѡ, иже имать іазѡ оръжїю, и живъ бысть.

е. И данѡ бысть ѿмѡ дѡти дѡхъ ѡбразѡ свѣрїнѡ, да проглаголетъ ікѡна свѣрїна, и сотворїтъ, да иже аще не поклѡнатса ѡбразѡ свѣрїномъ, оубїѣнн бѡдѡтъ.

ѕ. И сотворїтъ всѡ малѡ и великѡ, бѡгѡтъ и оубѡгѡ, свѡбѡднѡ и рабѡтнѡ, да дѡстѡ имъ начертанїе на деснѣхъ рѡцѣ ихъ илї на чѡлахъ ихъ,

з. Да нїктоже възмѡжетъ нї кспїти нї продѡти, тѡкмѡ кто имать начертанїе, илї имѡ свѣрѡ, илї чїслѡ имене ѿгѡ.

и. Здѣ мѡдрѡсть есть. иже имать оумъ, да почтѣтъ чїслѡ свѣрїно: чїслѡ ко чѡлѡвѣческѡ есть, и чїслѡ ѿгѡ, шѣтсѡтъ шѣтѡдѣсѡтъ шѣтъ.

8. И ще му ся поклонятъ всички що живѣѣтъ на земя-тъ, на които имена-та не сѣ написаны въ книгъ-тъ на животъ-тъ, на заклано-то отъ създање міра Агне.

9. Който има ухо, нека слуша.

10. Който завожда въ робство, въ робство ще отиде; който убие съ ножъ, той трѣбува отъ ножъ убити да бѣде. Тука е търпѣніе-то и вѣра-та на святыи-тъ.

11. И видѣхъ другъ звѣрь който възлѣзуваше отъ земя-тъ, и имаше два рога подобни на агнешки, и говораше като змѣй;

12. И дѣйствуваше съсъ всички-тъ власть на първый-тъ звѣрь прѣдъ него, и стори *щото* земя-та и живущи-тъ на ней да ся поклонятъ на първый-тъ звѣрь, на когото смъртоносна-та рана бѣ оздравѣла.

13. И правяше знаменія голѣмы, *щото* направи и огнь да слѣзва отъ небе-то на земя-тъ прѣдъ чловѣцы-тъ.

14. И лѣсташе живущи-тъ на земя-тъ, поради знаменія-та които му ся дадохъ да направи прѣдъ звѣрь-тъ, и говораше на живущи-тъ по земя-тъ да направятъ образъ на звѣрь-тъ, който имаше ранъ-тъ отъ ножъ, и оживѣ.

15. И даде му ся да даде духъ на образъ-тъ звѣровъ, така *що* да продума образъ-тъ звѣровъ, и да стори *щото* които ся не поклонятъ на звѣровый-тъ образъ, да бѣдѣтъ убити.

16. И струваше всички-тъ, малки и голѣмы, и богаты и сиромасы, и свободны и рабы, да приимѣтъ бѣлѣгъ на деснъ-тъ си рѣкъ, или на чела-та си;

17. И да не може никой да купи или да продаде, освѣнъ който има бѣлѣгъ-тъ, или име-то звѣрово, или число-то на негово-то име.

18. Тука е мудрость-та; който има умъ нека смѣтне число-то на звѣрь-тъ, *защото* е число на чловѣкъ; и число-то му е шестстотинъ и шестдесетъ и шестъ.

ГЛАВА 1.

. И вѣдѣхъ, и сѣ гнецъ стоаше на горѣ Сїѡнстѣй, и сз нѣмъ стѡ и чѣтыредесать и чѣтыре тысащы, имѡще йма О҃ц҃а ҃г҃ѡ написано на челѣхъ своихъ.

б. И слышашъ гласъ сз нѣсѣ, ѣкѡ гласъ вѣдъ многихъ, и ѣкѡ гласъ грѡма велика: и гласъ слышашъ гс҃дѣцъ гс҃дѡщихъ въ гс҃си своѣ.

в. И поющихъ ѣкѡ пѣснь нѡвѡ прѣд престѡломъ и прѣд чѣтыри живѡтными и стѣрцы: и никтѡже можаше навѣикнсти пѣсни, тѡкмѡ сѣи стѡ и чѣтыредесать и чѣтыре тысащы йскѡплени ѡ землѣ.

г. Сѣи сѣть, йже сз женѡми не ѡсквернишася: занѣ дѣвственницы сѣть: сѣи послѣдуютъ г҃нцѡ, може ще пойдѣтъ: сѣи сѣть кѡплени ѡ людѣй пѣрвенцы Б҃гѡ и г҃нцѡ.

д. И во оустѣхъ йхъ не ѡбрѣтѣся лѣсть: вѣз порока ко сѣть прѣд престѡломъ Б҃жїимъ.

е. И вѣдѣхъ йнаго г҃҃ла парѡща посреѣдѣ нѣсѣ, имѡщаго ҃ѡѡе вѣчно благовѣстити живѡщимъ на землѣ и всѡкомъ плѣмени и зѡыкѡ и колѣнѡ и людѣмъ,

з. Глаголюща гласомъ великимъ: оубѡйтѣся Б҃га, и даѡте ҃мѡ слѡвѡ, ѣкѡ прїидѣтъ чѡсъ сс҃дѡ ҃г҃ѡ: и поклонитѣся сотвѡршемѡ нѣѡ и зѣмлю и мѡре и истѡчники воднѣѡ.

и. И йнѡ г҃҃лѡ въ слѣдѡ йде, глагола: падѣ, падѣ вавѡлѡнѡ градъ великїй: занѣ ѡ вїна ростѣ любѡдѣанїѡ своегѡ напоѣ всѡ зѡыкѡ.

о. И трѣтїй г҃҃лѡ въ слѣдѡ ҃г҃ѡ йде, глагола гласомъ великимъ: йже ще ктѡ поклонѡетсѡ свѣрю и йкѡнѣ ҃г҃ѡ, и прїѣмлетъ начертѡнїе на челѣ своемъ илѣ на рсѣцѣ своей:

п. И тѡй ймать пїти ѡ вїна ростѣ Б҃жїѡ, вїна нерастворѣна въ чѡши гнѣѡ ҃г҃ѡ, и вѣдѣтъ мѡченѡ О҃г҃немъ и жѡпеломъ прѣд г҃҃лѡ с҃г҃ыми и прѣд г҃҃нцемъ.

ГЛАВА 14.

1. И видѣхъ, и ето Агне стояше на горѣ-тѣ Сионъ, и съ него сто и четиридесетъ и четири тысящи, които имахъ име-то на неговый-тъ Отецъ написано на чела-та си.

2. И чухъ гласъ отъ небе-то като гласъ на много воды, и като гласъ на грѣмъ голѣмъ; и чухъ гласъ на свирцы, които свирахъ съ китары-тѣ си.

3. И пѣяхъ като новъ пѣснь прѣдъ прѣстолъ-тъ, и прѣдъ четири-тѣ животны и старцы-тѣ; и никой не можаше да научи пѣснь-тъ, тъкмо сто и четиридесетъ и четири-тѣ тысящи искупени-тѣ отъ земѣ-тѣ.

4. Тѣ сѣ които ся не осквърнихъ съсъ жены; защото дѣвственници сѣ; тѣ сѣ които слѣдуютъ Агне-то къдѣто и да иде; тѣ сѣ искупени отъ челоуѣцы-тѣ, начатки Богу и на Агне-то.

5. И въ уста-та имъ льсть не ся намѣри; защото сѣ непорочни прѣдъ прѣстолъ-тъ Божій.

6. И видѣхъ другъ ангелъ че лѣтѣше посрѣдъ небе-то, който имаше вѣчно-то благовѣстїе, да проповѣда на живуцы-тѣ по земѣ-тѣ, и на всяко колѣно и племе и языкъ и народъ,

7. И казуваше съ гласъ голѣмъ: Убойте ся отъ Бога, и въздайте нему славъ, защото дойде часъ-тъ на неговый-тъ сѣдъ; и поклонѣте ся тому който е направилъ небе-то и земѣ-тѣ и море-то и изворы-тѣ на воды-тѣ.

8. И другъ ангелъ идяше слѣдъ него и казуваше: Паднѣ, паднѣ Вавилонъ, градъ-тъ голѣмый; защото отъ вино-то на ярость-тъ на свое-то блудодѣяніе напои всичкы-тѣ народы.

9. И третій ангелъ идяше слѣдъ тѣхъ, и казуваше съ гласъ голѣмъ; Който ся кланя на звѣрь-тъ и на образъ-тъ неговъ, и зема бѣлѣгъ на чело-то си или на рѣкѣ-тѣ си,

10. Той ще піе отъ вино-то на Божіѣ-тѣ ярость, палѣяно-то чисто въ чашѣ-тѣ на гнѣвъ-тъ му; и ще бѣде мѣченъ съ огнь и съсъ жупелъ прѣдъ святы-тѣ ангелы и прѣдъ Агне-то.

41. И дѣмъ мученїа ѡхъ во вѣки вѣкѡвъ восхѡдитъ: и не ѡмстѣ покѡа дѣнь и нощь, покланяющїисѧ свѣрю и Ѡбразъ ѣгѡ, и прїемлющїи начертанїе ѡмене ѣгѡ.

Б1. Здѣ ѣсть терпѣнїе стѣхъ, ѡже соблюдаютъ заповѣди Бжїа и вѣрсъ Іисовс.

Г1. И слышавъ гласъ съ нѣсѣ глаголющъ мнѣ: напиши, вѣженїи мѣртвѣи оумирающїи въ Гѣхъ въ нынѣ. Ѣи, глаголетъ Дхъ: да почиютъ въ трсѡвъ своихъ: дѣла бо ѡхъ ходѣтъ въ слѣдъ съ нїми.

Д1. И видѣхъ, и сѣ Ѡблакъ свѣтелъ, и на Ѡблѡцѣхъ сѣдѣи подобенъ Сѡсъ чловѣческому, ѡмѣа на главѣ своей вѣнѣцъ златъ, и въ рсцѣхъ ѣгѡ сѣрпъ Ѡстръ.

Е1. И ѡнъ Аггѡвъ ѡзыде ѡзъ храма, вопїа великимъ гласомъ сѣдѡщемъ на Ѡблѡцѣхъ: послѧ сѣрпъ твой и жнїи, ѡкѡ прїїде чѡсъ пожати, занѣ ѡзше трава земнаѧ.

Є1. И положи сѣдѣи на Ѡблѡцѣхъ сѣрпъ свой на зѣмлю, и пожѧта вѣсть зѣмля.

З1. И ѡнъ Аггѡвъ ѡзыде ѡзъ цркви сѣщїа на нѣсїи, ѡмѡи и тѡй сѣрпъ Ѡстръ.

И1. И ѡнъ Аггѡвъ ѡзыде въ Ѡлтарѧ, ѡмѡи Ѡвласть на Ѡгнїи, и возопїи клїчемъ великимъ ко ѡмѡщемъ сѣрпъ Ѡстрый, глагола: послѧ сѣрпъ твой Ѡстрый, и ѡкѣми грѡзды вїнограда земнагѡ, ѡкѡ созрѣша оужѣ грѡзды ѣа.

Д1. И положи Аггѡвъ сѣрпъ свой на зѣмлю, и ѡверѣ вїнограда зѣмскїи, и вложїи въ точїло великїа ѡрости Бжїа.

К1. И ѡспранѡ вѣсть точїло вѣнѣ града, и ѡзыде кровь въ точїла даже до оуздъ конскихъ, въ стадїи тысяща и шѣсть сѡтъ.

11. И дымъ-тъ на тѣхно-то мѣченіе възлѣзува во вѣкы вѣковъ, и нѣмать отдѣхновеніе ни день ни нощъ тѣзи които ся кланятъ на звѣрь-тъ и на образъ-тъ неговъ, и който приима бѣлѣгъ-тъ на негово-то име.

12. Тука е търпѣніе-то на святии-тъ; тука сж тѣзи които пазятъ заповѣди-тъ Божіи и вѣрж-тъ Иисусовѣ.

13. И чухъ гласъ отъ небе-то който ми казуваше: Пиши: Блажени мъртви-тъ които умиратъ отъ нынѣ въ Господа. Ей, казува Духъ-тъ, да си починѣтъ отъ трудове-тъ си, и дѣла-та имъ ходятъ слѣдъ тѣхъ.

14. И видѣхъ, и ето облакъ бѣлъ, и на облакъ-тъ сѣдѣше единъ подобенъ Сыну чловѣческому, и имаше на главѣ-тъ си златенъ вѣнецъ, и въ рѣкѣ-тъ си сѣрпъ остръ.

15. И другъ ангелъ излѣзе изъ храмъ-тъ, и выкаше съ голѣмъ гласъ на тогози, който сѣдѣше на облакъ-тъ: Простри сѣрпъ-тъ си и жъни; защото дойде ти часъ-тъ да жънешъ, понеже изсѣхнѣ жътва-та земна.

16. И онзи който сѣдѣше на облакъ-тъ, положи сѣрпъ-тъ си на земѣ-тъ, и пожъната бы земя-та.

17. И другъ ангелъ излѣзе изъ храмъ-тъ който е на небе-то, и държаше и той сѣрпъ остръ.

18. И другъ ангелъ излѣзе изъ олтарь-тъ, който имаше власть надъ огнь-тъ, и извика съ выкъ голѣмъ на тогози който имаше острый-тъ сѣрпъ, и каза: Простри острый-тъ си сѣрпъ, и оберни гроздове-тъ на земно-то лозіе, защото узрѣя вече гроздіе-то му.

19. И положи ангелъ-тъ сѣрпъ-тъ си на земѣ-тъ, и обра лозіе-то земно, и хвърли *обрано-то* въ голѣмий-тъ жлебъ на Божіѣ-тъ яростъ.

20. И истѣпканъ бы жлебъ-тъ вѣнъ отъ градъ-тъ, и потече кръвь изъ жлебъ-тъ дори до узды-тъ на коніе-тъ, въ разстояніе на тысящѣ и шестстотинѣ стадіи.

ГЛАВА ѿ.

А. И видѣхъ ѿно знаменіе на нбсѣхъ вѣліе и чѣдно, седмь
 ѿггѣхъ ѿмѣщѣхъ седмь ѿзвѣхъ послѣднихъ, занѣ въ тѣхъ
 скончѣется ѿростъ Бжїа.

Б. И видѣхъ ѿкѡ море стклѣно смѣшено со огнемъ, и
 повѣдѣвшыя свѣрѣ и Образъ ѿгѡ, и начертаніе ѿгѡ и число
 ѿмене ѿгѡ, стоѣшы на морѣ стклѣномъ, ѿмѣщѣхъ гѣсли
 Бжїи.

Г. И поѣхъ пѣснь Мѡѡсѣа раба Бжїа и пѣснь ѿгнчѣхъ, глаголюще:
 вѣліа и дѣвна дѣла твоѣ, Гдѣи Бже Вседержителю:
 праведни и истинни пѣтїе твои, Црѣю стѣхъ.

Д. Ктѣ не оубоитѣя тебѣ Гдѣи, и прослѣвитѣ ѿма твоѣ;
 ѿкѡ ѿдѣнъ преподобенъ ѿсѣ: ѿкѡ всѣ ѿзыцы прїйдѣтъ и
 поклѣнатѣ предъ тобою: ѿкѡ ѡправданїа твоѣ ѿвѣ-
 шаса.

Е. И по сѣхъ видѣхъ, и сѣ ѡвѣрзѣся храмъ скнїи свидѣнїа
 на нбсѣхъ:

Ж. И ѿзыдѣша седмь ѿггѣхъ ѿзъ храма, ѿже ѿмѣхъхъ седмь
 ѿзвѣхъ, ѡвлечѣны въ рѣзы лилїи чїсты и свѣтлы, и пре-
 поѣсани на пѣрѣхъхъ пѣасы златѣми.

З. И ѿдѣнъ ѡ четѣрѣхъ живѣтнѣхъ даде седмїмъ
 ѿггѣмъхъ седмь фїалъхъ златѣхъ, ѿсполненнѣхъ ѿростѣ Бга
 живѣщѣгѡ во вѣкѣхъ вѣкѡвѣхъ.

И. И напѣлнѣся храмъ дѣма ѡ славы Бжїа и ѡ сїлы ѿгѡ:
 и нїктѣже можѣше внїти во храмъ, дѣндеже скончѣются
 седмь ѿзвѣхъ седмїхъ ѿггѣхъ.

ГЛАВА ѿ.

А. И слышѣхъ глѣсѣхъ вѣлїи ѡ храма глаголющѣхъ седмїмъ
 ѿггѣмъхъ: ѿдѣте и ѿзлїйте седмь фїалъхъ ѿростѣ Бжїа на
 зѣмлю.

ГЛАВА 15.

1. И видѣхъ друго знаменіе на небе-то голѣмо и чудно, седмь ангелы, които държехъ седмь-тѣ послѣдни язвы, защото въ тѣхъ ся свърши Божія-та ярость.

2. И видѣхъ като море стьклено размѣсено съ огнь; и тѣзи които бѣхъ побѣдили звѣрь-тѣ, и образъ-тѣ неговъ, и бѣлѣгъ-тѣ неговъ, и число-то на негово-то име, че стоехъ на стьклено-то море, и държехъ китары Божіи,

3. И пѣяхъ пѣснь-тѣ на Моисея Божій-тѣ рабъ и пѣснь-тѣ на Агне-то, и казувахъ: Велики и чудны сѣ твои-тѣ дѣла, Господи Боже Вседържителю; праведны и истинны сѣ твои-тѣ пѣтища, Царю на святии-тѣ.

4. Кой нѣма да ся убои отъ тебе, Господи, и да прослави твое-то име? защото само ты си святъ; защото вси-тѣ племена ще дойдѣтъ и ще ся поклонятъ прѣдъ тебе, защото ся явихъ твои-тѣ праведны сѣдбы.

5. И слѣдъ това видѣхъ, и ето на небе-то ся отвори храмъ-тѣ на скиний-тѣ на свидѣтельство-то;

6. И излѣзохъ изъ храмъ-тѣ седмь-тѣ Ангели, които държехъ седмь-тѣ язвы, облѣчени въ чисти и свѣтлы лѣнени *дрехы*, и прѣпасани прѣзъ грѣды-тѣ съсъ златны поясы.

7. И едно отъ четыри-тѣ животны даде на седмь-тѣ ангелы седмь златны чаши, пълны съ ярость отъ Бога живущаго въ вѣки вѣковъ.

8. И напълни ся храмъ-тѣ съ дымъ отъ славъ-тѣ Божіи, и отъ силъ-тѣ неговъ; и никой не можаше да влѣзе въ храмъ-тѣ, докѣ ся не свършатъ седмь-тѣ язвы на седмь-тѣ ангелы.

ГЛАВА 16.

1. И чухъ изъ храмъ-тѣ гласъ голѣмъ който казуваше на седмь-тѣ ангелы: Идѣте та излѣйте на земь-тѣ чаши-тѣ на Божій-тѣ ярость.

в. И ѿде первыи Агг҃лаз, и ѿзлѣа фїалѣз своѣи на зѣмлю: и вѣсть гнѡи солаз и люти на челоуѣцѣхъ имѣшихъ начертанїе свѣрѣно и кланяющихся ікѡнѣмъ ѣгѣмъ.

г. И вторыи Агг҃лаз ѿзлѣа фїалѣз своѣи въ море: и вѣсть кровь іакѡ мертвеца, и всѧка дѣша живѧ оумре въ мори.

д. И третїи Агг҃лаз ѿзлѣа фїалѣз своѣи на рѣки и на истѡчники водныа, и вѣсть кровь.

е. И слышахъ Агг҃ла воднаго глаголюща: праведенъ еси Гд҃и, сый, и ѿже еѣ, и преподаюещъ, іакѡ сїа сдѣлахъ еси:

ж. Зане кровь сѣихъ и прорѡкъ ѿзлѣаша, и кровь имъ далъ еси пїти: достѡини бо сѣть.

з. И слышахъ др҃с҃аго ѿ Олтарѧ глаголюща: Ѽи, Гд҃и Бже Вседержїтелю, истинни и прави сдѣи твои.

и. И четвѣртыи Агг҃лаз ѿзлѣа фїалѣз своѣи на солнце: и данѡ вѣсть емѣ ѡпалѣти челоуѣки огнемъ.

ѡ. И ѡпалѣшася челоуѣцы зноѣмъ великимъ, и х҃лиша ѿма Бж҃е, ѿже ѿмать ѡбласть на ѡзвяхъ сїихъ: и не покѧшася дѣти емѣ славы.

ї. И пѧтыи Агг҃лаз ѿзлѣа фїалѣз своѣи на престѡлаз свѣрѣиныхъ: и вѣсть царство ѣгѡ ѡмрачено: и жвахъ ѡзыки своѧ ѿ колѣзни,

ѡ. И х҃лиша Б҃га нѣнаго ѿ колѣзни и ѿ ѡзвз своихъ, и не покѧшася ѿ дѣлз своихъ.

ѡ. И шестыи Агг҃лаз ѿзлѣа фїалѣз своѣи на рѣкѣ великѣс Ѣвфратъ: и ѿсѧче водѧ ѣа, да оуготѡвится пѣть царѣмъ сїиимъ ѿ востѡкъ солнечныхъ.

г. И видѣхъ ѿз оустъ смѧ, и ѿз оустъ свѣра, и ѿз оустъ лжѧгѡ прорѡка дѣхѧ три печѣстыа, іакѡ жлѡвы ѡсѡдѧшася:

д. Сѣть бо дѣси дѣмѡнстїи творѧще знаменїа: ѿже ѡсѡдѧтъ кхъ царѣмъ всеа вселѣнныа, собратїи а на брань въ дѣнь тѡи великїи Б҃га Вседержїтеля.

2. И отиде първый-тъ та излѣ чашѣ-тѣ си на земѣ-тѣ, и станѣ струпъ зѣлъ и лютъ на онѣзи челоуѣцы конто имахѣ бѣлѣтъ-тъ на звѣрь-тъ, и на онѣзи конто ся кланяхѣ на неговый-тъ образъ.

3. И второй-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тѣ си въ море-то, и станѣ кръвь както на мъртвецъ, и всяка жива душа въ море-то умрѣ.

4. И третій-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тѣ си въ рѣкы-тѣ и въ изворы-тѣ водны, и станѣхѣ кръвь.

5. И чухъ ангелъ-тъ на воды-тѣ че казуваше : Праведенъ си, Господи, който си, и който си былъ, и който си святъ, защото си това отсѣдилъ :

6. Понеже кръвь на святыи и на пророцы пролѣхѣ, и кръвь имѣ си далъ да пѣхѣтъ ; защото сѣ достойни за това.

7. И чухъ другъ *ангелъ* отъ олтарь-тъ че казуваше : Ей, Господи Боже Вседържителю, истинны и праведны сѣ твои-тѣ сѣдбы.

8. И четвъртый-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тѣ си на слънце-то, и даде му ся да жеже челоуѣцы-тѣ съ огнь.

9. И опекохѣ ся челоуѣцы-тѣ отъ голѣмѣ жегѣ, и похулихѣ име-то на Бога който има власть надъ тѣзи язвы ; и не ся покаяхѣ да въздадѣтъ славѣ нему.

10. И петый-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тѣ си врѣхъ прѣстолъ-тъ на звѣрь-тъ ; и станѣ царство-то му потъмнѣло ; и дѣвчыхѣ языцы-тѣ си отъ болѣжъ ;

11. И похулихѣ Бога небеснаго за болѣжи-тѣ си и за струпы-тѣ си, и не ся покаяхѣ отъ дѣла-та си.

12. И шестый-тъ ангелъ излѣ чашѣ-тѣ си врѣхъ голѣмѣ-тѣ рѣкѣ Евфратъ ; и прѣсѣхнѣ вода-та ѿ, за да ся приготви пѣть-тъ на царіе-тѣ, конто сѣ отъ истокъ на слънце-то.

13. И видѣхъ три нечисты духове подобны на жабы, и *тѣ излъзавѣхѣ* изъ уста-та на змѣи-тъ, и изъ уста-та на звѣрь-тъ, и изъ уста-та на лъжовный-тъ пророкъ :

14. Защото сѣ духове бѣсовскы, конто правятъ знаменія, и конто ходятъ при царіе-тѣ на земѣ-тѣ и на всѣхѣ вселеннѣхѣ, да ги съберѣтъ за бой-тъ въ голѣмый-тъ онзи день на Бога Вседържителя.

ѢІ. СѢ ГРАДѢ ІАКѠ ТАТѢ: ВЛАЖЕНЪ ВДѢИ, И ВЛЮДЫИ РИЗЫ СВОѢ, ДА НЕ НАГЪ ХОДИТЪ, И ОУЗРАТЪ СРАМОТѢ ѢГѠ.

ѢІ. И СОВРА ІИХЪ НА МѢCТО НАРИЦАЕМОЕ ѢВРЕЙСКИ, АРМАГЕДДѠИИ.

31. И СЕДМЫИ АГГЛЪ ИЗЛІА ФІАЛЪ СВОИ НА ВОЗДѢХЪ: И ИЗЫДЕ ГЛАСЪ ВЕЛИИ Ѡ ХРАМА ИБѢ Ѡ ПРЕCТѠЛА, ГЛАГОЛА: БЫСТЬ.

ИІ. И БЫША БЛИСТѢНІА И ГРОМИ И ГЛАСИ, И БЫСТЬ ТРѢСЪ ВЕЛИКЪ, ІАКѠВЪ НИКОЛІЖЕ БЫСТЬ, ѠНѢЛѢЖЕ БЫША ЧЕЛОВѢЦЫ НА ЗЕМЛІ, ТОЛІКЪ ТРѢСЪ, ТАКѠ ВЕЛИИ.

ІІ. И БЫСТЬ ГРАДЪ ВЕЛИКЪ ВЪ ТРИ ЧАСТИ, И ГРАДИ ІАЗЫЧЕСТІИ ПАДОША, И ПАВѠИИ ВЕЛИКИИ ПОМАНОВЕНЪ БЫСТЬ ПРЕД БѢОМЪ. ДАТИ ѢМѢ ЧАШѢ ВІНА ІАРОСТИ ГИГѢА СВОЕГѠ:

ІІ. И ВСАКЪ ОCТРѠВЪ КѢЖА, И ГОРЫ НЕ ѠКРѢТОШАCЯ.

ІА. И ГРАДЪ ВЕЛИКЪ, ІАКѠ ТАЛАНТЕCЪ, СНИДЕ CЪ ИБѢ НА ЧЕЛОВѢКИ: И ХЪЛИША ЧЕЛОВѢЦЫ БѢА Ѡ ІАЗВЫ ГРАДНЫА, ІАКѠ ВЕЛІА ѢСТЬ ІАЗВА ѢГѠ СѢЛѠ.

ГЛАВА 31.

А. И ПРИДЕ ѢДИИИ Ѡ СЕДМИ АГГЛЪ ИМѢЩИИХЪ СЕДМЬ ФІАЛЪ, И ГЛАГОЛА СО МНОЮ, ГЛАГОЛА МИ: ПРИИДИ ДА ПОКАЖѢ ТИ СЪДЪ ЛЮБОДѢИЦЫ ВЕЛИКИА, СѢДАЩІА НА ВОДАХЪ МНОГИХЪ:

Б. CЪ НЕЮЖЕ ЛЮБОДѢАША ЦАРИ ЗЕМCТИИ, И ОУПИШАCЯ ЖИВѢЩІИ НА ЗЕМЛІ Ѡ ВІНА ЛЮБОДѢАНИА ѢА.

Г. И ВЕДЕ МА ВЪ ПѢCТО МѢCТО ДѢОМЪ: И ВИДѢХЪ ЖЕНѢ СѢДАЩЕ НА СВѢРИ ЧЕРВЕНѢ, ИСПѠЛНЕНѢМЪ ИМЕНЪ ХЪЛАНХЪ, ИЖЕ ИМѢАШЕ ГЛАВЪ СЕДМЬ И РОГѠВЪ ДЕСАТЬ.

Д. И ЖЕНА КѢ ѠКЛЕЧЕНА ВЪ ПОРФѢРѢ И ЧЕРВЕНИЦѢ, И ПОЗЛАЩЕНА ЗЛАТОМЪ И КАМЕНІЕМЪ ДРАГИМЪ И КІCЕРѠМЪ, ИМѢЩИИ ЧАШѢ ЗЛАТѢ ВЪ РѢЦѢ СВОЕЙ ПОЛНѢ МЕРЗОСТИ И СКВѢРИИ ЛЮБОДѢАНИА ѢА:

15. (Ето идж както крадецъ. Блаженъ който бди, и варди дрехы-тъ си да не ходи голъ, да гледать срамотж-тъ му.)

16. И събра гы на мѣсто-то нарицаемо по Еврейскы Армагеддонъ.

17. И седмый-тъ ангелъ излѣ чашж-тъ си на въздухъ-тъ, и излѣзе гласъ голѣмъ изъ храмъ-тъ небесенъ, отъ прѣстолъ-тъ, който казуваше: Свърши ся.

18. И быдохъ гласове, и грѣмове и свѣткавицы, и станж трусь голѣмъ, какъвто не е былъ отъ какъ съществувать чловѣци-тъ на земѣж-тъ, такъвъ трусь, толкозь голѣмъ.

19. И разлѣли ся великий-тъ градъ на три части, и градове-тъ язычески паднѣхъ. И великий Вавилонъ ся поменж прѣдъ Бога, да му даде чашж-тъ на вино-то отъ ярость тж на гнѣвъ-тъ си.

20. И всякой островъ исчезнѣ, и планины-тъ ся не намѣрихъ.

21. И градъ голѣмъ до единъ талантъ *тежскъ* падаше отъ небо-то врѣхъ чловѣцы-тъ; и похулихъ чловѣци-тъ Бога зарадь язвж-тъ на градъ-тъ, защото язва-та отъ него бѣ много голѣма.

ГЛАВА 17.

1. И дойде единъ отъ седмъ-тъ ангелы, които държехъ седмъ-тъ чашы, та поговори съ мене и каза ми: Ела, ще ти покажъ сѣдѣжъ-тъ на голѣмж-тъ блудницѣ, която сѣди на много-то воды,

2. Съ коѣто блудствовахъ царѣ-тъ земни, и опихъ ся жители-тъ на земѣж-тъ отъ вино-то на нейно-то блудодѣяніе.

3. И заведе мя духомъ въ пустыниѣ; и видѣхъ женж сѣдящъ на чървенъ звѣрь, пѣленъ съ богохульны имена, който имаше седмъ главы и десеть рога.

4. И жена-та бѣ облѣчена въ багряницѣ и въ чървено, и позлатена съсъ злато и драгоценны камъни и съ бисеры, и имаше въ рѣкж-тъ си златнѣ чашж, пѣлнѣ съ мърсоты и нечистоты отъ нейно-то блудодѣяніе;

ѿ. И на челѣхъ ѿ написано ѿма: тайна: вавѣлонъ великій, мати людоуѣйцамъ и мѣрзостемъ зѣмскимъ.

ѿ. И видѣхъ женѣ пианѣ кровни стѣхъ и кровни свидѣтелей Іисовыхъ: и дивихся, видѣхъ ю, дивомъ великимъ.

ѿ. И рече мнѣ Анггѣлъ: что дивишися; азъ ти рекѣ тайны жены сеѣ, и свѣра носѣшагъ ю, седемъ главъ ѿмѣща и рогѣвъ дѣсать.

и. Свѣрь, егѣже видѣхъ еси, вѣ, и нѣсть, и ѿмать взыти ѿ вѣданы, и въ пагубѣ поидетъ: и оудивѣтца живѣщій на земли, ѿмже ѿмена не написана сѣтъ въ книгѣ живѣтнсю ѿ сложеніѣ міра, видѣше, ѿкѣ свѣрь вѣ, и нѣсть, и преста.

а. Зѣѣ оумъ, ѿмже ѿмать мѣдрость, седемъ главъ, горы сѣтъ седемъ, иѣже жена сѣдѣтъ на нѣхъ,

і. И царіе седемъ сѣтъ: пѣтъ ѿхъ пѣло, и еѣнѣхъ еѣтъ, (а) дрѣгѣи еѣще не прѣиде, и егѣдѣ прѣидетъ, мѣмъ еѣмъ еѣтъ прѣвѣти.

іі. И свѣрь, ѿмже вѣ, и нѣсть, и тоѣ Осмѣи еѣтъ, и ѿ седмѣхъ еѣтъ, и въ пагубѣ иѣдетъ.

ііі. И дѣсать рогѣвъ, ѿмже видѣхъ еси, дѣсать царей сѣтъ, ѿмже царства еѣще не прѣѣша, но Ѧвласть ѿкѣ царѣ на еѣнѣхъ чѣсхъ прѣимѣтъ со свѣремъ.

іііі. Сѣн еѣнѣхъ волю ѿмѣтъ, и сѣлѣ и Ѧвласть своѣ свѣрю даѣѣтъ.

ііііі. Сѣн со Анггѣлѣмъ вѣрѣнѣ сотворѣтъ, и Анггѣлѣмъ повѣдѣтъ ѿ, ѿкѣ Гѣдъ господѣмъ еѣтъ и Цѣрь царѣмъ, и сѣщѣи сѣ нѣмъ, звѣнѣи и ѿзвѣрѣнѣи и вѣрѣни.

іііііі. И глагола мнѣ: воды, ѿмже еси видѣхъ, иѣже людоуѣйца сѣдѣтъ, люѣіе и народѣ сѣтъ, и племена и пѣзыцы.

ііііііі. И дѣсать рогѣвъ, ѿмже видѣхъ еси на свѣри, сѣн людоуѣйцѣмъ возненавидѣтъ, и запсѣтѣвѣмъ сотворѣтъ ю и пѣгъ, и плѣтъ ѿ сѣдѣтъ, и сожгѣтъ ю Огнѣмъ.

5. И на чело-то ѝ *имаше* написано име : Тайна ; Вавилонъ великій, майка на блудницы-тъ и на гнусоты-тъ земны.

6. И видѣхъ женѣ-тъ като ся ояваше отъ кръвь-тъ на святыи-тъ и отъ кръвь-тъ на мъченицы-тъ Исусовы ; и като ъхъ видѣхъ почудихъ ся съ голѣмо почудваніе.

7. И рече ми ангелъ-тъ : Защо ся почуди ? азъ ще ти кажѣ тайнѣ-тъ на женѣ-тъ, и на звѣрь-тъ който ъхъ носи, и който има седмь-тъ главы и десеть-тъ рога.

8. Звѣрь-тъ когото си видѣлъ, бѣше и нѣма го, и ще възлѣзе изъ безднѣ-тъ и отиде въ погыбель ; и ще ся почудятъ жители-тъ на земѣ-тъ, на които имена-та не сѣ написаны въ книгѣ-тъ на животъ-тъ отъ сздание міра, кога видятъ звѣрь-тъ който бѣше, и го нѣма *вече*, ако и да го има.

9. Тука е умъ-тъ който има мудрость : Седмь-тъ главы сѣ седмь горы, дѣто жена-та сѣди на тѣхъ ;

10. И седмь царіе има : петь-тъ паднѣхъ, и единый-тъ стон, другой-тъ не е дошелъ още, и кога дойде, малко трѣбува да постон.

11. И звѣрь-тъ който бѣше, и го нѣма, и той е осмый-тъ, и отъ седмь-тъ е, и отхожда въ погыбель.

12. И десеть-тъ рога, които видѣ ты, десеть царіе сѣ, които още не сѣ приели царство, но *за* единъ часъ приематъ власть като царіе съсъ звѣрь-тъ.

13. Тѣ сѣ единомыслени, и ще прѣдадѣтъ на звѣрь-тъ силѣ-тъ си и власть-тъ си.

14. Тѣ ще ся бѣжѣтъ съ Агне-то, и Агне-то ще ги побѣди, защото е Господъ на господари-тъ и Царь на царіе-тъ ; и които сѣ съ него званни сѣ и избрани и вѣрни.

15. И казува ми : Воды-тъ които си видѣлъ, дѣто сѣди блудница-та, *тъ* сѣ народи, и людіе, и племена и языци.

16. И десеть-тъ рога, които си видѣлъ на звѣрь-тъ, тѣ ще възненавидятъ блудницѣ-тъ, и ще ъхъ направятъ пустѣ и голѣ, и плѣть-тъ ѝ ще поядѣтъ, и неѣжъ ще изгорятъ въ огонь.

ѡі. БҢЪ ВО ДАЛЪ ЁСТЬ ВЪ СЕРДЦА ІІХЪ, СОТВОРИТИ ВОЛЮ ЁГҢ, ІІ СОТВОРИТИ ЁДИНЪ ВОЛЮ, ІІ ДАТИ ЦАРСТВО СВОЁ СВҢРЮ, ДОНДЕЖЕ СКОНЧАЮТСА ГЛАГОЛЫ БҢІА. .

ѱі. ІІ ЖЕНА, ІѢЖЕ ВІДѢЛЪ ЁСИ, ГРАДЪ ЁСТЬ ВЕЛІКІЙ, ІІЖЕ ІІМАТЬ ЦАРСТВО НАДЪ ЦАРІИ ЗЕМНЫМИ.

ГЛАВА ІІ.

А. ІІ ПО СІХЪ ВІДѢХЪ ІІНА ІІГҢЛА СХОДАЩА СЪ НЁСЁ, ІІМЩА ОБЛАСТЬ ВЕЛІЮ, ІІ ЗЕМЛѦ ПРОСВѢТИСА Ѣ СЛАВЫ ЁГҢ :

Б. ІІ ВОЗОПІ ВЪ КРҢПОСТИ, ГЛАСОМЪ ВЕЛІИМЪ ГЛАГОЛА : ПАДЁ, ПАДЁ ВАРҢЛҢНЪ ВЕЛІКІЙ, ІІ БЫСТЬ ЖИЛИЩЕ БҢСҢМЪ ІІ ХРАНИТЕЛЬ ВСѦКОМЪ ДШЪ НЕЧИСТЪ, ІІ ХРАНИЛИЩЕ ВСѢХЪ ПТИЦЪ НЕЧИСТЫХЪ ІІ НЕПОВІДИМЫХЪ : ІѦКЪ Ѣ ВІНА ІѢРОСТИ ЛЮБОДѢАНІѦ СВОЕГҢ НАПОИ ВСѦ ІѢЗЫКИ,

Г. ІІ ЦАРІЁ ЗЕМСТІИ СЪ НЕЮ ЛЮБЫ ДѢША, ІІ КҢПЦЫ ЗЕМСТІИ Ѣ СИЛЫ ПІЩИ ЁА РАЗБОГАТѢША.

Д. ІІ СЛЫШАХЪ ГЛАСЪ ІІНЪ СЪ НЁСЁ ГЛАГОЛЮЩЪ : ІІЗЫДИТЕ ІІЗ НЕѦ ЛЮДІЁ МОИ, ДА НЕ ПРИЧАСТИТЕСА ГРѢХҢМЪ ЁА, ІІ Ѣ ІѢЗВЪ ЁА ДА НЕ ВРЕДИТЕСА.

Ё. ІѦКЪ ПРИЛҢПІШАСА ГРҢСІИ ЁА ДАЖЕ ДО НЁСЁ, ІІ ПОМАНЁ БҢЪ НЕПРАВДЫ ЁА.

Ѕ. ВОЗДАДИТЕ ЁИ, ІѦКЪ ІІ ТА ВОЗДАДЁ ВАМЪ, ІІ ОУСҢГҢБИТЕ ЁИ СҢГҢБО ПО ДѢЛҢМЪ ЁА : ЧѦШЕЮ, ЁИЖЕ ЧЕРПѦ ВАМЪ, ЧЕРПАЙТЕ ЁИ СҢГҢБО :

З. ѢЛІКЪ ПРОСЛАВИСА ІІ РАЗСВІРҢПѢ, ТОЛІКЪ ДАДИТЕ ЁИ МҢКЪ ІІ РЫДАНІИ : ІѦКЪ ВЪ СЕРДЦѢ СКОЕМЪ ГЛАГОЛЕТЪ : (ІѦКЪ) СКАЖѢ ЦАРИЦЕЮ, ІІ ВДОВА НҢСМЪ, ІІ РЫДАНІѦ НЕ ІІМАМЪ ВІДѢТИ :

ІІ. СЕГҢ РАДИ ВО ЁДИНЪ ДЕНЬ ПРІИДСТЪ ІѢЗВЫ ЁИ, СМЕРТЬ ІІ ПЛАЧЪ ІІ ГЛАДЪ : ІІ ОГНЕМЪ СОЖЖЕНА КҢДЕТЪ : ІѦКЪ КРҢПОКЪ ГДѢ БҢЪ СДАИ ЁИ.

17. Защото Богъ тури въ сърдца-та имъ да сторятъ неговѣ-тъ волиѣ, и да дѣйствуватъ единомысленно, и да дадѣтъ царство-то си на звѣрь-тъ, доклѣ ся сбѣдѣтъ Божіи-тъ думы.

18. И жена-та коѣто си видѣлъ, е голѣмый-тъ градъ, който царува надъ земни-тъ царіе.

ГЛАВА 18.

1. И слѣдъ това видѣхъ че слезяше отъ небе-то ангелъ, който имаше власть голѣмѣ; и земя-та ся просвѣти отъ неговѣ-тъ слави.

2. И извика силно съ гласъ голѣмъ и казуваше: Паднѣ, паднѣ Вавилонъ великій, и станѣ жилище на бѣсове-тъ, и прибѣжище на всякой духъ нечистъ, и прибѣжище на всякъ нечистъ и омразнъ птицѣ;

3. Защото всички-тъ народи пихѣ отъ вино-то на ярость-тъ на нейно-то блудодѣяніе, и царіе-тъ земни блудствовахѣ съ неѣ; и търговци-тъ земни ся обогатихѣ отъ безмѣриѣ-тъ нейнѣ раскошь.

4. И чухъ другъ гласъ отъ небе-то, който казуваше: Излѣзте изъ неѣ, людіе мои, да не станете участници на грѣхове-тъ ѣ, и да не прїимете отъ язвы-тъ ѣ.

5. Защото грѣхове-тъ ѣ стигнѣхѣ до небе-то, и споменѣ Богъ нейны-тъ неправды.

6. Въздайте ѣ, както и тя въздаде вамъ, и удвойте ѣ двойно споредъ дѣла-та ѣ; съ чашѣ-тъ съ коѣто е черпала, двойно ѣ почерпѣте.

7. Колкото е прославила себе си и е раскошествовала, толкозь мѣкы и скѣрбъ ѣ дайте; защото казува въ сърдце-то си: Сѣдѣхъ царица, и вдовица не съмъ, и скѣрбъ нѣма да видѣхъ.

8. За това въ единъ день ще дойдѣтъ язвы-тъ ѣ, смѣрътъ и скѣрбъ и гладъ; и ще изгори на огнь; защото крѣпѣкъ е Господъ Богъ който ѣ сѣди.

д. И възрыдають и восплачутся ѿ царь зѣмстїи, любїи дѣлашїи съ нѣю и разсвирѣпѣшїи, егда оузратъ дымъ заплѣнїа ѿ,

г. Издадеца стоаще за страхъ мѣкъ ѿ, глаголюще: горе, горе, градъ великій Вавѣлонъ, градъ крѣпкій, ѿкѡ во ѣдинъ часъ прїиде сѣдъ твоѣ.

д. И кспцы зѣмстїи възрыдають и восплачутся ѡ немъ, ѿкѡ времѣнъ ѿхъ никтоже кспѣтъ ктомъ,

в. Премѣнъ злата и сребра, и каменїа драгѡу и бисера, и вѣсса и порфѣры, и шелка и червѣни, и всѣкагѡ дрѣва дѣнїна, и всѣкагѡ сосѣда ѿзъ кѡсти слоновыа, и всѣкагѡ сосѣда ѡ дрѣва честнѡгѡ, и мѣдана и желѣзна и мраморна,

г. И корїицы, и дѣмїама, и мѣра и лѣана, и вїна и ѣлѣа, и семїаала и пшеницы, и скота и ѡвѣцъ, и кѡней и колесницъ, и тѣлесъ и дѣшъ человѣческихъ.

д. И ѡвѡши похотѣи дѣши твоеѡ ѡидѡша ѡ тебѣ, и всѣ тѣчнаа и свѣтлаа ѡидѡша ѡ тебѣ, и ктомъ не ѡмаши ѡверѣстїи ѿхъ.

е. Кспцы сїмн ѡбогѡщшеса ѡ неѡ, издадеца стѡнѡтъ за страхъ мѣчѣнїа ѿ, рыдающе и плачущеса,

в. И глаголюще: горе, горе, градъ великій, ѡвлечѣнный вѣссомъ и порфѣрою и червленицею, и позлащѣнный златомъ и каменїемъ драгїмъ и бисеромъ:

з. ѿкѡ во ѣдинъ часъ погїбе толико богѡтство. и всѣхъ кѡрмчїи, и всѣхъ плавааи въ кораблѣхъ, и всѣхъ, ѣмѣхъ въ мѡри дѣлааи, издадеца стѡша,

и. И вопѣхъ, видѡше дымъ раждежѣнїа ѿгѡ, глаголюще: кїи подобенъ градъ великомъ;

д. И положиша пѣрсть на главахъ своихъ, и возопїша плачущеса и рыдающе, глаголюще: горе, горе градъ великій, въ немъже ѡбогѡтїшася вси ѡмѣщїи кораблїи въ мѡри ѡ чѣсти ѿгѡ, ѿкѡ ѣдинѣмъ часѡмъ заплѣстѣ.

9. И ще възплачѣтъ за неѣж и ще пожалѣѣтъ за неѣж царѣ-тъ земни, които сѣ блудствовали и раскошествовали съ неѣж, кога видятъ дымъ-тъ на изгаряніе-то ѣ.

10. Отъ далечъ ще стоятъ поради страхъ-тъ на мѣжы-тъ ѣ, и ще казувать : Горко, горко *тебѣ*, граде великій, Вавилоне, граде крѣпкій, че въ единъ часъ дойде сѣдба-та ти.

11. И търговци-тъ земни плачѣтъ и жалѣѣтъ за неѣж, защото никой не купува вече стоки-тъ имъ,

12. Стоки отъ злато и сребро, и драгоценны камѣніе, и бисеры, и виссонъ, и багряницѣ, и копринѣ, и чървеницѣ ; и всяко дърво благовонно, и всякой сѣсѣдъ отъ слоновы кости, и всякой сѣсѣдъ отъ скѣпоцѣнно дърво, и отъ мѣдъ, и отъ желѣзо и отъ мраморъ,

13. И корицѣ, и темякъ, и миро, и ливанъ, и вино, и масло, и семидаль, и пшеницѣ, и добытъцы, и овцы, и конѣ, и колесницы, и тѣлеса, и души чловѣческы.

14. И овоцѣя-та каквыто гы душа-та ти желаяше отидохъ отъ тебе, и всѣчко тѣсто и свѣтло отиде отъ тебе, и нѣма вече да гы намѣришь.

15. Търговци-тъ на тѣзи *нлица*, които ся изобогатихъ отъ неѣж, ще ся спрѣтъ издаlechъ поради страхъ-тъ на мѣжы-тъ ѣ, ще плачѣтъ и ще жалѣѣтъ,

16. И ще думать : Горко, горко, граде великій, облѣченный съ виссонъ, и багряницѣ и чървеницѣ, и украсенъ съ злато и драгоценны камѣніе и бисерѣ ;

17. Защото въ единъ часъ заустѣ толкова богатство. И всякой корабоначалникъ, и всѣчко-то множество въ кораби-тъ, и корабери-тъ, и колкото търгувать по море, спрѣхъ ся издаlechъ,

18. И выкахъ, като видѣхъ дымъ-тъ на неговъ-тъ пожаръ, и думахъ ; Кой *градъ* бы подобенъ на градъ-тъ голѣмый ?

19. И посыпахъ пѣръстъ на главы-тъ си, и выкахъ та плачехъ, и жалѣяхъ и думахъ : Горко, горко, градъ-тъ великій, въ който ся обогатихъ отъ неговы-тъ драгоценности всѣчки които иматъ кораби въ море-то ; защото въ единъ часъ заустѣ.

Ѡ. ВЕСЕЛІCЯ Ѡ CЕМ҃З НѠѠ, ѡ CТ҃ИИ А́ПЛИ ѡ ПрорѠцы, ꙗ́кѡ CЗДѢН Б҃Г҃З CЗД҃З ВѠШ҃З Ѡ НЕГѠѠ.

ѠА. Ѣ ВЗѠТѢЗ ѢДІН҃З А́ГГЛ҃З КРѢПОК҃З КѠМЕНЬ ВЕЛІ́К҃З ꙗ́кѡ ЖЕРНОВ҃З, ѡ ВЕРЖЕ ВЗ МО́РЕ, ГЛАГО́ЛА: ТѠКѢ СТРЕМЛЕНІЕМ҃З ВВЕРЖЕН҃З ВЗДЕТѢЗ ГЛАВѠ́ВН҃З ГРАД҃З ВЕЛІ́КІЙ, ѡ НЕ ѢМАТЬ ѠВЕРѢCТІ́CЯ КТОМ҃З.

ѠВ. Ѣ ГЛАС҃З ГСАДЕ́ЦЗ ѡ МСCІ́КІЙ ѡ ПИСКА́ТЕЛЕЙ, ѡ ТР҃СБЗ НЕ ѢМАТЬ CЛЫШАТИCЯ КТОМ҃З ВЗ ТЕБѢ, ѡ ВСѠК҃З ХИТРЕ́ЦЗ ВСѠКІѠ ХИТРОCТИ НЕ ѠВРА́ЩЕТCЯ КТОМ҃З ВЗ ТЕБѢ, ѡ ШЗМ҃З ЖЕРНОВН҃ЫЙ НЕ ВЗДЕТѢЗ CЛЫШАН҃З ВЗ ТЕБѢ,

ѠГ. Ѣ CВѢ́ТЗ CВѢ́ТІЛНИКА НЕ ѢМАТЬ CВѢ́ТІТИ ВЗ ТЕБѢ КТОМ҃З, ѡ ГЛАС҃З ЖЕННХѠ ѡ НЕВѢCТЫ НЕ ѢМАТЬ CЛЫШАН҃З БЫТИ ВЗ ТЕБѢ КТОМ҃З: ꙗ́кѡ КЗПЦЫ ТВОѢ КѢША ВЕЛМВ́ЖИ ЗЕМCТІ́И, ꙗ́кѡ ВОЛУХОВАНІ́И ТВОІ́МИ ПРЕЛІ́ЖЕНИ БЫША ВСІ ІЗЫ́ЦЫ.

ѠД. Ѣ ВЗ НЕМ҃З КРѠВЬ прорѠческа ѡ CТ҃ИХ҃З ѠВЕРѢ́ТЕCЯ ѡ ВСѢ́Х҃З ІЗБІ́ЕНЫХ҃З НА ЗЕМЛІ́.

ГЛАВА ѠІ.

А. Ѣ ПО CІ́Х҃З CЛЫШАХ҃З ГЛАС҃З ВЕЛІ́Й НАРО́ДА МНО́ГА НА НѢCІ́, ГЛАГО́ЛЮЩАГ҃: А́МНІCІѠ: CПАСЕНІ́Е ѡ CЛѠВА ѡ ЧЕ́CТЬ ѡ CІ́ЛА ГД҃S НАШЕМ҃З:

Б. ꙗ́кѡ ІCТІ́ННИИ ѡ ПРѠВІ́И CЗДѢН ѢГѠѠ: ꙗ́кѡ CЗДѢН҃АЗ ѢСТЬ ЛЮБѠДѢ́ЙЦС ВЕЛІ́КС, ꙗ́же ПОCМРАДІ́ ЗЕМЛЮ́ ЛЮБѠДѠ́НІЕМ҃З CВОІ́МЗ, ѡ ѠМCТІ́ЛЗ КРѠВЬ РАВНВ҃З CВОІ́Х҃З Ѡ РCКІ́И ѢА:

Г. Ѣ ВТОРО́Е РѢША, А́МНІCІѠ: ѡ ДЫ́МЗ ѢА ВОCХОЖДА́ШЕ ВО ВѢ́КИ ВѢ́КВ҃З.

Д. Ѣ ПАДО́ША ДВА́ДЕCѠТЬ ѡ ЧЕТЫ́РЕ CТѠ́РЦЫ ѡ ЧЕТЫ́РЕ ЖИВѠ́ТНА, ѡ ПОКЛО́НІ́ШАСѠ Б҃ГѠВИ CКДА́ШЕМ҃З НА ПРЕCТѠ́ЛѢ, ГЛАГО́ЛЮЩЕ: А́МІ́НЬ, А́МНІCІѠ.

Е. Ѣ ГЛАС҃З ІЗЫ́ДЕ Ѡ ПРЕCТѠ́ЛА ГЛАГО́ЛЮЩІЗ: ПО́ЙТЕ Б҃ГС НАШЕМ҃З ВСІ РАВНІ́ ѢГѠѠ ѡ ВОА́ЩІ́НСѠ ѢГѠѠ, ѡ МА́ЛІИ ѡ ВЕЛІ́ЦЫИ.

20. Весели ся за него небе, и *вы* святїи апостоли и пророци, защото отсѣди Богъ сѣдѣ-тъ ви надъ него.

21. И единъ силенъ ангель зѣ единъ камѣкъ голѣмъ като водени-ченъ, та го хвърли въ море-то, и каза: Така съсъ стремленіе ще бѣде хвърленъ Вавилонъ градъ великій, и нѣма да ся намѣри вече.

22. И гласъ отъ онѣзи конто свирѣхъ съ китарѣ, и отъ пѣвцы, и отъ свирцы, и отъ трѣбители нѣма да ся чуе вече въ тебе, и вся-кой художникъ отъ всяко художество нѣма да ся намѣри вече въ тебе; и шумъ отъ воденицѣ нѣма да ся чуе вече въ тебе;

23. И видѣлина отъ свѣтїлю нѣма да свѣти вече въ тебе, и гласъ отъ младоженникъ и отъ невѣстѣ нѣма да ся чуе вече въ тебе; защото търговци-тъ ти бѣхъ голѣмци на земѣ-тъ, защото бяхъ прѣльстени съ твое-то чародѣяніе вси-тъ народи.

24. И въ него ся намѣри кръвъ отъ пророцы и отъ святыи, и отъ всѣхы-тъ закланы на земѣ-тъ.

ГЛАВА 19.

1. И слѣдъ това чухъ като гласъ голѣмъ отъ много народъ на небе-то, който казуваше: Аллелуїа; спасеніе, и слава, и почестъ, и сила *подобаетъ* Господу Богу нашему.

2. Защото истинны и праведны сѣ неговы-тъ сѣдбы, защото осѣди великѣ-тъ блудницѣ, която растли земѣ-тъ съ блудодѣяніе-то си, и отмъсти отъ рѣкѣ-тъ ѿ кръвъ-тъ на свои-тъ рабы.

3. И второй пѣть рекохъ: Аллелуїа. И дымъ-тъ ѿ възлѣзува во вѣкы вѣковъ.

4. И паднѣхъ двадесеть-тъ и четири старци, и четири-тъ животны, и поклонихъ ся Богу сѣдѣщему на прѣстолѣ-тъ, и казувахъ: Аминь; аллелуїа.

5. И излѣзе отъ прѣстолѣ-тъ гласъ който казуваше: Хвалѣте Бога нашего, всѣхы раби негови, и *вы* конто му ся боите, и малкы и голѣми.

ѡ. И слы́шаху і́акѡ гласъ народа мно́га, и і́акѡ гласъ вѣ́дз мно́гихъ, и і́акѡ гласъ громѣ́хъ крѣ́пкихъ, глаголющихъ, а́мѣнѣа : і́акѡ воцрѣ́са Гдѣ́ Бгъ Вседержи́тель.

з. Ра́дшмса и́ веселѣ́мса, и́ да́дѣмъ сла́ву є́мѡ : і́акѡ прѣ́иде кра́къ Я́гичѣй, и́ жена́ є́гѡ оу́гото́вила є́сть себѣ́.

и. И да́нѡ вѣ́сть є́й ѡ́блещѣ́са въ вѣ́ссѡнъ чѣ́стѣ и́ свѣ́телѣ : вѣ́ссѡнъ ко ѡ́правдѣ́нѣа стѣ́хъ є́сть.

ѡ. И глаго́ла мѣ́ : напиши́, блѣ́жѣ́нн звѣ́нїи на вѣ́черю бра́ка Я́гича. и́ глаго́ла мѣ́ : сїа́ словеса́ и́стинна Бж́їа сѣ́тъ.

ї. И па́дз пре́д ногѣ́ма є́гѡ поклони́хса є́мѡ : и глаго́ла мѣ́, ви́ждь, нѣ́ : клеверѣ́тъ тѣ́ є́смь, и́ бра́тїи твоѣ́хъ ѡ́мѣщѣ́хъ свидѣ́тельство І́исѡво : Бгъ поклони́са : свидѣ́тельство ко І́исѡво є́сть дѣ́хъ проро́чествїа.

᠗1. И ви́дѣхъ нѣ́ко ѡ́версто, и́ се́ коньъ кѣ́лз, и́ сѣ́дѣ́й на нѣ́мъ, вѣ́ренъ и́ и́стиненъ, и́ правосѣ́днѣ́й и́ во́ннственнѣ́й.

в1. О́чи же є́мѡ є́ста і́акѡ пла́мень О́гненъ, и́ на главѣ́ є́гѡ вѣ́нцы мно́зи : ѡ́мѣй ѡ́ма напи́сано, є́же ни́кто́же вѣ́сть, то́кмѡ О́нъ сѣ́мъ :

г1. И ѡ́блечѣ́нъ въ рѣ́зъ червѣ́нѡ крѡ́вию : и́ нари́цаетсѣ́ ѡ́ма є́гѡ, Сло́во Бж́їе.

д1. И во́ннства нѣ́наа ѡ́дѣ́хъ въ слѣ́дъ є́гѡ на ко́нехъ вѣ́мѣхъ, ѡ́блечѣ́нн въ вѣ́ссѡнъ кѣ́лз и́ чѣ́стѣ.

є1. И ѡ́з оу́стѣ́хъ є́гѡ ѡ́зѣ́де О́рѡ́жїе О́стро, да тѣ́мъ ѡ́звѣ́тъ і́зѣ́мъ, и́ то́й оу́пасѣ́тъ ѡ́ жезло́мъ желѣ́знымъ : и́ то́й перѣ́тъ то́чїю ви́нѣа і́арости и́ гнѣ́ва Бж́їа Вседержи́телева.

ѕ1. И ѡ́мать на рѣ́зѣ́ и́ на стегнѣ́ своѣ́мъ ѡ́ма напи́сано : Црѣ́ царѣ́мъ и́ Гдѣ́ господѣ́мъ.

з1. И ви́дѣхъ є́ди́наго Я́г҃ла стоѣ́ща на со́лнцѣ́ : и́ возопѣ́

6. И чухъ като гласъ отъ много народъ, и като гласъ отъ много воды, и като гласъ отъ силны грѣмежъ, що казувахъ: Аллилуія; защото ся възари Господь Богъ Вседържitelj.

7. Да ся радуваме и да ся веселимъ, и да въздадемъ нему славъ; защото дойде свадба-та на Агне-то, и негова-та жена е пригответила себе си.

8. И даде ѱ ся да ся облѣче съ виссонъ чистъ и свѣтъ; защото виссонъ-тъ е оправданія-та на святыи-тъ.

9. И казува ми: Напиши: Блаженн които сѣ призовани на вечерѣж-тъ на свадбѣж-тъ на Агне-то. И казува ми: Тѣзи сѣ истинны-тъ думы Божіи.

10. И падихъ прѣдъ нозѣ-тъ му, да му ся поклонѣхъ; и каза ми: Внимай да не сторишь това; азъ съмъ съслужитель твой и отъ братія-та ти които иматъ свидѣтельство-то Іисусово; поклони ся Богу: защото свидѣтельство-то Іисусово е духъ-тъ на пророчество-то.

11. И видѣхъ небе-то отворено, и ето конь бѣлъ, и онзи който сѣдѣше на него наричаше ся Вѣренъ и Истиненъ, и съ правдѣ сѣди и воинствува;

12. А очи-тъ му бѣхъ както пламъкъ огненный, и на главѣж-тъ му короны много, и имаше име написано, което никой не знаеше тъкмо самъ той;

13. И облѣченъ бѣше въ дрехѣ обагрѣнъ въ кръвъ; и зоваше ся име-то му СЛОВО БОЖІЕ.

14. И войски-тъ небесны идяхъ слѣдъ него на бѣлы коніе, облѣчени съ виссонъ бѣлъ и чистъ.

15. И изъ уста-та му излѣзва сабя остра, да удра съ нейъ язычницы-тъ; и той ще ги упасе съсъ жезлъ желѣзнъ; и той стѣпкува жлебъ-тъ на вино-то на ярость-тъ и на гнѣвъ-тъ на Бога Вседържителя.

16. И на дрехѣж-тъ си и на бедро-то си имаше написано име-то: ЦАРЬ НА ЦАРИЕ-ТЪ И ГОСПОДЬ НА ГОСПОДАРИ-ТЪ.

17. И видѣхъ одного ангела че стояше въ слънце-то; и извика

гласомъ велѣимъ, глагола вѣмъ птицамъ парящимъ по-
средѣ нбсѣ: прїидіте ѿ совершѣтеся на вечерю великю
Бжїю,

и. Да сѣдете плѣти цр҃ей, ѿ плѣти кр҃ѣпкихъ, ѿ плѣти
тысящениковъ, ѿ плѣти коней ѿ сѣдѣщихъ на нихъ, ѿ плѣти
всѣхъ свободныхъ ѿ рабѣвъ, ѿ малыхъ ѿ великихъ.

а. И видѣхъ звѣра ѿ царѣ земныхъ ѿ вѣн ѿхъ собраны
сотворити брагъ съ сѣдѣщимъ на конѣ ѿ съ вѣннствы
ѣгѣ.

к. И ѿтѣхъ кысть звѣрь, ѿ съ нимъ живыи прорѣкъ,
сотворивыи знаменїа предъ нимъ, ѿмиже прелстї прїем-
шыа начертанїе звѣрино ѿ покланяющыася ѿкѣнѣ ѣгѣ: жива
ввержена кыста Ѧба въ ѣзеро Ѧгненное горящее жгѣ-
ломъ.

ка. И прочїи оувѣени кыша Ѧр҃сжїемъ сѣдѣагѣ на конѣ,
їзшѣдшимъ ѿз оустъ ѣгѣ: ѿ всѣхъ птицы насытишася ѿ
плѣтей ѿхъ.

ГЛАВА К.

а. И видѣхъ Ѧг҃ла сходяща съ нбсѣ, ѿмѣюща ключъ
бездны, ѿ оуже велико въ рѣцѣ своей.

б. И ѿтѣхъ смѣа, смѣа древнаго, ѿже ѣсть дїаволъ ѿ сатана,
ѿ свазѣ ѿ на тысящѣхъ лѣтъ,

г. И въ безднѣхъ затвори ѣгѣ, ѿ заключи ѣгѣ, ѿ запечатлѣ
надъ нимъ, да не прелстїтъ ктогѣ ѿзыки, дѣндеже скончѣется
тысяща лѣтъ: ѿ по сіхъ подѣбѣтъ ѣмъ ѿрѣшенъ кыти на
мало врѣмѣ.

д. И видѣхъ престѣлы, ѿ сѣдѣщыа на нихъ, ѿ сѣдѣхъ дѣнъ
кысть ѿмъ: ѿ дѣшы растѣсанныхъ за свидѣтельство Іисово, ѿ
за слѣво Бжїе, ѿже не поклонїшася звѣрю, ни ѿкѣнѣ ѣгѣ, ѿ
не прїаша начертанїа на члѣхъ своихъ, ѿ на рѣцѣ своей:
ѿ ѿжїша ѿ воцарїшася со Хр҃томъ тысящѣхъ лѣтъ:

съ голѣмъ гласъ, и казуваше на всичкы-тѣ птицы що лѣтять по сръдъ небе-то : Елате, и събѣрайте ся на вечерѣж-тѣ на Бога великаго,

18. Да ядете плѣть-тѣ на царіе, и плѣть-тѣ на тысящницы, и плѣть-тѣ на юнацы, и плѣть-тѣ на коніе и на тѣзи конто сѣдятъ на тѣхъ, и плѣть-тѣ на всичкы свободны и робы, и малы и голѣмы.

19. И видѣхъ звѣрь-тѣ и царіе-тѣ земны и войскы-тѣ имъ събраны, да направятъ бой съсѣ сѣдящый-тѣ на конь-тѣ, и съ неговѣж-тѣ войскѣ.

20. И уловень бы звѣрь-тѣ и съ него лѣжовный-тѣ пророкъ, който бѣ правилъ знаменія прѣдъ него, съ конто прѣлести тѣзи конто пріяхъ бѣлѣгъ-тѣ отъ звѣрь-тѣ, и конто ся поклонихъ на неговый-тѣ образъ : двама-та живи быхъ хвърлени въ езеро-то огненно което гори съсѣ жупель.

21. И останѣли-тѣ быдохъ убити съсѣ сабіж-тѣ на сѣдящый-тѣ на конь-тѣ, която излѣзуваше изъ уста-та му ; и всичкы-тѣ птицы ся насытихъ отъ плѣть-тѣ имъ.

ГЛАВА 20.

1. И видѣхъ че слѣзуваше отъ небе-то ангелъ, който имаше ключъ-тѣ отъ безднѣж-тѣ, и веригѣ голѣмѣ въ рѣкѣж-тѣ си.

2. И улови змѣй-тѣ, староврѣменнѣж-тѣ змѣй, който е Діаволъ и Сатана, и върза го за тысящъ години.

3. И хвърли го въ безднѣж-тѣ, и заключи го, и запечата надъ него, за да не прѣлести вече народы-тѣ, докѣ ся свършатъ тысяща-та години ; и слѣдъ това трѣба да бѣде развързанъ за малко врѣме.

4. И видѣхъ прѣстола ; и насѣдахъ на тѣхъ, и даде ся тѣмъ сѣдба, и видѣхъ души-тѣ на закланы-тѣ за свидѣтельство-то Іисусово, и за слово-то Божіе, и конто не ся поклонихъ на звѣрь-тѣ, ништо на образъ-тѣ му, и не пріяхъ бѣлѣгъ-тѣ на чело-то си, и на рѣкѣж-тѣ си ; и живѣхъ и царувахъ съ Христа тысящѣж-тѣ години.

Ѣ. Прочїи же мертвецы не ѡжиша, дондеже скончается тысяща лѣтъ. се воскресенїе первое.

Ѥ. Блженъ и стѣхъ, ѣже ѡмать часть въ воскресенїи первомъ: на нихже смѣръ вторѡа не ѡмать Ѡбласти, но вѣдѣтъ іерѣи бгѣ и хрѣтѣ, и воцарѣтъ съ нимъ тысящъ лѣтъ.

Ѧ. И ѡгдѡ скончается тысяща лѣтъ, разрѣшенъ бѣдетъ сатана ѡ темницы своѡ,

и. И ѡзыдетъ прелстїти ѡзыки сѣщыа на чѣтырехъ ѡгнѣхъ землѡ, Гѡга и Магѡга, собрати ихъ на брань, ихже число ѡкѡ песѡкъ морскїй.

ѧ. И възыдоша на ширѡтѣ землѡ, и ѡбыдоша стѣхъ стѡнъ и градъ возмѡбленный: и снїде Ѡгнь ѡ бгѡ съ нѣсѣ и поадѣ ѡ:

і. И дїавѡлъ лстѡй ихъ вверженъ бѣдетъ въ ѡзеро Ѡгненно и жѣпелѡ, ѡдѣже звѣрь и лживый прорѡкъ: и мѣчени бѣдѣтъ дѣнь и нѡщъ во вѣки вѣкѡвъ.

ѡ. И вїдѣхъ престѡлъ великъ бѣлъ, и сѣдѡщаго на немъ, ѡгѡже ѡ лицѡ бѣжѡ нѣѡ и землѡ, и мѣсто не ѡбрѣтѣся ѡмъ.

ѡі. И вїдѣхъ мертвецы малыа и великіа стоѡща предъ бгѡмъ, и кнїги разгнѣшасѡ: и ѡна кнїга ѡвѣрзѣсѡ, ѡже ѡсть живѡтнаѡ: и сѣдъ прїѡша мертвецы ѡ написанныхъ въ кнїгахъ, по дѣлѡмъ ихъ.

ѡі. И дадѣ мѡре мертвецы своѡ, и смѣръ и ѡдъ даша своѡ мертвецы: и сѣдъ прїѡша по дѣлѡмъ своимъ:

ѡі. И смѣръ и ѡдъ ввержена быста въ ѡзеро Ѡгненное: и сѣ ѡсть вторѡа смѣръ.

ѡі. И ѡже не ѡбрѣтѣсѡ въ кнїзѣ живѡтнѣй написанъ, вверженъ бѣдетъ въ ѡзеро Ѡгненное.

5. А други-тъ мъртвы не оживѣхъ доклѣ ся свършатъ тысящата години. Това е първо-то въскръсеніе.

6. Блаженъ и святъ който има часть въ първо-то въскръсеніе; надъ тѣхъ втора-та смърть не ще има власть, но ще бѣдѣтъ священници Богу и Христу, и ще царувать съ него тысящъ години.

7. И когато ся свършатъ тысяща-та години, ще бѣде развързанъ Сатана отъ тъмницѣ-тъ си,

8. И ще излѣзе да прѣльсти народы-тъ въ четири-тъ кранца на земѣ-та, Гога и Магога, да ги събере на бой, на които число-то е както пѣськъ-тъ на море-то.

9. И възлѣзохъ по *всичкѣ-тъ* ширинѣ на земѣ-тъ, и обиколыхъ станѣ-тъ на святыи-тъ, и възлюбленный-тъ градъ; и паднѣ огонь отъ Бога изъ небе-то, та ги испояде.

10. И діаволъ-тъ който ги лъсташе хвърленъ бы въ езеро-то огненно и жупелно, дѣто е звѣрь-тъ и лъжовный-тъ пророкъ; и ще бѣдѣтъ мѣчени день и нощь во вѣкы вѣковъ.

11. И видѣхъ единъ бѣлъ прѣстолъ голѣмъ, и тогози който сѣдѣше на него, отъ лице-то на когото побѣгнѣ земя-та и небе-то, и не ся намѣри мѣсто за тѣхъ.

12. И видѣхъ мъртвы-тъ малы и голѣмы, че стоехъ прѣдъ Бога; и книги-тъ ся разгнѣхъ; и друга книга ся отвори, която е на животъ-тъ; и сѣдени быхъ мъртви-тъ споредъ дѣла-та си отъ писано-то въ книги-тъ.

13. И даде море-то мъртвы-тъ що бѣхъ въ него; и смърть-та и адъ дадохъ мъртвы-тъ що бѣхъ въ тѣхъ; и сѣдени быхъ всякой споредъ дѣла-та си.

14. И смърть-та и адъ хвърлени быхъ въ езеро-то огненно.

15. Това е втора-та смърть. И който не ся намѣри записанъ въ книгѣ-тъ на животъ-тъ, хвърленъ бы въ езеро-то огненно.

ГЛАВА КА.

а. И вѣдѣхъ нѣо ново и зѣмлю нѣвс: пѣрвое ко нѣо и зѣмля пѣрваа прѣидѣша, и мѣрзъ нѣсть к томѣ.

б. И азъ Іѡáннѣхъ вѣдѣхъ градъ cтѣй, Іерлѣмъ нѣвс cхѣдѣхъ ѿ Гѣа cъ нѣсѣ, прѣготѣванъ ѿкѣ невѣстѣ оукрѣшенъ мѣжѣ cвоемѣ.

г. И cлѣшахъ гласъ велѣй cъ нѣсѣ глаголющъ: cѣ cкѣнѣа Бжѣа cъ чѣловѣкѣи, и вселѣтcя cъ нѣми: и тѣи людіе ѣгѣвѣдѣтѣ, и cамъ Гѣхъ вѣдѣтѣ cъ нѣми Гѣхъ ѿхъ.

д. И ѿмѣтѣхъ Гѣхъ всѣхъ cлѣзъ ѿ Очѣю ѿхъ, и cмѣрти не вѣдѣтѣ к томѣ, ни плача, ни вѣпла, ни колѣзѣни не вѣдѣтѣ к томѣ: ѿкѣ пѣрваа мѣмѣидѣша.

е. И речѣ cѣдѣи на прѣcтѣлѣ: cѣ новѣ всѣ творю, и глгола мѣ, напиши, ѿкѣ cѣа cловеса ѿcтѣнна и вѣрна cѣть.

ж. И речѣ мѣ: cѣврѣнѣшасѣ. азъ ѣсмѣ ѿфа и ѿмѣга, начатѣкъ и конѣцъ. азъ жажѣдѣшемъ дѣмъ ѿ ѿcтѣчника вѣды живѣтѣныа тѣне.

з. Покѣждѣи наcлѣдѣтѣ всѣ, и вѣдѣс ѣмѣ Гѣхъ, и тѣи вѣдѣтѣ мѣѣ вѣ cѣна.

и. Cтрашѣвымъ же и невѣрнымъ, и cкѣрнымъ и оукѣицѣмъ, и вѣдѣхъ творѣщымъ, и чѣры творѣщымъ, ѿвѣложѣрцѣмъ и всѣмъ лжѣвымъ, чѣcть ѿмъ вѣ ѣзерѣ горѣшемъ огнѣмъ и жѣпѣломъ, ѣже ѣcть cмѣртъ вѣторѣа.

и. И прѣидѣ ко мѣѣ ѣдинъ ѿ cѣдмѣ ѿггѣхъ, ѿмѣицѣхъ cѣдмѣ фѣдѣхъ ѿпѣлѣнѣнѣхъ cѣдмѣхъ ѿзѣхъ поcлѣдѣнѣхъ, и речѣ ко мѣѣ, глгола: градѣи, покажѣ ти невѣcтѣс, ѿгнѣс жѣнѣ.

г. И вѣдѣ мѣ дѣхомъ на горѣ велѣкѣ и вѣcѣкѣ, и показѣ мѣ градъ велѣкѣи cтѣй Іерлѣмъ нѣзхѣдѣщъ cъ нѣсѣ ѿ Гѣа,

ГЛАВА 21.

1. И видѣхъ ново небе и новѣ земѣ; защото първо-то небе и първа-та земѣ прѣйдохѣ: и море нѣмаше вече.

2. И азъ Іоаннѣ видѣхъ святой-тъ градъ, Іерусалимъ новый, че слѣзуваше отъ Бога изъ небе-то, приготвенъ както невѣста украсена за мѣжъ-тъ си.

3. И чухъ гласъ голѣмъ отъ небе-то, който казуваше: Ето ски-нія-та Божія съ челоуѣцы-тъ, и ще ся засѣли съ тѣхъ, и тѣ ще бѣдѣтъ людіе неговѣ, и самъ Богъ ще бѣде съ тѣхъ, тѣхенъ Богъ.

4. И ще обрѣше Богъ всякъ съзѣ отъ очн-тъ имъ, и смърть-та не ще ѣма вече; нито жалѣніе, нито писѣкъ, ни болѣсть ще има вече, защото първо-то ся мина.

5. И сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ рече: Ето правѣмъ всичко-то ново: и казува ми: Напиши; защото тѣзи думы сѣ истинны и вѣрны.

6. И рече ми: Свърши ся: азъ съмъ Алфа и Омега, начало и конецъ: на жедный-тъ ще дамъ азъ даромъ отъ изворъ-тъ на водѣ-тъ на живота.

7. Който побѣждава ще наслѣдува всичко, и ще му бѣдѣ Богъ, и той ще ми бѣде сынъ.

8. А страхливѣ-тъ и невѣрни-тъ и мърсени-тъ и убійци-тъ и блудни-тъ и чародѣйци-тъ и идолопоклонници-тъ и всички-тъ лѣжци, ще иматъ своѣ-тъ часть въ езеро-то което гори съ огнь и жупель: това е втора-та смърть.

9. И дойде при мене единъ отъ седмъ-тъ ангелы, които държѣхъ седмъ-тъ чаши пълны-тъ съсъ седмъ-тъ послѣдни язвы, и проговорѣ ми и каза: Ела, ще ти покажѣ невѣстѣ-тъ, женѣ-тъ на Агне-то.

10. И отведе мя духомъ на единъ горъ голѣмъ и высокъ, и показа ми градъ-тъ голѣмый, святой Іерусалимъ, който слѣзуваше изъ небе-то отъ Бога;

аі. Имѣшѣ слѣвсѣ Бж҃ію: ꙗ сѣктило ѣгѡ подобно камени драгоу, ѡкѡ камени ѡсписсѣ кр҃ystalовиднѣсѣ:

бі. Имѣшѣ стѣнсѣ великѣ ꙗ высокѣ, имѣшѣ вратѣ дванадесать, ꙗ на вратѣхѣхѣ Аггловѣхѣ дванадесать, ꙗ именѣ написана, ѡже сѣтъ именѣ дванадесать колѣнѡмѣхѣ сынѡвѣхѣ Іудевѣхѣ.

гі. О востѡка вратѣ трѡа, ꙗ ѡ сѣвера вратѣ трѡа, ѡ юга вратѣ трѡа, ꙗ ѡ запада вратѣ трѡа.

ді. ꙗ стѣнѣ града имѣаше ѡснованіи дванадесать, ꙗ на нихѣхѣ именѣхѣ дванадесать Англовѣхѣ Англичѣхѣ.

еі. ꙗ глаголаи со мноу имѣаше трѡсть златѣсѣ, да ѡзмѣрнѣтъ градѣхѣ ꙗ вратѣ ѣгѡ ꙗ стѣны ѣгѡ.

ѕі. ꙗ градѣхѣ на четѣри ѡуглы стоитѣхѣ, ꙗ долготѣ ѣгѡ толика ѣсть, ѣлика же ꙗ ширѡтѣ. ꙗ ѡзмѣри градѣхѣ трѡстїю на стадїи дванадесать тысящѣхѣ: долготѣ ꙗ ширѡтѣ ꙗ высотѣ ѣгѡ равна сѣтъ.

зі. ꙗ размѣри стѣнсѣ ѣгѡ во стѡ ꙗ четѣредесать ꙗ четѣри лѣкти, вѣ мѣрсѣхѣ человекѣсѣсѣ, ѡже ѣсть Анггѣл.

иі. ꙗ бѣ созданїе стѣны ѣгѡ ѡсписсѣ: ꙗ градѣхѣ златѡ чїсто подобенѣ стѣлѣ чїстѣсѣ.

аі. ꙗ ѡснованїа стѣны града всѣкимѣхѣ драгимѣхѣ каменїемѣхѣ ѡукрашены бѣхѣсѣ: ѡснованїе перѡе ѡсписсѣ, вторѡе сапфирѣсѣ, третїе халкидїи, четѣрѡе смарагда.

б. Пѣтое сардонїѣхѣ, шестѡе сардїи, седмѡе хр҃сѡлїѡхѣ: ѡсмѡе вирїлѣхѣ, девѣтое топѣзїи, десѣтое хр҃сѡпрасѣсѣ, перѡенѣдесать ѡакїѡхѣ, вторѡенѣдесать ѡмѣѡстѣхѣ.

҃҃а. ꙗ дванадесать вратѣхѣ, дванадесать кїсерѡвѣхѣ: ѣдїнна кажда вратѣ бѣша ѡ ѣдїнагѡ кїсера: ꙗ стѡгны града златѡ чїсто ѡкѡ стѣлѣ пресѣктѣлѣ.

҃҃в. ꙗ храмѣ не видѣхѣхѣ вѣ немѣхѣ: Гд҃ь во бг҃ѣхѣ Вседержїитель храмѣхѣ ѣмѣ ѣсть, ꙗ Агнецѣхѣ.

҃҃г. ꙗ градѣхѣ не трѣбѣа сѡлнца ꙗ л҃сны, да свѣтѣтъ вѣ

11. И имаше славѣ-тъ Божіѣ, и свѣтлость-та негова *бѣ* подобна на драгоцененъ камѣкъ, както камѣкъ іасписъ прозраченъ както кристалъ ;

12. И имаше стѣнѣ голѣмѣ и высокѣ ; имаше и дванадесеть порты, и на порты-тѣ дванадесеть ангелѣ, и надписаны имена, конто сѣ на дванадесеть-тѣ племена на сынове-тѣ Израилевы ;

13. Отъ кѣмъ истокъ, три порты ; отъ кѣмъ сѣверъ три порты ; отъ кѣмъ югъ три порты ; отъ кѣмъ западъ три порты :

14. И стѣны-тѣ градскы имѣхъ дванадесеть основанія, и въ тѣхъ имена-та на дванадесеть-тѣ апостолы на Агне-то.

15. И тойзи който говорѣше съ мене имаше трѣсть златнѣ, да измѣри градъ-тъ, и порты-тѣ му и стѣны-тѣ му.

16. И градъ-тъ бѣше четвъртитъ, и дължина-та му е толкози колкото и ширина-та : и прѣмѣри градъ-тъ съ трѣсть-тѣ, до дванадесеть тысящи стадіи ; дължина-та и ширина-та и высочина-та му сѣ равны.

17. И измѣри стѣны-тѣ му сто и четърдесеть и чѣтыри лакти, мѣрѣ на чѣловѣкъ, сирѣчь на ангѣлъ-тѣ.

18. И сграда-та на стѣны-тѣ бѣше отъ іасписъ ; и градъ-тъ отъ чисто злато, подобно на чисто стѣкло.

19. И основанія-та на стѣны-тѣ градскы *бѣхъ* украшѣны съсь всякаквы драгоценны камѣни ; първо-то основаніе іасписъ, второ-то сафиръ, трето-то халкидонъ, четвърто-то смарагдъ,

20. Пето-то сардоніксъ, шесто-то сардій, седмо-то хрисолітъ, осмо-то вирилъ, девето-то топазіѣ, десето-то хрисопрасъ, единадесето-то іакинѣтъ, дванадесето-то амеѣистъ.

21. И дванадесеть-тѣ порты *бѣхъ* дванадесеть бисѣра ; всяка една отъ порты-тѣ бѣ отъ единъ бисѣръ ; и улицы-тѣ на градъ-тъ отъ чисто злато, като стѣкло прозрачно.

22. И храмъ не видѣхъ въ него ; защото храмъ неговъ е Господъ Богъ Вседържитѣль, и Агне-то.

23. И градъ-тъ нѣмаше нуждѣ отъ слѣнце, нито отъ лунѣ да

нѣмз: слава бо Бжїа просвѣтїи ѿгò, и свѣтілникз ѿгò,
 ѿгнечз:

кд. И ѿзыцы спасєни во свѣтѣ ѿгò пойдѣтз, и царїи
 зѣмстїи принесѣтз славу и чєсть свою въ нєгò:

кє. И вратà ѿгò не ѿмѣтз затворїтсѧ во днїи: нòщи бо
 не бѣдѣтз тѣ:

кз. И принесѣтз славу и чєсть ѿзыкѣмз въ нєгò.

кз. И не ѿмать въ нєгò внїти всàко сквѣрно, и творѧи
 мѣрзость и лжѣ, по тóкмѣ написанѣмъ кз книгахъ живòт-
 ныхъ ѿгнца.

ГЛАВА КВ.

а. И показà мнѣ чїстѣ рѣкѣ водѣ живòтныѣ, свѣтлѣ ѿкѣ
 крѣстàмъ, исхòдѧщѣмъ ѿ престòла Бжїа и ѿгнца.

б. Посредѣ стòбны ѿгò и по о́бѧполѣ рѣкѣ дрѣво живòт-
 ное, ѣже творїтз плодѣмъ дванàдесѧте, на кїиждо мѣсѧцъ
 воздàдà плодъ свой: и лїствїе дрѣва во ѿцѣлѣнїе ѿзы-
 кѣмъ.

г. И всàка ѧнàдема не бѣдѣтз ктòмъ: и престòлз Бжїи и
 ѿгнечъ бѣдѣтз въ нѣмъ, и рабїи ѿгò послѣжатъ ѿмъ:

д. И оўзратъ лицѣ ѿгò, и ѿмѧ ѿгò на челѣхъ
 ѿхъ.

є. И нòщи не бѣдѣтз тѧмъ, и не потребѣютъ свѣта ѿ
 свѣтілника, ни свѣта сòлнечнагѣ, ѿкѣ Гдѣ Бгѣ просвѣщà-
 етз а: и воцарѧтсѧ во вѣки вѣкѣмъ.

з. И речѣ мнѣ: сїà словеса вѣрна и ѿстинна: и Гдѣ Бгѣ
 сѣбѣхъ прорѣкѣ послà ѿггѧ своего показàти рабѣмъ своимъ,
 ѿмже подобѣтз быти вскорѣ.

свѣтятъ въ него ; защото слава-та Божія го освѣтляваше, и свѣтило-то негово е Агне-то.

24. И народи-тъ на спасаемы-тъ ще ходятъ въ неговѣ-тъ видѣлиня, и царіе-тъ земни носятъ въ него своиѣ-тъ славѣ и по-честь.

25. И порты-тъ му не ще ся затварятъ деня, защото нощъ не ще да има тамо.

26. И ще донесѣтъ въ него славѣ-тъ и почестъ-тъ на народы-тъ.

27. И нѣма да влѣзе въ него нищо което осквърнява и прави мързость, и лъжж ; но само написани-тъ въ Агневѣ-тъ книгѣ на живота.

ГЛАВА 22.

1. И показа ми чистѣ рѣкѣ отъ водѣ на животъ, быстрѣ както кристалъ, която исхождаше отъ прѣстолъ-тъ на Бога и на Агне-то.

2. И върѣдъ главниѣ-тъ му улици, и отъ двѣ-тъ страны на рѣкѣ-тъ, *бѣше* дърво-то на живота, което даваше плодове дванадесеть, и раждаше плодъ всякой мѣсець ; и листіе-тъ на дърво-то сѣ за исцѣленіе на народы-тъ.

3. И никоя проклѣтія не ще има вече ; и прѣстолъ-тъ на Бога и на Агне-то ще бѣде въ него ; и раби-тъ негови ще му послу-жать.

4. И ще гледать лице-то му, и негово-то име ще е на чела-та имѣ.

5. И нощъ не ще да има тамо ; и нѣмать нуждѣ отъ свѣтло и отъ слѣнченѣ видѣлиня ; защото Господъ Богъ ги освѣтлява ; и ще царувать въ вѣки вѣковѣ.

6. И рече ми : Тѣзи думы сѣ вѣрны и истинны : И Господъ Богъ на святы-тъ пророцы проводи ангела своего, да покаже на неговы-тъ рабы това което трѣба скоро да бѣде.

з. СѢ градъ скорѡу: блаженъ соблюдаѣи словеса пророче-
ства кни́ги сеѧ.

и. И ѿзъ Іо́аннъ видѣхъ сѧ и слы́шахъ: и ѣгда слы́шахъ
и видѣхъ, падохъ поклонѣтисѧ на нѡгѣ ѡг҃ла показꙋющагѡ
мѣ сѣ.

а. И глаго́ла мѣ, ви́ждь, нѣ: клеветѣхъ бо твоѣи ѣсмь и
братѣи твоѣѧ пророковѣхъ, и соблюдающихъ словеса кни́ги
сеѧ. Бѣсѣ поклонѣсѧ.

і. И глаго́ла мѣ, не запечатлѣй словесъ пророчествѣѧ
кни́ги сеѧ: ѡ́ткѡ вре́мѧ бли́зъ ѣсть.

аі. Ѡбѣдаѣи, да ѡбѣдѣтѣ ѣще: и скверный, да ѡсквернѣтсѧ
ѣще: и праведный, правдѣсѧ да творѣтѣ ѣще: и сѣиѣи, да сва-
тѣтсѧ ѣще.

ві. И сѣ градъ скорѡу, и мзда моѧ со мною, воздѧти кое-
мꙋждѡ по дѣломꙋ ѣгѡ.

гі. ѡзъ ѣсмь ѡ́лфа и ѡ́мега, нача́токъ и конѣцъ, перѡый
и послѣдній.

аі. Блаженъ творѣщій заповѣди ѣгѡ, да вѣдетъ Ѡбласть
и́мъ на древо живо́тное, и вратѣи вни́дѣтѣ во градъ.

еі. Ни́къ же пси и чародѣи, и любовѣи и оꙋбѣицы, и ідо́ло-
слꙋжѣтели и всѧкъ любѧи и творѧи лжѣ.

зі. ѡзъ іисъ послахъ ѡг҃ла моего засвидѣтельствовати
ва́мъ сѧ въ цр҃квахъ: ѡзъ ѣсмь ко́рень и родъ дѣдовъ, и
сѡѣзда оꙋтреннаѧ и денница.

зі. И дѣхъ и невѣста глаголютѣ: прїиди: и слы́шай да
глаголетѣ, прїиди. и жа́ждаѣи да прїидетѣ, и хотѧи да прїи-
метѣ водо́у живо́тнꙋю тѣе.

иі. Сосвидѣтельствꙋю ко всѧкомꙋ слы́шащемꙋ словеса
пророчества кни́ги сеѧ: ѡ́ще кто приложѣтѣ къ сѣмꙋ, на-
ложѣтѣ бѣсѣ на него ѡ́звѣхъ написанныхъ къ кни́зѣ сѣй:

аі. И ѡ́ще кто ѡ́иметѣ ѡ́ словесъ кни́ги пророчествѣѧ

7. Ето, идѣ скоро ; блаженъ който упаци думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ.

8. И азъ Іоаннъ съмь, който видѣхъ и чухъ това ; и когато чухъ и видѣхъ, паднахъ да ся поклонѣ прѣдъ позѣ-тъ на ангель-тъ който ми показуваше това.

9. И каза ми : Внимай *да не сторишь това* ; защото азъ съмь съслужитель твой, и на твои-тъ братія пророцы-тъ, и на тѣзи които пазятъ думы-тъ на тѣзи книгѣ ; поклони ся Богу.

10. И казува ми ; Не запечатувай думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ защото врѣме-то е близу.

11. Който е несправеденъ, нека си е вече несправеденъ ; и който е нечистъ, нека си е вече нечистъ ; и праведный-тъ нека си е вече праведенъ ; и святый-тъ нека си е вече святъ.

12. И ето идѣ скоро ; и моя-та заплата е съ мене, да въздамъ всякому споредъ каквыто ще бѣдѣтъ дѣла-та му.

13. Азъ съмь Алфа и Омега, начало и конецъ, първый и послѣдній.

14. Блажени които исполняватъ неговы-тъ заповѣди, за да иматъ власть надъ дърво-то на живота, и да влѣзѣтъ прѣзъ порты-тъ въ градъ-тъ.

15. А вънъ сѣ псета-та, и чародѣйци-тъ, и блудници-тъ, и убійцы-тъ, и идолопоклонници-тъ, и всякой който обыча и прави лъжѣ.

16. Азъ Іисусъ проводихъ мой-тъ ангель да ви засвидѣтельствува това въ церкви-тъ ; азъ съмь корень-тъ и родъ-тъ Давидовъ, свѣтла-та и утрення-та звѣзда.

17. И Духъ-тъ и невѣста-та казувать, Ела ; и който чува, нека рече, Ела ; и който е жеденъ нека дойде, и който ище нека зема даромъ водѣ-тъ на живота.

18. А азъ свидѣтельствувамъ всякому, който слуша думы-тъ на пророчество-то на тѣзи книгѣ ; ако приложи нѣкой на това, Богъ ще наложи на него написаны-тъ въ тѣзи книгѣ язвы ;

19. И ако отнеме нѣкой отъ думы-тъ на книгѣ-тъ на това про-

сегѡ, ѡиметѣ бѣхъ часть ѣгѡ ѡ кни́ги живѡтныѣ, ѡ ѡ града
ст҃агѡ, ѡ написаныѣ въ кни́зѣ сѣй.

Ѳ. Глаголетѣ свидѣтельствуй сѣѡ: ѣй, градѡ скорѡ:
ѡмѣнь, ѣй. градѡ, Гдѣ Іисе.

Ѳл. Благодать Гдѣ на́шегѡ Іиса Хр҃та со всѣми ва́ми.
ѡмѣнь.

КОП҃ЕЦ҃Ъ.

рочество, Богъ ще отнеме неговѣ-тъ часть отъ книгѣ-тъ на живота, и отъ святой-тъ градъ, и отъ написаны-тъ въ тѣзи книгѣ.

20. Казува онзи който свидѣтельствува това: Ей, идѣ скоро. Аминь. Ей, дойди, Господи Исусе.

21. Благодать-та на Господа нашего Исуса Христа *да бже* съсъ всичкы васъ. Аминь.

КОНЕЦЪ.

